

Beslutsinstans: Kommunstyrelsen

Datum och tid: onsdag 29 september 2021 Kl. 13:00-ca 17:30

Plats: Kommunkontoret, sammanträdeslokal
Beredskap samt digitalt via teams

Besök under dagen:

Katrin McCann från Dalslands miljö och energiförbund deltar under punkt 1, kl. 13:00-13:15

Angelika Samuelsson från Dalslands miljö och energiförbund deltar under punkt 2, kl.13:15-13:30

Inger Fredriksson och Adam Timmerås från Norem deltar under punkt 3, kl.13:30-14:30

Ann-Marie Jacobsson från Färgelanda vatten och Peter Johansson från Västvatten deltar under punkt 4, kl.14.40-14.50

Tony Grantz från västvatten deltar från punkt 5 till och med punkt 8, kl.14:50-15:50

Tony Bengtsson kommunpolis deltar under punkt 9, kl.15:50-16:00

Upprop

Val av justerare

Beslutsärende

1	Remiss om bildandet av naturreservatet Kroppefjälls norra våtmarker i Färgelanda kommun	2021/184

Informationspunkter

2	Information- Energiuppföljning 2020, Angelika Samuelsson Dalslands miljö och energiförbund	2020/258
3	Åtterrapport- Lokalförsörjningsplan, Färgelanda kommun	2020/264

Beslutsärenden

4	Rådanefors avloppsreningsverk	2019/42
5	Vattenskyddsområde Stigen	2021/133
6	Vattenskyddsområde Gatersbyn 2	2021/134
7	Vattenskyddsområde Rådanefors	2021/135
8	Vattenskyddsområde Rösäter	2021/136
9	Medborgarlöfte 2021 Färgelanda kommun	2020/291
10	Remiss om regional fysisk planering PBL-VGR som regionplaneorgan	2021/86
11	Biblioteksavgifter i Färgelanda kommun från 2022	2021/189
12	Måltidsavgifter äldreomsorgen i Färgelanda kommun 2022	2021/206
13	Renhållningsavgifter i Färgelanda kommun från 2022	2021/209
14	Lokal- och anläggningsavgifter i Färgelanda kommun från 2022	2021/205

15	Ekonomisk rapport	2021/5
16	Beslut om Mål- och resursplan 2022-2024	2021/29
17	Sammanträdesplan 2022 Kommunstyrelsen	2021/138
18	Sammanträdesplan 2022 Kommunfullmäktige	2021/137

Informationspunkter

19	Kommunchefens information	2021/13
20	Planering för fortsatt arbete med Propia, Ensolution & Strandska samt uppföljning handlingsplan förändringsarbete avseende styrning-,lednings-och arbetsmiljöfrågor	2020/184
21	Information- Samverkan i Dalsland	
22	Information- Det goda livet i dalsland	2021/37
23	Information- Campus Dalsland	2020/235

Informationsärenden

24	Rapporter Förtroendevalda med uppdrag i olika organ har att skriftligen rapportera om beslut/händelser från dessas sammanträden och som kan komma att påverka Färgelanda kommun.	
----	--	--

Inkomna rapporter

- Yttrande till naturvårdsverket angående förslag på nya föreskrift om träskyddsbehandling med kemikalier,
- Dalslands miljö och energinämnd, 2021-08-26
- Protokoll Dalslands miljö och energinämnd, 2021-08-26
- Protokoll nr 4 Extra Styrelsemöte Färgelanda Vatten AB, 2021-09-21
- Minnesanteckningar BRÅ styrgrupp och arbetsgrupp, 2021-09-06

25	Meddelanden	
26	Delegationsbeslut	
27	Kommunstyrelsens arbetsutskott protokoll 2021-09-22	

Tobias Bernhardsson
Kommunstyrelsens ordförande

Linda Andersson
Sekreterare

Kommunledningskontoret
Kommunchef
Katrín Siverby
0528-56 7120
katrin.siverby@fargelanda.se

Kommunstyrelsen

Antagande av yttrande avseende remiss om bildande av naturreservatet Kroppefjälls norra våtmarker i Färgelanda kommun

Beslutsförslag

Kommunstyrelsen antar yttrande enligt förslag från Dalslands Miljö- och Energiförbund daterat 2021-08-23

Ärendebeskrivning

Länsstyrelsen har upprättat förslag till beslut med föreskrifter och avgränsning samt förslag till skötselplan för naturreservatet Kroppefjälls norra våtmarker. Länsstyrelsen önskar yttrande senast den 1 oktober 2021.

Färgelanda kommun och Dalslands miljö- och energiförbund ser positivt på länsstyrelsens förslag till naturreservatet ”Kroppefjälls norra våtmarker”. Särskilt positivt är att länsstyrelsen inte förbjuder bete och att någon form av betesdrift kan vara tänkbar som skötselstrategi. Detta är positivt både ur kulturhistorisk synpunkt och en framgång för den biologiska mångfalden i området. Färgelanda kommun och Dalslands miljö- och energiförbund välkomnar samverkansinitiativ för hållbar markanvändning på Kroppefjäll och i hela landskapet. I övrigt har kommunen och förbundet inget att erinra mot förslaget till naturreservatet ”Kroppefjälls norra våtmarker”.

Katrín Siverby
Kommunchef

Beslutet skickas till:
Länsstyrelsen
Dalslands Miljö- och Energiförbund
Sektor Samhällsutveckling

KS, Färgelanda kommun

Dalsslands miljö- och energinämnd

Dnr DMEF: 2021-1419.NAT

Dnr Ist: 511-6818-2020

Förslag till naturreservatet Kroppefjälls norra våtmarker i Färgelanda kommun, yttrande

Bakgrund

Länsstyrelsen har upprättat förslag till beslut med föreskrifter och avgränsning samt förslag till skötselplan för naturreservatet Kroppefjälls norra våtmarker. Detta yttrande avser Färgelanda kommun samt Dalsslands miljö- och energiförbund.

Länsstyrelsen önskar yttrande senast den 1 oktober 2021.

Bedömning

- *Bakgrund*

Norra Kroppefjälls våtmarker omfattas i sin helhet av riksintresse för naturvård enligt 3 kap. 6 § miljöbalken. Naturreservatet ligger inom Länsstyrelsens värdeakt för skog, Edsleskog-Dalformationen. I naturreservatet ingår ett objekt som finns med i Länsstyrelsens våtmarksinventering, del av objektet Marketjärns mossarna 3 km SO Järbo. Den bedöms ha höga naturvärden, klass 2. En stor del av naturreservatet ligger inom myrskyddsplan för Sverige. Karolinerleden är registrerad fornlämning i form av övrig kulturhistorisk lämning (RAÄ Ör 133:1). I Färgelanda kommuns naturvårdsprogram redovisas fyra naturvårdsmål i den tillhörande åtgärdsplanen. I ett av målen anges att värdefulla naturområden ska värnas. I en klassning av naturområden kategoriseras våtmarkerna inom Kroppefjälls mossar med klass 2, höga naturvärden.

Länsstyrelsen skriver att "områdets naturvärden skulle försvinna om skogsbruk bedrevs. Naturvärdena i området är oförenliga med konventionella skogsbruksmetoder... Genom naturreservatsbildning undanröjs de hot mot naturvärdena som konventionella skogsbruksmetoder och annan exploatering utgör."

Största delen av reservatet kommer i huvudsak lämnas att utvecklas fritt undantaget aktiva åtgärder genom borttagning av viss avvattnings samt naturvårdsbränning där så är lämpligt.

Länsstyrelsen beskriver på sid 7 i remissen historisk markanvändning för området: "Fram till mitten av 1800-talet användes Kroppefjäll som ett stort utmarksbete (skogsbete) för närliggande gårdar på slätten. Under slutet av 1800-talet, när befolkningen ökade och

Dalsslands Miljö- och energinämnd är miljömyndighet för kommunerna Bengtsfors, Dals-Ed, Färgelanda och Mellerud

Postadress	Telefon	E-post	Org. nr.
Dalsslands Miljö- och energikontor	0530-939430	kansli@dalsland.se	222.000.0877
Kyrkogatan 5			
464 30 MELLERUD			

behovet av jordbruksmark ökade, etablerades nya bosättningar på Kroppefjäll såväl som en viss uppodling. Den betade skogen och den uppodlade marken har övergått i ren skogsmark."

- *Synpunkter förbud*

Positivt är att länsstyrelsen undantar stängsel eller hägnad för betesdjur under "Beslut om föreskrifter" A 1 då området historiskt har varit hävdad under mycket lång tid, förmodligen mer eller mindre extensivt i många hundratals år.

- *Synpunkter skötsel*

På sid 9 i skötselplanen för naturreservatet skriver länsstyrelsen: "Området har historiskt varit skogsbete och om man i framtiden vill återuppta skogsbete så ska denna skötselplan inte vara ett hinder", en mycket positiv skrivning som kan komma att gynna den biologiska mångfalden knuten till permanenta trädbeklädda gräsmarker i Dalssland – där vi också hittar landskapets allra rikaste miljöer.

I och med detta naturreservat är närmare 2000 ha skyddat i form av naturreservat på Kroppefjäll, samtliga områden med den huvudsakliga skötselstrategin fri utveckling och återkommande röjning för att hindra igenväxning och bidra till tillgänglighet. Motormanuella röjningar är kostsamma ekonomiskt liksom klimatmässigt och ger mycket få mervärden. Med de stora arealerna och områdets historia i åtanke borde någon form av mer eller mindre extensiv betesdrift vara ett gott skötselalternativ till röjning. Tillsammans har aktörerna som kan påverka markanvändningen i landskapet ett ansvar för att markanvändningen är hållbar ur alla hållbarhetsperspektiv. Ökad areal naturbetesmarker såsom skogsbetesmark behövs för att nå miljömålen "Ett rikt odlingslandskap" samt "Ett rikt växt- och djurliv". Det naturbeteskött som produceras i Sverige ger mat och biologisk mångfald på samma gång. En större andel svensk produktion på skogsbete bidrar till flera miljömål och andra övergripande samhällsmål. Färgelanda kommun och Dalsslands miljö- och energiförbund välkomnar samverkan för hållbar markanvändning i naturreservat liksom i hela landskapet.

Förslag till yttrande

Färgelanda kommun och Dalsslands miljö- och energiförbund ser positivt på länsstyrelsen förslag till naturreservatet "Kroppefjälls norra våtmarker". Särskilt positivt är att länsstyrelsen inte förbjuder bete och att någon form av betesdrift kan vara tänkbar som skötselstrategi. Detta är positivt både ur kulturhistorisk synpunkt och en framgång för den biologiska mångfalden i området. Färgelanda kommun och Dalsslands miljö- och energiförbund välkomnar samverkansinitiativ för hållbar markanvändning på Kroppefjäll och i hela landskapet. I övrigt har kommunen och förbundet inget att erinra mot förslaget till naturreservatet "Kroppefjälls norra våtmarker".

2021-08-23

Katrin McCann
miljöstrateg

Dalsslands Miljö- och energinämnd är miljömyndighet för kommunerna Bengtsfors, Dals-Ed, Färgelanda och Mellerud			
Postadress	Telefon	E-post	Org. nr.
Dalsslands Miljö- och energikontor	0530-939430	kansli@dalsland.se	222.000.0877
Kyrkogatan 5			
464 30 MELLERUD			

Dalsslands Miljö- och energinämnd är miljömyndighet för kommunerna Bengtsfors, Dals-Ed, Färgelanda och Mellerud

Postadress	Telefon	E-post	Org. nr.
Dalsslands Miljö- och energikontor	0530-939430	kansli@dalsland.se	222.000.0877
Kyrkogatan 5			
464 30 MELLERUD			

Länsstyrelsen
Västra Götaland

Naturavdelningen
Maria Johansson
010-2245461

maria.e.johansson@lansstyrelsen.se

Remiss
2021-08-19

Diarienummer
511-6818-2020

Sida
1(1)

Enligt sändlista

Förslag till naturreservatet Kroppefjälls norra våtmarker i Färgelanda kommun

Länsstyrelsen har upprättat förslag till beslut med föreskrifter och avgränsning samt förslag till skötselplan för naturreservatet Kroppefjälls norra våtmarker.

Du lämnas nu tillfälle att yttra dig över förslaget. Yttrandet ska vara Länsstyrelsen tillhanda senast den 1 oktober 2021.

Lämna ditt yttrande i vår e-tjänst på:

- www.lansstyrelsen.se/vastra-gotaland.
Välj ”Komplettera ditt ärende” och följ instruktionerna. Via e-tjänsten får du omedelbart en bekräftelse på att vi har mottagit ditt yttrande.

Uppge ärendets diarienummer 6818-2020 (utelämna 511- i diarienumret).

Eller skicka yttrandet till:

- vastragotaland@lansstyrelsen.se eller
- Länsstyrelsen i Västra Götalands län, 403 40 Göteborg.

Uppge ärendets diarienummer 511-6818-2020.

Markägare och sakägare har samtidigt förelagts att inkomma med eventuella synpunkter på förslaget.

Maria Johansson

Bilagor

Förslag till beslut

Förslag till skötselplan

Sändlista

Länsstyrelsen
Västra Götalands län

Naturavdelning
Maria Johansson

Förslag till beslut
2021-08-19

Diarienummer
511-6818-2020

Sida
1(11)

Bildande av naturreservatet Kroppefjälls norra våtmarker i Färgelanda kommun

Innehållsförteckning

Innehållsförteckning
Uppgifter om naturreservatet
Beslut om bildande m.m.
Syftet med naturreservatet
Skälen för Länsstyrelsens beslut
Beslut om föreskrifter
Ärendets handläggning
Länsstyrelsens bedömning och motivering
Upplysningar

Bilagor

Bilaga 1a. Beslutskarta
Bilaga 1b Karta som visar zon för bränning och hydrologisk restaurering
Bilaga 1c Karta som visar friluftsanordningar
Bilaga 1d Karta som visar vilka våtmarker som får kalkas.
Bilaga 2. Översiktskarta
Bilaga 3. Skötselplan
Bilaga 4. Sakägarförteckning

Uppgifter om naturreservatet

Namn:	Naturreservatet Kroppefjälls norra våtmarker
NVR ID:	2 053 122
Län:	Västra Götalands län
Kommun:	Färgelanda kommun
Ungefärlig mittpunkt:	N 6510843, E 337478 WEREF99
Lägesbeskrivning:	9 km NO om Högsäter
Fastigheter och ägare:	<i>Enligt sakägarförteckning (bilaga 4)</i>
Nyttjanderättsinnehavare:	<i>Enligt sakägarförteckning (bilaga 4)</i>
Areal (ha):	196,2 hektar varav 5,3 hektar vatten
Förvaltare:	Västkuststiftelsen
Naturgeografisk region:	Dalslands kuperade skogslandskap

Beslut om bildande med mera

Länsstyrelsen förklarar det område som avgränsats på kartan i bilaga 1a som naturreservat. Beslutet är fattat med stöd av 7 kap. 4 § miljöbalken.

Naturreservatets gränser ska märkas ut i terrängen.

Namnet ska vara Naturreservatet Kroppefjälls norra våtmarker.

Beslutet riktar sig till allmänheten, fastighetsägare och innehavare av särskild rätt, vars rättigheter att använda mark- och vattenområden berörs inom reservatsområdet.

I enlighet med 3 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. fastställer Länsstyrelsen bifogad skötselplan för naturreservatets långsiktiga vård.

Länsstyrelsen utser Västkoststiftelsen som förvaltare av naturreservatet. Beslutet är fattat med stöd av 21 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m.

Syftet med naturreservatet

Syftet med naturreservatet är att:

- bevara biologisk mångfald och värdefulla naturmiljöer,
- bevara områdets våtmarker, naturskogar, sjöar och vattendrag,
- bevara livsmiljöer och förbättra förutsättningarna för skyddsvärda arter såsom orre och tjäder,
- bevara områdets vildmarks karaktär med dess ekosystem, och
- inom ramen för bevarandet av biologisk mångfald och naturmiljöer tillgodose behovet av områden för friluftslivet.

Syftet ska tryggas genom att:

- våtmarker, sumpskog, äldre barrblandskog och äldre barrskog, äldre lövskog och övriga naturmiljöer med dess flora och fauna i huvudsak utvecklas fritt.
- vid behov sköta tallskogen med tex bränning för att hålla undan gran och minska risken för okontrollerade bränder.
- avverkningar, gallringar, granplantering och annat produktionsinriktat skogsbruk förbjuds,
- Hydrologisk restaurering av dikade våtmarker
- exploatering av området genom bebyggelse, vägdragnin g m m förbjuds,
- åtgärder vidtas för att underlätta och förbättra möjligheterna för allmänhetens friluftsliv, och

- jakt på orre och tjäder förbjuds.

Skälen för Länsstyrelsens beslut

Det aktuella området ligger inom Kroppefjällsområdet som är värdefullt på grund av naturvärden knutna till våtmarkerna och områdets vildmarkskaraktär, med förekomst av en rad olika typer av mossar, kärr och sumpskogar, samt äldre naturskogsliknade barr- och blandskogar med förekomst av skyddsvärda arter. Naturreservatet Kroppefjälls norra våtmarker utgörs av del av Marketjärnsmossarna som ingår i myrskyddsplan för Sverige. Området ligger inom en värdeetrakt för våtmarker och är en viktig del i det ekologiska nätverk som binder samman våtmarkerna i landskapet och möjliggör för arter att sprida sig.

Naturreservatet ligger inom en värdeetrakt för skog (Edsleskog-Dalformationen), utpekad av Länsstyrelsen och Skogsstyrelsen 2018 i strategin för formellt skydd av skog. Med värdeetrakt avses ett landskapsavsnitt med särskilt höga ekologiska bevarandevärden. Värdeetrakter har en väsentligt högre täthet av värdekärnor för djur- och växtliv inklusive biologiskt viktiga strukturer, funktioner och processer än vad som finns i vardagslandskapet. Värdeetrakten är också en viktig del i det ekologiska nätverk som binder samman skogstyperna tallskog, barrskog, lövblandad barrskog, triviallövskog och ädellövskog i landskapet och möjliggör för arter att sprida sig. I Kroppefjälls norra våtmarker är tall- och barrblandskog representerade.

Under 2014 påbörjade Länsstyrelsen ett reservatsarbete för tre myrområden på Kroppefjäll. Förutom våtmarkerna inom myrområdena bör även de delar som idag utgörs av äldre spontant uppkomna skogar skyddas från ingrepp i form av kalavverkningar eller andra skogsbruksåtgärder. Naturreservaten ska också öka allmänhetens möjlighet till naturupplevelser.

Förutom bildandet av naturreservatet Kroppefjälls norra våtmarker så pågår arbete med Ekelundsmossen, Björnemossarna, Marielundsmossen och Nordlunnanemossen (Kroppefjälls södra våtmarker). Naturreservatet Eds barrskog och våtmarker bildats under 2018. Detta naturreservat ingår i det större våtmarkskomplexet Smörkulle mossarna och Barlindermaden beläget sydost om naturreservatet Kroppefjälls norra våtmarker. Söder om det blivande naturreservatet Kroppefjälls södra våtmarker ligger Kroppefjälls naturreservat som bildades 1997. Sammataget innebär detta att våtmarkerna får ett bra och funktionellt skydd på Kroppefjäll.

Områdets naturvärden skulle försvinna om skogsbruk bedrevs. Naturvärdena i området är följaktligen oförenliga med konventionella skogsbruksmetoder och annan exploatering. Genom naturreservatsbildning undanröjs de hot mot naturvärdena som konventionella skogsbruksmetoder och annan exploatering utgör. Fragmenteringen av lämpliga skogsmiljöer för tjädern i södra Sverige och den svaga och minskande populationen av orre i södra Sverige har motiverat ett jaktförbud för tjäder och orre inom naturreservatet.

Längs naturreservatets norra gräns löper Karolinerleden (Karl XII:s väg) som är en av de mest populära vandringslederna i Dalsland.

Beslut om föreskrifter

Länsstyrelsen beslutar att följande föreskrifter ska gälla i naturreservatet. Beslutet är fattat med stöd av 7 kap. 5, 6 och 30 §§ miljöbalken.

A. Föreskrifter om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden (7 kap. 5 § miljöbalken)

Det är förbjudet att inom naturreservatet:

1. Uppföra byggnad, anlägga väg, anlägga luft- eller markledning eller annan anläggning eller anordning. Stängsel eller hägnad för betesdjur är undantaget. Anläggning av jaktorn och gömslen för fågelskådning hanteras genom ett tillstånd se punkt 10 nedan.
2. Anordna upplag,
3. Borra, spränga, gräva, schakta, utfylla, tippa eller bedriva täkt av något slag,
4. Dika, dikesrensa, dämna eller utföra annan åtgärd som påverkar områdets hydrologiska förhållanden,
5. Avverka, ta bort, flytta, upparbeta eller på annat sätt skada levande eller döda träd eller buskar, såväl stående som liggande. Avverkning i siktgator regleras i A10.
6. Använda kemiska eller biologiska bekämpningsmedel, kalk eller gödselmedel,
7. Jaga orre och tjäder
8. Framföra motordrivet fordon och
9. Plantera ut främmande arter.

Föreskrifterna enligt A1-A9 gäller inte åtgärder som har tillstånd enligt föreskriften A10.

Utan länsstyrelsen tillstånd är det förbjudet att:

10. Anlägga nya jaktorn och siktgator eller gömslen för fågelskådning.

Föreskrifter enligt A ovan gäller inte i följande fall:

- När förvaltaren, eller den förvaltaren utser, utför de åtgärder som behövs för att tillgodose syftet med naturreservatet och som framgår under B.

Föreskrifterna A3, A4, A5, A6 och A8 gäller inte i följande fall:

- Befintliga jaktorn med befintliga siktgator får underhållas.
- Grävning, fyllning och dikesrensning får utföras vid arbeten inom befintliga vägar, i syfte att reparera eller underhålla sådana.

- Kalkning enligt gällande kalkningsplan får utföras. Inga nya våtmarker får tas i anspråk för kalkning.
- Motordrivet fordon får framföras i samband med uttransport av fällt vilt med så kallade älgdragare, fyrhjuling eller motsvarande.
- Motordrivet fordon får framföras på befintliga vägar.
- Träd som fallit eller riskerar att falla över väg eller stig får tas ned. Trädet ska om möjligt lämnas som död ved inne i reservatet.

B. Föreskrifter om skyldighet att tåla visst intrång (7 kap 6 § miljöbalken)

1. Naturreservatet märks ut i terrängen
2. Parkeringsplats och vandringsled, inklusive tillhörande anordningar så som till exempel späner och stängselgenomgångar, anläggs samt informationstavlor sätts upp enligt bilaga 1c
3. Naturvårdsbränning i ytor inom områdena som avgränsas i bilaga 1b, för att minska risken med igenväxning med gran i tallskogar, gynna brandberoende arter och minska risken för spontant uppkomna okontrollerade bränder. En bränningsplan tas fram för de aktuella ytorna.
4. Restaurering av dikade våtmarker genom att proppning av diken, enligt bilaga 1b samt avverkning av träd och buskar av igenväxningskaraktär i våtmarkerna.
5. Undersökningar av djur- och växtarter samt av mark- och vattenförhållanden.
6. Begränsning och/eller förhindrande av storskaliga angrepp av åttatandad granbarkborre genom utplacering av fällor, utläggning av fångstvirke, fällning av angripna granar, rotkapning av vindfällda granar och/eller barkning. Inga träd ska föras ut ur naturreservatet med undantag för eventuellt fångstvirke.
7. Åtgärder i syfte att motverka skador som orsakas av invasiva främmande arter.

C. Ordningsföreskrifter om rätten att färdas och vistas inom naturreservatet samt om ordningen i övrigt inom naturreservatet (7 kap. 30 § miljöbalken)

Det är förbjudet att inom naturreservatet:

1. Skada levande träd och buskar, samt skada eller ta bort döda träd.

Det är vidare förbjudet att utan Länsstyrelsens tillstånd:

Föreskrifter enligt C ovan gäller inte i följande fall:

- När förvaltaren, eller den förvaltaren utser, utför de åtgärder som behövs för att tillgodose syftet med naturreservatet och som framgår under B.

Ärendets handläggning

Under sommaren 2013 gjordes en fördjupad naturvärdesinventering av skogen inom myrskyddsplaneobjektet Kroppefjäll. Information om att Länsstyrelsen beställt en naturvärdesinventering skickades till markägarna innan inventeringen. Inventeringsresultatet skickades ut till alla berörda markägare i februari 2014. Därefter påbörjades planeringen av ett långsiktigt naturskydd för delar av myrskyddsplansobjektet Kroppefjäll. Vid tidpunkten för denna remiss är de berörda delarna av fastigheten inträngsersatt.

Christian Waller, Jakob Waller, Björn Otto Eriksson Waller, Katarina Pein samt jakträttsinnehavaren Per Carlstein har, som berörda mark- och sakägare, förelagts enligt 24 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken med mera att yttra sig över förslag till beslut med föreskrifter och skötselplan.

Förslaget till naturreservat har remitterats till Färgelanda kommun, Dalslands miljö- och energiförbund, Havs- och vattenmyndigheten, SGU, Energimyndigheten och Skogsstyrelsen.

Följande har fått har fått förslaget för kännedom och eventuellt yttrande: Grannar till naturreservatet, Skogssällskapet, Rabbalshede Kraft AB, Blås Repowering AB, Västkoststiftelsen, LRF Västra Götaland, Mellersta Götalands jordägarförening, Naturskyddsföreningen Norra Älvsborg, naturskyddsföreningens regionkansli Väst, Järbo hembygdsförening, Kroppefjälls vandrare Förvaltningen för kulturutveckling Västragötalandsregionen samt Markbyrån i Lidköping.

Länsstyrelsens bedömning och motivering

Beskrivning av naturreservatet

Fram till mitten av 1800-talet användes Kroppefjäll som ett stort utmarksbete (skogsbete) för närliggande gårdar på slätten. Under slutet av 1800-talet, när befolkningen ökade och behovet av jordbruksmark ökade, etablerades nya bosättningar på Kroppefjäll såväl som en viss uppodling. Den betade skogen och den uppodlade marken har övergått i ren skogsmark.

Våtmarkerna i området utgörs av ett stort myrkomplex som är uppsplittrade av flera mossar, kärr och fastmarksholmar. På holmarna växer oftast äldre hållmarkstallskog med förekomst av torrakor. I delar av våtmarkerna har dikningar utförts.

Delar av skogen har påverkats av skogsbruk. Men äldre skog samt partier med produktionsskog som hyser högre naturvärden finns också. De högsta skogliga värdena är främst knutna till sumpskogar, lövdominerade bestånd samt äldre barrskog. Av barrskogar med högre naturvärden finns tallsumpskogar med senvuxna träd och en del områden med gles hållmarkstallskog med inslag av gamla tallar.

Vidare finns enstaka grandominerade sumpskogar. Lövinslaget i barrskogsområdena är generellt lågt, men inslag av främst björk, ek, asp och rönn finns i vissa områden. Av lövdominerade bestånd finns främst björksumpskogar, i synnerhet i mossarnas laggzoner, samt en del klubbaldominerade våtmarksområden.

Myrarna i området utgör typiska, representativa västsvenska våtmarker där inslaget av nordliga och mer ovanliga arter förstärker myrarnas våtmarksvärden. Myrarna utgör även potentiella häckplatser för många fågelarter, exempelvis grönbena, trana och ljunpipare. Skogshöns som tjäder och orre nyttjar även myrarna under olika perioder. Myrholmarna och omgivande äldre barrskogar har miljöer lämpliga för till exempel pärluggla, sparvuggla, nattskärna och spillkråka.

Naturresevatets sammanlagda areal uppgår till 196,2 ha, därutöver finns liknande myr- och skogsmosaik i de närliggande blivande naturresevatet Kroppefjälls södra våtmarker och i Kroppefjälls naturresevat och naturresevatet Eds barrskogar och våtmarker. Det intilliggande Kroppefjälls naturresevat är också ett Natura 2000-område (SE0530081, Kroppefjäll).

Några mindre sjöar och tjärnar finns i naturresevatet. Här kan särskilt nämnas Lortevattnet och Hästskotjärn.

Området gränsar i norr, och överlappar delvis med till Karolinerleden. Genom naturresevatet går en vandringsled som sträcker sig från parkeringen och ansluter till Karolinerleden i närheten av raststugan Karolinerstugan.

En mer utförlig beskrivning av området lämnas i skötselplanen.

Motivering av beslutet

Myrskyddsplan för Sverige fastställdes av Naturvårdsverket i mars 2007. Den är en revidering av tidigare Myrskyddsplan för Sverige från 1994. Myrskyddsplanen pekar ut de våtmarker som enligt miljö kvalitetsmålet Myllrande våtmarker, delmål 2 om skydd av våtmarker, ska ha ett långsiktigt skydd. Naturvårdsverket bedömer att när myrskyddsplanen är genomförd kommer det totala myrskyddet i landet att innehålla ett representativt urval av de allra mest skyddsvärda myrarna.

Tre olika myrområden på Kroppefjäll ingår i Myrskyddsplanen för Sverige. Naturresevatet Kroppefjälls norra våtmarker utgörs av delar av Marktjärnsmossarna. Eftersom myrområdena är mosaikartade ingår även produktiv skogsmark i naturresevatet. Även en del skogsmark utan högre naturvärden har tagits med i naturresevatet för att detta långsiktiga bevarande ska kunna uppnås. Visa delar av skogsmarken innehåller dock en del skogliga värdekärnor med höga naturvärden. Delar av våtmarkerna är dikade. Genomförandet av hydrologisk restaurering av våtmarker är en viktig del för att bevara våtmarkernas ekosystem. Åtgärderna är viktiga för såväl den biologiska mångfalden genom att förhindra att myrarna växer igen och för klimatet genom att torvnedbrytningen upphör. De hydrologiska åtgärderna, som innebär återvättning av torvmark, leder till att den restaurerade myrmarken minskar sitt utsläpp av växthusgaser och att myren åter kan binda kol i marken.

Naturresevatets föreskrifter är utformade så att syftet med naturresevatet ska uppnås. För att skydda områdets värden införs bland annat ett förbud mot

skogsbruksåtgärder, anläggande av vägar och att gräva och dika. Det finns dock undantag från föreskrifterna vilka Länsstyrelsen bedömer vara motiverade för att ge möjlighet till att fortsätta kalka de våtmarker som kalkats under lång tid.

Konsekvensutredning

I enlighet med vad som sägs i 4 och 5 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning, bedömer Länsstyrelsen att de föreslagna ordningsföreskrifterna enligt 7 kap. 30 § MB innebär så begränsade kostnadsmissiga och andra konsekvenser att det saknas skäl för konsekvensutredning av regelgivning.

Beslutets förenlighet med riksintressen, planer och områdesbestämmelser.

Riksintressen

Norra Kroppefjälls våtmarker omfattas i sin helhet av riksintresse för naturvård enligt 3 kap. 6 § miljöbalken (Kroppefjäll med Teåkersälven och Stora Halängen). Ungefär 80 hektar i västra delen av naturreservatet ligger inom riksintresse för vindbruk enligt 3 kap 8 § miljöbalken

Länsstyrelsens sammanvägda bedömning är att i detta område får vindkraftsintresset stå tillbaka till förmån för naturvärdena.

Naturreservatet ligger inom Länsstyrelsens värdetrakt för skog, Edsleskog-Dalformationen. I naturreservatet ingår ett objekt som finns med i Länsstyrelsens våtmarksinventering, del av objektet Marketjärns mossarna 3 km SO Järbo. Den bedömts ha höga naturvärden, klass 2. En stor del av naturreservatet ligger inom myrskyddsplan för Sverige. Enligt delmål 2 till miljömålet Myllrande våtmarker skulle samtliga våtmarksområden i Myrskyddsplan för Sverige ha ett långsiktigt skydd senast år 2010.

Stora Hallesjön, Olasvattnet, Lortevattnet och Hästskotjärnen omfattas av strandskydd (100 m).

Karolinerleden (Karl XII:s väg) är registrerad fornlämning i form av övrig kulturhistorisk lämning (RAÄ Ör 133:1).

I Färgelanda kommuns naturvårdsprogram, antagen av kommunfullmäktige 2014-05-14, redovisas fyra naturvårdsmål i den tillhörande Åtgärdsplanen. I ett av målen anges att värdefulla naturområden värnas. I en klassning av naturområden kategoriseras våtmarkerna inom Kroppefjälls mossar med klass 2, höga naturvärden.

Av de svenska energi- och klimatmålen framgår att senast år 2045 ska Sverige nå nettonollutsläpp av växthusgaser, varav minst 85 procent av reduktionen ska ske i Sverige. Vidare är målsättningen att elproduktionen år 2040 ska vara 100 procent förnybar, vilket innebär 60–120 TWh nyproduktion. Detta är även samstämmigt med det regionala målet i Västra Götalands län, att vara en fossiloberoende region år 2030 och minska utsläpp av växthusgaser med 80 % från år 1990 till år 2030. För att nå målsättningarna krävs en betydande utbyggnad av förnybara kraftslag.

I ”Vindbruksplan för Dalsland”, som är ett tillägg till Dalslandskommunernas översiktsplaner, finns inte Norra Kroppefjälls våtmarker med.

Norra Kroppefjälls våtmarker utgör en mindre del av riksintresset för vindbruk. I nu gällande översiktsplan för Färgelanda kommun är berört riksintresseområde för vindbruk inte utpekade i kartan för framtida användning av mark och vatten som berör naturområdet Kroppefjäll (se karta s.49i ÖP).

Inom naturreservatet finns inga tillstånd för vindkraftsbyggnation. Cirka 3 km sydväst om naturreservatet har Rabbalshedes Kraft AB, tillstånd till en vindkraftspark på Korpekullen för sju verk om vardera 150 m. Tillståndet gavs 23 februari 2017 och har fem års igångsättningstid och gäller till 23 februari 2023. Representanter för företaget uppger att de inte kommer att uppföra dessa vindkraftsverk. Inom naturreservatet finns en skogsbilväg i söder som ganska snart efter att man kommit in i naturreservatet övergår i en stig som används som vandringsled. I övrigt finns en vandringsstig i öster och Karolinerleden i norr (Se bilaga 1c). Inga av dessa stigar och vägar inom naturreservatet bedöms som lämpliga transportvägar vid eventuella vindkraftsetableringar.

Miljömål

Naturreservatet utgör ett led i arbetet med att uppnå det av riksdagen antagna miljömålen Levande sjöar och vattendrag, Myllrande våtmarker, Levande skogar och Ett rikt växt- och djurliv.

I och med att vindkraftsintresset får stå tillbaka till förmån för naturvärdena i detta område så får miljömålet Begränsad klimatpåverkan stå tillbaka i detta område. Den hydrologiska restaurering som planeras i naturreservatet kommer att minska torvnedbrytningen och därmed bidra positivt till miljömålet Begränsad klimatpåverkan.

Intresseprövning

Med hänsyn till områdets värden och naturreservatets syften kommer pågående markanvändning att avsevärt försvåras. Länsstyrelsen bedömer att områdets värden bäst ges ett långsiktigt skydd genom bildande av naturreservat. Föreskrifterna är anpassade till naturreservatets syften och värden. De är främst avsedda att begränsa skador på mark och vatten samt växt- och djurliv. Vid en avvägning mellan enskilda och allmänna intressen i enlighet med 7 kap. 25 § miljöbalken finner Länsstyrelsen att föreskrifterna inte går längre än vad som krävs för att syftet med skyddet ska tillgodoses.

Hushållningsbestämmelser

Naturreservatsbildningen är förenlig med hushållningsbestämmelserna för mark- och vattenområden enligt 3 och 4 kap. miljöbalken och med den för området gällande översiktsplanen.

Upplysningar

Dispens från föreskrifterna

Om det finns särskilda skäl får Länsstyrelsen medge dispens från föreskrifterna för naturreservatet. Dispens får dock inte lämnas för åtgärder som strider mot syftet med naturreservatet. Om det finns synnerliga skäl får Länsstyrelsen helt eller delvis upphäva beslutet om naturreservatet (7 kap. 7 § miljöbalken).

Skogsvårdslagen

Genom beslutet om naturreservat följer att skogsvårdslagens bestämmelser upphör att gälla, i hela naturreservatet, då skogsbruk förbjuds enligt A Föreskrifterna, (se 4 § Skogsvårdslagen (SFS 1979:429).

Därmed har markägaren inte längre något ansvar enligt 29 § skogsvårdslagen för att bekämpa eller förebygga insektshärjning i skog.

Annan lagstiftning gäller som vanligt

Vid sidan av föreskrifterna för naturreservatet gäller annan lagstiftning som vanligt, t.ex. följande:

- Miljöbalkens bestämmelser om strandskydd och vattenverksamhet
- Fridlysningsbestämmelser i artskyddsförordningen
- Fiskebestämmelser i Havs- och vattenmyndighetens författningssamling
- Terrängkörningslagen och terrängkörningsförordningen
- Kulturmiljölagen
- Jaktlagstiftningen
- Lagen om skydd mot olyckor t.ex. generella eldningsförbud och efterbevakningsansvar vid brand.

Förvaltare och förvaltningsuppgifter

- Förvaltare är Västkoststiftelsen.
- Naturreservatets gränser märks ut i terrängen genom förvaltarens försorg enligt anvisningar av Naturvårdsverket.
- Förvaltningen bedrivs enligt den skötselplan som fastställts av Länsstyrelsen. Skötselplanen ska ligga till grund för naturreservatets skötsel och ska vid behov revideras.

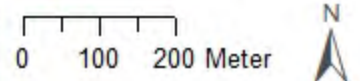
Detta beslut har bekräftats digitalt och saknar därför namnunderskrifter.

Johan Jannert

Maria Johansson

Beslutskarta (förslag) Naturreservatet Kroppefjälls norra våtmarker i Färgelanda kommun.

 Naturreservatsgräns

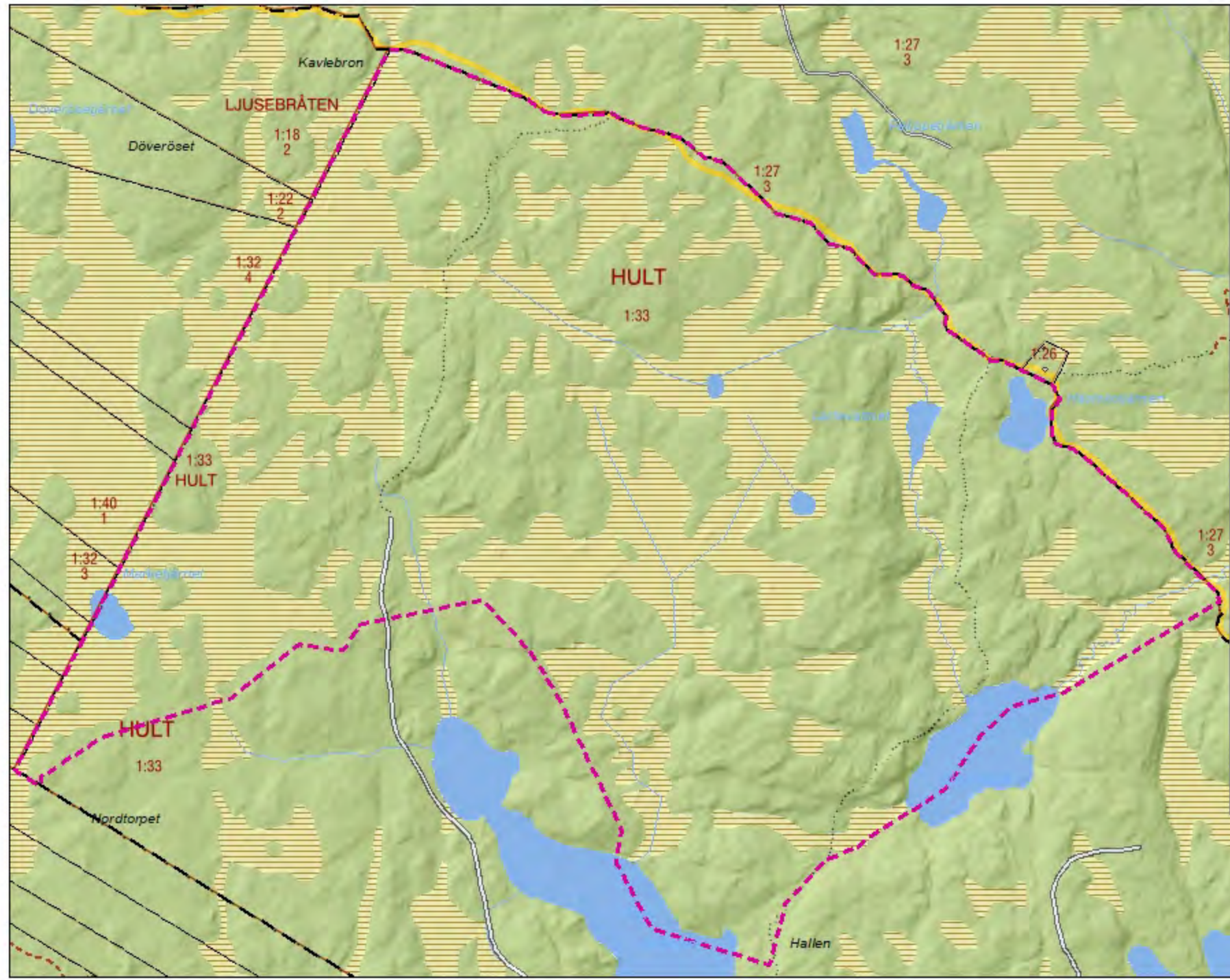
Tillhör Länsstyrelsens förslag
till beslut 2021-08-19
dnr 511-6818-2020

Länsstyrelsen
Västra Götaland

Illustrationskarta till Länsstyrelsens
beslut om naturreservat
enl 7 kap 4 § miljöbalken

© Länsstyrelsen i Västra Götalands län
© Lantmäteriet Geodatas avverkning

Beslutskarta (förslag) Naturreservatet Kroppefjälls norra våtmarker i Färgelanda kommun.

Kartan visar den zon där länsstyrelsen får utreda och utföra naturvårdsbränning. Av kartan framgår också vart förvaltaren får göra hydrologisk restaurering.

- Hydrologisk restaurering
- Zon naturvårdsbränning
- Naturreservatsgräns

0 100 200 Meter

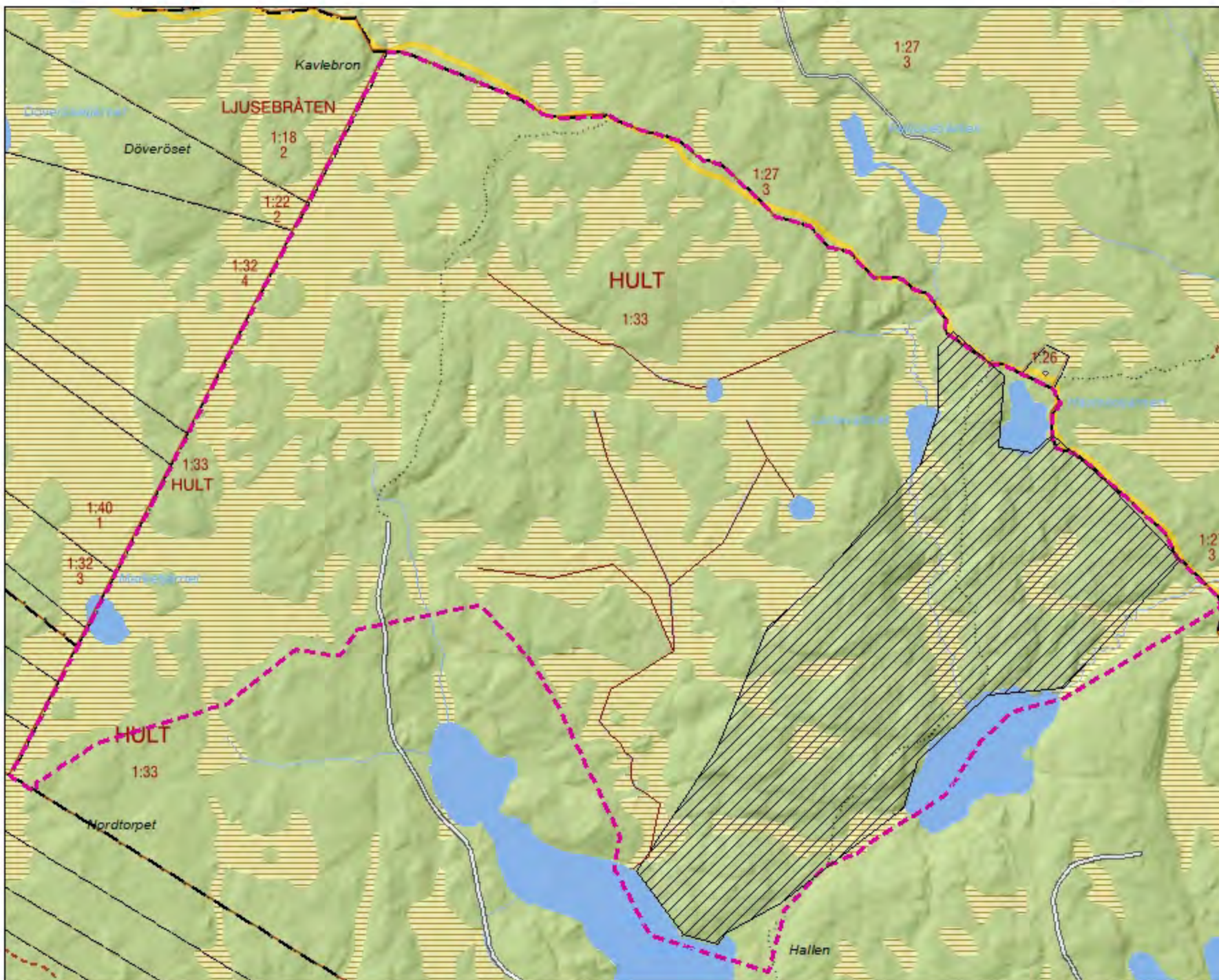
Tillhör Länsstyrelsens förslag
till beslut 2021-08-19
dnr 511-6818-2020

Länsstyrelsen
Västra Götaland

Illustrationskarta till Länsstyrelsens
beslut om naturreservat
enl 7 kap 4 § miljöbalken

© Länsstyrelsen i Västra Götalands län
© Lantmäteriet Geodatas avverk an

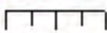
Beslutskarta (förslag) Naturreservatet Kroppefjälls norra våtmarker i Färgelanda kommun.

Kartan visar friluftsanordningar

- Informationsskylt
- P-plats
- Rastplats
- Utsiktsplats

- - - Vandringsled

 Naturreservatsgräns

0 100 200 Meter

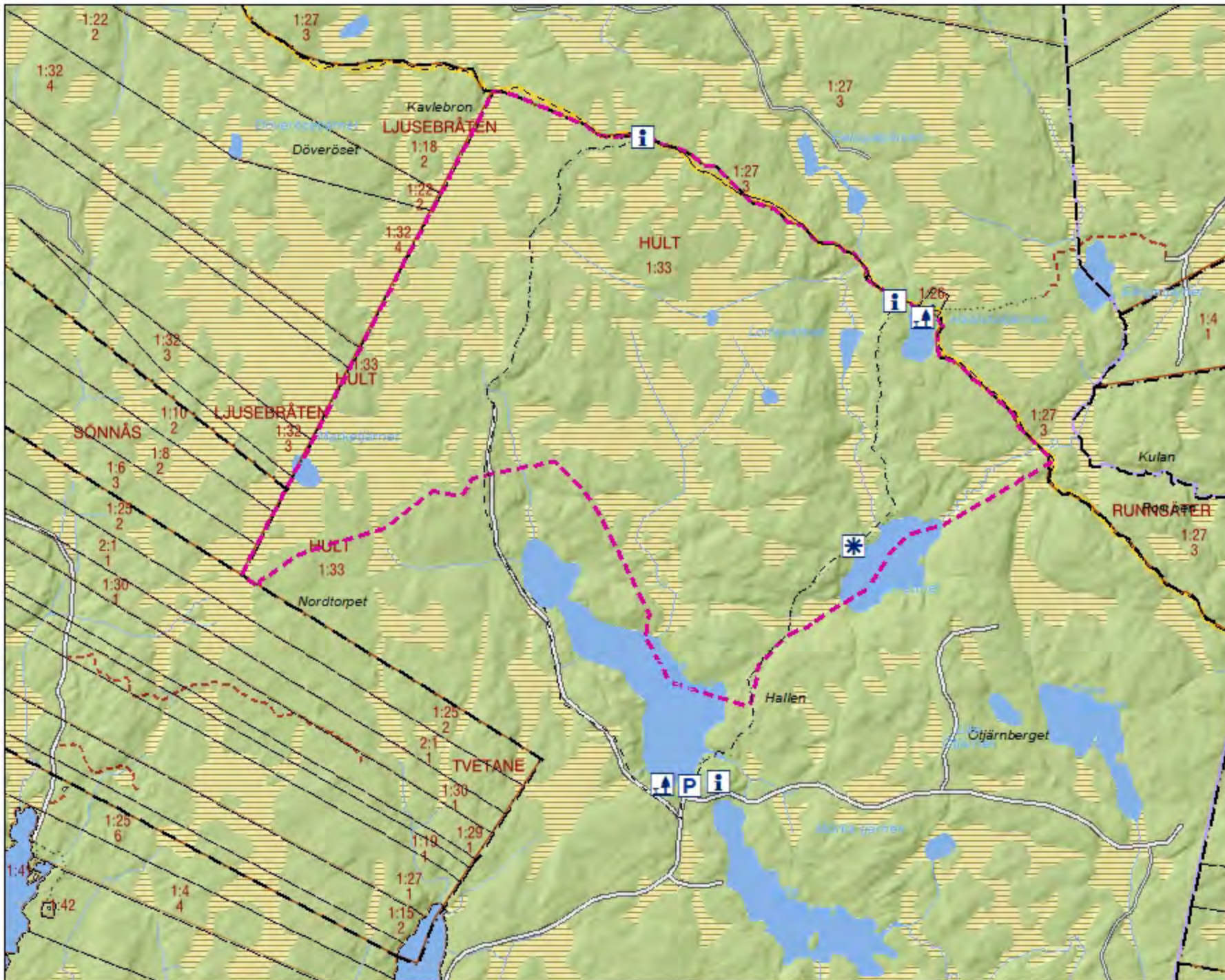
Tillhör Länsstyrelsens förslag
till beslut 2021-08-19
dnr 511-6818-2020

Länsstyrelsen
Västra Götaland

Illustrationskarta till Länsstyrelsens
beslut om naturreservat
enl 7 kap 4 § miljöbalken

© Länsstyrelsen i Västra Götalands län
© Lantmäteriet Geodatas avverk an

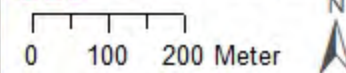

Beslutskarta (förslag) Naturreservatet Kroppefjälls norra våtmarker i Färgelanda kommun.

Kartan visar de våtmarker
som får kalkas.

skötselkategori

- Våtmark som får kalkas
- Naturreservatsgräns

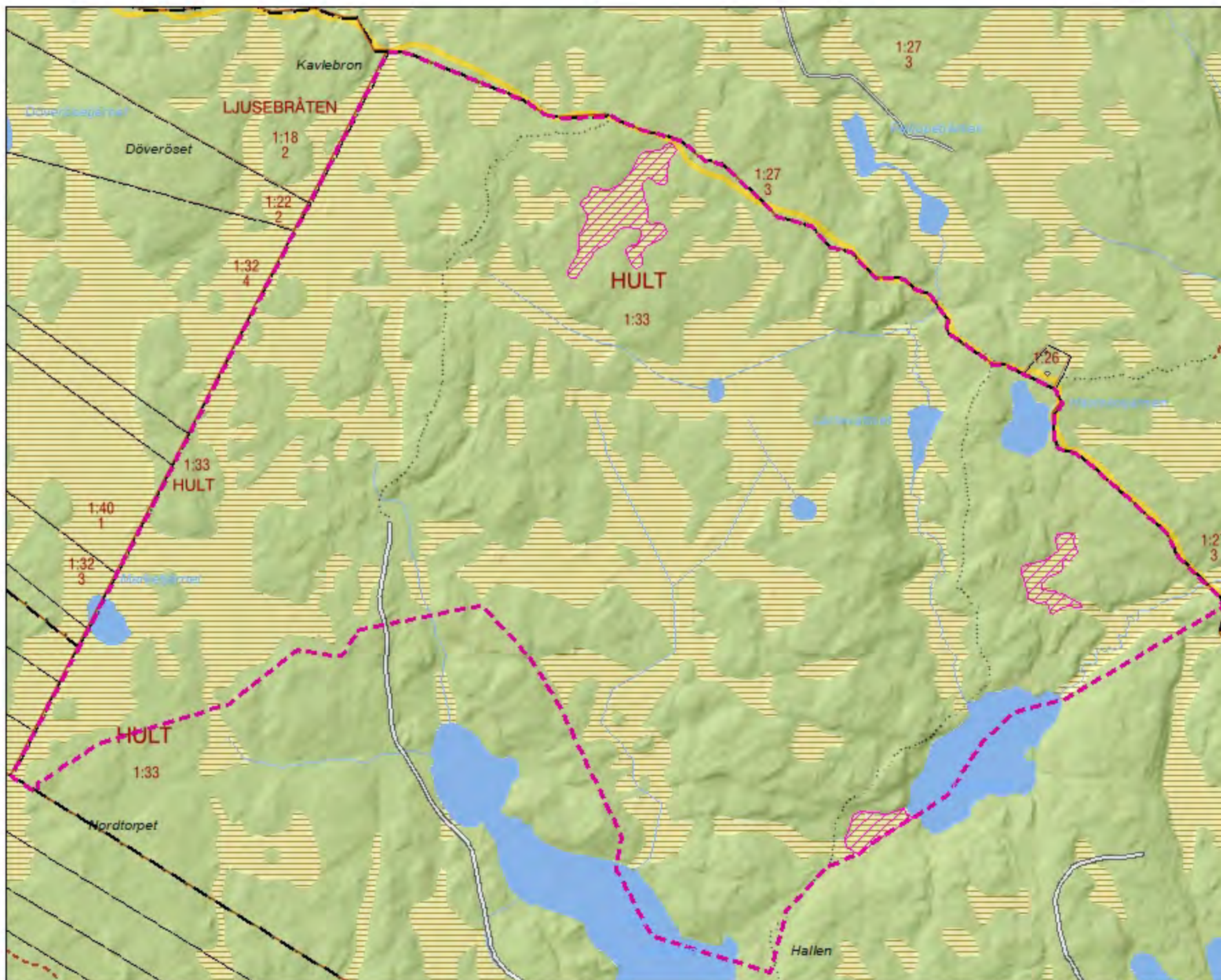
Tillhör Länsstyrelsens förslag
till beslut 2021-08-19
dnr 511-6818-2020

Länsstyrelsen
Västra Götaland

Illustrationskarta till Länsstyrelsens
beslut om naturreservat
enl 7 kap 4 § miljöbalken

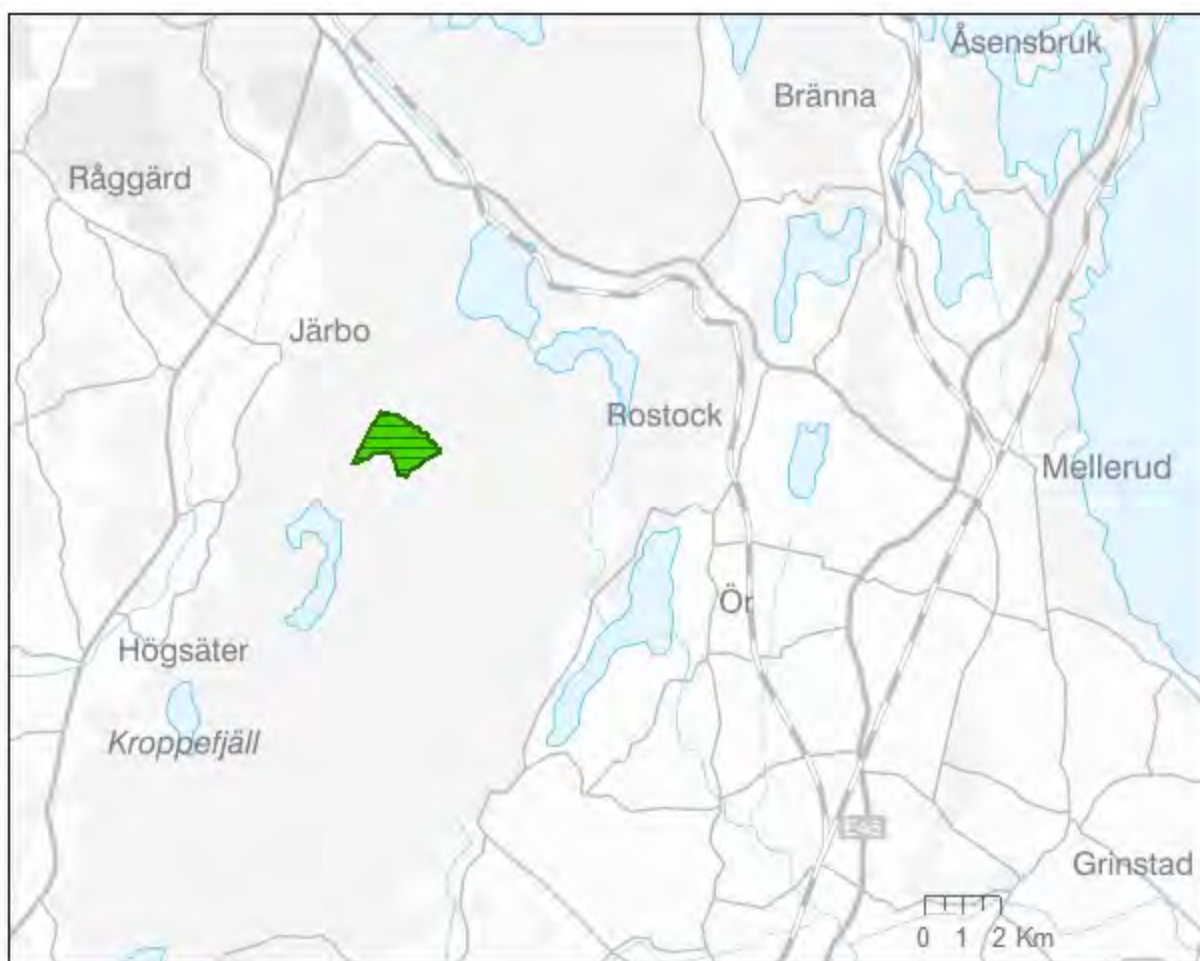
© Länsstyrelsen i Västra Götalands län
© Lantmäteriet Geodatas avverk an

ÖVERSIKTSKARTA

Naturreservatet Kroppefjälls norra våtmarker i Färgelanda kommun.

Länsstyrelsen
Västra Götaland

Naturavdelningen
Maria Johansson

Skötselplan
2021-08-19
remissversion

Diarienummer
511-6818-2020

~~505~~
1(25)

Skötselplan för naturreservatet Kroppefjälls norra våtmarker, i Färgelanda kommun

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1.	Sammanfattning	4
1.1.	Syfte.....	4
1.2.	Fakta om området och dess skötsel	5
2.	Beskrivning av området	6
2.1.	Uppgifter	6
2.2.	Allmän beskrivning av området	6
2.3.	Mark- och vattenanvändning – då och nu	6
2.4.	Bevarandevärden	7
2.4.1.	Biologiska bevarandevärden (den här delen behöver jobbas igenom en del)	7
2.4.2.	Kulturhistoriska bevarandevärden	8
2.4.3.	Friluftslivsvärden	8
2.5.	Övrig bebyggelse och anläggningar	8
3.	Skötsel och bevarandemål	9
3.1.	Indelning av skötselområden	9
3.2.	Bevarandemål	9
3.3.	Allmänt om skötseln.....	9
3.4.	Konsekvenser av klimatförändringar	10
3.5.	Skötselområden med mål och åtgärder	10
3.5.1.	Skötselområde 1 Våtmarker – fri utveckling	10
3.5.2.	Skötselområde 2 Våtmarker – hydrologisk återställning	12
3.5.3.	Skötselområde 3 Våtmarker – våtmarkskalkning	14
3.5.4.	Skötselområde 4 Äldre barrskog- mestadels naturlig dynamik	15
3.5.5.	Skötselområde 5 yngre skogar och mer skogsbrukspåverkade skogar	17
3.5.6.	Skötselområde 6 Sjöar och vattendrag?	18
3.6.	Forn- och kulturmiljövård	20
4.	Friluftsliv	20
5.	Gränsmarkering	20
6.	Uppföljning	21
6.1.	Dokumentation av skötselåtgärder	21
6.2.	Bevarandemål och gynnsamt tillstånd.....	21
6.3.	Revidering av skötselplanen.....	21
7.	Planerad förvaltning.....	21
8.	Referenser	22

BILAGOR

Bilaga 3a: Tabell 1 Arter
Tabell 2 Naturtyper

Bilaga 3b Skötselområden

Bilaga 3c Friluftsanordningar

Skötselplanen är uppdelad i två delar, A och B. Den första delen är en beskrivande del. Där anges bland annat naturreservatets syften och vilka natur- och bevarandevärden som finns i naturreservatet. Den andra delen av skötselplanen beskriver naturreservatets bevarandemål och hur naturreservatet ska skötas.

DEL A – Kroppefjälls norra våtmarker

Skötselplanen beskriver vad som ska göras i naturreservatet, samt när och hur ofta det ska göras. Den fastställer också vad som är viktigast att göra om naturreservatsförvaltaren, det vill säga den som är ansvarig för områdets skötsel, behöver prioritera. Planerna vänder sig främst till naturvårdsförvaltare och markägare, men också till övriga intressenter.

1. Sammanfattning

1.1. Syfte

Syftet med naturreservatet är att:

- bevara biologisk mångfald och värdefulla naturmiljöer,
- bevara områdets våtmarker, naturskogar, sjöar och vattendrag,
- bevara livsmiljöer och förbättra förutsättningarna för skyddsvärda arter såsom orre och tjäder,
- bevara områdets vildmarkskaraktär med dess ekosystem, och
- inom ramen för bevarandet av biologisk mångfald och naturmiljöer tillgodose behovet av områden för friluftslivet.

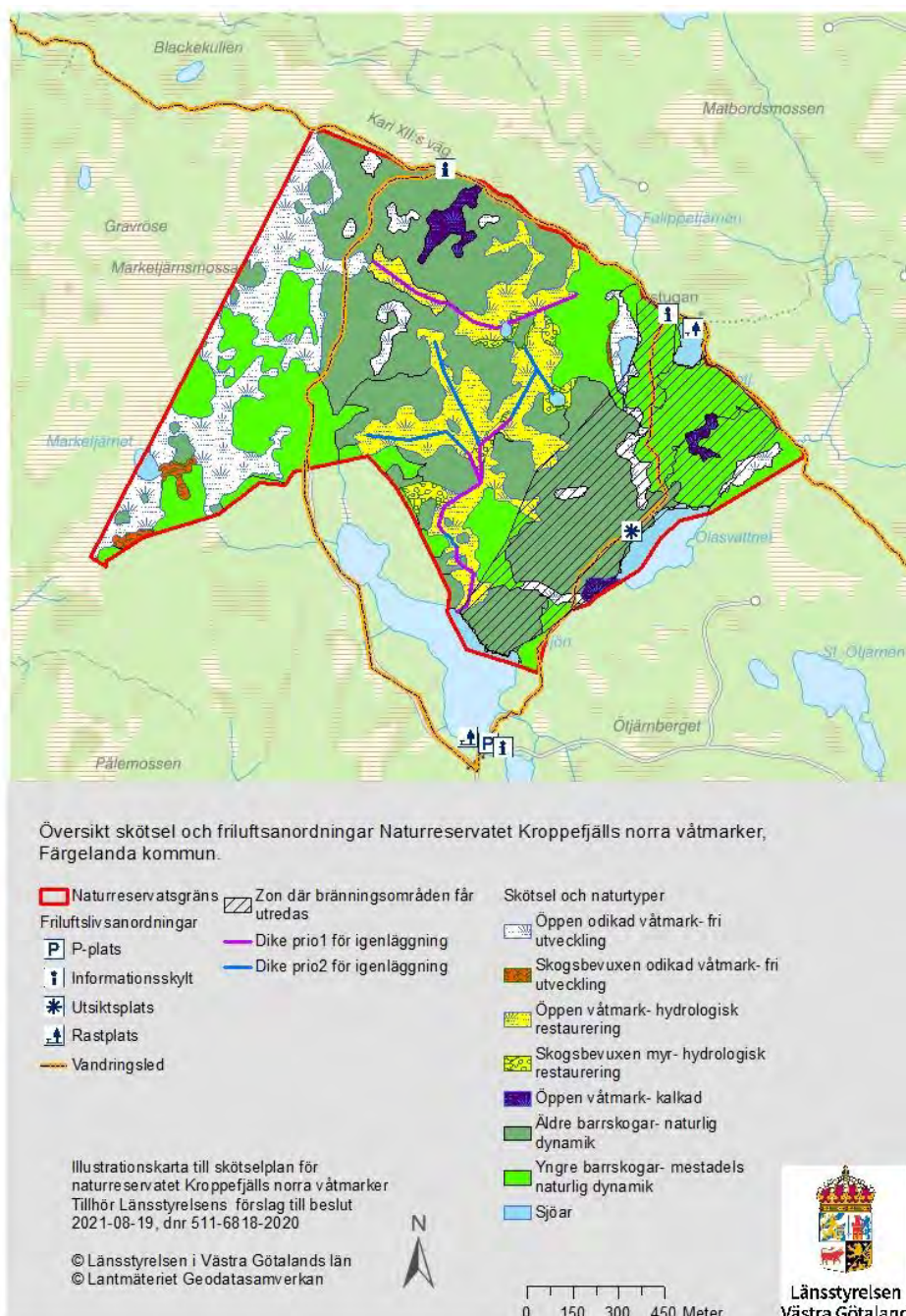
Syftet ska tryggas genom att:

- våtmarker, sumpskog, äldre barrblandskog och äldre barrskog, äldre lövskog och övriga naturmiljöer med dess flora och fauna i huvudsak utvecklas fritt.
- vid behov sköta tallskogen med tex bränning för att hålla undan gran och minska risken för okontrollerade bränder.
- avverkningar, gallringar, granplantering och annat produktionsinriktat skogsbruk förbjuds,
- Hydrologisk restaurering av dikade våtmarker
- exploatering av området genom bebyggelse, vägdragning med mera förbjuds,
- åtgärder vidtas för att underlätta och förbättra möjligheterna för allmänhetens friluftsliv, och
- jakt på orre och tjäder förbjuds.

Naturreservatets syften styr vilka föreskrifter (regler) som gäller i naturreservatet och ifall skötsel behövs för att syftena med naturreservatet ska kunna uppfyllas.

1.2. Fakta om området och dess skötsel

Områdets högsta naturvärden finns i våtmarkerna. I våtmarkerna centralt i området finns diken och där kan det bli aktuellt med hydrologisk restaurering genom igenläggning av diken. Skogarna är talldominerade med inslag av gran och björk. Det finns äldre skogar men även yngre skogar som är påverkade av skogsbruk. I en zon i öster har länsstyrelsen möjlighet att utreda lämpliga områden för naturvårdbränning. Brand är en brist i det moderna skogslandskapet och ett viktigt inslag i tallskogen. Friluftslivet är också viktigt i området. Befintliga friluftsanordningar ska skötas.

Figur 1. Sammanfattning av planerad skötsel och friluftsanordningar.

2. Beskrivning av området

2.1. Uppgifter

Namn:	Naturreseptet Kroppefjälls norra våtmarker
Beslutsdatum:	
Areal:	196,2 ha, varav vatten 5,6 ha vatten
Län:	Västra Götalands län
Kommun:	Färgelanda kommun
Förvaltare:	Västkoststiftelsen
NVR id:	2 053 122
Typindelning enligt vattendirektivet:	Limnisk ekoregion 6 Sydväst, söder om norrlandgränsen, inom vattendelaren till Västerhavet, under 200 meter över havet.

2.2. Allmän beskrivning av området

Kroppefjälls norra våtmarker ligger i Färgelanda kommun på den mellersta delen av Kroppefjäll mellan Dals-Rostock och Högsäter.

Kroppefjälls genomsnittliga höjd är cirka 170–180 meter över havet medan den omgivande Dalboslätten ligger på 45–70 meter över havet.

Naturreseptet ligger uppe på platån där våtmarkskomplex och små sjöar dominerar landskapet. Berggrunden består mestadels av gotiska gnejser och graniter. Jordarterna består av torv och morän. Jordlagret är tunt och tallskog med inslag av gran och björk omger våtmarkerna. Själva platån är i stort sett obobodd och området är tyst och har en vildmarkskaraktär, vilket gör det populärt för det rörliga friluftslivet.

Kroppefjäll är på grund av sin höjd över havet och sitt läge relativt nära kusten ett nederbördsrikt område med en medelnederbörd på mellan 1000–1100 mm per år. Merparten av naturreseptet ingår i Göta älvs huvudavrinningsområde. De västligaste delarna ligger inom Örekilsälvens huvudavrinningsområde.

2.3. Mark- och vattenanvändning – då och nu

Under 1600- och 1700-talen kolades sannolikt stora mängder skog för de närbelägna masugnarna. Enligt häradsekonomska kartan var naturreseptet utmarker under slutet av 1800-talet. På utmarken gick djuren och betade och där hämtade man även sitt timmer och sin ved. Utmarken bestod därför av gles och betespräglad skogsmark.

Under 1800-talet ökade också befolkningen vilket medförde ett ökat antal torpbosättningar på Kroppefjäll. Vid torpen röjdes moränmarker för odling och

myrmark dikades ur för att nyttjas för slätter och bete. I skötselområde 5.15 låg torpet Halla. Det revs i slutet av 1800-talet. Namnet betyder hällen. Anders Andersson Lindberg var den siste som bodde där. Det sades att han hade särskilt feta kor för det var mycket gräs på betesmarkerna.

Figur 2. Häradskartan från 1890–1897. Det mesta av området är troligtvis gles betad barrskog och våtmark. I sydost syns "Hallen" som ser ut att vara slätteräng där torpet Halla ska ha legat. Söder om naturreservatet syns Nordtorpet med slätterängar (grönt) och åkrar (gult).

Efter torp- och betesepoken har området övergått till ren skogsmark. Under de senaste årtiondena har ett mer storskaligt skogsbruk bedrivits.

2.4. Bevarandevärden

2.4.1. Biologiska bevarandevärden

Naturreservatet består av en mosaik av skog och våtmarker. Större delen av våtmarken består av centrala och östra delen av det stora myrkomplexet Marketjärnsmossarna, vilket i sin tur består av en mosaik av mossar, kärr och fukthedar, samt några små skogstjärnar och bäckar. Trots påverkan från tidigare skogsbruk och dikning är området av vildmarkskaraktär. Bebyggelse och vägar, med undantag från en liten sträcka skogsbilväg i söder, saknas och tystnaden är påtaglig.

Naturreservatets främsta naturvärden är kopplade till våtmarkerna, vilka till största del består av myrar med inslag av fukthedar. Myrarna i området är typiska och representativa för Västsverige, men de har även inslag av nordliga och mer ovanliga arter, vilket förstärker dess naturvärden. Karakteristiska arter för myrarna är klockljung, ljung, pors, tuvsäv, tuvull, ängsull samt blåtåtel, vilken ofta dominerar i myrkanterna. Bland typiska arter mossor noteras exempelvis rubinvitmossa, rostvitmossa, ullvitmossa, praktvitmossa, sotvitmossa och

rufsvitmossa. Bland typiska arter kärlväxter kan nämnas vitag, kallgräs, jungfru Marie nycklar, myrlilja och klockljud. Dvärgbjörk är ett exempel på en mer nordlig art. Myrarna är även av betydelse för flera fågelarter, exempelvis grönbena, ljunpipare, trana, tjäder och orre. Myrholmarna och omgivande äldre barrskogar har betydelse för arter som pärluggla, sparvuggla, nattskärpa och spillkråka.

Delar av skogen har påverkats av skogsbruk, men äldre skog samt partier med produktionsskog som hyser högre naturvärden finns också. De högsta skogliga värdena är främst knutna till sumpskogar, lövdominerade bestånd samt äldre barrskog. Av barrskogar med högre naturvärden finns tallsumpskogar med senvuxna träd och en del områden med gles hållmarkstallskog med inslag av gamla tallar.

Vidare finns enstaka grandominerade sumpskogar. Lövinslaget i barrskogsområdena är generellt lågt, men vissa inslag av främst björk, ek, asp och rönn finns i vissa områden. Av lövdominerade bestånd finns främst björksumpskogar, i synnerhet i mossarnas laggzoner, samt en del klubbaldominerade våtmarksområden.

Naturreseptatet ligger inom en värdegräns för våtmarker och är en viktig del i det ekologiska nätverket som binder samman våtmarkerna i landskapet och möjliggör för arter att sprida sig.

2.4.2. Kulturhistoriska bevarandevärden

I norr gränsar området mot Karolinerleden som är en övrig kulturhistorisk lämning (RAÄ Ör 133:1). Karolinerleden går delvis in i naturreseptatet. I skötselområde 5.15 har det legat ett torp på 1800-talet.

2.4.3. Friluftslivsvärden

Parkering finns mellan Stora och lilla Hallesjöarna cirka 400 meter söder om naturreseptatet. Från parkeringen utgår fina vandringsleder som går igenom naturreseptatet och ansluter till Karolinerleden som går i den norra gränsen av naturreseptatet. Lederna är iordningställda med spänger, broar, ledstänger och vid Karolinerstugan finns en grillplats. Anordningarna har anlagts och sköts av föreningen Kroppefjälls vandrare och kan så fortsätta, men ska ske i samråd med Västkuststiftelsen. Huvudansvaret för tillsyn, underhåll och kompletteringar av anordningarna i naturreseptatet ligger dock på Västkuststiftelsen.

Lederna lämpar sig inte för besökare med barnvagn eller rörelsehindrade, men parkeringen ligger vackert vid sjön.

2.5. Övrig bebyggelse och anläggningar

I området finns jaktorn och för dessa ansvarar jaktlaget.

DEL B – SKÖTSEL AV Kroppefjälls norra våtmarker

3. Skötsel och bevarandemål

3.1. Indelning av skötselområden

Indelning av skötselområden utgår från skötselbehovet och naturtyper. Naturreservatet är indelat i sex skötselområden med tillhörande delområden.

Skötselområdena är:

1. Öppna och skogbevuxna våtmarker utan skötselbehov.
2. Öppna och skogbevuxna våtmarker med skötselbehov, hydrologisk restaurering.
3. Öppna våtmarker som kalkas.
4. Äldre barrskogar med mestadels naturlig dynamik.
5. Yngre barrskogar med mestadels naturlig dynamik.
6. Sjöar.

Inom varje skötselområde kan en eller flera naturtyper förekomma. Vad denna indelning grundar sig på redovisas i tabell 2 i bilaga 1.

3.2. Bevarandemål

Bevarandemålen beskriver målsättningen med skötsel och åtgärder för respektive skötselområde. Målen ger en beskrivning av hur det ska se ut när gynnsamt tillstånd råder. De ger också förutsättningarna för den uppföljning som planeras.

3.3. Allmänt om skötseln

De nedan beskrivna skötselåtgärderna syftar till att bevara och förstärka områdets vildmarkskaraktär med stora våtmarker och skogar av naturskogskaraktär.

Det innebär att största delen av reservatet lämnas att i huvudsak utvecklas fritt. De delar av myrmarken som utsatts för hydrologisk påverkan i form av dikning bör restaureras till mer naturliga förhållanden genom att diken som bedöms ha en avvattnande effekt läggs igen. Diken som har vuxit igen eller där igenväxningen har gått mycket långt lämnas orörda. Se kartan i bilaga 3b.

I skogsbestånd med hög andel tall, och som naturligt sett borde vara präglad av skogsbränder, bör naturvårdsbränningar övervägas och utföras där så är lämpligt. Mer detaljer kring naturvårdsbränning får utformas i separat upprättad bränningsplan. I bilaga 3b framgår inom zon där länsstyrelsen ska utreda om det finns lämpliga områden för naturvårdsbränning.

Området har historiskt varit skogsbete och om man i framtiden vill återuppta skogsbete så ska denna skötselplan inte vara ett hinder.

3.4. Konsekvenser av klimatförändringar

De mest sannolika konsekvenserna av pågående klimatförändringar som kan påverka naturreservatet bedöms vara ändrade vattenförhållanden och vattenflöden i marken till följd av ett ändrat nederbördsmonster. Sannolikt kommer klimatet också att bli varmare och blåsigare, vilket kan leda till uttorkning av våtmarkerna och igenväxning av öppna myrar och fukthedar samt öka antalet stormfällda träd. En ökning av stormfällda träd ses som positivt för reservatet, vars förekomst av död ved är förhållandevis låg i flera skogsbestånd. Förekomsten av gran i reservatet är låg, vilket medför liten risk för barkborreskador. Naturvårdsbränningar i syfte att gynna tallbestånd och begränsa granetablering är positivt för att hålla andelen gran låg inom reservatet.

Inom ramen för naturreservatets förvaltning kan röjning av igenväxningsvegetation på öppna myrar samt naturvårdsbränning till viss del motverka effekterna av ovan beskrivna klimatrelaterade förändringar. Utöver dessa krävs större samhällsinsatser på ett mer övergripande plan för att motverka klimatförändringarna.

3.5. Skötselområden med mål och åtgärder

3.5.1. Skötselområde 1 Våtmarker – fri utveckling

Delområde	Areal (ha)
1.1-1.13 Öppen odikad myr	29,9
1.14-1.16 Skogbevuxen odikad myr	1,4
Summa:	31,3

Naturtyp
Öppna mossar och kärr med inslag av fukthed
Skogbevuxen myr

Beskrivning:

Skötselområdet omfattar orörda våtmarker inom reservatet. Största arealen består av den västra delen av det stora myrkomplexet Marketjärns mossarna. Därtill finns flera myrar i anslutning till sjön Olasvattnet och dess anslutande vattendrag, samt några mindre myrar som är isolerade i skogslandskapet.

De flesta myrarna karaktäriseras av grunda torvskikt med fattig myrvegetation. Myrarna består ofta av en mosaik av mosse- och kärrvegetation. De tunna

torvskikten kan ofta förklara varför kärrvegetation finns spridd i större mossepartier. Ibland saknas vitmossor nästan helt, vilket skapar inslag av fukthet i myrarna.

De öppna myrarna och fukthedarna karaktäriseras av vidsträckta mattor med klockljung, ofta med inslag av myrlilja. Träd och buskar förekommer sparsamt, vanligt är dock partier glest bevuxna med små tallar, men gran och björk förekommer även i vissa delar. Inom de öppna myrarna finns det mindre partier med skogbevuxen myr. Dessa finns främst i myrarnas kantzoner i gränsen till fastmark. I sydvästra delen av reservatet finns två lite större partier med skogbevuxen tallmyr.

Marketjärns mossorna i reservatets västra del samt de mer friliggande myrarna i området är i princip orörda, några diken har inte dokumenterats, men skogsbruk har skett i stor del av angränsande skog, vilket kan ha påverkat vegetationen och markförhållandena lokalt i myrens kanter. Marketjärns mossorna avvattnas naturligt åt sydost till Stora Hallsjön.

Bevarandemål:

Arealen opåverkad våtmark ska vara minst 31 hektar, där cirka 30 hektar ska bestå av öppen våtmark och cirka 1 hektar av skogbevuxen myr. Både mossar, kärr och fukthet ska förekomma, övergången mellan dessa kan vara flytande eller mosaikartad på grund av markens topografi och myrarnas ofta grunda torvskikt. Vitmossor ska vara allmänt förekommande i bottenskiktet, med undantag för partier med fukthet, där vitmossor kan förekomma mycket sparsamt eller saknas. Typiska och karakteristiska arter samt andra naturligt förekommande arter ska finnas och förnygra sig.

Våtmarkens hydrologi ska vara ostörd. Det ska inte finnas några avvattnande eller tillrinnande diken, körspår eller andra ingrepp som medför negativ påverkan. Grundvattenytan ska variera naturligt och vara hög under större delen av året. Hydrokemin ska vara näringsfattig utan betydande mänsklig påverkan.

De öppna våtmarkerna ska ha en täckningsgrad av träd och buskar som understiger 15%, mindre och tätare partier av träd och buskar kan dock förekomma i begränsade delar. Igenväxningsvegetation till följd av mänsklig påverkan ska inte förekomma. Följande strukturer ska förekomma; fastmatta (rikligt); mjukmatta (allmänt) och gungfly (enstaka). Övergången till skogbevuxen myr och angränsande skogsmark är ofta flytande. För naturtypen främmande arter ska inte förekomma.

Karaktärsarten klockljung ska förekomma rikligt på de öppna våtmarkerna. Därtill ska karaktärsarten myrlilja ha en allmän förekomst. Typiska arter av mossor ska förekomma tämligen allmänt. Exempel på arter är praktvitmossa, sotvitmossa, rufsvitmossa, flytvitmossa, ullvitmossa, rubinvitmossa och rostvitmossa. Förekomsten av typiska kärlväxter ska också vara tämligen allmän. Exempel på arter är tuvsäv, vattenklöver, vitag, småsileshår, rundsileshår och storsileshår.

De skogbevuxna myrarna ska ha ett skiktat trädskikt, vilket ofta domineras av tall. Gamla träd och förekomst av stående och liggande död ved ska förekomma i olika nedbrytningsstadier.

Myrarna ska erbjuda goda förutsättningar för häckande och spelande fåglar som orre och tjäder.

Skogen som omger myrarna ska på sikt domineras av skog med naturskogs-karaktär.

Engångsåtgärder:

Myrmarken inom skötselområdet ska i huvudsak lämnas för fri utveckling.

Underhållsåtgärder:

Om klimatförändringar leder till igenväxning av de öppna myrarna kan röjning av igenväxningsvegetation i form av träd och buskar vara motiverat. Större öppna myrar bör prioriteras då dessa kan vara viktiga spelplatser för orre och tjäder.

3.5.2. Skötselområde 2 Våtmarker – hydrologisk återställning

Delområde	Areal (ha)
2.1–2.4 Öppen dikespåverkad myr	23,4
2.5–2.10 Skogbevuxen dikespåverkad myr	3,2
Summa	26,6

Naturtyp
Öppna mossar och kärr med inslag av fukthed
Skogbevuxen myr

Beskrivning:

Skötselområdet omfattar Marketjärns mossarnas östra del och är beläget i reservatets centrala del. Vegetationsmässigt liknar myrarna i detta skötselområde myrarna inom skötselområde 1. Även här är torvskikten ofta tunna och myrvegetationen mosaikartad med fältskikt som karaktäriseras av klockljud med inslag av myrlilja. Myren väster om Lortvattnet, mellan de två mindre tjärnarna, bedöms dock ha ett djupare torvskikt och ett mer utvecklat bottenskikt dominerat av vitmossor, till skillnad från flertalet andra myrar i reservatet. På de platser där vitmossor förekommer mycket sparsamt eller saknas övergår myren i fukthed.

Det som skiljer skötselområde 1 och 2 åt är att dessa våtmarker är tydligt dikningspåverkad och i behov av skötselåtgärder. I norr finns diken som avvattnar myren från väster till Lortevattnet i öster. Stor del av söder om liggande myrmark avvattnas via dikessystem åt söder till Stora Hallesjön.

Trots mänsklig påverkan ger även denna del av området känsla av vildmarkskaraktär. Det beror på myrarnas storlek, samt förekomst av stora bestånd med gammal skog som omger myrarna.

Bevarandemål:

Våtmarksarealen ska vara minst 26 hektar, varav cirka 23 hektar ska bestå av öppen myr med inslag av fukthet och cirka 3 hektar av skogbevuxen myr. Både mossar kärr och fukthet ska förekomma, övergången mellan dessa kan vara flytande eller mosaikartad på grund av markens topografi och myrarnas grunda torvskikt. Vitmossor ska vara allmänt förekommande i bottenskiktet, med undantag för partier med fukthet, där vitmossor kan förekomma mycket sparsamt och fläckvis saknas. Typiska och karakteristiska arter samt andra naturligt förekommande arter ska finnas och föryngra sig.

Våtmarkernas hydrologi ska till största del vara ostörd. Det ska inte finnas några avvattande eller tillrinnande diken, körspår eller andra ingrepp som medför tydlig negativ påverkan, undantaget mindre begränsade delar. Grundvattenytan ska variera naturligt och vara hög under större delen av året. Hydrokemin ska vara näringsfattig utan betydande mänsklig påverkan. Befintliga diken med tydligt avvattande effekt ska ha åtgärdats, eventuellt kan mindre områden ha lämnats utan åtgärder, exempelvis om dikesåtgärder riskerar att skada andra naturvärden i området.

De öppna våtmarkerna ska ha en täckningsgrad av träd och buskar som understiger 15%, mindre och tätare partier av träd och buskar kan dock förekomma i vissa delar. Igenväxningsvegetation till följd av mänsklig påverkan ska inte förekomma. Följande strukturer ska förekomma; fastmatta (rikligt); mjukmatta (allmänt) och gungfly (enstaka). Övergången till skogbevuxen myr och angränsande skogsmark är ofta flytande. För naturtypen främmande arter ska inte förekomma.

Karaktärsarten klockljung ska förekomma rikligt på de öppna våtmarkerna. Därtill ska karaktärsarten myrlilja ha en allmän förekomst. Typiska arter av mossor ska förekomma tämligen allmänt. Exempel på arter är praktvitmossa, sotvitmossa, rufsvitmossa, flytvitmossa, ullvitmossa, rubinvitmossa och rostvitmossa. Förekomsten av typiska kärlväxter ska också vara tämligen allmän. Exempel på arter är tuvsäv, vattenklöver, vitag, småsileshår, rundsileshår och storsileshår.

De skogbevuxna myrarna ska ha ett skiktat trädskikt, vilket ofta domineras av tall. Gamla träd och förekomst av stående och liggande död ved ska förekomma i olika nedbrytningsstadier.

Myrarna ska erbjuda goda förutsättningar för häckande och spelande fåglar som orre och tjäder.

Skogen som omger myrarna ska domineras av skog med naturskogskaraktär.

Engångsåtgärder:

En hydrologisk restaurering i form av dikesdämning eller igenläggning av hela dikessträckor ska genomföras. Syftet med restaureringen är att höja vattenytan och skapa en mer naturlig hydrologi. Genom detta förhindras att myrarnas torvskikt bryts ner, att dess vattenhållande förmåga skadas och att myrmarken växer igen, samt att den karaktäristiska florans försvinner.

Markerade diken i bilaga 3b ska åtgärdas så att myrarna får en mer naturlig hydrologi. De rosamarkerade dikena bedöms ha en tydligt avvattande effekt på myrarna och är hög prioritet för åtgärder. De blåmarkerade dikena bedöms ha en

igenväxning som har gått så långt att restaureringsåtgärder har lägre prioritet. Om det vid närmare utredning visar sig att även de till synes igenväxta dikena (blåmarkerade) bör åtgärdas för att uppnå bästa effekt av de hydrologiska åtgärderna, bör det genomföras.

Vilken restaureringsmetod som ska användas bör avgöras vid tidpunkten då restaureringen ska utföras. Bästa tillgänglig kunskap ska användas. Det kan i vissa delar handla om att lägga igen hela dikessträckor maskinellt, alternativt göra handgjorda dämmen på plats. Flera av dikena är förhållandevis små, vilket kan motivera igenläggning för hand.

Material till igenläggning kan med fördel tas från uppväxande träd längs dikena, samt i de fall det finns tillgängligt, använda dikesmassor från gamla dikesvallar. Eventuella gamla, senvuxna träd i närheten av dikena bör lämnas kvar. Vid behov kan mindre gropar intill dikena tillåtas för att få torv att täta dämmena med.

Igenläggning av diken utförs med fördel vid tidpunkt med små flöden eller uttorkade diken. Vanligtvis bör åtgärden börja uppströms. På flack mark kan ett avstånd på 30–50 meter mellan dämmena vara lämpligt, men varierar beroende av den aktuella platsens förhållanden. En riktlinje är att höjdskillnaden mellan dämmena inte bör överstiga två decimeter. Det är önskvärt att effekten av ett dämme sträcker sig bakåt/uppströms till nästa dämme.

Trädridåer längs dikena samt eventuell mer spridd igenväxningsvegetation bör om möjligt röjas bort. Eventuellt kan röjd vegetation läggas i dikena emellan dämmena eller läggas i angränsande skog. Röjning av igenväxningsvegetation gäller såväl vid diken som åtgärdas som i övriga delar av myrarna där igenväxningsvegetation förekommer. Större öppna myrar bör prioriteras.

Underhållsåtgärder:

Effekten av dämmena bör kontrolleras regelbundet, speciellt de första åren efter utförd åtgärd. Kontroller är särskilt viktiga vid höga vattenflöden under vår och höst. Dämmena kan behöva förstärkas på höjden alternativt att flera dämmen behöver göras. Höga vattenflöden kan även göra att vattnet letar nya vägar runt dämmena. Tätare dämmen minskar belastningen på enskilda dämmen vid höga flöden.

Eventuell ny igenväxningsvegetation på tidigare åtgärdade ytor bör underhållsröjas. Röjning bör även ske om klimatförändringar leder till igenväxning av de öppna myrarna. Större öppna myrar bör prioriteras då dessa kan vara viktiga spelplatser för orre och tjäder.

3.5.3. Skötselområde 3 Våtmarker – våtmarkskalkning

Delområde	Areal (ha)
3.1–3.3 Öppen kalkad myr	3,4
Summa	3,4

Naturtyp
Öppna kärr

Beskrivning:

Detta skötselområde omfattar tre separata myrar som kalkas för att förbättra vattenkvaliteten i nedströms liggande vattensystem. Målsjön i vattensystemet är Bodanesjön. Den ena myren ligger i nordvästra delen av reservatet och avvattnas åt norr, de andra två myrarna ligger i närheten av Olasvattnet och avvattnas åt nordost.

Kalkning har pågått i Bodanesjöns vattensystem sedan 1983. Syftet med kalkning är att motverka försurningens negativa inverkan på det naturliga djur- och växtlivet i väntan på att vattenkvaliteten återhämtar sig. I flera av vattendragen som ingår i vattensystemet finns öring, en art som är känslig för försurning. Kalkning sker även för att förbättra livsmiljön för mört, även den känslig mot försurning. Mört är en nyckelart i många sjöar, vilket innebär att flera andra arter är beroende av den, och att arten behövs för att skapa väl fungerande ekosystem i sjöarna.

Myrarna består av öppna kärr med inslag av igenväxningsvegetation i form av småträd och buskar. Kalkningen av myrarna har lett till att myrarnas naturliga vegetation och torvskikt är tydligt påverkat och avviker från övriga myrar i området. Vad gäller myrvegetation har kärret som ansluter till Olasvattnet i sydväst en påtaglig förekomst av rikkärrsarter som exempelvis späd skorpionmossa, kärrbryum, fetbålmossa, guldspärrmossa, gyllenmossa och purpurvitmossa. Även de andra myrarna har enstaka arter som vanligtvis förknippas med rikkärr. Huruvida dess förekomst beror på kalkningen eller om de fanns där ursprungligen innan kalkningen påbörjades är oklart. Rikkärr finns på flera platser på Kroppefjäll, men har inte dokumenterats inom detta naturreservat.

Bevarandemål:

De tre myrarna ska fortsätta att kalkas så länge det finns behov av att förbättra och/eller bibehålla vattenkvaliteten i Bodanesjöns vattensystem. När kalkning inte längre är nödvändig ska myrarna tillåtas att utvecklas fritt, eventuellt kommer de på sikt att utvecklas till sumpskog då kalkningen kan ha bidragit till att vitmossorna och torvskiktet skadats så att ingen torvbildning längre sker på platsen. Ett nytt naturtillstånd kommer på sikt att utvecklas.

Engångsåtgärder:

Inga

Underhållsåtgärder:

Fortsatt våtmarkskalkning så länge behovet finns för att förbättra vattenkvaliteten i Bodanesjöns vattensystem. Därefter fri utveckling av myrarna.

3.5.4. Skötselområde 4 Äldre barrskog- mestadels naturlig dynamik

Delområde	Areal (ha)	Naturtyp
4.1	22,3	Barrblandskog-talldominerad

Delområde	Areal (ha)	Naturtyp
4.2	0,6	Tallskog
4.3	0,1	Tallskog
4.4	0,6	Tallskog
4.5	0,1	Tallskog
4.6	14,4	Barrblandskog- talldominerad
4.7	4,3	Tallskog
4.8	0,1	Tallskog
4.9	0,1	Tallskog
4.10	0,5	Tallskog
4.11	0,05	Tallskog
4.12	0,2	Tallskog
4.13	0,1	Tallskog
4.14	0,4	Granskog
4.15	2,3	Barrblandskog
4.16	21,4	Barrblandskog- talldominerad
4.17	0,4	Barrblandskog
4.18	0,06	Tallskog
4.19	0,1	Tallskog
4.20	0,5	Barrblandskog
4.21	4,2	Tallskog
4.22	1,1	Tallsumpskog
4.23	0,4	Gransumpskog
4.24	0,4	Lövblandad barrskog
Summa	75,0	

Naturtyp
Tallskog
Tallsumpskog
Barrblandskog
Granskog
Gransumpskog
Lövblandad barrskog

Beskrivning:

Skötselområdet utgörs av äldre skog av naturskogskaraktär som antingen är så kallad västlig taiga eller utvecklingsmark till västlig taiga. Den mesta av skötselområdet är fastmark och skogarna är oftast talldominerade med inslag av gran och björk. Ibland är förekomsten av gran och tall ungefär lika stor. Skogarna är ofta glesa. De är flerskiktade och död ved förekommer i form av torrakor och ibland även liggande. Fältskiktet domineras oftast av lingon, blåbär, ljung samt blåtåtel som förekommer i stora bestånd. Delområde 4.14 är en granskog, 4.23 är en gransumpskog och 4.22 som är en tallsumpskog. I 4.24 finns både blötare och

mer fasta delar. Trädskiktet utgörs av björk, tall och gran. Beståndet är påverkat av dikning

Motaggsvamp som är rödlistad som nära hotad, förekommer i den södra delen av delområde 4.1.

Bevarandemål: Arealen äldre barrskog ska vara minst 75 hektar. Skogen ska formas av naturliga störningar och intern dynamik. Småskaliga naturliga processer, till exempel åldrande, avdöende, omkullfallna träd och luckbildning liksom periodvisa omvälvande störningar, till exempel svamp- och insektsangrepp, översvämning, stormfällning eller brand ska påverka skogens dynamik och struktur. Till följd av naturliga störningar kan eventuellt yngre successionsstadier förekomma under perioder. Tall och barrblandskog ska prägla skogen. Det ska finnas gammal tall och föryngring av nya tallar som efterträdare. Hydrologi och markens näringsstatus ska vara ostörd och naturlig som möjligt, skogen ska ha ingen eller endast lite negativ mänsklig påverkan. Trädskiktet ska vara olikåldrigt och flerskiktat. Det ska finnas följande strukturer/substrat: gamla träd, liggande död ved och högstubbar; stående döda eller döende träd. För landet och naturtypen främmande trädarter ska inte finnas i området. Typiska arter ska förekomma.

Engångsåtgärder:

Delområde 4.21 och de östra delarna av delområde 4.16 ligger inom den zon där länsstyrelsen ska utreda om det finns lämpliga områden för naturvårdsbränning och sedan får förvaltaren utföra naturvårdsbränning enligt framtagen bränningsplan.

Underhållsåtgärder:

Samma som ovan. Eventuell förekomst av bergtall och andra främmande trädslag får röjas bort.

3.5.5. Skötselområde 5 yngre skogar och mer skogsbrukspåverkade skogar

Delområde	Areal (ha)	Naturtyp
5.1	0,3	Tallskog
5.2	2,5	Tallskog
5.3	7,4	Granskog
5.4	5,0	Tallskog
5.5	7,3	Barrblandskog
5.6	7,5	Barrblandskog
5.7	11,9	Tallskog
5.8	2,1	Tallskog
5.9	2,2	Tallskog
5.10	0,3	Tallskog
5.11	0,6	Granskog
5.12	1,3	Tallskog
5.13	0,6	Barrblandskog

Delområde	Areal (ha)	Naturtyp
5.14	3,8	Tallskog
5.15	1,5	Lövblandad barrskog
Summa	54,4	

Naturtyp
Granskog
Tallskog
Barrblandskog
Lövblandad barrskog

Beskrivning:

Skötselområdet består av kraftigt gallrade barrskogar och yngre planterade barrskogar. Dessa skogar har kommit med i naturreservatet som skydds zoner mot våtmarkerna eller av arronderingsmässiga skäl.

Bevarandemål:

De drygt 50 hektaren yngre skogar ska på sikt bli flerskiktade blandskogar. Tall och barrblandskog ska prägla skogen förutom i 5.15 där lövträd ska dominera. Det ska finnas gammal tall och förnygring av nya tallar som efterträdare. Hydrologi och markens näringsstatus ska vara ostörd och naturlig som möjligt, skogen ska ha ingen eller endast lite negativ mänsklig påverkan. Död ved ska förekomma åtminstone måttligt. För landet och naturtypen främmande trädarter ska inte finnas i området. Typiska arter ska förekomma.

Engångsåtgärder:

I 5.15 behöver en del gran röjas bort för att gynna löv. 5.4, 5.5 och 5.6 berörs av den zon där länsstyrelsen ska utreda om det finns lämpliga områden för naturvårdsbränning och sedan för förvaltaren utföra naturvårdsbränning enligt framtagen bränningsplan.

Underhållsåtgärder:

Samma som ovan. Eventuell förekomst av bergtall och andra främmande trädslag får röjas bort.

3.5.6. Skötselområde 6 Sjöar

Delområde	Areal (ha)
6.1–6.7	5,6
Summa	5,6

Naturtyp
Myrsjö/Dystrof sjö
Sprickdalssjö

Beskrivning:

Detta skötselområde omfattar reservatets samtliga sjöar. Här finns tre mindre myrsjöar, Marketjärnet samt två små sjöar i områdets centrala del. Myrsjöarna är dystrofa sjöar, ofta beskrivna som näringsfattiga brunvattensjöar med ett naturligt lågt pH-värde. Dessa omges helt av myrmark.

Marketjärnet saknar spår från mänsklig påverkan, vilket även gäller den angränsande myrmarken. Vad gäller de två mindre myrsjöarna är de tydligt påverkade av äldre dikning. I äldre flygbilder framgår att sjöarna varit påtagligt större. Vegetationen kring sjöarna består dock av karaktäristisk myrvegetation, där den närmsta myren består av gungflymattor av vitmossor.

De övriga sjöarna i reservatet, Lortevattnet och Hästskotjärnet, vilka helt ingår i reservatet samt Olasvattnet och Stora Hallesjön som delvis ingår, är sprickdalssjöar. Även dessa sjöar är näringsfattiga, men de är oftast djupare och har klart vatten. Karaktäristiskt är att sjöarna omges av stränder med branta bergstup. Bergstup förekommer delvis kring sprickdalssjöarna i området.

Lortevattnet, Olasvattnet och Stora Hallesjön ingår i Bodanesjöns vattensystem och har kalkats sedan 1983. Som nämndes ovan, i beskrivningen av de kalkade våtmarkerna, är syftet med kalkning att motverka försurningens negativa inverkan på det naturliga djur- och växtlivet i väntan på att vattenkvaliteten återhämtar sig. I vattensystemet finns öring och mört som är känsliga för försurning. Mört är en nyckelart i många sjöar, vilket innebär att flera andra arter är beroende av den, och att arten behövs för att skapa väl fungerande ekosystem i sjöarna.

Bevarandemål:

Strandvåtmarker och strandskogar kring Marketjärnsvattnet, Lortevattnet, Hästskotjärnet samt Hallesjöns och Olasvattnets stränder, som ligger inom reservatet, ska utvecklas fritt. Negativ påverkan från befintlig dikning inom reservatet ska minimeras, vilket innebär att diken i anslutning till myrsjöarna i områdets centrala del måste åtgärdas.

Myrsjöarnas låga pH-värde ska bibehållas medan pH-värdet i sprickdalssjöarna som kalkas ska hållas stabila eller öka. Typiska och karaktäristiska arter samt andra naturligt förekommande arter ska finnas och förnyas sig. Främmande arter eller fiskstammar ska ej inverka negativt på artsammansättningen eller variationen av arter genom ändrade konkurrensförhållanden eller smittspridning.

Engångsåtgärder:

Hydrologisk restaurering av anslutande diken till myrsjöarna i den centrala delen av reservatet behöver genomföras. Syftet med restaureringen är att höja nivån i sjöarna och i omgivande myrmark och därmed återskapa en mer naturlig hydrologi. Se vidare åtgärder för skötselområde 2.

Underhållsåtgärder:

Kontrollera att restaureringsåtgärdernas effekt bibehålls. Vid eventuella brister bör åtgärderna kompletteras för att det hydrologiska förutsättningarna ska bibehållas.

Fortsatt kalkning så länge behovet finns för att förbättra vattenkvaliteten i Bodanesjöns vattensystem.

3.6. Forn- och kulturmiljövård

I norr gränsar området mot Karolinerleden som är en av övrig kulturhistorisk lämning (RAÄ Ör 133:1). Karolinerleden går delvis in i naturreservatet. I skötselområde 5.15 har det på 1800-talet legat ett torp.

Generellt för fornlämningar gäller att:

Vid röjningar bör inte röjningsmaterial ligga kvar nära eller i fornlämningar. Vid anläggande av grillplatser eller liknande bör hänsyn tas till fornlämningarna, så att fornlämningarna inte skadas av slitage. Eldning får heller aldrig ske i närheten av fornlämningar då det kan ställa till svårigheter vid en eventuell framtida utgrävning. Fornlämningar får inte skadas i samband med avverkning och utkörning av virke. I områden med registrerade fornlämningar ska samråd med Länsstyrelsens kulturmiljöenhet ske innan åtgärd utförs.

4. Friluftsliv

Karta med parkeringsplats, informationsskyltar, stigar, rastplatser och grillplatser finns i bilaga 3c.

Bevarandemål:

Det ska finnas ca två kilometer väl underhållna stigar med väl underhållna spänger. Det ska finnas tre väl underhållna informationstavlor, en väl underhållen grillplats, två väl underhållna rastplatser och en väl underhållen parkeringsplats.

Engångsåtgärder:

Informationstavlor ska sättas upp på de platser som är markerade på karta i bilaga 3c. Tavlorna ska utföras enligt svensk standard och Naturvårdsverkets anvisningar Att skylta skyddad natur. De ska bland annat innehålla karta över reservatet samt beskriva dess syfte, bevarandevärden och gällande föreskrifter för allmänheten. En engelsk text eller en engelsk sammanfattning ska finnas.

Underhållsåtgärder:

Anläggningarna ska ses till regelbundet underhållas vid behov.

5. Gränsmarkering

Reservatets gräns ska märkas ut i fält. Gränsmarkeringar ska utföras enligt Naturvårdsverkets anvisningar ”Att skylta skyddad natur”.

6. Uppföljning

6.1. Dokumentation av skötselåtgärder

Skötselåtgärder som utförs i reservatet bör dokumenteras av den som utför åtgärden. Av dokumentationen bör framgå:

- åtgärd
- plats (skötselområde)
- kostnad
- tidpunkt
- utförare

Åtgärder av restaureringskaraktär bör dokumenteras med foto före och efter åtgärd.

6.2. Bevarandemål och gynnsamt tillstånd

Länsstyrelsen ansvarar för att uppföljning av bevarandemål genomförs. Uppföljningen ska ske enligt de manualer för skyddade områden som har tagits fram av Naturvårdsverket. I en särskild uppföljningsplan kommer målindikatorer att anges. Dessa målindikatorer följs sedan upp. Målsättningen är att kunna se om de bevarandemål som satts upp i skötselplanen uppfylls och att skötseln fungerar. Uppföljningen kommer vara en viktig hjälp för förvaltarens planering av skötselarbetet.

6.3. Revidering av skötselplanen

Skötselplanen gäller tills vidare och revideras när uppföljningen indikerar att det behövs.

7. Planerad förvaltning

Förvaltningen av naturreservatet Kroppefjälls norra våtmarker bekostas av staten.

Tabell 1. Sammanfattning och prioritering av skötselplanens åtgärder. Prioritering inom intervall 1–3 där 1 är högsta prioritet att genomföra.

Åtgärd	Skötselområde	När/intervall	Prioritet
Gränsmarkering	1	Engångsåtgärd	1
Informationsskylt	1	Engångsåtgärd	1
Hydrologisk restaurering med tillhörande röjning och avverkning.	Rosa linje. Enligt bilaga 3b	Engångsåtgärd	1
Hydrologisk restaurering med tillhörande röjning och avverkning.	blå linje. Enligt bilaga 3b	Engångsåtgärd	2

Åtgärd	Skötselområde	När/intervall	Prioritet
Underhåll av hydrologisk restaurering		Återkommande	1
Upprätta bränningsplan	Enligt bilaga 3b	Engångsåtgärd	1
Bränning enligt bränningsplan		Återkommande	1
Röja gran	5.15	Engångsåtgärd	2
Röja gran	5.15	Återkommande	2
Röjning och avverkning av igenväxningsvegetation i våtmarker.	Skötselområde 1 och 2	Vid behov. Större tidigare öppna myrar är prioriterade.	1
Uppföljning av skötselåtgärd	3	Efter åtgärd	3
Underhåll och tillsyn av friluftsanläggningar		Återkommande	1
Underhåll av parkering och skyltar		Återkommande	1

8. Referenser

Referenser specifikt för detta naturreservat:

Andersson, I: 1999. Fjället natur- och kulturhistorisk karta över nordöstra delen av Kroppefjäll med Kroppefjälls naturreservat.

Andersson, L. 1995. Naturvärden på Kroppefjäll. Översiktlig naturinventering av Kroppefjällsplatån. Länsstyrelsen i Älvsborgs län.

Naturcentrum AB. 2013. Inventering av skogliga naturvärden på norra Kroppefjäll. Länsstyrelsen i Västra Götalands län.

Allmänna referenser:

EU:s art- och habitatdirektiv (direktiv 92/43/EEG) annex 2 och 4.

EU:s fågeldirektiv (direktiv 79/409/EEG) annex 1.

Finsberg, C. 2013. Skyddad natur i ett förändrat klimat. Grön infrastruktur i strandängar och ädellövmiljöer samt klimatanpassad skötsel av skyddad natur. Rapport 2013:74. Länsstyrelsen i Västra Götalands län.

Länsstyrelsen Västra Götalands län, 2019. Strategi för formellt skydd av skog i Västra Götalands län. Rapport 2019:05. Länsstyrelsen Västra Götaland, Göteborg.

Naturvårdsverket, 1999. Bedömningsgrunder för miljö kvalitet. Sjöar och vattendrag: bakgrundsrapport 1: kemiska och fysikaliska parametrar. Rapport 4920, Naturvårdsverket, Stockholm.

Naturvårdsverket, 2003. Att skylta skyddad natur. Naturvårdsverket, Stockholm.

Naturvårdsverket, 2003. Kartering av skyddade områden – skogstyper i naturreservat och nationalparker. Rapport 5282, Naturvårdsverket, Stockholm.

Naturvårdsverket, 2006. Myrskyddsplan för Sverige - huvudrapport över revidering 2006. Rapport 5667, Naturvårdsverket, Stockholm.

Naturvårdsverket, 2016. Tillgängliga koder för attributet ”Naturtyp” i NNK-IT systemet (Ärendenr: NV-08177-15). Naturvårdsverket, Stockholm.

Naturvårdsverket, 2017. Nationell strategi för formellt skydd av skog. Rapport 6762, Naturvårdsverket, Stockholm.

Nitare, J. (red.), 2010. Signalarter - indikatorer på skyddsvärd skog. Flora över kryptogamer. Skogsstyrelsens förlag, Jönköping.

Påhlsson, L. (red.). 1998. Vegetationstyper i Norden. TemaNord 1998:510, Nordiska Ministerrådet, Köpenhamn.

SLU Artdatabanken, 2020. Rödlistade arter i Sverige 2020. SLU, Uppsala

Bilaga 3a

Tabell 1 Arter

Någon artinventering är inte gjord i området på senare tid.

Förekomst av

- rödlistade arter uppdelade enligt Artdatabankens kategorier: Nationellt utdöd (RE); Akut hotad (CR); Starkt hotad (EN); Sårbar (VU); Nära hotad (NT); Kunskapsbrist (DD), (SLU Artdatabanken 2020)
- arter (EU) är de arter för vilka Sverige ska peka ut Natura 2000-områden, det vill säga arter som är listade i EU:s fågeldirektiv (direktiv 79/409/EEG) bilaga 1, art- och habitatdirektiv (direktiv 92/43/EEG) bilaga 2 eller listan över övriga arter av våtmarksfåglar som angetts förekomma inom Natura 2000-områden i Sverige.

Art	Kategori	Skötselområde (och ev. koordinat)	Inventerings- datum	Källa/
Svampar				
Motaggsvamp, <i>Sarcodon squamosus</i>	NT	4.1	2013	Naturcentrum AB
Fåglar				
Tjäder, <i>Tetrao urogallus</i>	EU	spridd	2020	Länsstyrelsen

Tabell 2 Naturtyper

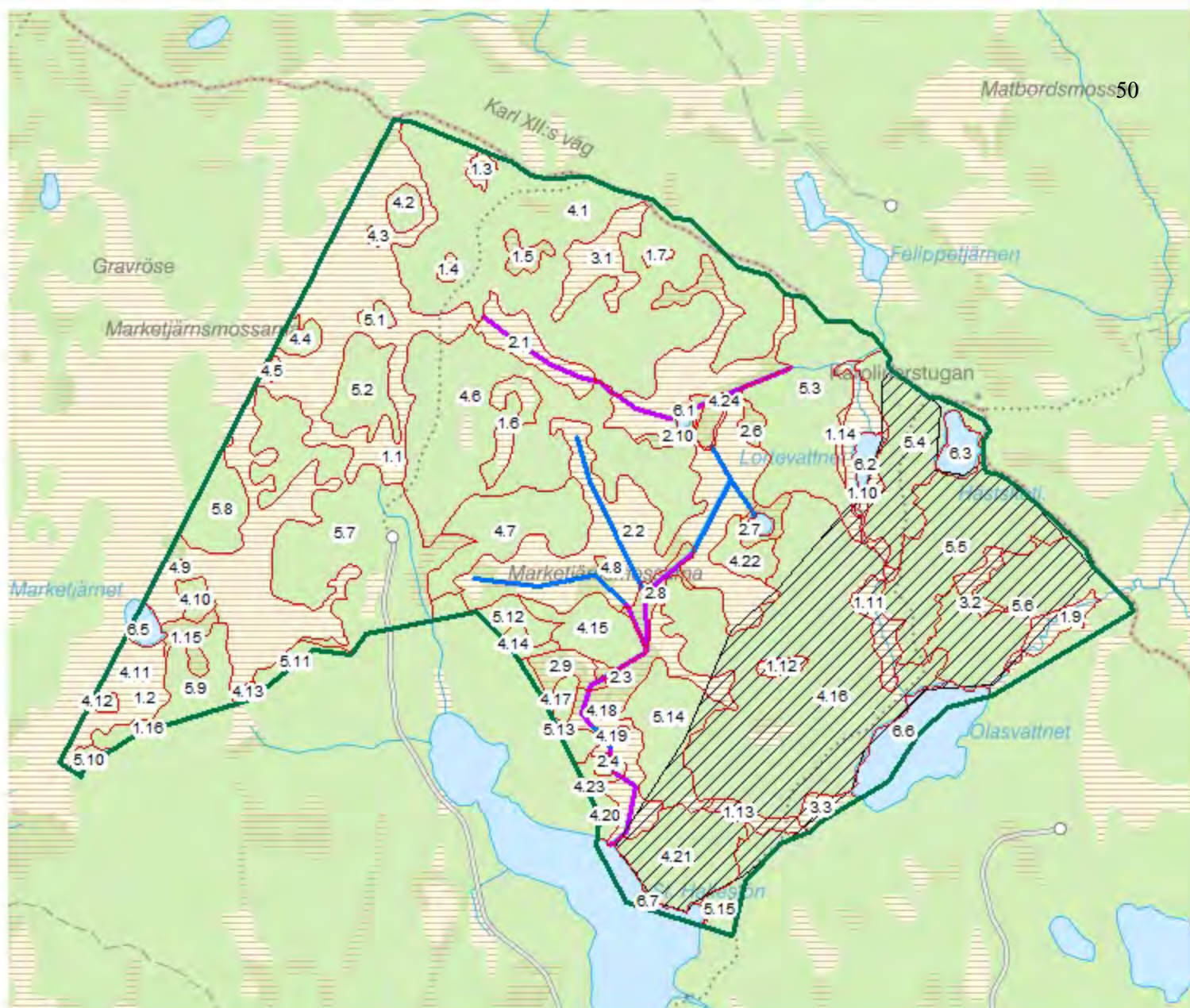
Markslag och naturtyper.

¹ Kartering av skyddade områden (KNAS), (Naturvårdsverket 2003)

² Myrskyddsplan för Sverige - huvudrapport över revidering 2006 (Naturvårdsverkets rapport 5667)

³ Bedömningsgrunder för miljö kvalitet (Naturvårdsverket 1999)

Markslag och Naturtyp	Areal år 2021(ha)
Barrskog:	
Granskog ¹	8,5
Tallskog ¹	40,7
Barrblandskog ¹	76,8
Lövblandade barrskogar ¹	1,9
Sumpskog:	
Lövsumpskog ¹	Mindre inslag i myrkanterna
Barrsumpskog ¹	1,5
Skogsbevuxen myr	4,6
Myr²:	
Öppen myr	53,3
Annat Våtmark (kalkad)	3,4
Sjö³:	
Oligotrof sjö	4,7
Dystrof sjö	0,84

Bilaga 3b. Skötselområden, Naturreservatet Kroppefjälls norra våtmarker, Färgelanda kommun.

- Naturreservatsgräns
- Skötselområden
- Zon där bränningsområden får utredas
- Dike prio1 för igenläggning
- Dike prio2 för igenläggning

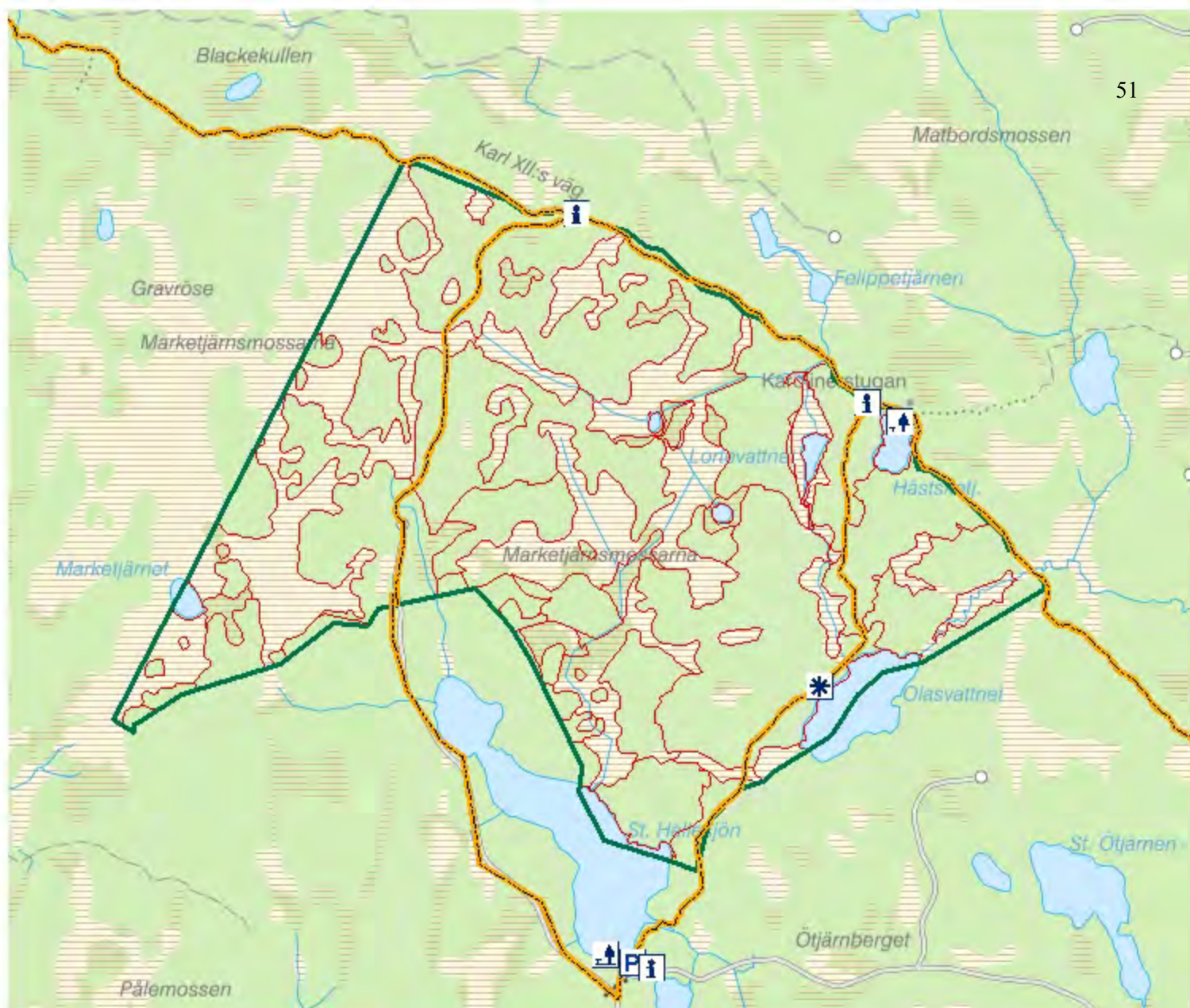
Illustrationskarta till skötselplan för naturreservatet Kroppefjälls norra våtmarker
Tillhör Länsstyrelsens förslag till beslut
2021-08-19, dnr 511-6818-2020

© Länsstyrelsen i Västra Götalands län
© Lantmäteriet Geodatasamverkan

0 150 300 450 Meter

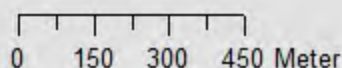
Bilaga 3c. Friluftsanordningar i Naturreservatet Kroppefjälls norra våtmarker, Färgelanda kommun.

Friluftslivsanordningar

- P-plats
- Informationsskylt
- Utsiktsplats
- Rastplats
- Vandringsled
- Naturreservatsgräns
- Skötselområden

Illustrationskarta till skötselplan för naturreservatet Kroppefjälls norra våtmarker
Tillhör Länsstyrelsens förslag till beslut
2021-08-19, dnr 511-6818-2020

© Länsstyrelsen i Västra Götalands län
© Lantmäteriet Geodatasamverkan

Fastighetsförteckning vid områdesskydd enligt

MB

2020-03-10

Ärendenummer LM

O20893

Ärendenummer VIC Natur:

1114847

Handläggare

Linda Hagsér

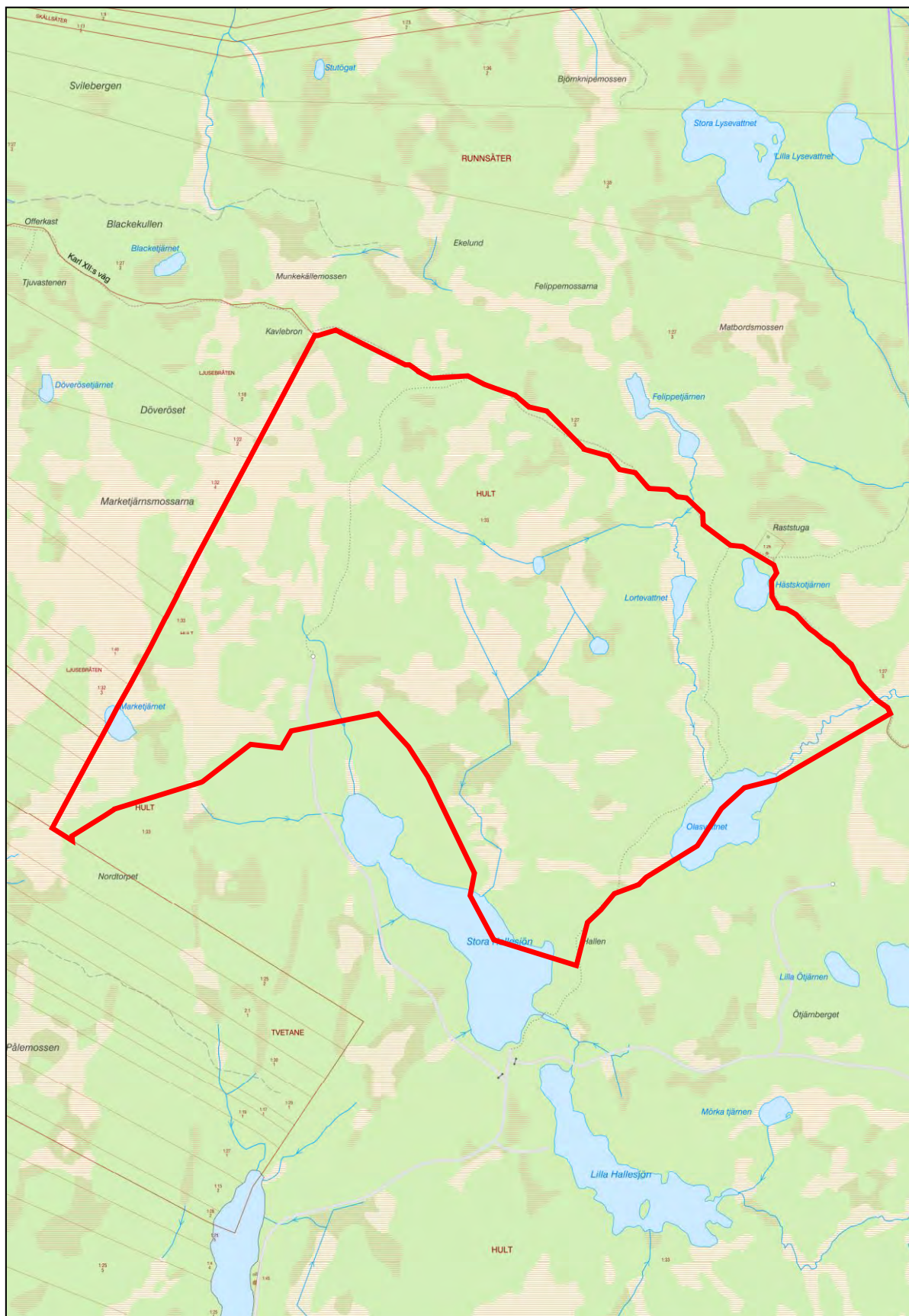
Ärende Kroppefjäll våtmark
Kommun: Färgelanda

Län: Västra Götaland

Fastigheter inom reservatet (fastigheter, sämjelotter, fiskelotter, byggnad å, allmänt vattenområde)		
Beteckning på kartan	Ägare/innehavare, adress	Övrigt
Hult 1:33	Christian Waller	
	Jakob Waller	
	Björn Otto Eriksson Waller	
	Katarina Pein	
Marksamfälligheter inom reservatet (samfällid mark, samfällt vatten, samfällt fiske, allmänningar)		
Beteckning på kartan	Ägare/innehavare, adress	Ändamål
Inga		
Anläggningsamfälligheter inom reservatet (Gemensamhetsanläggningar enligt AL, anläggningar enligt LSV)		
Beteckning på kartan	Ägare/innehavare, adress	Ändamål
Inga		
Rättigheter inom reservatet (servitut, ledningsrätt, nyttjanderätt, vägrätt, viltvårdsområde, fiskevårdsområde, rättigheter mineral/torv)		
Beteckning på kartan	Ägare/innehavare, adress	Ändamål
Inga		
Allmän väg		
Ingen		

Viltvårdsområde/fiskevårdsområde	Företrädare, förening adress	Anm
För viltvårdsområde vill vi hänvisa till Länsstyrelsens egna förvaltningar		
Fiskevårdsområde berörs ej		Källa: Länsstyrelsen/ Fiskekartan.se
Mineral- och torvrättigheter	Ägare/innehavare, adress	Anm
Inga		Källa: SGU
Vägar utanför reservatet (av Länsstyrelsen anvisade vägar för åtkomst av reservatet)		
Inga vägar anvisade		
Gällande detaljplaner		
Inga		
Annat		
Vandringsleden Karl XII:s väg berör/angränsar reservatet		
Upplysning		
Utredningen saknar servitut som tillkommit genom vattendom eller liknande. Avtalsrättigheter som inte är offentliggjorda genom inskrivning saknas. Älgskötselområden och renskötselrätt har inte utretts.		
Utredningen saknar rättskraft.		
Karta över utrett område (referenssystem SWEREF 99 TM, skala 1:13 000) Kartredovisningen har inte rättsverkan.		
<i>Se sist i dokumentet</i>		

Linda Hagsér

Sändlista remiss**Uppllysning**

Berörda sakägare (fastighetsägare och nyttjanderättsinnehavare) får samtidigt i ett annat utskick föreläggande om att yttra sig över förslaget.

Myndighetssamråd med följande:

Omfattar berörd kommun (KS) samt de myndigheter som Länsstyrelsen ska samråda med (enl 25 & 26 §§ förordning om områdesskydd).

Organisation
Färgelanda kommun, kommunstyrelsen
Dalslands miljö- och energiförbund
Havs- och vattenmyndigheten
Skogsstyrelsen, Distrikt Fyrbodal
SGU
Energimyndigheten

För kännedom och eventuellt yttrande till följande:

Omfattar övriga organisationer m.m.

Kommunens yttrande förutsätts dock alltid ske via kommunstyrelsen eller den kommunala nämnd som KS utser. Skogsstyrelsens yttrande förutsätts ske antingen via regionkontoret eller berört distriktskontor.

Organisation, grannar m.m.
Skogssällskapet
Förvaltningen för kulturutveckling, Västragötalandsregionen
Helén och Jan Gustavsson
Patrik Nyman
Kjell Åke Gustavsson

Peter Johansson
Roger Johansson
Mats Ove Reimond Mattsson
Joakim Mattsson
Anders Zetterman
Tony Mattsson
Rabbalshede Kraft AB
Blås Repowering AB
Markbyrån I Lidköping
Västkuststiftelsen
LRF Västra Götaland
Mellersta Götalands jordägareförening
Naturskyddsföreningen Norra Älvsborg
Naturskyddsföreningen regionkansli Väst
Järbo hembygdsförening
Kroppefjälls vandrare

**KSAU § 113 Dnr 2019/42
Rådanevors avloppsreningsverk**

Kommunstyrelsens arbetsutskott förslag

Kommunfullmäktige godkänner investering om 4,5 miljoner kronor i Rådanevors avloppsreningsverk i enlighet med beskrivning från Färgelanda Vatten AB.

Ärendebeskrivning

Kommunfullmäktige beslutade den 14 april 2021, § 45, bland annat följande. Kommunfullmäktige godkänner investering om 3,1 miljoner kronor i Rådanevors avloppsreningsverk i enlighet med beskrivning från Färgelanda Vatten AB. Kommunfullmäktige noterar även att taxepåverkan på cirka 1,3 % föreslås tas ut av taxekollektivet genom ökad brukningstaxa från och med 2022. Kommunfullmäktige noterar samtidigt att denna förändring görs i samband med översyn av taxan i samband med kommunens beslut om mål- och resursplan.

Färgelanda Vatten AB hemställde genom styrelsebeslut från den 21 september 2021 att ärendet tas upp på nytt av kommunfullmäktige och nytt investeringsbelopp om 4,5 miljoner kronor godkänns istället för det tidigare 3,1 miljoner kronorna. Finansiering sker inom befintlig budget inklusive tidigare års överuttag.

Som skäl till höjningen avges i huvudsak följande:

- Efter utredning valdes att inte gå vidare med vald processlösning bland annat på grund av bättre uppskalningsmöjlighet. Den nu offererade processen är mer robust och skalbar. Den är dimensionerad för 55 pe. Det finns framtida möjlighet till utbyggnad för högre belastning upp till 150 personekvivalenter inom befintlig byggnad.
- Överbyggnaden kommer att ersättas i sin helhet då den inte är renoveringsbar med rimliga medel.
- Kostnaden för ramavtalsentreprenören har räknats upp jämfört med ursprungskalkyl.
- El och automation har ökat något på grund av annan processlösning samt att elabonnemang tillkommer.

Kommunstyrelsens arbetsutskott

- Tidpunkt för första kalkyl var tidigt 2021. Sedan dess har det inträffat prisökningar beträffande arbetsmaterial, stål och trä.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse samhällsutvecklingschef, 2021-09-21
Rådanefors kostnadsökning redovisning styrelsen september 2021,
presentation 2021-09-22

Beslutet skickas till

Färgelanda Vatten AB
Samhällsutvecklingschef

Justering

Utdragsbestyrkande

Avdelning samhällsutveckling
Avdelningschef Samhällsutveckling
Tunde Petersson
tunde.petersson@fargelanda.se

Kommunstyrelsen

Finansiering av åtgärder på Rådanefors avloppsreningen

Beslutsförslag

Kommunfullmäktige godkänner investering om 4,5 miljoner kronor i Rådanefors avloppsreningsverk i enlighet med beskrivning från Färgelanda Vatten AB.

Ärendebeskrivning

Kommunfullmäktige beslutade den 14 april 2021, § 45, bland annat följande. Kommunfullmäktige godkänner investering om 3,1 miljoner kronor i Rådanefors avloppsreningsverk i enlighet med beskrivning från Färgelanda Vatten AB. Kommunfullmäktige noterar även att taxepåverkan på cirka 1,3 % föreslås tas ut av taxekollektivet genom ökad brukningstaxa från och med 2022. Kommunfullmäktige noterar samtidigt att denna förändring görs i samband med översyn av taxan i samband med kommunens beslut om mål- och resursplan.

Färgelanda Vatten AB hemställde genom styrelsebeslut från den 21 september 2021 att ärendet tas upp på nytt av kommunfullmäktige och ny investeringsbelopp om 4,5 miljoner kronor godkänns istället för det tidigare 3,1 miljoner kronorna. Finansiering sker inom befintlig budget inklusive tidigare års överuttag.

Som skäl till höjningen avges i huvudsak följande:

- Efter utredning valdes att inte gå vidare med vald processlösning bland annat på grund av bättre uppskalningsmöjlighet. Den nu offererade processen är mer robust och skalbar. Den är dimensionerad för 55 pe. Det finns framtida möjlighet till utbyggnad för högre belastning upp till 150 personekvivalenter inom befintlig byggnad.
- Överbyggnaden kommer att ersättas i sin helhet då den inte är renoveringsbar med rimliga medel.

- Kostnaden för ramavtalsentreprenören har räknats upp jämfört med ursprungskalkyl.
- El och automation har ökat något på grund av annan processlösning samt att elabonnemang tillkommer.
- Tidpunkt för första kalkyl var tidigt 2021. Sedan dess har det inträffat prisökningar beträffande arbetsmaterial, stål och trä.

Katrin Siverby
Kommunchef

Tunde Petersson
Avdelningschef Samhällsutveckling

Beslutsunderlag:
Styrelsebeslut från Färgelanda Vatten AB från den 21 september 2021.

Beslutet skickas till:
Färgelanda Vatten AB
Samhällsutvecklingschef

Rådanefors ARV
kostnadsskillnader
2021-09-09

Rådanefors ARV kostnadsökningar

Namn	Ursprung: 2021-01-20	2021-08-19	2021-08-24	2021-08-27	Nuläge 2021-09-01	Skillnad nuläge mot ursprung
Reningsverk + påslag för osäkerhet i ursprungsförslag	1960	3342	3342	2779	2482	522
Väg, vändplan, deponi, byggavfall	250	256	395	395	150	-100
Byggnad	350	300	350	350	350	0
Bygglov konstruktionshandlingar	0	0	50	50	50	50
Rivning byggnad och deponi	0	0	100	100	100	100
Nytt elabonnemang JÖ	0	100	100	100	100	100
Skanska tid eller extern projektledning	120	645	375	375	375	255
Skanskas påslag 10%	0	464	471	415	361	361
Totalt Skanska	0	5107	5183	4564	3968	1288
Total el/auto (VVAB)	400	650	650	600	500	100
Totalt projektet	3080	5757	6483	5764	4468	1388

Minskad
redundans för
att klara 150 pe

Krympt till
55 pe

...lym
...joner
togs i styrelsen och
KF

Förutsättningar:
Processen skall
klara av en
belastning om ca
55 pe men skall
vara lätt att skala
upp

Processlösningen/reningsverket

Namn	Ursprung: 2021-01-20	2021-08-19	2021-08-24	2021-08-27	Nuläge 2021- 09-01	Skillnad nuläge mot ursprung
Reningsverk + påslag för osäkerhet i ursprungsförslag	1960	3342	3342	2779	2482	522

- Efter utredning fick vald processlösning och det säljande företaget mycket dåliga referenser både på el/Auto/kommunikation och förtroende via externa referenser
- Pris togs in från annan processleverantör. Den nu offererade processen är mer robust och även bättre lämpad för den mängd tillskottsvatten som verket utsätts för, men lösningen visade sig vara dyrare än förväntat. Efter reviderad belastning till 55 pe har nu kostnaderna sjunkit, dessutom finns framtida möjlighet till utbyggnad för högre belastning kvar.

Väg

Namn	Ursprung: 2021-01-20	2021-08-19	2021-08-24	2021-08-27	Nuläge 2021- 09-01	Skillnad nuläge mot ursprung
Väg, vändplan, deponi, byggavfall	250	256	395	395	150	-100

- Utredningskostnaden är jämförd med tidigare projekt och avsåg en upprustning av vägen
- Första priset från ramavtalsleverantören innefattar en mer omfattande vägbyggnation.
- Efter diskussioner med företaget har nu kostnaderna sjunkit genom att endast grävning o återställning för el och fiberrör görs och den provisoriska pumpningen tas bort vid projektets avslut. Vidare renovering av väg skjuts på framtiden.

Byggnad

Namn	Ursprung: 2021-01-20	2021-08-19	2021-08-24	2021-08-27	Nuläge 2021- 09-01	Skillnad nuläge mot ursprung
Byggnad	350	300	350	350	350	0
Bygglov konstruktionshandlingar	0	0	50	50	50	50
Rivning byggnad och deponi	0	0	100	100	100	100

- Utredningskostnaden utgick ifrån att byggnaden kunde renoveras
- Priset från ramavtalsleverantören innefattar rivning av den befintliga byggnaden och nybyggnad. Ramavtalsleverantören anser att det är dyrare i detta fall att renovera byggnaden.

Nytt el-abonnemang

Namn	Ursprung: 2021-01-20	2021-08-19	2021-08-24	2021-08-27	Nuläge 2021- 09-01	Skillnad nuläge mot ursprung
Nytt elabonnemang	0	100	100	100	100	100

- JÖ har idag ett el-abonnemang som han vill ha kvar. Det innebär att FVAB måste ha ett nytt. Detta var inte med i ursprunglig kalkyl.

Ramavtalsleverantör/Skanska

Namn	Ursprung: 2021-01-20	2021-08-19	2021-08-24	2021-08-27	Nuläge 2021- 09-01	Skillnad nuläge mot ursprung
Skanska tid eller extern projektledning	120	645	375	375	375	255
Skanskas påslag 10% (för hela projekt kostnaden)	0	464	471	415	361	361

- Utrednings kostnaden är jämförd med tidigare projekt, en högre kostnad borde räknats upp för att ta höjd för fler arbetstimmar.
- Tidsåtgång för ramavtalsleverantören innefattar tid och ett påslag på 10% av total kostnad.
- Tidsaspekten för projektets genomförande var från början mycket tajt vilket också gjorde att vi anlätade ramavtalsleverantör istället för att lägga tid på projektering och upphandling via annonsering.

El och auto

Namn	Ursprung: 2021-01-20	2021-08-19	2021-08-24	2021-08-27	Nuläge 2021- 09-01	Skillnad nuläge mot ursprung
Total el/auto (VVAB)	400	650	650	600	500	100

- Utredningskostnaden utgick ifrån den tidigare processleverantören men ökade vid byte av processleverantör.
- Då processen nu är nerskalad och inte lika förberedd för den högre belastningen har även kostande för el och auto sjunkit

Allmänna förklaringar till fördyring

- Tidpunkt för första kalkyl vinter 2021. Vi kunde inte förutsäga den prisökning som blivit på material, stål o trä ca 20%, plast 40% under året hittills. Denna prisökning syns i alla poster

Rådanefors ARV kostnadsökningar

70

Namn	Ursprung: 2021-01-20	2021-08-19	2021-08-24	2021-08-27	Nuläge 2021-09-01	Skillnad nuläge mot ursprung
Reningsverk + påslag för osäkerhet i ursprungsförslag	1960	3342	3342	2779	2482	522
Väg, vändplan, deponi, byggavfall	250	256	395	395	150	-100
Byggnad	350	300	350	350	350	0
Bygglov konstruktionshandlingar	0	0	50	50	50	50
Rivning byggnad och deponi	0	0	100	100	100	100
Nytt elabonnemang JÖ	0	100	100	100	100	100
Skanska tid eller extern projektledning	120	645	375	375	375	255
Skanskas påslag 10%	0	464	471	415	361	361
Totalt Skanska	0	5107	5183	4564	3968	1288
Total el/auto (VVAB)	400	650	650	600	500	100
Totalt projektet	3080	5757	6483	5764	4468	1388

Ursprunglig
taxepåverkan
1,3%

Ny taxepåverkan
1,78 %

Vi fortsätter
undersöka
alternativ
leverantör till
processen

Kommunstyrelsens arbetsutskott

KSAU § 99 Dnr 2021/133
Vattenskyddsområde Stigen

Kommunstyrelsens arbetsutskott förslag

Kommunfullmäktige beslutar att förklarar med stöd av 7 kap. 21 § miljöbalken (1998:808, MB) att förklara det område som avgränsas på bifogad karta, bilaga 1, som vattenskyddsområde.

Fullmäktige beslutar att - för att tillgodose syftet med vattenskyddsområdet¹, i enlighet med 7 kap. 22 § (och med stöd av 30 §) MB - anta bilaga 2 som föreskrifter som ska gälla inom vattenskyddsområdet.

Föreskrifterna träder i kraft 2022-01-01. I enlighet med 7 kap. 22 § MB (och 7 kap. 30 § MB) gäller föreskrifterna även om de överklagas.

Förbud eller tillståndspflicht för pågående verksamhet börjar gälla ett år efter att dessa föreskrifter trätt i kraft.

Arbetsutskottet efterfrågar att Västvatten tar med följande till kommunstyrelsens sammanträde:

- Ett förtydligande angående ersättningen till markägare till kommunstyrelsens sammanträde.
- Svar på om västvatten kommer att anta en policy angående ersättning eller om detta ska antas av kommunfullmäktige.

Linda Jansson (M) avstår från att delta i dagens beslut och avvaktar till kommunstyrelsen då förtydligande önskas angående ersättningen till markägare.

Ärendebeskrivning

Färgelanda Vatten AB har i uppdrag att ta fram underlag till ärendet om vattenskyddsområden inom Färgelanda kommun. Följande handlingar hör till ärendet och utgör grunden för avgränsning och föreskrifter; ansökan med

¹ Syftet med vattenskyddsområdet är att ge vattenförekomsten vid Stigen, som används som vattentäkt i Färgelanda kommun, ett tillräckligt bra skydd så att råvattnets kvantitet säkras i ett långsiktigt perspektiv samtidigt som dess kvalitet inte försämras. Vattenskyddsområdet är även ett underlag vid samhällsplanering, tillsyn och prövning.

Kommunstyrelsens arbetsutskott

tekniskt underlag med förslag till vattenskyddsområde, skyddsföreskrifter och sökandens bemötande av inkomna yttranden. Dessa handlingar har tagits fram av det kommunala bolaget.

I maj 2021 ansökte Färgelanda Vatten AB om att Kommunfullmäktige i Färgelanda kommun med stöd av 7 kap. 21 § miljöbalken ska fastställa vattenskyddsområden för fyra grundvattentäkter (FVAB beslut: protokoll nr 3 för styrelsemöte 2018-03-23, § 6; med komplettering protokoll nr 1 för styrelsemöte 2021-02-18, § 6) – se bilaga 4.

De vattentäkter som berörs är:

- Gatersbyn 2 grundvattentäkt
- Rådanefors grundvattentäkt
- Rösäter grundvattentäkt
- Stigen grundvattentäkt

Gatersbyn 2 grundvattentäkt är belägen på fastigheten Gatersbyn 1:106 i Färgelanda och ägs av Färgelanda Vatten AB. Till täkten finns ingen vattendom. Vattenskyddsområdet för Gatersbyn 2 grundvattentäkt benämns Gatersbyn Vattenskyddsområde.

Rådanefors grundvattentäkt är belägen på fastigheten Mellområdene 1:8 och ägs av Färgelanda Vatten AB. Till täkten finns en vattendom från Vänersborgs Tingsrätt, Miljödomstolen dom i mål nr M 175-99, daterad 2000-06-09. Vattenskyddsområdet för Rådanefors grundvattentäkt benämns Rådanefors Vattenskyddsområde.

Rösäter grundvattentäkt är belägen på fastigheten Rösäter 1:3 och ägs av Färgelanda Vatten. Till täkten finns ett tillstånd enligt miljöbalken för brunn och uttag av grundvatten från Vänersborgs Tingsrätt, Miljödomstolen dom i mål nr M 3851-04, daterad 2005-03-22. Vattenskyddsområdet för Rösäter grundvattentäkt benämns Rösäter Vattenskyddsområde.

Stigen grundvattentäkt är belägen på fastigheten Stigen 1:70 och ägs av Färgelanda Vatten. Till täkten finns ingen vattendom. Vattenskyddsområdet för Stigen grundvattentäkt benämns Stigen Vattenskyddsområde.

Omfattningen av respektive vattenskyddsområde framgår av kartor bilagda tekniskt underlag för respektive täkt.

Syften och motiv i detalj för respektive vattenskyddsområde och vattenskyddsföreskrifter framgår av de tekniska underlagen och i förslagen till var och en av områdenas skyddsföreskrifter.

I beslutsunderlaget finns de tekniska underlagen som ligger till grund för avgränsningen av vattenskyddsområdena och föreslagna vattenskyddsföreskrifter. Beslutsunderlaget utgörs av fyra fristående tekniska underlag (ett för respektive vattentäkt) samt samrådsredogörelse och Färgelanda Vatten AB:s bemötande över inkomna synpunkter.

Motivering

Syftet med vattenskyddsområdet är att ge vattenförekomsten, som används som en viktig vattentäkt i Färgelanda kommun, ett tillräckligt bra skydd så att råvattnets kvantitet säkras i ett långsiktigt perspektiv samtidigt som dess kvalitet inte försämras. Vattenskyddsområdet är även ett underlag vid samhällsplanering, tillsyn och prövning.

För att förklara Stigen som vattenskyddsområde har samråd skett enligt 25 a-c § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. mellan Färgelanda kommun och länsstyrelsen samt andra berörda myndigheter. Underlaget till beslut om vattenskyddsområde skickades i november 2016 på samråd.

Färgelanda Vatten AB har bemött synpunkterna inkomma under samrådet och vid en samlad bedömning landat i deras förslag av föreskrifter som de ansöker hos kommunens fullmäktiga att bli antagna.

Kommunen bedömer att underlaget och området uppfyller förutsättningarna att beslutas som vattenskyddsområde enligt 7 kap. 21 § MB.

Till ärendet hörande ansökan med tekniskt underlag med förslag till vattenskyddsområde och skyddsföreskrifter samt sökandens bemötande av inkomna yttranden utgör grund för avgränsning och föreskrifter. Kommunen bedömer dessa underlag som tillräckliga för att kunna besluta om vattenskyddsområde med tillhörande föreskrifter.

Beslutet anses förenligt med hushållningsbestämmelserna i 3 kap. MB och med den för området gällande översiktsplanen.

Vattenskyddsområdet är ett angeläget allmänt intresse. Föreskrifterna är anpassade för att uppnå vattenskyddsområdets syfte. Kommunen har enligt 7 kap. 25 § MB avvägt föreskrifterna för området mot sakägares intresse och bedömer att föreskrifterna inte är mer långgående än vad som är nödvändigt för att syftet med skyddet ska tillgodoses. Föreslagna föreskrifter bedöms både rimliga och miljömässigt motiverade.

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Sökande om inrättande av vattenskyddsområdet, huvudman för va-anläggningen och i vars intresse vattenskyddsområdet fastställts är Färgelanda Vatten AB.

Dispens från förbud enligt föreskrifter ska sökas hos kommunen. Kommunen får meddela dispens från föreskrifterna om det finns särskilda skäl. Innan kommunen fattar beslut kan kommunen höra kommun och/eller VA-huvudman.

Tillstånd enligt föreskrifter i detta beslut ska med stöd av 7 kap. 22 § MB prövas av Miljö- och energiförbundet inom Färgelanda kommun som har till uppgift att fullgöra kommunens uppgifter inom miljö- och hälsoskyddsområdet.

Föreskrifter enligt 7 kap. 22 § MB riktar sig mot åtgärder som kan antas förorena vattentillgången eller riskera att skada vattentillgången. Fastighetsägare och innehavare av särskild rätt till fastighet kan ha rätt till ersättning om föreskrifterna innebär att mark tas i anspråk eller att pågående markanvändning avsevärt försvåras (31 kap. 3-4 § MB). Om det krävs tillstånd för en viss verksamhet eller åtgärd betalas ersättning endast om tillstånd har vägrats eller förenats med särskilda villkor (31 kap. 5 § MB). Överenskommelse om ersättning ska träffas med sökanden, Färgelanda Vatten AB. Nås ingen överenskommelse ska talan om ersättning eller inlösen föras i mark- och miljödomstolen senast 1 år efter att beslutet vunnit laga kraft (31 kap. 13 § MB).

Enligt MB och miljötillsynsförordningen (2011:13) är kommunen tillsynsmyndighet för vattenskyddsområden beslutade av kommunen.

Beslutsunderlag

Presentation av Tony Grantz hydrogeolog på Västvatten, 2021-09-22

Tjänsteskrivelse samhällsutvecklingschef, 2021-08-17

Karta vattenskyddsområde Stigen grundvattentäkt 2021-02-19, bilaga 1

Vattenskyddsföreskrifter Stigen grundvattentäkt, bilaga 2

Tekniskt underlag med förslag till vattenskyddsområde och skyddsföreskrifter för Stigen grundvattentäkt i Färgelanda kommun 2018-03-07, uppdaterad 2021-02-12, bilaga 3

Ansökan från Färgelanda Vatten AB om att Kommunfullmäktige i Färgelanda kommun med stöd av 7 kap. 21 § MB ska fastställa vattenskyddsområden för fyra grundvattentäkter, bilaga 4

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Samrådsredogörelse för samråd med sakägare och remissinstanser om vattenskyddsområde och skyddsföreskrifter för Färgelanda vattenskyddsområden i Färgelanda kommun, 2018-03-07, bilaga 5
FVAB yttrande över inkomna synpunkter 2021-02-19, bilaga 6

Beslutet skickas till

- Kungör i kommunens författningssamling
- Kungör - kungörelsedelgivning i ortstidning med besvärshänvisning
(Kommunens beslut om vattenskyddsområde överklagas till länsstyrelsen.
Överklagandetid är tre veckor efter att beslutet är kungjort i ortstidning.)
- Länsstyrelsen
- Naturvårdsverket
- Jordbruksverket
- Hav- och vattenmyndigheten
- Färgelanda Vatten AB
- Samhällsutvecklingschefen
- Diariet

Justering

Utdragsbestyrkande

Avdelning samhällsutveckling
Avdelningschef Samhällsutveckling
Tunde Petersson
tunde.petersson@fargelanda.se

Kommunstyrelsen

Beslut om inrättande av vattenskyddsområden för Stigen

Beslutsförslag

Kommunfullmäktige beslutar att förklarar med stöd av 7 kap. 21 § miljöbalken (1998:808, MB) att förklara det område som avgränsas på bifogad karta, bilaga 1, som vattenskyddsområde.

Fullmäktige beslutar att - för att tillgodose syftet med vattenskyddsområdet¹, i enlighet med 7 kap. 22 § (och med stöd av 30 §) MB - anta bilaga 2 som föreskrifter som ska gälla inom vattenskyddsområdet.

Föreskrifterna träder i kraft 2022-01-01. I enlighet med 7 kap. 22 § MB (och 7 kap. 30 § MB) gäller föreskrifterna även om de överklagas.

Förbud eller tillståndsplikt för pågående verksamhet börjar gälla ett år efter att dessa föreskrifter trätt i kraft.

Ärendebeskrivning

Färgelanda Vatten AB har i uppdrag att ta fram underlag till ärendet om vattenskyddsområden inom Färgelanda kommun. Följande handlingar hör till ärendet och utgör grunden för avgränsning och föreskrifter; ansökan med tekniskt underlag med förslag till vattenskyddsområde, skyddsföreskrifter och sökandens bemötande av inkomna yttranden. Dessa handlingar har tagits fram av det kommunala bolaget.

I maj 2021 ansökte Färgelanda Vatten AB om att Kommunfullmäktige i Färgelanda kommun med stöd av 7 kap. 21 § miljöbalken ska fastställa

¹ Syftet med vattenskyddsområdet är att ge vattenförekomsten vid Stigen, som används som vattentäkt i Färgelanda kommun, ett tillräckligt bra skydd så att råvattnets kvantitet säkras i ett långsiktigt perspektiv samtidigt som dess kvalitet inte försämras. Vattenskyddsområdet är även ett underlag vid samhällsplanering, tillsyn och prövning.

vattenskyddsområden för fyra grundvattentäkter (FVAB beslut: protokoll nr 3 för styrelsemöte 2018-03-23, § 6; med komplettering protokoll nr 1 för styrelsemöte 2021-02-18, § 6) – se bilaga 4.

De vattentäkter som berörs är:

- Gatersbyn 2 grundvattentäkt
- Rådanevors grundvattentäkt
- Rösäter grundvattentäkt
- Stigen grundvattentäkt

Gatersbyn 2 grundvattentäkt är belägen på fastigheten Gatersbyn 1:106 i Färgelanda och ägs av Färgelanda Vatten AB. Till täkten finns ingen vattendom. Vattenskyddsområdet för Gatersbyn 2 grundvattentäkt benämns Gatersbyn Vattenskyddsområde.

Rådanevors grundvattentäkt är belägen på fastigheten Mellområdene 1:8 och ägs av Färgelanda Vatten AB. Till täkten finns en vattendom från Vänersborgs Tingsrätt, Miljödomstolen dom i mål nr M 175-99, daterad 2000-06-09. Vattenskyddsområdet för Rådanevors grundvattentäkt benämns Rådanevors Vattenskyddsområde.

Rösäter grundvattentäkt är belägen på fastigheten Rösäter 1:3 och ägs av Färgelanda Vatten. Till täkten finns ett tillstånd enligt miljöbalken för brunn och uttag av grundvatten från Vänersborgs Tingsrätt, Miljödomstolen dom i mål nr M 3851-04, daterad 2005-03-22. Vattenskyddsområdet för Rösäter grundvattentäkt benämns Rösäter Vattenskyddsområde.

Stigen grundvattentäkt är belägen på fastigheten Stigen 1:70 och ägs av Färgelanda Vatten. Till täkten finns ingen vattendom. Vattenskyddsområdet för Stigen grundvattentäkt benämns Stigen Vattenskyddsområde. Omfattningen av respektive vattenskyddsområde framgår av kartor bilagda tekniskt underlag för respektive täkt.

Syften och motiv i detalj för respektive vattenskyddsområde och vattenskyddsföreskrifter framgår av de tekniska underlagen och i förslagen till var och en av områdenas skyddsföreskrifter.

I beslutsunderlaget finns de tekniska underlagen som ligger till grund för avgränsningen av vattenskyddsområdena och föreslagna vattenskyddsföreskrifter. Beslutsunderlaget utgörs av fyra fristående tekniska underlag (ett för respektive vattentäkt) samt samrådsredogörelse och Färgelanda Vatten AB:s bemötande över inkomna synpunkter.

Motivering

Syftet med vattenskyddsområdet är att ge vattenförekomsten, som används som en viktig vattentäkt i Färgelanda kommun, ett tillräckligt bra skydd så att råvattnets kvantitet säkras i ett långsiktigt perspektiv samtidigt som dess kvalitet inte försämras. Vattenskyddsområdet är även ett underlag vid samhällsplanering, tillsyn och prövning.

För att förklara Stigen som vattenskyddsområde har samråd skett enligt 25 a-c § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. mellan Färgelanda kommun och länsstyrelsen samt andra berörda myndigheter. Underlaget till beslut om vattenskyddsområde skickades i november 2016 på samråd.

Färgelanda Vatten AB har bemött synpunkterna inkomma under samrådet och vid en samlad bedömning landat i deras förslag av föreskrifter som de ansöker hos kommunens fullmäktiga att bli antagna.

Kommunen bedömer att underlaget och området uppfyller förutsättningarna att beslutas som vattenskyddsområde enligt 7 kap. 21 § MB.

Till ärendet hörande ansökan med tekniskt underlag med förslag till vattenskyddsområde och skyddsföreskrifter samt sökandens bemötande av inkomna yttranden utgör grund för avgränsning och föreskrifter. Kommunen bedömer dessa underlag som tillräckliga för att kunna besluta om vattenskyddsområde med tillhörande föreskrifter.

Beslutet anses förenligt med hushållningsbestämmelserna i 3 kap. MB och med den för området gällande översiktsplanen.

Vattenskyddsområdet är ett angeläget allmänt intresse. Föreskrifterna är anpassade för att uppnå vattenskyddsområdets syfte. Kommunen har enligt 7 kap. 25 § MB avvägt föreskrifterna för området mot sakägares intresse och bedömer att föreskrifterna inte är mer långgående än vad som är nödvändigt för att syftet med skyddet ska tillgodoses. Föreslagna föreskrifter bedöms både rimliga och miljömässigt motiverade.

Sökande om inrättande av vattenskyddsområdet, huvudman för va-anläggningen och i vars intresse vattenskyddsområdet fastställts är Färgelanda Vatten AB.

Dispens från förbud enligt föreskrifter ska sökas hos kommunen. Kommunen får meddela dispens från föreskrifterna om det finns särskilda skäl. Innan kommunen fattar beslut kan kommunen höra kommun och/eller VA-huvudman.

Tillstånd enligt föreskrifter i detta beslut ska med stöd av 7 kap. 22 § MB prövas av Miljö- och energiförbundet inom Färgelanda kommun som har till uppgift att fullgöra kommunens uppgifter inom miljö- och hälsoskyddsområdet.

Föreskrifter enligt 7 kap. 22 § MB riktar sig mot åtgärder som kan antas förorena vattentillgången eller riskera att skada vattentillgången. Fastighetsägare och innehavare av särskild rätt till fastighet kan ha rätt till ersättning om föreskrifterna innebär att mark tas i anspråk eller att pågående markanvändning avsevärt försvåras (31 kap. 3-4 § MB). Om det krävs tillstånd för en viss verksamhet eller åtgärd betalas ersättning endast om tillstånd har vägrats eller förenats med särskilda villkor (31 kap. 5 § MB). Överenskommelse om ersättning ska träffas med sökanden, Färgelanda Vatten AB. När ingen överenskommelse ska talan om ersättning eller inlösen föras i mark- och miljödomstolen senast 1 år efter att beslutet vunnit laga kraft (31 kap. 13 § MB).

Enligt MB och miljötillsynsförordningen (2011:13) är kommunen tillsynsmyndighet för vattenskyddsområden beslutade av kommunen.

Katrin Siverby
Kommunchef

Tunde Petersson
Avdelningschef Samhällsutveckling

Beslutsunderlag:

- Karta vattenskyddsområde Stigen grundvattentäkt 210219, bilaga 1
- Vattenskyddsföreskrifter Stigen grundvattentäkt, bilaga 2
- Tekniskt underlag med förslag till vattenskyddsområde och skyddsföreskrifter för Stigen grundvattentäkt i Färgelanda kommun, 2018-03-07, uppdaterat 2021-02-12, bilaga 3.
- Ansökan från Färgelanda Vatten AB om att Kommunfullmäktige i Färgelanda kommun med stöd av 7 kap. 21 § MB ska fastställa vattenskyddsområden för fyra grundvattentäkter, bilaga 4
- Samrådsredogörelse för samråd med sakägare och remissinstanser om vattenskyddsområde och skyddsföreskrifter för Färgelanda vattenskyddsområden i Färgelanda kommun, 2018-03-07, bilaga 5.

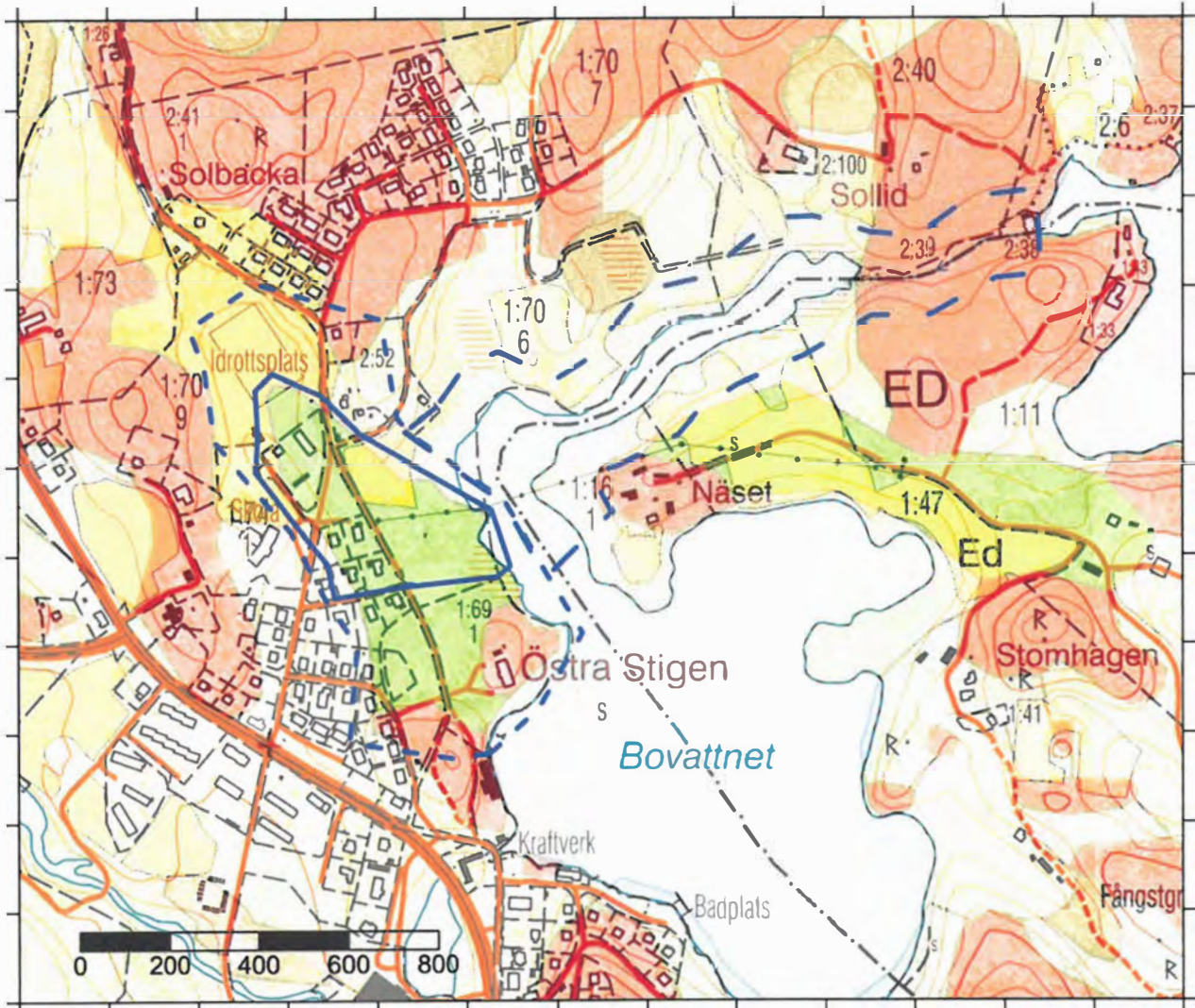
- FVAB yttrande över inkomna synpunkter 20210219, bilaga 6.

Beslutet skickas till:

- Kungör i kommunens författningssamling
- Kungör - kungörelsedelgivning i ortstidning med besvärshänvisning
(Kommunens beslut om vattenskyddsområde överklagas till länsstyrelsen.
Överklagandetid är tre veckor efter att beslutet är kungjort i ortstidning.)
- Länsstyrelsen
- Naturvårdsverket
- Jordbruksverket
- Hav- och vattenmyndigheten
- Färgelanda Vatten AB
- Samhällsutvecklingschefen
- Diariet

Stigen grundvattentäkt

Skyddszooner

	Primär skyddszon
	Sekundär skyddszon
	Tertiär skyddszon

Den geologiska kartan i denna bilaga är framställd från jordartskarta som laddats ned från SGUs kartgenerator.

Copyright fastighetskartan
Lantmäteriet M2006/1022

BILAGA 2

VATTENSKYDDSFÖRESKRIFTER STIGEN

UPPDRAG VSO Stigen, Färgelanda kommun	UPPRÄTTAD AV Anna Kölfeldt	DATUM 2021-02-19
--	-------------------------------	---------------------

Skyddsföreskrifter för Stigens vattenskyddsområde

Nedan angivna föreskrifter är specifika för Stigens grundvattentäkt. De har utformats med vattentäktens nutida och framtida skyddsbehov i fokus och representerar i många avseenden en tillämpning och uttolkning av miljöbalkens intentioner som uttrycks i miljöbalkens allmänna hänsynsregler (MB 2 kap). I vissa fall kan en föreskrift med stöd av miljöbalkens 7 kap innefatta ett större krav på försiktighet än vad som följer av miljöbalkens allmänna aktsamhetsregler. Föreskrifter för vattenskyddsområde meddelas med stöd av 7 kap. 22§, 30§ i miljöbalken.

I hela vattenskyddsområdet gäller de restriktioner och anvisningar som generellt gäller inom vattenskyddsområden, bl.a. Naturvårdsverkets föreskrifter gällande skydd mot mark- och vattenförorening vid lagring av brandfarliga vätskor (NFS 2017:5).

ZONINDELNING AV VATTENSKYDDSSOMRÅDET

Stigens vattenskyddsområde är indelat i tre skyddszoner:

- *Primär skyddszon*
- *Sekundär skyddszon*
- *Tertiär skyddszon*

Indelningen i skyddszoner baseras på nedan beskrivna kriterier, vilka följer Naturvårdsverkets handbok om vattenskyddsområde 2010:5. Skyddsföreskrifterna hänvisar till dessa skyddszoner.

Primär skyddszon

Syftet med den primära skyddszonen är att skapa rådrum vid händelse av akut förorening. Den primära skyddszonen avgränsas på sådant sätt att riskerna för akut förorening genom olyckshändelser minimeras. En akut förorening ska hinna upptäckas i tid och åtgärder vidtas innan föroreningen hinner nå vattentäktens zonen med uttagsbrunnarna.

Sekundär skyddszon

Syftet med den sekundära skyddszonen är att bibehålla en hög grundvattenkvalitet eller att förbättra kvaliteten.

Tertiär skyddszon

Syftet med den tertiära skyddszonen är att även mark- och vattenutnyttjande som negativt kan påverka vattenförekomster och vattentäkter i ett långt tidsperspektiv omfattas av vattenskyddsområdet.

SKYDDSFÖRESKRIFTER FÖR STIGENS VATTENSKYDDSSOMRÅDE

I de fall det föreskrivs att **anmälan** eller **tillstånd** krävs, görs detta till den kommunala nämnden för miljöfrågor i Färgelanda kommun.

1§ Petroleumprodukter

	Primär skyddszone	Sekundär skyddszone	Tertiär skyddszone
A	<p>Hantering av mer än 25 liter petroleumprodukter får inte ske utan tillstånd.</p> <p><i>Undantag gäller för transporter.</i></p> <p><i>Undantag gäller för bränsle i drifttanken på fordon.</i></p> <p><i>Undantag gäller befintlig lagring som har sekundärt skydd.</i></p>	<p>Samma föreskrift som i primär skyddszone.</p>	--

Information: Hantering av brandfarliga vätskor och spilloljor inom vattenskyddsområde regleras även genom Naturvårdsverkets föreskrifter (NFS 2017:5) om skydd om mark- och vattenförorening vid hantering av brandfarliga vätskor och spilloljor.

2§ Hälsö- och miljöfarliga produkter

	Primär skyddszone	Sekundär skyddszone	Tertiär skyddszone
	<p>Hantering av mer än 25 liter hälsö- och miljöfarliga produkter såsom impregneringsmedel, lösningsmedel får inte ske utan tillstånd.</p> <p><i>Undantag gäller för transporter.</i></p>	<p>Samma föreskrift som i primär skyddszone.</p>	--

3§ Fordonstvätt

	Primär skyddszone	Sekundär skyddszone	Tertiär skyddszone
	<p>Användning av avfettnings-, rengörings- och tvättmedel i</p>	<p>Samma föreskrift som i primär skyddszone.</p>	--

2 (11)

VATTENSKYDDSFÖRESKRIFTER STIGEN
2021-02-19

	Primär skyddszon	Sekundär skyddszon	Tertiär skyddszon
	samband med fordonstvätt är förbjudet .		

4§ Bekämpningsmedel

	Primär skyddszon	Sekundär skyddszon	Tertiär skyddszon
	Yrkesmässig hantering av kemiska bekämpningsmedel är förbjuden . <i>Undantag gäller för transport</i> <i>Undantag gäller för användning inomhus.</i>	Yrkesmässig hantering av kemiska bekämpningsmedel får inte ske utan tillstånd . <i>Undantag gäller för transport</i> <i>Undantag gäller för användning inomhus.</i>	Samma föreskrift som i sekundär skyddszon.

5§ Växtnäringsämnen

	Primär skyddszon	Sekundär skyddszon	Tertiär skyddszon
A	Lagring av naturgödsel från mer än två djurenheter utan tät gödselvårdsanläggning är förbjudet .	Lagring av naturgödsel från mer än två djurenheter utan tät gödselvårdsanläggning får inte ske utan tillstånd .	Samma föreskrift som i sekundär skyddszon.
B	Spridning av naturgödsel får inte ske utan tillstånd . <i>Undantag gäller för privat trädgårdsskötsel</i>	Samma föreskrift som i primär skyddszon.	Samma föreskrift som i primär skyddszon.

6§ Djurhållning

	Primär skyddszon	Sekundär skyddszon	Tertiär skyddszon
	Nyetablering av djurhållning med lantbruksdjur får ej ske utan anmälan .	--	--

7§ Slam

	Primär skyddszon	Sekundär skyddszon	Tertiär skyddszon
	Spridning av slam från avloppsreningsverk eller enskild reningsanläggning är förbjudet .	Samma föreskrift som i primär skyddszon.	Samma föreskrift som i primär skyddszon.

8§ Avloppsanläggning

	Primär skyddszon	Sekundär skyddszon	Tertiär skyddszon
	Nyetablering av avloppsanläggning där hushållsspillvatten eller annat avloppsvatten kan infiltrera eller släppas ut till marken är förbjudet .	Nyetablering av avloppsanläggning för spillvatten eller annat avloppsvatten får inte ske utan tillstånd .	Samma föreskrift som i sekundär skyddszon.

9§ Timmer mm

	Primär skyddszon	Sekundär skyddszon	Tertiär skyddszon
	Upplag under längre tid än en avverknings säsong av bark, flis, spån, timmer, Grot är förbjudet . <i>Undantag gäller för ved eller andra träbaserade produkter, för det egna hushållets uppvärmning av bostad på den aktuella fastigheten.</i>	Samma föreskrift som i primär skyddszon.	--

4 (11)

 VATTENSKYDDSFÖRESKRIFTER STIGEN
 2021-02-19

10§ Avfall

	Primär skyddszone	Sekundär skyddszone	Tertiär skyddszone
	<p>Upplägning av avfall är förbjudet.</p> <p><i>Undantag gäller för hushållsavfall från enskilt hushåll, vilket läggs i särskilda tunnor för regelbunden sophämtning.</i></p> <p><i>Undantag gäller komposterbart hushållsavfall från enskilt hushåll, vilket läggs i hushållskompost på den egna tomten.</i></p> <p><i>Undantag gäller för trädgårdsavfall som uppkommer på den egna fastigheten.</i></p>	<p>Samma föreskrift som i primär skyddszone.</p>	<p>Samma föreskrift som i primär skyddszone.</p>

11§ Förorenade massor

	Primär skyddszone	Sekundär skyddszone	Tertiär skyddszone
A	<p>Upplägning av förorenade massor eller massor med okänt föroreningsinnehåll är förbjudet.</p>	<p>Samma föreskrift som i primär skyddszone.</p>	--
B	<p>Utfyllning eller annat användande för anläggningsändamål av avfall, förorenade massor eller med massor med okänt föroreningsinnehåll är förbjudet.</p>	<p>Samma föreskrift som i primär skyddszone.</p>	--

12§ Asfalt, oljegrus och vägsalt

	Primär skyddszone	Sekundär skyddszone	Tertiär skyddszone
A	<p>Upplag av asfalt och oljegrus är förbjudet.</p>	<p>Samma föreskrift som i primär skyddszone.</p>	--
B	<p>Upplag av vägsalt är förbjudet.</p>	<p>Samma föreskrift som i primär skyddszone.</p>	--

13§ Snö

	Primär skyddszone	Sekundär skyddszone	Tertiär skyddszone
A	Upplag av snö, med ursprung från trafikerade ytor utanför primär skyddszone, är förbjudet .	Upplag av snö, med ursprung från trafikerade ytor utanför sekundär skyddszone, är förbjudet .	--

14§ Väg

	Primär skyddszone	Sekundär skyddszone	Tertiär skyddszone
A	Anläggande av ny väg får endast ske med tillstånd .	Samma föreskrift som i primär skyddszone.	--
B	Belägningsarbete och andra förbättringsarbeten på väg, på en total yta av 50 m ² eller mer, får ej ske utan anmälan .	Samma föreskrift som i primär skyddszone.	--
C	Spridning av vägsalt kräver tillstånd . <i>Undantag gäller för spridning på en yta som är mindre än 100 m² så som garageuppfarter och gårdsplaner</i>	Samma föreskrift som i primär skyddszone.	--
D	Användning av spillolja som dammbindningsmedel är förbjudet .	Samma föreskrift som i primär skyddszone.	--

15§ Jord och berg

	Primär skyddszone	Sekundär skyddszone	Tertiär skyddszone
A	All materialtäktsverksamhet är förbjudet .	Samma föreskrift som i primär skyddszone.	--
B	Sprängning är förbjudet .	Sprängning får inte ske utan tillstånd	--
C	Schaktning och grävning får inte ske utan tillstånd . <i>Undantag gäller för schaktning, grävning av en sammanlagd jord-/bergvolym som är mindre än 150 m³.</i>	Samma föreskrift som i primär skyddszone.	--
D	Pålning och spontning får inte utföras utan tillstånd .	Samma som primär skyddszone.	--

6 (11)

VATTENSKYDDSFÖRESKRIFTER STIGEN
2021-02-19

16§ Anläggningar för lagring och utvinning av energi och kyla

	Primär skyddszon	Sekundär skyddszon	Tertiär skyddszon
A	Nyetablering av anläggning för lagring av och utvinning av värmeenergi eller kyla från berg, mark eller vatten är förbjuden .	Nyetablering av anläggning för lagring av och utvinning av värmeenergi eller kyla från berg, mark eller vatten får ej anläggas utan tillstånd .	--

17§ Anläggningar för uttag av vatten

	Primär skyddszon	Sekundär skyddszon	Tertiär skyddszon
A	Nyetablering av brunn för uttag av vatten från berg eller jord är förbjuden .	Nyetablering av brunn för uttag av vatten från berg eller jord får ej ske utan tillstånd .	--

Allmänna bestämmelser

- a) Tillsyn enligt dessa föreskrifter utövas av den kommunala nämnden för miljöfrågor i Färgelanda kommun.
- b) I de fall tillstånd krävs enligt dessa föreskrifter ska skriftlig ansökan skickas till den kommunala nämnden för miljöfrågor i Färgelanda kommun. I samband med sådan prövning kan nämnden föreskriva särskilda villkor som anses erforderliga för att undvika oacceptabel vattenförorening.
- c) I de fall anmälan krävs enligt dessa föreskrifter ska skriftlig anmälan skickas till den kommunala nämnden för miljöfrågor i Färgelanda kommun. Nämnden kan förelägga om särskilda försiktighetsmått som anses erforderliga för att undvika oacceptabel vattenförorening.
- d) Dispens från förbud enligt dessa föreskrifter kan medges av den kommunala nämnden för miljöfrågor i Färgelanda kommun. I samband med sådan prövning kan nämnden föreskriva särskilda villkor som anses erforderliga för att undvika oacceptabel vattenförorening.
- e) Brott mot skyddsföreskrifterna kan medföra påföljd enligt 29 kap 2 och 2a §§ Miljöbalken om inte andra ansvarsbestämmelser blir tillämpliga.
- f) Tillstånd enligt dessa skyddsföreskrifter krävs inte om motsvarande delar i verksamheten tillståndsprövats eller omfattas av pågående tillståndsprövning enligt miljöbalkens 9, 11 och 12 kapitel eller annan förordning utfärdad eller med stöd av miljöbalken.
- g) Fastighetsägare, nyttjare av fastighet eller verksamhetsutövare inom vattenskyddsområdet ska omedelbart anmäla spill, läckage och andra händelser om de är av sådan omfattning att de kan medföra risk för grundvattenförorening. Anmälan ska göras via telefonnummer 112.
- h) Föreskrifterna utgör inte hinder mot den hantering och de verksamheter och åtgärder som är nödvändiga för vattentäktens bedrivande. Generellt undantag från föreskrifterna vad avser tillstånd, anmälan och dispens från skyddsföreskrifterna gäller för arbeten som vattentäktens huvudman utför för utbyggnad, drift, underhåll med mera.

Skyltning och stängsel

- a) Där allmänna vägar passerar gräns till vattenskyddsområdet samt där så behövs vid vägar som passerar genom området ansvarar vattentäktens huvudman för att det finns skyltar som utmärker och informerar om vattenskyddsområdet. Annans mark får tas i anspråk för detta (7 kap 22 § miljöbalken). Utformningen av skyltar ska följa rekommendationer från berörda myndigheter och statliga verk.
- b) Annans mark får tas i anspråk för att sätta upp de stängsel som behövs för vattentäktens skydd (7 kap 22 § miljöbalken).

8 (11)

VATTENSKYDDSFÖRESKRIFTER STIGEN
2021-02-19

- c) Där petroleumprodukter eller andra miljöfarliga kemiska produkter hanteras ska skylt finnas som informerar om vattenskyddsområdets existens. Skyltarna tillhandahålls av vattentäktens huvudman och bekostas av verksamhetsutövaren. Undantag för krav på skyltar gäller vid hantering av nämnda produkter för hushållsbehov.

Övergångsbestämmelser

- a) Skyddsföreskrifterna gäller enligt 7 kap. 22 § Miljöbalken omedelbart då vattenskyddsområdet träder ikraft, även om de överklagas.
- b) Verksamhet som har påbörjats före ikraftträdandet och som genom dessa skyddsföreskrifter blir tillståndspliktig får fortsätta att bedrivas till och med den 31 december 2022. Därefter får verksamheten bedrivas endast om den som bedriver verksamheten lämnat in en ansökan om tillstånd till tillståndsmyndigheten senast den 31 december 2022.
- c) Verksamhet som har påbörjats före ikraftträdandet och som genom dessa skyddsföreskrifter blir anmälningspliktig får fortsätta att bedrivas till och med den 31 december 2022. Därefter får verksamheten bedrivas endast om verksamheten är anmäld senast den 31 december 2022.
- d) Verksamhet som har påbörjats före ikraftträdandet och som genom dessa skyddsföreskrifter blir förbjuden får fortsätta att bedrivas till och med den 31 december 2022. Därefter får verksamheten bedrivas endast om verksamheten erhållit dispens från förbudet senast 31 december 2022.

DEFINITIONER AV BEGREPP

Avfall: Definieras enligt 15 kap. miljöbalken. Avser varje föremål eller ämne som innehavaren gör sig av med eller avser att göra sig av med eller är skyldig att göra sig av med.

Avverknings säsong: Enligt skogsencyklopedin, liksom i dessa skyddsföreskrifter, definieras en avverknings säsong som tiden mellan knoppsprickning ett år till nästa års knoppsprickning.

Bekämpningsmedel: Med kemiskt bekämpningsmedel avses, i enlighet med 14 kap. miljöbalken, kemiska produkter som är avsedda att förebygga eller motverka att djur, växter eller mikroorganismer förorsakar skada eller olägenhet för människors hälsa eller skada på egendom.

Djurenhet: Definition av djurenhet finns i Miljöprövningsförordningen, SFS 2013:251, 2 kapitel.

Fordon: Med fordon avses i dessa föreskrifter ett motordrivet transportmedel/arbetsredskap som kan framföras på mark, vatten eller is.

Förorenade massor: Med förorenade massor avses massor från ett förorenat område eller efterbehandlings-objekt, det vill säga från ett område, en deponi, mark, grundvatten eller sediment som är förorenat och vars föroreningshalter påtagligt överskrider lokal/regional bakgrundshalt. Vad som avses med förorenade massor kan därför variera mellan olika platser och får avgöras av tillsynsmyndigheten.

Grot: Grot är det spill som uppstår när skogsskördaren apterar trädstammarna. Det är en sammanslagning av orden grenar och (träd)toppar.

Hantering: Med hantering avses - i enlighet med miljöbalken - en verksamhet eller åtgärd som utgörs av tillverkning, bearbetning, behandling, förpackning, förvaring, transport, användning, omhändertagande, destruktion, konvertering, saluförande, överlåtelse och därmed jämförliga förfaranden.

Hushållsbehov/hushållsändamål: Med hushållsbehov avses sådant behov som uppkommer i det egna hushållet och som inte är förknippat med kommersiellt bruk. Hushållsbehov begränsas vid hantering av enstaka förpackningar av de största storlekarna en enskild konsument kan köpa i detaljhandeln. Tillfällig förvaring av större mängder färg, exempelvis i samband med målning av ett enskilt bostadshus skall också anses vara hantering för hushållsbehov

Hushållsspillvatten: Hushållsspillvatten är spillvatten från WC ("klosettwater") samt från bad, disk och tvätt ("BDT-water").

Hälsa- eller miljöfarliga produkter: Med hälsa- eller miljöfarliga produkter avses i dessa föreskrifter kemiska produkter klassificerade och märkta som farliga enligt CLP-förordningen eller enligt framtida bestämmelser med motsvarande syfte och innebörd.

Lantbruksdjur: Med lantbruksdjur avses nötkreatur, får och getter, grisar och fjäderfän.

Materialtäkt: Med materialtäkt avse i dessa föreskrifter täkt av berg samt sten, grus, sand, lera, torv eller andra jordarter.

Naturgödsel: Naturgödsel är ett samlingsbegrepp för träck, urin, vatten och strömedel i olika proportioner.

Nyetablering: Med nyetablering avses etablering av en helt ny anläggning d.v.s. inte uppgradering av en redan befintlig anläggning.

Petroleumprodukter: Med petroleumprodukter avses bränslen, drivmedel och smörjolja som framställs av råolja t.ex. bensin, diesel, fotogen, eldningsolja, motorolja, turbinolja, hydraulolja och smörjfett.

Sekundärt skydd: Sekundärt skydd är en anordning som säkerställer att hela den lagrade volymen vätska kan fångas upp från en läckande cistern eller annan behållare. En dubbelmantlad cistern anses som cistern med sekundärt skydd. En invallning är en annan typ av sekundärt skydd.

Tät gödselvårdsanläggning: Anläggningen är utformad så att avrinning och läckage av gödsel och gödselvatten inte kan ske.

Upplag/uppläggning: Med upplag/uppläggning avses i dessa föreskrifter tillfällig eller permanent förvaring direkt på marken eller i vattnet. Förvaring av hushållsavfall från enskilda hushåll, vilket läggs i särskilda behållare för regelbunden sophämtning, är enligt dessa föreskrifter inte att betrakta som upplag. Detta gäller även komposterbart hushållsavfall från enskilt hushåll, vilket läggs i hushållskompost på den egna tomten. Avslutade deponier är inte heller att betraktas som upplag.

Utsläpp till mark (avseende avloppsvatten §8): I föreskrift §8 gällande avloppsvatten avses utsläpp av alla typer av avloppsvatten. Det innebär att både WC-avlopp och BDT-avlopp är förbjudet inom skyddszonen.

Yrkesmässig: Yrkesmässig definieras i dessa föreskrifter som all användning som utförs som ett led i en näringsverksamhet eller annars som en del av en yrkesutövning. Definitionen har sitt ursprung i definitionen av yrkesmässig användare i artikel 3.1 i direktiv 2009/128/EG: "en person som använder bekämpningsmedel i sin yrkesmässiga verksamhet, inbegripet operatörer, tekniker, arbetsgivare och egenföretagare, både på jordbruksområdet och inom andra sektorer".

Bilaga 3 TEKNISKT UNDERLAG

VÄSTVATTEN AB

Stigen VSO

UPPDRAGSNUMMER 1352103000

FÖRSLAG TILL VATTENSKYDDSOMRÅDE OCH SKYDDSFÖRESKRIFTER

KONCEPT

2018-03-07/UPPDATERAD 2021-02-12

VÄNERSBORG VATTEN OCH MILJÖ

HANS BJÖRKMAN
UPPDRAGSLEDARE

KRISTINA HAGLUND/Anna Kölfeldt
HANDLÄGGARE

Innehållsförteckning

1	Inledning	3
1.1	Allmänt	3
1.2	Uppdrag och syfte	3
1.3	Bakgrund och motiv för inrättande av vattenskyddsområde	3
1.4	Uppdragets omfattning och genomförande	4
1.5	Underlagsmaterial	5
1.6	Syfte och användning av denna tekniska beskrivning	5
2	Stigens vattentäkt	5
2.1	Ägandeförhållanden	5
2.2	Vattendom	5
2.3	Anläggningen	5
2.4	Vattenbehandling	6
2.5	Försörjningsområde	6
2.6	Vattenförbrukning	7
2.7	Kapacitet	7
2.8	Reservvattentäkt	8
2.9	Vattentäktens värde	8
3	Markanvändning	8
4	Hydrogeologi	8
4.1	Nederbördsförhållanden	8
4.2	Hydrogeologiska förhållanden	9
4.2.1	Nybildning av grundvatten	10
4.2.2	Grundvattennivåer	10
4.3	Naturliga barriärer och sårbarhetsbedömning	11
4.4	Vattenkvalitet	11
5	Planbestämmelser och markanvändning	12
5.1	Översiktsplan	12
5.2	Riksintressen och naturreservat	12
5.3	Ras och skred	12
5.4	Lokala föreskrifter/områdesbestämmelser	13
5.5	Motstående intressen inom tillrinningsområdet	13
5.6	Miljökvalitetsnormer (MKN) och åtgärder enligt Vattenförvaltningsförordningen (VFF)	13
6	Inventering av potentiella föroreningskällor	14
6.1	Genomförande	14

6.2	Riskkällor	14
6.2.1	Klimatförändringar och översvämningar	14
6.2.2	Sabotage, kris och krig	15
6.2.3	Vägar och transporter	15
6.2.4	Täktverksamhet	15
6.2.5	Bebyggelse	16
6.2.6	Jord- och skogsbruk	17
7	Riskbedömning	17
7.1	Åtgärder för att minska riskerna	18
8	Utformning av vattenskyddsområde	18
8.1	Krav och allmän metodik	18
8.2	Skyddszoner	18
8.3	Avgränsning av skyddsområde	19
8.3.1	Vattentäktsson	Fel! Bokmärket är inte definierat.
8.3.2	Primär skyddszon	19
8.3.3	Sekundär skyddszon	19
8.3.4	Tertiär skyddszon	19
8.4	Avgränsning av skyddsområdet	19
8.4.1	Uppskattning av tillströmningsområdets minsta storlek	19
8.4.2	Vattnets uppehållstid i marken	20
8.4.3	Vattentäktsson	Fel! Bokmärket är inte definierat.
8.4.4	Primär skyddszon	20
8.4.5	Sekundär skyddszon	21
8.4.6	Tertiär skyddszon	21
8.5	Genomförande samt motiv till gränsdragningar	21
8.5.1	Strategi och generella motiv	21
8.5.2	Förslag till skyddsområde	22
8.6	Platsspecifika motiv	24
9	Bakgrund till valda skyddsföreskrifter	25
9.1	Skyddsföreskrifternas syfte och funktion	25
9.2	Skyddsföreskrifternas restriktionsnivå	25
9.2.1	Generella krav	25
9.2.2	Restriktionsnivå	25

Bilagor

BILAGA 1: FÖRSLAG TILL SKYDDSFÖRESKRIFTER

BILAGA 2: RISKINVENTERING

BILAGA 3: FÖRSLAG TILL SKYDDSSOMRÅDE

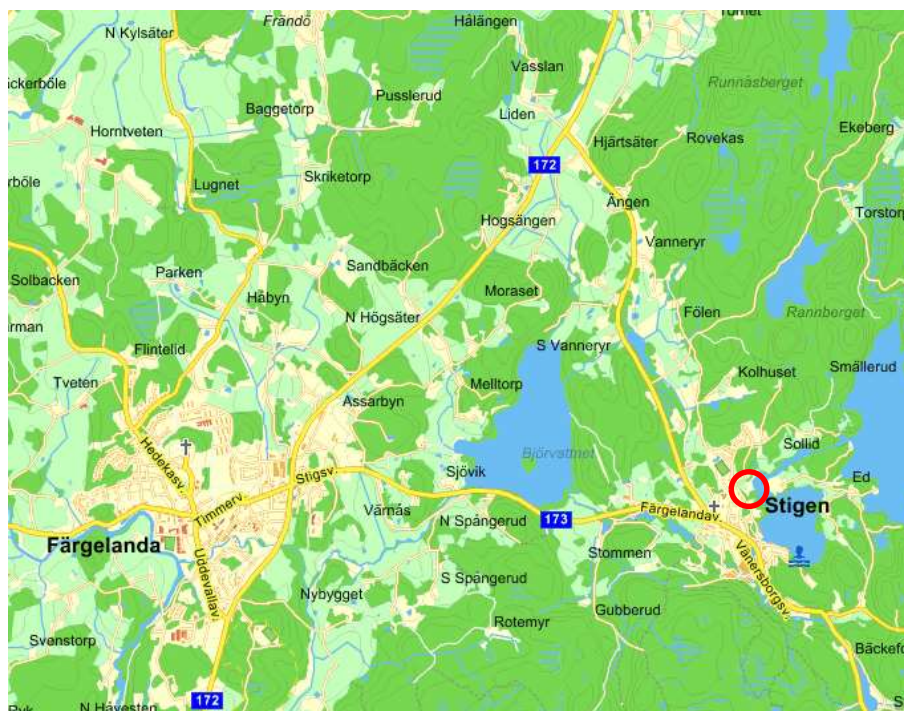
2 (26)

TEKNISKT UNDERLAG
2018-03-07/UPPDATERAD 2021-02-12
KONCEPT
STIGEN VSO

1 Inledning

1.1 Allmänt

Samhället Stigen ligger ca 5 km öster om Färgelanda i Färgelanda kommun. Samhället är uppbyggt runt den textilindustri som var verksam på sekelskiftet 1900 till mitten av 1980-talet. Vattenförsörjningen av samhället baseras på uttag av grundvatten. Som ett led i att trygga vattentäkten i Stigen önskar Färgelanda kommun att inrätta ett vattenskyddsområde för vattentäkten.

Figur 1. Stiens vattentäkt är inringad i bilden.

1.2 Uppdrag och syfte

På uppdrag av Västvatten AB har Sweco Environment AB upprättat tekniskt underlag samt förslag till skyddsområde och skyddsföreskrifter för Stigens grundvattentäkt.

1.3 Bakgrund och motiv för inrättande av vattenskyddsområde

Vattenskydd enligt miljöbalken syftar ytterst till att främja en hållbar utveckling som innebär att nuvarande och kommande generationer tillförsäkras en hälsosam och god miljö. En sådan utveckling bygger på insikten att naturen har ett skyddsvärde och att människans rätt att förändra och bruka naturen är förenad med ett ansvar att förvalta naturen väl.

I Naturvårdsverkets handbok för vattenskyddsområden från 2010¹ anges att syftet med vattenskyddsområden är att ge vattenförekomster som är viktiga för dricksvattenförsörjningen ett tillräckligt gott skydd så att råvattentillgångar säkras i ett långsiktigt perspektiv – ett flergenerationsperspektiv. Vattenförekomster och vattentäkter måste därför skyddas mot såväl nutida som framtida risker. Risker kan vara tillfälliga utsläpp i samband med olyckshändelser samt kontinuerliga diffusa och koncentrerade läckage. Skyddet för viktiga råvattentillgångar bör ha en mycket hög prioritet för att syftet med skyddet ska kunna uppnås.

Med ökande anspråk mot vattnet som resurs, och med allt mer komplexa relationer mellan intressen och anspråk, blir den offentliga maktens roll som fördelare av rättigheter och skyldigheter allt viktigare.

Färgelanda kommun analyserar nu sin vattenförsörjning för att på bästa sätt anpassa den efter framtida behov och krav. Som nuvarande funktion som huvudvattentäkt för samhället Stigen och eventuell framtida funktion, som del i ett nät med vattentäkter som försörjer stora delar av Färgelanda kommun med vatten, fyller grundvattentäkten i Stigen en viktig funktion i kommunens dricksvattenförsörjning. För att på ett ändamålsenligt sätt kunna skydda vattentäkten och tillförsäkra att vattenförsörjningen inom kommunen tryggas i ett flergenerationsperspektiv inrättas därför ett vattenskyddsområde för Stigens grundvattentäkt som en av åtgärderna.

1.4 Uppdragets omfattning och genomförande

Uppdraget har omfattat upprättande av tekniskt underlag och förslag till skyddsområde och skyddsföreskrifter för Stigens vattentäkt i enlighet med Naturvårdsverkets riktlinjer.

För genomförande av uppdraget har följande moment utförts:

- **Teknisk beskrivning av vattentäkten:** Beskrivning av försörjningsområde, kapacitet, vattenbehandling, värdering av täkten samt framtida behov
- **Områdesbeskrivning:** Beskrivning av hydrogeologi, tillrinningsområde, vattenbalans, sårbarhet och skyddsbehov.
- **Identifiering och kartläggning av potentiella föroreningskällor:** Översiktlig riskinventering samt sammanställning av uppgifter från den kommunala nämnden för miljöfrågor i Färgelanda kommun angående riskobjekt i området.
- **Översiktlig riskanalys av väsentliga riskkällor för vattentäkten.** Bedömning av de risker som ska inkluderas i riskanalysen, genomförande av riskanalys samt förslag på åtgärder för de risker som bedömts utgöra beaktansvärda hot mot vattentäkten.
- **Förslag till vattenskyddsområde.** Vattentäktsszon, primär, sekundär och tertiär inrättas, vilka tillsammans bildar skyddsområdet för Stigens grundvattentäkt.

¹ Naturvårdsverket, Handbok 2010:5 – Handbok om vattenskyddsområde.

- **Förslag till skyddsföreskrifter.** Ett förslag till skyddsföreskrifter för vattenskyddsområdets olika zoner tas fram. Föreskrifterna bygger på Naturvårdsverkets allmänna råd (NFS 2003:16) men anpassas efter de platsspecifika förhållandena.

1.5 Underlagsmaterial

Utredningsarbetet har baserats på genomgång och analys av befintligt material:

- A) Grusinventering, Färgelanda kommun. Länsstyrelsen Älvsborgs Län, 1982:3.
- B) Stigens grundvattentäkt, Undersökning av felkällor och utförda åtgärder. Sweco Viak, 2002.
- C) Färgelanda kommun översiktsplan, ÖP 14
- D) Handbok om vattenskyddsområde, Naturvårdsverket Handbok 2010:5
- E) Digital fastighetskarta från Metria.
- F) Jordartskartan från SGUs kartgenerator.
- G) VISS (VattenInformationsSystem Sverige), viss.lansstyrelsen.se

1.6 Syfte och användning av denna tekniska beskrivning

Denna tekniska beskrivning är en sammanställning och analys av relevant information som ett underlag för beslut till vattenskyddsområde och föreskrifter. Syftet med den tekniska beskrivningen är inte och kan inte vara att utgöra ett fullständigt eller tillräckligt underlag för att bedöma specifika ansökningar om tillstånd enligt vattenskydds-föreskrifterna. Skälen är bland annat att varje ansökan, verksamhet och plats utgör en unik kombination av detaljerade förutsättningar som i alla varianter inte kan förutses här, samt att detaljeringsgraden enligt Naturvårdsverkets handbok är avpassad för att avgränsa vattenskyddsområdet till, och inte inom, fastighetskala.

2 Stigens vattentäkt

2.1 Ägandeförhållanden

Fastigheten är grundvattentäkten och vattenverket är belägen ägs av Färgelanda kommun.

2.2 Vattendom

Vattendom saknas.

2.3 Anläggningen

Vattentäkten i Stigen utgörs av en uttagsbrunn (Br 3 i *Figur 2*), utformad som grusfilterbrunn. Brunnen är 20,5 meter djup och är utförd genom ODEX-borning i

dimension 193 mm. Vattenintaget till brunnen sker genom ett 2 meter långt Johnsonfilter i rostfritt stål i dimension 152 mm med en slitsvidd på 1 mm. Filtret sitter mellan nivåerna 18,5 - 20,5 meter under markytan.

Figur 2. Nuvarande uttagsbrunn (Br 3), tidigare råvattenbrunn (Br 2) och renvattenbrunn (Br 1) samt tidigare undersökningsborrningar. Br 3 hette tidigare Rb 0201.

Vattnet pumpas upp med en drickbar pump till vattenverket. Vid vattenverket finns en 25 m³ lågreservoar för renvatten.

2.4 Vattenbehandling

I dagsläget pH-justeras vattnet genom tillsats av lut och desinficeras genom UV-strålning. Vattenverket är dock under ombyggnad och den nya processen beräknas vara klar och driftsatt första halvan av 2016. Då ska råvattnet som pumpas till anläggningen syresättas med luft för att oxidera järn och mangan. Efter luftningen kommer lut tillsättas vattnet och ledas vidare till en kontakttank för förlängd reaktionstid. Sedan leds det genom ett filter för avskiljning av mangan och järn. Innan vattnet pumpas ut på nätet desinficeras det genom UV-strålning.

2.5 Försörjningsområde

Försörjningsområdet begränsas idag av boende inom Stigens samhälle, se *figur 3*. Antalet invånare är ca 430 personer (2015). Ca 250 enheter (bostäder och verksamheter) anslutna till det kommunala VA-nätet.

6 (26)

TEKNISKT UNDERLAG
2018-03-07/UPPDATERAD 2021-02-12
KONCEPT
STIGEN VSO

Figur 3. Försörjningsområdet begränsas idag till Stigens samhälle. Ledningssträckningen redovisas som blå linjer i bilden.

2.6 Vattenförbrukning

Vattenförbrukningen i dagsläget (2015) är 60 m³/medeldygn.

2.7 Kapacitet

I samband med rensblåsningen av brunnen när denna borrades uppskattades kapaciteten till ca 4 l/s (345 m³/d).

Strax intill den befintliga uttagsbrunnen ligger den tidigare, nu nedlagda, vattentäcksanläggningen (se *Figur 2*). Ur denna togs förr mycket stora vattenuttag ur magasinet för att täcka behovet för yllefabriken som då låg i samhället. Uttagsmängden uppgick till 200-250 m³/d vilket resulterade i markant förhöjda järnhalter i råvattnet som ett resultat av inducerad infiltration från Bovattnet.

För att undvika en försämrad vattenkvalitet begränsar kommunen uttagsmängden till ca 100 m³/d.

För den framtida vattenförsörjningen i kommunen har diskussioner förts att råvatten från Stigen, Håvesten, Gatersbyn och Håbyn skall ledas till ett gemensamt vattenverk och försörja en stor del av kommunen med vatten. I dagsläget planeras dock ingen vattenledning mellan Stigen och Färgelanda.

2.8 Reservvattentäkt

Reservvattentäkt med hög säkerhet för Stigens samhälle saknas.

Det finns äldre uttagsbrunnar samt en återinfiltrationsanläggning med renvattenbrunn i en grusgrop strax intill den nuvarande uttagsbrunnen. Vattnet från denna är av undermålig kvalitet med avseende på periodvis hög turbiditet och har tagits ur bruk. Denna anläggning ligger i samma grundvattenmagasin och bedöms som mer sårbar än den nuvarande uttagsbrunnen.

2.9 Vattentäktens värde

Vattentäktens värde beror bland annat på uttagbara vattenmängder, nuvarande och framtida vattenutnyttjande samt tillgång på reservvattentäkter. För vattenförsörjningsändamål är utvinningsvärdet av största intresse. Det bestäms ofta av kostnaden för att ersätta vattentäkten i händelse av att den blir obrukbar.

Arbeten med att finna en ny grundvattentäkt i jord inom kommunen har pågått de senaste 30 åren utan att finna något tillräckligt bra alternativ. Förutsättningarna för att lokalisera en ny grundvattentäkt i jord med tillräcklig kapacitet och kvalitet bedöms som liten. Grundvattentäkten i Stigen har därmed ett mycket stort värde som grundvattenresurs för Färgelanda kommun.

Enligt Naturvårdsverkets handbok om vattenskydd² kan vattenförekomsten, i egenskap av att vara en allmän huvudvattentäkt, utan reservvatten, betraktas ha mycket högt skyddsvärde, vilket är den näst högsta klassen av fyra värdeklasser.

3 Markanvändning

Vattentäkten är placerad på ett ängsområde som sluttar ned mot sjön Bovattnet. Stigens samhälle ligger främst söder och väster om vattentäkten. Bostadshus finns ca 100 m väster om vattentäkten.

4 Hydrogeologi

4.1 Nederbördsförhållanden

Enligt SMHI uppgår avrinningen (nettonederbörden) i Stigen till ca 440 mm/år (SMHI vattenwebb, vattenbalans för år 1981-2010). Detta motsvarar den maximala nybildningen av grundvatten i området. I isälvsavlagringar bedöms 80 % av nettonederbörden bilda grundvatten, vilket motsvarar ca 350 mm/år.

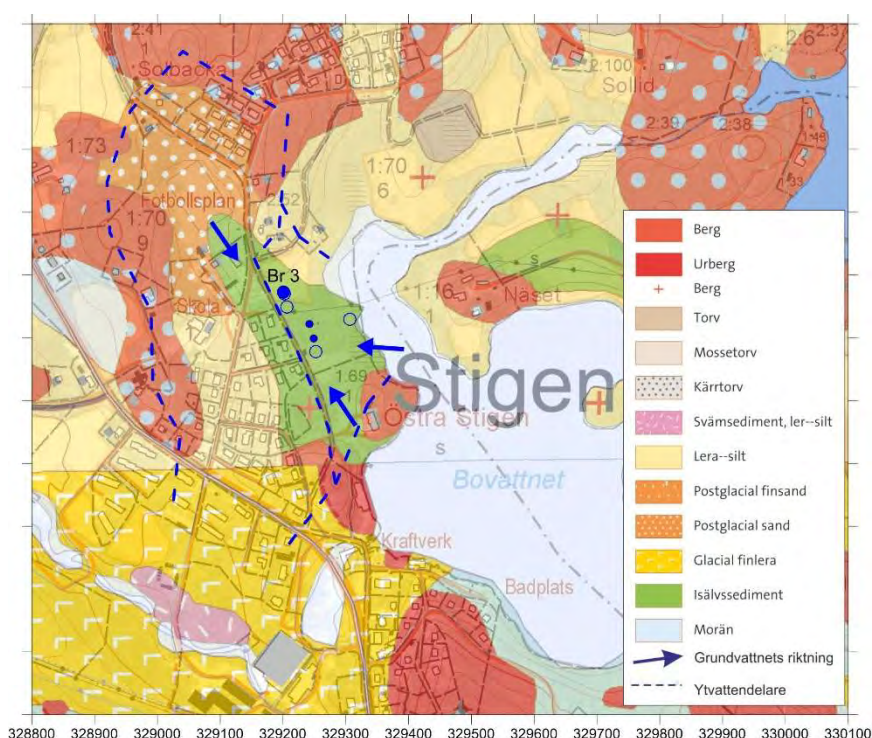
Infiltrationen är sannolikt nästan 100 % av nederbörden i friktionsjord i naturmark. För Stigen används dock 80 % vilket ger ett visst utrymme för inläckage i eventuella dräneringsledningar och avrinning i mindre områden med eventuell lera vilket medför

² Handbok om vattenskyddsområde, 2010:5

lägre grundvattenbildning. Skyddsområdets kan således betraktas ha en något konservativ utsträckning.

4.2 Hydrogeologiska förhållanden

Topografin i området bestäms till största delen av berggrundsformerna. Väster om Bovattnet finns ett område med isälvssediment bestående av grus och sand där både den tidigare och den nuvarande vattentäkten är belägen, se figur 4. Den småskaliga berggrundstopografin gör att isälvssediment inte förekommer som sammanhängande, större enheter utan delas av höga berglägen till isolerade mindre förekomster. I lägre liggande delar förekommer lera. Nordväst om isälvsavlagringen finns ett område med svallsand. Denna sand ligger ovanpå leran.

Figur 4. Jordartskarta. Nedladdad från SGUs kartgenerator under augusti 2016.

Stigens vattentäkt är belägen i en relativt liten grusavlagring som utgörs av en drygt 400 meter lång rygg i riktning NV-SO, där den begränsas av berg åt båda hållen. Avlagringens sydöstra del är dessutom inkilad mellan berg i öster och väster. Mot NV får avlagringen en tydlig ryggform med en bredd av ca 50 meter och en mäktighet av ca 7-8 meter över lermarker i väster och Bovattnet i öster.

Tidigare utförda undersökningsborrningar i det område som karterats som isälvssediment (Rb 0201, Rb 0202, Rb 0203) visar att de översta 3 - 8 metrarna utgörs av lera i dessa 3 punkter, se Figur 2. Rb 0201 utfördes som en ODEX-brunn och är således uttagsbrunnen som numera benämns Br 3. Under leran finns sand och grus blandat med lera. I

begränsade områden förekommer grova sorterade sediment utan finkornigt material. Uttagsbrunnen är belägen med filtret i sådant material.³

4.2.1 Nybildning av grundvatten

Grundvatten bildas genom att nederbörd infiltrerar i marken. Infiltrationen är större i grovt material såsom grus och sand (gröna områden i *Figur 4*) och mindre i mer finkorniga material. Lera kan betraktas som nästan helt tät. Nybildning sker även i berg.

Nybildningen av grundvatten till brunnen i Stigen sker till största delen i den grusavlagring där Br 3 är belägen. Viss nybildning av grundvatten sker sannolikt även i omgivande bergspartier.

Den nederbörd som faller på omgivande områden med lera avrinner till största del till Bovattnet och bidrar endast i begränsad omfattning till nybildning av grundvatten.

Området med friktionsmaterial är ca 0,05 km² stort och nybildningen kan beräknas till ca 18 000 m³/år. Nybildningen i intilliggande berg är blygsam, ca 1 000 m³/år. Totalt kan nybildningen beräknas till motsvande 52 m³/d vilket är ungefär hälften av nuvarande vattenuttag. Detta betyder att magasinet får tillskott av vatten även från andra källor. Det kan inte uteslutas att friktionsmaterialet finns även under leran och kan då ha hydraulisk kontakt med även andra bergsområden och med området med svallsand i nordväst. Under sådana förhållanden är grundvattentillgången större i magasinet. Sannolikt balanseras dock inte uttaget 100 m³/d.

Mest troligt är att det sker ett tillskott till magasinet från Bovattnet.

4.2.2 Grundvattennivåer

Avvägning av grundvattennivåer i uttagsbrunnar och observationsrör samt nivån på Bovattnet har utförts vid tre tillfällen. Utförda mätningar redovisas i *tabell 1*.

Tabell 1. Utförda grundvattennivåmätningar. Observationspunkternas lägen framgår av Figur 2.

Brunn/rör	+Höjd (RÖK)	+Höjd Grundvattennivå			
		2002-02-12	2009-09-01	2009-09-16	2016-06-15
Br 1	107,48	104,01	103,07	103,12	103,98
Br 2	107,85	104,01		103,13	106,37
Br 3	110,26		101,89	103,17	103,35
Rb 7402	107,88	104,04	103,07	103,12	103,97
Rb 7403	107,53	104,05			
Rb 7401	107,61	104,96	104,05	104,09	104,94
Rb 0202	112,25		103,05	103,11	103,97
Rb 0203	110,63		103,04	103,09	103,96
Bovattnet		105,62		105,51	105,86

³ "Undersökning av Stigens grundvattentäkt, Undersökning av felkällor och utförda åtgärder" SWECO VIAK AB, 2002-03-06. Uppdragsnummer 1350847.

Utförda grundvattennivåmätningar visar att nivåerna i jordlager vid vattentäkten ligger lägre än vattenytan i Bovattnet. Detta ger sannolikt upphov till ett betydande tillskott av vatten genom infiltration från sjön till grundvattenmagasinet. Det är inte fastställt om denna infiltration är orsakad av grundvattenuttaget ur vattentäkten, s.k. inducerad infiltration, eller om sjön delvis avvattnas västerut vid Stigens vattentäkt.

4.3 Naturliga barriärer och sårbarhetsbedömning

Sårbarheten betecknar markens och vattnets känslighet för att påverkas av en förorening, eller med andra ord, brist på förmåga att reducera en förorenings farlighet under transporten i mark och vatten. Sårbarheten för en grundvattentäkt avgörs huvudsakligen av markförhållandena, bland annat förekomsten av naturliga barriärer.

Med undantag för området med den tidigare grustäkten överlagras grundvattenmagasinet av mäktiga lerlager vilket är en mycket god barriär mot föroreningar. Inom dessa delar bedöms sårbarheten för vattentäkten som mycket liten.

Det tidigare grustäktsområdet saknar skyddande lerlager. Den omättade zonen består främst av sand och grus med god vattengenomsläpplighet. Detta medför att uppehållstiden för eventuell förorening från markytan till grundvattnet är kort och materialets förmåga att reducera föroreningar är mycket begränsad. Detta tillsammans med närheten till uttagsbrunnen medför att området med tidigare grustäktsverksamhet bedöms som mycket sårbart.

Sannolikt sker ett betydande grundvattentillskott genom infiltration av ytvatten från Bovattnet. Tidigare kommunala uttagsbrunnar i närområdet har visat tydlig försämrad råvattenkvalitet genom förhöjda järnhalter, sannolikt orsakade av infiltrationen.

Vattentäkten bedöms ha en relativt hög sårbarhet för en allmän kvalitetsförsämring av vattenkvaliteten i Bovattnet. För kortvariga föroreningsutsläpp i Bovattnet bedöms sårbarheten som låg.

4.4 Vattenkvalitet

En vattenprovtagning har utförts under våren 2016 och analyserna omfattade:

- Fysikalisk-kemiska parametrar
- Metaller inklusive kvicksilver
- Cyanid
- Bromat
- PAH
- Alifater, Aromater och BTEX
- Klorerade lösningsmedel
- Bekämpningsmedel

- Mikroorganismer

Analysresultaten har jämförts med SGUs Bedömningsgrunder för grundvatten⁴. Resultaten är indelade i 5 klasser där klass 1 innebär ingen eller obetydlig påverkan och klass 5 innebär mycket stark påverkan.

Vattenanalyserna från 2016 visar att vattnet är mjukt (2,8° dH) och med en alkalinitet på 61 HCO₃/l (klass 2) och pH på 6,8. Halten klorid, sulfat och konduktivitet som indikerar påverkan av vägsalt är låg (klass 1). Halten nitrat och nitrit bedöms vara låg (klass 1) och visar på låga kvävehalter. Halten av mangan hamnar i klass 3; magnesium, natrium och nickel hamnar i klass 2 och övriga analyserade metaller förekommer i låga halter och bedöms som klass 1 enligt SGUs bedömningsgrunder.

Ur bakteriologiskt hänseende var vattnet vid provtagningstillfället utan anmärkning under 2016. Samtliga halter av bekämpningsmedel, PAH, alifater, aromater, BTEX, cyanid, bromat och klorerade lösningsmedel ligger under rapporteringsgränsen och är således mycket låga.

5 Planbestämmelser och markanvändning

Konflikter om användningen av vattnet bottnar oftast i anspråk på att få använda samma ytor för flera ändamål, t ex för bebyggelse, vägsträckning, industrilokalisering, vattentäkter. Konflikterna från vattentäktens huvudmäns perspektiv uppkommer av skyldigheter att säkra vattnets kvalitet och konsumenternas hälsa genom att vara restriktiva mot verksamheter som kan påverka kvaliteten negativt. En säker och hälsosam dricksvattenförsörjning är en nödvändig grund för ett samhälles fortlevnad och utveckling.

5.1 Översiktsplan

Vattentäkten berörs av översiktsplanen för Färgelanda kommun, ÖP 14, som antogs av kommunfullmäktige 2014-09-03.

Inga detaljplaner finns för området i vattentäktens närhet.

5.2 Riksintressen och naturreservat

Enligt Länsstyrelsens GIS-databas finns inga riksintressen eller naturreservat inom det berörda tillrinningsområdet.

Enligt Riksantikvarieämbetets databas finns fornminnen i form av brons- eller järnåldersgravar ett hundratal meter nordväst om Stigens vattentäkt.

5.3 Ras och skred

I samband med ÖP-arbetet 2006 gjorde Färgelanda kommun en översiktlig kartering av geotekniska förutsättningar i samhällena i kommunen. Området kring vattentäkten i Stigen klassas som ett område som har förutsättningar för spontana skred.

⁴ SGU, 2013. Bedömningsgrunder för grundvatten. SGU-rapport 2013-01.

5.4 Lokala föreskrifter/områdesbestämmelser

Inom Färgelanda kommun finns ett antal lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön (www.miljo.dalsland.se).

5.5 Motstående intressen inom tillrinningsområdet

Några andra motstående intressen än de som tas upp under kapitel 6 har inte påträffats för Stigen som vattentäkt

5.6 Miljökvalitetsnormer (MKN) och åtgärder enligt Vattenförvaltningsförordningen (VFF)

Grundvattenförekomsten finns upptagen i VISS-databasen med ID-nummer SE650044-128233 (Stigen). Vattenförekomsten klassas ha god kemisk och kvantitativ status. Risker för att kemisk och kvantitativ status inte uppnås till 2021 bedöms av vattenmyndigheten till "ingen risk". Åtgärder som ingår i Vattenmyndighetens åtgärdsprogram är att inrätta ett vattenskyddsområde för grundvattenförekomsten.

Nyckelvattnet finns upptagen i VISS-databasen med ID-nummer SE650058-128307. Vattnet har klassningen måttlig ekologisk status och uppnår ej god kemisk status p.g.a. den förhöjda halten kvicksilver. Vattenmyndigheten bedömer att det finns risk att god ekologisk och kemisk status inte uppnås till 2021.

6 Inventering av potentiella föroreningskällor

6.1 Genomförande

Med riskkällor avses i detta sammanhang en verksamhet som kan medföra risk för utsläpp/utläckage som kan skada grundvattnet.

En översiktlig riskinventering har utförts under våren 2016. Uppgifter från den kommunala nämnden för miljöfrågor i Färgelanda kommun har sammanställts och potentiella riskkällor har identifierats på kartunderlag. Riskkällorna redovisas i *Bilaga 2*.

6.2 Riskkällor

Med riskkällor avses i detta sammanhang en verksamhet som kan medföra risk för utsläpp/utläckage som kan skada grundvattnet. De verksamheter eller förhållanden i området som kan innebära risk för vattentäkten samlas i följande grupper av riskkällor:

- Klimatförändringar och översvämningar
- Sabotage, kris och krig
- Vägar och transporter
- Tåktverksamhet
- Bebyggelse
- Jord- och skogsbruk

6.2.1 Klimatförändringar och översvämningar

Mycket talar för att stora delar av Sverige går mot ett mildare och blötare klimat. Det medför att risken för översvämningar ökar och att föroreningar därmed lättare kan spridas till yt- och grundvatten. Mer extrema väderförhållanden leder till ökad risk för bl.a. häftiga nederbördstillfällen och perioder av extrem torka. Extrema nederbördstillfällen kan medföra följande risker, vilket också tidigare erfarenheter från perioder med höga regnmängder visar:

- Bräddning av avlopp
- Stora dagvattenmängder
- Översvämning och bortspolning av föroreningar från pågående och nedlagda verksamheter på markområden i anslutning till vattendrag och sjöar
- Ökad olycksfrekvens, t.ex. underminering av vägar
- Ökad grumlighet i ytvattendrag

Som tidigare nämnts så sker en del av nybildningen genom inducerad infiltration från Bovattnet. Bovattnets kvalitet har därför påverkan på grundvattnets kvalitet i ett långt tidsperspektiv.

Bräddning av avlopp skulle kunna påverka grundvattenmagasinet vid en eventuell översvämning

6.2.2 Sabotage, kris och krig

Vattenförsörjningen är en känslig sektor för sabotage och i samband med kris och krig. Risker rör bland annat åverkan på fasta installationer vilket motverkas genom fysiskt skydd.

Dessa risker har inte analyserats i denna rapport. En särskild riskanalys som fokuserar på risker i kris och krig rekommenderas. Detta bör inarbetas i kommunens beredskapsplan. Även aktsamhet beträffande informations spridning om vattentäkts utformning och sårbarhet bör iakttas.

6.2.3 Vägar och transporter

Ca 350 väster om uttagsbrunnen går väg 173 som går mellan Frändefors och Färgelanda. Enligt Trafikverkets väginformation⁵ 2016 så uppgår totaltrafiken till 1000-2000 ÅTD (årsdygnstrafik) och den tunga trafiken till 100-200 ÅTD. Övriga vägar inom tillrinningsområdet är mindre lokalvägar med mycket låg trafikbelastning och låga hastighetsbegränsningar.

De riskkällor som kan identifieras i samband med vägar och transporter är:

- Olyckor
- Slitage på vägar och fordon (oljedropp mm)
- Beläggningsarbeten
- Vägsalt
- Luftutsläpp

Klorid från vägsalt kan utgöra en risk för en vattentäkt, liksom upplag av vägsalt. Vid behov sprids något kg salt/m², år. Det är inte känt huruvida dammbindningsmedel används eller ej på grusvägen i närheten av vattentakten.

Avstånd från väg 173 till vattentakten är tillräckligt stor för att risken för påverkan kan bedömas som liten.

6.2.4 Täckverksamhet

Strax söder om Stigens vattentäkt ligger en gammal grustäkt. Tidigare baserades Stigens vattenförsörjning på grundvattenuttag från en anläggning i grustakten. Området har de senaste åren växt igen med sly.

Jordlagren i grusgropen står i direkt förbindelse med den nuvarande uttagsbrunnen och har mycket begränsade möjligheter till reduktion av eventuella föroreningar som når grundvattnet. Otillåten dumpning i området kan utgöra en potentiell risk.

⁵ <https://nvdb2012.trafikverket.se/SeTransportnatverket>

6.2.5 Bebyggelse

Överallt där människor bor och vistas förekommer en rad potentiella risker för en närbelägen vattentäkt. Riskerna är dels förknippade med boende, dels med olika typer av verksamheter. All hantering av för yt- eller grundvattnet skadliga ämnen som kan komma i kontakt med vattentäktens tillrinning utgör en risk för vattentäkten. Olyckor kan inträffa som orsakar stora utsläpp av skadliga ämnen, men även kontinuerliga diffusa utsläpp riskerar att hota vattentäkten.

Stigens vattentäkt är placerad öster om ett bostadsområde.

De riskkällor för Stigens vattentäkt som förknippas med bebyggelse är bland annat:

- Villaoljetankar
- Hushålls/trädgårdskemikalier
- Lokala avloppslösningar
- Parkering och uppställning av fordon samt fordonstvätt
- Energianläggningar/värmepumpar
- Dagvatten från bebyggda ytor

Villaoljetankar: Cisterner inomhus kan utgöra en risk om det finns avlopp så att eventuellt spill kan nå mark-, yt- eller grundvatten eller dagvattenssystemet. Risk uppkommer främst vid transport av petroleumprodukter och vid påfyllning av cisterner.

På fem fastigheter inom föreslaget vattenskyddsområde har den kommunala nämnden för miljöfrågor i Färgelanda kommun kontrolluppgifter på inomhuscisterner med eldningsolja (3 m³). Kontrolluppgifterna är gamla (från år 2006) och det är oklart om cisternerna används idag.

Hushålls/trädgårdskemikalier: Många av de produkter som används i hushållet och i trädgården, såsom bekämpningsmedel, smörjolja, städmedel och målarfärg, utgör vid ovarsam hantering en risk för vattentäkten. Till exempel kan rester av bekämpningsmedel redan vid låga halter påverka vattenkvaliteten och nedbrytningen av många medel är långsam. Då ämnena väl når grundvattnet är nedbrytningen och fastläggningen liten.

Lokala avloppslösningar: Den främsta risken med avlopp är utsläpp av mikrobiella föroreningar till marken men även stora mängder av andra ämnen såsom kväve och fosfor kan vara hot mot en vattentäkt eller vattenförekomst.

Enligt den kommunala nämnden för miljöfrågor i Färgelanda kommun finns det två fastigheter inom föreslaget vattenskyddsområde som har enskilt avlopp. Övriga fastigheter är anslutna till kommunalt avlopp. Stigen 2:54 har en sluten tank för WC-avlopp och en upphöjd infiltration för BDT (bad-, disk-, tvätt-vatten). Ed 1:16 har en anlagd grusbädd för avloppsvatten med utsläppspunkt i Bovattnet.

Parkering och fordonstvätt: Parkering och uppställning av fordon kan medföra läckage av bland annat petroleumprodukter. Läckage kan uppkomma både vid normal parkering till följd av fel på de parkerade eller uppställda fordonen, vid ovarsam hantering av petroleumprodukter eller vid bensinstöld. Parkering och uppställning av fordon innebär därmed en potentiell risk för negativ påverkan på grundvattnet.

16 (26)

TEKNISKT UNDERLAG
2018-03-07/UPPDATERAD 2021-02-12
KONCEPT
STIGEN VSO

Fordonstvätt kan ske med olämpliga produkter som tillförs vattendrag och grundvatten. Dessa förfaranden innebär en risk för förorening av vattentäkten genom att föroreningar kan föras med grundvattnet eller genom ytavrinning från hårdgjorda ytor där dränering till kommunalt avlopp saknas.

I bostadsområdet väster om Stigens vattentäkt sker ytavrinningen mot uttagsbrunnen och utgör en potentiell risk.

Energianläggningar/värmepumpar: Energianläggningar i berg och jord bedöms utgöra en potentiell risk för grundvattentäkten främst vid anläggandet då ovarsamhet kan leda till läckage av köldbärarvätska. I de fall då energianläggningarna inte är helt täta föreligger risk även i driftskedet genom att köldbärarvätska kan läcka till grundvattnet.

Enligt SGU:s brunnsarkiv finns det bostäder väster och norr om Stigens vattentäkt som har energibrunnar.

Dagvatten från bebyggda ytor En potentiell föroreningskälla utgör dagvatten som uppstår i samband med avrinning av nederbörd från bebyggda ytor eller vid snösmältning. Dagvattnets innehåll av föroreningar varierar beroende på vilken typ av aktivitet som förekommer i dagvattnets upptagningsområde, markförhållanden och typ av avledning inom det aktuella området.

Dagvatten är en källa till tillförsel av bland annat koppar, bly, zink, krom, nickel, kadmium och klorid till grundvattnet. Föroreningar utgörs bland annat av lakningsprodukter från bly- och koppark. Undersökningar utförda av SLU har visat på förekomst av bekämpningsmedel i dagvatten ifrån villaområden⁶.

6.2.6 Jord- och skogsbruk

Jord- och skogsbruk utgör i olika delar av verksamheten varierande hot för vattentäkten. Inom jordbruket är det framförallt spridning av bekämpningsmedel och gödselmedel som kan förorsaka försämrad vattenkvalitet. Skogsbruket innebär en risk för försämrad vattenkvalité dels genom näringsläckage, dels genom markskador och läckage från de arbetsfordon och tankar som används i verksamheten.

Den östra viken av Bovattnet, som föreslås ingå i vattenskyddsområdet, består av ängs- och betesmarker. Inget aktivt jordbruk förekommer i området för tillfället.

Idrottsplats. Ca 200 m nordväst om uttagsbrunnen finns Stigens idrottsplats. Det är tänkbart att gödsel- och/eller ogräsmedel används på gräsytan.

7 Riskbedömning

Potentiella risker är olyckor på väg 173 samt påverkan av vägsalt. Risken från väg 173 bedöms som liten.

⁶ SLU Undersökning av bekämpningsmedel i vatten från jordbruk och samhällen år 2001, Uppsala 2002.

Stigens vattentäkt är placerad öster om ett bostadsområde vilket innebär potentiella risker för vattentäkter.

Den f.d. grustakten söder om Stigens vattentäkt utgör en potentiell risk om otillåten dumpning sker.

Riskenivån inom vattentäktens tillrinningsområde bedöms som mycket låg med avseende på nuvarande verksamheter.

7.1 Åtgärder för att minska riskerna

De fåtal risker som bedöms finnas bör minimeras genom följande åtgärder:

- ✓ Utföra aktiv tillsyn inom vattenskyddsområdet med tillräcklig frekvens.
- ✓ Området kring den f.d. grustakten bör hägnas in och skyltar bör sättas upp om förbud

8 Utformning av vattenskyddsområde

8.1 Krav och allmän metodik

Det övergripande målet med skyddsområde och skyddsföreskrifter är att preventivt söka skydda en vattentäkt eller område möjligt för vattentäkt. Skydd av grundvattentäkter regleras genom miljöbalken (*SFS 1998:808, 7 kap*). Naturvårdsverket ger i sina allmänna råd (2003:16) och handbok för vattenskyddsområden (2010:5) anvisningar för skydd av vattentäkter

Vattenskyddsområdet för en vattentäkt bör i princip, enligt gällande råd och anvisningar omfatta hela tillrinningsområdet. Av hydrogeologiska skäl begränsas ibland området när skyddsförhållandena är goda, uppehållstiden är tillräcklig eller det annars inte är skäligt att införa restriktioner inom så stora områden. Varje vattenskyddsområde som inte omfattar hela tillrinningsområdet är dock alltid associerat med en viss risk att en förorening precis utanför gränsen, som således inte omfattas av restriktionerna, inte hinner dämpas tillräckligt mycket innan det når vattentakten.

8.2 Skyddszoner

I Naturvårdsverkets handbok anges att avgränsningen och vattenskyddsområdet för en grundvattentäkt bör resultera i fyra skyddszoner med olika restriktionsnivåer. En uppdelning av vattenskyddsområdet i olika skyddszoner gör att skyddsföreskrifterna blir mer nyanserade och skäliga, samt att lägre respektive högre krav kan ställas på verksamheter inom olika områden beroende främst på närheten till uttagsbrunnen. Ett vattenskyddsområde kan delas in i primär respektive sekundär skyddszon och vid behov tertiär skyddszon (NFS 2003:16).

8.3 Avgränsning av skyddsområde

8.3.1 Primär skyddszon

Den primära skyddszonen avgränsas på ett sådant sätt att riskerna för akut förorening genom olyckshändelse minimeras. Vidare ska den primära skyddszonen skyddas mot sådan markanvändning och verksamhet som kan medföra risk för förorening av grundvattnet.

Gränsen mellan primär och sekundär skyddszon sätts så att uppehållstiden för grundvattenzonen till vattentäktszonens gräns beräknas vara minst 100 dygn för grundvatten bildat i den sekundära zonen. I de fall området nära grundvattentakten utgörs av mäktiga jordlager med begränsad genomsläpplighet eller där en uppåtriktad grundvattengradient råder även vid fullt uttag kan även områden med kortare uppehållstider i grundvattenzonen än 100 dygn ingå i den primära skyddszonen.

8.3.2 Sekundär skyddszon

Syftet med den sekundära skyddszonen är att bibehålla en hög grundvattenkvalitet eller att förbättra kvaliteten. Den sekundära skyddszonen bör minst omfatta så stor del av vattenskyddsområdet att uppehållstiden för grundvatten från skyddszonens yttre gräns till grundvattentakten har en beräknad uppehållstid av minst ett år.

8.3.3 Tertiär skyddszon

En tertiär skyddszon kan inrättas med syfte att omfatta resterande delar av tillrinningsområdet för vattentakten som inte omfattas av övriga skyddszoner. Syftet med den tertiära skyddszonen är att även mark- och vattenutnyttjande som negativt kan påverka vattenförekomster och vattentäkter i ett långt tidsperspektiv omfattas av vattenskyddsområdet.

8.4 Avgränsning av skyddsområdet

8.4.1 Uppskattning av tillströmningsområdets minsta storlek

Vattenskyddsområdets area kan uppskattas genom vattenbalansberäkning. Grundvattenbildningen vid ett kontinuerligt uttag måste motsvara eller överstiga grundvattenuttaget. Nedanstående beräkningar av tillströmningsområdets storlek förutsätts att brunnen nyttjas kontinuerligt med konstant uttagsmängd.

Nybildning av grundvatten sker framför allt under tidig vår och höst genom infiltration av nederbörd, framförallt i jordlager bestående av sand och grus.

Enligt SMHI uppgår nettonederbörden till ca 440 mm/år i Stigen. Infiltrationen av nettonederbörd i isälvs materialet ansätts till 80%, vilket ger en grundvattenbildning på 350 mm/år.

Den infiltrationsyta som erfordras för att balansera ett års vattenuttag kan beräknas enligt nedan:

19 (26)

$$A = \frac{Q \times 365}{R}$$

Där: $Q = \text{uttagets storlek (m}^3/\text{d)} = 100 \text{ m}^3/\text{d}$ (Vattenverkets högsta kapacitet)

$R = \text{årlig grundvattenbildning (m)} = 0,35 \text{ m/år}$

För att balansera ovanstående vattenuttag erfordras ett nybildningsområde som är 0,1 km², vilket motsvarar en cirkel med en radie av ca 180 meter.

8.4.2 Vattnets uppehållstid i marken

Grundvattnets medelhastighet i jordlagren kan grovt beräknas enligt nedanstående samband. Beräkningen ger en översiktlig uppfattning om storleken på de grundvattenvolymer som måste skyddas vid olika vattenuttag och olika krav på uppehållstid i marken.

$$Q \times t = \pi \times R^2 \times b \times n_e$$

där: $Q = \text{uttagets storlek (m}^3/\text{d)} = 100 \text{ m}^3/\text{d}$

$t = \text{tid (d)}$

$b = \text{grundvattenförande lagrets mäktighet (m)} = 2 \text{ m}$ (bedömning gjord med ledning av tidigare undersökningsborrningar i området).

$n_e = \text{porositet} = 20 \% \text{ (litteraturvärde}^7\text{)}$

Utifrån ovanstående samband och förutsättningar beräknas avståndet vid radiell strömning mot vattentäkten enligt nedan:

Primär skyddszon 90 meter

Sekundär skyddszon 190 meter

För att uppnå en uppehållstid på 100 dygn från den primära skyddszonens yttre gräns till vattentäktzonen erfordras ca 90 meter. För att uppnå en uppehållstid på ett år från den sekundära skyddszonens yttre gräns erfordras ca 190 meter. Radien stämmer överens med det nybildningsområde (radie=180 m) som beräknades med hjälp av årligt vattenuttag.

8.4.3 Primär skyddszon

Den primära skyddszonen för Stigens grundvattentäkt har utformats så att den omfattar nybildningsområdet inom det område som beräknats för 100 dygns uppehållstid, vilket innebär en area på ca 0,03 km². Den föreslagna primära skyddszonen är ca 0,03 km² och omfattar den nordliga delen av isälvsavlagringen.

⁷ Bedömd effektiv porositet (medelvärde i området). Den effektiva porositeten är hämtad från bland annat "Grundvatten teori & tillämpning" G. Knutsson och CO. Morfeldt.

8.4.4 Sekundär skyddszon

Den sekundära skydds-zonen har utformats så att den omfattar beräknat tillrinningsområde för ett års grundvattenuttag. Tillrinningsområdet för sekundär skydds-zon bör ha en storlek av ca 0,1 km². Föreslaget område är ca 0,08 km² stort

Hela området med isälvs-material samt intilliggande berg där en del av nybildningen sker ingår i den sekundära skydds-zonen. Även svallsandsområdet i norr ingår i skyddsområdet.

8.4.5 Tertiär skyddszon

En del av nybildningen sker sannolikt genom inducerad infiltration från Bovattnet. Bovattnets kvalitet har därför påverkan på grundvattnets kvalitet i ett långt tidsperspektiv. Föroreningar i vattnet i samband med olyckor eller andra händelser som sker under kort tid, transporteras snabbt förbi strandområdet där infiltration sker. Sådana händelser bedöms inte påverka grundvattenkvaliteten.

Kvalitetsförsämringar i ytvattnet som sker under lång tid till följd av regionala luftavsatta föroreningar eller långtidsutsläpp långt uppströms kan påverka grundvattenkvaliteten. Sådana mer regionala kvalitetsförsämringar är dock svåra att reglera genom föreskrifter för en enskild grundvattentäkt.

Företeelser som kan orsaka långtida kvalitetsförsämringar i Bovattnets från området kring sjön kan regleras i dessa skydds-föreskrifter. Främst bedöms det vara mikroorganismer och bekämpningsmedel som kan orsaka kvalitetsförsämringar i sjön.

Strömningsförhållandena i Bovattnet är sådana att det kontinuerligt sker en strömning från norr utmed den västra stranden mot söder och förbi kraftverket. Det bedöms mindre troligt att eventuellt förorenat vatten i sjöns östra eller södra del skulle kunna nå den strandzon där infiltrationen sker. En tertiär zon föreslås inrättas som omfattar ytvatten och 20 meter av stranden uppströms isälvsavlagringen där Br 3 är belägen.

8.5 Genomförande samt motiv till gränsdragningar

Nedanstående generella motiv har beaktats för vattenskyddsområdenas principiella storlek. Mot bakgrund av nedanstående motiv utan rangordning och med de redovisade prognostiserade riskerna konstaterade belastningar och riskkällornas lokalisering, bedömer vi vårt förslag till principiell storlek utifrån försiktighetsprincipen (miljöbalken 2 kap § 3) att inte vara orimligt. Inom vissa område har motiven till gränsdragningen bedömts nödvändiga att specificera ytterligare.

8.5.1 Strategi och generella motiv

1. Grundregeln är att vattenskyddsområdet i princip bör omfatta hela vattentäktens tillrinningsområde.
2. Nödvändigheten av att bevara en god vattenkvalitet kan inte ifrågasättas. Vattenskyddsområdet skall ha den storlek som behövs med hänsyn till syftet. Syftet är

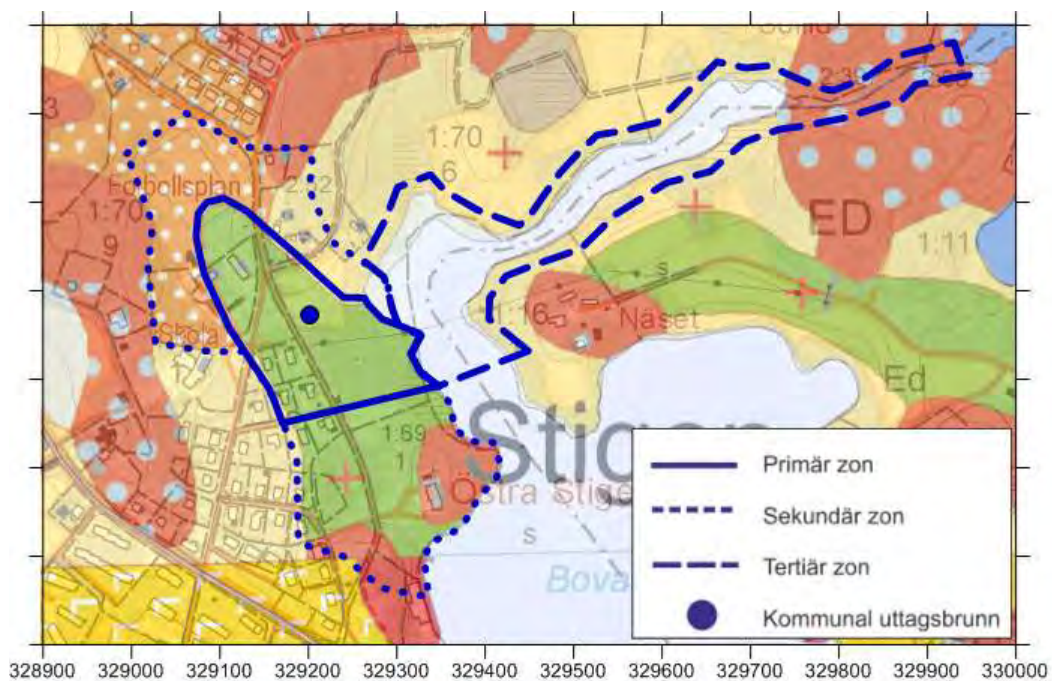
21 (26)

att lämna garantier för att en så god kvalitet som möjligt på råvattnet kan erhållas inom ramen för en samhällsekonomisk avvägning, så att råvattnet efter normalt reningsförfarande kan användas för sitt ändamål (dricksvattenframställning).

3. Vid dricksvattenframställning är det bättre att motverka en förorening snarare än att eliminera den med ytterligare beredning.
4. Grundvatten skall kunna användas som en dricksvattentäkt enligt direktiv till miljökvalitetsnormer för vatten (prop. 1997/98:145) (Miljödepartementet, 1999). Ett vattenskyddsområde skall därför ha så stor utsträckning att detta kan uppnås med hjälp av information, restriktioner och naturlig barriärförmåga. Storleken avgörs av de riskkällor och belastningar som konstaterats, samt naturlig barriärförmåga och skyddsåtgärder.
5. Hushållningsreglerna i miljöbalken innebär, trots att en avvägning skall göras mellan det skyddande intresset och motstående intressen, att enbart ekonomiska hänsynstaganden inte får äventyra de värden som man vill skydda. Vårt förslag till vattenskyddsområde baseras på en tolkning av hur avvägningen praktiskt bör göras, och är ett förslag med en associerad risk att vattenskyddet ändå inte kan uppnås. Med nuvarande utformning bedöms den risken acceptabel och i linje med lagstiftarens intentioner. Varje annan storlek innebär en annan risk att syftet bakom vattenskyddet inte kan uppnås. I grunden är det en politisk fråga att göra avvägningen mellan den risk man utsätter konsumenterna för samt de restriktioner som nödvändigtvis uppkommer för att uppnå en viss riskreduktion.

8.5.2 Förslag till skyddsområde

Utifrån vattentäktens planerade uttag, hydrogeologiska förhållanden och utförda vattenbalansräkningar, föreslås ett skyddsområde för grundvattentäkten i Stigen enligt Figur 5 och *bilaga 3*.

Figur 5. Förslag till skyddsområde. Gränserna är inritade på fastighetskartan med geokartan överlagrad.

8.6 Platsspecifika motiv

I följande punktlista redogörs för platsspecifika motiv för gränsdragningen enligt numrering i figur 6.

Figur 6. Föreslagen utbredning för vattenskyddsområdet i Stigen. Numreringen hänvisar till motiveringar i text.

- P1 Den primära skydds-zonen utgörs av den nordliga delen av isälvsavlagringen. Gränsen mot nordost går till strandlinjen för att skydda det område där inducerad infiltration från Bovattnet sker.
- S1 Den del av området som karterats som svallsand omfattas av sekundär zon. Det kan inte uteslutas att sanden står i hydraulisk kontakt med isälvs-materialet.
- S2 I väster sammanfaller gränsen för den sekundära zonen med den primära zonen. Väster om denna gräns består jordlagerföljden av lera. Det är ett tätbebyggt område med dräneringar och dagvattenhantering. Bedömningen är att ytvattnet i detta område obetydligt bidrar till grundvattenbildningen i området.
- S3 I söder utgörs den sekundära zonen av isälvsavlagringen. För att skapa ett tydlig avgränsat område går den östra gränsen längs med strandlinjen.
- T1 Gränsen för tertiär zon går 20 meter från strandlinjen.

24 (26)

TEKNISKT UNDERLAG
2018-03-07/UPPDATERAD 2021-02-12
KONCEPT
STIGEN VSO

9 Bakgrund till valda skyddsföreskrifter

Lagstiftning, Naturvårdsverket, EU, Boverket, SGU, Livsmedelsverket, Miljömålskommittén, Färgelanda kommun och många andra anser att vattenskyddet långsiktigt måste förbättras. Att införa vattenskyddsområde och skyddsföreskrifter enligt miljöbalken är ett av många verktyg för att uppnå detta.

Syftena är att:

- Informera om det allmänt gällande lagkrav på aktsamhet och allmän hänsyn.
- Specificera krav på aktsamhet i form av skyddsföreskrifter inom just detta vattenskyddsområde.
- Bibehålla eller förbättra vattenkvaliteten och minska risken för förorening.
- Identifiera olika intressen som vill använda mark och vatten.
- Använda mark och vatten på bästa sätt.

9.1 Skyddsföreskrifternas syfte och funktion

Syftet med skyddsföreskrifterna och deras tillämpning är att säkerställa att påverkan eller risk för påverkan på Stigens vattentäkt inte uppstår så att vattnet efter normalt reningsförfarande kan användas för dricksvattenförsörjning. Skyddsföreskrifterna är såväl föreskrivande som informerande. Dessa två funktioner gör att syftet med skyddsföreskrifterna uppnås. Utformningen av skyddsföreskrifterna har därför anpassats till dessa funktioner.

9.2 Skyddsföreskrifternas restriktionsnivå

9.2.1 Generella krav

För att åstadkomma ett tillfredsställande skydd för vattentäkten, föreslås skyddsföreskrifter enligt *bilaga 1*.

Skydd av vattentäkter regleras i stort genom Miljöbalken (*SFS 1998:808, 7 kap*). Naturvårdsverket ger anvisningar för skydd av ytvattentäkter i "Naturvårdsverkets handbok för vattenskyddsområden" samt de allmänna råden NFS 2003:16. För såväl yt- som grundvattentäkter beaktas även EU:s ramdirektiv för vatten. Enligt EU:s ramdirektiv är det övergripande syftet att se till att en "god ekologisk vattenstatus" uppnås och bibehålls. Målet är även att förebygga försämring av vattnet även om vattnet idag har god kvalitet.

9.2.2 Restriktionsnivå

Kommunens miljöpolitiska ambition bedöms ansluta till miljöbalkens nivå och skyddsföreskrifterna grundar sig därför i princip på "normalbestämmelserna" enligt NFS 2003:16 med anpassning till lokala förhållanden. Skyddsföreskrifterna beaktar befintliga risker, men de ska även vara framåtsyftande och föreskriver därför även om verksamheter som inte är aktuella idag. Föreskrifterna baseras på normalbestämmelserna enligt NFS 2003:16.

8.2.3 Anpassningen av vattenskyddsföreskrifterna till riskbedömningen

Riskbedömningen visar att risknivån inom tillrinningsområdet är mycket liten. Skyddsföreskrifterna behöver därför inte anpassas till riskbedömningen utan baseras på NFS 2003:16.

Sweco Environment AB

Kristina Haglund

Hans Björkman

26 (26)

TEKNISKT UNDERLAG
2018-03-07/UPPDATERAD 2021-02-12
KONCEPT
STIGEN VSO

SAMRÅDSREDOGÖRELSE

UPPDRAG Färgelanda VSO	UPPDRAGSLEDARE Kristina Haglund	DATUM 2018-03-07
UPPDRAGSNUMMER 13002491	UPPRÄTTAD AV Kristina Haglund	

Samrådsredogörelse för samråd med sakägare och remissinstanser om vattenskyddsområde och skyddsföreskrifter för Färgelanda vattenskyddsområden i Färgelanda kommun

Bakgrund

För att trygga vattenförsörjningen för de invånare i Färgelanda kommun som är anslutna till kommunens dricksvattenförsörjning har vattenskyddsområden skapats för de fyra vattentäkterna Rösäter, Stigen, Rådanefors och Gatersbyn. Sedan tidigare finns vattenskyddsområden upprättade för Vallaredalen, Håvesten 1 och 2, Håbyn och Högsäter.

Västvatten har på uppdrag av Färgelanda Vatten drivit arbetet och har genomfört ett första samråd med informationsutskick till samtliga fastighetsägare inom områdena. Fastighetsägare, allmänheten, verksamhetsutövare och myndigheter har inbjudits att lämna sina synpunkter på förslagen. Färgelanda Vatten har sedan för avsikt att skicka förslagen till Färgelandas kommunfullmäktige för fastställande av vattenskyddsområdena.

Processen har pågått under flera år av olika anledningar. Västvatten anser att nu liggande förslag har starkt stöd i de senaste årens genomförda utredningar och karteringar kring vattentäkterna. Underlagen har uppdaterats allteftersom och avstämning har skett med SGU men även med Länsstyrelsen i omgångar.

Tidigt samråd med Länsstyrelsen, SGU och Dalslands miljökontor

Tidigt samråd med Länsstyrelsen, SGU och Dalslands miljökontor genomfördes under våren 2016. Myndigheternas synpunkter beaktades och arbetades in i underlaget före samrådet. En del av Länsstyrelsens synpunkter arbetades inte in i förslaget och motiven till detta sammanställdes i ett PM daterat 2016-09-12, se Bilaga 6.

Samråd med berörda

Inbjudan till fastighetsägare

Inbjudan till samråd skickades i november 2016 till alla fastighetsägare (Bilaga 1) inom de föreslagna vattenskyddsområdena Rösäter, Stigen, Rådanefors och Gatersbyn. Inbjudan innehöll information om följande:

- Namn och kontaktuppgifter till ansvarig tjänsteman på Västvatten
- Information om hur man fick tillgång till mer information
- Tid och plats för informationsmöten
- Angiven sista dag för att lämna skriftliga synpunkter

Därutöver innehöll utskicket ett informationsblad om respektive vattenskyddsområde. Utskicket redovisas i Bilaga 2.

Myndigheter och branschorganisationer

Berörda myndigheter och branschorganisationer (se Bilaga 3) har fått e-post med inbjudan att delta på samrådet och lämna yttrande. Inbjudan innehöll information om följande:

- Namn och kontaktuppgifter till ansvarig tjänsteman på Västvatten
- Information om hur man fick tillgång till mer information
- Angiven sista dag för att lämna skriftliga synpunkter

Information på Västvattens hemsida

Information om samrådet anslogs på Västvattens hemsida (november-december 2016) där även aktuella dokument kunde laddas ner.

Tidningsannonser

Samrådet annonserades i Bohuslänningen, Ttela och Dalslänningen den 8 november 2016. Annonsen innehöll följande information:

- Namn och kontaktuppgifter till ansvarig tjänsteman på Västvatten
- Information om hur man fick tillgång till mer information

Informationsmöten

Två olika informationsmöten hölls under processen med möjlighet att ställa frågor till en representant från Västvatten och vid ett tillfälle även representanter från Dalslands miljökontor och Sweco.

Informationsmöten hölls i Färgelandas centrumhus 5 och 7 december 2016 kl. 18.00 - 20.00

Västvattens representant uppmanade samtliga närvarande att skicka in yttranden för att få fram sina synpunkter officiellt.

2 (5)

SAMRÅDSREDOGÖRELSE
FEL! HITTAR INTE REFERENSKÄLLA.

Utställning

En utställning om alla fyra vattenskyddsområdena fanns i Centrumhuset i Färgelanda under perioden 8 november – 21 december 2016.

Inkomna synpunkter

Synpunkter skulle vara Västvatten tillhanda senast 21 december 2016.

Under samrådsperioden inkom 12 olika yttranden, se Bilaga 4. Inkomna synpunkter har sammanställts och skriftligen bemötts, se bilaga 5.

- Bilaga 5: Sammanfattning av yttranden samt Västvattens bemötanden
 - Bilaga 5A: Sammanfattning av generella yttranden för samtliga vattenskyddsområden.
 - Bilaga 5B: Specifika yttranden för Rösäter vattenskyddsområde
 - Bilaga 5C: Specifika yttranden för Stigen vattenskyddsområde
 - Bilaga 5D: Specifika yttranden för Rådanefors vattenskyddsområde
 - Bilaga 5E: Specifika yttranden för Gatersbyn vattenskyddsområde

Berörda som lämnat synpunkter får den skriftliga sammanställningen av synpunkterna och bemötandet samt det nya förslaget till skyddsföreskrifter tillsänt i de fall adressen har angivits.

Ställningstagande

De synpunkter som framställts inom ramen för samråd med berörda sakägare samt i myndighetssamråd har medfört mindre revideringar i Tekniska underlagen. Några av skyddsföreskrifterna har reviderats efter inkomna synpunkter. Revideringarna gäller samtliga vattenskyddsområden. Den primära zonen i Gatersbyn 2 samt den sekundära zonen i Rösäter och Rådanefors har förändrats något. Samtliga 21 revideringar listas nedan, med hänvisning till yttrande.

Nr	Revidering / Komplettering	Ursprung	Avser
1	Föreskriften 4§ Fordonstvätt ändras till att fordonstvätt är förbjudet i primär zon och sekundär zon	Dalslands miljö- och energinämnd	Rösäter, Stigen, Rådanefors och Gatersbyn
2	Föreskrift §17A Anläggning för lagring och utvinning av energi och kyla tas bort	Dalslands miljö- och energinämnd	Rösäter, Stigen, Rådanefors och Gatersbyn
3	Ändra namnet "Dalslands miljönämnd" till "kommunala nämnden för miljöfrågor i Färgelanda kommun"	Dalslands miljö- och energinämnd	Rösäter, Stigen, Rådanefors och Gatersbyn
4	Föreskrift 3§ Miljöfarliga kemiska produkter. Förtydliga att större mängder innebär 25 L.	LRF	Rösäter, Stigen, Rådanefors
5	Föreskrift 6§ Växtnäringsämnen: 6A§ tas bort.	LRF	Rösäter, Stigen, Rådanefors och Gatersbyn
6	Föreskrift 6§ Växtnäringsämnen: 6C och D§ slås ihop till en paragraf. Ändra från att spridning ska vara förbjudet i primär zon till att spridning av naturgödsel inte får ske utan tillstånd. Benämningen stallgödsel utgår och ersätts med ordet naturgödsel.	LRF	Rösäter, Stigen, Rådanefors och Gatersbyn
7	Föreskrift 7§ Djurhållning ändras till "nyetablering av djurhållning med lantbruksdjur får ej ske utan anmälan" samt ingen anmälningsplikt i sekundär zon.	LRF	Rösäter, Stigen, Rådanefors och Gatersbyn
8	Föreskrift §18 Anläggningar för uttag av vatten. I den primära zonen får nyetablering ej ske utan tillstånd.	LRF	Rösäter
9	Information om avrinningen i områdena har hämtats från vattenbalansberäkningar för år 1981-201 (SMHI vattenwebb).	Länsstyreslen i Västra Götalands län	Rösäter, Stigen, Rådanefors och Gatersbyn
10	Föreskrift 2§ Petroleumprodukter revideras till "Undantag gäller befintlig lagring som har sekundärt skydd".	Länsstyreslen i Västra Götalands län	Rösäter, Stigen, Rådanefors och Gatersbyn
11	"Hälso- och miljöfarliga produkter" ändras till "Miljöfarliga kemiska produkter" i ordlistan.	Länsstyreslen i Västra Götalands län	Rösäter, Stigen, Rådanefors och Gatersbyn
12	Föreskrift 16C§ Jord och berg. Ändra "med" till "av" i undantaget.	Länsstyreslen i Västra Götalands län	Rösäter, Stigen, Rådanefors och Gatersbyn
13	Lägga till begreppet "grot" i föreskrift § 10 Timmer samt i Bilaga A (definitioner av begrepp)till skydds föreskrifterna	Skogsstyrelsen	Rösäter, Stigen, Rådanefors och Gatersbyn
14	Ändra den primära och sekundära zonens västliga gräns så att den sammanfaller i samma linje.	LRF	Rösäter
15	s 20 i TU för Rösäter (kapitel 9.3.4). Ändra meningen "Hela isälvsavlagringen vid Tingskullen.." till "Hela isälvsavlagringen vid Tingskullen som går i dagen..."	Länsstyreslen i Västra Götalands län	Rösäter
16	Ändra den sekundära zonens gräns så att den går i strandlinjen.	Länsstyreslen i Västra Götalands län	Rådanefors
17	Föreskrift 6C§ spridning av stallgödsel. Lägga till "Undantag gäller för den hantering som motsvarar årlig skötsel av privat tomtmark"	Jan och Barbara Sandell	Rösäter, Stigen, Rådanefors och Gatersbyn
18	Ändra fastighetsuppgifter under kapitel 2.2. Rätt fastighetsbeteckning är Gatersbyn 1:106	SGU	Gatersbyn 2
19	Ändra vattenuttaget till 100 m3/dygn vilket ändrar storleken på den primära zonen.	SGU	Gatersbyn 2
20	Ändra uppgifterna angående IAC avseende antal anställda och vilken produktion som bedrivs	IAC	Gatersbyn 2

Bilagor

- Bilaga 1 Inbudna fastighetsägare
- Bilaga 2 Utskick vid samrådet, samtliga informationsblad
- Bilaga 3 Inbudna myndigheter och branschorganisationer
- Bilaga 4 Samtliga inkomna yttranden
- Bilaga 5 Sammanfattning av yttranden samt Västvattens bemötande
 - 5a Sammanfattning av generella yttranden för samtliga vattenskyddsområden.
 - 5b Specifika yttranden för Rösäter vattenskyddsområde
 - 5c Specifika yttranden för Stigen vattenskyddsområde
 - 5d Specifika yttranden för Rådanefors vattenskyddsområde
 - 5e Specifika yttranden för Gatersbyn vattenskyddsområde
- Bilaga 6 Kommentar till Länsstyrelsens yttrande, daterat 2016-09-12

Sändlista fastighetsägare Rösäter

Fastighetsbeteckning	Namn	Adress	
Rösäter 1:33	Anders Johansson	RÖSÄTER SMÅHAGARNA	458 70 HÖGSÄTER
Rösäter 1:32	Hans Johansson	RÖSÄTER SMÅHAGARNA	458 70 HÖGSÄTER
Rösäter 1:8	Henry Jan Arne Jansson	RÖSÄTER 24, HÖJDEN	458 97 HÖGSÄTER
	Ingela Johansson	RÖSÄTER SMÅHAGARNA	458 70 HÖGSÄTER
Rösäter 1:3	Maj Britt Johansson	RÖSÄTER 21	458 97 HÖGSÄTER
	Ria Crystal Tiwari Johansson	RÖSÄTER SMÅHAGARNA	458 70 HÖGSÄTER
	Ulf Jonasson	Arrendatorsvägen 5	458 70 HÖGSÄTER

Sändlista fastighetsägare Stigen

Fastighetsbete	Namn	Adress	
Stigen 2:40	Solvig Birgitta Gustafsson	STIGEN SOLLID 2	458 94 STIGEN
Stigen 2:67	Laureta Shala	FÄRGAREVÄGEN 4	458 94 STIGEN
Stigen 2:84	Adela Karlsson	FÄRGAREVÄGEN 8	458 94 STIGEN
	Andreas Johansson	FÄRGAREVÄGEN 8	458 94 STIGEN
Stigen 11:8	Gunnar Sigvard Hilding Zackrisson	FÄRGAREVÄGEN 5	458 94 STIGEN
	Inger Marianne Zackrisson	FÄRGAREVÄGEN 5	458 94 STIGEN
Stigen 2:83	Clas Göran Larsson	FÄRGAREVÄGEN 6	458 94 STIGEN
Stigen 6:6	S-klädsel Sune Johansson AB	STAMPVÄGEN 2	458 94 STIGEN
Stigen 2:75	Ovidijus Pokvytis	KALLKÄLLEVÄGEN 1	458 94 STIGEN
Stigen 4:28	VALBOHEM AB	ALLHEMSV 5	458 80 FÄRGELANDA
Stigen 1:63	Siv Näslund	SKOLBACKEN 6	458 94 STIGEN
Stigen 1:74	Stigens Friskola AB	c/o KATARINA BÄCKDAHL ELF, FÖLEN 7	458 93 FÄRGELANDA
Stigen 2:52	Maino Anna-Greta Svensson	STIGEVIVÄGEN 18	458 94 STIGEN
Stigen 2:68	Inger Lise och Jan Roger Storhaug	TJERNLÖKKA 23	3920 PORSGRUNN, NORGE
Stigen 2:104	Inga-Britt Matilda Stigen	KARLAVÄGEN 6 LGH 1601	114 24 STOCKHOLM
Stigen 4:2	Susan Gren	STIGEVIVÄGEN 16 B, MARIEDAL	458 94 STIGEN
Stigen 2:54	Birgitta Badh och Bo Jonsson	SÖDERGATAN 1 B LGH 1004	462 34 VÄNERSBORG
Stigen 2:38	Christer Bernlo	STENERYR RÖSE 5	458 97 HÖGSÄTER
	Tobias Bernlo	VÄSTRA STIGEN 4	458 93 FÄRGELANDA
Stigen 11:6	Lena Margareta och Hans Åke Evert Hansson	STIGEVIVÄGEN 14 B	458 94 STIGEN
Stigen 2:76	Aina Berit Linnea Karlsson	HERRGÅRDSVÄGEN 7	458 94 STIGEN
Stigen 1:69>1	FOLKE STIGENS STIFT	c/o SÖDERBLOM, BERGSVÄGEN 10	458 32 FÄRGELANDA
ED 1:11	Roger Zakariasson	ED BJÖRKUDDEN 1	458 93 FÄRGELANDA
ED 1:16	Per Berglund	ED NÄSET	458 93 FÄRGELANDA
Stigen 11:5	Emma May Ruth and Julia Mary	Exstowe, Exton	GB - EX30PP Exeter, Devon, Storbritannien
Stigen 2:53	Stig Johansson	STIGEVIVÄGEN 20	458 94 STIGEN
Stigen 11:9	Cecilia Gran och Ted Overland	FÄRGAREVÄGEN 3	458 94 STIGEN

Sändlista fastighetsägare Rådanevors

Fastighetsbeteckning	Namn	Adress	
Mellanområde 1:15	Karla och Frank Worch	Friedrich-v.Schiller-Strasse 38	D-63505 LANGENSELBOLD, TYSKLAND
Mellanområde 1:16	Kent Ove Jönsson	RÅDANEFORS NÄSBERGET 7	458 93 FÄRGELANDA
Mellanområde 1:13	Bengt Robert Bertil Fyhr	RÅDANEFORS NÄSBERGET 4	458 93 FÄRGELANDA
Mellanområde 1:38	Jan Olov Öhman	MELLOMRÅDANE GÅRD	458 93 FÄRGELANDA
Mellanområde 1:14	Marguerite och Ronny Karlsson	RÅDANEFORS NÄSBERGET 5	458 93 FÄRGELANDA
Mellanområde 1:17	Barbara och Jan Olof Sandell	RÅDANEFORS NÄSBERGET 8	458 93 FÄRGELANDA

Sändlista fastighetsägare Gatersbyn

Namn	Fastighetsnamn	Adress	Postnumm	Postort
Bror Arne Tommy Johansson	GATERSBYN 1:22	GATERSBYVÄGEN 7	458 30	FÄRGELANDA
Maria Martinsson	GATERSBYN 1:40	VATTENTORNSVÄGEN 5	458 30	FÄRGELANDA
Cristoffer Roos	GATERSBYN 1:93	VATTENTORNSVÄGEN 6	458 30	FÄRGELANDA
Annica Emanuelsson	GATERSBYN 1:59	STIGSVÄGEN 13	458 30	FÄRGELANDA
Gun Mona Lisbeth Johansson	GATERSBYN 1:22	GATERSBYVÄGEN 7	458 30	FÄRGELANDA
Tobias Friberg	GATERSBYN 1:13	STIGSVÄGEN 18	458 30	FÄRGELANDA
Artur Alfred Valter Olssons dödsbo	GATERSBYN 1:28	THORSONS VÄG 6	458 30	FÄRGELANDA
Linn Maria Andersson	GATERSBYN 1:13	STIGSVÄGEN 18	458 30	FÄRGELANDA
Karl Ove Gustav Axelsson	GATERSBYN 1:48	STIGSVÄGEN 11	458 30	FÄRGELANDA
Peter Jansson	GATERSBYN 1:123	STIGSVÄGEN 10	458 30	FÄRGELANDA
Glenn Kvist	GATERSBYN 1:46	PARKVÄGEN 2	458 30	FÄRGELANDA
Gun-Britt Eriksson	GATERSBYN 1:44	GATERSBYVÄGEN 16	458 30	FÄRGELANDA
Henrik Johansson	GATERSBYN 1:87	PARKVÄGEN 3	458 30	FÄRGELANDA
Ebbe Johansson	GATERSBYN 1:53	TORBJÖRNERÖD 11	455 96	HEDEKAS
Birgit Johansson	GATERSBYN 1:53	STIGSVÄGEN 16	458 30	FÄRGELANDA
Karl Gustaf Skall	GATERSBYN 1:114	PARKVÄGEN 5	458 30	FÄRGELANDA
Linus Larsson	GATERSBYN 1:52	STIGSVÄGEN 9	458 30	FÄRGELANDA
Sven Arne Svensson	GATERSBYN 1:44	GATERSBYVÄGEN 16	458 30	FÄRGELANDA
Charlotta Johansson	GATERSBYN 1:52	STIGSVÄGEN 9	458 30	FÄRGELANDA
Mikael Vesala	GATERSBYN 1:49	CENTRUMVÄGEN 18 LGH 1101	458 30	FÄRGELANDA
SÖDRA VALBO HEMBYGDSFÖRENING	GATERSBYN 1:7			
Enis Ceman	GATERSBYN 1:23	c/o ERIS CEMAN;THORSONS VÄG 10	458 30	FÄRGELANDA
Karin Bergendal	GATERSBYN 1:60	PARKVÄGEN 4	458 30	FÄRGELANDA
Stefan Larsson	GATERSBYN 1:121	HÖGSÄTERS BÖN 7	458 96	HÖGSÄTER
FÄRGELANDA MASKINSCHAKT AB	ASSARBYN 1:19	BOX 116	458 22	FÄRGELANDA
Erik Gunnar Bernhardsson	GATERSBYN 1:31	LJUNGSBERGSGATAN 13	662 36	ÅMÅL
Törner Johannesson	GATERSBYN 1:60	PARKVÄGEN 4	458 30	FÄRGELANDA
International Automotive Components Group Sweden AB	ASSARBYN 1:15	GAMLA SÖRREDSVÄGEN 25	405 31	GÖTEBORG
Karin Jansson	GATERSBYN 1:123	STIGSVÄGEN 10	458 30	FÄRGELANDA
Bror Arne Tommy Johansson	GATERSBYN 1:21	GATERSBYVÄGEN 7	458 30	FÄRGELANDA
Jan Peter Göran Lignell	GATERSBYN 1:26	STIGSVÄGEN 17	458 30	FÄRGELANDA
Lisa Wendel	GATERSBYN 1:93	VATTENTORNSVÄGEN 6	458 30	FÄRGELANDA
Inglis Viola Dahlgren	GATERSBYN 1:73	STIGSVÄGEN 7	458 30	FÄRGELANDA
Greta Olsson	GATERSBYN 1:28			
Marianne Karlsson	GATERSBYN 1:27	GATERSBYVÄGEN 5	458 30	FÄRGELANDA
Peppe Danielsson	GATERSBYN 1:115	VATTENTORNSVÄGEN 3	458 30	FÄRGELANDA
Maj-Britt Axelsson	GATERSBYN 1:48	STIGSVÄGEN 11	458 30	FÄRGELANDA
FÄRGELANDA MASKINSCHAKT AB	ASSARBYN 1:12	BOX 116	458 22	FÄRGELANDA
Marie Ebbesson	GATERSBYN 1:87	PARKVÄGEN 3	458 30	FÄRGELANDA
Magnus Olsson	GATERSBYN 1:35	SKARSJÖVÄGEN 3	459 32	LJUNGSKILE
Ingrid Sandahl	GATERSBYN 1:122	GATERSBYN HAGARNE	458 93	FÄRGELANDA
Gun Mona Lisbeth Johansson	GATERSBYN 1:21	GATERSBYVÄGEN 7	458 30	FÄRGELANDA
Ebbe Johansson	GATERSBYN 1:45	TORBJÖRNERÖD 11	455 96	HEDEKAS
Inga-Lill Kvist	GATERSBYN 1:46	PARKVÄGEN 2	458 30	FÄRGELANDA
Birgit Johansson	GATERSBYN 1:45	STIGSVÄGEN 16	458 30	FÄRGELANDA
Lena Danielsson	GATERSBYN 1:115	VATTENTORNSVÄGEN 3	458 30	FÄRGELANDA
Bengt Hansson	GATERSBYN 1:41	GATERSBYVÄGEN 14	458 30	FÄRGELANDA
Mats Ove Hällgren	GATERSBYN 1:59	STIGSVÄGEN 13	458 30	FÄRGELANDA
Kerstin Otrander	GATERSBYN 1:30	THORSONS VÄG 6	458 30	FÄRGELANDA

BREV

2016-11-04

Dnr VVAB 2016/59

HANDLÄGGARE:
VA-ingenjör Tony Grantz
TELEFON 0522-63 88 40
tony.grantz@vastvatten.se

Förnamn Efternamn
Adress
Postadress

Samråd om dricksvattenskydd Rösäter

Färgelanda Vatten AB skapar nu vattenskyddsområden med föreskrifter för att skydda vårt gemensamma dricksvatten. Området och föreskrifterna kan beröra din fastighet och din verksamhet.

Vi skulle därför vilja höra dina synpunkter på det förslag som tagits fram. I bilagda informationsblad framgår var du kan ta del av förslaget.

Lämna skriftliga synpunkter till Västvatten senast den 21 december 2016.

Med vänlig hälsning

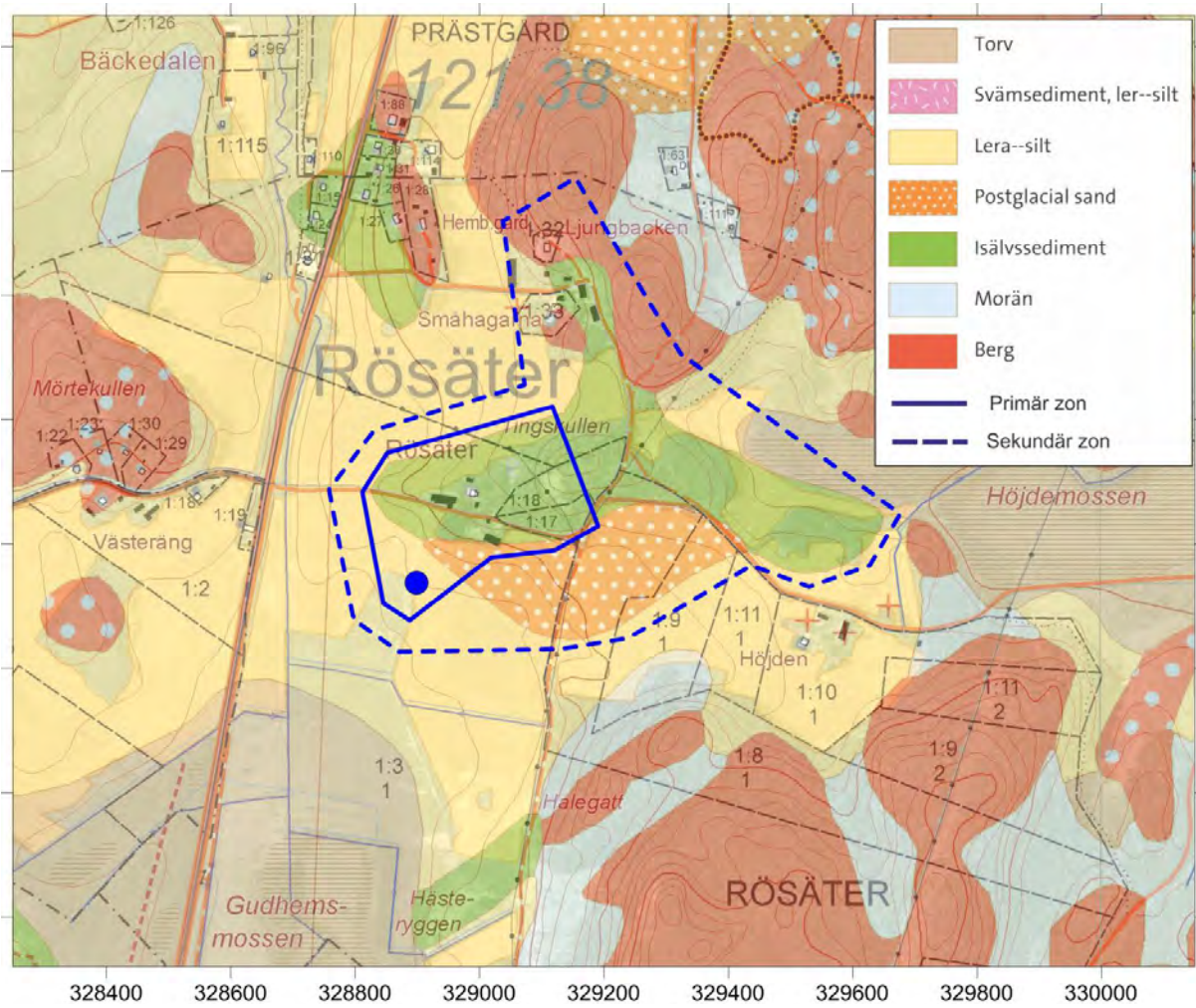
VÄSTVATTEN AB på uppdrag av Färgelanda Vatten AB

Tony Grantz
VA-ingenjör

Rösäter vattentäkt

Skyddszoner

BREV

2016-11-04

Dnr VVAB 2016/59

HANDLÄGGARE:
VA-ingenjör Tony Grantz
TELEFON 0522-63 88 40
tony.grantz@vastvatten.se

Förnamn Efternamn
Adress
Postadress

Samråd om dricksvattenskydd Stigen

Färgelanda Vatten AB skapar nu vattenskyddsområden med föreskrifter för att skydda vårt gemensamma dricksvatten. Området och föreskrifterna kan beröra din fastighet och din verksamhet.

Vi skulle därför vilja höra dina synpunkter på det förslag som tagits fram. I bilagda informationsblad framgår var du kan ta del av förslaget.

Lämna skriftliga synpunkter till Västvatten senast den 21 december 2016.

Med vänlig hälsning

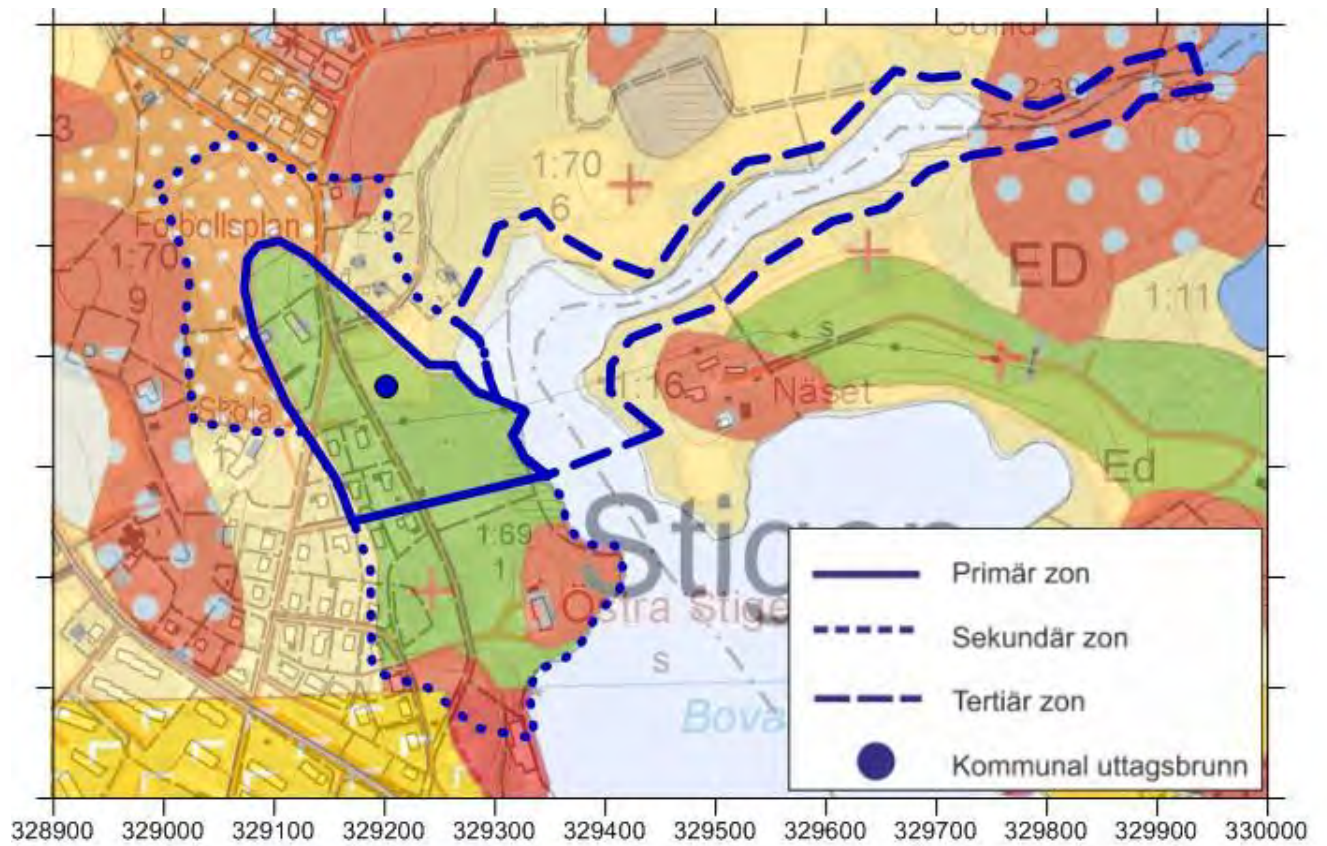
VÄSTVATTEN AB på uppdrag av Färgelanda Vatten AB

Tony Grantz
VA-ingenjör

Stigen vattentäkt

Skyddszoner

BREV

2016-11-04

Dnr VVAB 2016/59

HANDLÄGGARE:
VA-ingenjör Tony Grantz
TELEFON 0522-63 88 40
tony.grantz@vastvatten.se

Förnamn Efternamn
Adress
Postadress

Samråd om dricksvattenskydd Rådanefors

Färgelanda Vatten AB skapar nu vattenskyddsområden med föreskrifter för att skydda vårt gemensamma dricksvatten. Området och föreskrifterna kan beröra din fastighet och din verksamhet.

Vi skulle därför vilja höra dina synpunkter på det förslag som tagits fram. I bilagda informationsblad framgår var du kan ta del av förslaget.

Lämna skriftliga synpunkter till Västvatten senast den 21 december 2016.

Med vänlig hälsning

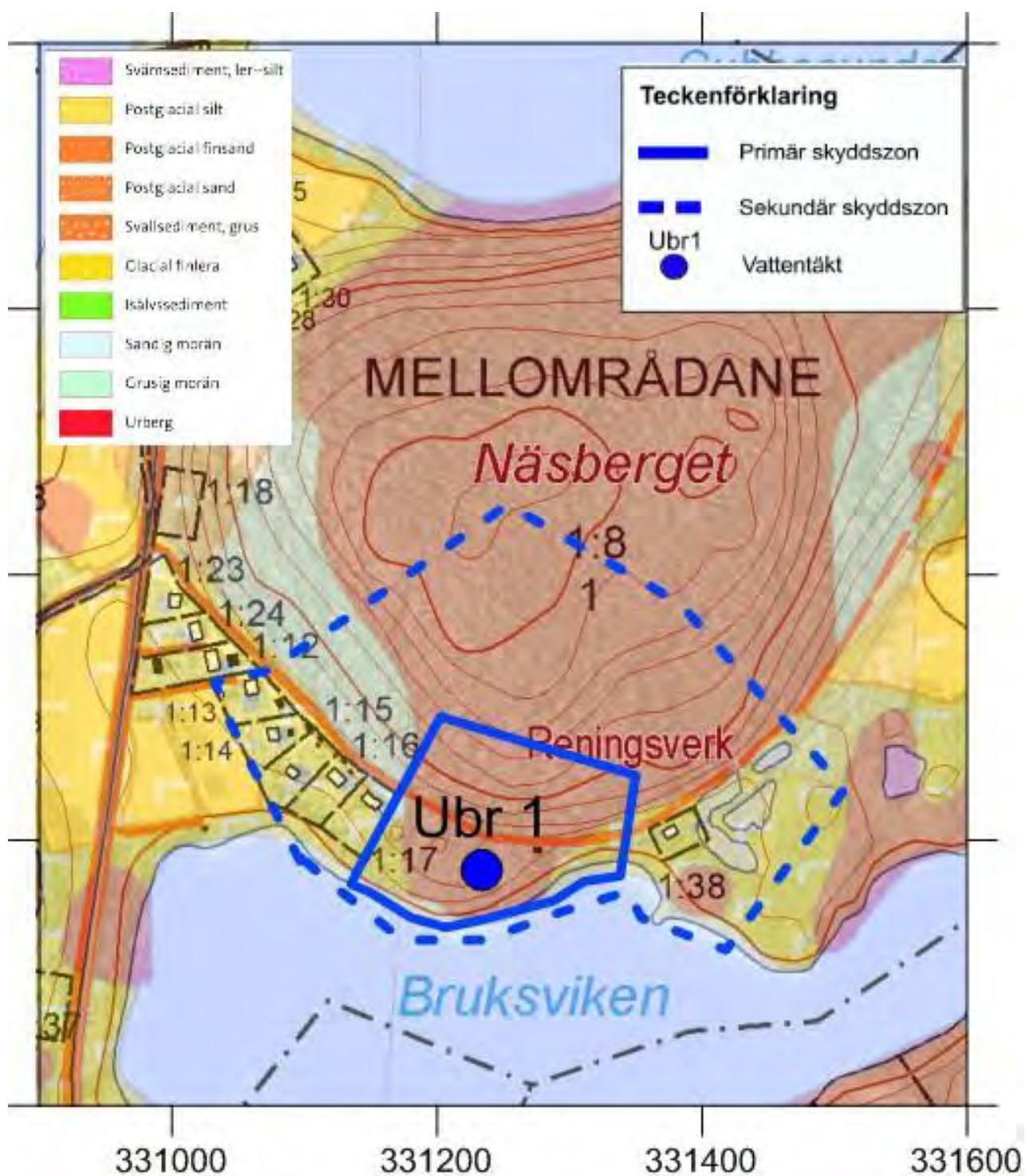
VÄSTVATTEN AB på uppdrag av Färgelanda Vatten AB

Tony Grantz
VA-ingenjör

Rådanefors vattentäkt

Skyddszoner

BREV

2016-11-04

Dnr VVAB 2016/59

HANDLÄGGARE:
VA-ingenjör Tony Grantz
TELEFON 0522-63 88 40
tony.grantz@vastvatten.se

Förnamn Efternamn
Adress
Postadress

Samråd om dricksvattenskydd Gatersbyn

Färgelanda Vatten AB skapar nu vattenskyddsområden med föreskrifter för att skydda vårt gemensamma dricksvatten. Området och föreskrifterna kan beröra din fastighet och din verksamhet.

Vi skulle därför vilja höra dina synpunkter på det förslag som tagits fram. I bilagda informationsblad framgår var du kan ta del av förslaget.

Lämna skriftliga synpunkter till Västvatten senast den 21 december 2016.

Med vänlig hälsning

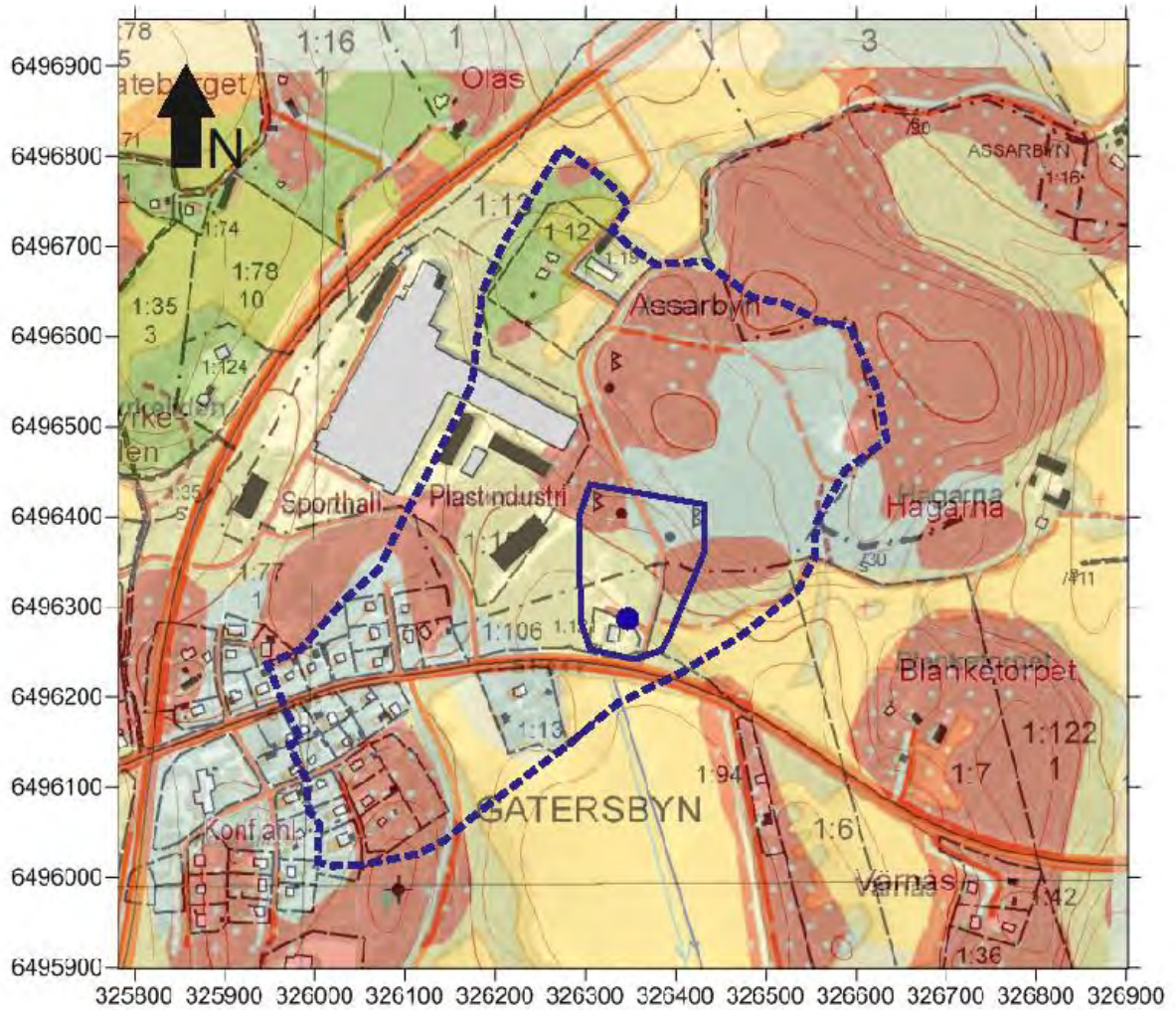
VÄSTVATTEN AB på uppdrag av Färgelanda Vatten AB

Tony Grantz
VA-ingenjör

Gatersbyn 2

Skyddszoner

Teckenförklaring

- Primär skyddszon
- Sekundär skyddszon
- Vattentäkt

Sändlista

samråd vattenskyddsområden Färgelanda 7 november-21 december 2016

Myndigheter

Trafikverket	trafikverket@trafikverket.se
Havs- och vattenmyndigheten	havochvatten@havochvatten.se
Länsstyrelsen	vastragotaland@lansstyrelsen.se
Skogsstyrelsen	skogsstyrelsen@skogsstyrelsen.se
Norra Älvsborgs Räddningstjänstförbund	info@brand112.se
Färgelanda kommun	kommun@fargelanda.se
Dalslands miljökontor	kansli@miljo.dalsland.se
	jan.sandell@miljo.dalsland.se
	britt-marie.mether@miljo.dalsland.se
	lisa.frohman@miljo.dalsland.se
	anna.sanengen@miljo.dalsland.se
SGU	sgu@sgu.se
SGI	sgi@swedgeo.se
MSB	registrator@msb.se
Boverket	registraturen@boverket.se
Jordbruksverket	jordbruksverket@jordbruksverket.se
Lantmäteriet	lantmateriet@lm.se
Vattenfall eldistribution	https://www.vattenfalleldistribution.se/foretag/kundservice/kontakta-oss/kontaktformular/
Skanska	natcenter@skanska.se

Branschorganisationer

LRF Västra Götaland	lrf.vastragotaland@lrf.se
LRF Färgelanda (ordförande)	arne.langstrom@gmail.com
LRF Färgelanda (miljö&vattenvårdsansvarig)	christer.jansson@lrf.se
LRF Färgelanda-Torp	arne.langstrom@gmail.com
LRF Högsäter-Rännelanda (ordförande)	nils.skallsjo@gmail.com
Villaägarnas riksförbund	info@villaagarna.se
Villaägarnas riksförbund - Region väst	region.vast@villaagarna.se
Hushållningssällskapet	vast@hushallningssallskapet.se
Naturskyddsföreningen	remisser@naturskyddsforeningen.se
Naturskyddsföreningen Väst	kansli.vast@naturskyddsforeningen.se
Naturskyddsföreningen Norra Älvsborg	b.ingvar.andersson@telia.com
Naturskyddsföreningen Färgelanda	barbara.sandell@naturskyddsforeningen.se

Sammanträdesdatum

2016-12-15

DMN § 99 Dnr 2016/1650/NAT

Samråd om vattenskyddsområden och skydds- föreskrifter för fyra allmänna grundvattentäkter i Färgelanda kommun -Yttrande

Inledning

Västvatten inbjuder berörda myndigheter och organisationer till samråd om förslagen till vattenskydd för de allmänna vattentäkterna Stigen, Rösäter (reservvattentäkt för Högsäters samhälle), Gatersbyn (en av flera vattentäkter i Färgelanda samhälle) och Rådanefors . Förslagen finns på Västvattens hemsida www.vastvatten.se. Synpunkter ska lämnas senast den 21 december 2016.

Sedan tidigare finns det vattenskyddsområden för de övriga 5 allmänna vattentäkterna i kommunen: Håbyn och Håvesten 1 och 2 i Färgelanda, Högsäter huvudvattentäkt samt Vallaredalen i Ödeborg. Efter remissen har kommunfullmäktige i Färgelanda kommun för avsikt att fastställa vattenskyddsområden och skyddföreskrifter.

Miljökontorets

Synpunkter på föreslagna föreskrifter (gäller alla fyra områdena):

Petroleumprodukter (2§)

Det blir viktigt att informera de som bor och är verksamma inom skyddsområdena att de inte får hantera mer än 25 liter petroleumprodukter utan tillstånd. Avstämning bör ske med räddningstjänstens regler, eventuellt godkänner de förvaring upp till 100 liter.

Fordonstvätt (4§)

Miljökontoret anser att det är bättre att ha förbud mot att använda miljöskadliga medel inom primär och sekundär skyddszon. Biltvätt bör istället ske i tvätthall som är avsedd för detta. En ytterligare fördel är att administration med tillståndsplikt undviks. Det blir viktigt med information till berörda.

Timmer mm (10§)

Det finns en otydlighet i vad som menas med en "överstigande en avverkningssäsong". Vid handläggning av avverkningsärenden inom vattenskyddsområden så förelägger miljökontoret om försiktighetsmått och där tidsbegränsas eventuella upplag av skogsprodukter. Normalt ligger inte timret kvar mer än några veckor efter avverkning.

Justerandes sign

Uttragsbestyrkande

Sammanträdesdatum

2016-12-15

Lagring och utvinning av värme m.m. (17§)

Beträffande förslaget 17A så kan det noteras att det redan råder anmälningsskyldighet på värmepumpar enligt miljöbalken så de flesta borde redan ha anmälts och finnas i miljökontorets register. Dessa bör inte behöva anmäla igen. Det är dessutom rättsligt tveksamt om det överhuvudtaget går att ställa ett sådant retroaktivt krav.

Uttag av vatten (18§)

Det finns troligen ett begränsat antal egna brunnar inom vattenskyddsområdena. Viktigt att information ges om vad som gäller inom vattenskyddsområdena.

Allmänna bestämmelser (§19)

-Från och med 1 januari 2017 byter Dalslands miljönämnd namn till Dalslands miljö- och energinämnd och förvaltningen till Dalslands miljö- och energikontor.

Beredning:

Presidium 2016-12-01

Miljöchefs förslag till beslut

Dalslands miljönämnds beslut

Nämnden beslutar att avge nedanstående yttrande:

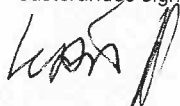
Gatersbyn

Vattenskyddsintresset står i konflikt med de påverkande verksamheter som finns inom föreslaget vattenskyddsområde (väg 173, bilverkstad, industri m.m.). Ur denna aspekt är vattentäktens lokalisering inte lämplig. Täkten anges vara reservvattentäkt med begränsad kapacitet. Det är viktigt att kommunen är medveten om att bildande av vattenskyddsområde kan innebära krav på extra skyddsåtgärder för befintliga verksamheter. Förslaget till föreskrifter innebär också ett förbud mot anläggande av bergvärmepump för ett inte obetydligt antal fastigheter.

Stigen

Vattentäkten är den enda för Stigens samhälle. Skyddsvärdet är mycket stort. Reservvatten saknas, men anges i handlingarna kunna ordnas genom att förbindelse ordnas mellan Stigen och Färgelanda, men i dagsläget uppges sådan vattenledning ej planeras. Om ledning läggs så kan Stigens vattentäkt även vara reserv för Färgelanda samhälle. På så sätt skulle ömsesidig nytta uppnås. Miljökontoret anser därför att Färgelanda kommun och Västvatten bör ordna en dricksvattenledning mellan Färgelanda och Stigen. Enligt uppgift från kommunen planeras nu för en gång- och cykelväg mellan Stigen och Färgelanda, vilket bör vara ett lämpligt tillfälle att även ordna med en dricksvattenledning för framtida behov.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum

2016-12-15

Rösäter

Vattentäkten är reservvattentäkt till Högsäters huvudvattentäkt. Risknivån bedöms som mycket låg. Det är positivt att risken från väg 172 bedöms vara liten och ej behöver ingå i skyddsområdet. Miljökontoret tillstyrker förslaget.

Rådanefors

Vattentäkten är den enda för Rådanefors. Täkten togs i drift 2002 har god kapacitet och försörjer för närvarande endast 17 hushåll och 1 verksamhet. Reservvatten ombesörjs genom att dricksvatten kan transporteras i tankar till Rådanefors vid behov.

Beträffande riskerna för vattentäkten så framgår av handlingarna att i en av de avloppsdammar som ingår i kommunens avloppsreningsanläggning, vilken ligger nära vattentäkten, "finns en risk att spillvatten infiltrerar ned i berget och kan påverka grundvattenkvaliteten". Miljökontoret rekommenderar att kompletterande mikrobiologisk provtagning bör övervägas (t.ex. virus). Vidare står i remitterade materialet att "för att helt eliminera risken för påverkan bör dammarna vara helt täta eller avvecklas". Som åtgärd anges följande, "genom att utföra aktiv tillsyn inom vattenskyddsområdet med tillräcklig frekvens bör bedömda risker kunna elimineras".

Miljökontoret anser inte att detta är tillräckligt beträffande risken från avloppsreningsanläggningen. Eftersom avloppsreningen sedan ett antal år utförs av en privat aktör, enligt ett alternativt behandlingskoncept, så bör kommunen istället, tillsammans med Västvatten, ta ställning till om detta ska fortsätta eller om kommunen/Västvatten ska återta driften av reningsverket och dammarna avvecklas. Den i handlingarna nämnda risken för att spillvatten kan infiltrera ned i berget och påverka grundvattenkvaliteten, kan innebära krav på extra skyddsåtgärder för avloppsreningsanläggningen.

Paragrafen anses omedelbart justerad

Expedieras:

tony.grantz@vastvatten.se

kommun@fargelanda.se

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

2016-09-08

Färgelanda kommun
Cecilia Trolin

VA strategi -Färgelanda kommun

LRFs kommungrupp i Färgelanda vill lämna följande synpunkter på kommunens nya VA strategi i de delar vi anser det behövs förändring/komplettering:

Slam och kretslopp

Tyvärr blir aldrig slammet/toalettavfallet renare än det som konsumenten stoppar i munnen eller häller i toastolen.

Vi får ständig ny kunskap om olika risker med slamspridning. Joakim Larsson, professor i miljöfarmakologi och Christina Greko, SVA skrev en artikel i läkartidningen, <http://www.lakartidningen.se/Klinik-och-vetenskap/Klinisk-oversikt/2014/04/Bra-lakemedel-pa-fel-plats-kan-paverka-naturen-och-ge-resistens/> där de just pekar på risker med slam på åkermark och antibiotikaresistens. Nyligen har också farhågor med mikroplast i slammet lyfts upp där vi ni vet att mikroplaster kan påverka mikrolivet i matjorden, man har bla konstaterat att det påverkar dagmask <http://sverigesradio.se/sida/artikel.aspx?programid=406&artikel=6438742>

KEMI har, som ansvarig myndighet för miljömålet giftfri miljö, uttryckt att den anser att det föreligger en konflikt mellan spridning av avloppsslam och nämnda miljömål. Studier som analyserat effekterna av spridning av avloppsslam visar att det inte går att undvika risken för ackumulering av tungmetaller, läkemedelsrester eller mikroplast i åkermarken. En avgörande princip för LRF i kretsloppsfrågan är "rent in - rent ut" och att kretsloppet inte leder till någon negativ påverkan för marken, grödan, djurlivet eller omkringliggande vattenmiljöer. Ansvaret för att ta fram säkra och giftfria kretslopp ska tydligt ligga på de som förorenar avloppsvatten samt de som ansvarar för slammet/toalettavfallet. **Det är därför viktigt att kommunen redogör för hur hanteringen av slam och toalettavfall ska gå till för att säkra en kretsloppslösning för återföring av fosfor men som också undviker risker med tungmetaller, läkemedelsrester och mikroplaster, antingen i strategin eller i kommande VA plan.**

Skydd av dricksvattentäkter

LRFs kommungrupp vill vara tydlig med att kommunen behöver överväga noggrant var eventuella dricksvattenuttag ska ske. För de verksamheter och markägare som kommer att hamna inom ett vattenskyddsområde innebär stora kostnader och inskränkningar i fastigheten. Fastighetsvärdet kan kraftigt urholkas om man hamnar under ett sådant områdesskydd. Det är inte rimligt att enskilda ska bära denna kostnad och därför måste vattenkollektivet betala ersättning för dessa intrång. Utredningen om ersättning vid rådhetsinskränkningar (SOU 2013:59) drar bl.a. slutsatsen att PPP(förorenaren betalar) inte är tillämplig i många fall och att det finns skäl att behandla inskränkningar vid vattenskyddsområden på samma sätt som inskränkningar vid naturreservat. Även administrativa merkostnader som åläggs markägare/brukare som hamnar inom ett vattenskyddsområde bör betalas av vattenkollektivet. Kommunen bör i första hand titta på samverkan med andra kommuner för att koppla ihop varandras vattennät för att säkerställa framtida vattenförsörjning.

Enskilda avlopp

När det gäller kraven på enskilda avlopp i strategin bör det finnas en flexibilitet i det enskilda fallet för att ge möjlighet till kostnadseffektiva lösningar. När vi har tagit del av Dalslands miljönämnds nyligen antagna ”Riktlinjer för enskilda avloppsanordningar” så framkommer det att man förordar en viss teknisk lösning. Det kan vara rimligt vid nybyggnation men för befintliga anläggningar kan detta bli mycket kostsamt i förhållande till nyttan. Dalslands miljökontor hänvisar angående kostnaden att detta få avgöras i domstol.

Vi tycker detta är ett något konfrontativt förhållningssätt där tillsynsmyndigheten vill testa lagstiftningens gränser. Är det tex rimligt att en fastighetsägare åläggs en kretsloppslösning om dennes befintliga anläggning går att modifiera med fosforfilter för en tiondel av kostnaden? Det finns exempel på fastighetsägare (bla Örebro) som inte har fått lån till en avloppsanläggningen och kan tvingas flytta från fastigheten.

Falkenbergs kommun har försökt driva krav på kretsloppsanpassade avloppsanläggningar men förlorade i miljööverdomstolen. Om man läser domen (MÖD M 11550-14) så har mark och miljödomstolen i Vänersborg gjort följande klarläggande:

”Vad först gäller synpunkten att anläggningen skulle vara oförenlig med det nationella miljömålet ”ingen övergödning” vill domstolen framhålla – med utgångspunkten att miljömålet gäller för ett större sammanhang – att avloppsanläggningar som uppfyller kraven för hög skyddsnivå får anses väl förenliga med nämnda miljömål.”

Med anledning av detta ser vi det som svårt att kommunen ställer mer långtgående krav än de som gäller för hög skyddsnivå, oavsett teknisk lösning. LRFs kommungrupp i Färgelanda tycker inte det är lämpligt att förorda en viss teknisk lösning så som Dalslands miljönämnd har gjort. Dels så kan den snart bli omodern, dels kan det onödigt dyrt för enskilda fastighetsägare.

Det finns många intressanta tekniska lösningar på gång för att få en ren produkt för återföring till lantbruket, såsom att förbränna, förgasa eller torka avloppsslam som minskar spridningen av organiska miljögifter som läkemedelsrester och antibiotikaresistenta bakterier. Det finns även en utveckling inom teknik som utöver fosforåterföring även kan generera biokol som kan bidra till ökad kolhalt i åkermarken vilket ju är positivt ur klimatsynpunkt.

Vi tycker också det är viktigt att kommunen satsar på rådgivning till fastighetsägare då frågan om enskilda avlopp är mycket svår för den enskilde fastighetsägaren.

Dagvatten

Vi vill i detta sammanhang lyfta fram vikten av och skyligheten att teckna avtal med markägare och dikningsföretag i de fall dagvatten leds ut i diken/markavvattning som leder till ett förändrat flöde och en förändrad belastning på vattenanläggningen. Lagen med särskilda bestämmelser om vattenverksamhet anger att den som påverkar någon annan eller utnyttjar redan befintliga anläggningar skall ta del i kostnadsansvaret för anläggningen. Dagvattenhantering medför ofta att befintliga system påverkas negativt från dräneringssynpunkt genom högre belastning som orsakar högre vattennivåer i marken dvs dräneringen fungerar tidvis sämre vilket leder till högre miljöbelastning.

Kommunens detaljplaner, VA-planer och dagvattenplaner måste utförligt beskriva flödesviktade utsläppsvärden samt de hydrologiska, ekonomiska och juridiska förutsättningarna för ökad avledning av avloppsvatten till ett dike, som förvaltas av enskilda markägare eller ett dikningsföretag.

REMISSYTTRANDE

4(4)

Dnr dnr

2016-09-08

Med vänlig hälsning

Arne Långström
Ordförande LRF kommungrupp Färgelanda

2016-12-21

Västvatten
Tony Grantz

LRF Västra Götaland/Färgelanda kommungrupp har tagit del av förslaget till skyddsföreskrifter för vattenskyddsområden i Stigen, Rösäter, Rådanefors och Gatersbyn inom Färgelanda kommun om vill lämna följande synpunkter.

LRF anser att det är viktigt att skydda dricksvattentäkter. I de allra flesta fall så är vattenkvaliteten god vilket visar att den lagstiftning som finns och den hänsyn som den enskilde visar räcker mycket långt. Västvatten har tagit fram förslag till skyddsföreskrifter som kan innebära en hel del ökad byråkrati, och vissa fall mycket långtgående inskränkningar på fastigheter och med sänkta fastighetsvärden som följd. Förslaget har brister i riskvärdering och framförallt görs ingen analys av hur långt man kommer med befintlig lagstiftning. I skyddsföreskrifter ska man som långt som möjligt undvika dubbelregleringar för att undvika otydlighet och svårigheter att förhålla sig till regelverket. Vi anser här att skyddsföreskrifterna behöver en kraftig omarbetning. För en verksamhetsutövare tillkommer här 29 nya regler som man måste förhålla sig till. Historien visar att i de här täkterna klarar huvudmannen med befintlig lagstiftning att producera ett dricksvatten utan anmärkning. Är denna regelhysteri verkligen rimligt?

Fastställande av skyddsföreskrifter är en viktig process eftersom berörda sakägare får leva med föreskrifterna under verksamhetens fortsatta existens. Det är därför av oerhörd vikt att föreskrifterna blir förutsägbara, transparenta och väl avvägda utifrån de lokala förutsättningarna som råder på platsen. Vi motsätter oss därför att det i underlaget står att föreskrifterna skulle vara "normalföreskrifter". Det är för det första fel då handboken om skydd av dricksvattentäkter tydligt anger att skyddet ska anpassas efter de lokala förutsättningarna. Också i den nyligen avslutade drickvattenutredningen bekräfts att det är det förhållningsätt som ska fortsätta att gälla. För det andra kan vi konstatera att de föreslagna föreskrifterna är mycket mer långtgående än "normalföreskrifterna". De är också mer långtgående än de föreskrifter som Västvatten har haft ute på remiss i Munkedals kommun. Vid en genomläsning går det inte att se några avgörande skillnader i de faktiska förutsättningarna i Munkedal och Färgelanda. Föreskrifterna för vattentäkterna i Färgelanda innebär i vissa delar ett brukandeförbud vilket är en oerhörd långtgående inskränkning. Samtidigt som dessa föreskrifter innebär långtgående krav för

enskilda verksamhetsutövare, så bedriver Västvatten 2 av anläggningarna olagligt då man saknar vattendom för vattenuttaget. Rimligtvis borde en vattendom fastställas först innan långgående krav på fastighetsägare fastställs i föreskrifter.

Om föreslagna skyddsföreskrifter kvarstår innebär det att åkermarken inte går att bruka på ett hållbart sätt i primär zon. Huvudmannen behöver då betala ersättning till berörda markägare.

Ersättningsfrågan rörande inskränkningar i pågående markanvändning har varit föremål för en utredning (Ersättning vid rådighetsinskränkningar SOU 2013:59) Slutsatserna gällande vattenskyddsområden var bla

- Åtgärder vidtas i stor utsträckning i rent förebyggande syfte, dvs utan att någon förorening konstaterats.
- Skyddsnivån är mycket hög och leder till långtgående krav.
- Det är inte bara frågan om att vidta åtgärder mot verksamheter som utgör en faktisk risk, utan även mot verksamheter som utgör en potentiell risk.
- Bestämmelserna syftar i första hand till att bevara ett vattenområde, inte till att begränsa en pågående miljöskada.
- PPP är många gånger inte alls tillämplig i dessa fall.
- Det finns skäl att behandla inskränkningar vid vattenskyddsområde på samma sätt som inskränkningar vid naturreservat

Tillstånd

Vår uppfattning är att tillståndsansökningar för verksamhetsutövare som finns inom skyddsområdet ska vara kostnadsfria. De som råkar få sin verksamhet inom ett kommunalt vattenskyddsområde får ta på sig ett stort åtagande jämfört med andra verksamhetsutövare som inte råkar ha sin verksamhet inom vattenskyddsområde. Det vore därför rimligt att kommunen inte tar ut några avgifter för dem som får ta ett extra samhällsansvar. Det skulle också skapa neutralitet mot verksamhetsutövare som ligger utanför skyddsområdet. Vara kommun har nyligen upprättat en policy där vattenkollektivet tar kostnaden för tillståndsansökningarna. Kommunens erfarenhet i Vara är att dessa pengar är småpengar i sammanhanget och man i stället ser det som en investering i ett gott samarbete med verksamhetsutövarna.

Konsekvensutredning saknas

För föreskrifter enligt detta beslut som meddelas med stöd av 7 kap. 30 § miljöbalken gäller bestämmelserna i förordningen (2007:1244) om

konsekvensutredning vid regelgivning. Föreskrifter enligt 7 kap. 30 § har karaktär av generell giltighet för allmänheten. Enligt 4 § denna förordning ska innan en myndighet beslutar föreskrifter eller allmänna råd, myndigheten så tidigt som möjligt utreda föreskrifternas eller de allmänna rådens kostnadsmässiga och andra konsekvenser i den omfattning som behövs i det enskilda fallet och dokumentera utredningen i en konsekvensutredning. Enligt 5 § får om en myndighet bedömer att det saknas skäl att genomföra en konsekvensutredning, myndigheten besluta föreskrifter eller allmänna råd utan att vidta de åtgärder som sägs i 4 §. En sådan bedömning ska dokumenteras.

Också i dricksvattenutredningen föreslås att kommunerna ska vara skyldiga att genomföra en konsekvensanalys.

LRF anser att detta snarast måste verkställas av Färgelanda kommun innan ytterligare steg tas i processen.

Avsaknad av vattendom

Stigen och Gatersbyn saknar vattendom vilket innebär att verksamheten är olaglig (MB 11kap § 9). Någon laglig prövning av täktens utformning, lokalisering mm inte är gjord. Kanske borde vattentäkten ligga på en annan plats för att för att minska motstående intressen eller att det är miljömässigt bättre med en annan placering. Det framstår som mycket arrogant mot berörda fastighetsägare att ställa långtgående krav med förbud på en rad åtgärder samtidigt som huvudmannen saknar tillstånd för sin vattenverksamhet. En rimlig ordning är därför att först inhämta en vattendom för anläggningen och sedan ta beslut om skyddsföreskrifter.

Skyddsområden

Det finns anledning att ifrågasätta indelningen av de olika zonerna för de olika vattentäkterna. I några vattentäkter finns mäktiga lerlager, tex i Rösäter. Här finns inte någon anledning att ha så omfattande skyddsföreskrifter eftersom det mäktiga lerlagret skyddar vattentäkten vilket också står i det tekniska underlaget. Det kan därför finnas anledning att skilja på dessa områden genom att skapa sekundär zon A och B. Detta tillvägagångsätt har Västvatten tillämpat tidigare i Munkedal. Överlag är det inga direkt djuplodande analyser över skyddsområdets avgränsning.

Särskilda synpunkter på vattentäkter

Rösäter: Det behöver utredas om Rösäters vattentäkt står i direkt kontakt med Högsäters grundvattentäkt.

Det är omotiverat med en tertiär skyddszon vid Stigens vso och den kan därför tas bort.

Synpunkter på skyddsföreskrifter

2 § Hantering av petroleumprodukter

I dagsläget finns ett flertal parallella och delvis överlappande regelverk som berör samma aktörer. Det finns en uppenbar risk för dubbelregleringar och otydligheter för dem som ska leva med regelverket. Dessa finns idag:

1. 14 kapitlet miljöbalken (1998:808) om kemiska produkter och biotekniska organismer med tillhörande förordningar
2. Naturvårdsverkets föreskrifter NFS 2003:24 om skydd mot mark- och vattenförorening vid lagring av brandfarliga vätskor
3. MSB:s föreskrifter (MSBFS 2011:8) om cisterner och rörledningar för brandfarliga vätskor

Här har kommunen ett stort ansvar för att samordna regelverket så att det blir praktiskt hanterbart för de verksamhetsutövare som berörs av bestämmelserna.

Vår uppfattning är att reglerna bör harmonisera med annan lagstiftning, som exempelvis reglerna kring ADR tankar. Dessa omfattar 450 l och vi tycker därför att gränsen för anmälan/tillståndsplikt bör ligga där i stället. Alternativt kan föreskriften överensstämma med krav om 250 l som gäller som förslag i Munkedal.

Miljöfarliga kemiska produkter

Det är otydligt när verksamhetsutövaren ska krävas på tillstånd

Bekämpningsmedel

Det är viktigt att tillståndsprövningen sker på ett korrekt sätt och att kommunen har kompetens på området för att kunna göra en rättvis bedömning av tillståndsansökan. Det är också av betydelse att tillstånden blir mångåriga för att minimera den administrativa bördan och att det ges förutsättningar för ett långsiktigt planerande för företagen. Om den tertiära zonen kvarstår i Stigen vso så anser vi inte att tillståndsplikt är nödvändig i denna zon. Det brukar i regel inte föreskrivas tillståndsplikt i tertiär zon för ytvattentäkter.

Växtnäringsämnen

Att förbjuda både stallgödsel och handelsgödsel i primär zon är en extremt långtgående och orimlig föreskrift. Föreskriften motverkar en hållbar markanvändning och bidrar ej till kretsloppslösningar.

Konsekvensen blir att marken inte går att bruka längre på ett hållbart sätt eftersom marken måste tillföras de växtnäringsämnen som man plockar bort från marken genom skörd. För markägaren blir åkerjorden värdelös.

Det finns inget stöd i det tekniska underlaget för så långtgående föreskrifter. I bla Rösäter så är det mäktiga lerlager på 4 m vilket gör att risken är liten för påverkan av grundvattnet. Detta visar sej också på de mätvärden som är gjorda på vattenkvalitén.

Om man tittar på risk för smittor så finns ett flertal barriärer som minskar risken. Det sker en inaktivering av eventuella smittor dels vid lagring, dels vid spridning då solen avdödar smittor, därefter i jorden och till sist i grundvattnet. HaV har nyligen angett 2-3 månaders rinntid som tillräckligt skyddsavstånd för infiltrationsanläggningar intill enskilda dricksvattentäkter. Det vore en rimlig tillämpning här också för att inte ge onödiga inskränkningar och samtidigt bidra till en hållbar markanvändning. I kombination med dessa barriärer utspädningseffekten och det faktum att campylobacter är lättrenade i ett vattenverk så utgör inte stallgödselspridning någon beaktansvärd risk för vattenkvalitén.

Att ha tillståndsplikt i sekundär ses får ses som onödigt med tanke på den omfattande lagstiftning som finns kring gödselspridning. Området i Färgelanda ligger inom nitratkänsligt område och lantbrukare har då att förhålla sig till ett omfattande regelverk när det gäller spridning av växtnäring.

En tillståndsprövning innebär en ökad administration både för verksamhetsutövare och kommun utan att uppnå något ytterligare skydd av vattentäkten. Dessutom är det så att ett bildande av vattenskyddsområde innebär ökande krav på tillsyn på verksamhetsutövarna.

Vi ser därför att det inte behöver vara någon ytterligare reglering av växtnäring inom vso:t då det redan finns ett skarpt regelverk för området.

Djurhållning

Vi ser denna reglering som omotiverad och skapar byråkrati helt i onödan. Det är oklart vilka risker Västvatten ser för grundvattentäkterna när det gäller djurhållningen. I den pågående processen i Munkedal har Västvatten delvis gjort en annan bedömning där man anger att nyetablering av djurhållning är anmälningspliktig i primär och sekundär zon A och ingen anmälan i sekundär zon B.

Slam

Har inga direkta synpunkter på föreskriften, men vi noterar att kommunen i sin VA policy vill skapa kretslopp genom att återföra toalettavfall till åkermark. Men här ser man produkten som så farlig att den inte ska vara tillåten i någon av skyddszonerna. Om produkten anses så riskfylld, ska den då spridas överhuvudtaget på åkermark?

Timmer mm

Föreskriften om lagring av timmer mm kan också utgå. Föreskriften är hämtat ur NV:s handbok om bildande av vattenskyddsområden. Vad som avses med föreskriften är att reglera stora timmerterminaler vid sågverk eller upplag vid stora stormar som Gudrun. Lagstiftningen har dock ändrats och i dag är sådana upplag tillståndspliktiga. Så här skriver HaV i rapporten Bättre rådlös än rådvill?:

Havs- och vattenmyndigheten bedömer mot bakgrund av både förändrad lagstiftning och teknikutveckling inom området att rådet fyller en begränsad funktion idag. Timmer lagras i allt mindre omfattning på stora terminaler och aldrig direkt i sjöar och vattendrag. Miljöskyddsaspekter till följd av upplag av större mängder timmer regleras i särskild ordning. Om en verksamhet lokaliseras inom ett vattenskyddsområde så bör särskild hänsyn kunna tas till platsens speciella känslighet i den sedvanliga prövningen avseende miljöfarlig verksamhet. Rådet bör kunna upphävas.

Avloppsanläggningar

Det är tveksamt att ha en föreskrift om tillståndsplikt i sekundär zon då detta redan gäller enligt ordinarie lagstiftning. Ur HaVs rapport 2014:25:

"Nödvändigheten av att ha ett krav på tillstånd enligt vattenskyddsföreskrifter för små avlopp är dock mer tveksam med tanke på att det redan handlar om en verksamhet som idag alltid är tillståndspliktig eller anmälningspliktig hos kommunernas miljönämnd"

9 § Energianläggningar

Vi ser det inte som motiverat med ett förbud mot jordvärme i primär zon. Energianläggningarna är utrustade med skydd mot större läckage, det kan i värsta fall handla om ca 5 liter som läcker ut ifrån en punkterad

köldbärarslang. Den köldbärarvätska som idag används nästan uteslutande är etanol. Konsekvensen av ett eller till och med flera liktidiga läckage bedömer vi som försumbar.

Det är också mycket långtgående att begära in anmälan från redan befintliga anläggningar som tar värmeenergi u jord, vatten eller berg. Dessa uppgifter borde kommunen redan ha eftersom den typen av anläggningar är anmälningspliktiga. Föreskriften bör utgå.

Utan att känna till förutsättningarna på plats så är förbudet mot att ny anläggning för uttag av vatten mycket långtgående. Det är också ganska provocerande med tanke på att kommunen tar ut vatten på två av anläggningarna utan ett giltigt tillstånd. Om det nu skulle vara så att det finns fastigheter med privat brunn så borde kommunen erbjuda förmånlig anslutning av vatten. Det skulle också kunna vara så att det kommunala uttaget av vatten skadar de fastigheter som ligger inom upptagningsområdet.

Med vänlig hälsning

Christer Jansson

Verksamhetsutvecklare

LRF Västra Sverige

Arne Långström

Ordförande

LRF Färgelanda kommungrupp

LÄNSSTYRELSEN
VÄSTRA GÖTALANDS LÄN

Vattenvårdsenheten
Roger Rudolfsson
010-224 48 59

Yttrande
2016-12-19

Diarienummer
513-37910-2016

Sida 5
1(3)

Västvatten AB
tony.grantz@vastvatten.se

Länsstyrelsens yttrande gällande förslag till vattenskyddsområde och skyddsföreskrifter för vattentäkterna Gatersbyn, Rådanefors, Rösäter och Stigen i Färgelanda kommun

Ärendebeskrivning

Förslag till vattenskyddsområden och skyddsföreskrifter för rubricerade vattentäkter inkom för samråd till länsstyrelsen 2016-11-07. Synpunkter skall lämnas senast 2016-12-21.

Samråd sker i enlighet med 25 § förordning (1998:1252) om områdeskydd enligt miljöbalken. Beslut om vattenskyddsområde med tillhörande vattenskyddsföreskrifter, enligt 7 kap. 21 och 22 §§ MB, kommer att fattas av kommunfullmäktige i Färgelanda kommun.

Länsstyrelsen har yttrat sig skriftligt i tidigt samrådsskede (2016-06-09). Bolaget har i vissa delar reviderat och kompletterat förslaget, samt i bifogat PM kommenterat vilka bedömningar som ligger till grund för varför vissa av länsstyrelsens synpunkter inte arbetats in i förslaget.

Synpunkter på det tekniska underlaget

För samtliga skyddsområden har den specifika avrinningen hämtats från ”SMHI runoff map för åren 1931-1960”. Det borde finnas uppgifter som baseras på senare tidsserier.

När det gäller vattentäkten Stigen fanns i tidigare förslag till skyddszoner en vis marginal till isälvsavlagringens utbredning på jordartskartan vilket länsstyrelsen fann positivt.

I underlaget för Rösäter vattentäkt står på sidan 20 följande ”Hela isälvsavlagringen vid tingskullen föreslås därför ligga inom ett primärt skyddsområde för att kunna omfattas av hårdare restriktioner”. Den primära zonen omfattar dock inte hela Tingskullen.

Av underlaget för Rådanefors framgår att gränsen för sekundär går 10 meter ut i sjön Bruksviken vilket bedöms som ett tillräckligt stort säkerhetsavstånd. Någon motivering till detta redovisas inte.

I grundvattenprover från Gatersbyn har i grundvattnet påvisats alifater (C16-C35) och länsstyrelsen anser att det bör rekommenderas att kommunen utreder källan till detta.

I övrigt hänvisar Länsstyrelsen till relevanta delar i tidigare yttrande.

Synpunkter på föreslagna föreskrifter

Begreppet under uppsikt (2§) bör definieras. Likaså begreppen impregneringsmedel, lösningsmedel och miljöfarliga kemiska produkter (3§). Länsstyrelsen anser det mer praktiskt och fullt rimligt att förbjuda all fordonstvätt med undantag för avspolning med enbart kallt vatten eller tvätt i anläggning som miljöprövats genom anmälan eller tillståndsansökan enligt miljöbalken (4§). I undantaget gällande schaktning, grävning (16§) används prepositionen med vilket språkligt sett bedöms passa mindre bra.

Övriga synpunkter

Enligt länsstyrelsens mening är det av stor vikt att kommunen registrerar alla aktiva (även fungerande reservvattentäkter) i SGU:s vattentäcksarkiv samt regelbundet rapporterar in sina råvattenanalyser.

Upplysningar

När beslut om vattenskyddsområde med tillhörande föreskrifter har fattats och trätt i laga kraft skall beslutet omedelbart skickas dels till Länsstyrelsen och dels till Havs- och vattenmyndigheten, vilka har det regionala respektive nationella ansvaret för registerhållning av vattenskyddsområden.

Länsstyrelsen ska, enligt Naturvårdsverkets föreskrifter (NFS 2009:5) om kungörelse av beslut publicera nya eller förändra vattenskyddsområden i den nationella databasen skyddad natur (Vic Natur).

Länsstyrelsen behöver därför ha beslut om vattenskyddsområde samt karta över områdets avgränsningar i digitalt format, samt s.k. shape-filer redovisande vattenskyddsområdets yta (polygon) i koordinatsystemet sweref 99 TM.

Detta yttrande har lämnats av vattenmiljöhandläggare Roger Rudolfsson i samråd med vattenmiljöhandläggare Linda Danielsson.

Yttrande
2016-12-19

Diarienummer
513-37910-2016

157
3(3)

Länsstyrelsens ärendehantering är digital och denna skrivelse saknar därför underskrift.

Datum
2016-11-09

Diarienummer
1250-2016-000925-~~5~~¹⁵⁸

Norra Älvsborgs
Räddningstjänstförbund
Enhet Samhällsskydd

Handläggare

Benny Gustavsson
Enhetschef
0521-26 59 06
benny.gustavsson@brand112.se

Västvatten
Kanslibacken 9
451 81 Uddevalla

Yttrande angående vattenskyddsområde och skyddsföreskrifter för fyra grundvattentäkter i Färgelanda kommun

Ärende: Samråd
Kommun: Färgelanda

Yttrandet avser förslag till vattenskyddsområden i Färgelanda kommun.

Bedömning

Norra Älvsborgs Räddningstjänstförbund har tagit del av insända handlingar och har följande synpunkter:

Räddningstjänsten har inget att erinra. Dock bör Västvatten leverera GIS-underlag till Räddningstjänsten över dessa områden!

Övriga upplysningar

Inget.

Granskade handlingar

Meddelande om samråd, daterad 2016-11-07

Räddningstjänsten
Vänersborg 2016-11-09

Benny Gustavsson
Enhetschef

1(1)

Samråd förslag till vattenskyddsområden med föreskrifter för fyra vattentäkter i Färgelanda kommun

Sveriges geologiska undersökning (SGU) har den 7:e november 2016 erhållit rubricerat ärende för yttrande. Med anledning härav vill SGU framföra följande:

SGU har tidigare yttrat sig i ärendet (22:e juni 2016, SGUs dnr 33-1019/2016, yttrandet bifogas), men då till Sweco Environment AB vilka är konsulter åt Färgelanda vatten. De synpunkter på handlingarna som framfördes av SGU i det tidigare yttrandet har omhändertagits och förtydligats på ett bra sätt.

Utöver tidigare synpunkter vill SGU i samband med denna remiss tillägga följande kommentarer, främst gällande vattentäkten Gatersbyn 2.

SGU anser att det bör förtydligas om Färgelanda vatten har ett nyttjanderättsavtal med markägaren i stycket 2.2 (ägarförhållande).

SGU förelår vidare att den primära skyddszonens utbredning bör beräknas med uttaget 100 m³/dygn, detta med anledning av att vattentäkten Gatersbyn 2 utgör reservvattentäkt och enligt underlaget har en maximal kortvarig kapacitet på 100 m³/dygn men på lång sikt endast bedöms ge 30 m³/dygn. Även om vattentäkten inte klarar av att leverera denna mängd kontinuerligt är det inte osannolikt att i det fall den behövs kommer den under en kortare tid gå med hög kapacitet.

SGU vill även upplysa om att för det grundvattenmagasin som visas i bild 4 har en hydrogeologisk beskrivning i SGUs serie K sammanställts och beräknas vara tillgänglig under senare halvan av 2017.

Beslut i detta ärende har fattats av avdelningschef Göran Risberg.

I den slutliga handläggningen av ärendet har även statsgeologerna Lars-Ove Lång och Mattias Gustafsson, den senare föredragande, deltagit.

Göran Risberg

Mattias Gustafsson

Datum
2016-12-21

Beteckning
5.3.2-1611-0656

Ert datum
2016-11-07

Er beteckning

Vår referens
Bo Lind

Västvatten
Att: Tony Grantz
tony.grantz@vastvatten.se

Vattenskyddsområde och skyddsföreskrifter för fyra grundvattentäkter i Färgelanda kommun.

Samråd.

Statens geotekniska institut, SGI, har från Västvatten inbjudits att i samråd lämna yttrande i rubricerat ärende.

SGI noterar att vattentäkterna i Gaterbyn 2 samt Stigen berörs av områden som har förutsättningar för spontana skred. Vi uppfattar att vattentäkterna har funnits sedan en längre tid tillbaka, men vill ändå peka på vikten av att eventuell omgivningspåverkan från vattenuttagen följs upp och att skredrisken beaktas i markanvändningen.

SGI avstår för övrigt från att yttra sig i ärendet då markmiljö eller geotekniska säkerhetsfrågor inte primärt berörs.

Ärendets handläggning

Beslut i detta ärende har tagits av enhetschef HannaSofie Pedersen, efter föredragning av hydrogeolog Bo Lind som handlagt ärendet tillsammans med geotekniker Stefan Turesson och miljötekniker Jenny Vestin.

STATENS GEOTEKNISKA INSTITUT

Myndighetsfunktionen

Infrastruktur

Enligt uppdrag

Bo Lind

Statens geotekniska institut

Huvudkontor

Besöksadress: Olaus Magnus väg 35

581 93 LINKÖPING

Tel 013-20 18 00

Fax 013-20 19 14

Regionkontor Göteborg

Besöksadress: Hugo Grauers gata 5B

Postadress: 412 96 GÖTEBORG

Tel 031-778 65 60

Fax 031-778 59 40

Bankgiro 5211-0053

Org nr 20 21 00-0712

E-post sgi@swedgeo.se

Datum
2016-11-09Diariennr
2016/3237

Västvatten AB
Tony Grantz
Kanslibacken 9
451 81 Uddevalla
tony.grantz@vastvatten.se

Förslag till nya skyddsföreskrifter för fyra grundvattentäkter, Färgelanda kommun

Sammanfattning

Skogsstyrelsen har tagit del av utbredning och föreslagna skyddsföreskrifter för grundvattentäkterna; Gatersbyn, Rådanefors, Rösäter samt Stigen i Färgelanda kommun.

I samtliga paragrafer med rubriken **Timmer mm** kan man förstå att GROT-upplag inkluderas i begreppet ”och liknade”. GROT-upplag är vanligt när markägaren väljer att sälja grenar och toppar som biobränsle. Det är också vanligt att detta ligga som upplag under en längre period. Det kan därför vara förtydligande om begreppet nämns i föreskrifterna, om det avser att också gälla GROT-upplag.

I övrigt har vi inget att erinra.

Samuel Sjöberg
Skogskonsulent

Västvatten AB
Tony Grantz
tony.grantz@vastvatten.se

Kopia till:

Trafikverkets synpunkter angående samråd om vattenskyddsområde och vattenskyddsföreskrifter för fyra grundvattentäkter i Färgelanda kommun

Ärendet

Västvatten AB har översänt rubricerat ärende inkommen 2011-11-07 till Trafikverket för samråd.

För att öka dricksvattensäkerheten för de invånare i Färgelanda kommun som är anslutna till allmän dricksvattenförsörjning inrättas vattenskyddsområden med tillhörande skyddsföreskrifter för de fyra grundvattentäkterna Rösäter, Stigen, Rådanefors och Gatersby. Trafikverket är inbjudna till samråd med möjlighet att lämna yttrande på förslaget om vattenskydd för de aktuella vattentäkterna.

Rösäter grundvattentäkt

Väg

Närmaste statliga väg nr 172, ligger ca 90 m från gränsen för den sekundära zonen till det föreslagna vattenskyddsområdet. Vägen är en primär länsväg och utgör rekommenderad primär transportväg för farligt gods. Hastigheten uppgår till 90 km/timme på den aktuella sträckan. Vägen är 7.6 meter bred. Trafikmängden uppgår till 3 373 fordon per årsmedeldygn (ÅDT) var av 399 lastbilar per ÅDT, enligt trafikmätning utförd år 2013.

Övrigt

Det föreslagna vattenskyddsområdet ligger utanför detaljplanelagt område.

Trafikverkets synpunkter

Kommunen säkerställer att skyddsföreskrifter och insatser genomförs i samråd med Trafikverket i händelse av att en olycka sker på väg 172 med utsläpp av kemikalier eller drivmedel som riskerar att förorenar grundvattentäkten. Utsläpp av kemikalier eller drivmedel kommer att kunna påverka grundvattnet under lång tid.

Enligt Länsstyrelsens policy ska en riskanalys utföras för åtgärd som ligger inom 150 m från denna typ av trafikled. Trafikverket anser att Räddningstjänstens eventuella synpunkter på vattenskyddsområdet ska inhämtas och beaktas.

För att kunna upprätthålla funktion och standard på det statliga vägnätet förutsätter Trafikverket att normalt underhåll och skötsel inom vägområdet tillåts.

Trafikverket framhåller att åtgärder som påkallas på det allmänna transportnätet som en konsekvens av det föreslagna vattenskyddsområdet, ska utredas, projekteras och finansieras av kommunen i samråd med Trafikverket som beslutar i frågorna.

Stigen grundvattentäkt

Vägen

Väster om det föreslagna vattenskyddsområdet går närmaste statliga väg 173 genom samhället Stigen. Vägen ligger ca 170 m från gränsen för den primära zonen till det föreslagna vattenskyddsområdet. Vägen är ingår i funktionellt

prioriterat vägnät, FPV, för godstransporter och är primär länsväg. Hastigheten uppgår till 50 km/timme på den aktuella sträckan och vägen är 7.5 meter bred. Trafikmängden uppgår till 1 832 fordon per årsmedeldygn (ÅDT) var av 155 lastbilar per ÅDT, enligt trafikmätning utförd år 2013.

Övrigt

Det föreslagna vattenskyddsområdet ligger delvis inom detaljplanelagt område.

Trafikverket har vattenverksamhet genom bro över Brovattnets utlopp vid Östra Stigen 4:1 och 4:23 på väg 173 drygt 300 m söder om föreslaget vattenskyddsområde. Drygt 170 m söder om föreslaget vattenskyddsområde finns ett yt- och grundvattenskydd utmed väg 173 på en sträcka om ca 80 m.

Trafikverkets synpunkter

Kommunen säkerställer att skyddsföreskrifter och insatser genomförs i samråd med Trafikverket i händelse av att en olycka sker på väg 173 med utsläpp av kemikalier eller drivmedel som riskerar att förorenar grundvattentäkten. Utsläpp av kemikalier eller drivmedel kommer att kunna påverka grundvattnet under lång tid.

Trafikverket anser att Räddningstjänstens eventuella synpunkter på vattenskyddsområdet ska inhämtas och beaktas.

För att kunna upprätthålla funktion och standard på det statliga vägnätet förutsätter Trafikverket att normalt underhåll och skötsel inom vägområdet tillåts.

Trafikverket framhålla att åtgärder som påkallas på det allmänna transportnätet som en konsekvens av det föreslagna vattenskyddsområdet, ska utredas, projekteras och finansieras av kommunen i samråd med Trafikverket som beslutar i frågorna.

Rådanefors grundvattentäkt

Vägen

Närmaste statliga väg nr 173, ligger ca 40 m från gränsen för den sekundära zonen till det föreslagna vattenskyddsområdet. Vägen ingår i funktionellt prioriterat vägnät, FPV, för godstransporter och är primär länsväg. Den utgör också ett viktigt transportstråk enligt NRL. Hastigheten uppgår till 70 km/timme på den aktuella sträckan. Vägen är 6.5 meter bred. Trafikmängden uppgår till 1 967 fordon per årsmedeldygn (ÅDT) var av 169 lastbilar per ÅDT, enligt trafikmätning utförd år 2013.

Övrigt

Det föreslagna vattenskyddsområdet ligger utanför detaljplanelagt område.

Vattenverksamhet finns utmed väg 173 i form av vägtrumma, stentrumma 2x2,5 m, i Kuserudsån vid Norra Rådane, ca 500 m norr om vattenskyddsområdet och ytterligare en vägtrumma vid Mellanrådene 1:8 ca 300 m söder om vattenskyddsområdet..

Trafikverkets synpunkter

Kommunen säkerställer att skyddsföreskrifter och insatser genomförs i samråd med Trafikverket i händelse av att en olycka sker på väg 173 med utsläpp av kemikalier eller drivmedel som riskerar att förorenar grundvattentäkten. Utsläpp av kemikalier eller drivmedel kommer att kunna påverka grundvattnet under lång tid.

Enligt Länsstyrelsens policy ska en riskanalys utföras för åtgärd som ligger inom 150 m från denna typ av trafikled. Trafikverket anser att Räddningstjänstens eventuella synpunkter på vattenskyddsområdet ska inhämtas och beaktas.

För att kunna upprätthålla funktion och standard på det statliga vägnätet förutsätter Trafikverket att normalt underhåll och skötsel inom vägområdet tillåts.

Trafikverket framhålla att åtgärder som påkallas på det allmänna transportnätet som en konsekvens av det föreslagna vattenskyddsområdet, ska utredas, projekteras och finansieras av kommunen i samråd med Trafikverket som beslutar i frågorna.

Gatersbyn 2 grundvattentäkt

Vägen

Det föreslagna vattenskyddsområdets primära skyddszon ligger precis norr om statliga väg 173 och angränsar till den vägen. Väg 173 går också igenom den sekundära skyddszone samt sträcker sig utmed vägg 172 med minsta avstånd ca 50 meter till vägen 172.

Väg 173 är en primär länsväg och ingår i funktionellt prioriterat vägnät, FPV, för godstransporter och dagliga personresor. Hastigheten uppgår till 50 km/timme på den aktuella sträckan. Vägen är 8 meter bred. Trafikmängden uppgår till 1 516 fordon per årsmedeldygn (ÅDT) var av 126 lastbilar per ÅDT, enligt trafikmätning utförd år 2013.

Väg 172 är en primär länsväg och ingår i funktionellt prioriterat vägnät, FPV, för godstransporter och dagliga personresor. Vägen är också rekommenderad väg för farligt gods. Hastigheten uppgår till 90 km/timme på den aktuella sträckan. Vägen är 8 meter bred. Trafikmängden uppgår till 2 950 fordon per årsmedeldygn (ÅDT) var av 344 lastbilar per ÅDT, enligt trafikmätning utförd år 2013.

Övrigt

Det föreslagna vattenskyddsområdet ligger delvis inom detaljplanelagt område.

Vattenverksamhet som kan påverka vattenskyddsområdet finns i form av bro över Björvattnets utlopp (Lillån) vid Sångarud 2:2 och 2:3 samt åomgrävning där och på Gaterbyn 1:9 ca 250 m öster om föreslaget vattenskyddsområde vid väg 173. Från bro och öster ut kan det också finnas ytvattenförekomst från sjön Björvattnet som också har grundvattenförekomst. Ytvattenförekomst från vattendrag finns ca 240 m öster om vattenskyddsområde utmed väg 173.

Trafikverkets synpunkter

Kommunen säkerställer att skyddsföreskrifter och insatser genomförs i samråd med Trafikverket i händelse av att en olycka sker på väg 172 och väg 173 med utsläpp av kemikalier eller drivmedel som riskerar att förorenar grundvattentäkten. Utsläpp av kemikalier eller drivmedel kommer att kunna påverka grundvattnet under lång tid.

Enligt Länsstyrelsens policy ska en riskanalys utföras för åtgärd som ligger inom 150 m från denna typ av trafikled. Trafikverket anser att Räddningstjänstens eventuella synpunkter på vattenskyddsområdet ska inhämtas och beaktas.

För att kunna upprätthålla funktion och standard på det statliga vägnätet förutsätter Trafikverket att normalt underhåll och skötsel inom vägområdet tillåts.

Trafikverket framhåller att åtgärder som påkallas på det allmänna transportnätet som en konsekvens av det föreslagna vattenskyddsområdet, ska utredas, projekteras och finansieras av kommunen i samråd med Trafikverket som beslutar i frågorna.

Trafikverket ser fram emot fortsatt deltagande i ärendet.

Med vänlig hälsning

Patrik Alenklint
Samhällsplanerare

Övriga medverkande i ärendet: Eva-Lena Torudd

Högsäter 16-12-17

Historien om Högsäters reservvattentäkt i Rösäter:

Det var en gång-så brukar de flesta sagor börja,därför kan denna historien inte börja så eftersom alla sagor har ett lyckligt slut och den här historien bringar ingen lycka till någon. Kan möjligen säljas som filmmanuskript eftersom flera kriterier för detta uppfylls såsom lögner,hot samt bedrägligt uppsåt. Jag kommer bena ut alla ingredienserna i denna berättelsen.

En gång i tiden,lär väl varit någon gång mitten till sent 90-tal var det någon som kom på att Högsäter inte hade någon reservvattentäkt. Kommunen lejde då in ett konsultföretag som ansåg att Rösäter var en lämplig plats eftersom de sett på kartor att det var markerat att där fanns vattenställe så kontakt togs med min far som vid den tiden företrädde gården. Det skulle provborras och om vattnet dög så fanns det rejäla pengar att hämta enligt kommunens då utsända talesman K-G Svensson. Det skulle betalas ut ersättning per pumpad kubik och det sades inte ett ord om att detta skulle påverka gården alls. I efterhand kan jag tycka att min fars naivitet är pinsam men eftersom han jobbat i kommunal förvaltning i en stor del av sitt liv så agerade han utifrån det han visste av,att folk som företräder en kommun inte normalt far med osanning och det som sägs gäller. Till sin död i januari 2003 så väntade han på att vattentäkten skulle börja producera så att ersättningen skulle "rinna in". Jag kan tycka att det är oerhört lågt av en kommunrepresentant att producera så pass långtgående lögner för en åldring,som sagt,han visste inte bättre utan litade på det som sades.

Efter att farsan dog tog jag över skötseln av gården och det första jag fick höra var att inga invändningar mot eventuell provborring hade framförts och att det kommer inom kort bli ett vattenskyddsområde. Vid min invändning om utlovad ersättning påtalades att det finns inga bevis men som plåster på såren så kommer en intrångsersättning på 5000 kronor,och visst den kom men jag är glad att farsan hann dö innan han insåg att han blivit utsatt för bondfänger.

Nämnde ju i förtexten att det förekommit bedrägligt uppsåt,och detta får väl tillskrivas konsultföretaget som till dags dato inte gjort mer än tittat på lite kartor och tagit förmodligen rundhänt betalt av kommunen. Jag anser mig ha ganska bra koll på vatten omkring hela Rösäterdalen och vill nog säga att jag är den som verkligen kan vattenflöden där. Anser att Sweco lurat,och lurar färgelanda kommun på förmodligen ansenliga belopp när de påstår sig utrett vattenvägarna men det enda de gjort är att tittat lite på en karta och förmodligen kunnat lagt ut texten väl. Enligt min åsikt vet de inte ett skit. Högsäters primära och sekundära vattentäkter verkar som kommunicerande kärl och ingen avgränsning finns däremellan. Jag minns att vid mitt första möte efter farsans död skedde i Rösäter med Kenneth Marberg (han slutade strax efter detta,hade förmodligen någon skam i kroppen) K-G Svensson (numer pensionär,har vid senare samtal medgivit att om högsäter skulle haft en reservvattentäkt värd namnet skulle detta varit i ragnerudssjön) samt nån människa från Sweco som påstod att det fanns en klar avgränsning mellan vattentäkterna. Jag skulle vilja veta var den

avgränsningen finns. Jag har i mitt arbete gjort en hel del markarbeten längs rösäterdalen och en gemensam nämnare är att det är vatten överallt. Det som ansågs vara avskiljande berg har befunnits vara extermt poröst och vattengenomsläppligt. En numer avliden morbror borrhade efter bergvärme på sin tomt ganska exakt mitt emellan vattentäkterna och brunnsborrharen hade aldrig sett liknande vattenflöde. Vilken vattentäkt var det som berördes?

Jag är väldigt historieintresserad, speciellt rörande gårdens historia. Eftersom Rösäter innefattar ett gravfält så är gården och dess omgivningar noga dokumenterad sedan mitten av 30-talet via foton som tagits från gravfältet. Detta var innan det fanns resurser för att dränera åkermarken och man inser att de blöta partierna är på samma platser som idag. Intressant är att se att från tingskullen och nordväst över gården småhagane finns ett bälte med vattenkällor ner emot den primära vattentäkten på Högsäters prästgård och med vetskapen att berget däremellan är poröst och vattengenomsläppligt så finns det inget som talar för att det är två vattentäkter. Som bonus för de som intresseras av historia så ställde vägverket till med en giftskandal i stil med händelserna i Teckomatorp men inte heller detta påverkade vattenkvalite´n

En annan sak som Sweco aldrig berört är det som de flesta Högsätersbor är medvetna om dvs att på "skjutbanerakan" finns under 16 meter dy 80 meter klart vatten. Dåtida vägverket, som inte satt och gissade bakom kartor gjorde en riktig geologisk undersökning när vägen byggdes och breddades. Är detta kanske det primära tillrinningsområdet både för vattentäkten i Rösäter och vid prästgården? Sweco vet inte, de har ju bara tittat på kartor.

Ska vi komma till avdelningen hot så utfördes dessa från en annan representant från färgelanda kommun, Jan Myre´n hette han. I ett samtal angående reservvattentäkten påtalade jag att i delar av det primära skyddsområdet dvs i den nedlagda grusgropen fanns betydande mängder bly och koppar efter att denna använts som skjutbana mellan typ-52 till-94 och då sades ordagrant, tyvärr spelade jag inte in samtalet " nu ska du enbart hålla käften eftersom det blir markägaren som får sanera om det där kommer ut så tig för din egen skull" Jag påtalade att jag inte visste vem som ägde nämnda del av gropen, antingen trafikverket eller riksantikvarieämbetet pga gravhögarna på toppen. Efter det påpekandet ville han inte prata mer om detta.

En annan sak jag reagerade mot var på ett informationsmöte 161205 var att när jag läste igenom Sweco´s förslag till förbud inom primära skyddsområdet var att det skulle införas ett förbud mot påning och sponning i området..jag undrade hur de tänkte eftersom det behovet skulle aldrig uppkomma i en dylik grusås men då framkom det att hela konceptet var endast klippt och klistrat från andra skyddsområden så man kan alltså konstatera att även här förekommer ett bedrägeri eftersom inget arbete som gjorts gäller Rösäter specifikt utan är bara taget från vad som brukar vara praxis. Man kan inte förvänta sig mer från ett konsultföretag som bara gissar var tillrinningsområdet finns genom att titta på kartor.

Det har ju inte funnits någon stor brådska att inrätta ett vattenskyddsområde, beror väl framför allt av att Rösäters vattentäkt påverkas aldrig av något, trots vad Swecos så kallade geologer påstår i sina restriktioner när vattenskyddsområdet bildats. Under tiden vattentäkten funnits så har det drivits ett fullskaligt jordbruk med betande djur, spridning av stallgödsel och konstgödsel men inget har ju märkt på vattenproverna. Till detta kommer ju den kända förekomsten av stora mängder bly och koppar endast någon meter ovan grundvattennivån, de som känner till Rösäter vet att botten av grusgropen är grundvattennivån. Känns ju som väldigt märkligt att det helt plötsligt skulle vara en risk när motsatsen redan är bevisad, men detta beror förmodligen på att Sweco har ingen aning om var tillrinningsområdet till vattentäkten finns och därför luras kommunens representanter till att ta ett beslut på felaktiga grunder. Ett sätt att få svart på vitt vore att genomföra en fullständig geoteknisk undersökning av vattenkonsultföretag som utses opartiskt av t.ex LRF men då måste denna göras från skjutbanan vid Gudhemsbacken till Högsäters kyrka. Jag vet att detta är ett stort projekt till stor kostnad men jag hoppas ju kommunen mår om högsätersbornas bästa genom att försäkra sig om att det verkligen är en reservvattentäkt de levererar. Vore ju roligt att få utrett hur det egentligen ligger till eftersom vattentäkten i Rösäter aldrig, någonsin påverkats av något. Är väl ett nog så gott bevis på att Sweco inte alls har något på fötterna när de vill inrätta skydds zoner utifrån en karta!

Så, vilka slutar historien då illa för. De som lär drabbas hårdast är väl Högsätersborna som blir utan tjänligt vatten om något skulle hända, finns ju ingen reservvattentäkt. Kommunens representanter, eftersom de låtit sig lurats. Markägaren, som får en massa förbud på sin mark, både för det inte behövs och för att det faktiskt inte är en reservvattentäkt. Den stora vinnaren är Sweco men jag hoppas ju att Färgelanda kommun antingen åtar dem för bedrägeri eller ålägger dem att återbetala varenda utdebiterad krona-för skattebetalarnas skull!

Så vad händer nu? Ja, vattentäkten får gärna stå kvar, betesdjuren brukar tycka om att skrubba sig mot stängslet. Dock menar jag att det finns fortfarande ingen reservvattentäkt om det skulle ske en olycka där tillrinningsområdet finns. Mitt förslag är att låt vattentäkten i Rösäter vara kvar och jag förstår om politiker och annat måste visa dådkraft. Gör därför följande skyddsområden : det inhägnade området vid pumpstationen blir primär skyddszon, en meter utanför blir sekundär. Sen lovar jag personligen att gräva ett schakt in till ragnerudssjön så att Högsätersborna kan få en riktig reservvattentäkt.

Ulf Jonasson, representant Rösäter 1:3

Haglund Kristina

Från: jan.sandell@telia.com
Skickat: den 27 december 2016 12:14
Till: Tony Grantz
Ämne: Vattenskyddsområde Rådanefors

Till Västvatten, Tony Grantz.

Hej
Som fastighetsägare till Mellområdene 1:17 vill vi lämna följande synpunkter på det utsända förslaget till vattenskyddsområde för Rådanefors dricksvattentäkt.

Angående förslaget till skyddsföreskrifter:

Fordonstvätt med biologiskt lätt nedbrytbara rengöringsmedel bör ej kräva tillstånd i sekundär skyddszon.
Spridning av stallgödsel för trädgårdsodling för hushållets eget behov bör ej kräva tillstånd i sekundär skyddszon.

Angående tekniskt underlag:

Det inger oro att avloppsreningsverket och behandlingsdammarna utpekas som en risk för vattentäkten. Som anslutna till dricksvattennätet anser vi att skyddet av dricksvattnet måste prioriteras. I handlingarna står att det finns risk att spillvatten från en av dammarna infiltrerar ned i berget och kan påverka grundvattenkvaliteten och att dammarna bör vara helt täta eller avvecklas. Hur används dessa avloppsdammar idag? Är den nya avloppsreningsmetodik som infördes fortfarande igång? Har detta utvärderats? Som VA-abonnent vore det intressant med information om detta. Vi förutsätter att Västvatten och kommunen tar ställning till vilka åtgärder som bör vidtas för att eliminera risken för dricksvattnets kvalitet.

/Med vänlig hälsning
Jan och Barbara Sandell

Rådanefors, Näsberget 8
458 93 Färgelanda
Jans mobil 0727-170093

Synpunkter på Förslag till föreslaget Vattenskyddsområde Gatersbyn 2

Med anledning av den dokumentation vi fått avseende införande av ett Vattenskyddsområde Gatersbyn 2, där IAC Fastighet ingår i sekundär skyddszon, **vill vi med detta brev uppmärksamma er på de problem införandet av föreslaget Vattenskyddsområde skulle innebära.**

Nedan ett antal argument om vad som påverkar vid Normal driftläge och vid onormalt driftläge

1. Vi har väldigt svårt att förstå att ni planerar ett vattenskydds område som omfattar Färgelandas största arbetsgivare utan att ta reda på vilken omfattning vår verksamhet har. I rapporten nämns 150 anställda vilket för närvarande är 450 personer, beskrivningen av vilken typ av produktion och i vilken omfattning är direkt felaktig. Med hänvisning till ovanstående så anser vi att en ny studie måste göras för att se vilka begränsningar ett vattenskyddsområde innebär för IAC i sin möjlighet att verka på platsen i en framtid.
2. Det finns i er beskrivning uppgift om att det endast är en reservanläggning med en uppskattad kapacitet av ca 30 m³ / dygn, och nuvarande behov är ca: 364 m³/ dygn. Det innebär att det endast täcker upp ca 10 % av behovet. Vi anser att denna vattentäkt inte är avgörande för kommunens vattenbehov utan andra möjligheter måste utredas.
3. Uppgifterna om IAC s verksamhet så står det inget om 2 av våra kärnverksamheter som är Formsprutning och Måleri. I vårt måleri används en betydande mängd av Färg som innehåller Lösningsmedel i olika stor grad. Denna verksamhet genererar en hel del farligt avfall (2§, 3§),som förvaras inom det av er föreslagna området. (1000 lit) Visserligen så sker denna förvarning enligt gällande föreskrifter hos vår tillsynsmyndighet (Dalslands Miljönämd), men stor potentionell risk finns att det kan uppstå spill vid transport från produktionslokal till förvarningsutrymmet någon gång i framtiden.
4. Det nämns inget i er rapport om att det sen ca 10 år tillbaks, i Stadsplanen, finns en planerad utfartsväg (15§ Väg), som kommer att dras från IAC och ansluta på grusväg ovanför Vattentäkten innan utfarten vid Stelab och sedan ut på Väg 173
Då vår verksamhet är mycket expansiv framgent så kommer sannolikt denna väg att anläggas inom de närmaste åren, för att få ett bättre Logistikflöde i verksamheten.
Detta är en parameter som avsevärt påverkar risken för spill från någon Lastbil.
Det går ca 50-60 Trailer / dag från fabriken med gods.
5. Det finns enl. 10§ förbud mot att ha upplag av träprodukter i större omfattning.
IAC har ett mycket stort antal Impregneade träpallar som förvaras utomhus inom er föreslagna Sekundära skyddszon. Risken är att urlakning av impregnering ur dessa kan påverka vattentäkten negativt.
6. Det finns inom skyddsazonen ca 6 st stora 40 m³ Sopcontainers (11§ Avfall)med div. olika fraktioner av Indusatriavfall. Risk finns att någon av dessa Containers är inte alltid helt täta

varför risk för att urlakning skulle kunna ske i framtiden vilket skulle kunna påverka vattentäkten.

7. Upplag av snö, (14§ Snö), förekommer inom Skyddszonen då det är stora ytor att röja så att truckar och lastbilar skall kunna lastas och lossas.
8. (15§ Väg). Snöbekämning sker dagligen vintetid för att säkerställa en säker Logistikhantering

IAC Färgelanda är kommunens största privata arbetsgivare och är för närvarande i en expansiv fas. IAC ser ert förslag som ett stort hinder att utveckla verksamheten och kommer i förlängningen att påverka vår möjlighet att bedriva verksamheten i den omfattning som vi har idag. Både kostnads mässigt och praktiskt. Som ett ISO 14001 certifierad företag så har vi ett miljölednings system och därmed de kontroller som krävs för att minimera vår miljöpåverkan samt att vi med god marginal uppfyller utsläppsnivåer som vi enligt lag är skyldiga att hålla oss under. Därmed anser vi att vi uppfyller den miljöhänsyn som åligger oss.

IAC utgår med hänvisning till ovanstående att ytterligare faktainsamling kommer ske och en ny rapport som ger en nyanserad bild med korrekt beskrivning av konsekvenser av förslaget vattenskyddsområde.

Kontaktperson i detta ärende är Platschef Mikael Andersson
Mikael.Andersson@iacgroup.com

2017-02-23 Ingemar Sundén
Ingemar.Sunden@iacgroup.com

SAMRÅDSREDOGÖRELSE: BILAGA 5A

Generella yttrande för samtliga vattenskyddsområden

UPPDRAG Färgelanda VSO	UPPDRAGSLEDARE Kristina Haglund	DATUM 2018-03-07
UPPDRAGSNUMMER 13002491	UPPRÄTTAD AV Kristina Haglund	

Inkomna yttranden från fastighetsägare, verksamhetsutövare och myndigheter samt Västvattnens bemötanden på dessa yttranden

Samtliga inkomna yttranden redovisas i Bilaga 4. Ett sammandrag av generella synpunkter gällande samtliga vattenskyddsområden redovisas nedan.

Dalslands miljö- och energinämnd	
Dalslands miljö- och energinämnds synpunkter	<p>Synpunkter på föreslagna skyddsföreskrifter:</p> <p>§2 Petroleumprodukter: Det blir viktigt att informera de som bor och är verksamma inom skyddsområdena att de inte får hantera mer än 25 liter petroleumprodukter utan tillstånd. Avstämning bör ske med räddningstjänstens regler, eventuellt godkänner de förvaring upp till 100 liter.</p> <p>§4 Fordonstvätt: Miljökontoret anser att det är bättre att ha förbud mot att använda miljöskadliga medel inom primär och sekundär skyddszon. Biltvätt bör istället ske i tvätthall som är avsedd för detta. En ytterligare fördel är att administration med tillståndsplikt undviks. Det blir viktigt med information till de berörda.</p> <p>§10 Timmer mm: Det finns en otydlighet i vad som menas med "överstigande en avverknings säsong". Vid handläggning av avverkningsärenden inom vattenskyddsområden så förelägger miljökontoret om försiktighetsmått och där tidsbegränsas eventuella upplag av skogsprodukter. Normalt ligger inte timret kvar mer än några veckor efter avverkning.</p> <p>§17 Lagring och utvinning av värme mm. Beträffande förslaget 17A så kan det noteras att det redan råder anmälningsplikt på värmepumpar enligt miljöbalken så de flesta borde redan ha anmälts och finnas i miljökontorets register. Dessa behöver inte anmälas igen. Det är</p>

1 (14)

Sweco
Södergatan 1
SE-462 34 Vänersborg, Sverige
Telefon +46 (0)521 57 55 50
Fax +46 (0)521 65510
www.sweco.se

Sweco Environment AB
Org.nr 556346-0327
Styrelsens säte: Stockholm

Kristina Haglund
Miljökonsult
Vänersborg
Telefon direkt +46 (0)521 57 55 55
Mobil +46 (0)725 41 16 55
kristina.haglund@sweco.se

	<p>dessutom rättsligt tveksamt om det överhuvudtaget går att ställa ett sådant retroaktivt krav.</p> <p>§18 Uttag av vatten: Det finns troligen ett begränsat antal brunnar inom vattenskyddsområdena. Viktigt att information ges om vad som gäller inom vattenskyddsområdena.</p> <p>§19 Allmänna bestämmelser Från och med 1 januari 2017 byter Dalslands miljönämnd namn till Dalslands miljö- och energinämnd och förvaltningen till Dalslands miljö- och energikontor.</p> <p>Synpunkter på Rösätters vattenskyddsområde</p> <p>Återfinns i Bilaga 5b</p> <p>Synpunkter på Stigens vattenskyddsområde</p> <p>Återfinns i Bilaga 5c</p> <p>Synpunkter på Rådanefors vattenskyddsområde</p> <p>Återfinns i Bilaga 5d</p> <p>Synpunkter på Gatersbyns vattenskyddsområde</p> <p>Återfinns i Bilaga 5e</p>
<p>Västvattens bemötande</p>	<p><i>Dalslands miljö- och energinämnd skriver att det är viktigt att informera vad som gäller inom vattenskyddsområden med avseende på petroleumprodukter och uttag av vatten. Västvatten delar denna uppfattning och avser att tillsammans med Dalslands miljö- och energinämnd ta fram ett informationsblad till berörda fastighetsägare och verksamhetsutövare. Detta blir aktuellt när vattenskyddsområdena har fastslagits och syftet är att informera om vilka regler som gäller inom vattenskyddsområdena.</i></p> <p><i>Gällande föreskrift (§2) om petroleumprodukter har Västvatten inte för avsikt att ändra föreslagen volym på 25 l. Det stämmer att det finns föreskrifter (MSB SF 2013:3) som tillåter privatpersoner att hantera 100 liter brandfarliga varor utan tillstånd. Dock är dessa föreskrifter inte avsedda att gälla inom ett vattenskyddsområde. Västvatten bedömer det som rimligt att hårdare krav kan ställas inom ett vattenskyddsområde. Vid arbete med andra vattenskyddsområden i Västra Götalands län har länsstyrelsen haft som praxis att förordna 25 l som en rimlig volym att hantera utan tillstånd eller anmälan.</i></p> <p><i>Gällande föreskrift (§4) om fordonstvätt så håller Västvatten med Dalslands miljö- och energinämnd att det blir tydligare att förbjuda</i></p>

2 (14)

SAMRÅDSREDOGÖRELSE: BILAGA 5A
2018-03-07

	<p>fordonstvätt inom primär och sekundär skyddszon. Västvatten har reviderat § 4 för alla fyra vattenskyddsområdena. (Rev 1)</p> <p>Gällande föreskrift (§10) så är "avverkningssäsong" definierad i bilaga A i skyddsföreskrifterna.</p> <p>Föreskrift 17A kommer att strykas ur skyddsföreskrifterna enligt Dalslands miljö- och energinämnds förslag (Rev 2).</p> <p>Västvatten avser att ändra namnet Dalslands miljönämnd till "kommunala nämnden för miljöfrågor i Färgelanda kommun" i skyddsföreskrifter och tekniska beskrivningar (Rev 3)</p>
--	--

Havs- och Vattenmyndigheten	
Yttrande Havs- och vattenmyndigheten	Havs- och vattenmyndigheten avstår från att yttra sig i rubricerat ärende.
Västvattens bemötande	---

Jordbruksverket	
Jordbruksverket vattenmyndigheten	Jordbruksverket avstår från att yttra sig i rubricerat ärende.
Västvattens bemötande	---

Lantmäteriet	
Lantmäteriet	Lantmäteriet har inget att erinra mot upprättat förslag till vattenskyddsområden och skyddsföreskrifterna för de fyra grundvattentäkterna i Färgelanda kommun.
Västvattens bemötande	---

LRF i samband med framtagning av VA-strategin i Färgelanda kommun	
LRF	I samband med framtagning av VA-strategin i Färgelanda kommun inkom synpunkter från LRF som berörde vattenskyddsområdena.

	<p>Synpunkterna vidarebefordrades av Samhällsbyggnadsavdelningen, Färgelanda kommun till Västvatten 2016-10-10. LRF har även ett yttrat sig i ett separat utlåtande under samrådstiden, se nedan.</p> <p>Nedan är sammanfattning av LRF:s yttrande för VA-strategin som berör inrättande av vattenskyddsområden:</p> <p>”För de verksamheter och markägare som kommer att hamna inom ett vattenskyddsområde innebär stora kostnader och inskränkningar i fastigheten. Fastighetsvärdet kan kraftigt urholkas om man hamnar under ett sådant områdesskydd. Det är inte rimligt att enskilda ska bära denna kostnad och därför måste vattenkollektivet betala ersättning för dessa intrång</p> <p>Även administrativa merkostnader som åläggs markägare/brukare som hamnar inom ett vattenskyddsområde bör betalas av vattenkollektivet. Kommunen bör i första hand titta på samverkan med andra kommuner för att koppla ihop varandras vattennät för att säkerställa framtida vattenförsörjning.”</p>
<p><i>Västvattens bemötande</i></p>	<p><i>Västvattens förstår att det innebär inskränkningar för en verksamhet att hamna inom ett vattenskyddsområde. Med ägande och verksamhet följer också ett ansvar och en skyldighet att använda egendom så att den inte skadar andras intresse.</i></p> <p><i>Västvattens ståndpunkt är att VA-kollektivet inte kan betala de administrativa merkostnader som åläggs verksamhetsutövare inom ett vattenskyddsområde. VA-avgifter får endast användas för att täcka så kallade nödvändiga kostnader för att ordna och driva en va-anläggning (30 § lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster). Vidare får individuellt inriktat stöd till enskilda näringsidkare bara lämnas om det finns synnerliga skäl för det (2 kap. 8 § kommunallagen). Om en skyddsföreskrift innebär att pågående markanvändning inom berörd del av en fastighet avsevärt försvåras, har fastighetsägaren enligt 31 kap. 4 § Miljöbalken rätt till ersättning. Dock är verksamhetsutövaren skyldig att iakttä miljöbalkens allmänna hänsynsregler i förhållande till vattentäkten.</i></p> <p><i>Färgelanda kommun har tidigare tittat på möjligheten att koppla ihop Stigen och Färgelandas vattennät. I dagsläget finns det inga planer på att anlägga en vattenledning mellan orterna eftersom det innebär stora kostnader.</i></p>

LRF Västra Götaland/Färgelanda

LRF Västra Götaland/Färgelanda

Sammanfattning av LRF:s synpunkter:

Allmänt: I skyddsföreskrifter ska man så långt som möjligt undvika dubbelregleringar för att undvika otydlighet och svårigheter att förhålla

4 (14)

SAMRÅDSREDOGÖRELSE: BILAGA 5A
2018-03-07

	<p>sig till regelverket. Vi anser här att skyddsföreskrifterna behöver en kraftig omarbetning.</p> <p>Vi motsätter oss att det i underlaget står att föreskrifterna skulle vara "normalföreskrifter". Det är för det första fel då handboken om skydd av dricksvattentäkter tydligt anger att skyddet ska anpassas efter de lokala förutsättningarna. För det andra kan vi konstatera att de föreslagna föreskrifterna är mycket mer långtgående än "normalföreskrifterna". De är också mer långtgående än de föreskrifter som Västvatten har haft ute på remiss i Munkedals kommun. Vid en genomläsning går det inte att se några avgörande skillnader i de faktiska förutsättningarna i Munkedal och Färgelanda.</p> <p>Tillstånd: Vår uppfattning är att tillståndsansökningar för verksamhetsutövare som finns inom skyddsområdet ska vara kostnadsfria. De som råkar få sin verksamhet inom ett kommunalt vattenskyddsområde får ta på sig ett stort åtagande jämfört med andra verksamhetsutövare som inte råkar ha sin verksamhet inom vattenskyddsområde. Det vore därför rimligt att kommunen inte tar ut några avgifter för dem som får ta ett extra samhällsansvar. Det skulle också skapa neutralitet mot verksamhetsutövare som ligger utanför skyddsområdet.</p> <p>Konsekvensutredning: För föreskrifter enligt detta beslut som meddelas med stöd av 7 kap. 30 § miljöbalken gäller bestämmelserna i förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning. Enligt 4 § denna förordning ska innan en myndighet beslutar föreskrifter eller allmänna råd, myndigheten så tidigt som möjligt utreda föreskrifternas eller de allmänna rådens kostnadsmässiga och andra konsekvenser i den omfattning som behövs i det enskilda fallet och dokumentera utredningen i en konsekvensutredning. Enligt 5 § får om en myndighet bedömer att det saknas skäl att genomföra en konsekvensutredning, myndigheten besluta föreskrifter eller allmänna råd utan att vidta de åtgärder som sägs i 4 §. En sådan bedömning ska dokumenteras.</p> <p>Också i dricksvattenutredningen föreslås att kommunerna ska vara skyldiga att genomföra en konsekvensanalys.</p> <p>LRF anser att detta snarast måste verkställas av Färgelanda kommun innan ytterligare steg tas i processen.</p> <p>Vattendom: Stigen och Gatersbyn saknar vattendom vilket innebär att verksamheten är olaglig (MB 11kap § 9). Någon laglig prövning av tåktens utformning, lokalisering mm inte är gjord. Det framstår som mycket arrogant mot berörda fastighetsägare att ställa långtgående krav med förbud på en rad åtgärder samtidigt som huvudmannen saknar tillstånd för sin vattenverksamhet. En rimlig ordning är därför att först inhämta en vattendom för anläggningen och sedan ta beslut om skyddsföreskrifter.</p>
--	--

5 (14)

SAMRÅDSREDOGÖRELSE: BILAGA 5A
2018-03-28

	<p>Skyddsområden: Det finns anledning att ifrågasätta indelningen av de olika zonerna för de olika vattentäkterna. I några vattentäkter finns mäktiga lerlager, t.ex. i Rösäter. Här finns inte någon anledning att ha så omfattande skyddsföreskrifter eftersom det mäktiga lerlagret skyddar vattentäkten vilket också står i det tekniska underlaget. Det kan därför finnas anledning att skilja på dessa områden genom att skapa sekundär zon A och B. Detta tillvägagångssätt har Västvatten tillämpat tidigare i Munkedal. Överlag är det inga direkt djuplodande analyser över skyddsområdets avgränsning.</p> <p>Synpunkter på skyddsföreskrifterna</p> <p>§2 Petroleumprodukter: I dagsläget finns ett flertal parallella och delvis överlappande regelverk som berör samma aktörer. Det finns en uppenbar risk för dubbelregleringar och otydligheter för dem som ska leva med regelverket. Dessa finns idag:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. 14 kapitlet miljöbalken (1998:808) om kemiska produkter och biotekniska organismer med tillhörande förordningar 2. Naturvårdsverkets föreskrifter NFS 2003:24 om skydd mot mark- och vattenförorening vid lagring av brandfarliga vätskor 3. MSB:s föreskrifter (MSBF 2011:8) om cisterner och rörledningar för brandfarliga vätskor <p>Här har kommunen ett stort ansvar för att samordna regelverket så att det blir praktiskt hanterbart för de verksamhetsutövare som berörs av bestämmelserna.</p> <p>Vår uppfattning är att reglerna bör harmonisera med annan lagstiftning, som exempelvis reglerna kring ADR tankar. Dessa omfattar 450 l och vi tycker därför att gränsen för anmälan/tillståndsplikt bör ligga där i stället. Alternativt kan föreskriften överensstämja med krav om 250 l som gäller som förslag i Munkedal.</p> <p>§3 Miljöfarliga kemiska produkter: Det är otydligt när verksamhetsutövaren ska krävas på tillstånd</p> <p>§5 Bekämpningsmedel: Det är viktigt att tillståndsprövningen sker på ett korrekt sätt och att kommunen har kompetens på området för att kunna göra en rättvis bedömning av tillståndsansökan. Det är också av betydelse att tillstånden blir mångåriga för att minimera den administrativa bördan och att det ges förutsättningar för ett långsiktigt planerande för företagen.</p> <p>§6 Växtnäringsämnen: Att förbjuda både stallgödsel och handelsgödsel i primär zon är en extremt långtgående och orimlig föreskrift. Föreskriften motverkar en hållbar markanvändning och bidrar ej till kretslopps lösningar.</p>
--	--

6 (14)

SAMRÅDSREDOGÖRELSE: BILAGA 5A
2018-03-07

	<p>Konsekvensen blir att marken inte går att bruka längre på ett hållbart sätt eftersom marken måste tillföras de växtnäringsämnen som man plockar bort från marken genom skörd. För markägaren blir åkerjorden värdelös.</p> <p>Det finns inget stöd i det tekniska underlaget för så långtgående föreskrifter. I bl.a. Rösäter så är det mäktiga lerlager på 4 m vilket gör att risken är liten för påverkan av grundvattnet. Detta visar sej också på de mätvärden som är gjorda på vattenkvalitén.</p> <p>Om man tittar på risk för smittor så finns ett flertal barriärer som minskar risken. Det sker en inaktivering av eventuella smittor dels vid lagring, dels vid spridning då solen avdödar smittor, därefter i jorden och till sist i grundvattnet. HaV har nyligen angett 2-3 månaders rinntid som tillräckligt skyddsavstånd för infiltrationsanläggningar intill enskilda dricksvattentäkter. Det vore en rimlig tillämpning här också för att inte ge onödiga inskränkningar och samtidigt bidra till en hållbar markanvändning. I kombination med dessa barriärer utspädningseffekten och det faktum att campylobakter är lättrenade i ett vattenverk så utgör inte stallgödselspridning någon beaktansvärd risk för vattenkvalitén.</p> <p>Att ha tillståndsplikt i sekundär ses får ses som onödigt med tanke på den omfattande lagstiftning som finns kring gödselspridning. Området i Färgelanda ligger inom nitratkänsligt område och lantbrukare har då att förhålla sig till ett omfattande regelverk när det gäller spridning av växtnäring.</p> <p>En tillståndsprövning innebär en ökad administration både för verksamhetsutövare och kommun utan att uppnå något ytterligare skydd av vattentäkten. Dessutom är det så att ett bildande av vattenskyddsområde innebär ökande krav på tillsyn på verksamhetsutövarna.</p> <p>Vi ser därför att det inte behöver vara någon ytterligare reglering av växtnäring inom vso:t då det redan finns ett skarpt regelverk för området.</p> <p>§7 Djurhållning: Vi ser denna reglering som omotiverad och skapar byråkrati helt i onödan. Det är oklart vilka risker Västvatten ser för grundvattentäktena när det gäller djurhållningen. I den pågående processen i Munkedal har Västvatten delvis gjort en annan bedömning där man anger att nyetablering av djurhållning är anmälningspliktig i primär och sekundär zon A och ingen anmälan i sekundär zon B.</p> <p>§8 Avloppsanläggningar: Det är tveksamt att ha en föreskrift om tillståndsplikt i sekundär zon då detta redan gäller enligt ordinarie lagstiftning.</p>
--	---

	<p>§9 Slam: Har inga direkta synpunkter på föreskriften, men vi noterar att kommunen i sin VA policy vill skapa kretslopp genom att återföra toalettavfall till åkermark. Men här ser man produkten som så farlig att den inte ska vara tillåten i någon av skyddszonerna. Om produkten anses så riskfylld, ska den då spridas överhuvudtaget på åkermark?</p> <p>§10 Timmer mm: Föreskriften om lagring av timmer mm kan också utgå. Föreskriften är hämtat ur NV:s handbok om bildande av vattenskyddsområden. Vad som avses med föreskriften är att reglera stora timmerterminaler vid sågverk eller upplag vid stora stormar som Gudrun. Lagstiftningen har dock ändrats och i dag är sådana upplag tillståndspliktiga.</p> <p>§17 Lagring och utvinning av värme mm: Vi ser det inte som motiverat med ett förbud mot jordvärme i primär zon. Energianläggningarna är utrustade med skydd mot större läckage, det kan i värsta fall handla om ca 5 liter som läcker ut ifrån en punkterad köldbärarslang. Den köldbärarvätska som idag används nästan uteslutande är etanol. Konsekvensen av ett eller till och med flera liktidiga läckage bedömer vi som försumbar.</p> <p>Det är också mycket långtgående att begära in anmälan från redan befintliga anläggningar som tar värmeenergi ur jord, vatten eller berg. Dessa uppgifter borde kommunen redan ha eftersom den typen av anläggningar är anmälningspliktiga. Föreskriften bör utgå.</p> <p>§18 Uttag av vatten: Utan att känna till förutsättningarna på plats så är förbudet mot att ny anläggning för uttag av vatten mycket långtgående. Det är också ganska provocerande med tanke på att kommunen tar ut vatten på två av anläggningarna utan ett giltigt tillstånd. Om det nu skulle vara så att det finns fastigheter med privat brunn så borde kommunen erbjuda förmånlig anslutning av vatten. Det skulle också kunna vara så att det kommunala uttaget av vatten skadar de fastigheter som ligger inom upptagningsområdet.</p> <p>Synpunkter på Rösätters vattenskyddsområde</p> <p>Återfinns i Bilaga 5b</p> <p>Synpunkter på Stigens vattenskyddsområde</p> <p>Återfinns i Bilaga 5c</p>
<p><i>Västvattnets bemötande</i></p>	<p><i>Västvattnet har efter inkomna synpunkter från samrådet reviderat och ändrat i skyddsföreskrifterna för att göra dessa tydligare och för att anpassa bättre till lokala förutsättningar. Angående vattenskyddsområden i Munkedals kommun som LRF hänvisar till så skiljer sig förutsättningarna mellan de olika vattenskyddsområdena.</i></p>

8 (14)

SAMRÅDSREDOGÖRELSE: BILAGA 5A
2018-03-07

	<p><i>Exempelvis består markförhållandena i Håby och Dingle i Munkedal kommun till stor del av mäktiga lerlager vilket möjliggör mindre restriktiva skyddsföreskrifter.</i></p> <p><i>Västvattens förstår att det innebär inskränkningar för en verksamhet att hamna inom ett vattenskyddsområde. Med ägande och verksamhet följer också ett ansvar och en skyldighet att använda egendom så att den inte skadar andras intresse. Västvattens ståndpunkt är att VA-kollektivet inte kan betala de administrativa merkostnader som åläggs verksamhetsutövare inom ett vattenskyddsområde. VA-avgifter får endast användas för att täcka så kallade nödvändiga kostnader för att ordna och driva en va-anläggning (30 § lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster).</i></p> <p><i>Angående en konsekvensutredning som LRF hänvisar till så avser förordningen 2007:1244 förvaltningsmyndigheter under regeringen. Kommunala bolag (som Färgelanda Vatten AB) eller kommunfullmäktige är inte en förvaltningsmyndighet under regeringen. Vidare så står det i handboken för vattenskyddsområden (2010:5) att det inte finns några krav på att utföra konsekvensutredningar för föreskrifter enligt 7 kap 22 § miljöbalken för vattenskyddsområde. Med stöd av ovan nämnda dokument så anser inte Västvatten att en konsekvensutredning måste utföras. Det är korrekt att ett förslag i Dricksvattenutredningen är att Konsekvensutredningar för vattenskyddsområden ska bli krav, men inget beslut finns från Regeringen om förslaget.</i></p> <p><i>Det är beklagligt att det inte finns en vattendom för Stigen och Gatersbyn. Västvatten avser att söka vattendom för dessa vattentäkter snarast möjligt. Det finns dock inga juridiska hinder att först inrätta ett vattenskyddsområde och sen söka vattendom.</i></p> <p><i>Framtagandet av vattenskyddsområdena har följt gängse praxis och metodik och är därmed framtagna med myndigheternas stöd. Avstämning har skett med SGU som är Sveriges expertmyndighet för grundvatten. LRF anser att exempelvis skyddsområdet för Rösäter kan ha en annan omfattning. LRF föreslår att man kan skapa sekundär skyddszon A och B precis som har tillämpats i Munkedal (bl.a. Dingle och Håby). I Rösäter har hänsyn tagits till de mäktiga lerlagren i väster och det är endast en liten del av skyddsområdet som är förlagd på områden med lera. Både den primära och sekundära skyddszonen syftar till att skydda isälvsлагringen där nybildning av grundvattnet sker. Västvatten anser det inte motiverat utifrån geologiska förhållandena att införa en sekundär skyddszon A och B.</i></p>
--	---

	<p>Skyddsföreskrifter:</p> <p><i>Gällande föreskrift (§2) om petroleumprodukter har Västvatten inte för avsikt att ändra föreslagen volym på 25 l. Det stämmer att det finns andra föreskrifter som reglerar brandfarliga vätskor. Dock är dessa föreskrifter inte framtagna med syfte att skydda allmänna vattentäkter, vilket vattenskyddsföreskrifterna är. Västvatten bedömer det som rimligt att hårdare krav kan ställas inom ett vattenskyddsområde än utanför. Vid arbete med andra vattenskyddsområden i Västra Götalands län så har länsstyrelsen haft som praxis att förorda 25 l som en rimlig volym att hantera utan tillstånd eller anmälan.</i></p> <p><i>Gällande föreskrift (§3) om miljöfarliga kemiska produkter har Västvatten gjort tillägget (Rev 4) att ange volymen 25 l i texten så att det blir tydligt när tillstånd krävs. Detta stod i skyddsföreskrifterna för Gatersbyn 2 men inte för de övriga tre vattenskyddsområden.</i></p> <p><i>Gällande föreskrift (§5) om bekämpningsmedel så är det möjligt enligt Dalslands miljö- och energinämnd att ge tillstånd under en längre period om det är lämpligt. Tillstånden kan vara kopplade till villkor som t.ex. säger att verksamhetsutövaren ska meddela miljökontoren varje gång de tänker sprida bekämpningsmedel.</i></p> <p><i>Västvatten avser att ändra föreskriften §6 om växtnäringsämnen. §6A kommer att strykas och §6C och D kommer att slås ihop till en paragraf (spridning av gödsel). Vidare kommer §6C och D att ändras från att spridning av stallgödsel/handelsgödsel är förbjudet till att spridning av stallgödsel/handelsgödsel får inte ske utan tillstånd i primär zon. Vidare kommer ordet stallgödsel att ersättas med naturgödsel. (Rev 5 och 6)</i></p> <p><i>Gällande föreskrift (§7) om djurhållning kommer Västvatten att ändra föreskriften till att nyetablering av djurhållning är anmälningspliktig. I sekundär zon tas anmälningsplikten bort. (Rev 7)</i></p> <p><i>Gällande föreskrift (§8) om avloppsanläggning avser Västvatten inte att revidera paragrafen. Även om det framgår i ordinarie lagstiftning så anser Västvatten att det är bra att vara extra tydlig inom ett vattenskyddsområde.</i></p> <p><i>Gällande föreskrift (§9) om slam så är det korrekt att kommunen förespråkar kretslopps lösningar i sin VA-policy. Att man uppmuntrar det rent generellt i kommunen innebär dock inte att man vill ha det i anslutning till en allmän vattentäkt. Återföring av slam till åkermark är ett bra sätt att skapa kretslopp för näringsämnen. Men spridning av slam från avloppsreningsverk eller enskild reningsanläggning bör undvikas där det kan påverka vattentäkter (både allmänna och enskilda) eftersom</i></p>
--	---

10 (14)

SAMRÅDSREDOGÖRELSE: BILAGA 5A
2018-03-07

	<p>de kan innehålla både bakterier och andra ämnen t.ex. läkemedelsrester.</p> <p>Gällande föreskrift (§10) så avser Västvatten inte att ta bort skyddsföreskriften. Även om större timmerupplag är tillståndspliktiga så innebär det ett extra förtydligande vad som gäller inom ett vattenskyddsområde. Skyddsföreskriften stöds dessutom av Naturvårdsverket handbok (2010:5).</p> <p>Föreskrift 17A kommer att strykas ur skyddsföreskrifterna (Rev 2). Västvatten bedömer det som motiverat att förbjuda nyetablering av anläggning för lagring och utvinning av värmeenergi i primär zon av försiktighetsskäl.</p> <p>Gällande föreskrift (§18) så har Västvatten beslutat att ändra föreskriften för Rösåter så att nyetablering av brunn för uttag av vatten inte får ske utan tillstånd i primär zon eftersom vattenkapaciteten är god i Rösåter (Rev 8). För Gatersbyn 2 och Stigen saknas vattendom och där bedömer Västvatten det som rimligt att nyetablering av brunnar för uttag av vatten är förbjudet i den primära zonen. Även i Rådanevors kvarstår förbudet</p>
--	---

Länsstyrelsen	
Länsstyrelsen	<p>Länsstyrelsen har yttrat sig skriftligt i tidigt samrådsskede (2016-06-09). Sweco har i vissa delar reviderat och kompletterat förslaget, samt i ett PM 2016-09-12 (Bilaga 6) kommenterat vilka bedömningar som ligger till grund för att vissa av länsstyrelsens synpunkter inte arbetats in i förslagen.</p> <p>Synpunkter på det tekniska underlaget För samtliga skyddsområden har den specifika avrinningen hämtats från "SMHI runoff map för åren 1931-1960". Det borde finnas uppgifter som baseras på senare tidsserier.</p> <p>I övrigt hänvisar Länsstyrelsen till relevanta delar i tidigare yttrande.</p> <p>Synpunkter på föreslagna skyddsföreskrifterna Begreppet under uppsikt (2§) bör definieras. Likaså begreppen impregneringsmedel, lösningsmedel och miljöfarliga kemiska produkter (3§). Länsstyrelsen anser det mer praktiskt och fullt rimligt att förbjuda all fordonstvätt med undantag för avspolning med enbart kallt vatten eller tvätt i anläggning som miljöprövats genom anmälan eller tillståndsansökan enligt miljöbalken (4§). I undantaget gällande schaktning, grävning (16§) används prepositionen med vilket språkligt sett bedöms passa mindre bra.</p>

	<p>Övriga synpunkter Enligt länsstyrelsens mening är det av stor vikt att kommunen registrerar alla aktiva (även fungerande reservvattentäkter) i SGU:s vattentäktsarkiv samt regelbundet rapporterar in sina råvattenanalyser.</p> <p>Synpunkter på Rösäters vattenskyddsområde Återfinns i Bilaga 5b</p> <p>Synpunkter på Stigens vattenskyddsområde Återfinns i Bilaga 5c</p> <p>Synpunkter på Rådanefors vattenskyddsområde Återfinns i Bilaga 5d</p> <p>Synpunkter på Gatersbyns vattenskyddsområde Återfinns i Bilaga 5e</p>
<p>Västvattens bemötande</p>	<p>Sweco har uppdaterat det tekniska underlaget utifrån vattenbalansberäkningar för år 1981-2010 (SMHI vattenwebb) (Rev 9)</p> <p>Föreskrift 2§ Petroleumprodukter har reviderats (Rev 10) så att det står "Undantag gäller befintlig lagring som har sekundärt skydd".</p> <p>Hälso- och miljöfarliga produkter definieras i skyddsföreskrifternas ordlista vilka inkluderar begreppen impregneringsmedel, lösningsmedel och miljöfarliga kemiska produkter. Västvatten ändrar till "Miljöfarliga kemiska produkter" i ordlistan för att det ska stämma överens med rubriken för §3. (Rev 11)</p> <p>Gällande föreskrift (§4) om fordonstvätt så har Västvatten reviderat i föreskriften och förbjudit fordonstvätt i primär och sekundär zon (Rev 1)</p> <p>Föreskrift 16C§ har reviderats "med" till "av" (Rev 12)</p> <p>Västvatten avser att registrera de av Färgelandas aktiva vattentäkter i SGU:s vattentäktsarkiv som inte redan är registrerade där.</p>

12 (14)

SAMRÅDSREDOGÖRELSE: BILAGA 5A
2018-03-07

Norra Älvsborgs Räddningstjänstförbund (NÄRF)	
Norra Älvsborgs Räddningstjänstförbund (NÄRF)	Räddningstjänsten har inget att erinra. Dock bör Västvatten leverera GIS-underlag till Räddningstjänsten över dessa områden.
Västvattens bemötande	Västvatten avser att leverera GIS-underlag till Räddningstjänsten när Färgelandas skyddsområdena har fastslagits.

SGU	
SGU	SGU har tidigare yttrat sig i ärendet (22:e juni 2016, SGUs dnr 33-1019/2016,yttrandet bifogas), men då till Sweco Environment AB vilka är konsulter åt Färgelanda vatten. De synpunkter på handlingarna som framfördes av SGU i det tidigare yttrandet har omhändertagits och förtydligats på ett bra sätt. Synpunkter på Gatersbyns vattenskyddsområde Återfinns i Bilaga 5e
Västvattens bemötande	---

Statens geotekniska institut (SGI)	
SGI	SGI noterar att vattentäkterna i Gatersbyn 2 samt Stigen berörs av områden som har förutsättningar för spontana skred. Vi uppfattar att vattentäkterna har funnits en längre tid tillbaka, men vill ändå peka på vikten av att eventuell omgivningspåverkan från vattenuttagen följs upp och att skredrisken beaktas i markanvändningen. SGI avstår för övrigt från att yttra sig i ärendet då markmiljö eller geotekniska säkerhetsfrågor inte primärt berörs.
Västvattens bemötande	Se Bilaga 5c och Bilaga 5e för bemötande om Gatersbyn 2 och Stigens vattenskyddsområden.

Skogsstyrelsen	
Skogsstyrelsen	Synpunkter på föreslagna skyddsföreskrifter: I samtliga paragrafer med rubriken Timmer mm kan man förstå att GROT upplag inkluderas i begreppet "och liknade". GROT-upplag är vanligt när markägaren väljer att sälja grenar och toppar som biobränsle. Det är också vanligt att detta ligga som upplag under en

	<p>längre period. Det kan därför vara förtydligande om begreppet nämns i föreskrifterna, om det avser att också gälla GROT-upplag.</p> <p>I övrigt har vi inte att erinra.</p>
<i>Västvattens bemötande</i>	<i>Västvatten har valt att lägga till begreppet grot i föreskrift § 10 samt i Bilaga A (definitioner av begrepp) till skyddsföreskrifterna. (Rev 13)</i>

Trafikverket	
Trafikverket	<p>Synpunkter på Rösätters vattenskyddsområde</p> <p>Återfinns i Bilaga 5b</p> <p>Synpunkter på Stigens vattenskyddsområde</p> <p>Återfinns i Bilaga 5c</p> <p>Synpunkter på Rådanevors vattenskyddsområde</p> <p>Återfinns i Bilaga 5d</p> <p>Synpunkter på Gatersbyns vattenskyddsområde</p> <p>Återfinns i Bilaga 5e</p>
<i>Västvattens bemötande</i>	---

14 (14)

SAMRÅDSREDOGÖRELSE: BILAGA 5A
2018-03-07

SAMRÅDSREDOGÖRELSE: BILAGA 5B

Specifika yttrande avseende Rösäters vattenskyddsområde

UPPDRAG Färgelanda VSO	UPPDRAGSLEDARE Kristina Haglund	DATUM 2018-03-07
UPPDRAGSNUMMER 13002491	UPPRÄTTAD AV Kristina Haglund	

Inkomna yttranden från fastighetsägare, verksamhetsutövare och myndigheter samt Västvattens bemötanden på dessa yttranden

Dalslands miljönämnd	
Dalslands miljönämnd	Miljökontoret tillstyrker förslaget.
Västvattens bemötande	---

LRF Västra Götaland/Färgelanda	
LRF Västra Götaland/Färgelanda	<p>Skyddsområden: Det finns anledning att ifrågasätta indelningen av de olika zonerna för de olika vattentäkterna. I några vattentäkter finns mäktiga lerlager, t.ex. i Rösäter. Här finns inte någon anledning att ha så omfattande skyddsföreskrifter eftersom det mäktiga lerlagret skyddar vattentäkten vilket också står i det tekniska underlaget. Det kan därför finnas anledning att skilja på dessa områden genom att skapa sekundär zon A och B. Detta tillvägagångsätt har Västvatten tillämpat tidigare i Munkedal. Överlag är det inga direkt djuplodande analyser över skyddsområdets avgränsning.</p> <p>Teknisk beskrivning: Det behöver utredas om Rösäters vattentäkt står i direkt kontakt med Högsäters grundvattentäkt.</p>
Västvattens bemötande	<p><i>Framtagandet av vattenskyddsområdet har följt gängse praxis och metodik och är därmed framtagna med myndigheternas stöd. Avstämning har skett med SGU som är Sveriges expertmyndighet för grundvatten.</i></p> <p><i>I Rösäter har hänsyn tagits till de mäktiga lerlagren i väster och det är endast en liten del av skyddsområdet som är förlagd på områden med</i></p>

1 (6)

Sweco
Södergatan 1
SE-462 34 Vänersborg, Sverige
Telefon +46 (0)521 57 55 50
Fax +46 (0)521 65510
www.sweco.se

Sweco Environment AB
Org.nr 556346-0327
Styrelsens säte: Stockholm

Kristina Haglund
Miljökonsult
Vänerborg
Telefon direkt +46 (0)521 57 55 55
Mobil +46 (0)725 41 16 55
kristina.haglund@sweco.se

	<p><i>lera. Både den primära och sekundära skyddszonen syftar till att skydda isälvsavlagringen där nybildning av grundvattnet sker. Angående vattenskyddsområden i Munkedals kommun som LRF hänvisar till så skiljer sig förutsättningarna mellan de olika vattenskyddsområdena. Exempelvis Håby och Dingle, Munkedal kommun består till stor del av mäktiga lerlager vilket möjliggör mindre restriktiva skyddsföreskrifter. Västvatten anser det motiverat med en primär och sekundär skyddszon för Röster. Dock avser Västvatten att ändra skyddsområdets gräns i väster så att den primära och sekundära zonen sammanfaller i samma linje (Rev 14). Syftet är att förenkla och förtydliga vattenskyddsområdets gränser.</i></p> <p><i>När det gäller eventuell hydraulisk kommunikation mellan vattentäkten i Högsäter och vattentäkten i Rösäter visar undersökningsborringar att någon sådan kontakt med stor säkerhet inte finns. Finkorniga jordarter som lera och silt begränsar kontakten mot norr. Isälvsavlagringen i Rösäter är sannolikt begränsad till vad som anges på SGU:s jordartskarta. Dessutom finns höga berglägen i ungefär öst-västlig riktning som begränsar kontakten.</i></p>
--	--

Länsstyrelsen	
Länsstyrelsen	<p>Synpunkter på det tekniska underlaget:</p> <p>I underlaget för Rösäter vattentäkt står på sidan 20 följande ” Hela isälvsavlagringen vid tingskullen föreslås därför ligga inom ett primärt skyddsområde för att kunna omfattas av hårdare restriktioner”. Den primära zonen omfattar dock inte hela Tingskullen.</p>
Västvattens bemötande	<p><i>Det som avses är isälvmaterial vid Tingskullen som går i dagen. Detta står tidigare i stycket men inte i den sista meningen. Stycket kommer att förtydligas. (Rev 15)</i></p>

Trafikverket; TRV 2016/97905	
Trafikverket	<p>Kommunen säkerställer att skyddsföreskrifter och insatser genomförs i samråd med Trafikverket i händelse av att en olycka sker på väg 172 med utsläpp av kemikalier eller drivmedel som riskerar att förorenar grundvattentäkten. Utsläpp av kemikalier eller drivmedel kommer att kunna påverka grundvattnet under lång tid.</p> <p>Enligt Länsstyrelsens policy ska en riskanalys utföras för åtgärd som ligger inom 150 m från denna typ av trafikled. Trafikverket anser att Räddningstjänstens eventuella synpunkter på vattenskyddsområdet ska inhämtas och beaktas.</p> <p>För att kunna upprätthålla funktion och standard på det statliga vägnätet förutsätter Trafikverket att normalt underhåll och skötsel inom vägområdet tillåts.</p>

2 (6)

SAMRÅDSREDOGÖRELSE: BILAGA 5B
2018-03-07

	<p>Trafikverket framhålla att åtgärder som påkallas på det allmänna transportnätet som en konsekvens av det föreslagna vattenskyddsområdet, ska utredas, projekteras och finansieras av kommunen i samråd med Trafikverket som beslutar i frågorna.</p>
Västvattens bemötande	<p><i>Räddningstjänsten har deltagit i samrådet men har inte haft några synpunkter.</i></p> <p><i>Västvatten bedömer att normalt underhåll och skötsel på väg 172 kan ske i enlighet med föreslagna vattenskyddsföreskrifter.</i></p> <p><i>Enligt 4§ i väglagen ska tillbörlig hänsyn tas till enskilda intressen och till allmänna intressen, såsom trafiksäkerhet, miljöskydd, naturvård och kulturmiljö. Trafikverket är således skyldig att vidta de skyddsåtgärder som kan krävas till följd av vattenskyddsområdet. Västvatten tolkar Trafikverkets yttrande att kommunen ska bekosta en riskvärdering bekräftande vilka risker som finns och vilka skyddsåtgärder som kan krävas. Trafikverket ska dock stå för kostnaderna för dessa åtgärder menar Västvatten.</i></p>

Ulf Jonasson, representant Rösäter 1:3	
Ulf Jonasson	<p>Sammanfattning av Ulf Jonassons synpunkter:</p> <p>Jag anser mig ha ganska bra koll på vatten omkring hela Rösäterdalen och vill nog säga att jag är den som verkligen kan vattenflöden där. Anser att Sweco lurat, och lurar Färgelanda kommun på förmodligen ansemliga belopp när det påstår sig utrett vattenvägarna men det enda de gjort är att tittat lite på en karta och förmodligen lagt ut texten väl. Enligt min åsikt vet det inte ett skit. Högsäters primära och sekundära vattentäkter verkar som kommunicerande kärl och ingen avgränsning finns däremellan. Jag har i mitt arbete gjort en hel del markarbeten längs Rösäterdalen och en gemensam nämnare är att det är vatten överallt. Det som ansågs vara avskiljande berg har befunnits vara extremt poröst och det är vatten överallt.</p> <p>En annan sak jag reagerade mot var på ett informationsmöte 161205 var att när jag läste igenom Swecos förslag till förbud inom primära skyddsområdet var att det skulle införas förbud mot pålning och sponning i området. Jag undrade hur det tänkte eftersom det behovet skulle aldrig uppkomma i en dylik grusås men då framom det att hela konceptet var endast klippt och klistrat från andra skyddsområden så man kan alltså konstatera att även hör förekommer ett bedrägeri eftersom inget arbete som gjorts gäller Rösäter specifikt utan bara taget från vad som brukar vara praxis.</p>

	<p>I delar av det primära skyddsområdet, dvs i den nedlagda grusgropen fanns betydande mängder bly och koppar efter att denna använts som skjutbana mellan typ-52 till -94.</p> <p>Under tiden vattentäkten funnits så har det drivits ett fullskaligt jordbruk med betande djur, spridning av stallgödsel och konstgödsel men inget har ju märkt på vattenproverna. Till detta ju den kända förekomsten av stora mängder bly och koppar endast någon meter ovan grundvattennivån, de som känner till Rösäter vet att botten av grusgropen är grundvattennivån. Känns ju som väldigt märkligt att det helt plötsligt skulle vara en risk när motsatsen redan är bevisad, men detta beror förmodligen på att Sweco har ingen aning om var tillrinningsområdet till vattentäkten finns och därför lurats kommunens representanter till att ta ett beslut på felaktiga grunder. Ett sätt att få svar på vitt vore att genomföra en fullständig geoteknisk undersökning av vattenkonsultföretag som utses opartiskt av t.ex. LRF men då måste denna göras från skjutbanan vid Gudhemsbacken till Högsäters kyrka. Jag vet att detta är ett stort projekt till stor kostnad men jag hoppas ju kommunen månar om högsätersbornas bästa genom att försäkra sig om att det verkligen är en reservvattentäkt de levererar.</p> <p>Mitt förslag är att låta vattentäkten i Rösäter vara kvar och jag förstår om politiker och annat måste visa dådkraft. Gör därför följande skyddsområden: det inhägnade området vid pumpstationen blir primärt skyddszon, en meter utanför blir sekundärt. Sen lovar jag personligen att gräva ett schakt in till ragenrudssjön så att Högsätersborna kan få en riktig reservvattentäkt.</p>
<p><i>Västvattens bemötande</i></p>	<p><i>Västvatten beklagar att Ulf Jonasson anser det tekniska underlaget vara dåligt underbyggt. Framtagandet av vattenskyddsområdena har följt Naturvårdsverkets riktlinjer och är därmed framtagna med myndigheternas stöd. Avstämning har även skett med Sveriges Geologiska Undersökning (SGU) som är Sveriges expertmyndighet för grundvatten.</i></p> <p><i>Färgelanda kommun baserar sin vattenförsörjning på uttag av grundvatten ur ett antal grundvattentäkter. Sedan länge har det varit känt att det inte finns någon större reservkapacitet i försörjningssystemet, inte bara i Högsäter. Flera utredningar för att finna reservvatten har utförts vid olika tidpunkter och på olika platser i kommunen. Redan 1976 utfördes geohydrologiska undersökningar vid Högsäter (6 undersökningsborrningar 50 mm) som sedan fortsatte i Gudhem 1989 (3 undersökningsborrningar 50 mm, ODEX-brunn 165 mm som provpumpades under 72 dygn). Resultaten från dessa undersökningar gav positiva indikationer och undersökningarna återupptogs 2002 och inriktades på Rösäter (4 undersökningsborrningar 50 mm, ODEX-brunn 194 mm som provpumpades under 83 dygn). Dessa resultat låg sedan till grund för en tillståndsansökan hos</i></p>

4 (6)

 SAMRÅDSREDOGÖRELSE: BILAGA 5B
 2018-03-07

	<p><i>Miljödomstolen som gav tillstånd och för att avgränsa vattenskyddsområdet (VSO). En remissinstans var SGU som inte hade något att erinra. Sammanfattningsvis är de hydrogeologiska förhållandena i området väl undersökta och resultaten ligger till grund för skyddsområdets utsträckning som inte enbart grundas på kartstudier som Ulf Jonasson felaktigt anför vid upprepade tillfällen.</i></p> <p><i>När det gäller eventuell hydraulisk kommunikation mellan huvudvattentäkten i Högsäter och reservvattentäkten i Rösäter visar undersökningsborringar att någon sådan kontakt med stor säkerhet inte finns. Finkorniga jordarter som lera och silt begränsar kontakten mot norr. Isälvsavlagringen i Rösäter är sannolikt begränsad till vad som anges på SGU:s jordartskarta. Dessutom finns höga berglägen i ungefär öst-västlig riktning som begränsar kontakten. Bergarten utgörs av gnejs som inte är en "porös" bergart men genomsätts som alla bergarter av mer eller mindre vattenförande sprickzoner. Gnejsens vattenförande förmåga är sannolikt inte bättre i detta område än vad som är normalt, d v s relativt dåliga hydrauliska egenskaper. Västvatten har med grund ovanstående resonemang inte för avsikt att utföra nya geohydrologiska undersökningar i Rösäter.</i></p> <p><i>Västvatten vill påpeka att LRF inte är en oberoende instans. LRF har vid flera tillfällen anlitat Sweco som hydrogeologiskt sakkunnig i olika sammanhang.</i></p> <p><i>Ulf Jonasson beskriver att den f.d. grustäkten har använts som skjutbana och ett fullskaligt jordbruk har bedrivits i den primära zonen utan att föroreningar har kunnat påvisats i vattenproverna. Det kan nämnas att Rösäters grundvatten är påverkat av bly enligt 2016 års analysresultat (blyhalten hamnar i klass 3 av totalt 5 klasser i SGU:s bedömningsgrunder). Blyhalten betraktas dock som tjänligt ur dricksvattenssynpunkt. I övriga vattentäkter i Färgelanda (Rådanefors, Stigen och Gatersbyn) ligger blyhalten i klass 1. Den högre halten av bly i Rösäter jämfört med andra vattentäkter i Färgelanda kan härstamma från den f.d. skjutbanan i den närliggande grustäkten.</i></p> <p><i>Det kan anses byråkratiskt att införa regler och restriktioner för att skydda ett tillsynes rent vatten. Syftet med vattenskyddsområden är dock att skydda vattentäkter i ett långsiktigt perspektiv – ett flergenerationsperspektiv. Diffusa föroreningskällor, som jordbruk, har ofta en långsiktig påverkan på mark, yt- och grundvatten och är svåra att åtgärda. Därför upprättas skyddsföreskrifter för hantering av naturgödsel och bekämpningsmedel enligt Naturvårdsverkets Handbok om vattenskyddsområden. När en förorening väl upptäcks i grundvattnet är det således försent och visar att skyddet varit otillräckligt.</i></p> <p><i>Västvatten har efter synpunkter från Ulf Jonasson och andra instanser gjort flera revideringar i skyddsföreskrifterna som berör Rösäter och de</i></p>
--	---

5 (6)

SAMRÅDSREDOGÖRELSE: BILAGA 5B
2018-03-

	<p><i>andra vattenskyddsområden. Revideringarna berör skyddsföreskrifterna avseende växtnäringsämnen (§6) och djurhållning (§7) samt anläggningar för uttag av vatten (rev nr 5, 6, 7 och 8). Vidare avser att Västvatten att ändra den primära och sekundära zonens västliga gräns så att den sammanfaller i samma linje (Rev 14). Syftet är att förenkla och förtydliga vattenskyddsområdets gränser.</i></p> <p><i>Angående 16D§ så står det i skyddsföreskrifterna att pålning och sponning inte får utföras utan tillstånd. I den primära skyddszonen förekommer lera och även om det idag verkar osannolikt med ny bebyggelse på detta område så anser Västvatten att paragrafen kan stå kvar.</i></p> <p><i>Vid samrådsmöten ställde Ulf Jonasson frågan om en möjlig väg skulle vara att utföra avrinningsdiken för att minska påverkan av jordbruksverksamheten på vattentäkten. Västvatten ser inte detta som en lämplig lösning.</i></p>
--	---

6 (6)

 SAMRÅDSREDOGÖRELSE: BILAGA 5B
 2018-03-07

SAMRÅDSREDOGÖRELSE: BILAGA 5C

Specifika yttranden avseende Stigens vattenskyddsområde

UPPDRAG Färgelanda VSO	UPPDRAGSLEDARE Kristina Haglund	DATUM 2018-03-07
UPPDRAGSNUMMER 13002491	UPPRÄTTAD AV Kristina Haglund	

Inkomna yttranden från fastighetsägare, verksamhetsutövare och myndigheter samt Västvattens bemötanden på dessa yttranden

Dalslands miljönämnd	
Dalslands miljönämnd	Vattentäkten är den enda för Stigens samhälle. Skyddsvärdet är mycket stort. Reservvatten saknas, men anges i handlingarna kunna ordnas genom att förbindelsen ordnas mellan Stigen och Färgelanda, men i dagsläget uppges sådan vattenledning ej planeras. Om ledning läggs så kan Stigens vattentäkt även vara reserv för Färgelanda samhälle. På så sätt skulle ömsesidig nytta uppnås. Miljökontoret anser därför att Färgelanda kommun och Västvatten bör ordna en dricksvattenledning mellan Färgelanda och Stigen. Enligt uppgift från kommunen planeras nu för en gång- och cykelväg mellan Stigen och Färgelanda, vilket bör vara ett lämpligt tillfälle att även ordna med dricksvattenledning för framtida behov.
Västvattens bemötande	<i>Frågan om en dricksvattenledning mellan Stigen och Färgelanda har varit uppe många gånger för diskussion. Tyvärr är det inte ekonomiskt möjligt i dagsläget för Färgelanda Vatten AB.</i>

LRF Västra Götaland/Färgelanda	
LRF Västra Götaland/Färgelanda	<p>Teknisk beskrivning: Det är omotiverat med en tertiär skyddszon vid Stigens vso och den kan därför tas bort.</p> <p>Skyddsföreskrifter:</p> <p>§5 Bekämpningsmedel: Om den tertiära zonen kvarstår i Stigen vso så anser vi inte att tillståndsplikt är nödvändig i denna zon. Det brukar i regel inte föreskrivas tillståndsplikt i tertiär zon för ytvattentäkter.</p>

1 (3)

Sweco
Södergatan 1
SE-462 34 Vänersborg, Sverige
Telefon +46 (0)521 57 55 50
Fax +46 (0)521 65510
www.sweco.se

Sweco Environment AB
Org.nr 556346-0327
Styrelsens säte: Stockholm

Kristina Haglund
Miljökonsult
Vänerborg
Telefon direkt +46 (0)521 57 55 55
Mobil +46 (0)725 41 16 55
kristina.haglund@sweco.se

<p>Västvattens bemötande</p>	<p>Västvatten anser att en tertiär skyddszon är motiverad eftersom en del av nybildningen i vattentäkten kommer från inducerad infiltration från Bovattnet. SGU har i ett tidigt samråd bedömt denna gränsdragning som rimlig. I tidigare förslag var den tertiära zonen bredare och har minskats under arbetes gång.</p> <p>I handboken för vattenskyddsområden (2010:5) står det att reglering kan ske inom den tertiära zonen för att säkerhetsställa det långsiktiga skyddet av vattentäkten. Användning av bekämpningsmedel bedöms kunna påverka ytvattnet under en längre tid och regleras därför i 5§ Bekämpningsmedel i skyddsföreskrifterna.</p>
------------------------------	---

Trafikverket; TRV 2016/97905	
Trafikverket	<p>Kommunen säkerställer att skyddsföreskrifter och insatser genomförs i samråd med Trafikverket i händelse av att en olycka sker på väg 173 med utsläpp av kemikalier eller drivmedel som riskerar att förorenar grundvattentäkten. Utsläpp av kemikalier eller drivmedel kommer att kunna påverka grundvattnet under lång tid.</p> <p>Trafikverket anser att Räddningstjänstens eventuella synpunkter på vattenskyddsområdet ska inhämtas och beaktas.</p> <p>För att kunna upprätthålla funktion och standard på det statliga vägnätet förutsätter Trafikverket att normalt underhåll och skötsel inom vägområdet tillåts.</p> <p>Trafikverket framhåller att åtgärder som påkallas på det allmänna transportnätet som en konsekvens av det föreslagna vattenskyddsområdet, ska utredas, projekteras och finansieras av kommunen i samråd med Trafikverket som beslutar i frågorna.</p>
Västvattens bemötande	<p>Räddningstjänsten har deltagit i samrådet men har inte haft några synpunkter.</p> <p>Västvatten bedömer att normalt underhåll och skötsel på väg 173 kan ske i enlighet med föreslagna vattenskyddsföreskrifter.</p> <p>Enligt 4§ i väglagen ska tillbörlig hänsyn tas till enskilda intressen och till allmänna intressen; såsom trafiksäkerhet, miljöskydd, naturvård och kulturmiljö. Trafikverket är således skyldig att vidta de skyddsåtgärder som kan krävas till följd av vattenskyddsområdet. Västvatten tolkar Trafikverkets yttrande att kommunen ska bekosta en riskvärdering beträffande vilka risker som finns och vilka skyddsåtgärder som kan krävas. Trafikverket ska dock stå för kostnaderna för dessa åtgärder menar Västvatten.</p>

2 (3)

SAMRÅDSREDOGÖRELSE: BILAGA 5C
2018-03-07

Länsstyrelsen	
Länsstyrelsen	<p>Synpunkter på det tekniska underlaget:</p> <p>När det gäller vattentäkten Stigen fanns i tidigare förslag till skyddszoner en viss marginal till isälvsavlagringens utbredning på jordartskartan vilket länsstyrelsen fann positivt.</p>
Västvattens bemötande	<p><i>SGU hade synpunkter på den tidigare gränsdragningen och gränsen har därför gjorts om inför samrådsutskicket. SGU påpekade att det sekundära skyddsområdet centralt i väster var mycket smalt och föreslog att det skulle göras bredare eller skapa en nordlig och en sydlig sekundär del. Sweco valde det senare alternativet.</i></p>

Statens geotekniska institut (SGI)	
SGI	<p>SGI noterar att vattentäkterna i Gatersbyn 2 samt Stigen berörs av områden som har förutsättningar för spontana skred. Vi uppfattar att vattentäkterna har funnits en längre tid tillbaka, men vill ändå peka på vikten av att eventuell omgivningspåverkan från vattenuttagen följs upp och att skredrisken beaktas i markanvändningen.</p>
Västvattens bemötande	<p><i>Västvatten är medvetna om att området där vattentäkten ligger har karterats som ett område som har förutsättningar för spontana skred. Det finns dock inga planer att leta efter en ny vattentäkt. I dagsläget registreras vattenuttaget kontinuerligt i Stigens vattentäkt. Färgelanda Vatten AB har för avsikt att installera divers i kommunens samtliga uttagsbrunnar för att kontrollera grundvattennivåerna.</i></p>

SAMRÅDSREDOGÖRELSE: BILAGA 5D

Specifika yttranden avseende Rådanefors vattenskyddsområde

UPPDRAG Färgelanda VSO	UPPDRAGSLEDARE Kristina Haglund	DATUM 2018-03-07
UPPDRAGSNUMMER 13002491	UPPRÄTTAD AV Kristina Haglund	

Inkomna yttranden från fastighetsägare, verksamhetsutövare och myndigheter samt Västvattnens bemötanden på dessa yttranden

Dalslands miljönämnd	
Dalslands miljönämnd	<p>Vattentäkten är den enda för Rådanefors. Täkten togs i drift 2002 har god kapacitet och försörjer för närvarande endast 17 hushåll och 1 verksamhet. Reservvattnet ombesörjs genom att dricksvattnet kan transporteras i tankar till Rådanefors vid behov.</p> <p>Beträffande riskerna för vattentäkten så framgår av handlingarna att i en av de avloppsdammar som ingår i kommunens avloppsreningsanläggning, vilket ligger nära vattentäkten, "finns en risk att spillvatten infiltrerar ned i berget och kan påverka grundvattenkvaliteten". Miljökontoret rekommenderar att kompletterande mikrobiologisk provtagning bör övervägas (t.ex. virus). Vidare står i remitterade materialet att "för att helt eliminera risken för påverkan bör dammarna vara helt täta eller avvecklas". Som åtgärd anges följande, "genom att utföra aktiv tillsyn inom vattenskyddsområdet med tillräcklig frekvens bör bedömda risker kunna elimineras".</p> <p>Miljökontoret anser inte att detta är tillräckligt beträffande risken från avloppsreningsanläggningen. Eftersom avloppsreningen sedan ett antal år utförs av en privat aktör, enligt ett alternativt behandlingskoncept, så bör kommunen istället, tillsammans med Västvatten, ta ställning till om detta ska fortsätta eller om kommunen/Västvatten ska återta driften av reningsverket och dammarna avvecklas. Den i handlingarna nämnda risken för att spillvatten kan infiltrera ned i berget och påverka grundvattenkvaliteten, kan innebära krav på extra skyddsåtgärder för avloppsreningsanläggningen.</p>
Västvattnens bemötande	<p>Västvatten delar Dalslands miljö- och energinämnds analys om vattentäkten i Rådanefors och har skickat vidare synpunkterna till Färgelanda kommun. I dagsläget ingår mikrobiologisk analys av råvattnet.</p>

1 (3)

Sweco
Södergatan 1
SE-462 34 Vänersborg, Sverige
Telefon +46 (0)521 57 55 50
Fax +46 (0)521 65510
www.sweco.se

Sweco Environment AB
Org.nr 556346-0327
Styrelsens säte: Stockholm

Kristina Haglund
Miljökonsult
Vänersborg
Telefon direkt +46 (0)521 57 55 55
Mobil +46 (0)725 41 16 55
kristina.haglund@sweco.se

	<i>Avseende krav på extra skyddsåtgärder för avloppsreningsanläggningen så anser Västvatten att det ingår i den nuvarande tillsynen som Dalslands miljö- och energikontor ansvarar för.</i>
--	---

Länsstyrelsen	
Länsstyrelsen	<p>Synpunkter på det tekniska underlaget:</p> <p>Av underlaget för Rådanevors framgår att gränsen för sekundär går 10 meter ut i sjön Bruksviken vilket bedöms som ett tillräckligt stort säkerhetsavstånd. Någon motivering till detta redovisas inte.</p>
Västvattens bemötande	<i>Västvatten avser att ändra den sekundära gränsen så att den går i strandlinjen. Det blir en tydligare gränsdragning och skyddsföreskrifterna är anpassade till verksamheter på land (Rev 16).</i>

Jan och Barbara Sandell, Mellområdene 1:17	
Jan och Barbara Sandell	<p>Synpunkter på förslag till skyddsföreskrifter:</p> <p>Fordonstvätt med biologiskt lätt nedbrytbara rengöringsmedel bör ej kräva tillstånd i sekundär skyddszon.</p> <p>Spridning av stallgödsel för trädgårdsodling för hushållets eget behov bör ej kräva tillstånd i sekundär skyddszon.</p> <p>Angående tekniskt underlag:</p> <p>Det inger oro att avloppsreningsverket och behandlingsdammarna utpekats som en risk för vattentäkten. Som anslutna till dricksvattennätet anser vi att skyddet av dricksvattnet måste prioriteras. I handlingarna står att det finns risk att spillvatten från en av dammarna infiltrerar ned i berget och kan påverka grundvattenkvaliteten och att dammarna bör vara helt täta eller avvecklas. Hur används dessa avloppsdammar idag? Är den nya avloppsreningsmetodiken som infördes fortfarande igång? Har detta utvärderats? Som VA-abonment vore det intressant med information om detta. Vi förutsätter att Västvatten och kommunen tar ställning till vilka åtgärder som bör vidtas för att eliminera risken för dricksvattnets kvalitet.</p>
Västvattens bemötande	<p><i>Västvatten har beslutat att revidera föreskrift (§3) fordonstvätt och förbjuda fordonstvätt inom primär och sekundär skyddszon (Rev 1). Detta blir tydligare och innebär mindre administration. Biltvätt bör ske i tvätthall som är avsedd för detta.</i></p> <p><i>Västvatten avser att förtydliga i skyddsföreskriften för Rådanevors samt de övriga tre vattenskyddsområdena att undantag ska gälla för hantering som motsvarar årlig skötsel av privat tomtmark. (Rev 17).</i></p> <p><i>Angående oron kring dricksvattnets kvalitet p.ga närheten till avloppsreningsverket så har synpunkterna skickats vidare till Färgelanda kommun och Dalslands miljö- och energiförbund som är huvudman respektive tillsynsmyndighet.</i></p>

2 (3)

SAMRÅDSREDOGÖRELSE: BILAGA 5D
2018-03-07

Trafikverket; TRV 2016/97905	
Trafikverket	<p>Kommunen säkerställer att skyddsföreskrifter och insatser genomförs i samråd med Trafikverket i händelse av att en olycka sker på väg 173 med utsläpp av kemikalier eller drivmedel som riskerar att förorenar grundvattentäkten. Utsläpp av kemikalier eller drivmedel kommer att kunna påverka grundvattnet under lång tid.</p> <p>Enligt Länsstyrelsens policy ska en riskanalys utföras för åtgärd som ligger inom 150 m från denna typ av trafikled. Trafikverket anser att Räddningstjänstens eventuella synpunkter på vattenskyddsområdet ska inhämtas och beaktas.</p> <p>För att kunna upprätthålla funktion och standard på det statliga vägnätet förutsätter Trafikverket att normalt underhåll och skötsel inom vägområdet tillåts.</p> <p>Trafikverket framhåller att åtgärder som påkallas på det allmänna transportnätet som en konsekvens av det föreslagna vattenskyddsområdet, ska utredas, projekteras och finansieras av kommunen i samråd med Trafikverket som beslutar i frågorna.</p>
Västvattens bemötande	<p><i>Räddningstjänsten har deltagit i samrådet men inte haft några synpunkter.</i></p> <p><i>Västvatten bedömer att normalt underhåll och skötsel på väg 173 kan ske i enlighet med föreslagna vattenskydds-föreskrifter.</i></p> <p><i>Enligt 4§ i väglagen ska tillbörlig hänsyn tas till enskilda intressen och till allmänna intressen, såsom trafiksäkerhet, miljöskydd, naturvård och kulturmiljö. Trafikverket är således skyldig att vidta de skyddsåtgärder som kan krävas till följd av vattenskyddsområdet. Västvatten tolkar Trafikverkets yttrande att kommunen ska bekosta en riskvärdering beträffande vilka risker som finns och vilka skyddsåtgärder som kan krävas. Trafikverket ska dock stå för kostnaderna för dessa åtgärder menar Västvatten.</i></p>

SAMRÅDSREDOGÖRELSE: BILAGA 5E

Specifika yttrande avseende Gatersbyns vattenskyddsområde

UPPDRAG Färgelanda VSO	UPPDRAGSLEDARE Kristina Haglund	DATUM 2018-03-07
UPPDRAGSNUMMER 13002491	UPPRÄTTAD AV Kristina Haglund	

Inkomna yttranden från fastighetsägare, verksamhetsutövare och myndigheter samt Västvattens bemötanden på dessa yttranden

Dalslands miljönämnd	
Dalslands miljönämnd	Vattenskyddsintresset står i konflikt med de påverkande verksamheter som finns inom föreslaget vattenskyddsområde (väg 173, bilverkstad, industri m.m.). Ur denna aspekt är vattentäkstens lokalisering inte lämplig. Täkten anges vara reservvattentäkt med begränsad kapacitet. Det är viktigt att kommunen är medveten om att bildande av vattenskyddsområden kan innebära krav på externa skyddsåtgärder för befintliga verksamheter. Förslaget till föreskrifter innebär också att ett förbud mot anläggande av bergvärmepump för ett inte obetydligt antal fastigheter.
Västvattens bemötande	<p><i>Västvatten är medvetna om att vattentäkten står i konflikt med andra verksamheter. Behovet av kommunalt dricksvatten måste dock väga tungt och eftersom vattentäkten används emellanåt idag anser Västvatten och Färgelanda vatten att vattentäkten måste skyddas med ett vattenskyddsområde.</i></p> <p><i>Västvatten har informerat Färgelandas kommunstyrelse och kommunfullmäktige om bildandet av vattenskyddsområdet kring Gatersbyn 2 och redovisat hur skyddsföreskrifterna kommer att formuleras. Kommunfullmäktige har gett sitt godkännande att gå vidare med arbetet för bildandet av vattenskyddsområdet.</i></p> <p><i>Angående bergvärmepumpar så står det i 17§ i skyddsföreskrifterna att nyetablering av anläggning för lagring och utvinning är tillståndspliktigt. Det kommer således inte att vara förbjudet att anlägga bergvärmepumpar i den sekundära zonen där bostadshus finns. Däremot ställer sig Västvatten frågande till nämndens resonemang om att föreskriften påverkar många fastighetsägare. Det faktum att en föreskrift påverkar flera fastighetsägare kan aldrig vara en anledning att inte införa den, utan är bara en indikation på en betydlig riskminskning</i></p>

1 (6)

Sweco
Södergatan 1
SE-462 34 Vänersborg, Sverige
Telefon +46 (0)521 57 55 50
Fax +46 (0)521 65510
www.sweco.se

Sweco Environment AB
Org.nr 556346-0327
Styrelsens säte: Stockholm

Kristina Haglund
Miljökonsult
Vänerborg
Telefon direkt +46 (0)521 57 55 55
Mobil +46 (0)725 41 16 55
kristina.haglund@sweco.se

	<i>för vattentäkten. Möjligheten att anlägga bergvärmepump kan heller inte anses vara en rättighet för en fastighetsägare utan är bara ett av flera alternativ till effektiv uppvärmning av fastigheter.</i>
--	--

Länsstyrelsen	
Länsstyrelsen	I grundvattenprover från Gatersbyn har i grundvattnet påvisats alifater (C16-C35) och länsstyrelsen anser att det bör rekommenderas att kommunen utreder källan till detta.
Västvattens bemötande	<i>Västvatten har informerat Dalslands miljö- och energikontor om det påvisade halterna av alifater (C16-C35) i grundvattnet vid Gatersbyn,</i>

Statens geotekniska institut (SGI)	
SGI	SGI noterar att vattentäkterna i Gatersbyn 2 samt Stigen berörs av områden som har förutsättningar för spontana skred. Vi uppfattar att vattentäkterna har funnits en längre tid tillbaka, men vill ändå peka på vikten av att eventuell omgivningspåverkan från vattenuttagen följs upp och att skredrisken beaktas i markanvändningen.
Västvattens bemötande	<i>Västvatten är medvetna om att området där vattentäkten ligger har karterats som ett område som har förutsättningar för spontana skred. Det finns dock inga planer att leta efter en ny vattentäkt. I dagsläget registreras vattenuttaget kontinuerligt i Gatersbyn 2 vattentäkt. Färgelanda Vatten AB har för avsikt att installera divers i kommunens samtliga uttagsbrunnar för att kontrollera grundvattennivåerna.</i>

Statens geologiska undersökning (SGU)	
SGU	<p>Utöver tidigare synpunkter vill SGU i samband med denna remiss tillägga följande kommentarer, främst gällande vattentäkten Gatersbyn 2. SGU anser att det bör förtydligas om Färgelanda vatten har ett nyttjanderättsavtal med markägaren i stycket 2.2 (ägarförhållande).</p> <p>SGU föreslår vidare att den primära skyddszonens utbredning bör beräknas med uttaget 100 m³/dygn, detta med anledning av att vattentäkten Gatersbyn 2 utgör reservvattentäkt och enligt underlaget har en maximal kortvarig kapacitet på 100 m³/dygn men på lång sikt endast bedöms ge 30 m³/dygn. Även om vattentäkten inte klarar av att leverera denna mängd kontinuerligt är det inte osannolikt att i det fall den behövs kommer den under en kortare tid gå med hög kapacitet.</p> <p>SGU vill även upplysa om att för det grundvattenmagasin som visas i bild 4 har en hydrogeologisk beskrivning i SGU: s serie K sammanställts och beräknas vara tillgänglig under senare halvan av 2017.</p>

2 (6)

SAMRÅDSREDOGÖRELSE: BILAGA 5E
2018-03-07

<p>Västvattens bemötande</p>	<p><i>Fastighetsbeteckningen som vattentäkten är belägen på är felaktig i det tekniska underlaget. Rätt fastighetsbeteckning är Gatersbyn 1:106 och fastigheten ägs av Färgelanda kommun (Rev 18).</i></p> <p><i>Västvatten avser att ändra beräkningarna av skyddszonernas utbredning enligt SGU:s synpunkter. Vattenuttaget 100 m³/dygn kommer att användas i beräkningarna vilket innebär att den primära zonen har arean 0,025 km². I det nu liggande förslaget är arean 0,02 km² på den primära zonen så förändringen är inte så stor i praktiken (Rev 19).</i></p>
------------------------------	---

Trafikverket; TRV 2016/97905	
<p>Trafikverket</p>	<p>Kommunen säkerställer att skyddsföreskrifter och insatser genomförs i samråd med Trafikverket i händelse av att en olycka sker på väg 172 och väg 173 med utsläpp av kemikalier eller drivmedel som riskerar att förorenar grundvattentäkten. Utsläpp av kemikalier eller drivmedel kommer att kunna påverka grundvattnet under lång tid. Enligt Länsstyrelsens policy ska en riskanalys utföras för åtgärd som ligger inom 150 m från denna typ av trafikled. Trafikverket anser att Räddningstjänstens eventuella synpunkter på vattenskyddsområdet ska inhämtas och beaktas. För att kunna upprätthålla funktion och standard på det statliga vägnätet förutsätter Trafikverket att normalt underhåll och skötsel inom vägområdet tillåts.</p> <p>Trafikverket framhåller att åtgärder som påkallas på det allmänna transportnätet som en konsekvens av det föreslagna vattenskyddsområdet, ska utredas, projekteras och finansieras av kommunen i samråd med Trafikverket som beslutar i frågorna.</p>
<p>Västvattens bemötande</p>	<p><i>Räddningstjänsten har deltagit i samrådet men inte haft några synpunkter.</i></p> <p><i>Västvatten bedömer att normalt underhåll och skötsel på väg 173 kan ske i enlighet med föreslagna vattenskydds-föreskrifter.</i></p> <p><i>Enligt 4§ i väglagen ska tillbörlig hänsyn tas till enskilda intressen och till allmänna intressen; såsom trafiksäkerhet, miljöskydd, naturvård och kulturmiljö. Trafikverket är således skyldig att vidta de skyddsåtgärder som kan krävas till följd av vattenskyddsområdet. Västvatten tolkar Trafikverkets yttrande att kommunen ska bekosta en riskvärdering beträffande vilka risker som finns och vilka skyddsåtgärder som kan krävas. Trafikverket ska dock stå för kostnaderna för dessa åtgärder menar Västvatten.</i></p>

Synpunkter IAC, daterat 2017-02-23	
IAC	<p>1. Vi har väldigt svårt att förstå att ni planerar ett vattenskyddsområde som omfattar Färgelandas största arbetsgivare utan att ta reda på vilken omfattning vår verksamhet har. I rapporten nämns 150 anställda vilket för närvarande är 450 personer, beskrivningen av vilken typ av produktion och i vilken omfattning är direkt felaktig. Med hänvisning till ovanstående så anser vi att en ny studie måste göras för att se vilka begränsningar ett vattenskyddsområde innebär för IAC i sin möjlighet att verka på platsen i en framtid.</p> <p>2. Det finns i er beskrivning uppgift om att det endast är en reservanläggning med en uppskattad kapacitet av ca 30 m³/dygn, och nuvarande behov är ca: 364 m³/dygn. Det innebär att det endast täcker upp ca 10 % av behovet. Vi anser att denna vattentäkt inte är avgörande för kommunens vattenbehov utan andra möjligheter måste utredas.</p> <p>3. Uppgifterna om IAC s verksamhet så står det inget om 2 av våra kärnverksamheter som är Formsprutning och Måleri. I vårt måleri används en betydande mängd av Färg som innehåller Lösningemedel i olika stor grad. Denna verksamhet genererar en hel del farligt avfall (2§, 3§), som förvaras inom det av er föreslagna området. (1000 lit) Visserligen så sker denna förvaring enligt gällande föreskrifter hos vår tillsynsmyndighet (Dalslands Miljönämnd), men stor potentiell risk finns att det kan uppstå spill vid transport från produktionslokal till förvaringsutrymmet någon gång i framtiden.</p> <p>4. Det nämns inget i er rapport om att det sen ca 10 år tillbaks, i Stadsplanen, finns en planerad utfartsväg (15§ Väg), som kommer att dras från IAC och ansluta på grusväg ovanför Vattentäkten innan utfarten vid Stelab och sedan ut på Väg 173. Då vår verksamhet är mycket expansiv framgent så kommer sannolikt denna väg att anläggas inom de närmaste åren, för att få ett bättre Logistikflöde i verksamheten. Detta är en parameter som avsevärt påverkar risken för spill från någon Lastbil. Det går ca 50-60 Trailer/dag från fabriken med gods.</p> <p>5. Det finns enl. 10§ förbud mot att ha upplag av träprodukter i större omfattning. IAC har ett mycket stort antal impregnerade träpallar som förvaras utomhus inom er föreslagna Sekundära skyddszon. Risken är att urlakning av impregnering ur dessa kan påverka vattentäkten negativt.</p> <p>6. Det finns inom skyddszonen ca 6 st stora 40 m³ Sopcontainers (11§ Avfall) med div. olika fraktioner av industriavfall. Risk finns att någon av dessa Containers är inte alltid helt täta varför risk för att urlakning skulle kunna ske i framtiden vilket skulle kunna påverka vattentäkten.</p> <p>7. Upplag av snö, (14§ Snö), förekommer inom Skyddszonen då det är stora ytor att röja så att truckar och lastbilar skall kunna lastas och lossas.</p>

4 (6)

SAMRÅDSREDOGÖRELSE: BILAGA 5E
2018-03-07

	<p>8. (15§ Väg). Snöbekämpning sker dagligen vintertid för att säkerställa en säker logistikhantering</p> <p>IAC Färgelanda är kommunens största privata arbetsgivare och är för närvarande i en expansiv fas. IAC ser ert förslag som ett stort hinder att utveckla verksamheten och kommer i förlängningen att påverka vår möjlighet att bedriva verksamheten i den omfattning som vi har idag. Både kostnads mässigt och praktiskt. Som ett ISO 14001 certifierad företag så har vi ett miljölednings system och därmed de kontroller som krävs för att minimera vår miljöpåverkan samt att vi med god marginal uppfyller utsläppsnivåer som vi enligt lag är skyldiga att hålla oss under. Därmed anser vi att vi uppfyller den miljöhänsyn som åligger oss.</p> <p>IAC utgår med hänvisning till ovanstående att ytterligare faktainsamling kommer ske och en ny rapport som ger en nyanserad bild med korrekt beskrivning av konsekvenser av förslaget vattenskyddsområde.</p>
<p>Västvattens bemötande</p>	<p>Västvatten hade ett separat möte med IAC den 9 maj 2017 där IAC:s synpunkter diskuterades.</p> <p>1. Västvatten beklagar att uppgifterna angående IAC är felaktig och kommer att ändra informationen angående antal anställda och typ av produktion i den tekniska beskrivningen (Rev 20). Västvatten är medvetna om att IAC är en stor och viktig industri för Färgelanda. Vattentäkten vid Gatersbyn 2 har funnits under flera decennier. Genom att införa ett vattenskyddsområde kring vattentäkten förtydligar man skyddsvärdet kring vattentäkten. Redan idag måste verksamheter kring vattentäkten bedriva sin verksamhet så att det inte innebär någon skada på vattentäkten.</p> <p>2. Västvatten är medvetna om att vattentäkten står i konflikt med andra verksamheter och att kapaciteten är begränsad. Alternativa dricksvattenlösningar har utretts men Gatersbyn 2 är i dagsläget det bästa alternativet. Behovet av kommunalt dricksvatten måste vägas tungt och eftersom vattentäkten används emellanåt idag anser Västvatten och Färgelanda vatten att vattentäkten måste skyddas genom att upprätta ett vattenskyddsområde.</p> <p>3. För de produkter och ämnen som regleras i IAC:s tillstånd så behöver inte motsvarande delar ytterligare tillståndsprövas enligt vattenskyddsområdet skyddsföreskrifter. Det krävs skyddsåtgärder vid hantering och lagring av produkterna som redan idag måste följas som IAC skriver. Dalslands miljö- och energikontor kommer fortsätta att bedriva sin tillsyn av verksamheten.</p> <p>4. För att anlägga en väg på ett vattenskyddsområde krävs tillstånd enligt § 15 i skyddsföreskrifterna (Väg). Det är därmed möjligt att anlägga en väg på ett sekundärs skyddsområde efter en</p>

	<p><i>tillståndsansökan. Eventuellt kommer tillståndet att villkoras med t.ex. försiktighetsåtgärder vid schaktning.</i></p> <p><i>5. Impregnerade träpallar som IAC skriver om i sitt bemötande är snarare avfall (se svar på fråga 6) än timmer.</i></p> <p><i>6. IAC:s avfallshantering regleras i verksamhetens tillstånd. Därför behöver motsvarande delar inte ytterligare tillståndsprövas enligt vattenskyddsområdet skyddsföreskrifter. Angående containrars täthet bör detta redan idag säkerhetsställas genom verksamhetens egenkontroll.</i></p> <p><i>7 och 8. Skyddsföreskriften §14 avser snö från trafikerade ytor utanför den sekundära zonen. Det är således tillåtet att lägga upp snö från vägar inom den sekundära skydds zonen.</i></p> <p><i>Flera av de krav som skyddsföreskrifterna innebär måste IAC förhålla sig till inom det nuvarande tillståndet som Dalslands miljö- och energikontor sköter tillsynen på. Västvattnets uppfattning är att de ökade krav som vattenskyddsområdet innebär inte ska hindra IAC:s verksamhet.</i></p>
--	--

6 (6)

SAMRÅDSREDOGÖRELSE: BILAGA 5E
2018-03-07

PM

UPPDRAG Färgelanda VSO	UPPDRAGSLEDARE Kristina Haglund	DATUM 2016-09-12
UPPDRAGSNUMMER 1352155000	UPPRÄTTAD AV Hans Björkman	

Kommentarer till Länsstyrelsens yttrande

Bakgrund

Länsstyrelsen har i yttrande 2016-06-09 lämnat synpunkter på förslagen till vattenskyddsområde (VSO) i Gatersbyn, Rådanefors, Rösäter och Stigen. De tekniska beskrivningarna (TB) har reviderats och kompletterats med anledning av synpunkterna. En del av synpunkterna är ibland gemensamma för de 4 VSO. Flera av dessa har vi valt att i nuläget inte arbeta in i TB eller endast i några av dem. Vi vill dock kommentera vad som ligger till grund för våra bedömningar.

Synpunkter på de tekniska underlagen

Länsstyrelsens *kommentarer är kursiverad* och Swecos kommentarer i normal text.

Arbetet ska bland annat omfatta redovisning av grundvattendelare, grundvattennivåer. Flera av vattentäkterna saknar redovisning av detta.

Samtliga jordartskartor har nu uppdaterats och visar bedömda ytvattendelare. Endast Rösäter visar en grundvattendelare som identifierats vid en provpumpning. Ytvattendelare och grundvattendelare kan sammanfalla men det är inte alltid fallet. Vi har inte tillräckligt tekniskt underlag att markera grundvattendelare. För att undersöka om grundvattendelare förekommer i t ex en isälvsavlagring krävs ofta en omfattande provpumpning samt utvärdering. Resultatet av provpumpningen är bland annat beroende på antalet observationspunkter och var de ligger i förhållande till en grundvattendelare. Det krävs således ofta ganska kostsamma undersökningar för att fastställa om och var grundvattendelare finns. Ett motiv är att man då kan lägga en gräns för en skyddszon inom en isälvsavlagring. De 4 aktuella vattentäkterna i Färgelanda har relativt begränsade skydds zoner och vi väljer att skydda hela isälvsområdena där dessa förekommer. Det går att göra omfattande undersökningar men vår bedömning är att detta inte är ekonomiskt försvarbart för mindre vattentäkter såsom de fyra grundvattentäkterna i Färgelanda kommun.

Detta innebär att ingen hänsyn har tagits till grundvattenytans gradient och det bör kommenteras hur den kan påverka skyddszonernas utbredning. Ett bättre hydrogeologiskt underlag skulle ge bättre säkerhet vid beräkningen av transporttider, bedömningen av grundvattendelare och därmed avgränsningen av skyddszoner.

Det är riktigt att vi inte tagit hänsyn till grundvattenytans gradient. Gradienten varierar beroende på uttagets storlek och grundvattengradienten i vila är annorlunda än vid ett uttag.

1 (3)

Sweco
Södergatan 1

SE-462 34 Vänersborg, Sverige
Telefon +46 (0)521 575550
Fax +46 (0)521 65510
www.sweco.se

Sweco Environment AB
Org.nr 556346-0327
Styrelsens säte: Stockholm

Hans Björkman
Hydrogeolog
Vänersborg
Telefon direkt +46 (0)521 57 55 56
Mobil +46 (0)708 65 51 02
hans.bjorkman@sweco.se

Vattenhastigheten ökar med ökad gradient men det viktiga, enligt vår bedömning, är att gränsen dras på ett avstånd som innefattar en tillräckligt stor vattenvolym för att rinnriden skall vara tillräcklig, oavsett gradient. När det gäller bergbrunnar elongeras ofta ett påverkansområde i de riktningar där de mest vattenförande sprickorna bedöms finnas. När det gäller magasin i jord bestäms påverkansområdets utseende av resultaten av provpumpningar men till stor del även av topografi och avlagringens typ och morfologi. De 4 aktuella vattentäkterna i Färgelanda har relativt begränsade skyddszoner och vi väljer att skydda hela isälvsområdena där dessa förekommer. Vår bedömning är att studier av gradienten inte medför att gränserna kommer att dras annorlunda.

Referens för porositet saknas.

I områden med sand och grus i olika fraktioner ansätter vi ofta en effektiv porositet (n_e , där vatten kan strömma fritt) på 20 %. Den effektiva porositeten beror på kornstorleken och varierar för friktionsmaterial mellan i storleksordningen 15 % - 35%. Vid undersökningsborringar görs oftast endast en kornstorleksbedömning i fält av erfaren geolog. Siktning av jordprover har inte utförts vid fältarbetet för de fyra aktuella grundvattentäkterna i Färgelanda kommun. Oftast utförs detta endast vid dimensionering av större brunnar. Det är även viktigt att ha med sig att kornstorleken i en avlagring varierar stort och därmed även den effektiva porositeten. Det gäller således att försöka göra en bedömning av hur stor den effektiva porositeten är som medeltal i avlagringen. Även om man siktar prover från en borrhål så gäller den beräknade porositeten endast den punkten och förhållandena är sannolikt ganska annorlunda redan några meter därifrån. Vi väljer därför ofta att ange n_e till 20 % som ligger i nedre delen av skalan vilket innebär att skyddsområdets utsträckning blir åt det större hållet, ett något konservativt synsätt men ger kanske lite ökat skydd.

Grundvattenförande lagrets mäktighet.

För att beräkna vattnets uppehållstid i marken måste det vattenförande lagrets mäktighet användas. Även detta blir en bedömning. Exempelvis kan vi tänka oss ett 1 meter långt utsnitt i en lagerföljd som karteras som sand. Om det förekommer 1 dm grovsand i denna lagerföljd kommer kanske 90 % av vattnet att strömma i det skiktet. Ibland kan skillnaderna i kornstorlek vara så liten att det inte upptäcks vid en kartering men skillnaderna i vattenförande förmåga kan ändå vara väsentlig. Till detta kommer även skillnaden att kornstorleken varierar stort inom en avlagring vilket gör att enstaka siktprover inte ger så mycket hjälp i det stora hela.

För att bedöma det vattenförande lagrets mäktighet tittar vi på utförda borringar och gör en bedömning vad som kan vara en rimlig vattenförande medelmäktighet i avlagringen. Finns inga borresultat får vi ändå ansätta en siffra som får grunda sig på erfarenhet. En mindre vattenförande mäktighet innebär att skyddsområdet blir större.

Resultat från provpumpningar.

Vattentäkterna i Röster och Rådanefors har tillstånd enligt vattenlagen eller miljöbalken. Till grund för tillståndsansökningarna har provpumpningar utförts. Tekniska beskrivning för dessa båda täkter har kompletterats med uppgifter från provpumpningarna. För ytterligare uppgifter

2 (3)

PM
2016-09-12

hänvisas till teknisk beskrivning för respektive tillståndsansökan. Resultaten har dock legat till grund för förslagen till teknisk beskrivning för vattenskyddsområdena för dessa täkter.

Sveriges geologiska undersökning (SGU) har föreslagit ett antal områden som ska bilda nya grundvattenförekomster inom vattenförvaltningen, varav Rådanefors är ett av dessa områden. Vid avgränsning av grundvattenförekomster i kristallint berg har SGU utgått från vattentäkter och avgränsat det område varifrån grundvattenbildningen till den aktuella dricksvattentäkten sker. SGUs avgränsning är översiktlig, men fundera ändå på varför det är skillnad på de båda områdena.

Hur SGU gjort sin avgränsning framgår inte men sannolikt är det enbart en principiell avgränsning. Det är ett bergområde med normal grundvattenförekomst i berg såsom i princip alla andra bergområden. Sannolikt är det förekomsten av en kommunal uttagsbrunn som motiverar SGUs ställningstagande. Vår bedömning är att SGUs gräns av grundvattenförekomsten inte skall ses som gränserna för ett vattenskyddsområde.

För grundvattentäkter bör normalt hela tillrinningsområdet ingå i vattenskyddsområdet för att förhindra att vattentäkten påverkas negativt i ett långsiktigt perspektiv. När avsteg görs från detta bör det motiveras tydligt.

Gränserna för primär och sekundär skyddszon skall förläggas på avstånd från brunnen så att rinntiderna i grunden uppgår till 100 dagar respektive 1 år för att vatten skall hinna genomgå behandling/spädas ut samt att föroreningar skall hinna upptäckas. Gränserna skall vara miljömässigt motiverade för att inte göra omotiverat stora vattenskyddsområden som belastar fastigheter samtidigt som det sägs att i princip skall hela tillrinningsområdet skyddas, något som kan tyckas lite motsägelsefullt.

Som tidigare nämnts är vi medvetna om att det tekniska underlaget för det aktuella grundvattentäkterna är mer eller mindre omfattande. Avstånden till gränserna för rinntiderna beräknas med mer eller mindre osäkra geologiska uppgifter till grund. De hydrauliska egenskaperna i jord eller i sprickorna i berg varierar stort även inom korta avstånd. I slutändan görs många bedömningar och förenklingar med stöd av geologisk kunskap och erfarenhet.

Beräkning av rinntider är ett av flera verktyg för att avgränsa ett vattenskyddsområde. Ett kanske viktigare verktyg är att studera nybildningsområden. Många gånger är nybildningsområden i form av t ex isälvsmaterial ganska väl avgränsade och medelnettonederbörden över flera år är relativt väl angiven. Vår bedömning är att eftersom nybildningen i isälvsmaterial är betydligt större än i berg måste i första hand isälvsmaterial skyddas. I ett bebyggt område måste även bedömningar göras ifall hus- och vägdräningar avleder vatten som då inte bildar grundvatten.

Sammanfattningsvis är det många antagningar som måste göras och det leder till att vattenskyddsområdet har en utsträckning som är bedömd. Vår bedömning är att ett fastställt vattenskyddsområde som baseras på geologisk kunskap och erfarenhet är bättre än inget vattenskyddsområde alls.

ANSÖKAN OM FASTSTÄLLANDE AV VATTENSKYDDSSOMRÅDEN OCH SKYDDSFÖRESKRIFTER FÖR GRUNDVATTENTÄKTER I FÄRGELANDA KOMMUN

2018-03-14, UPPDATERAD 2021-05-20

1 Ansökan

1.1 Fastställande av vattenskyddsområden

Färgelanda Vatten AB ansöker om att Kommunfullmäktige i Färgelanda kommun med stöd av 7 kap. 21 § miljöbalken ska fastställa vattenskyddsområden för fyra grundvattentäkter (FVAB beslut: protokoll nr 3 för styrelsemöte 2018-03-23, § 6; med komplettering protokoll nr 1 för styrelsemöte 2021-02-18, § 6).

De vattentäkter som berörs är:

- Gatersbyn 2 grundvattentäkt
- Rådanefors grundvattentäkt
- Rösäter grundvattentäkt
- Stigen grundvattentäkt

Gatersbyn 2 grundvattentäkt är belägen på fastigheten Gatersbyn 1:106 i Färgelanda och ägs av Färgelanda Vatten. Till täkten finns ingen vattendom. Vattenskyddsområdet för Gatersbyn 2 grundvattentäkt benämns *Gatersbyn Vattenskyddsområde*.

Rådanefors grundvattentäkt är belägen på fastigheten Mellområdene 1:8 och ägs av Färgelanda Vatten. Till täkten finns en vattendom från Vänersborgs Tingsrätt, Miljödomstolen dom i mål nr M 175-99, daterad 2000-06-09. Vattenskyddsområdet för Rådanefors grundvattentäkt benämns *Rådanefors Vattenskyddsområde*.

Rösäter grundvattentäkt är belägen på fastigheten Rösäter 1:3 och ägs av Färgelanda Vatten. Till täkten finns ett tillstånd enligt miljöbalken för brunn och uttag av grundvatten från Vänersborgs Tingsrätt, Miljödomstolen dom i mål nr M 3851-04, daterad 2005-03-22. Vattenskyddsområdet för Rösäter grundvattentäkt benämns *Rösäter Vattenskyddsområde*.

Stigen grundvattentäkt är belägen på fastigheten Stigen 1:70 och ägs av Färgelanda Vatten. Till täkten finns ingen vattendom. Vattenskyddsområdet för Stigen grundvattentäkt benämns *Stigen Vattenskyddsområde*.

Omfattningen av respektive vattenskyddsområde framgår av kartor bilagda tekniskt underlag för respektive täkt.

1.2 Fastställande av vattenskyddsföreskrifter

Färgelanda Vatten AB ansöker om att Kommunfullmäktige i Färgelanda kommun med stöd av 7 kap. 22 § miljöbalken ska fastställa vattenskyddsföreskrifter för fyra grundvattentäkter (FVAB beslut: protokoll nr 3 för styrelsemöte 2018-03-23, § 6; med komplettering protokoll nr 1 för styrelsemöte 2021-02-18, § 6). De vattentäkter som berörs är:

- Gatersbyn 2 grundvattentäkt
- Rådanefors grundvattentäkt
- Rösäter grundvattentäkt
- Stigen grundvattentäkt

Vattenskyddsföreskrifterna finns bilagda tekniskt underlag för respektive täkt.

2 Syfte och motiv för ansökan

Färgelanda Vatten AB har som uppdrag att bereda och distribuera dricksvatten med hög och jämn kvalitet till Färgelanda kommuns VA-abonnenter. För detta ändamål utnyttjar bolaget nio allmänna vattentäkter inom kommunen.

Färgelanda Vatten försörjer ca 75 % av Färgelanda kommuns invånare med dricksvatten. För att det ska vara möjligt krävs god tillgång till råvatten av hög kvalitet. Färgelanda Vatten har med sina nio grundvattentäkter en förmåga att leverera dricksvatten av hög kvalitet, även med minimalt med beredning vilket är en stor ekonomisk fördel. Färgelanda Vatten är därför måna om att råvattenkvaliteten bibehålls på detta sätt både långsiktigt och kortsiktigt, varför man verkar för ett ökat skydd av dricksvattentäkterna. Genom inrättande av vattenskyddsområde med tillhörande vattenskyddsföreskrifter och efterföljande arbete värnar man inte bara råvattnets kvalitet utan det innebär också att kommunen får en bättre framförhållning inför kommande utmaningar till följd av bland annat klimatförändringar.

Syften och motiv i detalj för respektive vattenskyddsområde och vattenskyddsföreskrifter framgår av de tekniska underlagen och förslagen till skyddsföreskrifter.

3 Beslutsunderlag

I beslutsunderlaget finns de tekniska underlagen som ligger till grund för avgränsningen av vattenskyddsområdena och föreslagna vattenskyddsföreskrifter. Beslutsunderlaget utgörs av fyra fristående tekniska underlag (ett för respektive vattentäkt) samt samrådsredogörelse.

3.1 Tekniska underlag

- Tekniskt underlag med förslag till vattenskyddsområde och skyddsföreskrifter för Gatersbyn 2 grundvattentäkt i Färgelanda kommun, 2018-03-07, uppdaterat 2021-02-12
- Tekniskt underlag med förslag till vattenskyddsområde och skyddsföreskrifter för Rådanefors grundvattentäkt i Färgelanda kommun, 2018-03-07, uppdaterat 2021-02-12

- Tekniskt underlag med förslag till vattenskyddsområde och skyddsföreskrifter för Rösäter grundvattentäkt i Färgelanda kommun, 2018-03-07, uppdaterat 2021-02-12
- Tekniskt underlag med förslag till vattenskyddsområde och skyddsföreskrifter för Stigen grundvattentäkt i Färgelanda kommun, 2018-03-07, uppdaterat 2021-02-12

3.2 FVAB:s yttrande

- Yttrande med bemötanden från FVAB över berördas synpunkter som inkommit till kommunen vid kommunens föreläggande till berörda om att yttra sig i ärendet, 2021-02-19

3.3 Samrådsredogörelse

- Samrådsredogörelse, samråd med myndigheter och sakägare, 2018-03-07

BILAGOR

4 st. tekniska underlag med bilagorna vattenskyddsområde och vattenskyddsföreskrifter för vardera täkt, enligt 3.1 ovan.

FVAB:s yttrande över inkomna synpunkter enligt 3.2 ovan.

Samrådsredogörelse enligt 3.3 ovan.

FVAB protokoll nr 3 för styrelsemöte 2018-03-23, § 6; med komplettering protokoll nr 1 för styrelsemöte 2021-02-18, § 6.

Handläggare:
Madelene Ahl
Tfn: 0522-63 88 04

Protokoll nr 1 för styrelsemöte 2021-02-18 – Färgelanda Vatten AB

Tid: Torsdag 18 februari 2021, kl 09,00-10.40 samt 13.00-13.40

Plats: Digitalt via Teams

Närvarande ledamöter:

Ann-Marie Jacobsson (C), ordförande
Rune Månsson (S) ersätter Peter Höög (S), under punkt 1-9
Peter Höög (S), vice ordförande deltar under punkt 10-16
Håkan Melin (C)
Bengt Svedberg (M)
Bernt Johansson (L)
Urban Henriksson (S)
Sven Selstam (C) ersätter Karl-Erik Segersax (SD), under punkt 1-9
Owe Quick (SD) ersätter Karl-Erik Segersax (SD), under punkt 10-16

Närvarande suppleanter:

Sven Selstam (C), suppleant under punkt 10-16
Suzanna Sandberg (C)
Hans-Göran Palmqvist (M), deltar under punkt 10-16
Rune Månsson (S), suppleant under punkt 10-16

Närvarande lekmannarevisor/suppleant:

Eivor Johansson (C)

Närvarande tjänstemän:

Peter Johansson, VD
Susanne Thorén, ekonomichef
Madelene Ahl, administratör
Jeanette Strömberg, ekonom (deltar under §6)
Roger Larsson, controller (deltar under §6)
Katarina Bjelke, abonnenthandläggare (deltar under §6)

§ 1 Mötet öppnas av Ann-Marie Jacobsson

§ 2 Upprop förrättas

§ 3 Dagordningen godkändes

§ 4 Protokollet justeras av Bengt Svedberg

Handläggare:
Madelene Ahl
Tfn: 0522-63 88 04

§ 5 Föregående protokoll godkänns

§ 6 Gemensam information

- Kommande styrelsemöten 2021
- Affärsplan 2021
- Redovisning projekt
- Översiktlig redovisning, alla bolags årsredovisning
- Översyn taxemodeller
- Uppdrags- bevakningslista – Styrelse
- Styrande dokument

§ 7 Beslut – Faktureringspolicy för Färgelanda Vatten AB

Beslutsunderlag

Faktureringspolicy för Färgelanda Vatten AB, Dnr 2021/029

Styrelsen beslutar

att godkänna Faktureringspolicy för Färgelanda Vatten AB

§ 8 Beslut – Styrkort 2020

Beslutsunderlag

Uppföljning av styrkort 2020, Dnr 2017/276

Styrelsen beslutar

att godkänna uppföljning av styrkort 2020

§ 9 Beslut – Fastställelse av Årsredovisning 2020 för Färgelanda vatten AB

Beslutsunderlag

Årsredovisning 2020 för Färgelanda Vatten AB, Dnr 2019/202

Styrelsen beslutar

att godkänna föreliggande Årsredovisning för Färgelanda Vatten AB

§ 10 Beslut – Yttrande och justeringar i ansökan om att inrätta vattenskyddsområden, Färgelanda

Beslutsunderlag

Yttrande över inkomna synpunkter
Vattenskyddsområden och vattenföreskrifter

Handläggare:
Madelene Ahl
Tfn: 0522-63 88 04

Styrelsen beslutar

att godkänna handlingarna för komplettering i FVAB's ansökan till kommunfullmäktige om inrättande av vattenskyddsområden i Färgelanda kommun.

§ 11 Beslut – Rådanefors Avloppsreningsverk

Färgelanda Vattens styrelse har på arbetsmöte, 20210211, fått 4 olika förslag föredragna, hur situationen i Rådanefors kan åtgärdas. Styrelsen förordar alternativ 4 vilket innebär att ett nytt reningsverk installeras i befintlig byggnad som renoveras.

Beslutsunderlag

Minnesanteckningar från arbetsmöte 2021-02-11
Beslut KS 20210127

Styrelsen beslutar

att redovisa till kommunstyrelsen i Färgelanda, Västvattens utredning, om hur avloppsreningen i Rådanefors kan lösas.

att uppdra åt VD, att skriva en tjänsteskrivelse angående Rådanefors reningsverk, som beslutas av Färgelanda Vatten ABs presidie och skickas med detta beslut till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige.

att uppdra VD att fortsätta förberedande arbete.

I det fall att Färgelanda kommun beslutar att FVAB ska överta ansvaret för avloppsreningen i Rådanefors.

att föreslå kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta om att gå vidare av styrelsen föreslagen lösning på avloppsreningen i Rådanefors, samt att taxepåverkan på ca: 1,3 % tas ut av taxekollektivet genom ökad brukningstaxa från år 2022.

att föreslå kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta om att utöka inestående års investeringsbudget med 3,1 miljoner kronor.

att föreslå kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige att ansvaret för avloppsreningsverket går över till Färgelanda Vatten AB först när det nya/renoverade verket är klart.

att uppdra åt VD, med ekonomichef som ersättare att under år 2021 för företagets räkning nyupplåna, dvs öka företagets skulder under nämnda period, med totalt 3,1 miljoner kronor.

Handläggare:
Madelene Ahl
Tfn: 0522-63 88 04

§ 12 Information

§ 13 Information från VD

§ 14 Styrelseutvärdering

Ordförande, föredrog resultatet av den styrelseutvärdering som är genomförd under februari 2021.

§ 15 Övriga frågor

§ 16 Mötet avslutas

Digital justering

Ann-Marie Jacobsson (ordförande)

Digital justering

Bengt Svedberg (justerare)

Digital justering

Madelene Ahl (sekreterare)

Handläggare:
Carina Sjöstrand
Tfn: 0522-63 88 04

Protokoll nr 3 för styrelsemöte 2018-03-23 – Färgelanda Vatten AB

Tid: Fredag 23 mars 2017, kl 09,00
Plats: Färgelanda. Centrumhusets konferenssal

Närvarande:

Kent Carlsson (s), ordförande
Karl-Erik Segersax (kd) ersätter Ann-Marie Jacobsson (c), vice ordförande
Lennart Hansson (c)
Tomas Andersson (m)
Peter Höög (s)
Rune Månsson (s)
Magnus Fröberg (s)

Närvarande suppleanter:

Ingo Asplund (L)
Urban Henriksson (s)

Närvarande tjänstemän:

Tony Grantz
Jerker Hansson
Marianne Erlandson

- § 1 **Mötet öppnas av Kent Carlsson**
- § 2 **Upprop förrättas**
- § 3 **Dagordningen godkändes**
- § 4 **Peter Höög utses att justera protokollet**
- § 5 **Föregående protokoll, nr 2, 2018-02-23, godkänns**

Handläggare:
Carina Sjöstrand
Tfn: 0522-63 88 04

§ 6 Beslut – Ansökan om att inrätta vattenskyddsområden, Färgelanda kommun

Beslutsunderlag
Ansökan, 2018-03-14, Dnr 2017/044

Styrelsen beslutar

att godkänna handlingarna för ansökan om inrättande av vattenskyddsområden, Färgelanda kommun

att föreslå kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige att inrättar vattenskyddsområden, Färgelanda kommun.

§ 7 Delegationsbeslut

§ 8 Information
- Projektblad. Renovering av Färgelanda V-torn, tryckstegring, Dnr 2018/074

§ 9 Information från VD
- Investeringspolicy
- Fortsatt arbete efter ny taxa
- Obetalda fakturor

§ 10 Information – Västvatten
- Personal
- Lokaler

§ 11 Strategiska frågor

§ 12 Kurser
- Styrelsegemensam heldag 14 maj, Åh Stiftsgård, Ljungskile
- Vattenstämma i Helsingborg 22-23 maj

§ 16 Övriga frågor

§ 17 Kommande sammanträden 2018

24:e maj kl 09,15	Lokal: Centrumhusets konferenssal
20:e september kl 09,15	Lokal: Centrumhusets konferenssal
18:e oktober kl 09,15	Lokal: Centrumhusets konferenssal

Årsstämma

23:e mars kl 11,00 ca Lokal: Centrumhusets konferenssal

Handläggare:
Carina Sjöstrand
Tfn: 0522-63 88 04

§ 18 Mötet avslutas

Kent Carlsson (ordförande)

Peter Höög (justerare)

Marianne Erlandson, VD (sekreterare/justerare)

FVAB:s yttrande, 2021-02-19, över inkomna synpunkter vid kommunens föreläggande enligt miljöbalken till berörda att yttra sig.

Löp nr	Vattenskyddsområde	Kategori	Synpunkt	FVAB's yttrande/bemötande
1.4	Gatersbyn		Kommunen behöver vara medvetna om att bildande av VSO kan innebära krav på extra skyddsåtgärder för befintliga och kommande verksamheter.	I beslutsunderlaget kommer olika typer av konsekvenser att beskrivas.
1.5	Rådanefors	Allmänt	Tillsyn kan medföra krav på förebyggande åtgärder vid både kommunala avloppsanläggningar och vattenverk.	I beslutsunderlaget kommer olika typer av konsekvenser att beskrivas.
1.7	Stigen	Allmänt	DMEF anser att en överföringsledning mellan Stigen och Färgelanda bör övervägas. På så sätt skulle reservvatten kunna åstadkommas samt reservvattentäkten vid Gatersbyn skulle bli inaktuell.	Färgelanda Vatten har tidigare tittat på möjligheten att koppla ihop Stigen och Färgelandas vattennät. I dagsläget finns det inga planer på att bygga en överföringsledning då det innebär stora kostnader.
6.11	Rösäter	Allmänt	Vad menas med dd mm åå i övergångsbestämmelserna? Vad menas med två år efter ikraftträdande? Vad ska göras för den idag befintliga verksamheten?	I samband med att kommunfullmäktige beslutar om föreskrifterna kommer "dd mm åå" ersättas med datum. En övergångsbestämmelse är giltig från det att beslutet är fattat till det att beslutet träder i kraft. För vattenskyddsområden brukar tiden vara två år. Det innebär att de som driver en befintlig verksamhet har två år på sig att göra anmälningar/söka tillstånd
6.12	Rösäter	Allmänt	Sammanfattningsvis anser vi att det är en undermålig utredning. Föreslagna skyddsåtgärder har ingen bäring eller verklighetsförankring.	Er synpunkt noteras. Utredningen är uppbyggd på samma sätt som vid framtagande av andra vattenskyddsområden. Skyddsåtgärder bygger på Naturvårdsverkets allmänna råd.
6.13	Rösäter	Allmänt	Fastigheten ska inte vara sekundär skyddszon	Skyddszonernas utformning är framtagna utifrån bedömda rinntider till vattentäkten. Fastigheten Rösäter 1:5 ingår i den sekundära skyddsområdet då vatten eller eventuella kemikalier kommer att nå vattentäkten inom 100 dagar till 1 år.
2.1	Samtliga	Allmänt	De fastighetsägare som hamnar inom området får ta på sig en börda för att skydda den gemensamma tillgången av dricksvatten. Utvecklingsmöjligheterna begränsas och värdet på fastigheten kan sjunka.	Oro kring sjunkande fastighetsvärde framförs ofta LRF i samband med beslut rörande vattentäkter. Det finns inga studier rörande fastighetspriser eller om verksamheter begränsas på sikt. Det finns idag många fastslagna vattenskyddsområden och verksamhet och fastighetsvärdet verkar bestå.

Tekniskt underlag

2.2	Samtliga	Allmänt	Den enskilde fastighetsägaren får stå för det ekonomiska ansvaret. Det är inte en rimligt ordning framförallt med tanke på att de åtgärder som en verksamhet måste söka tillstånd för , innebär ett skydd av dricksvattnet. Det är högst rimligt att VA-kollektivet står för dessa kostnader.	Syftet med vattenskyddsområdet är att skydda dricksvattnet och där i ingår att reglera vilka verksamheter som får ske. Därav kan vissa verksamheter behöva söka tillstånd/göra anmälningar. Enligt miljöbaken är det den som utför en åtgärd som kan påverka vattentäkten som ansvarar (förorenaren betalar). Det är kommunfullmäktige som slutligen beslutar om utformningen av taxan för tillsyn. Taxor och dess utformning ingår inte fastställandet av vattenskyddsområde.
2.3	Samtliga	Allmänt	Det är viktigt att det görs en konsekvensanalys för att politikerna ska kunna göra rimlighetsavvägningar mellan olika intressen	I underlagen till beslutet kommer olika typer av konsekvenser att beskrivas
2.4	Samtliga	Allmänt	Vattendom saknas för två av vattentäkterna. I en tillståndsprovning ingår en lokaliseringsprovning. Det vore bättre att först inhämta vattendom. Sakägare har då möjlighet att inkomma med synpunkter om vattenuttaget påverkar deras fastighet	Västvatten har prioriterat att få klart vattenskyddsområdena först. Västvatten har dialog med länsstyrelsen om vattendomar och avser ordna sådana. Såvitt känt har inga problem orsakade av uttagen visats.
3.3	Samtliga	Allmänt	Information och upplysningar bör inte lämnas som föreskrift (exempel § 19 allmänna bestämmelser)	Texten i föreskrifterna är ändrad, så att allmänna bestämmelser, information och skyltning inte är föreskrifter.
4.1	Gatersbyn	Allmänt	Vid en händelse behöver räddningstjänsten information om hur lång tid det tar för en förorening att sprida sig från platsen för utsläppet till vattentäktzonen	Vattenskyddsföreskrifter är en del i arbetet med att skydda vattentäkter, men det ersätter inte ett bra samarbete mellan Miljöenheten och Räddningstjänsten. Det är lämpligt att ha återkommande kontakt för att diskutera möjliga släcktekniker etc. på olika platser i kommunen beroende av vad som är skyddsvärt. I kommande miljötillsyn kan det vara bra att fokusera på risker för utsläpp av och olyckor med förekommande kemikalier. Återkoppla till miljö och räddningstjänst om behovet av samarbete. Återkoppling kan ske i samband med antagande av föreskrifterna.
4.3	Samtliga	Allmänt	Olyckor som kan medföra påverkan risk för grundvattenförorening ska alltid anmälas via 112, inte direkt till räddningstjänsten.	Texten i föreskrifterna är ändrad.
7.1	Gatersbyn	Allmänt	Området vid Gatersbyn har förutsättningar för lokala skred. Eventuell påverkan på omgivningen från vattenuttagen bör följas upp och skredrisken behöver beaktas i markanvändningen.	Västvatten är medvetna om att området karterats som ett område med spontana skred. Det finns dock inga planer på att leta efter en ny vattentäkt. Västvatten avser att installera mätare (divers) i uttagsbrunnarna för att kontrollera grundvattennivån.

7.2	Stigen	Allmänt	Området vid Stigen har förutsättningar för lokala skred. Eventuell påverkan på omgivningen från vattenuttagen bör följas upp och skredrisken behöver beaktas i markanvändningen.	Västvatten är medvetna om att området karterats som ett område med spontana skred. Det finns dock inga planer på att leta efter en ny vattentäkt. Västvatten avser att installera mätare (divers) i uttagsbrunnarna för att kontrollera grundvattennivån.
5.1	Rösäter	Allmänt	Till att börja med bör stycket 4 skrivas om, Jordbruksmarken används idag för fullskalig konventionell odling, marken är av sådan kvalitet att den kan anses som högavkastande för de flesta förekommande slags odling. Kan tillägga att mycket av det ni vill förbjuda inom det primära skyddsområdet är verksamhet som pågår idag och som följaktligen inte påverkar vattenkvalitén	Texten i stycke 4 ses över. I den genomförda riskanalysen har användningen av bekämpningsmedel och växtnäringsämnen noterats som riskmoment för de aktuella vattentäkterna. Föreskrifterna är till för att skydda vattenkvalitén under en lång tid framöver.
5.5	Rösäter	Allmänt	Varför inte göra en reservvattentäkt innanför Ragnerudssjön.	Vattenresursen Ragnerudssjön kommer att belysas i den vattenförsörjningsplan som ska tas fram under 2021. Under flera år framöver kommer dock vattentäkten Rösäter att behövas, innan det skulle kunna bli aktuellt andra alternativ.
5.9	Rösäter	Allmänt	Fastighetsägaren önskar att det inte bildas något vattenskyddsområde.	Er synpunkt noteras
2.6	Samtliga		Förbudet i primärzon kommer leda till försvårad pågående markanvändning. Det är rimligt att kommunen betalar intrångsersättning.	Förbudet tydliggör de risker som finns för påverkan på vattentäkten. Den som anser att deras verksamhet påverkas negativt kan ansöka om ersättning hos mark- och miljödomstolen.
		Bekämpningsmedel		
3.4	Samtliga	Definitioner	För grund- eller ytvattnet skadliga ämnen (§3) behövs en exaktare definition	Texten i föreskrifterna är ändrad.
3.5	Samtliga	Definitioner	Undantag bör gälla det som faktiskt förbjuds (§4)	Undantaget är borttaget
3.6	Samtliga	Definitioner	Begreppet tät gödselvårdsanläggning behöver definieras (§6a)	Texten i föreskrifterna är ändrad.
3.7	Samtliga	Definitioner	Begreppet "motsvarar årlig skötsel av privat tomtmark" behöver definieras (§6b)	Texten i föreskrifterna är ändrad.
3.8	Samtliga	Definitioner	begreppet lantbruksdjur behöver definieras (§7)	Texten i föreskrifterna är ändrad.
3.9	Samtliga	Definitioner	Begreppet "släppas ut till mark" behöver definieras (§8)	Texten i föreskrifterna är ändrad.
3.10	Samtliga	Definitioner	Begreppen uppläggning och deponering behöver definieras (§11)	Texten i föreskrifterna är ändrad.
3.11	Samtliga	Definitioner	Uttrycket "därmed liknande" fungerar inte (§15d)	Texten i föreskrifterna är ändrad.
3.12	Samtliga	Definitioner	Föreslår att förflyttning ändras till omfattande. Fungerar undantaget volymmässigt för normalt underhåll av bef ledningar? (§16c)	Texten i föreskrifterna är ändrad.
3.13	Samtliga	Definitioner	Definition av miljöfarliga kemiska produkter är inte relevant då det inte används i föreskrifterna. Den hänvisar dessutom till KIFS som inte gäller längre	Texten i föreskrifterna är ändrad.

3.14	Samtliga	Definitioner	Begreppet stallgödsel används ej	Texten i föreskrifterna är ändrad.
10.1	Samtliga		Inkom 20 juni 2019, ev. redan ändrat, Istället skulle man kunna för primär zon skriva snarlikt som blev för Uddevalla kommuns grundvattentäkter: "Nyetablering av avloppsanläggning där hushållsspillvatten eller annat avloppsvatten kan infiltrera eller släppas ut till marken är förbjudet."	Texten i föreskrifterna är ändrad.
1.6	Rådanefors	Enskilda avlopp	I TB avsnitt 4.8 anges att Rådaneshjön rinner till Gullmarsfjorden. Rådaneshjön ingår i Dalbergsåns avrinningsområde. Sjön avvattnas till Bodaneälven och vidare till Vätern	Uppgiften korrigeras i underlaget.
6.9	Rösäter	Felaktigheter Markarbete, väg	Vad avses för spridning av salt? Tillstånd för spridning på uppfart till garage och maskinhall	Spridning av vägsalt kräver tillstånd, detta för att kunna reglera att spridning inte sker precis intill vattentäkten. Föreskriftens syfte är inte att reglera spridning på uppfarter m.m. Ett undantag är inlagt i föreskrifterna så att spridning på mindre vtor bli möjligt.
6.8	Rösäter		Är det ok med förbättringsarbete av grusvägar?	Ordinarie underhåll av grusvägar går att genomföra. Beläggningsarbeten eller andra förbättringar på en yta som är större än 50 m ² är anmälningspliktigt
11	Gatersbyn	Markarbete, väg	Trafikverket anser att föreskrifterna bör ändras så att normal drift och underhåll av vägen inte kräver restriktioner eller tillstånd. Enligt föreskriften krävs tillstånd för spridning av vägsalt samt beläggningsarbeten.	Kommunen förstår att Trafikverket helst ser att inga föreskrifter påverkar verksamheten, men då påverkan av salt och beläggningsarbeten noterats i riskanalysen för den aktuella vattentäkten bedömer kommunen att föreskriften behövs och att alla verksamheter omfattas.
1.2	Gatersbyn	Markarbete, väg Områdets avgränsning	DMEF anser att vattentäktens lokalisering är olämplig pga. risk för föroreningar från verksamheter inom skyddsområdet. Då området är planerat för industri- och verksamhetsmark kan ytterligare verksamhet tillkomma.	Kommunen förstår Miljö- och energiförbundets synpunkt. Kommunen har valt att behålla vattentäkten då det i nuläget inte finns några alternativ. Kommunen har ett särskilt fokus på vattentäkten i sina risk- och sårbarhetsanalyser. Riskmomenten noteras även i risk- och faroanalysen (HACCP) för vattenverket.
1.1	Samtliga	Områdets avgränsning	Tertiär zon saknas för tre av fyra vattentäkter. DMEF saknar denna zon då den visar att det finns ett behov att ta hänsyn till vid fysisk planering m.m. Behovet av en tertiär zon är särskilt påtaglig för Gatersbyn då det finns befintliga verksamheter inom området	De primära och sekundära skyddszonerna omfattar ett område som erfordras för att uppnå vattenbalans för ett års vattenuttag. Någon tertiär skyddszon har därför inte föreslagits utan gränsen för sekundär skyddszon utgör vattenskyddsområdets yttre begränsning.

Definitioner

6.1	Rösäter	Områdets avgränsning	Hur har förslaget till sekundärzon tillkommit? Har det gjorts geotekniska undersökningar? Fastighetsägaren vill få en motivering av områdets omfattning	Skyddszonernas utbredning är uträknade utifrån uppskattade rinntider som utgår från uppskattade markmaterial. Uppskattningarna bygger på provpumpningar och geologiska kartor. Det görs sällan geotekniska utredningar för att undersöka materialet inom hela området. Området skulle bli punkterat av alla grundvattenrör och det skulle medföra en risk för förorening eller utläckage av grundvatten.
6.2	Rösäter	Områdets avgränsning	Förslaget för Rösäter 1.5 som sekundärzon gränsar till Prästgården 1:72, Högsäters vattentäkt, också sekundär zon. Samma tillrinningsområde för båda fastigheterna.	Ytvattendelaren i norra delens bergslägen utgör sekundära skyddszonens gräns i norr. Yt- och grundvatten följer här topografin så att vattnet norr om vattendelaren rinner norrut till Högsäters vattentäkt och vatten söder om vattendelaren rinner till Rösäters vattentäkt.
5.2	Rösäter		Den sekundära zonen har flyttats så att den tangerar vattenskyddsområdet för Prästgården.	Den sekundära zonen har inte flyttats norrut jämfört med det tidigare förslaget 2016-11-25. Sekundära skyddszonerna har minskat till förmån för Rösäter 1:3.
5.3	Rösäter	Områdets avgränsning	Ni har misslyckats att skapa en reservvattentäkt till Högsätersborna. Om tillrinningsområdet förorenas står man utan vatten	Genom att använda brunnen vid Rösäter ökar säkerheten för de boende i Högsäter då det finns två vattenuttag istället för ett så som förutsättningarna varit tidigare.
5.4	Rösäter	Områdets avgränsning	Rösäter och Prästgårdens vattentäkter är samma vattenkälla, det är enbart två filialer av samma vattentäkt.	Undersökningsborrningar har visat att det med största sannolikhet inte finns någon kontakt mellan vattentäkterna. Finkorniga jordarter så som lera och silt begränsar kontakter i norr. Provpumpningarna visar att grundvattenmagasinet vid Rösäter är som en "bassäng" med täta geologiska begränsningar. Det finns även höga bergslägen i ungefärlig östvästlig riktning som begränsar kontakten.
1.8	Samtliga	Petroleum och kemisk	DMEF påpekar att fordon och maskiner innehåller fler petroleumprodukter än bränsle.	Kommunen är medveten om att det finns fler miljöfarliga produkter än drivmedel i ett fordon.
6.3	Rösäter		Gränsen 25 L verkar vara tagen ur luften. Förslaget är orimligt. Inom Högsäters vattentäkt Prästgården är hantering av mer än 250 L tillståndspliktigt	Länsstyrelsen inom Västra Götaland har tidigare haft som praxis att förorda att 25 l är en rimlig volym att hantera utan tillstånd eller anmälan. Vattentäkten vid Rösäter är känslig för påverkan av petroleum och därav är det extra viktigt att petroleum hanteras på ett säkert sätt. De verksamheter som hanterar större mängder kan söka om tillstånd.
		Petroleum och kemisk		

2.5	Samtliga		<p>LRF anser att 25L för tillstånd är för låg tröskel. På en fastighet kommer man snabbt upp i 25L. Det innebär att det krävs tillstånd för att tanka gräsklippare eller motorsåg. LRF anser att 250 L är en rimligare gräns.</p>	<p>Länsstyrelsen inom Västra Götaland har tidigare haft som praxis att förordna att 25 l är en rimlig volym att hantera utan tillstånd eller anmälan. De aktuella vattentäkterna har få skyddande barriärer och en påverkan av petroleum skulle ge en stor och bestående påverkan på de aktuella råvattenkällorna. De verksamheter som hanterar större mängder kan söka om tillstånd. I tillstånden kan tillsynsmyndigheten föreskriva om hur petroleum kan hanteras för att minska riskerna.</p>
4.2	Gatersbyn	<p>Petroleum och kemiska produkter</p> <p>Petroleum och kemiska produkter</p>	<p>Räddningstjänsten anser att spridningshastigheter för de petroleumprodukter och miljöfarliga kemiska produkter som hanteras inom vattentäktens tillrinningsområde ska redovisas. Vad innebär en avverkningssäsong. Verksamheten omfattar även ett mindre sågverk. Förslaget verkar gripet ur luften och kan inte kontrolleras.</p>	<p>Miljöenheten kan ställa krav på denna typ av redovisningar i samband med att nya verksamheter startas.</p>
6.6	Rösäter			<p>Syftet med föreskriften är att påverka hur länge timmerupplag får ligga i närheten av vattentäkten. Begreppet avverkningssäsong tydliggörs i bilaga A, Definitioner av begrepp. Enligt skogsencyklopedin, liksom i dessa skyddsföreskrifter, definieras en avverkningssäsong som tiden mellan knoppsprickning ett år till nästa års knoppsprickning. Hur timmer hanteras och lagras vid sågverket hanteras via miljöenhetens tillägg.</p>
9.1	Samtliga	Skogsbruk	<p>Föreskrifter kring skydds zoner vid avverkning, gallring, dikesrensning, skogsbilvägar saknas.</p>	<p>Färgelanda kommun har bedömt att risken för påverkan från avverkningar, gallring och dikesrensning är liten. Risken är större vid vtvattentäkter än grundvattentäkter.</p>
3.1	Gatersbyn	Skogsbruk	<p>Det bör framgå tydligt om föreslagna föreskrifter avseende Gatersbyn är tillräckliga eller om andra typer av åtgärder anses vara nödvändiga.</p>	<p>Vattenskyddsföreskrifter är en del i arbetet med att skydda vattentäkten men det behöver även ske andra arbeten. Gatersbyn ligger intill ett industriområde och problematiken är noterad i risk- och sårbarhetsanalyser.</p>
5.8	Rösäter	<p>Tekniskt underlag</p> <p>Tekniskt underlag</p>	<p>Fastighetsägaren önskar se skriftligt att provborrningar skett med medgivande av markägaren.</p>	<p>Överenskommelser har gjorts med aktuella fastighetsägare år 2002.</p>

6.4	Rösäter	Tvätt av fordon	Förslaget är orimligt. Arbetsfordon måste rengöras regelbundet. Tvätt sker på långt avstånd från vattentäkten. Ska vi tvingas anlita bärningsfirma för transport av arbetsfordon till tvätt	Tvätt av fordon i på mark i anslutning till en vattentäkt kan orsaka en tillfällig eller i värsta fall permanent försämring av råvattenkvalitet som kan påverka dricksvattenkvaliteten. Det är inte bara damm som fastnar på bilar och arbetsfordon utan även partiklar från vägbanor, däckslitage och annat. Vissa ämnen kan vara hälsovådliga. Därtill kan själva bilvårdsprodukterna eller andra medel som används vid fordonstvätt förorena vattnet. För att de boende och verksamma inom området ändå ska kunna underhålla sina arbetsredskap tillåts avsköljning.	
5.6	Rösäter		Var går gränsen för avsköljning med kallt vatten Dessutom, mycket av den tvätt som sker av jordbruksredskap är att skölja bort den jord som fastnat vid arbete och om samma jord anses som farlig så har ni ju definitivt placerat vattentäkten på fel ställe.	Tvätt av fordon på mark i anslutning till en vattentäkt kan orsaka en tillfällig eller i värsta fall permanent försämring av råvattenkvalitet som kan påverka dricksvattenkvaliteten. Det är inte bara damm som fastnar på bilar och arbetsfordon utan även partiklar från vägbanor, däckslitage och annat. Vissa ämnen kan vara hälsovådliga. Därtill kan själva bilvårdsprodukterna eller andra medel som används vid fordonstvätt förorena vattnet. För att de boende och verksamma inom området ändå ska kunna underhålla sina arbetsredskap tillåts avsköljning.	
6.10	Rösäter	Tvätt av fordon	Hur har man kommit fram till jord/berg volym på 150 m3?	Mängden 150 m3 är uppskattad för att schaktning ska kunna ske inför byggande av små byggnader eller underhåll av diken, vägar etc.	Tvätt av fordon
6.7	Rösäter	Täkt Upplag, avfall	Orimligt förslag. Hur ofta kommer snöupplag finnas? Var är trafikerad yta?	Även om det numera sällan snöar mycket i Färgelanda förekommer kraftiga snöfall emellan åt. Syftet med föreskriften är att få snöupplag från trafikerade ytor placerade utanför den primära skydds zonen.	
2.9	Samtliga	Upplag, avfall	Det måste vara möjligt att tillfälligt lagra miljöfarligt avfall så länge det sker på hårdgjorda ytor utan läckagerisk, tex lysrör	Enligt skyddsföreskrifterens definitioner avses upplag som plats på mark eller vatten. Det är fortfarande möjligt att lagra avfall som till exempel lysrör inomhus eller på annan plats där det inte förekommer en risk för spridning av föroreningar till vattentäkten. Det är viktigt att följa övrig generell lagstiftning rörande hur avfall får förvaras.	

2.10	Samtliga	Upplag, avfall	Hur ska sågspån vid ett sågverk hanteras. Är det ett avfall eller en biprodukt	Det är den som ger upphovet till sågspånet som kan bedöma hur klassningen bör ske. Ett avfall är något som ägaren vill/behöver göra sig av med. Om sågspånet levereras vidare som till exempel biobränsle, absorptionsmedel, djurströ kan det klassas om en produkt. Kommunen rekommenderar att sågverksägaren kontaktar sin branschorganisation eller tillsynsmyndigheten för vidare vägledning
2.11	Samtliga	Upplag, avfall	Det bör skrivas in att avfall som hanteras på täta underlag utan läckagerisk är undantagna tillståndsplikt	Upplag av avfall är reglerat i vattenskyddsföreskrifterna då det finns en risk för spridning av föroreningar till grundvattnet. Hur lagringen kan ske prövas vid tillståndsprövningen. Om lagring sker på tätt underlag ökar sannolikheten att erhålla ett tillstånd.
5.7	Rösäter	Upplag, avfall	Lagringen av avfall vid Havskuren överstiger sin tillåtna mängd varje vecka	Kommunen tackar för uppgiften och lämnar den vidare till Uddevalla kommun så att de kan följa upp huruvida verksamheten inte följer givna tillstånd.
1.3	Gatersbyn	Upplag, avfall	Provtagning har visat förekomst av alifater. Det finns MIFO-objekt inom skyddsområdet. Det är inte klarlagt hur ett större vattenuttag kan påverka vattenkvalitén. Det går inte heller att utesluta att eventuella markföroreningar kan påverka vattenkvalitén i större utsträckning än vad som hittills påvisats	Gatersbyn används som reservvattentäkt och då påverkan finns i närheten är det än viktigare att skydda vattenkvalitén. Vid uttag är det viktigt att provta för att se eventuell påverkan.
6.5	Rösäter	Vattenkvalité	Förslaget är orimligt. Naturgödsel är en naturlig del av ett jordbruk	Gödsel är en av de risker som noterats inom området. För att långsiktigt skydda vattnet ställs krav görande gödselhantering nära vattentäkten.
2.7	Samtliga	Växtnäringsämnen	Det förefaller märkligt att söka tillstånd för något som redan är ett lagkrav. Färgelanda ligger inom nitratkänsligt område så kraven gäller från 2 DE. (§6a)	I tillståndsprövningen har DMEF möjlighet att föreskriva om villkor för att tillse att gödsellagringen är tillräckligt säker. Syftet med reglerna för nitratkänsligt område är att minska övergödningen. Syftet med vattenskyddsföreskrifterna är att skydda råvattnet varför kraven kan se lite olika ut.
2.8	Samtliga	Växtnäringsämnen	Tillståndsplikt är onödigt i sekundär zon med tanke på omfattande lagstiftning gällande spridning av stallgödsel inom nitratkänsligt område (§6b)	Färgelanda kommun ligger inom nitratkänsligt område vilket medför strängare krav kring lagring och spridning av gödsel. Reglerna är satta för att minska läckage av kväve och fosfor till vattendrag och tar inte hänsyn till påverkan på dricksvatten. Det finns därför skäl att ställa ytterligare krav på hantering precis intill en vattentäkt.
10.2	Samtliga	Växtnäringsämnen	Ändra begreppen Stallgödsel till Naturgödsel i föreskrifterna och se även över i definitionerna.	Texten i föreskrifterna är ändrad.

3.2	Samtliga	Uttrycken "såsom" eller "därmed liknande" fungerar inte i föreskrifter	Texten i föreskrifterna är ändrad.
8.1		Inga synpunkter	Ingen återkoppling

**KSAU § 100 Dnr 2021/134
Vattenskyddsområde Gatersbyn 2**

Kommunstyrelsens arbetsutskott förslag

Kommunfullmäktige beslutar att förklarar med stöd av 7 kap. 21 § miljöbalken (1998:808, MB) att förklara det område som avgränsas på bifogad karta, bilaga 1, som vattenskyddsområde.

Fullmäktige beslutar att - för att tillgodose syftet med vattenskyddsområdet¹, i enlighet med 7 kap. 22 § (och med stöd av 30 §) MB - anta bilaga 2 som föreskrifter som ska gälla inom vattenskyddsområdet.

Föreskrifterna träder i kraft 2022-01-01. I enlighet med 7 kap. 22 § MB (och 7 kap. 30 § MB) gäller föreskrifterna även om de överklagas.

Förbud eller tillståndspflicht för pågående verksamhet börjar gälla ett år efter att dessa föreskrifter trätt i kraft.

Arbetsutskottet efterfrågar att Västvatten tar med följande till kommunstyrelsens sammanträde:

- Ett förtydligande angående ersättningen till markägare till kommunstyrelsens sammanträde.
- Svar på om västvatten kommer att anta en policy angående ersättning eller om detta ska antas av kommunfullmäktige.

Linda Jansson (M) avstår från att delta i dagens beslut och avvaktar till kommunstyrelsen då förtydligande önskas angående ersättningen till markägare.

Ärendebeskrivning

Färgelanda Vatten AB har i uppdrag att ta fram underlag till ärendet om vattenskyddsområden inom Färgelanda kommun. Följande handlingar hör till ärendet och utgör grunden för avgränsning och föreskrifter; ansökan med tekniskt underlag med förslag till vattenskyddsområde, skyddsföreskrifter och sökandens bemötande av inkomna yttranden. Dessa handlingar har tagits fram av det kommunala bolaget.

Syftet med vattenskyddsområdet är att ge vattenförekomsten vid Gatersbyn 2, som används som vattentäkt i Färgelanda kommun, ett tillräckligt bra

Kommunstyrelsens arbetsutskott

skydd så att råvattnets kvantitet säkras i ett långsiktigt perspektiv samtidigt som dess kvalitet inte försämras. Vattenskyddsområdet är även ett underlag vid samhällsplanering, tillsyn och prövning.

I maj 2021 ansökte Färgelanda Vatten AB om att Kommunfullmäktige i Färgelanda kommun med stöd av 7 kap. 21 § miljöbalken ska fastställa vattenskyddsområden för fyra grundvattentäkter (FVAB beslut: protokoll nr 3 för styrelsemöte 2018-03-23, § 6; med komplettering protokoll nr 1 för styrelsemöte 2021-02-18, § 6) – se bilaga 4.

De vattentäkter som berörs är:

- Gatersbyn 2 grundvattentäkt
- Rådanefors grundvattentäkt
- Rösäter grundvattentäkt
- Stigen grundvattentäkt

Gatersbyn 2 grundvattentäkt är belägen på fastigheten Gatersbyn 1:106 i Färgelanda och ägs av Färgelanda Vatten AB. Till täkten finns ingen vattendom. Vattenskyddsområdet för Gatersbyn 2 grundvattentäkt benämns Gatersbyn Vattenskyddsområde.

Rådanefors grundvattentäkt är belägen på fastigheten Mellområdene 1:8 och ägs av Färgelanda Vatten AB. Till täkten finns en vattendom från Vänersborgs Tingsrätt, Miljödomstolen dom i mål nr M 175-99, daterad 2000-06-09. Vattenskyddsområdet för Rådanefors grundvattentäkt benämns Rådanefors Vattenskyddsområde.

Rösäter grundvattentäkt är belägen på fastigheten Rösäter 1:3 och ägs av Färgelanda Vatten. Till täkten finns ett tillstånd enligt miljöbalken för brunn och uttag av grundvatten från Vänersborgs Tingsrätt, Miljödomstolen dom i mål nr M 3851-04, daterad 2005-03-22. Vattenskyddsområdet för Rösäter grundvattentäkt benämns Rösäter Vattenskyddsområde.

Stigen grundvattentäkt är belägen på fastigheten Stigen 1:70 och ägs av Färgelanda Vatten. Till täkten finns ingen vattendom. Vattenskyddsområdet för Stigen grundvattentäkt benämns Stigen Vattenskyddsområde. Omfattningen av respektive vattenskyddsområde framgår av kartor bilagda tekniskt underlag för respektive täkt.

Syften och motiv i detalj för respektive vattenskyddsområde och vattenskyddsföreskrifter framgår av de tekniska underlagen och i förslagen till var och en av områdenas skyddsföreskrifter.

I beslutsunderlaget finns de tekniska underlagen som ligger till grund för avgränsningen av vattenskyddsområdena och föreslagna vattenskyddsföreskrifter. Beslutsunderlaget utgörs av fyra fristående tekniska underlag (ett för respektive vattentäkt) samt samrådsredogörelse och Färgelanda Vatten AB:s bemötande över inkomna synpunkter.

Motivering

Syftet med vattenskyddsområdet är att ge vattenförekomsten, som används som en viktig vattentäkt i Färgelanda kommun, ett tillräckligt bra skydd så att råvattnets kvantitet säkras i ett långsiktigt perspektiv samtidigt som dess kvalitet inte försämras. Vattenskyddsområdet är även ett underlag vid samhällsplanering, tillsyn och prövning.

För att förklara Gatersbyn 2 som vattenskyddsområde har samråd skett enligt 25 a-c § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. mellan Färgelanda kommun och länsstyrelsen samt andra berörda myndigheter. Underlaget till beslut om vattenskyddsområde skickades i november 2016 på samråd.

Färgelanda Vatten AB har bemött synpunkterna inkomma under samrådet och vid en samlad bedömning landat i deras förslag av föreskrifter som de ansöker hos kommunens fullmäktiga att bli antagna.

Kommunen bedömer att underlaget och området uppfyller förutsättningarna att beslutas som vattenskyddsområde enligt 7 kap. 21 § MB.

Till ärendet hörande ansökan med tekniskt underlag med förslag till vattenskyddsområde och skyddsföreskrifter samt sökandens bemötande av inkomna yttranden utgör grund för avgränsning och föreskrifter. Kommunen bedömer dessa underlag som tillräckliga för att kunna besluta om vattenskyddsområde med tillhörande föreskrifter.

Beslutet anses förenligt med hushållningsbestämmelserna i 3 kap. MB och med den för området gällande översiktsplanen.

Vattenskyddsområdet är ett angeläget allmänt intresse. Föreskrifterna är anpassade för att uppnå vattenskyddsområdets syfte. Kommunen har enligt 7 kap. 25 § MB avvägt föreskrifterna för området mot sakägares intresse och bedömer att föreskrifterna inte är mer långgående än vad som är nödvändigt för att syftet med skyddet ska tillgodoses. Föreslagna föreskrifter bedöms både rimliga och miljömässigt motiverade.

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Sökande om inrättande av vattenskyddsområdet, huvudman för va-anläggningen och i vars intresse vattenskyddsområdet fastställts är Färgelanda Vatten AB.

Dispens från förbud enligt föreskrifter ska sökas hos kommunen. Kommunen får meddela dispens från föreskrifterna om det finns särskilda skäl. Innan kommunen fattar beslut kan kommunen höra kommun och/eller VA-huvudman.

Tillstånd enligt föreskrifter i detta beslut ska med stöd av 7 kap. 22 § MB prövas av Miljö- och energiförbundet inom Färgelanda kommun som har till uppgift att fullgöra kommunens uppgifter inom miljö- och hälsoskyddsområdet.

Föreskrifter enligt 7 kap. 22 § MB riktar sig mot åtgärder som kan antas förorena vattentillgången eller riskera att skada vattentillgången. Fastighetsägare och innehavare av särskild rätt till fastighet kan ha rätt till ersättning om föreskrifterna innebär att mark tas i anspråk eller att pågående markanvändning avsevärt försvåras (31 kap. 3-4 § MB). Om det krävs tillstånd för en viss verksamhet eller åtgärd betalas ersättning endast om tillstånd har vägrats eller förenats med särskilda villkor (31 kap. 5 § MB). Överenskommelse om ersättning ska träffas med sökanden, Färgelanda Vatten AB. Nås ingen överenskommelse ska talan om ersättning eller inlösen föras i mark- och miljödomstolen senast 1 år efter att beslutet vunnit laga kraft (31 kap. 13 § MB).

Enligt MB och miljötillsynsförordningen (2011:13) är kommunen tillsynsmyndighet för vattenskyddsområden beslutade av kommunen.

Beslutsunderlag

Presentation av Tony Grantz hydrogeolog på Västvatten, 2021-09-22
Tjänsteskrivelse samhällsutvecklingschef, 2021-08-17
Karta vattenskyddsområde Gatersbyn 2 grundvattentäkt 210219, bilaga 1
Vattenskyddsföreskrifter Gatersbyn 2 grundvattentäkt, bilaga 2
Tekniskt underlag med förslag till vattenskyddsområde och skyddsföreskrifter för Gatersbyn 2 grundvattentäkt i Färgelanda kommun 2018-03-07, uppdaterad 2021-02-12, bilaga 3
Ansökan från Färgelanda Vatten AB om att Kommunfullmäktige i Färgelanda kommun med stöd av 7 kap. 21 § MB ska fastställa vattenskyddsområden för fyra grundvattentäkter, bilaga 4

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Samrådsredogörelse för samråd med sakägare och remissinstanser om vattenskyddsområde och skyddsföreskrifter för Färgelanda vattenskyddsområden i Färgelanda kommun, 2018-03-07, bilaga 5
FVAB yttrande över inkomna synpunkter 20210219, bilaga 6

Beslutet skickas till

- Kungör i kommunens författningssamling
- Kungör - kungörelsedelgivning i ortstidning med besvärshänvisning
(Kommunens beslut om vattenskyddsområde överklagas till länsstyrelsen. Överklagandetid är tre veckor efter att beslutet är kungjort i ortstidning.)
- Länsstyrelsen
- Naturvårdsverket
- Jordbruksverket
- Hav- och vattenmyndigheten
- Färgelanda Vatten AB
- Samhällsutvecklingschefen

Justering

Utdragsbestyrkande

Avdelning samhällsutveckling
Avdelningschef Samhällsutveckling
Tunde Petersson
tunde.petersson@fargelanda.se

Kommunstyrelsen

Beslut om inrättande av vattenskyddsområden för Gatersbyn 2

Beslutsförslag

Kommunfullmäktige beslutar att förklarar med stöd av 7 kap. 21 § miljöbalken (1998:808, MB) att förklara det område som avgränsas på bifogad karta, bilaga 1, som vattenskyddsområde.

Fullmäktige beslutar att - för att tillgodose syftet med vattenskyddsområdet¹, i enlighet med 7 kap. 22 § (och med stöd av 30 §) MB - anta bilaga 2 som föreskrifter som ska gälla inom vattenskyddsområdet.

Föreskrifterna träder i kraft 2022-01-01. I enlighet med 7 kap. 22 § MB (och 7 kap. 30 § MB) gäller föreskrifterna även om de överklagas.

Förbud eller tillståndsplikt för pågående verksamhet börjar gälla ett år efter att dessa föreskrifter trätt i kraft.

Ärendebeskrivning

Färgelanda Vatten AB har i uppdrag att ta fram underlag till ärendet om vattenskyddsområden inom Färgelanda kommun. Följande handlingar hör till ärendet och utgör grunden för avgränsning och föreskrifter; ansökan med tekniskt underlag med förslag till vattenskyddsområde, skyddsföreskrifter och sökandens bemötande av inkomna yttranden. Dessa handlingar har tagits fram av det kommunala bolaget.

I maj 2021 ansökte Färgelanda Vatten AB om att Kommunfullmäktige i Färgelanda kommun med stöd av 7 kap. 21 § miljöbalken ska fastställa

¹ Syftet med vattenskyddsområdet är att ge vattenförekomsten vid Gatersbyn 2, som används som vattentäkt i Färgelanda kommun, ett tillräckligt bra skydd så att råvattnets kvantitet säkras i ett långsiktigt perspektiv samtidigt som dess kvalitet inte försämras. Vattenskyddsområdet är även ett underlag vid samhällsplanering, tillsyn och prövning.

vattenskyddsområden för fyra grundvattentäkter (FVAB beslut: protokoll nr 3 för styrelsemöte 2018-03-23, § 6; med komplettering protokoll nr 1 för styrelsemöte 2021-02-18, § 6) – se bilaga 4.

De vattentäkter som berörs är:

- Gatersbyn 2 grundvattentäkt
- Rådanevors grundvattentäkt
- Rösäter grundvattentäkt
- Stigen grundvattentäkt

Gatersbyn 2 grundvattentäkt är belägen på fastigheten Gatersbyn 1:106 i Färgelanda och ägs av Färgelanda Vatten AB. Till täkten finns ingen vattendom. Vattenskyddsområdet för Gatersbyn 2 grundvattentäkt benämns Gatersbyn Vattenskyddsområde.

Rådanevors grundvattentäkt är belägen på fastigheten Mellområdene 1:8 och ägs av Färgelanda Vatten AB. Till täkten finns en vattendom från Vänersborgs Tingsrätt, Miljödomstolen dom i mål nr M 175-99, daterad 2000-06-09. Vattenskyddsområdet för Rådanevors grundvattentäkt benämns Rådanevors Vattenskyddsområde.

Rösäter grundvattentäkt är belägen på fastigheten Rösäter 1:3 och ägs av Färgelanda Vatten. Till täkten finns ett tillstånd enligt miljöbalken för brunn och uttag av grundvatten från Vänersborgs Tingsrätt, Miljödomstolen dom i mål nr M 3851-04, daterad 2005-03-22. Vattenskyddsområdet för Rösäter grundvattentäkt benämns Rösäter Vattenskyddsområde.

Stigen grundvattentäkt är belägen på fastigheten Stigen 1:70 och ägs av Färgelanda Vatten. Till täkten finns ingen vattendom. Vattenskyddsområdet för Stigen grundvattentäkt benämns Stigen Vattenskyddsområde. Omfattningen av respektive vattenskyddsområde framgår av kartor bilagda tekniskt underlag för respektive täkt.

Syften och motiv i detalj för respektive vattenskyddsområde och vattenskyddsföreskrifter framgår av de tekniska underlagen och i förslagen till var och en av områdenas skyddsföreskrifter.

I beslutsunderlaget finns de tekniska underlagen som ligger till grund för avgränsningen av vattenskyddsområdena och föreslagna vattenskyddsföreskrifter. Beslutsunderlaget utgörs av fyra fristående tekniska underlag (ett för respektive vattentäkt) samt samrådsredogörelse och Färgelanda Vatten AB:s bemötande över inkomna synpunkter.

Motivering

Syftet med vattenskyddsområdet är att ge vattenförekomsten, som används som en viktig vattentäkt i Färgelanda kommun, ett tillräckligt bra skydd så att råvattnets kvantitet säkras i ett långsiktigt perspektiv samtidigt som dess kvalitet inte försämras. Vattenskyddsområdet är även ett underlag vid samhällsplanering, tillsyn och prövning.

För att förklara Gatersbyn 2 som vattenskyddsområde har samråd skett enligt 25 a-c § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. mellan Färgelanda kommun och länsstyrelsen samt andra berörda myndigheter. Underlaget till beslut om vattenskyddsområde skickades i november 2016 på samråd.

Färgelanda Vatten AB har bemött synpunkterna inkomma under samrådet och vid en samlad bedömning landat i deras förslag av föreskrifter som de ansöker hos kommunens fullmäktiga att bli antagna.

Kommunen bedömer att underlaget och området uppfyller förutsättningarna att beslutas som vattenskyddsområde enligt 7 kap. 21 § MB.

Till ärendet hörande ansökan med tekniskt underlag med förslag till vattenskyddsområde och skyddsföreskrifter samt sökandens bemötande av inkomna yttranden utgör grund för avgränsning och föreskrifter. Kommunen bedömer dessa underlag som tillräckliga för att kunna besluta om vattenskyddsområde med tillhörande föreskrifter.

Beslutet anses förenligt med hushållningsbestämmelserna i 3 kap. MB och med den för området gällande översiktsplanen.

Vattenskyddsområdet är ett angeläget allmänt intresse. Föreskrifterna är anpassade för att uppnå vattenskyddsområdets syfte. Kommunen har enligt 7 kap. 25 § MB avvägt föreskrifterna för området mot sakägares intresse och bedömer att föreskrifterna inte är mer långgående än vad som är nödvändigt för att syftet med skyddet ska tillgodoses. Föreslagna föreskrifter bedöms både rimliga och miljömässigt motiverade.

Sökande om inrättande av vattenskyddsområdet, huvudman för va-anläggningen och i vars intresse vattenskyddsområdet fastställts är Färgelanda Vatten AB.

Dispens från förbud enligt föreskrifter ska sökas hos kommunen. Kommunen får meddela dispens från föreskrifterna om det finns särskilda skäl. Innan kommunen fattar beslut kan kommunen höra kommun och/eller VA-huvudman.

Tillstånd enligt föreskrifter i detta beslut ska med stöd av 7 kap. 22 § MB prövas av Miljö- och energiförbundet inom Färgelanda kommun som har till uppgift att fullgöra kommunens uppgifter inom miljö- och hälsoskyddsområdet.

Föreskrifter enligt 7 kap. 22 § MB riktar sig mot åtgärder som kan antas förorena vattentillgången eller riskera att skada vattentillgången. Fastighetsägare och innehavare av särskild rätt till fastighet kan ha rätt till ersättning om föreskrifterna innebär att mark tas i anspråk eller att pågående markanvändning avsevärt försvåras (31 kap. 3-4 § MB). Om det krävs tillstånd för en viss verksamhet eller åtgärd betalas ersättning endast om tillstånd har vägrats eller förenats med särskilda villkor (31 kap. 5 § MB). Överenskommelse om ersättning ska träffas med sökanden, Färgelanda Vatten AB. När ingen överenskommelse ska talan om ersättning eller inlösen föras i mark- och miljödomstolen senast 1 år efter att beslutet vunnit laga kraft (31 kap. 13 § MB).

Enligt MB och miljötillsynsförordningen (2011:13) är kommunen tillsynsmyndighet för vattenskyddsområden beslutade av kommunen.

Katrin Siverby
Kommunchef

Tunde Petersson
Avdelningschef Samhällsutveckling

Beslutsunderlag:

- Karta vattenskyddsområde Gatersby 2 grundvattentäkt 210219, bilaga 1
- Vattenskyddsföreskrifter Gatersby 2 grundvattentäkt, bilaga 2
- Tekniskt underlag med förslag till vattenskyddsområde och skyddsföreskrifter för Gatersbyn 2 grundvattentäkt i Färgelanda kommun, 2018-03-07, uppdaterat 2021-02-12, bilaga 3.
- Ansökan från Färgelanda Vatten AB om att Kommunfullmäktige i Färgelanda kommun med stöd av 7 kap. 21 § MB ska fastställa vattenskyddsområden för fyra grundvattentäkter, bilaga 4

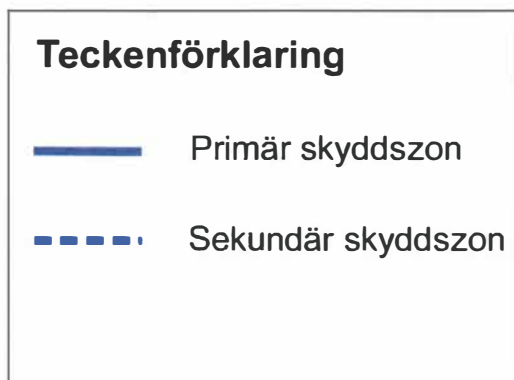
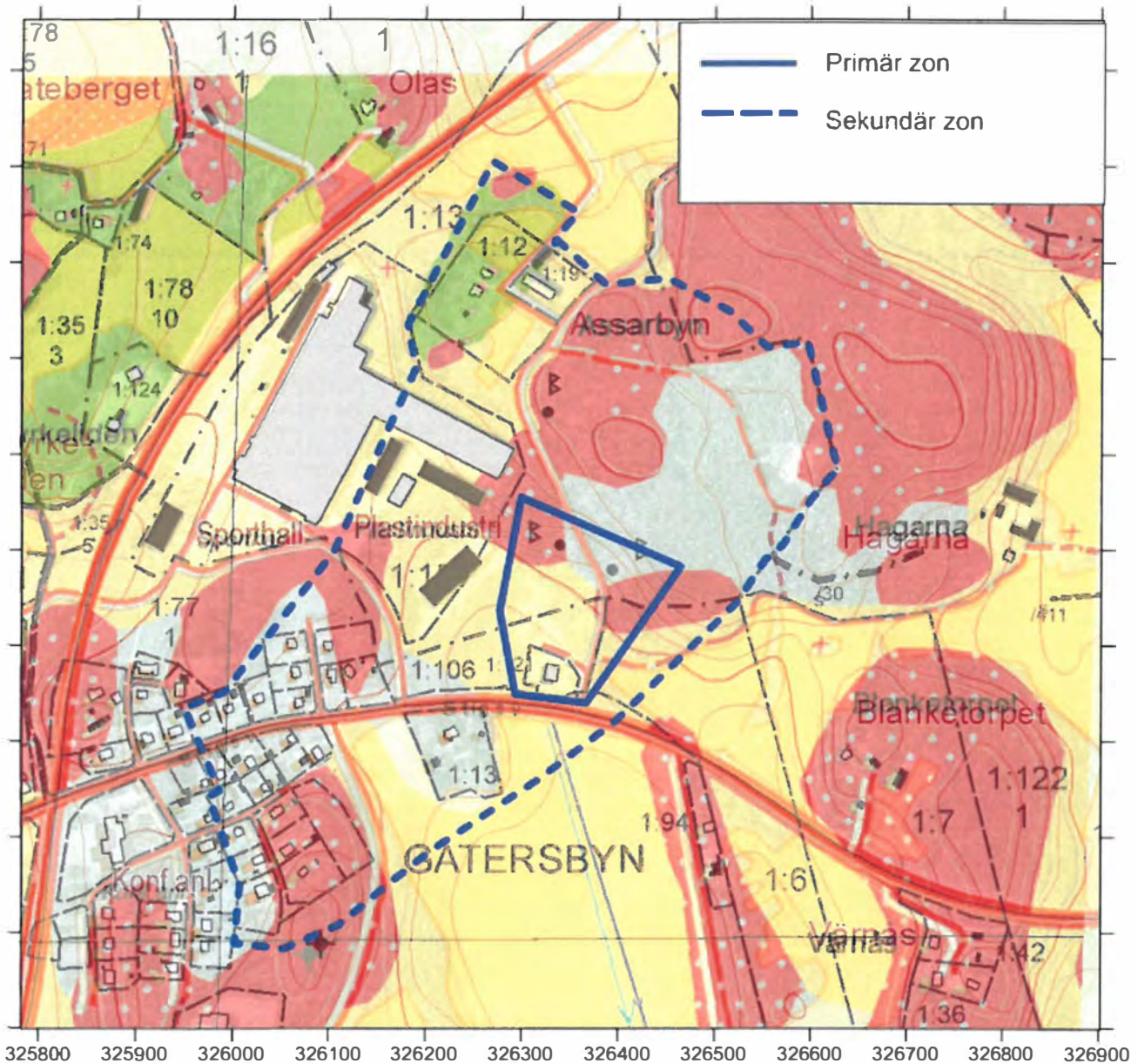
- Samrådsredogörelse för samråd med sakägare och remissinstanser om vattenskyddsområde och skyddsföreskrifter för Färgelanda vattenskyddsområden i Färgelanda kommun, 2018-03-07, bilaga 5.
- FVAB yttrande över inkomna synpunkter 20210219, bilaga 6.

Beslutet skickas till:

- Kungör i kommunens författningssamling
- Kungör - kungörelsedelgivning i ortstidning med besvärshänvisning (Kommunens beslut om vattenskyddsområde överklagas till länsstyrelsen. Överklagandetid är tre veckor efter att beslutet är kungjort i ortstidning.)
- Länsstyrelsen
- Naturvårdsverket
- Jordbruksverket
- Hav- och vattenmyndigheten
- Färgelanda Vatten AB
- Samhällsutvecklingschefen
- Diariet

Gatersbyn 2, vattentäkt

Skyddszoner

BILAGA 2

VATTENSKYDDSFÖRESKRIFTER GATERSBYN

UPPDRAG VSO Gatersbyn, Färgelanda kommun	UPPRÄTTAD AV Anna Kölfeldt	DATUM 2021-02-19
---	-------------------------------	---------------------

Skyddsföreskrifter för Gatersbyn vattenskyddsområde

Nedan angivna föreskrifter är specifika för Gatersbyn 2 grundvattentäkt. De har utformats med vattentäkternas nutida och framtida skyddsbehov i fokus och representerar i många avseenden en tillämpning och uttolkning av miljöbalkens intentioner som uttrycks i miljöbalkens allmänna hänsynsregler (MB 2 kap). I vissa fall kan en föreskrift med stöd av miljöbalkens 7 kap innefatta ett större krav på försiktighet än vad som följer av miljöbalkens allmänna aktsamhetsregler. Föreskrifter för vattenskyddsområde meddelas med stöd av 7 kap. 22§, 30§ i miljöbalken.

I hela vattenskyddsområdet gäller de restriktioner och anvisningar som generellt gäller inom vattenskyddsområden, bl.a. Naturvårdsverkets föreskrifter gällande skydd mot mark- och vattenförorening vid lagring av brandfarliga vätskor (NFS 2017:5).

ZONINDELNING AV VATTENSKYDDSSOMRÅDET

Gatersbyns vattenskyddsområde är indelat i två skydds-zoner

- *Primär skydds-zon*
- *Sekundär skydds-zon*

Indelningen i skydds-zoner baseras på nedan beskrivna kriterier, vilka följer Naturvårdsverkets handbok om vattenskyddsområde 2010:5. Skyddsföreskrifterna hänvisar till dessa skydds-zoner.

Primär skydds-zon

Syftet med den primära skydds-zonen är att skapa rådrum vid händelse av akut förorening. Den primära skydds-zonen avgränsas på sådant sätt att riskerna för akut förorening genom olyckshändelser minimeras. En akut förorening ska hinna upptäckas i tid och åtgärder vidtas innan föroreningen hinner nå vattentäkt-zonen med uttagsbrunnarna.

Sekundär skydds-zon

Syftet med den sekundära skydds-zonen är att bibehålla en hög grundvattenkvalitet eller att förbättra kvaliteten.

SKYDDSFÖRESKRIFTER FÖR GATERSBYNS VATTENSKYDDSOMRÅDE

I de fall det föreskrivs att **anmälan eller tillstånd** krävs, görs detta till den kommunala nämnden för miljöfrågor i Färgelanda kommun.

1§ Petroleumprodukter

	Primär skyddszone	Sekundär skyddszone
A	<p>Hantering av mer än 25 liter petroleumprodukter får inte ske utan tillstånd.</p> <p><i>Undantag gäller för transporter.</i></p> <p><i>Undantag gäller för bränsle i drifttanken på fordon.</i></p> <p><i>Undantag gäller befintlig lagring som har sekundärt skydd.</i></p>	<p>Samma föreskrift som i primär skyddszone.</p>

Information: Hantering av brandfarliga vätskor och spilloljor inom vattenskyddsområde regleras även genom Naturvårdsverkets föreskrifter (NFS 2017:5) om skydd om mark- och vattenförorening vid hantering av brandfarliga vätskor och spilloljor.

2§ Häls- och miljöfarliga produkter

	Primär skyddszone	Sekundär skyddszone
	<p>Hantering av mer än 25 liter hälso- och miljöfarliga produkter såsom impregneringsmedel, lösningsmedel får inte ske utan tillstånd.</p> <p><i>Undantag gäller för transporter.</i></p>	<p>Samma föreskrift som i primär skyddszone.</p>

2 (10)

VATTENSKYDDSFÖRESKRIFTER
GATERSBYN
2021-02-19

3§ Fordonstvätt

	Primär skyddszon	Sekundär skyddszon
	Användning av avfettnings-, rengörings- och tvättmedel i samband med fordonstvätt är förbjudet .	Samma föreskrift som i primär skyddszon.

4§ Bekämpningsmedel

	Primär skyddszon	Sekundär skyddszon
	Yrkesmässig hantering av kemiska bekämpningsmedel är förbjuden . <i>Undantag gäller för transport</i> <i>Undantag gäller för användning inomhus.</i>	Yrkesmässig hantering av kemiska bekämpningsmedel får inte ske utan tillstånd . <i>Undantag gäller för transport</i> <i>Undantag gäller för användning inomhus.</i>

5§ Växtnäringsämnen

	Primär skyddszon	Sekundär skyddszon
A	Lagring av naturgödsel från mer än två djurenheter utan tät gödselvårdsanläggning är förbjudet .	Lagring av naturgödsel från mer än två djurenheter utan tät gödselvårdsanläggning får inte ske utan tillstånd .
B	Spridning av naturgödsel får inte ske utan tillstånd . <i>Undantag gäller för privat trädgårdsskötsel</i>	Samma föreskrift som i primär skyddszon.

6§ Djurhållning

	Primär skyddszon	Sekundär skyddszon
	Nyetablering av djurhållning med lantbruksdjur får ej ske utan anmälan .	--

7§ Avloppsanläggning

	Primär skyddszone	Sekundär skyddszone
	Nyetablering av avloppsanläggning där hushållsspillvatten eller annat avloppsvatten kan infiltrera eller släppas ut till marken är förbjudet .	Nyetablering av avloppsanläggning för spillvatten eller annat avloppsvatten får inte ske utan tillstånd .

8§ Slam

	Primär skyddszone	Sekundär skyddszone
	Spridning av slam från avloppsreningsverk eller enskild reningsanläggning är förbjudet .	Samma föreskrift som i primär skyddszone.

9§ Timmer mm

	Primär skyddszone	Sekundär skyddszone
	<p>Upplag under längre tid än en avverkningsäsong av bark, flis, spån, timmer och Grot är förbjudet.</p> <p><i>Undantag gäller för ved eller andra träbaserade produkter, för det egna hushållets uppvärmning av bostad på den aktuella fastigheten.</i></p>	Samma föreskrift som i primär skyddszone.

10§ Avfall

	Primär skyddszone	Sekundär skyddszone
	<p>Uppläggning av avfall är förbjudet.</p> <p><i>Undantag gäller för hushållsavfall från enskilt hushåll, vilket läggs i särskilda tunnor för regelbunden sophämtning.</i></p> <p><i>Undantag gäller komposterbart hushållsavfall från enskilt hushåll, vilket läggs i hushållskompost på den egna tomten.</i></p> <p><i>Undantag gäller för trädgårdsavfall som uppkommer på den egna fastigheten.</i></p>	Samma föreskrift som i primär skyddszone.

4 (10)

VATTENSKYDDSFÖRESKRIFTER
GATERSBYN
2021-02-19

11§ Förorenade massor

	Primär skyddszon	Sekundär skyddszon
A	Uppläggning och deponering av förorenade massor eller massor med okänt föroreningsinnehåll är förbjudet .	Samma föreskrift som i primär skyddszon.
B	Utfyllning eller annat användande för anläggningsändamål av avfall, förorenade massor eller med massor med okänt föroreningsinnehåll är förbjudet .	Samma föreskrift som i primär skyddszon.

12§ Asfalt, oljegrus och vägsalt

	Primär skyddszon	Sekundär skyddszon
A	Upplag av asfalt och oljegrus är förbjudet .	Samma föreskrift som i primär skyddszon.
B	Upplag av vägsalt är förbjudet .	Samma föreskrift som i primär skyddszon.

13§ Snö

	Primär skyddszon	Sekundär skyddszon
A	Upplag av snö, med ursprung från trafikerade ytor utanför primär skyddszon, är förbjudet .	Upplag av snö, med ursprung från trafikerade ytor utanför sekundär skyddszon, är förbjudet .

14§ Väg

	Primär skyddszon	Sekundär skyddszon
A	Anläggande av ny väg får endast ske med tillstånd .	Samma föreskrift som i primär skyddszon.
B	Beläggningsarbete och andra förbättringsarbeten på väg, på en total yta av 50 m ² eller mer, får ej ske utan anmälan .	Samma föreskrift som i primär skyddszon.
C	Spridning av vägsalt kräver tillstånd . <i>Undantag gäller för spridning på en yta som är mindre än 100 m² så som garageuppfarter och gårdsplaner</i>	Samma föreskrift som i primär skyddszon.

D	Användning av spillolja som dammbindningsmedel är förbjudet .	Samma föreskrift som i primär skyddszon.
---	--	--

15§ Jord och berg

	Primär skyddszon	Sekundär skyddszon
A	All materialtäktsverksamhet är förbjudet .	Samma föreskrift som i primär skyddszon.
B	Sprängning är förbjudet .	Sprängning får inte ske utan tillstånd
C	Schaktning och grävning får inte ske utan tillstånd . <i>Undantag gäller för schaktning, grävning av en sammanlagd jord-/bergvolym som är mindre än 150 m³.</i>	Samma föreskrift som i primär skyddszon.
D	Pålning och spontning får inte utföras utan tillstånd .	Samma föreskrift som primär skyddszon.

16§ Anläggningar för lagring och utvinning av energi och kyla

	Primär skyddszon	Sekundär skyddszon
A	Nyetablering av anläggning för lagring av och utvinning av värmeenergi eller kyla från berg, mark eller vatten är förbjuden .	Nyetablering av anläggning för lagring av och utvinning av värmeenergi eller kyla från berg, mark eller vatten får ej anläggas utan tillstånd .

17§ Anläggningar för uttag av vatten

	Primär skyddszon	Sekundär skyddszon
A	Nyetablering av brunn för uttag av vatten från berg eller jord är förbjuden .	Nyetablering av brunn för uttag av vatten från berg eller jord får ej ske utan tillstånd .

6 (10)

VATTENSKYDDSFÖRESKRIFTER
GATERSBYN
2021-02-19

Allmänna bestämmelser

- a) Tillsyn enligt dessa föreskrifter utövas av den kommunala nämnden för miljöfrågor i Färgelanda kommun.
- b) I de fall tillstånd krävs enligt dessa föreskrifter ska skriftlig ansökan skickas till den kommunala nämnden för miljöfrågor i Färgelanda kommun. I samband med sådan prövning kan nämnden föreskriva särskilda villkor som anses erforderliga för att undvika oacceptabel vattenförorening.
- c) I de fall anmälan krävs enligt dessa föreskrifter ska skriftlig anmälan skickas till den kommunala nämnden för miljöfrågor i Färgelanda kommun. Nämnden kan förelägga om särskilda försiktighetsmått som anses erforderliga för att undvika oacceptabel vattenförorening.
- d) Dispens från förbud enligt dessa föreskrifter kan medges av den kommunala nämnden för miljöfrågor i Färgelanda kommun. I samband med sådan prövning kan nämnden föreskriva särskilda villkor som anses erforderliga för att undvika oacceptabel vattenförorening.
- e) Brott mot skyddsföreskrifterna kan medföra påföljd enligt 29 kap 2 och 2a §§ Miljöbalken om inte andra ansvarsbestämmelser blir tillämpliga.
- f) Tillstånd enligt dessa skyddsföreskrifter krävs inte om motsvarande delar i verksamheten tillståndsprövats eller omfattas av pågående tillståndsprövning enligt miljöbalkens 9, 11 och 12 kapitel eller annan förordning utfärdad eller med stöd av miljöbalken.
- g) Fastighetsägare, nyttjare av fastighet eller verksamhetsutövare inom vattenskyddsområdet ska omedelbart anmäla spill, läckage och andra händelser om de är av sådan omfattning att de kan medföra risk för grundvattenförorening. Anmälan ska göras via telefonnummer 112.
- h) Föreskrifterna utgör inte hinder mot den hantering och de verksamheter och åtgärder som är nödvändiga för vattentäktens bedrivande. Generellt undantag från föreskrifterna vad avser tillstånd, anmälan och dispens från skyddsföreskrifterna gäller för arbeten som vattentäktens huvudman utför för utbyggnad, drift, underhåll med mera.

Skyltning och stängsel

- a) Där allmänna vägar passerar gräns till vattenskyddsområdet samt där så behövs vid vägar som passerar genom området ansvarar vattentäktens huvudman för att det finns skyltar som utmärker och informerar om vattenskyddsområdet. Annars mark får tas i anspråk för detta (7 kap 22 § miljöbalken). Utformningen av skyltar ska följa rekommendationer från berörda myndigheter och statliga verk.

- b) Annans mark får tas i anspråk för att sätta upp de stängsel som behövs för vattentäktens skydd (7 kap 22 § miljöbalken).
- c) Där petroleumprodukter eller andra miljöfarliga kemiska produkter hanteras ska skylt finnas som informerar om vattenskyddsområdets existens. Skyltarna tillhandahålls av vattentäktens huvudman och bekostas av verksamhetsutövaren. Undantag för krav på skyltar gäller vid hantering av nämnda produkter för hushållsbehov.

Övergångsbestämmelser

- a) Skyddsföreskrifterna gäller enligt 7 kap. 22 § Miljöbalken omedelbart då vattenskyddsområdet träder ikraft, även om de överklagas.
- b) Verksamhet som har påbörjats före ikraftträdandet och som genom dessa skyddsföreskrifter blir tillståndspliktig får fortsätta att bedrivas till och med den 31 december 2022. Därefter får verksamheten bedrivas endast om den som bedriver verksamheten lämnat in en ansökan om tillstånd till tillståndsmyndigheten senast den 31 december 2022.
- c) Verksamhet som har påbörjats före ikraftträdandet och som genom dessa skyddsföreskrifter blir anmälningspliktig får fortsätta att bedrivas till och med den 31 december 2022. Därefter får verksamheten bedrivas endast om verksamheten är anmäld senast den 31 december 2022.
- d) Verksamhet som har påbörjats före ikraftträdandet och som genom dessa skyddsföreskrifter blir förbjuden får fortsätta att bedrivas till och med den 31 december 2022. Därefter får verksamheten bedrivas endast om verksamheten erhållit dispens från förbudet senast den 31 december 2022.

8 (10)

VATTENSKYDDSFÖRESKRIFTER
GATERSBYN
2021-02-19

DEFINITIONER AV BEGREPP

Avfall: Definieras enligt 15 kap. miljöbalken. Avser varje föremål eller ämne som innehavaren gör sig av med eller avser att göra sig av med eller är skyldig att göra sig av med.

Avverkningssäsong: Enligt skogsencyklopedin, liksom i dessa skyddsföreskrifter, definieras en avverkningssäsong som tiden mellan knoppsprickning ett år till nästa års knoppsprickning.

Bekämpningsmedel: Med kemiskt bekämpningsmedel avses, i enlighet med 14 kap. miljöbalken, kemiska produkter som är avsedda att förebygga eller motverka att djur, växter eller mikroorganismer förorsakar skada eller olägenhet för människors hälsa eller skada på egendom.

Djurenhet: Definition av djurenhet finns i Miljöprövningsförordningen, SFS 2013:251, 2 kapitel.

Fordon: Med fordon avses i dessa föreskrifter ett motordrivet transportmedel/arbetsredskap som kan framföras på mark, vatten eller is.

Förorenade massor: Med förorenade massor avses massor från ett förorenat område eller efterbehandlings-objekt, det vill säga från ett område, en deponi, mark, grundvatten eller sediment som är förorenat och vars föroreningshalter påtagligt överskrider lokal/regional bakgrundshalt. Vad som avses med förorenade massor kan därför variera mellan olika platser och får avgöras av tillsynsmyndigheten.

Grot: Grot är det spill som uppstår när skogsskördaren apterar trädstammarna. Det är en sammanslagning av orden grenar och (träd)toppar.

Hantering: Med hantering avses - i enlighet med miljöbalken - en verksamhet eller åtgärd som utgörs av tillverkning, bearbetning, behandling, förpackning, förvaring, transport, användning, omhändertagande, destruktion, konvertering, saluförande, överlåtelse och därmed jämförliga förfaranden.

Hushållsbehov/hushållsändamål: Med hushållsbehov avses sådant behov som uppkommer i det egna hushållet och som inte är förknippat med kommersiellt bruk. Hushållsbehov begränsas vid hantering av enstaka förpackningar av de största storlekarna en enskild konsument kan köpa i detaljhandeln. Tillfällig förvaring av större mängder färg, exempelvis i samband med målning av ett enskilt bostadshus skall också anses vara hantering för hushållsbehov

Hushållsspillvatten: Hushållsspillvatten är spillvatten från WC ("klosettwater") samt från bad, disk och tvätt ("BDT-vatten").

Hälsa- eller miljöfarliga produkter: Med hälsa- eller miljöfarliga produkter avses i dessa föreskrifter kemiska produkter klassificerade och märkta som farliga enligt CLP-förordningen eller enligt framtida bestämmelser med motsvarande syfte och innebörd.

Lantbruksdjur: Med lantbruksdjur avses nötkreatur, får och getter, grisar och fjäderfän.

Materialtäkt: Med materialtäkt avse i dessa föreskrifter täkt av berg samt sten, grus, sand, lera, torv eller andra jordarter.

Naturgödsel: Naturgödsel är ett samlingsbegrepp för träck, urin, vatten och strömedel i olika proportioner.

Nyetablering: Med nyetablering avses etablering av en helt ny anläggning d.v.s. inte uppgradering av en redan befintlig anläggning.

Petroleumprodukter: Med petroleumprodukter avses bränslen, drivmedel och smörjolja som framställs av råolja t.ex. bensin, diesel, fotogen, eldningsolja, motorolja, turbinolja, hydraulolja och smörjfett.

Sekundärt skydd: Sekundärt skydd är en anordning som säkerställer att hela den lagrade volymen vätska kan fångas upp från en läckande cistern eller annan behållare. En dubbelmantlad cistern anses som cistern med sekundärt skydd. En invallning är en annan typ av sekundärt skydd.

Tät gödselvårdsanläggning: Anläggningen är utformad så att avrinning och läckage av gödsel och gödselvatten inte kan ske.

Upplag/uppläggning: Med upplag/uppläggning avses i dessa föreskrifter tillfällig eller permanent förvaring direkt på marken eller i vattnet. Förvaring av hushållsavfall från enskilda hushåll, vilket läggs i särskilda behållare för regelbunden sophämtning, är enligt dessa föreskrifter inte att betrakta som upplag. Detta gäller även komposterbart hushållsavfall från enskilt hushåll, vilket läggs i hushållskompost på den egna tomten. Avslutade deponier är inte heller att betraktas som upplag.

Utsläpp till mark (avseende avloppsvatten §8): I föreskrift §8 gällande avloppsvatten avses utsläpp av alla typer av avloppsvatten. Det innebär att både WC-avlopp och BDT-avlopp är förbjudet inom skyddszonen.

Yrkesmässig: Yrkesmässig definieras i dessa föreskrifter som all användning som utförs som ett led i en näringsverksamhet eller annars som en del av en yrkesutövning. Definitionen har sitt ursprung i definitionen av yrkesmässig användare i artikel 3.1 i direktiv 2009/128/EG: "en person som använder bekämpningsmedel i sin yrkesmässiga verksamhet, inbegripet operatörer, tekniker, arbetsgivare och egenföretagare, både på jordbruksområdet och inom andra sektorer".

10 (10)

VATTENSKYDDSFÖRESKRIFTER
GATERSBYN
2021-02-19

Bilaga 3 - TEKNISKT UNDERLAG

VÄSTVATTEN AB

Gatersbyn 2

UPPDRAGSNUMMER 1352105000

FÖRSLAG TILL VATTENSKYDDSOMRÅDE (VSO) OCH SKYDDSFÖRESKRIFTER

KONCEPT

2018-03-07/ UPPDATERAD 2021-02-12

VÄNERSBORG VATTEN OCH MILJÖ

HANS BJÖRKMAN
UPPDRAGSLEDARE

KRISTINA HAGLUND/ Anna Kölfeldt
HANDLÄGGARE

Innehållsförteckning

1	Orientering	1
1.1	Allmänt	1
1.2	Uppdraget	1
1.3	Bakgrund och motiv för inrättande av vattenskyddsområde	2
1.4	Uppdragets omfattning och genomförande	2
1.5	Underlagsmaterial	3
1.6	Syfte och användning av denna tekniska beskrivning	3
2	Gatersbyn vattentäkt	4
2.1	Allmänt	4
2.2	Ägandeförhållande	5
2.3	Vattendom	5
2.4	Anläggningen	5
2.5	Nuvarande vattenskydd och beredskap	5
2.6	Vattentäktens värde	5
3	Områdesbeskrivning	6
3.1	Markanvändning	6
3.2	Geologi	6
3.3	Hydrologi	7
3.3.1	Brunnskapacitet	7
3.3.2	Grundvattenbildning	8
3.4	Naturliga barriärer och sårbarhetsbedömning	10
3.5	Vattenkvalitet	10
4	Planbestämmelser och markanvändning	11
4.1	Översiktsplan	11
4.2	Lokala föreskrifter	12
4.3	Ras och skred	12
4.4	Riksintressen och naturreservat	12
4.5	Motstående intressen inom tillrinningsområdet	12
4.6	Fastställda MKN och åtgärder enligt VFF	12
5	Inventering av potentiella riskkällor i anslutning till Gatersbyn 2	13
5.1	Genomförande	13
5.2	Riskkällor	13
5.2.1	Klimatförändringar och översvämningar	14
5.2.2	Sabotage, kris och krig	14
5.2.3	Vägar och transporter	14

5.2.4	Bebyggelse	15
5.2.5	Verksamheter	15
5.2.6	Upplagsytor	17
5.2.7	Jord och Skogsbruk	17
6	Riskbedömning	18
7	Utformning av vattenskyddsområde	19
7.1	Krav och allmän metodik	19
7.2	Skyddszoner	19
7.3	Avgränsning av skyddsområde	20
7.3.1	Uppskattning av tillströmningsområdets minsta storlek	20
7.3.2	Vattnets uppehållstid i marken	20
7.3.3	Vattentäktsson	Fel! Bokmärket är inte definierat.
7.3.4	Primär skyddszon	21
7.3.5	Sekundär skyddszon	22
7.3.6	Tertiär skyddszon	22
7.4	Föreslagna till skyddsområde samt motiv till gränsdragningar	22
7.4.1	Strategi och generella motiv	22
7.4.2	Förslag till skyddsområde	23
7.5	Platsspecifika motiv	24
8	Bakgrund till valda skyddsföreskrifter	25
8.1	Skyddsföreskrifternas syfte och funktion	25
8.2	Skyddsföreskrifternas restriktionsnivå	25
8.2.1	Generella krav	25
8.2.2	Restriktionsnivå	26

Bilagor

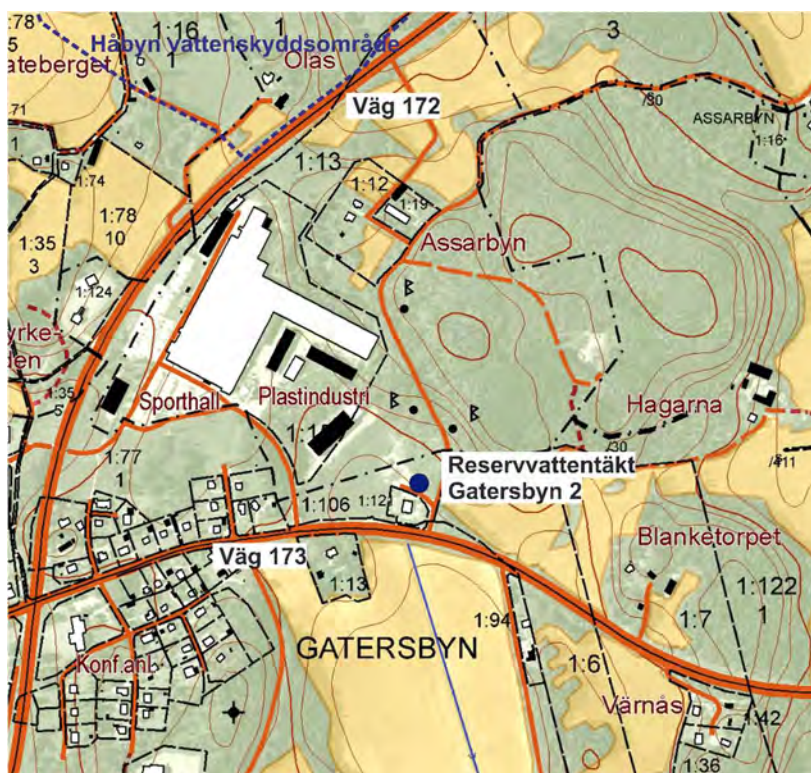
1. Förslag till skyddsföreskrifter
2. Fältanteckningar från brunnsborrning, Vara brunnsborrning
3. Riskkällor
4. Förslag till skyddsområde

1 Orientering

1.1 Allmänt

Samhället Färgelanda är centralorten i Färgelanda kommun i Dalsland. Orten utvecklades som ett stationssamhälle vid Lelångenbanan i slutet av 1890-talet. Idag bor ca 2000 personer i Färgelanda.

Vattenförsörjningen i Färgelanda baseras på grundvattenuttag ur två olika grundvattentäkter i jord (Håvesten 1 och Håbyn). Vattentäkten Gatersbyn 2, ca 700 öster om Färgelanda centrum, se *Figur 1* används också som vattentäkt.

Figur 1. Översiktskarta (metria.se). Ett redan fastställt VSO för Håbyns vattentäkt ligger nordost om väg 172 i bildens övre vänstra del.

1.2 Uppdraget

Sweco Environment AB, Vänersborgskontoret, har på uppdrag av Västvatten utarbetat ett tekniskt underlag samt förslag till vattenskyddsområde och skyddsföreskrifter för vattentäkten Gatersbyn 2.

1.3 Bakgrund och motiv för inrättande av vattenskyddsområde

Vattenskydd enligt miljöbalken syftar ytterst till att främja en hållbar utveckling som innebär att nuvarande och kommande generationer tillförsäkras en hälsosam och god miljö. En sådan utveckling bygger på insikten att naturen har ett skyddsvärde och att människans rätt att förändra och bruka naturen är förenad med ett ansvar att förvalta naturen väl.

I Naturvårdsverkets handbok för vattenskyddsområden¹ anges att syftet med vattenskyddsområden är att ge vattenförekomster, som är viktiga för dricksvattenförsörjningen, ett tillräckligt gott skydd så att råvattentillgångar säkras i ett långsiktigt perspektiv – ett flergenerationsperspektiv. Vattenförekomster och vattentäkter måste därför skyddas mot såväl nutida som framtida risker. Risker kan vara tillfälliga utsläpp i samband med olyckshändelser samt kontinuerliga diffusa och koncentrerade läckage. Skyddet för viktiga råvattentillgångar bör ha en mycket hög prioritet för att syftet med skyddet ska kunna uppnås.

1.4 Uppdragets omfattning och genomförande

Uppdraget har omfattat upprättande av tekniskt underlag och förslag till vattenskyddsområde och skyddsföreskrifter för Gatersbyn 2 i enlighet med Naturvårdsverkets riktlinjer angivna i handbok för vattenskyddsområden.

För genomförande av uppdraget har följande moment utförts:

- **Teknisk beskrivning av vattentäkten**
Sammanställning av befintligt material och information.
- **Områdesbeskrivning**
Beskrivning av geologi, hydrogeologi, sårbarhet och skyddsbehov.
- **Identifiering och kartläggning av potentiella föroreningskällor**
Riskinventering i fält samt sammanställning av befintligt material.
- **Översiktlig riskbedömning av väsentliga riskkällor för vattentäkten**
- **Utvärdering och förslag till skyddsområde/skyddsföreskrifter**
Vattentäktszon, primär- och sekundär skyddszon inrättas, vilka tillsammans bildar vattenskyddsområdet.
- **Framtagning av skyddsföreskrifter**

¹ Naturvårdsverket, Handbok 2010:5 – Vattenskyddsområde med allmänna råd 2003:16.

1.5 Underlagsmaterial

Utredningsarbetet har baserats på genomgång och analys av befintligt material.

- A) Den digitala fastighetskartan, www.metria.se
- B) SWECO Viak, 2005. Framtida vattenförsörjning. Förstudie – alternativ för framtida vattenförsörjning av Färgelanda, Ödeborg, Ellenö och Stigen. Uppdragsnr. 13511170
- C) Trafikverket, 2016. Trafikflöden. www.trafikverket.se
- D) Översiktsplan för Färgelanda kommun, ÖP 14
- E) VA-översikt Färgelanda. Steg i arbetet med en VA-plan för Färgelanda kommun. 2013-03-15
- F) SGU, 2016. Geologisk karta nedladdad från kartgeneratoren.
- G) Handbok om vattenskyddsområden, Naturvårdsverkets handbok 2010:5.
- H) Fältanteckningar, Hans Olsson (Vara brunnsborring)
- I) VISS (VattenInformationsSystem Sverige) viss.lansstyrelsen.se

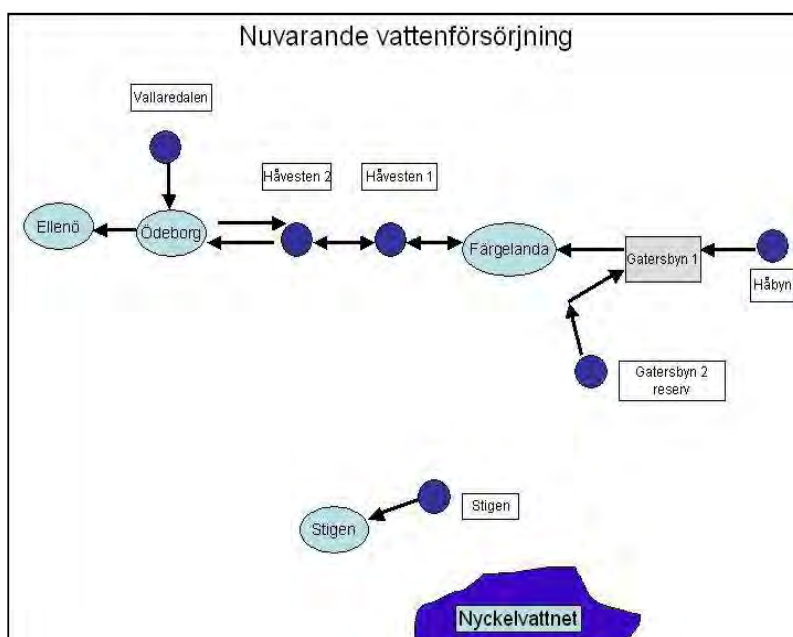
1.6 Syfte och användning av denna tekniska beskrivning

Denna tekniska beskrivning är ett underlag för beslut till vattenskyddsområde och föreskrifter. Syftet är inte och kan inte vara att utgöra ett fullständigt eller tillräckligt underlag för att bedöma specifika ansökningar om tillstånd enligt skyddsföreskrifterna. Skälen är bl.a. att varje ansökan, verksamhet och plats utgör en unik kombination av detaljerade förutsättningar som i alla varianter inte kan förutses här, samt att detaljeringsgraden enligt de allmänna råden är avpassad för att avgränsa vattenskyddsområdet till, och inte inom, fastighetsskala.

2 Gatersbyn vattentäkt

2.1 Allmänt

Vattenförsörjningen av Färgelanda, Ödeborg, Ellenö och Stigen baseras på uttag av grundvatten i 5 vattentäkter, se Figur 2. Behandling sker i tre vattenverk och inmatning sker på totalt 4 platser på ledningsnätet. Utjämning av flödesvariationer under dygnet sker i 3 högreservoarer och 1 lågreservoar.

Figur 2 Skiss över nuvarande vattenförsörjning i Färgelanda kommun. (Från Swecorapport, 2005.) Vattentäkten i Håvesten 2 är påverkad av bekämpningsmedel och används inte.

I centrala Färgelanda finns ca 600 fastigheter och till det kommunala VA-nätet i Färgelanda beräknas ca 1800 pe vara anslutna. Nuvarande vattenförbrukning (2015) är 364 m³/medeldygn. Befolkningen i Färgelanda uppgick 2015 till 6500 personer. Enligt kommunens befolkningsprognos beräknas befolkningen inom kommunen att minska något de närmsta 20 åren.

Grundvattnet från grundvattentäkterna leds till vattenverket i Håvesten 1 där ingen egentlig behandling av vattnet sker. Vattnet matas ut på nätet mot högreservoaren i Färgelanda som har en volym på 850 m³, vilket grovt motsvarar knappt två dygns förbrukning för Färgelanda centralort.

Dagligen, ca 10 minuter per dag, sker en pumpning från vattentäkten Gatersbyn 2 till spillvattennätet för att hålla igång grundvattentäkten. Senast vattentäkten Gatersbyn 2 användes för Färgelandas vattenförsörjning var för ca 3 år sedan enligt muntliga uppgifter.

2.2 Ägandeförhållande

Fastigheten där vattentäkten är belägen ägs av Färgelanda kommun.

2.3 Vattendom

Det finns ingen vattendom för vattentäkten.

2.4 Anläggningen

Det finns få uppgifter om brunnen. På platsen har det tidigare funnits en brunn. När kapaciteten avtog i den brunnen borrades en ny uttagsbrunn kring år 1999-2000. Utagsbrunnen är placerad ca 5 m öster om den förra uttagsbrunnen. Brunnen är en grusfilterbrunn i dimension \varnothing 193 mm. Brunnens intagsdel består av 3 meter rostfritt filter med slitsvidd 1,5 mm mellan nivåerna 12,5 – 15,5 meter. Filtrets diameter är 162 mm. Se Bilaga 2 för fältanteckningarna från brunnsborrningen.

Vid ett fältbesök i januari 2016 låg grundvattenytan på 4,1 m under röröverkant.

2.5 Nuvarande vattenskydd och beredskap

Arbetet med en förnyad beredskapsplan pågår inom Färgelanda kommun. Redovisning av hur vattenförsörjningen planeras att skötas i händelse av kris/förorening mm uppdateras när den nya beredskapsplanen är färdig.

2.6 Vattentäktens värde

Värdet på en vattentäkt beror bl.a. på uttagbara vattenmängder, nuvarande och framtida vattenutnyttjande, kostnader för en alternativ vattentäkt med samma kvantitet och kvalitet samt på tillgång på vattentäkter. För vattenförsörjningsändamål är utvinningsvärdet av största intresse. Vattentäktens värde bestäms ofta av kostnaden för att ersätta vattentäkten med ett likvärdigt alternativ i händelse av att den blir obrukbar.

Enligt Naturvårdsverkets indelningsgrund i fyra värdeklasser bedöms Gatersbyn grundvattentäkt ha ett högt skyddsvärde. Till vattentäkter med högt skyddsvärde räknas allmänna vattentäkter eller vattenförekomster för eventuell framtida allmän vattenförsörjning.

3 Områdesbeskrivning

3.1 Markanvändning

Vattentäkten är placerad norr om väg 173. Strax intill vattentäkten och längs med väg 173 ligger en bilverkstad. Omgivningen runtomkring består av gräsområden och lövträd. Närmaste bostadshus är belägen ca 140 m från vattentäkten. IAC Group är belägen ca 200 m från vattentäkten.

3.2 Geologi

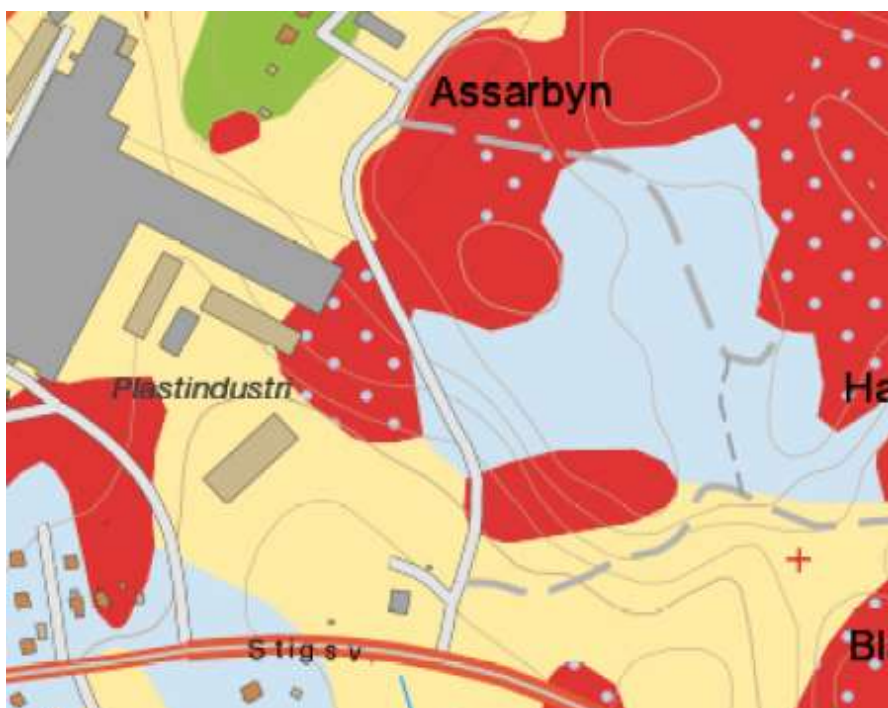
Uttagsbrunnen är belägen vid sydvästra foten på ett höjdparti. Den är placerad i utkanten av en dalgång som går i NV-SÖ riktning. Enligt SGUs jordartskarta, se Figur 3, består den ytliga jordlagerföljden av lera och silt i dalgången. Omkringliggande höjdparter utgörs av berg i dagen eller morän.

Norr om vattentäkten, vid Assarbyn, finns isälvs sediment (grövre material från block till sand) som går i dagen. Sannolikt fortsätter isälvsavlagringen vid Assarbyn mot sydost där den överlagras av lera. Grundvatten i isälvsavlagringen nyttjas i uttagsbrunnen i Gatersbyn.

Vid borring av uttagsbrunnen dokumenterades lagerföljden av entreprenören. De övre 2 metrarna karterades då som morän och därunder sand- och grusmaterial ner till 16 m under markytan. Under sand- och grusmaterialet finns ett tunt lager av morän ovanpå block. Eftersom SGU karterat finsediment i området kan det ifrågasättas om de övre 2 metrarna verkligen är morän och inte en inblandning av någon mindre förekomst av t ex utsvallat material eller inblandning av underliggande friktionsmaterial eller möjligen tidigare deponerat material. Vi utgår från att bildningsmiljön är sådan att materialet sedimenterat och utgörs av finsediment.

6 (26)

TEKNISKT UNDERLAG
2018-03-07/ UPPDATERAD 2021-02-12
KONCEPT
GATERSBYN 2

Figur 3. SGU jordartskarta (1:10 000). Ljusgult=lera-silt, Ljusblått=morän, Rött = berg, Grönt=isälvssediment

3.3 Hydrologi

3.3.1 Brunnskapacitet

Det finns inga uppgifter att provpumpning utförts av Gatersbyn 2. Enligt uppgifter från SGU:s kartarkiv² bedöms uttagsmöjligheten i grundvattenmagasinet till 1-5 l/s. Vid brunnsborrningen uppskattades uttagsbrunnens kortvariga kapacitet till 100 m³/dygn (ca 1,2 l/s). KG Svensson, tidigare driftansvarig i Färgelanda kommun, har emellertid bedömt uttagkapaciteten till 30 m³/dygn under en längre tids uttag. Bedömningen grundar sig på drifterfarenheter. Kapaciteten bedöms därför till 100 m³/dygn under en kortare period och 30 m³/dygn under en längre period vilket är den kapacitet som används vid bestämning av vattenskyddsområdets utsträckning.

En fullgod vattentäkt bör ha sådan kapacitet att hela vattenbehovet kan täckas. I många fall kan dock endast en del av kapaciteten klaras vilket ställer krav på prioritering av olika verksamheter.

Vattenförbrukningen från de vattentäkter (Håvesten 1 och Håbyn) som försörjer Färgelanda tätort med dricksvatten uppgick år 2015 till 364 m³/dygn. Vattentäkten i

² <http://apps.sgu.se/kartvisare/kartvisare-grundvattenmagasin-sv>.

Gatersbyn 2 kan under en längre tid (år) endast täcka upp för vattenbehovet till viss del (10 %). Under en kortare period kan vattentäkten täcka upp till ca 25 % av vattenbehovet.

3.3.2 Grundvattenbildning

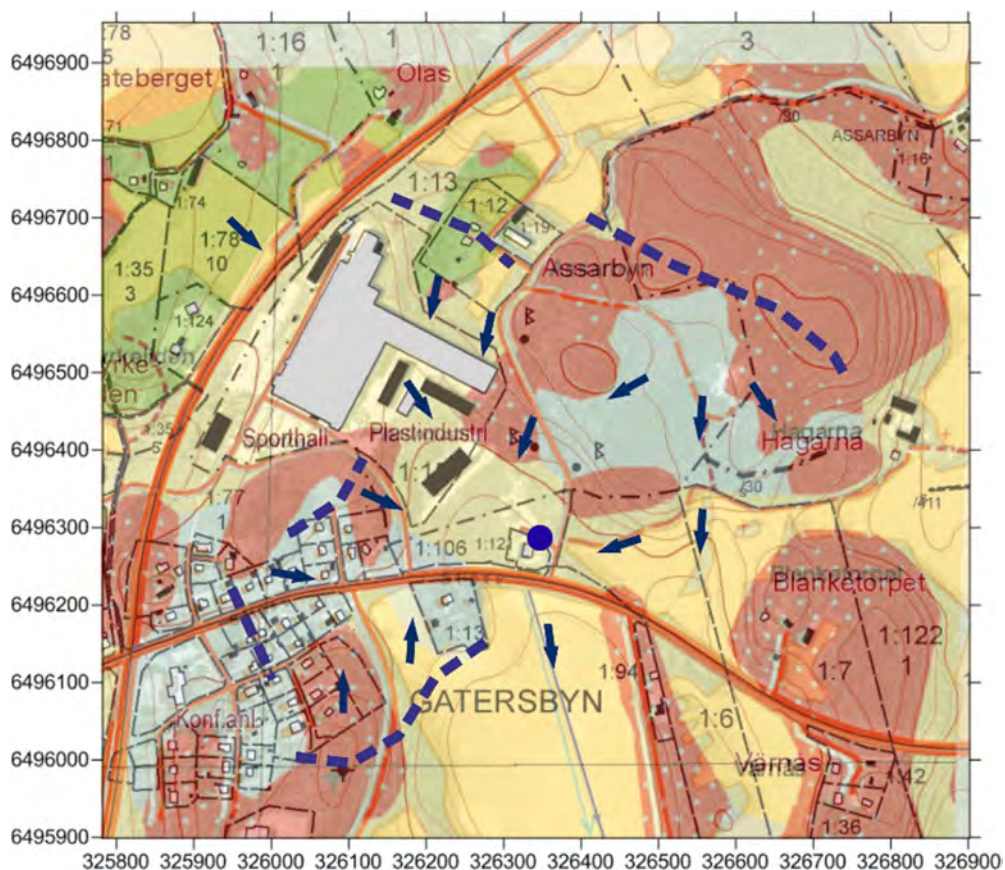
Gatersbyn 2 är placerad i SÖ utkanten av ett större grundvattenmagasin i Färgelanda, se Figur 4. Ett tätande jordlager av lera och silt finns ovanpå stora delar av grundvattenmagasinet.

Figur 4 Grundvattenmagasin i Färgelanda. Grundvattenmagasinet ligger under ett tätande lager ovanpå magasinet. Karta över grundvattenmagasin nedladdad från SGUs kartgenerator.

Grundvatten bildas genom att nederbörd infiltrerar i marken. Infiltrationen är större i grovt material såsom grus och sand och mindre i mer finkorniga material. Den nederbörd som faller på områden med tätare jordlager avrinne till angränsande diken och bidrar endast i begränsad omfattning till nybildning av grundvatten.

Figur 5 redovisar ytvattendelare i landskapet kring Gatersbyn 2 och bedömd riktning på den ytliga avrinningen.

Figur 5. Bedömning av vattendelare (streckade linjer) och ytavrinning (blå pilar) kring Gatersbyn 2. Vattentäkten är markerad med en blå cirkel. I bakgrunden syns jordartskartan ljusblått=morän, rött=berg, gult=lera, grönt=isälvsavlagringar.

Enligt SMHI uppgår avrinningen (nettonederbörden) vid Gatersbyn till ca 440 mm/år (SMHI vattenwebb, vattenbalans för år 1981–2010). Detta motsvarar den maximala nybildningen av grundvatten i området. I omgivande berg- och moränpartier bedöms ca 10 % av nettonederbörden bilda grundvatten, vilket motsvarar ca 50 mm/år. I isälvsmaterial bedöms ca 80 % av nettonederbörden bilda grundvatten, vilket ger en grundvattenbildning på 350 mm/år.

Arean för närliggande morän- och bergpartier kring Gatersbyn 2 (ljusblå och röda områden i Figur 5) uppskattas till 115 000 m². Med antagandet att 50 mm/år bildar grundvatten i dessa områden nybildas 5700 m³/år. Eftersom brunnskapaciteten bedöms till 30 m³/dygn eller ca 11 000 m³/år under en längre tid innebär det att grundvattenbildningen inte enbart kommer från närliggande berg- och moränpartier. Infiltration i isälvsavlagringarna NV om grundvattentäkten (gröna områden i Figur 5) bidrar sannolikt till grundvattenbildningen i Gatersbyn 2.

3.4 Naturliga barriärer och sårbarhetsbedömning

Sårbarhet betecknar markens och vattnets känslighet för att påverkas av en förorening, eller med andra ord, markens brist på förmåga att reducera en förorenings farlighet under transporten i mark och vatten. Naturliga barriärer kan vara ett skyddande lerlager som minskar ett områdes sårbarhet.

Infiltrationsförmågan är hög i områden där sandiga och grusiga sediment går i dagen vilket leder till en begränsad barriärförmåga mot föroreningar.

Kring Gatersbyn 2 där markytan består av tätare jordlager såsom lera och silt är sårbarheten måttlig. Vid det angränsande höjdpartiet förekommer morän vilket ökar sårbarheten.

3.5 Vattenkvalitet

En vattenprovtagning har utförts under våren 2016 och analyserna omfattade:

- Fysikalisk-kemiska parametrar
- Metaller inklusive kvicksilver
- Cyanid
- Bromat
- PAH
- Alifater, Aromater och BTEX
- Klorerade lösningsmedel
- Bekämpningsmedel
- Mikroorganismer

Analysresultaten har jämförts med SGUs Bedömningsgrunder för grundvatten³. Resultaten är indelade i 5 klasser där klass 1 innebär ingen eller obetydlig påverkan och klass 5 innebär mycket stark påverkan.

Vattenanalyserna från 2016 visar att vattnet är medelhårt (6,1° dH) och med en alkalinitet på 140 mg HCO₃/l (klass 2) och pH på 7,5. Halten klorid, sulfat och konduktivitet som indikerar påverkan av vägsalt är låg (klass 1-2). Halten nitrat och nitrit bedöms som låg (klass 1-2) och visar på låga kvävehalter. Halten av natrium hamnar i klass 3; kalium, järn och magnesium hamnar i klass 2 och övriga analyserade metaller förekommer i låga halter och bedöms som klass 1 enligt SGUs bedömningsgrunder.

Ur bakteriologiskt hänseende var vattnet vid provtagningstillfället utan anmärkning under 2016. Samtliga halter av bekämpningsmedel, PAH, aromater, BTEX, cyanid, bromat och klorerade lösningsmedel ligger under rapporteringsgränsen och är således mycket låga.

³ SGU, 2013. Bedömningsgrunder för grundvatten. SGU-rapport 2013-01.

Alifater (C₁₆-C₃₅) påvisades i grundvattenprovet i en halt på 12 µg/l. Halten kan jämföras med SPIs riktvärden för grundvatten som dricksvatten⁴ som är 100 µg/l.

4 Planbestämmelser och markanvändning

Konflikter gällande markanvändningen bottnar oftast i anspråk på att få använda samma ytor för flera ändamål, t.ex. för bebyggelse, vägsträckning, industrilokalisering och vattentäkter. En säker och hälsosam dricksvattenförsörjning är en nödvändig grund för ett samhälles fortlevnad och utveckling och vattentäktens huvudman har skyldighet att säkra vattnets kvalitet och konsumenternas hälsa. Detta innebär att skyddet av vattentäkten kan komma i konflikt med andra verksamheter som kan påverka vattnet negativt genom de restriktioner som läggs på verksamheterna.

4.1 Översiktsplan

Vattentäkten berörs av översiktsplanen för Färgelanda kommun, ÖP 14, som antogs av kommunfullmäktige 2014-09-03.

Gatersbyn 2 ligger i utkanten av detaljplanlagt område för verksamheter och industrier, se Figur 6. Enligt ÖP 14 finns det ca 7,5 ha disponibel mark öster om väg 172 för industriändamål.

Figur 6. Detaljplanlagt område i Färgelanda tätort (röd markering). Vattentäkterna Håbyn (norr) och Gatersbyn 2 (söder) är markerade som ljusblå fyrkanter i bilden. De rosafärgade områdena representerar befintliga och planlagda verksamheter. (Urklipp från ÖP 14).

⁴ SPI, 2010. Efterbehandling av förorenade bensinstationer och dieselanläggningar

4.2 Lokala föreskrifter

Inom Färgelanda kommun finns ett antal lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön (www.miljo.dalsland.se).

4.3 Ras och skred

I samband med ÖP-arbetet 2006 gjorde Färgelanda kommun en översiktlig kartering av geotekniska förutsättningar i samhällena i kommunen. Gatersbyn 2 angränsar i väst och syd till områden som har förutsättningar för spontana skred.

4.4 Riksintressen och naturreservat

Enligt Länsstyrelsens GIS-databas⁵ är hela Färgelanda med omnejd (Valbodalen) klassad som riksintresse för kulturmiljövård.

Det finns inga naturreservat inom det berörda tillrinningsområdet.

Knappt 100 m norr om vattentäkten finns ett område med ädellövträd (äldre ekar) som är klassade som nyckelbiotoper i länsstyrelsens GIS-databas.

Ca 200 m öster om Gatersbyn 2 finns ett område som ingår i länsstyrelsens ängs- och betesmarksinventering.

Närmaste fornminne är belägen ca 150 m sydväst om vattentäkten, söder om väg 173.

4.5 Motstående intressen inom tillrinningsområdet

Stora delar av tillrinningsområdet ligger inom detaljplanelagt område för verksamheter och industrier vilket medför risk för vattentäktens säkerhet. Dessa två intressen krockar med varandra.

Det finns även befintliga verksamheter inom tillrinningsområdet som beskrivs närmare i kapitel 5.

4.6 Fastställda MKN och åtgärder enligt VFF

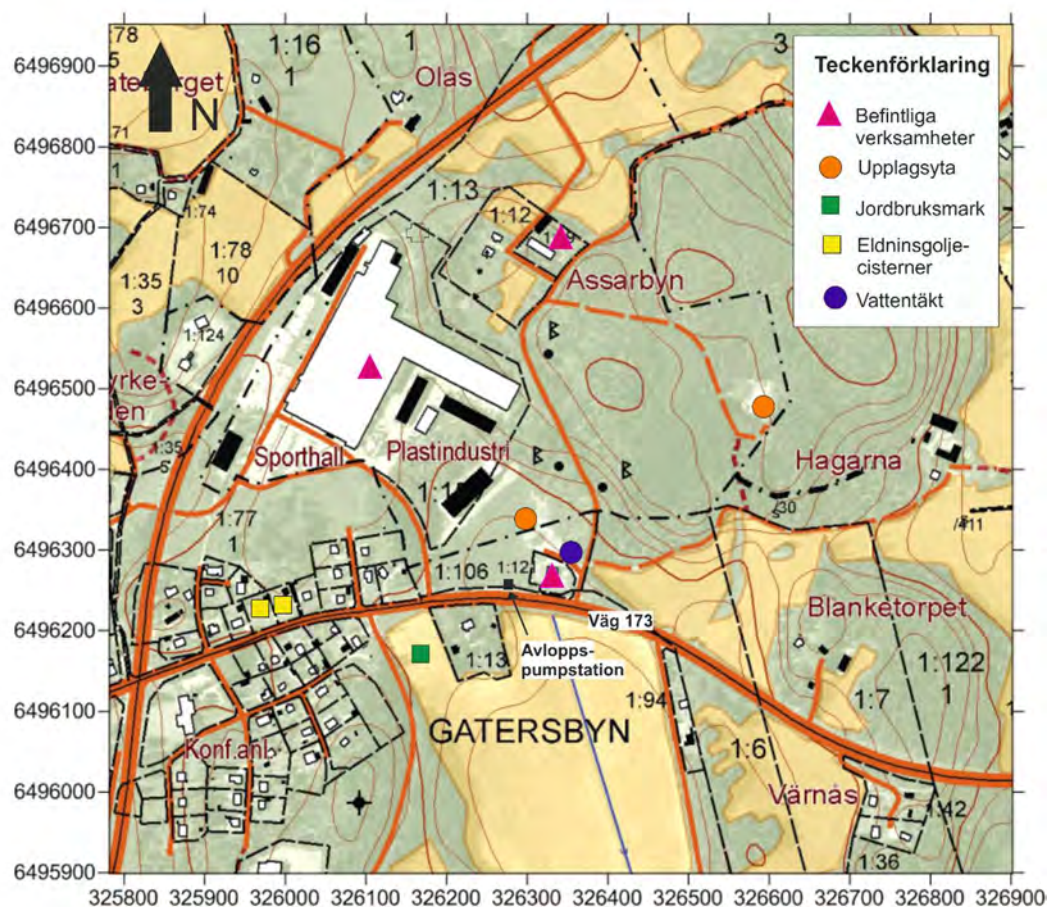
Grundvattenmagasinet som Gatersbyn 2 hämtar vatten från finns inte upptaget som en grundvattenförekomst i VISS-databasen. Således finns inga fastställda miljökvalitetsnormer som skall uppnås.

⁵ <http://ext-webbgis.lansstyrelsen.se/Vastragotaland/Infokartan/>

5 Inventering av potentiella riskkällor i anslutning till Gatersbyn 2

5.1 Genomförande

Med riskkällor avses i detta sammanhang en verksamhet som kan medföra risk för utsläpp/utläckage som kan skada grundvattnet. En översiktlig fältinventering av riskkällor har utförts av Sweco Environment den 14 april 2016, se Figur 7 och *Bilaga 3*. Den har kompletterats med uppgifter från Färgelanda kommun.

Figur 7 Identifierade riskobjekt inom tillrinningsområdet för Gatersbyn 2.

5.2 Riskkällor

De verksamheter eller förhållanden i området som kan innebära risk för vattentäkten samlas i följande grupper av riskkällor:

- Klimatförändringar och översvämningar
- Sabotage, kris och krig
- Vägar och transporter
- Bebyggelse

- Jord- och skogsbruk

Konsekvensen av att föroreningar från dessa riskkällor infiltrerar genom jordlagren ned till grundvattnet är att grundvattenkvaliteten kan försämrats. De olika riskkällorna beskrivs och sammanställs nedan.

5.2.1 Klimatförändringar och översvämningar

Mycket talar för att stora delar av Sverige går mot ett mildare och blötare klimat. Det medför att risken för översvämningar ökar och att föroreningar därmed lättare kan spridas till yt- och grundvatten. Mer extrema väderförhållanden leder till ökad risk för bl.a. häftiga nederbördstillfällen och perioder av extrem torka. Extrema nederbördstillfällen kan medföra följande risker, vilket också tidigare erfarenheter från perioder med höga regnmängder visar:

- Bräddning av avlopp
- Stora dagvattenmängder
- Översvämning och bortspolning av föroreningar från pågående och nedlagda verksamheter på markområden i anslutning till vattendrag och sjöar
- Ökad olycksfrekvens, t.ex. underminering av vägar
- Ökad grumlighet i ytvattendrag

Inga större ytvattendrag finns i nära anslutning till vattentäkten i Gatersbyn 2 och vattentäkten ligger uppströms väg 173 och den närliggande bilverkstan. Påverkan på vattentäkten till följd av klimatförändringar och översvämningar bedöms som liten.

5.2.2 Sabotage, kris och krig

Vattenförsörjningen är en känslig sektor för sabotage och i samband med kris och krig. Risker rör bland annat åverkan på fasta installationer vilket motverkas genom fysiskt skydd.

Dessa risker har inte analyserats i denna rapport. En särskild riskanalys som fokuserar på risker i kris och krig rekommenderas. Detta bör inarbetas i kommunens beredskapsplan. Även aktsamhet beträffande informations-spridning om vattentäktens utformning och sårbarhet bör iaktas.

5.2.3 Vägar och transporter

Ca 70 meter söder om uttagsbrunnen går väg 173 som är huvudvägen mellan Färgelanda och Frändefors i öster. Enligt Trafikverkets väginformation⁶ 2016 så uppgår totaltrafiken till 1000-2000 ÅTD (årsdygnstrafik) och den tunga trafiken till 100-200 ÅTD. Enligt den geologiska kartan underlagras vägen av morän, lera och morän på berg i närheten av Gatersbyn 2.

⁶ <https://nvdb2012.trafikverket.se/SeTransportnatverket>

De riskkällor som kan identifieras i samband med vägar och transporter är:

- Olyckor
- Slitage på vägar och fordon (oljedropp mm)
- Beläggningsarbeten
- Vägsalt
- Luftutsläpp

Olyckor med farligt gods kan innebära en riskkälla. Även vägsalt kan påverka grundvattnet i akvifären. Avståndet mellan vattentäkt och väg är liten och vägområdet bedöms ingå i vattentäktens tillrinningsområde. Det finns en risk att vattentäkten påverkas av de riskkällor som är förknippade med vägar och transporter.

5.2.4 Bebyggelse

Överallt där människor bor och vistas förekommer en rad potentiella risker för en närbelägen vattentäkt. Riskerna är dels förknippade med boende, dels med olika typer av verksamheter. All hantering av för yt- eller grundvattnet skadliga ämnen som kan komma i kontakt med vattentäktens tillrinning utgör en risk för vattentäkten. Olyckor kan inträffa som orsakar stora utsläpp av skadliga ämnen, men även kontinuerliga diffusa utsläpp riskerar att hota vattentäkten.

De risker som kan förekomma är:

- Villaoljetankar
- Hushålls/trädgårdskemikalier
- Olyckor
- Lokala avloppslösningar

Inom det föreslagna skyddsområdet finns ett 20-tal bostadshus. Det närmaste huset är belägen ca 140 meter sydväst om vattentäkten, söder om väg 173.

Det finns en kommunal avloppspumpstation ca 90 m sydväst om vattentäkten.

Det finns inga uppgifter om eventuell rening av de enskilda avlopp i tillrinningsområdet som inte är anslutna till allmän avloppsanläggning, enligt den kommunala nämnden för miljöfrågor i Färgelanda kommun.

På två av bostadsfastigheterna har den kommunala nämnden för miljöfrågor i Färgelanda kommun kontrolluppgifter på inomhuscisterner med eldningsolja (3 m³). Kontrolluppgifterna är gamla (från år 2006) och det är oklart om cisternerna används idag.

5.2.5 Verksamheter

Inom området finns tre kända företagsverksamheter:

IAC Group (Assarbyn 1:15). IAC (International Automotive Components Group AB) är levererar interiöra och exteriöra system samt akustikkomponenter till fordonsindustrin. I

Färgelanda konstrueras, produceras och levereras komponenter. I huvudsak arbetar man med formsprutning av plastdetaljer, måleri och montering. IAC är Färgelandas största företag med ca 450 anställda. Enligt uppgifter från den kommunala nämnden för miljöfrågor i Färgelanda kommun finns det fyra cisterner för förvaring av olja. Eldningsoljan förbrukas för värmevattenproduktion. I produktionen används också isocyanater, polyol, släppmedel och färg som innehåller lösningsmedel. Är registrerad som potentiellt förorenad mark på länsstyrelsen webbgiskarta. Industrin är belägen ca 150-450 m NV om Gatersbyn 2.

Stelab AB (Gatersbyn 1:121). Bilverkstad bredvid vattentäkten, se Figur 8. Enligt uppgifter från den kommunala nämnden för miljöfrågor i Färgelanda kommun finns det en oljeavskiljare i verkstaden som är kopplad till spillvattennätet. Förvaring av motorolja och spillolja sker inne i verkstaden i 200-litersdunkar. Stort upplag av bilar på fastigheten. Enligt verksamhetsutövaren så har Färgelanda kommun en uppställningsplats av bilar på Stelabs fastighet. Är registrerad som potentiellt förorenad mark på länsstyrelsen webbgiskarta.

Färgelanda maskinschakt AB (Assarbyn 1:19). Utför mark- och anläggningsarbeten. Stort upplag av bilar och maskiner på fastigheten. Fastigheten är belägen ca 400 m norr om vattentäkten.

Gatersbyn 1:77 finns i den kommunala nämnden för miljöfrågor i Färgelanda kommuns register över brandfarliga varor. Fastigheten Gatersbyn 1:77 är stor och sträcker sig både väster om väg 172 och söder om väg 173. Inom tillrinningsområdet finns det inga byggnader på Gatersbyn 1:77. De registrerade brandfarliga varorna bedöms inte påverka vattentäkten Gatersbyn 2.

Figur 8. Strax nedströms vattentäkten ligger en bilverkstad. Väg 173 skymtar i bilden.

16 (26)

TEKNISKT UNDERLAG
2018-03-07/ UPPDATERAD 2021-02-12
KONCEPT
GATERSBYN 2

5.2.6 Upplagsytor

På höjden, NO om vattentäkten, finns en upplagsyta med tegelpannor och cementrör. Upplagsytan noterades vid riskinventeringen.

Strax NV om vattentäkten finns ett äldre sorteringsverk och jordhögar. Fastigheten (Gatersbyn 1:106) ägs av Färgelanda kommun.

5.2.7 Jord och Skogsbruk

Jord- och skogsbruk utgör i olika delar av verksamheten varierande hot för vattentäkten. Inom jordbruket är det framförallt spridning av bekämpningsmedel och gödselmedel som kan förorsaka försämrade vattenkvalitet. Skogsbruket innebär en risk för försämrade vattenkvalité dels genom näringsläckage, dels genom markskador och läckage från de arbetsfordon och tankar som används i verksamheten.

Potentiella riskkällor vid jord- och skogsbruk är:

- Bekämpningsmedel
- Gödselmedel
- Mobila bränsletankar

Bekämpningsmedel

Skogsbruket står generellt sett endast för en liten del av samhällets användning av bekämpningsmedel. Hantering av plantor behandlade med bekämpningsmedel i anslutning till vatten utgör en risk.

Växtnäringsämnen

Det finns huvudsakligen två typer av gödselmedel; handelsgödsel (kemiskt framställt) och naturgödsel (djurspillning). Naturliga gödselmedel utgör en risk för vattenkvaliteten främst genom dess innehåll av mikrobiella föroreningar, vilka kan överleva under lång tid. Alla typer av växtnäringsämnen utgör dock en risk för spridning av näringsämnen till omgivningen. Hantering av växtnäringsämnen omfattar bland annat lagring, transport och spridning.

Mobila bränsletankar

Mobila tankar för petroleumprodukter inom jord- och skogsbruksverksamhet, som enligt gällande krav ska vara dubbelmantlade, kan medföra en risk för grund- och ytvattenförorening främst genom spill i samband med tankning och vid stöld.

En liten del av tillrinningsområdet utgörs av jordbruksmark och finns belägen söder om väg 173.

Det finns inga stora arealer med skog inom vattenskyddsområdet. Skogsbruket bedöms som litet.

6 Riskbedömning

En stor del av tillrinningsområdet ligger på detaljplanelagt område för verksamheter. Det finns tre befintliga industriella verksamheter inom vattenskyddsområdet. En bilverkstad angränsar till vattentäkten i söder och IAC Group är belägen ca 200 m nordväst om vattentäkten. Den tredje verksamheten är belägen relativt långt bort från vattentäkten (ca 400 m) men fastigheten är delvis belägen på en isälvsavlagring som går i dagen. Industriell verksamhet utgör en risk för vattentäkten.

Övriga potentiella risker är olyckor på väg 173 samt påverkan av vägsalt. Vägområdet bedöms ingå i vattentäktens tillrinningsområde. Risken för påverkan från vägen bedöms som stor.

Riskenivån inom vattentäktens tillrinningsområde bedöms som hög med avseende på nuvarande verksamheter.

7 Utformning av vattenskyddsområde

Utifrån vattentäktens planerade uttag, hydrogeologiska förhållanden och utförda vattenbalansberäkningar, föreslås ett skyddsområde för grundvattentäkten i Gatersbyn 2 enligt *Bilaga 4*.

7.1 Krav och allmän metodik

Det övergripande målet med vattenskyddsområde och skyddsföreskrifter är att preventivt söka skydda en vattentäkt eller område möjligt för vattentäkt. Skydd av grundvattentäkter regleras genom Miljöbalken (*SFS 1998:808, 7 kap*). Naturvårdsverket ger i sina allmänna råd (2003:16) och handbok för vattenskyddsområden (2010:5) anvisningar för skydd av vattentäkter.

Vattenskyddsområdet för en vattentäkt bör i princip, enligt gällande råd och anvisningar omfatta hela tillrinningsområdet. Av hydrogeologiska skäl begränsas ibland området när skyddsförhållandena är goda, uppehållstiden är tillräcklig eller det annars inte är skäligt att införa restriktioner inom så stora områden. Varje vattenskyddsområde som inte omfattar hela tillrinningsområdet är dock alltid associerat med en viss risk att en förorening precis utanför gränsen, som således inte omfattas av restriktionerna, inte hinner dämpas tillräckligt mycket innan det når vattentäkten.

7.2 Skyddszoner

I Naturvårdsverkets handbok anges att avgränsningen och vattenskyddsområdet för en grundvattentäkt kan resultera i fyra skyddszoner med olika restriktionsnivåer. En uppdelning av vattenskyddsområdet i olika skyddszoner gör att skyddsföreskrifterna blir mer nyanserade och skäliga, samt att lägre respektive högre krav kan ställas på verksamheter inom olika områden beroende främst på närheten till uttagsbrunnen. Ett vattenskyddsområde kan delas in i primär respektive sekundär skyddszon och vid behov tertiär skyddszon (NFS 2003:16).

7.2.1 Primär skyddszon

Den primära skyddszonen avgränsas på ett sådant sätt att riskerna för akut förorening genom olyckshändelse minimeras. Vidare ska den primära skyddszonen skyddas mot sådan markanvändning och verksamhet som kan medföra risk för förorening av grundvattnet.

Gränsen mellan primär och sekundär skyddszon sätts så att uppehållstiden för grundvattenzonen till vattentäktszonens gräns beräknas vara minst 100 dygn för grundvatten bildat i den sekundära zonen. I de fall området nära grundvattentäkten utgörs av mäktiga jordlager med begränsad genomsläpplighet eller där en uppåtriktad grundvattengradient råder även vid fullt uttag kan även områden med kortare uppehållstider i grundvattenzonen än 100 dygn ingå i den primära skyddszonen.

7.2.2 Sekundär skyddszon

Syftet med den sekundära skyddsزونen är att bibehålla en hög grundvattenkvalitet eller att förbättra kvaliteten. Den sekundära skyddsزونen bör minst omfatta så stor del av vattenskyddsområdet att uppehållstiden för grundvatten från skyddsزونens yttre gräns till grundvattentäkten har en beräknad uppehållstid av minst ett år.

7.2.3 Tertiär skyddszon

En tertiär skyddszon kan inrättas med syfte att omfatta resterande delar av tillrinningsområdet för vattentäkten som inte omfattas av övriga skyddsزونer. Syftet med den tertiära skyddsزونen är att även mark- och vattenutnyttjande som negativt kan påverka vattenförekomster och vattentäkter i ett långt tidsperspektiv omfattas av vattenskyddsområdet.

7.3 Avgränsning av skyddsområde

7.3.1 Uppskattning av tillströmningsområdets minsta storlek

Vattenskyddsområdets area kan uppskattas genom vattenbalansberäkning. Grundvattenbildningen vid ett kontinuerligt uttag måste motsvara eller överstiga grundvattenuttaget.

Enligt SMHI är nettonederbörden ca 440 mm/år i Färgelanda. Detta motsvarar den maximala nybildningen av grundvatten i området. I omgivande berg- och moränpartier bedöms ca 10 % av nettonederbörden bilda grundvatten, vilket motsvarar ca 50 mm/år. I isälvsmaterial bedöms ca 80 % av nettonederbörden bilda grundvatten, vilket ger en grundvattenbildning på 350 mm/år. Infiltrationen är sannolikt nästan 100 % av nederbörden i friktionsjord i naturmark. För isälvs materialet norr om Gatersbyn används dock 80 % vilket ger ett visst utrymme för inläckage i eventuella dräneringar och avrinning i mindre områden med eventuell lera eller morän vilket medför lägre grundvattenbildning. Nybildningen i dessa områden kan således betraktas ha beräknats något konservativt.

Som tidigare har beskrivits, se kapitel 3.3.2, är grundvattenbildningen komplex i området. Omgivande berg- och moränpartier är inte ensamt bidragande till grundvattenbildningen i Gatersbyn 2, utan grundvatten fylls sannolikt på från de större isälvsavlagringarna i norr.

Arean för de närliggande morän- och bergpartier kring Gatersbyn 2 uppskattas till ca 0,12 km² vilket ger en nybildning på 5700 m³/år. Isälvsavlagringen vid Assarbyn uppgår till ca 16 000 m² vilket ger 5 600 m³/år i grundvattenbildning. Den totala nybildningen blir 11 300 m³/år vilket motsvarar brunnskapaciteten på 30 m³/dygn eller ca 11 000 m³/år. Isälvsavlagringarna väster om väg 172 bidrar sannolikt också till grundvattenbildningen. Delar av dessa isälvsavlagringar är skyddade via Håbyns vattenskyddsområde.

7.3.2 Vattnets uppehållstid i marken

Grundvattnets medelhastighet i jordlagren kan grovt beräknas enligt nedanstående samband. Beräkningen ger en översiktlig uppfattning om storleken på de

20 (26)

TEKNISKT UNDERLAG
2018-03-07/ UPPDATERAD 2021-02-12
KONCEPT
GATERSBYN 2

grundvattenvolymer som måste skyddas vid olika vattenuttag och olika krav på uppehållstid i marken.

$$Q \times t = \pi \times R^2 \times b \times n_e$$

där: Q = uttagets storlek (m^3/d). Kortvariga kapaciteten = $100 m^3/d$

t = tid (d)

b = grundvattenförande lagrets mäktighet (m) = 2 m (bedömning gjord med ledning av tidigare undersökningsboringar i området).

n_e = porositet = 20 % (litteraturvärde⁷)

Utifrån ovanstående samband och förutsättningar beräknas avståndet vid radiell strömning mot vattentäkten enligt nedan:

Primär skyddszon 90 meter

Sekundär skyddszon 170 meter

För att uppnå en uppehållstid på 100 dygn från den primära skyddszonens yttre gräns till vattentäktzonen erfordras 90 meter. För att uppnå en uppehållstid på ett år från den sekundära skyddszonens yttre gräns till vattentäktzonen erfordras 170 meter.

De beräknade avstånden förutsätter att grundvattenbildningen är cirkulär. Så är inte fallet kring Gatersbyn 2. Som tidigare har diskuterats bidrar berg och morän samt isälvsavlagringen i Assarbyn till nybildningen av grundvatten. Dessutom finns det en osäkerhet angående mäktigheten av det vattenförande skiktet som kan variera kraftigt på kort avstånd. Det kan vara mycket mindre än 2 m vilket innebär att vattenzonerna blir större.

7.3.3 Primär skyddszon

Enligt beräkningarna i 7.3.2 innebär avståndet 90 m från vattentäkten att uppehållstiden på 100 dygn från den primära skyddszonens yttre gräns till vattentäktzonen kan uppnås.

Enligt SGU:s jordartskarta utgörs jordlagerföljden av lera kring vattentäkten vilket ger ett skydd mot infiltration av föroreningar.

Eftersom grundvattentransporten är mot söder föreslås skyddszonen sträckas mot norr så att även nybildningsområden i en mindre del av berg och morän omfattas. Området är ca 0,025 km² stort vilket är i samma storleksordning som arean för en cirkel med radie 90 m.

⁷ Bedömd effektiv porositet (medelvärde i området). Den effektiva porositeten är hämtad från bland annat "Grundvatten teori & tillämpning" G. Knutsson och CO. Morfeldt.

7.3.4 Sekundär skyddszon

Den sekundära skyddszonen har utformats så att den omfattar beräknat tillrinningsområde för ett års grundvattenuttag. Skyddszone n följer gränsen för ytvattendelaren. Den sekundära skyddszone n är ca 0,3 km². Omgivande berg och morän samt isälvsavlagringen i Assarbyn ingår i den sekundära skyddszone n.

7.3.5 Tertiär skyddszon

De primära och sekundära skyddszone nerna omfattar ett område som erfordras för att uppnå vattenbalans för ett års vattenuttag. Någon tertiär skyddszone n har därför inte föreslagits utan gränsen för sekundär skyddszone n utgör vattenskyddsområdets yttre begränsning.

7.4 Föreslagna till skyddsområde samt motiv till gränsdragningar

Nedanstående generella motiv har beaktats för vattenskyddsområdenas principiella storlek. Mot bakgrund av nedanstående motiv utan rangordning och med de redovisade prognostiserade riskerna konstaterade belastningar och riskkällornas lokalisering, bedömer vi vårt förslag till principiell storlek utifrån försiktighetsprincipen (miljöbalken 2 kap § 3) att inte vara orimligt. Inom vissa områden har motiven till gränsdragningen bedömts nödvändiga att specificera ytterligare.

7.4.1 Strategi och generella motiv

1. Grundregeln är att vattenskyddsområdet i princip bör omfatta hela vattentäktens tillrinningsområde.
2. Nödvändigheten av att bevara en god vattenkvalitet kan inte ifrågasättas. Vattenskyddsområdet skall ha den storlek som behövs med hänsyn till syftet. Syftet är att lämna garantier för att en så god kvalitet som möjligt på råvattnet kan erhållas inom ramen för en samhällsekonomisk avvägning, så att råvattnet efter normalt reningsförfarande kan användas för sitt ändamål (dricksvattenframställning).
3. Vid dricksvattenframställning är det bättre att motverka en förorening snarare än att eliminera den med ytterligare beredning.
4. Grundvatten skall kunna användas som en dricksvattentäkt enligt direktiv till miljökvalitetsnormer för vatten (prop. 1997/98:145) (Miljödepartementet, 1999). Ett vattenskyddsområde skall därför ha så stor utsträckning att detta kan uppnås med hjälp av information, restriktioner och naturlig barriärförmåga. Storleken avgörs av de riskkällor och belastningar som konstaterats, samt naturlig barriärförmåga och skyddsåtgärder.

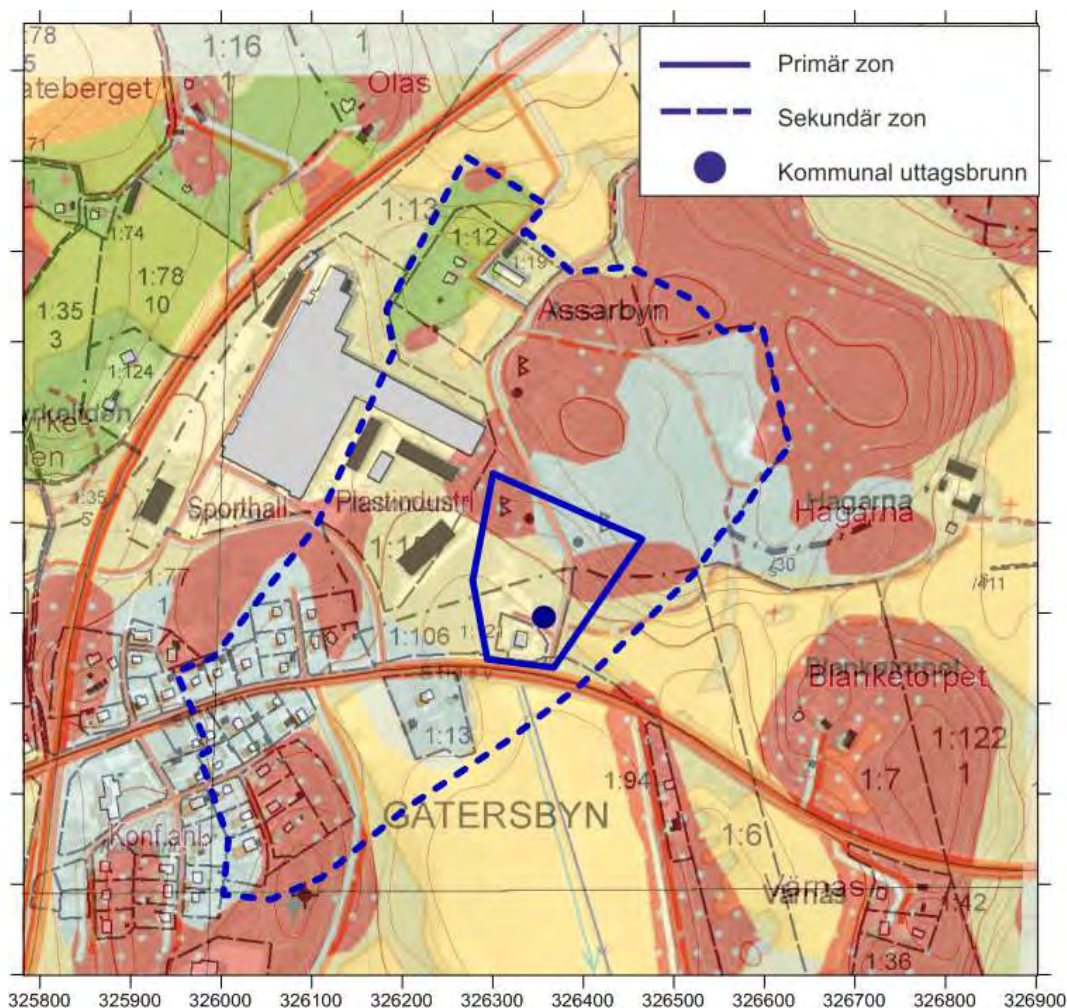
22 (26)

TEKNISKT UNDERLAG
2018-03-07/ UPPDATERAD 2021-02-12
KONCEPT
GATERSBYN 2

5. Hushållningsreglerna i miljöbalken innebär, trots att en avvägning skall göras mellan det skyddande intresset och motstående intressen, att enbart ekonomiska hänsynstaganden inte får äventyra de värden som man vill skydda. Vårt förslag till vattenskyddsområde baseras på en tolkning av hur avvägningen praktiskt bör göras, och är ett förslag med en associerad risk att vattenskyddet ändå inte kan uppnås. Med nuvarande utformning bedöms den risken acceptabel och i linje med lagstiftarens intentioner. Varje annan storlek innebär en annan risk att syftet bakom vattenskyddet inte kan uppnås. I grunden är det en politisk fråga att göra avvägningen mellan den risk man utsätter konsumenterna för samt de restriktioner som nödvändigtvis uppkommer för att uppnå en viss riskreduktion.

7.4.2 Förslag till skyddsområde

Mot bakgrund av de hydrogeologiska förhållandena och resultatet av riskbedömningen föreslås en primär och en sekundär skyddszon enligt Figur 9 och *Bilaga 4*.

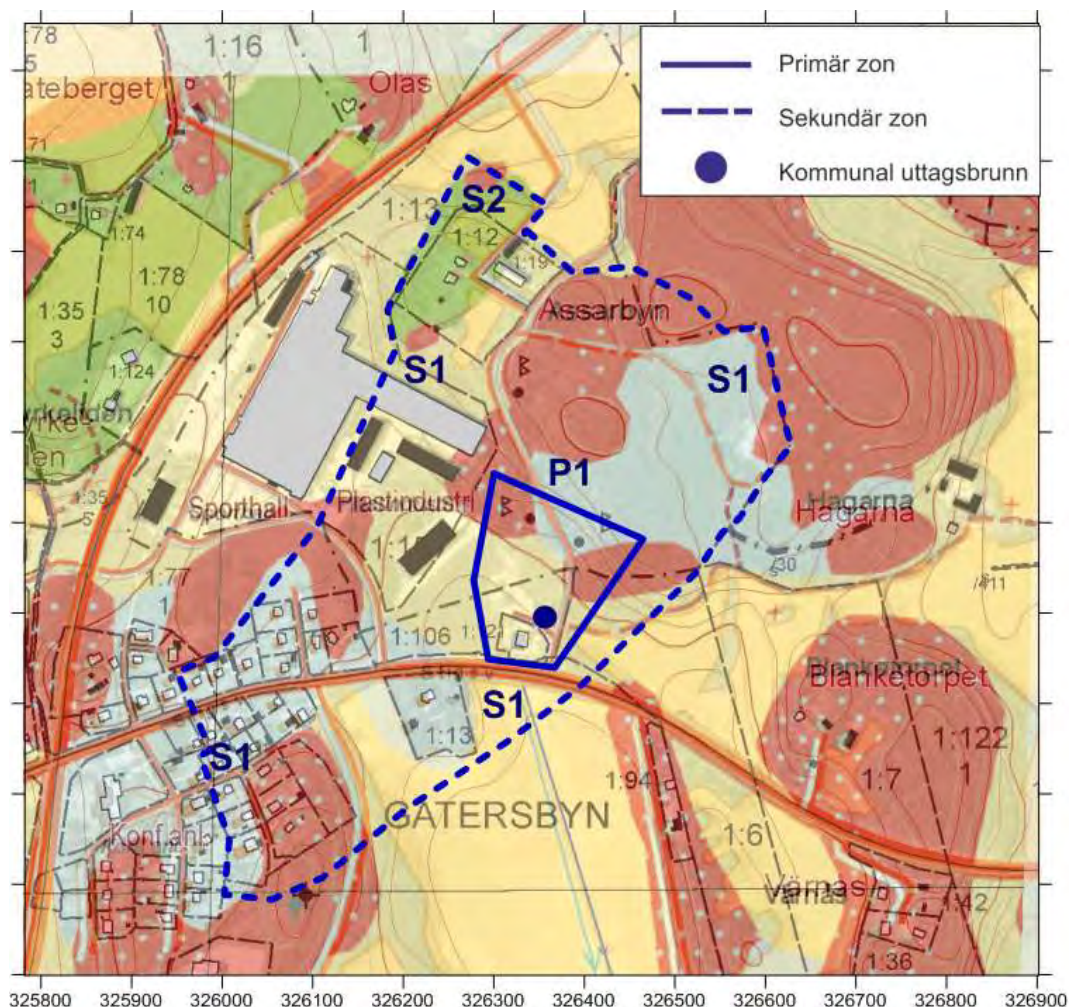
23 (26)

TEKNISKT UNDERLAG
2018-03-07/ UPPDATERAD 2021-02-12
KONCEPT
GATERSBYN 2

Figur 9 Förslag på primär och sekundär skyddszon. Gränserna är inritade på fastighetskartan med geokartan överlagrad.

7.5 Platsspecifika motiv

I följande punktlista redogörs för platsspecifika motiv för gränsdragningen enligt numring i Figur 10.

Figur 10 Föreslagen utbredning av vattenskyddsområde för Gatersbyns vattentäkt. Numreringen hänvisar till motivering i text.

- P1 Eftersom grundvattentransporten är mot söder föreslås skyddszonen sträckas mot norr så att även nybildningsområden i en mindre del av berg och morän omfattas.
- S1 Skyddsområdets gräns öst, syd, väst och norr följer den bedömda ytvattendelaren.

24 (26)

TEKNISKT UNDERLAG
2018-03-07/ UPPDATERAD 2021-02-12
KONCEPT
GATERSBYN 2

- S2 Hela isälvsavlagringen i Assarbyn ingår i den sekundära skyddszone även om vattendelaren bedöms gå något längre söderut.

8 Bakgrund till valda skyddsföreskrifter

Lagstiftning, Naturvårdsverket, EU, Boverket, SGU, Livsmedelsverket, Miljömålskommittén, Färgelanda kommun och många andra anser att vattenskyddet långsiktigt måste förbättras. Att införa vattenskyddsområde och skyddsföreskrifter enligt miljöbalken är ett av många verktyg för att uppnå detta.

Syftena är att:

- Informera om det allmänt gällande lagkrav på aktsamhet och allmän hänsyn.
- Specificera krav på aktsamhet i form av skyddsföreskrifter inom just detta vattenskyddsområde.
- Bibehålla eller förbättra vattenkvaliteten och minska risken för förorening.
- Identifiera olika intressen som vill använda mark och vatten.
- Använda mark och vatten på bästa sätt.

8.1 Skyddsföreskrifternas syfte och funktion

Syftet med skyddsföreskrifterna och deras tillämpning är att säkerställa att påverkan eller risk för påverkan på Gatersbyns vattentäkt inte uppstår så att vattnet efter normalt reningsförfarande kan användas för dricksvattenförsörjning. Skyddsföreskrifterna är såväl föreskrivande som informerande. Dessa två funktioner gör att syftet med skyddsföreskrifterna uppnås. Utformningen av skyddsföreskrifterna har därför anpassats till dessa funktioner.

8.2 Skyddsföreskrifternas restriktionsnivå

8.2.1 Generella krav

För att åstadkomma ett tillfredsställande skydd för vattentäkten, föreslås skyddsföreskrifter enligt *bilaga 1*.

Skydd av vattentäkter regleras i stort genom Miljöbalken (*SFS 1998:808, 7 kap*). Naturvårdsverket ger anvisningar för skydd av ytvattentäkter i "Naturvårdsverkets handbok för vattenskyddsområden" samt de allmänna råden NFS 2003:16. För såväl yt- som grundvattentäkter beaktas även EU:s ramdirektiv för vatten. Enligt EU:s ramdirektiv är det övergripande syftet att se till att en "god ekologisk vattenstatus" uppnås och bibehålls. Målet är även att förebygga försämring av vattnet även om vattnet idag har god kvalitet.

8.2.2 Restriktionsnivå

Kommunens miljöpolitiska ambition bedöms ansluta till miljöbalkens nivå och skyddsföreskrifterna grundar sig därför i princip på "normalbestämmelserna" enligt NFS 2003:16 med anpassning till lokala förhållanden. Skyddsföreskrifterna beaktar befintliga risker, men de ska även vara framåtsyftande och föreskriver därför även om verksamheter som inte är aktuella idag. Föreskrifterna baseras på normalbestämmelserna enligt NFS 2003:16.

26 (26)

TEKNISKT UNDERLAG
2018-03-07/ UPPDATERAD 2021-02-12
KONCEPT
GATERSBYN 2

ANSÖKAN OM FASTSTÄLLANDE AV VATTENSKYDDSSOMRÅDEN OCH SKYDDSFÖRESKRIFTER FÖR GRUNDVATTENTÄKTER I FÄRGELANDA KOMMUN

2018-03-14, UPPDATERAD 2021-05-20

1 Ansökan

1.1 Fastställande av vattenskyddsområden

Färgelanda Vatten AB ansöker om att Kommunfullmäktige i Färgelanda kommun med stöd av 7 kap. 21 § miljöbalken ska fastställa vattenskyddsområden för fyra grundvattentäkter (FVAB beslut: protokoll nr 3 för styrelsemöte 2018-03-23, § 6; med komplettering protokoll nr 1 för styrelsemöte 2021-02-18, § 6).

De vattentäkter som berörs är:

- Gatersbyn 2 grundvattentäkt
- Rådanefors grundvattentäkt
- Rösäter grundvattentäkt
- Stigen grundvattentäkt

Gatersbyn 2 grundvattentäkt är belägen på fastigheten Gatersbyn 1:106 i Färgelanda och ägs av Färgelanda Vatten. Till täkten finns ingen vattendom. Vattenskyddsområdet för Gatersbyn 2 grundvattentäkt benämns *Gatersbyn Vattenskyddsområde*.

Rådanefors grundvattentäkt är belägen på fastigheten Mellområdene 1:8 och ägs av Färgelanda Vatten. Till täkten finns en vattendom från Vänersborgs Tingsrätt, Miljödomstolen dom i mål nr M 175-99, daterad 2000-06-09. Vattenskyddsområdet för Rådanefors grundvattentäkt benämns *Rådanefors Vattenskyddsområde*.

Rösäter grundvattentäkt är belägen på fastigheten Rösäter 1:3 och ägs av Färgelanda Vatten. Till täkten finns ett tillstånd enligt miljöbalken för brunn och uttag av grundvatten från Vänersborgs Tingsrätt, Miljödomstolen dom i mål nr M 3851-04, daterad 2005-03-22. Vattenskyddsområdet för Rösäter grundvattentäkt benämns *Rösäter Vattenskyddsområde*.

Stigen grundvattentäkt är belägen på fastigheten Stigen 1:70 och ägs av Färgelanda Vatten. Till täkten finns ingen vattendom. Vattenskyddsområdet för Stigen grundvattentäkt benämns *Stigen Vattenskyddsområde*.

Omfattningen av respektive vattenskyddsområde framgår av kartor bilagda tekniskt underlag för respektive täkt.

1.2 Fastställande av vattenskyddsföreskrifter

Färgelanda Vatten AB ansöker om att Kommunfullmäktige i Färgelanda kommun med stöd av 7 kap. 22 § miljöbalken ska fastställa vattenskyddsföreskrifter för fyra grundvattentäkter (FVAB beslut: protokoll nr 3 för styrelsemöte 2018-03-23, § 6; med komplettering protokoll nr 1 för styrelsemöte 2021-02-18, § 6). De vattentäkter som berörs är:

- Gatersbyn 2 grundvattentäkt
- Rådanefors grundvattentäkt
- Rösäter grundvattentäkt
- Stigen grundvattentäkt

Vattenskyddsföreskrifterna finns bilagda tekniskt underlag för respektive täkt.

2 Syfte och motiv för ansökan

Färgelanda Vatten AB har som uppdrag att bereda och distribuera dricksvatten med hög och jämn kvalitet till Färgelanda kommuns VA-abonnenter. För detta ändamål utnyttjar bolaget nio allmänna vattentäkter inom kommunen.

Färgelanda Vatten försörjer ca 75 % av Färgelanda kommuns invånare med dricksvatten. För att det ska vara möjligt krävs god tillgång till råvatten av hög kvalitet. Färgelanda Vatten har med sina nio grundvattentäkter en förmåga att leverera dricksvatten av hög kvalitet, även med minimalt med beredning vilket är en stor ekonomisk fördel. Färgelanda Vatten är därför måna om att råvattenkvaliteten bibehålls på detta sätt både långsiktigt och kortsiktigt, varför man verkar för ett ökat skydd av dricksvattentäkterna. Genom inrättande av vattenskyddsområde med tillhörande vattenskyddsföreskrifter och efterföljande arbete värnar man inte bara råvattnets kvalitet utan det innebär också att kommunen får en bättre framförhållning inför kommande utmaningar till följd av bland annat klimatförändringar.

Syften och motiv i detalj för respektive vattenskyddsområde och vattenskyddsföreskrifter framgår av de tekniska underlagen och förslagen till skyddsföreskrifter.

3 Beslutsunderlag

I beslutsunderlaget finns de tekniska underlagen som ligger till grund för avgränsningen av vattenskyddsområdena och föreslagna vattenskyddsföreskrifter. Beslutsunderlaget utgörs av fyra fristående tekniska underlag (ett för respektive vattentäkt) samt samrådsredogörelse.

3.1 Tekniska underlag

- Tekniskt underlag med förslag till vattenskyddsområde och skyddsföreskrifter för Gatersbyn 2 grundvattentäkt i Färgelanda kommun, 2018-03-07, uppdaterat 2021-02-12
- Tekniskt underlag med förslag till vattenskyddsområde och skyddsföreskrifter för Rådanefors grundvattentäkt i Färgelanda kommun, 2018-03-07, uppdaterat 2021-02-12

- Tekniskt underlag med förslag till vattenskyddsområde och skyddsföreskrifter för Rösäter grundvattentäkt i Färgelanda kommun, 2018-03-07, uppdaterat 2021-02-12
- Tekniskt underlag med förslag till vattenskyddsområde och skyddsföreskrifter för Stigen grundvattentäkt i Färgelanda kommun, 2018-03-07, uppdaterat 2021-02-12

3.2 FVAB:s yttrande

- Yttrande med bemötanden från FVAB över berördas synpunkter som inkommit till kommunen vid kommunens föreläggande till berörda om att yttra sig i ärendet, 2021-02-19

3.3 Samrådsredogörelse

- Samrådsredogörelse, samråd med myndigheter och sakägare, 2018-03-07

BILAGOR

4 st. tekniska underlag med bilagorna vattenskyddsområde och vattenskyddsföreskrifter för vardera täkt, enligt 3.1 ovan.

FVAB:s yttrande över inkomna synpunkter enligt 3.2 ovan.

Samrådsredogörelse enligt 3.3 ovan.

FVAB protokoll nr 3 för styrelsemöte 2018-03-23, § 6; med komplettering protokoll nr 1 för styrelsemöte 2021-02-18, § 6.

Handläggare:
Madelene Ahl
Tfn: 0522-63 88 04

Protokoll nr 1 för styrelsemöte 2021-02-18 – Färgelanda Vatten AB

Tid: Torsdag 18 februari 2021, kl 09,00-10.40 samt 13.00-13.40

Plats: Digitalt via Teams

Närvarande ledamöter:

Ann-Marie Jacobsson (C), ordförande
Rune Månsson (S) ersätter Peter Höög (S), under punkt 1-9
Peter Höög (S), vice ordförande deltar under punkt 10-16
Håkan Melin (C)
Bengt Svedberg (M)
Bernt Johansson (L)
Urban Henriksson (S)
Sven Selstam (C) ersätter Karl-Erik Segersax (SD), under punkt 1-9
Owe Quick (SD) ersätter Karl-Erik Segersax (SD), under punkt 10-16

Närvarande suppleanter:

Sven Selstam (C), suppleant under punkt 10-16
Suzanna Sandberg (C)
Hans-Göran Palmqvist (M), deltar under punkt 10-16
Rune Månsson (S), suppleant under punkt 10-16

Närvarande lekmannarevisor/suppleant:

Eivor Johansson (C)

Närvarande tjänstemän:

Peter Johansson, VD
Susanne Thorén, ekonomichef
Madelene Ahl, administratör
Jeanette Strömberg, ekonom (deltar under §6)
Roger Larsson, controller (deltar under §6)
Katarina Bjelke, abonnenthandläggare (deltar under §6)

§ 1 Mötet öppnas av Ann-Marie Jacobsson

§ 2 Upprop förrättas

§ 3 Dagordningen godkändes

§ 4 Protokollet justeras av Bengt Svedberg

Handläggare:
Madelene Ahl
Tfn: 0522-63 88 04

§ 5 Föregående protokoll godkänns

§ 6 Gemensam information

- Kommande styrelsemöten 2021
- Affärsplan 2021
- Redovisning projekt
- Översiktlig redovisning, alla bolags årsredovisning
- Översyn taxemodeller
- Uppdrags- bevakningslista – Styrelse
- Styrande dokument

§ 7 Beslut – Faktureringspolicy för Färgelanda Vatten AB

Beslutsunderlag

Faktureringspolicy för Färgelanda Vatten AB, Dnr 2021/029

Styrelsen beslutar

att godkänna Faktureringspolicy för Färgelanda Vatten AB

§ 8 Beslut – Styrkort 2020

Beslutsunderlag

Uppföljning av styrkort 2020, Dnr 2017/276

Styrelsen beslutar

att godkänna uppföljning av styrkort 2020

§ 9 Beslut – Fastställelse av Årsredovisning 2020 för Färgelanda vatten AB

Beslutsunderlag

Årsredovisning 2020 för Färgelanda Vatten AB, Dnr 2019/202

Styrelsen beslutar

att godkänna föreliggande Årsredovisning för Färgelanda Vatten AB

§ 10 Beslut – Yttrande och justeringar i ansökan om att inrätta vattenskyddsområden, Färgelanda

Beslutsunderlag

Yttrande över inkomna synpunkter
Vattenskyddsområden och vattenföreskrifter

Handläggare:
Madelene Ahl
Tfn: 0522-63 88 04

Styrelsen beslutar

att godkänna handlingarna för komplettering i FVAB's ansökan till kommunfullmäktige om inrättande av vattenskyddsområden i Färgelanda kommun.

§ 11 Beslut – Rådanefors Avloppsreningsverk

Färgelanda Vattens styrelse har på arbetsmöte, 20210211, fått 4 olika förslag föredragna, hur situationen i Rådanefors kan åtgärdas. Styrelsen förordar alternativ 4 vilket innebär att ett nytt reningsverk installeras i befintlig byggnad som renoveras.

Beslutsunderlag

Minnesanteckningar från arbetsmöte 2021-02-11
Beslut KS 20210127

Styrelsen beslutar

att redovisa till kommunstyrelsen i Färgelanda, Västvattens utredning, om hur avloppsreningen i Rådanefors kan lösas.

att uppdra åt VD, att skriva en tjänsteskrivelse angående Rådanefors reningsverk, som beslutas av Färgelanda Vatten ABs presidie och skickas med detta beslut till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige.

att uppdra VD att fortsätta förberedande arbete.

I det fall att Färgelanda kommun beslutar att FVAB ska överta ansvaret för avloppsreningen i Rådanefors.

att föreslå kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta om att gå vidare av styrelsen föreslagen lösning på avloppsreningen i Rådanefors, samt att taxepåverkan på ca: 1,3 % tas ut av taxekollektivet genom ökad brukningstaxa från år 2022.

att föreslå kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta om att utöka inestående års investeringsbudget med 3,1 miljoner kronor.

att föreslå kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige att ansvaret för avloppsreningsverket går över till Färgelanda Vatten AB först när det nya/renoverade verket är klart.

att uppdra åt VD, med ekonomichef som ersättare att under år 2021 för företagets räkning nyupplåna, dvs öka företagets skulder under nämnda period, med totalt 3,1 miljoner kronor.

Handläggare:
Madelene Ahl
Tfn: 0522-63 88 04

§ 12 Information

§ 13 Information från VD

§ 14 Styrelseutvärdering

Ordförande, föredrog resultatet av den styrelseutvärdering som är genomförd under februari 2021.

§ 15 Övriga frågor

§ 16 Mötet avslutas

Digital justering

Ann-Marie Jacobsson (ordförande)

Digital justering

Bengt Svedberg (justerare)

Digital justering

Madelene Ahl (sekreterare)

Handläggare:
Carina Sjöstrand
Tfn: 0522-63 88 04

Protokoll nr 3 för styrelsemöte 2018-03-23 – Färgelanda Vatten AB

Tid: Fredag 23 mars 2017, kl 09,00
Plats: Färgelanda. Centrumhusets konferenssal

Närvarande:

Kent Carlsson (s), ordförande
Karl-Erik Segersax (kd) ersätter Ann-Marie Jacobsson (c), vice ordförande
Lennart Hansson (c)
Tomas Andersson (m)
Peter Höög (s)
Rune Månsson (s)
Magnus Fröberg (s)

Närvarande suppleanter:

Ingo Asplund (L)
Urban Henriksson (s)

Närvarande tjänstemän:

Tony Grantz
Jerker Hansson
Marianne Erlandson

- § 1 Mötet öppnas av Kent Carlsson**
- § 2 Upprop förrättas**
- § 3 Dagordningen godkändes**
- § 4 Peter Höög utses att justera protokollet**
- § 5 Föregående protokoll, nr 2, 2018-02-23, godkänns**

Handläggare:
Carina Sjöstrand
Tfn: 0522-63 88 04

§ 6 Beslut – Ansökan om att inrätta vattenskyddsområden, Färgelanda kommun

Beslutsunderlag
Ansökan, 2018-03-14, Dnr 2017/044

Styrelsen beslutar

att godkänna handlingarna för ansökan om inrättande av vattenskyddsområden, Färgelanda kommun

att föreslå kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige att inrättar vattenskyddsområden, Färgelanda kommun.

§ 7 Delegationsbeslut

§ 8 Information
- Projektblad. Renovering av Färgelanda V-torn, tryckstegring, Dnr 2018/074

§ 9 Information från VD
- Investeringspolicy
- Fortsatt arbete efter ny taxa
- Obetalda fakturor

§ 10 Information – Västvatten
- Personal
- Lokaler

§ 11 Strategiska frågor

§ 12 Kurser
- Styrelsegemensam heldag 14 maj, Åh Stiftsgård, Ljungskile
- Vattenstämma i Helsingborg 22-23 maj

§ 16 Övriga frågor

§ 17 Kommande sammanträden 2018

24:e maj kl 09,15	Lokal: Centrumhusets konferenssal
20:e september kl 09,15	Lokal: Centrumhusets konferenssal
18:e oktober kl 09,15	Lokal: Centrumhusets konferenssal

Årsstämma

23:e mars kl 11,00 ca Lokal: Centrumhusets konferenssal

Handläggare:
Carina Sjöstrand
Tfn: 0522-63 88 04

§ 18 Mötet avslutas

Kent Carlsson (ordförande)

Peter Höög (justerare)

Marianne Erlandson, VD (sekreterare/justerare)

SAMRÅDSREDOGÖRELSE

UPPDRAG Färgelanda VSO	UPPDRAGSLEDARE Kristina Haglund	DATUM 2018-03-07
UPPDRAGSNUMMER 13002491	UPPRÄTTAD AV Kristina Haglund	

Samrådsredogörelse för samråd med sakägare och remissinstanser om vattenskyddsområde och skyddsföreskrifter för Färgelanda vattenskyddsområden i Färgelanda kommun

Bakgrund

För att trygga vattenförsörjningen för de invånare i Färgelanda kommun som är anslutna till kommunens dricksvattenförsörjning har vattenskyddsområden skapats för de fyra vattentäkterna Rösäter, Stigen, Rådanefors och Gatersbyn. Sedan tidigare finns vattenskyddsområden upprättade för Vallaredalen, Håvesten 1 och 2, Håbyn och Högsäter.

Västvatten har på uppdrag av Färgelanda Vatten drivit arbetet och har genomfört ett första samråd med informationsutskick till samtliga fastighetsägare inom områdena. Fastighetsägare, allmänheten, verksamhetsutövare och myndigheter har inbjudits att lämna sina synpunkter på förslagen. Färgelanda Vatten har sedan för avsikt att skicka förslagen till Färgelandas kommunfullmäktige för fastställande av vattenskyddsområdena.

Processen har pågått under flera år av olika anledningar. Västvatten anser att nu liggande förslag har starkt stöd i de senaste årens genomförda utredningar och karteringar kring vattentäkterna. Underlagen har uppdaterats allteftersom och avstämning har skett med SGU men även med Länsstyrelsen i omgångar.

Tidigt samråd med Länsstyrelsen, SGU och Dalslands miljökontor

Tidigt samråd med Länsstyrelsen, SGU och Dalslands miljökontor genomfördes under våren 2016. Myndigheternas synpunkter beaktades och arbetades in i underlaget före samrådet. En del av Länsstyrelsens synpunkter arbetades inte in i förslaget och motiven till detta sammanställdes i ett PM daterat 2016-09-12, se Bilaga 6.

Samråd med berörda

Inbjudan till fastighetsägare

Inbjudan till samråd skickades i november 2016 till alla fastighetsägare (Bilaga 1) inom de föreslagna vattenskyddsområdena Rösäter, Stigen, Rådanefors och Gatersbyn. Inbjudan innehöll information om följande:

- Namn och kontaktuppgifter till ansvarig tjänsteman på Västvatten
- Information om hur man fick tillgång till mer information
- Tid och plats för informationsmöten
- Angiven sista dag för att lämna skriftliga synpunkter

Därutöver innehöll utskicket ett informationsblad om respektive vattenskyddsområde. Utskicket redovisas i Bilaga 2.

Myndigheter och branschorganisationer

Berörda myndigheter och branschorganisationer (se Bilaga 3) har fått e-post med inbjudan att delta på samrådet och lämna yttrande. Inbjudan innehöll information om följande:

- Namn och kontaktuppgifter till ansvarig tjänsteman på Västvatten
- Information om hur man fick tillgång till mer information
- Angiven sista dag för att lämna skriftliga synpunkter

Information på Västvattens hemsida

Information om samrådet anslogs på Västvattens hemsida (november-december 2016) där även aktuella dokument kunde laddas ner.

Tidningsannonser

Samrådet annonserades i Bohuslänningen, Ttela och Dalslänningen den 8 november 2016. Annonsen innehöll följande information:

- Namn och kontaktuppgifter till ansvarig tjänsteman på Västvatten
- Information om hur man fick tillgång till mer information

Informationsmöten

Två olika informationsmöten hölls under processen med möjlighet att ställa frågor till en representant från Västvatten och vid ett tillfälle även representanter från Dalslands miljökontor och Sweco.

Informationsmöten hölls i Färgelandas centrumhus 5 och 7 december 2016 kl. 18.00 - 20.00

Västvattens representant uppmuntrade samtliga närvarande att skicka in yttranden för att få fram sina synpunkter officiellt.

2 (5)

SAMRÅDSREDOGÖRELSE
FEL! HITTAR INTE REFERENSKÄLLA.

Utställning

En utställning om alla fyra vattenskyddsområdena fanns i Centrumhuset i Färgelanda under perioden 8 november – 21 december 2016.

Inkomna synpunkter

Synpunkter skulle vara Västvatten tillhanda senast 21 december 2016.

Under samrådsperioden inkom 12 olika yttranden, se Bilaga 4. Inkomna synpunkter har sammanställts och skriftligen bemötts, se bilaga 5.

- Bilaga 5: Sammanfattning av yttranden samt Västvattens bemötanden
 - Bilaga 5A: Sammanfattning av generella yttranden för samtliga vattenskyddsområden.
 - Bilaga 5B: Specifika yttranden för Rösäter vattenskyddsområde
 - Bilaga 5C: Specifika yttranden för Stigen vattenskyddsområde
 - Bilaga 5D: Specifika yttranden för Rådanefors vattenskyddsområde
 - Bilaga 5E: Specifika yttranden för Gatersbyn vattenskyddsområde

Berörda som lämnat synpunkter får den skriftliga sammanställningen av synpunkterna och bemötandet samt det nya förslaget till skyddsföreskrifter tillsänt i de fall adressen har angivits.

Ställningstagande

De synpunkter som framställts inom ramen för samråd med berörda sakägare samt i myndighetssamråd har medfört mindre revideringar i Tekniska underlagen. Några av skyddsföreskrifterna har reviderats efter inkomna synpunkter. Revideringarna gäller samtliga vattenskyddsområden. Den primära zonen i Gatersbyn 2 samt den sekundära zonen i Rösäter och Rådanefors har förändrats något. Samtliga 21 revideringar listas nedan, med hänvisning till yttrande.

Nr	Revidering / Komplettering	Ursprung	Avser
1	Föreskriften 4§ Fordonstvätt ändras till att fordonstvätt är förbjudet i primär zon och sekundär zon	Dalslands miljö- och energinämnd	Rösäter, Stigen, Rådanefors och Gatersbyn
2	Föreskrift §17A Anläggning för lagring och utvinning av energi och kyla tas bort	Dalslands miljö- och energinämnd	Rösäter, Stigen, Rådanefors och Gatersbyn
3	Ändra namnet "Dalslands miljönämnd" till "kommunala nämnden för miljöfrågor i Färgelanda kommun"	Dalslands miljö- och energinämnd	Rösäter, Stigen, Rådanefors och Gatersbyn
4	Föreskrift 3§ Miljöfarliga kemiska produkter. Förtydliga att större mängder innebär 25 L.	LRF	Rösäter, Stigen, Rådanefors
5	Föreskrift 6§ Växtnäringsämnen: 6A§ tas bort.	LRF	Rösäter, Stigen, Rådanefors och Gatersbyn
6	Föreskrift 6§ Växtnäringsämnen: 6C och D§ slås ihop till en paragraf. Ändra från att spridning ska vara förbjudet i primär zon till att spridning av naturgödsel inte får ske utan tillstånd. Benämningen stallgödsel utgår och ersätts med ordet naturgödsel.	LRF	Rösäter, Stigen, Rådanefors och Gatersbyn
7	Föreskrift 7§ Djurhållning ändras till "nyetablering av djurhållning med lantbruksdjur får ej ske utan anmälan" samt ingen anmälningsplikt i sekundär zon.	LRF	Rösäter, Stigen, Rådanefors och Gatersbyn
8	Föreskrift §18 Anläggningar för uttag av vatten. I den primära zonen får nyetablering ej ske utan tillstånd.	LRF	Rösäter
9	Information om avrinningen i områdena har hämtats från vattenbalansberäkningar för år 1981-201 (SMHI vattenwebb).	Länsstyreslen i Västra Götalands län	Rösäter, Stigen, Rådanefors och Gatersbyn
10	Föreskrift 2§ Petroleumprodukter revideras till "Undantag gäller befintlig lagring som har sekundärt skydd".	Länsstyreslen i Västra Götalands län	Rösäter, Stigen, Rådanefors och Gatersbyn
11	"Hälso- och miljöfarliga produkter" ändras till "Miljöfarliga kemiska produkter" i ordlistan.	Länsstyreslen i Västra Götalands län	Rösäter, Stigen, Rådanefors och Gatersbyn
12	Föreskrift 16C§ Jord och berg. Ändra "med" till "av" i undantaget.	Länsstyreslen i Västra Götalands län	Rösäter, Stigen, Rådanefors och Gatersbyn
13	Lägga till begreppet "grot" i föreskrift § 10 Timmer samt i Bilaga A (definitioner av begrepp)till skydds föreskrifterna	Skogsstyrelsen	Rösäter, Stigen, Rådanefors och Gatersbyn
14	Ändra den primära och sekundära zonen västliga gräns så att den sammanfaller i samma linje.	LRF	Rösäter
15	s 20 i TU för Rösäter (kapitel 9.3.4). Ändra meningen "Hela isälvsavlagringen vid Tingskullen.." till "Hela isälvsavlagringen vid Tingskullen som går i dagen..."	Länsstyreslen i Västra Götalands län	Rösäter
16	Ändra den sekundära zonen gräns så att den går i strandlinjen.	Länsstyreslen i Västra Götalands län	Rådanefors
17	Föreskrift 6C§ spridning av stallgödsel. Lägga till "Undantag gäller för den hantering som motsvarar årlig skötsel av privat tomtmark"	Jan och Barbara Sandell	Rösäter, Stigen, Rådanefors och Gatersbyn
18	Ändra fastighetsuppgifter under kapitel 2.2. Rätt fastighetsbeteckning är Gatersbyn 1:106	SGU	Gatersbyn 2
19	Ändra vattenuttaget till 100 m3/dygn vilket ändrar storleken på den primära zonen.	SGU	Gatersbyn 2
20	Ändra uppgifterna angående IAC avseende antal anställda och vilken produktion som bedrivs	IAC	Gatersbyn 2

Bilagor

- Bilaga 1 Inbudna fastighetsägare
- Bilaga 2 Utskick vid samrådet, samtliga informationsblad
- Bilaga 3 Inbudna myndigheter och branschorganisationer
- Bilaga 4 Samtliga inkomna yttranden
- Bilaga 5 Sammanfattning av yttranden samt Västvattens bemötande
 - 5a Sammanfattning av generella yttranden för samtliga vattenskyddsområden.
 - 5b Specifika yttranden för Rösäter vattenskyddsområde
 - 5c Specifika yttranden för Stigen vattenskyddsområde
 - 5d Specifika yttranden för Rådanefors vattenskyddsområde
 - 5e Specifika yttranden för Gatersbyn vattenskyddsområde
- Bilaga 6 Kommentar till Länsstyrelsens yttrande, daterat 2016-09-12

Sändlista fastighetsägare Rösäter

Fastighetsbeteckning	Namn	Adress	
Rösäter 1:33	Anders Johansson	RÖSÄTER SMÅHAGARNA	458 70 HÖGSÄTER
Rösäter 1:32	Hans Johansson	RÖSÄTER SMÅHAGARNA	458 70 HÖGSÄTER
Rösäter 1:8	Henry Jan Arne Jansson	RÖSÄTER 24, HÖJDEN	458 97 HÖGSÄTER
	Ingela Johansson	RÖSÄTER SMÅHAGARNA	458 70 HÖGSÄTER
Rösäter 1:3	Maj Britt Johansson	RÖSÄTER 21	458 97 HÖGSÄTER
	Ria Crystal Tiwari Johansson	RÖSÄTER SMÅHAGARNA	458 70 HÖGSÄTER
	Ulf Jonasson	Arrendatorsvägen 5	458 70 HÖGSÄTER

Sändlista fastighetsägare Stigen

Fastighetsbete	Namn	Adress	
Stigen 2:40	Solvig Birgitta Gustafsson	STIGEN SOLLID 2	458 94 STIGEN
Stigen 2:67	Laureta Shala	FÄRGAREVÄGEN 4	458 94 STIGEN
Stigen 2:84	Adela Karlsson	FÄRGAREVÄGEN 8	458 94 STIGEN
	Andreas Johansson	FÄRGAREVÄGEN 8	458 94 STIGEN
Stigen 11:8	Gunnar Sigvard Hilding Zackris	FÄRGAREVÄGEN 5	458 94 STIGEN
	Inger Marianne Zackrisson	FÄRGAREVÄGEN 5	458 94 STIGEN
Stigen 2:83	Clas Göran Larsson	FÄRGAREVÄGEN 6	458 94 STIGEN
Stigen 6:6	S-klädsel Sune Johansson AB	STAMPVÄGEN 2	458 94 STIGEN
Stigen 2:75	Ovidijus Pokvytis	KALLKÄLLEVÄGEN 1	458 94 STIGEN
Stigen 4:28	VALBOHEM AB	ALLHEMSV 5	458 80 FÄRGELANDA
Stigen 1:63	Siv Näslund	SKOLBACKEN 6	458 94 STIGEN
Stigen 1:74	Stigens Friskola AB	c/o KATARINA BÄCKDAHL ELF, FÖLEN 7	458 93 FÄRGELANDA
Stigen 2:52	Maino Anna-Greta Svensson	STIGEVIVÄGEN 18	458 94 STIGEN
Stigen 2:68	Inger Lise och Jan Roger Storha	TJERNLÖKKA 23	3920 PORSGRUNN, NORGE
Stigen 2:104	Inga-Britt Matilda Stigen	KARLAVÄGEN 6 LGH 1601	114 24 STOCKHOLM
Stigen 4:2	Susan Gren	STIGEVIVÄGEN 16 B, MARIEDAL	458 94 STIGEN
Stigen 2:54	Birgitta Badh och Bo Jonsson	SÖDERGATAN 1 B LGH 1004	462 34 VÄNERSBORG
Stigen 2:38	Christer Bernlo	STENERYR RÖSE 5	458 97 HÖGSÄTER
	Tobias Bernlo	VÄSTRA STIGEN 4	458 93 FÄRGELANDA
Stigen 11:6	Lena Margareta och Hans Åke Evert Hansson	STIGEVIVÄGEN 14 B	458 94 STIGEN
Stigen 2:76	Aina Berit Linnea Karlsson	HERRGÅRDSVÄGEN 7	458 94 STIGEN
Stigen 1:69>1	FOLKE STIGENS STIFT	c/o SÖDERBLOM, BERGSVÄGEN 10	458 32 FÄRGELANDA
ED 1:11	Roger Zakariasson	ED BJÖRKUDDEN 1	458 93 FÄRGELANDA
ED 1:16	Per Berglund	ED NÄSET	458 93 FÄRGELANDA
Stigen 11:5	Emma May Ruth and Julia Mary	Exstowe, Exton	GB - EX30PP Exeter, Devon, Storbritannien
Stigen 2:53	Stig Johansson	STIGEVIVÄGEN 20	458 94 STIGEN
Stigen 11:9	Cecilia Gran och Ted Overland	FÄRGAREVÄGEN 3	458 94 STIGEN

Sändlista fastighetsägare Rådanevors

Fastighetsbeteckning	Namn	Adress	
Mellanområde 1:15	Karla och Frank Worch	Friedrich-v.Schiller-Strasse 38	D-63505 LANGENSELBOLD, TYSKLAND
Mellanområde 1:16	Kent Ove Jönsson	RÅDANEFORS NÄSBERGET 7	458 93 FÄRGELANDA
Mellanområde 1:13	Bengt Robert Bertil Fyhr	RÅDANEFORS NÄSBERGET 4	458 93 FÄRGELANDA
Mellanområde 1:38	Jan Olov Öhman	MELLOMRÅDANE GÅRD	458 93 FÄRGELANDA
Mellanområde 1:14	Marguerite och Ronny Karlsson	RÅDANEFORS NÄSBERGET 5	458 93 FÄRGELANDA
Mellanområde 1:17	Barbara och Jan Olof Sandell	RÅDANEFORS NÄSBERGET 8	458 93 FÄRGELANDA

Sändlista fastighetsägare Gatersbyn

Namn	Fastighetsnamn	Adress	Postnumm	Postort
Bror Arne Tommy Johansson	GATERSBYN 1:22	GATERSBYVÄGEN 7	458 30	FÄRGELANDA
Maria Martinsson	GATERSBYN 1:40	VATTENTORNSVÄGEN 5	458 30	FÄRGELANDA
Cristoffer Roos	GATERSBYN 1:93	VATTENTORNSVÄGEN 6	458 30	FÄRGELANDA
Annica Emanuelsson	GATERSBYN 1:59	STIGSVÄGEN 13	458 30	FÄRGELANDA
Gun Mona Lisbeth Johansson	GATERSBYN 1:22	GATERSBYVÄGEN 7	458 30	FÄRGELANDA
Tobias Friberg	GATERSBYN 1:13	STIGSVÄGEN 18	458 30	FÄRGELANDA
Artur Alfred Valter Olssons dödsbo	GATERSBYN 1:28	THORSONS VÄG 6	458 30	FÄRGELANDA
Linn Maria Andersson	GATERSBYN 1:13	STIGSVÄGEN 18	458 30	FÄRGELANDA
Karl Ove Gustav Axelsson	GATERSBYN 1:48	STIGSVÄGEN 11	458 30	FÄRGELANDA
Peter Jansson	GATERSBYN 1:123	STIGSVÄGEN 10	458 30	FÄRGELANDA
Glenn Kvist	GATERSBYN 1:46	PARKVÄGEN 2	458 30	FÄRGELANDA
Gun-Britt Eriksson	GATERSBYN 1:44	GATERSBYVÄGEN 16	458 30	FÄRGELANDA
Henrik Johansson	GATERSBYN 1:87	PARKVÄGEN 3	458 30	FÄRGELANDA
Ebbe Johansson	GATERSBYN 1:53	TORBJÖRNERÖD 11	455 96	HEDEKAS
Birgit Johansson	GATERSBYN 1:53	STIGSVÄGEN 16	458 30	FÄRGELANDA
Karl Gustaf Skall	GATERSBYN 1:114	PARKVÄGEN 5	458 30	FÄRGELANDA
Linus Larsson	GATERSBYN 1:52	STIGSVÄGEN 9	458 30	FÄRGELANDA
Sven Arne Svensson	GATERSBYN 1:44	GATERSBYVÄGEN 16	458 30	FÄRGELANDA
Charlotta Johansson	GATERSBYN 1:52	STIGSVÄGEN 9	458 30	FÄRGELANDA
Mikael Vesala	GATERSBYN 1:49	CENTRUMVÄGEN 18 LGH 1101	458 30	FÄRGELANDA
SÖDRA VALBO HEMBYGDSFÖRENING	GATERSBYN 1:7			
Enis Ceman	GATERSBYN 1:23	c/o ERIS CEMAN;THORSONS VÄG 10	458 30	FÄRGELANDA
Karin Bergendal	GATERSBYN 1:60	PARKVÄGEN 4	458 30	FÄRGELANDA
Stefan Larsson	GATERSBYN 1:121	HÖGSÄTERS BÖN 7	458 96	HÖGSÄTER
FÄRGELANDA MASKINSCHAKT AB	ASSARBYN 1:19	BOX 116	458 22	FÄRGELANDA
Erik Gunnar Bernhardsson	GATERSBYN 1:31	LJUNGSBERGSGATAN 13	662 36	ÅMÅL
Törner Johannesson	GATERSBYN 1:60	PARKVÄGEN 4	458 30	FÄRGELANDA
International Automotive Components Group Sweden AB	ASSARBYN 1:15	GAMLA SÖRREDSVÄGEN 25	405 31	GÖTEBORG
Karin Jansson	GATERSBYN 1:123	STIGSVÄGEN 10	458 30	FÄRGELANDA
Bror Arne Tommy Johansson	GATERSBYN 1:21	GATERSBYVÄGEN 7	458 30	FÄRGELANDA
Jan Peter Göran Lignell	GATERSBYN 1:26	STIGSVÄGEN 17	458 30	FÄRGELANDA
Lisa Wendel	GATERSBYN 1:93	VATTENTORNSVÄGEN 6	458 30	FÄRGELANDA
Inglis Viola Dahlgren	GATERSBYN 1:73	STIGSVÄGEN 7	458 30	FÄRGELANDA
Greta Olsson	GATERSBYN 1:28			
Marianne Karlsson	GATERSBYN 1:27	GATERSBYVÄGEN 5	458 30	FÄRGELANDA
Peppe Danielsson	GATERSBYN 1:115	VATTENTORNSVÄGEN 3	458 30	FÄRGELANDA
Maj-Britt Axelsson	GATERSBYN 1:48	STIGSVÄGEN 11	458 30	FÄRGELANDA
FÄRGELANDA MASKINSCHAKT AB	ASSARBYN 1:12	BOX 116	458 22	FÄRGELANDA
Marie Ebbesson	GATERSBYN 1:87	PARKVÄGEN 3	458 30	FÄRGELANDA
Magnus Olsson	GATERSBYN 1:35	SKARSJÖVÄGEN 3	459 32	LJUNGSKILE
Ingrid Sandahl	GATERSBYN 1:122	GATERSBYN HAGARNE	458 93	FÄRGELANDA
Gun Mona Lisbeth Johansson	GATERSBYN 1:21	GATERSBYVÄGEN 7	458 30	FÄRGELANDA
Ebbe Johansson	GATERSBYN 1:45	TORBJÖRNERÖD 11	455 96	HEDEKAS
Inga-Lill Kvist	GATERSBYN 1:46	PARKVÄGEN 2	458 30	FÄRGELANDA
Birgit Johansson	GATERSBYN 1:45	STIGSVÄGEN 16	458 30	FÄRGELANDA
Lena Danielsson	GATERSBYN 1:115	VATTENTORNSVÄGEN 3	458 30	FÄRGELANDA
Bengt Hansson	GATERSBYN 1:41	GATERSBYVÄGEN 14	458 30	FÄRGELANDA
Mats Ove Hällgren	GATERSBYN 1:59	STIGSVÄGEN 13	458 30	FÄRGELANDA
Kerstin Otrander	GATERSBYN 1:30	THORSONS VÄG 6	458 30	FÄRGELANDA

BREV

2016-11-04

Dnr VVAB 2016/59

HANDLÄGGARE:
VA-ingenjör Tony Grantz
TELEFON 0522-63 88 40
tony.grantz@vastvatten.se

Förnamn Efternamn
Adress
Postadress

Samråd om dricksvattenskydd Rösäter

Färgelanda Vatten AB skapar nu vattenskyddsområden med föreskrifter för att skydda vårt gemensamma dricksvatten. Området och föreskrifterna kan beröra din fastighet och din verksamhet.

Vi skulle därför vilja höra dina synpunkter på det förslag som tagits fram. I bilagda informationsblad framgår var du kan ta del av förslaget.

Lämna skriftliga synpunkter till Västvatten senast den 21 december 2016.

Med vänlig hälsning

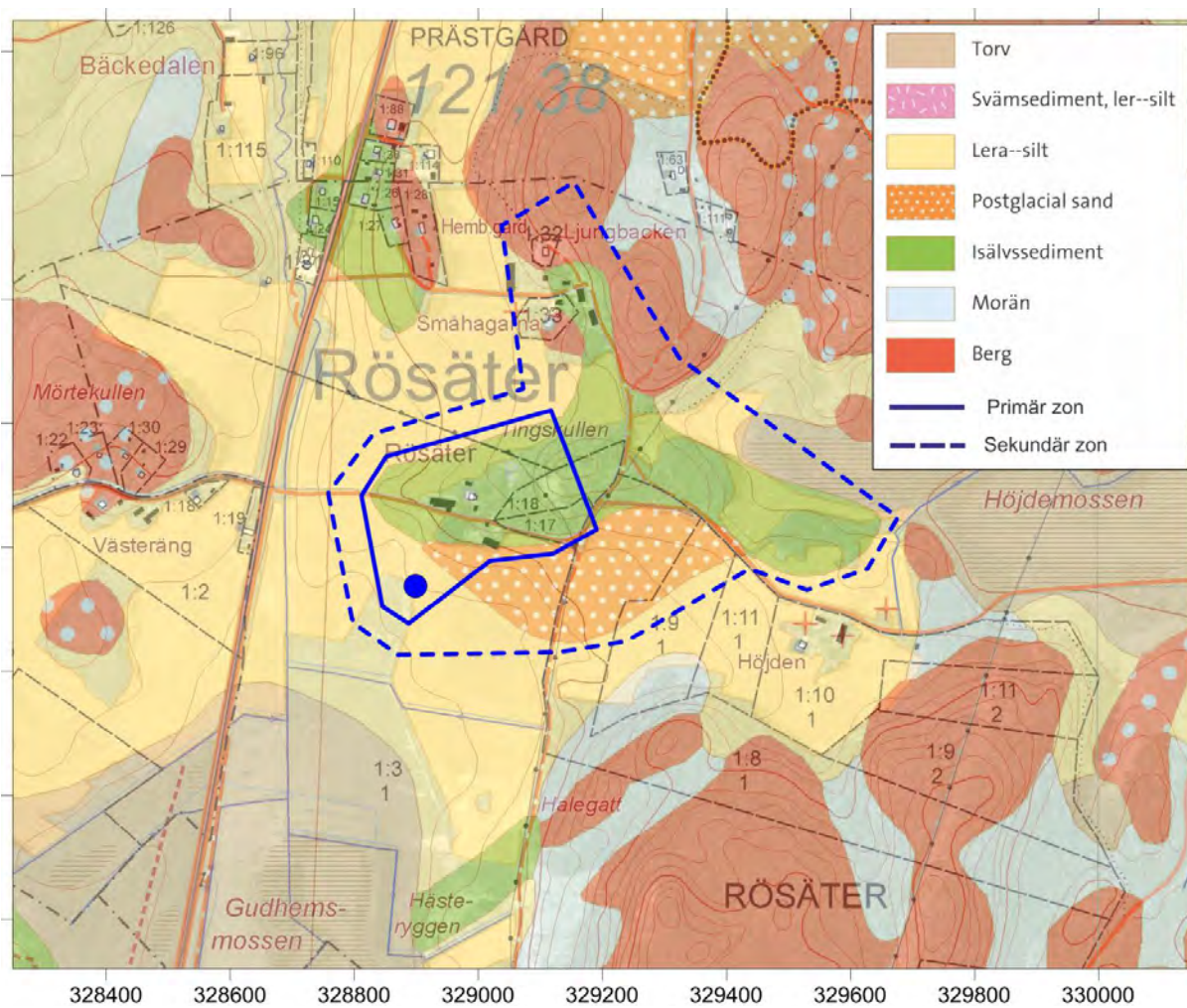
VÄSTVATTEN AB på uppdrag av Färgelanda Vatten AB

Tony Grantz
VA-ingenjör

Rösäter vattentäkt

Skyddszoner

BREV

2016-11-04

Dnr VVAB 2016/59

HANDLÄGGARE:
VA-ingenjör Tony Grantz
TELEFON 0522-63 88 40
tony.grantz@vastvatten.se

Förnamn Efternamn
Adress
Postadress

Samråd om dricksvattenskydd Stigen

Färgelanda Vatten AB skapar nu vattenskyddsområden med föreskrifter för att skydda vårt gemensamma dricksvatten. Området och föreskrifterna kan beröra din fastighet och din verksamhet.

Vi skulle därför vilja höra dina synpunkter på det förslag som tagits fram. I bilagda informationsblad framgår var du kan ta del av förslaget.

Lämna skriftliga synpunkter till Västvatten senast den 21 december 2016.

Med vänlig hälsning

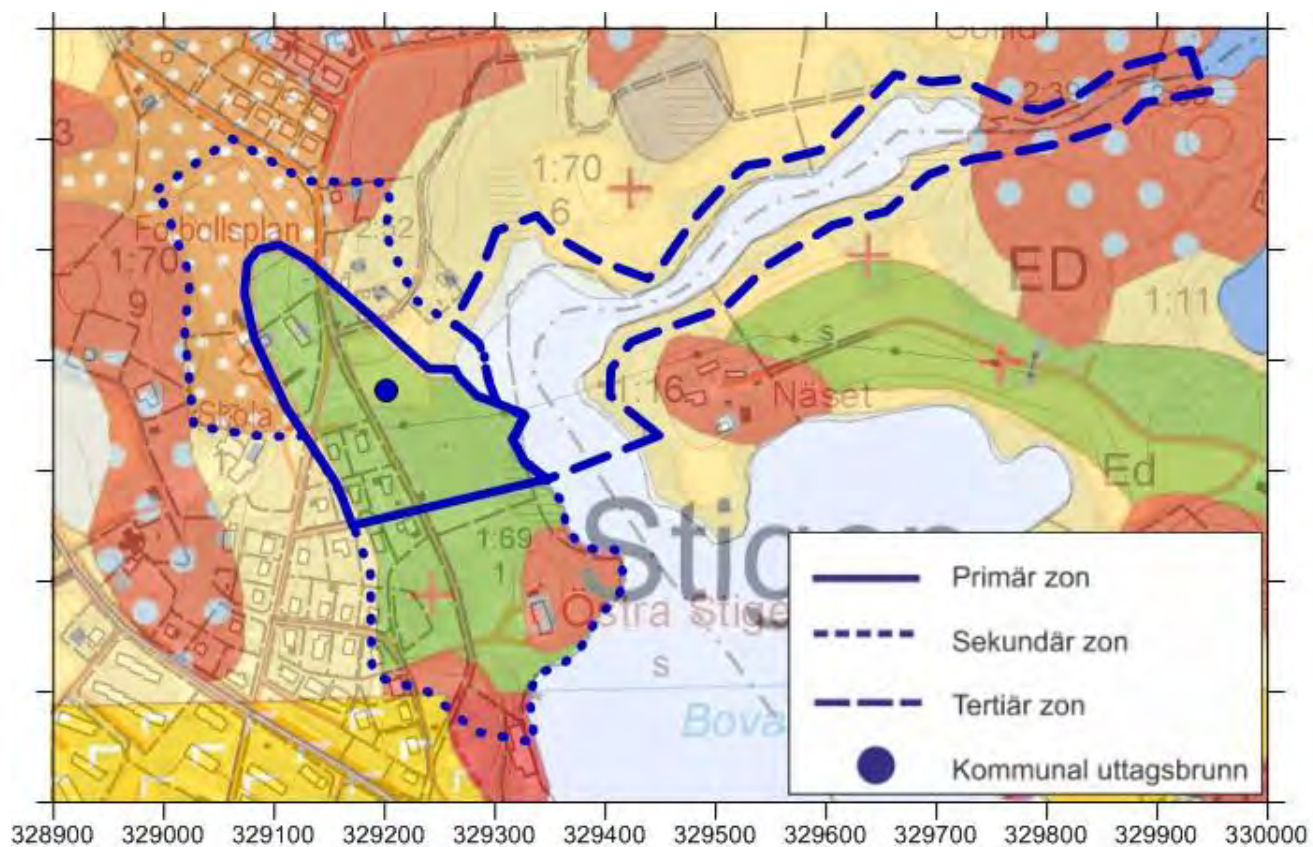
VÄSTVATTEN AB på uppdrag av Färgelanda Vatten AB

Tony Grantz
VA-ingenjör

Stigen vattentäkt

Skyddszoner

BREV

2016-11-04

Dnr VVAB 2016/59

HANDLÄGGARE:
VA-ingenjör Tony Grantz
TELEFON 0522-63 88 40
tony.grantz@vastvatten.se

Förnamn Efternamn
Adress
Postadress

Samråd om dricksvattenskydd Rådanefors

Färgelanda Vatten AB skapar nu vattenskyddsområden med föreskrifter för att skydda vårt gemensamma dricksvatten. Området och föreskrifterna kan beröra din fastighet och din verksamhet.

Vi skulle därför vilja höra dina synpunkter på det förslag som tagits fram. I bilagda informationsblad framgår var du kan ta del av förslaget.

Lämna skriftliga synpunkter till Västvatten senast den 21 december 2016.

Med vänlig hälsning

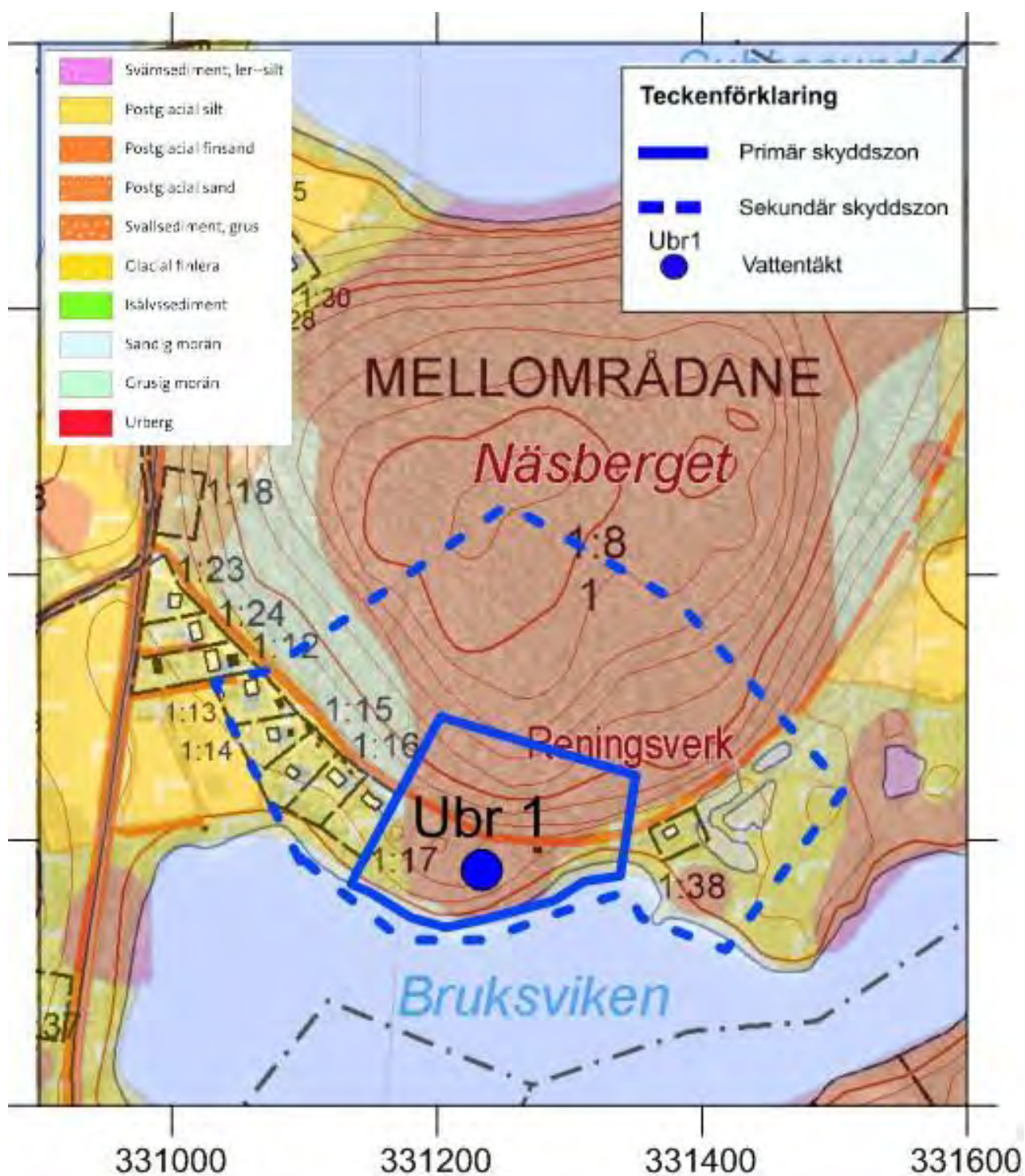
VÄSTVATTEN AB på uppdrag av Färgelanda Vatten AB

Tony Grantz
VA-ingenjör

Rådanefors vattentäkt

Skyddszoner

BREV

2016-11-04

Dnr VVAB 2016/59

HANDLÄGGARE:
VA-ingenjör Tony Grantz
TELEFON 0522-63 88 40
tony.grantz@vastvatten.se

Förnamn Efternamn
Adress
Postadress

Samråd om dricksvattenskydd Gatersbyn

Färgelanda Vatten AB skapar nu vattenskyddsområden med föreskrifter för att skydda vårt gemensamma dricksvatten. Området och föreskrifterna kan beröra din fastighet och din verksamhet.

Vi skulle därför vilja höra dina synpunkter på det förslag som tagits fram. I bilagda informationsblad framgår var du kan ta del av förslaget.

Lämna skriftliga synpunkter till Västvatten senast den 21 december 2016.

Med vänlig hälsning

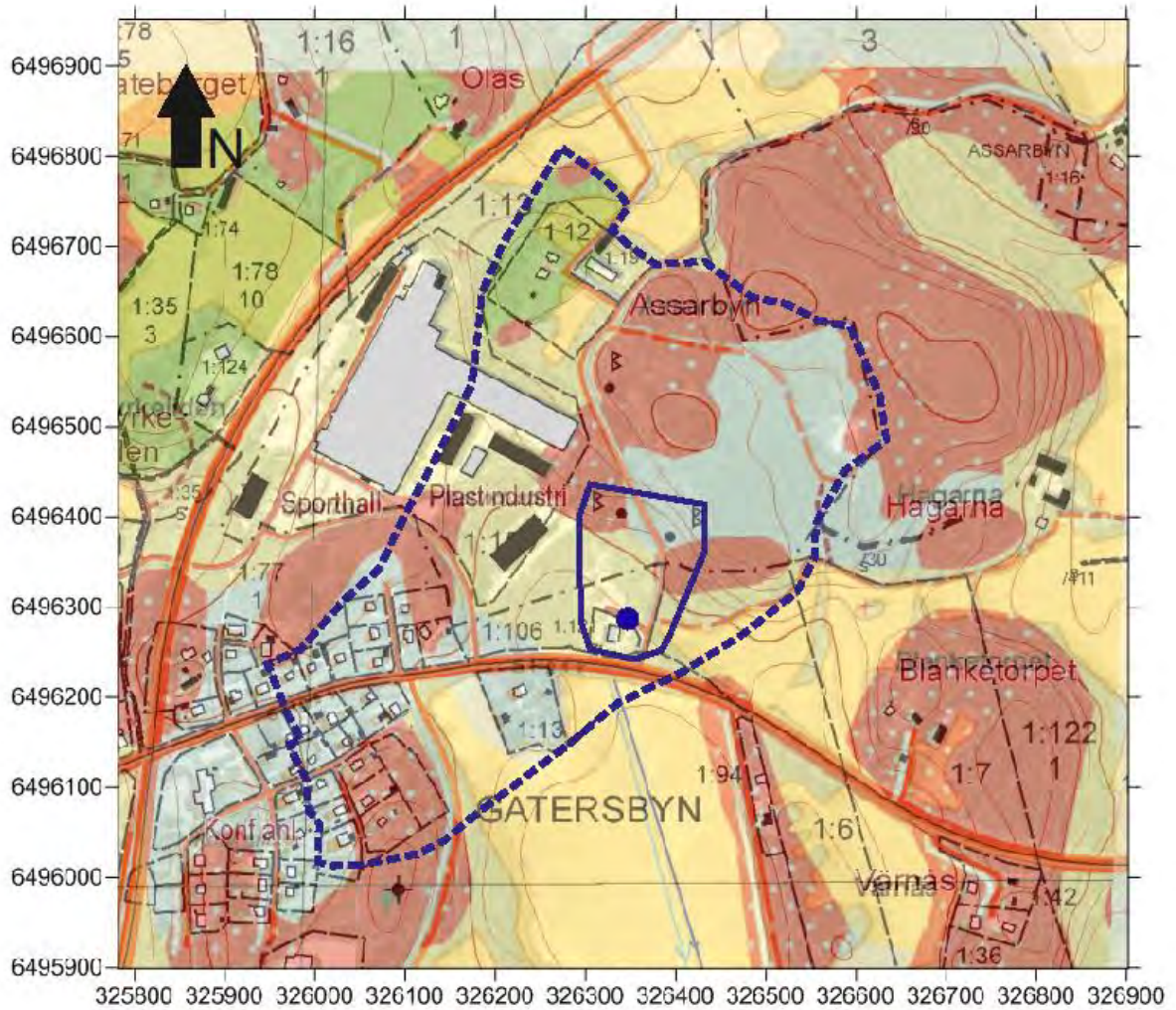
VÄSTVATTEN AB på uppdrag av Färgelanda Vatten AB

Tony Grantz
VA-ingenjör

Gatersbyn 2

Skyddszoner

Teckenförklaring

- Primär skyddszon
- Sekundär skyddszon
- Vattentäkt

Sändlista

samråd vattenskyddsområden Färgelanda 7 november-21 december 2016

Myndigheter

Trafikverket	trafikverket@trafikverket.se
Havs- och vattenmyndigheten	havochvatten@havochvatten.se
Länsstyrelsen	vastragotaland@lansstyrelsen.se
Skogsstyrelsen	skogsstyrelsen@skogsstyrelsen.se
Norra Älvsborgs Räddningstjänstförbund	info@brand112.se
Färgelanda kommun	kommun@fargelanda.se
Dalslands miljökontor	kansli@miljo.dalsland.se
	jan.sandell@miljo.dalsland.se
	britt-marie.mether@miljo.dalsland.se
	lisa.frohman@miljo.dalsland.se
	anna.sanengen@miljo.dalsland.se
SGU	sgu@sgu.se
SGI	sgi@swedgeo.se
MSB	registrator@msb.se
Boverket	registraturen@boverket.se
Jordbruksverket	jordbruksverket@jordbruksverket.se
Lantmäteriet	lantmateriet@lm.se
Vattenfall eldistribution	https://www.vattenfalleldistribution.se/foretag/kundservice/kontakta-oss/kontaktformular/
Skanova	natcenter@skanova.se

Branschorganisationer

LRF Västra Götaland	lrf.vastragotaland@lrf.se
LRF Färgelanda (ordförande)	arne.langstrom@gmail.com
LRF Färgelanda (miljö&vattenvårdsansvarig)	christer.jansson@lrf.se
LRF Färgelanda-Torp	arne.langstrom@gmail.com
LRF Högsäter-Rännelanda (ordförande)	nils.skallsjo@gmail.com
Villaägarnas riksförbund	info@villaagarna.se
Villaägarnas riksförbund - Region väst	region.vast@villaagarna.se
Hushållningssällskapet	vast@hushallningssallskapet.se
Naturskyddsföreningen	remisser@naturskyddsforeningen.se
Naturskyddsföreningen Väst	kansli.vast@naturskyddsforeningen.se
Naturskyddsföreningen Norra Älvsborg	b.ingvar.andersson@telia.com
Naturskyddsföreningen Färgelanda	barbara.sandell@naturskyddsforeningen.se

Sammanträdesdatum

2016-12-15

DMN § 99 Dnr 2016/1650/NAT

Samråd om vattenskyddsområden och skydds- föreskrifter för fyra allmänna grundvattentäkter i Färgelanda kommun -Yttrande

Inledning

Västvatten inbjuder berörda myndigheter och organisationer till samråd om förslagen till vattenskydd för de allmänna vattentäkterna Stigen, Rösäter (reservvattentäkt för Högsäters samhälle), Gatersbyn (en av flera vattentäkter i Färgelanda samhälle) och Rådanefors . Förslagen finns på Västvattens hemsida www.vastvatten.se. Synpunkter ska lämnas senast den 21 december 2016.

Sedan tidigare finns det vattenskyddsområden för de övriga 5 allmänna vattentäkterna i kommunen: Håbyn och Håvesten 1 och 2 i Färgelanda, Högsäter huvudvattentäkt samt Vallaredalen i Ödeborg. Efter remissen har kommunfullmäktige i Färgelanda kommun för avsikt att fastställa vattenskyddsområden och skyddföreskrifter.

Miljökontorets

Synpunkter på föreslagna föreskrifter (gäller alla fyra områdena):

Petroleumprodukter (2§)

Det blir viktigt att informera de som bor och är verksamma inom skyddsområdena att de inte får hantera mer än 25 liter petroleumprodukter utan tillstånd. Avstämning bör ske med räddningstjänstens regler, eventuellt godkänner de förvaring upp till 100 liter.

Fordonstvätt (4§)

Miljökontoret anser att det är bättre att ha förbud mot att använda miljöskadliga medel inom primär och sekundär skyddszon. Biltvätt bör istället ske i tvätthall som är avsedd för detta. En ytterligare fördel är att administration med tillståndsplikt undviks. Det blir viktigt med information till berörda.

Timmer mm (10§)

Det finns en otydlighet i vad som menas med en "överstigande en avverkningssäsong". Vid handläggning av avverkningsärenden inom vattenskyddsområden så förelägger miljökontoret om försiktighetsmått och där tidsbegränsas eventuella upplag av skogsprodukter. Normalt ligger inte timret kvar mer än några veckor efter avverkning.

Justerandes sign

Uttragsbestyrkande

Sammanträdesdatum

2016-12-15

Lagring och utvinning av värme m.m. (17§)

Beträffande förslaget 17A så kan det noteras att det redan råder anmälningsskyldighet på värmepumpar enligt miljöbalken så de flesta borde redan ha anmälts och finnas i miljökontorets register. Dessa bör inte behöva anmäla igen. Det är dessutom rättsligt tveksamt om det överhuvudtaget går att ställa ett sådant retroaktivt krav.

Uttag av vatten (18§)

Det finns troligen ett begränsat antal egna brunnar inom vattenskyddsområdena. Viktigt att information ges om vad som gäller inom vattenskyddsområdena.

Allmänna bestämmelser (§19)

-Från och med 1 januari 2017 byter Dalslands miljönämnd namn till Dalslands miljö- och energinämnd och förvaltningen till Dalslands miljö- och energikontor.

Beredning:

Presidium 2016-12-01

Miljöchefens förslag till beslut

Dalslands miljönämnds beslut

Nämnden beslutar att avge nedanstående yttrande:

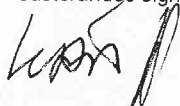
Gatersbyn

Vattenskyddsintresset står i konflikt med de påverkande verksamheter som finns inom föreslaget vattenskyddsområde (väg 173, bilverkstad, industri m.m.). Ur denna aspekt är vattentäkstens lokalisering inte lämplig. Täkten anges vara reservvattentäkt med begränsad kapacitet. Det är viktigt att kommunen är medveten om att bildande av vattenskyddsområde kan innebära krav på extra skyddsåtgärder för befintliga verksamheter. Förslaget till föreskrifter innebär också ett förbud mot anläggande av bergvärmepump för ett inte obetydligt antal fastigheter.

Stigen

Vattentäkten är den enda för Stigens samhälle. Skyddsvärdet är mycket stort. Reservvatten saknas, men anges i handlingarna kunna ordnas genom att förbindelse ordnas mellan Stigen och Färgelanda, men i dagsläget uppges sådan vattenledning ej planeras. Om ledning läggs så kan Stigens vattentäkt även vara reserv för Färgelanda samhälle. På så sätt skulle ömsesidig nytta uppnås. Miljökontoret anser därför att Färgelanda kommun och Västvatten bör ordna en dricksvattenledning mellan Färgelanda och Stigen. Enligt uppgift från kommunen planeras nu för en gång- och cykelväg mellan Stigen och Färgelanda, vilket bör vara ett lämpligt tillfälle att även ordna med en dricksvattenledning för framtida behov.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum

2016-12-15

Rösäter

Vattentäkten är reservvattentäkt till Högsäters huvudvattentäkt. Risknivån bedöms som mycket låg. Det är positivt att risken från väg 172 bedöms vara liten och ej behöver ingå i skyddsområdet. Miljökontoret tillstyrker förslaget.

Rådanefors

Vattentäkten är den enda för Rådanefors. Täkten togs i drift 2002 har god kapacitet och försörjer för närvarande endast 17 hushåll och 1 verksamhet. Reservvatten ombesörjs genom att dricksvatten kan transporteras i tankar till Rådanefors vid behov.

Beträffande riskerna för vattentäkten så framgår av handlingarna att i en av de avloppsdammar som ingår i kommunens avloppsreningsanläggning, vilken ligger nära vattentäkten, "finns en risk att spillvatten infiltrerar ned i berget och kan påverka grundvattenkvaliteten". Miljökontoret rekommenderar att kompletterande mikrobiologisk provtagning bör övervägas (t.ex. virus). Vidare står i remitterade materialet att "för att helt eliminera risken för påverkan bör dammarna vara helt täta eller avvecklas". Som åtgärd anges följande, "genom att utföra aktiv tillsyn inom vattenskyddsområdet med tillräcklig frekvens bör bedömda risker kunna elimineras".

Miljökontoret anser inte att detta är tillräckligt beträffande risken från avloppsreningsanläggningen. Eftersom avloppsreningen sedan ett antal år utförs av en privat aktör, enligt ett alternativt behandlingskoncept, så bör kommunen istället, tillsammans med Västvatten, ta ställning till om detta ska fortsätta eller om kommunen/Västvatten ska återta driften av reningsverket och dammarna avvecklas. Den i handlingarna nämnda risken för att spillvatten kan infiltrera ned i berget och påverka grundvattenkvaliteten, kan innebära krav på extra skyddsåtgärder för avloppsreningsanläggningen.

Paragrafen anses omedelbart justerad

Expedieras:

tony.grantz@vastvatten.se

kommun@fargelanda.se

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

2016-09-08

Färgelanda kommun
Cecilia Trolin

VA strategi -Färgelanda kommun

LRFs kommungrupp i Färgelanda vill lämna följande synpunkter på kommunens nya VA strategi i de delar vi anser det behövs förändring/komplettering:

Slam och kretslopp

Tyvärr blir aldrig slammet/toalettavfallet renare än det som konsumenten stoppar i munnen eller häller i toastolen.

Vi får ständig ny kunskap om olika risker med slamspridning. Joakim Larsson, professor i miljöfarmakologi och Christina Greko, SVA skrev en artikel i läkartidningen, <http://www.lakartidningen.se/Klinik-och-vetenskap/Klinisk-oversikt/2014/04/Bra-lakemedel-pa-fel-plats-kan-paverka-naturen-och-ge-resistens/> där de just pekar på risker med slam på åkermark och antibiotikaresistens. Nyligen har också farhågor med mikroplast i slammet lyfts upp där vi ni vet att mikroplaster kan påverka mikrolivet i matjorden, man har bla konstaterat att det påverkar dagmask <http://sverigesradio.se/sida/artikel.aspx?programid=406&artikel=6438742>

KEMI har, som ansvarig myndighet för miljömålet giftfri miljö, uttryckt att den anser att det föreligger en konflikt mellan spridning av avloppsslam och nämnda miljömål. Studier som analyserat effekterna av spridning av avloppsslam visar att det inte går att undvika risken för ackumulering av tungmetaller, läkemedelsrester eller mikroplast i åkermarken. En avgörande princip för LRF i kretsloppsfrågan är "rent in - rent ut" och att kretsloppet inte leder till någon negativ påverkan för marken, grödan, djurlivet eller omkringliggande vattenmiljöer. Ansvaret för att ta fram säkra och giftfria kretslopp ska tydligt ligga på de som förorenar avloppsvatten samt de som ansvarar för slammet/toalettavfallet. **Det är därför viktigt att kommunen redogör för hur hanteringen av slam och toalettavfall ska gå till för att säkra en kretsloppslösning för återföring av fosfor men som också undviker risker med tungmetaller, läkemedelsrester och mikroplaster, antingen i strategin eller i kommande VA plan.**

Skydd av dricksvattentäkter

LRFs kommungrupp vill vara tydlig med att kommunen behöver överväga noggrant var eventuella dricksvattenuttag ska ske. För de verksamheter och markägare som kommer att hamna inom ett vattenskyddsområde innebär stora kostnader och inskränkningar i fastigheten. Fastighetsvärdet kan kraftigt urholkas om man hamnar under ett sådant områdesskydd. Det är inte rimligt att enskilda ska bära denna kostnad och därför måste vattenkollektivet betala ersättning för dessa intrång. Utredningen om ersättning vid rådhetsinskränkningar (SOU 2013:59) drar bl.a. slutsatsen att PPP(förorenaren betalar) inte är tillämplig i många fall och att det finns skäl att behandla inskränkningar vid vattenskyddsområden på samma sätt som inskränkningar vid naturreservat. Även administrativa merkostnader som åläggs markägare/brukare som hamnar inom ett vattenskyddsområde bör betalas av vattenkollektivet. Kommunen bör i första hand titta på samverkan med andra kommuner för att koppla ihop varandras vattennät för att säkerställa framtida vattenförsörjning.

Enskilda avlopp

När det gäller kraven på enskilda avlopp i strategin bör det finnas en flexibilitet i det enskilda fallet för att ge möjlighet till kostnadseffektiva lösningar. När vi har tagit del av Dalslands miljönämnds nyligen antagna ”Riktlinjer för enskilda avloppsanordningar” så framkommer det att man förordar en viss teknisk lösning. Det kan vara rimligt vid nybyggnation men för befintliga anläggningar kan detta bli mycket kostsamt i förhållande till nyttan. Dalslands miljökontor hänvisar angående kostnaden att detta få avgöras i domstol.

Vi tycker detta är ett något konfrontativt förhållningssätt där tillsynsmyndigheten vill testa lagstiftningens gränser. Är det tex rimligt att en fastighetsägare åläggs en kretsloppslösning om dennes befintliga anläggning går att modifiera med fosforfilter för en tiondel av kostnaden? Det finns exempel på fastighetsägare (bla Örebro) som inte har fått lån till en avloppsanläggningen och kan tvingas flytta från fastigheten.

Falkenbergs kommun har försökt driva krav på kretsloppsanpassade avloppsanläggningar men förlorade i miljööverdomstolen. Om man läser domen (MÖD M 11550-14) så har mark och miljödomstolen i Vänersborg gjort följande klarläggande:

”Vad först gäller synpunkten att anläggningen skulle vara oförenlig med det nationella miljömålet ”ingen övergödning” vill domstolen framhålla – med utgångspunkten att miljömålet gäller för ett större sammanhang – att avloppsanläggningar som uppfyller kraven för hög skyddsnivå får anses väl förenliga med nämnda miljömål.”

Med anledning av detta ser vi det som svårt att kommunen ställer mer långtgående krav än de som gäller för hög skyddsnivå, oavsett teknisk lösning. LRFs kommungrupp i Färgelanda tycker inte det är lämpligt att förorda en viss teknisk lösning så som Dalslands miljönämnd har gjort. Dels så kan den snart bli omodern, dels kan det onödigt dyrt för enskilda fastighetsägare.

Det finns många intressanta tekniska lösningar på gång för att få en ren produkt för återföring till lantbruket, såsom att förbränna, förgasa eller torka avloppsslam som minskar spridningen av organiska miljögifter som läkemedelsrester och antibiotikaresistenta bakterier. Det finns även en utveckling inom teknik som utöver fosforåterföring även kan generera biokol som kan bidra till ökad kolhalt i åkermarken vilket ju är positivt ur klimatsynpunkt.

Vi tycker också det är viktigt att kommunen satsar på rådgivning till fastighetsägare då frågan om enskilda avlopp är mycket svår för den enskilde fastighetsägaren.

Dagvatten

Vi vill i detta sammanhang lyfta fram vikten av och skyligheten att teckna avtal med markägare och dikningsföretag i de fall dagvatten leds ut i diken/markavvattning som leder till ett förändrat flöde och en förändrad belastning på vattenanläggningen. Lagen med särskilda bestämmelser om vattenverksamhet anger att den som påverkar någon annan eller utnyttjar redan befintliga anläggningar skall ta del i kostnadsansvaret för anläggningen. Dagvattenhantering medför ofta att befintliga system påverkas negativt från dräneringssynpunkt genom högre belastning som orsakar högre vattennivåer i marken dvs dräneringen fungerar tidvis sämre vilket leder till högre miljöbelastning.

Kommunens detaljplaner, VA-planer och dagvattenplaner måste utförligt beskriva flödesviktade utsläppsvärden samt de hydrologiska, ekonomiska och juridiska förutsättningarna för ökad avledning av avloppsvatten till ett dike, som förvaltas av enskilda markägare eller ett dikningsföretag.

REMISSYTTRANDE

4(4)
314

Dnr dnr

2016-09-08

Med vänlig hälsning

Arne Långström
Ordförande LRF kommungrupp Färgelanda

2016-12-21

Västvatten
Tony Grantz

LRF Västra Götaland/Färgelanda kommungrupp har tagit del av förslaget till skyddsföreskrifter för vattenskyddsområden i Stigen, Rösäter, Rådanefors och Gatersbyn inom Färgelanda kommun om vill lämna följande synpunkter.

LRF anser att det är viktigt att skydda dricksvattentäkter. I de allra flesta fall så är vattenkvaliteten god vilket visar att den lagstiftning som finns och den hänsyn som den enskilde visar räcker mycket långt. Västvatten har tagit fram förslag till skyddsföreskrifter som kan innebära en hel del ökad byråkrati, och vissa fall mycket långtgående inskränkningar på fastigheter och med sänkta fastighetsvärden som följd. Förslaget har brister i riskvärdering och framförallt görs ingen analys av hur långt man kommer med befintlig lagstiftning. I skyddsföreskrifter ska man som långt som möjligt undvika dubbelregleringar för att undvika otydlighet och svårigheter att förhålla sig till regelverket. Vi anser här att skyddsföreskrifterna behöver en kraftig omarbetning. För en verksamhetsutövare tillkommer här 29 nya regler som man måste förhålla sig till. Historien visar att i de här täkterna klarar huvudmannen med befintlig lagstiftning att producera ett dricksvatten utan anmärkning. Är denna regelhysteri verkligen rimligt?

Fastställande av skyddsföreskrifter är en viktig process eftersom berörda sakägare får leva med föreskrifterna under verksamhetens fortsatta existens. Det är därför av oerhörd vikt att föreskrifterna blir förutsägbara, transparenta och väl avvägda utifrån de lokala förutsättningarna som råder på platsen. Vi motsätter oss därför att det i underlaget står att föreskrifterna skulle vara "normalföreskrifter". Det är för det första fel då handboken om skydd av dricksvattentäkter tydligt anger att skyddet ska anpassas efter de lokala förutsättningarna. Också i den nyligen avslutade drickvattenutredningen bekräfts att det är det förhållningsätt som ska fortsätta att gälla. För det andra kan vi konstatera att de föreslagna föreskrifterna är mycket mer långtgående än "normalföreskrifterna". De är också mer långtgående än de föreskrifter som Västvatten har haft ute på remiss i Munkedals kommun. Vid en genomläsning går det inte att se några avgörande skillnader i de faktiska förutsättningarna i Munkedal och Färgelanda. Föreskrifterna för vattentäkterna i Färgelanda innebär i vissa delar ett brukandeförbud vilket är en oerhörd långtgående inskränkning. Samtidigt som dessa föreskrifter innebär långtgående krav för

enskilda verksamhetsutövare, så bedriver Västvatten 2 av anläggningarna olagligt då man saknar vattendom för vattenuttaget. Rimligtvis borde en vattendom fastställas först innan långgående krav på fastighetsägare fastställs i föreskrifter.

Om föreslagna skyddsföreskrifter kvarstår innebär det att åkermarken inte går att bruka på ett hållbart sätt i primär zon. Huvudmannen behöver då betala ersättning till berörda markägare.

Ersättningsfrågan rörande inskränkningar i pågående markanvändning har varit föremål för en utredning (Ersättning vid rådighetsinskränkningar SOU 2013:59) Slutsatserna gällande vattenskyddsområden var bla

- Åtgärder vidtas i stor utsträckning i rent förebyggande syfte, dvs utan att någon förorening konstaterats.
- Skyddsnivån är mycket hög och leder till långtgående krav.
- Det är inte bara frågan om att vidta åtgärder mot verksamheter som utgör en faktisk risk, utan även mot verksamheter som utgör en potentiell risk.
- Bestämmelserna syftar i första hand till att bevara ett vattenområde, inte till att begränsa en pågående miljöskada.
- PPP är många gånger inte alls tillämplig i dessa fall.
- Det finns skäl att behandla inskränkningar vid vattenskyddsområde på samma sätt som inskränkningar vid naturreservat

Tillstånd

Vår uppfattning är att tillståndsansökningar för verksamhetsutövare som finns inom skyddsområdet ska vara kostnadsfria. De som råkar få sin verksamhet inom ett kommunalt vattenskyddsområde får ta på sig ett stort åtagande jämfört med andra verksamhetsutövare som inte råkar ha sin verksamhet inom vattenskyddsområde. Det vore därför rimligt att kommunen inte tar ut några avgifter för dem som får ta ett extra samhällsansvar. Det skulle också skapa neutralitet mot verksamhetsutövare som ligger utanför skyddsområdet. Vara kommun har nyligen upprättat en policy där vattenkollektivet tar kostnaden för tillståndsansökningarna. Kommunens erfarenhet i Vara är att dessa pengar är småpengar i sammanhanget och man i stället ser det som en investering i ett gott samarbete med verksamhetsutövarna.

Konsekvensutredning saknas

För föreskrifter enligt detta beslut som meddelas med stöd av 7 kap. 30 § miljöbalken gäller bestämmelserna i förordningen (2007:1244) om

konsekvensutredning vid regelgivning. Föreskrifter enligt 7 kap. 30 § har karaktär av generell giltighet för allmänheten. Enligt 4 § denna förordning ska innan en myndighet beslutar föreskrifter eller allmänna råd, myndigheten så tidigt som möjligt utreda föreskrifternas eller de allmänna rådens kostnadsmässiga och andra konsekvenser i den omfattning som behövs i det enskilda fallet och dokumentera utredningen i en konsekvensutredning. Enligt 5 § får om en myndighet bedömer att det saknas skäl att genomföra en konsekvensutredning, myndigheten besluta föreskrifter eller allmänna råd utan att vidta de åtgärder som sägs i 4 §. En sådan bedömning ska dokumenteras.

Också i dricksvattenutredningen föreslås att kommunerna ska vara skyldiga att genomföra en konsekvensanalys.

LRF anser att detta snarast måste verkställas av Färgelanda kommun innan ytterligare steg tas i processen.

Avsaknad av vattendom

Stigen och Gatersbyn saknar vattendom vilket innebär att verksamheten är olaglig (MB 11kap § 9). Någon laglig prövning av täktens utformning, lokalisering mm inte är gjord. Kanske borde vattentäkten ligga på en annan plats för att för att minska motstående intressen eller att det är miljömässigt bättre med en annan placering. Det framstår som mycket arrogant mot berörda fastighetsägare att ställa långtgående krav med förbud på en rad åtgärder samtidigt som huvudmannen saknar tillstånd för sin vattenverksamhet. En rimlig ordning är därför att först inhämta en vattendom för anläggningen och sedan ta beslut om skyddsföreskrifter.

Skyddsområden

Det finns anledning att ifrågasätta indelningen av de olika zonerna för de olika vattentäkterna. I några vattentäkter finns mäktiga lerlager, tex i Rösäter. Här finns inte någon anledning att ha så omfattande skyddsföreskrifter eftersom det mäktiga lerlagret skyddar vattentäkten vilket också står i det tekniska underlaget. Det kan därför finnas anledning att skilja på dessa områden genom att skapa sekundär zon A och B. Detta tillvägagångsätt har Västvatten tillämpat tidigare i Munkedal. Överlag är det inga direkt djuplodande analyser över skyddsområdets avgränsning.

Särskilda synpunkter på vattentäkter

Rösäter: Det behöver utredas om Rösäters vattentäkt står i direkt kontakt med Högsäters grundvattentäkt.

Det är omotiverat med en tertiär skyddszon vid Stigens vso och den kan därför tas bort.

Synpunkter på skyddsföreskrifter

2 § Hantering av petroleumprodukter

I dagsläget finns ett flertal parallella och delvis överlappande regelverk som berör samma aktörer. Det finns en uppenbar risk för dubbelregleringar och otydligheter för dem som ska leva med regelverket. Dessa finns idag:

1. 14 kapitlet miljöbalken (1998:808) om kemiska produkter och biotekniska organismer med tillhörande förordningar
2. Naturvårdsverkets föreskrifter NFS 2003:24 om skydd mot mark- och vattenförorening vid lagring av brandfarliga vätskor
3. MSB:s föreskrifter (MSBFS 2011:8) om cisterner och rörledningar för brandfarliga vätskor

Här har kommunen ett stort ansvar för att samordna regelverket så att det blir praktiskt hanterbart för de verksamhetsutövare som berörs av bestämmelserna.

Vår uppfattning är att reglerna bör harmonisera med annan lagstiftning, som exempelvis reglerna kring ADR tankar. Dessa omfattar 450 l och vi tycker därför att gränsen för anmälan/tillståndsplikt bör ligga där i stället. Alternativt kan föreskriften överensstämma med krav om 250 l som gäller som förslag i Munkedal.

Miljöfarliga kemiska produkter

Det är otydligt när verksamhetsutövaren ska krävas på tillstånd

Bekämpningsmedel

Det är viktigt att tillståndsprövningen sker på ett korrekt sätt och att kommunen har kompetens på området för att kunna göra en rättvis bedömning av tillståndsansökan. Det är också av betydelse att tillstånden blir mångåriga för att minimera den administrativa bördan och att det ges förutsättningar för ett långsiktigt planerande för företagarna. Om den tertiära zonen kvarstår i Stigen vso så anser vi inte att tillståndsplikt är nödvändig i denna zon. Det brukar i regel inte föreskrivas tillståndsplikt i tertiär zon för ytvattentäkter.

Växtnäringsämnen

Att förbjuda både stallgödsel och handelsgödsel i primär zon är en extremt långtgående och orimlig föreskrift. Föreskriften motverkar en hållbar markanvändning och bidrar ej till kretsloppslösningar.

Konsekvensen blir att marken inte går att bruka längre på ett hållbart sätt eftersom marken måste tillföras de växtnäringsämnen som man plockar bort från marken genom skörd. För markägaren blir åkerjorden värdelös.

Det finns inget stöd i det tekniska underlaget för så långtgående föreskrifter. I bla Rösäter så är det mäktiga lerlager på 4 m vilket gör att risken är liten för påverkan av grundvattnet. Detta visar sej också på de mätvärden som är gjorda på vattenkvalitén.

Om man tittar på risk för smittor så finns ett flertal barriärer som minskar risken. Det sker en inaktivering av eventuella smittor dels vid lagring, dels vid spridning då solen avdödar smittor, därefter i jorden och till sist i grundvattnet. HaV har nyligen angett 2-3 månaders rinntid som tillräckligt skyddsavstånd för infiltrationsanläggningar intill enskilda dricksvattentäkter. Det vore en rimlig tillämpning här också för att inte ge onödiga inskränkningar och samtidigt bidra till en hållbar markanvändning. I kombination med dessa barriärer utspädningseffekten och det faktum att campylobacter är lättrenade i ett vattenverk så utgör inte stallgödselspridning någon beaktansvärd risk för vattenkvalitén.

Att ha tillståndsplikt i sekundär ses får ses som onödigt med tanke på den omfattande lagstiftning som finns kring gödselspridning. Området i Färgelanda ligger inom nitratkänsligt område och lantbrukare har då att förhålla sig till ett omfattande regelverk när det gäller spridning av växtnäring.

En tillståndsprövning innebär en ökad administration både för verksamhetsutövare och kommun utan att uppnå något ytterligare skydd av vattentäkten. Dessutom är det så att ett bildande av vattenskyddsområde innebär ökande krav på tillsyn på verksamhetsutövarna.

Vi ser därför att det inte behöver vara någon ytterligare reglering av växtnäring inom vso:t då det redan finns ett skarpt regelverk för området.

Djurhållning

Vi ser denna reglering som omotiverad och skapar byråkrati helt i onödan. Det är oklart vilka risker Västvatten ser för grundvattentäkterna när det gäller djurhållningen. I den pågående processen i Munkedal har Västvatten delvis gjort en annan bedömning där man anger att nyetablering av djurhållning är anmälningspliktig i primär och sekundär zon A och ingen anmälan i sekundär zon B.

Slam

Har inga direkta synpunkter på föreskriften, men vi noterar att kommunen i sin VA policy vill skapa kretslopp genom att återföra toalettavfall till åkermark. Men här ser man produkten som så farlig att den inte ska vara tillåten i någon av skyddszonerna. Om produkten anses så riskfylld, ska den då spridas överhuvudtaget på åkermark?

Timmer mm

Föreskriften om lagring av timmer mm kan också utgå. Föreskriften är hämtat ur NV:s handbok om bildande av vattenskyddsområden. Vad som avses med föreskriften är att reglera stora timmerterminaler vid sågverk eller upplag vid stora stormar som Gudrun. Lagstiftningen har dock ändrats och i dag är sådana upplag tillståndspliktiga. Så här skriver HaV i rapporten Bättre rådlös än rådvill?:

Havs- och vattenmyndigheten bedömer mot bakgrund av både förändrad lagstiftning och teknikutveckling inom området att rådet fyller en begränsad funktion idag. Timmer lagras i allt mindre omfattning på stora terminaler och aldrig direkt i sjöar och vattendrag. Miljöskyddsaspekter till följd av upplag av större mängder timmer regleras i särskild ordning. Om en verksamhet lokaliseras inom ett vattenskyddsområde så bör särskild hänsyn kunna tas till platsens speciella känslighet i den sedvanliga prövningen avseende miljöfarlig verksamhet. Rådet bör kunna upphävas.

Avloppsanläggningar

Det är tveksamt att ha en föreskrift om tillståndsplikt i sekundär zon då detta redan gäller enligt ordinarie lagstiftning. Ur HaVs rapport 2014:25:

"Nödvändigheten av att ha ett krav på tillstånd enligt vattenskyddsföreskrifter för små avlopp är dock mer tveksam med tanke på att det redan handlar om en verksamhet som idag alltid är tillståndspliktig eller anmälningspliktig hos kommunernas miljönämnd"

9 § Energianläggningar

Vi ser det inte som motiverat med ett förbud mot jordvärme i primär zon. Energianläggningarna är utrustade med skydd mot större läckage, det kan i värsta fall handla om ca 5 liter som läcker ut ifrån en punkterad

köldbärarslang. Den köldbärarvätska som idag används nästan uteslutande är etanol. Konsekvensen av ett eller till och med flera liktidiga läckage bedömer vi som försumbar.

Det är också mycket långtgående att begära in anmälan från redan befintliga anläggningar som tar värmeenergi u jord, vatten eller berg. Dessa uppgifter borde kommunen redan ha eftersom den typen av anläggningar är anmälningspliktiga. Föreskriften bör utgå.

Utan att känna till förutsättningarna på plats så är förbudet mot att ny anläggning för uttag av vatten mycket långtgående. Det är också ganska provocerande med tanke på att kommunen tar ut vatten på två av anläggningarna utan ett giltigt tillstånd. Om det nu skulle vara så att det finns fastigheter med privat brunn så borde kommunen erbjuda förmånlig anslutning av vatten. Det skulle också kunna vara så att det kommunala uttaget av vatten skadar de fastigheter som ligger inom upptagningsområdet.

Med vänlig hälsning

Christer Jansson

Verksamhetsutvecklare

LRF Västra Sverige

Arne Långström

Ordförande

LRF Färgelanda kommungrupp

LÄNSSTYRELSEN
VÄSTRA GÖTALANDS LÄN

Vattenvårdsenheten
Roger Rudolfsson
010-224 48 59

Yttrande
2016-12-19

Diarienummer
513-37910-2016

Sida 2
1(3)

Västvatten AB
tony.grantz@vastvatten.se

Länsstyrelsens yttrande gällande förslag till vattenskyddsområde och skyddsföreskrifter för vattentäkterna Gatersbyn, Rådanefors, Rösäter och Stigen i Färgelanda kommun

Ärendebeskrivning

Förslag till vattenskyddsområden och skyddsföreskrifter för rubricerade vattentäkter inkom för samråd till länsstyrelsen 2016-11-07. Synpunkter skall lämnas senast 2016-12-21.

Samråd sker i enlighet med 25 § förordning (1998:1252) om områdeskydd enligt miljöbalken. Beslut om vattenskyddsområde med tillhörande vattenskyddsföreskrifter, enligt 7 kap. 21 och 22 §§ MB, kommer att fattas av kommunfullmäktige i Färgelanda kommun.

Länsstyrelsen har yttrat sig skriftligt i tidigt samrådsskede (2016-06-09). Bolaget har i vissa delar reviderat och kompletterat förslaget, samt i bifogat PM kommenterat vilka bedömningar som ligger till grund för varför vissa av länsstyrelsens synpunkter inte arbetats in i förslaget.

Synpunkter på det tekniska underlaget

För samtliga skyddsområden har den specifika avrinningen hämtats från ”SMHI runoff map för åren 1931-1960”. Det borde finnas uppgifter som baseras på senare tidsserier.

När det gäller vattentäkten Stigen fanns i tidigare förslag till skyddszoner en vis marginal till isälvsavlagringens utbredning på jordartskartan vilket länsstyrelsen fann positivt.

I underlaget för Rösäter vattentäkt står på sidan 20 följande ”Hela isälvsavlagringen vid tingskullen föreslås därför ligga inom ett primärt skyddsområde för att kunna omfattas av hårdare restriktioner”. Den primära zonen omfattar dock inte hela Tingskullen.

Av underlaget för Rådanefors framgår att gränsen för sekundär går 10 meter ut i sjön Bruksviken vilket bedöms som ett tillräckligt stort säkerhetsavstånd. Någon motivering till detta redovisas inte.

I grundvattenprover från Gatersbyn har i grundvattnet påvisats alifater (C16-C35) och länsstyrelsen anser att det bör rekommenderas att kommunen utreder källan till detta.

I övrigt hänvisar Länsstyrelsen till relevanta delar i tidigare yttrande.

Synpunkter på föreslagna föreskrifter

Begreppet under uppsikt (2§) bör definieras. Likaså begreppen impregneringsmedel, lösningsmedel och miljöfarliga kemiska produkter (3§). Länsstyrelsen anser det mer praktiskt och fullt rimligt att förbjuda all fordonstvätt med undantag för avspolning med enbart kallt vatten eller tvätt i anläggning som miljöprövats genom anmälan eller tillståndsansökan enligt miljöbalken (4§). I undantaget gällande schaktning, grävning (16§) används prepositionen med vilket språkligt sett bedöms passa mindre bra.

Övriga synpunkter

Enligt länsstyrelsens mening är det av stor vikt att kommunen registrerar alla aktiva (även fungerande reservvattentäkter) i SGU:s vattentäcksarkiv samt regelbundet rapporterar in sina råvattenanalyser.

Upplysningar

När beslut om vattenskyddsområde med tillhörande föreskrifter har fattats och trätt i laga kraft skall beslutet omedelbart skickas dels till Länsstyrelsen och dels till Havs- och vattenmyndigheten, vilka har det regionala respektive nationella ansvaret för registerhållning av vattenskyddsområden.

Länsstyrelsen ska, enligt Naturvårdsverkets föreskrifter (NFS 2009:5) om kungörelse av beslut publicera nya eller förändra vattenskyddsområden i den nationella databasen skyddad natur (Vic Natur).

Länsstyrelsen behöver därför ha beslut om vattenskyddsområde samt karta över områdets avgränsningar i digitalt format, samt s.k. shape-filer redovisande vattenskyddsområdets yta (polygon) i koordinatsystemet sweref 99 TM.

Detta yttrande har lämnats av vattenmiljöhandläggare Roger Rudolfsson i samråd med vattenmiljöhandläggare Linda Danielsson.

Yttrande
2016-12-19

Diarienummer
513-37910-2016

324
3(3)

Länsstyrelsens ärendehantering är digital och denna skrivelse saknar därför underskrift.

Datum
2016-11-09

Diarienummer
1250-2016-000928-~~2~~³²⁵X

Norra Älvsborgs
Räddningstjänstförbund
Enhet Samhällsskydd

Handläggare

Benny Gustavsson
Enhetschef
0521-26 59 06
benny.gustavsson@brand112.se

Västvatten
Kanslibacken 9
451 81 Uddevalla

Yttrande angående vattenskyddsområde och skyddsföreskrifter för fyra grundvattentäkter i Färgelanda kommun

Ärende: Samråd
Kommun: Färgelanda

Yttrandet avser förslag till vattenskyddsområden i Färgelanda kommun.

Bedömning

Norra Älvsborgs Räddningstjänstförbund har tagit del av insända handlingar och har följande synpunkter:

Räddningstjänsten har inget att erinra. Dock bör Västvatten leverera GIS-underlag till Räddningstjänsten över dessa områden!

Övriga upplysningar

Inget.

Granskade handlingar

Meddelande om samråd, daterad 2016-11-07

Räddningstjänsten
Vänersborg 2016-11-09

Benny Gustavsson
Enhetschef

1(1)

Samråd förslag till vattenskyddsområden med föreskrifter för fyra vattentäkter i Färgelanda kommun

Sveriges geologiska undersökning (SGU) har den 7:e november 2016 erhållit rubricerat ärende för yttrande. Med anledning härav vill SGU framföra följande:

SGU har tidigare yttrat sig i ärendet (22:e juni 2016, SGUs dnr 33-1019/2016, yttrandet bifogas), men då till Sweco Environment AB vilka är konsulter åt Färgelanda vatten. De synpunkter på handlingarna som framfördes av SGU i det tidigare yttrandet har omhändertagits och förtydligats på ett bra sätt.

Utöver tidigare synpunkter vill SGU i samband med denna remiss tillägga följande kommentarer, främst gällande vattentäkten Gatersbyn 2.

SGU anser att det bör förtydligas om Färgelanda vatten har ett nyttjanderättsavtal med markägaren i stycket 2.2 (ägarförhållande).

SGU förelår vidare att den primära skyddszonens utbredning bör beräknas med uttaget 100 m³/dygn, detta med anledning av att vattentäkten Gatersbyn 2 utgör reservvattentäkt och enligt underlaget har en maximal kortvarig kapacitet på 100 m³/dygn men på lång sikt endast bedöms ge 30 m³/dygn. Även om vattentäkten inte klarar av att leverera denna mängd kontinuerligt är det inte osannolikt att i det fall den behövs kommer den under en kortare tid gå med hög kapacitet.

SGU vill även upplysa om att för det grundvattenmagasin som visas i bild 4 har en hydrogeologisk beskrivning i SGUs serie K sammanställts och beräknas vara tillgänglig under senare halvan av 2017.

Beslut i detta ärende har fattats av avdelningschef Göran Risberg.

I den slutliga handläggningen av ärendet har även statsgeologerna Lars-Ove Lång och Mattias Gustafsson, den senare föredragande, deltagit.

Göran Risberg

Mattias Gustafsson

Datum
2016-12-21

Beteckning
5.3.2-1611-0656

Ert datum
2016-11-07

Er beteckning

Vår referens
Bo Lind

Västvatten
Att: Tony Grantz
tony.grantz@vastvatten.se

Vattenskyddsområde och skyddsföreskrifter för fyra grundvattentäkter i Färgelanda kommun.

Samråd.

Statens geotekniska institut, SGI, har från Västvatten inbjudits att i samråd lämna yttrande i rubricerat ärende.

SGI noterar att vattentäkterna i Gaterbyn 2 samt Stigen berörs av områden som har förutsättningar för spontana skred. Vi uppfattar att vattentäkterna har funnits sedan en längre tid tillbaka, men vill ändå peka på vikten av att eventuell omgivningspåverkan från vattenuttagen följs upp och att skredrisken beaktas i markanvändningen.

SGI avstår för övrigt från att yttra sig i ärendet då markmiljö eller geotekniska säkerhetsfrågor inte primärt berörs.

Ärendets handläggning

Beslut i detta ärende har tagits av enhetschef HannaSofie Pedersen, efter föredragning av hydrogeolog Bo Lind som handlagt ärendet tillsammans med geotekniker Stefan Turesson och miljötekniker Jenny Vestin.

STATENS GEOTEKNISKA INSTITUT
Myndighetsfunktionen
Infrastruktur
Enligt uppdrag

Bo Lind

Statens geotekniska institut

Huvudkontor

Besöksadress: Olaus Magnus väg 35
581 93 LINKÖPING
Tel 013-20 18 00
Fax 013-20 19 14

Regionkontor Göteborg

Besöksadress: Hugo Grauers gata 5B
Postadress: 412 96 GÖTEBORG
Tel 031-778 65 60
Fax 031-778 59 40

Bankgiro 5211-0053
Org nr 20 21 00-0712
E-post sgi@swedgeo.se

Datum
2016-11-09Diariennr
2016/3237

Västvatten AB
Tony Grantz
Kanslibacken 9
451 81 Uddevalla
tony.grantz@vastvatten.se

Förslag till nya skyddsföreskrifter för fyra grundvattentäkter, Färgelanda kommun

Sammanfattning

Skogsstyrelsen har tagit del av utbredning och föreslagna skyddsföreskrifter för grundvattentäkterna; Gatersbyn, Rådanefors, Rösäter samt Stigen i Färgelanda kommun.

I samtliga paragrafer med rubriken **Timmer mm** kan man förstå att GROT-upplag inkluderas i begreppet ”och liknade”. GROT-upplag är vanligt när markägaren väljer att sälja grenar och toppar som biobränsle. Det är också vanligt att detta ligga som upplag under en längre period. Det kan därför vara förtydligande om begreppet nämns i föreskrifterna, om det avser att också gälla GROT-upplag.

I övrigt har vi inget att erinra.

Samuel Sjöberg
Skogskonsulent

Västvatten AB
Tony Grantz
tony.grantz@vastvatten.se

Kopia till:

Trafikverkets synpunkter angående samråd om vattenskyddsområde och vattenskyddsföreskrifter för fyra grundvattentäkter i Färgelanda kommun

Ärendet

Västvatten AB har översänt rubricerat ärende inkommen 2011-11-07 till Trafikverket för samråd.

För att öka dricksvattensäkerheten för de invånare i Färgelanda kommun som är anslutna till allmän dricksvattenförsörjning inrättas vattenskyddsområden med tillhörande skyddsföreskrifter för de fyra grundvattentäkterna Rösäter, Stigen, Rådanefors och Gatersby. Trafikverket är inbjudna till samråd med möjlighet att lämna yttrande på förslaget om vattenskydd för de aktuella vattentäkterna.

Rösäter grundvattentäkt

Väg

Närmaste statliga väg nr 172, ligger ca 90 m från gränsen för den sekundära zonen till det föreslagna vattenskyddsområdet. Vägen är en primär länsväg och utgör rekommenderad primär transportväg för farligt gods. Hastigheten uppgår till 90 km/timme på den aktuella sträckan. Vägen är 7.6 meter bred. Trafikmängden uppgår till 3 373 fordon per årsmedeldygn (ÅDT) var av 399 lastbilar per ÅDT, enligt trafikmätning utförd år 2013.

Övrigt

Det föreslagna vattenskyddsområdet ligger utanför detaljplanelagt område.

Trafikverkets synpunkter

Kommunen säkerställer att skyddsföreskrifter och insatser genomförs i samråd med Trafikverket i händelse av att en olycka sker på väg 172 med utsläpp av kemikalier eller drivmedel som riskerar att förorenar grundvattentäkten. Utsläpp av kemikalier eller drivmedel kommer att kunna påverka grundvattnet under lång tid.

Enligt Länsstyrelsens policy ska en riskanalys utföras för åtgärd som ligger inom 150 m från denna typ av trafikled. Trafikverket anser att Räddningstjänstens eventuella synpunkter på vattenskyddsområdet ska inhämtas och beaktas.

För att kunna upprätthålla funktion och standard på det statliga vägnätet förutsätter Trafikverket att normalt underhåll och skötsel inom vägområdet tillåts.

Trafikverket framhålla att åtgärder som påkallas på det allmänna transportnätet som en konsekvens av det föreslagna vattenskyddsområdet, ska utredas, projekteras och finansieras av kommunen i samråd med Trafikverket som beslutar i frågorna.

Stigen grundvattentäkt

Vägen

Väster om det föreslagna vattenskyddsområdet går närmaste statliga väg 173 genom samhället Stigen. Vägen ligger ca 170 m från gränsen för den primära zonen till det föreslagna vattenskyddsområdet. Vägen är ingår i funktionellt

prioriterat vägnät, FPV, för godstransporter och är primär länsväg. Hastigheten uppgår till 50 km/timme på den aktuella sträckan och vägen är 7.5 meter bred. Trafikmängden uppgår till 1 832 fordon per årsmedeldygn (ÅDT) var av 155 lastbilar per ÅDT, enligt trafikmätning utförd år 2013.

Övrigt

Det föreslagna vattenskyddsområdet ligger delvis inom detaljplanelagt område.

Trafikverket har vattenverksamhet genom bro över Brovattnets utlopp vid Östra Stigen 4:1 och 4:23 på väg 173 drygt 300 m söder om föreslaget vattenskyddsområde. Drygt 170 m söder om föreslaget vattenskyddsområde finns ett yt- och grundvattenskydd utmed väg 173 på en sträcka om ca 80 m.

Trafikverkets synpunkter

Kommunen säkerställer att skyddsföreskrifter och insatser genomförs i samråd med Trafikverket i händelse av att en olycka sker på väg 173 med utsläpp av kemikalier eller drivmedel som riskerar att förorenar grundvattentäkten. Utsläpp av kemikalier eller drivmedel kommer att kunna påverka grundvattnet under lång tid.

Trafikverket anser att Räddningstjänstens eventuella synpunkter på vattenskyddsområdet ska inhämtas och beaktas.

För att kunna upprätthålla funktion och standard på det statliga vägnätet förutsätter Trafikverket att normalt underhåll och skötsel inom vägområdet tillåts.

Trafikverket framhålla att åtgärder som påkallas på det allmänna transportnätet som en konsekvens av det föreslagna vattenskyddsområdet, ska utredas, projekteras och finansieras av kommunen i samråd med Trafikverket som beslutar i frågorna.

Rådanefors grundvattentäkt

Vägen

Närmaste statliga väg nr 173, ligger ca 40 m från gränsen för den sekundära zonen till det föreslagna vattenskyddsområdet. Vägen ingår i funktionellt prioriterat vägnät, FPV, för godstransporter och är primär länsväg. Den utgör också ett viktigt transportstråk enligt NRL. Hastigheten uppgår till 70 km/timme på den aktuella sträckan. Vägen är 6.5 meter bred. Trafikmängden uppgår till 1 967 fordon per årsmedeldygn (ÅDT) var av 169 lastbilar per ÅDT, enligt trafikmätning utförd år 2013.

Övrigt

Det föreslagna vattenskyddsområdet ligger utanför detaljplanelagt område.

Vattenverksamhet finns utmed väg 173 i form av vägtrumma, stentrumma 2x2,5 m, i Kuserudsån vid Norra Rådane, ca 500 m norr om vattenskyddsområdet och ytterligare en vägtrumma vid Mellanrådene 1:8 ca 300 m söder om vattenskyddsområdet..

Trafikverkets synpunkter

Kommunen säkerställer att skyddsföreskrifter och insatser genomförs i samråd med Trafikverket i händelse av att en olycka sker på väg 173 med utsläpp av kemikalier eller drivmedel som riskerar att förorenar grundvattentäkten. Utsläpp av kemikalier eller drivmedel kommer att kunna påverka grundvattnet under lång tid.

Enligt Länsstyrelsens policy ska en riskanalys utföras för åtgärd som ligger inom 150 m från denna typ av trafikled. Trafikverket anser att Räddningstjänstens eventuella synpunkter på vattenskyddsområdet ska inhämtas och beaktas.

För att kunna upprätthålla funktion och standard på det statliga vägnätet förutsätter Trafikverket att normalt underhåll och skötsel inom vägområdet tillåts.

Trafikverket framhålla att åtgärder som påkallas på det allmänna transportnätet som en konsekvens av det föreslagna vattenskyddsområdet, ska utredas, projekteras och finansieras av kommunen i samråd med Trafikverket som beslutar i frågorna.

Gatersbyn 2 grundvattentäkt

Vägen

Det föreslagna vattenskyddsområdets primära skyddszon ligger precis norr om statliga väg 173 och angränsar till den vägen. Väg 173 går också igenom den sekundära skyddszonen samt sträcker sig utmed vägg 172 med minsta avstånd ca 50 meter till vägen 172.

Väg 173 är en primär länsväg och ingår i funktionellt prioriterat vägnät, FPV, för godstransporter och dagliga personresor. Hastigheten uppgår till 50 km/timme på den aktuella sträckan. Vägen är 8 meter bred. Trafikmängden uppgår till 1 516 fordon per årsmedeldygn (ÅDT) var av 126 lastbilar per ÅDT, enligt trafikmätning utförd år 2013.

Väg 172 är en primär länsväg och ingår i funktionellt prioriterat vägnät, FPV, för godstransporter och dagliga personresor. Vägen är också rekommenderad väg för farligt gods. Hastigheten uppgår till 90 km/timme på den aktuella sträckan. Vägen är 8 meter bred. Trafikmängden uppgår till 2 950 fordon per årsmedeldygn (ÅDT) var av 344 lastbilar per ÅDT, enligt trafikmätning utförd år 2013.

Övrigt

Det föreslagna vattenskyddsområdet ligger delvis inom detaljplanelagt område.

Vattenverksamhet som kan påverka vattenskyddsområdet finns i form av bro över Björvattnets utlopp (Lillån) vid Sångarud 2:2 och 2:3 samt åomgrävning där och på Gaterbyn 1:9 ca 250 m öster om föreslaget vattenskyddsområde vid väg 173. Från bro och öster ut kan det också finnas ytvattenförekomst från sjön Björvattnet som också har grundvattenförekomst. Ytvattenförekomst från vattendrag finns ca 240 m öster om vattenskyddsområde utmed väg 173.

Trafikverkets synpunkter

Kommunen säkerställer att skyddsföreskrifter och insatser genomförs i samråd med Trafikverket i händelse av att en olycka sker på väg 172 och väg 173 med utsläpp av kemikalier eller drivmedel som riskerar att förorenar grundvattentäkten. Utsläpp av kemikalier eller drivmedel kommer att kunna påverka grundvattnet under lång tid.

Enligt Länsstyrelsens policy ska en riskanalys utföras för åtgärd som ligger inom 150 m från denna typ av trafikled. Trafikverket anser att Räddningstjänstens eventuella synpunkter på vattenskyddsområdet ska inhämtas och beaktas.

För att kunna upprätthålla funktion och standard på det statliga vägnätet förutsätter Trafikverket att normalt underhåll och skötsel inom vägområdet tillåts.

Trafikverket framhåller att åtgärder som påkallas på det allmänna transportnätet som en konsekvens av det föreslagna vattenskyddsområdet, ska utredas, projekteras och finansieras av kommunen i samråd med Trafikverket som beslutar i frågorna.

Trafikverket ser fram emot fortsatt deltagande i ärendet.

Med vänlig hälsning

Patrik Alenklint
Samhällsplanerare

Övriga medverkande i ärendet: Eva-Lena Torudd

Högsäter 16-12-17

Historien om Högsäters reservvattentäkt i Rösäter:

Det var en gång-så brukar de flesta sagor börja,därför kan denna historien inte börja så eftersom alla sagor har ett lyckligt slut och den här historien bringar ingen lycka till någon. Kan möjligen säljas som filmmanuskript eftersom flera kriterier för detta uppfylls såsom lögner,hot samt bedrägligt uppsåt. Jag kommer bena ut alla ingredienserna i denna berättelsen.

En gång i tiden,lär väl varit någon gång mitten till sent 90-tal var det någon som kom på att Högsäter inte hade någon reservvattentäkt. Kommunen lejde då in ett konsultföretag som ansåg att Rösäter var en lämplig plats eftersom de sett på kartor att det var markerat att där fanns vattenställe så kontakt togs med min far som vid den tiden företrädde gården. Det skulle provborras och om vattnet dög så fanns det rejäla pengar att hämta enligt kommunens då utsända talesman K-G Svensson. Det skulle betalas ut ersättning per pumpad kubik och det sades inte ett ord om att detta skulle påverka gården alls. I efterhand kan jag tycka att min fars naivitet är pinsam men eftersom han jobbat i kommunal förvaltning i en stor del av sitt liv så agerade han utifrån det han visste av,att folk som företräder en kommun inte normalt far med osanning och det som sägs gäller. Till sin död i januari 2003 så väntade han på att vattentäkten skulle börja producera så att ersättningen skulle "rinna in". Jag kan tycka att det är oerhört lågt av en kommunrepresentant att producera så pass långtgående lögner för en åldring,som sagt,han visste inte bättre utan litade på det som sades.

Efter att farsan dog tog jag över skötseln av gården och det första jag fick höra var att inga invändningar mot eventuell provborring hade framförts och att det kommer inom kort bli ett vattenskyddsområde. Vid min invändning om utlovad ersättning påtalades att det finns inga bevis men som plåster på såren så kommer en intrångsersättning på 5000 kronor,och visst den kom men jag är glad att farsan hann dö innan han insåg att han blivit utsatt för bondfänger.

Nämnde ju i förtexten att det förekommit bedrägligt uppsåt,och detta får väl tillskrivas konsultföretaget som till dags dato inte gjort mer än tittat på lite kartor och tagit förmodligen rundhänt betalt av kommunen. Jag anser mig ha ganska bra koll på vatten omkring hela Rösäterdalen och vill nog säga att jag är den som verkligen kan vattenflöden där. Anser att Sweco lurat,och lurar färgelanda kommun på förmodligen ansenliga belopp när de påstår sig utrett vattenvägarna men det enda de gjort är att tittat lite på en karta och förmodligen kunnat lagt ut texten väl. Enligt min åsikt vet de inte ett skit. Högsäters primära och sekundära vattentäkter verkar som kommunicerande kärl och ingen avgränsning finns däremellan. Jag minns att vid mitt första möte efter farsans död skedde i Rösäter med Kenneth Marberg (han slutade strax efter detta,hade förmodligen någon skam i kroppen) K-G Svensson (numer pensionär,har vid senare samtal medgivit att om högsäter skulle haft en reservvattentäkt värd namnet skulle detta varit i ragnerudssjön) samt nån människa från Sweco som påstod att det fanns en klar avgränsning mellan vattentäkterna. Jag skulle vilja veta var den

avgränsningen finns. Jag har i mitt arbete gjort en hel del markarbeten längs rösäterdalen och en gemensam nämnare är att det är vatten överallt. Det som ansågs vara avskiljande berg har befunnits vara extermt poröst och vattengenomsläppligt. En numer avliden morbror borrhade efter bergvärme på sin tomt ganska exakt mitt emellan vattentäkterna och brunnsborrharen hade aldrig sett liknande vattenflöde. Vilken vattentäkt var det som berördes?

Jag är väldigt historieintresserad, speciellt rörande gårdens historia. Eftersom Rösäter innefattar ett gravfält så är gården och dess omgivningar noga dokumenterad sedan mitten av 30-talet via foton som tagits från gravfältet. Detta var innan det fanns resurser för att dränera åkermarken och man inser att de blöta partierna är på samma platser som idag. Intressant är att se att från tingskullen och nordväst över gården småhagane finns ett bälte med vattenkällor ner emot den primära vattentäkten på Högsäters prästgård och med vetskapen att berget däremellan är poröst och vattengenomsläppligt så finns det inget som talar för att det är två vattentäkter. Som bonus för de som intresseras av historia så ställde vägverket till med en giftskandal i stil med händelserna i Teckomatorp men inte heller detta påverkade vattenkvalite´n

En annan sak som Sweco aldrig berört är det som de flesta Högsätersbor är medvetna om dvs att på "skjutbanerakan" finns under 16 meter dy 80 meter klart vatten. Dåtida vägverket, som inte satt och gissade bakom kartor gjorde en riktig geologisk undersökning när vägen byggdes och breddades. Är detta kanske det primära tillrinningsområdet både för vattentäkten i Rösäter och vid prästgården? Sweco vet inte, de har ju bara tittat på kartor.

Ska vi komma till avdelningen hot så utfördes dessa från en annan representant från färgelanda kommun, Jan Myre´n hette han. I ett samtal angående reservvattentäkten påtalade jag att i delar av det primära skyddsområdet dvs i den nedlagda grusgropen fanns betydande mängder bly och koppar efter att denna använts som skjutbana mellan typ-52 till-94 och då sades ordagrant, tyvärr spelade jag inte in samtalet " nu ska du enbart hålla käften eftersom det blir markägaren som får sanera om det där kommer ut så tig för din egen skull" Jag påtalade att jag inte visste vem som ägde nämnda del av gropen, antingen trafikverket eller riksantikvarieämbetet pga gravhögarna på toppen. Efter det påpekandet ville han inte prata mer om detta.

En annan sak jag reagerade mot var på ett informationsmöte 161205 var att när jag läste igenom Sweco´s förslag till förbud inom primära skyddsområdet var att det skulle införas ett förbud mot påning och spontning i området..jag undrade hur de tänkte eftersom det behovet skulle aldrig uppkomma i en dylik grusås men då framkom det att hela konceptet var endast klippt och klistrat från andra skyddsområden så man kan alltså konstatera att även här förekommer ett bedrägeri eftersom inget arbete som gjorts gäller Rösäter specifikt utan är bara taget från vad som brukar vara praxis. Man kan inte förvänta sig mer från ett konsultföretag som bara gissar var tillrinningsområdet finns genom att titta på kartor.

Det har ju inte funnits någon stor brådska att inrätta ett vattenskyddsområde, beror väl framför allt av att Rösäters vattentäkt påverkas aldrig av något, trots vad Swecos så kallade geologer påstår i sina restriktioner när vattenskyddsområdet bildats. Under tiden vattentäkten funnits så har det drivits ett fullskaligt jordbruk med betande djur, spridning av stallgödsel och konstgödsel men inget har ju märkt på vattenproverna. Till detta kommer ju den kända förekomsten av stora mängder bly och koppar endast någon meter ovan grundvattennivån, de som känner till Rösäter vet att botten av grusgropen är grundvattennivån. Känns ju som väldigt märkligt att det helt plötsligt skulle vara en risk när motsatsen redan är bevisad, men detta beror förmodligen på att Sweco har ingen aning om var tillrinningsområdet till vattentäkten finns och därför luras kommunens representanter till att ta ett beslut på felaktiga grunder. Ett sätt att få svart på vitt vore att genomföra en fullständig geoteknisk undersökning av vattenkonsultföretag som utses opartiskt av t.ex LRF men då måste denna göras från skjutbanan vid Gudhemsbacken till Högsäters kyrka. Jag vet att detta är ett stort projekt till stor kostnad men jag hoppas ju kommunen mår om högsätersbornas bästa genom att försäkra sig om att det verkligen är en reservvattentäkt de levererar. Vore ju roligt att få utrett hur det egentligen ligger till eftersom vattentäkten i Rösäter aldrig, någonsin påverkats av något. Är väl ett nog så gott bevis på att Sweco inte alls har något på fötterna när de vill inrätta skydds zoner utifrån en karta!

Så, vilka slutar historien då illa för. De som lär drabbas hårdast är väl Högsätersborna som blir utan tjänligt vatten om något skulle hända, finns ju ingen reservvattentäkt. Kommunens representanter, eftersom de låtit sig lurats. Markägaren, som får en massa förbud på sin mark, både för det inte behövs och för att det faktiskt inte är en reservvattentäkt. Den stora vinnaren är Sweco men jag hoppas ju att Färgelanda kommun antingen åtar dem för bedrägeri eller ålägger dem att återbetala varenda utdebiterad krona-för skattebetalarnas skull!

Så vad händer nu? Ja, vattentäkten får gärna stå kvar, betesdjuren brukar tycka om att skrubba sig mot stängslet. Dock menar jag att det finns fortfarande ingen reservvattentäkt om det skulle ske en olycka där tillrinningsområdet finns. Mitt förslag är att låt vattentäkten i Rösäter vara kvar och jag förstår om politiker och annat måste visa dådkraft. Gör därför följande skyddsområden : det inhägnade området vid pumpstationen blir primär skyddszon, en meter utanför blir sekundär. Sen lovar jag personligen att gräva ett schakt in till ragnerudssjön så att Högsätersborna kan få en riktig reservvattentäkt.

Ulf Jonasson, representant Rösäter 1:3

Haglund Kristina

Från: jan.sandell@telia.com
Skickat: den 27 december 2016 12:14
Till: Tony Grantz
Ämne: Vattenskyddsområde Rådanefors

Till Västvatten, Tony Grantz.

Hej
Som fastighetsägare till Mellområdene 1:17 vill vi lämna följande synpunkter på det utsända förslaget till vattenskyddsområde för Rådanefors dricksvattentäkt.

Angående förslaget till skyddsföreskrifter:
Fordonstvätt med biologiskt lätt nedbrytbara rengöringsmedel bör ej kräva tillstånd i sekundär skyddszon.
Spridning av stallgödsel för trädgårdsodling för hushållets eget behov bör ej kräva tillstånd i sekundär skyddszon.

Angående tekniskt underlag:
Det inger oro att avloppsreningsverket och behandlingsdammarna utpekas som en risk för vattentäkten. Som anslutna till dricksvattennätet anser vi att skyddet av dricksvattnet måste prioriteras. I handlingarna står att det finns risk att spillvatten från en av dammarna infiltrerar ned i berget och kan påverka grundvattenkvaliteten och att dammarna bör vara helt täta eller avvecklas. Hur används dessa avloppsdammar idag? Är den nya avloppsreningsmetodik som infördes fortfarande igång? Har detta utvärderats? Som VA-abonnent vore det intressant med information om detta. Vi förutsätter att Västvatten och kommunen tar ställning till vilka åtgärder som bör vidtas för att eliminera risken för dricksvattnets kvalitet.

/Med vänlig hälsning
Jan och Barbara Sandell

Rådanefors, Näsberget 8
458 93 Färgelanda
Jans mobil 0727-170093

Synpunkter på Förslag till föreslaget Vattenskyddsområde Gatersbyn 2

Med anledning av den dokumentation vi fått avseende införande av ett Vattenskyddsområde Gatersbyn 2, där IAC Fastighet ingår i sekundär skyddszon, **vill vi med detta brev uppmärksamma er på de problem införandet av föreslaget Vattenskyddsområde skulle innebära.**

Nedan ett antal argument om vad som påverkar vid Normal driftläge och vid onormalt driftläge

1. Vi har väldigt svårt att förstå att ni planerar ett vattenskydds område som omfattar Färgelandas största arbetsgivare utan att ta reda på vilken omfattning vår verksamhet har. I rapporten nämns 150 anställda vilket för närvarande är 450 personer, beskrivningen av vilken typ av produktion och i vilken omfattning är direkt felaktig. Med hänvisning till ovanstående så anser vi att en ny studie måste göras för att se vilka begränsningar ett vattenskyddsområde innebär för IAC i sin möjlighet att verka på platsen i en framtid.
2. Det finns i er beskrivning uppgift om att det endast är en reservanläggning med en uppskattad kapacitet av ca 30 m³ / dygn, och nuvarande behov är ca: 364 m³/ dygn. Det innebär att det endast täcker upp ca 10 % av behovet. Vi anser att denna vattentäkt inte är avgörande för kommunens vattenbehov utan andra möjligheter måste utredas.
3. Uppgifterna om IAC s verksamhet så står det inget om 2 av våra kärnverksamheter som är Formsprutning och Måleri. I vårt måleri används en betydande mängd av Färg som innehåller Lösningemedel i olika stor grad. Denna verksamhet genererar en hel del farligt avfall (2§, 3§),som förvaras inom det av er föreslagna området. (1000 lit) Visserligen så sker denna förvarning enligt gällande föreskrifter hos vår tillsynsmyndighet (Dalslands Miljönämd), men stor potentionell risk finns att det kan uppstå spill vid transport från produktionslokal till förvarningsutrymmet någon gång i framtiden.
4. Det nämns inget i er rapport om att det sen ca 10 år tillbaks, i Stadsplanen, finns en planerad utfartsväg (15§ Väg), som kommer att dras från IAC och ansluta på grusväg ovanför Vattentäkten innan utfarten vid Stelab och sedan ut på Väg 173
Då vår verksamhet är mycket expansiv framgent så kommer sannolikt denna väg att anläggas inom de närmaste åren, för att få ett bättre Logistikflöde i verksamheten.
Detta är en parameter som avsevärt påverkar risken för spill från någon Lastbil.
Det går ca 50-60 Trailer / dag från fabriken med gods.
5. Det finns enl. 10§ förbud mot att ha upplag av träprodukter i större omfattning.
IAC har ett mycket stort antal Impregneade träpallar som förvaras utomhus inom er föreslagna Sekundära skyddszon. Risken är att urlakning av impregnering ur dessa kan påverka vattentäkten negativt.
6. Det finns inom skydds-zonen ca 6 st stora 40 m³ Sopcontainers (11§ Avfall)med div. olika fraktioner av Indusatriavfall. Risk finns att någon av dessa Containers är inte alltid helt täta

varför risk för att urlakning skulle kunna ske i framtiden vilket skulle kunna påverka vattentäkten.

7. Upplag av snö, (14§ Snö), förekommer inom Skyddszonen då det är stora ytor att röja så att truckar och lastbilar skall kunna lastas och lossas.
8. (15§ Väg). Snöbekämning sker dagligen vintetid för att säkerställa en säker Logistikantering

IAC Färgelanda är kommunens största privata arbetsgivare och är för närvarande i en expansiv fas. IAC ser ert förslag som ett stort hinder att utveckla verksamheten och kommer i förlängningen att påverka vår möjlighet att bedriva verksamheten i den omfattning som vi har idag. Både kostnads mässigt och praktiskt. Som ett ISO 14001 certifierad företag så har vi ett miljölednings system och därmed de kontroller som krävs för att minimera vår miljöpåverkan samt att vi med god marginal uppfyller utsläppsnivåer som vi enligt lag är skyldiga att hålla oss under. Därmed anser vi att vi uppfyller den miljöhänsyn som åligger oss.

IAC utgår med hänvisning till ovanstående att ytterligare faktainsamling kommer ske och en ny rapport som ger en nyanserad bild med korrekt beskrivning av konsekvenser av förslaget vattenskyddsområde.

Kontaktperson i detta ärende är Platschef Mikael Andersson
Mikael.Andersson@iacgroup.com

2017-02-23 Ingemar Sundén
Ingemar.Sunden@iacgroup.com

SAMRÅDSREDOGÖRELSE: BILAGA 5A

Generella yttrande för samtliga vattenskyddsområden

UPPDRAG Färgelanda VSO	UPPDRAGSLEDARE Kristina Haglund	DATUM 2018-03-07
UPPDRAGSNUMMER 13002491	UPPRÄTTAD AV Kristina Haglund	

Inkomna yttranden från fastighetsägare, verksamhetsutövare och myndigheter samt Västvattnens bemötanden på dessa yttranden

Samtliga inkomna yttranden redovisas i Bilaga 4. Ett sammandrag av generella synpunkter gällande samtliga vattenskyddsområden redovisas nedan.

Dalslands miljö- och energinämnd	
Dalslands miljö- och energinämnds synpunkter	<p>Synpunkter på föreslagna skyddsföreskrifter:</p> <p>§2 Petroleumprodukter: Det blir viktigt att informera de som bor och är verksamma inom skyddsområdena att de inte får hantera mer än 25 liter petroleumprodukter utan tillstånd. Avstämning bör ske med räddningstjänstens regler, eventuellt godkänner de förvaring upp till 100 liter.</p> <p>§4 Fordonstvätt: Miljökontoret anser att det är bättre att ha förbud mot att använda miljöskadliga medel inom primär och sekundär skyddszon. Biltvätt bör istället ske i tvätthall som är avsedd för detta. En ytterligare fördel är att administration med tillståndsplikt undviks. Det blir viktigt med information till de berörda.</p> <p>§10 Timmer mm: Det finns en otydlighet i vad som menas med "överstigande en avverknings säsong". Vid handläggning av avverkningsärenden inom vattenskyddsområden så förelägger miljökontoret om försiktighetsmått och där tidsbegränsas eventuella upplag av skogsprodukter. Normalt ligger inte timret kvar mer än några veckor efter avverkning.</p> <p>§17 Lagring och utvinning av värme mm. Beträffande förslaget 17A så kan det noteras att det redan råder anmälningsplikt på värmepumpar enligt miljöbalken så de flesta borde redan ha anmälts och finnas i miljökontorets register. Dessa behöver inte anmälas igen. Det är</p>

1 (14)

Sweco
Södergatan 1
SE-462 34 Vänersborg, Sverige
Telefon +46 (0)521 57 55 50
Fax +46 (0)521 65510
www.sweco.se

Sweco Environment AB
Org.nr 556346-0327
Styrelsens säte: Stockholm

Kristina Haglund
Miljökonsult
Vänersborg
Telefon direkt +46 (0)521 57 55 55
Mobil +46 (0)725 41 16 55
kristina.haglund@sweco.se

	<p>dessutom rättsligt tveksamt om det överhuvudtaget går att ställa ett sådant retroaktivt krav.</p> <p>§18 Uttag av vatten: Det finns troligen ett begränsat antal brunnar inom vattenskyddsområdena. Viktigt att information ges om vad som gäller inom vattenskyddsområdena.</p> <p>§19 Allmänna bestämmelser Från och med 1 januari 2017 byter Dalslands miljönämnd namn till Dalslands miljö- och energinämnd och förvaltningen till Dalslands miljö- och energikontor.</p> <p>Synpunkter på Rösätters vattenskyddsområde</p> <p>Återfinns i Bilaga 5b</p> <p>Synpunkter på Stigens vattenskyddsområde</p> <p>Återfinns i Bilaga 5c</p> <p>Synpunkter på Rådanefors vattenskyddsområde</p> <p>Återfinns i Bilaga 5d</p> <p>Synpunkter på Gatersbyns vattenskyddsområde</p> <p>Återfinns i Bilaga 5e</p>
<p>Västvattens bemötande</p>	<p><i>Dalslands miljö- och energinämnd skriver att det är viktigt att informera vad som gäller inom vattenskyddsområden med avseende på petroleumprodukter och uttag av vatten. Västvatten delar denna uppfattning och avser att tillsammans med Dalslands miljö- och energinämnd ta fram ett informationsblad till berörda fastighetsägare och verksamhetsutövare. Detta blir aktuellt när vattenskyddsområdena har fastslagits och syftet är att informera om vilka regler som gäller inom vattenskyddsområdena.</i></p> <p><i>Gällande föreskrift (§2) om petroleumprodukter har Västvatten inte för avsikt att ändra föreslagen volym på 25 l. Det stämmer att det finns föreskrifter (MSB SF 2013:3) som tillåter privatpersoner att hantera 100 liter brandfarliga varor utan tillstånd. Dock är dessa föreskrifter inte avsedda att gälla inom ett vattenskyddsområde. Västvatten bedömer det som rimligt att hårdare krav kan ställas inom ett vattenskyddsområde. Vid arbete med andra vattenskyddsområden i Västra Götalands län har länsstyrelsen haft som praxis att förordna 25 l som en rimlig volym att hantera utan tillstånd eller anmälan.</i></p> <p><i>Gällande föreskrift (§4) om fordonstvätt så håller Västvatten med Dalslands miljö- och energinämnd att det blir tydligare att förbjuda</i></p>

2 (14)

SAMRÅDSREDOGÖRELSE: BILAGA 5A
2018-03-07

	<p>fordonstvätt inom primär och sekundär skyddszon. Västvatten har reviderat § 4 för alla fyra vattenskyddsområdena. (Rev 1)</p> <p>Gällande föreskrift (§10) så är "avverkningssäsong" definierad i bilaga A i skyddsföreskrifterna.</p> <p>Föreskrift 17A kommer att strykas ur skyddsföreskrifterna enligt Dalslands miljö- och energinämnds förslag (Rev 2).</p> <p>Västvatten avser att ändra namnet Dalslands miljönämnd till "kommunala nämnden för miljöfrågor i Färgelanda kommun" i skyddsföreskrifter och tekniska beskrivningar (Rev 3)</p>
--	--

Havs- och Vattenmyndigheten	
Yttrande Havs- och vattenmyndigheten	Havs- och vattenmyndigheten avstår från att yttra sig i rubricerat ärende.
Västvattens bemötande	---

Jordbruksverket	
Jordbruksverket vattenmyndigheten	Jordbruksverket avstår från att yttra sig i rubricerat ärende.
Västvattens bemötande	---

Lantmäteriet	
Lantmäteriet	Lantmäteriet har inget att erinra mot upprättat förslag till vattenskyddsområden och skyddsföreskrifterna för de fyra grundvattentäkterna i Färgelanda kommun.
Västvattens bemötande	---

LRF i samband med framtagning av VA-strategin i Färgelanda kommun	
LRF	I samband med framtagning av VA-strategin i Färgelanda kommun inkom synpunkter från LRF som berörde vattenskyddsområdena.

	<p>Synpunkterna vidarebefordrades av Samhällsbyggnadsavdelningen, Färgelanda kommun till Västvatten 2016-10-10. LRF har även ett yttrat sig i ett separat utlåtande under samrådstiden, se nedan.</p> <p>Nedan är sammanfattning av LRF:s yttrande för VA-strategin som berör inrättande av vattenskyddsområden:</p> <p>”För de verksamheter och markägare som kommer att hamna inom ett vattenskyddsområde innebär stora kostnader och inskränkningar i fastigheten. Fastighetsvärdet kan kraftigt urholkas om man hamnar under ett sådant områdesskydd. Det är inte rimligt att enskilda ska bära denna kostnad och därför måste vattenkollektivet betala ersättning för dessa intrång</p> <p>Även administrativa merkostnader som åläggs markägare/brukare som hamnar inom ett vattenskyddsområde bör betalas av vattenkollektivet. Kommunen bör i första hand titta på samverkan med andra kommuner för att koppla ihop varandras vattennät för att säkerställa framtida vattenförsörjning.”</p>
<p><i>Västvattens bemötande</i></p>	<p><i>Västvattens förstår att det innebär inskränkningar för en verksamhet att hamna inom ett vattenskyddsområde. Med ägande och verksamhet följer också ett ansvar och en skyldighet att använda egendom så att den inte skadar andras intresse.</i></p> <p><i>Västvattens ståndpunkt är att VA-kollektivet inte kan betala de administrativa merkostnader som åläggs verksamhetsutövare inom ett vattenskyddsområde. VA-avgifter får endast användas för att täcka så kallade nödvändiga kostnader för att ordna och driva en va-anläggning (30 § lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster). Vidare får individuellt inriktat stöd till enskilda näringsidkare bara lämnas om det finns synnerliga skäl för det (2 kap. 8 § kommunallagen). Om en skyddsföreskrift innebär att pågående markanvändning inom berörd del av en fastighet avsevärt försvåras, har fastighetsägaren enligt 31 kap. 4 § Miljöbalken rätt till ersättning. Dock är verksamhetsutövaren skyldig att iaktta miljöbalkens allmänna hänsynsregler i förhållande till vattentäkten.</i></p> <p><i>Färgelanda kommun har tidigare tittat på möjligheten att koppla ihop Stigen och Färgelandas vattennät. I dagsläget finns det inga planer på att anlägga en vattenledning mellan orterna eftersom det innebär stora kostnader.</i></p>

LRF Västra Götaland/Färgelanda

<p>LRF Västra Götaland/Färgelanda</p>	<p>Sammanfattning av LRF:s synpunkter:</p> <p>Allmänt: I skyddsföreskrifter ska man så långt som möjligt undvika dubbelregleringar för att undvika otydlighet och svårigheter att förhålla</p>
---------------------------------------	---

4 (14)

SAMRÅDSREDOGÖRELSE: BILAGA 5A
2018-03-07

	<p>sig till regelverket. Vi anser här att skyddsföreskrifterna behöver en kraftig omarbetning.</p> <p>Vi motsätter oss att det i underlaget står att föreskrifterna skulle vara "normalföreskrifter". Det är för det första fel då handboken om skydd av dricksvattentäkter tydligt anger att skyddet ska anpassas efter de lokala förutsättningarna. För det andra kan vi konstatera att de föreslagna föreskrifterna är mycket mer långtgående än "normalföreskrifterna". De är också mer långtgående än de föreskrifter som Västvatten har haft ute på remiss i Munkedals kommun. Vid en genomläsning går det inte att se några avgörande skillnader i de faktiska förutsättningarna i Munkedal och Färgelanda.</p> <p>Tillstånd: Vår uppfattning är att tillståndsansökningar för verksamhetsutövare som finns inom skyddsområdet ska vara kostnadsfria. De som råkar få sin verksamhet inom ett kommunalt vattenskyddsområde får ta på sig ett stort åtagande jämfört med andra verksamhetsutövare som inte råkar ha sin verksamhet inom vattenskyddsområde. Det vore därför rimligt att kommunen inte tar ut några avgifter för dem som får ta ett extra samhällsansvar. Det skulle också skapa neutralitet mot verksamhetsutövare som ligger utanför skyddsområdet.</p> <p>Konsekvensutredning: För föreskrifter enligt detta beslut som meddelas med stöd av 7 kap. 30 § miljöbalken gäller bestämmelserna i förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning. Enligt 4 § denna förordning ska innan en myndighet beslutar föreskrifter eller allmänna råd, myndigheten så tidigt som möjligt utreda föreskrifternas eller de allmänna rådens kostnadsmässiga och andra konsekvenser i den omfattning som behövs i det enskilda fallet och dokumentera utredningen i en konsekvensutredning. Enligt 5 § får om en myndighet bedömer att det saknas skäl att genomföra en konsekvensutredning, myndigheten besluta föreskrifter eller allmänna råd utan att vidta de åtgärder som sägs i 4 §. En sådan bedömning ska dokumenteras.</p> <p>Också i dricksvattenutredningen föreslås att kommunerna ska vara skyldiga att genomföra en konsekvensanalys.</p> <p>LRF anser att detta snarast måste verkställas av Färgelanda kommun innan ytterligare steg tas i processen.</p> <p>Vattendom: Stigen och Gatersbyn saknar vattendom vilket innebär att verksamheten är olaglig (MB 11kap § 9). Någon laglig prövning av tåktens utformning, lokalisering mm inte är gjord. Det framstår som mycket arrogant mot berörda fastighetsägare att ställa långtgående krav med förbud på en rad åtgärder samtidigt som huvudmannen saknar tillstånd för sin vattenverksamhet. En rimlig ordning är därför att först inhämta en vattendom för anläggningen och sedan ta beslut om skyddsföreskrifter.</p>
--	--

	<p>Skyddsområden: Det finns anledning att ifrågasätta indelningen av de olika zonerna för de olika vattentäkterna. I några vattentäkter finns mäktiga lerlager, t.ex. i Rösäter. Här finns inte någon anledning att ha så omfattande skyddsföreskrifter eftersom det mäktiga lerlagret skyddar vattentäkten vilket också står i det tekniska underlaget. Det kan därför finnas anledning att skilja på dessa områden genom att skapa sekundär zon A och B. Detta tillvägagångssätt har Västvatten tillämpat tidigare i Munkedal. Överlag är det inga direkt djuplodande analyser över skyddsområdets avgränsning.</p> <p>Synpunkter på skyddsföreskrifterna</p> <p>§2 Petroleumprodukter: I dagsläget finns ett flertal parallella och delvis överlappande regelverk som berör samma aktörer. Det finns en uppenbar risk för dubbelregleringar och otydligheter för dem som ska leva med regelverket. Dessa finns idag:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. 14 kapitlet miljöbalken (1998:808) om kemiska produkter och biotekniska organismer med tillhörande förordningar 2. Naturvårdsverkets föreskrifter NFS 2003:24 om skydd mot mark- och vattenförorening vid lagring av brandfarliga vätskor 3. MSB:s föreskrifter (MSBF 2011:8) om cisterner och rörledningar för brandfarliga vätskor <p>Här har kommunen ett stort ansvar för att samordna regelverket så att det blir praktiskt hanterbart för de verksamhetsutövare som berörs av bestämmelserna.</p> <p>Vår uppfattning är att reglerna bör harmonisera med annan lagstiftning, som exempelvis reglerna kring ADR tankar. Dessa omfattar 450 l och vi tycker därför att gränsen för anmälan/tillståndsplikt bör ligga där i stället. Alternativt kan föreskriften överensstämja med krav om 250 l som gäller som förslag i Munkedal.</p> <p>§3 Miljöfarliga kemiska produkter: Det är otydligt när verksamhetsutövaren ska krävas på tillstånd</p> <p>§5 Bekämpningsmedel: Det är viktigt att tillståndsprövningen sker på ett korrekt sätt och att kommunen har kompetens på området för att kunna göra en rättvis bedömning av tillståndsansökan. Det är också av betydelse att tillstånden blir mångåriga för att minimera den administrativa bördan och att det ges förutsättningar för ett långsiktigt planerande för företagen.</p> <p>§6 Växtnäringsämnen: Att förbjuda både stallgödsel och handelsgödsel i primär zon är en extremt långtgående och orimlig föreskrift. Föreskriften motverkar en hållbar markanvändning och bidrar ej till kretslopps lösningar.</p>
--	--

6 (14)

SAMRÅDSREDOGÖRELSE: BILAGA 5A
2018-03-07

	<p>Konsekvensen blir att marken inte går att bruka längre på ett hållbart sätt eftersom marken måste tillföras de växtnäringsämnen som man plockar bort från marken genom skörd. För markägaren blir åkerjorden värdelös.</p> <p>Det finns inget stöd i det tekniska underlaget för så långtgående föreskrifter. I bl.a. Rösäter så är det mäktiga lerlager på 4 m vilket gör att risken är liten för påverkan av grundvattnet. Detta visar sej också på de mätvärden som är gjorda på vattenkvalitén.</p> <p>Om man tittar på risk för smittor så finns ett flertal barriärer som minskar risken. Det sker en inaktivering av eventuella smittor dels vid lagring, dels vid spridning då solen avdödar smittor, därefter i jorden och till sist i grundvattnet. HaV har nyligen angett 2-3 månaders rinntid som tillräckligt skyddsavstånd för infiltrationsanläggningar intill enskilda dricksvattentäkter. Det vore en rimlig tillämpning här också för att inte ge onödiga inskränkningar och samtidigt bidra till en hållbar markanvändning. I kombination med dessa barriärer utspädningseffekten och det faktum att campylobakter är lättrenade i ett vattenverk så utgör inte stallgödselspridning någon beaktansvärd risk för vattenkvalitén.</p> <p>Att ha tillståndsplikt i sekundär ses får ses som onödigt med tanke på den omfattande lagstiftning som finns kring gödselspridning. Området i Färgelanda ligger inom nitratkänsligt område och lantbrukare har då att förhålla sig till ett omfattande regelverk när det gäller spridning av växtnäring.</p> <p>En tillståndsprövning innebär en ökad administration både för verksamhetsutövare och kommun utan att uppnå något ytterligare skydd av vattentäkten. Dessutom är det så att ett bildande av vattenskyddsområde innebär ökande krav på tillsyn på verksamhetsutövarna.</p> <p>Vi ser därför att det inte behöver vara någon ytterligare reglering av växtnäring inom vso:t då det redan finns ett skarpt regelverk för området.</p> <p>§7 Djurhållning: Vi ser denna reglering som omotiverad och skapar byråkrati helt i onödan. Det är oklart vilka risker Västvatten ser för grundvattentäktena när det gäller djurhållningen. I den pågående processen i Munkedal har Västvatten delvis gjort en annan bedömning där man anger att nyetablering av djurhållning är anmälningspliktig i primär och sekundär zon A och ingen anmälan i sekundär zon B.</p> <p>§8 Avloppsanläggningar: Det är tveksamt att ha en föreskrift om tillståndsplikt i sekundär zon då detta redan gäller enligt ordinarie lagstiftning.</p>
--	---

	<p>§9 Slam: Har inga direkta synpunkter på föreskriften, men vi noterar att kommunen i sin VA policy vill skapa kretslopp genom att återföra toalettavfall till åkermark. Men här ser man produkten som så farlig att den inte ska vara tillåten i någon av skyddszonerna. Om produkten anses så riskfylld, ska den då spridas överhuvudtaget på åkermark?</p> <p>§10 Timmer mm: Föreskriften om lagring av timmer mm kan också utgå. Föreskriften är hämtat ur NV:s handbok om bildande av vattenskyddsområden. Vad som avses med föreskriften är att reglera stora timmerterminaler vid sågverk eller upplag vid stora stormar som Gudrun. Lagstiftningen har dock ändrats och i dag är sådana upplag tillståndspliktiga.</p> <p>§17 Lagring och utvinning av värme mm: Vi ser det inte som motiverat med ett förbud mot jordvärme i primär zon. Energianläggningarna är utrustade med skydd mot större läckage, det kan i värsta fall handla om ca 5 liter som läcker ut ifrån en punkterad köldbärarslang. Den köldbärarvätska som idag används nästan uteslutande är etanol. Konsekvensen av ett eller till och med flera liktidiga läckage bedömer vi som försumbar.</p> <p>Det är också mycket långtgående att begära in anmälan från redan befintliga anläggningar som tar värmeenergi ur jord, vatten eller berg. Dessa uppgifter borde kommunen redan ha eftersom den typen av anläggningar är anmälningspliktiga. Föreskriften bör utgå.</p> <p>§18 Uttag av vatten: Utan att känna till förutsättningarna på plats så är förbudet mot att ny anläggning för uttag av vatten mycket långtgående. Det är också ganska provocerande med tanke på att kommunen tar ut vatten på två av anläggningarna utan ett giltigt tillstånd. Om det nu skulle vara så att det finns fastigheter med privat brunn så borde kommunen erbjuda förmånlig anslutning av vatten. Det skulle också kunna vara så att det kommunala uttaget av vatten skadar de fastigheter som ligger inom upptagningsområdet.</p> <p>Synpunkter på Rösätters vattenskyddsområde</p> <p>Återfinns i Bilaga 5b</p> <p>Synpunkter på Stigens vattenskyddsområde</p> <p>Återfinns i Bilaga 5c</p>
<p><i>Västvattnets bemötande</i></p>	<p><i>Västvattnet har efter inkomna synpunkter från samrådet reviderat och ändrat i skyddsföreskrifterna för att göra dessa tydligare och för att anpassa bättre till lokala förutsättningar. Angående vattenskyddsområden i Munkedals kommun som LRF hänvisar till så skiljer sig förutsättningarna mellan de olika vattenskyddsområdena.</i></p>

8 (14)

SAMRÅDSREDOGÖRELSE: BILAGA 5A
2018-03-07

	<p><i>Exempelvis består markförhållandena i Håby och Dingle i Munkedal kommun till stor del av mäktiga lerlager vilket möjliggör mindre restriktiva skyddsföreskrifter.</i></p> <p><i>Västvattnens förstår att det innebär inskränkningar för en verksamhet att hamna inom ett vattenskyddsområde. Med ägande och verksamhet följer också ett ansvar och en skyldighet att använda egendom så att den inte skadar andras intresse. Västvattnens ståndpunkt är att VA-kollektivet inte kan betala de administrativa merkostnader som åläggs verksamhetsutövare inom ett vattenskyddsområde. VA-avgifter får endast användas för att täcka så kallade nödvändiga kostnader för att ordna och driva en va-anläggning (30 § lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster).</i></p> <p><i>Angående en konsekvensutredning som LRF hänvisar till så avser förordningen 2007:1244 förvaltningsmyndigheter under regeringen. Kommunala bolag (som Färgelanda Vatten AB) eller kommunfullmäktige är inte en förvaltningsmyndighet under regeringen. Vidare så står det i handboken för vattenskyddsområden (2010:5) att det inte finns några krav på att utföra konsekvensutredningar för föreskrifter enligt 7 kap 22 § miljöbalken för vattenskyddsområde. Med stöd av ovan nämnda dokument så anser inte Västvatten att en konsekvensutredning måste utföras. Det är korrekt att ett förslag i Dricksvattenutredningen är att Konsekvensutredningar för vattenskyddsområden ska bli krav, men inget beslut finns från Regeringen om förslaget.</i></p> <p><i>Det är beklagligt att det inte finns en vattendom för Stigen och Gatersbyn. Västvatten avser att söka vattendom för dessa vattentäkter snarast möjligt. Det finns dock inga juridiska hinder att först inrätta ett vattenskyddsområde och sen söka vattendom.</i></p> <p><i>Framtagandet av vattenskyddsområdena har följt gängse praxis och metodik och är därmed framtagna med myndigheternas stöd. Avstämning har skett med SGU som är Sveriges expertmyndighet för grundvatten. LRF anser att exempelvis skyddsområdet för Rösäter kan ha en annan omfattning. LRF föreslår att man kan skapa sekundär skyddszon A och B precis som har tillämpats i Munkedal (bl.a. Dingle och Håby). I Rösäter har hänsyn tagits till de mäktiga lerlagren i väster och det är endast en liten del av skyddsområdet som är förlagd på områden med lera. Både den primära och sekundära skyddszonen syftar till att skydda isälvsgringen där nybildning av grundvattnet sker. Västvatten anser det inte motiverat utifrån geologiska förhållandena att införa en sekundär skyddszon A och B.</i></p>
--	---

	<p>Skyddsföreskrifter:</p> <p><i>Gällande föreskrift (§2) om petroleumprodukter har Västvatten inte för avsikt att ändra föreslagen volym på 25 l. Det stämmer att det finns andra föreskrifter som reglerar brandfarliga vätskor. Dock är dessa föreskrifter inte framtagna med syfte att skydda allmänna vattentäkter, vilket vattenskyddsföreskrifterna är. Västvatten bedömer det som rimligt att hårdare krav kan ställas inom ett vattenskyddsområde än utanför. Vid arbete med andra vattenskyddsområden i Västra Götalands län så har länsstyrelsen haft som praxis att förorda 25 l som en rimlig volym att hantera utan tillstånd eller anmälan.</i></p> <p><i>Gällande föreskrift (§3) om miljöfarliga kemiska produkter har Västvatten gjort tillägget (Rev 4) att ange volymen 25 l i texten så att det blir tydligt när tillstånd krävs. Detta stod i skydds-föreskrifterna för Gatersbyn 2 men inte för de övriga tre vattenskyddsområden.</i></p> <p><i>Gällande föreskrift (§5) om bekämpningsmedel så är det möjligt enligt Dalslands miljö- och energinämnd att ge tillstånd under en längre period om det är lämpligt. Tillstånden kan vara kopplade till villkor som t.ex. säger att verksamhetsutövaren ska meddela miljökontoren varje gång de tänker sprida bekämpningsmedel.</i></p> <p><i>Västvatten avser att ändra föreskriften §6 om växtnäringsämnen. §6A kommer att strykas och §6C och D kommer att slås ihop till en paragraf (spridning av gödsel). Vidare kommer §6C och D att ändras från att spridning av stallgödsel/handelsgödsel är förbjudet till att spridning av stallgödsel/handelsgödsel får inte ske utan tillstånd i primär zon. Vidare kommer ordet stallgödsel att ersättas med naturgödsel. (Rev 5 och 6)</i></p> <p><i>Gällande föreskrift (§7) om djurhållning kommer Västvatten att ändra föreskriften till att nyetablering av djurhållning är anmälningspliktig. I sekundär zon tas anmälningsplikten bort. (Rev 7)</i></p> <p><i>Gällande föreskrift (§8) om avloppsanläggning avser Västvatten inte att revidera paragrafen. Även om det framgår i ordinarie lagstiftning så anser Västvatten att det är bra att vara extra tydlig inom ett vattenskyddsområde.</i></p> <p><i>Gällande föreskrift (§9) om slam så är det korrekt att kommunen förespråkar kretslopps lösningar i sin VA-policy. Att man uppmuntrar det rent generellt i kommunen innebär dock inte att man vill ha det i anslutning till en allmän vattentäkt. Återföring av slam till åkermark är ett bra sätt att skapa kretslopp för näringsämnen. Men spridning av slam från avloppsreningsverk eller enskild reningsanläggning bör undvikas där det kan påverka vattentäkter (både allmänna och enskilda) eftersom</i></p>
--	--

10 (14)

SAMRÅDSREDOGÖRELSE: BILAGA 5A
2018-03-07

	<p>de kan innehålla både bakterier och andra ämnen t.ex. läkemedelsrester.</p> <p>Gällande föreskrift (§10) så avser Västvatten inte att ta bort skyddsföreskriften. Även om större timmerupplag är tillståndspliktiga så innebär det ett extra förtydligande vad som gäller inom ett vattenskyddsområde. Skyddsföreskriften stöds dessutom av Naturvårdsverket handbok (2010:5).</p> <p>Föreskrift 17A kommer att strykas ur skyddsföreskrifterna (Rev 2). Västvatten bedömer det som motiverat att förbjuda nyetablering av anläggning för lagring och utvinning av värmeenergi i primär zon av försiktighetsskäl.</p> <p>Gällande föreskrift (§18) så har Västvatten beslutat att ändra föreskriften för Rösåter så att nyetablering av brunn för uttag av vatten inte får ske utan tillstånd i primär zon eftersom vattenkapaciteten är god i Rösåter (Rev 8). För Gatersbyn 2 och Stigen saknas vattendom och där bedömer Västvatten det som rimligt att nyetablering av brunnar för uttag av vatten är förbjudet i den primära zonen. Även i Rådanevors kvarstår förbudet</p>
--	---

Länsstyrelsen	
Länsstyrelsen	<p>Länsstyrelsen har yttrat sig skriftligt i tidigt samrådsskede (2016-06-09). Sweco har i vissa delar reviderat och kompletterat förslaget, samt i ett PM 2016-09-12 (Bilaga 6) kommenterat vilka bedömningar som ligger till grund för att vissa av länsstyrelsens synpunkter inte arbetats in i förslagen.</p> <p>Synpunkter på det tekniska underlaget För samtliga skyddsområden har den specifika avrinningen hämtats från "SMHI runoff map för åren 1931-1960". Det borde finnas uppgifter som baseras på senare tidsserier.</p> <p>I övrigt hänvisar Länsstyrelsen till relevanta delar i tidigare yttrande.</p> <p>Synpunkter på föreslagna skyddsföreskrifterna Begreppet under uppsikt (2§) bör definieras. Likaså begreppen impregneringsmedel, lösningsmedel och miljöfarliga kemiska produkter (3§). Länsstyrelsen anser det mer praktiskt och fullt rimligt att förbjuda all fordonstvätt med undantag för avspolning med enbart kallt vatten eller tvätt i anläggning som miljöprövats genom anmälan eller tillståndsansökan enligt miljöbalken (4§). I undantaget gällande schaktning, grävning (16§) används prepositionen med vilket språkligt sett bedöms passa mindre bra.</p>

	<p>Övriga synpunkter Enligt länsstyrelsens mening är det av stor vikt att kommunen registrerar alla aktiva (även fungerande reservvattentäkter) i SGU:s vattentäktsarkiv samt regelbundet rapporterar in sina råvattenanalyser.</p> <p>Synpunkter på Rösäters vattenskyddsområde Återfinns i Bilaga 5b</p> <p>Synpunkter på Stigens vattenskyddsområde Återfinns i Bilaga 5c</p> <p>Synpunkter på Rådanevors vattenskyddsområde Återfinns i Bilaga 5d</p> <p>Synpunkter på Gatersbyns vattenskyddsområde Återfinns i Bilaga 5e</p>
<p>Västvattens bemötande</p>	<p>Sweco har uppdaterat det tekniska underlaget utifrån vattenbalansberäkningar för år 1981-2010 (SMHI vattenwebb) (Rev 9)</p> <p>Föreskrift 2§ Petroleumprodukter har reviderats (Rev 10) så att det står "Undantag gäller befintlig lagring som har sekundärt skydd".</p> <p>Hälso- och miljöfarliga produkter definieras i skyddsföreskrifternas ordlista vilka inkluderar begreppen impregneringsmedel, lösningsmedel och miljöfarliga kemiska produkter. Västvatten ändrar till "Miljöfarliga kemiska produkter" i ordlistan för att det ska stämma överens med rubriken för §3. (Rev 11)</p> <p>Gällande föreskrift (§4) om fordonstvätt så har Västvatten reviderat i föreskriften och förbjudit fordonstvätt i primär och sekundär zon (Rev 1)</p> <p>Föreskrift 16C§ har reviderats "med" till "av" (Rev 12)</p> <p>Västvatten avser att registrera de av Färgelandas aktiva vattentäkter i SGU:s vattentäktsarkiv som inte redan är registrerade där.</p>

12 (14)

SAMRÅDSREDOGÖRELSE: BILAGA 5A
2018-03-07

Norra Älvsborgs Räddningstjänstförbund (NÄRF)	
Norra Älvsborgs Räddningstjänstförbund (NÄRF)	Räddningstjänsten har inget att erinra. Dock bör Västvatten leverera GIS-underlag till Räddningstjänsten över dessa områden.
Västvattens bemötande	Västvatten avser att leverera GIS-underlag till Räddningstjänsten när Färgelandas skyddsområdena har fastslagits.

SGU	
SGU	SGU har tidigare yttrat sig i ärendet (22:e juni 2016, SGUs dnr 33-1019/2016,yttrandet bifogas), men då till Sweco Environment AB vilka är konsulter åt Färgelanda vatten. De synpunkter på handlingarna som framfördes av SGU i det tidigare yttrandet har omhändertagits och förtydligats på ett bra sätt. Synpunkter på Gatersbyns vattenskyddsområde Återfinns i Bilaga 5e
Västvattens bemötande	---

Statens geotekniska institut (SGI)	
SGI	SGI noterar att vattentäkterna i Gatersbyn 2 samt Stigen berörs av områden som har förutsättningar för spontana skred. Vi uppfattar att vattentäkterna har funnits en längre tid tillbaka, men vill ändå peka på vikten av att eventuell omgivningspåverkan från vattenuttagen följs upp och att skredrisken beaktas i markanvändningen. SGI avstår för övrigt från att yttra sig i ärendet då markmiljö eller geotekniska säkerhetsfrågor inte primärt berörs.
Västvattens bemötande	Se Bilaga 5c och Bilaga 5e för bemötande om Gatersbyn 2 och Stigens vattenskyddsområden.

Skogsstyrelsen	
Skogsstyrelsen	Synpunkter på föreslagna skyddsföreskrifter: I samtliga paragrafer med rubriken Timmer mm kan man förstå att GROT upplag inkluderas i begreppet "och liknade". GROT-upplag är vanligt när markägaren väljer att sälja grenar och toppar som biobränsle. Det är också vanligt att detta ligga som upplag under en

	<p>längre period. Det kan därför vara förtydligande om begreppet nämns i föreskrifterna, om det avser att också gälla GROT-upplag.</p> <p>I övrigt har vi inte att erinra.</p>
<i>Västvattens bemötande</i>	<i>Västvatten har valt att lägga till begreppet grot i föreskrift § 10 samt i Bilaga A (definitioner av begrepp) till skyddsföreskrifterna. (Rev 13)</i>

Trafikverket	
Trafikverket	<p>Synpunkter på Rösätters vattenskyddsområde</p> <p>Återfinns i Bilaga 5b</p> <p>Synpunkter på Stigens vattenskyddsområde</p> <p>Återfinns i Bilaga 5c</p> <p>Synpunkter på Rådanevors vattenskyddsområde</p> <p>Återfinns i Bilaga 5d</p> <p>Synpunkter på Gatersbyns vattenskyddsområde</p> <p>Återfinns i Bilaga 5e</p>
<i>Västvattens bemötande</i>	---

14 (14)

SAMRÅDSREDOGÖRELSE: BILAGA 5A
2018-03-07

SAMRÅDSREDOGÖRELSE: BILAGA 5B

Specifika yttrande avseende Rösäters vattenskyddsområde

UPPDRAG Färgelanda VSO	UPPDRAGSLEDARE Kristina Haglund	DATUM 2018-03-07
UPPDRAGSNUMMER 13002491	UPPRÄTTAD AV Kristina Haglund	

Inkomna yttranden från fastighetsägare, verksamhetsutövare och myndigheter samt Västvattens bemötanden på dessa yttranden

Dalslands miljönämnd	
Dalslands miljönämnd	Miljökontoret tillstyrker förslaget.
Västvattens bemötande	---

LRF Västra Götaland/Färgelanda	
LRF Västra Götaland/Färgelanda	<p>Skyddsområden: Det finns anledning att ifrågasätta indelningen av de olika zonerna för de olika vattentäkterna. I några vattentäkter finns mäktiga lerlager, t.ex. i Rösäter. Här finns inte någon anledning att ha så omfattande skyddsföreskrifter eftersom det mäktiga lerlagret skyddar vattentäkten vilket också står i det tekniska underlaget. Det kan därför finnas anledning att skilja på dessa områden genom att skapa sekundär zon A och B. Detta tillvägagångssätt har Västvatten tillämpat tidigare i Munkedal. Överlag är det inga direkt djuplodande analyser över skyddsområdets avgränsning.</p> <p>Teknisk beskrivning: Det behöver utredas om Rösäters vattentäkt står i direkt kontakt med Högsäters grundvattentäkt.</p>
Västvattens bemötande	<p><i>Framtagandet av vattenskyddsområdet har följt gängse praxis och metodik och är därmed framtagna med myndigheternas stöd. Avstämning har skett med SGU som är Sveriges expertmyndighet för grundvatten.</i></p> <p><i>I Rösäter har hänsyn tagits till de mäktiga lerlagren i väster och det är endast en liten del av skyddsområdet som är förlagd på områden med</i></p>

1 (6)

Sweco
Södergatan 1
SE-462 34 Vänersborg, Sverige
Telefon +46 (0)521 57 55 50
Fax +46 (0)521 65510
www.sweco.se

Sweco Environment AB
Org.nr 556346-0327
Styrelsens säte: Stockholm

Kristina Haglund
Miljökonsult
Vänerborg
Telefon direkt +46 (0)521 57 55 55
Mobil +46 (0)725 41 16 55
kristina.haglund@sweco.se

	<p>lera. Både den primära och sekundära skyddszonen syftar till att skydda isälvsavlagringen där nybildning av grundvattnet sker. Angående vattenskyddsområden i Munkedals kommun som LRF hänvisar till så skiljer sig förutsättningarna mellan de olika vattenskyddsområdena. Exempelvis Håby och Dingle, Munkedal kommun består till stor del av mäktiga lerlager vilket möjliggör mindre restriktiva skyddsföreskrifter. Västvatten anser det motiverat med en primär och sekundär skyddszon för Röster. Dock avser Västvatten att ändra skyddsområdets gräns i väster så att den primära och sekundära zonen sammanfaller i samma linje (Rev 14). Syftet är att förenkla och förtydliga vattenskyddsområdets gränser.</p> <p>När det gäller eventuell hydraulisk kommunikation mellan vattentäkten i Högsäter och vattentäkten i Rösäter visar undersökningsborringar att någon sådan kontakt med stor säkerhet inte finns. Finkorniga jordarter som lera och silt begränsar kontakten mot norr. Isälvsavlagringen i Rösäter är sannolikt begränsad till vad som anges på SGU:s jordartskarta. Dessutom finns höga berglägen i ungefär öst-västlig riktning som begränsar kontakten.</p>
--	---

Länsstyrelsen	
Länsstyrelsen	<p>Synpunkter på det tekniska underlaget:</p> <p>I underlaget för Rösäter vattentäkt står på sidan 20 följande ” Hela isälvsavlagringen vid tingskullen föreslås därför ligga inom ett primärt skyddsområde för att kunna omfattas av hårdare restriktioner”. Den primära zonen omfattar dock inte hela Tingskullen.</p>
Västvattens bemötande	<p>Det som avses är isälvmaterial vid Tingskullen som går i dagen. Detta står tidigare i stycket men inte i den sista meningen. Stycket kommer att förtydligas. (Rev 15)</p>

Trafikverket; TRV 2016/97905	
Trafikverket	<p>Kommunen säkerställer att skyddsföreskrifter och insatser genomförs i samråd med Trafikverket i händelse av att en olycka sker på väg 172 med utsläpp av kemikalier eller drivmedel som riskerar att förorenar grundvattentäkten. Utsläpp av kemikalier eller drivmedel kommer att kunna påverka grundvattnet under lång tid.</p> <p>Enligt Länsstyrelsens policy ska en riskanalys utföras för åtgärd som ligger inom 150 m från denna typ av trafikled. Trafikverket anser att Räddningstjänstens eventuella synpunkter på vattenskyddsområdet ska inhämtas och beaktas.</p> <p>För att kunna upprätthålla funktion och standard på det statliga vägnätet förutsätter Trafikverket att normalt underhåll och skötsel inom vägområdet tillåts.</p>

2 (6)

SAMRÅDSREDOGÖRELSE: BILAGA 5B
2018-03-07

	<p>Trafikverket framhålla att åtgärder som påkallas på det allmänna transportnätet som en konsekvens av det föreslagna vattenskyddsområdet, ska utredas, projekteras och finansieras av kommunen i samråd med Trafikverket som beslutar i frågorna.</p>
Västvattens bemötande	<p><i>Räddningstjänsten har deltagit i samrådet men har inte haft några synpunkter.</i></p> <p><i>Västvatten bedömer att normalt underhåll och skötsel på väg 172 kan ske i enlighet med föreslagna vattenskyddsföreskrifter.</i></p> <p><i>Enligt 4§ i väglagen ska tillbörlig hänsyn tas till enskilda intressen och till allmänna intressen, såsom trafiksäkerhet, miljöskydd, naturvård och kulturmiljö. Trafikverket är således skyldig att vidta de skyddsåtgärder som kan krävas till följd av vattenskyddsområdet. Västvatten tolkar Trafikverkets yttrande att kommunen ska bekosta en riskvärdering bekräftande vilka risker som finns och vilka skyddsåtgärder som kan krävas. Trafikverket ska dock stå för kostnaderna för dessa åtgärder menar Västvatten.</i></p>

Ulf Jonasson, representant Rösäter 1:3	
Ulf Jonasson	<p>Sammanfattning av Ulf Jonassons synpunkter:</p> <p>Jag anser mig ha ganska bra koll på vatten omkring hela Rösäterdalen och vill nog säga att jag är den som verkligen kan vattenflöden där. Anser att Sweco lurat, och lurar Färgelanda kommun på förmodligen ansevärd belopp när det påstår sig utrett vattenvägarna men det enda de gjort är att tittat lite på en karta och förmodligen lagt ut texten väl. Enligt min åsikt vet det inte ett skit. Högsätters primära och sekundära vattentäkter verkar som kommunicerande kärl och ingen avgränsning finns däremellan. Jag har i mitt arbete gjort en hel del markarbeten längs Rösäterdalen och en gemensam nämnare är att det är vatten överallt. Det som ansågs vara avskiljande berg har befunnits vara extremt poröst och det är vatten överallt.</p> <p>En annan sak jag reagerade mot var på ett informationsmöte 161205 var att när jag läste igenom Swecos förslag till förbud inom primära skyddsområdet var att det skulle införas förbud mot pålning och sponning i området. Jag undrade hur det tänkte eftersom det behovet skulle aldrig uppkomma i en dylik grusås men då framom det att hela konceptet var endast klippt och klistrat från andra skyddsområden så man kan alltså konstatera att även hör förekommer ett bedrägeri eftersom inget arbete som gjorts gäller Rösäter specifikt utan bara taget från vad som brukar vara praxis.</p>

	<p>I delar av det primära skyddsområdet, dvs i den nedlagda grusgropen fanns betydande mängder bly och koppar efter att denna använts som skjutbana mellan typ-52 till -94.</p> <p>Under tiden vattentäkten funnits så har det drivits ett fullskaligt jordbruk med betande djur, spridning av stallgödsel och konstgödsel men inget har ju märkt på vattenproverna. Till detta ju den kända förekomsten av stora mängder bly och koppar endast någon meter ovan grundvattennivån, de som känner till Rösäter vet att botten av grusgropen är grundvattennivån. Känns ju som väldigt märkligt att det helt plötsligt skulle vara en risk när motsatsen redan är bevisad, men detta beror förmodligen på att Sweco har ingen aning om var tillrinningsområdet till vattentäkten finns och därför luras kommunens representanter till att ta ett beslut på felaktiga grunder. Ett sätt att få svar på vitt vore att genomföra en fullständig geoteknisk undersökning av vattenkonsultföretag som utses opartiskt av t.ex. LRF men då måste denna göras från skjutbanan vid Gudhemsbacken till Högsäters kyrka. Jag vet att detta är ett stort projekt till stor kostnad men jag hoppas ju kommunen månar om högsätersbornas bästa genom att försäkra sig om att det verkligen är en reservvattentäkt de levererar.</p> <p>Mitt förslag är att låta vattentäkten i Rösäter vara kvar och jag förstår om politiker och annat måste visa dådkraft. Gör därför följande skyddsområden: det inhägnade området vid pumpstationen blir primärt skyddszon, en meter utanför blir sekundärt. Sen lovar jag personligen att gräva ett schakt in till ragenrudssjön så att Högsätersborna kan få en riktig reservvattentäkt.</p>
<p><i>Västvattens bemötande</i></p>	<p><i>Västvatten beklagar att Ulf Jonasson anser det tekniska underlaget vara dåligt underbyggt. Framtagandet av vattenskyddsområdena har följt Naturvårdsverkets riktlinjer och är därmed framtagna med myndigheternas stöd. Avstämning har även skett med Sveriges Geologiska Undersökning (SGU) som är Sveriges expertmyndighet för grundvatten.</i></p> <p><i>Färgelanda kommun baserar sin vattenförsörjning på uttag av grundvatten ur ett antal grundvattentäkter. Sedan länge har det varit känt att det inte finns någon större reservkapacitet i försörjningssystemet, inte bara i Högsäter. Flera utredningar för att finna reservvatten har utförts vid olika tidpunkter och på olika platser i kommunen. Redan 1976 utfördes geohydrologiska undersökningar vid Högsäter (6 undersökningsborrningar 50 mm) som sedan fortsatte i Gudhem 1989 (3 undersökningsborrningar 50 mm, ODEX-brunn 165 mm som provpumpades under 72 dygn). Resultaten från dessa undersökningar gav positiva indikationer och undersökningarna återupptogs 2002 och inriktades på Rösäter (4 undersökningsborrningar 50 mm, ODEX-brunn 194 mm som provpumpades under 83 dygn). Dessa resultat låg sedan till grund för en tillståndsansökan hos</i></p>

4 (6)

SAMRÅDSREDOGÖRELSE: BILAGA 5B
2018-03-07

	<p><i>Miljödomstolen som gav tillstånd och för att avgränsa vattenskyddsområdet (VSO). En remissinstans var SGU som inte hade något att erinra. Sammanfattningsvis är de hydrogeologiska förhållandena i området väl undersökta och resultaten ligger till grund för skyddsområdets utsträckning som inte enbart grundas på kartstudier som Ulf Jonasson felaktigt anför vid upprepade tillfällen.</i></p> <p><i>När det gäller eventuell hydraulisk kommunikation mellan huvudvattentäkten i Högsäter och reservvattentäkten i Rösäter visar undersökningsborrningar att någon sådan kontakt med stor säkerhet inte finns. Finkorniga jordarter som lera och silt begränsar kontakten mot norr. Isälvsavlagringen i Rösäter är sannolikt begränsad till vad som anges på SGU:s jordartskarta. Dessutom finns höga berglägen i ungefär öst-västlig riktning som begränsar kontakten. Bergarten utgörs av gnejs som inte är en "porös" bergart men genomsätts som alla bergarter av mer eller mindre vattenförande sprickzoner. Gnejsens vattenförande förmåga är sannolikt inte bättre i detta område än vad som är normalt, d v s relativt dåliga hydrauliska egenskaper. Västvatten har med grund ovanstående resonemang inte för avsikt att utföra nya geohydrologiska undersökningar i Rösäter.</i></p> <p><i>Västvatten vill påpeka att LRF inte är en oberoende instans. LRF har vid flera tillfällen anlitat Sweco som hydrogeologiskt sakkunnig i olika sammanhang.</i></p> <p><i>Ulf Jonasson beskriver att den f.d. grustäkten har använts som skjutbana och ett fullskaligt jordbruk har bedrivits i den primära zonen utan att föroreningar har kunnat påvisats i vattenproverna. Det kan nämnas att Rösäters grundvatten är påverkat av bly enligt 2016 års analysresultat (blyhalten hamnar i klass 3 av totalt 5 klasser i SGU:s bedömningsgrunder). Blyhalten betraktas dock som tjänligt ur dricksvattensynpunkt. I övriga vattentäkter i Färgelanda (Rådanefors, Stigen och Gatersbyn) ligger blyhalten i klass 1. Den högre halten av bly i Rösäter jämfört med andra vattentäkter i Färgelanda kan härstamma från den f.d. skjutbanan i den närliggande grustäkten.</i></p> <p><i>Det kan anses byråkratiskt att införa regler och restriktioner för att skydda ett tillsynes rent vatten. Syftet med vattenskyddsområden är dock att skydda vattentäkter i ett långsiktigt perspektiv – ett flergenerationsperspektiv. Diffusa föroreningskällor, som jordbruk, har ofta en långsiktig påverkan på mark, yt- och grundvatten och är svåra att åtgärda. Därför upprättas skyddsföreskrifter för hantering av naturgödsel och bekämpningsmedel enligt Naturvårdsverkets Handbok om vattenskyddsområden. När en förorening väl upptäcks i grundvattnet är det således försent och visar att skyddet varit otillräckligt.</i></p> <p><i>Västvatten har efter synpunkter från Ulf Jonasson och andra instanser gjort flera revideringar i skyddsföreskrifterna som berör Rösäter och de</i></p>
--	---

5 (6)

	<p><i>andra vattenskyddsområden. Revideringarna berör skyddsföreskrifterna avseende växtnäringsämnen (§6) och djurhållning (§7) samt anläggningar för uttag av vatten (rev nr 5, 6, 7 och 8). Vidare avser att Västvatten att ändra den primära och sekundära zonens västliga gräns så att den sammanfaller i samma linje (Rev 14). Syftet är att förenkla och förtydliga vattenskyddsområdets gränser.</i></p> <p><i>Angående 16D§ så står det i skyddsföreskrifterna att pålning och sponning inte får utföras utan tillstånd. I den primära skyddszonen förekommer lera och även om det idag verkar osannolikt med ny bebyggelse på detta område så anser Västvatten att paragrafen kan stå kvar.</i></p> <p><i>Vid samrådsmöten ställde Ulf Jonasson frågan om en möjlig väg skulle vara att utföra avrinningsdiken för att minska påverkan av jordbruksverksamheten på vattentäkten. Västvatten ser inte detta som en lämplig lösning.</i></p>
--	---

6 (6)

 SAMRÅDSREDOGÖRELSE: BILAGA 5B
 2018-03-07

SAMRÅDSREDOGÖRELSE: BILAGA 5C

Specifika yttranden avseende Stigens vattenskyddsområde

UPPDRAG Färgelanda VSO	UPPDRAGSLEDARE Kristina Haglund	DATUM 2018-03-07
UPPDRAGSNUMMER 13002491	UPPRÄTTAD AV Kristina Haglund	

Inkomna yttranden från fastighetsägare, verksamhetsutövare och myndigheter samt Västvattens bemötanden på dessa yttranden

Dalslands miljönämnd	
Dalslands miljönämnd	Vattentäkten är den enda för Stigens samhälle. Skyddsvärdet är mycket stort. Reservvatten saknas, men anges i handlingarna kunna ordnas genom att förbindelsen ordnas mellan Stigen och Färgelanda, men i dagsläget uppges sådan vattenledning ej planeras. Om ledning läggs så kan Stigens vattentäkt även vara reserv för Färgelanda samhälle. På så sätt skulle ömsesidig nytta uppnås. Miljökontoret anser därför att Färgelanda kommun och Västvatten bör ordna en dricksvattenledning mellan Färgelanda och Stigen. Enligt uppgift från kommunen planeras nu för en gång- och cykelväg mellan Stigen och Färgelanda, vilket bör vara ett lämpligt tillfälle att även ordna med dricksvattenledning för framtida behov.
Västvattens bemötande	<i>Frågan om en dricksvattenledning mellan Stigen och Färgelanda har varit uppe många gånger för diskussion. Tyvärr är det inte ekonomiskt möjligt i dagsläget för Färgelanda Vatten AB.</i>

LRF Västra Götaland/Färgelanda	
LRF Västra Götaland/Färgelanda	<p>Teknisk beskrivning: Det är omotiverat med en tertiär skyddszon vid Stigens vso och den kan därför tas bort.</p> <p>Skyddsföreskrifter:</p> <p>§5 Bekämpningsmedel: Om den tertiära zonen kvarstår i Stigen vso så anser vi inte att tillståndsplikt är nödvändig i denna zon. Det brukar i regel inte föreskrivas tillståndsplikt i tertiär zon för ytvattentäkter.</p>

1 (3)

Sweco
Södergatan 1
SE-462 34 Vänersborg, Sverige
Telefon +46 (0)521 57 55 50
Fax +46 (0)521 65510
www.sweco.se

Sweco Environment AB
Org.nr 556346-0327
Styrelsens säte: Stockholm

Kristina Haglund
Miljökonsult
Vänerborg
Telefon direkt +46 (0)521 57 55 55
Mobil +46 (0)725 41 16 55
kristina.haglund@sweco.se

<p>Västvattens bemötande</p>	<p>Västvatten anser att en tertiär skyddszon är motiverad eftersom en del av nybildningen i vattentäkten kommer från inducerad infiltration från Bovattnet. SGU har i ett tidigt samråd bedömt denna gränsdragning som rimlig. I tidigare förslag var den tertiära zonen bredare och har minskats under arbetes gång.</p> <p>I handboken för vattenskyddsområden (2010:5) står det att reglering kan ske inom den tertiära zonen för att säkerhetsställa det långsiktiga skyddet av vattentäkten. Användning av bekämpningsmedel bedöms kunna påverka ytvattnet under en längre tid och regleras därför i 5§ Bekämpningsmedel i skyddsföreskrifterna.</p>
------------------------------	---

Trafikverket; TRV 2016/97905	
Trafikverket	<p>Kommunen säkerställer att skyddsföreskrifter och insatser genomförs i samråd med Trafikverket i händelse av att en olycka sker på väg 173 med utsläpp av kemikalier eller drivmedel som riskerar att förorenar grundvattentäkten. Utsläpp av kemikalier eller drivmedel kommer att kunna påverka grundvattnet under lång tid.</p> <p>Trafikverket anser att Räddningstjänstens eventuella synpunkter på vattenskyddsområdet ska inhämtas och beaktas.</p> <p>För att kunna upprätthålla funktion och standard på det statliga vägnätet förutsätter Trafikverket att normalt underhåll och skötsel inom vägområdet tillåts.</p> <p>Trafikverket framhåller att åtgärder som påkallas på det allmänna transportnätet som en konsekvens av det föreslagna vattenskyddsområdet, ska utredas, projekteras och finansieras av kommunen i samråd med Trafikverket som beslutar i frågorna.</p>
Västvattens bemötande	<p>Räddningstjänsten har deltagit i samrådet men har inte haft några synpunkter.</p> <p>Västvatten bedömer att normalt underhåll och skötsel på väg 173 kan ske i enlighet med föreslagna vattenskyddsföreskrifter.</p> <p>Enligt 4§ i väglagen ska tillbörlig hänsyn tas till enskilda intressen och till allmänna intressen; såsom trafiksäkerhet, miljöskydd, naturvård och kulturmiljö. Trafikverket är således skyldig att vidta de skyddsåtgärder som kan krävas till följd av vattenskyddsområdet. Västvatten tolkar Trafikverkets yttrande att kommunen ska bekosta en riskvärdering beträffande vilka risker som finns och vilka skyddsåtgärder som kan krävas. Trafikverket ska dock stå för kostnaderna för dessa åtgärder menar Västvatten.</p>

2 (3)

SAMRÅDSREDOGÖRELSE: BILAGA 5C
2018-03-07

Länsstyrelsen	
Länsstyrelsen	<p>Synpunkter på det tekniska underlaget:</p> <p>När det gäller vattentäkten Stigen fanns i tidigare förslag till skyddszoner en viss marginal till isälvsavlagringens utbredning på jordartskartan vilket länsstyrelsen fann positivt.</p>
Västvattens bemötande	<p><i>SGU hade synpunkter på den tidigare gränsdragningen och gränsen har därför gjorts om inför samrådsutskicket. SGU påpekade att det sekundära skyddsområdet centralt i väster var mycket smalt och föreslog att det skulle göras bredare eller skapa en nordlig och en sydlig sekundär del. Sweco valde det senare alternativet.</i></p>

Statens geotekniska institut (SGI)	
SGI	<p>SGI noterar att vattentäkterna i Gatersbyn 2 samt Stigen berörs av områden som har förutsättningar för spontana skred. Vi uppfattar att vattentäkterna har funnits en längre tid tillbaka, men vill ändå peka på vikten av att eventuell omgivningspåverkan från vattenuttagen följs upp och att skredrisken beaktas i markanvändningen.</p>
Västvattens bemötande	<p><i>Västvatten är medvetna om att området där vattentäkten ligger har karterats som ett område som har förutsättningar för spontana skred. Det finns dock inga planer att leta efter en ny vattentäkt. I dagsläget registreras vattenuttaget kontinuerligt i Stigens vattentäkt. Färgelanda Vatten AB har för avsikt att installera divers i kommunens samtliga uttagsbrunnar för att kontrollera grundvattennivåerna.</i></p>

SAMRÅDSREDOGÖRELSE: BILAGA 5D

Specifika yttranden avseende Rådanefors vattenskyddsområde

UPPDRAG Färgelanda VSO	UPPDRAGSLEDARE Kristina Haglund	DATUM 2018-03-07
UPPDRAGSNUMMER 13002491	UPPRÄTTAD AV Kristina Haglund	

Inkomna yttranden från fastighetsägare, verksamhetsutövare och myndigheter samt Västvattnens bemötanden på dessa yttranden

Dalslands miljönämnd	
Dalslands miljönämnd	<p>Vattentäkten är den enda för Rådanefors. Täkten togs i drift 2002 har god kapacitet och försörjer för närvarande endast 17 hushåll och 1 verksamhet. Reservvattnet ombesörjs genom att dricksvattnet kan transporteras i tankar till Rådanefors vid behov.</p> <p>Beträffande riskerna för vattentäkten så framgår av handlingarna att i en av de avloppsdammar som ingår i kommunens avloppsreningsanläggning, vilket ligger nära vattentäkten, "finns en risk att spillvatten infiltrerar ned i berget och kan påverka grundvattenkvaliteten". Miljökontoret rekommenderar att kompletterande mikrobiologisk provtagning bör övervägas (t.ex. virus). Vidare står i remitterade materialet att "för att helt eliminera risken för påverkan bör dammarna vara helt täta eller avvecklas". Som åtgärd anges följande, "genom att utföra aktiv tillsyn inom vattenskyddsområdet med tillräcklig frekvens bör bedömda risker kunna elimineras".</p> <p>Miljökontoret anser inte att detta är tillräckligt beträffande risken från avloppsreningsanläggningen. Eftersom avloppsreningen sedan ett antal år utförs av en privat aktör, enligt ett alternativt behandlingskoncept, så bör kommunen istället, tillsammans med Västvatten, ta ställning till om detta ska fortsätta eller om kommunen/Västvatten ska återta driften av reningsverket och dammarna avvecklas. Den i handlingarna nämnda risken för att spillvatten kan infiltrera ned i berget och påverka grundvattenkvaliteten, kan innebära krav på extra skyddsåtgärder för avloppsreningsanläggningen.</p>
Västvattnens bemötande	<p>Västvatten delar Dalslands miljö- och energinämnds analys om vattentäkten i Rådanefors och har skickat vidare synpunkterna till Färgelanda kommun. I dagsläget ingår mikrobiologisk analys av råvattnet.</p>

1 (3)

Sweco
Södergatan 1
SE-462 34 Vänersborg, Sverige
Telefon +46 (0)521 57 55 50
Fax +46 (0)521 65510
www.sweco.se

Sweco Environment AB
Org.nr 556346-0327
Styrelsens säte: Stockholm

Kristina Haglund
Miljökonsult
Vänersborg
Telefon direkt +46 (0)521 57 55 55
Mobil +46 (0)725 41 16 55
kristina.haglund@sweco.se

	<i>Avseende krav på extra skyddsåtgärder för avloppsreningsanläggningen så anser Västvatten att det ingår i den nuvarande tillsynen som Dalslands miljö- och energikontor ansvarar för.</i>
--	---

Länsstyrelsen	
Länsstyrelsen	<p>Synpunkter på det tekniska underlaget:</p> <p>Av underlaget för Rådanefors framgår att gränsen för sekundär går 10 meter ut i sjön Bruksviken vilket bedöms som ett tillräckligt stort säkerhetsavstånd. Någon motivering till detta redovisas inte.</p>
Västvattens bemötande	<i>Västvatten avser att ändra den sekundära gränsen så att den går i strandlinjen. Det blir en tydligare gränsdragning och skyddsföreskrifterna är anpassade till verksamheter på land (Rev 16).</i>

Jan och Barbara Sandell, Mellområdene 1:17	
Jan och Barbara Sandell	<p>Synpunkter på förslag till skyddsföreskrifter:</p> <p>Fordonstvätt med biologiskt lätt nedbrytbara rengöringsmedel bör ej kräva tillstånd i sekundär skyddszon.</p> <p>Spridning av stallgödsel för trädgårdsodling för hushållets eget behov bör ej kräva tillstånd i sekundär skyddszon.</p> <p>Angående tekniskt underlag:</p> <p>Det inger oro att avloppsreningsverket och behandlingsdammarna utpekats som en risk för vattentäkten. Som anslutna till dricksvattennätet anser vi att skyddet av dricksvattnet måste prioriteras. I handlingarna står att det finns risk att spillvatten från en av dammarna infiltrerar ned i berget och kan påverka grundvattenkvaliteten och att dammarna bör vara helt täta eller avvecklas. Hur används dessa avloppsdammar idag? Är den nya avloppsreningsmetodik som infördes fortfarande igång? Har detta utvärderats? Som VA-abonment vore det intressant med information om detta. Vi förutsätter att Västvatten och kommunen tar ställning till vilka åtgärder som bör vidtas för att eliminera risken för dricksvattnets kvalitet.</p>
Västvattens bemötande	<p><i>Västvatten har beslutat att revidera föreskrift (§3) fordonstvätt och förbjuda fordonstvätt inom primär och sekundär skyddszon (Rev 1). Detta blir tydligare och innebär mindre administration. Biltvätt bör ske i tvätthall som är avsedd för detta.</i></p> <p><i>Västvatten avser att förtydliga i skyddsföreskriften för Rådanefors samt de övriga tre vattenskyddsområdena att undantag ska gälla för hantering som motsvarar årlig skötsel av privat tomtmark. (Rev 17).</i></p> <p><i>Angående oron kring dricksvattnets kvalitet p.ga närheten till avloppsreningsverket så har synpunkterna skickats vidare till Färgelanda kommun och Dalslands miljö- och energiförbund som är huvudman respektive tillsynsmyndighet.</i></p>

2 (3)

SAMRÅDSREDOGÖRELSE: BILAGA 5D
2018-03-07

Trafikverket; TRV 2016/97905	
Trafikverket	<p>Kommunen säkerställer att skyddsföreskrifter och insatser genomförs i samråd med Trafikverket i händelse av att en olycka sker på väg 173 med utsläpp av kemikalier eller drivmedel som riskerar att förorenar grundvattentäkten. Utsläpp av kemikalier eller drivmedel kommer att kunna påverka grundvattnet under lång tid.</p> <p>Enligt Länsstyrelsens policy ska en riskanalys utföras för åtgärd som ligger inom 150 m från denna typ av trafikled. Trafikverket anser att Räddningstjänstens eventuella synpunkter på vattenskyddsområdet ska inhämtas och beaktas.</p> <p>För att kunna upprätthålla funktion och standard på det statliga vägnätet förutsätter Trafikverket att normalt underhåll och skötsel inom vägområdet tillåts.</p> <p>Trafikverket framhåller att åtgärder som påkallas på det allmänna transportnätet som en konsekvens av det föreslagna vattenskyddsområdet, ska utredas, projekteras och finansieras av kommunen i samråd med Trafikverket som beslutar i frågorna.</p>
Västvattens bemötande	<p><i>Räddningstjänsten har deltagit i samrådet men inte haft några synpunkter.</i></p> <p><i>Västvatten bedömer att normalt underhåll och skötsel på väg 173 kan ske i enlighet med föreslagna vattenskydds-föreskrifter.</i></p> <p><i>Enligt 4§ i väglagen ska tillbörlig hänsyn tas till enskilda intressen och till allmänna intressen, såsom trafiksäkerhet, miljöskydd, naturvård och kulturmiljö. Trafikverket är således skyldig att vidta de skyddsåtgärder som kan krävas till följd av vattenskyddsområdet. Västvatten tolkar Trafikverkets yttrande att kommunen ska bekosta en riskvärdering beträffande vilka risker som finns och vilka skyddsåtgärder som kan krävas. Trafikverket ska dock stå för kostnaderna för dessa åtgärder menar Västvatten.</i></p>

SAMRÅDSREDOGÖRELSE: BILAGA 5E

Specifika yttrande avseende Gatersbyns vattenskyddsområde

UPPDRAG Färgelanda VSO	UPPDRAGSLEDARE Kristina Haglund	DATUM 2018-03-07
UPPDRAGSNUMMER 13002491	UPPRÄTTAD AV Kristina Haglund	

Inkomna yttranden från fastighetsägare, verksamhetsutövare och myndigheter samt Västvattens bemötanden på dessa yttranden

Dalslands miljönämnd	
Dalslands miljönämnd	Vattenskyddsintresset står i konflikt med de påverkande verksamheter som finns inom föreslaget vattenskyddsområde (väg 173, bilverkstad, industri m.m.). Ur denna aspekt är vattentäkstens lokalisering inte lämplig. Täkten anges vara reservvattentäkt med begränsad kapacitet. Det är viktigt att kommunen är medveten om att bildande av vattenskyddsområden kan innebära krav på externa skyddsåtgärder för befintliga verksamheter. Förslaget till föreskrifter innebär också att ett förbud mot anläggande av bergvärmepump för ett inte obetydligt antal fastigheter.
Västvattens bemötande	<p><i>Västvatten är medvetna om att vattentäkten står i konflikt med andra verksamheter. Behovet av kommunalt dricksvatten måste dock väga tungt och eftersom vattentäkten används emellanåt idag anser Västvatten och Färgelanda vatten att vattentäkten måste skyddas med ett vattenskyddsområde.</i></p> <p><i>Västvatten har informerat Färgelandas kommunstyrelse och kommunfullmäktige om bildandet av vattenskyddsområdet kring Gatersbyn 2 och redovisat hur skyddsföreskrifterna kommer att formuleras. Kommunfullmäktige har gett sitt godkännande att gå vidare med arbetet för bildandet av vattenskyddsområdet.</i></p> <p><i>Angående bergvärmepumpar så står det i 17§ i skyddsföreskrifterna att nyetablering av anläggning för lagring och utvinning är tillståndspliktigt. Det kommer således inte att vara förbjudet att anlägga bergvärmepumpar i den sekundära zonen där bostadshus finns. Däremot ställer sig Västvatten frågande till nämndens resonemang om att föreskriften påverkar många fastighetsägare. Det faktum att en föreskrift påverkar flera fastighetsägare kan aldrig vara en anledning att inte införa den, utan är bara en indikation på en betydlig riskminskning</i></p>

1 (6)

Sweco
Södergatan 1
SE-462 34 Vänersborg, Sverige
Telefon +46 (0)521 57 55 50
Fax +46 (0)521 65510
www.sweco.se

Sweco Environment AB
Org.nr 556346-0327
Styrelsens säte: Stockholm

Kristina Haglund
Miljökonsult
Vänersborg
Telefon direkt +46 (0)521 57 55 55
Mobil +46 (0)725 41 16 55
kristina.haglund@sweco.se

	<i>för vattentäkten. Möjligheten att anlägga bergvärmepump kan heller inte anses vara en rättighet för en fastighetsägare utan är bara ett av flera alternativ till effektiv uppvärmning av fastigheter.</i>
--	--

Länsstyrelsen	
Länsstyrelsen	I grundvattenprover från Gatersbyn har i grundvattnet påvisats alifater (C16-C35) och länsstyrelsen anser att det bör rekommenderas att kommunen utreder källan till detta.
<i>Västvattens bemötande</i>	<i>Västvatten har informerat Dalslands miljö- och energikontor om det påvisade halterna av alifater (C16-C35) i grundvattnet vid Gatersbyn,</i>

Statens geotekniska institut (SGI)	
SGI	SGI noterar att vattentäkterna i Gatersbyn 2 samt Stigen berörs av områden som har förutsättningar för spontana skred. Vi uppfattar att vattentäkterna har funnits en längre tid tillbaka, men vill ändå peka på vikten av att eventuell omgivningspåverkan från vattenuttagen följs upp och att skredrisken beaktas i markanvändningen.
<i>Västvattens bemötande</i>	<i>Västvatten är medvetna om att området där vattentäkten ligger har karterats som ett område som har förutsättningar för spontana skred. Det finns dock inga planer att leta efter en ny vattentäkt. I dagsläget registreras vattenuttaget kontinuerligt i Gatersbyn 2 vattentäkt. Färgelanda Vatten AB har för avsikt att installera divers i kommunens samtliga uttagsbrunnar för att kontrollera grundvattennivåerna.</i>

Statens geologiska undersökning (SGU)	
SGU	<p>Utöver tidigare synpunkter vill SGU i samband med denna remiss tillägga följande kommentarer, främst gällande vattentäkten Gatersbyn 2. SGU anser att det bör förtydligas om Färgelanda vatten har ett nyttjanderättsavtal med markägaren i stycket 2.2 (ägarförhållande).</p> <p>SGU föreslår vidare att den primära skyddszonens utbredning bör beräknas med uttaget 100 m³/dygn, detta med anledning av att vattentäkten Gatersbyn 2 utgör reservvattentäkt och enligt underlaget har en maximal kortvarig kapacitet på 100 m³/dygn men på lång sikt endast bedöms ge 30 m³/dygn. Även om vattentäkten inte klarar av att leverera denna mängd kontinuerligt är det inte osannolikt att i det fall den behövs kommer den under en kortare tid gå med hög kapacitet.</p> <p>SGU vill även upplysa om att för det grundvattenmagasin som visas i bild 4 har en hydrogeologisk beskrivning i SGU: s serie K sammanställts och beräknas vara tillgänglig under senare halvan av 2017.</p>

2 (6)

SAMRÅDSREDOGÖRELSE: BILAGA 5E
2018-03-07

<p>Västvattens bemötande</p>	<p><i>Fastighetsbeteckningen som vattentäkten är belägen på är felaktig i det tekniska underlaget. Rätt fastighetsbeteckning är Gatersbyn 1:106 och fastigheten ägs av Färgelanda kommun (Rev 18).</i></p> <p><i>Västvatten avser att ändra beräkningarna av skyddszonernas utbredning enligt SGU:s synpunkter. Vattenuttaget 100 m³/dygn kommer att användas i beräkningarna vilket innebär att den primära zonen har arean 0,025 km². I det nu liggande förslaget är arean 0,02 km² på den primära zonen så förändringen är inte så stor i praktiken (Rev 19).</i></p>
------------------------------	---

Trafikverket; TRV 2016/97905	
<p>Trafikverket</p>	<p>Kommunen säkerställer att skyddsföreskrifter och insatser genomförs i samråd med Trafikverket i händelse av att en olycka sker på väg 172 och väg 173 med utsläpp av kemikalier eller drivmedel som riskerar att förorenar grundvattentäkten. Utsläpp av kemikalier eller drivmedel kommer att kunna påverka grundvattnet under lång tid. Enligt Länsstyrelsens policy ska en riskanalys utföras för åtgärd som ligger inom 150 m från denna typ av trafikled. Trafikverket anser att Räddningstjänstens eventuella synpunkter på vattenskyddsområdet ska inhämtas och beaktas. För att kunna upprätthålla funktion och standard på det statliga vägnätet förutsätter Trafikverket att normalt underhåll och skötsel inom vägområdet tillåts.</p> <p>Trafikverket framhålla att åtgärder som påkallas på det allmänna transportnätet som en konsekvens av det föreslagna vattenskyddsområdet, ska utredas, projekteras och finansieras av kommunen i samråd med Trafikverket som beslutar i frågorna.</p>
<p>Västvattens bemötande</p>	<p><i>Räddningstjänsten har deltagit i samrådet men inte haft några synpunkter.</i></p> <p><i>Västvatten bedömer att normalt underhåll och skötsel på väg 173 kan ske i enlighet med föreslagna vattenskydds-föreskrifter.</i></p> <p><i>Enligt 4§ i väglagen ska tillbörlig hänsyn tas till enskilda intressen och till allmänna intressen; såsom trafiksäkerhet, miljöskydd, naturvård och kulturmiljö. Trafikverket är således skyldig att vidta de skyddsåtgärder som kan krävas till följd av vattenskyddsområdet. Västvatten tolkar Trafikverkets yttrande att kommunen ska bekosta en riskvärdering beträffande vilka risker som finns och vilka skyddsåtgärder som kan krävas. Trafikverket ska dock stå för kostnaderna för dessa åtgärder menar Västvatten.</i></p>

Synpunkter IAC, daterat 2017-02-23	
IAC	<p>1. Vi har väldigt svårt att förstå att ni planerar ett vattenskyddsområde som omfattar Färgelandas största arbetsgivare utan att ta reda på vilken omfattning vår verksamhet har. I rapporten nämns 150 anställda vilket för närvarande är 450 personer, beskrivningen av vilken typ av produktion och i vilken omfattning är direkt felaktig. Med hänvisning till ovanstående så anser vi att en ny studie måste göras för att se vilka begränsningar ett vattenskyddsområde innebär för IAC i sin möjlighet att verka på platsen i en framtid.</p> <p>2. Det finns i er beskrivning uppgift om att det endast är en reservanläggning med en uppskattad kapacitet av ca 30 m³/dygn, och nuvarande behov är ca: 364 m³/dygn. Det innebär att det endast täcker upp ca 10 % av behovet. Vi anser att denna vattentäkt inte är avgörande för kommunens vattenbehov utan andra möjligheter måste utredas.</p> <p>3. Uppgifterna om IAC s verksamhet så står det inget om 2 av våra kärnverksamheter som är Formsprutning och Måleri. I vårt måleri används en betydande mängd av Färg som innehåller Lösningemedel i olika stor grad. Denna verksamhet genererar en hel del farligt avfall (2§, 3§), som förvaras inom det av er föreslagna området. (1000 lit) Visserligen så sker denna förvarning enligt gällande föreskrifter hos vår tillsynsmyndighet (Dalslands Miljönämnd), men stor potentiell risk finns att det kan uppstå spill vid transport från produktionslokal till förvaringsutrymmet någon gång i framtiden.</p> <p>4. Det nämns inget i er rapport om att det sen ca 10 år tillbaks, i Stadsplanen, finns en planerad utfartsväg (15§ Väg), som kommer att dras från IAC och ansluta på grusväg ovanför Vattentäkten innan utfarten vid Stelab och sedan ut på Väg 173. Då vår verksamhet är mycket expansiv framgent så kommer sannolikt denna väg att anläggas inom de närmaste åren, för att få ett bättre Logistikflöde i verksamheten. Detta är en parameter som avsevärt påverkar risken för spill från någon Lastbil. Det går ca 50-60 Trailer/dag från fabriken med gods.</p> <p>5. Det finns enl. 10§ förbud mot att ha upplag av träprodukter i större omfattning. IAC har ett mycket stort antal impregnerade träpallar som förvaras utomhus inom er föreslagna Sekundära skyddszon. Risken är att urlakning av impregnering ur dessa kan påverka vattentäkten negativt.</p> <p>6. Det finns inom skyddszonen ca 6 st stora 40 m³ Sopcontainers (11§ Avfall) med div. olika fraktioner av industriavfall. Risk finns att någon av dessa Containers är inte alltid helt täta varför risk för att urlakning skulle kunna ske i framtiden vilket skulle kunna påverka vattentäkten.</p> <p>7. Upplag av snö, (14§ Snö), förekommer inom Skyddszonen då det är stora ytor att röja så att truckar och lastbilar skall kunna lastas och lossas.</p>

4 (6)

SAMRÅDSREDOGÖRELSE: BILAGA 5E
2018-03-07

	<p>8. (15§ Väg). Snöbekämpning sker dagligen vintertid för att säkerställa en säker logistikhantering</p> <p>IAC Färgelanda är kommunens största privata arbetsgivare och är för närvarande i en expansiv fas. IAC ser ert förslag som ett stort hinder att utveckla verksamheten och kommer i förlängningen att påverka vår möjlighet att bedriva verksamheten i den omfattning som vi har idag. Både kostnads mässigt och praktiskt. Som ett ISO 14001 certifierad företag så har vi ett miljölednings system och därmed de kontroller som krävs för att minimera vår miljöpåverkan samt att vi med god marginal uppfyller utsläppsnivåer som vi enligt lag är skyldiga att hålla oss under. Därmed anser vi att vi uppfyller den miljöhänsyn som åligger oss.</p> <p>IAC utgår med hänvisning till ovanstående att ytterligare faktainsamling kommer ske och en ny rapport som ger en nyanserad bild med korrekt beskrivning av konsekvenser av förslaget vattenskyddsområde.</p>
<p>Västvattens bemötande</p>	<p>Västvatten hade ett separat möte med IAC den 9 maj 2017 där IAC:s synpunkter diskuterades.</p> <p>1. Västvatten beklagar att uppgifterna angående IAC är felaktig och kommer att ändra informationen angående antal anställda och typ av produktion i den tekniska beskrivningen (Rev 20). Västvatten är medvetna om att IAC är en stor och viktig industri för Färgelanda. Vattentäkten vid Gatersbyn 2 har funnits under flera decennier. Genom att införa ett vattenskyddsområde kring vattentäkten förtydligar man skyddsvärdet kring vattentäkten. Redan idag måste verksamheter kring vattentäkten bedriva sin verksamhet så att det inte innebär någon skada på vattentäkten.</p> <p>2. Västvatten är medvetna om att vattentäkten står i konflikt med andra verksamheter och att kapaciteten är begränsad. Alternativa dricksvattenlösningar har utretts men Gatersbyn 2 är i dagsläget det bästa alternativet. Behovet av kommunalt dricksvatten måste vägas tungt och eftersom vattentäkten används emellanåt idag anser Västvatten och Färgelanda vatten att vattentäkten måste skyddas genom att upprätta ett vattenskyddsområde.</p> <p>3. För de produkter och ämnen som regleras i IAC:s tillstånd så behöver inte motsvarande delar ytterligare tillståndsprövas enligt vattenskyddsområdet skyddsföreskrifter. Det krävs skyddsåtgärder vid hantering och lagring av produkterna som redan idag måste följas som IAC skriver. Dalslands miljö- och energikontor kommer fortsätta att bedriva sin tillsyn av verksamheten.</p> <p>4. För att anlägga en väg på ett vattenskyddsområde krävs tillstånd enligt § 15 i skyddsföreskrifterna (Väg). Det är därmed möjligt att anlägga en väg på ett sekundärs skyddsområde efter en</p>

	<p><i>tillståndsansökan. Eventuellt kommer tillståndet att villkoras med t.ex. försiktighetsåtgärder vid schaktning.</i></p> <p><i>5. Impregnerade träpallar som IAC skriver om i sitt bemötande är snarare avfall (se svar på fråga 6) än timmer.</i></p> <p><i>6. IAC:s avfallshantering regleras i verksamhetens tillstånd. Därför behöver motsvarande delar inte ytterligare tillståndsprövas enligt vattenskyddsområdet skyddsföreskrifter. Angående containrars täthet bör detta redan idag säkerhetsställas genom verksamhetens egenkontroll.</i></p> <p><i>7 och 8. Skyddsföreskriften §14 avser snö från trafikerade ytor utanför den sekundära zonen. Det är således tillåtet att lägga upp snö från vägar inom den sekundära skydds zonen.</i></p> <p><i>Flera av de krav som skyddsföreskrifterna innebär måste IAC förhålla sig till inom det nuvarande tillståndet som Dalslands miljö- och energikontor sköter tillsynen på. Västvattnets uppfattning är att de ökade krav som vattenskyddsområdet innebär inte ska hindra IAC:s verksamhet.</i></p>
--	--

6 (6)

SAMRÅDSREDOGÖRELSE: BILAGA 5E
2018-03-07

PM

UPPDRAG Färgelanda VSO	UPPDRAGSLEDARE Kristina Haglund	DATUM 2016-09-12
UPPDRAGSNUMMER 1352155000	UPPRÄTTAD AV Hans Björkman	

Kommentarer till Länsstyrelsens yttrande

Bakgrund

Länsstyrelsen har i yttrande 2016-06-09 lämnat synpunkter på förslagen till vattenskyddsområde (VSO) i Gatersbyn, Rådanefors, Rösäter och Stigen. De tekniska beskrivningarna (TB) har reviderats och kompletterats med anledning av synpunkterna. En del av synpunkterna är ibland gemensamma för de 4 VSO. Flera av dessa har vi valt att i nuläget inte arbeta in i TB eller endast i några av dem. Vi vill dock kommentera vad som ligger till grund för våra bedömningar.

Synpunkter på de tekniska underlagen

Länsstyrelsens *kommentarer är kursiverad* och Swecos kommentarer i normal text.

Arbetet ska bland annat omfatta redovisning av grundvattendelare, grundvattennivåer. Flera av vattentäkterna saknar redovisning av detta.

Samtliga jordartskartor har nu uppdaterats och visar bedömda ytvattendelare. Endast Rösäter visar en grundvattendelare som identifierats vid en provpumpning. Ytvattendelare och grundvattendelare kan sammanfalla men det är inte alltid fallet. Vi har inte tillräckligt tekniskt underlag att markera grundvattendelare. För att undersöka om grundvattendelare förekommer i t ex en isälvsavlagring krävs ofta en omfattande provpumpning samt utvärdering. Resultatet av provpumpningen är bland annat beroende på antalet observationspunkter och var de ligger i förhållande till en grundvattendelare. Det krävs således ofta ganska kostsamma undersökningar för att fastställa om och var grundvattendelare finns. Ett motiv är att man då kan lägga en gräns för en skyddszon inom en isälvsavlagring. De 4 aktuella vattentäkterna i Färgelanda har relativt begränsade skydds zoner och vi väljer att skydda hela isälvsområdena där dessa förekommer. Det går att göra omfattande undersökningar men vår bedömning är att detta inte är ekonomiskt försvarbart för mindre vattentäkter såsom de fyra grundvattentäkterna i Färgelanda kommun.

Detta innebär att ingen hänsyn har tagits till grundvattenytans gradient och det bör kommenteras hur den kan påverka skyddszonernas utbredning. Ett bättre hydrogeologiskt underlag skulle ge bättre säkerhet vid beräkningen av transporttider, bedömningen av grundvattendelare och därmed avgränsningen av skyddszoner.

Det är riktigt att vi inte tagit hänsyn till grundvattenytans gradient. Gradienten varierar beroende på uttagets storlek och grundvattengradienten i vila är annorlunda än vid ett uttag.

1 (3)

Sweco
Södergatan 1

SE-462 34 Vänersborg, Sverige
Telefon +46 (0)521 575550
Fax +46 (0)521 65510
www.sweco.se

Sweco Environment AB
Org.nr 556346-0327
Styrelsens säte: Stockholm

Hans Björkman
Hydrogeolog
Vänersborg
Telefon direkt +46 (0)521 57 55 56
Mobil +46 (0)708 65 51 02
hans.bjorkman@sweco.se

Vattenhastigheten ökar med ökad gradient men det viktiga, enligt vår bedömning, är att gränsen dras på ett avstånd som innefattar en tillräckligt stor vattenvolym för att rinnriden skall vara tillräcklig, oavsett gradient. När det gäller bergbrunnar elongeras ofta ett påverkansområde i de riktningar där de mest vattenförande sprickorna bedöms finnas. När det gäller magasin i jord bestäms påverkansområdets utseende av resultaten av provpumpningar men till stor del även av topografi och avlagringens typ och morfologi. De 4 aktuella vattentäkterna i Färgelanda har relativt begränsade skyddszoner och vi väljer att skydda hela isälvsområdena där dessa förekommer. Vår bedömning är att studier av gradienten inte medför att gränserna kommer att dras annorlunda.

Referens för porositet saknas.

I områden med sand och grus i olika fraktioner ansätter vi ofta en effektiv porositet (n_e , där vatten kan strömma fritt) på 20 %. Den effektiva porositeten beror på kornstorleken och varierar för friktionsmaterial mellan i storleksordningen 15 % - 35%. Vid undersökningsborringar görs oftast endast en kornstorleksbedömning i fält av erfaren geolog. Siktning av jordprover har inte utförts vid fältarbetet för de fyra aktuella grundvattentäkterna i Färgelanda kommun. Oftast utförs detta endast vid dimensionering av större brunnar. Det är även viktigt att ha med sig att kornstorleken i en avlagring varierar stort och därmed även den effektiva porositeten. Det gäller således att försöka göra en bedömning av hur stor den effektiva porositeten är som medeltal i avlagringen. Även om man siktar prover från en borrhålspunkt så gäller den beräknade porositeten endast den punkten och förhållandena är sannolikt ganska annorlunda redan några meter därifrån. Vi väljer därför ofta att ange n_e till 20 % som ligger i nedre delen av skalan vilket innebär att skyddsområdets utsträckning blir åt det större hållet, ett något konservativt synsätt men ger kanske lite ökat skydd.

Grundvattenförande lagrets mäktighet.

För att beräkna vattnets uppehållstid i marken måste det vattenförande lagrets mäktighet användas. Även detta blir en bedömning. Exempelvis kan vi tänka oss ett 1 meter långt utsnitt i en lagerföljd som karteras som sand. Om det förekommer 1 dm grovsand i denna lagerföljd kommer kanske 90 % av vattnet att strömma i det skiktet. Ibland kan skillnaderna i kornstorlek vara så liten att det inte upptäcks vid en kartering men skillnaderna i vattenförande förmåga kan ändå vara väsentlig. Till detta kommer även skillnaden att kornstorleken varierar stort inom en avlagring vilket gör att enstaka siktprover inte ger så mycket hjälp i det stora hela.

För att bedöma det vattenförande lagrets mäktighet tittar vi på utförda borringar och gör en bedömning vad som kan vara en rimlig vattenförande medelmäktighet i avlagringen. Finns inga borresultat får vi ändå ansätta en siffra som får grunda sig på erfarenhet. En mindre vattenförande mäktighet innebär att skyddsområdet blir större.

Resultat från provpumpningar.

Vattentäkterna i Röster och Rådanefors har tillstånd enligt vattenlagen eller miljöbalken. Till grund för tillståndsansökningarna har provpumpningar utförts. Tekniska beskrivning för dessa båda täkter har kompletterats med uppgifter från provpumpningarna. För ytterligare uppgifter

2 (3)

PM
2016-09-12

hänvisas till teknisk beskrivning för respektive tillståndsansökan. Resultaten har dock legat till grund för förslagen till teknisk beskrivning för vattenskyddsområdena för dessa täkter.

Sveriges geologiska undersökning (SGU) har föreslagit ett antal områden som ska bilda nya grundvattenförekomster inom vattenförvaltningen, varav Rådanefors är ett av dessa områden. Vid avgränsning av grundvattenförekomster i kristallint berg har SGU utgått från vattentäkter och avgränsat det område varifrån grundvattenbildningen till den aktuella dricksvattentäkten sker. SGUs avgränsning är översiktlig, men fundera ändå på varför det är skillnad på de båda områdena.

Hur SGU gjort sin avgränsning framgår inte men sannolikt är det enbart en principiell avgränsning. Det är ett bergområde med normal grundvattenförekomst i berg såsom i princip alla andra bergområden. Sannolikt är det förekomsten av en kommunal uttagsbrunn som motiverar SGUs ställningstagande. Vår bedömning är att SGUs gräns av grundvattenförekomsten inte skall ses som gränserna för ett vattenskyddsområde.

För grundvattentäkter bör normalt hela tillrinningsområdet ingå i vattenskyddsområdet för att förhindra att vattentäkten påverkas negativt i ett långsiktigt perspektiv. När avsteg görs från detta bör det motiveras tydligt.

Gränserna för primär och sekundär skyddszon skall förläggas på avstånd från brunnen så att rinntiderna i grunden uppgår till 100 dagar respektive 1 år för att vatten skall hinna genomgå behandling/spädas ut samt att föroreningar skall hinna upptäckas. Gränserna skall vara miljömässigt motiverade för att inte göra omotiverat stora vattenskyddsområden som belastar fastigheter samtidigt som det sägs att i princip skall hela tillrinningsområdet skyddas, något som kan tyckas lite motsägelsefullt.

Som tidigare nämnts är vi medvetna om att det tekniska underlaget för det aktuella grundvattentäkterna är mer eller mindre omfattande. Avstånden till gränserna för rinntiderna beräknas med mer eller mindre osäkra geologiska uppgifter till grund. De hydrauliska egenskaperna i jord eller i sprickorna i berg varierar stort även inom korta avstånd. I slutändan görs många bedömningar och förenklingar med stöd av geologisk kunskap och erfarenhet.

Beräkning av rinntider är ett av flera verktyg för att avgränsa ett vattenskyddsområde. Ett kanske viktigare verktyg är att studera nybildningsområden. Många gånger är nybildningsområden i form av t ex isälvsmaterial ganska väl avgränsade och medelnettonederbörden över flera år är relativt väl angiven. Vår bedömning är att eftersom nybildningen i isälvsmaterial är betydligt större än i berg måste i första hand isälvsmaterial skyddas. I ett bebyggt område måste även bedömningar göras ifall hus- och vägdräningar avleder vatten som då inte bildar grundvatten.

Sammanfattningsvis är det många antagningar som måste göras och det leder till att vattenskyddsområdet har en utsträckning som är bedömd. Vår bedömning är att ett fastställt vattenskyddsområde som baseras på geologisk kunskap och erfarenhet är bättre än inget vattenskyddsområde alls.

FVAB:s yttrande, 2021-02-19, över inkomna synpunkter vid kommunens föreläggande enligt miljöbalken till berörda att yttra sig.

Löp nr	Vattenskyddsområde	Kategori	Synpunkt	FVAB's yttrande/bemötande
1.4	Gatersbyn		Kommunen behöver vara medvetna om att bildande av VSO kan innebära krav på extra skyddsåtgärder för befintliga och kommande verksamheter.	I beslutsunderlaget kommer olika typer av konsekvenser att beskrivas.
1.5	Rådanefors	Allmänt	Tillsyn kan medföra krav på förebyggande åtgärder vid både kommunala avloppsanläggningar och vattenverk.	I beslutsunderlaget kommer olika typer av konsekvenser att beskrivas.
1.7	Stigen	Allmänt	DMEF anser att en överföringsledning mellan Stigen och Färgelanda bör övervägas. På så sätt skulle reservvatten kunna åstadkommas samt reservvattentäkten vid Gatersbyn skulle bli inaktuell.	Färgelanda Vatten har tidigare tittat på möjligheten att koppla ihop Stigen och Färgelandas vattennät. I dagsläget finns det inga planer på att bygga en överföringsledning då det innebär stora kostnader.
6.11	Rösäter	Allmänt	Vad menas med dd mm åå i övergångsbestämmelserna? Vad menas med två år efter ikraftträdande? Vad ska göras för den idag befintliga verksamheten?	I samband med att kommunfullmäktige beslutar om föreskrifterna kommer "dd mm åå" ersättas med datum. En övergångsbestämmelse är giltig från det att beslutet är fattat till det att beslutet träder i kraft. För vattenskyddsområden brukar tiden vara två år. Det innebär att de som driver en befintlig verksamhet har två år på sig att göra anmälningar/söka tillstånd
6.12	Rösäter	Allmänt	Sammanfattningsvis anser vi att det är en undermålig utredning. Föreslagna skyddsåtgärder har ingen bäring eller verklighetsförankring.	Er synpunkt noteras. Utredningen är uppbyggd på samma sätt som vid framtagande av andra vattenskyddsområden. Skyddsåtgärder bygger på Naturvårdsverkets allmänna råd.
6.13	Rösäter	Allmänt	Fastigheten ska inte vara sekundär skyddszon	Skyddszonernas utformning är framtagna utifrån bedömda rinntider till vattentäkten. Fastigheten Rösäter 1:5 ingår i den sekundära skyddsområdet då vatten eller eventuella kemikalier kommer att nå vattentäkten inom 100 dagar till 1 år.
2.1	Samtliga	Allmänt	De fastighetsägare som hamnar inom området får ta på sig en börda för att skydda den gemensamma tillgången av dricksvatten. Utvecklingsmöjligheterna begränsas och värdet på fastigheten kan sjunka.	Oro kring sjunkande fastighetsvärde framförs ofta LRF i samband med beslut rörande vattentäkter. Det finns inga studier rörande fastighetspriser eller om verksamheter begränsas på sikt. Det finns idag många fastslagna vattenskyddsområden och verksamhet och fastighetsvärdet verkar bestå.

Tekniskt underlag

2.2	Samtliga	Allmänt	Den enskilde fastighetsägaren får stå för det ekonomiska ansvaret. Det är inte en rimligt ordning framförallt med tanke på att de åtgärder som en verksamhet måste söka tillstånd för , innebär ett skydd av dricksvattnet. Det är högst rimligt att VA-kollektivet står för dessa kostnader.	Syftet med vattenskyddsområdet är att skydda dricksvattnet och där i ingår att reglera vilka verksamheter som får ske. Därav kan vissa verksamheter behöva söka tillstånd/göra anmälningar. Enligt miljöbaken är det den som utför en åtgärd som kan påverka vattentäkten som ansvarar (förorenaren betalar). Det är kommunfullmäktige som slutligen beslutar om utformningen av taxan för tillsyn. Taxor och dess utformning ingår inte fastställandet av vattenskyddsområde.
2.3	Samtliga	Allmänt	Det är viktigt att det görs en konsekvensanalys för att politikerna ska kunna göra rimlighetsavvägningar mellan olika intressen	I underlagen till beslutet kommer olika typer av konsekvenser att beskrivas
2.4	Samtliga	Allmänt	Vattendom saknas för två av vattentäkterna. I en tillståndsprovning ingår en lokaliseringsprovning. Det vore bättre att först inhämta vattendom. Sakägare har då möjlighet att inkomma med synpunkter om vattenuttaget påverkar deras fastighet	Västvatten har prioriterat att få klart vattenskyddsområdena först. Västvatten har dialog med länsstyrelsen om vattendomar och avser ordna sådana. Såvitt känt har inga problem orsakade av uttagen visats.
3.3	Samtliga	Allmänt	Information och upplysningar bör inte lämnas som föreskrift (exempel § 19 allmänna bestämmelser)	Texten i föreskrifterna är ändrad, så att allmänbestämmelser, information och skyltning inte är föreskrifter.
4.1	Gatersbyn	Allmänt	Vid en händelse behöver räddningstjänsten information om hur lång tid det tar för en förorening att sprida sig från platsen för utsläppet till vattentäktzonen	Vattenskyddsföreskrifter är en del i arbetet med att skydda vattentäkter, men det ersätter inte ett bra samarbete mellan Miljöenheten och Räddningstjänsten. Det är lämpligt att ha återkommande kontakt för att diskutera möjliga släcktekniker etc. på olika platser i kommunen beroende av vad som är skyddsvärt. I kommande miljötillsyn kan det vara bra att fokusera på risker för utsläpp av och olyckor med förekommande kemikalier. Återkoppla till miljö och räddningstjänst om behovet av samarbete. Återkoppling kan ske i samband med antagande av föreskrifterna.
4.3	Samtliga	Allmänt	Olyckor som kan medföra påverkan risk för grundvattenförorening ska alltid anmälas via 112, inte direkt till räddningstjänsten.	Texten i föreskrifterna är ändrad.
7.1	Gatersbyn	Allmänt	Området vid Gatersbyn har förutsättningar för lokala skred. Eventuell påverkan på omgivningen från vattenuttagen bör följas upp och skredrisken behöver beaktas i markanvändningen.	Västvatten är medvetna om att området karterats som ett område med spontana skred. Det finns dock inga planer på att leta efter en ny vattentäkt. Västvatten avser att installera mätare (divers) i uttagsbrunnarna för att kontrollera grundvattennivån.

7.2	Stigen	Allmänt	Området vid Stigen har förutsättningar för lokala skred. Eventuell påverkan på omgivningen från vattenuttagen bör följas upp och skredrisken behöver beaktas i markanvändningen.	Västvatten är medvetna om att området karterats som ett område med spontana skred. Det finns dock inga planer på att leta efter en ny vattentäkt. Västvatten avser att installera mätare (divers) i uttagsbrunnarna för att kontrollera grundvattennivån.
5.1	Rösäter	Allmänt	Till att börja med bör stycket 4 skrivas om, Jordbruksmarken används idag för fullskalig konventionell odling, marken är av sådan kvalitet att den kan anses som högavkastande för de flesta förekommande slags odling. Kan tillägga att mycket av det ni vill förbjuda inom det primära skyddsområdet är verksamhet som pågår idag och som följaktligen inte påverkar vattenkvaliteten	Texten i stycke 4 ses över. I den genomförda riskanalysen har användningen av bekämpningsmedel och växtnäringsämnen noterats som riskmoment för de aktuella vattentäkterna. Föreskrifterna är till för att skydda vattenkvaliteten under en lång tid framöver.
5.5	Rösäter	Allmänt	Varför inte göra en reservvattentäkt innanför Ragnerudssjön.	Vattenresursen Ragnerudssjön kommer att belysas i den vattenförsörjningsplan som ska tas fram under 2021. Under flera år framöver kommer dock vattentäkten Rösäter att behövas, innan det skulle kunna bli aktuellt andra alternativ.
5.9	Rösäter	Allmänt	Fastighetsägaren önskar att det inte bildas något vattenskyddsområde.	Er synpunkt noteras
2.6	Samtliga		Förbudet i primärzon kommer leda till försvårad pågående markanvändning. Det är rimligt att kommunen betalar intrångsersättning.	Förbudet tydliggör de risker som finns för påverkan på vattentäkten. Den som anser att deras verksamhet påverkas negativt kan ansöka om ersättning hos mark- och miljödomstolen.
		Bekämpningsmedel		
3.4	Samtliga	Definitioner	För grund- eller ytvattnet skadliga ämnen (§3) behövs en exaktare definition	Texten i föreskrifterna är ändrad.
3.5	Samtliga	Definitioner	Undantag bör gälla det som faktiskt förbjuds (§4)	Undantaget är borttaget
3.6	Samtliga	Definitioner	Begreppet tät gödselvårdsanläggning behöver definieras (§6a)	Texten i föreskrifterna är ändrad.
3.7	Samtliga	Definitioner	Begreppet "motsvarar årlig skötsel av privat tomtmark" behöver definieras (§6b)	Texten i föreskrifterna är ändrad.
3.8	Samtliga	Definitioner	begreppet lantbruksdjur behöver definieras (§7)	Texten i föreskrifterna är ändrad.
3.9	Samtliga	Definitioner	Begreppet "släppas ut till mark" behöver definieras (§8)	Texten i föreskrifterna är ändrad.
3.10	Samtliga	Definitioner	Begreppen uppläggning och deponering behöver definieras (§11)	Texten i föreskrifterna är ändrad.
3.11	Samtliga	Definitioner	Uttrycket "därmed liknande" fungerar inte (§15d)	Texten i föreskrifterna är ändrad.
3.12	Samtliga	Definitioner	Föreslår att förflyttning ändras till omfattande. Fungerar undantaget volymmässigt för normalt underhåll av bef ledningar? (§16c)	Texten i föreskrifterna är ändrad.
3.13	Samtliga	Definitioner	Definition av miljöfarliga kemiska produkter är inte relevant då det inte används i föreskrifterna. Den hänvisar dessutom till KIFS som inte gäller längre	Texten i föreskrifterna är ändrad.

3.14	Samtliga	Definitioner	Begreppet stallgödsel används ej	Texten i föreskrifterna är ändrad.
10.1	Samtliga		Inkom 20 juni 2019, ev. redan ändrat, Istället skulle man kunna för primär zon skriva snarlikt som blev för Uddevalla kommuns grundvattentäkter: "Nyetablering av avloppsanläggning där hushållsspillvatten eller annat avloppsvatten kan infiltrera eller släppas ut till marken är förbjudet."	Texten i föreskrifterna är ändrad.
1.6	Rådanefors	Enskilda avlopp	I TB avsnitt 4.8 anges att Rådaneshjön rinner till Gullmarsfjorden. Rådaneshjön ingår i Dalbergsåns avrinningsområde. Sjön avvattnas till Bodaneälven och vidare till Väneren	Uppgiften korrigeras i underlaget.
6.9	Rösäter	Felaktigheter Markarbete, väg	Vad avses för spridning av salt? Tillstånd för spridning på uppfart till garage och maskinhall	Spridning av vägsalt kräver tillstånd, detta för att kunna reglera att spridning inte sker precis intill vattentäkten. Föreskriftens syfte är inte att reglera spridning på uppfarter m.m. Ett undantag är inlagt i föreskrifterna så att spridning på mindre vtor bli möjligt.
6.8	Rösäter		Är det ok med förbättringsarbete av grusvägar?	Ordinarie underhåll av grusvägar går att genomföra. Beläggningsarbeten eller andra förbättringar på en yta som är större än 50 m ² är anmälningspliktigt
11	Gatersbyn	Markarbete, väg	Trafikverket anser att föreskrifterna bör ändras så att normal drift och underhåll av vägen inte kräver restriktioner eller tillstånd. Enligt föreskriften krävs tillstånd för spridning av vägsalt samt beläggningsarbeten.	Kommunen förstår att Trafikverket helst ser att inga föreskrifter påverkar verksamheten, men då påverkan av salt och beläggningsarbeten noterats i riskanalysen för den aktuella vattentäkten bedömer kommunen att föreskriften behövs och att alla verksamheter omfattas.
1.2	Gatersbyn	Markarbete, väg Områdets avgränsning	DMEF anser att vattentäktens lokalisering är olämplig pga. risk för föroreningar från verksamheter inom skyddsområdet. Då området är planerat för industri- och verksamhetsmark kan ytterligare verksamhet tillkomma.	Kommunen förstår Miljö- och energiförbundets synpunkt. Kommunen har valt att behålla vattentäkten då det i nuläget inte finns några alternativ. Kommunen har ett särskilt fokus på vattentäkten i sina risk- och sårbarhetsanalyser. Riskmomenten noteras även i risk- och faroanalysen (HACCP) för vattenverket.
1.1	Samtliga	Områdets avgränsning	Tertiär zon saknas för tre av fyra vattentäkter. DMEF saknar denna zon då den visar att det finns ett behov att ta hänsyn till vid fysisk planering m.m. Behovet av en tertiär zon är särskilt påtaglig för Gatersbyn då det finns befintliga verksamheter inom området	De primära och sekundära skyddszonerna omfattar ett område som erfordras för att uppnå vattenbalans för ett års vattenuttag. Någon tertiär skyddszon har därför inte föreslagits utan gränsen för sekundär skyddszon utgör vattenskyddsområdets yttre begränsning.

Definitioner

6.1	Rösäter	Områdets avgränsning	Hur har förslaget till sekundärzon tillkommit? Har det gjorts geotekniska undersökningar? Fastighetsägaren vill få en motivering av områdets omfattning	Skyddszonernas utbredning är uträknade utifrån uppskattade rinntider som utgår från uppskattade markmaterial. Uppskattningarna bygger på provpumpningar och geologiska kartor. Det görs sällan geotekniska utredningar för att undersöka materialet inom hela området. Området skulle bli punkterat av alla grundvattenrör och det skulle medföra en risk för förorening eller utläckage av grundvatten.
6.2	Rösäter	Områdets avgränsning	Förslaget för Rösäter 1.5 som sekundärzon gränsar till Prästgården 1:72, Högsäters vattentäkt, också sekundär zon. Samma tillrinningsområde för båda fastigheterna.	Ytvattendelaren i norra delens bergslägen utgör sekundära skyddszonens gräns i norr. Yt- och grundvatten följer här topografin så att vattnet norr om vattendelaren rinner norrut till Högsäters vattentäkt och vatten söder om vattendelaren rinner till Rösäters vattentäkt.
5.2	Rösäter		Den sekundära zonen har flyttats så att den tangerar vattenskyddsområdet för Prästgården.	Den sekundära zonen har inte flyttats norrut jämfört med det tidigare förslaget 2016-11-25. Sekundära skyddszonens gräns har minskat till förmån för Rösäter 1:3.
5.3	Rösäter	Områdets avgränsning	Ni har misslyckats att skapa en reservvattentäkt till Högsätersborna. Om tillrinningsområdet förorenas står man utan vatten	Genom att använda brunnen vid Rösäter ökar säkerheten för de boende i Högsäter då det finns två vattenuttag istället för ett så som förutsättningarna varit tidigare.
5.4	Rösäter	Områdets avgränsning	Rösäter och Prästgårdens vattentäkter är samma vattenkälla, det är enbart två filialer av samma vattentäkt.	Undersökningsborrningar har visat att det med största sannolikhet inte finns någon kontakt mellan vattentäkterna. Finkorniga jordarter så som lera och silt begränsar kontakter i norr. Provpumpningarna visar att grundvattenmagasinet vid Rösäter är som en "bassäng" med täta geologiska begränsningar. Det finns även höga bergslägen i ungefärlig östvästlig riktning som begränsar kontakten.
1.8	Samtliga	Petroleum och kemisk	DMEF påpekar att fordon och maskiner innehåller fler petroleumprodukter än bränsle.	Kommunen är medveten om att det finns fler miljöfarliga produkter än drivmedel i ett fordon.
6.3	Rösäter		Gränsen 25 L verkar vara tagen ur luften. Förslaget är orimligt. Inom Högsäters vattentäkt Prästgården är hantering av mer än 250 L tillståndspliktigt	Länsstyrelsen inom Västra Götaland har tidigare haft som praxis att förordna att 25 l är en rimlig volym att hantera utan tillstånd eller anmälan. Vattentäkten vid Rösäter är känslig för påverkan av petroleum och därav är det extra viktigt att petroleum hanteras på ett säkert sätt. De verksamheter som hanterar större mängder kan söka om tillstånd.
		Petroleum och kemisk		

2.5	Samtliga		<p>LRF anser att 25L för tillstånd är för låg tröskel. På en fastighet kommer man snabbt upp i 25L. Det innebär att det krävs tillstånd för att tanka gräsklippare eller motorsåg. LRF anser att 250 L är en rimligare gräns.</p>	<p>Länsstyrelsen inom Västra Götaland har tidigare haft som praxis att förordna att 25 l är en rimlig volym att hantera utan tillstånd eller anmälan. De aktuella vattentäkterna har få skyddande barriärer och en påverkan av petroleum skulle ge en stor och bestående påverkan på de aktuella råvattenkällorna. De verksamheter som hanterar större mängder kan söka om tillstånd. I tillstånden kan tillsynsmyndigheten föreskriva om hur petroleum kan hanteras för att minska riskerna.</p>
4.2	Gatersbyn	<p>Petroleum och kemiska produkter</p> <p>Petroleum och kemiska produkter</p>	<p>Räddningstjänsten anser att spridningshastigheter för de petroleumprodukter och miljöfarliga kemiska produkter som hanteras inom vattentäktens tillrinningsområde ska redovisas. Vad innebär en avverkningssäsong. Verksamheten omfattar även ett mindre sågverk. Förslaget verkar gripet ur luften och kan inte kontrolleras.</p>	<p>Miljöenheten kan ställa krav på denna typ av redovisningar i samband med att nya verksamheter startas.</p>
6.6	Rösäter			<p>Syftet med föreskriften är att påverka hur länge timmerupplag får ligga i närheten av vattentäkten. Begreppet avverkningssäsong tydliggörs i bilaga A, Definitioner av begrepp. Enligt skogsencyklopedin, liksom i dessa skyddsföreskrifter, definieras en avverkningssäsong som tiden mellan knoppsprickning ett år till nästa års knoppsprickning. Hur timmer hanteras och lagras vid sågverket hanteras via miljöenhetens tillägg.</p>
9.1	Samtliga	Skogsbruk	<p>Föreskrifter kring skydds zoner vid avverkning, gallring, dikesrensning, skogsbilvägar saknas.</p>	<p>Färgelanda kommun har bedömt att risken för påverkan från avverkningar, gallring och dikesrensning är liten. Risken är större vid ytvattentäkter än grundvattentäkter.</p>
3.1	Gatersbyn	Skogsbruk	<p>Det bör framgå tydligt om föreslagna föreskrifter avseende Gatersbyn är tillräckliga eller om andra typer av åtgärder anses vara nödvändiga.</p>	<p>Vattenskyddsföreskrifter är en del i arbetet med att skydda vattentäkten men det behöver även ske andra arbeten. Gatersbyn ligger intill ett industriområde och problematiken är noterad i risk- och sårbarhetsanalyser.</p>
5.8	Rösäter	<p>Tekniskt underlag</p> <p>Tekniskt underlag</p>	<p>Fastighetsägaren önskar se skriftligt att provborrningar skett med medgivande av markägaren.</p>	<p>Överenskommelser har gjorts med aktuella fastighetsägare år 2002.</p>

6.4	Rösäter	Tvätt av fordon	Förslaget är orimligt. Arbetsfordon måste rengöras regelbundet. Tvätt sker på långt avstånd från vattentäkten. Ska vi tvingas anlita bärningsfirma för transport av arbetsfordon till tvätt	Tvätt av fordon i på mark i anslutning till en vattentäkt kan orsaka en tillfällig eller i värsta fall permanent försämring av råvattenkvalitet som kan påverka dricksvattenkvaliteten. Det är inte bara damm som fastnar på bilar och arbetsfordon utan även partiklar från vägbanor, däckslitage och annat. Vissa ämnen kan vara hälsovådliga. Därtill kan själva bilvårdsprodukterna eller andra medel som används vid fordonstvätt förorena vattnet. För att de boende och verksamma inom området ändå ska kunna underhålla sina arbetsredskap tillåts avsköljning.	
5.6	Rösäter		Var går gränsen för avsköljning med kallt vatten Dessutom, mycket av den tvätt som sker av jordbruksredskap är att skölja bort den jord som fastnat vid arbete och om samma jord anses som farlig så har ni ju definitivt placerat vattentäkten på fel ställe.	Tvätt av fordon på mark i anslutning till en vattentäkt kan orsaka en tillfällig eller i värsta fall permanent försämring av råvattenkvalitet som kan påverka dricksvattenkvaliteten. Det är inte bara damm som fastnar på bilar och arbetsfordon utan även partiklar från vägbanor, däckslitage och annat. Vissa ämnen kan vara hälsovådliga. Därtill kan själva bilvårdsprodukterna eller andra medel som används vid fordonstvätt förorena vattnet. För att de boende och verksamma inom området ändå ska kunna underhålla sina arbetsredskap tillåts avsköljning.	
6.10	Rösäter	Tvätt av fordon	Hur har man kommit fram till jord/berg volym på 150 m3?	Mängden 150 m3 är uppskattad för att schaktning ska kunna ske inför byggande av små byggnader eller underhåll av diken, vägar etc.	Tvätt av fordon
6.7	Rösäter	Täkt Upplag, avfall	Orimligt förslag. Hur ofta kommer snöupplag finnas? Var är trafikerad yta?	Även om det numera sällan snöar mycket i Färgelanda förekommer kraftiga snöfall emellan åt. Syftet med föreskriften är att få snöupplag från trafikerade ytor placerade utanför den primära skydds zonen.	
2.9	Samtliga	Upplag, avfall	Det måste vara möjligt att tillfälligt lagra miljöfarligt avfall så länge det sker på hårdgjorda ytor utan läckagerisk, tex lysrör	Enligt skyddsföreskrifterens definitioner avses upplag som plats på mark eller vatten. Det är fortfarande möjligt att lagra avfall som till exempel lysrör inomhus eller på annan plats där det inte förekommer en risk för spridning av föroreningar till vattentäkten. Det är viktigt att följa övrig generell lagstiftning rörande hur avfall får förvaras.	

2.10	Samtliga	Upplag, avfall	Hur ska sågspån vid ett sågverk hanteras. Är det ett avfall eller en biprodukt	Det är den som ger upphovet till sågspånet som kan bedöma hur klassningen bör ske. Ett avfall är något som ägaren vill/behöver göra sig av med. Om sågspånet levereras vidare som till exempel biobränsle, absorptionsmedel, djurströ kan det klassas om en produkt. Kommunen rekommenderar att sågverksägaren kontaktar sin branschorganisation eller tillsynsmyndigheten för vidare vägledning
2.11	Samtliga	Upplag, avfall	Det bör skrivas in att avfall som hanteras på täta underlag utan läckagerisk är undantagna tillståndsplikt	Upplag av avfall är reglerat i vattenskyddsföreskrifterna då det finns en risk för spridning av föroreningar till grundvattnet. Hur lagringen kan ske prövas vid tillståndsprövningen. Om lagring sker på tätt underlag ökar sannolikheten att erhålla ett tillstånd.
5.7	Rösäter	Upplag, avfall	Lagringen av avfall vid Havskuren överstiger sin tillåtna mängd varje vecka	Kommunen tackar för uppgiften och lämnar den vidare till Uddevalla kommun så att de kan följa upp huruvida verksamheten inte följer givna tillstånd.
1.3	Gatersbyn	Upplag, avfall	Provtagning har visat förekomst av alifater. Det finns MIFO-objekt inom skyddsområdet. Det är inte klarlagt hur ett större vattenuttag kan påverka vattenkvalitén. Det går inte heller att utesluta att eventuella markföroreningar kan påverka vattenkvalitén i större utsträckning än vad som hittills påvisats	Gatersbyn används som reservvattentäkt och då påverkan finns i närheten är det än viktigare att skydda vattenkvalitén. Vid uttag är det viktigt att provta för att se eventuell påverkan.
6.5	Rösäter	Vattenkvalité	Förslaget är orimligt. Naturgödsel är en naturlig del av ett jordbruk	Gödsel är en av de risker som noterats inom området. För att långsiktigt skydda vattnet ställs krav görande gödselhantering nära vattentäkten.
2.7	Samtliga	Växtnäringsämnen	Det förefaller märkligt att söka tillstånd för något som redan är ett lagkrav. Färgelanda ligger inom nitratkänsligt område så kraven gäller från 2 DE. (§6a)	I tillståndsprövningen har DMEF möjlighet att föreskriva om villkor för att tillse att gödsellagringen är tillräckligt säker. Syftet med reglerna för nitratkänsligt område är att minska övergödningen. Syftet med vattenskyddsföreskrifterna är att skydda råvattnet varför kraven kan se lite olika ut.
2.8	Samtliga	Växtnäringsämnen	Tillståndsplikt är onödigt i sekundär zon med tanke på omfattande lagstiftning gällande spridning av stallgödsel inom nitratkänsligt område (§6b)	Färgelanda kommun ligger inom nitratkänsligt område vilket medför strängare krav kring lagring och spridning av gödsel. Reglerna är satta för att minska läckage av kväve och fosfor till vattendrag och tar inte hänsyn till påverkan på dricksvatten. Det finns därför skäl att ställa ytterligare krav på hantering precis intill en vattentäkt.
10.2	Samtliga	Växtnäringsämnen	Ändra begreppen Stallgödsel till Naturgödsel i föreskrifterna och se även över i definitionerna.	Texten i föreskrifterna är ändrad.

3.2	Samtliga	Uttrycken "såsom" eller "därmed liknande" fungerar inte i föreskrifter	Texten i föreskrifterna är ändrad.
8.1		Inga synpunkter	Ingen återkoppling

**KSAU § 101 Dnr 2021/135
Vattenskyddsområde Rådanefors**

Kommunstyrelsens arbetsutskott förslag/beslut

Kommunfullmäktige beslutar att förklarar med stöd av 7 kap. 21 § miljöbalken (1998:808, MB) att förklara det område som avgränsas på bifogad karta, bilaga 1, som vattenskyddsområde.

Fullmäktige beslutar att - för att tillgodose syftet med vattenskyddsområdet¹, i enlighet med 7 kap. 22 § (och med stöd av 30 §) MB - anta bilaga 2 som föreskrifter som ska gälla inom vattenskyddsområdet.

Föreskrifterna träder i kraft 2022-01-01. I enlighet med 7 kap. 22 § MB (och 7 kap. 30 § MB) gäller föreskrifterna även om de överklagas.

Förbud eller tillståndsplikt för pågående verksamhet börjar gälla ett år efter att dessa föreskrifter trätt i kraft.

Arbetsutskottet efterfrågar att Västvatten tar med följande till kommunstyrelsens sammanträde:

- Ett förtydligande angående ersättningen till markägare till kommunstyrelsens sammanträde.
- Svar på om västvatten kommer att anta en policy angående ersättning eller om detta ska antas av kommunfullmäktige.

Linda Jansson (M) avstår från att delta i dagens beslut och avvaktar till kommunstyrelsen då förtydligande önskas angående ersättningen till markägare.

Ärendebeskrivning

¹ Syftet med vattenskyddsområdet är att ge vattenförekomsten vid Rådanefors, som används som vattentäkt i Färgelanda kommun, ett tillräckligt bra skydd så att råvattnets kvantitet säkras i ett långsiktigt perspektiv samtidigt som dess kvalitet inte försämras. Vattenskyddsområdet är även ett underlag vid samhällsplanering, tillsyn och prövning.

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Ärendebeskrivning

Färgelanda Vatten AB har i uppdrag att ta fram underlag till ärendet om vattenskyddsområden inom Färgelanda kommun. Följande handlingar hör till ärendet och utgör grunden för avgränsning och föreskrifter; ansökan med tekniskt underlag med förslag till vattenskyddsområde, skyddsföreskrifter och sökandens bemötande av inkomna yttranden. Dessa handlingar har tagits fram av det kommunala bolaget.

I maj 2021 ansökte Färgelanda Vatten AB om att Kommunfullmäktige i Färgelanda kommun med stöd av 7 kap. 21 § miljöbalken ska fastställa vattenskyddsområden för fyra grundvattentäkter (FVAB beslut: protokoll nr 3 för styrelsemöte 2018-03-23, § 6; med komplettering protokoll nr 1 för styrelsemöte 2021-02-18, § 6) – se bilaga 4.

De vattentäkter som berörs är:

- Gatersbyn 2 grundvattentäkt
- Rådanevors grundvattentäkt
- Rösäter grundvattentäkt
- Stigen grundvattentäkt

Gatersbyn 2 grundvattentäkt är belägen på fastigheten Gatersbyn 1:106 i Färgelanda och ägs av Färgelanda Vatten AB. Till täkten finns ingen vattendom. Vattenskyddsområdet för Gatersbyn 2 grundvattentäkt benämns Gatersbyn Vattenskyddsområde.

Rådanevors grundvattentäkt är belägen på fastigheten Mellområdene 1:8 och ägs av Färgelanda Vatten AB. Till täkten finns en vattendom från Vänersborgs Tingsrätt, Miljödomstolen dom i mål nr M 175-99, daterad 2000-06-09. Vattenskyddsområdet för Rådanevors grundvattentäkt benämns Rådanevors Vattenskyddsområde.

Rösäter grundvattentäkt är belägen på fastigheten Rösäter 1:3 och ägs av Färgelanda Vatten. Till täkten finns ett tillstånd enligt miljöbalken för brunn och uttag av grundvatten från Vänersborgs Tingsrätt, Miljödomstolen dom i mål nr M 3851-04, daterad 2005-03-22. Vattenskyddsområdet för Rösäter grundvattentäkt benämns Rösäter Vattenskyddsområde.

Stigen grundvattentäkt är belägen på fastigheten Stigen 1:70 och ägs av Färgelanda Vatten. Till täkten finns ingen vattendom. Vattenskyddsområdet för Stigen grundvattentäkt benämns Stigen Vattenskyddsområde. Omfattningen av respektive vattenskyddsområde framgår av kartor bilagda tekniskt underlag för respektive täkt.

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Syften och motiv i detalj för respektive vattenskyddsområde och vattenskyddsföreskrifter framgår av de tekniska underlagen och i förslagen till var och en av områdenas skyddsföreskrifter.

I beslutsunderlaget finns de tekniska underlagen som ligger till grund för avgränsningen av vattenskyddsområdena och föreslagna vattenskyddsföreskrifter. Beslutsunderlaget utgörs av fyra fristående tekniska underlag (ett för respektive vattentäkt) samt samrådsredogörelse och Färgelanda Vatten AB:s bemötande över inkomna synpunkter.

Motivering

Syftet med vattenskyddsområdet är att ge vattenförekomsten, som används som en viktig vattentäkt i Färgelanda kommun, ett tillräckligt bra skydd så att råvattnets kvantitet säkras i ett långsiktigt perspektiv samtidigt som dess kvalitet inte försämras. Vattenskyddsområdet är även ett underlag vid samhällsplanering, tillsyn och prövning.

För att förklara Rådanefors som vattenskyddsområde har samråd skett enligt 25 a-c § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. mellan Färgelanda kommun och länsstyrelsen samt andra berörda myndigheter. Underlaget till beslut om vattenskyddsområde skickades i november 2016 på samråd.

Färgelanda Vatten AB har bemött synpunkterna inkomma under samrådet och vid en samlad bedömning landat i deras förslag av föreskrifter som de ansöker hos kommunens fullmäktiga att bli antagna.

Kommunen bedömer att underlaget och området uppfyller förutsättningarna att beslutas som vattenskyddsområde enligt 7 kap. 21 § MB.

Till ärendet hörande ansökan med tekniskt underlag med förslag till vattenskyddsområde och skyddsföreskrifter samt sökandens bemötande av inkomna yttranden utgör grund för avgränsning och föreskrifter. Kommunen bedömer dessa underlag som tillräckliga för att kunna besluta om vattenskyddsområde med tillhörande föreskrifter.

Beslutet anses förenligt med hushållningsbestämmelserna i 3 kap. MB och med den för området gällande översiktsplanen.

Vattenskyddsområdet är ett angeläget allmänt intresse. Föreskrifterna är anpassade för att uppnå vattenskyddsområdets syfte. Kommunen har enligt 7 kap. 25 § MB avvägt föreskrifterna för området mot sakägares intresse och bedömer att föreskrifterna inte är mer långgående än vad som är

Kommunstyrelsens arbetsutskott

nödvändigt för att syftet med skyddet ska tillgodoses. Föreslagna föreskrifter bedöms både rimliga och miljömässigt motiverade.

Sökande om inrättande av vattenskyddsområdet, huvudman för va-anläggningen och i vars intresse vattenskyddsområdet fastställts är Färgelanda Vatten AB.

Dispens från förbud enligt föreskrifter ska sökas hos kommunen. Kommunen får meddela dispens från föreskrifterna om det finns särskilda skäl. Innan kommunen fattar beslut kan kommunen höra kommun och/eller VA-huvudman.

Tillstånd enligt föreskrifter i detta beslut ska med stöd av 7 kap. 22 § MB prövas av Miljö- och energiförbundet inom Färgelanda kommun som har till uppgift att fullgöra kommunens uppgifter inom miljö- och hälsoskyddsområdet.

Föreskrifter enligt 7 kap. 22 § MB riktar sig mot åtgärder som kan antas förorena vattentillgången eller riskera att skada vattentillgången. Fastighetsägare och innehavare av särskild rätt till fastighet kan ha rätt till ersättning om föreskrifterna innebär att mark tas i anspråk eller att pågående markanvändning avsevärt försvåras (31 kap. 3-4 § MB). Om det krävs tillstånd för en viss verksamhet eller åtgärd betalas ersättning endast om tillstånd har vägrats eller förenats med särskilda villkor (31 kap. 5 § MB). Överenskommelse om ersättning ska träffas med sökanden, Färgelanda Vatten AB. När ingen överenskommelse ska talan om ersättning eller inlösen föras i mark- och miljödomstolen senast 1 år efter att beslutet vunnit laga kraft (31 kap. 13 § MB).

Enligt MB och miljötillsynsförordningen (2011:13) är kommunen tillsynsmyndighet för vattenskyddsområden beslutade av kommunen.

Beslutsunderlag

Presentation av Tony Grantz hydrogeolog på Västvatten, 2021-09-22

Tjänsteskrivelse samhällsutvecklingschef, 2021-08-17

Karta vattenskyddsområde Rådanevors grundvattentäkt 2021-02-19, bilaga 1

Vattenskyddsföreskrifter Rådanevors grundvattentäkt, bilaga 2

Tekniskt underlag med förslag till vattenskyddsområde och skyddsföreskrifter för Rådanevors grundvattentäkt i Färgelanda kommun 2018-03-07, uppdaterad 2021-02-12, bilaga 3

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Ansökan från Färgelanda Vatten AB om att Kommunfullmäktige i Färgelanda kommun med stöd av 7 kap. 21 § MB ska fastställa vattenskyddsområden för fyra grundvattentäkter, bilaga 4
Samrådsredogörelse för samråd med sakägare och remissinstanser om vattenskyddsområde och skyddsföreskrifter för Färgelanda vattenskyddsområden i Färgelanda kommun, 2018-03-07, bilaga 5
FVAB yttrande över inkomna synpunkter 2021-02-19, bilaga 6

Beslutet skickas till

- Kungör i kommunens författningssamling
- Kungör - kungörelsedelgivning i ortstidning med besvärshänvisning (Kommunens beslut om vattenskyddsområde överklagas till länsstyrelsen. Överklagandetid är tre veckor efter att beslutet är kungjort i ortstidning.)
- Länsstyrelsen
- Naturvårdsverket
- Jordbruksverket
- Hav- och vattenmyndigheten
- Färgelanda Vatten AB
- Samhällsutvecklingschefen

Justering

Utdragsbestyrkande

Avdelning samhällsutveckling
Avdelningschef Samhällsutveckling
Tunde Petersson
tunde.petersson@fargelanda.se

Kommunstyrelsen

Beslut om inrättande av vattenskyddsområden för Rådanefors

Beslutsförslag

Kommunfullmäktige beslutar att förklarar med stöd av 7 kap. 21 § miljöbalken (1998:808, MB) att förklara det område som avgränsas på bifogad karta, bilaga 1, som vattenskyddsområde.

Fullmäktige beslutar att - för att tillgodose syftet med vattenskyddsområdet¹, i enlighet med 7 kap. 22 § (och med stöd av 30 §) MB - anta bilaga 2 som föreskrifter som ska gälla inom vattenskyddsområdet.

Föreskrifterna träder i kraft 2022-01-01. I enlighet med 7 kap. 22 § MB (och 7 kap. 30 § MB) gäller föreskrifterna även om de överklagas.

Förbud eller tillståndsplikt för pågående verksamhet börjar gälla ett år efter att dessa föreskrifter trätt i kraft.

Ärendebeskrivning

Färgelanda Vatten AB har i uppdrag att ta fram underlag till ärendet om vattenskyddsområden inom Färgelanda kommun. Följande handlingar hör till ärendet och utgör grunden för avgränsning och föreskrifter; ansökan med tekniskt underlag med förslag till vattenskyddsområde, skyddsföreskrifter och sökandens bemötande av inkomna yttranden. Dessa handlingar har tagits fram av det kommunala bolaget.

I maj 2021 ansökte Färgelanda Vatten AB om att Kommunfullmäktige i Färgelanda kommun med stöd av 7 kap. 21 § miljöbalken ska fastställa

¹ Syftet med vattenskyddsområdet är att ge vattenförekomsten vid Rådanefors, som används som vattentäkt i Färgelanda kommun, ett tillräckligt bra skydd så att råvattnets kvantitet säkras i ett långsiktigt perspektiv samtidigt som dess kvalitet inte försämras. Vattenskyddsområdet är även ett underlag vid samhällsplanering, tillsyn och prövning.

vattenskyddsområden för fyra grundvattentäkter (FVAB beslut: protokoll nr 3 för styrelsemöte 2018-03-23, § 6; med komplettering protokoll nr 1 för styrelsemöte 2021-02-18, § 6) – se bilaga 4.

De vattentäkter som berörs är:

- Gatersbyn 2 grundvattentäkt
- Rådanevors grundvattentäkt
- Rösäter grundvattentäkt
- Stigen grundvattentäkt

Gatersbyn 2 grundvattentäkt är belägen på fastigheten Gatersbyn 1:106 i Färgelanda och ägs av Färgelanda Vatten AB. Till täkten finns ingen vattendom. Vattenskyddsområdet för Gatersbyn 2 grundvattentäkt benämns Gatersbyn Vattenskyddsområde.

Rådanevors grundvattentäkt är belägen på fastigheten Mellområdene 1:8 och ägs av Färgelanda Vatten AB. Till täkten finns en vattendom från Vänersborgs Tingsrätt, Miljödomstolen dom i mål nr M 175-99, daterad 2000-06-09. Vattenskyddsområdet för Rådanevors grundvattentäkt benämns Rådanevors Vattenskyddsområde.

Rösäter grundvattentäkt är belägen på fastigheten Rösäter 1:3 och ägs av Färgelanda Vatten. Till täkten finns ett tillstånd enligt miljöbalken för brunn och uttag av grundvatten från Vänersborgs Tingsrätt, Miljödomstolen dom i mål nr M 3851-04, daterad 2005-03-22. Vattenskyddsområdet för Rösäter grundvattentäkt benämns Rösäter Vattenskyddsområde.

Stigen grundvattentäkt är belägen på fastigheten Stigen 1:70 och ägs av Färgelanda Vatten. Till täkten finns ingen vattendom. Vattenskyddsområdet för Stigen grundvattentäkt benämns Stigen Vattenskyddsområde. Omfattningen av respektive vattenskyddsområde framgår av kartor bilagda tekniskt underlag för respektive täkt.

Syften och motiv i detalj för respektive vattenskyddsområde och vattenskyddsföreskrifter framgår av de tekniska underlagen och i förslagen till var och en av områdenas skyddsföreskrifter.

I beslutsunderlaget finns de tekniska underlagen som ligger till grund för avgränsningen av vattenskyddsområdena och föreslagna vattenskyddsföreskrifter. Beslutsunderlaget utgörs av fyra fristående tekniska underlag (ett för respektive vattentäkt) samt samrådsredogörelse och Färgelanda Vatten AB:s bemötande över inkomna synpunkter.

Motivering

Syftet med vattenskyddsområdet är att ge vattenförekomsten, som används som en viktig vattentäkt i Färgelanda kommun, ett tillräckligt bra skydd så att råvattnets kvantitet säkras i ett långsiktigt perspektiv samtidigt som dess kvalitet inte försämras. Vattenskyddsområdet är även ett underlag vid samhällsplanering, tillsyn och prövning.

För att förklara Rådanefors som vattenskyddsområde har samråd skett enligt 25 a-c § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. mellan Färgelanda kommun och länsstyrelsen samt andra berörda myndigheter. Underlaget till beslut om vattenskyddsområde skickades i november 2016 på samråd.

Färgelanda Vatten AB har bemött synpunkterna inkomma under samrådet och vid en samlad bedömning landat i deras förslag av föreskrifter som de ansöker hos kommunens fullmäktiga att bli antagna.

Kommunen bedömer att underlaget och området uppfyller förutsättningarna att beslutas som vattenskyddsområde enligt 7 kap. 21 § MB.

Till ärendet hörande ansökan med tekniskt underlag med förslag till vattenskyddsområde och skyddsföreskrifter samt sökandens bemötande av inkomna yttranden utgör grund för avgränsning och föreskrifter. Kommunen bedömer dessa underlag som tillräckliga för att kunna besluta om vattenskyddsområde med tillhörande föreskrifter.

Beslutet anses förenligt med hushållningsbestämmelserna i 3 kap. MB och med den för området gällande översiktsplanen.

Vattenskyddsområdet är ett angeläget allmänt intresse. Föreskrifterna är anpassade för att uppnå vattenskyddsområdets syfte. Kommunen har enligt 7 kap. 25 § MB avvägt föreskrifterna för området mot sakägares intresse och bedömer att föreskrifterna inte är mer långgående än vad som är nödvändigt för att syftet med skyddet ska tillgodoses. Föreslagna föreskrifter bedöms både rimliga och miljömässigt motiverade.

Sökande om inrättande av vattenskyddsområdet, huvudman för va-anläggningen och i vars intresse vattenskyddsområdet fastställts är Färgelanda Vatten AB.

Dispens från förbud enligt föreskrifter ska sökas hos kommunen. Kommunen får meddela dispens från föreskrifterna om det finns särskilda skäl. Innan kommunen fattar beslut kan kommunen höra kommun och/eller VA-huvudman.

Tillstånd enligt föreskrifter i detta beslut ska med stöd av 7 kap. 22 § MB prövas av Miljö- och energiförbundet inom Färgelanda kommun som har till uppgift att fullgöra kommunens uppgifter inom miljö- och hälsoskyddsområdet.

Föreskrifter enligt 7 kap. 22 § MB riktar sig mot åtgärder som kan antas förorena vattentillgången eller riskera att skada vattentillgången. Fastighetsägare och innehavare av särskild rätt till fastighet kan ha rätt till ersättning om föreskrifterna innebär att mark tas i anspråk eller att pågående markanvändning avsevärt försvåras (31 kap. 3-4 § MB). Om det krävs tillstånd för en viss verksamhet eller åtgärd betalas ersättning endast om tillstånd har vägrats eller förenats med särskilda villkor (31 kap. 5 § MB). Överenskommelse om ersättning ska träffas med sökanden, Färgelanda Vatten AB. När ingen överenskommelse ska talan om ersättning eller inlösen föras i mark- och miljödomstolen senast 1 år efter att beslutet vunnit laga kraft (31 kap. 13 § MB).

Enligt MB och miljötillsynsförordningen (2011:13) är kommunen tillsynsmyndighet för vattenskyddsområden beslutade av kommunen.

Katrin Siverby
Kommunchef

Tunde Petersson
Avdelningschef Samhällsutveckling

Beslutsunderlag:

- Karta vattenskyddsområde Rådanefors grundvattentäkt 210219, bilaga 1
- Vattenskyddsföreskrifter Rådanefors grundvattentäkt, bilaga 2
- Tekniskt underlag med förslag till vattenskyddsområde och skyddsföreskrifter för Rådanefors grundvattentäkt i Färgelanda kommun, 2018-03-07, uppdaterat 2021-02-12, bilaga 3.
- Ansökan från Färgelanda Vatten AB om att Kommunfullmäktige i Färgelanda kommun med stöd av 7 kap. 21 § MB ska fastställa vattenskyddsområden för fyra grundvattentäkter, bilaga 4

- Samrådsredogörelse för samråd med sakägare och remissinstanser om vattenskyddsområde och skyddsföreskrifter för Färgelanda vattenskyddsområden i Färgelanda kommun, 2018-03-07, bilaga 5.
- FVAB yttrande över inkomna synpunkter 20210219, bilaga 6.

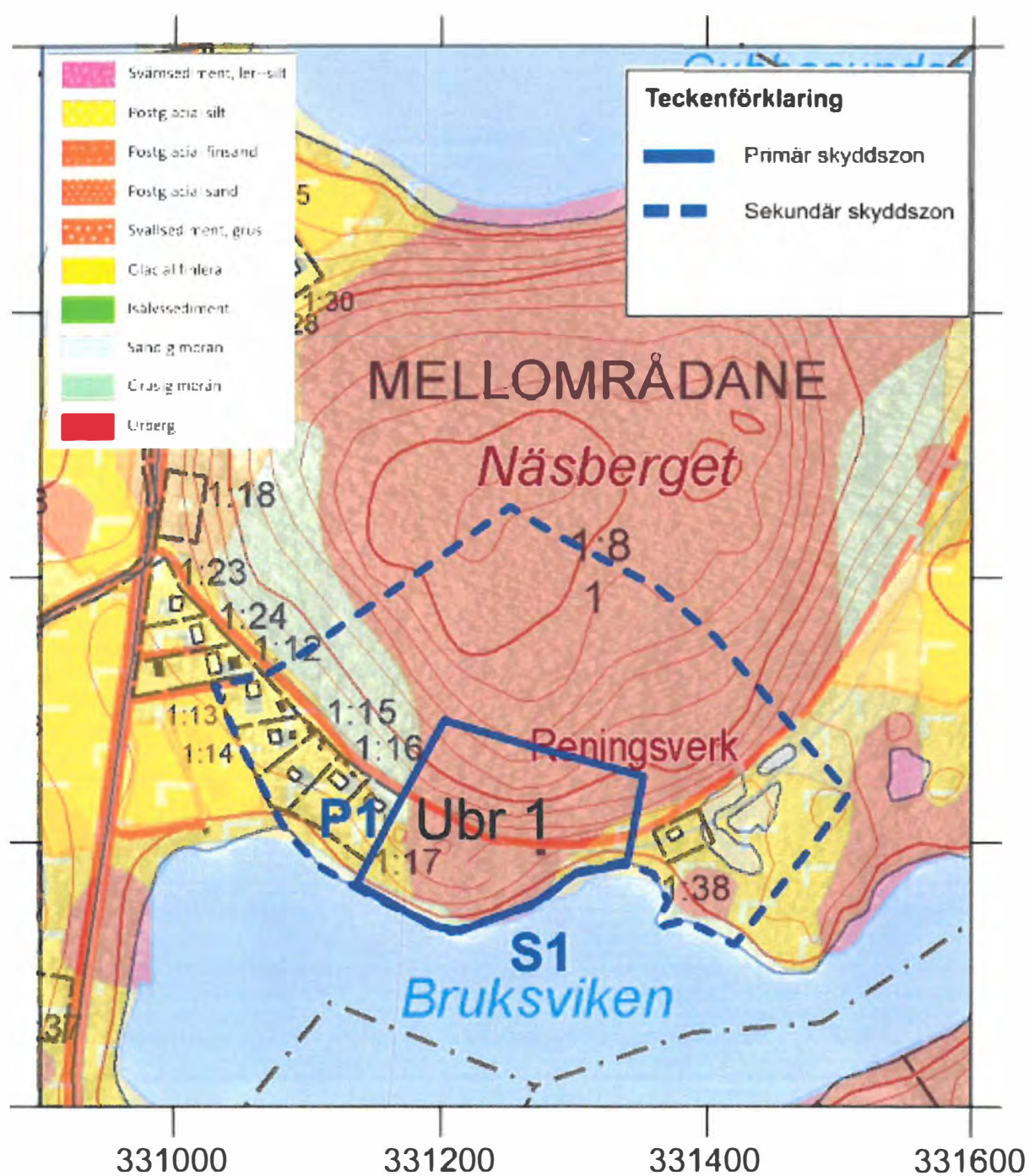
Beslutet skickas till:

- Kungör i kommunens författningssamling
- Kungör - kungörelsedelgivning i ortstidning med besvärshänvisning (Kommunens beslut om vattenskyddsområde överklagas till länsstyrelsen. Överklagandetid är tre veckor efter att beslutet är kungjort i ortstidning.)
- Länsstyrelsen
- Naturvårdsverket
- Jordbruksverket
- Hav- och vattenmyndigheten
- Färgelanda Vatten AB
- Samhällsutvecklingschefen
- Diariet

Bilaga 1

Rådanefors, vattentäkt

Skyddszoner

BILAGA 2

VATTENSKYDDSFÖRESKRIFTER RÅDANEFORS

UPPDRAG VSO Rådanevors, Färgelanda kommun	UPPRÄTTAD AV Anna Kölfeldt	DATUM 2021-02-19
--	-------------------------------	---------------------

Skyddsföreskrifter för Rådanevors vattenskyddsområde

Nedan angivna föreskrifter är specifika för Rådanevors grundvattentäkt. De har utformats med vattentäkternas nutida och framtida skyddsbehov i fokus och representerar i många avseenden en tillämpning och uttolkning av miljöbalkens intentioner som uttrycks i miljöbalkens allmänna hänsynsregler (MB 2 kap). I vissa fall kan en föreskrift med stöd av miljöbalkens 7 kap innefatta ett större krav på försiktighet än vad som följer av miljöbalkens allmänna aktsamhetsregler. Föreskrifter för vattenskyddsområde meddelas med stöd av 7 kap. 22§, 30§ i miljöbalken.

I hela vattenskyddsområdet gäller de restriktioner och anvisningar som generellt gäller inom vattenskyddsområden, bl.a. Naturvårdsverkets föreskrifter gällande skydd mot mark- och vattenförorening vid lagring av brandfarliga vätskor (NFS 2017:5)

ZONINDELNING AV VATTENSKYDDSSOMRÅDET

Rådanevors vattenskyddsområde är indelat i två skyddszoner

- *Primär skyddszon*
- *Sekundär skyddszon*

Indelningen i skyddszoner baseras på nedan beskrivna kriterier, vilka följer Naturvårdsverkets handbok om vattenskyddsområde 2010:5. Skyddsföreskrifterna hänvisar till dessa skyddszoner.

Primär skyddszon

Syftet med den primära skyddszonen är att skapa rådrum vid händelse av akut förorening. Den primära skyddszonen avgränsas på sådant sätt att riskerna för akut förorening genom olyckshändelser minimeras. En akut förorening ska hinna upptäckas i tid och åtgärder vidtas innan föroreningen hinner nå vattentäktszonen med uttagsbrunnarna.

Sekundär skyddszon

Syftet med den sekundära skyddszonen är att bibehålla en hög grundvattenkvalitet eller att förbättra kvaliteten.

SKYDDSFÖRESKRIFTER FÖR RÅDANEFORS VATTENSKYDDSSOMRÅDE

I de fall det föreskrivs att **anmälan eller tillstånd** krävs, görs detta till den kommunala nämnden för miljöfrågor i Färgelanda kommun.

1§ Petroleumprodukter

	Primär skyddszon	Sekundär skyddszon
A	<p>Hantering av mer än 25 liter petroleumprodukter får inte ske utan tillstånd.</p> <p><i>Undantag gäller för transporter.</i></p> <p><i>Undantag gäller för bränsle i drifttanken på fordon.</i></p> <p><i>Undantag gäller befintlig lagring som har sekundärt skydd.</i></p>	<p>Samma föreskrift som i primär skyddszon.</p>

Information: Hantering av brandfarliga vätskor och spilloljor inom vattenskyddsområde regleras även genom Naturvårdsverkets föreskrifter (NFS 2017:5) om skydd om mark- och vattenförorening vid hantering av brandfarliga vätskor och spilloljor.

2§ Hälso- och miljöfarliga produkter

	Primär skyddszon	Sekundär skyddszon
	<p>Hantering av mer än 25 liter hälso- och miljöfarliga produkter såsom impregneringsmedel, lösningsmedel får inte ske utan tillstånd.</p> <p><i>Undantag gäller för transporter.</i></p>	<p>Samma föreskrift som i primär skyddszon.</p>

2 (10)

VATTENSKYDDSFÖRESKRIFTER
RÅDANEFORS
2021-02-19

3§ Fordonstvätt

	Primär skyddszon	Sekundär skyddszon
	Användning av avfettnings-, rengörings- och tvättmedel i samband med fordonstvätt är förbjudet .	Samma föreskrift som i primär skyddszon.

4§ Bekämpningsmedel

	Primär skyddszon	Sekundär skyddszon
	Yrkesmässig hantering av kemiska bekämpningsmedel är förbjuden . <i>Undantag gäller för transport</i> <i>Undantag gäller för användning inomhus.</i>	Yrkesmässig hantering av kemiska bekämpningsmedel får inte ske utan tillstånd . <i>Undantag gäller för transport</i> <i>Undantag gäller för användning inomhus.</i>

5§ Växtnäringsämnen

	Primär skyddszon	Sekundär skyddszon
A	Lagring av naturgödsel från mer än två djurenheter utan tät gödselvårdsanläggning är förbjudet .	Lagring av naturgödsel från mer än två djurenheter utan tät gödselvårdsanläggning får inte ske utan tillstånd .
B	Spridning av naturgödsel får inte ske utan tillstånd . <i>Undantag gäller för privat trädgårdsskötsel</i>	Samma föreskrift som i primär skyddszon.

6§ Djurhållning

	Primär skyddszon	Sekundär skyddszon
	Nyetablering av djurhållning med lantbruksdjur får ej ske utan anmälan .	--

7§ Avloppsanläggning

	Primär skyddszone	Sekundär skyddszone
	Nyetablering av avloppsanläggning där hushållsspillvatten eller annat avloppsvatten kan infiltrera eller släppas ut till marken är förbjudet .	Nyetablering av avloppsanläggning för spillvatten eller annat avloppsvatten får inte ske utan tillstånd .

8§ Slam

	Primär skyddszone	Sekundär skyddszone
	Spridning av slam från avloppsreningsverk eller enskild reningsanläggning är förbjudet .	Samma föreskrift som i primär skyddszone.

9§ Timmer mm

	Primär skyddszone	Sekundär skyddszone
	<p>Upplag under längre tid än en avverkningssäsong av bark, flis, spån, timmer och Grot är förbjudet</p> <p><i>Undantag gäller för ved eller andra träbaserade produkter, för det egna hushållets uppvärmning av bostad på den aktuella fastigheten.</i></p>	Samma föreskrift som i primär skyddszone.

10§ Avfall

	Primär skyddszone	Sekundär skyddszone
	<p>Uppläggning av avfall är förbjudet.</p> <p><i>Undantag gäller för hushållsavfall från enskilt hushåll, vilket läggs i särskilda tunnor för regelbunden sophämtning.</i></p> <p><i>Undantag gäller komposterbart hushållsavfall från enskilt hushåll, vilket läggs i hushållskompost på den egna tomten.</i></p> <p><i>Undantag gäller för trädgårdsavfall som uppkommer på den egna fastigheten.</i></p>	Samma föreskrift som i primär skyddszone.

4 (10)

VATTENSKYDDSFÖRESKRIFTER
RÅDANEFORS
2021-02-19

11§ Förorenade massor

	Primär skyddszon	Sekundär skyddszon
A	Uppläggning och deponering av förorenade massor eller massor med okänt föroreningsinnehåll är förbjudet .	Samma föreskrift som i primär skyddszon.
B	Utfyllning eller annat användande för anläggningsändamål av avfall, förorenade massor eller med massor med okänt föroreningsinnehåll är förbjudet .	Samma föreskrift som i primär skyddszon.

12§ Asfalt, oljegrus och vägsalt

	Primär skyddszon	Sekundär skyddszon
A	Upplag av asfalt och oljegrus är förbjudet .	Samma föreskrift som i primär skyddszon.
B	Upplag av vägsalt är förbjudet .	Samma föreskrift som i primär skyddszon.

13§ Snö

	Primär skyddszon	Sekundär skyddszon
A	Upplag av snö, med ursprung från trafikerade ytor utanför primär skyddszon, är förbjudet .	Upplag av snö, med ursprung från trafikerade ytor utanför sekundär skyddszon, är förbjudet .

14§ Väg

	Primär skyddszon	Sekundär skyddszon
A	Anläggande av ny väg får endast ske med tillstånd .	Samma föreskrift som i primär skyddszon.
B	Beläggningsarbete och andra förbättringsarbeten på väg, på en total yta av 50 m ² eller mer, får ej ske utan anmälan .	Samma föreskrift som i primär skyddszon.
C	Spridning av vägsalt kräver tillstånd . <i>Undantag gäller för spridning på en yta som är mindre än 100 m² så som garageuppfarter och gårdsplaner</i>	Samma föreskrift som i primär skyddszon.

D	Användning av spillolja som dammbindningsmedel är förbjudet .	Samma föreskrift som i primär skyddszon.
---	--	--

15§ Jord och berg

	Primär skyddszon	Sekundär skyddszon
A	All materialtäktsverksamhet är förbjudet .	Samma föreskrift som i primär skyddszon.
B	Sprängning är förbjudet .	Sprängning får inte ske utan tillstånd
C	Schaktning och grävning får inte ske utan tillstånd . <i>Undantag gäller för schaktning, grävning av en sammanlagd jord-/bergvolym som är mindre än 150 m³.</i>	Samma föreskrift som i primär skyddszon.
D	Pålning och spontning får inte utföras utan tillstånd .	Samma föreskrift som primär skyddszon.

16§ Anläggningar för lagring och utvinning av energi och kyla

	Primär skyddszon	Sekundär skyddszon
A	Nyetablering av anläggning för lagring av och utvinning av värmeenergi eller kyla från berg, mark eller vatten är förbjuden .	Nyetablering av anläggning för lagring av och utvinning av värmeenergi eller kyla från berg, mark eller vatten får ej anläggas utan tillstånd .

17§ Anläggningar för uttag av vatten

	Primär skyddszon	Sekundär skyddszon
A	Nyetablering av brunn för uttag av vatten från berg eller jord är förbjuden .	Nyetablering av brunn för uttag av vatten från berg eller jord får ej ske utan tillstånd .

6 (10)

VATTENSKYDDSFÖRESKRIFTER
RÅDANEFORS
2021-02-19

Allmänna bestämmelser

- a) Tillsyn enligt dessa föreskrifter utövas av den kommunala nämnden för miljöfrågor i Färgelanda kommun.
- b) I de fall tillstånd krävs enligt dessa föreskrifter ska skriftlig ansökan skickas till den kommunala nämnden för miljöfrågor i Färgelanda kommun. I samband med sådan prövning kan nämnden föreskriva särskilda villkor som anses erforderliga för att undvika oacceptabel vattenförorening.
- c) I de fall anmälan krävs enligt dessa föreskrifter ska skriftlig anmälan skickas till den kommunala nämnden för miljöfrågor i Färgelanda kommun. Nämnden kan förelägga om särskilda försiktighetsmått som anses erforderliga för att undvika oacceptabel vattenförorening.
- d) Dispens från förbud enligt dessa föreskrifter kan medges av den kommunala nämnden för miljöfrågor i Färgelanda kommun. I samband med sådan prövning kan nämnden föreskriva särskilda villkor som anses erforderliga för att undvika oacceptabel vattenförorening.
- e) Brott mot skyddsföreskrifterna kan medföra påföljd enligt 29 kap 2 och 2a §§ Miljöbalken om inte andra ansvarsbestämmelser blir tillämpliga.
- f) Tillstånd enligt dessa skyddsföreskrifter krävs inte om motsvarande delar i verksamheten tillståndsprövats eller omfattas av pågående tillståndsprövning enligt miljöbalkens 9, 11 och 12 kapitel eller annan förordning utfärdad eller med stöd av miljöbalken.
- g) Fastighetsägare, nyttjare av fastighet eller verksamhetsutövare inom vattenskyddsområdet ska omedelbart anmäla spill, läckage och andra händelser om de är av sådan omfattning att de kan medföra risk för grundvattenförorening. Anmälan ska göras via telefonnummer 112.
- h) Föreskrifterna utgör inte hinder mot den hantering och de verksamheter och åtgärder som är nödvändiga för vattentäktens bedrivande. Generellt undantag från föreskrifterna vad avser tillstånd, anmälan och dispens från skyddsföreskrifterna gäller för arbeten som vattentäktens huvudman utför för utbyggnad, drift, underhåll med mera.

Skyltning och stängsel

- a) Där allmänna vägar passerar gräns till vattenskyddsområdet samt där så behövs vid vägar som passerar genom området ansvarar vattentäktens huvudman för att det finns skyltar som utmärker och informerar om vattenskyddsområdet. Annans mark får tas i anspråk för detta (7 kap 22 § miljöbalken). Utformningen av skyltar ska följa rekommendationer från berörda myndigheter och statliga verk.
- b) Annans mark får tas i anspråk för att sätta upp de stängsel som behövs för vattentäktens skydd (7 kap 22 § miljöbalken).

- c) Där petroleumprodukter eller andra miljöfarliga kemiska produkter hanteras ska skylt finnas som informerar om vattenskyddsområdets existens. Skyltarna tillhandahålls av vattentäktens huvudman och bekostas av verksamhetsutövaren. Undantag för krav på skyltar gäller vid hantering av nämnda produkter för hushållsbehov.

Övergångsbestämmelser

- a) Skyddsföreskrifterna gäller enligt 7 kap. 22 § Miljöbalken omedelbart då vattenskyddsområdet träder ikraft, även om de överklagas.
- b) Verksamhet som har påbörjats före ikraftträdandet och som genom dessa skyddsföreskrifter blir tillståndspliktig får fortsätta att bedrivas till och med den 31 december 2022. Därefter får verksamheten bedrivas endast om den som bedriver verksamheten lämnat in en ansökan om tillstånd till tillståndsmyndigheten senast den 31 december 2022.
- c) Verksamhet som har påbörjats före ikraftträdandet och som genom dessa skyddsföreskrifter blir anmälningspliktig får fortsätta att bedrivas till och med den 31 december 2022. Därefter får verksamheten bedrivas endast om verksamheten är anmäld senast den 31 december 2022.
- d) Verksamhet som har påbörjats före ikraftträdandet och som genom dessa skyddsföreskrifter blir förbjuden får fortsätta att bedrivas till och med den 31 december 2022. Därefter får verksamheten bedrivas endast om verksamheten erhållit dispens från förbudet senast 31 december 2022.

8 (10)

VATTENSKYDDSFÖRESKRIFTER
RÅDANEFORS
2021-02-19

DEFINITIONER AV BEGREPP

Avfall: Definieras enligt 15 kap. miljöbalken. Avser varje föremål eller ämne som innehavaren gör sig av med eller avser att göra sig av med eller är skyldig att göra sig av med.

Avverknings säsong: Enligt skogsencyklopedin, liksom i dessa skyddsföreskrifter, definieras en avverknings säsong som tiden mellan knoppsprickning ett år till nästa års knoppsprickning.

Bekämpningsmedel: Med kemiskt bekämpningsmedel avses, i enlighet med 14 kap. miljöbalken, kemiska produkter som är avsedda att förebygga eller motverka att djur, växter eller mikroorganismer förorsakar skada eller olägenhet för människors hälsa eller skada på egendom.

Djurenhet: Definition av djurenhet finns i Miljöprövningsförordningen, SFS 2013:251, 2 kapitel.

Fordon: Med fordon avses i dessa föreskrifter ett motordrivet transportmedel/arbetsredskap som kan framföras på mark, vatten eller is.

Förorenade massor: Med förorenade massor avses massor från ett förorenat område eller efterbehandlings-objekt, det vill säga från ett område, en deponi, mark, grundvatten eller sediment som är förorenat och vars föroreningshalter påtagligt överskrider lokal/regional bakgrundshalt. Vad som avses med förorenade massor kan därför variera mellan olika platser och får avgöras av tillsynsmyndigheten.

Grot: Grot är det spill som uppstår när skogsskördaren apterar trädstammarna. Det är en sammanslagning av orden grenar och (träd)toppar.

Hantering: Med hantering avses - i enlighet med miljöbalken - en verksamhet eller åtgärd som utgörs av tillverkning, bearbetning, behandling, förpackning, förvaring, transport, användning, omhändertagande, destruktion, konvertering, saluförande, överlåtelse och därmed jämförliga förfaranden.

Hushållsbehov/hushållsändamål: Med hushållsbehov avses sådant behov som uppkommer i det egna hushållet och som inte är förknippat med kommersiellt bruk. Hushållsbehov begränsas vid hantering av enstaka förpackningar av de största storlekarna en enskild konsument kan köpa i detaljhandeln. Tillfällig förvaring av större mängder färg, exempelvis i samband med målning av ett enskilt bostadshus skall också anses vara hantering för hushållsbehov

Hushålls spillvatten: Hushålls spillvatten är spillvatten från WC ("klosett vatten") samt från bad, disk och tvätt ("BDT-vatten").

Hälsa eller miljöfarliga produkter: Med hälso- eller miljöfarliga produkter avses i dessa föreskrifter kemiska produkter klassificerade och märkta som farliga enligt CLP-förordningen eller enligt framtida bestämmelser med motsvarande syfte och innebörd.

Lantbruksdjur: Med lantbruksdjur avses nötkreatur, får och getter, grisar och fjäderfän.

Materialtäkt: Med materialtäkt avses i dessa föreskrifter täkt av berg samt sten, grus, sand, lera, torv eller andra jordarter.

Naturgödsel: Naturgödsel är ett samlingsbegrepp för träck, urin, vatten och strömedel i olika proportioner.

Nyetablering: Med nyetablering avses etablering av en helt ny anläggning d.v.s. inte uppgradering av en redan befintlig anläggning.

Petroleumprodukter: Med petroleumprodukter avses bränslen, drivmedel och smörjolja som framställs av råolja t.ex. bensen, diesel, fotogen, eldningsolja, motorolja, turbinoljor, hydrauloljor och smörjfett.

Sekundärt skydd: Sekundärt skydd är en anordning som säkerställer att hela den lagrade volymen vätska kan fångas upp från en läckande cistern eller annan behållare. En dubbelmantlad cistern anses som cistern med sekundärt skydd. En invallning är en annan typ av sekundärt skydd.

Tät gödselvårdsanläggning: Anläggningen är utformad så att avrinning och läckage av gödsel och gödselvatten inte kan ske.

Upplag/uppläggning: Med upplag/uppläggning avses i dessa föreskrifter tillfällig eller permanent förvaring direkt på marken eller i vattnet. Förvaring av hushållsavfall från enskilda hushåll, vilket läggs i särskilda behållare för regelbunden sophämtning, är enligt dessa föreskrifter inte att betrakta som upplag. Detta gäller även komposterbart hushållsavfall från enskilt hushåll, vilket läggs i hushållskompost på den egna tomten. Avslutade deponier är inte heller att betraktas som upplag.

Utsläpp till mark (avseende avloppsvatten §8): I föreskrift §8 gällande avloppsvatten avses utsläpp av alla typer av avloppsvatten. Det innebär att både WC-avlopp och BDT-avlopp är förbjudet inom skyddszone.

Yrkesmässig: Yrkesmässig definieras i dessa föreskrifter som all användning som utförs som ett led i en näringsverksamhet eller annars som en del av en yrkesutövning. Definitionen har sitt ursprung i definitionen av yrkesmässig användare i artikel 3.1 i direktiv 2009/128/EG: "en person som använder bekämpningsmedel i sin yrkesmässiga verksamhet, inbegripet operatörer, tekniker, arbetsgivare och egenföretagare, både på jordbruksområdet och inom andra sektorer".

10 (10)

VATTENSKYDDSFÖRESKRIFTER
RÅDANEFORS
2021-02-19

Bilaga 3 TEKNISKT UNDERLAG

VÄSTVATTEN AB

Rådanefors VSO

UPPDRAGSNUMMER 1352104000

FÖRSLAG TILL VATTENSKYDDSOMRÅDE OCH SKYDDSFÖRESKRIFTER

KONCEPT

2018-03-07/UPPDATERAT 2021-02-12

VÄNERSBORG VATTEN OCH MILJÖ

HANS BJÖRKMAN
UPPDRAGSLEDARE

KRISTINA HAGLUND/Anna Kölfeldt
HANDLÄGGARE

Innehållsförteckning

1	Inledning	1
1.1	Allmänt	1
1.2	Uppdrag och syfte	1
1.3	Bakgrund och motiv för inrättande av vattenskyddsområde	1
1.4	Uppdragets omfattning och genomförande	2
1.5	Underlagsmaterial	2
1.6	Syfte och användning av denna tekniska beskrivning	3
2	Rådanefors vattentäkt	4
2.1	Allmänt	4
2.2	Vattendom	4
2.3	Uttagsbrunn och kapacitet	4
2.4	Vattenbehandling	4
2.5	Framtida uttagsbehov	4
3	Markanvändning	5
4	Hydrogeologi	5
4.1	Nederbördsförhållanden	5
4.2	Topografi	5
4.3	Jordlager	5
4.4	Berggrund	6
4.5	Spricksystem i berggrunden	6
4.6	Provpumpning år 1997	7
4.7	Nybildning av grundvatten	7
4.8	Ytvatten	8
4.9	Naturliga barriärer och sårbarhetsbedömning	8
4.10	Vattenkvalitet	8
5	Planbestämmelser och markanvändning	9
5.1	Översiktsplan	9
5.2	Riksintressen och naturreservat	9
5.3	Lokala föreskrifter/områdesbestämmelser	10
5.4	Miljökvalitetsnormer (MKN) och åtgärder enligt Vattenförvaltningsförordningen (VFF)	10
6	Riskkällor	10
6.1	Klimatförändringar och översvämningar	10
6.2	Vägar/transporter	11
6.3	Bostadshus	11

6.4	Avloppsreningsverk och behandlingsdammar	12
7	Riskbedömning	12
8	Utformning av vattenskyddsområde	13
8.1	Allmän metodik	13
8.2	Skyddszoner	13
8.2.1	Vattentäktsson	Fel! Bokmärket är inte definierat.
8.2.2	Primär skyddszon	13
8.2.3	Sekundär skyddszon	14
8.2.4	Tertiär skyddszon	14
8.3	Avgränsning av skyddsområde	14
8.3.1	Tillströmningsområdets storlek	14
8.3.2	Vattnets uppehållstid i marken	14
8.3.3	Vattentäktsson	Fel! Bokmärket är inte definierat.
8.3.4	Primär skyddszon	15
8.3.5	Sekundär skyddszon	15
8.3.6	Tertiär skyddszon	16
8.4	Genomförande samt motiv till gränsdragningar	16
8.4.1	Strategi och generella motiv	16
8.4.2	Förslag till skyddsområde	17
8.4.3	Platsspecifika motiv	17
9	Bakgrund till valda skyddsföreskrifter	19
9.1	Skyddsföreskrifternas syfte och funktion	19
9.2	Skyddsföreskrifternas restriktionsnivå	19
9.2.1	Generella krav	19
9.2.2	Restriktionsnivå	19
9.2.3	Anpassning av vattenskyddsföreskrifterna till riskbedömningen	20
Bilagor		
1.	Förslag till skyddsföreskrifter	
2.	Brunnsutformning	
3.	Riskkällor	
4.	Vattenskyddsområde - skyddszoner	
5.	Riskvärdering av behandlingsdammar	

1 Inledning

1.1 Allmänt

Rådanefors ligger ca 15 km sydost om Färgelanda i Dalsland. Genom samhället går väg 173. I slutet av 90-talet blev det aktuellt att förändra vägens sträckning genom samhället vilket skulle medföra att Rådanefors dåvarande uttagsbrunn hamnade i vägens sträckning. En ny grundvattentäkt lokaliserades och provpumpades och togs i drift år 2002.

Figur 1. Översiktskarta. (kartunderlag: Metria)

1.2 Uppdrag och syfte

På uppdrag av Västvatten AB har Sweco Environment AB utarbetat ett förslag till skyddsområde och skyddsföreskrifter för grundvattentäkten i Rådanefors. Följande förslag bygger på det underlag som togs fram år 2003 för Färgelanda kommun.

1.3 Bakgrund och motiv för inrättande av vattenskyddsområde

Vattenskydd enligt miljöbalken syftar ytterst till att främja en hållbar utveckling som innebär att nuvarande och kommande generationer tillförsäkras en hälsosam och god miljö. En sådan utveckling bygger på insikten att naturen har ett skyddsvärde och att människans rätt att förändra och bruka naturen är förenad med ett ansvar att förvalta naturen väl.

I Naturvårdsverkets handbok för vattenskyddsområden från 2010¹ anges att syftet med vattenskyddsområden är att ge vattenförekomster som är viktiga för dricksvattenförsörjningen ett tillräckligt gott skydd så att råvattentillgångar säkras i ett långsiktigt perspektiv – ett flergenerationsperspektiv. Vattenförekomster och vattentäkter måste därför skyddas mot såväl nutida som framtida risker. Risker kan vara tillfälliga utsläpp i samband med olyckshändelser samt kontinuerliga diffusa och koncentrerade läckage. Skyddet för viktiga råvattentillgångar bör ha en mycket hög prioritet för att syftet med skyddet ska kunna uppnås.

1.4 Uppdragets omfattning och genomförande

Uppdraget har omfattat upprättande av tekniskt underlag och förslag till vattenskyddsområde och skyddsföreskrifter för Rådanefors vattentäkt i enlighet med Naturvårdsverkets riktlinjer angivna i handbok för vattenskyddsområden.

För genomförande av uppdraget har följande moment utförts:

- **Teknisk beskrivning av vattentäkten**
Sammanställning av befintligt material och information.
- **Områdesbeskrivning**
Beskrivning av geologi, hydrogeologi, sårbarhet och skyddsbehov.
- **Identifiering och kartläggning av potentiella föroreningskällor**
Riskinventering i fält samt sammanställning av befintligt material.
- **Översiktlig riskbedömning av väsentliga riskkällor för vattentäkten**
- **Utvärdering och förslag till skyddsområde/skyddsföreskrifter**
Vattentäktsszon, primär- och sekundär skyddszon inrättas, vilka tillsammans bildar vattenskyddsområdet.
- **Framtagning av skyddsföreskrifter**

1.5 Underlagsmaterial

Utredningsarbetet har omfattat genomgång av befintligt material, delvis tillhandahållet av Färgelanda kommun, kart- och flygbildsstudier samt fältrekognosering. Inventering av tänkbara föroreningskällor utfördes av miljö- och byggkontoret i Färgelanda (utförd år 1999-2003).

Följande underlagsmaterial har använts:

1. Jordartskarta, nedladdad från SGUs kartgenerator
2. Färgelanda kommun översiktsplan, ÖP 14
3. Digital fastighetskarta och ortofoto från Metria

¹ Naturvårdsverket, Handbok 2010:5 – Handbok om vattenskyddsområde.

4. VISS (VattenInformationsSystem Sverige), viss.lansstyrelsen.se
5. Naturvårdsverket, Handbok om vattenskyddsområde 2010:5
6. Länsstyrelsen Älvsborgs län, Grusinventering i Färgelanda kommun
7. VIAK AB, Mellområdene, grundvattenundersökning, 1958-02-04
8. VBB VIAK, Rådanevors grundvattentäkt, förslag till skyddsområde och skyddsföreskrifter, 1995-04-06
9. VBB VIAK, Rådanevors, undersökningsbrunn UB1-slutrapport, 1998-01-21
10. VBB VIAK, Rådanevors grundvattentäkt, Teknisk beskrivning, 1998-11-01

1.6 Syfte och användning av denna tekniska beskrivning

Denna tekniska beskrivning är ett underlag för beslut till vattenskyddsområde och föreskrifter. Syftet är inte och kan inte vara att utgöra ett fullständigt eller tillräckligt underlag för att bedöma specifika ansökningar om tillstånd enligt skyddsföreskrifterna. Skälen är bl.a. att varje ansökan, verksamhet och plats utgör en unik kombination av detaljerade förutsättningar som i alla varianter inte kan förutses här, samt att detaljeringsgraden enligt de allmänna råden är avpassad för att avgränsa vattenskyddsområdet till, och inte inom, fastighetsskala.

2 Rådanefors vattentäkt

2.1 Allmänt

I centrala Rådanefors finns ca 40 hushåll och i Kasslerådane ca 10 fastigheter varav flertalet är fritidshus. För närvarande är 17 hushåll och 1 verksamhet anslutna till det kommunala va-nätet, motsvarande ca 60 pe. Vattenförbrukningen uppgår idag (2015) till 3 m³/medeldygn.

I samhället finns ingen reservvattentäkt. Eftersom vattenförbrukningen för närvarande är liten, ombesörjs reservvattenförsörjningen genom att dricksvatten transporteras i tankar till Rådanefors.

2.2 Vattendom

Vattenuttaget regleras genom vattendom vid Vänersborgs tingsrätt, miljödomstolen, Mål nr M175-99, 2000-06-09. Domen ger rätt att utta 43 m³/d räknat som medeldygnsuttag och 65 m³/d räknat som maxdygnsuttag.

2.3 Uttagsbrunn och kapacitet

Den befintliga vattentäkten utgörs av en 79 meter djup bergbrunn. Brunnen ligger i samhällets östra del ca 30 meter från Bruksvikens norra strand, se Figur 1. Brunnens utformning redovisas i *bilaga 2*.

Vattentäkten provpumpades under år 1997.

Med ledning av pumpresultaten, främst grundvattennivåer och förändringar av vattenkvaliteten, bedömdes den maximalt uttagbara grundvattenmängden till 30 l/min (43,2 m³/d).

2.4 Vattenbehandling

Vattenverket togs i bruk i början av 2002.

Råvattnet intensivluftas för att i första hand driva av radon. Luftningen medför även oxidation av järn. Efter luftningen leds vattnet till en mellantank och därefter pumpas det genom ett filter för avskiljning av järn och mangan. Dricksvattnet lagras i en lågreservoar med volymen 30 m³. Före distribution desinficeras vattnet genom UV-bestrålning. Vid behov kan även natriumhypoklorit doseras.

2.5 Framtida uttagsbehov

Det finns idag inga tecken på att vattenbehovet skulle öka som ett resultat av ökad inflyttning till samhället.

3 Markanvändning

Vattentäkten är placerad på ett grönområde ca 70 m norr om Bruksviken. Strax nordväst om vattentäkten ligger ett fåtal bostadshus. Övriga bostadshus i samhället ligger främst söder om Bruksviken, ca 500 m ifrån vattentäkten.

4 Hydrogeologi

4.1 Nederbördsförhållanden

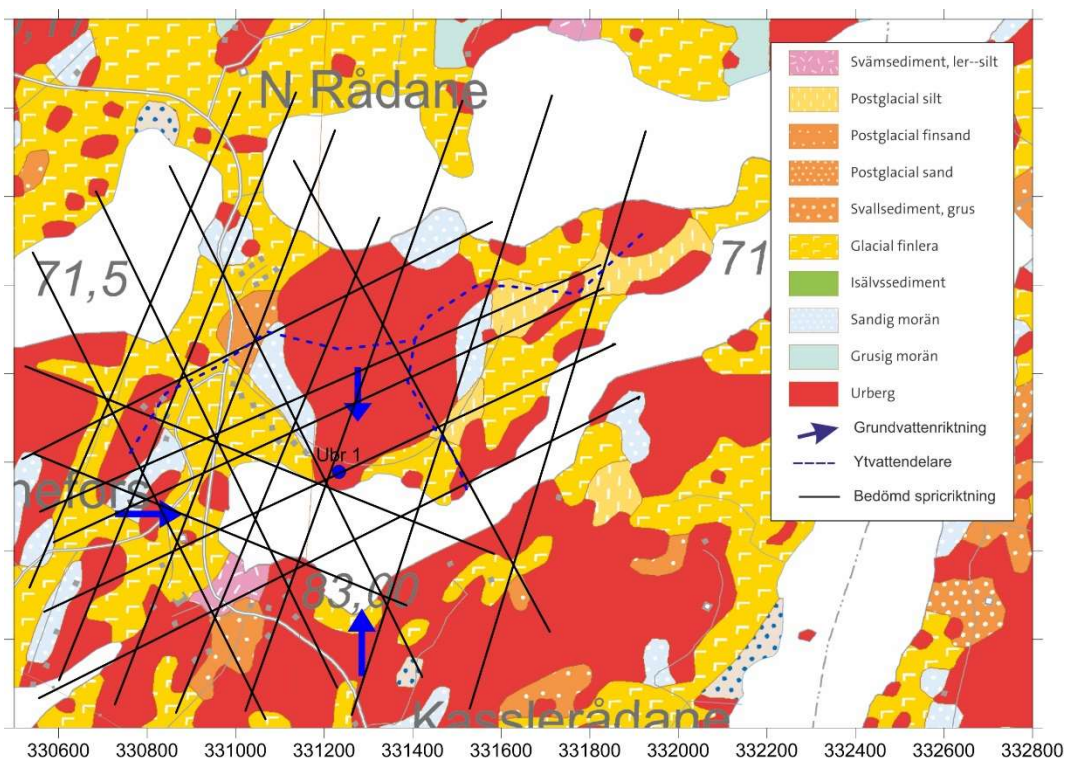
Enligt SMHI uppgår avrinningen (nettonederbörden) i Rådanefors till ca 520 mm/år (SMHI vattenwebb, vattenbalans för år 1981-2010).

4.2 Topografi

Morfologiskt kan området kring Rådanefors betecknas som ett spricklandskap med berg i dagen och markerade, lerfyllda sprickdalar däremellan. Norr om vattentäkten, som ligger på nivån +76, reser sig Näsberget till ca +130.

4.3 Jordlager

Enligt SGU's jordartskarta, nedladdad från kartgeneratorm, utgörs området framför allt av berg i dagen med lerfyllda dalar däremellan. Områden med morän återfinns kring Näsbergets fot. Friktionsmaterial i form av grus och sand finns i mindre områden väster och öster om Näsberget. Jordarternas utbredning i området framgår av Figur 2.

Figur 2. Hydrogeologisk karta (SGUs kartgenerator). I figuren är den bedömda sprickbilden redovisad.

4.4 Berggrund

Enligt SGUs berggrundskarta över Älvsborgs län, Ser. Rapp. o meddelanden nr 45 /Ah nr 13 ligger Rådane förs i ett område med olika typer av gnejser. Färgerna växlar mellan rött och grått och gnejserna är ofta ådrade, homogena eller bandade och bildade ur magmatiska djupbergarter.

4.5 Spricksystem i berggrunden

Grundvatten kan utvinnas ur jordlager eller ur berggrunden. Möjligheterna att utvinna en tillräcklig mängd grundvatten ur jordlagren bedöms vara begränsade i Rådane förs.

I berg rör sig grundvattnet i sprickzoner. Mängden utvinnbart grundvatten är bl. a beroende på sprickzonernas utsträckning, inbördes hydraulisk kontakt, nederbörd, infiltrationsmöjligheter mm.

För att optimalt placera en undersökningsbrunn är det av stor vikt att denna placeras i anslutning till ett antal större sprickzoner.

Vid borrning av en brunn i berg utförs denna ofta gradad i förhållanden till vertikalplanet för att öka chanserna att genomborra flera parallella sprickzoner.

6 (20)

TEKNISKT UNDERLAG
2018-03-07/UPPDATERAT 2021-02-12
KONCEPT
RÅDANEFORS VSO

En tektonisk analys har utförts tidigare med hjälp av topografiska och geologiska kartor samt flygbilder. Resultatet presenteras som en tektonisk modell i Figur 2.

I den tektoniska modellen redovisas s.k. tektoniska element. Dessa utgörs av linjära topografiska stråk vilka kan antas sammanfalla med sprickzoner i berggrunden.

Modellen ger en god uppfattning om dominerande sprickriktningar, sprickfrekvens och ungefärliga lägen av större sprickzoner.

Den tektoniska analysen visar att minst fyra olika sprickriktningar kan karteras. Sprickzonerna har en ungefärlig strykning i riktningarna; N 10° W, N 70° W, N 25° E och N 60° E.

4.6 Provpumpning år 1997

Under år 1997 utfördes en provpumpning av den nya grundvattentäkten i berg (Ubr 1). Resultaten låg sedan till grund för en tillståndsansökan. Pumpningen utfördes under ca 8 månader, huvudsakligen med en konstant kapacitet av 30 l/min (43 m³/d).

Vid pumpstart låg grundvattenytan på 3,65 meter under röröverkant (rök) och vid pumpstopp ca 30 meter under rök.

Resultaten visade att stationära förhållanden uppnåddes efter kort tid. Transmissiviteten beräknades till $T = 3,5 \times 10^{-5} \text{ m}^2/\text{s}$.

Påverkansområdet bedömdes vara detsamma som den erforderliga nybildningsarean som beräknades till 315 000 m² berg.

Den uttagbara grundvattenmängden bedömdes med ledning av grundvattennivåer och kvalitetsförändringar, i form av ökande kloridhalter, till 43 m³/d räknat som ett kontinuerligt medeldygnsuttag.

Resultaten visade att det inte kunde uteslutas att det sker inducerad infiltration från Bruksviken. Någon påverkan på grundvattennivån i jordlager bedömdes inte ske.

4.7 Nybildning av grundvatten

Grundvattentillgången i jordlager och berg bestäms av nettonederbörden, infiltrationsområdets storlek och geologiska förutsättningar för infiltration. Den uttagbara vattenmängden i berg bestäms av spricksystemens storlek och i jordlager av dess sammansättning och utbredning.

Grundvattenbildning i området bedöms i huvudsak ske genom infiltration av nederbörd i områden med berg i dagen eller med ett tunt moräntäcke. Grundvattenbildning sker även i områden med morän och friktionsmaterial kring Näsberget. Nybildning av grundvatten sker framför allt under tidig vår och höst genom infiltration av nederbörd.

Den huvudsakliga grundvattenströmningen bedöms vara mot Bruksviken, se Figur 2.

I samband med provpumpningen år 1997 gjordes en överslagsmässig bedömning av erforderlig nybildningsarea för att balansera uttaget 43 m³/d. Med en erfarenhetsmässigt

bedömd grundvattenbildning på 50-100 mm/år i denna typ av terräng samt att nybildning endast sker i berg bedömdes den erforderliga nybildningsarean till 0,15-0,3 km².

4.8 Ytvatten

Rådanefors är i stort sett helt omgivet av mindre sjöar. Rådanesjön ingår i Dalbergsåns avrinningsområde. Sjön avvattnas till Bodaneälven och vidare till Vänern.

4.9 Naturliga barriärer och sårbarhetsbedömning

Sårbarheten betecknar markens och vattnets känslighet för att påverkas av en förorening, eller brist på förmåga att reducera en förorenings farlighet under transporten i mark och vatten.

Marken inom det föreslagna skyddsområdet utgörs av lera, morän eller berg i ytan.

Kring uttagsbrunnen finns lera i ytan. Lera kan i princip betraktas som relativt tät och utgör oftast en god barriär mot föroreningar från ytan.

Norr om vattentäkten ligger ett stort område med berg i dagen eller med ett tunt moräntäcke. Risk för infiltration av föroreningar är stor i områden med berg i dagen eller med tunt moräntäcke. I områden med mäktigare morän (< 3 m) kan risken betraktas som måttlig.

Detta medför att sårbarheten av vattentäkten bedöms som stor inom områden med berg i ytan, måttlig inom områden med mäktigare morän och som liten i områden med lera i ytan.

4.10 Vattenkvalitet

En vattenprovtagning har utförts under våren 2016 och analyserna omfattade:

- Fysikalisk-kemiska parametrar
- Metaller inklusive kvicksilver
- Cyanid
- Bromat
- PAH
- Alifater. Aromater och BTEX
- Klorerade lösningsmedel
- Bekämpningsmedel
- Mikroorganismer

8 (20)

TEKNISKT UNDERLAG
2018-03-07/UPPDATERAT 2021-02-12
KONCEPT
RÅDANEFORS VSO

Analysresultaten har jämförts med SGUs Bedömningsgrunder för grundvatten². Resultaten är indelade i 5 klasser där klass 1 innebär ingen eller obetydlig påverkan och klass 5 innebär mycket stark påverkan.

Vattenanalyserna från 2016 visar att vattnet är medelhårt (6,9° dH) och med en alkalinitet på 210 mg HCO₃/l (klass 1) och pH på 8,0. Halten klorid, sulfat och konduktivitet som indikerar påverkan av vägsalt är låg (klass 2). Halten nitrat och nitrit bedöms som låg (klass 1) och visar på låga kvävehalter. Halten av järn, magnesium och natrium hamnar i klass 3; kalium och mangan hamnar i klass 2 och övriga analyserade metaller förekommer i låga halter och bedöms som klass 1 enligt SGUs bedömningsgrunder.

Ur bakteriologiskt hänseende var vattnet vid provtagningstillfället utan anmärkning under 2016. Samtliga halter av bekämpningsmedel, PAH, alifater, aromater, BTEX, cyanid, bromat och klorerade lösningsmedel ligger under rapporteringsgränsen och är således mycket låga.

Vid tidigare analyser (2014) var halten radon (82-130 mg/l) periodvis något högre än gränsvärdet för tjänligt dricksvatten med anmärkning (100 mg/l)³.

5 Planbestämmelser och markanvändning

Konflikter om användningen av vattnet bottnar oftast i anspråk på att få använda samma ytor för flera ändamål, t ex för bebyggelse, vägsträckning, industrilokalisering, vattentäkter. Konflikterna från vattentäktens huvudmäns perspektiv uppkommer av skyldigheter att säkra vattnets kvalitet och konsumenternas hälsa genom att vara restriktiva mot verksamheter som kan påverka kvaliteten negativt. En säker och hälsosam dricksvattenförsörjning är en nödvändig grund för ett samhälles fortlevnad och utveckling.

5.1 Översiktsplan

Vattentäkten berörs av översiktsplanen för Färgelanda kommun, ÖP 14, som antogs av kommunfullmäktige 2014-09-03.

Inga detaljplaner finns för området i vattentäktens närhet.

5.2 Riksintressen och naturreservat

Enligt Länsstyrelsens GIS-databas finns inga riksintressen eller naturreservat inom det berörda tillrinningsområdet.

Näsberget klassas som naturvärdesklass 2 vid en lövskogsinventering. Delar av branten vid Näsberget klassas som en nyckelbiotop. Enligt Riksantikvarieämbetets databas finns det en fyndplats strax söder om vattentäkten.

² SGU, 2013. Bedömningsgrunder för grundvatten. SGU-rapport 2013-01.

³ Livsmedelverkets föreskrifter om dricksvatten SLVFS 2001:30

5.3 Lokala föreskrifter/områdesbestämmelser

Inom Färgelanda kommun finns ett antal lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön (www.miljo.dalsland.se).

5.4 Miljökvalitetsnormer (MKN) och åtgärder enligt Vattenförvaltningsförordningen (VFF)

Grundvattenförekomsten är inte upptagen i VISS (VattenInformationsSystem Sverige). Således finns inga fastställda miljökvalitetsnormer som skall uppnås.

Rådaneshön (ID SE649467-128536) som Bruksviken är en del av finns noterat i VISS. Vattnet har klassningen måttlig ekologisk status och uppnår ej god kemisk status p.g.a. den förhöjda halten kvicksilver. Vattenmyndigheten bedömer att det finns risk att god ekologisk och kemisk status inte uppnås till år 2021.

6 Riskkällor

Med riskkällor avses i detta sammanhang verksamhet som kan medföra risk för utsläpp/utläckage som kan skada vattentäkten. En inventering av riskkällor har utförts av miljö- och byggkontoret år 2003, se *bilaga 3*. Under våren 2016 har riskinventeringen uppdaterats med uppgifter från den kommunala nämnden för miljöfrågor i Färgelanda kommun.

Inom skyddsområdet finns enligt uppgift inga större industrier eller större djurbesättningar. De verksamheter som eller förhållanden som kan innebära risker i området kan grupperas i riskkällor:

- Klimatförändringar och översvämningar
- Vägar/transporter
- Bebyggelse
- Avloppsreningsverk och behandlingsdammar

Konsekvensen av att föroreningar från dessa riskkällor infiltrerar genom jordlagren eller sprickor i berggrunden ned till grundvattnet är att grundvattenkvaliteten kan försämrans. De olika riskkällorna beskrivs och sammanställs nedan.

6.1 Klimatförändringar och översvämningar

Mycket talar för att stora delar av Sverige går mot ett mildare och blötare klimat. Det medför att risken för översvämningar ökar och att föroreningar därmed lättare kan spridas till yt- och grundvatten. Mer extrema väderförhållanden leder till ökad risk för bl.a. häftiga nederbördstillfällen och perioder av extrem torka. Extrema nederbördstillfällen kan medföra följande risker, vilket också tidigare erfarenheter från perioder med höga regnmängder visar:

- Bräddning av avlopp
- Stora dagvattenmängder

10 (20)

TEKNISKT UNDERLAG
2018-03-07/UPPDATERAT 2021-02-12
KONCEPT
RÅDANEFORS VSO

- Översvämning och bortspolning av föroreningar från pågående och nedlagda verksamheter på markområden i anslutning till vattendrag och sjöar
- Ökad olycksfrekvens, t.ex. underminering av vägar
- Ökad grumlighet i ytvattendrag

Grundvattentäkten är placerad ca 30 m från Bruksviken, ca 10 m över sjöns vattenyta. Ingen påverkan på vattentäkten bedöms inträffa till följd av klimatförändringar och översvämningar.

6.2 Vägar/transporter

Omedelbart nordväst om vattentäkten går idag en grusväg till avloppsreningsverket.

De riskkällor som kan identifieras i samband med vägar och transporter är:

- Olyckor
- Slitage på vägar och fordon (oljedropp mm)
- Beläggningsarbete
- Vägsalt
- Luftutsläpp

Avståndet mellan grusvägen och vattentäkten är endast ca 25 m. Dock trafikeras vägen endast sporadiskt och sannolikheten att olyckor ska ske är mycket liten.

6.3 Bostadshus

Överallt där människor bor och vistas förekommer en rad potentiella risker för en närbelägen vattentäkt. Riskerna är dels förknippade med boende, dels med olika typer av verksamheter. All hantering av för yt- eller grundvattnet skadliga ämnen som kan komma i kontakt med vattentäktens tillrinning utgör en risk för vattentäkten. Olyckor kan inträffa som orsakar stora utsläpp av skadliga ämnen, men även kontinuerliga diffusa utsläpp riskerar att hota vattentäkten.

De risker som kan förekomma är:

- Villaoljetankar
- Hushålls/trädgårdskemikalier
- Olyckor
- Lokala avloppslösningar

Inom det föreslagna skyddsområdet finns fem bostadshus. Det närmaste huset är belägen ca 100 meter nordväst om vattentäkten.

Samtliga bostadshus inom det föreslagna skyddsområdet är anslutna till det kommunala avloppsreningsverket.

Enligt den kommunala nämnden för miljöfrågor i Färgelanda kommuns tillsynsregister finns det inga uppgifter på brandfarliga varor eller eldningsoljecisterner.

Enligt tidigare inventering (2003) har en fastighet inom tillrinningsområdet en solvärmeanläggning med glykol.

6.4 Avloppsreningsverk och behandlingsdammar

Spillvattnet i Rådanefors leds till avloppsreningsverket som ligger strax öster om vattentäkten. I detta verk används inga kemikalier utan behandling sker i öppna dammar nordost om reningsverket. Rester av tidigare använda fällningskemikalier finns kvar i verket. Den västra delen av dammanläggningen ligger strax innanför den föreslagna sekundära skyddszonen.

De riskkällor som kan förekomma i samband med avloppsreningsverk är:

- Transporter
- Kemikalier
- Olyckor som t ex ledningsbrott

För att undersöka risken med avloppsdammarna utfördes en kompletterande undersökning under våren 2003, se *bilaga 4*. Resultatet visar att dammarna är utförda i leriga jordlager som bedöms vara i princip täta. Berg kan dock noteras i en av dammarna vilket medför att det finns en risk att spillvatten infiltrerar ned i berget och kan påverka grundvattenkvaliteten. Det skall påpekas att den inritade dammen i verkligheten består av flera, mindre dammar. Dammarnas västra del är inmätt i förhållande till avloppsreningsverket men i övriga delar är dammarnas utsträckning schematiskt ritade.

Risken bedöms vara liten för påverkan från avloppsdammarna på det grundvatten som tas ut i uttagsbrunnen. I riskvärderingen utförd 2003 står det att risken bedöms öka med ökat uttag. För att helt eliminera risken för påverkan bör dammarna vara helt täta eller avvecklas.

7 Riskbedömning

Med risk avses produkten mellan konsekvens och sannolikheten att detta skall inträffa. Konsekvensen är att grundvattenkvaliteten i Rådanefors skall försämrats.

Den största risken för vattentäkten bedöms vara påverkan från det närliggande reningsverket. I dagsläget sker fortlöpande kontroll av vattenkvaliteten, bland annat genom bakteriologisk analys 4 ggr/år på både rå- och renvatten. Vattentäkten har varit i drift under drygt 10 år och inga kända incidenter har förekommit.

Grundvattenytan i berg ligger under botten på avloppsdammarna och det finns bedömda sprickor i berget från området kring avloppsdammarna mot vattentäkten. Det betyder att det kan ske ett läckage till berggrundvattnet i berg om inte dammarna är täta.

Riskenivån inom vattentäktens tillrinningsområde bedöms som låg med avseende på nuvarande verksamheter.

Genom att utföra aktiv tillsyn inom vattenskyddsområdet med tillräcklig frekvens bör bedömda risker kunna minimeras.

12 (20)

TEKNISKT UNDERLAG
2018-03-07/UPPDATERAT 2021-02-12
KONCEPT
RÅDANEFORS VSO

8 Utformning av vattenskyddsområde

Utifrån vattentäktens planerade uttag, hydrogeologiska förhållanden och utförda vattenbalansräkningar, föreslås ett skyddsområde för grundvattentäkten i Rådanefors enligt *bilaga 4*.

8.1 Allmän metodik

Det övergripande målet med vattenskyddsområde och skyddsföreskrifter är att preventivt söka skydda en vattentäkt eller område möjligt för vattentäkt. Skydd av grundvattentäkter regleras genom Miljöbalken (*SFS 1998:808, 7 kap*). Naturvårdsverket ger i sina allmänna råd (2003:16) och handbok för vattenskyddsområden (2010:5) anvisningar för skydd av vattentäkter.

Vattenskyddsområdet för en vattentäkt bör i princip, enligt gällande råd, omfatta hela tillrinningsområdet. Av hydrogeologiska skäl begränsas ibland området när skyddsförhållandena är goda, uppehållstiden är tillräcklig eller det annars inte är skäligt att införa restriktioner inom så stora områden. Varje vattenskyddsområde som inte omfattar hela tillrinningsområdet är dock alltid associerat med en viss risk att en förorening precis utanför gränsen, som således inte omfattas av restriktionerna, inte hinner dämpas tillräckligt mycket innan det når vattentäkten.

8.2 Skyddszoner

I Naturvårdsverkets handbok anges att avgränsningen och vattenskyddsområdet för en grundvattentäkt kan resultera i fyra skyddszoner med olika restriktionsnivåer. En uppdelning av vattenskyddsområdet i olika skyddszoner gör att skyddsföreskrifterna blir mer nyanserade och skäliga, samt att lägre respektive högre krav kan ställas på verksamheter inom olika områden beroende främst på närheten till uttagsbrunnen. Ett vattenskyddsområde kan delas in i primär respektive sekundär skyddszon och vid behov tertiär skyddszon (NFS 2003:16).

8.2.1 Primär skyddszon

Den primära skyddszonen avgränsas på ett sådant sätt att riskerna för akut förorening genom olyckshändelse minimeras. Vidare ska den primära skyddszonen skyddas mot sådan markanvändning och verksamhet som kan medföra risk för förorening av grundvattnet.

Gränsen mellan primär och sekundär skyddszon sätts så att uppehållstiden för grundvattenzonen till vattentäktszonens gräns beräknas vara minst 100 dygn för grundvatten bildat i den sekundära zonen. I de fall området nära grundvattentäkten utgörs av mäktiga jordlager med begränsad genomsläpplighet eller där en uppåtriktad grundvattengradient råder även vid fullt uttag kan även områden med kortare uppehållstider i grundvattenzonen än 100 dygn ingå i den primära skyddszonen.

8.2.2 Sekundär skyddszon

Syftet med den sekundära skyddszone är att bibehålla en hög grundvattenkvalitet eller att förbättra kvaliteten. Den sekundära skyddszone bör minst omfatta så stor del av vattenskyddsområdet att uppehållstiden för grundvatten från skyddszonens yttre gräns till grundvattentäkten har en beräknad uppehållstid av minst ett år.

8.2.3 Tertiär skyddszon

En tertiär skyddszone kan inrättas med syfte att omfatta resterande delar av tillrinningsområdet för vattentäkten som inte omfattas av övriga skyddszone. Syftet med den tertiära skyddszone är att även mark- och vattenutnyttjande som negativt kan påverka vattenförekomster och vattentäkter i ett långt tidsperspektiv omfattas av vattenskyddsområdet. Kring Rådanevors vattentäkt inrättas ingen tertiär skyddszone.

8.3 Avgränsning av skyddsområde

8.3.1 Tillströmningsområdets storlek

Grundvattenbildningen i området sker framför allt genom infiltration av nederbörd i områden med berg i dagen eller med ett tunt moränräcke samt i moränområden vid Näsbergets västra fot. Grundvattenbildningen i berggrunden avgörs dessutom av spricksystemens storlek, orientering och frekvens. Enligt SMHI är nettonederbörden ca 520 mm/år i Rådanevors. I omgivande berg- och moränpartier bedöms ca 10 % av nettonederbörden bilda grundvatten, vilket motsvarar ca 50 mm/år. Infiltrationen är sannolikt nästan 100 % av nederbörden i friktionsjord i naturmark. Det är troligt att ett tillskott till grundvattenmagasinet även sker genom infiltration från Bruksviken. I Rådanevors bedöms grundvattenbildningen i berggrunden till 50-100 mm/år.

För avgränsning av den sekundära skyddszone gäller enligt ovan att ett års uttagen vattenmängd skall balanseras av grundvattenbildningen. Den infiltrationsyta som erfordras kan beräknas enligt nedan:

$$A = \frac{Q \times 365}{R}$$

Där: Q = uttagets storlek (m^3/d) = 43 m^3/d (Vattenverkets högsta kapacitet)

R = årlig grundvattenbildning (m) = 0,1 m/år

För ovanstående vattenuttag erfordras ett nybildningsområde som är ca 0,2 km². Området motsvarar en cirkel med en radie av ca 220 meter för att balansera ett års uttag.

8.3.2 Vattnets uppehållstid i marken

För den primära skyddszone gäller enligt ovan ett sådant område att vattnets uppehållstid i marken uppgår till ca 100 dygn. Grundvattnets medelhastighet i jordlagren kan grovt beräknas enligt nedanstående samband. Beräkningen ger en översiktlig

14 (20)

TEKNISKT UNDERLAG
2018-03-07/UPPDATERAT 2021-02-12
KONCEPT
RÅDANEFORS VSO

uppfattning om storleken på de grundvattenvolymer som måste skyddas vid olika vattenuttag och olika krav på uppehållstid i marken.

$$Q \times t = \pi \times R^2 \times b \times n_e$$

där: $Q = \text{uttagets storlek (m}^3/\text{d)} = 43 \text{ m}^3/\text{d}$

$t = \text{tid (d)}$

$b = \text{grundvattenförande lagrets mäktighet (m), antas till 100 m (erfarenhetsmässig bedömning)}$

$n_e = \text{effektiv porositet för berggrunden, antas till 0,1 \% (erfarenhetsmässig bedömning)}$

Utifrån ovanstående samband och förutsättningar beräknas avståndet vid radiell strömning mot vattentäkten enligt nedan:

Avståndet till gräns för primär skyddszone beräknas till 120 meter. Om samma formel används för att beräkna avståndet till gräns för sekundär skyddszone blir avståndet ca 230 meter. Radien stämmer överens med det nybildningsområde (radie=220 m) som beräknades med hjälp av årligt vattenuttag.

Någon effekt av infiltration från Bruksviken har inte medräknats i någon av avståndsberäkningarna. Det är dock troligt att en viss infiltration av sjövattnet förekommer.

8.3.3 Primär skyddszone

Den primära skyddszone för Rådanevors bergvattentäkthar utformats så att den omfattar nybildningsområden för grundvatten inom det område som beräknats för 100 dygns uppehållstid. Enligt ovanstående hydrauliska beräkningar ger dessa ett infiltrations- och tillrinningsområde för primär skyddszone på minst 0,04 km². Föreslaget område är ca 0,02 km² stort. Avståndet till den primära zonens gräns norrut och österut är ca 120 m. I väster finns en mycket markerad ravin mellan vattentäkten och närmaste fastighet som ligger på västra delen av en lokal vattendelare. I söder utgör strandlinjen gränsen.

8.3.4 Sekundär skyddszone

Den sekundära skyddszone bör utformas så att den omfattar beräknat tillrinningsområde för ett års grundvattenuttag.

Tillrinningsområdet för sekundär skyddszone bör ha en storlek av ca 0,2 km² enligt det hydrauliska beräkningarna. Föreslaget område är ca 0,1 km² stort. Avståndet till gränsen för sekundär skyddszone är svårt att beräkna eftersom tillrinning sker i både jordlager och berggrund samt att tillskott genom infiltration från Bruksviken är svårt att uppskatta.

Gränsen för sekundär skyddszone föreslås sättas vid ett avstånd av 200-250 meter från uttagsbrunnen. Detta avstånd efterlevs i alla väderstreck med undantag av gränsen söderut mot Bruksviken. Gränsen har i möjligaste mån anpassats till fastighetsgränser.

8.3.5 Tertiär skyddszon

De primära och sekundära skyddszonerna omfattar ett område som erfordras för att uppnå vattenbalans för ett års vattenuttag. Någon tertiär skyddszon har därför inte föreslagits utan gränsen för sekundär skyddszon utgör vattenskyddsområdets yttre begränsning.

8.4 Genomförande samt motiv till gränsdragningar

Nedanstående generella motiv har beaktats för vattenskyddsområdenas principiella storlek. Mot bakgrund av nedanstående motiv utan rangordning och med de redovisade prognostiserade riskerna konstaterade belastningar och riskkällornas lokalisering, bedömer vi vårt förslag till principiell storlek utifrån försiktighetsprincipen (miljöbalken 2 kap § 3) att inte vara orimligt. Inom vissa områden har motiven till gränsdragningen bedömts nödvändiga att specificera ytterligare.

8.4.1 Strategi och generella motiv

1. Grundregeln är att vattenskyddsområdet i princip bör omfatta hela vattentäktens tillrinningsområde.
2. Nödvändigheten av att bevara en god vattenkvalitet kan inte ifrågasättas. Vattenskyddsområdet skall ha den storlek som behövs med hänsyn till syftet. Syftet är att lämna garantier för att en så god kvalitet som möjligt på råvattnet kan erhållas inom ramen för en samhällsekonomisk avvägning, så att råvattnet efter normalt reningsförfarande kan användas för sitt ändamål (dricksvattenframställning).
3. Vid dricksvattenframställning är det bättre att motverka en förorening snarare än att eliminera den med ytterligare beredning.
4. Grundvatten skall kunna användas som en dricksvattentäkt enligt direktiv till miljökvalitetsnormer för vatten (prop. 1997/98:145) (Miljödepartementet, 1999). Ett vattenskyddsområde skall därför ha så stor utsträckning att detta kan uppnås med hjälp av information, restriktioner och naturlig barriärförmåga. Storleken avgörs av de riskkällor och belastningar som konstaterats, samt naturlig barriärförmåga och skyddsåtgärder.
5. Hushållningsreglerna i miljöbalken innebär, trots att en avvägning skall göras mellan det skyddande intresset och motstående intressen, att enbart ekonomiska hänsynstaganden inte får äventyra de värden som man vill skydda. Vårt förslag till vattenskyddsområde baseras på en tolkning av hur avvägningen praktiskt bör göras, och är ett förslag med en associerad risk att vattenskyddet ändå inte kan uppnås. Med nuvarande utformning bedöms den risken acceptabel och i linje med lagstiftarens intentioner. Varje annan storlek innebär en annan risk att syftet bakom vattenskyddet

16 (20)

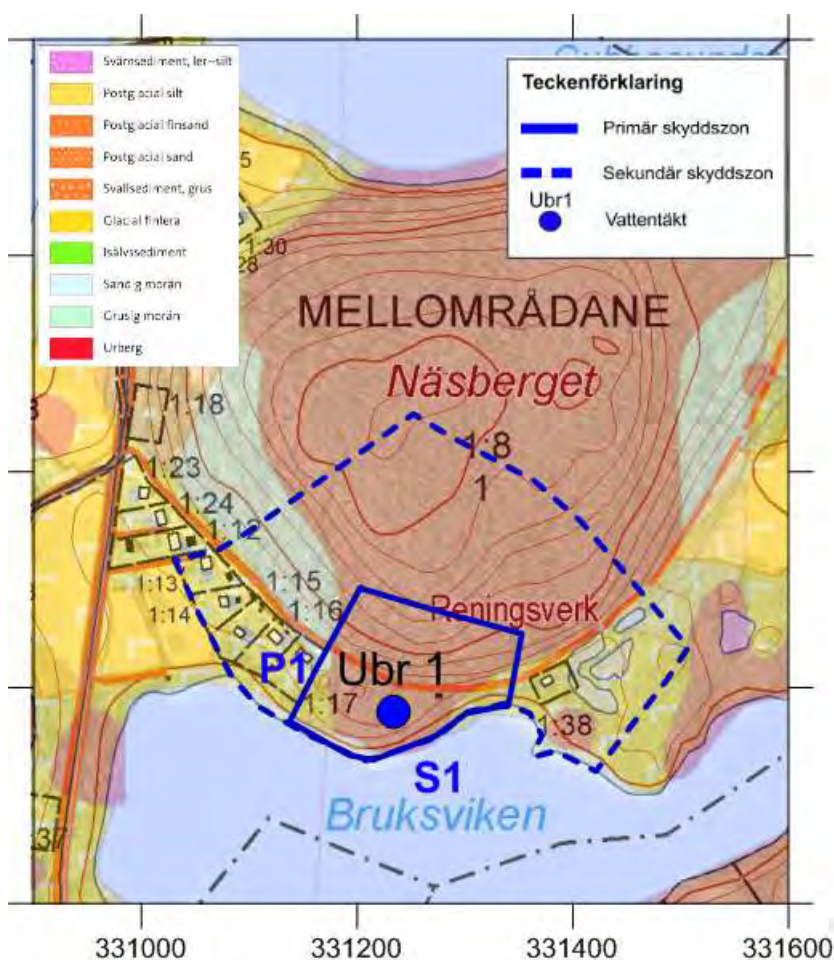
TEKNISKT UNDERLAG
2018-03-07/UPPDATERAT 2021-02-12
KONCEPT
RÅDANEFORS VSO

inte kan uppnås. I grunden är det en politisk fråga att göra avvägningen mellan den risk man utsätter konsumenterna för samt de restriktioner som nödvändigtvis uppkommer för att uppnå en viss riskreduktion.

8.4.2 Förslag till skyddsområde

Mot bakgrund av de hydrogeologiska förhållandena och resultatet av riskbedömningen föreslås en primär och en sekundär skyddszon enligt Figur 3 och Bilaga 4.

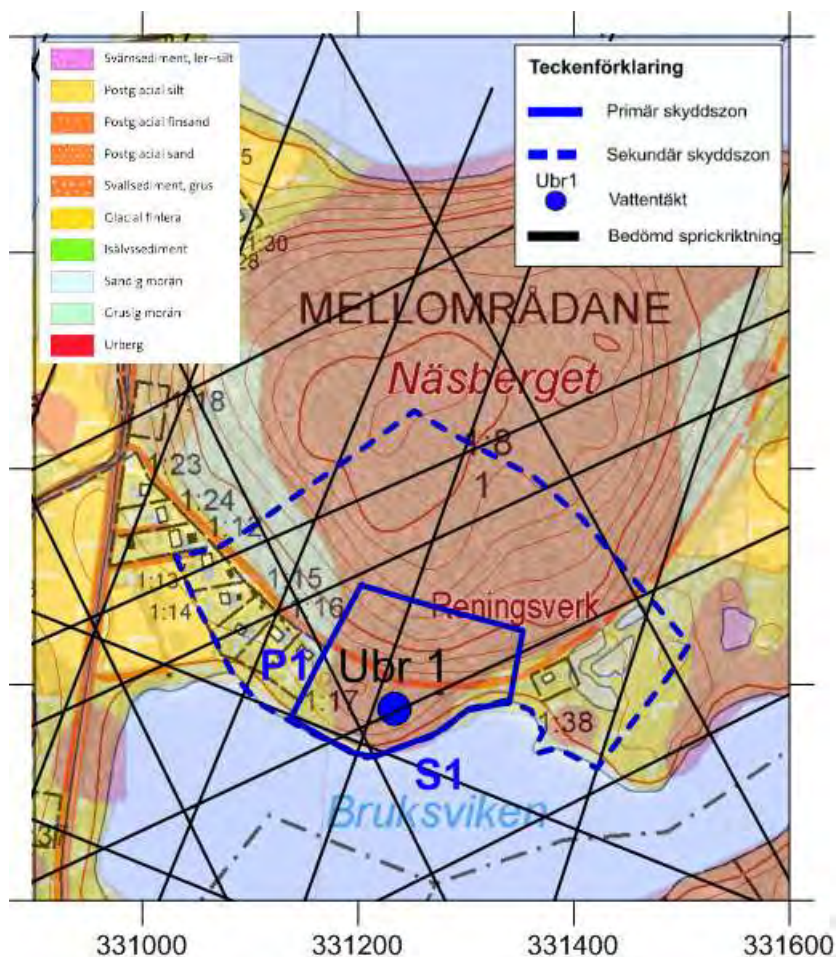
I Figur 4 även den bedömda sprickbildningen i berg.

Figur 3. Förslag på primär och sekundär skyddszon. Gränserna är inritad på fastighetskartan överlagrad av jordartskartan.

8.4.3 Platsspecifika motiv

I följande punktlista redogörs för platsspecifika motiv för gränsdragningen enligt numrering i Figur 4.

Figur 4. Förslag på primär och sekundär skyddszon. Gränserna är inritad på fastighetskartan med geokartan överlagrad. De svarta linjerna redovisar den bedömda sprickbildningen i berg. Numreringen hänvisar till motivering i text.

- P1 I väster finns en markerad ravin mellan vattentäkten och närmaste fastighet som ligger på västra delen av en lokal vattendelare. Eventuella föroreningar på fastigheten bedöms avrinna på täta jordlager mot sydväst och det är därför motiverat att lägga gränsen för primär skyddszon i närmaste fastighetsgräns.
- S1 Gränsen för sekundär zon går längs med strandkanten.

18 (20)

TEKNISKT UNDERLAG
2018-03-07/UPPDATERAT 2021-02-12
KONCEPT
RÅDANEFORS VSO

9 Bakgrund till valda skyddsföreskrifter

Lagstiftning, Naturvårdsverket, EU, Boverket, SGU, Livsmedelsverket, Miljömålskommittén, Färgelanda kommun och många andra anser att vattenskyddet långsiktigt måste förbättras. Att införa vattenskyddsområde och skyddsföreskrifter enligt miljöbalken är ett av många verktyg för att uppnå detta.

Syftena är att:

- Informera om det allmänt gällande lagkrav på aktsamhet och allmän hänsyn.
- Specificera krav på aktsamhet i form av skyddsföreskrifter inom just detta vattenskyddsområde.
- Bibehålla eller förbättra vattenkvaliteten och minska risken för förorening.
- Identifiera olika intressen som vill använda mark och vatten.
- Använda mark och vatten på bästa sätt.

9.1 Skyddsföreskrifternas syfte och funktion

Syftet med skyddsföreskrifterna och deras tillämpning är att säkerställa att påverkan eller risk för påverkan på Rådanefors vattentäkt inte uppstår så att vattnet efter normalt reningsförfarande kan användas för dricksvattenförsörjning. Skyddsföreskrifterna är såväl föreskrivande som informerande. Dessa två funktioner gör att syftet med skyddsföreskrifterna uppnås. Utformningen av skyddsföreskrifterna har därför anpassats till dessa funktioner.

9.2 Skyddsföreskrifternas restriktionsnivå

9.2.1 Generella krav

För att åstadkomma ett tillfredsställande skydd för vattentäkten, föreslås skyddsföreskrifter enligt *bilaga 1*.

Skydd av vattentäkter regleras i stort genom Miljöbalken (*SFS 1998:808, 7 kap*). Naturvårdsverket ger anvisningar för skydd av ytvattentäkter i "Naturvårdsverkets handbok för vattenskyddsområden" samt de allmänna råden NFS 2003:16. För såväl yt- som grundvattentäkter beaktas även EU:s ramdirektiv för vatten. Enligt EU:s ramdirektiv är det övergripande syftet att se till att en "god ekologisk vattenstatus" uppnås och bibehålls. Målet är även att förebygga försämring av vattnet även om vattnet idag har god kvalitet.

9.2.2 Restriktionsnivå

Kommunens miljöpolitiska ambition bedöms ansluta till miljöbalkens nivå och skyddsföreskrifterna grundar sig därför i princip på "normalbestämmelserna" enligt NFS 2003:16 med anpassning till lokala förhållanden. Skyddsföreskrifterna beaktar befintliga risker, men de ska även vara framåtsyftande och föreskriver därför även om verksamheter som inte är aktuella idag. Föreskrifterna baseras på normalbestämmelserna enligt NFS 2003:16.

9.2.3 Anpassning av vattenskyddsföreskrifterna till riskbedömningen

Riskbedömningen visar att risknivån inom tillrinningsområdet är liten.
Skyddsföreskrifterna behöver därför inte anpassas till riskbedömningen utan baseras på NFS 2003:16.

20 (20)

TEKNISKT UNDERLAG
2018-03-07/UPPDATERAT 2021-02-12
KONCEPT
RÅDANEFORS VSO

ANSÖKAN OM FASTSTÄLLANDE AV VATTENSKYDDSSOMRÅDEN OCH SKYDDSFÖRESKRIFTER FÖR GRUNDVATTENTÄKTER I FÄRGELANDA KOMMUN

2018-03-14, UPPDATERAD 2021-05-20

1 Ansökan

1.1 Fastställande av vattenskyddsområden

Färgelanda Vatten AB ansöker om att Kommunfullmäktige i Färgelanda kommun med stöd av 7 kap. 21 § miljöbalken ska fastställa vattenskyddsområden för fyra grundvattentäkter (FVAB beslut: protokoll nr 3 för styrelsemöte 2018-03-23, § 6; med komplettering protokoll nr 1 för styrelsemöte 2021-02-18, § 6).

De vattentäkter som berörs är:

- Gatersbyn 2 grundvattentäkt
- Rådanefors grundvattentäkt
- Rösäter grundvattentäkt
- Stigen grundvattentäkt

Gatersbyn 2 grundvattentäkt är belägen på fastigheten Gatersbyn 1:106 i Färgelanda och ägs av Färgelanda Vatten. Till täkten finns ingen vattendom. Vattenskyddsområdet för Gatersbyn 2 grundvattentäkt benämns *Gatersbyn Vattenskyddsområde*.

Rådanefors grundvattentäkt är belägen på fastigheten Mellområdene 1:8 och ägs av Färgelanda Vatten. Till täkten finns en vattendom från Vänersborgs Tingsrätt, Miljödomstolen dom i mål nr M 175-99, daterad 2000-06-09. Vattenskyddsområdet för Rådanefors grundvattentäkt benämns *Rådanefors Vattenskyddsområde*.

Rösäter grundvattentäkt är belägen på fastigheten Rösäter 1:3 och ägs av Färgelanda Vatten. Till täkten finns ett tillstånd enligt miljöbalken för brunn och uttag av grundvatten från Vänersborgs Tingsrätt, Miljödomstolen dom i mål nr M 3851-04, daterad 2005-03-22. Vattenskyddsområdet för Rösäter grundvattentäkt benämns *Rösäter Vattenskyddsområde*.

Stigen grundvattentäkt är belägen på fastigheten Stigen 1:70 och ägs av Färgelanda Vatten. Till täkten finns ingen vattendom. Vattenskyddsområdet för Stigen grundvattentäkt benämns *Stigen Vattenskyddsområde*.

Omfattningen av respektive vattenskyddsområde framgår av kartor bilagda tekniskt underlag för respektive täkt.

1.2 Fastställande av vattenskyddsföreskrifter

Färgelanda Vatten AB ansöker om att Kommunfullmäktige i Färgelanda kommun med stöd av 7 kap. 22 § miljöbalken ska fastställa vattenskyddsföreskrifter för fyra grundvattentäkter (FVAB beslut: protokoll nr 3 för styrelsemöte 2018-03-23, § 6; med komplettering protokoll nr 1 för styrelsemöte 2021-02-18, § 6). De vattentäkter som berörs är:

- Gatersbyn 2 grundvattentäkt
- Rådanefors grundvattentäkt
- Rösäter grundvattentäkt
- Stigen grundvattentäkt

Vattenskyddsföreskrifterna finns bilagda tekniskt underlag för respektive täkt.

2 Syfte och motiv för ansökan

Färgelanda Vatten AB har som uppdrag att bereda och distribuera dricksvatten med hög och jämn kvalitet till Färgelanda kommuns VA-abonnenter. För detta ändamål utnyttjar bolaget nio allmänna vattentäkter inom kommunen.

Färgelanda Vatten försörjer ca 75 % av Färgelanda kommuns invånare med dricksvatten. För att det ska vara möjligt krävs god tillgång till råvatten av hög kvalitet. Färgelanda Vatten har med sina nio grundvattentäkter en förmåga att leverera dricksvatten av hög kvalitet, även med minimalt med beredning vilket är en stor ekonomisk fördel. Färgelanda Vatten är därför måna om att råvattenkvaliteten bibehålls på detta sätt både långsiktigt och kortsiktigt, varför man verkar för ett ökat skydd av dricksvattentäkterna. Genom inrättande av vattenskyddsområde med tillhörande vattenskyddsföreskrifter och efterföljande arbete värnar man inte bara råvattnets kvalitet utan det innebär också att kommunen får en bättre framförhållning inför kommande utmaningar till följd av bland annat klimatförändringar.

Syften och motiv i detalj för respektive vattenskyddsområde och vattenskyddsföreskrifter framgår av de tekniska underlagen och förslagen till skyddsföreskrifter.

3 Beslutsunderlag

I beslutsunderlaget finns de tekniska underlagen som ligger till grund för avgränsningen av vattenskyddsområdena och föreslagna vattenskyddsföreskrifter. Beslutsunderlaget utgörs av fyra fristående tekniska underlag (ett för respektive vattentäkt) samt samrådsredogörelse.

3.1 Tekniska underlag

- Tekniskt underlag med förslag till vattenskyddsområde och skyddsföreskrifter för Gatersbyn 2 grundvattentäkt i Färgelanda kommun, 2018-03-07, uppdaterat 2021-02-12
- Tekniskt underlag med förslag till vattenskyddsområde och skyddsföreskrifter för Rådanefors grundvattentäkt i Färgelanda kommun, 2018-03-07, uppdaterat 2021-02-12

- Tekniskt underlag med förslag till vattenskyddsområde och skyddsföreskrifter för Rösäter grundvattentäkt i Färgelanda kommun, 2018-03-07, uppdaterat 2021-02-12
- Tekniskt underlag med förslag till vattenskyddsområde och skyddsföreskrifter för Stigen grundvattentäkt i Färgelanda kommun, 2018-03-07, uppdaterat 2021-02-12

3.2 FVAB:s yttrande

- Yttrande med bemötanden från FVAB över berördas synpunkter som inkommit till kommunen vid kommunens föreläggande till berörda om att yttra sig i ärendet, 2021-02-19

3.3 Samrådsredogörelse

- Samrådsredogörelse, samråd med myndigheter och sakägare, 2018-03-07

BILAGOR

4 st. tekniska underlag med bilagorna vattenskyddsområde och vattenskyddsföreskrifter för vardera täkt, enligt 3.1 ovan.

FVAB:s yttrande över inkomna synpunkter enligt 3.2 ovan.

Samrådsredogörelse enligt 3.3 ovan.

FVAB protokoll nr 3 för styrelsemöte 2018-03-23, § 6; med komplettering protokoll nr 1 för styrelsemöte 2021-02-18, § 6.

Handläggare:
Madelene Ahl
Tfn: 0522-63 88 04

Protokoll nr 1 för styrelsemöte 2021-02-18 – Färgelanda Vatten AB

Tid: Torsdag 18 februari 2021, kl 09,00-10.40 samt 13.00-13.40

Plats: Digitalt via Teams

Närvarande ledamöter:

Ann-Marie Jacobsson (C), ordförande
Rune Månsson (S) ersätter Peter Höög (S), under punkt 1-9
Peter Höög (S), vice ordförande deltar under punkt 10-16
Håkan Melin (C)
Bengt Svedberg (M)
Bernt Johansson (L)
Urban Henriksson (S)
Sven Selstam (C) ersätter Karl-Erik Segersax (SD), under punkt 1-9
Owe Quick (SD) ersätter Karl-Erik Segersax (SD), under punkt 10-16

Närvarande suppleanter:

Sven Selstam (C), suppleant under punkt 10-16
Suzanna Sandberg (C)
Hans-Göran Palmqvist (M), deltar under punkt 10-16
Rune Månsson (S), suppleant under punkt 10-16

Närvarande lekmannarevisor/suppleant:

Eivor Johansson (C)

Närvarande tjänstemän:

Peter Johansson, VD
Susanne Thorén, ekonomichef
Madelene Ahl, administratör
Jeanette Strömberg, ekonom (deltar under §6)
Roger Larsson, controller (deltar under §6)
Katarina Bjelke, abonmenthandläggare (deltar under §6)

§ 1 Mötet öppnas av Ann-Marie Jacobsson

§ 2 Upprop förrättas

§ 3 Dagordningen godkändes

§ 4 Protokollet justeras av Bengt Svedberg

Handläggare:
Madelene Ahl
Tfn: 0522-63 88 04

§ 5 Föregående protokoll godkänns**§ 6 Gemensam information**

- Kommande styrelsemöten 2021
- Affärsplan 2021
- Redovisning projekt
- Översiktlig redovisning, alla bolags årsredovisning
- Översyn taxemodeller
- Uppdrags- bevakningslista – Styrelse
- Styrande dokument

§ 7 Beslut – Faktureringspolicy för Färgelanda Vatten AB**Beslutsunderlag**

Faktureringspolicy för Färgelanda Vatten AB, Dnr 2021/029

Styrelsen beslutar

att godkänna Faktureringspolicy för Färgelanda Vatten AB

§ 8 Beslut – Styrkort 2020**Beslutsunderlag**

Uppföljning av styrkort 2020, Dnr 2017/276

Styrelsen beslutar

att godkänna uppföljning av styrkort 2020

§ 9 Beslut – Fastställelse av Årsredovisning 2020 för Färgelanda vatten AB**Beslutsunderlag**

Årsredovisning 2020 för Färgelanda Vatten AB, Dnr 2019/202

Styrelsen beslutar

att godkänna föreliggande Årsredovisning för Färgelanda Vatten AB

§ 10 Beslut – Yttrande och justeringar i ansökan om att inrätta vattenskyddsområden, Färgelanda**Beslutsunderlag**

Yttrande över inkomna synpunkter
Vattenskyddsområden och vattenföreskrifter

Handläggare:
Madelene Ahl
Tfn: 0522-63 88 04

Styrelsen beslutar

att godkänna handlingarna för komplettering i FVAB's ansökan till kommunfullmäktige om inrättande av vattenskyddsområden i Färgelanda kommun.

§ 11 Beslut – Rådanefors Avloppsreningsverk

Färgelanda Vattens styrelse har på arbetsmöte, 20210211, fått 4 olika förslag föredragna, hur situationen i Rådanefors kan åtgärdas. Styrelsen förordar alternativ 4 vilket innebär att ett nytt reningsverk installeras i befintlig byggnad som renoveras.

Beslutsunderlag

Minnesanteckningar från arbetsmöte 2021-02-11
Beslut KS 20210127

Styrelsen beslutar

att redovisa till kommunstyrelsen i Färgelanda, Västvattens utredning, om hur avloppsreningen i Rådanefors kan lösas.

att uppdra åt VD, att skriva en tjänsteskrivelse angående Rådanefors reningsverk, som beslutas av Färgelanda Vatten ABs presidie och skickas med detta beslut till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige.

att uppdra VD att fortsätta förberedande arbete.

I det fall att Färgelanda kommun beslutar att FVAB ska överta ansvaret för avloppsreningen i Rådanefors.

att föreslå kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta om att gå vidare av styrelsen föreslagen lösning på avloppsreningen i Rådanefors, samt att taxepåverkan på ca: 1,3 % tas ut av taxekollektivet genom ökad brukningstaxa från år 2022.

att föreslå kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta om att utöka inestående års investeringsbudget med 3,1 miljoner kronor.

att föreslå kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige att ansvaret för avloppsreningsverket går över till Färgelanda Vatten AB först när det nya/renoverade verket är klart.

att uppdra åt VD, med ekonomichef som ersättare att under år 2021 för företagets räkning nyupplåna, dvs öka företagets skulder under nämnda period, med totalt 3,1 miljoner kronor.

Handläggare:
Madelene Ahl
Tfn: 0522-63 88 04

§ 12 Information

§ 13 Information från VD

§ 14 Styrelseutvärdering

Ordförande, föredrog resultatet av den styrelseutvärdering som är genomförd under februari 2021.

§ 15 Övriga frågor

§ 16 Mötet avslutas

Digital justering

Ann-Marie Jacobsson (ordförande)

Digital justering

Bengt Svedberg (justerare)

Digital justering

Madelene Ahl (sekreterare)

Handläggare:
Carina Sjöstrand
Tfn: 0522-63 88 04

Protokoll nr 3 för styrelsemöte 2018-03-23 – Färgelanda Vatten AB

Tid: Fredag 23 mars 2017, kl 09,00
Plats: Färgelanda. Centrumhusets konferenssal

Närvarande:

Kent Carlsson (s), ordförande
Karl-Erik Segersax (kd) ersätter Ann-Marie Jacobsson (c), vice ordförande
Lennart Hansson (c)
Tomas Andersson (m)
Peter Höög (s)
Rune Månsson (s)
Magnus Fröberg (s)

Närvarande suppleanter:

Ingo Asplund (L)
Urban Henriksson (s)

Närvarande tjänstemän:

Tony Grantz
Jerker Hansson
Marianne Erlandson

- § 1 **Mötet öppnas av Kent Carlsson**
- § 2 **Upprop förrättas**
- § 3 **Dagordningen godkändes**
- § 4 **Peter Höög utses att justera protokollet**
- § 5 **Föregående protokoll, nr 2, 2018-02-23, godkänns**

Handläggare:
Carina Sjöstrand
Tfn: 0522-63 88 04

§ 6 Beslut – Ansökan om att inrätta vattenskyddsområden, Färgelanda kommun

Beslutsunderlag
Ansökan, 2018-03-14, Dnr 2017/044

Styrelsen beslutar

att godkänna handlingarna för ansökan om inrättande av vattenskyddsområden, Färgelanda kommun

att föreslå kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige att inrättar vattenskyddsområden, Färgelanda kommun.

§ 7 Delegationsbeslut

§ 8 Information
- Projektblad. Renovering av Färgelanda V-torn, tryckstegring, Dnr 2018/074

§ 9 Information från VD
- Investeringspolicy
- Fortsatt arbete efter ny taxa
- Obetalda fakturor

§ 10 Information – Västvatten
- Personal
- Lokaler

§ 11 Strategiska frågor

§ 12 Kurser
- Styrelsegemensam heldag 14 maj, Åh Stiftsgård, Ljungskile
- Vattenstämma i Helsingborg 22-23 maj

§ 16 Övriga frågor

§ 17 Kommande sammanträden 2018

24:e maj kl 09,15	Lokal: Centrumhusets konferenssal
20:e september kl 09,15	Lokal: Centrumhusets konferenssal
18:e oktober kl 09,15	Lokal: Centrumhusets konferenssal

Årsstämma

23:e mars kl 11,00 ca Lokal: Centrumhusets konferenssal

Handläggare:
Carina Sjöstrand
Tfn: 0522-63 88 04

§ 18 Mötet avslutas

Kent Carlsson (ordförande)

Peter Höög (justerare)

Marianne Erlandson, VD (sekreterare/justerare)

SAMRÅDSREDOGÖRELSE

UPPDRAG Färgelanda VSO	UPPDRAGSLEDARE Kristina Haglund	DATUM 2018-03-07
UPPDRAGSNUMMER 13002491	UPPRÄTTAD AV Kristina Haglund	

Samrådsredogörelse för samråd med sakägare och remissinstanser om vattenskyddsområde och skyddsföreskrifter för Färgelanda vattenskyddsområden i Färgelanda kommun

Bakgrund

För att trygga vattenförsörjningen för de invånare i Färgelanda kommun som är anslutna till kommunens dricksvattenförsörjning har vattenskyddsområden skapats för de fyra vattentäkterna Rösäter, Stigen, Rådanefors och Gatersbyn. Sedan tidigare finns vattenskyddsområden upprättade för Vallaredalen, Håvesten 1 och 2, Håbyn och Högsäter.

Västvatten har på uppdrag av Färgelanda Vatten drivit arbetet och har genomfört ett första samråd med informationsutskick till samtliga fastighetsägare inom områdena. Fastighetsägare, allmänheten, verksamhetsutövare och myndigheter har inbjudits att lämna sina synpunkter på förslagen. Färgelanda Vatten har sedan för avsikt att skicka förslagen till Färgelandas kommunfullmäktige för fastställande av vattenskyddsområdena.

Processen har pågått under flera år av olika anledningar. Västvatten anser att nu liggande förslag har starkt stöd i de senaste årens genomförda utredningar och karteringar kring vattentäkterna. Underlagen har uppdaterats allteftersom och avstämning har skett med SGU men även med Länsstyrelsen i omgångar.

Tidigt samråd med Länsstyrelsen, SGU och Dalslands miljökontor

Tidigt samråd med Länsstyrelsen, SGU och Dalslands miljökontor genomfördes under våren 2016. Myndigheternas synpunkter beaktades och arbetades in i underlaget före samrådet. En del av Länsstyrelsens synpunkter arbetades inte in i förslaget och motiven till detta sammanställdes i ett PM daterat 2016-09-12, se Bilaga 6.

Samråd med berörda

Inbjudan till fastighetsägare

Inbjudan till samråd skickades i november 2016 till alla fastighetsägare (Bilaga 1) inom de föreslagna vattenskyddsområdena Rösäter, Stigen, Rådanefors och Gatersbyn. Inbjudan innehöll information om följande:

- Namn och kontaktuppgifter till ansvarig tjänsteman på Västvatten
- Information om hur man fick tillgång till mer information
- Tid och plats för informationsmöten
- Angiven sista dag för att lämna skriftliga synpunkter

Därutöver innehöll utskicket ett informationsblad om respektive vattenskyddsområde. Utskicket redovisas i Bilaga 2.

Myndigheter och branschorganisationer

Berörda myndigheter och branschorganisationer (se Bilaga 3) har fått e-post med inbjudan att delta på samrådet och lämna yttrande. Inbjudan innehöll information om följande:

- Namn och kontaktuppgifter till ansvarig tjänsteman på Västvatten
- Information om hur man fick tillgång till mer information
- Angiven sista dag för att lämna skriftliga synpunkter

Information på Västvattens hemsida

Information om samrådet anslogs på Västvattens hemsida (november-december 2016) där även aktuella dokument kunde laddas ner.

Tidningsannonser

Samrådet annonserades i Bohuslänningen, Ttela och Dalslänningen den 8 november 2016. Annonsen innehöll följande information:

- Namn och kontaktuppgifter till ansvarig tjänsteman på Västvatten
- Information om hur man fick tillgång till mer information

Informationsmöten

Två olika informationsmöten hölls under processen med möjlighet att ställa frågor till en representant från Västvatten och vid ett tillfälle även representanter från Dalslands miljökontor och Sweco.

Informationsmöten hölls i Färgelandas centrumhus 5 och 7 december 2016 kl. 18.00 - 20.00

Västvattens representant uppmuntrade samtliga närvarande att skicka in yttranden för att få fram sina synpunkter officiellt.

2 (5)

SAMRÅDSREDOGÖRELSE
FEL! HITTAR INTE REFERENSKÄLLA.

Utställning

En utställning om alla fyra vattenskyddsområdena fanns i Centrumhuset i Färgelanda under perioden 8 november – 21 december 2016.

Inkomna synpunkter

Synpunkter skulle vara Västvatten tillhanda senast 21 december 2016.

Under samrådsperioden inkom 12 olika yttranden, se Bilaga 4. Inkomna synpunkter har sammanställts och skriftligen bemötts, se bilaga 5.

- Bilaga 5: Sammanfattning av yttranden samt Västvattens bemötanden
 - Bilaga 5A: Sammanfattning av generella yttranden för samtliga vattenskyddsområden.
 - Bilaga 5B: Specifika yttranden för Rösäter vattenskyddsområde
 - Bilaga 5C: Specifika yttranden för Stigen vattenskyddsområde
 - Bilaga 5D: Specifika yttranden för Rådanefors vattenskyddsområde
 - Bilaga 5E: Specifika yttranden för Gatersbyn vattenskyddsområde

Berörda som lämnat synpunkter får den skriftliga sammanställningen av synpunkterna och bemötandet samt det nya förslaget till skyddsföreskrifter tillsänt i de fall adressen har angivits.

Ställningstagande

De synpunkter som framställts inom ramen för samråd med berörda sakägare samt i myndighetssamråd har medfört mindre revideringar i Tekniska underlagen. Några av skyddsföreskrifterna har reviderats efter inkomna synpunkter. Revideringarna gäller samtliga vattenskyddsområden. Den primära zonen i Gatersbyn 2 samt den sekundära zonen i Rösäter och Rådanefors har förändrats något. Samtliga 21 revideringar listas nedan, med hänvisning till yttrande.

Nr	Revidering / Komplettering	Ursprung	Avser
1	Föreskriften 4§ Fordonstvätt ändras till att fordonstvätt är förbjudet i primär zon och sekundär zon	Dalslands miljö- och energinämnd	Rösäter, Stigen, Rådanefors och Gatersbyn
2	Föreskrift §17A Anläggning för lagring och utvinning av energi och kyla tas bort	Dalslands miljö- och energinämnd	Rösäter, Stigen, Rådanefors och Gatersbyn
3	Ändra namnet "Dalslands miljönämnd" till "kommunala nämnden för miljöfrågor i Färgelanda kommun"	Dalslands miljö- och energinämnd	Rösäter, Stigen, Rådanefors och Gatersbyn
4	Föreskrift 3§ Miljöfarliga kemiska produkter. Förtydliga att större mängder innebär 25 L.	LRF	Rösäter, Stigen, Rådanefors
5	Föreskrift 6§ Växtnäringsämnen: 6A§ tas bort.	LRF	Rösäter, Stigen, Rådanefors och Gatersbyn
6	Föreskrift 6§ Växtnäringsämnen: 6C och D§ slås ihop till en paragraf. Ändra från att spridning ska vara förbjudet i primär zon till att spridning av naturgödsel inte får ske utan tillstånd. Benämningen stallgödsel utgår och ersätts med ordet naturgödsel.	LRF	Rösäter, Stigen, Rådanefors och Gatersbyn
7	Föreskrift 7§ Djurhållning ändras till "nyetablering av djurhållning med lantbruksdjur får ej ske utan anmälan" samt ingen anmälningsplikt i sekundär zon.	LRF	Rösäter, Stigen, Rådanefors och Gatersbyn
8	Föreskrift §18 Anläggningar för uttag av vatten. I den primära zonen får nyetablering ej ske utan tillstånd.	LRF	Rösäter
9	Information om avrinningen i områdena har hämtats från vattenbalansberäkningar för år 1981-201 (SMHI vattenwebb).	Länsstyreslen i Västra Götalands län	Rösäter, Stigen, Rådanefors och Gatersbyn
10	Föreskrift 2§ Petroleumprodukter revideras till "Undantag gäller befintlig lagring som har sekundärt skydd".	Länsstyreslen i Västra Götalands län	Rösäter, Stigen, Rådanefors och Gatersbyn
11	"Hälso- och miljöfarliga produkter" ändras till "Miljöfarliga kemiska produkter" i ordlistan.	Länsstyreslen i Västra Götalands län	Rösäter, Stigen, Rådanefors och Gatersbyn
12	Föreskrift 16C§ Jord och berg. Ändra "med" till "av" i undantaget.	Länsstyreslen i Västra Götalands län	Rösäter, Stigen, Rådanefors och Gatersbyn
13	Lägga till begreppet "grot" i föreskrift § 10 Timmer samt i Bilaga A (definitioner av begrepp)till skydds föreskrifterna	Skogsstyrelsen	Rösäter, Stigen, Rådanefors och Gatersbyn
14	Ändra den primära och sekundära zonens västliga gräns så att den sammanfaller i samma linje.	LRF	Rösäter
15	s 20 i TU för Rösäter (kapitel 9.3.4). Ändra meningen "Hela isälvsavlagringen vid Tingskullen.." till "Hela isälvsavlagringen vid Tingskullen som går i dagen..."	Länsstyreslen i Västra Götalands län	Rösäter
16	Ändra den sekundära zonens gräns så att den går i strandlinjen.	Länsstyreslen i Västra Götalands län	Rådanefors
17	Föreskrift 6C§ spridning av stallgödsel. Lägga till "Undantag gäller för den hantering som motsvarar årlig skötsel av privat tomtmark"	Jan och Barbara Sandell	Rösäter, Stigen, Rådanefors och Gatersbyn
18	Ändra fastighetsuppgifter under kapitel 2.2. Rätt fastighetsbeteckning är Gatersbyn 1:106	SGU	Gatersbyn 2
19	Ändra vattenuttaget till 100 m3/dygn vilket ändrar storleken på den primära zonen.	SGU	Gatersbyn 2
20	Ändra uppgifterna angående IAC avseende antal anställda och vilken produktion som bedrivs	IAC	Gatersbyn 2

Bilagor

- Bilaga 1 Inbjudna fastighetsägare
- Bilaga 2 Utskick vid samrådet, samtliga informationsblad
- Bilaga 3 Inbjudna myndigheter och branschorganisationer
- Bilaga 4 Samtliga inkomna yttranden
- Bilaga 5 Sammanfattning av yttranden samt Västvattens bemötande
 - 5a Sammanfattning av generella yttranden för samtliga vattenskyddsområden.
 - 5b Specifika yttranden för Rösäter vattenskyddsområde
 - 5c Specifika yttranden för Stigen vattenskyddsområde
 - 5d Specifika yttranden för Rådanefors vattenskyddsområde
 - 5e Specifika yttranden för Gatersbyn vattenskyddsområde
- Bilaga 6 Kommentar till Länsstyrelsens yttrande, daterat 2016-09-12

Sändlista fastighetsägare Rösäter

Fastighetsbeteckning	Namn	Adress	
Rösäter 1:33	Anders Johansson	RÖSÄTER SMÅHAGARNA	458 70 HÖGSÄTER
Rösäter 1:32	Hans Johansson	RÖSÄTER SMÅHAGARNA	458 70 HÖGSÄTER
Rösäter 1:8	Henry Jan Arne Jansson	RÖSÄTER 24, HÖJDEN	458 97 HÖGSÄTER
	Ingela Johansson	RÖSÄTER SMÅHAGARNA	458 70 HÖGSÄTER
Rösäter 1:3	Maj Britt Johansson	RÖSÄTER 21	458 97 HÖGSÄTER
	Ria Crystal Tiwari Johansson	RÖSÄTER SMÅHAGARNA	458 70 HÖGSÄTER
	Ulf Jonasson	Arrendatorsvägen 5	458 70 HÖGSÄTER

Sändlista fastighetsägare Stigen

Fastighetsbete	Namn	Adress	
Stigen 2:40	Solvig Birgitta Gustafsson	STIGEN SOLLID 2	458 94 STIGEN
Stigen 2:67	Laureta Shala	FÄRGAREVÄGEN 4	458 94 STIGEN
Stigen 2:84	Adela Karlsson	FÄRGAREVÄGEN 8	458 94 STIGEN
	Andreas Johansson	FÄRGAREVÄGEN 8	458 94 STIGEN
Stigen 11:8	Gunnar Sigvard Hilding Zackris	FÄRGAREVÄGEN 5	458 94 STIGEN
	Inger Marianne Zackrisson	FÄRGAREVÄGEN 5	458 94 STIGEN
Stigen 2:83	Clas Göran Larsson	FÄRGAREVÄGEN 6	458 94 STIGEN
Stigen 6:6	S-klädsel Sune Johansson AB	STAMPVÄGEN 2	458 94 STIGEN
Stigen 2:75	Ovidijus Pokvytis	KALLKÄLLEVÄGEN 1	458 94 STIGEN
Stigen 4:28	VALBOHEM AB	ALLHEMSV 5	458 80 FÄRGELANDA
Stigen 1:63	Siv Näslund	SKOLBACKEN 6	458 94 STIGEN
Stigen 1:74	Stigens Friskola AB	c/o KATARINA BÄCKDAHL ELF, FÖLEN 7	458 93 FÄRGELANDA
Stigen 2:52	Maino Anna-Greta Svensson	STIGEVIVÄGEN 18	458 94 STIGEN
Stigen 2:68	Inger Lise och Jan Roger Storha	TJERNLÖKKA 23	3920 PORSGRUNN, NORGE
Stigen 2:104	Inga-Britt Matilda Stigen	KARLAVÄGEN 6 LGH 1601	114 24 STOCKHOLM
Stigen 4:2	Susan Gren	STIGEVIVÄGEN 16 B, MARIEDAL	458 94 STIGEN
Stigen 2:54	Birgitta Badh och Bo Jonsson	SÖDERGATAN 1 B LGH 1004	462 34 VÄNERSBORG
Stigen 2:38	Christer Bernlo	STENERYR RÖSE 5	458 97 HÖGSÄTER
	Tobias Bernlo	VÄSTRA STIGEN 4	458 93 FÄRGELANDA
Stigen 11:6	Lena Margareta och Hans Åke Evert Hansson	STIGEVIVÄGEN 14 B	458 94 STIGEN
Stigen 2:76	Aina Berit Linnea Karlsson	HERRGÅRDSVÄGEN 7	458 94 STIGEN
Stigen 1:69>1	FOLKE STIGENS STIFT	c/o SÖDERBLOM, BERGSVÄGEN 10	458 32 FÄRGELANDA
ED 1:11	Roger Zakariasson	ED BJÖRKUDDEN 1	458 93 FÄRGELANDA
ED 1:16	Per Berglund	ED NÄSET	458 93 FÄRGELANDA
Stigen 11:5	Emma May Ruth and Julia Mary	Exstowe, Exton	GB - EX30PP Exeter, Devon, Storbritannien
Stigen 2:53	Stig Johansson	STIGEVIVÄGEN 20	458 94 STIGEN
Stigen 11:9	Cecilia Gran och Ted Overland	FÄRGAREVÄGEN 3	458 94 STIGEN

Sändlista fastighetsägare Rådanevors

Fastighetsbeteckning	Namn	Adress	
Mellanområde 1:15	Karla och Frank Worch	Friedrich-v.Schiller-Strasse 38	D-63505 LANGENSELBOLD, TYSKLAND
Mellanområde 1:16	Kent Ove Jönsson	RÅDANEFORS NÄSBERGET 7	458 93 FÄRGELANDA
Mellanområde 1:13	Bengt Robert Bertil Fyhr	RÅDANEFORS NÄSBERGET 4	458 93 FÄRGELANDA
Mellanområde 1:38	Jan Olov Öhman	MELLOMRÅDANE GÅRD	458 93 FÄRGELANDA
Mellanområde 1:14	Marguerite och Ronny Karlsson	RÅDANEFORS NÄSBERGET 5	458 93 FÄRGELANDA
Mellanområde 1:17	Barbara och Jan Olof Sandell	RÅDANEFORS NÄSBERGET 8	458 93 FÄRGELANDA

Sändlista fastighetsägare Gatersbyn

Namn	Fastighetsnamn	Adress	Postnumm	Postort
Bror Arne Tommy Johansson	GATERSBYN 1:22	GATERSBYVÄGEN 7	458 30	FÄRGELANDA
Maria Martinsson	GATERSBYN 1:40	VATTENTORNSVÄGEN 5	458 30	FÄRGELANDA
Cristoffer Roos	GATERSBYN 1:93	VATTENTORNSVÄGEN 6	458 30	FÄRGELANDA
Annica Emanuelsson	GATERSBYN 1:59	STIGSVÄGEN 13	458 30	FÄRGELANDA
Gun Mona Lisbeth Johansson	GATERSBYN 1:22	GATERSBYVÄGEN 7	458 30	FÄRGELANDA
Tobias Friberg	GATERSBYN 1:13	STIGSVÄGEN 18	458 30	FÄRGELANDA
Artur Alfred Valter Olssons dödsbo	GATERSBYN 1:28	THORSONS VÄG 6	458 30	FÄRGELANDA
Linn Maria Andersson	GATERSBYN 1:13	STIGSVÄGEN 18	458 30	FÄRGELANDA
Karl Ove Gustav Axelsson	GATERSBYN 1:48	STIGSVÄGEN 11	458 30	FÄRGELANDA
Peter Jansson	GATERSBYN 1:123	STIGSVÄGEN 10	458 30	FÄRGELANDA
Glenn Kvist	GATERSBYN 1:46	PARKVÄGEN 2	458 30	FÄRGELANDA
Gun-Britt Eriksson	GATERSBYN 1:44	GATERSBYVÄGEN 16	458 30	FÄRGELANDA
Henrik Johansson	GATERSBYN 1:87	PARKVÄGEN 3	458 30	FÄRGELANDA
Ebbe Johansson	GATERSBYN 1:53	TORBJÖRNERÖD 11	455 96	HEDEKAS
Birgit Johansson	GATERSBYN 1:53	STIGSVÄGEN 16	458 30	FÄRGELANDA
Karl Gustaf Skall	GATERSBYN 1:114	PARKVÄGEN 5	458 30	FÄRGELANDA
Linus Larsson	GATERSBYN 1:52	STIGSVÄGEN 9	458 30	FÄRGELANDA
Sven Arne Svensson	GATERSBYN 1:44	GATERSBYVÄGEN 16	458 30	FÄRGELANDA
Charlotta Johansson	GATERSBYN 1:52	STIGSVÄGEN 9	458 30	FÄRGELANDA
Mikael Vesala	GATERSBYN 1:49	CENTRUMVÄGEN 18 LGH 1101	458 30	FÄRGELANDA
SÖDRA VALBO HEMBYGDSFÖRENING	GATERSBYN 1:7			
Enis Ceman	GATERSBYN 1:23	c/o ERIS CEMAN;THORSONS VÄG 10	458 30	FÄRGELANDA
Karin Bergendal	GATERSBYN 1:60	PARKVÄGEN 4	458 30	FÄRGELANDA
Stefan Larsson	GATERSBYN 1:121	HÖGSÄTERS BÖN 7	458 96	HÖGSÄTER
FÄRGELANDA MASKINSCHAKT AB	ASSARBYN 1:19	BOX 116	458 22	FÄRGELANDA
Erik Gunnar Bernhardsson	GATERSBYN 1:31	LJUNGSBERGSGATAN 13	662 36	ÅMÅL
Törner Johannesson	GATERSBYN 1:60	PARKVÄGEN 4	458 30	FÄRGELANDA
International Automotive Components Group Sweden AB	ASSARBYN 1:15	GAMLA SÖRREDSVÄGEN 25	405 31	GÖTEBORG
Karin Jansson	GATERSBYN 1:123	STIGSVÄGEN 10	458 30	FÄRGELANDA
Bror Arne Tommy Johansson	GATERSBYN 1:21	GATERSBYVÄGEN 7	458 30	FÄRGELANDA
Jan Peter Göran Lignell	GATERSBYN 1:26	STIGSVÄGEN 17	458 30	FÄRGELANDA
Lisa Wendel	GATERSBYN 1:93	VATTENTORNSVÄGEN 6	458 30	FÄRGELANDA
Inglis Viola Dahlgren	GATERSBYN 1:73	STIGSVÄGEN 7	458 30	FÄRGELANDA
Greta Olsson	GATERSBYN 1:28			
Marianne Karlsson	GATERSBYN 1:27	GATERSBYVÄGEN 5	458 30	FÄRGELANDA
Peppe Danielsson	GATERSBYN 1:115	VATTENTORNSVÄGEN 3	458 30	FÄRGELANDA
Maj-Britt Axelsson	GATERSBYN 1:48	STIGSVÄGEN 11	458 30	FÄRGELANDA
FÄRGELANDA MASKINSCHAKT AB	ASSARBYN 1:12	BOX 116	458 22	FÄRGELANDA
Marie Ebbesson	GATERSBYN 1:87	PARKVÄGEN 3	458 30	FÄRGELANDA
Magnus Olsson	GATERSBYN 1:35	SKARSJÖVÄGEN 3	459 32	LJUNGSKILE
Ingrid Sandahl	GATERSBYN 1:122	GATERSBYN HAGARNE	458 93	FÄRGELANDA
Gun Mona Lisbeth Johansson	GATERSBYN 1:21	GATERSBYVÄGEN 7	458 30	FÄRGELANDA
Ebbe Johansson	GATERSBYN 1:45	TORBJÖRNERÖD 11	455 96	HEDEKAS
Inga-Lill Kvist	GATERSBYN 1:46	PARKVÄGEN 2	458 30	FÄRGELANDA
Birgit Johansson	GATERSBYN 1:45	STIGSVÄGEN 16	458 30	FÄRGELANDA
Lena Danielsson	GATERSBYN 1:115	VATTENTORNSVÄGEN 3	458 30	FÄRGELANDA
Bengt Hansson	GATERSBYN 1:41	GATERSBYVÄGEN 14	458 30	FÄRGELANDA
Mats Ove Hällgren	GATERSBYN 1:59	STIGSVÄGEN 13	458 30	FÄRGELANDA
Kerstin Otrander	GATERSBYN 1:30	THORSONS VÄG 6	458 30	FÄRGELANDA

BREV

2016-11-04

Dnr VVAB 2016/59

HANDLÄGGARE:
VA-ingenjör Tony Grantz
TELEFON 0522-63 88 40
tony.grantz@vastvatten.se

Förnamn Efternamn
Adress
Postadress

Samråd om dricksvattenskydd Rösäter

Färgelanda Vatten AB skapar nu vattenskyddsområden med föreskrifter för att skydda vårt gemensamma dricksvatten. Området och föreskrifterna kan beröra din fastighet och din verksamhet.

Vi skulle därför vilja höra dina synpunkter på det förslag som tagits fram. I bilagda informationsblad framgår var du kan ta del av förslaget.

Lämna skriftliga synpunkter till Västvatten senast den 21 december 2016.

Med vänlig hälsning

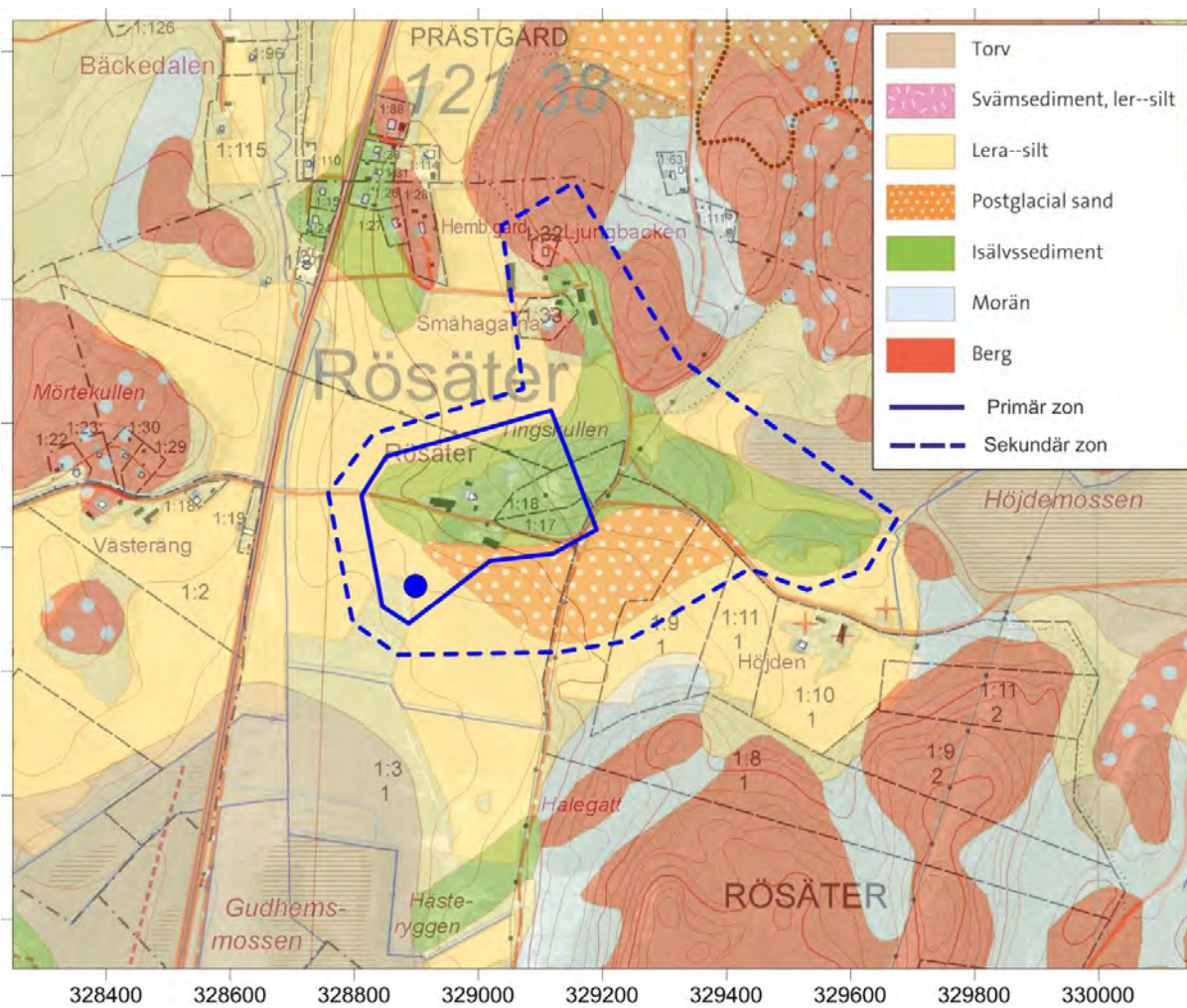
VÄSTVATTEN AB på uppdrag av Färgelanda Vatten AB

Tony Grantz
VA-ingenjör

Rösäter vattentäkt

Skyddszoner

BREV

2016-11-04

Dnr VVAB 2016/59

HANDLÄGGARE:
VA-ingenjör Tony Grantz
TELEFON 0522-63 88 40
tony.grantz@vastvatten.se

Förnamn Efternamn
Adress
Postadress

Samråd om dricksvattenskydd Stigen

Färgelanda Vatten AB skapar nu vattenskyddsområden med föreskrifter för att skydda vårt gemensamma dricksvatten. Området och föreskrifterna kan beröra din fastighet och din verksamhet.

Vi skulle därför vilja höra dina synpunkter på det förslag som tagits fram. I bilagda informationsblad framgår var du kan ta del av förslaget.

Lämna skriftliga synpunkter till Västvatten senast den 21 december 2016.

Med vänlig hälsning

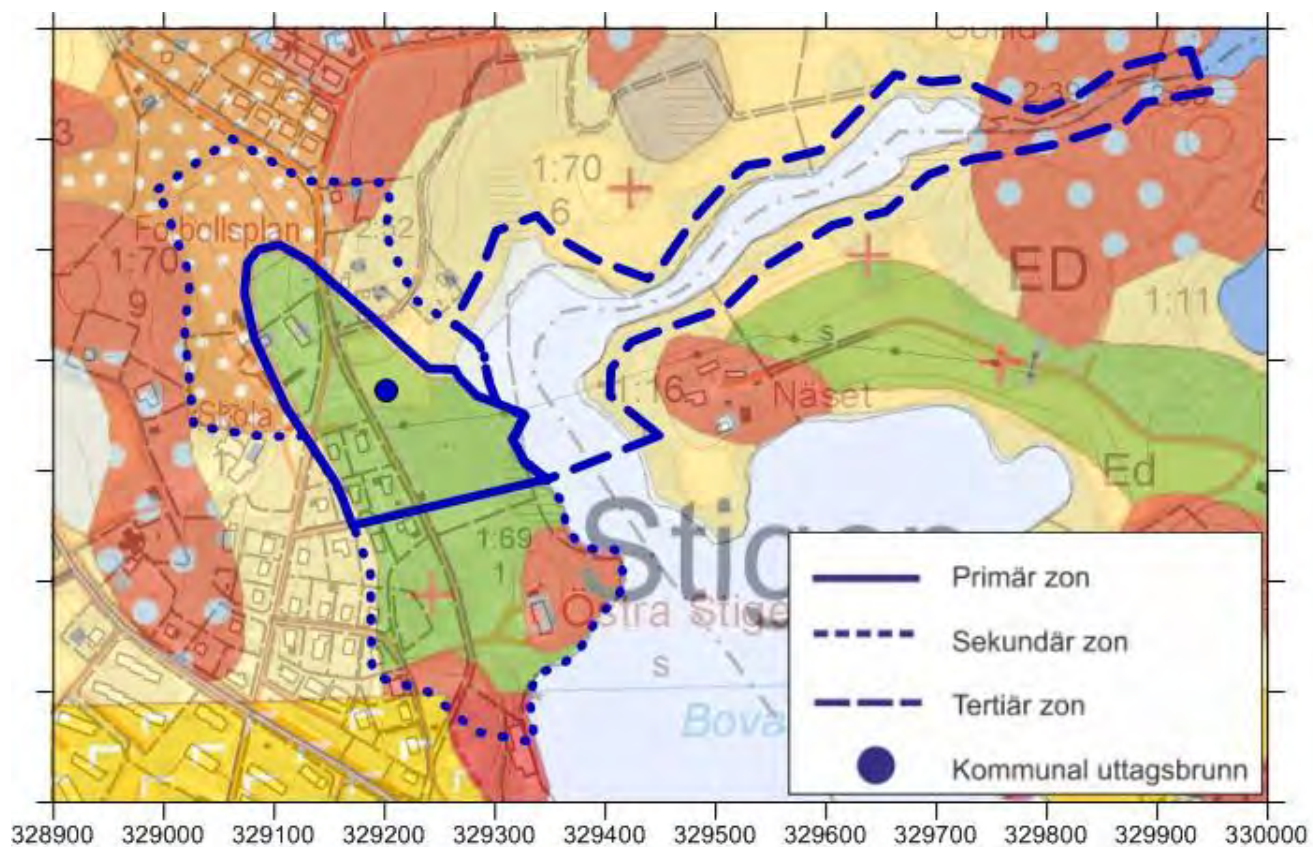
VÄSTVATTEN AB på uppdrag av Färgelanda Vatten AB

Tony Grantz
VA-ingenjör

Stigen vattentäkt

Skyddszoner

BREV

2016-11-04

Dnr VVAB 2016/59

HANDLÄGGARE:
VA-ingenjör Tony Grantz
TELEFON 0522-63 88 40
tony.grantz@vastvatten.se

Förnamn Efternamn
Adress
Postadress

Samråd om dricksvattenskydd Rådanefors

Färgelanda Vatten AB skapar nu vattenskyddsområden med föreskrifter för att skydda vårt gemensamma dricksvatten. Området och föreskrifterna kan beröra din fastighet och din verksamhet.

Vi skulle därför vilja höra dina synpunkter på det förslag som tagits fram. I bilagda informationsblad framgår var du kan ta del av förslaget.

Lämna skriftliga synpunkter till Västvatten senast den 21 december 2016.

Med vänlig hälsning

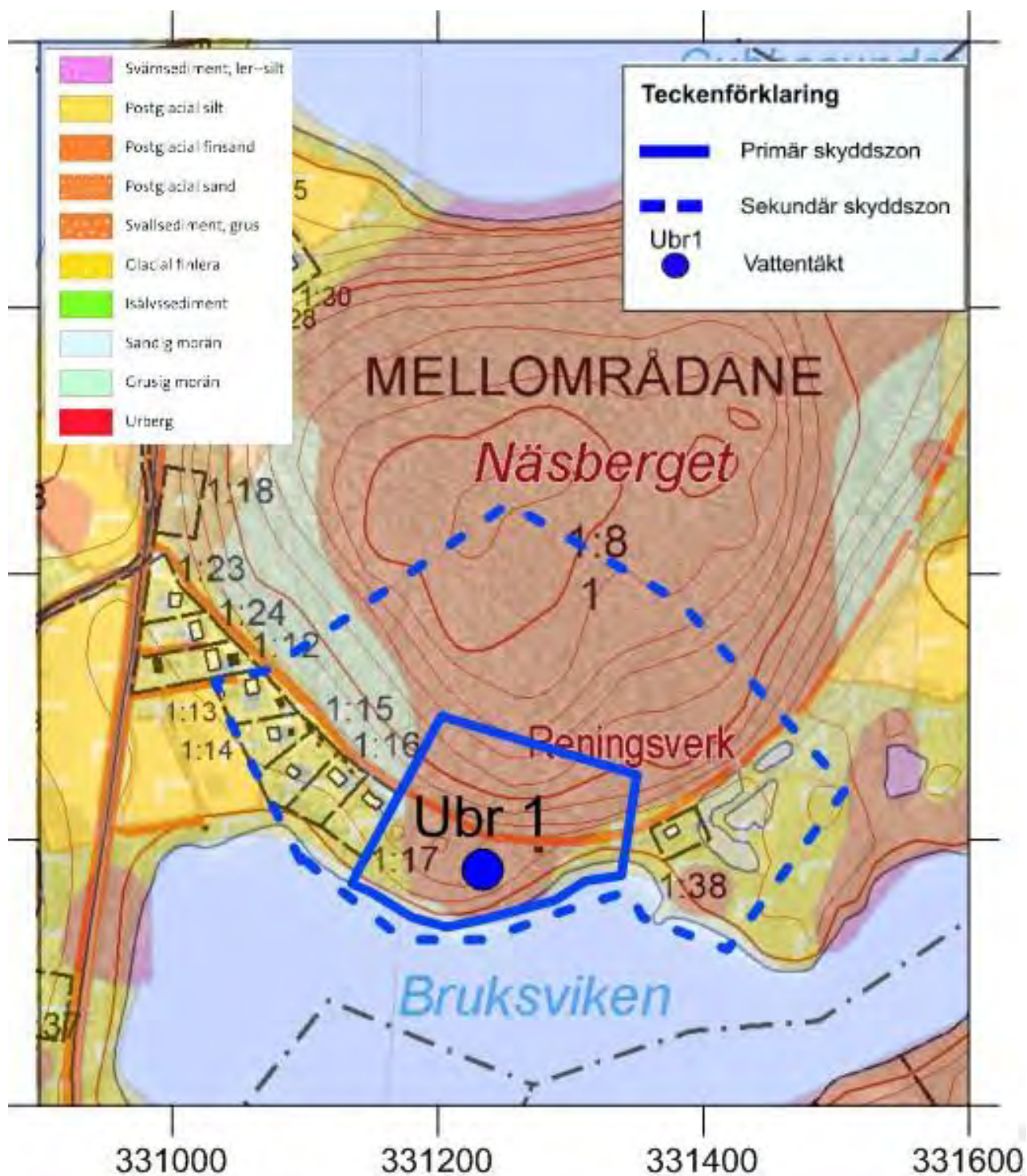
VÄSTVATTEN AB på uppdrag av Färgelanda Vatten AB

Tony Grantz
VA-ingenjör

Rådanefors vattentäkt

Skyddszoner

BREV

2016-11-04

Dnr VVAB 2016/59

HANDLÄGGARE:
VA-ingenjör Tony Grantz
TELEFON 0522-63 88 40
tony.grantz@vastvatten.se

Förnamn Efternamn
Adress
Postadress

Samråd om dricksvattenskydd Gatersbyn

Färgelanda Vatten AB skapar nu vattenskyddsområden med föreskrifter för att skydda vårt gemensamma dricksvatten. Området och föreskrifterna kan beröra din fastighet och din verksamhet.

Vi skulle därför vilja höra dina synpunkter på det förslag som tagits fram. I bilagda informationsblad framgår var du kan ta del av förslaget.

Lämna skriftliga synpunkter till Västvatten senast den 21 december 2016.

Med vänlig hälsning

VÄSTVATTEN AB på uppdrag av Färgelanda Vatten AB

Tony Grantz
VA-ingenjör

Sändlista

samråd vattenskyddsområden Färgelanda 7 november-21 december 2016

Myndigheter

Trafikverket	trafikverket@trafikverket.se
Havs- och vattenmyndigheten	havochvatten@havochvatten.se
Länsstyrelsen	vastragotaland@lansstyrelsen.se
Skogsstyrelsen	skogsstyrelsen@skogsstyrelsen.se
Norra Älvsborgs Räddningstjänstförbund	info@brand112.se
Färgelanda kommun	kommun@fargelanda.se
Dalslands miljökontor	kansli@miljo.dalsland.se
	jan.sandell@miljo.dalsland.se
	britt-marie.mether@miljo.dalsland.se
	lisa.froh@miljo.dalsland.se
	anna.sanengen@miljo.dalsland.se
SGU	sgu@sgu.se
SGI	sgi@swedgeo.se
MSB	registrator@msb.se
Boverket	registraturen@boverket.se
Jordbruksverket	jordbruksverket@jordbruksverket.se
Lantmäteriet	lantmateriet@lm.se
Vattenfall eldistribution	https://www.vattenfalleldistribution.se/foretag/kundservice/kontakta-oss/kontaktformular/
Skanova	natcenter@skanova.se

Branschorganisationer

LRF Västra Götaland	lrf.vastragotaland@lrf.se
LRF Färgelanda (ordförande)	arne.langstrom@gmail.com
LRF Färgelanda (miljö&vattenvårdsansvarig)	christer.jansson@lrf.se
LRF Färgelanda-Torp	arne.langstrom@gmail.com
LRF Högsäter-Rännelanda (ordförande)	nils.skallsjo@gmail.com
Villaägarnas riksförbund	info@villaagarna.se
Villaägarnas riksförbund - Region väst	region.vast@villaagarna.se
Hushållningssällskapet	vast@hushallningssallskapet.se
Naturskyddsföreningen	remisser@naturskyddsforeningen.se
Naturskyddsföreningen Väst	kansli.vast@naturskyddsforeningen.se
Naturskyddsföreningen Norra Älvsborg	b.ingvar.andersson@telia.com
Naturskyddsföreningen Färgelanda	barbara.sandell@naturskyddsforeningen.se

Sammanträdesdatum

2016-12-15

DMN § 99 Dnr 2016/1650/NAT

Samråd om vattenskyddsområden och skydds- föreskrifter för fyra allmänna grundvattentäkter i Färgelanda kommun -Yttrande

Inledning

Västvatten inbjuder berörda myndigheter och organisationer till samråd om förslagen till vattenskydd för de allmänna vattentäkterna Stigen, Rösäter (reservvattentäkt för Högsäters samhälle), Gatersbyn (en av flera vattentäkter i Färgelanda samhälle) och Rådanefors . Förslagen finns på Västvattens hemsida www.vastvatten.se. Synpunkter ska lämnas senast den 21 december 2016.

Sedan tidigare finns det vattenskyddsområden för de övriga 5 allmänna vattentäkterna i kommunen: Håbyn och Håvesten 1 och 2 i Färgelanda, Högsäter huvudvattentäkt samt Vallaredalen i Ödeborg. Efter remissen har kommunfullmäktige i Färgelanda kommun för avsikt att fastställa vattenskyddsområden och skyddföreskrifter.

Miljökontorets

Synpunkter på föreslagna föreskrifter (gäller alla fyra områdena):

Petroleumprodukter (2§)

Det blir viktigt att informera de som bor och är verksamma inom skyddsområdena att de inte får hantera mer än 25 liter petroleumprodukter utan tillstånd. Avstämning bör ske med räddningstjänstens regler, eventuellt godkänner de förvaring upp till 100 liter.

Fordonstvätt (4§)

Miljökontoret anser att det är bättre att ha förbud mot att använda miljöskadliga medel inom primär och sekundär skyddszon. Biltvätt bör istället ske i tvätthall som är avsedd för detta. En ytterligare fördel är att administration med tillståndsplikt undviks. Det blir viktigt med information till berörda.

Timmer mm (10§)

Det finns en otydlighet i vad som menas med en "överstigande en avverkningssäsong". Vid handläggning av avverkningsärenden inom vattenskyddsområden så förelägger miljökontoret om försiktighetsmått och där tidsbegränsas eventuella upplag av skogsprodukter. Normalt ligger inte timret kvar mer än några veckor efter avverkning.

Justerandes sign

Uttragsbestyrkande

Sammanträdesdatum

2016-12-15

Lagring och utvinning av värme m.m. (17§)

Beträffande förslaget 17A så kan det noteras att det redan råder anmälningsskyldighet på värmepumpar enligt miljöbalken så de flesta borde redan ha anmälts och finnas i miljökontorets register. Dessa bör inte behöva anmäla igen. Det är dessutom rättsligt tveksamt om det överhuvudtaget går att ställa ett sådant retroaktivt krav.

Uttag av vatten (18§)

Det finns troligen ett begränsat antal egna brunnar inom vattenskyddsområdena. Viktigt att information ges om vad som gäller inom vattenskyddsområdena.

Allmänna bestämmelser (§19)

-Från och med 1 januari 2017 byter Dalslands miljönämnd namn till Dalslands miljö- och energinämnd och förvaltningen till Dalslands miljö- och energikontor.

Beredning:

Presidium 2016-12-01

Miljöchefs förslag till beslut

Dalslands miljönämnds beslut

Nämnden beslutar att avge nedanstående yttrande:

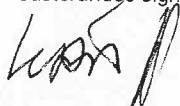
Gatersbyn

Vattenskyddsintresset står i konflikt med de påverkande verksamheter som finns inom föreslaget vattenskyddsområde (väg 173, bilverkstad, industri m.m.). Ur denna aspekt är vattentäktens lokalisering inte lämplig. Täkten anges vara reservvattentäkt med begränsad kapacitet. Det är viktigt att kommunen är medveten om att bildande av vattenskyddsområde kan innebära krav på extra skyddsåtgärder för befintliga verksamheter. Förslaget till föreskrifter innebär också ett förbud mot anläggande av bergvärmepump för ett inte obetydligt antal fastigheter.

Stigen

Vattentäkten är den enda för Stigens samhälle. Skyddsvärdet är mycket stort. Reservvatten saknas, men anges i handlingarna kunna ordnas genom att förbindelse ordnas mellan Stigen och Färgelanda, men i dagsläget uppges sådan vattenledning ej planeras. Om ledning läggs så kan Stigens vattentäkt även vara reserv för Färgelanda samhälle. På så sätt skulle ömsesidig nytta uppnås. Miljökontoret anser därför att Färgelanda kommun och Västvatten bör ordna en dricksvattenledning mellan Färgelanda och Stigen. Enligt uppgift från kommunen planeras nu för en gång- och cykelväg mellan Stigen och Färgelanda, vilket bör vara ett lämpligt tillfälle att även ordna med en dricksvattenledning för framtida behov.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum

2016-12-15

Rösäter

Vattentäkten är reservvattentäkt till Högsäters huvudvattentäkt. Risknivån bedöms som mycket låg. Det är positivt att risken från väg 172 bedöms vara liten och ej behöver ingå i skyddsområdet. Miljökontoret tillstyrker förslaget.

Rådanefors

Vattentäkten är den enda för Rådanefors. Täkten togs i drift 2002 har god kapacitet och försörjer för närvarande endast 17 hushåll och 1 verksamhet. Reservvatten ombesörjs genom att dricksvatten kan transporteras i tankar till Rådanefors vid behov.

Beträffande riskerna för vattentäkten så framgår av handlingarna att i en av de avloppsdammar som ingår i kommunens avloppsreningsanläggning, vilken ligger nära vattentäkten, "finns en risk att spillvatten infiltrerar ned i berget och kan påverka grundvattenkvaliteten". Miljökontoret rekommenderar att kompletterande mikrobiologisk provtagning bör övervägas (t.ex. virus). Vidare står i remitterade materialet att "för att helt eliminera risken för påverkan bör dammarna vara helt täta eller avvecklas". Som åtgärd anges följande, "genom att utföra aktiv tillsyn inom vattenskyddsområdet med tillräcklig frekvens bör bedömda risker kunna elimineras".

Miljökontoret anser inte att detta är tillräckligt beträffande risken från avloppsreningsanläggningen. Eftersom avloppsreningen sedan ett antal år utförs av en privat aktör, enligt ett alternativt behandlingskoncept, så bör kommunen istället, tillsammans med Västvatten, ta ställning till om detta ska fortsätta eller om kommunen/Västvatten ska återta driften av reningsverket och dammarna avvecklas. Den i handlingarna nämnda risken för att spillvatten kan infiltrera ned i berget och påverka grundvattenkvaliteten, kan innebära krav på extra skyddsåtgärder för avloppsreningsanläggningen.

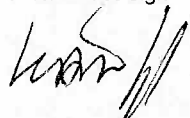
Paragrafen anses omedelbart justerad

Expedieras:

tony.grantz@vastvatten.se

kommun@fargelanda.se

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

2016-09-08

Färgelanda kommun
Cecilia Trolin

VA strategi -Färgelanda kommun

LRFs kommungrupp i Färgelanda vill lämna följande synpunkter på kommunens nya VA strategi i de delar vi anser det behövs förändring/komplettering:

Slam och kretslopp

Tyvärr blir aldrig slammet/toalettavfallet renare än det som konsumenten stoppar i munnen eller häller i toastolen.

Vi får ständig ny kunskap om olika risker med slamspridning. Joakim Larsson, professor i miljöfarmakologi och Christina Greko, SVA skrev en artikel i läkartidningen, <http://www.lakartidningen.se/Klinik-och-vetenskap/Klinisk-oversikt/2014/04/Bra-lakemedel-pa-fel-plats-kan-paverka-naturen-och-ge-resistens/> där de just pekar på risker med slam på åkermark och antibiotikaresistens. Nyligen har också farhågor med mikroplast i slammet lyfts upp där vi ni vet att mikroplaster kan påverka mikrolivet i matjorden, man har bla konstaterat att det påverkar dagmask <http://sverigesradio.se/sida/artikel.aspx?programid=406&artikel=6438742>

KEMI har, som ansvarig myndighet för miljömålet giftfri miljö, uttryckt att den anser att det föreligger en konflikt mellan spridning av avloppsslam och nämnda miljömål. Studier som analyserat effekterna av spridning av avloppsslam visar att det inte går att undvika risken för ackumulering av tungmetaller, läkemedelsrester eller mikroplast i åkermarken. En avgörande princip för LRF i kretsloppsfrågan är "rent in - rent ut" och att kretsloppet inte leder till någon negativ påverkan för marken, grödan, djurlivet eller omkringliggande vattenmiljöer. Ansvaret för att ta fram säkra och giftfria kretslopp ska tydligt ligga på de som förorenar avloppsvatten samt de som ansvarar för slammet/toalettavfallet. **Det är därför viktigt att kommunen redogör för hur hanteringen av slam och toalettavfall ska gå till för att säkra en kretsloppslösning för återföring av fosfor men som också undviker risker med tungmetaller, läkemedelsrester och mikroplaster, antingen i strategin eller i kommande VA plan.**

Skydd av dricksvattentäkter

LRFs kommungrupp vill vara tydlig med att kommunen behöver överväga noggrant var eventuella dricksvattenuttag ska ske. För de verksamheter och markägare som kommer att hamna inom ett vattenskyddsområde innebär stora kostnader och inskränkningar i fastigheten. Fastighetsvärdet kan kraftigt urholkas om man hamnar under ett sådant områdesskydd. Det är inte rimligt att enskilda ska bära denna kostnad och därför måste vattenkollektivet betala ersättning för dessa intrång. Utredningen om ersättning vid rådhetsinskränkningar (SOU 2013:59) drar bl.a. slutsatsen att PPP(förorenaren betalar) inte är tillämplig i många fall och att det finns skäl att behandla inskränkningar vid vattenskyddsområden på samma sätt som inskränkningar vid naturreservat. Även administrativa merkostnader som åläggs markägare/brukare som hamnar inom ett vattenskyddsområde bör betalas av vattenkollektivet. Kommunen bör i första hand titta på samverkan med andra kommuner för att koppla ihop varandras vattennät för att säkerställa framtida vattenförsörjning.

Enskilda avlopp

När det gäller kraven på enskilda avlopp i strategin bör det finnas en flexibilitet i det enskilda fallet för att ge möjlighet till kostnadseffektiva lösningar. När vi har tagit del av Dalslands miljönämnds nyligen antagna ”Riktlinjer för enskilda avloppsanordningar” så framkommer det att man förordar en viss teknisk lösning. Det kan vara rimligt vid nybyggnation men för befintliga anläggningar kan detta bli mycket kostsamt i förhållande till nyttan. Dalslands miljökontor hänvisar angående kostnaden att detta få avgöras i domstol.

Vi tycker detta är ett något konfrontativt förhållningssätt där tillsynsmyndigheten vill testa lagstiftningens gränser. Är det tex rimligt att en fastighetsägare åläggs en kretsloppslösning om dennes befintliga anläggning går att modifiera med fosforfilter för en tiondel av kostnaden? Det finns exempel på fastighetsägare (bla Örebro) som inte har fått lån till en avloppsanläggningen och kan tvingas flytta från fastigheten.

Falkenbergs kommun har försökt driva krav på kretsloppsanpassade avloppsanläggningar men förlorade i miljööverdomstolen. Om man läser domen (MÖD M 11550-14) så har mark och miljödomstolen i Vänersborg gjort följande klarläggande:

”Vad först gäller synpunkten att anläggningen skulle vara oförenlig med det nationella miljömålet ”ingen övergödning” vill domstolen framhålla – med utgångspunkten att miljömålet gäller för ett större sammanhang – att avloppsanläggningar som uppfyller kraven för hög skyddsnivå får anses väl förenliga med nämnda miljömål.”

Med anledning av detta ser vi det som svårt att kommunen ställer mer långtgående krav än de som gäller för hög skyddsnivå, oavsett teknisk lösning. LRFs kommungrupp i Färgelanda tycker inte det är lämpligt att förorda en viss teknisk lösning så som Dalslands miljönämnd har gjort. Dels så kan den snart bli omodern, dels kan det onödigt dyrt för enskilda fastighetsägare.

Det finns många intressanta tekniska lösningar på gång för att få en ren produkt för återföring till lantbruket, såsom att förbränna, förgasa eller torka avloppsslam som minskar spridningen av organiska miljögifter som läkemedelsrester och antibiotikaresistenta bakterier. Det finns även en utveckling inom teknik som utöver fosforåterföring även kan generera biokol som kan bidra till ökad kolhalt i åkermarken vilket ju är positivt ur klimatsynpunkt.

Vi tycker också det är viktigt att kommunen satsar på rådgivning till fastighetsägare då frågan om enskilda avlopp är mycket svår för den enskilde fastighetsägaren.

Dagvatten

Vi vill i detta sammanhang lyfta fram vikten av och skyligheten att teckna avtal med markägare och dikningsföretag i de fall dagvatten leds ut i diken/markavvattning som leder till ett förändrat flöde och en förändrad belastning på vattenanläggningen. Lagen med särskilda bestämmelser om vattenverksamhet anger att den som påverkar någon annan eller utnyttjar redan befintliga anläggningar skall ta del i kostnadsansvaret för anläggningen. Dagvattenhantering medför ofta att befintliga system påverkas negativt från dräneringssynpunkt genom högre belastning som orsakar högre vattennivåer i marken dvs dräneringen fungerar tidvis sämre vilket leder till högre miljöbelastning.

Kommunens detaljplaner, VA-planer och dagvattenplaner måste utförligt beskriva flödesviktade utsläppsvärden samt de hydrologiska, ekonomiska och juridiska förutsättningarna för ökad avledning av avloppsvatten till ett dike, som förvaltas av enskilda markägare eller ett dikningsföretag.

REMISSYTTRANDE

4(4)
463

Dnr dnr

2016-09-08

Med vänlig hälsning

Arne Långström
Ordförande LRF kommungrupp Färgelanda

2016-12-21

Västvatten
Tony Grantz

LRF Västra Götaland/Färgelanda kommungrupp har tagit del av förslaget till skyddsföreskrifter för vattenskyddsområden i Stigen, Rösäter, Rådanefors och Gatersbyn inom Färgelanda kommun om vill lämna följande synpunkter.

LRF anser att det är viktigt att skydda dricksvattentäkter. I de allra flesta fall så är vattenkvaliteten god vilket visar att den lagstiftning som finns och den hänsyn som den enskilde visar räcker mycket långt. Västvatten har tagit fram förslag till skyddsföreskrifter som kan innebära en hel del ökad byråkrati, och vissa fall mycket långtgående inskränkningar på fastigheter och med sänkta fastighetsvärden som följd. Förslaget har brister i riskvärdering och framförallt görs ingen analys av hur långt man kommer med befintlig lagstiftning. I skyddsföreskrifter ska man som långt som möjligt undvika dubbelregleringar för att undvika otydlighet och svårigheter att förhålla sig till regelverket. Vi anser här att skyddsföreskrifterna behöver en kraftig omarbetning. För en verksamhetsutövare tillkommer här 29 nya regler som man måste förhålla sig till. Historien visar att i de här täkterna klarar huvudmannen med befintlig lagstiftning att producera ett dricksvatten utan anmärkning. Är denna regelhysteri verkligen rimligt?

Fastställande av skyddsföreskrifter är en viktig process eftersom berörda sakägare får leva med föreskrifterna under verksamhetens fortsatta existens. Det är därför av oerhörd vikt att föreskrifterna blir förutsägbara, transparenta och väl avvägda utifrån de lokala förutsättningarna som råder på platsen. Vi motsätter oss därför att det i underlaget står att föreskrifterna skulle vara "normalföreskrifter". Det är för det första fel då handboken om skydd av dricksvattentäkter tydligt anger att skyddet ska anpassas efter de lokala förutsättningarna. Också i den nyligen avslutade drickvattenutredningen bekräftas att det är det förhållningsätt som ska fortsätta att gälla. För det andra kan vi konstatera att de föreslagna föreskrifterna är mycket mer långtgående än "normalföreskrifterna". De är också mer långtgående än de föreskrifter som Västvatten har haft ute på remiss i Munkedals kommun. Vid en genomläsning går det inte att se några avgörande skillnader i de faktiska förutsättningarna i Munkedal och Färgelanda. Föreskrifterna för vattentäkterna i Färgelanda innebär i vissa delar ett brukandeförbud vilket är en oerhörd långtgående inskränkning. Samtidigt som dessa föreskrifter innebär långtgående krav för

enskilda verksamhetsutövare, så bedriver Västvatten 2 av anläggningarna olagligt då man saknar vattendom för vattenuttaget. Rimligtvis borde en vattendom fastställas först innan långgående krav på fastighetsägare fastställs i föreskrifter.

Om föreslagna skyddsföreskrifter kvarstår innebär det att åkermarken inte går att bruka på ett hållbart sätt i primär zon. Huvudmannen behöver då betala ersättning till berörda markägare.

Ersättningsfrågan rörande inskränkningar i pågående markanvändning har varit föremål för en utredning (Ersättning vid rådighetsinskränkningar SOU 2013:59) Slutsatserna gällande vattenskyddsområden var bla

- Åtgärder vidtas i stor utsträckning i rent förebyggande syfte, dvs utan att någon förorening konstaterats.
- Skyddsnivån är mycket hög och leder till långtgående krav.
- Det är inte bara frågan om att vidta åtgärder mot verksamheter som utgör en faktisk risk, utan även mot verksamheter som utgör en potentiell risk.
- Bestämmelserna syftar i första hand till att bevara ett vattenområde, inte till att begränsa en pågående miljöskada.
- PPP är många gånger inte alls tillämplig i dessa fall.
- Det finns skäl att behandla inskränkningar vid vattenskyddsområde på samma sätt som inskränkningar vid naturreservat

Tillstånd

Vår uppfattning är att tillståndsansökningar för verksamhetsutövare som finns inom skyddsområdet ska vara kostnadsfria. De som råkar få sin verksamhet inom ett kommunalt vattenskyddsområde får ta på sig ett stort åtagande jämfört med andra verksamhetsutövare som inte råkar ha sin verksamhet inom vattenskyddsområde. Det vore därför rimligt att kommunen inte tar ut några avgifter för dem som får ta ett extra samhällsansvar. Det skulle också skapa neutralitet mot verksamhetsutövare som ligger utanför skyddsområdet. Vara kommun har nyligen upprättat en policy där vattenkollektivet tar kostnaden för tillståndsansökningarna. Kommunens erfarenhet i Vara är att dessa pengar är småpengar i sammanhanget och man i stället ser det som en investering i ett gott samarbete med verksamhetsutövarna.

Konsekvensutredning saknas

För föreskrifter enligt detta beslut som meddelas med stöd av 7 kap. 30 § miljöbalken gäller bestämmelserna i förordningen (2007:1244) om

konsekvensutredning vid regelgivning. Föreskrifter enligt 7 kap. 30 § har karaktär av generell giltighet för allmänheten. Enligt 4 § denna förordning ska innan en myndighet beslutar föreskrifter eller allmänna råd, myndigheten så tidigt som möjligt utreda föreskrifternas eller de allmänna rådets kostnadsmässiga och andra konsekvenser i den omfattning som behövs i det enskilda fallet och dokumentera utredningen i en konsekvensutredning. Enligt 5 § får om en myndighet bedömer att det saknas skäl att genomföra en konsekvensutredning, myndigheten besluta föreskrifter eller allmänna råd utan att vidta de åtgärder som sägs i 4 §. En sådan bedömning ska dokumenteras.

Också i dricksvattenutredningen föreslås att kommunerna ska vara skyldiga att genomföra en konsekvensanalys.

LRF anser att detta snarast måste verkställas av Färgelanda kommun innan ytterligare steg tas i processen.

Avsaknad av vattendom

Stigen och Gatersbyn saknar vattendom vilket innebär att verksamheten är olaglig (MB 11kap § 9). Någon laglig prövning av täktens utformning, lokalisering mm inte är gjord. Kanske borde vattentäkten ligga på en annan plats för att minska motstående intressen eller att det är miljömässigt bättre med en annan placering. Det framstår som mycket arrogant mot berörda fastighetsägare att ställa långtgående krav med förbud på en rad åtgärder samtidigt som huvudmannen saknar tillstånd för sin vattenverksamhet. En rimlig ordning är därför att först inhämta en vattendom för anläggningen och sedan ta beslut om skyddsföreskrifter.

Skyddsområden

Det finns anledning att ifrågasätta indelningen av de olika zonerna för de olika vattentäkterna. I några vattentäkter finns mäktiga lerlager, tex i Rösäter. Här finns inte någon anledning att ha så omfattande skyddsföreskrifter eftersom det mäktiga lerlagret skyddar vattentäkten vilket också står i det tekniska underlaget. Det kan därför finnas anledning att skilja på dessa områden genom att skapa sekundär zon A och B. Detta tillvägagångsätt har Västvatten tillämpat tidigare i Munkedal. Överlag är det inga direkt djuplodande analyser över skyddsområdets avgränsning.

Särskilda synpunkter på vattentäkter

Rösäter: Det behöver utredas om Rösäters vattentäkt står i direkt kontakt med Högsäters grundvattentäkt.

Det är omotiverat med en tertiär skyddszon vid Stigens vso och den kan därför tas bort.

Synpunkter på skyddsföreskrifter

2 § Hantering av petroleumprodukter

I dagsläget finns ett flertal parallella och delvis överlappande regelverk som berör samma aktörer. Det finns en uppenbar risk för dubbelregleringar och otydligheter för dem som ska leva med regelverket. Dessa finns idag:

1. 14 kapitlet miljöbalken (1998:808) om kemiska produkter och biotekniska organismer med tillhörande förordningar
2. Naturvårdsverkets föreskrifter NFS 2003:24 om skydd mot mark- och vattenförorening vid lagring av brandfarliga vätskor
3. MSB:s föreskrifter (MSBFS 2011:8) om cisterner och rörledningar för brandfarliga vätskor

Här har kommunen ett stort ansvar för att samordna regelverket så att det blir praktiskt hanterbart för de verksamhetsutövare som berörs av bestämmelserna.

Vår uppfattning är att reglerna bör harmonisera med annan lagstiftning, som exempelvis reglerna kring ADR tankar. Dessa omfattar 450 l och vi tycker därför att gränsen för anmälan/tillståndsplikt bör ligga där i stället. Alternativt kan föreskriften överensstämma med krav om 250 l som gäller som förslag i Munkedal.

Miljöfarliga kemiska produkter

Det är otydligt när verksamhetsutövaren ska krävas på tillstånd

Bekämpningsmedel

Det är viktigt att tillståndsprövningen sker på ett korrekt sätt och att kommunen har kompetens på området för att kunna göra en rättvis bedömning av tillståndsansökan. Det är också av betydelse att tillstånden blir mångåriga för att minimera den administrativa bördan och att det ges förutsättningar för ett långsiktigt planerande för företagen. Om den tertiära zonen kvarstår i Stigen vso så anser vi inte att tillståndsplikt är nödvändig i denna zon. Det brukar i regel inte föreskrivas tillståndsplikt i tertiär zon för ytvattentäkter.

Växtnäringsämnen

Att förbjuda både stallgödsel och handelsgödsel i primär zon är en extremt långtgående och orimlig föreskrift. Föreskriften motverkar en hållbar markanvändning och bidrar ej till kretsloppslösningar.

Konsekvensen blir att marken inte går att bruka längre på ett hållbart sätt eftersom marken måste tillföras de växtnäringsämnen som man plockar bort från marken genom skörd. För markägaren blir åkerjorden värdelös.

Det finns inget stöd i det tekniska underlaget för så långtgående föreskrifter. I bla Rösäter så är det mäktiga lerlager på 4 m vilket gör att risken är liten för påverkan av grundvattnet. Detta visar sej också på de mätvärden som är gjorda på vattenkvalitén.

Om man tittar på risk för smittor så finns ett flertal barriärer som minskar risken. Det sker en inaktivering av eventuella smittor dels vid lagring, dels vid spridning då solen avdödar smittor, därefter i jorden och till sist i grundvattnet. HaV har nyligen angett 2-3 månaders rinntid som tillräckligt skyddsavstånd för infiltrationsanläggningar intill enskilda dricksvattentäkter. Det vore en rimlig tillämpning här också för att inte ge onödiga inskränkningar och samtidigt bidra till en hållbar markanvändning. I kombination med dessa barriärer utspädningseffekten och det faktum att campylobacter är lättrenade i ett vattenverk så utgör inte stallgödelspridning någon beaktansvärd risk för vattenkvalitén.

Att ha tillståndsplikt i sekundär ses får ses som onödigt med tanke på den omfattande lagstiftning som finns kring gödelspridning. Området i Färgelanda ligger inom nitratkänsligt område och lantbrukare har då att förhålla sig till ett omfattande regelverk när det gäller spridning av växtnäring.

En tillståndsprövning innebär en ökad administration både för verksamhetsutövare och kommun utan att uppnå något ytterligare skydd av vattentäkten. Dessutom är det så att ett bildande av vattenskyddsområde innebär ökande krav på tillsyn på verksamhetsutövarna.

Vi ser därför att det inte behöver vara någon ytterligare reglering av växtnäring inom vso:t då det redan finns ett skarpt regelverk för området.

Djurhållning

Vi ser denna reglering som omotiverad och skapar byråkrati helt i onödan. Det är oklart vilka risker Västvatten ser för grundvattentäkterna när det gäller djurhållningen. I den pågående processen i Munkedal har Västvatten delvis gjort en annan bedömning där man anger att nyetablering av djurhållning är anmälningspliktig i primär och sekundär zon A och ingen anmälan i sekundär zon B.

Slam

Har inga direkta synpunkter på föreskriften, men vi noterar att kommunen i sin VA policy vill skapa kretslopp genom att återföra toalettavfall till åkermark. Men här ser man produkten som så farlig att den inte ska vara tillåten i någon av skyddszonerna. Om produkten anses så riskfylld, ska den då spridas överhuvudtaget på åkermark?

Timmer mm

Föreskriften om lagring av timmer mm kan också utgå. Föreskriften är hämtat ur NV:s handbok om bildande av vattenskyddsområden. Vad som avses med föreskriften är att reglera stora timmerterminaler vid sågverk eller upplag vid stora stormar som Gudrun. Lagstiftningen har dock ändrats och i dag är sådana upplag tillståndspliktiga. Så här skriver HaV i rapporten Bättre rådlös än rådvill?:

Havs- och vattenmyndigheten bedömer mot bakgrund av både förändrad lagstiftning och teknikutveckling inom området att rådet fyller en begränsad funktion idag. Timmer lagras i allt mindre omfattning på stora terminaler och aldrig direkt i sjöar och vattendrag. Miljöskyddsaspekter till följd av upplag av större mängder timmer regleras i särskild ordning. Om en verksamhet lokaliseras inom ett vattenskyddsområde så bör särskild hänsyn kunna tas till platsens speciella känslighet i den sedvanliga prövningen avseende miljöfarlig verksamhet. Rådet bör kunna upphävas.

Avloppsanläggningar

Det är tveksamt att ha en föreskrift om tillståndsplikt i sekundär zon då detta redan gäller enligt ordinarie lagstiftning. Ur HaVs rapport 2014:25:

"Nödvändigheten av att ha ett krav på tillstånd enligt vattenskyddsföreskrifter för små avlopp är dock mer tveksam med tanke på att det redan handlar om en verksamhet som idag alltid är tillståndspliktig eller anmälningspliktig hos kommunernas miljönämnd"

9 § Energianläggningar

Vi ser det inte som motiverat med ett förbud mot jordvärme i primär zon. Energianläggningarna är utrustade med skydd mot större läckage, det kan i värsta fall handla om ca 5 liter som läcker ut ifrån en punkterad

köldbärarslang. Den köldbärarvätska som idag används nästan uteslutande är etanol. Konsekvensen av ett eller till och med flera liktidiga läckage bedömer vi som försumbar.

Det är också mycket långtgående att begära in anmälan från redan befintliga anläggningar som tar värmeenergi u jord, vatten eller berg. Dessa uppgifter borde kommunen redan ha eftersom den typen av anläggningar är anmälningspliktiga. Föreskriften bör utgå.

Utan att känna till förutsättningarna på plats så är förbudet mot att ny anläggning för uttag av vatten mycket långtgående. Det är också ganska provocerande med tanke på att kommunen tar ut vatten på två av anläggningarna utan ett giltigt tillstånd. Om det nu skulle vara så att det finns fastigheter med privat brunn så borde kommunen erbjuda förmånlig anslutning av vatten. Det skulle också kunna vara så att det kommunala uttaget av vatten skadar de fastigheter som ligger inom upptagningsområdet.

Med vänlig hälsning

Christer Jansson

Verksamhetsutvecklare

LRF Västra Sverige

Arne Långström

Ordförande

LRF Färgelanda kommungrupp

LÄNSSTYRELSEN
VÄSTRA GÖTALANDS LÄN

Vattenvårdsenheten
Roger Rudolfsson
010-224 48 59

Yttrande
2016-12-19

Diarienummer
513-37910-2016

Sida
1(3)

Västvatten AB
tony.grantz@vastvatten.se

Länsstyrelsens yttrande gällande förslag till vattenskyddsområde och skyddsföreskrifter för vattentäkterna Gatersbyn, Rådanefors, Rösäter och Stigen i Färgelanda kommun

Ärendebeskrivning

Förslag till vattenskyddsområden och skyddsföreskrifter för rubricerade vattentäkter inkom för samråd till länsstyrelsen 2016-11-07. Synpunkter skall lämnas senast 2016-12-21.

Samråd sker i enlighet med 25 § förordning (1998:1252) om områdeskydd enligt miljöbalken. Beslut om vattenskyddsområde med tillhörande vattenskyddsföreskrifter, enligt 7 kap. 21 och 22 §§ MB, kommer att fattas av kommunfullmäktige i Färgelanda kommun.

Länsstyrelsen har yttrat sig skriftligt i tidigt samrådsskede (2016-06-09). Bolaget har i vissa delar reviderat och kompletterat förslaget, samt i bifogat PM kommenterat vilka bedömningar som ligger till grund för varför vissa av länsstyrelsens synpunkter inte arbetats in i förslaget.

Synpunkter på det tekniska underlaget

För samtliga skyddsområden har den specifika avrinningen hämtats från ”SMHI runoff map för åren 1931-1960”. Det borde finnas uppgifter som baseras på senare tidsserier.

När det gäller vattentäkten Stigen fanns i tidigare förslag till skyddszoner en vis marginal till isälvsavlagringens utbredning på jordartskartan vilket länsstyrelsen fann positivt.

I underlaget för Rösäter vattentäkt står på sidan 20 följande ”Hela isälvsavlagringen vid tingskullen föreslås därför ligga inom ett primärt skyddsområde för att kunna omfattas av hårdare restriktioner”. Den primära zonen omfattar dock inte hela Tingskullen.

Av underlaget för Rådanefors framgår att gränsen för sekundär går 10 meter ut i sjön Bruksviken vilket bedöms som ett tillräckligt stort säkerhetsavstånd. Någon motivering till detta redovisas inte.

I grundvattenprover från Gatersbyn har i grundvattnet påvisats alifater (C16-C35) och länsstyrelsen anser att det bör rekommenderas att kommunen utreder källan till detta.

I övrigt hänvisar Länsstyrelsen till relevanta delar i tidigare yttrande.

Synpunkter på föreslagna föreskrifter

Begreppet under uppsikt (2§) bör definieras. Likaså begreppen impregneringsmedel, lösningsmedel och miljöfarliga kemiska produkter (3§). Länsstyrelsen anser det mer praktiskt och fullt rimligt att förbjuda all fordonstvätt med undantag för avspolning med enbart kallt vatten eller tvätt i anläggning som miljöprövats genom anmälan eller tillståndsansökan enligt miljöbalken (4§). I undantaget gällande schaktning, grävning (16§) används prepositionen med vilket språkligt sett bedöms passa mindre bra.

Övriga synpunkter

Enligt länsstyrelsens mening är det av stor vikt att kommunen registrerar alla aktiva (även fungerande reservvattentäkter) i SGU:s vattentäcksarkiv samt regelbundet rapporterar in sina råvattenanalyser.

Upplysningar

När beslut om vattenskyddsområde med tillhörande föreskrifter har fattats och trätt i laga kraft skall beslutet omedelbart skickas dels till Länsstyrelsen och dels till Havs- och vattenmyndigheten, vilka har det regionala respektive nationella ansvaret för registerhållning av vattenskyddsområden.

Länsstyrelsen ska, enligt Naturvårdsverkets föreskrifter (NFS 2009:5) om kungörelse av beslut publicera nya eller förändra vattenskyddsområden i den nationella databasen skyddad natur (Vic Natur).

Länsstyrelsen behöver därför ha beslut om vattenskyddsområde samt karta över områdets avgränsningar i digitalt format, samt s.k. shape-filer redovisande vattenskyddsområdets yta (polygon) i koordinatsystemet sweref 99 TM.

Detta yttrande har lämnats av vattenmiljöhandläggare Roger Rudolfsson i samråd med vattenmiljöhandläggare Linda Danielsson.

Yttrande
2016-12-19

Diarienummer
513-37910-2016

478
3(3)

Länsstyrelsens ärendehantering är digital och denna skrivelse saknar därför underskrift.

Datum
2016-11-09

Diarienummer
1250-2016-000925-~~47~~474

Norra Älvsborgs
Räddningstjänstförbund
Enhet Samhällsskydd

Handläggare

Benny Gustavsson
Enhetschef
0521-26 59 06
benny.gustavsson@brand112.se

Västvatten
Kanslibacken 9
451 81 Uddevalla

Yttrande angående vattenskyddsområde och skyddsföreskrifter för fyra grundvattentäkter i Färgelanda kommun

Ärende: Samråd
Kommun: Färgelanda

Yttrandet avser förslag till vattenskyddsområden i Färgelanda kommun.

Bedömning

Norra Älvsborgs Räddningstjänstförbund har tagit del av insända handlingar och har följande synpunkter:

Räddningstjänsten har inget att erinra. Dock bör Västvatten leverera GIS-underlag till Räddningstjänsten över dessa områden!

Övriga upplysningar

Inget.

Granskade handlingar

Meddelande om samråd, daterad 2016-11-07

Räddningstjänsten
Vänersborg 2016-11-09

Benny Gustavsson
Enhetschef

1(1)

Samråd förslag till vattenskyddsområden med föreskrifter för fyra vattentäkter i Färgelanda kommun

Sveriges geologiska undersökning (SGU) har den 7:e november 2016 erhållit rubricerat ärende för yttrande. Med anledning härav vill SGU framföra följande:

SGU har tidigare yttrat sig i ärendet (22:e juni 2016, SGUs dnr 33-1019/2016, yttrandet bifogas), men då till Sweco Environment AB vilka är konsulter åt Färgelanda vatten. De synpunkter på handlingarna som framfördes av SGU i det tidigare yttrandet har omhändertagits och förtydligats på ett bra sätt.

Utöver tidigare synpunkter vill SGU i samband med denna remiss tillägga följande kommentarer, främst gällande vattentäkten Gatersbyn 2.

SGU anser att det bör förtydligas om Färgelanda vatten har ett nyttjanderättsavtal med markägaren i stycket 2.2 (ägarförhållande).

SGU förelår vidare att den primära skyddszonens utbredning bör beräknas med uttaget 100 m³/dygn, detta med anledning av att vattentäkten Gatersbyn 2 utgör reservvattentäkt och enligt underlaget har en maximal kortvarig kapacitet på 100 m³/dygn men på lång sikt endast bedöms ge 30 m³/dygn. Även om vattentäkten inte klarar av att leverera denna mängd kontinuerligt är det inte osannolikt att i det fall den behövs kommer den under en kortare tid gå med hög kapacitet.

SGU vill även upplysa om att för det grundvattenmagasin som visas i bild 4 har en hydrogeologisk beskrivning i SGUs serie K sammanställts och beräknas vara tillgänglig under senare halvan av 2017.

Beslut i detta ärende har fattats av avdelningschef Göran Risberg.

I den slutliga handläggningen av ärendet har även statsgeologerna Lars-Ove Lång och Mattias Gustafsson, den senare föredragande, deltagit.

Göran Risberg

Mattias Gustafsson

Datum
2016-12-21

Beteckning
5.3.2-1611-0656

Ert datum
2016-11-07

Er beteckning

Vår referens
Bo Lind

Västvatten
Att: Tony Grantz
tony.grantz@vastvatten.se

Vattenskyddsområde och skyddsföreskrifter för fyra grundvattentäkter i Färgelanda kommun.

Samråd.

Statens geotekniska institut, SGI, har från Västvatten inbjudits att i samråd lämna yttrande i rubricerat ärende.

SGI noterar att vattentäkterna i Gaterbyn 2 samt Stigen berörs av områden som har förutsättningar för spontana skred. Vi uppfattar att vattentäkterna har funnits sedan en längre tid tillbaka, men vill ändå peka på vikten av att eventuell omgivningspåverkan från vattenuttagen följs upp och att skredrisken beaktas i markanvändningen.

SGI avstår för övrigt från att yttra sig i ärendet då markmiljö eller geotekniska säkerhetsfrågor inte primärt berörs.

Ärendets handläggning

Beslut i detta ärende har tagits av enhetschef HannaSofie Pedersen, efter föredragning av hydrogeolog Bo Lind som handlagt ärendet tillsammans med geotekniker Stefan Turesson och miljötekniker Jenny Vestin.

STATENS GEOTEKNISKA INSTITUT
Myndighetsfunktionen
Infrastruktur
Enligt uppdrag

Bo Lind

Statens geotekniska institut

Huvudkontor

Besöksadress: Olaus Magnus väg 35
581 93 LINKÖPING
Tel 013-20 18 00
Fax 013-20 19 14

Regionkontor Göteborg

Besöksadress: Hugo Grauers gata 5B
Postadress: 412 96 GÖTEBORG
Tel 031-778 65 60
Fax 031-778 59 40

Bankgiro 5211-0053
Org nr 20 21 00-0712
E-post sgi@swedgeo.se

Västvatten AB
Tony Grantz
Kanslibacken 9
451 81 Uddevalla
tony.grantz@vastvatten.se

Förslag till nya skyddsföreskrifter för fyra grundvattentäkter, Färgelanda kommun

Sammanfattning

Skogsstyrelsen har tagit del av utbredning och föreslagna skyddsföreskrifter för grundvattentäkterna; Gatersbyn, Rådanefors, Rösäter samt Stigen i Färgelanda kommun.

I samtliga paragrafer med rubriken **Timmer mm** kan man förstå att GROT-upplag inkluderas i begreppet ”och liknade”. GROT-upplag är vanligt när markägaren väljer att sälja grenar och toppar som biobränsle. Det är också vanligt att detta ligga som upplag under en längre period. Det kan därför vara förtydligande om begreppet nämns i föreskrifterna, om det avser att också gälla GROT-upplag.

I övrigt har vi inget att erinra.

Samuel Sjöberg
Skogskonsulent

Västvatten AB
Tony Grantz
tony.grantz@vastvatten.se

Kopia till:

Trafikverkets synpunkter angående samråd om vattenskyddsområde och vattenskyddsföreskrifter för fyra grundvattentäkter i Färgelanda kommun

Ärendet

Västvatten AB har översänt rubricerat ärende inkommen 2011-11-07 till Trafikverket för samråd.

För att öka dricksvattensäkerheten för de invånare i Färgelanda kommun som är anslutna till allmän dricksvattenförsörjning inrättas vattenskyddsområden med tillhörande skyddsföreskrifter för de fyra grundvattentäkterna Rösäter, Stigen, Rådanefors och Gatersby. Trafikverket är inbjudna till samråd med möjlighet att lämna yttrande på förslaget om vattenskydd för de aktuella vattentäkterna.

Rösäter grundvattentäkt

Väg

Närmaste statliga väg nr 172, ligger ca 90 m från gränsen för den sekundära zonen till det föreslagna vattenskyddsområdet. Vägen är en primär länsväg och utgör rekommenderad primär transportväg för farligt gods. Hastigheten uppgår till 90 km/timme på den aktuella sträckan. Vägen är 7.6 meter bred. Trafikmängden uppgår till 3 373 fordon per årsmedeldygn (ÅDT) var av 399 lastbilar per ÅDT, enligt trafikmätning utförd år 2013.

Övrigt

Det föreslagna vattenskyddsområdet ligger utanför detaljplanelagt område.

Trafikverkets synpunkter

Kommunen säkerställer att skyddsföreskrifter och insatser genomförs i samråd med Trafikverket i händelse av att en olycka sker på väg 172 med utsläpp av kemikalier eller drivmedel som riskerar att förorenar grundvattentäkten. Utsläpp av kemikalier eller drivmedel kommer att kunna påverka grundvattnet under lång tid.

Enligt Länsstyrelsens policy ska en riskanalys utföras för åtgärd som ligger inom 150 m från denna typ av trafikled. Trafikverket anser att Räddningstjänstens eventuella synpunkter på vattenskyddsområdet ska inhämtas och beaktas.

För att kunna upprätthålla funktion och standard på det statliga vägnätet förutsätter Trafikverket att normalt underhåll och skötsel inom vägområdet tillåts.

Trafikverket framhålla att åtgärder som påkallas på det allmänna transportnätet som en konsekvens av det föreslagna vattenskyddsområdet, ska utredas, projekteras och finansieras av kommunen i samråd med Trafikverket som beslutar i frågorna.

Stigen grundvattentäkt

Vägen

Väster om det föreslagna vattenskyddsområdet går närmaste statliga väg 173 genom samhället Stigen. Vägen ligger ca 170 m från gränsen för den primära zonen till det föreslagna vattenskyddsområdet. Vägen är ingår i funktionellt

prioriterat vägnät, FPV, för godstransporter och är primär länsväg. Hastigheten uppgår till 50 km/timme på den aktuella sträckan och vägen är 7.5 meter bred. Trafikmängden uppgår till 1 832 fordon per årsmedeldygn (ÅDT) var av 155 lastbilar per ÅDT, enligt trafikmätning utförd år 2013.

Övrigt

Det föreslagna vattenskyddsområdet ligger delvis inom detaljplanelagt område.

Trafikverket har vattenverksamhet genom bro över Brovattnets utlopp vid Östra Stigen 4:1 och 4:23 på väg 173 drygt 300 m söder om föreslaget vattenskyddsområde. Drygt 170 m söder om föreslaget vattenskyddsområde finns ett yt- och grundvattenskydd utmed väg 173 på en sträcka om ca 80 m.

Trafikverkets synpunkter

Kommunen säkerställer att skyddsföreskrifter och insatser genomförs i samråd med Trafikverket i händelse av att en olycka sker på väg 173 med utsläpp av kemikalier eller drivmedel som riskerar att förorenar grundvattentäkten. Utsläpp av kemikalier eller drivmedel kommer att kunna påverka grundvattnet under lång tid.

Trafikverket anser att Räddningstjänstens eventuella synpunkter på vattenskyddsområdet ska inhämtas och beaktas.

För att kunna upprätthålla funktion och standard på det statliga vägnätet förutsätter Trafikverket att normalt underhåll och skötsel inom vägområdet tillåts.

Trafikverket framhåller att åtgärder som påkallas på det allmänna transportnätet som en konsekvens av det föreslagna vattenskyddsområdet, ska utredas, projekteras och finansieras av kommunen i samråd med Trafikverket som beslutar i frågorna.

Rådanefors grundvattentäkt

Vägen

Närmaste statliga väg nr 173, ligger ca 40 m från gränsen för den sekundära zonen till det föreslagna vattenskyddsområdet. Vägen ingår i funktionellt prioriterat vägnät, FPV, för godstransporter och är primär länsväg. Den utgör också ett viktigt transportstråk enligt NRL. Hastigheten uppgår till 70 km/timme på den aktuella sträckan. Vägen är 6.5 meter bred. Trafikmängden uppgår till 1 967 fordon per årsmedeldygn (ÅDT) var av 169 lastbilar per ÅDT, enligt trafikmätning utförd år 2013.

Övrigt

Det föreslagna vattenskyddsområdet ligger utanför detaljplanelagt område.

Vattenverksamhet finns utmed väg 173 i form av vägtrumma, stentrumma 2x2,5 m, i Kuserudsån vid Norra Rådane, ca 500 m norr om vattenskyddsområdet och ytterligare en vägtrumma vid Mellanrådanen 1:8 ca 300 m söder om vattenskyddsområdet.

Trafikverkets synpunkter

Kommunen säkerställer att skyddsföreskrifter och insatser genomförs i samråd med Trafikverket i händelse av att en olycka sker på väg 173 med utsläpp av kemikalier eller drivmedel som riskerar att förorenar grundvattentäkten. Utsläpp av kemikalier eller drivmedel kommer att kunna påverka grundvattnet under lång tid.

Enligt Länsstyrelsens policy ska en riskanalys utföras för åtgärd som ligger inom 150 m från denna typ av trafikled. Trafikverket anser att Räddningstjänstens eventuella synpunkter på vattenskyddsområdet ska inhämtas och beaktas.

För att kunna upprätthålla funktion och standard på det statliga vägnätet förutsätter Trafikverket att normalt underhåll och skötsel inom vägområdet tillåts.

Trafikverket framhåller att åtgärder som påkallas på det allmänna transportnätet som en konsekvens av det föreslagna vattenskyddsområdet, ska utredas, projekteras och finansieras av kommunen i samråd med Trafikverket som beslutar i frågorna.

Gatersbyn 2 grundvattentäkt

Vägen

Det föreslagna vattenskyddsområdets primära skyddszon ligger precis norr om statliga väg 173 och angränsar till den vägen. Väg 173 går också igenom den sekundära skyddszone samt sträcker sig utmed vägg 172 med minsta avstånd ca 50 meter till vägen 172.

Väg 173 är en primär länsväg och ingår i funktionellt prioriterat vägnät, FPV, för godstransporter och dagliga personresor. Hastigheten uppgår till 50 km/timme på den aktuella sträckan. Vägen är 8 meter bred. Trafikmängden uppgår till 1 516 fordon per årsmedeldygn (ÅDT) var av 126 lastbilar per ÅDT, enligt trafikmätning utförd år 2013.

Väg 172 är en primär länsväg och ingår i funktionellt prioriterat vägnät, FPV, för godstransporter och dagliga personresor. Vägen är också rekommenderad väg för farligt gods. Hastigheten uppgår till 90 km/timme på den aktuella sträckan. Vägen är 8 meter bred. Trafikmängden uppgår till 2 950 fordon per årsmedeldygn (ÅDT) var av 344 lastbilar per ÅDT, enligt trafikmätning utförd år 2013.

Övrigt

Det föreslagna vattenskyddsområdet ligger delvis inom detaljplanelagt område.

Vattenverksamhet som kan påverka vattenskyddsområdet finns i form av bro över Björvattnets utlopp (Lillån) vid Sångarud 2:2 och 2:3 samt åomgrävning där och på Gaterbyn 1:9 ca 250 m öster om föreslaget vattenskyddsområde vid väg 173. Från bro och öster ut kan det också finnas ytvattenförekomst från sjön Björvattnet som också har grundvattenförekomst. Ytvattenförekomst från vattendrag finns ca 240 m öster om vattenskyddsområde utmed väg 173.

Trafikverkets synpunkter

Kommunen säkerställer att skyddsföreskrifter och insatser genomförs i samråd med Trafikverket i händelse av att en olycka sker på väg 172 och väg 173 med utsläpp av kemikalier eller drivmedel som riskerar att förorenar grundvattentäkten. Utsläpp av kemikalier eller drivmedel kommer att kunna påverka grundvattnet under lång tid.

Enligt Länsstyrelsens policy ska en riskanalys utföras för åtgärd som ligger inom 150 m från denna typ av trafikled. Trafikverket anser att Räddningstjänstens eventuella synpunkter på vattenskyddsområdet ska inhämtas och beaktas.

För att kunna upprätthålla funktion och standard på det statliga vägnätet förutsätter Trafikverket att normalt underhåll och skötsel inom vägområdet tillåts.

Trafikverket framhåller att åtgärder som påkallas på det allmänna transportnätet som en konsekvens av det föreslagna vattenskyddsområdet, ska utredas, projekteras och finansieras av kommunen i samråd med Trafikverket som beslutar i frågorna.

Trafikverket ser fram emot fortsatt deltagande i ärendet.

Med vänlig hälsning

Patrik Alenklint
Samhällsplanerare

Övriga medverkande i ärendet: Eva-Lena Torudd

Högsäter 16-12-17

Historien om Högsäters reservvattentäkt i Rösäter:

Det var en gång-så brukar de flesta sagor börja,därför kan denna historien inte börja så eftersom alla sagor har ett lyckligt slut och den här historien bringar ingen lycka till någon. Kan möjligen säljas som filmmanuskript eftersom flera kriterier för detta uppfylls såsom lögner,hot samt bedrägligt uppsåt. Jag kommer bena ut alla ingredienserna i denna berättelsen.

En gång i tiden,lär väl varit någon gång mitten till sent 90-tal var det någon som kom på att Högsäter inte hade någon reservvattentäkt. Kommunen lejde då in ett konsultföretag som ansåg att Rösäter var en lämplig plats eftersom de sett på kartor att det var markerat att där fanns vattenställe så kontakt togs med min far som vid den tiden företrädde gården. Det skulle provborras och om vattnet dög så fanns det rejäla pengar att hämta enligt kommunens då utsända talesman K-G Svensson. Det skulle betalas ut ersättning per pumpad kubik och det sades inte ett ord om att detta skulle påverka gården alls. I efterhand kan jag tycka att min fars naivitet är pinsam men eftersom han jobbat i kommunal förvaltning i en stor del av sitt liv så agerade han utifrån det han visste av,att folk som företräder en kommun inte normalt far med osanning och det som sägs gäller. Till sin död i januari 2003 så väntade han på att vattentäkten skulle börja producera så att ersättningen skulle "rinna in". Jag kan tycka att det är oerhört lågt av en kommunrepresentant att producera så pass långtgående lögner för en åldring,som sagt,han visste inte bättre utan litade på det som sades.

Efter att farsan dog tog jag över skötseln av gården och det första jag fick höra var att inga invändningar mot eventuell provborring hade framförts och att det kommer inom kort bli ett vattenskyddsområde. Vid min invändning om utlovad ersättning påtalades att det finns inga bevis men som plåster på såren så kommer en intrångsersättning på 5000 kronor,och visst den kom men jag är glad att farsan hann dö innan han insåg att han blivit utsatt för bondfångeri.

Nämnde ju i förtexten att det förekommit bedrägligt uppsåt,och detta får väl tillskrivas konsultföretaget som till dags dato inte gjort mer än tittat på lite kartor och tagit förmodligen rundhänt betalt av kommunen. Jag anser mig ha ganska bra koll på vatten omkring hela Rösäterdalen och vill nog säga att jag är den som verkligen kan vattenflöden där. Anser att Sweco lurat,och lurar färgelanda kommun på förmodligen ansenliga belopp när de påstår sig utrett vattenvägarna men det enda de gjort är att tittat lite på en karta och förmodligen kunnat lagt ut texten väl. Enligt min åsikt vet de inte ett skit. Högsäters primära och sekundära vattentäkter verkar som kommunicerande kärl och ingen avgränsning finns däremellan. Jag minns att vid mitt första möte efter farsans död skedde i Rösäter med Kenneth Marberg (han slutade strax efter detta,hade förmodligen någon skam i kroppen) K-G Svensson (numer pensionär,har vid senare samtal medgivit att om högsäter skulle haft en reservvattentäkt värd namnet skulle detta varit i ragnerudssjön) samt nån människa från Sweco som påstod att det fanns en klar avgränsning mellan vattentäkterna. Jag skulle vilja veta var den

avgränsningen finns. Jag har i mitt arbete gjort en hel del markarbeten längs rösäterdalen och en gemensam nämnare är att det är vatten överallt. Det som ansågs vara avskiljande berg har befunnits vara extermt poröst och vattengenomsläppligt. En numer avlidne morbror borrade efter bergvärme på sin tomt ganska exakt mitt emellan vattentäkterna och brunnsborrharen hade aldrig sett liknande vattenflöde. Vilken vattentäkt var det som berördes?

Jag är väldigt historieintresserad, speciellt rörande gårdens historia. Eftersom Rösäter innefattar ett gravfält så är gården och dess omgivningar noga dokumenterad sedan mitten av 30-talet via foton som tagits från gravfältet. Detta var innan det fanns resurser för att dränera åkermarken och man inser att de blöta partierna är på samma platser som idag. Intressant är att se att från tingskullen och nordväst över gården småhagane finns ett bälte med vattenkällor ner emot den primära vattentäkten på Högsäters prästgård och med vetskapen att berget däremellan är poröst och vattengenomsläppligt så finns det inget som talar för att det är två vattentäkter. Som bonus för de som intresseras av historia så ställde vägverket till med en giftskandal i stil med händelserna i Teckomatorp men inte heller detta påverkade vattenkvalite´n

En annan sak som Sweco aldrig berört är det som de flesta Högsätersbor är medvetna om dvs att på "skjutbanerakan" finns under 16 meter dy 80 meter klart vatten. Dåtida vägverket, som inte satt och gissade bakom kartor gjorde en riktig geologisk undersökning när vägen byggdes och breddades. Är detta kanske det primära tillrinningsområdet både för vattentäkten i Rösäter och vid prästgården? Sweco vet inte, de har ju bara tittat på kartor.

Ska vi komma till avdelningen hot så utfördes dessa från en annan representant från färgelanda kommun, Jan Myre´n hette han. I ett samtal angående reservvattentäkten påtalade jag att i delar av det primära skyddsområdet dvs i den nedlagda grusgropen fanns betydande mängder bly och koppar efter att denna använts som skjutbana mellan typ-52 till-94 och då sades ordagrant, tyvärr spelade jag inte in samtalet " nu ska du enbart hålla käften eftersom det blir markägaren som får sanera om det där kommer ut så tig för din egen skull" Jag påtalade att jag inte visste vem som ägde nämnda del av gropen, antingen trafikverket eller riksantikvarieämbetet pga gravhögarna på toppen. Efter det påpekandet ville han inte prata mer om detta.

En annan sak jag reagerade mot var på ett informationsmöte 161205 var att när jag läste igenom Sweco´s förslag till förbud inom primära skyddsområdet var att det skulle införas ett förbud mot påning och spontning i området..jag undrade hur de tänkte eftersom det behovet skulle aldrig uppkomma i en dylik grusås men då framkom det att hela konceptet var endast klippt och klistrat från andra skyddsområden så man kan alltså konstatera att även här förekommer ett bedrägeri eftersom inget arbete som gjorts gäller Rösäter specifikt utan är bara taget från vad som brukar vara praxis. Man kan inte förvänta sig mer från ett konsultföretag som bara gissar var tillrinningsområdet finns genom att titta på kartor.

Det har ju inte funnits någon stor brådska att inrätta ett vattenskyddsområde, beror väl framför allt av att Rösäters vattentäkt påverkas aldrig av något, trots vad Swecos så kallade geologer påstår i sina restriktioner när vattenskyddsområdet bildats. Under tiden vattentäkten funnits så har det drivits ett fullskaligt jordbruk med betande djur, spridning av stallgödsel och konstgödsel men inget har ju märkt på vattenproverna. Till detta kommer ju den kända förekomsten av stora mängder bly och koppar endast någon meter ovan grundvattennivån, de som känner till Rösäter vet att botten av grusgropen är grundvattennivån. Känns ju som väldigt märkligt att det helt plötsligt skulle vara en risk när motsatsen redan är bevisad, men detta beror förmodligen på att Sweco har ingen aning om var tillrinningsområdet till vattentäkten finns och därför luras kommunens representanter till att ta ett beslut på felaktiga grunder. Ett sätt att få svart på vitt vore att genomföra en fullständig geoteknisk undersökning av vattenkonsultföretag som utses opartiskt av t.ex LRF men då måste denna göras från skjutbanan vid Gudhemsbacken till Högsäters kyrka. Jag vet att detta är ett stort projekt till stor kostnad men jag hoppas ju kommunen mår om högsätersbornas bästa genom att försäkra sig om att det verkligen är en reservvattentäkt de levererar. Vore ju roligt att få utrett hur det egentligen ligger till eftersom vattentäkten i Rösäter aldrig, någonsin påverkats av något. Är väl ett nog så gott bevis på att Sweco inte alls har något på fötterna när de vill inrätta skyddszoner utifrån en karta!

Så, vilka slutar historien då illa för. De som lär drabbas hårdast är väl Högsätersborna som blir utan tjänligt vatten om något skulle hända, finns ju ingen reservvattentäkt. Kommunens representanter, eftersom de låtit sig lurats. Markägaren, som får en massa förbud på sin mark, både för det inte behövs och för att det faktiskt inte är en reservvattentäkt. Den stora vinnaren är Sweco men jag hoppas ju att Färgelanda kommun antingen åtar dem för bedrägeri eller ålägger dem att återbetala varenda utdebiterad krona-för skattebetalarnas skull!

Så vad händer nu? Ja, vattentäkten får gärna stå kvar, betesdjuren brukar tycka om att skrubba sig mot stängslet. Dock menar jag att det finns fortfarande ingen reservvattentäkt om det skulle ske en olycka där tillrinningsområdet finns. Mitt förslag är att låt vattentäkten i Rösäter vara kvar och jag förstår om politiker och annat måste visa dådkraft. Gör därför följande skyddsområden : det inhägnade området vid pumpstationen blir primär skyddszon, en meter utanför blir sekundär. Sen lovar jag personligen att gräva ett schakt in till ragnerudssjön så att Högsätersborna kan få en riktig reservvattentäkt.

Ulf Jonasson, representant Rösäter 1:3

Haglund Kristina

Från: jan.sandell@telia.com
Skickat: den 27 december 2016 12:14
Till: Tony Grantz
Ämne: Vattenskyddsområde Rådanefors

Till Västvatten, Tony Grantz.

Hej
Som fastighetsägare till Mellområdane 1:17 vill vi lämna följande synpunkter på det utsända förslaget till vattenskyddsområde för Rådanefors dricksvattentäkt.

Angående förslaget till skyddsföreskrifter:

Fordonstvätt med biologiskt lätt nedbrytbara rengöringsmedel bör ej kräva tillstånd i sekundär skyddszon.
Spridning av stallgödsel för trädgårdsodling för hushållets eget behov bör ej kräva tillstånd i sekundär skyddszon.

Angående tekniskt underlag:

Det inger oro att avloppsreningsverket och behandlingsdammarna utpekas som en risk för vattentäkten. Som anslutna till dricksvattennätet anser vi att skyddet av dricksvattnet måste prioriteras. I handlingarna står att det finns risk att spillvatten från en av dammarna infiltrerar ned i berget och kan påverka grundvattenkvaliteten och att dammarna bör vara helt täta eller avvecklas. Hur används dessa avloppsdammar idag? Är den nya avloppsreningsmetodik som infördes fortfarande igång? Har detta utvärderats? Som VA-abonnent vore det intressant med information om detta. Vi förutsätter att Västvatten och kommunen tar ställning till vilka åtgärder som bör vidtas för att eliminera risken för dricksvattnets kvalitet.

/Med vänlig hälsning
Jan och Barbara Sandell

Rådanefors, Näsberget 8
458 93 Färgelanda
Jans mobil 0727-170093

Synpunkter på Förslag till föreslaget Vattenskyddsområde Gatersbyn 2

Med anledning av den dokumentation vi fått avseende införande av ett Vattenskyddsområde Gatersbyn 2, där IAC Fastighet ingår i sekundär skyddszon, **vill vi med detta brev uppmärksamma er på de problem införandet av föreslaget Vattenskyddsområde skulle innebära.**

Nedan ett antal argument om vad som påverkar vid Normal driftläge och vid onormalt driftläge

1. Vi har väldigt svårt att förstå att ni planerar ett vattenskydds område som omfattar Färgelandas största arbetsgivare utan att ta reda på vilken omfattning vår verksamhet har. I rapporten nämns 150 anställda vilket för närvarande är 450 personer, beskrivningen av vilken typ av produktion och i vilken omfattning är direkt felaktig. Med hänvisning till ovanstående så anser vi att en ny studie måste göras för att se vilka begränsningar ett vattenskyddsområde innebär för IAC i sin möjlighet att verka på platsen i en framtid.
2. Det finns i er beskrivning uppgift om att det endast är en reservanläggning med en uppskattad kapacitet av ca 30 m³ / dygn, och nuvarande behov är ca: 364 m³/ dygn. Det innebär att det endast täcker upp ca 10 % av behovet. Vi anser att denna vattentäkt inte är avgörande för kommunens vattenbehov utan andra möjligheter måste utredas.
3. Uppgifterna om IAC s verksamhet så står det inget om 2 av våra kärnverksamheter som är Formsprutning och Måleri. I vårt måleri används en betydande mängd av Färg som innehåller Lösningemedel i olika stor grad. Denna verksamhet genererar en hel del farligt avfall (2§, 3§),som förvaras inom det av er föreslagna området. (1000 lit) Visserligen så sker denna förvarning enligt gällande föreskrifter hos vår tillsynsmyndighet (Dalslands Miljönämd), men stor potentionell risk finns att det kan uppstå spill vid transport från produktionslokal till förvarningsutrymmet någon gång i framtiden.
4. Det nämns inget i er rapport om att det sen ca 10 år tillbaks, i Stadsplanen, finns en planerad utfartsväg (15§ Väg), som kommer att dras från IAC och ansluta på grusväg ovanför Vattentäkten innan utfarten vid Stelab och sedan ut på Väg 173
Då vår verksamhet är mycket expansiv framgent så kommer sannolikt denna väg att anläggas inom de närmaste åren, för att få ett bättre Logistikflöde i verksamheten.
Detta är en parameter som avsevärt påverkar risken för spill från någon Lastbil.
Det går ca 50-60 Trailer / dag från fabriken med gods.
5. Det finns enl. 10§ förbud mot att ha upplag av träprodukter i större omfattning.
IAC har ett mycket stort antal Impregneade träpallar som förvaras utomhus inom er föreslagna Sekundära skyddszon. Risken är att urlakning av impregnering ur dessa kan påverka vattentäkten negativt.
6. Det finns inom skyddsazonen ca 6 st stora 40 m³ Sopcontainers (11§ Avfall)med div. olika fraktioner av Indusatriavfall. Risk finns att någon av dessa Containers är inte alltid helt täta

varför risk för att urlakning skulle kunna ske i framtiden vilket skulle kunna påverka vattentäkten.

7. Upplag av snö, (14§ Snö), förekommer inom Skyddszonen då det är stora ytor att röja så att truckar och lastbilar skall kunna lastas och lossas.
8. (15§ Väg). Snöbekämning sker dagligen vintetid för att säkerställa en säker Logistikantering

IAC Färgelanda är kommunens största privata arbetsgivare och är för närvarande i en expansiv fas. IAC ser ert förslag som ett stort hinder att utveckla verksamheten och kommer i förlängningen att påverka vår möjlighet att bedriva verksamheten i den omfattning som vi har idag. Både kostnads mässigt och praktiskt. Som ett ISO 14001 certifierad företag så har vi ett miljölednings system och därmed de kontroller som krävs för att minimera vår miljöpåverkan samt att vi med god marginal uppfyller utsläppsnivåer som vi enligt lag är skyldiga att hålla oss under. Därmed anser vi att vi uppfyller den miljöhänsyn som åligger oss.

IAC utgår med hänvisning till ovanstående att ytterligare faktainsamling kommer ske och en ny rapport som ger en nyanserad bild med korrekt beskrivning av konsekvenser av förslaget vattenskyddsområde.

Kontaktperson i detta ärende är Platschef Mikael Andersson
Mikael.Andersson@iacgroup.com

2017-02-23 Ingemar Sundén
Ingemar.Sunden@iacgroup.com

SAMRÅDSREDOGÖRELSE: BILAGA 5A

Generella yttrande för samtliga vattenskyddsområden

UPPDRAG Färgelanda VSO	UPPDRAGSLEDARE Kristina Haglund	DATUM 2018-03-07
UPPDRAGSNUMMER 13002491	UPPRÄTTAD AV Kristina Haglund	

Inkomna yttranden från fastighetsägare, verksamhetsutövare och myndigheter samt Västvattens bemötanden på dessa yttranden

Samtliga inkomna yttranden redovisas i Bilaga 4. Ett sammandrag av generella synpunkter gällande samtliga vattenskyddsområden redovisas nedan.

Dalslands miljö- och energinämnd	
Dalslands miljö- och energinämnds synpunkter	<p>Synpunkter på föreslagna skyddsföreskrifter:</p> <p>§2 Petroleumprodukter: Det blir viktigt att informera de som bor och är verksamma inom skyddsområdena att de inte får hantera mer än 25 liter petroleumprodukter utan tillstånd. Avstämning bör ske med räddningstjänstens regler, eventuellt godkänner de förvaring upp till 100 liter.</p> <p>§4 Fordonstvätt: Miljökontoret anser att det är bättre att ha förbud mot att använda miljöskadliga medel inom primär och sekundär skyddszon. Biltvätt bör istället ske i tvätthall som är avsedd för detta. En ytterligare fördel är att administration med tillståndsplikt undviks. Det blir viktigt med information till de berörda.</p> <p>§10 Timmer mm: Det finns en otydlighet i vad som menas med "överstigande en avverknings säsong". Vid handläggning av avverkningsärenden inom vattenskyddsområden så förelägger miljökontoret om försiktighetsmått och där tidsbegränsas eventuella upplag av skogsprodukter. Normalt ligger inte timret kvar mer än några veckor efter avverkning.</p> <p>§17 Lagring och utvinning av värme mm. Beträffande förslaget 17A så kan det noteras att det redan råder anmälningsplikt på värmepumpar enligt miljöbalken så de flesta borde redan ha anmälts och finnas i miljökontorets register. Dessa behöver inte anmälas igen. Det är</p>

1 (14)

Sweco
Södergatan 1
SE-462 34 Vänersborg, Sverige
Telefon +46 (0)521 57 55 50
Fax +46 (0)521 65510
www.sweco.se

Sweco Environment AB
Org.nr 556346-0327
Styrelsens säte: Stockholm

Kristina Haglund
Miljökonsult
Vänersborg
Telefon direkt +46 (0)521 57 55 55
Mobil +46 (0)725 41 16 55
kristina.haglund@sweco.se

	<p>dessutom rättsligt tveksamt om det överhuvudtaget går att ställa ett sådant retroaktivt krav.</p> <p>§18 Uttag av vatten: Det finns troligen ett begränsat antal brunnar inom vattenskyddsområdena. Viktigt att information ges om vad som gäller inom vattenskyddsområdena.</p> <p>§19 Allmänna bestämmelser Från och med 1 januari 2017 byter Dalslands miljönämnd namn till Dalslands miljö- och energinämnd och förvaltningen till Dalslands miljö- och energikontor.</p> <p>Synpunkter på Rösätters vattenskyddsområde</p> <p>Återfinns i Bilaga 5b</p> <p>Synpunkter på Stigens vattenskyddsområde</p> <p>Återfinns i Bilaga 5c</p> <p>Synpunkter på Rådanefors vattenskyddsområde</p> <p>Återfinns i Bilaga 5d</p> <p>Synpunkter på Gatersbyns vattenskyddsområde</p> <p>Återfinns i Bilaga 5e</p>
<p>Västvattens bemötande</p>	<p><i>Dalslands miljö- och energinämnd skriver att det är viktigt att informera vad som gäller inom vattenskyddsområden med avseende på petroleumprodukter och uttag av vatten. Västvatten delar denna uppfattning och avser att tillsammans med Dalslands miljö- och energinämnd ta fram ett informationsblad till berörda fastighetsägare och verksamhetsutövare. Detta blir aktuellt när vattenskyddsområdena har fastslagits och syftet är att informera om vilka regler som gäller inom vattenskyddsområdena.</i></p> <p><i>Gällande föreskrift (§2) om petroleumprodukter har Västvatten inte för avsikt att ändra föreslagen volym på 25 l. Det stämmer att det finns föreskrifter (MSB SF 2013:3) som tillåter privatpersoner att hantera 100 liter brandfarliga varor utan tillstånd. Dock är dessa föreskrifter inte avsedda att gälla inom ett vattenskyddsområde. Västvatten bedömer det som rimligt att hårdare krav kan ställas inom ett vattenskyddsområde. Vid arbete med andra vattenskyddsområden i Västra Götalands län har länsstyrelsen haft som praxis att förordna 25 l som en rimlig volym att hantera utan tillstånd eller anmälan.</i></p> <p><i>Gällande föreskrift (§4) om fordonstvätt så håller Västvatten med Dalslands miljö- och energinämnd att det blir tydligare att förbjuda</i></p>

2 (14)

SAMRÅDSREDOGÖRELSE: BILAGA 5A
2018-03-07

	<p>fordonstvätt inom primär och sekundär skyddszon. Västvatten har reviderat § 4 för alla fyra vattenskyddsområdena. (Rev 1)</p> <p>Gällande föreskrift (§10) så är "avverkningssäsong" definierad i bilaga A i skyddsföreskrifterna.</p> <p>Föreskrift 17A kommer att strykas ur skyddsföreskrifterna enligt Dalslands miljö- och energinämnds förslag (Rev 2).</p> <p>Västvatten avser att ändra namnet Dalslands miljönämnd till "kommunala nämnden för miljöfrågor i Färgelanda kommun" i skyddsföreskrifter och tekniska beskrivningar (Rev 3)</p>
--	--

Havs- och Vattenmyndigheten	
Yttrande Havs- och vattenmyndigheten	Havs- och vattenmyndigheten avstår från att yttra sig i rubricerat ärende.
Västvattens bemötande	---

Jordbruksverket	
Jordbruksverket vattenmyndigheten	Jordbruksverket avstår från att yttra sig i rubricerat ärende.
Västvattens bemötande	---

Lantmäteriet	
Lantmäteriet	Lantmäteriet har inget att erinra mot upprättat förslag till vattenskyddsområden och skyddsföreskrifterna för de fyra grundvattentäkterna i Färgelanda kommun.
Västvattens bemötande	---

LRF i samband med framtagning av VA-strategin i Färgelanda kommun	
LRF	I samband med framtagning av VA-strategin i Färgelanda kommun inkom synpunkter från LRF som berörde vattenskyddsområdena.

	<p>Synpunkterna vidarebefordrades av Samhällsbyggnadsavdelningen, Färgelanda kommun till Västvatten 2016-10-10. LRF har även ett yttrat sig i ett separat utlåtande under samrådstiden, se nedan.</p> <p>Nedan är sammanfattning av LRF:s yttrande för VA-strategin som berör inrättande av vattenskyddsområden:</p> <p>”För de verksamheter och markägare som kommer att hamna inom ett vattenskyddsområde innebär stora kostnader och inskränkningar i fastigheten. Fastighetsvärdet kan kraftigt urholkas om man hamnar under ett sådant områdesskydd. Det är inte rimligt att enskilda ska bära denna kostnad och därför måste vattenkollektivet betala ersättning för dessa intrång</p> <p>Även administrativa merkostnader som åläggs markägare/brukare som hamnar inom ett vattenskyddsområde bör betalas av vattenkollektivet. Kommunen bör i första hand titta på samverkan med andra kommuner för att koppla ihop varandras vattennät för att säkerställa framtida vattenförsörjning.”</p>
<p><i>Västvattens bemötande</i></p>	<p><i>Västvattens förstår att det innebär inskränkningar för en verksamhet att hamna inom ett vattenskyddsområde. Med ägande och verksamhet följer också ett ansvar och en skyldighet att använda egendom så att den inte skadar andras intresse.</i></p> <p><i>Västvattens ståndpunkt är att VA-kollektivet inte kan betala de administrativa merkostnader som åläggs verksamhetsutövare inom ett vattenskyddsområde. VA-avgifter får endast användas för att täcka så kallade nödvändiga kostnader för att ordna och driva en va-anläggning (30 § lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster). Vidare får individuellt inriktat stöd till enskilda näringsidkare bara lämnas om det finns synnerliga skäl för det (2 kap. 8 § kommunallagen). Om en skyddsföreskrift innebär att pågående markanvändning inom berörd del av en fastighet avsevärt försvåras, har fastighetsägaren enligt 31 kap. 4 § Miljöbalken rätt till ersättning. Dock är verksamhetsutövaren skyldig att iaktta miljöbalkens allmänna hänsynsregler i förhållande till vattentäkten.</i></p> <p><i>Färgelanda kommun har tidigare tittat på möjligheten att koppla ihop Stigen och Färgelandas vattennät. I dagsläget finns det inga planer på att anlägga en vattenledning mellan orterna eftersom det innebär stora kostnader.</i></p>

LRF Västra Götaland/Färgelanda

<p>LRF Västra Götaland/Färgelanda</p>	<p>Sammanfattning av LRF:s synpunkter:</p> <p>Allmänt: I skyddsföreskrifter ska man så långt som möjligt undvika dubbelregleringar för att undvika otydlighet och svårigheter att förhålla</p>
---------------------------------------	---

4 (14)

SAMRÅDSREDOGÖRELSE: BILAGA 5A
2018-03-07

	<p>sig till regelverket. Vi anser här att skyddsföreskrifterna behöver en kraftig omarbetning.</p> <p>Vi motsätter oss att det i underlaget står att föreskrifterna skulle vara "normalföreskrifter". Det är för det första fel då handboken om skydd av dricksvattentäkter tydligt anger att skyddet ska anpassas efter de lokala förutsättningarna. För det andra kan vi konstatera att de föreslagna föreskrifterna är mycket mer långtgående än "normalföreskrifterna". De är också mer långtgående än de föreskrifter som Västvatten har haft ute på remiss i Munkedals kommun. Vid en genomläsning går det inte att se några avgörande skillnader i de faktiska förutsättningarna i Munkedal och Färgelanda.</p> <p>Tillstånd: Vår uppfattning är att tillståndsansökningar för verksamhetsutövare som finns inom skyddsområdet ska vara kostnadsfria. De som råkar få sin verksamhet inom ett kommunalt vattenskyddsområde får ta på sig ett stort åtagande jämfört med andra verksamhetsutövare som inte råkar ha sin verksamhet inom vattenskyddsområde. Det vore därför rimligt att kommunen inte tar ut några avgifter för dem som får ta ett extra samhällsansvar. Det skulle också skapa neutralitet mot verksamhetsutövare som ligger utanför skyddsområdet.</p> <p>Konsekvensutredning: För föreskrifter enligt detta beslut som meddelas med stöd av 7 kap. 30 § miljöbalken gäller bestämmelserna i förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning. Enligt 4 § denna förordning ska innan en myndighet beslutar föreskrifter eller allmänna råd, myndigheten så tidigt som möjligt utreda föreskrifternas eller de allmänna rådens kostnadsmässiga och andra konsekvenser i den omfattning som behövs i det enskilda fallet och dokumentera utredningen i en konsekvensutredning. Enligt 5 § får om en myndighet bedömer att det saknas skäl att genomföra en konsekvensutredning, myndigheten besluta föreskrifter eller allmänna råd utan att vidta de åtgärder som sägs i 4 §. En sådan bedömning ska dokumenteras.</p> <p>Också i dricksvattenutredningen föreslås att kommunerna ska vara skyldiga att genomföra en konsekvensanalys.</p> <p>LRF anser att detta snarast måste verkställas av Färgelanda kommun innan ytterligare steg tas i processen.</p> <p>Vattendom: Stigen och Gatersbyn saknar vattendom vilket innebär att verksamheten är olaglig (MB 11kap § 9). Någon laglig prövning av tåktens utformning, lokalisering mm inte är gjord. Det framstår som mycket arrogant mot berörda fastighetsägare att ställa långtgående krav med förbud på en rad åtgärder samtidigt som huvudmannen saknar tillstånd för sin vattenverksamhet. En rimlig ordning är därför att först inhämta en vattendom för anläggningen och sedan ta beslut om skyddsföreskrifter.</p>
--	--

	<p>Skyddsområden: Det finns anledning att ifrågasätta indelningen av de olika zonerna för de olika vattentäkterna. I några vattentäkter finns mäktiga lerlager, t.ex. i Rösäter. Här finns inte någon anledning att ha så omfattande skyddsföreskrifter eftersom det mäktiga lerlagret skyddar vattentäkten vilket också står i det tekniska underlaget. Det kan därför finnas anledning att skilja på dessa områden genom att skapa sekundär zon A och B. Detta tillvägagångssätt har Västvatten tillämpat tidigare i Munkedal. Överlag är det inga direkt djuplodande analyser över skyddsområdets avgränsning.</p> <p>Synpunkter på skyddsföreskrifterna</p> <p>§2 Petroleumprodukter: I dagsläget finns ett flertal parallella och delvis överlappande regelverk som berör samma aktörer. Det finns en uppenbar risk för dubbelregleringar och otydligheter för dem som ska leva med regelverket. Dessa finns idag:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. 14 kapitlet miljöbalken (1998:808) om kemiska produkter och biotekniska organismer med tillhörande förordningar 2. Naturvårdsverkets föreskrifter NFS 2003:24 om skydd mot mark- och vattenförorening vid lagring av brandfarliga vätskor 3. MSB:s föreskrifter (MSBF 2011:8) om cisterner och rörledningar för brandfarliga vätskor <p>Här har kommunen ett stort ansvar för att samordna regelverket så att det blir praktiskt hanterbart för de verksamhetsutövare som berörs av bestämmelserna.</p> <p>Vår uppfattning är att reglerna bör harmonisera med annan lagstiftning, som exempelvis reglerna kring ADR tankar. Dessa omfattar 450 l och vi tycker därför att gränsen för anmälan/tillståndsplikt bör ligga där i stället. Alternativt kan föreskriften överensstämja med krav om 250 l som gäller som förslag i Munkedal.</p> <p>§3 Miljöfarliga kemiska produkter: Det är otydligt när verksamhetsutövaren ska krävas på tillstånd</p> <p>§5 Bekämpningsmedel: Det är viktigt att tillståndsprövningen sker på ett korrekt sätt och att kommunen har kompetens på området för att kunna göra en rättvis bedömning av tillståndsansökan. Det är också av betydelse att tillstånden blir mångåriga för att minimera den administrativa bördan och att det ges förutsättningar för ett långsiktigt planerande för företagen.</p> <p>§6 Växtnäringsämnen: Att förbjuda både stallgödsel och handelsgödsel i primär zon är en extremt långtgående och orimlig föreskrift. Föreskriften motverkar en hållbar markanvändning och bidrar ej till kretslopps lösningar.</p>
--	--

6 (14)

SAMRÅDSREDOGÖRELSE: BILAGA 5A
2018-03-07

	<p>Konsekvensen blir att marken inte går att bruka längre på ett hållbart sätt eftersom marken måste tillföras de växtnäringsämnen som man plockar bort från marken genom skörd. För markägaren blir åkerjorden värdelös.</p> <p>Det finns inget stöd i det tekniska underlaget för så långtgående föreskrifter. I bl.a. Rösäter så är det mäktiga lerlager på 4 m vilket gör att risken är liten för påverkan av grundvattnet. Detta visar sej också på de mätvärden som är gjorda på vattenkvalitén.</p> <p>Om man tittar på risk för smittor så finns ett flertal barriärer som minskar risken. Det sker en inaktivering av eventuella smittor dels vid lagring, dels vid spridning då solen avdödar smittor, därefter i jorden och till sist i grundvattnet. HaV har nyligen angett 2-3 månaders rinntid som tillräckligt skyddsavstånd för infiltrationsanläggningar intill enskilda dricksvattentäkter. Det vore en rimlig tillämpning här också för att inte ge onödiga inskränkningar och samtidigt bidra till en hållbar markanvändning. I kombination med dessa barriärer utspädningseffekten och det faktum att campylobakter är lättrenade i ett vattenverk så utgör inte stallgödselspridning någon beaktansvärd risk för vattenkvalitén.</p> <p>Att ha tillståndsplikt i sekundär ses får ses som onödigt med tanke på den omfattande lagstiftning som finns kring gödselspridning. Området i Färgelanda ligger inom nitratkänsligt område och lantbrukare har då att förhålla sig till ett omfattande regelverk när det gäller spridning av växtnäring.</p> <p>En tillståndsprövning innebär en ökad administration både för verksamhetsutövare och kommun utan att uppnå något ytterligare skydd av vattentäkten. Dessutom är det så att ett bildande av vattenskyddsområde innebär ökande krav på tillsyn på verksamhetsutövarna.</p> <p>Vi ser därför att det inte behöver vara någon ytterligare reglering av växtnäring inom vso:t då det redan finns ett skarpt regelverk för området.</p> <p>§7 Djurhållning: Vi ser denna reglering som omotiverad och skapar byråkrati helt i onödan. Det är oklart vilka risker Västvatten ser för grundvattentäktena när det gäller djurhållningen. I den pågående processen i Munkedal har Västvatten delvis gjort en annan bedömning där man anger att nyetablering av djurhållning är anmälningspliktig i primär och sekundär zon A och ingen anmälan i sekundär zon B.</p> <p>§8 Avloppsanläggningar: Det är tveksamt att ha en föreskrift om tillståndsplikt i sekundär zon då detta redan gäller enligt ordinarie lagstiftning.</p>
--	---

	<p>§9 Slam: Har inga direkta synpunkter på föreskriften, men vi noterar att kommunen i sin VA policy vill skapa kretslopp genom att återföra toalettavfall till åkermark. Men här ser man produkten som så farlig att den inte ska vara tillåten i någon av skyddszonerna. Om produkten anses så riskfylld, ska den då spridas överhuvudtaget på åkermark?</p> <p>§10 Timmer mm: Föreskriften om lagring av timmer mm kan också utgå. Föreskriften är hämtat ur NV:s handbok om bildande av vattenskyddsområden. Vad som avses med föreskriften är att reglera stora timmerterminaler vid sågverk eller upplag vid stora stormar som Gudrun. Lagstiftningen har dock ändrats och i dag är sådana upplag tillståndspliktiga.</p> <p>§17 Lagring och utvinning av värme mm: Vi ser det inte som motiverat med ett förbud mot jordvärme i primär zon. Energianläggningarna är utrustade med skydd mot större läckage, det kan i värsta fall handla om ca 5 liter som läcker ut ifrån en punkterad köldbärarslang. Den köldbärarvätska som idag används nästan uteslutande är etanol. Konsekvensen av ett eller till och med flera liktidiga läckage bedömer vi som försumbar.</p> <p>Det är också mycket långtgående att begära in anmälan från redan befintliga anläggningar som tar värmeenergi ur jord, vatten eller berg. Dessa uppgifter borde kommunen redan ha eftersom den typen av anläggningar är anmälningspliktiga. Föreskriften bör utgå.</p> <p>§18 Uttag av vatten: Utan att känna till förutsättningarna på plats så är förbudet mot att ny anläggning för uttag av vatten mycket långtgående. Det är också ganska provocerande med tanke på att kommunen tar ut vatten på två av anläggningarna utan ett giltigt tillstånd. Om det nu skulle vara så att det finns fastigheter med privat brunn så borde kommunen erbjuda förmånlig anslutning av vatten. Det skulle också kunna vara så att det kommunala uttaget av vatten skadar de fastigheter som ligger inom upptagningsområdet.</p> <p>Synpunkter på Rösätters vattenskyddsområde</p> <p>Återfinns i Bilaga 5b</p> <p>Synpunkter på Stigens vattenskyddsområde</p> <p>Återfinns i Bilaga 5c</p>
<p><i>Västvattnets bemötande</i></p>	<p><i>Västvattnet har efter inkomna synpunkter från samrådet reviderat och ändrat i skyddsföreskrifterna för att göra dessa tydligare och för att anpassa bättre till lokala förutsättningar. Angående vattenskyddsområden i Munkedals kommun som LRF hänvisar till så skiljer sig förutsättningarna mellan de olika vattenskyddsområdena.</i></p>

8 (14)

SAMRÅDSREDOGÖRELSE: BILAGA 5A
2018-03-07

	<p><i>Exempelvis består markförhållandena i Håby och Dingle i Munkedal kommun till stor del av mäktiga lerlager vilket möjliggör mindre restriktiva skyddsföreskrifter.</i></p> <p><i>Västvattens förstår att det innebär inskränkningar för en verksamhet att hamna inom ett vattenskyddsområde. Med ägande och verksamhet följer också ett ansvar och en skyldighet att använda egendom så att den inte skadar andras intresse. Västvattens ståndpunkt är att VA-kollektivet inte kan betala de administrativa merkostnader som åläggs verksamhetsutövare inom ett vattenskyddsområde. VA-avgifter får endast användas för att täcka så kallade nödvändiga kostnader för att ordna och driva en va-anläggning (30 § lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster).</i></p> <p><i>Angående en konsekvensutredning som LRF hänvisar till så avser förordningen 2007:1244 förvaltningsmyndigheter under regeringen. Kommunala bolag (som Färgelanda Vatten AB) eller kommunfullmäktige är inte en förvaltningsmyndighet under regeringen. Vidare så står det i handboken för vattenskyddsområden (2010:5) att det inte finns några krav på att utföra konsekvensutredningar för föreskrifter enligt 7 kap 22 § miljöbalken för vattenskyddsområde. Med stöd av ovan nämnda dokument så anser inte Västvatten att en konsekvensutredning måste utföras. Det är korrekt att ett förslag i Dricksvattenutredningen är att Konsekvensutredningar för vattenskyddsområden ska bli krav, men inget beslut finns från Regeringen om förslaget.</i></p> <p><i>Det är beklagligt att det inte finns en vattendom för Stigen och Gatersbyn. Västvatten avser att söka vattendom för dessa vattentäkter snarast möjligt. Det finns dock inga juridiska hinder att först inrätta ett vattenskyddsområde och sen söka vattendom.</i></p> <p><i>Framtagandet av vattenskyddsområdena har följt gängse praxis och metodik och är därmed framtagna med myndigheternas stöd. Avstämning har skett med SGU som är Sveriges expertmyndighet för grundvatten. LRF anser att exempelvis skyddsområdet för Rösäter kan ha en annan omfattning. LRF föreslår att man kan skapa sekundär skyddszon A och B precis som har tillämpats i Munkedal (bl.a. Dingle och Håby). I Rösäter har hänsyn tagits till de mäktiga lerlagren i väster och det är endast en liten del av skyddsområdet som är förlagd på områden med lera. Både den primära och sekundära skyddszonerna syftar till att skydda isälvsgringen där nybildning av grundvattnet sker. Västvatten anser det inte motiverat utifrån geologiska förhållandena att införa en sekundär skyddszon A och B.</i></p>
--	---

	<p>Skyddsföreskrifter:</p> <p><i>Gällande föreskrift (§2) om petroleumprodukter har Västvatten inte för avsikt att ändra föreslagen volym på 25 l. Det stämmer att det finns andra föreskrifter som reglerar brandfarliga vätskor. Dock är dessa föreskrifter inte framtagna med syfte att skydda allmänna vattentäkter, vilket vattenskyddsföreskrifterna är. Västvatten bedömer det som rimligt att hårdare krav kan ställas inom ett vattenskyddsområde än utanför. Vid arbete med andra vattenskyddsområden i Västra Götalands län så har länsstyrelsen haft som praxis att förorda 25 l som en rimlig volym att hantera utan tillstånd eller anmälan.</i></p> <p><i>Gällande föreskrift (§3) om miljöfarliga kemiska produkter har Västvatten gjort tillägget (Rev 4) att ange volymen 25 l i texten så att det blir tydligt när tillstånd krävs. Detta stod i skydds-föreskrifterna för Gatersbyn 2 men inte för de övriga tre vattenskyddsområden.</i></p> <p><i>Gällande föreskrift (§5) om bekämpningsmedel så är det möjligt enligt Dalslands miljö- och energinämnd att ge tillstånd under en längre period om det är lämpligt. Tillstånden kan vara kopplade till villkor som t.ex. säger att verksamhetsutövaren ska meddela miljökontoren varje gång de tänker sprida bekämpningsmedel.</i></p> <p><i>Västvatten avser att ändra föreskriften §6 om växtnäringsämnen. §6A kommer att strykas och §6C och D kommer att slås ihop till en paragraf (spridning av gödsel). Vidare kommer §6C och D att ändras från att spridning av stallgödsel/handelsgödsel är förbjudet till att spridning av stallgödsel/handelsgödsel får inte ske utan tillstånd i primär zon. Vidare kommer ordet stallgödsel att ersättas med naturgödsel. (Rev 5 och 6)</i></p> <p><i>Gällande föreskrift (§7) om djurhållning kommer Västvatten att ändra föreskriften till att nyetablering av djurhållning är anmälningspliktig. I sekundär zon tas anmälningsplikten bort. (Rev 7)</i></p> <p><i>Gällande föreskrift (§8) om avloppsanläggning avser Västvatten inte att revidera paragrafen. Även om det framgår i ordinarie lagstiftning så anser Västvatten att det är bra att vara extra tydlig inom ett vattenskyddsområde.</i></p> <p><i>Gällande föreskrift (§9) om slam så är det korrekt att kommunen förespråkar kretslopps lösningar i sin VA-policy. Att man uppmuntrar det rent generellt i kommunen innebär dock inte att man vill ha det i anslutning till en allmän vattentäkt. Återföring av slam till åkermark är ett bra sätt att skapa kretslopp för näringsämnen. Men spridning av slam från avloppsreningsverk eller enskild reningsanläggning bör undvikas där det kan påverka vattentäkter (både allmänna och enskilda) eftersom</i></p>
--	--

10 (14)

SAMRÅDSREDOGÖRELSE: BILAGA 5A
2018-03-07

	<p>de kan innehålla både bakterier och andra ämnen t.ex. läkemedelsrester.</p> <p>Gällande föreskrift (§10) så avser Västvatten inte att ta bort skyddsföreskriften. Även om större timmerupplag är tillståndspliktiga så innebär det ett extra förtydligande vad som gäller inom ett vattenskyddsområde. Skyddsföreskriften stöds dessutom av Naturvårdsverket handbok (2010:5).</p> <p>Föreskrift 17A kommer att strykas ur skyddsföreskrifterna (Rev 2). Västvatten bedömer det som motiverat att förbjuda nyetablering av anläggning för lagring och utvinning av värmeenergi i primär zon av försiktighetsskäl.</p> <p>Gällande föreskrift (§18) så har Västvatten beslutat att ändra föreskriften för Rösåter så att nyetablering av brunn för uttag av vatten inte får ske utan tillstånd i primär zon eftersom vattenkapaciteten är god i Rösåter (Rev 8). För Gatersbyn 2 och Stigen saknas vattendom och där bedömer Västvatten det som rimligt att nyetablering av brunnar för uttag av vatten är förbjudet i den primära zonen. Även i Rådanevors kvarstår förbudet</p>
--	---

Länsstyrelsen	
Länsstyrelsen	<p>Länsstyrelsen har yttrat sig skriftligt i tidigt samrådsskede (2016-06-09). Sweco har i vissa delar reviderat och kompletterat förslaget, samt i ett PM 2016-09-12 (Bilaga 6) kommenterat vilka bedömningar som ligger till grund för att vissa av länsstyrelsens synpunkter inte arbetats in i förslagen.</p> <p>Synpunkter på det tekniska underlaget För samtliga skyddsområden har den specifika avrinningen hämtats från "SMHI runoff map för åren 1931-1960". Det borde finnas uppgifter som baseras på senare tidsserier.</p> <p>I övrigt hänvisar Länsstyrelsen till relevanta delar i tidigare yttrande.</p> <p>Synpunkter på föreslagna skyddsföreskrifterna Begreppet under uppsikt (2§) bör definieras. Likaså begreppen impregneringsmedel, lösningsmedel och miljöfarliga kemiska produkter (3§). Länsstyrelsen anser det mer praktiskt och fullt rimligt att förbjuda all fordonstvätt med undantag för avspolning med enbart kallt vatten eller tvätt i anläggning som miljöprövats genom anmälan eller tillståndsansökan enligt miljöbalken (4§). I undantaget gällande schaktning, grävning (16§) används prepositionen med vilket språkligt sett bedöms passa mindre bra.</p>

	<p>Övriga synpunkter Enligt länsstyrelsens mening är det av stor vikt att kommunen registrerar alla aktiva (även fungerande reservvattentäkter) i SGU:s vattentäktsarkiv samt regelbundet rapporterar in sina råvattenanalyser.</p> <p>Synpunkter på Rösäters vattenskyddsområde Återfinns i Bilaga 5b</p> <p>Synpunkter på Stigens vattenskyddsområde Återfinns i Bilaga 5c</p> <p>Synpunkter på Rådanefors vattenskyddsområde Återfinns i Bilaga 5d</p> <p>Synpunkter på Gatersbyns vattenskyddsområde Återfinns i Bilaga 5e</p>
<p>Västvattens bemötande</p>	<p>Sweco har uppdaterat det tekniska underlaget utifrån vattenbalansberäkningar för år 1981-2010 (SMHI vattenwebb) (Rev 9)</p> <p>Föreskrift 2§ Petroleumprodukter har reviderats (Rev 10) så att det står "Undantag gäller befintlig lagring som har sekundärt skydd".</p> <p>Hälso- och miljöfarliga produkter definieras i skyddsföreskrifternas ordlista vilka inkluderar begreppen impregneringsmedel, lösningsmedel och miljöfarliga kemiska produkter. Västvatten ändrar till "Miljöfarliga kemiska produkter" i ordlistan för att det ska stämma överens med rubriken för §3. (Rev 11)</p> <p>Gällande föreskrift (§4) om fordonstvätt så har Västvatten reviderat i föreskriften och förbjudit fordonstvätt i primär och sekundär zon (Rev 1)</p> <p>Föreskrift 16C§ har reviderats "med" till "av" (Rev 12)</p> <p>Västvatten avser att registrera de av Färgelandas aktiva vattentäkter i SGU:s vattentäktsarkiv som inte redan är registrerade där.</p>

12 (14)

SAMRÅDSREDOGÖRELSE: BILAGA 5A
2018-03-07

Norra Älvsborgs Räddningstjänstförbund (NÄRF)	
Norra Älvsborgs Räddningstjänstförbund (NÄRF)	Räddningstjänsten har inget att erinra. Dock bör Västvatten leverera GIS-underlag till Räddningstjänsten över dessa områden.
Västvattens bemötande	Västvatten avser att leverera GIS-underlag till Räddningstjänsten när Färgelandas skyddsområdena har fastslagits.

SGU	
SGU	SGU har tidigare yttrat sig i ärendet (22:e juni 2016, SGUs dnr 33-1019/2016,yttrandet bifogas), men då till Sweco Environment AB vilka är konsulter åt Färgelanda vatten. De synpunkter på handlingarna som framfördes av SGU i det tidigare yttrandet har omhändertagits och förtydligats på ett bra sätt. Synpunkter på Gatersbyns vattenskyddsområde Återfinns i Bilaga 5e
Västvattens bemötande	---

Statens geotekniska institut (SGI)	
SGI	SGI noterar att vattentäkterna i Gatersbyn 2 samt Stigen berörs av områden som har förutsättningar för spontana skred. Vi uppfattar att vattentäkterna har funnits en längre tid tillbaka, men vill ändå peka på vikten av att eventuell omgivningspåverkan från vattenuttagen följs upp och att skredrisken beaktas i markanvändningen. SGI avstår för övrigt från att yttra sig i ärendet då markmiljö eller geotekniska säkerhetsfrågor inte primärt berörs.
Västvattens bemötande	Se Bilaga 5c och Bilaga 5e för bemötande om Gatersbyn 2 och Stigens vattenskyddsområden.

Skogsstyrelsen	
Skogsstyrelsen	Synpunkter på föreslagna skyddsföreskrifter: I samtliga paragrafer med rubriken Timmer mm kan man förstå att GROT upplag inkluderas i begreppet "och liknade". GROT-upplag är vanligt när markägaren väljer att sälja grenar och toppar som biobränsle. Det är också vanligt att detta ligga som upplag under en

	<p>längre period. Det kan därför vara förtydligande om begreppet nämns i föreskrifterna, om det avser att också gälla GROT-upplag.</p> <p>I övrigt har vi inte att erinra.</p>
<i>Västvattens bemötande</i>	<i>Västvatten har valt att lägga till begreppet grot i föreskrift § 10 samt i Bilaga A (definitioner av begrepp) till skyddsföreskrifterna. (Rev 13)</i>

Trafikverket	
Trafikverket	<p>Synpunkter på Rösätters vattenskyddsområde</p> <p>Återfinns i Bilaga 5b</p> <p>Synpunkter på Stigens vattenskyddsområde</p> <p>Återfinns i Bilaga 5c</p> <p>Synpunkter på Rådanevors vattenskyddsområde</p> <p>Återfinns i Bilaga 5d</p> <p>Synpunkter på Gatersbyns vattenskyddsområde</p> <p>Återfinns i Bilaga 5e</p>
<i>Västvattens bemötande</i>	---

14 (14)

SAMRÅDSREDOGÖRELSE: BILAGA 5A
2018-03-07

SAMRÅDSREDOGÖRELSE: BILAGA 5B

Specifika yttrande avseende Rösäters vattenskyddsområde

UPPDRAG Färgelanda VSO	UPPDRAGSLEDARE Kristina Haglund	DATUM 2018-03-07
UPPDRAGSNUMMER 13002491	UPPRÄTTAD AV Kristina Haglund	

Inkomna yttranden från fastighetsägare, verksamhetsutövare och myndigheter samt Västvattens bemötanden på dessa yttranden

Dalslands miljönämnd	
Dalslands miljönämnd	Miljökontoret tillstyrker förslaget.
Västvattens bemötande	---

LRF Västra Götaland/Färgelanda	
LRF Västra Götaland/Färgelanda	<p>Skyddsområden: Det finns anledning att ifrågasätta indelningen av de olika zonerna för de olika vattentäkterna. I några vattentäkter finns mäktiga lerlager, t.ex. i Rösäter. Här finns inte någon anledning att ha så omfattande skyddsföreskrifter eftersom det mäktiga lerlagret skyddar vattentäkten vilket också står i det tekniska underlaget. Det kan därför finnas anledning att skilja på dessa områden genom att skapa sekundär zon A och B. Detta tillvägagångssätt har Västvatten tillämpat tidigare i Munkedal. Överlag är det inga direkt djuplodande analyser över skyddsområdets avgränsning.</p> <p>Teknisk beskrivning: Det behöver utredas om Rösäters vattentäkt står i direkt kontakt med Högsäters grundvattentäkt.</p>
Västvattens bemötande	<p><i>Framtagandet av vattenskyddsområdet har följt gängse praxis och metodik och är därmed framtagna med myndigheternas stöd. Avstämning har skett med SGU som är Sveriges expertmyndighet för grundvatten.</i></p> <p><i>I Rösäter har hänsyn tagits till de mäktiga lerlagren i väster och det är endast en liten del av skyddsområdet som är förlagd på områden med</i></p>

1 (6)

Sweco
Södergatan 1
SE-462 34 Vänersborg, Sverige
Telefon +46 (0)521 57 55 50
Fax +46 (0)521 65510
www.sweco.se

Sweco Environment AB
Org.nr 556346-0327
Styrelsens säte: Stockholm

Kristina Haglund
Miljökonsult
Vänerborg
Telefon direkt +46 (0)521 57 55 55
Mobil +46 (0)725 41 16 55
kristina.haglund@sweco.se

	<p><i>lera. Både den primära och sekundära skyddszonen syftar till att skydda isälvsavlagringen där nybildning av grundvattnet sker. Angående vattenskyddsområden i Munkedals kommun som LRF hänvisar till så skiljer sig förutsättningarna mellan de olika vattenskyddsområdena. Exempelvis Håby och Dingle, Munkedal kommun består till stor del av mäktiga lerlager vilket möjliggör mindre restriktiva skyddsföreskrifter. Västvatten anser det motiverat med en primär och sekundär skyddszon för Röster. Dock avser Västvatten att ändra skyddsområdets gräns i väster så att den primära och sekundära zonen sammanfaller i samma linje (Rev 14). Syftet är att förenkla och förtydliga vattenskyddsområdets gränser.</i></p> <p><i>När det gäller eventuell hydraulisk kommunikation mellan vattentäkten i Högsäter och vattentäkten i Rösäter visar undersökningsborringar att någon sådan kontakt med stor säkerhet inte finns. Finkorniga jordarter som lera och silt begränsar kontakten mot norr. Isälvsavlagringen i Rösäter är sannolikt begränsad till vad som anges på SGU:s jordartskarta. Dessutom finns höga berglägen i ungefär öst-västlig riktning som begränsar kontakten.</i></p>
--	---

Länsstyrelsen	
Länsstyrelsen	<p>Synpunkter på det tekniska underlaget:</p> <p>I underlaget för Rösäter vattentäkt står på sidan 20 följande ” Hela isälvsavlagringen vid tingskullen föreslås därför ligga inom ett primärt skyddsområde för att kunna omfattas av hårdare restriktioner”. Den primära zonen omfattar dock inte hela Tingskullen.</p>
Västvattens bemötande	<p><i>Det som avses är isälvmaterial vid Tingskullen som går i dagen. Detta står tidigare i stycket men inte i den sista meningen. Stycket kommer att förtydligas. (Rev 15)</i></p>

Trafikverket; TRV 2016/97905	
Trafikverket	<p>Kommunen säkerställer att skyddsföreskrifter och insatser genomförs i samråd med Trafikverket i händelse av att en olycka sker på väg 172 med utsläpp av kemikalier eller drivmedel som riskerar att förorenar grundvattentäkten. Utsläpp av kemikalier eller drivmedel kommer att kunna påverka grundvattnet under lång tid.</p> <p>Enligt Länsstyrelsens policy ska en riskanalys utföras för åtgärd som ligger inom 150 m från denna typ av trafikled. Trafikverket anser att Räddningstjänstens eventuella synpunkter på vattenskyddsområdet ska inhämtas och beaktas.</p> <p>För att kunna upprätthålla funktion och standard på det statliga vägnätet förutsätter Trafikverket att normalt underhåll och skötsel inom vägområdet tillåts.</p>

2 (6)

SAMRÅDSREDOGÖRELSE: BILAGA 5B
2018-03-07

	<p>Trafikverket framhålla att åtgärder som påkallas på det allmänna transportnätet som en konsekvens av det föreslagna vattenskyddsområdet, ska utredas, projekteras och finansieras av kommunen i samråd med Trafikverket som beslutar i frågorna.</p>
Västvattens bemötande	<p><i>Räddningstjänsten har deltagit i samrådet men har inte haft några synpunkter.</i></p> <p><i>Västvatten bedömer att normalt underhåll och skötsel på väg 172 kan ske i enlighet med föreslagna vattenskyddsföreskrifter.</i></p> <p><i>Enligt 4§ i väglagen ska tillbörlig hänsyn tas till enskilda intressen och till allmänna intressen, såsom trafiksäkerhet, miljöskydd, naturvård och kulturmiljö. Trafikverket är således skyldig att vidta de skyddsåtgärder som kan krävas till följd av vattenskyddsområdet. Västvatten tolkar Trafikverkets yttrande att kommunen ska bekosta en riskvärdering bekräftande vilka risker som finns och vilka skyddsåtgärder som kan krävas. Trafikverket ska dock stå för kostnaderna för dessa åtgärder menar Västvatten.</i></p>

Ulf Jonasson, representant Rösäter 1:3

Ulf Jonasson	<p>Sammanfattning av Ulf Jonassons synpunkter:</p> <p>Jag anser mig ha ganska bra koll på vatten omkring hela Rösäterdalen och vill nog säga att jag är den som verkligen kan vattenflöden där. Anser att Sweco lurat, och lurar Färgelanda kommun på förmodligen ansemliga belopp när det påstår sig utrett vattenvägarna men det enda de gjort är att tittat lite på en karta och förmodligen lagt ut texten väl. Enligt min åsikt vet det inte ett skit. Högsäters primära och sekundära vattentäkter verkar som kommunicerande kärl och ingen avgränsning finns däremellan. Jag har i mitt arbete gjort en hel del markarbeten längs Rösäterdalen och en gemensam nämnare är att det är vatten överallt. Det som ansågs vara avskiljande berg har befunnits vara extremt poröst och det är vatten överallt.</p> <p>En annan sak jag reagerade mot var på ett informationsmöte 161205 var att när jag läste igenom Swecos förslag till förbud inom primära skyddsområdet var att det skulle införas förbud mot pålning och sponning i området. Jag undrade hur det tänkte eftersom det behovet skulle aldrig uppkomma i en dylik grusås men då framom det att hela konceptet var endast klippt och klistrat från andra skyddsområden så man kan alltså konstatera att även hör förekommer ett bedrägeri eftersom inget arbete som gjorts gäller Rösäter specifikt utan bara taget från vad som brukar vara praxis.</p>
--------------	---

	<p>I delar av det primära skyddsområdet, dvs i den nedlagda grusgropen fanns betydande mängder bly och koppar efter att denna använts som skjutbana mellan typ-52 till -94.</p> <p>Under tiden vattentäkten funnits så har det drivits ett fullskaligt jordbruk med betande djur, spridning av stallgödsel och konstgödsel men inget har ju märkt på vattenproverna. Till detta ju den kända förekomsten av stora mängder bly och koppar endast någon meter ovan grundvattennivån, de som känner till Rösäter vet att botten av grusgropen är grundvattennivån. Känns ju som väldigt märkligt att det helt plötsligt skulle vara en risk när motsatsen redan är bevisad, men detta beror förmodligen på att Sweco har ingen aning om var tillrinningsområdet till vattentäkten finns och därför luras kommunens representanter till att ta ett beslut på felaktiga grunder. Ett sätt att få svar på vitt vore att genomföra en fullständig geoteknisk undersökning av vattenkonsultföretag som utses opartiskt av t.ex. LRF men då måste denna göras från skjutbanan vid Gudhemsbacken till Högsäters kyrka. Jag vet att detta är ett stort projekt till stor kostnad men jag hoppas ju kommunen månar om högsätersbornas bästa genom att försäkra sig om att det verkligen är en reservvattentäkt de levererar.</p> <p>Mitt förslag är att låta vattentäkten i Rösäter vara kvar och jag förstår om politiker och annat måste visa dådkraft. Gör därför följande skyddsområden: det inhägnade området vid pumpstationen blir primärt skyddszon, en meter utanför blir sekundärt. Sen lovar jag personligen att gräva ett schakt in till ragenrudssjön så att Högsätersborna kan få en riktig reservvattentäkt.</p>
<p><i>Västvattens bemötande</i></p>	<p><i>Västvatten beklagar att Ulf Jonasson anser det tekniska underlaget vara dåligt underbyggt. Framtagandet av vattenskyddsområdena har följt Naturvårdsverkets riktlinjer och är därmed framtagna med myndigheternas stöd. Avstämning har även skett med Sveriges Geologiska Undersökning (SGU) som är Sveriges expertmyndighet för grundvatten.</i></p> <p><i>Färgelanda kommun baserar sin vattenförsörjning på uttag av grundvatten ur ett antal grundvattentäkter. Sedan länge har det varit känt att det inte finns någon större reservkapacitet i försörjningssystemet, inte bara i Högsäter. Flera utredningar för att finna reservvatten har utförts vid olika tidpunkter och på olika platser i kommunen. Redan 1976 utfördes geohydrologiska undersökningar vid Högsäter (6 undersökningsborrningar 50 mm) som sedan fortsatte i Gudhem 1989 (3 undersökningsborrningar 50 mm, ODEX-brunn 165 mm som provpumpades under 72 dygn). Resultaten från dessa undersökningar gav positiva indikationer och undersökningarna återupptogs 2002 och inriktades på Rösäter (4 undersökningsborrningar 50 mm, ODEX-brunn 194 mm som provpumpades under 83 dygn). Dessa resultat låg sedan till grund för en tillståndsansökan hos</i></p>

4 (6)

SAMRÅDSREDOGÖRELSE: BILAGA 5B
2018-03-07

	<p><i>Miljödomstolen som gav tillstånd och för att avgränsa vattenskyddsområdet (VSO). En remissinstans var SGU som inte hade något att erinra. Sammanfattningsvis är de hydrogeologiska förhållandena i området väl undersökta och resultaten ligger till grund för skyddsområdets utsträckning som inte enbart grundas på kartstudier som Ulf Jonasson felaktigt anför vid upprepade tillfällen.</i></p> <p><i>När det gäller eventuell hydraulisk kommunikation mellan huvudvattentäkten i Högsäter och reservvattentäkten i Rösäter visar undersökningsborringar att någon sådan kontakt med stor säkerhet inte finns. Finkorniga jordarter som lera och silt begränsar kontakten mot norr. Isälvsavlagringen i Rösäter är sannolikt begränsad till vad som anges på SGU:s jordartskarta. Dessutom finns höga berglägen i ungefär öst-västlig riktning som begränsar kontakten. Bergarten utgörs av gnejs som inte är en "porös" bergart men genomsätts som alla bergarter av mer eller mindre vattenförande sprickzoner. Gnejsens vattenförande förmåga är sannolikt inte bättre i detta område än vad som är normalt, d v s relativt dåliga hydrauliska egenskaper. Västvatten har med grund ovanstående resonemang inte för avsikt att utföra nya geohydrologiska undersökningar i Rösäter.</i></p> <p><i>Västvatten vill påpeka att LRF inte är en oberoende instans. LRF har vid flera tillfällen anlitat Sweco som hydrogeologiskt sakkunnig i olika sammanhang.</i></p> <p><i>Ulf Jonasson beskriver att den f.d. grustäkten har använts som skjutbana och ett fullskaligt jordbruk har bedrivits i den primära zonen utan att föroreningar har kunnat påvisats i vattenproverna. Det kan nämnas att Rösäters grundvatten är påverkat av bly enligt 2016 års analysresultat (blyhalten hamnar i klass 3 av totalt 5 klasser i SGU:s bedömningsgrunder). Blyhalten betraktas dock som tjänligt ur dricksvattensynpunkt. I övriga vattentäkter i Färgelanda (Rådanefors, Stigen och Gatersbyn) ligger blyhalten i klass 1. Den högre halten av bly i Rösäter jämfört med andra vattentäkter i Färgelanda kan härstamma från den f.d. skjutbanan i den närliggande grustäkten.</i></p> <p><i>Det kan anses byråkratiskt att införa regler och restriktioner för att skydda ett tillsynes rent vatten. Syftet med vattenskyddsområden är dock att skydda vattentäkter i ett långsiktigt perspektiv – ett flergenerationsperspektiv. Diffusa föroreningskällor, som jordbruk, har ofta en långsiktig påverkan på mark, yt- och grundvatten och är svåra att åtgärda. Därför upprättas skyddsföreskrifter för hantering av naturgödsel och bekämpningsmedel enligt Naturvårdsverkets Handbok om vattenskyddsområden. När en förorening väl upptäcks i grundvattnet är det således försent och visar att skyddet varit otillräckligt.</i></p> <p><i>Västvatten har efter synpunkter från Ulf Jonasson och andra instanser gjort flera revideringar i skyddsföreskrifterna som berör Rösäter och de</i></p>
--	--

5 (6)

SAMRÅDSREDOGÖRELSE: BILAGA 5B
2018-03-

	<p><i>andra vattenskyddsområden. Revideringarna berör skyddsföreskrifterna avseende växtnäringsämnen (§6) och djurhållning (§7) samt anläggningar för uttag av vatten (rev nr 5, 6, 7 och 8). Vidare avser att Västvatten att ändra den primära och sekundära zonens västliga gräns så att den sammanfaller i samma linje (Rev 14). Syftet är att förenkla och förtydliga vattenskyddsområdets gränser.</i></p> <p><i>Angående 16D§ så står det i skyddsföreskrifterna att pålning och sponning inte får utföras utan tillstånd. I den primära skyddszonen förekommer lera och även om det idag verkar osannolikt med ny bebyggelse på detta område så anser Västvatten att paragrafen kan stå kvar.</i></p> <p><i>Vid samrådsmöten ställde Ulf Jonasson frågan om en möjlig väg skulle vara att utföra avrinningsdiken för att minska påverkan av jordbruksverksamheten på vattentäkten. Västvatten ser inte detta som en lämplig lösning.</i></p>
--	---

6 (6)

SAMRÅDSREDOGÖRELSE: BILAGA 5B
2018-03-07

SAMRÅDSREDOGÖRELSE: BILAGA 5C

Specifika yttranden avseende Stigens vattenskyddsområde

UPPDRAG Färgelanda VSO	UPPDRAGSLEDARE Kristina Haglund	DATUM 2018-03-07
UPPDRAGSNUMMER 13002491	UPPRÄTTAD AV Kristina Haglund	

Inkomna yttranden från fastighetsägare, verksamhetsutövare och myndigheter samt Västvattens bemötanden på dessa yttranden

Dalslands miljönämnd	
Dalslands miljönämnd	Vattentäkten är den enda för Stigens samhälle. Skyddsvärdet är mycket stort. Reservvatten saknas, men anges i handlingarna kunna ordnas genom att förbindelsen ordnas mellan Stigen och Färgelanda, men i dagsläget uppges sådan vattenledning ej planeras. Om ledning läggs så kan Stigens vattentäkt även vara reserv för Färgelanda samhälle. På så sätt skulle ömsesidig nytta uppnås. Miljökontoret anser därför att Färgelanda kommun och Västvatten bör ordna en dricksvattenledning mellan Färgelanda och Stigen. Enligt uppgift från kommunen planeras nu för en gång- och cykelväg mellan Stigen och Färgelanda, vilket bör vara ett lämpligt tillfälle att även ordna med dricksvattenledning för framtida behov.
Västvattens bemötande	<i>Frågan om en dricksvattenledning mellan Stigen och Färgelanda har varit uppe många gånger för diskussion. Tyvärr är det inte ekonomiskt möjligt i dagsläget för Färgelanda Vatten AB.</i>

LRF Västra Götaland/Färgelanda	
LRF Västra Götaland/Färgelanda	<p>Teknisk beskrivning: Det är omotiverat med en tertiär skyddszon vid Stigens vso och den kan därför tas bort.</p> <p>Skyddsföreskrifter:</p> <p>§5 Bekämpningsmedel: Om den tertiära zonen kvarstår i Stigen vso så anser vi inte att tillståndsplikt är nödvändig i denna zon. Det brukar i regel inte föreskrivas tillståndsplikt i tertiär zon för ytvattentäkter.</p>

1 (3)

Sweco
Södergatan 1
SE-462 34 Vänersborg, Sverige
Telefon +46 (0)521 57 55 50
Fax +46 (0)521 65510
www.sweco.se

Sweco Environment AB
Org.nr 556346-0327
Styrelsens säte: Stockholm

Kristina Haglund
Miljökonsult
Vänerborg
Telefon direkt +46 (0)521 57 55 55
Mobil +46 (0)725 41 16 55
kristina.haglund@sweco.se

<p>Västvattens bemötande</p>	<p>Västvatten anser att en tertiär skyddszon är motiverad eftersom en del av nybildningen i vattentäkten kommer från inducerad infiltration från Bovattnet. SGU har i ett tidigt samråd bedömt denna gränsdragning som rimlig. I tidigare förslag var den tertiära zonen bredare och har minskats under arbetes gång.</p> <p>I handboken för vattenskyddsområden (2010:5) står det att reglering kan ske inom den tertiära zonen för att säkerhetsställa det långsiktiga skyddet av vattentäkten. Användning av bekämpningsmedel bedöms kunna påverka ytvattnet under en längre tid och regleras därför i 5§ Bekämpningsmedel i skyddsföreskrifterna.</p>
------------------------------	---

Trafikverket; TRV 2016/97905	
Trafikverket	<p>Kommunen säkerställer att skyddsföreskrifter och insatser genomförs i samråd med Trafikverket i händelse av att en olycka sker på väg 173 med utsläpp av kemikalier eller drivmedel som riskerar att förorenar grundvattentäkten. Utsläpp av kemikalier eller drivmedel kommer att kunna påverka grundvattnet under lång tid.</p> <p>Trafikverket anser att Räddningstjänstens eventuella synpunkter på vattenskyddsområdet ska inhämtas och beaktas.</p> <p>För att kunna upprätthålla funktion och standard på det statliga vägnätet förutsätter Trafikverket att normalt underhåll och skötsel inom vägområdet tillåts.</p> <p>Trafikverket framhåller att åtgärder som påkallas på det allmänna transportnätet som en konsekvens av det föreslagna vattenskyddsområdet, ska utredas, projekteras och finansieras av kommunen i samråd med Trafikverket som beslutar i frågorna.</p>
Västvattens bemötande	<p>Räddningstjänsten har deltagit i samrådet men har inte haft några synpunkter.</p> <p>Västvatten bedömer att normalt underhåll och skötsel på väg 173 kan ske i enlighet med föreslagna vattenskyddsföreskrifter.</p> <p>Enligt 4§ i väglagen ska tillbörlig hänsyn tas till enskilda intressen och till allmänna intressen; såsom trafiksäkerhet, miljöskydd, naturvård och kulturmiljö. Trafikverket är således skyldig att vidta de skyddsåtgärder som kan krävas till följd av vattenskyddsområdet. Västvatten tolkar Trafikverkets yttrande att kommunen ska bekosta en riskvärdering beträffande vilka risker som finns och vilka skyddsåtgärder som kan krävas. Trafikverket ska dock stå för kostnaderna för dessa åtgärder menar Västvatten.</p>

2 (3)

SAMRÅDSREDOGÖRELSE: BILAGA 5C
2018-03-07

Länsstyrelsen	
Länsstyrelsen	<p>Synpunkter på det tekniska underlaget:</p> <p>När det gäller vattentäkten Stigen fanns i tidigare förslag till skyddszoner en viss marginal till isälvsavlagringens utbredning på jordartskartan vilket länsstyrelsen fann positivt.</p>
Västvattens bemötande	<p><i>SGU hade synpunkter på den tidigare gränsdragningen och gränsen har därför gjorts om inför samrådsutskicket. SGU påpekade att det sekundära skyddsområdet centralt i väster var mycket smalt och föreslog att det skulle göras bredare eller skapa en nordlig och en sydlig sekundär del. Sweco valde det senare alternativet.</i></p>

Statens geotekniska institut (SGI)	
SGI	<p>SGI noterar att vattentäkterna i Gatersbyn 2 samt Stigen berörs av områden som har förutsättningar för spontana skred. Vi uppfattar att vattentäkterna har funnits en längre tid tillbaka, men vill ändå peka på vikten av att eventuell omgivningspåverkan från vattenuttagen följs upp och att skredrisken beaktas i markanvändningen.</p>
Västvattens bemötande	<p><i>Västvatten är medvetna om att området där vattentäkten ligger har karterats som ett område som har förutsättningar för spontana skred. Det finns dock inga planer att leta efter en ny vattentäkt. I dagsläget registreras vattenuttaget kontinuerligt i Stigens vattentäkt. Färgelanda Vatten AB har för avsikt att installera divers i kommunens samtliga uttagsbrunnar för att kontrollera grundvattennivåerna.</i></p>

SAMRÅDSREDOGÖRELSE: BILAGA 5D

Specifika yttranden avseende Rådanefors vattenskyddsområde

UPPDRAG Färgelanda VSO	UPPDRAGSLEDARE Kristina Haglund	DATUM 2018-03-07
UPPDRAGSNUMMER 13002491	UPPRÄTTAD AV Kristina Haglund	

Inkomna yttranden från fastighetsägare, verksamhetsutövare och myndigheter samt Västvattnens bemötanden på dessa yttranden

Dalslands miljönämnd	
Dalslands miljönämnd	<p>Vattentäkten är den enda för Rådanefors. Täkten togs i drift 2002 har god kapacitet och försörjer för närvarande endast 17 hushåll och 1 verksamhet. Reservvattnet ombesörjs genom att dricksvattnet kan transporteras i tankar till Rådanefors vid behov.</p> <p>Beträffande riskerna för vattentäkten så framgår av handlingarna att i en av de avloppsdammar som ingår i kommunens avloppsreningsanläggning, vilket ligger nära vattentäkten, "finns en risk att spillvatten infiltrerar ned i berget och kan påverka grundvattenkvaliteten". Miljökontoret rekommenderar att kompletterande mikrobiologisk provtagning bör övervägas (t.ex. virus). Vidare står i remitterade materialet att "för att helt eliminera risken för påverkan bör dammarna vara helt täta eller avvecklas". Som åtgärd anges följande, "genom att utföra aktiv tillsyn inom vattenskyddsområdet med tillräcklig frekvens bör bedömda risker kunna elimineras".</p> <p>Miljökontoret anser inte att detta är tillräckligt beträffande risken från avloppsreningsanläggningen. Eftersom avloppsreningen sedan ett antal år utförs av en privat aktör, enligt ett alternativt behandlingskoncept, så bör kommunen istället, tillsammans med Västvatten, ta ställning till om detta ska fortsätta eller om kommunen/Västvatten ska återta driften av reningsverket och dammarna avvecklas. Den i handlingarna nämnda risken för att spillvatten kan infiltrera ned i berget och påverka grundvattenkvaliteten, kan innebära krav på extra skyddsåtgärder för avloppsreningsanläggningen.</p>
Västvattnens bemötande	<p>Västvatten delar Dalslands miljö- och energinämnds analys om vattentäkten i Rådanefors och har skickat vidare synpunkterna till Färgelanda kommun. I dagsläget ingår mikrobiologisk analys av råvattnet.</p>

1 (3)

Sweco
Södergatan 1
SE-462 34 Vänersborg, Sverige
Telefon +46 (0)521 57 55 50
Fax +46 (0)521 65510
www.sweco.se

Sweco Environment AB
Org.nr 556346-0327
Styrelsens säte: Stockholm

Kristina Haglund
Miljökonsult
Vänersborg
Telefon direkt +46 (0)521 57 55 55
Mobil +46 (0)725 41 16 55
kristina.haglund@sweco.se

	<i>Avseende krav på extra skyddsåtgärder för avloppsreningsanläggningen så anser Västvatten att det ingår i den nuvarande tillsynen som Dalslands miljö- och energikontor ansvarar för.</i>
--	---

Länsstyrelsen	
Länsstyrelsen	<p>Synpunkter på det tekniska underlaget:</p> <p>Av underlaget för Rådanefors framgår att gränsen för sekundär går 10 meter ut i sjön Bruksviken vilket bedöms som ett tillräckligt stort säkerhetsavstånd. Någon motivering till detta redovisas inte.</p>
Västvattens bemötande	<i>Västvatten avser att ändra den sekundära gränsen så att den går i strandlinjen. Det blir en tydligare gränsdragning och skyddsföreskrifterna är anpassade till verksamheter på land (Rev 16).</i>

Jan och Barbara Sandell, Mellområdene 1:17	
Jan och Barbara Sandell	<p>Synpunkter på förslag till skyddsföreskrifter:</p> <p>Fordonstvätt med biologiskt lätt nedbrytbara rengöringsmedel bör ej kräva tillstånd i sekundär skyddszon.</p> <p>Spridning av stallgödsel för trädgårdsodling för hushållets eget behov bör ej kräva tillstånd i sekundär skyddszon.</p> <p>Angående tekniskt underlag:</p> <p>Det inger oro att avloppsreningsverket och behandlingsdammarna utpekats som en risk för vattentäkten. Som anslutna till dricksvattennätet anser vi att skyddet av dricksvattnet måste prioriteras. I handlingarna står att det finns risk att spillvatten från en av dammarna infiltrerar ned i berget och kan påverka grundvattenkvaliteten och att dammarna bör vara helt täta eller avvecklas. Hur används dessa avloppsdammar idag? Är den nya avloppsreningsmetodiken som infördes fortfarande igång? Har detta utvärderats? Som VA-abonment vore det intressant med information om detta. Vi förutsätter att Västvatten och kommunen tar ställning till vilka åtgärder som bör vidtas för att eliminera risken för dricksvattnets kvalitet.</p>
Västvattens bemötande	<p><i>Västvatten har beslutat att revidera föreskrift (§3) fordonstvätt och förbjuda fordonstvätt inom primär och sekundär skyddszon (Rev 1). Detta blir tydligare och innebär mindre administration. Biltvätt bör ske i tvätthall som är avsedd för detta.</i></p> <p><i>Västvatten avser att förtydliga i skyddsföreskriften för Rådanefors samt de övriga tre vattenskyddsområdena att undantag ska gälla för hantering som motsvarar årlig skötsel av privat tomtmark. (Rev 17).</i></p> <p><i>Angående oron kring dricksvattnets kvalitet p.ga närheten till avloppsreningsverket så har synpunkterna skickats vidare till Färgelanda kommun och Dalslands miljö- och energiförbund som är huvudman respektive tillsynsmyndighet.</i></p>

2 (3)

SAMRÅDSREDOGÖRELSE: BILAGA 5D
2018-03-07

Trafikverket; TRV 2016/97905	
Trafikverket	<p>Kommunen säkerställer att skyddsföreskrifter och insatser genomförs i samråd med Trafikverket i händelse av att en olycka sker på väg 173 med utsläpp av kemikalier eller drivmedel som riskerar att förorenar grundvattentäkten. Utsläpp av kemikalier eller drivmedel kommer att kunna påverka grundvattnet under lång tid.</p> <p>Enligt Länsstyrelsens policy ska en riskanalys utföras för åtgärd som ligger inom 150 m från denna typ av trafikled. Trafikverket anser att Räddningstjänstens eventuella synpunkter på vattenskyddsområdet ska inhämtas och beaktas.</p> <p>För att kunna upprätthålla funktion och standard på det statliga vägnätet förutsätter Trafikverket att normalt underhåll och skötsel inom vägområdet tillåts.</p> <p>Trafikverket framhåller att åtgärder som påkallas på det allmänna transportnätet som en konsekvens av det föreslagna vattenskyddsområdet, ska utredas, projekteras och finansieras av kommunen i samråd med Trafikverket som beslutar i frågorna.</p>
Västvattens bemötande	<p><i>Räddningstjänsten har deltagit i samrådet men inte haft några synpunkter.</i></p> <p><i>Västvatten bedömer att normalt underhåll och skötsel på väg 173 kan ske i enlighet med föreslagna vattenskydds-föreskrifter.</i></p> <p><i>Enligt 4§ i väglagen ska tillbörlig hänsyn tas till enskilda intressen och till allmänna intressen, såsom trafiksäkerhet, miljöskydd, naturvård och kulturmiljö. Trafikverket är således skyldig att vidta de skyddsåtgärder som kan krävas till följd av vattenskyddsområdet. Västvatten tolkar Trafikverkets yttrande att kommunen ska bekosta en riskvärdering beträffande vilka risker som finns och vilka skyddsåtgärder som kan krävas. Trafikverket ska dock stå för kostnaderna för dessa åtgärder menar Västvatten.</i></p>

SAMRÅDSREDOGÖRELSE: BILAGA 5E

Specifika yttrande avseende Gatersbyns vattenskyddsområde

UPPDRAG Färgelanda VSO	UPPDRAGSLEDARE Kristina Haglund	DATUM 2018-03-07
UPPDRAGSNUMMER 13002491	UPPRÄTTAD AV Kristina Haglund	

Inkomna yttranden från fastighetsägare, verksamhetsutövare och myndigheter samt Västvattens bemötanden på dessa yttranden

Dalslands miljönämnd	
Dalslands miljönämnd	Vattenskyddsintresset står i konflikt med de påverkande verksamheter som finns inom föreslaget vattenskyddsområde (väg 173, bilverkstad, industri m.m.). Ur denna aspekt är vattentäktens lokalisering inte lämplig. Täkten anges vara reservvattentäkt med begränsad kapacitet. Det är viktigt att kommunen är medveten om att bildande av vattenskyddsområden kan innebära krav på externa skyddsåtgärder för befintliga verksamheter. Förslaget till föreskrifter innebär också att ett förbud mot anläggande av bergvärmepump för ett inte obetydligt antal fastigheter.
Västvattens bemötande	<p><i>Västvatten är medvetna om att vattentäkten står i konflikt med andra verksamheter. Behovet av kommunalt dricksvatten måste dock väga tungt och eftersom vattentäkten används emellanåt idag anser Västvatten och Färgelanda vatten att vattentäkten måste skyddas med ett vattenskyddsområde.</i></p> <p><i>Västvatten har informerat Färgelandas kommunstyrelse och kommunfullmäktige om bildandet av vattenskyddsområdet kring Gatersbyn 2 och redovisat hur skyddsföreskrifterna kommer att formuleras. Kommunfullmäktige har gett sitt godkännande att gå vidare med arbetet för bildandet av vattenskyddsområdet.</i></p> <p><i>Angående bergvärmepumpar så står det i 17§ i skyddsföreskrifterna att nyetablering av anläggning för lagring och utvinning är tillståndspliktigt. Det kommer således inte att vara förbjudet att anlägga bergvärmepumpar i den sekundära zonen där bostadshus finns. Däremot ställer sig Västvatten frågande till nämndens resonemang om att föreskriften påverkar många fastighetsägare. Det faktum att en föreskrift påverkar flera fastighetsägare kan aldrig vara en anledning att inte införa den, utan är bara en indikation på en betydlig riskminskning</i></p>

1 (6)

Sweco
Södergatan 1
SE-462 34 Vänersborg, Sverige
Telefon +46 (0)521 57 55 50
Fax +46 (0)521 65510
www.sweco.se

Sweco Environment AB
Org.nr 556346-0327
Styrelsens säte: Stockholm

Kristina Haglund
Miljökonsult
Vänerborg
Telefon direkt +46 (0)521 57 55 55
Mobil +46 (0)725 41 16 55
kristina.haglund@sweco.se

	<i>för vattentäkten. Möjligheten att anlägga bergvärmepump kan heller inte anses vara en rättighet för en fastighetsägare utan är bara ett av flera alternativ till effektiv uppvärmning av fastigheter.</i>
--	--

Länsstyrelsen	
Länsstyrelsen	I grundvattenprover från Gatersbyn har i grundvattnet påvisats alifater (C16-C35) och länsstyrelsen anser att det bör rekommenderas att kommunen utreder källan till detta.
<i>Västvattens bemötande</i>	<i>Västvatten har informerat Dalslands miljö- och energikontor om det påvisade halterna av alifater (C16-C35) i grundvattnet vid Gatersbyn,</i>

Statens geotekniska institut (SGI)	
SGI	SGI noterar att vattentäkterna i Gatersbyn 2 samt Stigen berörs av områden som har förutsättningar för spontana skred. Vi uppfattar att vattentäkterna har funnits en längre tid tillbaka, men vill ändå peka på vikten av att eventuell omgivningspåverkan från vattenuttagen följs upp och att skredrisken beaktas i markanvändningen.
<i>Västvattens bemötande</i>	<i>Västvatten är medvetna om att området där vattentäkten ligger har karterats som ett område som har förutsättningar för spontana skred. Det finns dock inga planer att leta efter en ny vattentäkt. I dagsläget registreras vattenuttaget kontinuerligt i Gatersbyn 2 vattentäkt. Färgelanda Vatten AB har för avsikt att installera divers i kommunens samtliga uttagsbrunnar för att kontrollera grundvattennivåerna.</i>

Statens geologiska undersökning (SGU)	
SGU	<p>Utöver tidigare synpunkter vill SGU i samband med denna remiss tillägga följande kommentarer, främst gällande vattentäkten Gatersbyn 2. SGU anser att det bör förtydligas om Färgelanda vatten har ett nyttjanderättsavtal med markägaren i stycket 2.2 (ägarförhållande).</p> <p>SGU föreslår vidare att den primära skyddszonens utbredning bör beräknas med uttaget 100 m³/dygn, detta med anledning av att vattentäkten Gatersbyn 2 utgör reservvattentäkt och enligt underlaget har en maximal kortvarig kapacitet på 100 m³/dygn men på lång sikt endast bedöms ge 30 m³/dygn. Även om vattentäkten inte klarar av att leverera denna mängd kontinuerligt är det inte osannolikt att i det fall den behövs kommer den under en kortare tid gå med hög kapacitet.</p> <p>SGU vill även upplysa om att för det grundvattenmagasin som visas i bild 4 har en hydrogeologisk beskrivning i SGU: s serie K sammanställts och beräknas vara tillgänglig under senare halvan av 2017.</p>

2 (6)

SAMRÅDSREDOGÖRELSE: BILAGA 5E
2018-03-07

<p>Västvattens bemötande</p>	<p><i>Fastighetsbeteckningen som vattentäkten är belägen på är felaktig i det tekniska underlaget. Rätt fastighetsbeteckning är Gatersbyn 1:106 och fastigheten ägs av Färgelanda kommun (Rev 18).</i></p> <p><i>Västvatten avser att ändra beräkningarna av skyddszonernas utbredning enligt SGU:s synpunkter. Vattenuttaget 100 m³/dygn kommer att användas i beräkningarna vilket innebär att den primära zonen har arean 0,025 km². I det nu liggande förslaget är arean 0,02 km² på den primära zonen så förändringen är inte så stor i praktiken (Rev 19).</i></p>
------------------------------	---

Trafikverket; TRV 2016/97905	
<p>Trafikverket</p>	<p>Kommunen säkerställer att skyddsföreskrifter och insatser genomförs i samråd med Trafikverket i händelse av att en olycka sker på väg 172 och väg 173 med utsläpp av kemikalier eller drivmedel som riskerar att förorenar grundvattentäkten. Utsläpp av kemikalier eller drivmedel kommer att kunna påverka grundvattnet under lång tid. Enligt Länsstyrelsens policy ska en riskanalys utföras för åtgärd som ligger inom 150 m från denna typ av trafikled. Trafikverket anser att Räddningstjänstens eventuella synpunkter på vattenskyddsområdet ska inhämtas och beaktas. För att kunna upprätthålla funktion och standard på det statliga vägnätet förutsätter Trafikverket att normalt underhåll och skötsel inom vägområdet tillåts.</p> <p>Trafikverket framhåller att åtgärder som påkallas på det allmänna transportnätet som en konsekvens av det föreslagna vattenskyddsområdet, ska utredas, projekteras och finansieras av kommunen i samråd med Trafikverket som beslutar i frågorna.</p>
<p>Västvattens bemötande</p>	<p><i>Räddningstjänsten har deltagit i samrådet men inte haft några synpunkter.</i></p> <p><i>Västvatten bedömer att normalt underhåll och skötsel på väg 173 kan ske i enlighet med föreslagna vattenskyddsföreskrifter.</i></p> <p><i>Enligt 4§ i väglagen ska tillbörlig hänsyn tas till enskilda intressen och till allmänna intressen; såsom trafiksäkerhet, miljöskydd, naturvård och kulturmiljö. Trafikverket är således skyldig att vidta de skyddsåtgärder som kan krävas till följd av vattenskyddsområdet. Västvatten tolkar Trafikverkets yttrande att kommunen ska bekosta en riskvärdering beträffande vilka risker som finns och vilka skyddsåtgärder som kan krävas. Trafikverket ska dock stå för kostnaderna för dessa åtgärder menar Västvatten.</i></p>

Synpunkter IAC, daterat 2017-02-23	
IAC	<p>1. Vi har väldigt svårt att förstå att ni planerar ett vattenskyddsområde som omfattar Färgelandas största arbetsgivare utan att ta reda på vilken omfattning vår verksamhet har. I rapporten nämns 150 anställda vilket för närvarande är 450 personer, beskrivningen av vilken typ av produktion och i vilken omfattning är direkt felaktig. Med hänvisning till ovanstående så anser vi att en ny studie måste göras för att se vilka begränsningar ett vattenskyddsområde innebär för IAC i sin möjlighet att verka på platsen i en framtid.</p> <p>2. Det finns i er beskrivning uppgift om att det endast är en reservanläggning med en uppskattad kapacitet av ca 30 m³/dygn, och nuvarande behov är ca: 364 m³/dygn. Det innebär att det endast täcker upp ca 10 % av behovet. Vi anser att denna vattentäkt inte är avgörande för kommunens vattenbehov utan andra möjligheter måste utredas.</p> <p>3. Uppgifterna om IAC s verksamhet så står det inget om 2 av våra kärnverksamheter som är Formsprutning och Måleri. I vårt måleri används en betydande mängd av Färg som innehåller Lösningemedel i olika stor grad. Denna verksamhet genererar en hel del farligt avfall (2§, 3§), som förvaras inom det av er föreslagna området. (1000 lit) Visserligen så sker denna förvarning enligt gällande föreskrifter hos vår tillsynsmyndighet (Dalslands Miljönämnd), men stor potentiell risk finns att det kan uppstå spill vid transport från produktionslokal till förvaringsutrymmet någon gång i framtiden.</p> <p>4. Det nämns inget i er rapport om att det sen ca 10 år tillbaks, i Stadsplanen, finns en planerad utfartsväg (15§ Väg), som kommer att dras från IAC och ansluta på grusväg ovanför Vattentäkten innan utfarten vid Stelab och sedan ut på Väg 173. Då vår verksamhet är mycket expansiv framgent så kommer sannolikt denna väg att anläggas inom de närmaste åren, för att få ett bättre Logistikflöde i verksamheten. Detta är en parameter som avsevärt påverkar risken för spill från någon Lastbil. Det går ca 50-60 Trailer/dag från fabriken med gods.</p> <p>5. Det finns enl. 10§ förbud mot att ha upplag av träprodukter i större omfattning. IAC har ett mycket stort antal impregnerade träpallar som förvaras utomhus inom er föreslagna Sekundära skyddszon. Risken är att urlakning av impregnering ur dessa kan påverka vattentäkten negativt.</p> <p>6. Det finns inom skyddszonen ca 6 st stora 40 m³ Sopcontainers (11§ Avfall) med div. olika fraktioner av industriavfall. Risk finns att någon av dessa Containers är inte alltid helt täta varför risk för att urlakning skulle kunna ske i framtiden vilket skulle kunna påverka vattentäkten.</p> <p>7. Upplag av snö, (14§ Snö), förekommer inom Skyddszonen då det är stora ytor att röja så att truckar och lastbilar skall kunna lastas och lossas.</p>

4 (6)

SAMRÅDSREDOGÖRELSE: BILAGA 5E
2018-03-07

	<p>8. (15§ Väg). Snöbekämpning sker dagligen vintertid för att säkerställa en säker logistikhantering</p> <p>IAC Färgelanda är kommunens största privata arbetsgivare och är för närvarande i en expansiv fas. IAC ser ert förslag som ett stort hinder att utveckla verksamheten och kommer i förlängningen att påverka vår möjlighet att bedriva verksamheten i den omfattning som vi har idag. Både kostnads mässigt och praktiskt. Som ett ISO 14001 certifierad företag så har vi ett miljölednings system och därmed de kontroller som krävs för att minimera vår miljöpåverkan samt att vi med god marginal uppfyller utsläppsnivåer som vi enligt lag är skyldiga att hålla oss under. Därmed anser vi att vi uppfyller den miljöhänsyn som åligger oss.</p> <p>IAC utgår med hänvisning till ovanstående att ytterligare faktainsamling kommer ske och en ny rapport som ger en nyanserad bild med korrekt beskrivning av konsekvenser av förslaget vattenskyddsområde.</p>
<p>Västvattens bemötande</p>	<p>Västvatten hade ett separat möte med IAC den 9 maj 2017 där IAC:s synpunkter diskuterades.</p> <p>1. Västvatten beklagar att uppgifterna angående IAC är felaktig och kommer att ändra informationen angående antal anställda och typ av produktion i den tekniska beskrivningen (Rev 20). Västvatten är medvetna om att IAC är en stor och viktig industri för Färgelanda. Vattentäkten vid Gatersbyn 2 har funnits under flera decennier. Genom att införa ett vattenskyddsområde kring vattentäkten förtydligar man skyddsvärdet kring vattentäkten. Redan idag måste verksamheter kring vattentäkten bedriva sin verksamhet så att det inte innebär någon skada på vattentäkten.</p> <p>2. Västvatten är medvetna om att vattentäkten står i konflikt med andra verksamheter och att kapaciteten är begränsad. Alternativa dricksvattenlösningar har utretts men Gatersbyn 2 är i dagsläget det bästa alternativet. Behovet av kommunalt dricksvatten måste vägas tungt och eftersom vattentäkten används emellanåt idag anser Västvatten och Färgelanda vatten att vattentäkten måste skyddas genom att upprätta ett vattenskyddsområde.</p> <p>3. För de produkter och ämnen som regleras i IAC:s tillstånd så behöver inte motsvarande delar ytterligare tillståndsprövas enligt vattenskyddsområdet skyddsföreskrifter. Det krävs skyddsåtgärder vid hantering och lagring av produkterna som redan idag måste följas som IAC skriver. Dalslands miljö- och energikontor kommer fortsätta att bedriva sin tillsyn av verksamheten.</p> <p>4. För att anlägga en väg på ett vattenskyddsområde krävs tillstånd enligt § 15 i skyddsföreskrifterna (Väg). Det är därmed möjligt att anlägga en väg på ett sekundärs skyddsområde efter en</p>

	<p><i>tillståndsansökan. Eventuellt kommer tillståndet att villkoras med t.ex. försiktighetsåtgärder vid schaktning.</i></p> <p><i>5. Impregnerade träpallar som IAC skriver om i sitt bemötande är snarare avfall (se svar på fråga 6) än timmer.</i></p> <p><i>6.IAC:s avfallshantering regleras i verksamhetens tillstånd. Därför behöver motsvarande delar inte ytterligare tillståndsprövas enligt vattenskyddsområdet skyddsföreskrifter. Angående containrars täthet bör detta redan idag säkerhetsställas genom verksamhetens egenkontroll.</i></p> <p><i>7 och 8. Skyddsföreskriften §14 avser snö från trafikerade ytor utanför den sekundära zonen. Det är således tillåtet att lägga upp snö från vägar inom den sekundära skydds zonen.</i></p> <p><i>Flera av de krav som skyddsföreskrifterna innebär måste IAC förhålla sig till inom det nuvarande tillståndet som Dalslands miljö- och energikontor sköter tillsynen på. Västvattnets uppfattning är att de ökade krav som vattenskyddsområdet innebär inte ska hindra IAC:s verksamhet.</i></p>
--	---

6 (6)

SAMRÅDSREDOGÖRELSE: BILAGA 5E
2018-03-07

PM

UPPDRAG Färgelanda VSO	UPPDRAGSLEDARE Kristina Haglund	DATUM 2016-09-12
UPPDRAGSNUMMER 1352155000	UPPRÄTTAD AV Hans Björkman	

Kommentarer till Länsstyrelsens yttrande

Bakgrund

Länsstyrelsen har i yttrande 2016-06-09 lämnat synpunkter på förslagen till vattenskyddsområde (VSO) i Gatersbyn, Rådanefors, Rösäter och Stigen. De tekniska beskrivningarna (TB) har reviderats och kompletterats med anledning av synpunkterna. En del av synpunkterna är ibland gemensamma för de 4 VSO. Flera av dessa har vi valt att i nuläget inte arbeta in i TB eller endast i några av dem. Vi vill dock kommentera vad som ligger till grund för våra bedömningar.

Synpunkter på de tekniska underlagen

Länsstyrelsens *kommentarer är kursiverad* och Swecos kommentarer i normal text.

Arbetet ska bland annat omfatta redovisning av grundvattendelare, grundvattennivåer. Flera av vattentäkterna saknar redovisning av detta.

Samtliga jordartskartor har nu uppdaterats och visar bedömda ytvattendelare. Endast Rösäter visar en grundvattendelare som identifierats vid en provpumpning. Ytvattendelare och grundvattendelare kan sammanfalla men det är inte alltid fallet. Vi har inte tillräckligt tekniskt underlag att markera grundvattendelare. För att undersöka om grundvattendelare förekommer i t ex en isälvsavlagring krävs ofta en omfattande provpumpning samt utvärdering. Resultatet av provpumpningen är bland annat beroende på antalet observationspunkter och var de ligger i förhållande till en grundvattendelare. Det krävs således ofta ganska kostsamma undersökningar för att fastställa om och var grundvattendelare finns. Ett motiv är att man då kan lägga en gräns för en skyddszon inom en isälvsavlagring. De 4 aktuella vattentäkterna i Färgelanda har relativt begränsade skydds zoner och vi väljer att skydda hela isälvsområdena där dessa förekommer. Det går att göra omfattande undersökningar men vår bedömning är att detta inte är ekonomiskt försvarbart för mindre vattentäkter såsom de fyra grundvattentäkterna i Färgelanda kommun.

Detta innebär att ingen hänsyn har tagits till grundvattenytans gradient och det bör kommenteras hur den kan påverka skyddszonernas utbredning. Ett bättre hydrogeologiskt underlag skulle ge bättre säkerhet vid beräkningen av transporttider, bedömningen av grundvattendelare och därmed avgränsningen av skydds zoner.

Det är riktigt att vi inte tagit hänsyn till grundvattenytans gradient. Gradienten varierar beroende på uttagets storlek och grundvattengradienten i vila är annorlunda än vid ett uttag.

1 (3)

Sweco
Södergatan 1

SE-462 34 Vänersborg, Sverige
Telefon +46 (0)521 575550
Fax +46 (0)521 65510
www.sweco.se

Sweco Environment AB
Org.nr 556346-0327
Styrelsens säte: Stockholm

Hans Björkman
Hydrogeolog
Vänersborg
Telefon direkt +46 (0)521 57 55 56
Mobil +46 (0)708 65 51 02
hans.bjorkman@sweco.se

Vattenhastigheten ökar med ökad gradient men det viktiga, enligt vår bedömning, är att gränsen dras på ett avstånd som innefattar en tillräckligt stor vattenvolym för att rinnriden skall vara tillräcklig, oavsett gradient. När det gäller bergbrunnar elongeras ofta ett påverkansområde i de riktningar där de mest vattenförande sprickorna bedöms finnas. När det gäller magasin i jord bestäms påverkansområdets utseende av resultaten av provpumpningar men till stor del även av topografi och avlagringens typ och morfologi. De 4 aktuella vattentäkterna i Färgelanda har relativt begränsade skydds zoner och vi väljer att skydda hela isälvsområdena där dessa förekommer. Vår bedömning är att studier av gradienten inte medför att gränserna kommer att dras annorlunda.

Referens för porositet saknas.

I områden med sand och grus i olika fraktioner ansätter vi ofta en effektiv porositet (n_e , där vatten kan strömma fritt) på 20 %. Den effektiva porositeten beror på kornstorleken och varierar för friktionsmaterial mellan i storleksordningen 15 % - 35%. Vid undersökningsborringar görs oftast endast en kornstorleksbedömning i fält av erfaren geolog. Siktning av jordprover har inte utförts vid fältarbetet för de fyra aktuella grundvattentäkterna i Färgelanda kommun. Oftast utförs detta endast vid dimensionering av större brunnar. Det är även viktigt att ha med sig att kornstorleken i en avlagring varierar stort och därmed även den effektiva porositeten. Det gäller således att försöka göra en bedömning av hur stor den effektiva porositeten är som medeltal i avlagringen. Även om man siktar prover från en borrhäls punkt så gäller den beräknade porositeten endast den punkten och förhållandena är sannolikt ganska annorlunda redan några meter därifrån. Vi väljer därför ofta att ange n_e till 20 % som ligger i nedre delen av skalan vilket innebär att skyddsområdets utsträckning blir åt det större hållet, ett något konservativt synsätt men ger kanske lite ökat skydd.

Grundvattenförande lagrets mäktighet.

För att beräkna vattnets uppehållstid i marken måste det vattenförande lagrets mäktighet användas. Även detta blir en bedömning. Exempelvis kan vi tänka oss ett 1 meter långt utsnitt i en lagerföljd som karteras som sand. Om det förekommer 1 dm grovsand i denna lagerföljd kommer kanske 90 % av vattnet att strömma i det skiktet. Ibland kan skillnaderna i kornstorlek vara så liten att det inte upptäcks vid en kartering men skillnaderna i vattenförande förmåga kan ändå vara väsentlig. Till detta kommer även skillnaden att kornstorleken varierar stort inom en avlagring vilket gör att enstaka siktprover inte ger så mycket hjälp i det stora hela.

För att bedöma det vattenförande lagrets mäktighet tittar vi på utförda borringar och gör en bedömning vad som kan vara en rimlig vattenförande medelmäktighet i avlagringen. Finns inga borresultat får vi ändå ansätta en siffra som får grunda sig på erfarenhet. En mindre vattenförande mäktighet innebär att skyddsområdet blir större.

Resultat från provpumpningar.

Vattentäkterna i Röster och Rådanefors har tillstånd enligt vattenlagen eller miljöbalken. Till grund för tillståndsansökningarna har provpumpningar utförts. Tekniska beskrivning för dessa båda täkter har kompletterats med uppgifter från provpumpningarna. För ytterligare uppgifter

2 (3)

PM
2016-09-12

hänvisas till teknisk beskrivning för respektive tillståndsansökan. Resultaten har dock legat till grund för förslagen till teknisk beskrivning för vattenskyddsområdena för dessa täkter.

Sveriges geologiska undersökning (SGU) har föreslagit ett antal områden som ska bilda nya grundvattenförekomster inom vattenförvaltningen, varav Rådanefors är ett av dessa områden. Vid avgränsning av grundvattenförekomster i kristallint berg har SGU utgått från vattentäkter och avgränsat det område varifrån grundvattenbildningen till den aktuella dricksvattentäkten sker. SGUs avgränsning är översiktlig, men fundera ändå på varför det är skillnad på de båda områdena.

Hur SGU gjort sin avgränsning framgår inte men sannolikt är det enbart en principiell avgränsning. Det är ett bergområde med normal grundvattenförekomst i berg såsom i princip alla andra bergområden. Sannolikt är det förekomsten av en kommunal uttagsbrunn som motiverar SGUs ställningstagande. Vår bedömning är att SGUs gräns av grundvattenförekomsten inte skall ses som gränserna för ett vattenskyddsområde.

För grundvattentäkter bör normalt hela tillrinningsområdet ingå i vattenskyddsområdet för att förhindra att vattentäkten påverkas negativt i ett långsiktigt perspektiv. När avsteg görs från detta bör det motiveras tydligt.

Gränserna för primär och sekundär skyddszon skall förläggas på avstånd från brunnen så att rinntiderna i grunden uppgår till 100 dagar respektive 1 år för att vatten skall hinna genomgå behandling/spädas ut samt att föroreningar skall hinna upptäckas. Gränserna skall vara miljömässigt motiverade för att inte göra omotiverat stora vattenskyddsområden som belastar fastigheter samtidigt som det sägs att i princip skall hela tillrinningsområdet skyddas, något som kan tyckas lite motsägelsefullt.

Som tidigare nämnts är vi medvetna om att det tekniska underlaget för det aktuella grundvattentäkterna är mer eller mindre omfattande. Avstånden till gränserna för rinntiderna beräknas med mer eller mindre osäkra geologiska uppgifter till grund. De hydrauliska egenskaperna i jord eller i sprickorna i berg varierar stort även inom korta avstånd. I slutändan görs många bedömningar och förenklingar med stöd av geologisk kunskap och erfarenhet.

Beräkning av rinntider är ett av flera verktyg för att avgränsa ett vattenskyddsområde. Ett kanske viktigare verktyg är att studera nybildningsområden. Många gånger är nybildningsområden i form av t ex isälvsmaterial ganska väl avgränsade och medelnettonederbörden över flera år är relativt väl angiven. Vår bedömning är att eftersom nybildningen i isälvsmaterial är betydligt större än i berg måste i första hand isälvsmaterial skyddas. I ett bebyggt område måste även bedömningar göras ifall hus- och vägdräningar avleder vatten som då inte bildar grundvatten.

Sammanfattningsvis är det många antagningar som måste göras och det leder till att vattenskyddsområdet har en utsträckning som är bedömd. Vår bedömning är att ett fastställt vattenskyddsområde som baseras på geologisk kunskap och erfarenhet är bättre än inget vattenskyddsområde alls.

FVAB:s yttrande, 2021-02-19, över inkomna synpunkter vid kommunens föreläggande enligt miljöbalken till berörda att yttra sig.

Löp nr	Vattenskyddsområde	Kategori	Synpunkt	FVAB's yttrande/bemötande
1.4	Gatersbyn		Kommunen behöver vara medvetna om att bildande av VSO kan innebära krav på extra skyddsåtgärder för befintliga och kommande verksamheter.	I beslutsunderlaget kommer olika typer av konsekvenser att beskrivas.
1.5	Rådanefors	Allmänt	Tillsyn kan medföra krav på förebyggande åtgärder vid både kommunala avloppsanläggningar och vattenverk.	I beslutsunderlaget kommer olika typer av konsekvenser att beskrivas.
1.7	Stigen	Allmänt	DMEF anser att en överföringsledning mellan Stigen och Färgelanda bör övervägas. På så sätt skulle reservvatten kunna åstadkommas samt reservvattentäkten vid Gatersbyn skulle bli inaktuell.	Färgelanda Vatten har tidigare tittat på möjligheten att koppla ihop Stigen och Färgelandas vattennät. I dagsläget finns det inga planer på att bygga en överföringsledning då det innebär stora kostnader.
6.11	Rösäter	Allmänt	Vad menas med dd mm åå i övergångsbestämmelserna? Vad menas med två år efter ikraftträdande? Vad ska göras för den idag befintliga verksamheten?	I samband med att kommunfullmäktige beslutar om föreskrifterna kommer "dd mm åå" ersättas med datum. En övergångsbestämmelse är giltig från det att beslutet är fattat till det att beslutet träder i kraft. För vattenskyddsområden brukar tiden vara två år. Det innebär att de som driver en befintlig verksamhet har två år på sig att göra anmälningar/söka tillstånd
6.12	Rösäter	Allmänt	Sammanfattningsvis anser vi att det är en undermålig utredning. Föreslagna skyddsåtgärder har ingen bäring eller verklighetsförankring.	Er synpunkt noteras. Utredningen är uppbyggd på samma sätt som vid framtagande av andra vattenskyddsområden. Skyddsåtgärder bygger på Naturvårdsverkets allmänna råd.
6.13	Rösäter	Allmänt	Fastigheten ska inte vara sekundär skyddszon	Skyddszonernas utformning är framtagna utifrån bedömda rinntider till vattentäkten. Fastigheten Rösäter 1:5 ingår i den sekundära skyddsområdet då vatten eller eventuella kemikalier kommer att nå vattentäkten inom 100 dagar till 1 år.
2.1	Samtliga	Allmänt	De fastighetsägare som hamnar inom området får ta på sig en börda för att skydda den gemensamma tillgången av dricksvatten. Utvecklingsmöjligheterna begränsas och värdet på fastigheten kan sjunka.	Oro kring sjunkande fastighetsvärde framförs ofta LRF i samband med beslut rörande vattentäkter. Det finns inga studier rörande fastighetspriser eller om verksamheter begränsas på sikt. Det finns idag många fastslagna vattenskyddsområden och verksamhet och fastighetsvärdet verkar bestå.

Tekniskt underlag

2.2	Samtliga	Allmänt	Den enskilde fastighetsägaren får stå för det ekonomiska ansvaret. Det är inte en rimligt ordning framförallt med tanke på att de åtgärder som en verksamhet måste söka tillstånd för , innebär ett skydd av dricksvattnet. Det är högst rimligt att VA-kollektivet står för dessa kostnader.	Syftet med vattenskyddsområdet är att skydda dricksvattnet och där i ingår att reglera vilka verksamheter som får ske. Därav kan vissa verksamheter behöva söka tillstånd/göra anmälningar. Enligt miljöbaken är det den som utför en åtgärd som kan påverka vattentäkten som ansvarar (förorenaren betalar). Det är kommunfullmäktige som slutligen beslutar om utformningen av taxan för tillsyn. Taxor och dess utformning ingår inte fastställandet av vattenskyddsområde.
2.3	Samtliga	Allmänt	Det är viktigt att det görs en konsekvensanalys för att politikerna ska kunna göra rimlighetsavvägningar mellan olika intressen	I underlagen till beslutet kommer olika typer av konsekvenser att beskrivas
2.4	Samtliga	Allmänt	Vattendom saknas för två av vattentäkterna. I en tillståndsprövning ingår en lokaliseringssprövning. Det vore bättre att först inhämta vattendom. Sakägare har då möjlighet att inkomma med synpunkter om vattenuttaget påverkar deras fastighet	Västvatten har prioriterat att få klart vattenskyddsområdena först. Västvatten har dialog med länsstyrelsen om vattendomar och avser ordna sådana. Såvitt känt har inga problem orsakade av uttagen visats.
3.3	Samtliga	Allmänt	Information och upplysningar bör inte lämnas som föreskrift (exempel § 19 allmänna bestämmelser)	Texten i föreskrifterna är ändrad, så att allmänna bestämmelser, information och skyltning inte är föreskrifter.
4.1	Gatersbyn	Allmänt	Vid en händelse behöver räddningstjänsten information om hur lång tid det tar för en förorening att sprida sig från platsen för utsläppet till vattentäktzonen	Vattenskyddsföreskrifter är en del i arbetet med att skydda vattentäkter, men det ersätter inte ett bra samarbete mellan Miljöenheten och Räddningstjänsten. Det är lämpligt att ha återkommande kontakt för att diskutera möjliga släcktekniker etc. på olika platser i kommunen beroende av vad som är skyddsvärt. I kommande miljötillsyn kan det vara bra att fokusera på risker för utsläpp av och olyckor med förekommande kemikalier. Återkoppla till miljö och räddningstjänst om behovet av samarbete. Återkoppling kan ske i samband med antagande av föreskrifterna.
4.3	Samtliga	Allmänt	Olyckor som kan medföra påverkan risk för grundvattenförorening ska alltid anmälas via 112, inte direkt till räddningstjänsten.	Texten i föreskrifterna är ändrad.
7.1	Gatersbyn	Allmänt	Området vid Gatersbyn har förutsättningar för lokala skred. Eventuell påverkan på omgivningen från vattenuttagen bör följas upp och skredrisken behöver beaktas i markanvändningen.	Västvatten är medvetna om att området karterats som ett område med spontana skred. Det finns dock inga planer på att leta efter en ny vattentäkt. Västvatten avser att installera mätare (divers) i uttagsbrunnarna för att kontrollera grundvattennivån.

7.2	Stigen	Allmänt	Området vid Stigen har förutsättningar för lokala skred. Eventuell påverkan på omgivningen från vattenuttagen bör följas upp och skredrisken behöver beaktas i markanvändningen.	Västvatten är medvetna om att området karterats som ett område med spontana skred. Det finns dock inga planer på att leta efter en ny vattentäkt. Västvatten avser att installera mätare (divers) i uttagsbrunnarna för att kontrollera grundvattennivån.
5.1	Rösäter	Allmänt	Till att börja med bör stycket 4 skrivas om, Jordbruksmarken används idag för fullskalig konventionell odling, marken är av sådan kvalitet att den kan anses som högavkastande för de flesta förekommande slags odling. Kan tillägga att mycket av det ni vill förbjuda inom det primära skyddsområdet är verksamhet som pågår idag och som följaktligen inte påverkar vattenkvaliteten	Texten i stycke 4 ses över. I den genomförda riskanalysen har användningen av bekämpningsmedel och växtnäringsämnen noterats som riskmoment för de aktuella vattentäkterna. Föreskrifterna är till för att skydda vattenkvaliteten under en lång tid framöver.
5.5	Rösäter	Allmänt	Varför inte göra en reservvattentäkt innanför Ragnerudssjön.	Vattenresursen Ragnerudssjön kommer att belysas i den vattenförsörjningsplan som ska tas fram under 2021. Under flera år framöver kommer dock vattentäkten Rösäter att behövas, innan det skulle kunna bli aktuellt andra alternativ.
5.9	Rösäter	Allmänt	Fastighetsägaren önskar att det inte bildas något vattenskyddsområde.	Er synpunkt noteras
2.6	Samtliga		Förbudet i primärzon kommer leda till försvårad pågående markanvändning. Det är rimligt att kommunen betalar intrångsersättning.	Förbudet tydliggör de risker som finns för påverkan på vattentäkten. Den som anser att deras verksamhet påverkas negativt kan ansöka om ersättning hos mark- och miljödomstolen.
		Bekämpningsmedel		
3.4	Samtliga	Definitioner	För grund- eller ytvattnet skadliga ämnen (§3) behövs en exaktare definition	Texten i föreskrifterna är ändrad.
3.5	Samtliga	Definitioner	Undantag bör gälla det som faktiskt förbjuds (§4)	Undantaget är borttaget
3.6	Samtliga	Definitioner	Begreppet tät gödselvårdsanläggning behöver definieras (§6a)	Texten i föreskrifterna är ändrad.
3.7	Samtliga	Definitioner	Begreppet "motsvarar årlig skötsel av privat tomtmark" behöver definieras (§6b)	Texten i föreskrifterna är ändrad.
3.8	Samtliga	Definitioner	begreppet lantbruksdjur behöver definieras (§7)	Texten i föreskrifterna är ändrad.
3.9	Samtliga	Definitioner	Begreppet "släppas ut till mark" behöver definieras (§8)	Texten i föreskrifterna är ändrad.
3.10	Samtliga	Definitioner	Begreppen uppläggning och deponering behöver definieras (§11)	Texten i föreskrifterna är ändrad.
3.11	Samtliga	Definitioner	Uttrycket "därmed liknande" fungerar inte (§15d)	Texten i föreskrifterna är ändrad.
3.12	Samtliga	Definitioner	Föreslår att förflyttning ändras till omfattande. Fungerar undantaget volymmässigt för normalt underhåll av bef ledningar? (§16c)	Texten i föreskrifterna är ändrad.
3.13	Samtliga	Definitioner	Definition av miljöfarliga kemiska produkter är inte relevant då det inte används i föreskrifterna. Den hänvisar dessutom till KIFS som inte gäller längre	Texten i föreskrifterna är ändrad.

3.14	Samtliga	Definitioner	Begreppet stallgödsel används ej	Texten i föreskrifterna är ändrad.
10.1	Samtliga		Inkom 20 juni 2019, ev. redan ändrat, Istället skulle man kunna för primär zon skriva snarlikt som blev för Uddevalla kommuns grundvattentäkter: "Nyetablering av avloppsanläggning där hushållsspillvatten eller annat avloppsvatten kan infiltrera eller släppas ut till marken är förbjudet."	Texten i föreskrifterna är ändrad.
1.6	Rådanefors	Enskilda avlopp	I TB avsnitt 4.8 anges att Rådaneshjön rinner till Gullmarsfjorden. Rådaneshjön ingår i Dalbergsåns avrinningsområde. Sjön avvattnas till Bodaneälven och vidare till Väneren	Uppgiften korrigeras i underlaget.
6.9	Rösäter	Felaktigheter Markarbete, väg	Vad avses för spridning av salt? Tillstånd för spridning på uppfart till garage och maskinhall	Spridning av vägsalt kräver tillstånd, detta för att kunna reglera att spridning inte sker precis intill vattentäkten. Föreskriftens syfte är inte att reglera spridning på uppfarter m.m. Ett undantag är inlagt i föreskrifterna så att spridning på mindre vtor bli möjligt.
6.8	Rösäter		Är det ok med förbättringsarbete av grusvägar?	Ordinarie underhåll av grusvägar går att genomföra. Beläggningsarbeten eller andra förbättringar på en yta som är större än 50 m ² är anmälningspliktigt
11	Gatersbyn	Markarbete, väg	Trafikverket anser att föreskrifterna bör ändras så att normal drift och underhåll av vägen inte kräver restriktioner eller tillstånd. Enligt föreskriften krävs tillstånd för spridning av vägsalt samt beläggningsarbeten.	Kommunen förstår att Trafikverket helst ser att inga föreskrifter påverkar verksamheten, men då påverkan av salt och beläggningsarbeten noterats i riskanalysen för den aktuella vattentäkten bedömer kommunen att föreskriften behövs och att alla verksamheter omfattas.
1.2	Gatersbyn	Markarbete, väg Områdets avgränsning	DMEF anser att vattentäktens lokalisering är olämplig pga. risk för föroreningar från verksamheter inom skyddsområdet. Då området är planerat för industri- och verksamhetsmark kan ytterligare verksamhet tillkomma.	Kommunen förstår Miljö- och energiförbundets synpunkt. Kommunen har valt att behålla vattentäkten då det i nuläget inte finns några alternativ. Kommunen har ett särskilt fokus på vattentäkten i sina risk- och sårbarhetsanalyser. Riskmomenten noteras även i risk- och faroanalysen (HACCP) för vattenverket.
1.1	Samtliga	Områdets avgränsning	Tertiär zon saknas för tre av fyra vattentäkter. DMEF saknar denna zon då den visar att det finns ett behov att ta hänsyn till vid fysisk planering m.m. Behovet av en tertiär zon är särskilt påtaglig för Gatersbyn då det finns befintliga verksamheter inom området	De primära och sekundära skyddszonerna omfattar ett område som erfordras för att uppnå vattenbalans för ett års vattenuttag. Någon tertiär skyddszon har därför inte föreslagits utan gränsen för sekundär skyddszon utgör vattenskyddsområdets yttre begränsning.

Definitioner

6.1	Rösäter	Områdets avgränsning	Hur har förslaget till sekundärzon tillkommit? Har det gjorts geotekniska undersökningar? Fastighetsägaren vill få en motivering av områdets omfattning	Skyddszonernas utbredning är uträknade utifrån uppskattade rinntider som utgår från uppskattade markmaterial. Uppskattningarna bygger på provpumpningar och geologiska kartor. Det görs sällan geotekniska utredningar för att undersöka materialet inom hela området. Området skulle bli punkterat av alla grundvattenrör och det skulle medföra en risk för förorening eller utläckage av grundvatten.
6.2	Rösäter	Områdets avgränsning	Förslaget för Rösäter 1.5 som sekundärzon gränsar till Prästgården 1:72, Högsäters vattentäkt, också sekundär zon. Samma tillrinningsområde för båda fastigheterna.	Ytvattendelaren i norra delens bergslägen utgör sekundära skyddszonens gräns i norr. Yt- och grundvatten följer här topografin så att vattnet norr om vattendelaren rinner norrut till Högsäters vattentäkt och vatten söder om vattendelaren rinner till Rösäters vattentäkt.
5.2	Rösäter		Den sekundära zonen har flyttats så att den tangerar vattenskyddsområdet för Prästgården.	Den sekundära zonen har inte flyttats norrut jämfört med det tidigare förslaget 2016-11-25. Sekundära skydds zonen har minskat till förmån för Rösäter 1:3.
5.3	Rösäter	Områdets avgränsning	Ni har misslyckats att skapa en reservvattentäkt till Högsätersborna. Om tillrinningsområdet förorenas står man utan vatten	Genom att använda brunnen vid Rösäter ökar säkerheten för de boende i Högsäter då det finns två vattenuttag istället för ett så som förutsättningarna varit tidigare.
5.4	Rösäter	Områdets avgränsning	Rösäter och Prästgårdens vattentäkter är samma vattenkälla, det är enbart två filialer av samma vattentäkt.	Undersökningsborrningar har visat att det med största sannolikhet inte finns någon kontakt mellan vattentäkterna. Finkorniga jordarter så som lera och silt begränsar kontakter i norr. Provpumpningarna visar att grundvattenmagasinet vid Rösäter är som en "bassäng" med täta geologiska begränsningar. Det finns även höga bergslägen i ungefärlig östvästlig riktning som begränsar kontakten.
1.8	Samtliga	Petroleum och kemisk	DMEF påpekar att fordon och maskiner innehåller fler petroleumprodukter än bränsle.	Kommunen är medveten om att det finns fler miljöfarliga produkter än drivmedel i ett fordon.
6.3	Rösäter		Gränsen 25 L verkar vara tagen ur luften. Förslaget är orimligt. Inom Högsäters vattentäkt Prästgården är hantering av mer än 250 L tillståndspliktigt	Länsstyrelsen inom Västra Götaland har tidigare haft som praxis att förorda att 25 l är en rimlig volym att hantera utan tillstånd eller anmälan. Vattentäkten vid Rösäter är känslig för påverkan av petroleum och därav är det extra viktigt att petroleum hanteras på ett säkert sätt. De verksamheter som hanterar större mängder kan söka om tillstånd.
		Petroleum och kemisk		

2.5	Samtliga		<p>LRF anser att 25L för tillstånd är för låg tröskel. På en fastighet kommer man snabbt upp i 25L. Det innebär att det krävs tillstånd för att tanka gräsklippare eller motorsåg. LRF anser att 250 L är en rimligare gräns.</p>	<p>Länsstyrelsen inom Västra Götaland har tidigare haft som praxis att förordna att 25 l är en rimlig volym att hantera utan tillstånd eller anmälan. De aktuella vattentäkterna har få skyddande barriärer och en påverkan av petroleum skulle ge en stor och bestående påverkan på de aktuella råvattenkällorna. De verksamheter som hanterar större mängder kan söka om tillstånd. I tillstånden kan tillsynsmyndigheten föreskriva om hur petroleum kan hanteras för att minska riskerna.</p>
4.2	Gatersbyn	<p>Petroleum och kemiska produkter</p> <p>Petroleum och kemiska produkter</p>	<p>Räddningstjänsten anser att spridningshastigheter för de petroleumprodukter och miljöfarliga kemiska produkter som hanteras inom vattentäktens tillrinningsområde ska redovisas. Vad innebär en avverkningssäsong. Verksamheten omfattar även ett mindre sågverk. Förslaget verkar gripet ur luften och kan inte kontrolleras.</p>	<p>Miljöenheten kan ställa krav på denna typ av redovisningar i samband med att nya verksamheter startas.</p>
6.6	Rösäter			<p>Syftet med föreskriften är att påverka hur länge timmerupplag får ligga i närheten av vattentäkten. Begreppet avverkningssäsong tydliggörs i bilaga A, Definitioner av begrepp. Enligt skogsencyklopedin, liksom i dessa skyddsföreskrifter, definieras en avverkningssäsong som tiden mellan knoppsprickning ett år till nästa års knoppsprickning. Hur timmer hanteras och lagras vid sågverket hanteras via miljöenhetens tillägg.</p>
9.1	Samtliga	Skogsbruk	<p>Föreskrifter kring skydds zoner vid avverkning, gallring, dikesrensning, skogsbilvägar saknas.</p>	<p>Färgelanda kommun har bedömt att risken för påverkan från avverkningar, gallring och dikesrensning är liten. Risken är större vid vtvattentäkter än grundvattentäkter.</p>
3.1	Gatersbyn	Skogsbruk	<p>Det bör framgå tydligt om föreslagna föreskrifter avseende Gatersbyn är tillräckliga eller om andra typer av åtgärder anses vara nödvändiga.</p>	<p>Vattenskyddsföreskrifter är en del i arbetet med att skydda vattentäkten men det behöver även ske andra arbeten. Gatersbyn ligger intill ett industriområde och problematiken är noterad i risk- och sårbarhetsanalyser.</p>
5.8	Rösäter	<p>Tekniskt underlag</p> <p>Tekniskt underlag</p>	<p>Fastighetsägaren önskar se skriftligt att provborrningar skett med medgivande av markägaren.</p>	<p>Överenskommelser har gjorts med aktuella fastighetsägare år 2002.</p>

6.4	Rösäter	Tvätt av fordon	Förslaget är orimligt. Arbetsfordon måste rengöras regelbundet. Tvätt sker på långt avstånd från vattentäkten. Ska vi tvingas anlita bärningsfirma för transport av arbetsfordon till tvätt	Tvätt av fordon i på mark i anslutning till en vattentäkt kan orsaka en tillfällig eller i värsta fall permanent försämring av råvattenkvalitet som kan påverka dricksvattenkvaliteten. Det är inte bara damm som fastnar på bilar och arbetsfordon utan även partiklar från vägbanor, däckslitage och annat. Vissa ämnen kan vara hälsovådliga. Därtill kan själva bilvårdsprodukterna eller andra medel som används vid fordonstvätt förorena vattnet. För att de boende och verksamma inom området ändå ska kunna underhålla sina arbetsredskap tillåts avsköljning.	
5.6	Rösäter		Var går gränsen för avsköljning med kallt vatten Dessutom, mycket av den tvätt som sker av jordbruksredskap är att skölja bort den jord som fastnat vid arbete och om samma jord anses som farlig så har ni ju definitivt placerat vattentäkten på fel ställe.	Tvätt av fordon på mark i anslutning till en vattentäkt kan orsaka en tillfällig eller i värsta fall permanent försämring av råvattenkvalitet som kan påverka dricksvattenkvaliteten. Det är inte bara damm som fastnar på bilar och arbetsfordon utan även partiklar från vägbanor, däckslitage och annat. Vissa ämnen kan vara hälsovådliga. Därtill kan själva bilvårdsprodukterna eller andra medel som används vid fordonstvätt förorena vattnet. För att de boende och verksamma inom området ändå ska kunna underhålla sina arbetsredskap tillåts avsköljning.	
6.10	Rösäter	Tvätt av fordon	Hur har man kommit fram till jord/berg volym på 150 m3?	Mängden 150 m3 är uppskattad för att schaktning ska kunna ske inför byggande av små byggnader eller underhåll av diken, vägar etc.	Tvätt av fordon
6.7	Rösäter	Täkt Upplag, avfall	Orimligt förslag. Hur ofta kommer snöupplag finnas? Var är trafikerad yta?	Även om det numera sällan snöar mycket i Färgelanda förekommer kraftiga snöfall emellan åt. Syftet med föreskriften är att få snöupplag från trafikerade ytor placerade utanför den primära skydds zonen.	
2.9	Samtliga	Upplag, avfall	Det måste vara möjligt att tillfälligt lagra miljöfarligt avfall så länge det sker på hårdgjorda ytor utan läckagerisk, tex lysrör	Enligt skyddsföreskrifterens definitioner avses upplag som plats på mark eller vatten. Det är fortfarande möjligt att lagra avfall som till exempel lysrör inomhus eller på annan plats där det inte förekommer en risk för spridning av föroreningar till vattentäkten. Det är viktigt att följa övrig generell lagstiftning rörande hur avfall får förvaras.	

2.10	Samtliga	Upplag, avfall	Hur ska sågspån vid ett sågverk hanteras. Är det ett avfall eller en biprodukt	Det är den som ger upphovet till sågspånet som kan bedöma hur klassningen bör ske. Ett avfall är något som ägaren vill/behöver göra sig av med. Om sågspånet levereras vidare som till exempel biobränsle, absorptionsmedel, djurströ kan det klassas om en produkt. Kommunen rekommenderar att sågverksägaren kontaktar sin branschorganisation eller tillsynsmyndigheten för vidare vägledning
2.11	Samtliga	Upplag, avfall	Det bör skrivas in att avfall som hanteras på täta underlag utan läckagerisk är undantagna tillståndsplikt	Upplag av avfall är reglerat i vattenskyddsföreskrifterna då det finns en risk för spridning av föroreningar till grundvattnet. Hur lagringen kan ske prövas vid tillståndsprövningen. Om lagring sker på tätt underlag ökar sannolikheten att erhålla ett tillstånd.
5.7	Rösäter	Upplag, avfall	Lagringen av avfall vid Havskuren överstiger sin tillåtna mängd varje vecka	Kommunen tackar för uppgiften och lämnar den vidare till Uddevalla kommun så att de kan följa upp huruvida verksamheten inte följer givna tillstånd.
1.3	Gatersbyn	Vattenkvalité	Provtagning har visat förekomst av alifater. Det finns MIFO-objekt inom skyddsområdet. Det är inte klarlagt hur ett större vattenuttag kan påverka vattenkvalitén. Det går inte heller att utesluta att eventuella markföroreningar kan påverka vattenkvalitén i större utsträckning än vad som hittills påvisats	Gatersbyn används som reservvattentäkt och då påverkan finns i närheten är det än viktigare att skydda vattenkvalitén. Vid uttag är det viktigt att provta för att se eventuell påverkan.
6.5	Rösäter	Växtnäringsämnen	Förslaget är orimligt. Naturgödsel är en naturlig del av ett jordbruk	Gödsel är en av de risker som noterats inom området. För att långsiktigt skydda vattnet ställs krav görande gödselhantering nära vattentäkten.
2.7	Samtliga	Växtnäringsämnen	Det förefaller märkligt att söka tillstånd för något som redan är ett lagkrav. Färgelanda ligger inom nitratkänsligt område så kraven gäller från 2 DE. (§6a)	I tillståndsprövningen har DMEF möjlighet att föreskriva om villkor för att tillse att gödsellagringen är tillräckligt säker. Syftet med reglerna för nitratkänsligt område är att minska övergödningen. Syftet med vattenskyddsföreskrifterna är att skydda råvattnet varför kraven kan se lite olika ut.
2.8	Samtliga	Växtnäringsämnen	Tillståndsplikt är onödigt i sekundär zon med tanke på omfattande lagstiftning gällande spridning av stallgödsel inom nitratkänsligt område (§6b)	Färgelanda kommun ligger inom nitratkänsligt område vilket medför strängare krav kring lagring och spridning av gödsel. Reglerna är satta för att minska läckage av kväve och fosfor till vattendrag och tar inte hänsyn till påverkan på dricksvatten. Det finns därför skäl att ställa ytterligare krav på hantering precis intill en vattentäkt.
10.2	Samtliga	Växtnäringsämnen	Ändra begreppen Stallgödsel till Naturgödsel i föreskrifterna och se även över i definitionerna.	Texten i föreskrifterna är ändrad.

3.2	Samtliga	Uttrycken "såsom" eller "därmed liknande" fungerar inte i föreskrifter	Texten i föreskrifterna är ändrad.
8.1		Inga synpunkter	Ingen återkoppling

**KSAU § 102 Dnr 2021/136
Vattenskyddsområde Rösäter**

Kommunstyrelsens arbetsutskott förslag

Kommunfullmäktige beslutar att förklarar med stöd av 7 kap. 21 § miljöbalken (1998:808, MB) att förklara det område som avgränsas på bifogad karta, bilaga 1, som vattenskyddsområde.

Fullmäktige beslutar att - för att tillgodose syftet med vattenskyddsområdet¹, i enlighet med 7 kap. 22 § (och med stöd av 30 §) MB - anta bilaga 2 som föreskrifter som ska gälla inom vattenskyddsområdet.

Föreskrifterna träder i kraft 2022-01-01. I enlighet med 7 kap. 22 § MB (och 7 kap. 30 § MB) gäller föreskrifterna även om de överklagas.

Förbud eller tillståndsplikt för pågående verksamhet börjar gälla ett år efter att dessa föreskrifter trätt i kraft.

Arbetsutskottet efterfrågar att Västvatten tar med följande till kommunstyrelsens sammanträde:

- Ett förtydligande angående ersättningen till markägare till kommunstyrelsens sammanträde.
- Svar på om västvatten kommer att anta en policy angående ersättning eller om detta ska antas av kommunfullmäktige.

Linda Jansson (M) avstår från att delta i dagens beslut och avvaktar till kommunstyrelsen då förtydligande önskas angående ersättningen till markägare.

Ärendebeskrivning

Färgelanda Vatten AB har i uppdrag att ta fram underlag till ärendet om vattenskyddsområden inom Färgelanda kommun. Följande handlingar hör till ärendet och utgör grunden för avgränsning och föreskrifter; ansökan med

¹ Syftet med vattenskyddsområdet är att ge vattenförekomsten vid Rösäter, som används som vattentäkt i Färgelanda kommun, ett tillräckligt bra skydd så att råvattnets kvantitet säkras i ett långsiktigt perspektiv samtidigt som dess kvalitet inte försämras. Vattenskyddsområdet är även ett underlag vid samhällsplanering, tillsyn och prövning.

Kommunstyrelsens arbetsutskott

tekniskt underlag med förslag till vattenskyddsområde, skyddsföreskrifter och sökandens bemötande av inkomna yttranden. Dessa handlingar har tagits fram av det kommunala bolaget.

I maj 2021 ansökte Färgelanda Vatten AB om att Kommunfullmäktige i Färgelanda kommun med stöd av 7 kap. 21 § miljöbalken ska fastställa vattenskyddsområden för fyra grundvattentäkter (FVAB beslut: protokoll nr 3 för styrelsemöte 2018-03-23, § 6; med komplettering protokoll nr 1 för styrelsemöte 2021-02-18, § 6) – se bilaga 4.

De vattentäkter som berörs är:

- Gatersbyn 2 grundvattentäkt
- Rådanevors grundvattentäkt
- Rösäter grundvattentäkt
- Stigen grundvattentäkt

Gatersbyn 2 grundvattentäkt är belägen på fastigheten Gatersbyn 1:106 i Färgelanda och ägs av Färgelanda Vatten AB. Till täkten finns ingen vattendom. Vattenskyddsområdet för Gatersbyn 2 grundvattentäkt benämns Gatersbyn Vattenskyddsområde.

Rådanevors grundvattentäkt är belägen på fastigheten Mellområdene 1:8 och ägs av Färgelanda Vatten AB. Till täkten finns en vattendom från Vänersborgs Tingsrätt, Miljödomstolen dom i mål nr M 175-99, daterad 2000-06-09. Vattenskyddsområdet för Rådanevors grundvattentäkt benämns Rådanevors Vattenskyddsområde.

Rösäter grundvattentäkt är belägen på fastigheten Rösäter 1:3 och ägs av Färgelanda Vatten. Till täkten finns ett tillstånd enligt miljöbalken för brunn och uttag av grundvatten från Vänersborgs Tingsrätt, Miljödomstolen dom i mål nr M 3851-04, daterad 2005-03-22. Vattenskyddsområdet för Rösäter grundvattentäkt benämns Rösäter Vattenskyddsområde.

Stigen grundvattentäkt är belägen på fastigheten Stigen 1:70 och ägs av Färgelanda Vatten. Till täkten finns ingen vattendom. Vattenskyddsområdet för Stigen grundvattentäkt benämns Stigen Vattenskyddsområde. Omfattningen av respektive vattenskyddsområde framgår av kartor bilagda tekniskt underlag för respektive täkt.

Syften och motiv i detalj för respektive vattenskyddsområde och vattenskyddsföreskrifter framgår av de tekniska underlagen och i förslagen till var och en av områdenas skyddsföreskrifter.

I beslutsunderlaget finns de tekniska underlagen som ligger till grund för avgränsningen av vattenskyddsområdena och föreslagna vattenskyddsföreskrifter. Beslutsunderlaget utgörs av fyra fristående tekniska underlag (ett för respektive vattentäkt) samt samrådsredogörelse och Färgelanda Vatten AB:s bemötande över inkomna synpunkter.

Motivering

Syftet med vattenskyddsområdet är att ge vattenförekomsten, som används som en viktig vattentäkt i Färgelanda kommun, ett tillräckligt bra skydd så att råvattnets kvantitet säkras i ett långsiktigt perspektiv samtidigt som dess kvalitet inte försämras. Vattenskyddsområdet är även ett underlag vid samhällsplanering, tillsyn och prövning.

För att förklara Rösäter som vattenskyddsområde har samråd skett enligt 25 a-c § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. mellan Färgelanda kommun och länsstyrelsen samt andra berörda myndigheter. Underlaget till beslut om vattenskyddsområde skickades i november 2016 på samråd.

Färgelanda Vatten AB har bemött synpunkterna inkomma under samrådet och vid en samlad bedömning landat i deras förslag av föreskrifter som de ansöker hos kommunens fullmäktiga att bli antagna.

Kommunen bedömer att underlaget och området uppfyller förutsättningarna att beslutas som vattenskyddsområde enligt 7 kap. 21 § MB.

Till ärendet hörande ansökan med tekniskt underlag med förslag till vattenskyddsområde och skyddsföreskrifter samt sökandens bemötande av inkomna yttranden utgör grund för avgränsning och föreskrifter. Kommunen bedömer dessa underlag som tillräckliga för att kunna besluta om vattenskyddsområde med tillhörande föreskrifter.

Beslutet anses förenligt med hushållningsbestämmelserna i 3 kap. MB och med den för området gällande översiktsplanen.

Vattenskyddsområdet är ett angeläget allmänt intresse. Föreskrifterna är anpassade för att uppnå vattenskyddsområdets syfte. Kommunen har enligt 7 kap. 25 § MB avvägt föreskrifterna för området mot sakägares intresse och bedömer att föreskrifterna inte är mer långgående än vad som är nödvändigt för att syftet med skyddet ska tillgodoses. Föreslagna föreskrifter bedöms både rimliga och miljömässigt motiverade.

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Sökande om inrättande av vattenskyddsområdet, huvudman för va-anläggningen och i vars intresse vattenskyddsområdet fastställts är Färgelanda Vatten AB.

Dispens från förbud enligt föreskrifter ska sökas hos kommunen. Kommunen får meddela dispens från föreskrifterna om det finns särskilda skäl. Innan kommunen fattar beslut kan kommunen höra kommun och/eller VA-huvudman.

Tillstånd enligt föreskrifter i detta beslut ska med stöd av 7 kap. 22 § MB prövas av Miljö- och energiförbundet inom Färgelanda kommun som har till uppgift att fullgöra kommunens uppgifter inom miljö- och hälsoskyddsområdet.

Föreskrifter enligt 7 kap. 22 § MB riktar sig mot åtgärder som kan antas förorena vattentillgången eller riskera att skada vattentillgången. Fastighetsägare och innehavare av särskild rätt till fastighet kan ha rätt till ersättning om föreskrifterna innebär att mark tas i anspråk eller att pågående markanvändning avsevärt försvåras (31 kap. 3-4 § MB). Om det krävs tillstånd för en viss verksamhet eller åtgärd betalas ersättning endast om tillstånd har vägrats eller förenats med särskilda villkor (31 kap. 5 § MB). Överenskommelse om ersättning ska träffas med sökanden, Färgelanda Vatten AB. Nås ingen överenskommelse ska talan om ersättning eller inlösen föras i mark- och miljödomstolen senast 1 år efter att beslutet vunnit laga kraft (31 kap. 13 § MB).

Enligt MB och miljötillsynsförordningen (2011:13) är kommunen tillsynsmyndighet för vattenskyddsområden beslutade av kommunen.

Beslutsunderlag

Presentation av Tony Grantz hydrogeolog på Västvatten, 2021-09-22

Tjänsteskrivelse samhällsutvecklingschef, 2021-08-17

Karta vattenskyddsområde Rösäter grundvattentäkt 2021-02-19, bilaga 1

Vattenskyddsföreskrifter Rösäter grundvattentäkt, bilaga 2

Tekniskt underlag med förslag till vattenskyddsområde och

skyddsföreskrifter för Rösäter grundvattentäkt i Färgelanda kommun 2018-03-07, uppdaterad 2021-02-12, bilaga 3

Ansökan från Färgelanda Vatten AB om att Kommunfullmäktige i

Färgelanda kommun med stöd av 7 kap. 21 § MB ska fastställa

vattenskyddsområden för fyra grundvattentäkter, bilaga 4

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Samrådsredogörelse för samråd med sakägare och remissinstanser om vattenskyddsområde och skyddsföreskrifter för Färgelanda vattenskyddsområden i Färgelanda kommun, 2018-03-07, bilaga 5
FVAB yttrande över inkomna synpunkter 2021-02-19, bilaga 6

Beslutet skickas till

- Kungör i kommunens författningssamling
- Kungör - kungörelsedelgivning i ortstidning med besvärshänvisning
(Kommunens beslut om vattenskyddsområde överklagas till länsstyrelsen.
Överklagandetid är tre veckor efter att beslutet är kungjort i ortstidning.)
- Länsstyrelsen
- Naturvårdsverket
- Jordbruksverket
- Hav- och vattenmyndigheten
- Färgelanda Vatten AB
- Samhällsutvecklingschefen

Justering

Utdragsbestyrkande

Kanslienheten
Avdelningschef Samhällsutveckling
Tunde Petersson
tunde.petersson@fargelanda.se

Kommunstyrelsen

Beslut om inrättande av vattenskyddsområden för Rösäter

Beslutsförslag

Kommunfullmäktige beslutar att förklarar med stöd av 7 kap. 21 § miljöbalken (1998:808, MB) att förklara det område som avgränsas på bifogad karta, bilaga 1, som vattenskyddsområde.

Fullmäktige beslutar att - för att tillgodose syftet med vattenskyddsområdet¹, i enlighet med 7 kap. 22 § (och med stöd av 30 §) MB - anta bilaga 2 som föreskrifter som ska gälla inom vattenskyddsområdet.

Föreskrifterna träder i kraft 2022-01-01. I enlighet med 7 kap. 22 § MB (och 7 kap. 30 § MB) gäller föreskrifterna även om de överklagas.

Förbud eller tillståndspflicht för pågående verksamhet börjar gälla ett år efter att dessa föreskrifter trätt i kraft.

Ärendebeskrivning

Färgelanda Vatten AB har i uppdrag att ta fram underlag till ärendet om vattenskyddsområden inom Färgelanda kommun. Följande handlingar hör till ärendet och utgör grunden för avgränsning och föreskrifter; ansökan med tekniskt underlag med förslag till vattenskyddsområde, skyddsföreskrifter och sökandens bemötande av inkomna yttranden. Dessa handlingar har tagits fram av det kommunala bolaget.

I maj 2021 ansökte Färgelanda Vatten AB om att Kommunfullmäktige i Färgelanda kommun med stöd av 7 kap. 21 § miljöbalken ska fastställa vattenskyddsområden för fyra grundvattentäkter (FVAB beslut: protokoll nr

¹ Syftet med vattenskyddsområdet är att ge vattenförekomsten vid Rösäter, som används som vattentäkt i Färgelanda kommun, ett tillräckligt bra skydd så att råvattnets kvantitet säkras i ett långsiktigt perspektiv samtidigt som dess kvalitet inte försämras. Vattenskyddsområdet är även ett underlag vid samhällsplanering, tillsyn och prövning.

3 för styrelsemöte 2018-03-23, § 6; med komplettering protokoll nr 1 för styrelsemöte 2021-02-18, § 6) – se bilaga 4.

De vattentäkter som berörs är:

- Gatersbyn 2 grundvattentäkt
- Rådanevors grundvattentäkt
- Rösäter grundvattentäkt
- Stigen grundvattentäkt

Gatersbyn 2 grundvattentäkt är belägen på fastigheten Gatersbyn 1:106 i Färgelanda och ägs av Färgelanda Vatten AB. Till täkten finns ingen vattendom. Vattenskyddsområdet för Gatersbyn 2 grundvattentäkt benämns Gatersbyn Vattenskyddsområde.

Rådanevors grundvattentäkt är belägen på fastigheten Mellområdene 1:8 och ägs av Färgelanda Vatten AB. Till täkten finns en vattendom från Vänersborgs Tingsrätt, Miljödomstolen dom i mål nr M 175-99, daterad 2000-06-09. Vattenskyddsområdet för Rådanevors grundvattentäkt benämns Rådanevors Vattenskyddsområde.

Rösäter grundvattentäkt är belägen på fastigheten Rösäter 1:3 och ägs av Färgelanda Vatten. Till täkten finns ett tillstånd enligt miljöbalken för brunn och uttag av grundvatten från Vänersborgs Tingsrätt, Miljödomstolen dom i mål nr M 3851-04, daterad 2005-03-22. Vattenskyddsområdet för Rösäter grundvattentäkt benämns Rösäter Vattenskyddsområde.

Stigen grundvattentäkt är belägen på fastigheten Stigen 1:70 och ägs av Färgelanda Vatten. Till täkten finns ingen vattendom. Vattenskyddsområdet för Stigen grundvattentäkt benämns Stigen Vattenskyddsområde. Omfattningen av respektive vattenskyddsområde framgår av kartor bilagda tekniskt underlag för respektive täkt.

Syften och motiv i detalj för respektive vattenskyddsområde och vattenskyddsföreskrifter framgår av de tekniska underlagen och i förslagen till var och en av områdenas skyddsföreskrifter.

I beslutsunderlaget finns de tekniska underlagen som ligger till grund för avgränsningen av vattenskyddsområdena och föreslagna vattenskyddsföreskrifter. Beslutsunderlaget utgörs av fyra fristående tekniska underlag (ett för respektive vattentäkt) samt samrådsredogörelse och Färgelanda Vatten AB:s bemötande över inkomna synpunkter.

Motivering

Syftet med vattenskyddsområdet är att ge vattenförekomsten, som används som en viktig vattentäkt i Färgelanda kommun, ett tillräckligt bra skydd så att råvattnets kvantitet säkras i ett långsiktigt perspektiv samtidigt som dess

kvalitet inte försämras. Vattenskyddsområdet är även ett underlag vid samhällsplanering, tillsyn och prövning.

För att förklara Rösäter som vattenskyddsområde har samråd skett enligt 25 a-c § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. mellan Färgelanda kommun och länsstyrelsen samt andra berörda myndigheter. Underlaget till beslut om vattenskyddsområde skickades i november 2016 på samråd.

Färgelanda Vatten AB har bemött synpunkterna inkomma under samrådet och vid en samlad bedömning landat i deras förslag av föreskrifter som de ansöker hos kommunens fullmäktiga att bli antagna.

Kommunen bedömer att underlaget och området uppfyller förutsättningarna att beslutas som vattenskyddsområde enligt 7 kap. 21 § MB.

Till ärendet hörande ansökan med tekniskt underlag med förslag till vattenskyddsområde och skyddsföreskrifter samt sökandens bemötande av inkomna yttranden utgör grund för avgränsning och föreskrifter. Kommunen bedömer dessa underlag som tillräckliga för att kunna besluta om vattenskyddsområde med tillhörande föreskrifter.

Beslutet anses förenligt med hushållningsbestämmelserna i 3 kap. MB och med den för området gällande översiktsplanen.

Vattenskyddsområdet är ett angeläget allmänt intresse. Föreskrifterna är anpassade för att uppnå vattenskyddsområdets syfte. Kommunen har enligt 7 kap. 25 § MB avvägt föreskrifterna för området mot sakägares intresse och bedömer att föreskrifterna inte är mer långgående än vad som är nödvändigt för att syftet med skyddet ska tillgodoses. Föreslagna föreskrifter bedöms både rimliga och miljömässigt motiverade.

Sökande om inrättande av vattenskyddsområdet, huvudman för va-anläggningen och i vars intresse vattenskyddsområdet fastställts är Färgelanda Vatten AB.

Dispens från förbud enligt föreskrifter ska sökas hos kommunen. Kommunen får meddela dispens från föreskrifterna om det finns särskilda skäl. Innan kommunen fattar beslut kan kommunen höra kommun och/eller VA-huvudman.

Tillstånd enligt föreskrifter i detta beslut ska med stöd av 7 kap. 22 § MB prövas av Miljö- och energiförbundet inom Färgelanda kommun som har till uppgift att fullgöra kommunens uppgifter inom miljö- och hälsoskyddsområdet.

Föreskrifter enligt 7 kap. 22 § MB riktar sig mot åtgärder som kan antas förorena vattentillgången eller riskera att skada vattentillgången. Fastighetsägare och innehavare av särskild rätt till fastighet kan ha rätt till ersättning om föreskrifterna innebär att mark tas i anspråk eller att pågående markanvändning avsevärt försvåras (31 kap. 3-4 § MB). Om det krävs tillstånd för en viss verksamhet eller åtgärd betalas ersättning endast om tillstånd har vägrats eller förenats med särskilda villkor (31 kap. 5 § MB). Överenskommelse om ersättning ska träffas med sökanden, Färgelanda Vatten AB. När ingen överenskommelse ska talan om ersättning eller inlösen föras i mark- och miljödomstolen senast 1 år efter att beslutet vunnit laga kraft (31 kap. 13 § MB).

Enligt MB och miljötillsynsförordningen (2011:13) är kommunen tillsynsmyndighet för vattenskyddsområden beslutade av kommunen.

Katrin Siverby
Kommunchef

Tunde Petersson
Avdelningschef Samhällsutveckling

Beslutsunderlag:

- Karta vattenskyddsområde Rösäter grundvattentäkt 210219, bilaga 1
- Vattenskyddsföreskrifter Rösäter grundvattentäkt, bilaga 2
- Tekniskt underlag med förslag till vattenskyddsområde och skyddsföreskrifter för Rösäter grundvattentäkt i Färgelanda kommun, 2018-03-07, uppdaterat 2021-02-12, bilaga 3.
- Ansökan från Färgelanda Vatten AB om att Kommunfullmäktige i Färgelanda kommun med stöd av 7 kap. 21 § MB ska fastställa vattenskyddsområden för fyra grundvattentäkter, bilaga 4
- Samrådsredogörelse för samråd med sakägare och remissinstanser om vattenskyddsområde och skyddsföreskrifter för Färgelanda vattenskyddsområden i Färgelanda kommun, 2018-03-07, bilaga 5.
- FVAB yttrande över inkomna synpunkter 20210219, bilaga 6.

Beslutet skickas till:

- Kungör i kommunens författningssamling

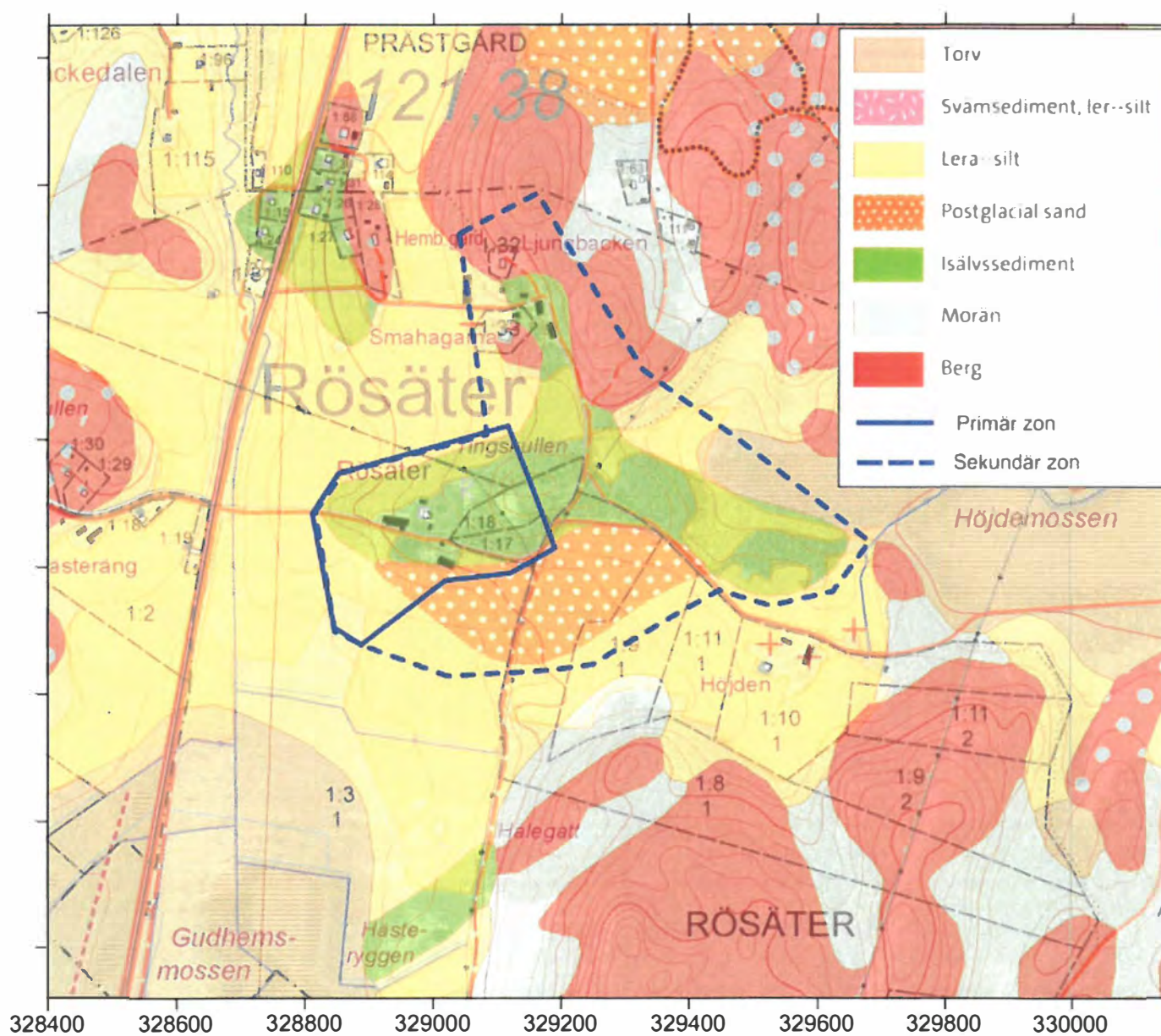

- Kungör - kungörelsedelgivning i ortstidning med besvärshänvisning
(Kommunens beslut om vattenskyddsområde överklagas till länsstyrelsen.
Överklagandetid är tre veckor efter att beslutet är kungjort i ortstidning.)
- Länsstyrelsen
- Naturvårdsverket
- Jordbruksverket
- Hav- och vattenmyndigheten
- Färgelanda Vatten AB
- Samhällsutvecklingschefen
- Diariet

Bilaga 1

Rösäter vattentäkt

Skyddszoner

BILAGA 2

VATTENSKYDDSFÖRESKRIFTER RÖSÄTER

UPPDRAG VSO Rösäter, Färgelanda kommun	UPPRÄTTAD AV Anna Kölfeldt	DATUM 2021-02-19
---	-------------------------------	---------------------

Skyddsföreskrifter för Rösäter vattenskyddsområde

Nedan angivna föreskrifter är specifika för Rösäters grundvattentäkt. De har utformats med vattentäkternas nutida och framtida skyddsbehov i fokus och representerar i många avseenden en tillämpning och uttolkning av miljöbalkens intentioner som uttrycks i miljöbalkens allmänna hänsynsregler (MB 2 kap). I vissa fall kan en föreskrift med stöd av miljöbalkens 7 kap innefatta ett större krav på försiktighet än vad som följer av miljöbalkens allmänna aktsamhetsregler. Föreskrifter för vattenskyddsområde meddelas med stöd av 7 kap. 22§, 30§ i miljöbalken.

I hela vattenskyddsområdet gäller de restriktioner och anvisningar som generellt gäller inom vattenskyddsområden, bl.a. Naturvårdsverkets föreskrifter gällande skydd mot mark- och vattenförorening vid lagring av brandfarliga vätskor (NFS 2017:5)

ZONINDELNING AV VATTENSKYDDSSOMRÅDET

Rösäters vattenskyddsområde är indelat i två skyddszoner

- *Primär skyddszon*
- *Sekundär skyddszon*

Indelningen i skyddszoner baseras på nedan beskrivna kriterier, vilka följer Naturvårdsverkets handbok om vattenskyddsområde 2010:5. Skyddsföreskrifterna hänvisar till dessa skyddszoner.

Primär skyddszon

Syftet med den primära skyddszonen är att skapa rådrum vid händelse av akut förorening. Den primära skyddszonen avgränsas på sådant sätt att riskerna för akut förorening genom olyckshändelser minimeras. En akut förorening ska hinna upptäckas i tid och åtgärder vidtas innan föroreningen hinner nå vattentäktszonen med uttagsbrunnarna.

Sekundär skyddszon

Syftet med den sekundära skyddszonen är att bibehålla en hög grundvattenkvalitet eller att förbättra kvaliteten.

SKYDDSFÖRESKRIFTER FÖR RÖSÄTER VATTENSKYDDSSOMRÅDE

I de fall det föreskrivs att **anmälan eller tillstånd** krävs, görs detta till den kommunala nämnden för miljöfrågor i Färgelanda kommun.

1§ Petroleumprodukter

	Primär skyddszon	Sekundär skyddszon
A	<p>Hantering av mer än 25 liter petroleumprodukter får inte ske utan tillstånd.</p> <p><i>Undantag gäller för transporter.</i></p> <p><i>Undantag gäller för bränsle i drifttanken på fordon.</i></p> <p><i>Undantag gäller befintlig lagring som har sekundärt skydd.</i></p>	<p>Samma föreskrift som i primär skyddszon.</p>

Information: Hantering av brandfarliga vätskor och spilloljor inom vattenskyddsområde regleras även genom Naturvårdsverkets föreskrifter (NFS 2017:5) om skydd om mark- och vattenförorening vid hantering av brandfarliga vätskor och spilloljor.

2§ Hälsö- och miljöfarliga produkter

	Primär skyddszon	Sekundär skyddszon
	<p>Hantering av mer än 25 liter hälso- och miljöfarliga produkter såsom impregneringsmedel, lösningsmedel får inte ske utan tillstånd.</p> <p><i>Undantag gäller för transporter.</i></p>	<p>Samma föreskrift som i primär skyddszon.</p>

2 (10)

VATTENSKYDDSFÖRESKRIFTER
RÖSÄTER
2021-02-19

3§ Fordonstvätt

	Primär skyddszon	Sekundär skyddszon
	Användning av avfettnings-, rengörings- och tvättmedel i samband med fordonstvätt är förbjudet .	Samma föreskrift som i primär skyddszon.

4§ Bekämpningsmedel

	Primär skyddszon	Sekundär skyddszon
	Yrkesmässig hantering av kemiska bekämpningsmedel är förbjuden . <i>Undantag gäller för transport</i> <i>Undantag gäller för användning inomhus.</i>	Yrkesmässig hantering av kemiska bekämpningsmedel får inte ske utan tillstånd . <i>Undantag gäller för transport</i> <i>Undantag gäller för användning inomhus.</i>

5§ Växtnäringsämnen

	Primär skyddszon	Sekundär skyddszon
A	Lagring av naturgödsel från mer än två djurenheter utan tät gödselvårdsanläggning är förbjudet .	Lagring av naturgödsel från mer än två djurenheter utan tät gödselvårdsanläggning får inte ske utan tillstånd .
B	Spridning av naturgödsel får inte ske utan tillstånd . <i>Undantag gäller för privat trädgårdsskötsel</i>	Samma föreskrift som i primär skyddszon.

6§ Djurhållning

	Primär skyddszon	Sekundär skyddszon
	Nyetablering av djurhållning med lantbruksdjur får ej ske utan anmälan .	--

7§ Avloppsanläggning

	Primär skyddszone	Sekundär skyddszone
	Nyetablering av avloppsanläggning där hushållsspillvatten eller annat avloppsvatten kan infiltrera eller släppas ut till marken är förbjudet .	Nyetablering av avloppsanläggning för spillvatten eller annat avloppsvatten får inte ske utan tillstånd .

8§ Slam

	Primär skyddszone	Sekundär skyddszone
	Spridning av slam från avloppsreningsverk eller enskild reningsanläggning är förbjudet .	Samma föreskrift som i primär skyddszone.

9§Timmer mm

	Primär skyddszone	Sekundär skyddszone
	<p>Upplag under en längre tid än en avverkningssäsong av bark, flis, spån, timmer, Grot är förbjudet.</p> <p><i>Undantag gäller för ved eller andra träbaserade produkter, för det egna hushållets uppvärmning av bostad på den aktuella fastigheten.</i></p>	Samma föreskrift som i primär skyddszone.

10§ Avfall

	Primär skyddszone	Sekundär skyddszone
	<p>Uppläggning av avfall är förbjudet.</p> <p><i>Undantag gäller för hushållsavfall från enskilt hushåll, vilket läggs i särskilda tunnor för regelbunden sophämtning.</i></p> <p><i>Undantag gäller komposterbart hushållsavfall från enskilt hushåll, vilket läggs i hushållskompost på den egna tomten.</i></p> <p><i>Undantag gäller för trädgårdsavfall som uppkommer på den egna fastigheten.</i></p>	Samma föreskrift som i primär skyddszone.

4 (10)

VATTENSKYDDSFÖRESKRIFTER
RÖSÅTER
2021-02-19

11§ Förorenade massor

	Primär skyddszon	Sekundär skyddszon
A	Uppläggning och deponering av förorenade massor eller massor med okänt föroreningsinnehåll är förbjudet .	Samma föreskrift som i primär skyddszon.
B	Utfyllning eller annat användande för anläggningsändamål av avfall, förorenade massor eller med massor med okänt föroreningsinnehåll är förbjudet .	Samma föreskrift som i primär skyddszon.

12§ Asfalt, oljegrus och vägsalt

	Primär skyddszon	Sekundär skyddszon
A	Upplag av asfalt och oljegrus är förbjudet .	Samma föreskrift som i primär skyddszon.
B	Upplag av vägsalt är förbjudet .	Samma föreskrift som i primär skyddszon.

13§ Snö

	Primär skyddszon	Sekundär skyddszon
A	Upplag av snö, med ursprung från trafikerade ytor utanför primär skyddszon, är förbjudet .	Upplag av snö, med ursprung från trafikerade ytor utanför sekundär skyddszon, är förbjudet .

14§ Väg

	Primär skyddszon	Sekundär skyddszon
A	Anläggande av ny väg får endast ske med tillstånd .	Samma föreskrift som i primär skyddszon.
B	Beläggningsarbete och andra förbättringsarbeten på väg, på en total yta av 50 m ² eller mer, får ej ske utan anmälan .	Samma föreskrift som i primär skyddszon.
C	Spridning av vägsalt kräver tillstånd . <i>Undantag gäller för spridning på en yta som är mindre än 100 m² så som garageuppfarter och gårdsplaner</i>	Samma föreskrift som i primär skyddszon.

D	Användning av spillolja som dammbindningsmedel är förbjudet .	Samma föreskrift som i primär skyddszon.
---	--	--

15§ Jord och berg

	Primär skyddszon	Sekundär skyddszon
A	All materialtäktsverksamhet är förbjudet .	Samma föreskrift som i primär skyddszon.
B	Sprängning är förbjudet .	Sprängning får inte ske utan tillstånd
C	Schaktning och grävning får inte ske utan tillstånd . <i>Undantag gäller för schaktning, grävning av en sammanlagd jord-/bergvolym som är mindre än 150 m³.</i>	Samma föreskrift som i primär skyddszon.
D	Pålning och spontning får inte utföras utan tillstånd .	Samma föreskrift som primär skyddszon.

16§ Anläggningar för lagring och utvinning av energi och kyla

	Primär skyddszon	Sekundär skyddszon
A	Nyetablering av anläggning för lagring av och utvinning av värmeenergi eller kyla från berg, mark eller vatten är förbjudet .	Nyetablering av anläggning för lagring av och utvinning av värmeenergi eller kyla från berg, mark eller vatten får ej anläggas utan tillstånd .

17§ Anläggningar för uttag av vatten

	Primär skyddszon	Sekundär skyddszon
A	Nyetablering av brunn för uttag av vatten från berg eller jord får ej ske utan tillstånd .	Samma föreskrift som primär skyddszon.

6 (10)

VATTENSKYDDSFÖRESKRIFTER
RÖSÅTER
2021-02-19

Allmänna bestämmelser

- a) Tillsyn enligt dessa föreskrifter utövas av den kommunala nämnden för miljöfrågor i Färgelanda kommun.
- b) I de fall tillstånd krävs enligt dessa föreskrifter ska skriftlig ansökan skickas till den kommunala nämnden för miljöfrågor i Färgelanda kommun. I samband med sådan prövning kan nämnden föreskriva särskilda villkor som anses erforderliga för att undvika oacceptabel vattenförorening.
- c) I de fall anmälan krävs enligt dessa föreskrifter ska skriftlig anmälan skickas till den kommunala nämnden för miljöfrågor i Färgelanda kommun. Nämnden kan förelägga om särskilda försiktighetsmått som anses erforderliga för att undvika oacceptabel vattenförorening.
- d) Dispens från förbud enligt dessa föreskrifter kan medges av den kommunala nämnden för miljöfrågor i Färgelanda kommun. I samband med sådan prövning kan nämnden föreskriva särskilda villkor som anses erforderliga för att undvika oacceptabel vattenförorening.
- e) Brott mot skyddsföreskrifterna kan medföra påföljd enligt 29 kap 2 och 2a §§ Miljöbalken om inte andra ansvarsbestämmelser blir tillämpliga.
- f) Tillstånd enligt dessa skyddsföreskrifter krävs inte om motsvarande delar i verksamheten tillståndsprövats eller omfattas av pågående tillståndsprövning enligt miljöbalkens 9, 11 och 12 kapitel eller annan förordning utfärdad eller med stöd av miljöbalken.
- g) Fastighetsägare, nyttjare av fastighet eller verksamhetsutövare inom vattenskyddsområdet ska omedelbart anmäla spill, läckage och andra händelser om de är av sådan omfattning att de kan medföra risk för grundvattenförorening. Anmälan ska göras via telefonnummer 112.
- h) Föreskrifterna utgör inte hinder mot den hantering och de verksamheter och åtgärder som är nödvändiga för vattentäktens bedrivande. Generellt undantag från föreskrifterna vad avser tillstånd, anmälan och dispens från skyddsföreskrifterna gäller för arbeten som vattentäktens huvudman utför för utbyggnad, drift, underhåll med mera.

Skyltning och stängsel

- a) Där allmänna vägar passerar gräns till vattenskyddsområdet samt där så behövs vid vägar som passerar genom området ansvarar vattentäktens huvudman för att det finns skyltar som utmärker och informerar om vattenskyddsområdet. Annans mark får tas i anspråk för detta (7 kap 22 § miljöbalken). Utformningen av skyltar ska följa rekommendationer från berörda myndigheter och statliga verk.
- b) Annans mark får tas i anspråk för att sätta upp de stängsel som behövs för vattentäktens skydd (7 kap 22 § miljöbalken).

- c) Där petroleumprodukter eller andra miljöfarliga kemiska produkter hanteras ska skylt finnas som informerar om vattenskyddsområdets existens. Skyltarna tillhandahålls av vattentäktens huvudman och bekostas av verksamhetsutövaren. Undantag för krav på skyltar gäller vid hantering av nämnda produkter för hushållsbehov.

Övergångsbestämmelser

- a) Skyddsföreskrifterna gäller enligt 7 kap. 22 § Miljöbalken omedelbart då vattenskyddsområdet träder ikraft, även om de överklagas.
- b) Verksamhet som har påbörjats före ikraftträdandet och som genom dessa skyddsföreskrifter blir tillståndspliktig får fortsätta att bedrivas till och med den 31 december 2022. Därefter får verksamheten bedrivas endast om den som bedriver verksamheten lämnat in en ansökan om tillstånd till tillståndsmyndigheten senast den 31 december 2022.
- c) Verksamhet som har påbörjats före ikraftträdandet och som genom dessa skyddsföreskrifter blir anmälningspliktig får fortsätta att bedrivas till och med den 31 december 2022. Därefter får verksamheten bedrivas endast om verksamheten är anmäld senast den 31 december 2022.
- d) Verksamhet som har påbörjats före ikraftträdandet och som genom dessa skyddsföreskrifter blir förbjuden får fortsätta att bedrivas till och med den 31 december 2022. Därefter får verksamheten bedrivas endast om verksamheten erhållit dispens från förbudet senast 31 december 2022.

8 (10)

VATTENSKYDDSFÖRESKRIFTER
RÖSÅTER
2021-02-19

DEFINITIONER AV BEGREPP

Avfall: Definieras enligt 15 kap. miljöbalken. Avser varje föremål eller ämne som innehavaren gör sig av med eller avser att göra sig av med eller är skyldig att göra sig av med.

Avverkningssäsong: Enligt skogsencykolpedin, liksom i dessa skyddsföreskrifter, definieras en avverkningssäsong som tiden mellan knoppsprickning ett år till nästa års knoppsprickning.

Bekämpningsmedel: Med kemiskt bekämpningsmedel avses, i enlighet med 14 kap. miljöbalken, kemiska produkter som är avsedda att förebygga eller motverka att djur, växter eller mikroorganismer förorsakar skada eller olägenhet för människors hälsa eller skada på egendom.

Djurenhet: Definition av djurenhet finns i Miljöprövningsförordningen, SFS 2013:251, 2 kapitel.

Fordon: Med fordon avses i dessa föreskrifter ett motordrivet transportmedel/arbetsredskap som kan framföras på mark, vatten eller is.

Förorenade massor: Med förorenade massor avses massor från ett förorenat område eller efterbehandlings-objekt, det vill säga från ett område, en deponi, mark, grundvatten eller sediment som är förorenat och vars föroreningshalter påtagligt överskrider lokal/regional bakgrundshalt. Vad som avses med förorenade massor kan därför variera mellan olika platser och får avgöras av tillsynsmyndigheten.

Grot: Grot är det spill som uppstår när skogsskördaren apterar trädstammarna. Det är en sammanslagning av orden grenar och (träd)toppar.

Hantering: Med hantering avses - i enlighet med miljöbalken - en verksamhet eller åtgärd som utgörs av tillverkning, bearbetning, behandling, förpackning, förvaring, transport, användning, omhändertagande, destruktion, konvertering, saluförande, överlåtelse och därmed jämförliga förfaranden.

Hushållsbehov/hushållsändamål: Med hushållsbehov avses sådant behov som uppkommer i det egna hushållet och som inte är förknippat med kommersiellt bruk. Hushållsbehov begränsas vid hantering av enstaka förpackningar av de största storlekarna en enskild konsument kan köpa i detaljhandeln. Tillfällig förvaring av större mängder färg, exempelvis i samband med målning av ett enskilt bostadshus skall också anses vara hantering för hushållsbehov

Hushållsspillvatten: Hushållsspillvatten är spillvatten från WC ("klosettwater") samt från bad, disk och tvätt ("BDT-water").

Hälsa- eller miljöfarliga produkter: Med hälsa- eller miljöfarliga produkter avses i dessa föreskrifter kemiska produkter klassificerade och märkta som farliga enligt CLP-förordningen eller enligt framtida bestämmelser med motsvarande syfte och innebörd.

Lantbruksdjur: Med lantbruksdjur avses nötkreatur, får och getter, grisar och fjäderfän.

Materialtäkt: Med materialtäkt avse i dessa föreskrifter täkt av berg samt sten, grus, sand, lera, torv eller andra jordarter.

Naturgödsel: Naturgödsel är ett samlingsbegrepp för träck, urin, vatten och strömedel i olika proportioner.

Nyetablering: Med nyetablering avses etablering av en helt ny anläggning d.v.s. inte uppgradering av en redan befintlig anläggning.

Petroleumprodukter: Med petroleumprodukter avses bränslen, drivmedel och smörjolja som framställs av råolja t.ex. bensin, diesel, fotogen, eldningsolja, motorolja, turbinolja, hydraulolja och smörjfett.

Sekundärt skydd: Sekundärt skydd är en anordning som säkerställer att hela den lagrade volymen vätska kan fångas upp från en läckande cistern eller annan behållare. En dubbelmantlad cistern anses som cistern med sekundärt skydd. En invallning är en annan typ av sekundärt skydd.

Tät gödselvårdsanläggning: Anläggningen är utformad så att avrinning och läckage av gödsel och gödselvatten inte kan ske.

Upplag/uppläggning: Med upplag/uppläggning avses i dessa föreskrifter tillfällig eller permanent förvaring direkt på marken eller i vattnet. Förvaring av hushållsavfall från enskilda hushåll, vilket läggs i särskilda behållare för regelbunden sophämtning, är enligt dessa föreskrifter inte att betrakta som upplag. Detta gäller även komposterbart hushållsavfall från enskilt hushåll, vilket läggs i hushållskompost på den egna tomten. Avslutade deponier är inte heller att betraktas som upplag.

Utsläpp till mark (avseende avloppsvatten §8): I föreskrift §8 gällande avloppsvatten avses utsläpp av alla typer av avloppsvatten. Det innebär att både WC-avlopp och BDT-avlopp är förbjudet inom skyddszonen.

Yrkesmässig: Yrkesmässig definieras i dessa föreskrifter som all användning som utförs som ett led i en näringsverksamhet eller annars som en del av en yrkesutövning. Definitionen har sitt ursprung i definitionen av yrkesmässig användare i artikel 3.1 i direktiv 2009/128/EG: "en person som använder bekämpningsmedel i sin yrkesmässiga verksamhet, inbegripet operatörer, tekniker, arbetsgivare och egenföretagare, både på jordbruksområdet och inom andra sektorer".

10 (10)

VATTENSKYDDSFÖRESKRIFTER
RÖSÅTER
2021-02-19

Bilaga 3

TEKNISKT UNDERLAG

Rösäter VSO

UPPDRAGSNUMMER 1352102000

FÖRSLAG TILL VATTENSKYDDSSOMRÅDE OCH SKYDDSFÖRESKRIFTER

KONCEPT

2018-03-07/UPPDATERAD 2021-02-12

VÄNERSBORG VATTEN OCH MILJÖ

HANS BJÖRKMAN
UPPDRAGSLEDARE

KRISTINA HAGLUND/Anna Kölfeldt
HANDLÄGGARE

Innehållsförteckning

1	Orientering	3
1.1	Allmänt	3
1.2	Uppdraget	3
1.3	Bakgrund och motiv för inrättande av vattenskyddsområde	3
1.4	Uppdragets omfattning och genomförande	4
1.5	Underlagsmaterial	5
1.6	Syfte och användning av denna tekniska beskrivning	5
2	Högsätters vattentäkt	6
3	Beskrivning av vattentäkten	6
3.1	Allmänt	6
3.2	Ägandeförhållande	6
3.3	Vattendom	6
3.4	Anläggningen	6
3.5	Nuvarande vattenskydd och beredskap	7
3.6	Vattentäktens värde	7
4	Markanvändning	8
5	Hydrogeologi	8
5.1	Nederbördsförhållanden	8
5.2	Hydrogeologiska förhållanden	8
5.3	Grundvattenbildning	9
5.3.1	Utförd provpumpning	10
5.4	Naturliga barriärer och sårbarhetsbedömning	11
5.5	Vattenkvalitet	11
6	Planbestämmelser och markanvändning	12
6.1	Översiktsplan	12
6.2	Lokala föreskrifter	12
6.3	Motstående intressen inom tillrinningsområdet	12
6.4	Fastställda miljökvalitetsnormer (MKN) och åtgärder enligt Vattenförvaltningsförordningen (VFF)	12
7	Inventering av potentiella riskkällor i anslutning till Rösätters grundvattentäkt	13
7.1	Genomförande	13
7.2	Riskkällor	13
7.2.1	Klimatförändringar och översvämningar	13
7.2.2	Sabotage, kris och krig	14

7.2.3	Vägar och transporter	14
7.2.4	Täktverksamhet	14
7.2.5	Bebyggelse	14
7.2.6	Jord och Skogsbruk	15
8	Riskbedömning	16
8.1	Åtgärder för att minska risker	16
9	Utformning av vattenskyddsområde	17
9.1	Krav och allmän metodik	17
9.2	Skyddszoner	17
9.3	Avgränsning av skyddsområde	18
9.3.1	Uppskattning av tillströmningsområdets minsta storlek	18
9.3.2	Vattnets uppehållstid i marken	19
9.3.3	Vattentäktsson	Fel! Bokmärket är inte definierat.
9.3.4	Primär skyddszon	19
9.3.5	Sekundär skyddszon	20
9.3.6	Tertiär skyddszon	20
9.4	Genomförande samt motiv till gränsdragningar	20
9.4.1	Strategi och generella motiv	20
9.4.2	Förslag till skyddsområde	21
9.4.3	Platsspecifika motiv	22
10	Bakgrund till valda skyddsföreskrifter	24
10.1	Skyddsföreskrifternas syfte och funktion	24
10.2	Skyddsföreskrifternas restriktionsnivå	24
10.2.1	Generella krav	24
10.2.2	Restriktionsnivå	24

Bilagor

1. Förslag till skyddsföreskrifter
2. Brunnsutformning
3. Riskkällor
4. Förslag till skyddsområde

2 (25)

TEKNISKT UNDERLAG
2018-03-07/UPPDATERAD 2021-02-12
KONCEPT
RÖSÅTER VSO

1 Orientering

1.1 Allmänt

Samhället Högsäter ligger ca 10 km norr om Färgelanda i Färgelanda kommun i Dalsland. Vattenförsörjningen i Högsäter baseras på grundvattenuttag ur en schaktbrunn vid väg 172, se *figur 1*. För att säkra vattenförsörjningen har en vattentäkt lokaliserats i Rösäter ca 1 km söder om Högsäter.

Figur 1. Översiktskarta.

1.2 Uppdraget

SWECO Environment AB, Vänersborgskontoret, har på uppdrag av Västvatten AB utarbetat ett tekniskt underlag samt förslag till vattenskyddsområde och skyddsföreskrifter för vattentäkten i Rösäter.

1.3 Bakgrund och motiv för inrättande av vattenskyddsområde

Vattenskydd enligt miljöbalken syftar ytterst till att främja en hållbar utveckling som innebär att nuvarande och kommande generationer tillförsäkras en hälsosam och god miljö. En sådan utveckling bygger på insikten att naturen har ett skyddsvärde och att

människans rätt att förändra och bruka naturen är förenad med ett ansvar att förvalta naturen väl.

I Naturvårdsverkets handbok för vattenskyddsområden¹ anges att syftet med vattenskyddsområden är att ge vattenförekomster, som är viktiga för dricksvattenförsörjningen, ett tillräckligt gott skydd så att råvattentillgångar säkras i ett långsiktigt perspektiv – ett flergenerationsperspektiv. Vattenförekomster och vattentäkter måste därför skyddas mot såväl nutida som framtida risker. Risker kan vara tillfälliga utsläpp i samband med olyckshändelser samt kontinuerliga diffusa och koncentrerade läckage. Skyddet för viktiga råvattentillgångar bör ha en mycket hög prioritet för att syftet med skyddet ska kunna uppnås.

1.4 Uppdragets omfattning och genomförande

Uppdraget har omfattat upprättande av tekniskt underlag och förslag till vattenskyddsområde och skyddsföreskrifter för Rösätters vattentäkt i enlighet med Naturvårdsverkets riktlinjer angivna i handbok för vattenskyddsområden.

För genomförande av uppdraget har följande moment utförts:

- **Teknisk beskrivning av vattentäkten**
Sammanställning av befintligt material och information.
- **Områdesbeskrivning**
Beskrivning av geologi, hydrogeologi, sårbarhet och skyddsbehov.
- **Identifiering och kartläggning av potentiella föroreningskällor**
Riskinventering i fält samt sammanställning av befintligt material.
- **Översiktlig riskbedömning av väsentliga riskkällor för vattentäkten**
- **Utvärdering och förslag till skyddsområde/skyddsföreskrifter**
Vattentäktsszon, primär- och sekundär skyddszon inrättas, vilka tillsammans bildar vattenskyddsområdet.
- **Framtagning av skyddsföreskrifter**

¹ Naturvårdsverket, Handbok 2010:5 – Vattenskyddsområde med allmänna råd 2003:16.

1.5 Underlagsmaterial

Utredningsarbetet har baserats på genomgång och analys av befintligt material, delvis tillhandahållet av Färgelanda kommun.

- A) Den digitala fastighetskartan, metria.se
- B) VIAK AB, 1976. Rekognoserande grundvattenundersökning, Högsäter.
- C) VIAK AB, 1989. PM angående fortsatta grundvattenundersökningar vid Gudhem.
- D) VIAK AB, 1989. PM angående kompletterande grundvattenundersökningar vid Rösäter-Gudhem.
- E) Vägverket, 2003. Väginformation, Västra Götalands län (O).
- F) Översiktsplan för Färgelanda kommun, ÖP 14
- G) Geologisk karta nedladdad från SGUs kartgeneratör.
- H) Topografisk karta, Dals Ed 9B SO Skala: 1:50 000.
- I) Handbok om vattenskyddsområde, Naturvårdsverket Handbok 2010:5
- J) SWECO VIAK AB. Högsäter reservvattentäkt, Miljökonsekvensbeskrivning (MKB) till teknisk beskrivning för reservvattentäkten i Rösäter. 2004-05-06.
- K) SWECO VIAK AB. Högsäter reservvattentäkt, Teknisk beskrivning till vattendomsansökan för grundvattenuttag ur vattentäkten i Rösäter. 2004-08-24.
- L) VISS (VattenInformationSystem Sverige) viss.lansstyrelsen.se

1.6 Syfte och användning av denna tekniska beskrivning

Denna tekniska beskrivning är ett underlag för beslut till vattenskyddsområde och föreskrifter. Syftet är inte och kan inte vara att utgöra ett fullständigt eller tillräckligt underlag för att bedöma specifika ansökningar om tillstånd enligt skyddsföreskrifterna. Skälen är bl.a. att varje ansökan, verksamhet och plats utgör en unik kombination av detaljerade förutsättningar som i alla varianter inte kan förutses här, samt att detaljeringsgraden enligt de allmänna råden är avpassad för att avgränsa vattenskyddsområdet till, och inte inom, fastighetsskala.

2 Högsäters vattentäkt

Vattentäkten i Högsäter utgörs av en 7,7 meter djup schaktbrunn med god vattenkvalitet.

I centrala Högsäter är ca 410 boendeenheter (villor och lägenheter) anslutna till det kommunala VA-nätet. År 2012 hade Högsäter ca 725 invånare. Nuvarande vattenförbrukning (2015) är ca 130 m³/medeldygn. Enligt kommunens befolkningsprognos beräknas befolkningen inom kommunen att minska något de närmsta 20 åren. Från 6 800 till 6 400 personer.

Med anledning av att råvatten från vattentäkten anslutits till det befintliga vattenverket vid vattentäkten i Högsäter, har processen modifierats. Råvatten från de 2 brunnarna flödesmäts och blandas i ett bestämt förhållande före dosering av lut i en statisk mixer. I lågreservoaren, om ca 20 m³, blandas lut samt pH-mätning sker. Dricksvattnet distribueras med 4 pumpar, två till normalzon och två till högzon, och desinficeras med ett UV-ljus på vardera tryckzonen.

3 Beskrivning av vattentäkten

3.1 Allmänt

Tidigare har det inte funnits någon ytterligare vattentäkt som kan försörja Högsäter med dricksvatten om grundvattnet vid vattentäkten i Högsäter skulle påverkas genom olycka eller på annat sätt. En intressant grundvattenförekomst att använda som vattentäkt lokaliserades vid Rösäter, ca 1 km söder om Högsäter. Undersökningsborringar utfördes under 2002 och en ny filterbrunn provpumpades under ca ett års tid under 2003. Utvärderingen av provpumpningen visar att den uttagbara vattenmängden är tillräcklig för att utnyttjas som vattentäkt.

3.2 Ägandeförhållande

Fastigheten där vattentäkten är belägen ägs av Maj-Britt Johansson.

3.3 Vattendom

Färgelanda kommun har genom dom 2005-03-22 (mål nr M3851-04) rätt att bortleda 180 m³/medeldygn, dock högst 300 m³/dygn.

3.4 Anläggningen

Brunnen borrades 2002 och är utförd som en grusfilterbrunn i dimension Ø 193 mm, se bilaga 2. Brunnens intagsdel består av 2 meter rostfritt filter med slitsvidd 1,5 mm mellan nivåerna 18 – 20 meter. Filtrets diameter är 150 mm.

Vattnet från brunnen leds i en råvattenledning till Högsäters befintliga vattenverk för behandling och distribution. Vattenverket är beläget på fastigheten Högsäters Prästgård 1:11 ca 1200 meter norr om uttagsbrunnen i Rösäter.

6 (25)

TEKNISKT UNDERLAG
2018-03-07/UPPDATERAD 2021-02-12
KONCEPT
RÖSÄTER VSO

3.5 Nuvarande vattenskydd och beredskap

Arbetet med en förnyad beredskapsplan pågår inom Färgelanda kommun. Arbetet beräknas vara färdigt under våren 2016. Redovisning av hur vattenförsörjningen planeras att skötas i händelse av kris/förorening mm uppdateras när den nya beredskapsplanen är färdig.

3.6 Vattentäktens värde

Värdet på en vattentäkt beror bl.a. på uttagbara vattenmängder, nuvarande och framtida vattenutnyttjande, kostnader för en alternativ vattentäkt med samma kvantitet och kvalitet samt på tillgång på vattentäkter. För vattenförsörjningsändamål är utvinningsvärdet av största intresse. Vattentäktens värde bestäms ofta av kostnaden för att ersätta vattentäkten med ett likvärdigt alternativ i händelse av att den blir obrukbar.

Enligt Naturvårdsverkets indelningsgrund i fyra värdeklasser bedöms Rösäters grundvattentäkt ha ett högt skyddsvärde. Till vattentäkter med högt skyddsvärde räknas allmänna vattentäkter eller vattenförekomster för eventuell framtida allmän vattenförsörjning.

4 Markanvändning

Området där vattentäkten är placerad består av vall och ängsmark. Jordbruksmark i närheten används för konventionell odling. Bete kan även förekomma. Ett bostadshus finns ca 100 m norr om vattentäkten. Väg 172 är belägen ca 250 m västerut.

5 Hydrogeologi

5.1 Nederbördsförhållanden

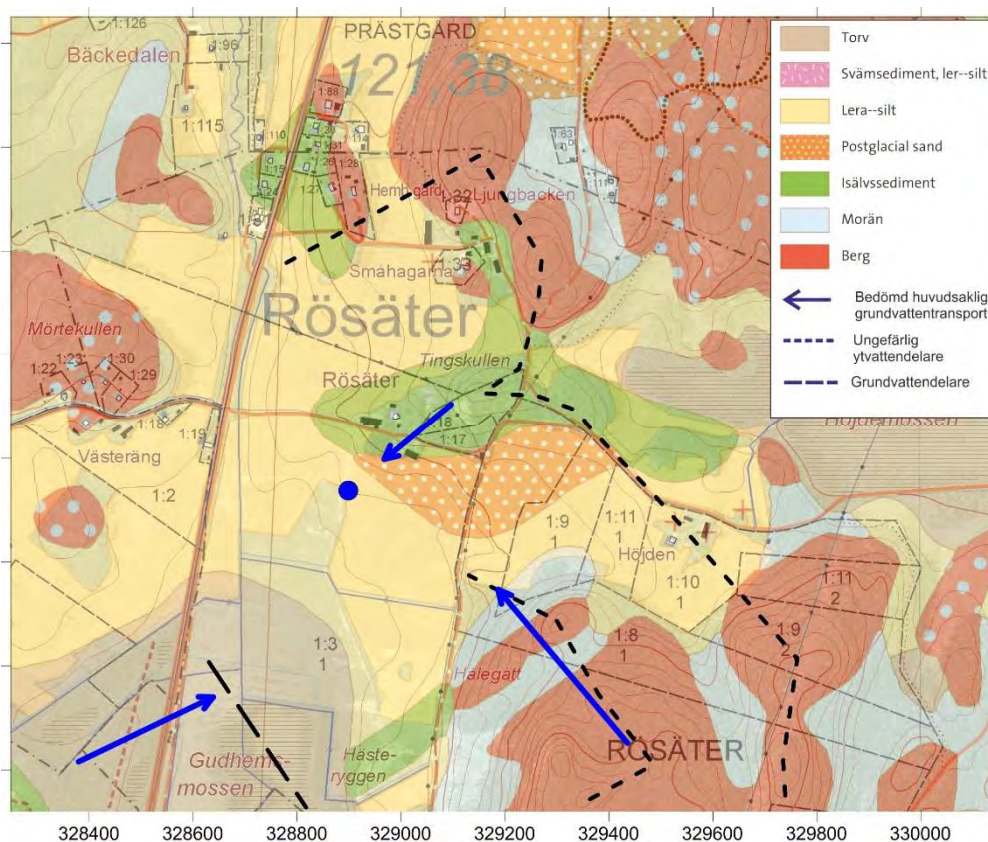
Enligt SMHI uppgår avrinningen (nettonederbörden) i Rösäter till ca 460 mm/år (SMHI vattenwebb, vattenbalans för år 1981-2010). Detta motsvarar den maximala nybildningen av grundvatten i området. I isälvsavlagringar bedöms 80 % av nettonederbörden bilda grundvatten, vilket motsvarar ca 370 mm/år.

Infiltrationen är sannolikt nästan 100 % av nederbörden i friktionsjord i naturmark. I Rösäter används dock 80 % vilket ger ett visst utrymme för inläckage i eventuella dräneringsledningarna och avrinning i mindre områden med eventuell lera vilket medför lägre grundvattenbildning. Skyddsområdets kan således betraktas ha en något konservativ utsträckning.

5.2 Hydrogeologiska förhållanden

Uttagsbrunnen är belägen i en markerad dalgång med i stort sett nord-sydlig riktning. Dalgången är ursprungligen en sprickdal som utvidgats genom landisens erosion. I dalgången förekommer grovsediment i dagen som isolerade kullar, huvudsakligen i anslutning till den östra dalsidan. I lågpartierna väster om uttagsbrunnen överlagras sand- och grusmaterial av ett ca 4 meter mäktigt lerlager. Söder om isälvsavlagringen finns ett område med postglacial sand (svallsand).

Vid Tingskullen, ca 150 m NO om uttagsbrunnen i Rösäter, finns en markerad höjdrygg med grovkornigt isälvsmaterial. Det har tidigare bedrivits grustäktsverksamhet i avlagringen. Jordartskartan redovisas i *figur 2*.

Figur 2. Jordartskarta nedladdad från SGUs kartgenerator 2016-08-08.

Vid Gudhem i sydväst övertväras dalgången av grovsediment vars läge och form antyder att bildningen är skapad vid ett s.k. israndläge under inlandsisens tillbakadragande.

Borrningar som utförts utanför isålvssavlagringarna visar att lagerföljden domineras av lera och silt med upp till 40 meters mäktighet.

Omkringliggande höjdparter utgörs av berg i dagen eller morän.

5.3 Grundvattenbildning

Grundvatten bildas genom att nederbörd infiltrerar i marken. Infiltrationen är större i grovt material såsom grus och sand och mindre i mer finkorniga material. Lera kan betraktas som nästan helt tät.

Nybildningen av grundvatten till brunnen i Rösäter sker till största delen i de grusavlagringar som går i dagen vid Tingskullen, *se figur 2*. Viss nybildning av grundvatten sker sannolikt även i omgivande berg- och moränpartier.

Grundvattenförekomsten finns upptagen i VISS-databasen med ID-nummer SE650373-329046.

Den nederbörd som faller på områden med finsediment rinner till största del från området via dräneringsdiken mot väster och bidrar endast i begränsad omfattning till nybildning av grundvatten.

5.3.1 Utförd provpumpning

I samband med tillståndsansökan utfördes en provpumpning under ca 1 års tid under 2003 med ett uttag som sjönk från 160 m³/d till 130 m³/d.

Den totala avsänkningen i grundvattenmagasinet bedöms vara måttlig, ca 0,7 meter efter 1 års pumpning.

De hydrauliska egenskaperna är goda och transmissiviteten T (magasinets vattenförande förmåga) har beräknats till $T = \text{ca } 5E10^{-3} - 1E10^{-2} \text{ m}^2/\text{s}$ och en magasinskoefficient kring en procent. Magasinskoefficienten tyder på att akviferen har halvslutna förhållanden vilket även stöds av den geologiska tolkningen av området.

Resultaten tyder på goda hydrauliska förhållanden inom akviferen. Påverkansområdet bedömdes vara hela isälvsavlagringen.

Resultaten visar att pumpningen resulterar i en magasinstömnig, d v s uttaget är större än nybildningen. Den kontinuerligt uttagbara grundvattenmängden under lång tid (flera år) i isälvsavlagringen i Rösäter bedömdes därför till storleksordningen 100 m³/d (ca 1,2 l/s). Vid ett sådant uttag balanseras uttagsmängden av nybildningen. Under kortare tid (ca 1 år) kan betydligt större uttag göras vilket dock medför att uttaget är större än nybildningen och grundvattennivån i hela magasinet sänks. Ett stort uttag kan ses som ett "lån" av grundvatten ur magasinet. När uttaget upphör eller minskas till att vara mindre än 100 m³/d (1,2 l/s) stiger grundvattenytan och magasinet fylls på.

Utförligare beskrivningar finns i det tekniska underlaget till tillståndsansökan (Teknisk beskrivning till vattendomsansökan för grundvattenuttag ur vattentäkten i Rösäter, 2004-08-24, Sweco Viak AB).

Provpumpning av uttagsbrunnen i Rösäter visar att grundvattenmagasinet är begränsat och kan betraktas som en "bassäng" med täta geologiska begränsningar. Utförda undersökningar tyder på att isälvs materialet i Gudhem respektive Rösäter inte har hydraulisk kontakt.

En fullgod vattentäkt bör ha sådan kapacitet att hela vattenbehovet kan täckas. I många fall kan dock endast en del av kapaciteten klaras vilket ställer krav på prioritering av olika verksamheter.

Vattentäkten i Rösäter har kapacitet att kortvarigt (storleksordning 1 år) helt täcka vattenbehovet i Högsäter. Under längre tid (> 1 år) kan endast en del av vattenbehovet täckas (50-60 %) med vatten från Rösäter vars kapacitet vid kontinuerlig drift bedöms vara ca 100 m³/d (ca 1,2 l/s).

10 (25)

TEKNISKT UNDERLAG
2018-03-07/UPPDATERAD 2021-02-12
KONCEPT
RÖSÄTER VSO

5.4 Naturliga barriärer och sårbarhetsbedömning

Sårbarhet betecknar markens och vattnets känslighet för att påverkas av en förorening, eller med andra ord, markens brist på förmåga att reducera en förorenings farlighet under transporten i mark och vatten. Naturliga barriärer kan vara ett skyddande lerlager som minskar ett områdes sårbarhet.

Infiltrationsförmågan är hög i områden där sandiga och grusiga sediment går i dagen vilket leder till en begränsad barriärförmåga mot föroreningar.

Detta medför att sårbarheten bedöms som mycket stor i området kring Tingskullen där grovkorniga sediment går i dagen. I lägre partier i terrängen där markytan består av finare sediment bedöms sårbarheten som betydligt mindre.

5.5 Vattenkvalitet

En vattenprovtagning har utförts under våren 2016 och analyserna omfattade:

- Fysikalisk-kemiska parametrar
- Metaller inklusive kvicksilver
- Cyanid
- Bromat
- PAH
- Klorerade lösningsmedel
- Bekämpningsmedel
- Mikroorganismer

Analysresultaten har jämförts med SGUs Bedömningsgrunder för grundvatten². Resultaten är indelade i 5 klasser där klass 1 innebär ingen eller obetydlig påverkan och klass 5 innebär mycket stark påverkan.

Vattenanalyserna från 2016 visar att vattnet är mjukt (3,2° dH) och med en alkalinitet på 63 HCO₃/l (klass 2) och pH på 6,9. Halten klorid, natrium och konduktivitet som indikerar påverkan av vägsalt är låg (klass 1 - klass 2). Halten nitratkväve och nitritkväve bedöms vara låg (klass 1 - klass 2). Halten av bly hamnar i klass 3; järn, magnesium och krom hamnar i klass 2 och övriga analyserade metaller förekommer i låga halter och bedöms som klass 1.

Ur bakteriologiskt hänseende var vattnet vid provtagningstillfället utan anmärkning under 2016. Samtliga halter av bekämpningsmedel, PAH och klorerade lösningsmedel ligger under rapporteringsgränsen och är således mycket låga.

² SGU, 2013. Bedömningsgrunder för grundvatten. SGU-rapport 2013-01.

6 Planbestämmelser och markanvändning

Konflikter gällande markanvändningen bottnar oftast i anspråk på att få använda samma ytor för flera ändamål, t.ex. för bebyggelse, vägsträckning, industrilokalisering och vattentäkter. En säker och hälsosam dricksvattenförsörjning är en nödvändig grund för ett samhälles fortlevnad och utveckling och vattentäktens huvudman har skyldighet att säkra vattnets kvalitet och konsumenternas hälsa. Detta innebär att skyddet av vattentäkten kan komma i konflikt med andra verksamheter som kan påverka vattnet negativt genom de restriktioner som läggs på verksamheterna.

6.1 Översiktsplan

Vattentäkten berörs av översiktsplanen för Färgelanda kommun, ÖP 14, som antogs av kommunfullmäktige 2014-09-03.

Inga detaljplaner finns för området i vattentäktens närhet.

6.2 Lokala föreskrifter

Inom Färgelanda kommun finns ett antal lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön (www.miljo.dalsland.se).

6.3 Motstående intressen inom tillrinningsområdet

Vattentäkten ligger inom riksintresse för kulturmiljövård. På Tingskullen nordost om uttagsbrunnen finns fornminnen i form av ett gravfält bestående av 29 stensättningar och 6 högar.

I den östra delen av det tilltänkta vattenskyddsområdet finns Höjdemossen som ingår i Länsstyrelsens våtmarksinventering.

Några andra motstående intressen än de som tas upp under kap. 6 har inte påträffats för Rösäters grundvattentäkt.

6.4 Fastställda miljökvalitetsnormer (MKN) och åtgärder enligt Vattenförvaltningsförordningen (VFF)

Grundvattenförekomsten finns upptagen i VISS-databasen med ID-nummer SE650373-329046. Vattenförekomsten klassas ha god kemisk och kvantitativ status. Enligt vattenmyndigheten finns det risk att kemisk status inte uppnås till år 2021. Påverkanskällor som jordbruk och väg bedöms kunna påverka grundvattenkvaliteten. Åtgärder som ingår i Vattenmyndighets åtgärdsprogram är "minskad eller effektiv saltanvändning längs vägar" och "odling utan bekämpningsmedel".

Risken för att kvantitativ status inte uppnås till år 2021 bedöms av vattenmyndigheten till "ingen risk".

7 Inventering av potentiella riskkällor i anslutning till Rösäters grundvattentäkt

7.1 Genomförande

Med riskkällor avses i detta sammanhang en verksamhet som kan medföra risk för utsläpp/utläckage som kan skada grundvattnet. En översiktlig fältinventering av riskkällor utfördes av SWECO Environment den 25 juni 2007, se *bilaga 3*. Under våren 2016 har riskinventeringen uppdaterats med uppgifter från den kommunala nämnden för miljöfrågor i Färgelanda kommun.

7.2 Riskkällor

De verksamheter eller förhållanden i området som kan innebära risk för vattentäkten samlas i följande grupper av riskkällor:

- Klimatförändringar och översvämningar
- Sabotage, kris och krig
- Vägar och transporter
- Bebyggelse
- Jord- och skogsbruk

Konsekvensen av att föroreningar från dessa riskkällor infiltrerar genom jordlagren ned till grundvattnet är att grundvattenkvaliteten kan försämrats. De olika riskkällorna beskrivs och sammanställs nedan.

7.2.1 Klimatförändringar och översvämningar

Mycket talar för att stora delar av Sverige går mot ett mildare och blötare klimat. Det medför att risken för översvämningar ökar och att föroreningar därmed lättare kan spridas till yt- och grundvatten. Mer extrema väderförhållanden leder till ökad risk för bl.a. häftiga nederbördstillfällen och perioder av extrem torka. Extrema nederbördstillfällen kan medföra följande risker, vilket också tidigare erfarenheter från perioder med höga regnmängder visar:

- Bräddning av avlopp
- Stora dagvattenmängder
- Översvämning och bortspolning av föroreningar från pågående och nedlagda verksamheter på markområden i anslutning till vattendrag och sjöar
- Ökad olycksfrekvens, t.ex. underminering av vägar
- Ökad grumlighet i ytvattendrag

Inga större ytvattendrag finns i nära anslutning till vattentäkten i Rösäter. Ingen påverkan på vattentäkten bedöms därför inträffa till följd av klimatförändringar och översvämningar.

7.2.2 Sabotage, kris och krig

Vattenförsörjningen är en känslig sektor för sabotage och i samband med kris och krig. Risker rör bland annat åverkan på fasta installationer vilket motverkas genom fysiskt skydd.

Dessa risker har inte analyserats i denna rapport. En särskild riskanalys som fokuserar på risker i kris och krig rekommenderas. Detta bör inarbetas i kommunens beredskapsplan. Även aktsamhet beträffande informations spridning om vattentäktens utformning och sårbarhet bör iakttas.

7.2.3 Vägar och transporter

Ca 250 meter väster om uttagsbrunnen går väg 172 som är huvudvägen från Uddevalla och norrut genom Dalsland. Här passerar tunga fordon och trafiken är stundtals intensiv. Enligt Trafikverkets väginformation 2015 är vägen rekommenderad för transporter med farligt gods. Enligt den geologiska kartan underlagras vägen av lera.

De riskkällor som kan identifieras i samband med vägar och transporter är:

- Olyckor
- Slitage på vägar och fordon (oljedropp mm)
- Beläggningsarbeten
- Vägsalt
- Luftutsläpp

Olyckor med farligt gods kan innebära en riskkälla. Även vägsalt kan påverka grundvatten akvifären. Avståndet mellan vattentäkt och väg är tillräckligt stor för att risken för påverkan kan bedömas vara liten.

7.2.4 Tägtverksamhet

Tägtverksamhet har tidigare förekommit i delar av Tingskullen ca 130 meter nordost om uttagsbrunnen. Tägtverksamheten har omfattat uttag av grus.

De risker som kan förekomma i samband med sand- och grustäkter är:

- Minskad reningseffekt av vatten som infiltrerar marken beroende på en minskad omättad zon.
- Otillåten dumpning av skräp

Grustäkten är relativt otillgänglig vilket medför att riskerna för otillåten dumpning bedöms som små.

7.2.5 Bebyggelse

Överallt där människor bor och vistas förekommer en rad potentiella risker för en närbelägen vattentäkt. Riskerna är dels förknippade med boende, dels med olika typer av verksamheter. All hantering av för yt- eller grundvattnet skadliga ämnen som kan komma i kontakt med vattentäktens tillrinning utgör en risk för vattentäkten. Olyckor kan inträffa

14 (25)

TEKNISKT UNDERLAG
2018-03-07/UPPDATERAD 2021-02-12
KONCEPT
RÖSÄTER VSO

som orsakar stora utsläpp av skadliga ämnen, men även kontinuerliga diffusa utsläpp riskerar att hota vattentäkten.

De risker som kan förekomma är:

- Villaoljetankar
- Hushålls/trädgårdskemikalier
- Olyckor
- Lokala avloppslösningar

Inom det föreslagna skyddsområdet finns tre bostadshus. Det närmaste huset är belägen ca 130 meter nordost om vattentäkten. Hur uppvärmningen av bostadshuset sker är oklart.

Bostadshuset har enskild avloppsanläggning. Anläggningen är utformad som en upphöjd infiltrationsbädd och är belägen nära väg 172, ca 250 meter från uttagsbrunnen. Infiltrationsbädden är belägen på lera. Behandlat vatten avleds till ett dike som rinner norrut längs väg 172.

Ytterligare två bostadshus är belägna ca 500-600 m nordost om vattentäkten. Den ena fastigheten (Rösäter 1:32) har en avloppsanläggning från år 2009. Avloppsvattnet leds till en horisontell förstärkt infiltration där överskottsvattnet leds till en torr recipient. Rösäter 1:33 anlade slamavskiljare och infiltrationsanläggning år 2000.

7.2.6 Jord och Skogsbruk

Jord- och skogsbruk utgör i olika delar av verksamheten varierande hot för vattentäkten. Inom jordbruket är det framförallt spridning av bekämpningsmedel och gödselmedel som kan förorsaka försämrade vattenkvalitet. Skogsbruket innebär en risk för försämrade vattenkvalité dels genom näringsläckage, dels genom markskador och läckage från de arbetsfordon och tankar som används i verksamheten.

Delar av föreslaget skyddsområde utgörs av jordbruksmark. Hur jordbruksmarkerna kommer att användas i framtiden, avgör om den innebär en risk för vattentäkten.

Potentiella riskkällor vid jord- och skogsbruk är:

- Bekämpningsmedel
- Gödselmedel
- Mobila bränsletankar

Bekämpningsmedel

Skogsbruket står generellt sett endast för en liten del av samhällets användning av bekämpningsmedel. Hantering av plantor behandlade med bekämpningsmedel i anslutning till vatten utgör en risk.

Växtnäringsämnen

Det finns huvudsakligen två typer av gödselmedel; handelsgödsel (kemiskt framställt) och naturgödsel (djurspillning). Naturliga gödselmedel utgör en risk för vattenkvaliteten främst genom dess innehåll av mikrobiella föroreningar, vilka kan överleva under lång tid. Alla typer av växtnäringsämnen utgör dock en risk för spridning av näringsämnen till omgivningen. Hantering av växtnäringsämnen omfattar bland annat lagring, transport och spridning.

Mobila bränsletankar

Mobila tankar för petroleumprodukter inom jord- och skogsbruksverksamhet, som enligt gällande krav ska vara dubbelmantlade, kan medföra en risk för grund- och ytvattenförorening främst genom spill i samband med tankning och vid stöld.

8 Riskbedömning

Potentiella risker är olyckor på väg 172 samt påverkan av vägsalt. Risken bedöms vara liten.

Generella risker som hantering av bekämpningsmedel kan utgöra en viss risk för vattentäkten eftersom det finns jordbruksmark inom tillrinningsområdet. Även om inget bekämpningsmedel används på närliggande åkermarker idag kan det tidigare ha använts och kan komma att användas i framtiden.

Riskenivån inom vattentäktens tillrinningsområde bedöms som mycket låg med avseende på nuvarande verksamheter.

8.1 Åtgärder för att minska risker

De fåtal risker som bedöms finnas bör minimeras genom följande åtgärder:

- ✓ Utföra aktiv tillsyn inom vattenskyddsområdet med tillräcklig frekvens.

9 Utformning av vattenskyddsområde

Utifrån vattentäktens planerade uttag, hydrogeologiska förhållanden och utförda vattenbalansräkningar, föreslås ett skyddsområde för grundvattentäkten i Rösäter enligt *bilaga 4*.

9.1 Krav och allmän metodik

Det övergripande målet med vattenskyddsområde och skyddsföreskrifter är att preventivt söka skydda en vattentäkt eller område möjligt för vattentäkt. Skydd av grundvattentäkter regleras genom Miljöbalken (*SFS 1998:808, 7 kap*). Naturvårdsverket ger i sina allmänna råd (2003:16) och handbok för vattenskyddsområden (2010:5) anvisningar för skydd av vattentäkter.

Vattenskyddsområdet för en vattentäkt bör i princip, enligt gällande råd och anvisningar omfatta hela tillrinningsområdet. Av hydrogeologiska skäl begränsas ibland området när skyddsförhållandena är goda, uppehållstiden är tillräcklig eller det annars inte är skäligt att införa restriktioner inom så stora områden. Varje vattenskyddsområde som inte omfattar hela tillrinningsområdet är dock alltid associerat med en viss risk att en förorening precis utanför gränsen, som således inte omfattas av restriktionerna, inte hinner dämpas tillräckligt mycket innan det når vattentäkten.

9.2 Skyddszoner

I Naturvårdsverkets handbok anges att avgränsningen och vattenskyddsområdet för en grundvattentäkt kan resultera i fyra skyddszoner med olika restriktionsnivåer. En uppdelning av vattenskyddsområdet i olika skyddszoner gör att skyddsföreskrifterna blir mer nyanserade och skäliga, samt att lägre respektive högre krav kan ställas på verksamheter inom olika områden beroende främst på närheten till uttagsbrunnen. Ett vattenskyddsområde kan delas in i primär respektive sekundär skyddszon och vid behov tertiär skyddszon (NFS 2003:16).

9.2.1 Primär skyddszon

Den primära skyddszonen avgränsas på ett sådant sätt att riskerna för akut förorening genom olyckshändelse minimeras. Vidare ska den primära skyddszonen skyddas mot sådan markanvändning och verksamhet som kan medföra risk för förorening av grundvattnet.

Gränsen mellan primär och sekundär skyddszon sätts så att uppehållstiden för grundvattenzonen till vattentäktszonens gräns beräknas vara minst 100 dygn för grundvatten bildat i den sekundära zonen. I de fall området nära grundvattentäkten utgörs av mäktiga jordlager med begränsad genomsläpplighet eller där en uppåtriktad grundvattengradient råder även vid fullt uttag kan även områden med kortare uppehållstider i grundvattenzonen än 100 dygn ingå i den primära skyddszonen.

9.2.2 Sekundär skyddszon

Syftet med den sekundära skyddszonen är att bibehålla en hög grundvattenkvalitet eller att förbättra kvaliteten. Den sekundära skyddszonen bör minst omfatta så stor del av vattenskyddsområdet att uppehållstiden för grundvatten från skyddszonens yttre gräns till grundvattentäkten har en beräknad uppehållstid av minst ett år.

9.2.3 Tertiär skyddszon

En tertiär skyddszon kan inrättas med syfte att omfatta resterande delar av tillrinningsområdet för vattentäkten som inte omfattas av övriga skyddszoner. Syftet med den tertiära skyddszonen är att även mark- och vattenutnyttjande som negativt kan påverka vattenförekomster och vattentäkter i ett långt tidsperspektiv omfattas av vattenskyddsområdet. Kring Rösäter inrättas ingen tertiär skyddszon.

9.3 Avgränsning av skyddsområde

9.3.1 Uppskattning av tillströmningsområdets minsta storlek

Vattenskyddsområdets area kan uppskattas genom vattenbalansberäkning. Grundvattenbildningen vid ett kontinuerligt uttag måste motsvara eller överstiga grundvattenuttaget. Nedanstående beräkningar av tillströmningsområdets storlek förutsätts att brunnen nyttjas kontinuerligt med konstant uttagsmängd.

Nybildning av grundvatten sker framför allt under tidig vår och höst genom infiltration av nederbörd, framförallt i jordlager bestående av sand och grus.

Enligt SMHI är nettonederbörden i Rösäter på ca 460 mm/år. Infiltrationen av nettonederbörden i isälvsmaterialet vid Tingskullen ansätts till 80%, vilket ger en grundvattenbildning på ca 370 mm/år.

Den infiltrationsyta som erfordras för att balansera ett års vattenuttag kan beräknas enligt nedan:

$$A = \frac{Q \times 365}{R}$$

Där: Q = uttagets storlek (m^3/d) = 180 m^3/d (vattenverkets högsta kapacitet). Detta uttag kan inte göras under lång tid (flera år).

$$R = \text{årlig grundvattenbildning (m)} = 0,37 \text{ m/år}$$

För ovanstående vattenuttag erfordras ett nybildningsområde som är ca 0,2 km². Området motsvarar en cirkel med en radie av ca 240 meter för att balansera ett års uttag. Vid ett uttag på 100 m^3/d blir det beräknade nybildningsområdet mindre.

9.3.2 Vattnets uppehållstid i marken

Grundvattnets medelhastighet i jordlagren kan grovt beräknas enligt nedanstående samband. Beräkningen ger en översiktlig uppfattning om storleken på de grundvattenvolymer som måste skyddas vid olika vattenuttag och olika krav på uppehållstid i marken.

$$Q \times t = \pi \times R^2 \times b \times n_e$$

där: $Q = \text{uttagets storlek (m}^3/\text{d)} = 180 \text{ m}^3/\text{d}$

$t = \text{tid (d)}$

$b = \text{grundvattenförande lagrets mäktighet (m)} = 2 \text{ m}$ (bedömning gjord med ledning av ett 20-tal tidigare undersökningsborrningar i området).

$n_e = \text{porositet} = 20 \% \text{ (litteraturvärde}^3)$

Utifrån ovanstående samband och förutsättningar beräknas avståndet vid radiell strömning mot vattentäkten enligt nedan:

Primär skyddszon 120 meter

Sekundär skyddszon 230 meter

För att uppnå en uppehållstid på 100 dygn från den primära skyddszonens yttre gräns till vattentäktzonen erfordras 120 meter och för att uppnå en uppehållstid på ett år från den sekundära skyddszonens yttre gräns till vattentäktzonen erfordras 230 meter. Radien stämmer överens med det nybildningsområde (radie=250 m) som beräknades med hjälp av årligt vattenuttag.

Totalt upptar den yttre delen av isälvsavlagringen i området en yta på ca 0,15 km². Detta område bidrar till största delen till nybildningen av grundvattnet i området och bör därför omfattas av skyddsområdet. Delar av isälvsavlagringen överlagras av finkorniga sediment som utgör en god barriär mot föroreningstransport från markytan och ner till grundvattenmagasinet och som i sina perifera delar kan undantas från skyddsområdet.

9.3.3 Primär skyddszon

Den primära skyddszonen för Rösäters grundvattentäkt har utformats så att den omfattar nybildningsområden för grundvatten inom det område som beräknats för 100 dygns uppehållstid. Enligt ovanstående hydrauliska beräkningar ger dessa ett infiltrations- och tillrinningsområde för primär skyddszon på minst 0,05 km². Föreslaget område är ca 0,08 km² stort.

³ Bedömd effektiv porositet (medelvärde i området). Den effektiva porositeten är hämtad från bland annat "Grundvatten teori & tillämpning" G. Knutsson och CO. Morfeldt.

Den största sårbarheten mot vattentäkten bedöms vara vid Tingskullen där isälvs materialet går i dagen och inte skyddas av finkorniga jordarter. I dessa områden kan en eventuell förorening lätt infiltrera genom marken och nå uttagsbrunnen via grundvattnet. Hela isälvsavlagringen vid Tingskullen som går i dagen föreslås därför ligga inom ett primärt skyddsområde för att kunna omfattas av hårdare restriktioner.

9.3.4 Sekundär skyddszon

Den sekundära skyddszonen har utformats så att den omfattar beräknat tillrinningsområde för ett års grundvattenuttag. Tillrinningsområdet för sekundär skyddszon bör ha en storlek av ca 0,2 km². Detta innebär att hela isälvsavlagringen samt området med svallsand ingår i vattenskyddsområdet. Föreslaget område är ca 0,4 km² stort.

9.3.5 Tertiär skyddszon

De primära och sekundära skyddszonerna omfattar ett område som erfordras för att uppnå vattenbalans för ett års vattenuttag. Någon tertiär skyddszon har därför inte föreslagits utan gränsen för sekundär skyddszon utgör vattenskyddsområdets yttre begränsning.

9.4 Genomförande samt motiv till gränsdragningar

Nedanstående generella motiv har beaktats för vattenskyddsområdenas principiella storlek. Mot bakgrund av nedanstående motiv utan rangordning och med de redovisade prognostiserade riskerna konstaterade belastningar och riskkällornas lokalisering, bedömer vi vårt förslag till principiell storlek utifrån försiktighetsprincipen (miljöbalken 2 kap § 3) att inte vara orimligt. Inom vissa område har motiven till gränsdragningen bedömts nödvändiga att specificera ytterligare.

9.4.1 Strategi och generella motiv

1. Grundregeln är att vattenskyddsområdet i princip bör omfatta hela vattentäktens tillrinningsområde.
2. Nödvändigheten av att bevara en god vattenkvalitet kan inte ifrågasättas. Vattenskyddsområdet skall ha den storlek som behövs med hänsyn till syftet. Syftet är att lämna garantier för att en så god kvalitet som möjligt på råvattnet kan erhållas inom ramen för en samhällsekonomisk avvägning, så att råvattnet efter normalt reningsförfarande kan användas för sitt ändamål (dricksvattenframställning).
3. Vid dricksvattenframställning är det bättre att motverka en förorening snarare än att eliminera den med ytterligare beredning.
4. Grundvatten skall kunna användas som en dricksvattentäkt enligt direktiv till miljökvalitetsnormer för vatten (prop. 1997/98:145) (Miljödepartementet, 1999). Ett

20 (25)

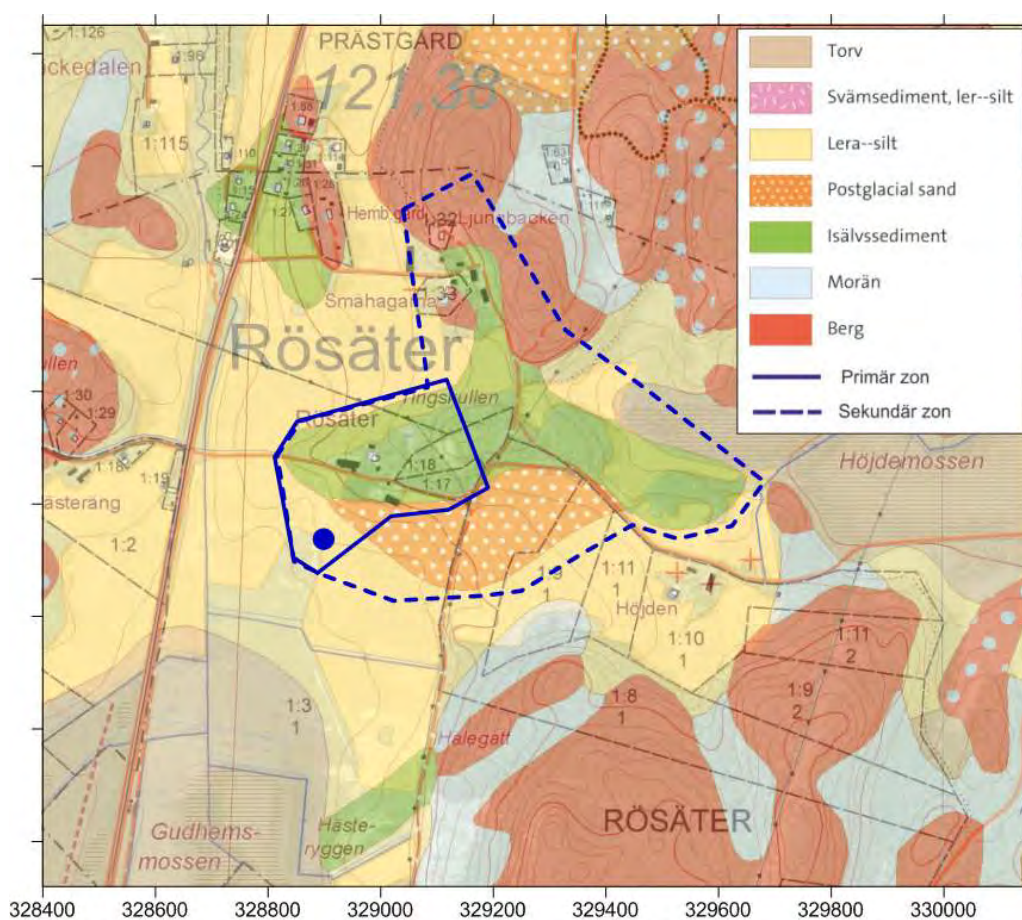
TEKNISKT UNDERLAG
2018-03-07/UPPDATERAD 2021-02-12
KONCEPT
RÖSÅTER VSO

vattenskyddsområde skall därför ha så stor utsträckning att detta kan uppnås med hjälp av information, restriktioner och naturlig barriärförmåga. Storleken avgörs av de riskkällor och belastningar som konstaterats, samt naturlig barriärförmåga och skyddsåtgärder.

5. Hushållningsreglerna i miljöbalken innebär, trots att en avvägning skall göras mellan det skyddande intresset och motstående intressen, att enbart ekonomiska hänsynstaganden inte får äventyra de värden som man vill skydda. Vårt förslag till vattenskyddsområde baseras på en tolkning av hur avvägningen praktiskt bör göras, och är ett förslag med en associerad risk att vattenskyddet ändå inte kan uppnås. Med nuvarande utformning bedöms den risken acceptabel och i linje med lagstiftarens intentioner. Varje annan storlek innebär en annan risk att syftet bakom vattenskyddet inte kan uppnås. I grunden är det en politisk fråga att göra avvägningen mellan den risk man utsätter konsumenterna för samt de restriktioner som nödvändigtvis uppkommer för att uppnå en viss riskreduktion.

9.4.2 Förslag till skyddsområde

Mot bakgrund av de hydrogeologiska förhållandena och resultatet av riskbedömningen föreslås en primär och en sekundär skyddszon enligt *figur 3* och *bilaga 4*.

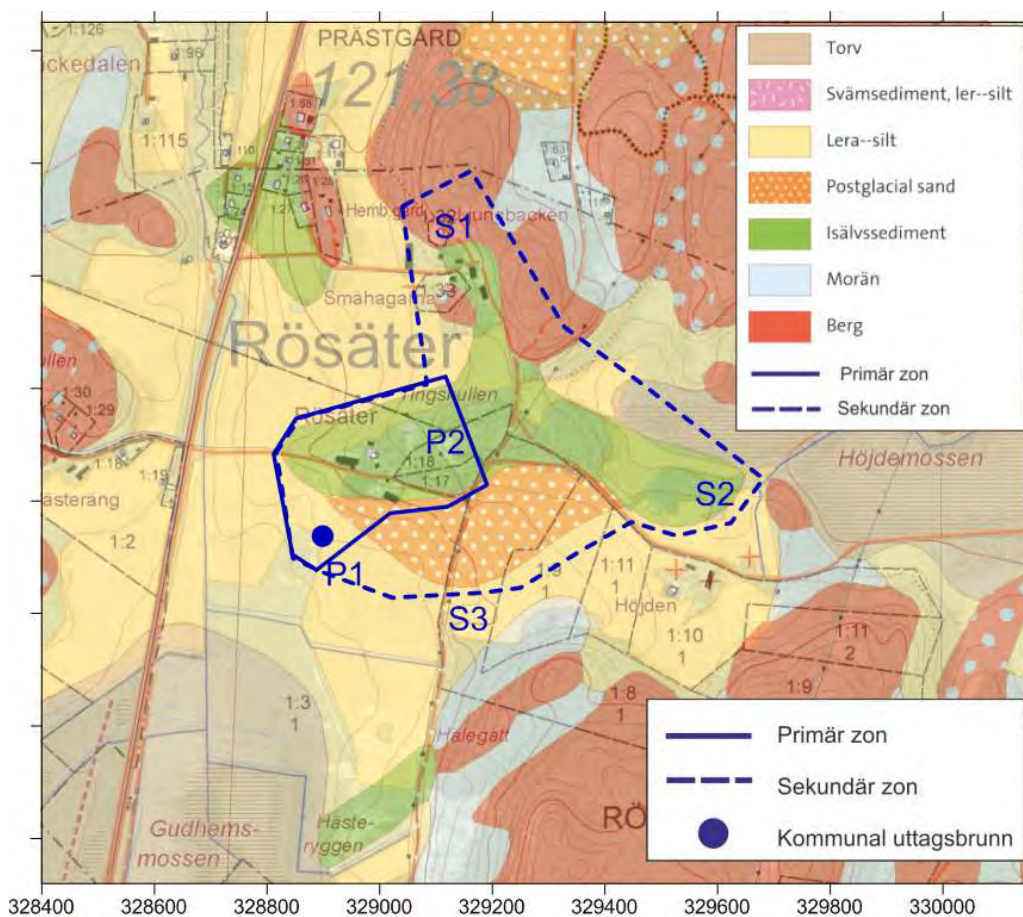
Figur 3. Förslag till skyddszoner. Gränserna är inritade på fastighetskartan med geokartan överlagrad.

9.4.3 Platsspecifika motiv

I följande punktlista redogörs för platsspecifika motiv för gränsdragningen enligt numrering i Figur 4.

22 (25)

TEKNISKT UNDERLAG
2018-03-07/UPPDATERAD 2021-02-12
KONCEPT
RÖSÄTER VSO

Figur 4. Föreslagen utbredning av vattenskyddsområde för Rösäter vattentäkt. Numreringen hänvisar till motivering i text.

- P1 Övre delen av lagerföljden kring uttagsbrunnen består av ca 6 meter skyddande lera. Avståndet till gränsen kortas därför ned till 50 meter.
- P2 Nybildningen sker till övervägande del i isälvsavlagringen. Gränsen mot öster läggs på toppen av Tingskullen vilket innebär att nybildningsarean är något större (0,08 km²) än den beräknade arean på 0,05 km².
- S1 Gränsen utsträcks mot norr så att hela isälvsavlagringen omfattas av sekundär zon. Gränsen i bergen går på ytvattendelaren.
- S2 Gränsen utsträcks mot öster så att hela isälvsavlagringen omfattas av sekundär zon.
- S3 Gränsen utsträcks mot söder så att både området med isälvsavlagring samt området med svallmaterial omfattas.

10 Bakgrund till valda skyddsföreskrifter

Lagstiftning, Naturvårdsverket, EU, Boverket, SGU, Livsmedelsverket, Miljömålskommittén, Färgelanda kommun och många andra anser att vattenskyddet långsiktigt måste förbättras. Att införa vattenskyddsområde och skyddsföreskrifter enligt miljöbalken är ett av många verktyg för att uppnå detta.

Syftena är att:

- Informera om det allmänt gällande lagkrav på aktsamhet och allmän hänsyn.
- Specificera krav på aktsamhet i form av skyddsföreskrifter inom just detta vattenskyddsområde.
- Bibehålla eller förbättra vattenkvaliteten och minska risken för förorening.
- Identifiera olika intressen som vill använda mark och vatten.
- Använda mark och vatten på bästa sätt.

10.1 Skyddsföreskrifternas syfte och funktion

Syftet med skyddsföreskrifterna och deras tillämpning är att säkerställa att påverkan eller risk för påverkan på Rösätters vattentäkt inte uppstår så att vattnet efter normalt reningsförfarande kan användas för dricksvattenförsörjning. Skyddsföreskrifterna är såväl föreskrivande som informerande. Dessa två funktioner gör att syftet med skyddsföreskrifterna uppnås. Utformningen av skyddsföreskrifterna har därför anpassats till dessa funktioner.

10.2 Skyddsföreskrifternas restriktionsnivå

10.2.1 Generella krav

För att åstadkomma ett tillfredsställande skydd för vattentäkten, föreslås skyddsföreskrifter enligt *bilaga 1*.

Skydd av vattentäkter regleras i stort genom Miljöbalken (*SFS 1998:808, 7 kap*). Naturvårdsverket ger anvisningar för skydd av ytvattentäkter i "Naturvårdsverkets handbok för vattenskyddsområden" samt de allmänna råden NFS 2003:16. För såväl yt- som grundvattentäkter beaktas även EU:s ramdirektiv för vatten. Enligt EU:s ramdirektiv är det övergripande syftet att se till att en "god ekologisk vattenstatus" uppnås och bibehålls. Målet är även att förebygga försämring av vattnet även om vattnet idag har god kvalitet.

10.2.2 Restriktionsnivå

Kommunens miljöpolitiska ambition bedöms ansluta till miljöbalkens nivå och skyddsföreskrifterna grundar sig därför i princip på "normalbestämmelserna" enligt NFS 2003:16 med anpassning till lokala förhållanden. Skyddsföreskrifterna beaktar befintliga risker, men de ska även vara framåtsyftande och föreskriver därför även om verksamheter som inte är aktuella idag. Föreskrifterna baseras på normalbestämmelserna enligt NFS 2003:16.

24 (25)

TEKNISKT UNDERLAG
2018-03-07/UPPDATERAD 2021-02-12
KONCEPT
RÖSÄTER VSO

8.2.3 Anpassningen av vattenskyddsföreskrifterna till riskbedömningen

Riskbedömningen visar att risknivån inom tillrinningsområdet är mycket liten. Skyddsföreskrifterna behöver därför inte anpassas till riskbedömningen utan baseras på NFS 2003:16.

ANSÖKAN OM FASTSTÄLLANDE AV VATTENSKYDDSSOMRÅDEN OCH SKYDDSFÖRESKRIFTER FÖR GRUNDVATTENTÄKTER I FÄRGELANDA KOMMUN

2018-03-14, UPPDATERAD 2021-05-20

1 Ansökan

1.1 Fastställande av vattenskyddsområden

Färgelanda Vatten AB ansöker om att Kommunfullmäktige i Färgelanda kommun med stöd av 7 kap. 21 § miljöbalken ska fastställa vattenskyddsområden för fyra grundvattentäkter (FVAB beslut: protokoll nr 3 för styrelsemöte 2018-03-23, § 6; med komplettering protokoll nr 1 för styrelsemöte 2021-02-18, § 6).

De vattentäkter som berörs är:

- Gatersbyn 2 grundvattentäkt
- Rådanefors grundvattentäkt
- Rösäter grundvattentäkt
- Stigen grundvattentäkt

Gatersbyn 2 grundvattentäkt är belägen på fastigheten Gatersbyn 1:106 i Färgelanda och ägs av Färgelanda Vatten. Till täkten finns ingen vattendom. Vattenskyddsområdet för Gatersbyn 2 grundvattentäkt benämns *Gatersbyn Vattenskyddsområde*.

Rådanefors grundvattentäkt är belägen på fastigheten Mellområdene 1:8 och ägs av Färgelanda Vatten. Till täkten finns en vattendom från Vänersborgs Tingsrätt, Miljödomstolen dom i mål nr M 175-99, daterad 2000-06-09. Vattenskyddsområdet för Rådanefors grundvattentäkt benämns *Rådanefors Vattenskyddsområde*.

Rösäter grundvattentäkt är belägen på fastigheten Rösäter 1:3 och ägs av Färgelanda Vatten. Till täkten finns ett tillstånd enligt miljöbalken för brunn och uttag av grundvatten från Vänersborgs Tingsrätt, Miljödomstolen dom i mål nr M 3851-04, daterad 2005-03-22. Vattenskyddsområdet för Rösäter grundvattentäkt benämns *Rösäter Vattenskyddsområde*.

Stigen grundvattentäkt är belägen på fastigheten Stigen 1:70 och ägs av Färgelanda Vatten. Till täkten finns ingen vattendom. Vattenskyddsområdet för Stigen grundvattentäkt benämns *Stigen Vattenskyddsområde*.

Omfattningen av respektive vattenskyddsområde framgår av kartor bilagda tekniskt underlag för respektive täkt.

1.2 Fastställande av vattenskyddsföreskrifter

Färgelanda Vatten AB ansöker om att Kommunfullmäktige i Färgelanda kommun med stöd av 7 kap. 22 § miljöbalken ska fastställa vattenskyddsföreskrifter för fyra grundvattentäkter (FVAB beslut: protokoll nr 3 för styrelsemöte 2018-03-23, § 6; med komplettering protokoll nr 1 för styrelsemöte 2021-02-18, § 6). De vattentäkter som berörs är:

- Gatersbyn 2 grundvattentäkt
- Rådanefors grundvattentäkt
- Rösäter grundvattentäkt
- Stigen grundvattentäkt

Vattenskyddsföreskrifterna finns bilagda tekniskt underlag för respektive täkt.

2 Syfte och motiv för ansökan

Färgelanda Vatten AB har som uppdrag att bereda och distribuera dricksvatten med hög och jämn kvalitet till Färgelanda kommuns VA-abonnenter. För detta ändamål utnyttjar bolaget nio allmänna vattentäkter inom kommunen.

Färgelanda Vatten försörjer ca 75 % av Färgelanda kommuns invånare med dricksvatten. För att det ska vara möjligt krävs god tillgång till råvatten av hög kvalitet. Färgelanda Vatten har med sina nio grundvattentäkter en förmåga att leverera dricksvatten av hög kvalitet, även med minimalt med beredning vilket är en stor ekonomisk fördel. Färgelanda Vatten är därför måna om att råvattenkvaliteten bibehålls på detta sätt både långsiktigt och kortsiktigt, varför man verkar för ett ökat skydd av dricksvattentäkterna. Genom inrättande av vattenskyddsområde med tillhörande vattenskyddsföreskrifter och efterföljande arbete värnar man inte bara råvattnets kvalitet utan det innebär också att kommunen får en bättre framförhållning inför kommande utmaningar till följd av bland annat klimatförändringar.

Syften och motiv i detalj för respektive vattenskyddsområde och vattenskyddsföreskrifter framgår av de tekniska underlagen och förslagen till skyddsföreskrifter.

3 Beslutsunderlag

I beslutsunderlaget finns de tekniska underlagen som ligger till grund för avgränsningen av vattenskyddsområdena och föreslagna vattenskyddsföreskrifter. Beslutsunderlaget utgörs av fyra fristående tekniska underlag (ett för respektive vattentäkt) samt samrådsredogörelse.

3.1 Tekniska underlag

- Tekniskt underlag med förslag till vattenskyddsområde och skyddsföreskrifter för Gatersbyn 2 grundvattentäkt i Färgelanda kommun, 2018-03-07, uppdaterat 2021-02-12
- Tekniskt underlag med förslag till vattenskyddsområde och skyddsföreskrifter för Rådanefors grundvattentäkt i Färgelanda kommun, 2018-03-07, uppdaterat 2021-02-12

- Tekniskt underlag med förslag till vattenskyddsområde och skyddsföreskrifter för Rösäter grundvattentäkt i Färgelanda kommun, 2018-03-07, uppdaterat 2021-02-12
- Tekniskt underlag med förslag till vattenskyddsområde och skyddsföreskrifter för Stigen grundvattentäkt i Färgelanda kommun, 2018-03-07, uppdaterat 2021-02-12

3.2 FVAB:s yttrande

- Yttrande med bemötanden från FVAB över berörda synpunkter som inkommit till kommunen vid kommunens föreläggande till berörda om att yttra sig i ärendet, 2021-02-19

3.3 Samrådsredogörelse

- Samrådsredogörelse, samråd med myndigheter och sakägare, 2018-03-07

BILAGOR

4 st. tekniska underlag med bilagorna vattenskyddsområde och vattenskyddsföreskrifter för vardera täkt, enligt 3.1 ovan.

FVAB:s yttrande över inkomna synpunkter enligt 3.2 ovan.

Samrådsredogörelse enligt 3.3 ovan.

FVAB protokoll nr 3 för styrelsemöte 2018-03-23, § 6; med komplettering protokoll nr 1 för styrelsemöte 2021-02-18, § 6.

Handläggare:
Madelene Ahl
Tfn: 0522-63 88 04

Protokoll nr 1 för styrelsemöte 2021-02-18 – Färgelanda Vatten AB

Tid: Torsdag 18 februari 2021, kl 09,00-10.40 samt 13.00-13.40

Plats: Digitalt via Teams

Närvarande ledamöter:

Ann-Marie Jacobsson (C), ordförande
Rune Månsson (S) ersätter Peter Höög (S), under punkt 1-9
Peter Höög (S), vice ordförande deltar under punkt 10-16
Håkan Melin (C)
Bengt Svedberg (M)
Bernt Johansson (L)
Urban Henriksson (S)
Sven Selstam (C) ersätter Karl-Erik Segersax (SD), under punkt 1-9
Owe Quick (SD) ersätter Karl-Erik Segersax (SD), under punkt 10-16

Närvarande suppleanter:

Sven Selstam (C), suppleant under punkt 10-16
Suzanna Sandberg (C)
Hans-Göran Palmqvist (M), deltar under punkt 10-16
Rune Månsson (S), suppleant under punkt 10-16

Närvarande lekmannarevisor/suppleant:

Eivor Johansson (C)

Närvarande tjänstemän:

Peter Johansson, VD
Susanne Thorén, ekonomichef
Madelene Ahl, administratör
Jeanette Strömberg, ekonom (deltar under §6)
Roger Larsson, controller (deltar under §6)
Katarina Bjelke, abonmenthandläggare (deltar under §6)

§ 1 Mötet öppnas av Ann-Marie Jacobsson

§ 2 Upprop förrättas

§ 3 Dagordningen godkändes

§ 4 Protokollet justeras av Bengt Svedberg

Handläggare:
Madelene Ahl
Tfn: 0522-63 88 04

§ 5 Föregående protokoll godkänns**§ 6 Gemensam information**

- Kommande styrelsemöten 2021
- Affärsplan 2021
- Redovisning projekt
- Översiktlig redovisning, alla bolags årsredovisning
- Översyn taxemodeller
- Uppdrags- bevakningslista – Styrelse
- Styrande dokument

§ 7 Beslut – Faktureringspolicy för Färgelanda Vatten AB**Beslutsunderlag**

Faktureringspolicy för Färgelanda Vatten AB, Dnr 2021/029

Styrelsen beslutar

att godkänna Faktureringspolicy för Färgelanda Vatten AB

§ 8 Beslut – Styrkort 2020**Beslutsunderlag**

Uppföljning av styrkort 2020, Dnr 2017/276

Styrelsen beslutar

att godkänna uppföljning av styrkort 2020

§ 9 Beslut – Fastställelse av Årsredovisning 2020 för Färgelanda vatten AB**Beslutsunderlag**

Årsredovisning 2020 för Färgelanda Vatten AB, Dnr 2019/202

Styrelsen beslutar

att godkänna föreliggande Årsredovisning för Färgelanda Vatten AB

§ 10 Beslut – Yttrande och justeringar i ansökan om att inrätta vattenskyddsområden, Färgelanda**Beslutsunderlag**

Yttrande över inkomna synpunkter
Vattenskyddsområden och vattenföreskrifter

Handläggare:
Madelene Ahl
Tfn: 0522-63 88 04

Styrelsen beslutar

att godkänna handlingarna för komplettering i FVAB's ansökan till kommunfullmäktige om inrättande av vattenskyddsområden i Färgelanda kommun.

§ 11 Beslut – Rådanefors Avloppsreningsverk

Färgelanda Vattens styrelse har på arbetsmöte, 20210211, fått 4 olika förslag föredragna, hur situationen i Rådanefors kan åtgärdas. Styrelsen förordar alternativ 4 vilket innebär att ett nytt reningsverk installeras i befintlig byggnad som renoveras.

Beslutsunderlag

Minnesanteckningar från arbetsmöte 2021-02-11
Beslut KS 20210127

Styrelsen beslutar

att redovisa till kommunstyrelsen i Färgelanda, Västvattens utredning, om hur avloppsreningen i Rådanefors kan lösas.

att uppdra åt VD, att skriva en tjänsteskrivelse angående Rådanefors reningsverk, som beslutas av Färgelanda Vatten ABs presidie och skickas med detta beslut till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige.

att uppdra VD att fortsätta förberedande arbete.

I det fall att Färgelanda kommun beslutar att FVAB ska överta ansvaret för avloppsreningen i Rådanefors.

att föreslå kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta om att gå vidare av styrelsen föreslagen lösning på avloppsreningen i Rådanefors, samt att taxepåverkan på ca: 1,3 % tas ut av taxekollektivet genom ökad brukningstaxa från år 2022.

att föreslå kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta om att utöka inestående års investeringsbudget med 3,1 miljoner kronor.

att föreslå kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige att ansvaret för avloppsreningsverket går över till Färgelanda Vatten AB först när det nya/renoverade verket är klart.

att uppdra åt VD, med ekonomichef som ersättare att under år 2021 för företagets räkning nyupplåna, dvs öka företagets skulder under nämnda period, med totalt 3,1 miljoner kronor.

Handläggare:
Madelene Ahl
Tfn: 0522-63 88 04

§ 12 Information

§ 13 Information från VD

§ 14 Styrelseutvärdering

Ordförande, föredrog resultatet av den styrelseutvärdering som är genomförd under februari 2021.

§ 15 Övriga frågor

§ 16 Mötet avslutas

Digital justering

Ann-Marie Jacobsson (ordförande)

Digital justering

Bengt Svedberg (justerare)

Digital justering

Madelene Ahl (sekreterare)

Handläggare:
Carina Sjöstrand
Tfn: 0522-63 88 04

Protokoll nr 3 för styrelsemöte 2018-03-23 – Färgelanda Vatten AB

Tid: Fredag 23 mars 2017, kl 09,00
Plats: Färgelanda. Centrumhusets konferenssal

Närvarande:

Kent Carlsson (s), ordförande
Karl-Erik Segersax (kd) ersätter Ann-Marie Jacobsson (c), vice ordförande
Lennart Hansson (c)
Tomas Andersson (m)
Peter Höög (s)
Rune Månsson (s)
Magnus Fröberg (s)

Närvarande suppleanter:

Ingo Asplund (L)
Urban Henriksson (s)

Närvarande tjänstemän:

Tony Grantz
Jerker Hansson
Marianne Erlandson

- § 1 Mötet öppnas av Kent Carlsson**
- § 2 Upprop förrättas**
- § 3 Dagordningen godkändes**
- § 4 Peter Höög utses att justera protokollet**
- § 5 Föregående protokoll, nr 2, 2018-02-23, godkänns**

Handläggare:
Carina Sjöstrand
Tfn: 0522-63 88 04

§ 6 Beslut – Ansökan om att inrätta vattenskyddsområden, Färgelanda kommun

Beslutsunderlag
Ansökan, 2018-03-14, Dnr 2017/044

Styrelsen beslutar

att godkänna handlingarna för ansökan om inrättande av vattenskyddsområden, Färgelanda kommun

att föreslå kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige att inrättar vattenskyddsområden, Färgelanda kommun.

§ 7 Delegationsbeslut

§ 8 Information
- Projektblad. Renovering av Färgelanda V-torn, tryckstegring, Dnr 2018/074

§ 9 Information från VD
- Investeringspolicy
- Fortsatt arbete efter ny taxa
- Obetalda fakturor

§ 10 Information – Västvatten
- Personal
- Lokaler

§ 11 Strategiska frågor

§ 12 Kurser
- Styrelsegemensam heldag 14 maj, Åh Stiftsgård, Ljungskile
- Vattenstämma i Helsingborg 22-23 maj

§ 16 Övriga frågor

§ 17 Kommande sammanträden 2018

24:e maj kl 09,15	Lokal: Centrumhusets konferenssal
20:e september kl 09,15	Lokal: Centrumhusets konferenssal
18:e oktober kl 09,15	Lokal: Centrumhusets konferenssal

Årsstämma

23:e mars kl 11,00 ca Lokal: Centrumhusets konferenssal

Handläggare:
Carina Sjöstrand
Tfn: 0522-63 88 04

§ 18 Mötet avslutas

Kent Carlsson (ordförande)

Peter Höög (justerare)

Marianne Erlandson, VD (sekreterare/justerare)

SAMRÅDSREDOGÖRELSE

UPPDRAG Färgelanda VSO	UPPDRAGSLEDARE Kristina Haglund	DATUM 2018-03-07
UPPDRAGSNUMMER 13002491	UPPRÄTTAD AV Kristina Haglund	

Samrådsredogörelse för samråd med sakägare och remissinstanser om vattenskyddsområde och skyddsföreskrifter för Färgelanda vattenskyddsområden i Färgelanda kommun

Bakgrund

För att trygga vattenförsörjningen för de invånare i Färgelanda kommun som är anslutna till kommunens dricksvattenförsörjning har vattenskyddsområden skapats för de fyra vattentäkterna Rösäter, Stigen, Rådanefors och Gatersbyn. Sedan tidigare finns vattenskyddsområden upprättade för Vallaredalen, Håvesten 1 och 2, Håbyn och Högsäter.

Västvatten har på uppdrag av Färgelanda Vatten drivit arbetet och har genomfört ett första samråd med informationsutskick till samtliga fastighetsägare inom områdena. Fastighetsägare, allmänheten, verksamhetsutövare och myndigheter har inbjudits att lämna sina synpunkter på förslagen. Färgelanda Vatten har sedan för avsikt att skicka förslagen till Färgelandas kommunfullmäktige för fastställande av vattenskyddsområdena.

Processen har pågått under flera år av olika anledningar. Västvatten anser att nu liggande förslag har starkt stöd i de senaste årens genomförda utredningar och karteringar kring vattentäkterna. Underlagen har uppdaterats allteftersom och avstämning har skett med SGU men även med Länsstyrelsen i omgångar.

Tidigt samråd med Länsstyrelsen, SGU och Dalslands miljökontor

Tidigt samråd med Länsstyrelsen, SGU och Dalslands miljökontor genomfördes under våren 2016. Myndigheternas synpunkter beaktades och arbetades in i underlaget före samrådet. En del av Länsstyrelsens synpunkter arbetades inte in i förslaget och motiven till detta sammanställdes i ett PM daterat 2016-09-12, se Bilaga 6.

Samråd med berörda

Inbjudan till fastighetsägare

Inbjudan till samråd skickades i november 2016 till alla fastighetsägare (Bilaga 1) inom de föreslagna vattenskyddsområdena Rösäter, Stigen, Rådanefors och Gatersbyn. Inbjudan innehöll information om följande:

- Namn och kontaktuppgifter till ansvarig tjänsteman på Västvatten
- Information om hur man fick tillgång till mer information
- Tid och plats för informationsmöten
- Angiven sista dag för att lämna skriftliga synpunkter

Därutöver innehöll utskicket ett informationsblad om respektive vattenskyddsområde. Utskicket redovisas i Bilaga 2.

Myndigheter och branschorganisationer

Berörda myndigheter och branschorganisationer (se Bilaga 3) har fått e-post med inbjudan att delta på samrådet och lämna yttrande. Inbjudan innehöll information om följande:

- Namn och kontaktuppgifter till ansvarig tjänsteman på Västvatten
- Information om hur man fick tillgång till mer information
- Angiven sista dag för att lämna skriftliga synpunkter

Information på Västvattens hemsida

Information om samrådet anslogs på Västvattens hemsida (november-december 2016) där även aktuella dokument kunde laddas ner.

Tidningsannonser

Samrådet annonserades i Bohuslänningen, Ttela och Dalslänningen den 8 november 2016. Annonsen innehöll följande information:

- Namn och kontaktuppgifter till ansvarig tjänsteman på Västvatten
- Information om hur man fick tillgång till mer information

Informationsmöten

Två olika informationsmöten hölls under processen med möjlighet att ställa frågor till en representant från Västvatten och vid ett tillfälle även representanter från Dalslands miljökontor och Sweco.

Informationsmöten hölls i Färgelandas centrumhus 5 och 7 december 2016 kl. 18.00 - 20.00

Västvattens representant uppmanade samtliga närvarande att skicka in yttranden för att få fram sina synpunkter officiellt.

2 (5)

SAMRÅDSREDOGÖRELSE
FEL! HITTAR INTE REFERENSKÄLLA.

Utställning

En utställning om alla fyra vattenskyddsområdena fanns i Centrumhuset i Färgelanda under perioden 8 november – 21 december 2016.

Inkomna synpunkter

Synpunkter skulle vara Västvatten tillhanda senast 21 december 2016.

Under samrådsperioden inkom 12 olika yttranden, se Bilaga 4. Inkomna synpunkter har sammanställts och skriftligen bemötts, se bilaga 5.

- Bilaga 5: Sammanfattning av yttranden samt Västvattens bemötanden
 - Bilaga 5A: Sammanfattning av generella yttranden för samtliga vattenskyddsområden.
 - Bilaga 5B: Specifika yttranden för Rösäter vattenskyddsområde
 - Bilaga 5C: Specifika yttranden för Stigen vattenskyddsområde
 - Bilaga 5D: Specifika yttranden för Rådanefors vattenskyddsområde
 - Bilaga 5E: Specifika yttranden för Gatersbyn vattenskyddsområde

Berörda som lämnat synpunkter får den skriftliga sammanställningen av synpunkterna och bemötandet samt det nya förslaget till skyddsföreskrifter tillsänt i de fall adressen har angivits.

Ställningstagande

De synpunkter som framställts inom ramen för samråd med berörda sakägare samt i myndighetssamråd har medfört mindre revideringar i Tekniska underlagen. Några av skyddsföreskrifterna har reviderats efter inkomna synpunkter. Revideringarna gäller samtliga vattenskyddsområden. Den primära zonen i Gatersbyn 2 samt den sekundära zonen i Rösäter och Rådanefors har förändrats något. Samtliga 21 revideringar listas nedan, med hänvisning till yttrande.

Nr	Revidering / Komplettering	Ursprung	Avser
1	Föreskriften 4§ Fordonstvätt ändras till att fordonstvätt är förbjudet i primär zon och sekundär zon	Dalslands miljö- och energinämnd	Rösäter, Stigen, Rådanefors och Gatersbyn
2	Föreskrift §17A Anläggning för lagring och utvinning av energi och kyla tas bort	Dalslands miljö- och energinämnd	Rösäter, Stigen, Rådanefors och Gatersbyn
3	Ändra namnet "Dalslands miljönämnd" till "kommunala nämnden för miljöfrågor i Färgelanda kommun"	Dalslands miljö- och energinämnd	Rösäter, Stigen, Rådanefors och Gatersbyn
4	Föreskrift 3§ Miljöfarliga kemiska produkter. Förtydliga att större mängder innebär 25 L.	LRF	Rösäter, Stigen, Rådanefors
5	Föreskrift 6§ Växtnäringsämnen: 6A§ tas bort.	LRF	Rösäter, Stigen, Rådanefors och Gatersbyn
6	Föreskrift 6§ Växtnäringsämnen: 6C och D§ slås ihop till en paragraf. Ändra från att spridning ska vara förbjudet i primär zon till att spridning av naturgödsel inte får ske utan tillstånd. Benämningen stallgödsel utgår och ersätts med ordet naturgödsel.	LRF	Rösäter, Stigen, Rådanefors och Gatersbyn
7	Föreskrift 7§ Djurhållning ändras till "nyetablering av djurhållning med lantbruksdjur får ej ske utan anmälan" samt ingen anmälningsplikt i sekundär zon.	LRF	Rösäter, Stigen, Rådanefors och Gatersbyn
8	Föreskrift §18 Anläggningar för uttag av vatten. I den primära zonen får nyetablering ej ske utan tillstånd.	LRF	Rösäter
9	Information om avrinningen i områdena har hämtats från vattenbalansberäkningar för år 1981-201 (SMHI vattenwebb).	Länsstyreslen i Västra Götalands län	Rösäter, Stigen, Rådanefors och Gatersbyn
10	Föreskrift 2§ Petroleumprodukter revideras till "Undantag gäller befintlig lagring som har sekundärt skydd".	Länsstyreslen i Västra Götalands län	Rösäter, Stigen, Rådanefors och Gatersbyn
11	"Hälso- och miljöfarliga produkter" ändras till "Miljöfarliga kemiska produkter" i ordlistan.	Länsstyreslen i Västra Götalands län	Rösäter, Stigen, Rådanefors och Gatersbyn
12	Föreskrift 16C§ Jord och berg. Ändra "med" till "av" i undantaget.	Länsstyreslen i Västra Götalands län	Rösäter, Stigen, Rådanefors och Gatersbyn
13	Lägga till begreppet "grot" i föreskrift § 10 Timmer samt i Bilaga A (definitioner av begrepp)till skydds föreskrifterna	Skogsstyrelsen	Rösäter, Stigen, Rådanefors och Gatersbyn
14	Ändra den primära och sekundära zonens västliga gräns så att den sammanfaller i samma linje.	LRF	Rösäter
15	s 20 i TU för Rösäter (kapitel 9.3.4). Ändra meningen "Hela isälvsavlagringen vid Tingskullen.." till "Hela isälvsavlagringen vid Tingskullen som går i dagen..."	Länsstyreslen i Västra Götalands län	Rösäter
16	Ändra den sekundära zonens gräns så att den går i strandlinjen.	Länsstyreslen i Västra Götalands län	Rådanefors
17	Föreskrift 6C§ spridning av stallgödsel. Lägga till "Undantag gäller för den hantering som motsvarar årlig skötsel av privat tomtmark"	Jan och Barbara Sandell	Rösäter, Stigen, Rådanefors och Gatersbyn
18	Ändra fastighetsuppgifter under kapitel 2.2. Rätt fastighetsbeteckning är Gatersbyn 1:106	SGU	Gatersbyn 2
19	Ändra vattenuttaget till 100 m ³ /dygn vilket ändrar storleken på den primära zonen.	SGU	Gatersbyn 2
20	Ändra uppgifterna angående IAC avseende antal anställda och vilken produktion som bedrivs	IAC	Gatersbyn 2

Bilagor

- Bilaga 1 Inbudna fastighetsägare
- Bilaga 2 Utskick vid samrådet, samtliga informationsblad
- Bilaga 3 Inbudna myndigheter och branschorganisationer
- Bilaga 4 Samtliga inkomna yttranden
- Bilaga 5 Sammanfattning av yttranden samt Västvattens bemötande
 - 5a Sammanfattning av generella yttranden för samtliga vattenskyddsområden.
 - 5b Specifika yttranden för Rösäter vattenskyddsområde
 - 5c Specifika yttranden för Stigen vattenskyddsområde
 - 5d Specifika yttranden för Rådanefors vattenskyddsområde
 - 5e Specifika yttranden för Gatersbyn vattenskyddsområde
- Bilaga 6 Kommentar till Länsstyrelsens yttrande, daterat 2016-09-12

Sändlista fastighetsägare Rösäter

Fastighetsbeteckning	Namn	Adress	
Rösäter 1:33	Anders Johansson	RÖSÄTER SMÅHAGARNA	458 70 HÖGSÄTER
Rösäter 1:32	Hans Johansson	RÖSÄTER SMÅHAGARNA	458 70 HÖGSÄTER
Rösäter 1:8	Henry Jan Arne Jansson	RÖSÄTER 24, HÖJDEN	458 97 HÖGSÄTER
	Ingela Johansson	RÖSÄTER SMÅHAGARNA	458 70 HÖGSÄTER
Rösäter 1:3	Maj Britt Johansson	RÖSÄTER 21	458 97 HÖGSÄTER
	Ria Crystal Tiwari Johansson	RÖSÄTER SMÅHAGARNA	458 70 HÖGSÄTER
	Ulf Jonasson	Arrendatorsvägen 5	458 70 HÖGSÄTER

Sändlista fastighetsägare Stigen

Fastighetsbete	Namn	Adress	
Stigen 2:40	Solvig Birgitta Gustafsson	STIGEN SOLLID 2	458 94 STIGEN
Stigen 2:67	Laureta Shala	FÄRGAREVÄGEN 4	458 94 STIGEN
Stigen 2:84	Adela Karlsson	FÄRGAREVÄGEN 8	458 94 STIGEN
	Andreas Johansson	FÄRGAREVÄGEN 8	458 94 STIGEN
Stigen 11:8	Gunnar Sigvard Hilding Zackrisson	FÄRGAREVÄGEN 5	458 94 STIGEN
	Inger Marianne Zackrisson	FÄRGAREVÄGEN 5	458 94 STIGEN
Stigen 2:83	Clas Göran Larsson	FÄRGAREVÄGEN 6	458 94 STIGEN
Stigen 6:6	S-klädsel Sune Johansson AB	STAMPVÄGEN 2	458 94 STIGEN
Stigen 2:75	Ovidijus Pokvytis	KALLKÄLLEVÄGEN 1	458 94 STIGEN
Stigen 4:28	VALBOHEM AB	ALLHEMSV 5	458 80 FÄRGELANDA
Stigen 1:63	Siv Näslund	SKOLBACKEN 6	458 94 STIGEN
Stigen 1:74	Stigens Friskola AB	c/o KATARINA BÄCKDAHL ELF, FÖLEN 7	458 93 FÄRGELANDA
Stigen 2:52	Maino Anna-Greta Svensson	STIGEVIVÄGEN 18	458 94 STIGEN
Stigen 2:68	Inger Lise och Jan Roger Storhaug	TJERNLÖKKA 23	3920 PORSGRUNN, NORGE
Stigen 2:104	Inga-Britt Matilda Stigen	KARLAVÄGEN 6 LGH 1601	114 24 STOCKHOLM
Stigen 4:2	Susan Gren	STIGEVIVÄGEN 16 B, MARIEDAL	458 94 STIGEN
Stigen 2:54	Birgitta Badh och Bo Jonsson	SÖDERGATAN 1 B LGH 1004	462 34 VÄNERSBORG
Stigen 2:38	Christer Bernlo	STENERYR RÖSE 5	458 97 HÖGSÄTER
	Tobias Bernlo	VÄSTRA STIGEN 4	458 93 FÄRGELANDA
Stigen 11:6	Lena Margareta och Hans Åke Evert Hansson	STIGEVIVÄGEN 14 B	458 94 STIGEN
Stigen 2:76	Aina Berit Linnea Karlsson	HERRGÅRDSVÄGEN 7	458 94 STIGEN
Stigen 1:69>1	FOLKE STIGENS STIFT	c/o SÖDERBLOM, BERGSVÄGEN 10	458 32 FÄRGELANDA
ED 1:11	Roger Zakariasson	ED BJÖRKUDDEN 1	458 93 FÄRGELANDA
ED 1:16	Per Berglund	ED NÄSET	458 93 FÄRGELANDA
Stigen 11:5	Emma May Ruth and Julia Mary	Exstowe, Exton	GB - EX30PP Exeter, Devon, Storbritannien
Stigen 2:53	Stig Johansson	STIGEVIVÄGEN 20	458 94 STIGEN
Stigen 11:9	Cecilia Gran och Ted Overland	FÄRGAREVÄGEN 3	458 94 STIGEN

Sändlista fastighetsägare Rådanevors

Fastighetsbeteckning	Namn	Adress	
Mellanområde 1:15	Karla och Frank Worch	Friedrich-v.Schiller-Strasse 38	D-63505 LANGENSELBOLD, TYSKLAND
Mellanområde 1:16	Kent Ove Jönsson	RÅDANEFORS NÄSBERGET 7	458 93 FÄRGELANDA
Mellanområde 1:13	Bengt Robert Bertil Fyhr	RÅDANEFORS NÄSBERGET 4	458 93 FÄRGELANDA
Mellanområde 1:38	Jan Olov Öhman	MELLOMRÅDANE GÅRD	458 93 FÄRGELANDA
Mellanområde 1:14	Marguerite och Ronny Karlsson	RÅDANEFORS NÄSBERGET 5	458 93 FÄRGELANDA
Mellanområde 1:17	Barbara och Jan Olof Sandell	RÅDANEFORS NÄSBERGET 8	458 93 FÄRGELANDA

Sändlista fastighetsägare Gatersbyn

Namn	Fastighetsnamn	Adress	Postnumm	Postort
Bror Arne Tommy Johansson	GATERSBYN 1:22	GATERSBYVÄGEN 7	458 30	FÄRGELANDA
Maria Martinsson	GATERSBYN 1:40	VATTENTORNSVÄGEN 5	458 30	FÄRGELANDA
Cristoffer Roos	GATERSBYN 1:93	VATTENTORNSVÄGEN 6	458 30	FÄRGELANDA
Annica Emanuelsson	GATERSBYN 1:59	STIGSVÄGEN 13	458 30	FÄRGELANDA
Gun Mona Lisbeth Johansson	GATERSBYN 1:22	GATERSBYVÄGEN 7	458 30	FÄRGELANDA
Tobias Friberg	GATERSBYN 1:13	STIGSVÄGEN 18	458 30	FÄRGELANDA
Artur Alfred Valter Olssons dödsbo	GATERSBYN 1:28	THORSONS VÄG 6	458 30	FÄRGELANDA
Linn Maria Andersson	GATERSBYN 1:13	STIGSVÄGEN 18	458 30	FÄRGELANDA
Karl Ove Gustav Axelsson	GATERSBYN 1:48	STIGSVÄGEN 11	458 30	FÄRGELANDA
Peter Jansson	GATERSBYN 1:123	STIGSVÄGEN 10	458 30	FÄRGELANDA
Glenn Kvist	GATERSBYN 1:46	PARKVÄGEN 2	458 30	FÄRGELANDA
Gun-Britt Eriksson	GATERSBYN 1:44	GATERSBYVÄGEN 16	458 30	FÄRGELANDA
Henrik Johansson	GATERSBYN 1:87	PARKVÄGEN 3	458 30	FÄRGELANDA
Ebbe Johansson	GATERSBYN 1:53	TORBJÖRNERÖD 11	455 96	HEDEKAS
Birgit Johansson	GATERSBYN 1:53	STIGSVÄGEN 16	458 30	FÄRGELANDA
Karl Gustaf Skall	GATERSBYN 1:114	PARKVÄGEN 5	458 30	FÄRGELANDA
Linus Larsson	GATERSBYN 1:52	STIGSVÄGEN 9	458 30	FÄRGELANDA
Sven Arne Svensson	GATERSBYN 1:44	GATERSBYVÄGEN 16	458 30	FÄRGELANDA
Charlotta Johansson	GATERSBYN 1:52	STIGSVÄGEN 9	458 30	FÄRGELANDA
Mikael Vesala	GATERSBYN 1:49	CENTRUMVÄGEN 18 LGH 1101	458 30	FÄRGELANDA
SÖDRA VALBO HEMBYGDSFÖRENING	GATERSBYN 1:7			
Enis Ceman	GATERSBYN 1:23	c/o ERIS CEMAN;THORSONS VÄG 10	458 30	FÄRGELANDA
Karin Bergendal	GATERSBYN 1:60	PARKVÄGEN 4	458 30	FÄRGELANDA
Stefan Larsson	GATERSBYN 1:121	HÖGSÄTERS BÖN 7	458 96	HÖGSÄTER
FÄRGELANDA MASKINSCHAKT AB	ASSARBYN 1:19	BOX 116	458 22	FÄRGELANDA
Erik Gunnar Bernhardsson	GATERSBYN 1:31	LJUNGSBERGSGATAN 13	662 36	ÅMÅL
Törner Johannesson	GATERSBYN 1:60	PARKVÄGEN 4	458 30	FÄRGELANDA
International Automotive Components Group Sweden AB	ASSARBYN 1:15	GAMLA SÖRREDSVÄGEN 25	405 31	GÖTEBORG
Karin Jansson	GATERSBYN 1:123	STIGSVÄGEN 10	458 30	FÄRGELANDA
Bror Arne Tommy Johansson	GATERSBYN 1:21	GATERSBYVÄGEN 7	458 30	FÄRGELANDA
Jan Peter Göran Lignell	GATERSBYN 1:26	STIGSVÄGEN 17	458 30	FÄRGELANDA
Lisa Wendel	GATERSBYN 1:93	VATTENTORNSVÄGEN 6	458 30	FÄRGELANDA
Inglis Viola Dahlgren	GATERSBYN 1:73	STIGSVÄGEN 7	458 30	FÄRGELANDA
Greta Olsson	GATERSBYN 1:28			
Marianne Karlsson	GATERSBYN 1:27	GATERSBYVÄGEN 5	458 30	FÄRGELANDA
Peppe Danielsson	GATERSBYN 1:115	VATTENTORNSVÄGEN 3	458 30	FÄRGELANDA
Maj-Britt Axelsson	GATERSBYN 1:48	STIGSVÄGEN 11	458 30	FÄRGELANDA
FÄRGELANDA MASKINSCHAKT AB	ASSARBYN 1:12	BOX 116	458 22	FÄRGELANDA
Marie Ebbesson	GATERSBYN 1:87	PARKVÄGEN 3	458 30	FÄRGELANDA
Magnus Olsson	GATERSBYN 1:35	SKARSJÖVÄGEN 3	459 32	LJUNGSKILE
Ingrid Sandahl	GATERSBYN 1:122	GATERSBYN HAGARNE	458 93	FÄRGELANDA
Gun Mona Lisbeth Johansson	GATERSBYN 1:21	GATERSBYVÄGEN 7	458 30	FÄRGELANDA
Ebbe Johansson	GATERSBYN 1:45	TORBJÖRNERÖD 11	455 96	HEDEKAS
Inga-Lill Kvist	GATERSBYN 1:46	PARKVÄGEN 2	458 30	FÄRGELANDA
Birgit Johansson	GATERSBYN 1:45	STIGSVÄGEN 16	458 30	FÄRGELANDA
Lena Danielsson	GATERSBYN 1:115	VATTENTORNSVÄGEN 3	458 30	FÄRGELANDA
Bengt Hansson	GATERSBYN 1:41	GATERSBYVÄGEN 14	458 30	FÄRGELANDA
Mats Ove Hällgren	GATERSBYN 1:59	STIGSVÄGEN 13	458 30	FÄRGELANDA
Kerstin Otrander	GATERSBYN 1:30	THORSONS VÄG 6	458 30	FÄRGELANDA

BREV

2016-11-04

Dnr VVAB 2016/59

HANDLÄGGARE:
VA-ingenjör Tony Grantz
TELEFON 0522-63 88 40
tony.grantz@vastvatten.se

Förnamn Efternamn
Adress
Postadress

Samråd om dricksvattenskydd Rösäter

Färgelanda Vatten AB skapar nu vattenskyddsområden med föreskrifter för att skydda vårt gemensamma dricksvatten. Området och föreskrifterna kan beröra din fastighet och din verksamhet.

Vi skulle därför vilja höra dina synpunkter på det förslag som tagits fram. I bilagda informationsblad framgår var du kan ta del av förslaget.

Lämna skriftliga synpunkter till Västvatten senast den 21 december 2016.

Med vänlig hälsning

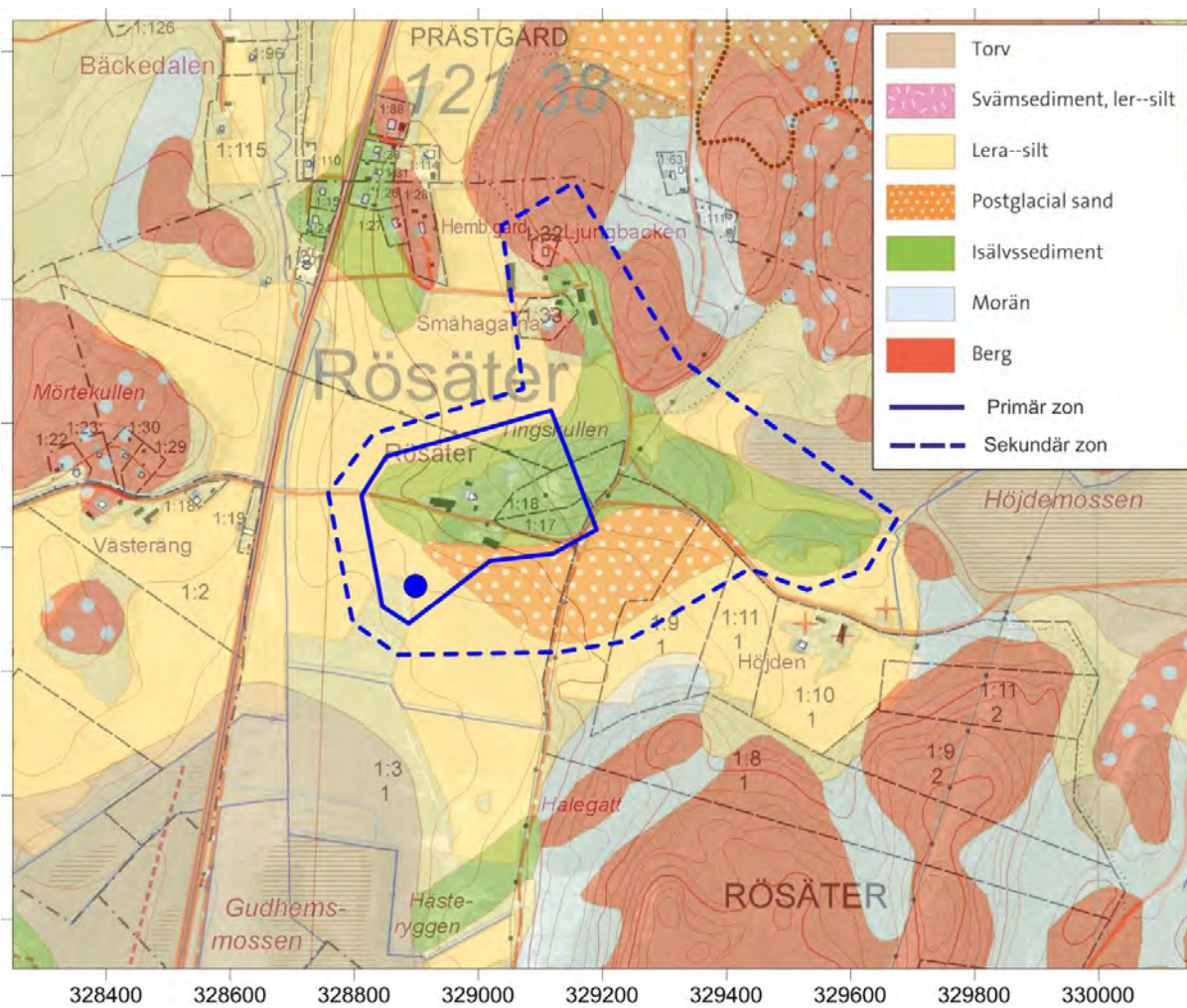
VÄSTVATTEN AB på uppdrag av Färgelanda Vatten AB

Tony Grantz
VA-ingenjör

Rösäter vattentäkt

Skyddszoner

BREV

2016-11-04

Dnr VVAB 2016/59

HANDLÄGGARE:
VA-ingenjör Tony Grantz
TELEFON 0522-63 88 40
tony.grantz@vastvatten.se

Förnamn Efternamn
Adress
Postadress

Samråd om dricksvattenskydd Stigen

Färgelanda Vatten AB skapar nu vattenskyddsområden med föreskrifter för att skydda vårt gemensamma dricksvatten. Området och föreskrifterna kan beröra din fastighet och din verksamhet.

Vi skulle därför vilja höra dina synpunkter på det förslag som tagits fram. I bilagda informationsblad framgår var du kan ta del av förslaget.

Lämna skriftliga synpunkter till Västvatten senast den 21 december 2016.

Med vänlig hälsning

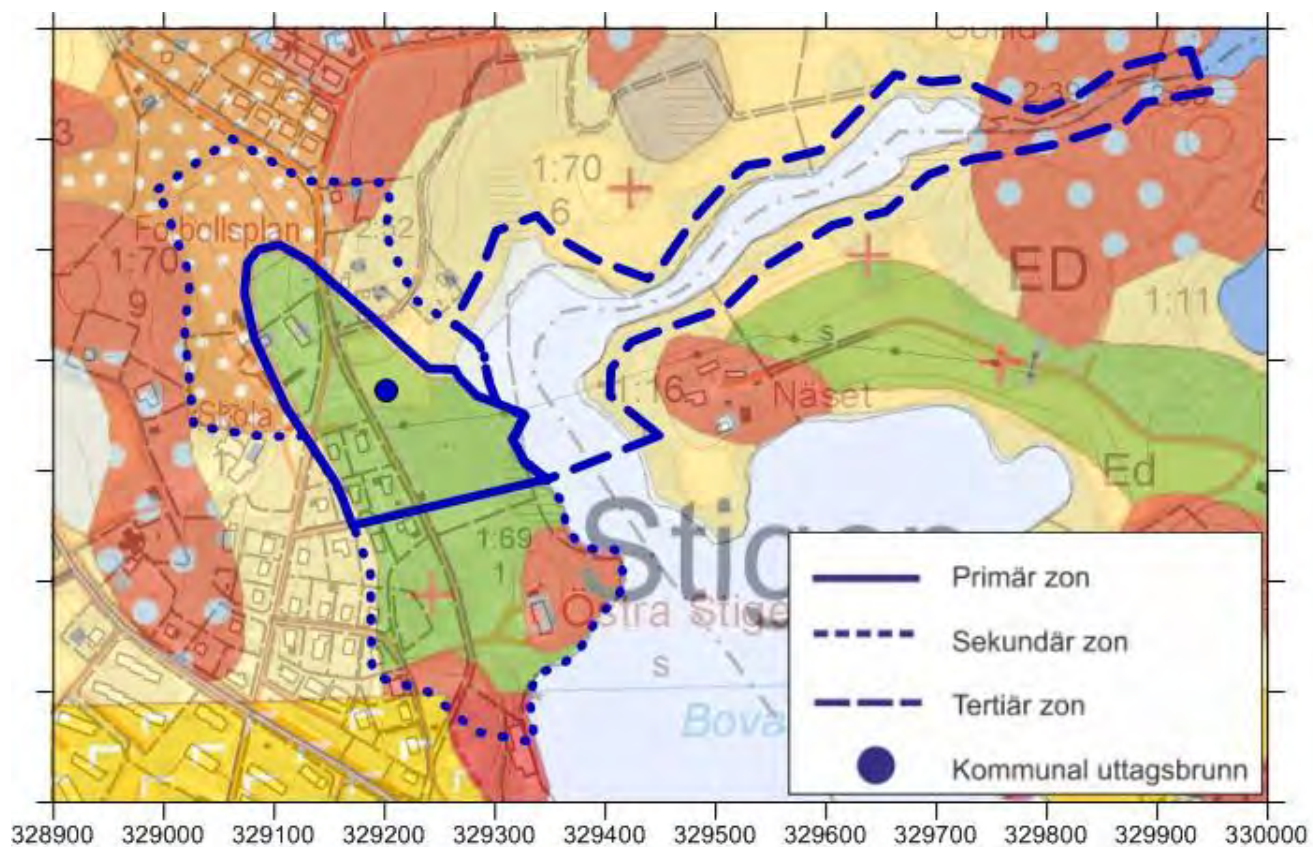
VÄSTVATTEN AB på uppdrag av Färgelanda Vatten AB

Tony Grantz
VA-ingenjör

Stigen vattentäkt

Skyddszoner

BREV

2016-11-04

Dnr VVAB 2016/59

HANDLÄGGARE:
VA-ingenjör Tony Grantz
TELEFON 0522-63 88 40
tony.grantz@vastvatten.se

Förnamn Efternamn
Adress
Postadress

Samråd om dricksvattenskydd Rådanefors

Färgelanda Vatten AB skapar nu vattenskyddsområden med föreskrifter för att skydda vårt gemensamma dricksvatten. Området och föreskrifterna kan beröra din fastighet och din verksamhet.

Vi skulle därför vilja höra dina synpunkter på det förslag som tagits fram. I bilagda informationsblad framgår var du kan ta del av förslaget.

Lämna skriftliga synpunkter till Västvatten senast den 21 december 2016.

Med vänlig hälsning

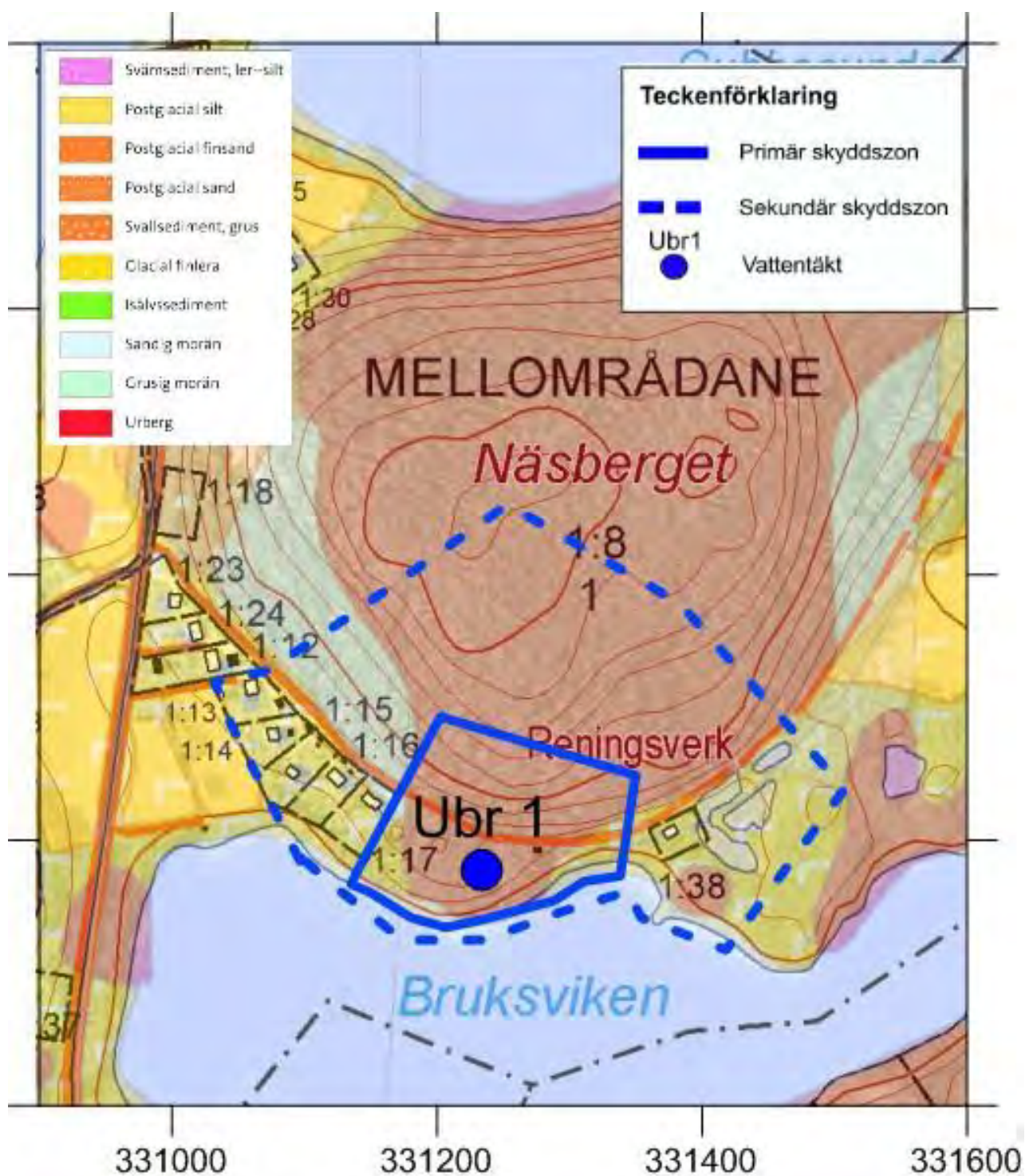
VÄSTVATTEN AB på uppdrag av Färgelanda Vatten AB

Tony Grantz
VA-ingenjör

Rådanefors vattentäkt

Skyddszoner

BREV

2016-11-04

Dnr VVAB 2016/59

HANDLÄGGARE:
VA-ingenjör Tony Grantz
TELEFON 0522-63 88 40
tony.grantz@vastvatten.se

Förnamn Efternamn
Adress
Postadress

Samråd om dricksvattenskydd Gatersbyn

Färgelanda Vatten AB skapar nu vattenskyddsområden med föreskrifter för att skydda vårt gemensamma dricksvatten. Området och föreskrifterna kan beröra din fastighet och din verksamhet.

Vi skulle därför vilja höra dina synpunkter på det förslag som tagits fram. I bilagda informationsblad framgår var du kan ta del av förslaget.

Lämna skriftliga synpunkter till Västvatten senast den 21 december 2016.

Med vänlig hälsning

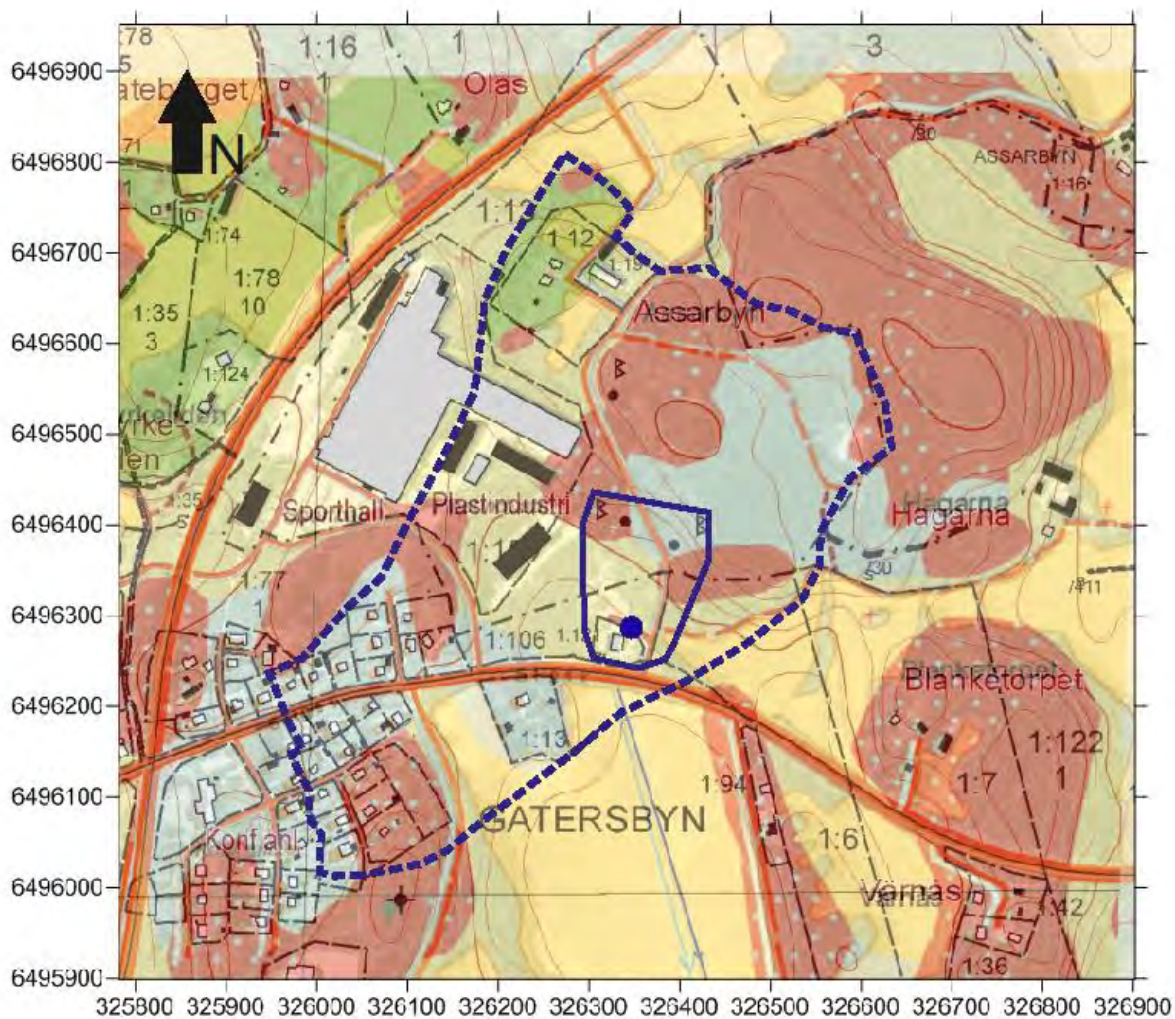
VÄSTVATTEN AB på uppdrag av Färgelanda Vatten AB

Tony Grantz
VA-ingenjör

Gatersbyn 2

Skydds zoner

Teckenförklaring

- Primär skyddszon
- Sekundär skyddszon
- Vattentäkt

Sändlista

samråd vattenskyddsområden Färgelanda 7 november-21 december 2016

Myndigheter

Trafikverket	trafikverket@trafikverket.se
Havs- och vattenmyndigheten	havochvatten@havochvatten.se
Länsstyrelsen	vastragotaland@lansstyrelsen.se
Skogsstyrelsen	skogsstyrelsen@skogsstyrelsen.se
Norra Älvsborgs Räddningstjänstförbund	info@brand112.se
Färgelanda kommun	kommun@fargelanda.se
Dalslands miljökontor	kansli@miljo.dalsland.se
	jan.sandell@miljo.dalsland.se
	britt-marie.mether@miljo.dalsland.se
	lisa.frohm@miljo.dalsland.se
	anna.sanengen@miljo.dalsland.se
SGU	sgu@sgu.se
SGI	sgi@swedgeo.se
MSB	registrator@msb.se
Boverket	registraturen@boverket.se
Jordbruksverket	jordbruksverket@jordbruksverket.se
Lantmäteriet	lantmateriet@lm.se
Vattenfall eldistribution	https://www.vattenfalleldistribution.se/foretag/kundservice/kontakta-oss/kontaktformular/
Skanova	natcenter@skanova.se

Branschorganisationer

LRF Västra Götaland	lrf.vastragotaland@lrf.se
LRF Färgelanda (ordförande)	arne.langstrom@gmail.com
LRF Färgelanda (miljö&vattenvårdsansvarig)	christer.jansson@lrf.se
LRF Färgelanda-Torp	arne.langstrom@gmail.com
LRF Högsäter-Rännelanda (ordförande)	nils.skallsjo@gmail.com
Villaägarnas riksförbund	info@villaagarna.se
Villaägarnas riksförbund - Region väst	region.vast@villaagarna.se
Hushållningssällskapet	vast@hushallningssallskapet.se
Naturskyddsföreningen	remisser@naturskyddsforeningen.se
Naturskyddsföreningen Väst	kansli.vast@naturskyddsforeningen.se
Naturskyddsföreningen Norra Älvsborg	b.ingvar.andersson@telia.com
Naturskyddsföreningen Färgelanda	barbara.sandell@naturskyddsforeningen.se

Sammanträdesdatum

2016-12-15

DMN § 99 Dnr 2016/1650/NAT

Samråd om vattenskyddsområden och skydds- föreskrifter för fyra allmänna grundvattentäkter i Färgelanda kommun -Yttrande

Inledning

Västvatten inbjuder berörda myndigheter och organisationer till samråd om förslagen till vattenskydd för de allmänna vattentäkterna Stigen, Rösäter (reservvattentäkt för Högsätters samhälle), Gatersbyn (en av flera vattentäkter i Färgelanda samhälle) och Rådanefors . Förslagen finns på Västvattens hemsida www.vastvatten.se. Synpunkter ska lämnas senast den 21 december 2016.

Sedan tidigare finns det vattenskyddsområden för de övriga 5 allmänna vattentäkterna i kommunen: Håbyn och Håvesten 1 och 2 i Färgelanda, Högsäter huvudvattentäkt samt Vallaredalen i Ödeborg. Efter remissen har kommunfullmäktige i Färgelanda kommun för avsikt att fastställa vattenskyddsområden och skyddföreskrifter.

Miljökontorets

Synpunkter på föreslagna föreskrifter (gäller alla fyra områdena):

Petroleumprodukter (2§)

Det blir viktigt att informera de som bor och är verksamma inom skyddsområdena att de inte får hantera mer än 25 liter petroleumprodukter utan tillstånd. Avstämning bör ske med räddningstjänstens regler, eventuellt godkänner de förvaring upp till 100 liter.

Fordonstvätt (4§)

Miljökontoret anser att det är bättre att ha förbud mot att använda miljöskadliga medel inom primär och sekundär skyddszon. Biltvätt bör istället ske i tvätthall som är avsedd för detta. En ytterligare fördel är att administration med tillståndsplikt undviks. Det blir viktigt med information till berörda.

Timmer mm (10§)

Det finns en otydlighet i vad som menas med en "överstigande en avverkningssäsong". Vid handläggning av avverkningsärenden inom vattenskyddsområden så förelägger miljökontoret om försiktighetsmått och där tidsbegränsas eventuella upplag av skogsprodukter. Normalt ligger inte timret kvar mer än några veckor efter avverkning.

Justerandes sign

Uttragsbestyrkande

Sammanträdesdatum

2016-12-15

Lagring och utvinning av värme m.m. (17§)

Beträffande förslaget 17A så kan det noteras att det redan råder anmälningsskyldighet på värmepumpar enligt miljöbalken så de flesta borde redan ha anmälts och finnas i miljökontorets register. Dessa bör inte behöva anmäla igen. Det är dessutom rättsligt tveksamt om det överhuvudtaget går att ställa ett sådant retroaktivt krav.

Uttag av vatten (18§)

Det finns troligen ett begränsat antal egna brunnar inom vattenskyddsområdena. Viktigt att information ges om vad som gäller inom vattenskyddsområdena.

Allmänna bestämmelser (§19)

-Från och med 1 januari 2017 byter Dalslands miljönämnd namn till Dalslands miljö- och energinämnd och förvaltningen till Dalslands miljö- och energikontor.

Beredning:

Presidium 2016-12-01

Miljöchefs förslag till beslut

Dalslands miljönämnds beslut

Nämnden beslutar att avge nedanstående yttrande:

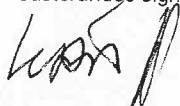
Gatersbyn

Vattenskyddsintresset står i konflikt med de påverkande verksamheter som finns inom föreslaget vattenskyddsområde (väg 173, bilverkstad, industri m.m.). Ur denna aspekt är vattentäkstens lokalisering inte lämplig. Täkten anges vara reservvattentäkt med begränsad kapacitet. Det är viktigt att kommunen är medveten om att bildande av vattenskyddsområde kan innebära krav på extra skyddsåtgärder för befintliga verksamheter. Förslaget till föreskrifter innebär också ett förbud mot anläggande av bergvärmepump för ett inte obetydligt antal fastigheter.

Stigen

Vattentäkten är den enda för Stigens samhälle. Skyddsvärdet är mycket stort. Reservvatten saknas, men anges i handlingarna kunna ordnas genom att förbindelse ordnas mellan Stigen och Färgelanda, men i dagsläget uppges sådan vattenledning ej planeras. Om ledning läggs så kan Stigens vattentäkt även vara reserv för Färgelanda samhälle. På så sätt skulle ömsesidig nytta uppnås. Miljökontoret anser därför att Färgelanda kommun och Västvatten bör ordna en dricksvattenledning mellan Färgelanda och Stigen. Enligt uppgift från kommunen planeras nu för en gång- och cykelväg mellan Stigen och Färgelanda, vilket bör vara ett lämpligt tillfälle att även ordna med en dricksvattenledning för framtida behov.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum

2016-12-15

Rösäter

Vattentäkten är reservvattentäkt till Högsäters huvudvattentäkt. Risknivån bedöms som mycket låg. Det är positivt att risken från väg 172 bedöms vara liten och ej behöver ingå i skyddsområdet. Miljökontoret tillstyrker förslaget.

Rådanefors

Vattentäkten är den enda för Rådanefors. Täkten togs i drift 2002 har god kapacitet och försörjer för närvarande endast 17 hushåll och 1 verksamhet. Reservvatten ombesörjs genom att dricksvatten kan transporteras i tankar till Rådanefors vid behov.

Beträffande riskerna för vattentäkten så framgår av handlingarna att i en av de avloppsdammar som ingår i kommunens avloppsreningsanläggning, vilken ligger nära vattentäkten, "finns en risk att spillvatten infiltrerar ned i berget och kan påverka grundvattenkvaliteten". Miljökontoret rekommenderar att kompletterande mikrobiologisk provtagning bör övervägas (t.ex. virus). Vidare står i remitterade materialet att "för att helt eliminera risken för påverkan bör dammarna vara helt täta eller avvecklas". Som åtgärd anges följande, "genom att utföra aktiv tillsyn inom vattenskyddsområdet med tillräcklig frekvens bör bedömda risker kunna elimineras".

Miljökontoret anser inte att detta är tillräckligt beträffande risken från avloppsreningsanläggningen. Eftersom avloppsreningen sedan ett antal år utförs av en privat aktör, enligt ett alternativt behandlingskoncept, så bör kommunen istället, tillsammans med Västvatten, ta ställning till om detta ska fortsätta eller om kommunen/Västvatten ska återta driften av reningsverket och dammarna avvecklas. Den i handlingarna nämnda risken för att spillvatten kan infiltrera ned i berget och påverka grundvattenkvaliteten, kan innebära krav på extra skyddsåtgärder för avloppsreningsanläggningen.

Paragrafen anses omedelbart justerad

Expedieras:

tony.grantz@vastvatten.se

kommun@fargelanda.se

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

2016-09-08

Färgelanda kommun
Cecilia Trolin

VA strategi -Färgelanda kommun

LRFs kommungrupp i Färgelanda vill lämna följande synpunkter på kommunens nya VA strategi i de delar vi anser det behövs förändring/komplettering:

Slam och kretslopp

Tyvärr blir aldrig slammet/toalettavfallet renare än det som konsumenten stoppar i munnen eller häller i toastolen.

Vi får ständig ny kunskap om olika risker med slamspridning. Joakim Larsson, professor i miljöfarmakologi och Christina Greko, SVA skrev en artikel i läkartidningen, <http://www.lakartidningen.se/Klinik-och-vetenskap/Klinisk-oversikt/2014/04/Bra-lakemedel-pa-fel-plats-kan-paverka-naturen-och-ge-resistens/> där de just pekar på risker med slam på åkermark och antibiotikaresistens. Nyligen har också farhågor med mikroplast i slammet lyfts upp där vi ni vet att mikroplaster kan påverka mikrolivet i matjorden, man har bla konstaterat att det påverkar dagmask <http://sverigesradio.se/sida/artikel.aspx?programid=406&artikel=6438742>

KEMI har, som ansvarig myndighet för miljömålet giftfri miljö, uttryckt att den anser att det föreligger en konflikt mellan spridning av avloppsslam och nämnda miljömål. Studier som analyserat effekterna av spridning av avloppsslam visar att det inte går att undvika risken för ackumulering av tungmetaller, läkemedelsrester eller mikroplast i åkermarken. En avgörande princip för LRF i kretsloppsfrågan är "rent in - rent ut" och att kretsloppet inte leder till någon negativ påverkan för marken, grödan, djurlivet eller omkringliggande vattenmiljöer. Ansvaret för att ta fram säkra och giftfria kretslopp ska tydligt ligga på de som förorenar avloppsvatten samt de som ansvarar för slammet/toalettavfallet. **Det är därför viktigt att kommunen redogör för hur hanteringen av slam och toalettavfall ska gå till för att säkra en kretsloppslösning för återföring av fosfor men som också undviker risker med tungmetaller, läkemedelsrester och mikroplaster, antingen i strategin eller i kommande VA plan.**

Skydd av dricksvattentäkter

LRFs kommungrupp vill vara tydlig med att kommunen behöver överväga noggrant var eventuella dricksvattenuttag ska ske. För de verksamheter och markägare som kommer att hamna inom ett vattenskyddsområde innebär stora kostnader och inskränkningar i fastigheten. Fastighetsvärdet kan kraftigt urholkas om man hamnar under ett sådant områdesskydd. Det är inte rimligt att enskilda ska bära denna kostnad och därför måste vattenkollektivet betala ersättning för dessa intrång. Utredningen om ersättning vid rådhetsinskränkningar (SOU 2013:59) drar bl.a. slutsatsen att PPP(förorenaren betalar) inte är tillämplig i många fall och att det finns skäl att behandla inskränkningar vid vattenskyddsområden på samma sätt som inskränkningar vid naturreservat. Även administrativa merkostnader som åläggs markägare/brukare som hamnar inom ett vattenskyddsområde bör betalas av vattenkollektivet. Kommunen bör i första hand titta på samverkan med andra kommuner för att koppla ihop varandras vattennät för att säkerställa framtida vattenförsörjning.

Enskilda avlopp

När det gäller kraven på enskilda avlopp i strategin bör det finnas en flexibilitet i det enskilda fallet för att ge möjlighet till kostnadseffektiva lösningar. När vi har tagit del av Dalslands miljönämnds nyligen antagna ”Riktlinjer för enskilda avloppsanordningar” så framkommer det att man förordar en viss teknisk lösning. Det kan vara rimligt vid nybyggnation men för befintliga anläggningar kan detta bli mycket kostsamt i förhållande till nyttan. Dalslands miljökontor hänvisar angående kostnaden att detta få avgöras i domstol.

Vi tycker detta är ett något konfrontativt förhållningssätt där tillsynsmyndigheten vill testa lagstiftningens gränser. Är det tex rimligt att en fastighetsägare åläggs en kretsloppslösning om dennes befintliga anläggning går att modifiera med fosforfilter för en tiondel av kostnaden? Det finns exempel på fastighetsägare (bla Örebro) som inte har fått lån till en avloppsanläggningen och kan tvingas flytta från fastigheten.

Falkenbergs kommun har försökt driva krav på kretsloppsanpassade avloppsanläggningar men förlorade i miljööverdomstolen. Om man läser domen (MÖD M 11550-14) så har mark och miljödomstolen i Vänersborg gjort följande klarläggande:

”Vad först gäller synpunkten att anläggningen skulle vara oförenlig med det nationella miljömålet ”ingen övergödning” vill domstolen framhålla – med utgångspunkten att miljömålet gäller för ett större sammanhang – att avloppsanläggningar som uppfyller kraven för hög skyddsnivå får anses väl förenliga med nämnda miljömål.”

Med anledning av detta ser vi det som svårt att kommunen ställer mer långtgående krav än de som gäller för hög skyddsnivå, oavsett teknisk lösning. LRFs kommungrupp i Färgelanda tycker inte det är lämpligt att förorda en viss teknisk lösning så som Dalslands miljönämnd har gjort. Dels så kan den snart bli omodern, dels kan det onödigt dyrt för enskilda fastighetsägare.

Det finns många intressanta tekniska lösningar på gång för att få en ren produkt för återföring till lantbruket, såsom att förbränna, förgasa eller torka avloppsslam som minskar spridningen av organiska miljögifter som läkemedelsrester och antibiotikaresistenta bakterier. Det finns även en utveckling inom teknik som utöver fosforåterföring även kan generera biokol som kan bidra till ökad kolhalt i åkermarken vilket ju är positivt ur klimatsynpunkt.

Vi tycker också det är viktigt att kommunen satsar på rådgivning till fastighetsägare då frågan om enskilda avlopp är mycket svår för den enskilde fastighetsägaren.

Dagvatten

Vi vill i detta sammanhang lyfta fram vikten av och skyligheten att teckna avtal med markägare och dikningsföretag i de fall dagvatten leds ut i diken/markavvattning som leder till ett förändrat flöde och en förändrad belastning på vattenanläggningen. Lagen med särskilda bestämmelser om vattenverksamhet anger att den som påverkar någon annan eller utnyttjar redan befintliga anläggningar skall ta del i kostnadsansvaret för anläggningen. Dagvattenhantering medför ofta att befintliga system påverkas negativt från dräneringssynpunkt genom högre belastning som orsakar högre vattennivåer i marken dvs dräneringen fungerar tidvis sämre vilket leder till högre miljöbelastning.

Kommunens detaljplaner, VA-planer och dagvattenplaner måste utförligt beskriva flödesviktade utsläppsvärden samt de hydrologiska, ekonomiska och juridiska förutsättningarna för ökad avledning av avloppsvatten till ett dike, som förvaltas av enskilda markägare eller ett dikningsföretag.

REMISSYTTRANDE

4(4)
615

Dnr dnr

2016-09-08

Med vänlig hälsning

Arne Långström
Ordförande LRF kommungrupp Färgelanda

2016-12-21

Västvatten
Tony Grantz

LRF Västra Götaland/Färgelanda kommungrupp har tagit del av förslaget till skyddsföreskrifter för vattenskyddsområden i Stigen, Rösäter, Rådanefors och Gatersbyn inom Färgelanda kommun om vill lämna följande synpunkter.

LRF anser att det är viktigt att skydda dricksvattentäkter. I de allra flesta fall så är vattenkvaliteten god vilket visar att den lagstiftning som finns och den hänsyn som den enskilde visar räcker mycket långt. Västvatten har tagit fram förslag till skyddsföreskrifter som kan innebära en hel del ökad byråkrati, och vissa fall mycket långtgående inskränkningar på fastigheter och med sänkta fastighetsvärden som följd. Förslaget har brister i riskvärdering och framförallt görs ingen analys av hur långt man kommer med befintlig lagstiftning. I skyddsföreskrifter ska man som långt som möjligt undvika dubbelregleringar för att undvika otydlighet och svårigheter att förhålla sig till regelverket. Vi anser här att skyddsföreskrifterna behöver en kraftig omarbetning. För en verksamhetsutövare tillkommer här 29 nya regler som man måste förhålla sig till. Historien visar att i de här täkterna klarar huvudmannen med befintlig lagstiftning att producera ett dricksvatten utan anmärkning. Är denna regelhysteri verkligen rimligt?

Fastställande av skyddsföreskrifter är en viktig process eftersom berörda sakägare får leva med föreskrifterna under verksamhetens fortsatta existens. Det är därför av oerhörd vikt att föreskrifterna blir förutsägbara, transparenta och väl avvägda utifrån de lokala förutsättningarna som råder på platsen. Vi motsätter oss därför att det i underlaget står att föreskrifterna skulle vara "normalföreskrifter". Det är för det första fel då handboken om skydd av dricksvattentäkter tydligt anger att skyddet ska anpassas efter de lokala förutsättningarna. Också i den nyligen avslutade drickvattenutredningen bekräfts att det är det förhållningsätt som ska fortsätta att gälla. För det andra kan vi konstatera att de föreslagna föreskrifterna är mycket mer långtgående än "normalföreskrifterna". De är också mer långtgående än de föreskrifter som Västvatten har haft ute på remiss i Munkedals kommun. Vid en genomläsning går det inte att se några avgörande skillnader i de faktiska förutsättningarna i Munkedal och Färgelanda. Föreskrifterna för vattentäkterna i Färgelanda innebär i vissa delar ett brukandeförbud vilket är en oerhörd långtgående inskränkning. Samtidigt som dessa föreskrifter innebär långtgående krav för

enskilda verksamhetsutövare, så bedriver Västvatten 2 av anläggningarna olagligt då man saknar vattendom för vattenuttaget. Rimligtvis borde en vattendom fastställas först innan långgående krav på fastighetsägare fastställs i föreskrifter.

Om föreslagna skyddsföreskrifter kvarstår innebär det att åkermarken inte går att bruka på ett hållbart sätt i primär zon. Huvudmannen behöver då betala ersättning till berörda markägare.

Ersättningsfrågan rörande inskränkningar i pågående markanvändning har varit föremål för en utredning (Ersättning vid rådighetsinskränkningar SOU 2013:59) Slutsatserna gällande vattenskyddsområden var bla

- Åtgärder vidtas i stor utsträckning i rent förebyggande syfte, dvs utan att någon förorening konstaterats.
- Skyddsnivån är mycket hög och leder till långtgående krav.
- Det är inte bara frågan om att vidta åtgärder mot verksamheter som utgör en faktisk risk, utan även mot verksamheter som utgör en potentiell risk.
- Bestämmelserna syftar i första hand till att bevara ett vattenområde, inte till att begränsa en pågående miljöskada.
- PPP är många gånger inte alls tillämplig i dessa fall.
- Det finns skäl att behandla inskränkningar vid vattenskyddsområde på samma sätt som inskränkningar vid naturreservat

Tillstånd

Vår uppfattning är att tillståndsansökningar för verksamhetsutövare som finns inom skyddsområdet ska vara kostnadsfria. De som råkar få sin verksamhet inom ett kommunalt vattenskyddsområde får ta på sig ett stort åtagande jämfört med andra verksamhetsutövare som inte råkar ha sin verksamhet inom vattenskyddsområde. Det vore därför rimligt att kommunen inte tar ut några avgifter för dem som får ta ett extra samhällsansvar. Det skulle också skapa neutralitet mot verksamhetsutövare som ligger utanför skyddsområdet. Vara kommun har nyligen upprättat en policy där vattenkollektivet tar kostnaden för tillståndsansökningarna. Kommunens erfarenhet i Vara är att dessa pengar är småpengar i sammanhanget och man i stället ser det som en investering i ett gott samarbete med verksamhetsutövarna.

Konsekvensutredning saknas

För föreskrifter enligt detta beslut som meddelas med stöd av 7 kap. 30 § miljöbalken gäller bestämmelserna i förordningen (2007:1244) om

konsekvensutredning vid regelgivning. Föreskrifter enligt 7 kap. 30 § har karaktär av generell giltighet för allmänheten. Enligt 4 § denna förordning ska innan en myndighet beslutar föreskrifter eller allmänna råd, myndigheten så tidigt som möjligt utreda föreskrifternas eller de allmänna rådens kostnadsmässiga och andra konsekvenser i den omfattning som behövs i det enskilda fallet och dokumentera utredningen i en konsekvensutredning. Enligt 5 § får om en myndighet bedömer att det saknas skäl att genomföra en konsekvensutredning, myndigheten besluta föreskrifter eller allmänna råd utan att vidta de åtgärder som sägs i 4 §. En sådan bedömning ska dokumenteras.

Också i dricksvattenutredningen föreslås att kommunerna ska vara skyldiga att genomföra en konsekvensanalys.

LRF anser att detta snarast måste verkställas av Färgelanda kommun innan ytterligare steg tas i processen.

Avsaknad av vattendom

Stigen och Gatersbyn saknar vattendom vilket innebär att verksamheten är olaglig (MB 11kap § 9). Någon laglig prövning av täktens utformning, lokalisering mm inte är gjord. Kanske borde vattentäkten ligga på en annan plats för att för att minska motstående intressen eller att det är miljömässigt bättre med en annan placering. Det framstår som mycket arrogant mot berörda fastighetsägare att ställa långtgående krav med förbud på en rad åtgärder samtidigt som huvudmannen saknar tillstånd för sin vattenverksamhet. En rimlig ordning är därför att först inhämta en vattendom för anläggningen och sedan ta beslut om skyddsföreskrifter.

Skyddsområden

Det finns anledning att ifrågasätta indelningen av de olika zonerna för de olika vattentäkterna. I några vattentäkter finns mäktiga lerlager, tex i Rösäter. Här finns inte någon anledning att ha så omfattande skyddsföreskrifter eftersom det mäktiga lerlagret skyddar vattentäkten vilket också står i det tekniska underlaget. Det kan därför finnas anledning att skilja på dessa områden genom att skapa sekundär zon A och B. Detta tillvägagångsätt har Västvatten tillämpat tidigare i Munkedal. Överlag är det inga direkt djuplodande analyser över skyddsområdets avgränsning.

Särskilda synpunkter på vattentäkter

Rösäter: Det behöver utredas om Rösäters vattentäkt står i direkt kontakt med Högsäters grundvattentäkt.

Det är omotiverat med en tertiär skyddszon vid Stigens vso och den kan därför tas bort.

Synpunkter på skyddsföreskrifter

2 § Hantering av petroleumprodukter

I dagsläget finns ett flertal parallella och delvis överlappande regelverk som berör samma aktörer. Det finns en uppenbar risk för dubbelregleringar och otydligheter för dem som ska leva med regelverket. Dessa finns idag:

1. 14 kapitlet miljöbalken (1998:808) om kemiska produkter och biotekniska organismer med tillhörande förordningar
2. Naturvårdsverkets föreskrifter NFS 2003:24 om skydd mot mark- och vattenförorening vid lagring av brandfarliga vätskor
3. MSB:s föreskrifter (MSBFS 2011:8) om cisterner och rörledningar för brandfarliga vätskor

Här har kommunen ett stort ansvar för att samordna regelverket så att det blir praktiskt hanterbart för de verksamhetsutövare som berörs av bestämmelserna.

Vår uppfattning är att reglerna bör harmonisera med annan lagstiftning, som exempelvis reglerna kring ADR tankar. Dessa omfattar 450 l och vi tycker därför att gränsen för anmälan/tillståndsplikt bör ligga där i stället. Alternativt kan föreskriften överensstämma med krav om 250 l som gäller som förslag i Munkedal.

Miljöfarliga kemiska produkter

Det är otydligt när verksamhetsutövaren ska krävas på tillstånd

Bekämpningsmedel

Det är viktigt att tillståndsprövningen sker på ett korrekt sätt och att kommunen har kompetens på området för att kunna göra en rättvis bedömning av tillståndsansökan. Det är också av betydelse att tillstånden blir mångåriga för att minimera den administrativa bördan och att det ges förutsättningar för ett långsiktigt planerande för företagen. Om den tertiära zonen kvarstår i Stigen vso så anser vi inte att tillståndsplikt är nödvändig i denna zon. Det brukar i regel inte föreskrivas tillståndsplikt i tertiär zon för ytvattentäkter.

Växtnäringsämnen

Att förbjuda både stallgödsel och handelsgödsel i primär zon är en extremt långtgående och orimlig föreskrift. Föreskriften motverkar en hållbar markanvändning och bidrar ej till kretsloppslösningar.

Konsekvensen blir att marken inte går att bruka längre på ett hållbart sätt eftersom marken måste tillföras de växtnäringsämnen som man plockar bort från marken genom skörd. För markägaren blir åkerjorden värdelös.

Det finns inget stöd i det tekniska underlaget för så långtgående föreskrifter. I bla Rösäter så är det mäktiga lerlager på 4 m vilket gör att risken är liten för påverkan av grundvattnet. Detta visar sej också på de mätvärden som är gjorda på vattenkvalitén.

Om man tittar på risk för smittor så finns ett flertal barriärer som minskar risken. Det sker en inaktivering av eventuella smittor dels vid lagring, dels vid spridning då solen avdödar smittor, därefter i jorden och till sist i grundvattnet. HaV har nyligen angett 2-3 månaders rinntid som tillräckligt skyddsavstånd för infiltrationsanläggningar intill enskilda dricksvattentäkter. Det vore en rimlig tillämpning här också för att inte ge onödiga inskränkningar och samtidigt bidra till en hållbar markanvändning. I kombination med dessa barriärer utspädningseffekten och det faktum att campylobacter är lättrenade i ett vattenverk så utgör inte stallgödselspridning någon beaktansvärd risk för vattenkvalitén.

Att ha tillståndsplikt i sekundär ses får ses som onödigt med tanke på den omfattande lagstiftning som finns kring gödselspridning. Området i Färgelanda ligger inom nitratkänsligt område och lantbrukare har då att förhålla sig till ett omfattande regelverk när det gäller spridning av växtnäring.

En tillståndsprövning innebär en ökad administration både för verksamhetsutövare och kommun utan att uppnå något ytterligare skydd av vattentäkten. Dessutom är det så att ett bildande av vattenskyddsområde innebär ökande krav på tillsyn på verksamhetsutövarna.

Vi ser därför att det inte behöver vara någon ytterligare reglering av växtnäring inom vso:t då det redan finns ett skarpt regelverk för området.

Djurhållning

Vi ser denna reglering som omotiverad och skapar byråkrati helt i onödan. Det är oklart vilka risker Västvatten ser för grundvattentäkterna när det gäller djurhållningen. I den pågående processen i Munkedal har Västvatten delvis gjort en annan bedömning där man anger att nyetablering av djurhållning är anmälningspliktig i primär och sekundär zon A och ingen anmälan i sekundär zon B.

Slam

Har inga direkta synpunkter på föreskriften, men vi noterar att kommunen i sin VA policy vill skapa kretslopp genom att återföra toalettavfall till åkermark. Men här ser man produkten som så farlig att den inte ska vara tillåten i någon av skyddszonerna. Om produkten anses så riskfylld, ska den då spridas överhuvudtaget på åkermark?

Timmer mm

Föreskriften om lagring av timmer mm kan också utgå. Föreskriften är hämtat ur NV:s handbok om bildande av vattenskyddsområden. Vad som avses med föreskriften är att reglera stora timmerterminaler vid sågverk eller upplag vid stora stormar som Gudrun. Lagstiftningen har dock ändrats och i dag är sådana upplag tillståndspliktiga. Så här skriver HaV i rapporten Bättre rådlös än rådvill?:

Havs- och vattenmyndigheten bedömer mot bakgrund av både förändrad lagstiftning och teknikutveckling inom området att rådet fyller en begränsad funktion idag. Timmer lagras i allt mindre omfattning på stora terminaler och aldrig direkt i sjöar och vattendrag. Miljöskyddsaspekter till följd av upplag av större mängder timmer regleras i särskild ordning. Om en verksamhet lokaliseras inom ett vattenskyddsområde så bör särskild hänsyn kunna tas till platsens speciella känslighet i den sedvanliga prövningen avseende miljöfarlig verksamhet. Rådet bör kunna upphävas.

Avloppsanläggningar

Det är tveksamt att ha en föreskrift om tillståndsplikt i sekundär zon då detta redan gäller enligt ordinarie lagstiftning. Ur HaVs rapport 2014:25:

"Nödvändigheten av att ha ett krav på tillstånd enligt vattenskyddsföreskrifter för små avlopp är dock mer tveksam med tanke på att det redan handlar om en verksamhet som idag alltid är tillståndspliktig eller anmälningspliktig hos kommunernas miljönämnd"

9 § Energianläggningar

Vi ser det inte som motiverat med ett förbud mot jordvärme i primär zon. Energianläggningarna är utrustade med skydd mot större läckage, det kan i värsta fall handla om ca 5 liter som läcker ut ifrån en punkterad

köldbärarslang. Den köldbärarvätska som idag används nästan uteslutande är etanol. Konsekvensen av ett eller till och med flera liktidiga läckage bedömer vi som försumbar.

Det är också mycket långtgående att begära in anmälan från redan befintliga anläggningar som tar värmeenergi u jord, vatten eller berg. Dessa uppgifter borde kommunen redan ha eftersom den typen av anläggningar är anmälningspliktiga. Föreskriften bör utgå.

Utan att känna till förutsättningarna på plats så är förbudet mot att ny anläggning för uttag av vatten mycket långtgående. Det är också ganska provocerande med tanke på att kommunen tar ut vatten på två av anläggningarna utan ett giltigt tillstånd. Om det nu skulle vara så att det finns fastigheter med privat brunn så borde kommunen erbjuda förmånlig anslutning av vatten. Det skulle också kunna vara så att det kommunala uttaget av vatten skadar de fastigheter som ligger inom upptagningsområdet.

Med vänlig hälsning

Christer Jansson

Verksamhetsutvecklare

LRF Västra Sverige

Arne Långström

Ordförande

LRF Färgelanda kommungrupp

LÄNSSTYRELSEN
VÄSTRA GÖTALANDS LÄN

Vattenvårdsenheten
Roger Rudolfsson
010-224 48 59

Yttrande
2016-12-19

Diarienummer
513-37910-2016

Sida 3
1(3)

Västvatten AB
tony.grantz@vastvatten.se

Länsstyrelsens yttrande gällande förslag till vattenskyddsområde och skyddsföreskrifter för vattentäkterna Gatersbyn, Rådanefors, Rösäter och Stigen i Färgelanda kommun

Ärendebeskrivning

Förslag till vattenskyddsområden och skyddsföreskrifter för rubricerade vattentäkter inkom för samråd till länsstyrelsen 2016-11-07. Synpunkter skall lämnas senast 2016-12-21.

Samråd sker i enlighet med 25 § förordning (1998:1252) om områdeskydd enligt miljöbalken. Beslut om vattenskyddsområde med tillhörande vattenskyddsföreskrifter, enligt 7 kap. 21 och 22 §§ MB, kommer att fattas av kommunfullmäktige i Färgelanda kommun.

Länsstyrelsen har yttrat sig skriftligt i tidigt samrådsskede (2016-06-09). Bolaget har i vissa delar reviderat och kompletterat förslaget, samt i bifogat PM kommenterat vilka bedömningar som ligger till grund för varför vissa av länsstyrelsens synpunkter inte arbetats in i förslaget.

Synpunkter på det tekniska underlaget

För samtliga skyddsområden har den specifika avrinningen hämtats från ”SMHI runoff map för åren 1931-1960”. Det borde finnas uppgifter som baseras på senare tidsserier.

När det gäller vattentäkten Stigen fanns i tidigare förslag till skyddszoner en vis marginal till isälvsavlagringens utbredning på jordartskartan vilket länsstyrelsen fann positivt.

I underlaget för Rösäter vattentäkt står på sidan 20 följande ”Hela isälvsavlagringen vid tingskullen föreslås därför ligga inom ett primärt skyddsområde för att kunna omfattas av hårdare restriktioner”. Den primära zonen omfattar dock inte hela Tingskullen.

Av underlaget för Rådanefors framgår att gränsen för sekundär går 10 meter ut i sjön Bruksviken vilket bedöms som ett tillräckligt stort säkerhetsavstånd. Någon motivering till detta redovisas inte.

I grundvattenprover från Gatersbyn har i grundvattnet påvisats alifater (C16-C35) och länsstyrelsen anser att det bör rekommenderas att kommunen utreder källan till detta.

I övrigt hänvisar Länsstyrelsen till relevanta delar i tidigare yttrande.

Synpunkter på föreslagna föreskrifter

Begreppet under uppsikt (2§) bör definieras. Likaså begreppen impregneringsmedel, lösningsmedel och miljöfarliga kemiska produkter (3§). Länsstyrelsen anser det mer praktiskt och fullt rimligt att förbjuda all fordonstvätt med undantag för avspolning med enbart kallt vatten eller tvätt i anläggning som miljöprövats genom anmälan eller tillståndsansökan enligt miljöbalken (4§). I undantaget gällande schaktning, grävning (16§) används prepositionen med vilket språkligt sett bedöms passa mindre bra.

Övriga synpunkter

Enligt länsstyrelsens mening är det av stor vikt att kommunen registrerar alla aktiva (även fungerande reservvattentäkter) i SGU:s vattentäcksarkiv samt regelbundet rapporterar in sina råvattenanalyser.

Upplysningar

När beslut om vattenskyddsområde med tillhörande föreskrifter har fattats och trätt i laga kraft skall beslutet omedelbart skickas dels till Länsstyrelsen och dels till Havs- och vattenmyndigheten, vilka har det regionala respektive nationella ansvaret för registerhållning av vattenskyddsområden.

Länsstyrelsen ska, enligt Naturvårdsverkets föreskrifter (NFS 2009:5) om kungörelse av beslut publicera nya eller förändra vattenskyddsområden i den nationella databasen skyddad natur (Vic Natur).

Länsstyrelsen behöver därför ha beslut om vattenskyddsområde samt karta över områdets avgränsningar i digitalt format, samt s.k. shape-filer redovisande vattenskyddsområdets yta (polygon) i koordinatsystemet sweref 99 TM.

Detta yttrande har lämnats av vattenmiljöhandläggare Roger Rudolfsson i samråd med vattenmiljöhandläggare Linda Danielsson.

Länsstyrelsens ärendehantering är digital och denna skrivelse saknar därför underskrift.

Datum
2016-11-09

Diarienummer
1250-2016-000928-26

Norra Älvsborgs
Räddningstjänstförbund
Enhet Samhällsskydd

Handläggare

Benny Gustavsson
Enhetschef
0521-26 59 06
benny.gustavsson@brand112.se

Västvatten
Kanslibacken 9
451 81 Uddevalla

Yttrande angående vattenskyddsområde och skyddsföreskrifter för fyra grundvattentäkter i Färgelanda kommun

Ärende: Samråd
Kommun: Färgelanda

Yttrandet avser förslag till vattenskyddsområden i Färgelanda kommun.

Bedömning

Norra Älvsborgs Räddningstjänstförbund har tagit del av insända handlingar och har följande synpunkter:

Räddningstjänsten har inget att erinra. Dock bör Västvatten leverera GIS-underlag till Räddningstjänsten över dessa områden!

Övriga upplysningar

Inget.

Granskade handlingar

Meddelande om samråd, daterad 2016-11-07

Räddningstjänsten
Vänersborg 2016-11-09

Benny Gustavsson
Enhetschef

1(1)

Samråd förslag till vattenskyddsområden med föreskrifter för fyra vattentäkter i Färgelanda kommun

Sveriges geologiska undersökning (SGU) har den 7:e november 2016 erhållit rubricerat ärende för yttrande. Med anledning härav vill SGU framföra följande:

SGU har tidigare yttrat sig i ärendet (22:e juni 2016, SGUs dnr 33-1019/2016, yttrandet bifogas), men då till Sweco Environment AB vilka är konsulter åt Färgelanda vatten. De synpunkter på handlingarna som framfördes av SGU i det tidigare yttrandet har omhändertagits och förtydligats på ett bra sätt.

Utöver tidigare synpunkter vill SGU i samband med denna remiss tillägga följande kommentarer, främst gällande vattentäkten Gatersbyn 2.

SGU anser att det bör förtydligas om Färgelanda vatten har ett nyttjanderättsavtal med markägaren i stycket 2.2 (ägarförhållande).

SGU förelår vidare att den primära skyddszonens utbredning bör beräknas med uttaget 100 m³/dygn, detta med anledning av att vattentäkten Gatersbyn 2 utgör reservvattentäkt och enligt underlaget har en maximal kortvarig kapacitet på 100 m³/dygn men på lång sikt endast bedöms ge 30 m³/dygn. Även om vattentäkten inte klarar av att leverera denna mängd kontinuerligt är det inte osannolikt att i det fall den behövs kommer den under en kortare tid gå med hög kapacitet.

SGU vill även upplysa om att för det grundvattenmagasin som visas i bild 4 har en hydrogeologisk beskrivning i SGUs serie K sammanställts och beräknas vara tillgänglig under senare halvan av 2017.

Beslut i detta ärende har fattats av avdelningschef Göran Risberg.

I den slutliga handläggningen av ärendet har även statsgeologerna Lars-Ove Lång och Mattias Gustafsson, den senare föredragande, deltagit.

Göran Risberg

Mattias Gustafsson

Datum
2016-12-21

Beteckning
5.3.2-1611-0656

Ert datum
2016-11-07

Er beteckning

Vår referens
Bo Lind

Västvatten
Att: Tony Grantz
tony.grantz@vastvatten.se

Vattenskyddsområde och skyddsföreskrifter för fyra grundvattentäkter i Färgelanda kommun.

Samråd.

Statens geotekniska institut, SGI, har från Västvatten inbjudits att i samråd lämna yttrande i rubricerat ärende.

SGI noterar att vattentäkterna i Gaterbyn 2 samt Stigen berörs av områden som har förutsättningar för spontana skred. Vi uppfattar att vattentäkterna har funnits sedan en längre tid tillbaka, men vill ändå peka på vikten av att eventuell omgivningspåverkan från vattenuttagen följs upp och att skredrisken beaktas i markanvändningen.

SGI avstår för övrigt från att yttra sig i ärendet då markmiljö eller geotekniska säkerhetsfrågor inte primärt berörs.

Ärendets handläggning

Beslut i detta ärende har tagits av enhetschef HannaSofie Pedersen, efter föredragning av hydrogeolog Bo Lind som handlagt ärendet tillsammans med geotekniker Stefan Turesson och miljötekniker Jenny Vestin.

STATENS GEOTEKNISKA INSTITUT
Myndighetsfunktionen
Infrastruktur
Enligt uppdrag

Bo Lind

Statens geotekniska institut

Huvudkontor

Besöksadress: Olaus Magnus väg 35
581 93 LINKÖPING
Tel 013-20 18 00
Fax 013-20 19 14

Regionkontor Göteborg

Besöksadress: Hugo Grauers gata 5B
Postadress: 412 96 GÖTEBORG
Tel 031-778 65 60
Fax 031-778 59 40

Bankgiro 5211-0053
Org nr 20 21 00-0712
E-post sgi@swedgeo.se

Datum
2016-11-09Diariennr
2016/3237

Västvatten AB
Tony Grantz
Kanslibacken 9
451 81 Uddevalla
tony.grantz@vastvatten.se

Förslag till nya skyddsföreskrifter för fyra grundvattentäkter, Färgelanda kommun

Sammanfattning

Skogsstyrelsen har tagit del av utbredning och föreslagna skyddsföreskrifter för grundvattentäkterna; Gatersbyn, Rådanefors, Rösäter samt Stigen i Färgelanda kommun.

I samtliga paragrafer med rubriken **Timmer mm** kan man förstå att GROT-upplag inkluderas i begreppet ”och liknade”. GROT-upplag är vanligt när markägaren väljer att sälja grenar och toppar som biobränsle. Det är också vanligt att detta ligga som upplag under en längre period. Det kan därför vara förtydligande om begreppet nämns i föreskrifterna, om det avser att också gälla GROT-upplag.

I övrigt har vi inget att erinra.

Samuel Sjöberg
Skogskonsulent

Västvatten AB
Tony Grantz
tony.grantz@vastvatten.se

Kopia till:

Trafikverkets synpunkter angående samråd om vattenskyddsområde och vattenskyddsföreskrifter för fyra grundvattentäkter i Färgelanda kommun

Ärendet

Västvatten AB har översänt rubricerat ärende inkommen 2011-11-07 till Trafikverket för samråd.

För att öka dricksvattensäkerheten för de invånare i Färgelanda kommun som är anslutna till allmän dricksvattenförsörjning inrättas vattenskyddsområden med tillhörande skyddsföreskrifter för de fyra grundvattentäkterna Rösäter, Stigen, Rådanefors och Gatersby. Trafikverket är inbjudna till samråd med möjlighet att lämna yttrande på förslaget om vattenskydd för de aktuella vattentäkterna.

Rösäter grundvattentäkt

Väg

Närmaste statliga väg nr 172, ligger ca 90 m från gränsen för den sekundära zonen till det föreslagna vattenskyddsområdet. Vägen är en primär länsväg och utgör rekommenderad primär transportväg för farligt gods. Hastigheten uppgår till 90 km/timme på den aktuella sträckan. Vägen är 7.6 meter bred. Trafikmängden uppgår till 3 373 fordon per årsmedeldygn (ÅDT) var av 399 lastbilar per ÅDT, enligt trafikmätning utförd år 2013.

Övrigt

Det föreslagna vattenskyddsområdet ligger utanför detaljplanelagt område.

Trafikverkets synpunkter

Kommunen säkerställer att skyddsföreskrifter och insatser genomförs i samråd med Trafikverket i händelse av att en olycka sker på väg 172 med utsläpp av kemikalier eller drivmedel som riskerar att förorenar grundvattentäkten. Utsläpp av kemikalier eller drivmedel kommer att kunna påverka grundvattnet under lång tid.

Enligt Länsstyrelsens policy ska en riskanalys utföras för åtgärd som ligger inom 150 m från denna typ av trafikled. Trafikverket anser att Räddningstjänstens eventuella synpunkter på vattenskyddsområdet ska inhämtas och beaktas.

För att kunna upprätthålla funktion och standard på det statliga vägnätet förutsätter Trafikverket att normalt underhåll och skötsel inom vägområdet tillåts.

Trafikverket framhålla att åtgärder som påkallas på det allmänna transportnätet som en konsekvens av det föreslagna vattenskyddsområdet, ska utredas, projekteras och finansieras av kommunen i samråd med Trafikverket som beslutar i frågorna.

Stigen grundvattentäkt

Vägen

Väster om det föreslagna vattenskyddsområdet går närmaste statliga väg 173 genom samhället Stigen. Vägen ligger ca 170 m från gränsen för den primära zonen till det föreslagna vattenskyddsområdet. Vägen är ingår i funktionellt

prioriterat vägnät, FPV, för godstransporter och är primär länsväg. Hastigheten uppgår till 50 km/timme på den aktuella sträckan och vägen är 7.5 meter bred. Trafikmängden uppgår till 1 832 fordon per årsmedeldygn (ÅDT) var av 155 lastbilar per ÅDT, enligt trafikmätning utförd år 2013.

Övrigt

Det föreslagna vattenskyddsområdet ligger delvis inom detaljplanelagt område.

Trafikverket har vattenverksamhet genom bro över Brovattnets utlopp vid Östra Stigen 4:1 och 4:23 på väg 173 drygt 300 m söder om föreslaget vattenskyddsområde. Drygt 170 m söder om föreslaget vattenskyddsområde finns ett yt- och grundvattenskydd utmed väg 173 på en sträcka om ca 80 m.

Trafikverkets synpunkter

Kommunen säkerställer att skyddsföreskrifter och insatser genomförs i samråd med Trafikverket i händelse av att en olycka sker på väg 173 med utsläpp av kemikalier eller drivmedel som riskerar att förorenar grundvattentäkten. Utsläpp av kemikalier eller drivmedel kommer att kunna påverka grundvattnet under lång tid.

Trafikverket anser att Räddningstjänstens eventuella synpunkter på vattenskyddsområdet ska inhämtas och beaktas.

För att kunna upprätthålla funktion och standard på det statliga vägnätet förutsätter Trafikverket att normalt underhåll och skötsel inom vägområdet tillåts.

Trafikverket framhålla att åtgärder som påkallas på det allmänna transportnätet som en konsekvens av det föreslagna vattenskyddsområdet, ska utredas, projekteras och finansieras av kommunen i samråd med Trafikverket som beslutar i frågorna.

Rådanefors grundvattentäkt

Vägen

Närmaste statliga väg nr 173, ligger ca 40 m från gränsen för den sekundära zonen till det föreslagna vattenskyddsområdet. Vägen ingår i funktionellt prioriterat vägnät, FPV, för godstransporter och är primär länsväg. Den utgör också ett viktigt transportstråk enligt NRL. Hastigheten uppgår till 70 km/timme på den aktuella sträckan. Vägen är 6.5 meter bred. Trafikmängden uppgår till 1 967 fordon per årsmedeldygn (ÅDT) var av 169 lastbilar per ÅDT, enligt trafikmätning utförd år 2013.

Övrigt

Det föreslagna vattenskyddsområdet ligger utanför detaljplanelagt område.

Vattenverksamhet finns utmed väg 173 i form av vägtrumma, stentrumma 2x2,5 m, i Kuserudsån vid Norra Rådane, ca 500 m norr om vattenskyddsområdet och ytterligare en vägtrumma vid Mellanrådene 1:8 ca 300 m söder om vattenskyddsområdet..

Trafikverkets synpunkter

Kommunen säkerställer att skyddsföreskrifter och insatser genomförs i samråd med Trafikverket i händelse av att en olycka sker på väg 173 med utsläpp av kemikalier eller drivmedel som riskerar att förorenar grundvattentäkten. Utsläpp av kemikalier eller drivmedel kommer att kunna påverka grundvattnet under lång tid.

Enligt Länsstyrelsens policy ska en riskanalys utföras för åtgärd som ligger inom 150 m från denna typ av trafikled. Trafikverket anser att Räddningstjänstens eventuella synpunkter på vattenskyddsområdet ska inhämtas och beaktas.

För att kunna upprätthålla funktion och standard på det statliga vägnätet förutsätter Trafikverket att normalt underhåll och skötsel inom vägområdet tillåts.

Trafikverket framhålla att åtgärder som påkallas på det allmänna transportnätet som en konsekvens av det föreslagna vattenskyddsområdet, ska utredas, projekteras och finansieras av kommunen i samråd med Trafikverket som beslutar i frågorna.

Gatersbyn 2 grundvattentäkt

Vägen

Det föreslagna vattenskyddsområdets primära skyddszon ligger precis norr om statliga väg 173 och angränsar till den vägen. Väg 173 går också igenom den sekundära skyddszone samt sträcker sig utmed vägg 172 med minsta avstånd ca 50 meter till vägen 172.

Väg 173 är en primär länsväg och ingår i funktionellt prioriterat vägnät, FPV, för godstransporter och dagliga personresor. Hastigheten uppgår till 50 km/timme på den aktuella sträckan. Vägen är 8 meter bred. Trafikmängden uppgår till 1 516 fordon per årsmedeldygn (ÅDT) var av 126 lastbilar per ÅDT, enligt trafikmätning utförd år 2013.

Väg 172 är en primär länsväg och ingår i funktionellt prioriterat vägnät, FPV, för godstransporter och dagliga personresor. Vägen är också rekommenderad väg för farligt gods. Hastigheten uppgår till 90 km/timme på den aktuella sträckan. Vägen är 8 meter bred. Trafikmängden uppgår till 2 950 fordon per årsmedeldygn (ÅDT) var av 344 lastbilar per ÅDT, enligt trafikmätning utförd år 2013.

Övrigt

Det föreslagna vattenskyddsområdet ligger delvis inom detaljplanelagt område.

Vattenverksamhet som kan påverka vattenskyddsområdet finns i form av bro över Björvattnets utlopp (Lillån) vid Sångarud 2:2 och 2:3 samt åomgrävning där och på Gaterbyn 1:9 ca 250 m öster om föreslaget vattenskyddsområde vid väg 173. Från bro och öster ut kan det också finnas ytvattenförekomst från sjön Björvattnet som också har grundvattenförekomst. Ytvattenförekomst från vattendrag finns ca 240 m öster om vattenskyddsområde utmed väg 173.

Trafikverkets synpunkter

Kommunen säkerställer att skyddsföreskrifter och insatser genomförs i samråd med Trafikverket i händelse av att en olycka sker på väg 172 och väg 173 med utsläpp av kemikalier eller drivmedel som riskerar att förorenar grundvattentäkten. Utsläpp av kemikalier eller drivmedel kommer att kunna påverka grundvattnet under lång tid.

Enligt Länsstyrelsens policy ska en riskanalys utföras för åtgärd som ligger inom 150 m från denna typ av trafikled. Trafikverket anser att Räddningstjänstens eventuella synpunkter på vattenskyddsområdet ska inhämtas och beaktas.

För att kunna upprätthålla funktion och standard på det statliga vägnätet förutsätter Trafikverket att normalt underhåll och skötsel inom vägområdet tillåts.

Trafikverket framhåller att åtgärder som påkallas på det allmänna transportnätet som en konsekvens av det föreslagna vattenskyddsområdet, ska utredas, projekteras och finansieras av kommunen i samråd med Trafikverket som beslutar i frågorna.

Trafikverket ser fram emot fortsatt deltagande i ärendet.

Med vänlig hälsning

Patrik Alenklint
Samhällsplanerare

Övriga medverkande i ärendet: Eva-Lena Torudd

Högsäter 16-12-17

Historien om Högsäters reservvattentäkt i Rösäter:

Det var en gång-så brukar de flesta sagor börja,därför kan denna historien inte börja så eftersom alla sagor har ett lyckligt slut och den här historien bringar ingen lycka till någon. Kan möjligen säljas som filmmanuskript eftersom flera kriterier för detta uppfylls såsom lögner,hot samt bedrägligt uppsåt. Jag kommer bena ut alla ingredienserna i denna berättelsen.

En gång i tiden,lär väl varit någon gång mitten till sent 90-tal var det någon som kom på att Högsäter inte hade någon reservvattentäkt. Kommunen lejde då in ett konsultföretag som ansåg att Rösäter var en lämplig plats eftersom de sett på kartor att det var markerat att där fanns vattenställe så kontakt togs med min far som vid den tiden företrädde gården. Det skulle provborras och om vattnet dög så fanns det rejäla pengar att hämta enligt kommunens då utsända talesman K-G Svensson. Det skulle betalas ut ersättning per pumpad kubik och det sades inte ett ord om att detta skulle påverka gården alls. I efterhand kan jag tycka att min fars naivitet är pinsam men eftersom han jobbat i kommunal förvaltning i en stor del av sitt liv så agerade han utifrån det han visste av,att folk som företräder en kommun inte normalt far med osanning och det som sägs gäller. Till sin död i januari 2003 så väntade han på att vattentäkten skulle börja producera så att ersättningen skulle "rinna in". Jag kan tycka att det är oerhört lågt av en kommunrepresentant att producera så pass långtgående lögner för en åldring,som sagt,han visste inte bättre utan litade på det som sades.

Efter att farsan dog tog jag över skötseln av gården och det första jag fick höra var att inga invändningar mot eventuell provborring hade framförts och att det kommer inom kort bli ett vattenskyddsområde. Vid min invändning om utlovad ersättning påtalades att det finns inga bevis men som plåster på såren så kommer en intrångsersättning på 5000 kronor,och visst den kom men jag är glad att farsan hann dö innan han insåg att han blivit utsatt för bondfänger.

Nämnde ju i förtexten att det förekommit bedrägligt uppsåt,och detta får väl tillskrivas konsultföretaget som till dags dato inte gjort mer än tittat på lite kartor och tagit förmodligen rundhänt betalt av kommunen. Jag anser mig ha ganska bra koll på vatten omkring hela Rösäterdalen och vill nog säga att jag är den som verkligen kan vattenflöden där. Anser att Sweco lurat,och lurar färgelanda kommun på förmodligen ansenliga belopp när de påstår sig utrett vattenvägarna men det enda de gjort är att tittat lite på en karta och förmodligen kunnat lagt ut texten väl. Enligt min åsikt vet de inte ett skit. Högsäters primära och sekundära vattentäkter verkar som kommunicerande kärl och ingen avgränsning finns däremellan. Jag minns att vid mitt första möte efter farsans död skedde i Rösäter med Kenneth Marberg (han slutade strax efter detta,hade förmodligen någon skam i kroppen) K-G Svensson (numer pensionär,har vid senare samtal medgivit att om högsäter skulle haft en reservvattentäkt värd namnet skulle detta varit i ragnerudssjön) samt nån människa från Sweco som påstod att det fanns en klar avgränsning mellan vattentäkterna. Jag skulle vilja veta var den

avgränsningen finns. Jag har i mitt arbete gjort en hel del markarbeten längs rösäterdalen och en gemensam nämnare är att det är vatten överallt. Det som ansågs vara avskiljande berg har befunnits vara extermt poröst och vattengenomsläppligt. En numer avlidne morbror borrhade efter bergvärme på sin tomt ganska exakt mitt emellan vattentäkterna och brunnsborrharen hade aldrig sett liknande vattenflöde. Vilken vattentäkt var det som berördes?

Jag är väldigt historieintresserad, speciellt rörande gårdens historia. Eftersom Rösäter innefattar ett gravfält så är gården och dess omgivningar noga dokumenterad sedan mitten av 30-talet via foton som tagits från gravfältet. Detta var innan det fanns resurser för att dränera åkermarken och man inser att de blöta partierna är på samma platser som idag. Intressant är att se att från tingskullen och nordväst över gården småhagane finns ett bälte med vattenkällor ner emot den primära vattentäkten på Högsäters prästgård och med vetskapen att berget däremellan är poröst och vattengenomsläppligt så finns det inget som talar för att det är två vattentäkter. Som bonus för de som intresseras av historia så ställde vägverket till med en giftskandal i stil med händelserna i Teckomatorp men inte heller detta påverkade vattenkvalite´n

En annan sak som Sweco aldrig berört är det som de flesta Högsätersbor är medvetna om dvs att på "skjutbanerakan" finns under 16 meter dy 80 meter klart vatten. Dåtida vägverket, som inte satt och gissade bakom kartor gjorde en riktig geologisk undersökning när vägen byggdes och breddades. Är detta kanske det primära tillrinningsområdet både för vattentäkten i Rösäter och vid prästgården? Sweco vet inte, de har ju bara tittat på kartor.

Ska vi komma till avdelningen hot så utfördes dessa från en annan representant från färgelanda kommun, Jan Myre´n hette han. I ett samtal angående reservvattentäkten påtalade jag att i delar av det primära skyddsområdet dvs i den nedlagda grusgropen fanns betydande mängder bly och koppar efter att denna använts som skjutbana mellan typ-52 till-94 och då sades ordagrant, tyvärr spelade jag inte in samtalet " nu ska du enbart hålla käften eftersom det blir markägaren som får sanera om det där kommer ut så tig för din egen skull" Jag påtalade att jag inte visste vem som ägde nämnda del av gropen, antingen trafikverket eller riksantikvarieämbetet pga gravhögarna på toppen. Efter det påpekandet ville han inte prata mer om detta.

En annan sak jag reagerade mot var på ett informationsmöte 161205 var att när jag läste igenom Sweco´s förslag till förbud inom primära skyddsområdet var att det skulle införas ett förbud mot påning och spontning i området..jag undrade hur de tänkte eftersom det behovet skulle aldrig uppkomma i en dylik grusås men då framkom det att hela konceptet var endast klippt och klistrat från andra skyddsområden så man kan alltså konstatera att även här förekommer ett bedrägeri eftersom inget arbete som gjorts gäller Rösäter specifikt utan är bara taget från vad som brukar vara praxis. Man kan inte förvänta sig mer från ett konsultföretag som bara gissar var tillrinningsområdet finns genom att titta på kartor.

Det har ju inte funnits någon stor brådska att inrätta ett vattenskyddsområde, beror väl framför allt av att Rösäters vattentäkt påverkas aldrig av något, trots vad Swecos så kallade geologer påstår i sina restriktioner när vattenskyddsområdet bildats. Under tiden vattentäkten funnits så har det drivits ett fullskaligt jordbruk med betande djur, spridning av stallgödsel och konstgödsel men inget har ju märkt på vattenproverna. Till detta kommer ju den kända förekomsten av stora mängder bly och koppar endast någon meter ovan grundvattennivån, de som känner till Rösäter vet att botten av grusgropen är grundvattennivån. Känns ju som väldigt märkligt att det helt plötsligt skulle vara en risk när motsatsen redan är bevisad, men detta beror förmodligen på att Sweco har ingen aning om var tillrinningsområdet till vattentäkten finns och därför luras kommunens representanter till att ta ett beslut på felaktiga grunder. Ett sätt att få svart på vitt vore att genomföra en fullständig geoteknisk undersökning av vattenkonsultföretag som utses opartiskt av t.ex LRF men då måste denna göras från skjutbanan vid Gudhemsbacken till Högsäters kyrka. Jag vet att detta är ett stort projekt till stor kostnad men jag hoppas ju kommunen mår om högsätersbornas bästa genom att försäkra sig om att det verkligen är en reservvattentäkt de levererar. Vore ju roligt att få utrett hur det egentligen ligger till eftersom vattentäkten i Rösäter aldrig, någonsin påverkats av något. Är väl ett nog så gott bevis på att Sweco inte alls har något på fötterna när de vill inrätta skydds zoner utifrån en karta!

Så, vilka slutar historien då illa för. De som lär drabbas hårdast är väl Högsätersborna som blir utan tjänligt vatten om något skulle hända, finns ju ingen reservvattentäkt. Kommunens representanter, eftersom de låtit sig lurats. Markägaren, som får en massa förbud på sin mark, både för det inte behövs och för att det faktiskt inte är en reservvattentäkt. Den stora vinnaren är Sweco men jag hoppas ju att Färgelanda kommun antingen åtar dem för bedrägeri eller ålägger dem att återbetala varenda utdebiterad krona-för skattebetalarnas skull!

Så vad händer nu? Ja, vattentäkten får gärna stå kvar, betesdjuren brukar tycka om att skrubba sig mot stängslet. Dock menar jag att det finns fortfarande ingen reservvattentäkt om det skulle ske en olycka där tillrinningsområdet finns. Mitt förslag är att låt vattentäkten i Rösäter vara kvar och jag förstår om politiker och annat måste visa dådkraft. Gör därför följande skyddsområden : det inhägnade området vid pumpstationen blir primär skyddszon, en meter utanför blir sekundär. Sen lovar jag personligen att gräva ett schakt in till ragnerudssjön så att Högsätersborna kan få en riktig reservvattentäkt.

Ulf Jonasson, representant Rösäter 1:3

Haglund Kristina

Från: jan.sandell@telia.com
Skickat: den 27 december 2016 12:14
Till: Tony Grantz
Ämne: Vattenskyddsområde Rådanefors

Till Västvatten, Tony Grantz.

Hej

Som fastighetsägare till Mellområdene 1:17 vill vi lämna följande synpunkter på det utsända förslaget till vattenskyddsområde för Rådanefors dricksvattentäkt.

Angående förslaget till skyddsföreskrifter:

Fordonstvätt med biologiskt lätt nedbrytbara rengöringsmedel bör ej kräva tillstånd i sekundär skyddszon. Spridning av stallgödsel för trädgårdsodling för hushållets eget behov bör ej kräva tillstånd i sekundär skyddszon.

Angående tekniskt underlag:

Det inger oro att avloppsreningsverket och behandlingsdammarna utpekats som en risk för vattentäkten. Som anslutna till dricksvattennätet anser vi att skyddet av dricksvattnet måste prioriteras. I handlingarna står att det finns risk att spillvatten från en av dammarna infiltrerar ned i berget och kan påverka grundvattenkvaliteten och att dammarna bör vara helt täta eller avvecklas. Hur används dessa avloppsdammar idag? Är den nya avloppsreningsmetodik som infördes fortfarande igång? Har detta utvärderats? Som VA-abonnent vore det intressant med information om detta. Vi förutsätter att Västvatten och kommunen tar ställning till vilka åtgärder som bör vidtas för att eliminera risken för dricksvattnets kvalitet.

/Med vänlig hälsning
Jan och Barbara Sandell

Rådanefors, Näsberget 8
458 93 Färgelanda
Jans mobil 0727-170093

Synpunkter på Förslag till föreslaget Vattenskyddsområde Gatersbyn 2

Med anledning av den dokumentation vi fått avseende införande av ett Vattenskyddsområde Gatersbyn 2, där IAC Fastighet ingår i sekundär skyddszon, **vill vi med detta brev uppmärksamma er på de problem införandet av föreslaget Vattenskyddsområde skulle innebära.**

Nedan ett antal argument om vad som påverkar vid Normal driftläge och vid onormalt driftläge

1. Vi har väldigt svårt att förstå att ni planerar ett vattenskydds område som omfattar Färgelandas största arbetsgivare utan att ta reda på vilken omfattning vår verksamhet har. I rapporten nämns 150 anställda vilket för närvarande är 450 personer, beskrivningen av vilken typ av produktion och i vilken omfattning är direkt felaktig. Med hänvisning till ovanstående så anser vi att en ny studie måste göras för att se vilka begränsningar ett vattenskyddsområde innebär för IAC i sin möjlighet att verka på platsen i en framtid.
2. Det finns i er beskrivning uppgift om att det endast är en reservanläggning med en uppskattad kapacitet av ca 30 m³ / dygn, och nuvarande behov är ca: 364 m³/ dygn. Det innebär att det endast täcker upp ca 10 % av behovet. Vi anser att denna vattentäkt inte är avgörande för kommunens vattenbehov utan andra möjligheter måste utredas.
3. Uppgifterna om IAC s verksamhet så står det inget om 2 av våra kärnverksamheter som är Formsprutning och Måleri. I vårt måleri används en betydande mängd av Färg som innehåller Lösningemedel i olika stor grad. Denna verksamhet genererar en hel del farligt avfall (2§, 3§),som förvaras inom det av er föreslagna området. (1000 lit) Visserligen så sker denna förvarning enligt gällande föreskrifter hos vår tillsynsmyndighet (Dalslands Miljönämd), men stor potentiell risk finns att det kan uppstå spill vid transport från produktionslokal till förvarningsutrymmet någon gång i framtiden.
4. Det nämns inget i er rapport om att det sen ca 10 år tillbaks, i Stadsplanen, finns en planerad utfartsväg (15§ Väg), som kommer att dras från IAC och ansluta på grusväg ovanför Vattentäkten innan utfarten vid Stelab och sedan ut på Väg 173
Då vår verksamhet är mycket expansiv framgent så kommer sannolikt denna väg att anläggas inom de närmaste åren, för att få ett bättre Logistikflöde i verksamheten.
Detta är en parameter som avsevärt påverkar risken för spill från någon Lastbil.
Det går ca 50-60 Trailer / dag från fabriken med gods.
5. Det finns enl. 10§ förbud mot att ha upplag av träprodukter i större omfattning.
IAC har ett mycket stort antal Impregneade träpallar som förvaras utomhus inom er föreslagna Sekundära skyddszon. Risken är att urlakning av impregnering ur dessa kan påverka vattentäkten negativt.
6. Det finns inom skydds-zonen ca 6 st stora 40 m³ Sopcontainers (11§ Avfall)med div. olika fraktioner av Industriavfall. Risk finns att någon av dessa Containers är inte alltid helt täta

varför risk för att urlakning skulle kunna ske i framtiden vilket skulle kunna påverka vattentäkten.

7. Upplag av snö, (14§ Snö), förekommer inom Skyddszonen då det är stora ytor att röja så att truckar och lastbilar skall kunna lastas och lossas.
8. (15§ Väg). Snöbekämning sker dagligen vintetid för att säkerställa en säker Logistikantering

IAC Färgelanda är kommunens största privata arbetsgivare och är för närvarande i en expansiv fas. IAC ser ert förslag som ett stort hinder att utveckla verksamheten och kommer i förlängningen att påverka vår möjlighet att bedriva verksamheten i den omfattning som vi har idag. Både kostnads mässigt och praktiskt. Som ett ISO 14001 certifierad företag så har vi ett miljölednings system och därmed de kontroller som krävs för att minimera vår miljöpåverkan samt att vi med god marginal uppfyller utsläppsnivåer som vi enligt lag är skyldiga att hålla oss under. Därmed anser vi att vi uppfyller den miljöhänsyn som åligger oss.

IAC utgår med hänvisning till ovanstående att ytterligare faktainsamling kommer ske och en ny rapport som ger en nyanserad bild med korrekt beskrivning av konsekvenser av förslaget vattenskyddsområde.

Kontaktperson i detta ärende är Platschef Mikael Andersson
Mikael.Andersson@iacgroup.com

2017-02-23 Ingemar Sundén
Ingemar.Sunden@iacgroup.com

SAMRÅDSREDOGÖRELSE: BILAGA 5A

Generella yttrande för samtliga vattenskyddsområden

UPPDRAG Färgelanda VSO	UPPDRAGSLEDARE Kristina Haglund	DATUM 2018-03-07
UPPDRAGSNUMMER 13002491	UPPRÄTTAD AV Kristina Haglund	

Inkomna yttranden från fastighetsägare, verksamhetsutövare och myndigheter samt Västvattens bemötanden på dessa yttranden

Samtliga inkomna yttranden redovisas i Bilaga 4. Ett sammandrag av generella synpunkter gällande samtliga vattenskyddsområden redovisas nedan.

Dalslands miljö- och energinämnd	
Dalslands miljö- och energinämnds synpunkter	<p>Synpunkter på föreslagna skyddsföreskrifter:</p> <p>§2 Petroleumprodukter: Det blir viktigt att informera de som bor och är verksamma inom skyddsområdena att de inte får hantera mer än 25 liter petroleumprodukter utan tillstånd. Avstämning bör ske med räddningstjänstens regler, eventuellt godkänner de förvaring upp till 100 liter.</p> <p>§4 Fordonstvätt: Miljökontoret anser att det är bättre att ha förbud mot att använda miljöskadliga medel inom primär och sekundär skyddszon. Biltvätt bör istället ske i tvätthall som är avsedd för detta. En ytterligare fördel är att administration med tillståndsplikt undviks. Det blir viktigt med information till de berörda.</p> <p>§10 Timmer mm: Det finns en otydlighet i vad som menas med "överstigande en avverknings säsong". Vid handläggning av avverkningsärenden inom vattenskyddsområden så förelägger miljökontoret om försiktighetsmått och där tidsbegränsas eventuella upplag av skogsprodukter. Normalt ligger inte timret kvar mer än några veckor efter avverkning.</p> <p>§17 Lagring och utvinning av värme mm. Beträffande förslaget 17A så kan det noteras att det redan råder anmälningsplikt på värmepumpar enligt miljöbalken så de flesta borde redan ha anmälts och finnas i miljökontorets register. Dessa behöver inte anmälas igen. Det är</p>

1 (14)

Sweco
Södergatan 1
SE-462 34 Vänersborg, Sverige
Telefon +46 (0)521 57 55 50
Fax +46 (0)521 65510
www.sweco.se

Sweco Environment AB
Org.nr 556346-0327
Styrelsens säte: Stockholm

Kristina Haglund
Miljökonsult
Vänersborg
Telefon direkt +46 (0)521 57 55 55
Mobil +46 (0)725 41 16 55
kristina.haglund@sweco.se

	<p>dessutom rättsligt tveksamt om det överhuvudtaget går att ställa ett sådant retroaktivt krav.</p> <p>§18 Uttag av vatten: Det finns troligen ett begränsat antal brunnar inom vattenskyddsområdena. Viktigt att information ges om vad som gäller inom vattenskyddsområdena.</p> <p>§19 Allmänna bestämmelser Från och med 1 januari 2017 byter Dalslands miljönämnd namn till Dalslands miljö- och energinämnd och förvaltningen till Dalslands miljö- och energikontor.</p> <p>Synpunkter på Rösätters vattenskyddsområde</p> <p>Återfinns i Bilaga 5b</p> <p>Synpunkter på Stigens vattenskyddsområde</p> <p>Återfinns i Bilaga 5c</p> <p>Synpunkter på Rådanefors vattenskyddsområde</p> <p>Återfinns i Bilaga 5d</p> <p>Synpunkter på Gatersbyns vattenskyddsområde</p> <p>Återfinns i Bilaga 5e</p>
<p>Västvattens bemötande</p>	<p><i>Dalslands miljö- och energinämnd skriver att det är viktigt att informera vad som gäller inom vattenskyddsområden med avseende på petroleumprodukter och uttag av vatten. Västvatten delar denna uppfattning och avser att tillsammans med Dalslands miljö- och energinämnd ta fram ett informationsblad till berörda fastighetsägare och verksamhetsutövare. Detta blir aktuellt när vattenskyddsområdena har fastslagits och syftet är att informera om vilka regler som gäller inom vattenskyddsområdena.</i></p> <p><i>Gällande föreskrift (§2) om petroleumprodukter har Västvatten inte för avsikt att ändra föreslagen volym på 25 l. Det stämmer att det finns föreskrifter (MSB SF 2013:3) som tillåter privatpersoner att hantera 100 liter brandfarliga varor utan tillstånd. Dock är dessa föreskrifter inte avsedda att gälla inom ett vattenskyddsområde. Västvatten bedömer det som rimligt att hårdare krav kan ställas inom ett vattenskyddsområde. Vid arbete med andra vattenskyddsområden i Västra Götalands län har länsstyrelsen haft som praxis att förordna 25 l som en rimlig volym att hantera utan tillstånd eller anmälan.</i></p> <p><i>Gällande föreskrift (§4) om fordonstvätt så håller Västvatten med Dalslands miljö- och energinämnd att det blir tydligare att förbjuda</i></p>

2 (14)

SAMRÅDSREDOGÖRELSE: BILAGA 5A
2018-03-07

	<p>fordonstvätt inom primär och sekundär skyddszon. Västvatten har reviderat § 4 för alla fyra vattenskyddsområdena. (Rev 1)</p> <p>Gällande föreskrift (§10) så är "avverkningssäsong" definierad i bilaga A i skyddsföreskrifterna.</p> <p>Föreskrift 17A kommer att strykas ur skyddsföreskrifterna enligt Dalslands miljö- och energinämnds förslag (Rev 2).</p> <p>Västvatten avser att ändra namnet Dalslands miljönämnd till "kommunala nämnden för miljöfrågor i Färgelanda kommun" i skyddsföreskrifter och tekniska beskrivningar (Rev 3)</p>
--	--

Havs- och Vattenmyndigheten	
Yttrande Havs- och vattenmyndigheten	Havs- och vattenmyndigheten avstår från att yttra sig i rubricerat ärende.
Västvattens bemötande	---

Jordbruksverket	
Jordbruksverket vattenmyndigheten	Jordbruksverket avstår från att yttra sig i rubricerat ärende.
Västvattens bemötande	---

Lantmäteriet	
Lantmäteriet	Lantmäteriet har inget att erinra mot upprättat förslag till vattenskyddsområden och skyddsföreskrifterna för de fyra grundvattentäkterna i Färgelanda kommun.
Västvattens bemötande	---

LRF i samband med framtagning av VA-strategin i Färgelanda kommun	
LRF	I samband med framtagning av VA-strategin i Färgelanda kommun inkom synpunkter från LRF som berörde vattenskyddsområdena.

	<p>Synpunkterna vidarebefordrades av Samhällsbyggnadsavdelningen, Färgelanda kommun till Västvatten 2016-10-10. LRF har även ett yttrat sig i ett separat utlåtande under samrådstiden, se nedan.</p> <p>Nedan är sammanfattning av LRF:s yttrande för VA-strategin som berör inrättande av vattenskyddsområden:</p> <p>”För de verksamheter och markägare som kommer att hamna inom ett vattenskyddsområde innebär stora kostnader och inskränkningar i fastigheten. Fastighetsvärdet kan kraftigt urholkas om man hamnar under ett sådant områdesskydd. Det är inte rimligt att enskilda ska bära denna kostnad och därför måste vattenkollektivet betala ersättning för dessa intrång</p> <p>Även administrativa merkostnader som åläggs markägare/brukare som hamnar inom ett vattenskyddsområde bör betalas av vattenkollektivet. Kommunen bör i första hand titta på samverkan med andra kommuner för att koppla ihop varandras vattennät för att säkerställa framtida vattenförsörjning.”</p>
<p><i>Västvattens bemötande</i></p>	<p><i>Västvattens förstår att det innebär inskränkningar för en verksamhet att hamna inom ett vattenskyddsområde. Med ägande och verksamhet följer också ett ansvar och en skyldighet att använda egendom så att den inte skadar andras intresse.</i></p> <p><i>Västvattens ståndpunkt är att VA-kollektivet inte kan betala de administrativa merkostnader som åläggs verksamhetsutövare inom ett vattenskyddsområde. VA-avgifter får endast användas för att täcka så kallade nödvändiga kostnader för att ordna och driva en va-anläggning (30 § lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster). Vidare får individuellt inriktat stöd till enskilda näringsidkare bara lämnas om det finns synnerliga skäl för det (2 kap. 8 § kommunallagen). Om en skyddsföreskrift innebär att pågående markanvändning inom berörd del av en fastighet avsevärt försvåras, har fastighetsägaren enligt 31 kap. 4 § Miljöbalken rätt till ersättning. Dock är verksamhetsutövaren skyldig att iakttä miljöbalkens allmänna hänsynsregler i förhållande till vattentäkten.</i></p> <p><i>Färgelanda kommun har tidigare tittat på möjligheten att koppla ihop Stigen och Färgelandas vattennät. I dagsläget finns det inga planer på att anlägga en vattenledning mellan orterna eftersom det innebär stora kostnader.</i></p>

LRF Västra Götaland/Färgelanda

LRF Västra Götaland/Färgelanda

Sammanfattning av LRF:s synpunkter:

Allmänt: I skyddsföreskrifter ska man så långt som möjligt undvika dubbelregleringar för att undvika otydlighet och svårigheter att förhålla

4 (14)

SAMRÅDSREDOGÖRELSE: BILAGA 5A
2018-03-07

	<p>sig till regelverket. Vi anser här att skyddsföreskrifterna behöver en kraftig omarbetning.</p> <p>Vi motsätter oss att det i underlaget står att föreskrifterna skulle vara "normalföreskrifter". Det är för det första fel då handboken om skydd av dricksvattentäkter tydligt anger att skyddet ska anpassas efter de lokala förutsättningarna. För det andra kan vi konstatera att de föreslagna föreskrifterna är mycket mer långtgående än "normalföreskrifterna". De är också mer långtgående än de föreskrifter som Västvatten har haft ute på remiss i Munkedals kommun. Vid en genomläsning går det inte att se några avgörande skillnader i de faktiska förutsättningarna i Munkedal och Färgelanda.</p> <p>Tillstånd: Vår uppfattning är att tillståndsansökningar för verksamhetsutövare som finns inom skyddsområdet ska vara kostnadsfria. De som råkar få sin verksamhet inom ett kommunalt vattenskyddsområde får ta på sig ett stort åtagande jämfört med andra verksamhetsutövare som inte råkar ha sin verksamhet inom vattenskyddsområde. Det vore därför rimligt att kommunen inte tar ut några avgifter för dem som får ta ett extra samhällsansvar. Det skulle också skapa neutralitet mot verksamhetsutövare som ligger utanför skyddsområdet.</p> <p>Konsekvensutredning: För föreskrifter enligt detta beslut som meddelas med stöd av 7 kap. 30 § miljöbalken gäller bestämmelserna i förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning. Enligt 4 § denna förordning ska innan en myndighet beslutar föreskrifter eller allmänna råd, myndigheten så tidigt som möjligt utreda föreskrifternas eller de allmänna rådens kostnadsmässiga och andra konsekvenser i den omfattning som behövs i det enskilda fallet och dokumentera utredningen i en konsekvensutredning. Enligt 5 § får om en myndighet bedömer att det saknas skäl att genomföra en konsekvensutredning, myndigheten besluta föreskrifter eller allmänna råd utan att vidta de åtgärder som sägs i 4 §. En sådan bedömning ska dokumenteras.</p> <p>Också i dricksvattenutredningen föreslås att kommunerna ska vara skyldiga att genomföra en konsekvensanalys.</p> <p>LRF anser att detta snarast måste verkställas av Färgelanda kommun innan ytterligare steg tas i processen.</p> <p>Vattendom: Stigen och Gatersbyn saknar vattendom vilket innebär att verksamheten är olaglig (MB 11kap § 9). Någon laglig prövning av tåktens utformning, lokalisering mm inte är gjord. Det framstår som mycket arrogant mot berörda fastighetsägare att ställa långtgående krav med förbud på en rad åtgärder samtidigt som huvudmannen saknar tillstånd för sin vattenverksamhet. En rimlig ordning är därför att först inhämta en vattendom för anläggningen och sedan ta beslut om skyddsföreskrifter.</p>
--	--

	<p>Skyddsområden: Det finns anledning att ifrågasätta indelningen av de olika zonerna för de olika vattentäkterna. I några vattentäkter finns mäktiga lerlager, t.ex. i Rösäter. Här finns inte någon anledning att ha så omfattande skyddsföreskrifter eftersom det mäktiga lerlagret skyddar vattentäkten vilket också står i det tekniska underlaget. Det kan därför finnas anledning att skilja på dessa områden genom att skapa sekundär zon A och B. Detta tillvägagångssätt har Västvatten tillämpat tidigare i Munkedal. Överlag är det inga direkt djuplodande analyser över skyddsområdets avgränsning.</p> <p>Synpunkter på skyddsföreskrifterna</p> <p>§2 Petroleumprodukter: I dagsläget finns ett flertal parallella och delvis överlappande regelverk som berör samma aktörer. Det finns en uppenbar risk för dubbelregleringar och otydligheter för dem som ska leva med regelverket. Dessa finns idag:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. 14 kapitlet miljöbalken (1998:808) om kemiska produkter och biotekniska organismer med tillhörande förordningar 2. Naturvårdsverkets föreskrifter NFS 2003:24 om skydd mot mark- och vattenförorening vid lagring av brandfarliga vätskor 3. MSB:s föreskrifter (MSBF 2011:8) om cisterner och rörledningar för brandfarliga vätskor <p>Här har kommunen ett stort ansvar för att samordna regelverket så att det blir praktiskt hanterbart för de verksamhetsutövare som berörs av bestämmelserna.</p> <p>Vår uppfattning är att reglerna bör harmonisera med annan lagstiftning, som exempelvis reglerna kring ADR tankar. Dessa omfattar 450 l och vi tycker därför att gränsen för anmälan/tillståndsplikt bör ligga där i stället. Alternativt kan föreskriften överensstämja med krav om 250 l som gäller som förslag i Munkedal.</p> <p>§3 Miljöfarliga kemiska produkter: Det är otydligt när verksamhetsutövaren ska krävas på tillstånd</p> <p>§5 Bekämpningsmedel: Det är viktigt att tillståndsprövningen sker på ett korrekt sätt och att kommunen har kompetens på området för att kunna göra en rättvis bedömning av tillståndsansökan. Det är också av betydelse att tillstånden blir mångåriga för att minimera den administrativa bördan och att det ges förutsättningar för ett långsiktigt planerande för företagen.</p> <p>§6 Växtnäringsämnen: Att förbjuda både stallgödsel och handelsgödsel i primär zon är en extremt långtgående och orimlig föreskrift. Föreskriften motverkar en hållbar markanvändning och bidrar ej till kretslopps lösningar.</p>
--	--

6 (14)

SAMRÅDSREDOGÖRELSE: BILAGA 5A
2018-03-07

	<p>Konsekvensen blir att marken inte går att bruka längre på ett hållbart sätt eftersom marken måste tillföras de växtnäringsämnen som man plockar bort från marken genom skörd. För markägaren blir åkerjorden värdelös.</p> <p>Det finns inget stöd i det tekniska underlaget för så långtgående föreskrifter. I bl.a. Rösäter så är det mäktiga lerlager på 4 m vilket gör att risken är liten för påverkan av grundvattnet. Detta visar sej också på de mätvärden som är gjorda på vattenkvalitén.</p> <p>Om man tittar på risk för smittor så finns ett flertal barriärer som minskar risken. Det sker en inaktivering av eventuella smittor dels vid lagring, dels vid spridning då solen avdödar smittor, därefter i jorden och till sist i grundvattnet. HaV har nyligen angett 2-3 månaders rinntid som tillräckligt skyddsavstånd för infiltrationsanläggningar intill enskilda dricksvattentäkter. Det vore en rimlig tillämpning här också för att inte ge onödiga inskränkningar och samtidigt bidra till en hållbar markanvändning. I kombination med dessa barriärer utspädningseffekten och det faktum att campylobakter är lättrenade i ett vattenverk så utgör inte stallgödselspridning någon beaktansvärd risk för vattenkvalitén.</p> <p>Att ha tillståndsplikt i sekundär ses får ses som onödigt med tanke på den omfattande lagstiftning som finns kring gödselspridning. Området i Färgelanda ligger inom nitratkänsligt område och lantbrukare har då att förhålla sig till ett omfattande regelverk när det gäller spridning av växtnäring.</p> <p>En tillståndsprövning innebär en ökad administration både för verksamhetsutövare och kommun utan att uppnå något ytterligare skydd av vattentäkten. Dessutom är det så att ett bildande av vattenskyddsområde innebär ökande krav på tillsyn på verksamhetsutövarna.</p> <p>Vi ser därför att det inte behöver vara någon ytterligare reglering av växtnäring inom vso:t då det redan finns ett skarpt regelverk för området.</p> <p>§7 Djurhållning: Vi ser denna reglering som omotiverad och skapar byråkrati helt i onödan. Det är oklart vilka risker Västvatten ser för grundvattentäktena när det gäller djurhållningen. I den pågående processen i Munkedal har Västvatten delvis gjort en annan bedömning där man anger att nyetablering av djurhållning är anmälningspliktig i primär och sekundär zon A och ingen anmälan i sekundär zon B.</p> <p>§8 Avloppsanläggningar: Det är tveksamt att ha en föreskrift om tillståndsplikt i sekundär zon då detta redan gäller enligt ordinarie lagstiftning.</p>
--	---

	<p>§9 Slam: Har inga direkta synpunkter på föreskriften, men vi noterar att kommunen i sin VA policy vill skapa kretslopp genom att återföra toalettavfall till åkermark. Men här ser man produkten som så farlig att den inte ska vara tillåten i någon av skyddszonerna. Om produkten anses så riskfylld, ska den då spridas överhuvudtaget på åkermark?</p> <p>§10 Timmer mm: Föreskriften om lagring av timmer mm kan också utgå. Föreskriften är hämtat ur NV:s handbok om bildande av vattenskyddsområden. Vad som avses med föreskriften är att reglera stora timmerterminaler vid sågverk eller upplag vid stora stormar som Gudrun. Lagstiftningen har dock ändrats och i dag är sådana upplag tillståndspliktiga.</p> <p>§17 Lagring och utvinning av värme mm: Vi ser det inte som motiverat med ett förbud mot jordvärme i primär zon. Energianläggningarna är utrustade med skydd mot större läckage, det kan i värsta fall handla om ca 5 liter som läcker ut ifrån en punkterad köldbärarslang. Den köldbärarvätska som idag används nästan uteslutande är etanol. Konsekvensen av ett eller till och med flera liktidiga läckage bedömer vi som försumbar.</p> <p>Det är också mycket långtgående att begära in anmälan från redan befintliga anläggningar som tar värmeenergi ur jord, vatten eller berg. Dessa uppgifter borde kommunen redan ha eftersom den typen av anläggningar är anmälningspliktiga. Föreskriften bör utgå.</p> <p>§18 Uttag av vatten: Utan att känna till förutsättningarna på plats så är förbudet mot att ny anläggning för uttag av vatten mycket långtgående. Det är också ganska provocerande med tanke på att kommunen tar ut vatten på två av anläggningarna utan ett giltigt tillstånd. Om det nu skulle vara så att det finns fastigheter med privat brunn så borde kommunen erbjuda förmånlig anslutning av vatten. Det skulle också kunna vara så att det kommunala uttaget av vatten skadar de fastigheter som ligger inom upptagningsområdet.</p> <p>Synpunkter på Rösätters vattenskyddsområde</p> <p>Återfinns i Bilaga 5b</p> <p>Synpunkter på Stigens vattenskyddsområde</p> <p>Återfinns i Bilaga 5c</p>
<p><i>Västvattnets bemötande</i></p>	<p><i>Västvattnet har efter inkomna synpunkter från samrådet reviderat och ändrat i skyddsföreskrifterna för att göra dessa tydligare och för att anpassa bättre till lokala förutsättningar. Angående vattenskyddsområden i Munkedals kommun som LRF hänvisar till så skiljer sig förutsättningarna mellan de olika vattenskyddsområdena.</i></p>

8 (14)

SAMRÅDSREDOGÖRELSE: BILAGA 5A
2018-03-07

	<p><i>Exempelvis består markförhållandena i Håby och Dingle i Munkedal kommun till stor del av mäktiga lerlager vilket möjliggör mindre restriktiva skyddsföreskrifter.</i></p> <p><i>Västvattnens förstår att det innebär inskränkningar för en verksamhet att hamna inom ett vattenskyddsområde. Med ägande och verksamhet följer också ett ansvar och en skyldighet att använda egendom så att den inte skadar andras intresse. Västvattnens ståndpunkt är att VA-kollektivet inte kan betala de administrativa merkostnader som åläggs verksamhetsutövare inom ett vattenskyddsområde. VA-avgifter får endast användas för att täcka så kallade nödvändiga kostnader för att ordna och driva en va-anläggning (30 § lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster).</i></p> <p><i>Angående en konsekvensutredning som LRF hänvisar till så avser förordningen 2007:1244 förvaltningsmyndigheter under regeringen. Kommunala bolag (som Färgelanda Vatten AB) eller kommunfullmäktige är inte en förvaltningsmyndighet under regeringen. Vidare så står det i handboken för vattenskyddsområden (2010:5) att det inte finns några krav på att utföra konsekvensutredningar för föreskrifter enligt 7 kap 22 § miljöbalken för vattenskyddsområde. Med stöd av ovan nämnda dokument så anser inte Västvatten att en konsekvensutredning måste utföras. Det är korrekt att ett förslag i Dricksvattenutredningen är att Konsekvensutredningar för vattenskyddsområden ska bli krav, men inget beslut finns från Regeringen om förslaget.</i></p> <p><i>Det är beklagligt att det inte finns en vattendom för Stigen och Gatersbyn. Västvatten avser att söka vattendom för dessa vattentäkter snarast möjligt. Det finns dock inga juridiska hinder att först inrätta ett vattenskyddsområde och sen söka vattendom.</i></p> <p><i>Framtagandet av vattenskyddsområdena har följt gängse praxis och metodik och är därmed framtagna med myndigheternas stöd. Avstämning har skett med SGU som är Sveriges expertmyndighet för grundvatten. LRF anser att exempelvis skyddsområdet för Rösäter kan ha en annan omfattning. LRF föreslår att man kan skapa sekundär skyddszon A och B precis som har tillämpats i Munkedal (bl.a. Dingle och Håby). I Rösäter har hänsyn tagits till de mäktiga lerlagren i väster och det är endast en liten del av skyddsområdet som är förlagd på områden med lera. Både den primära och sekundära skyddszonen syftar till att skydda isälvsgringen där nybildning av grundvattnet sker. Västvatten anser det inte motiverat utifrån geologiska förhållandena att införa en sekundär skyddszon A och B.</i></p>
--	---

	<p>Skyddsföreskrifter:</p> <p><i>Gällande föreskrift (§2) om petroleumprodukter har Västvatten inte för avsikt att ändra föreslagen volym på 25 l. Det stämmer att det finns andra föreskrifter som reglerar brandfarliga vätskor. Dock är dessa föreskrifter inte framtagna med syfte att skydda allmänna vattentäkter, vilket vattenskyddsföreskrifterna är. Västvatten bedömer det som rimligt att hårdare krav kan ställas inom ett vattenskyddsområde än utanför. Vid arbete med andra vattenskyddsområden i Västra Götalands län så har länsstyrelsen haft som praxis att förorda 25 l som en rimlig volym att hantera utan tillstånd eller anmälan.</i></p> <p><i>Gällande föreskrift (§3) om miljöfarliga kemiska produkter har Västvatten gjort tillägget (Rev 4) att ange volymen 25 l i texten så att det blir tydligt när tillstånd krävs. Detta stod i skydds-föreskrifterna för Gatersbyn 2 men inte för de övriga tre vattenskyddsområden.</i></p> <p><i>Gällande föreskrift (§5) om bekämpningsmedel så är det möjligt enligt Dalslands miljö- och energinämnd att ge tillstånd under en längre period om det är lämpligt. Tillstånden kan vara kopplade till villkor som t.ex. säger att verksamhetsutövaren ska meddela miljökontoren varje gång de tänker sprida bekämpningsmedel.</i></p> <p><i>Västvatten avser att ändra föreskriften §6 om växtnäringsämnen. §6A kommer att strykas och §6C och D kommer att slås ihop till en paragraf (spridning av gödsel). Vidare kommer §6C och D att ändras från att spridning av stallgödsel/handelsgödsel är förbjudet till att spridning av stallgödsel/handelsgödsel får inte ske utan tillstånd i primär zon. Vidare kommer ordet stallgödsel att ersättas med naturgödsel. (Rev 5 och 6)</i></p> <p><i>Gällande föreskrift (§7) om djurhållning kommer Västvatten att ändra föreskriften till att nyetablering av djurhållning är anmälningspliktig. I sekundär zon tas anmälningsplikten bort. (Rev 7)</i></p> <p><i>Gällande föreskrift (§8) om avloppsanläggning avser Västvatten inte att revidera paragrafen. Även om det framgår i ordinarie lagstiftning så anser Västvatten att det är bra att vara extra tydlig inom ett vattenskyddsområde.</i></p> <p><i>Gällande föreskrift (§9) om slam så är det korrekt att kommunen förespråkar kretslopps lösningar i sin VA-policy. Att man uppmuntrar det rent generellt i kommunen innebär dock inte att man vill ha det i anslutning till en allmän vattentäkt. Återföring av slam till åkermark är ett bra sätt att skapa kretslopp för näringsämnen. Men spridning av slam från avloppsreningsverk eller enskild reningsanläggning bör undvikas där det kan påverka vattentäkter (både allmänna och enskilda) eftersom</i></p>
--	--

10 (14)

 SAMRÅDSREDOGÖRELSE: BILAGA 5A
 2018-03-07

	<p>de kan innehålla både bakterier och andra ämnen t.ex. läkemedelsrester.</p> <p>Gällande föreskrift (§10) så avser Västvatten inte att ta bort skyddsföreskriften. Även om större timmerupplag är tillståndspliktiga så innebär det ett extra förtydligande vad som gäller inom ett vattenskyddsområde. Skyddsföreskriften stöds dessutom av Naturvårdsverket handbok (2010:5).</p> <p>Föreskrift 17A kommer att strykas ur skyddsföreskrifterna (Rev 2). Västvatten bedömer det som motiverat att förbjuda nyetablering av anläggning för lagring och utvinning av värmeenergi i primär zon av försiktighetsskäl.</p> <p>Gällande föreskrift (§18) så har Västvatten beslutat att ändra föreskriften för Rösåter så att nyetablering av brunn för uttag av vatten inte får ske utan tillstånd i primär zon eftersom vattenkapaciteten är god i Rösåter (Rev 8). För Gatersbyn 2 och Stigen saknas vattendom och där bedömer Västvatten det som rimligt att nyetablering av brunnar för uttag av vatten är förbjudet i den primära zonen. Även i Rådanevors kvarstår förbudet</p>
--	---

Länsstyrelsen	
Länsstyrelsen	<p>Länsstyrelsen har yttrat sig skriftligt i tidigt samrådsskede (2016-06-09). Sweco har i vissa delar reviderat och kompletterat förslaget, samt i ett PM 2016-09-12 (Bilaga 6) kommenterat vilka bedömningar som ligger till grund för att vissa av länsstyrelsens synpunkter inte arbetats in i förslagen.</p> <p>Synpunkter på det tekniska underlaget För samtliga skyddsområden har den specifika avrinningen hämtats från "SMHI runoff map för åren 1931-1960". Det borde finnas uppgifter som baseras på senare tidsserier.</p> <p>I övrigt hänvisar Länsstyrelsen till relevanta delar i tidigare yttrande.</p> <p>Synpunkter på föreslagna skyddsföreskrifterna Begreppet under uppsikt (2§) bör definieras. Likaså begreppen impregneringsmedel, lösningsmedel och miljöfarliga kemiska produkter (3§). Länsstyrelsen anser det mer praktiskt och fullt rimligt att förbjuda all fordonstvätt med undantag för avspolning med enbart kallt vatten eller tvätt i anläggning som miljöprövats genom anmälan eller tillståndsansökan enligt miljöbalken (4§). I undantaget gällande schaktning, grävning (16§) används prepositionen med vilket språkligt sett bedöms passa mindre bra.</p>

	<p>Övriga synpunkter Enligt länsstyrelsens mening är det av stor vikt att kommunen registrerar alla aktiva (även fungerande reservvattentäkter) i SGU:s vattentäktsarkiv samt regelbundet rapporterar in sina råvattenanalyser.</p> <p>Synpunkter på Rösäters vattenskyddsområde Återfinns i Bilaga 5b</p> <p>Synpunkter på Stigens vattenskyddsområde Återfinns i Bilaga 5c</p> <p>Synpunkter på Rådanefors vattenskyddsområde Återfinns i Bilaga 5d</p> <p>Synpunkter på Gatersbyns vattenskyddsområde Återfinns i Bilaga 5e</p>
<p>Västvattens bemötande</p>	<p>Sweco har uppdaterat det tekniska underlaget utifrån vattenbalansberäkningar för år 1981-2010 (SMHI vattenwebb) (Rev 9)</p> <p>Föreskrift 2§ Petroleumprodukter har reviderats (Rev 10) så att det står "Undantag gäller befintlig lagring som har sekundärt skydd".</p> <p>Hälsa- och miljöfarliga produkter definieras i skyddsföreskrifternas ordlista vilka inkluderar begreppen impregneringsmedel, lösningsmedel och miljöfarliga kemiska produkter. Västvatten ändrar till "Miljöfarliga kemiska produkter" i ordlistan för att det ska stämma överens med rubriken för §3. (Rev 11)</p> <p>Gällande föreskrift (§4) om fordonstvätt så har Västvatten reviderat i föreskriften och förbjudit fordonstvätt i primär och sekundär zon (Rev 1)</p> <p>Föreskrift 16C§ har reviderats "med" till "av" (Rev 12)</p> <p>Västvatten avser att registrera de av Färgelandas aktiva vattentäkter i SGU:s vattentäktsarkiv som inte redan är registrerade där.</p>

12 (14)

SAMRÅDSREDOGÖRELSE: BILAGA 5A
2018-03-07

Norra Älvsborgs Räddningstjänstförbund (NÄRF)	
Norra Älvsborgs Räddningstjänstförbund (NÄRF)	Räddningstjänsten har inget att erinra. Dock bör Västvatten leverera GIS-underlag till Räddningstjänsten över dessa områden.
Västvattens bemötande	Västvatten avser att leverera GIS-underlag till Räddningstjänsten när Färgelandas skyddsområdena har fastslagits.

SGU	
SGU	SGU har tidigare yttrat sig i ärendet (22:e juni 2016, SGUs dnr 33-1019/2016,yttrandet bifogas), men då till Sweco Environment AB vilka är konsulter åt Färgelanda vatten. De synpunkter på handlingarna som framfördes av SGU i det tidigare yttrandet har omhändertagits och förtydligats på ett bra sätt. Synpunkter på Gatersbyns vattenskyddsområde Återfinns i Bilaga 5e
Västvattens bemötande	---

Statens geotekniska institut (SGI)	
SGI	SGI noterar att vattentäkterna i Gatersbyn 2 samt Stigen berörs av områden som har förutsättningar för spontana skred. Vi uppfattar att vattentäkterna har funnits en längre tid tillbaka, men vill ändå peka på vikten av att eventuell omgivningspåverkan från vattenuttagen följs upp och att skredrisken beaktas i markanvändningen. SGI avstår för övrigt från att yttra sig i ärendet då markmiljö eller geotekniska säkerhetsfrågor inte primärt berörs.
Västvattens bemötande	Se Bilaga 5c och Bilaga 5e för bemötande om Gatersbyn 2 och Stigens vattenskyddsområden.

Skogsstyrelsen	
Skogsstyrelsen	Synpunkter på föreslagna skyddsföreskrifter: I samtliga paragrafer med rubriken Timmer mm kan man förstå att GROT upplag inkluderas i begreppet "och liknade". GROT-upplag är vanligt när markägaren väljer att sälja grenar och toppar som biobränsle. Det är också vanligt att detta ligga som upplag under en

	<p>längre period. Det kan därför vara förtydligande om begreppet nämns i föreskrifterna, om det avser att också gälla GROT-upplag.</p> <p>I övrigt har vi inte att erinra.</p>
<i>Västvattens bemötande</i>	<i>Västvatten har valt att lägga till begreppet grot i föreskrift § 10 samt i Bilaga A (definitioner av begrepp) till skyddsföreskrifterna. (Rev 13)</i>

Trafikverket	
Trafikverket	<p>Synpunkter på Rösätters vattenskyddsområde</p> <p>Återfinns i Bilaga 5b</p> <p>Synpunkter på Stigens vattenskyddsområde</p> <p>Återfinns i Bilaga 5c</p> <p>Synpunkter på Rådanevors vattenskyddsområde</p> <p>Återfinns i Bilaga 5d</p> <p>Synpunkter på Gatersbyns vattenskyddsområde</p> <p>Återfinns i Bilaga 5e</p>
<i>Västvattens bemötande</i>	---

14 (14)

SAMRÅDSREDOGÖRELSE: BILAGA 5A
2018-03-07

SAMRÅDSREDOGÖRELSE: BILAGA 5B

Specifika yttrande avseende Rösäters vattenskyddsområde

UPPDRAG Färgelanda VSO	UPPDRAGSLEDARE Kristina Haglund	DATUM 2018-03-07
UPPDRAGSNUMMER 13002491	UPPRÄTTAD AV Kristina Haglund	

Inkomna yttranden från fastighetsägare, verksamhetsutövare och myndigheter samt Västvattens bemötanden på dessa yttranden

Dalslands miljönämnd	
Dalslands miljönämnd	Miljökontoret tillstyrker förslaget.
Västvattens bemötande	---

LRF Västra Götaland/Färgelanda	
LRF Västra Götaland/Färgelanda	<p>Skyddsområden: Det finns anledning att ifrågasätta indelningen av de olika zonerna för de olika vattentäkterna. I några vattentäkter finns mäktiga lerlager, t.ex. i Rösäter. Här finns inte någon anledning att ha så omfattande skyddsföreskrifter eftersom det mäktiga lerlagret skyddar vattentäkten vilket också står i det tekniska underlaget. Det kan därför finnas anledning att skilja på dessa områden genom att skapa sekundär zon A och B. Detta tillvägagångssätt har Västvatten tillämpat tidigare i Munkedal. Överlag är det inga direkt djuplodande analyser över skyddsområdets avgränsning.</p> <p>Teknisk beskrivning: Det behöver utredas om Rösäters vattentäkt står i direkt kontakt med Högsäters grundvattentäkt.</p>
Västvattens bemötande	<p><i>Framtagandet av vattenskyddsområdet har följt gängse praxis och metodik och är därmed framtagna med myndigheternas stöd. Avstämning har skett med SGU som är Sveriges expertmyndighet för grundvatten.</i></p> <p><i>I Rösäter har hänsyn tagits till de mäktiga lerlagren i väster och det är endast en liten del av skyddsområdet som är förlagd på områden med</i></p>

1 (6)

Sweco
Södergatan 1
SE-462 34 Vänersborg, Sverige
Telefon +46 (0)521 57 55 50
Fax +46 (0)521 65510
www.sweco.se

Sweco Environment AB
Org.nr 556346-0327
Styrelsens säte: Stockholm

Kristina Haglund
Miljökonsult
Vänerborg
Telefon direkt +46 (0)521 57 55 55
Mobil +46 (0)725 41 16 55
kristina.haglund@sweco.se

	<p><i>lera. Både den primära och sekundära skyddszonen syftar till att skydda isälvsavlagringen där nybildning av grundvattnet sker. Angående vattenskyddsområden i Munkedals kommun som LRF hänvisar till så skiljer sig förutsättningarna mellan de olika vattenskyddsområdena. Exempelvis Håby och Dingle, Munkedal kommun består till stor del av mäktiga lerlager vilket möjliggör mindre restriktiva skyddsföreskrifter. Västvatten anser det motiverat med en primär och sekundär skyddszon för Röster. Dock avser Västvatten att ändra skyddsområdets gräns i väster så att den primära och sekundära zonen sammanfaller i samma linje (Rev 14). Syftet är att förenkla och förtydliga vattenskyddsområdets gränser.</i></p> <p><i>När det gäller eventuell hydraulisk kommunikation mellan vattentäkten i Högsäter och vattentäkten i Rösäter visar undersökningsborringar att någon sådan kontakt med stor säkerhet inte finns. Finkorniga jordarter som lera och silt begränsar kontakten mot norr. Isälvsavlagringen i Rösäter är sannolikt begränsad till vad som anges på SGU:s jordartskarta. Dessutom finns höga berglägen i ungefär öst-västlig riktning som begränsar kontakten.</i></p>
--	---

Länsstyrelsen	
Länsstyrelsen	<p>Synpunkter på det tekniska underlaget:</p> <p>I underlaget för Rösäter vattentäkt står på sidan 20 följande ” Hela isälvsavlagringen vid tingskullen föreslås därför ligga inom ett primärt skyddsområde för att kunna omfattas av hårdare restriktioner”. Den primära zonen omfattar dock inte hela Tingskullen.</p>
Västvattens bemötande	<p><i>Det som avses är isälvmaterial vid Tingskullen som går i dagen. Detta står tidigare i stycket men inte i den sista meningen. Stycket kommer att förtydligas. (Rev 15)</i></p>

Trafikverket; TRV 2016/97905	
Trafikverket	<p>Kommunen säkerställer att skyddsföreskrifter och insatser genomförs i samråd med Trafikverket i händelse av att en olycka sker på väg 172 med utsläpp av kemikalier eller drivmedel som riskerar att förorenar grundvattentäkten. Utsläpp av kemikalier eller drivmedel kommer att kunna påverka grundvattnet under lång tid.</p> <p>Enligt Länsstyrelsens policy ska en riskanalys utföras för åtgärd som ligger inom 150 m från denna typ av trafikled. Trafikverket anser att Räddningstjänstens eventuella synpunkter på vattenskyddsområdet ska inhämtas och beaktas.</p> <p>För att kunna upprätthålla funktion och standard på det statliga vägnätet förutsätter Trafikverket att normalt underhåll och skötsel inom vägområdet tillåts.</p>

2 (6)

SAMRÅDSREDOGÖRELSE: BILAGA 5B
2018-03-07

	<p>Trafikverket framhålla att åtgärder som påkallas på det allmänna transportnätet som en konsekvens av det föreslagna vattenskyddsområdet, ska utredas, projekteras och finansieras av kommunen i samråd med Trafikverket som beslutar i frågorna.</p>
Västvattens bemötande	<p><i>Räddningstjänsten har deltagit i samrådet men har inte haft några synpunkter.</i></p> <p><i>Västvatten bedömer att normalt underhåll och skötsel på väg 172 kan ske i enlighet med föreslagna vattenskyddsföreskrifter.</i></p> <p><i>Enligt 4§ i väglagen ska tillbörlig hänsyn tas till enskilda intressen och till allmänna intressen, såsom trafiksäkerhet, miljöskydd, naturvård och kulturmiljö. Trafikverket är således skyldig att vidta de skyddsåtgärder som kan krävas till följd av vattenskyddsområdet. Västvatten tolkar Trafikverkets yttrande att kommunen ska bekosta en riskvärdering bekräftande vilka risker som finns och vilka skyddsåtgärder som kan krävas. Trafikverket ska dock stå för kostnaderna för dessa åtgärder menar Västvatten.</i></p>

Ulf Jonasson, representant Rösäter 1:3	
Ulf Jonasson	<p>Sammanfattning av Ulf Jonassons synpunkter:</p> <p>Jag anser mig ha ganska bra koll på vatten omkring hela Rösäterdalen och vill nog säga att jag är den som verkligen kan vattenflöden där. Anser att Sweco lurat, och lurar Färgelanda kommun på förmodligen ansevärd belopp när det påstår sig utrett vattenvägarna men det enda de gjort är att tittat lite på en karta och förmodligen lagt ut texten väl. Enligt min åsikt vet det inte ett skit. Högsäters primära och sekundära vattentäkter verkar som kommunicerande kärl och ingen avgränsning finns däremellan. Jag har i mitt arbete gjort en hel del markarbeten längs Rösäterdalen och en gemensam nämnare är att det är vatten överallt. Det som ansågs vara avskiljande berg har befunnits vara extremt poröst och det är vatten överallt.</p> <p>En annan sak jag reagerade mot var på ett informationsmöte 161205 var att när jag läste igenom Swecos förslag till förbud inom primära skyddsområdet var att det skulle införas förbud mot pålning och sponning i området. Jag undrade hur det tänkte eftersom det behovet skulle aldrig uppkomma i en dylik grusås men då framom det att hela konceptet var endast klippt och klistrat från andra skyddsområden så man kan alltså konstatera att även hör förekommer ett bedrägeri eftersom inget arbete som gjorts gäller Rösäter specifikt utan bara taget från vad som brukar vara praxis.</p>

	<p>I delar av det primära skyddsområdet, dvs i den nedlagda grusgropen fanns betydande mängder bly och koppar efter att denna använts som skjutbana mellan typ-52 till -94.</p> <p>Under tiden vattentäkten funnits så har det drivits ett fullskaligt jordbruk med betande djur, spridning av stallgödsel och konstgödsel men inget har ju märkt på vattenproverna. Till detta ju den kända förekomsten av stora mängder bly och koppar endast någon meter ovan grundvattennivån, de som känner till Rösäter vet att botten av grusgropen är grundvattennivån. Känns ju som väldigt märkligt att det helt plötsligt skulle vara en risk när motsatsen redan är bevisad, men detta beror förmodligen på att Sweco har ingen aning om var tillrinningsområdet till vattentäkten finns och därför lurats kommunens representanter till att ta ett beslut på felaktiga grunder. Ett sätt att få svart på vitt vore att genomföra en fullständig geoteknisk undersökning av vattenkonsultföretag som utses opartiskt av t.ex. LRF men då måste denna göras från skjutbanan vid Gudhemsbacken till Högsäters kyrka. Jag vet att detta är ett stort projekt till stor kostnad men jag hoppas ju kommunen månar om högsätersbornas bästa genom att försäkra sig om att det verkligen är en reservvattentäkt de levererar.</p> <p>Mitt förslag är att låta vattentäkten i Rösäter vara kvar och jag förstår om politiker och annat måste visa dådkraft. Gör därför följande skyddsområden: det inhägnade området vid pumpstationen blir primärt skyddszon, en meter utanför blir sekundärt. Sen lovar jag personligen att gräva ett schakt in till ragenrudssjön så att Högsätersborna kan få en riktig reservvattentäkt.</p>
<p><i>Västvattens bemötande</i></p>	<p><i>Västvatten beklagar att Ulf Jonasson anser det tekniska underlaget vara dåligt underbyggt. Framtagandet av vattenskyddsområdena har följt Naturvårdsverkets riktlinjer och är därmed framtagna med myndigheternas stöd. Avstämning har även skett med Sveriges Geologiska Undersökning (SGU) som är Sveriges expertmyndighet för grundvatten.</i></p> <p><i>Färgelanda kommun baserar sin vattenförsörjning på uttag av grundvatten ur ett antal grundvattentäkter. Sedan länge har det varit känt att det inte finns någon större reservkapacitet i försörjningssystemet, inte bara i Högsäter. Flera utredningar för att finna reservvatten har utförts vid olika tidpunkter och på olika platser i kommunen. Redan 1976 utfördes geohydrologiska undersökningar vid Högsäter (6 undersökningsborrningar 50 mm) som sedan fortsatte i Gudhem 1989 (3 undersökningsborrningar 50 mm, ODEX-brunn 165 mm som provpumpades under 72 dygn). Resultaten från dessa undersökningar gav positiva indikationer och undersökningarna återupptogs 2002 och inriktades på Rösäter (4 undersökningsborrningar 50 mm, ODEX-brunn 194 mm som provpumpades under 83 dygn). Dessa resultat låg sedan till grund för en tillståndsansökan hos</i></p>

4 (6)

SAMRÅDSREDOGÖRELSE: BILAGA 5B
2018-03-07

	<p><i>Miljödomstolen som gav tillstånd och för att avgränsa vattenskyddsområdet (VSO). En remissinstans var SGU som inte hade något att erinra. Sammanfattningsvis är de hydrogeologiska förhållandena i området väl undersökta och resultaten ligger till grund för skyddsområdets utsträckning som inte enbart grundas på kartstudier som Ulf Jonasson felaktigt anför vid upprepade tillfällen.</i></p> <p><i>När det gäller eventuell hydraulisk kommunikation mellan huvudvattentäkten i Högsäter och reservvattentäkten i Rösäter visar undersökningsborringar att någon sådan kontakt med stor säkerhet inte finns. Finkorniga jordarter som lera och silt begränsar kontakten mot norr. Isälvsavlagringen i Rösäter är sannolikt begränsad till vad som anges på SGU:s jordartskarta. Dessutom finns höga berglägen i ungefär öst-västlig riktning som begränsar kontakten. Bergarten utgörs av gnejs som inte är en "porös" bergart men genomsätts som alla bergarter av mer eller mindre vattenförande sprickzoner. Gnejsens vattenförande förmåga är sannolikt inte bättre i detta område än vad som är normalt, d v s relativt dåliga hydrauliska egenskaper. Västvatten har med grund ovanstående resonemang inte för avsikt att utföra nya geohydrologiska undersökningar i Rösäter.</i></p> <p><i>Västvatten vill påpeka att LRF inte är en oberoende instans. LRF har vid flera tillfällen anlitat Sweco som hydrogeologiskt sakkunnig i olika sammanhang.</i></p> <p><i>Ulf Jonasson beskriver att den f.d. grustäkten har använts som skjutbana och ett fullskaligt jordbruk har bedrivits i den primära zonen utan att föroreningar har kunnat påvisats i vattenproverna. Det kan nämnas att Rösäters grundvatten är påverkat av bly enligt 2016 års analysresultat (blyhalten hamnar i klass 3 av totalt 5 klasser i SGU:s bedömningsgrunder). Blyhalten betraktas dock som tjänligt ur dricksvattensynpunkt. I övriga vattentäkter i Färgelanda (Rådanefors, Stigen och Gatersbyn) ligger blyhalten i klass 1. Den högre halten av bly i Rösäter jämfört med andra vattentäkter i Färgelanda kan härstamma från den f.d. skjutbanan i den närliggande grustäkten.</i></p> <p><i>Det kan anses byråkratiskt att införa regler och restriktioner för att skydda ett tillsynes rent vatten. Syftet med vattenskyddsområden är dock att skydda vattentäkter i ett långsiktigt perspektiv – ett flergenerationsperspektiv. Diffusa föroreningskällor, som jordbruk, har ofta en långsiktig påverkan på mark, yt- och grundvatten och är svåra att åtgärda. Därför upprättas skyddsföreskrifter för hantering av naturgödsel och bekämpningsmedel enligt Naturvårdsverkets Handbok om vattenskyddsområden. När en förorening väl upptäcks i grundvattnet är det således försent och visar att skyddet varit otillräckligt.</i></p> <p><i>Västvatten har efter synpunkter från Ulf Jonasson och andra instanser gjort flera revideringar i skyddsföreskrifterna som berör Rösäter och de</i></p>
--	--

5 (6)

SAMRÅDSREDOGÖRELSE: BILAGA 5B
2018-03-

	<p><i>andra vattenskyddsområden. Revideringarna berör skyddsföreskrifterna avseende växtnäringsämnen (§6) och djurhållning (§7) samt anläggningar för uttag av vatten (rev nr 5, 6, 7 och 8). Vidare avser att Västvatten att ändra den primära och sekundära zonens västliga gräns så att den sammanfaller i samma linje (Rev 14). Syftet är att förenkla och förtydliga vattenskyddsområdets gränser.</i></p> <p><i>Angående 16D§ så står det i skyddsföreskrifterna att pålning och sponning inte får utföras utan tillstånd. I den primära skyddszonen förekommer lera och även om det idag verkar osannolikt med ny bebyggelse på detta område så anser Västvatten att paragrafen kan stå kvar.</i></p> <p><i>Vid samrådsmöten ställde Ulf Jonasson frågan om en möjlig väg skulle vara att utföra avrinningsdiken för att minska påverkan av jordbruksverksamheten på vattentäkten. Västvatten ser inte detta som en lämplig lösning.</i></p>
--	---

6 (6)

 SAMRÅDSREDOGÖRELSE: BILAGA 5B
 2018-03-07

SAMRÅDSREDOGÖRELSE: BILAGA 5C

Specifika yttranden avseende Stigens vattenskyddsområde

UPPDRAG Färgelanda VSO	UPPDRAGSLEDARE Kristina Haglund	DATUM 2018-03-07
UPPDRAGSNUMMER 13002491	UPPRÄTTAD AV Kristina Haglund	

Inkomna yttranden från fastighetsägare, verksamhetsutövare och myndigheter samt Västvattens bemötanden på dessa yttranden

Dalslands miljönämnd	
Dalslands miljönämnd	Vattentäkten är den enda för Stigens samhälle. Skyddsvärdet är mycket stort. Reservvatten saknas, men anges i handlingarna kunna ordnas genom att förbindelsen ordnas mellan Stigen och Färgelanda, men i dagsläget uppges sådan vattenledning ej planeras. Om ledning läggs så kan Stigens vattentäkt även vara reserv för Färgelanda samhälle. På så sätt skulle ömsesidig nytta uppnås. Miljökontoret anser därför att Färgelanda kommun och Västvatten bör ordna en dricksvattenledning mellan Färgelanda och Stigen. Enligt uppgift från kommunen planeras nu för en gång- och cykelväg mellan Stigen och Färgelanda, vilket bör vara ett lämpligt tillfälle att även ordna med dricksvattenledning för framtida behov.
Västvattens bemötande	<i>Frågan om en dricksvattenledning mellan Stigen och Färgelanda har varit uppe många gånger för diskussion. Tyvärr är det inte ekonomiskt möjligt i dagsläget för Färgelanda Vatten AB.</i>

LRF Västra Götaland/Färgelanda	
LRF Västra Götaland/Färgelanda	<p>Teknisk beskrivning: Det är omotiverat med en tertiär skyddszon vid Stigens vso och den kan därför tas bort.</p> <p>Skyddsföreskrifter:</p> <p>§5 Bekämpningsmedel: Om den tertiära zonen kvarstår i Stigen vso så anser vi inte att tillståndsplikt är nödvändig i denna zon. Det brukar i regel inte föreskrivas tillståndsplikt i tertiär zon för ytvattentäkter.</p>

1 (3)

Sweco
Södergatan 1
SE-462 34 Vänersborg, Sverige
Telefon +46 (0)521 57 55 50
Fax +46 (0)521 65510
www.sweco.se

Sweco Environment AB
Org.nr 556346-0327
Styrelsens säte: Stockholm

Kristina Haglund
Miljökonsult
Vänerborg
Telefon direkt +46 (0)521 57 55 55
Mobil +46 (0)725 41 16 55
kristina.haglund@sweco.se

<p>Västvattens bemötande</p>	<p>Västvatten anser att en tertiär skyddszon är motiverad eftersom en del av nybildningen i vattentäkten kommer från inducerad infiltration från Bovattnet. SGU har i ett tidigt samråd bedömt denna gränsdragning som rimlig. I tidigare förslag var den tertiära zonen bredare och har minskats under arbetes gång.</p> <p>I handboken för vattenskyddsområden (2010:5) står det att reglering kan ske inom den tertiära zonen för att säkerhetsställa det långsiktiga skyddet av vattentäkten. Användning av bekämpningsmedel bedöms kunna påverka ytvattnet under en längre tid och regleras därför i 5§ Bekämpningsmedel i skyddsföreskrifterna.</p>
------------------------------	---

Trafikverket; TRV 2016/97905	
Trafikverket	<p>Kommunen säkerställer att skyddsföreskrifter och insatser genomförs i samråd med Trafikverket i händelse av att en olycka sker på väg 173 med utsläpp av kemikalier eller drivmedel som riskerar att förorenar grundvattentäkten. Utsläpp av kemikalier eller drivmedel kommer att kunna påverka grundvattnet under lång tid.</p> <p>Trafikverket anser att Räddningstjänstens eventuella synpunkter på vattenskyddsområdet ska inhämtas och beaktas.</p> <p>För att kunna upprätthålla funktion och standard på det statliga vägnätet förutsätter Trafikverket att normalt underhåll och skötsel inom vägområdet tillåts.</p> <p>Trafikverket framhåller att åtgärder som påkallas på det allmänna transportnätet som en konsekvens av det föreslagna vattenskyddsområdet, ska utredas, projekteras och finansieras av kommunen i samråd med Trafikverket som beslutar i frågorna.</p>
Västvattens bemötande	<p>Räddningstjänsten har deltagit i samrådet men har inte haft några synpunkter.</p> <p>Västvatten bedömer att normalt underhåll och skötsel på väg 173 kan ske i enlighet med föreslagna vattenskyddsföreskrifter.</p> <p>Enligt 4§ i väglagen ska tillbörlig hänsyn tas till enskilda intressen och till allmänna intressen; såsom trafiksäkerhet, miljöskydd, naturvård och kulturmiljö. Trafikverket är således skyldig att vidta de skyddsåtgärder som kan krävas till följd av vattenskyddsområdet. Västvatten tolkar Trafikverkets yttrande att kommunen ska bekosta en riskvärdering beträffande vilka risker som finns och vilka skyddsåtgärder som kan krävas. Trafikverket ska dock stå för kostnaderna för dessa åtgärder menar Västvatten.</p>

2 (3)

SAMRÅDSREDOGÖRELSE: BILAGA 5C
2018-03-07

Länsstyrelsen	
Länsstyrelsen	<p>Synpunkter på det tekniska underlaget:</p> <p>När det gäller vattentäkten Stigen fanns i tidigare förslag till skyddszoner en viss marginal till isälvsavlagringens utbredning på jordartskartan vilket länsstyrelsen fann positivt.</p>
Västvattens bemötande	<p><i>SGU hade synpunkter på den tidigare gränsdragningen och gränsen har därför gjorts om inför samrådsutskicket. SGU påpekade att det sekundära skyddsområdet centralt i väster var mycket smalt och föreslog att det skulle göras bredare eller skapa en nordlig och en sydlig sekundär del. Sweco valde det senare alternativet.</i></p>

Statens geotekniska institut (SGI)	
SGI	<p>SGI noterar att vattentäkterna i Gatersbyn 2 samt Stigen berörs av områden som har förutsättningar för spontana skred. Vi uppfattar att vattentäkterna har funnits en längre tid tillbaka, men vill ändå peka på vikten av att eventuell omgivningspåverkan från vattenuttagen följs upp och att skredrisken beaktas i markanvändningen.</p>
Västvattens bemötande	<p><i>Västvatten är medvetna om att området där vattentäkten ligger har karterats som ett område som har förutsättningar för spontana skred. Det finns dock inga planer att leta efter en ny vattentäkt. I dagsläget registreras vattenuttaget kontinuerligt i Stigens vattentäkt. Färgelanda Vatten AB har för avsikt att installera divers i kommunens samtliga uttagsbrunnar för att kontrollera grundvattennivåerna.</i></p>

SAMRÅDSREDOGÖRELSE: BILAGA 5D

Specifika yttranden avseende Rådanefors vattenskyddsområde

UPPDRAG Färgelanda VSO	UPPDRAGSLEDARE Kristina Haglund	DATUM 2018-03-07
UPPDRAGSNUMMER 13002491	UPPRÄTTAD AV Kristina Haglund	

Inkomna yttranden från fastighetsägare, verksamhetsutövare och myndigheter samt Västvattens bemötanden på dessa yttranden

Dalslands miljönämnd	
Dalslands miljönämnd	<p>Vattentäkten är den enda för Rådanefors. Täckten togs i drift 2002 har god kapacitet och försörjer för närvarande endast 17 hushåll och 1 verksamhet. Reservvattnet ombesörjs genom att dricksvattnet kan transporteras i tankar till Rådanefors vid behov.</p> <p>Beträffande riskerna för vattentäkten så framgår av handlingarna att i en av de avloppsdammar som ingår i kommunens avloppsreningsanläggning, vilket ligger nära vattentäkten, "finns en risk att spillvatten infiltrerar ned i berget och kan påverka grundvattenkvaliteten". Miljökontoret rekommenderar att kompletterande mikrobiologisk provtagning bör övervägas (t.ex. virus). Vidare står i remitterade materialet att "för att helt eliminera risken för påverkan bör dammarna vara helt täta eller avvecklas". Som åtgärd anges följande, "genom att utföra aktiv tillsyn inom vattenskyddsområdet med tillräcklig frekvens bör bedömda risker kunna elimineras".</p> <p>Miljökontoret anser inte att detta är tillräckligt beträffande risken från avloppsreningsanläggningen. Eftersom avloppsreningen sedan ett antal år utförs av en privat aktör, enligt ett alternativt behandlingskoncept, så bör kommunen istället, tillsammans med Västvatten, ta ställning till om detta ska fortsätta eller om kommunen/Västvatten ska återta driften av reningsverket och dammarna avvecklas. Den i handlingarna nämnda risken för att spillvatten kan infiltrera ned i berget och påverka grundvattenkvaliteten, kan innebära krav på extra skyddsåtgärder för avloppsreningsanläggningen.</p>
Västvattens bemötande	<p>Västvatten delar Dalslands miljö- och energinämnds analys om vattentäkten i Rådanefors och har skickat vidare synpunkterna till Färgelanda kommun. I dagsläget ingår mikrobiologisk analys av råvattnet.</p>

1 (3)

Sweco
Södergatan 1
SE-462 34 Vänersborg, Sverige
Telefon +46 (0)521 57 55 50
Fax +46 (0)521 65510
www.sweco.se

Sweco Environment AB
Org.nr 556346-0327
Styrelsens säte: Stockholm

Kristina Haglund
Miljökonsult
Vänersborg
Telefon direkt +46 (0)521 57 55 55
Mobil +46 (0)725 41 16 55
kristina.haglund@sweco.se

	<i>Avseende krav på extra skyddsåtgärder för avloppsreningsanläggningen så anser Västvatten att det ingår i den nuvarande tillsynen som Dalslands miljö- och energikontor ansvarar för.</i>
--	---

Länsstyrelsen	
Länsstyrelsen	<p>Synpunkter på det tekniska underlaget:</p> <p>Av underlaget för Rådanefors framgår att gränsen för sekundär går 10 meter ut i sjön Bruksviken vilket bedöms som ett tillräckligt stort säkerhetsavstånd. Någon motivering till detta redovisas inte.</p>
Västvattens bemötande	<i>Västvatten avser att ändra den sekundära gränsen så att den går i strandlinjen. Det blir en tydligare gränsdragning och skyddsföreskrifterna är anpassade till verksamheter på land (Rev 16).</i>

Jan och Barbara Sandell, Mellområdene 1:17	
Jan och Barbara Sandell	<p>Synpunkter på förslag till skyddsföreskrifter:</p> <p>Fordonstvätt med biologiskt lätt nedbrytbara rengöringsmedel bör ej kräva tillstånd i sekundär skyddszon.</p> <p>Spridning av stallgödsel för trädgårdsodling för hushållets eget behov bör ej kräva tillstånd i sekundär skyddszon.</p> <p>Angående tekniskt underlag:</p> <p>Det inger oro att avloppsreningsverket och behandlingsdammarna utpekats som en risk för vattentäkten. Som anslutna till dricksvattennätet anser vi att skyddet av dricksvattnet måste prioriteras. I handlingarna står att det finns risk att spillvatten från en av dammarna infiltrerar ned i berget och kan påverka grundvattenkvaliteten och att dammarna bör vara helt täta eller avvecklas. Hur används dessa avloppsdammar idag? Är den nya avloppsreningsmetodiken som infördes fortfarande igång? Har detta utvärderats? Som VA-abonment vore det intressant med information om detta. Vi förutsätter att Västvatten och kommunen tar ställning till vilka åtgärder som bör vidtas för att eliminera risken för dricksvattnets kvalitet.</p>
Västvattens bemötande	<p><i>Västvatten har beslutat att revidera föreskrift (§3) fordonstvätt och förbjuda fordonstvätt inom primär och sekundär skyddszon (Rev 1). Detta blir tydligare och innebär mindre administration. Biltvätt bör ske i tvätthall som är avsedd för detta.</i></p> <p><i>Västvatten avser att förtydliga i skyddsföreskriften för Rådanefors samt de övriga tre vattenskyddsområdena att undantag ska gälla för hantering som motsvarar årlig skötsel av privat tomtmark. (Rev 17).</i></p> <p><i>Angående oron kring dricksvattnets kvalitet p.ga närheten till avloppsreningsverket så har synpunkterna skickats vidare till Färgelanda kommun och Dalslands miljö- och energiförbund som är huvudman respektive tillsynsmyndighet.</i></p>

2 (3)

SAMRÅDSREDOGÖRELSE: BILAGA 5D
2018-03-07

Trafikverket; TRV 2016/97905	
Trafikverket	<p>Kommunen säkerställer att skyddsföreskrifter och insatser genomförs i samråd med Trafikverket i händelse av att en olycka sker på väg 173 med utsläpp av kemikalier eller drivmedel som riskerar att förorenar grundvattentäkten. Utsläpp av kemikalier eller drivmedel kommer att kunna påverka grundvattnet under lång tid.</p> <p>Enligt Länsstyrelsens policy ska en riskanalys utföras för åtgärd som ligger inom 150 m från denna typ av trafikled. Trafikverket anser att Räddningstjänstens eventuella synpunkter på vattenskyddsområdet ska inhämtas och beaktas.</p> <p>För att kunna upprätthålla funktion och standard på det statliga vägnätet förutsätter Trafikverket att normalt underhåll och skötsel inom vägområdet tillåts.</p> <p>Trafikverket framhåller att åtgärder som påkallas på det allmänna transportnätet som en konsekvens av det föreslagna vattenskyddsområdet, ska utredas, projekteras och finansieras av kommunen i samråd med Trafikverket som beslutar i frågorna.</p>
Västvattens bemötande	<p><i>Räddningstjänsten har deltagit i samrådet men inte haft några synpunkter.</i></p> <p><i>Västvatten bedömer att normalt underhåll och skötsel på väg 173 kan ske i enlighet med föreslagna vattenskydds-föreskrifter.</i></p> <p><i>Enligt 4§ i väglagen ska tillbörlig hänsyn tas till enskilda intressen och till allmänna intressen, såsom trafiksäkerhet, miljöskydd, naturvård och kulturmiljö. Trafikverket är således skyldig att vidta de skyddsåtgärder som kan krävas till följd av vattenskyddsområdet. Västvatten tolkar Trafikverkets yttrande att kommunen ska bekosta en riskvärdering beträffande vilka risker som finns och vilka skyddsåtgärder som kan krävas. Trafikverket ska dock stå för kostnaderna för dessa åtgärder menar Västvatten.</i></p>

SAMRÅDSREDOGÖRELSE: BILAGA 5E

Specifika yttrande avseende Gatersbyns vattenskyddsområde

UPPDRAG Färgelanda VSO	UPPDRAGSLEDARE Kristina Haglund	DATUM 2018-03-07
UPPDRAGSNUMMER 13002491	UPPRÄTTAD AV Kristina Haglund	

Inkomna yttranden från fastighetsägare, verksamhetsutövare och myndigheter samt Västvattens bemötanden på dessa yttranden

Dalslands miljönämnd	
Dalslands miljönämnd	Vattenskyddsintresset står i konflikt med de påverkande verksamheter som finns inom föreslaget vattenskyddsområde (väg 173, bilverkstad, industri m.m.). Ur denna aspekt är vattentäkstens lokalisering inte lämplig. Täkten anges vara reservvattentäkt med begränsad kapacitet. Det är viktigt att kommunen är medveten om att bildande av vattenskyddsområden kan innebära krav på externa skyddsåtgärder för befintliga verksamheter. Förslaget till föreskrifter innebär också att ett förbud mot anläggande av bergvärmepump för ett inte obetydligt antal fastigheter.
Västvattens bemötande	<p><i>Västvatten är medvetna om att vattentäkten står i konflikt med andra verksamheter. Behovet av kommunalt dricksvatten måste dock väga tungt och eftersom vattentäkten används emellanåt idag anser Västvatten och Färgelanda vatten att vattentäkten måste skyddas med ett vattenskyddsområde.</i></p> <p><i>Västvatten har informerat Färgelandas kommunstyrelse och kommunfullmäktige om bildandet av vattenskyddsområdet kring Gatersbyn 2 och redovisat hur skyddsföreskrifterna kommer att formuleras. Kommunfullmäktige har gett sitt godkännande att gå vidare med arbetet för bildandet av vattenskyddsområdet.</i></p> <p><i>Angående bergvärmepumpar så står det i 17§ i skyddsföreskrifterna att nyetablering av anläggning för lagring och utvinning är tillståndspliktigt. Det kommer således inte att vara förbjudet att anlägga bergvärmepumpar i den sekundära zonen där bostadshus finns. Däremot ställer sig Västvatten frågande till nämndens resonemang om att föreskriften påverkar många fastighetsägare. Det faktum att en föreskrift påverkar flera fastighetsägare kan aldrig vara en anledning att inte införa den, utan är bara en indikation på en betydlig riskminskning</i></p>

1 (6)

Sweco
Södergatan 1
SE-462 34 Vänersborg, Sverige
Telefon +46 (0)521 57 55 50
Fax +46 (0)521 65510
www.sweco.se

Sweco Environment AB
Org.nr 556346-0327
Styrelsens säte: Stockholm

Kristina Haglund
Miljökonsult
Vänerborg
Telefon direkt +46 (0)521 57 55 55
Mobil +46 (0)725 41 16 55
kristina.haglund@sweco.se

	<i>för vattentäkten. Möjligheten att anlägga bergvärmepump kan heller inte anses vara en rättighet för en fastighetsägare utan är bara ett av flera alternativ till effektiv uppvärmning av fastigheter.</i>
--	--

Länsstyrelsen	
Länsstyrelsen	I grundvattenprover från Gatersbyn har i grundvattnet påvisats alifater (C16-C35) och länsstyrelsen anser att det bör rekommenderas att kommunen utreder källan till detta.
<i>Västvattens bemötande</i>	<i>Västvatten har informerat Dalslands miljö- och energikontor om det påvisade halterna av alifater (C16-C35) i grundvattnet vid Gatersbyn,</i>

Statens geotekniska institut (SGI)	
SGI	SGI noterar att vattentäkterna i Gatersbyn 2 samt Stigen berörs av områden som har förutsättningar för spontana skred. Vi uppfattar att vattentäkterna har funnits en längre tid tillbaka, men vill ändå peka på vikten av att eventuell omgivningspåverkan från vattenuttagen följs upp och att skredrisken beaktas i markanvändningen.
<i>Västvattens bemötande</i>	<i>Västvatten är medvetna om att området där vattentäkten ligger har karterats som ett område som har förutsättningar för spontana skred. Det finns dock inga planer att leta efter en ny vattentäkt. I dagsläget registreras vattenuttaget kontinuerligt i Gatersbyn 2 vattentäkt. Färgelanda Vatten AB har för avsikt att installera divers i kommunens samtliga uttagsbrunnar för att kontrollera grundvattennivåerna.</i>

Statens geologiska undersökning (SGU)	
SGU	<p>Utöver tidigare synpunkter vill SGU i samband med denna remiss tillägga följande kommentarer, främst gällande vattentäkten Gatersbyn 2. SGU anser att det bör förtydligas om Färgelanda vatten har ett nyttjanderättsavtal med markägaren i stycket 2.2 (ägarförhållande).</p> <p>SGU föreslår vidare att den primära skyddszonens utbredning bör beräknas med uttaget 100 m³/dygn, detta med anledning av att vattentäkten Gatersbyn 2 utgör reservvattentäkt och enligt underlaget har en maximal kortvarig kapacitet på 100 m³/dygn men på lång sikt endast bedöms ge 30 m³/dygn. Även om vattentäkten inte klarar av att leverera denna mängd kontinuerligt är det inte osannolikt att i det fall den behövs kommer den under en kortare tid gå med hög kapacitet.</p> <p>SGU vill även upplysa om att för det grundvattenmagasin som visas i bild 4 har en hydrogeologisk beskrivning i SGU: s serie K sammanställts och beräknas vara tillgänglig under senare halvan av 2017.</p>

2 (6)

SAMRÅDSREDOGÖRELSE: BILAGA 5E
2018-03-07

<p>Västvattens bemötande</p>	<p><i>Fastighetsbeteckningen som vattentäkten är belägen på är felaktig i det tekniska underlaget. Rätt fastighetsbeteckning är Gatersbyn 1:106 och fastigheten ägs av Färgelanda kommun (Rev 18).</i></p> <p><i>Västvatten avser att ändra beräkningarna av skyddszonernas utbredning enligt SGU:s synpunkter. Vattenuttaget 100 m³/dygn kommer att användas i beräkningarna vilket innebär att den primära zonen har arean 0,025 km². I det nu liggande förslaget är arean 0,02 km² på den primära zonen så förändringen är inte så stor i praktiken (Rev 19).</i></p>
------------------------------	---

Trafikverket; TRV 2016/97905	
<p>Trafikverket</p>	<p>Kommunen säkerställer att skyddsföreskrifter och insatser genomförs i samråd med Trafikverket i händelse av att en olycka sker på väg 172 och väg 173 med utsläpp av kemikalier eller drivmedel som riskerar att förorenar grundvattentäkten. Utsläpp av kemikalier eller drivmedel kommer att kunna påverka grundvattnet under lång tid. Enligt Länsstyrelsens policy ska en riskanalys utföras för åtgärd som ligger inom 150 m från denna typ av trafikled. Trafikverket anser att Räddningstjänstens eventuella synpunkter på vattenskyddsområdet ska inhämtas och beaktas. För att kunna upprätthålla funktion och standard på det statliga vägnätet förutsätter Trafikverket att normalt underhåll och skötsel inom vägområdet tillåts.</p> <p>Trafikverket framhålla att åtgärder som påkallas på det allmänna transportnätet som en konsekvens av det föreslagna vattenskyddsområdet, ska utredas, projekteras och finansieras av kommunen i samråd med Trafikverket som beslutar i frågorna.</p>
<p>Västvattens bemötande</p>	<p><i>Räddningstjänsten har deltagit i samrådet men inte haft några synpunkter.</i></p> <p><i>Västvatten bedömer att normalt underhåll och skötsel på väg 173 kan ske i enlighet med föreslagna vattenskydds-föreskrifter.</i></p> <p><i>Enligt 4§ i väglagen ska tillbörlig hänsyn tas till enskilda intressen och till allmänna intressen; såsom trafiksäkerhet, miljöskydd, naturvård och kulturmiljö. Trafikverket är således skyldig att vidta de skyddsåtgärder som kan krävas till följd av vattenskyddsområdet. Västvatten tolkar Trafikverkets yttrande att kommunen ska bekosta en riskvärdering beträffande vilka risker som finns och vilka skyddsåtgärder som kan krävas. Trafikverket ska dock stå för kostnaderna för dessa åtgärder menar Västvatten.</i></p>

Synpunkter IAC, daterat 2017-02-23	
IAC	<p>1. Vi har väldigt svårt att förstå att ni planerar ett vattenskyddsområde som omfattar Färgelandas största arbetsgivare utan att ta reda på vilken omfattning vår verksamhet har. I rapporten nämns 150 anställda vilket för närvarande är 450 personer, beskrivningen av vilken typ av produktion och i vilken omfattning är direkt felaktig. Med hänvisning till ovanstående så anser vi att en ny studie måste göras för att se vilka begränsningar ett vattenskyddsområde innebär för IAC i sin möjlighet att verka på platsen i en framtid.</p> <p>2. Det finns i er beskrivning uppgift om att det endast är en reservanläggning med en uppskattad kapacitet av ca 30 m³/dygn, och nuvarande behov är ca: 364 m³/dygn. Det innebär att det endast täcker upp ca 10 % av behovet. Vi anser att denna vattentäkt inte är avgörande för kommunens vattenbehov utan andra möjligheter måste utredas.</p> <p>3. Uppgifterna om IAC s verksamhet så står det inget om 2 av våra kärnverksamheter som är Formsprutning och Måleri. I vårt måleri används en betydande mängd av Färg som innehåller Lösningemedel i olika stor grad. Denna verksamhet genererar en hel del farligt avfall (2§, 3§), som förvaras inom det av er föreslagna området. (1000 lit) Visserligen så sker denna förvarning enligt gällande föreskrifter hos vår tillsynsmyndighet (Dalslands Miljönämnd), men stor potentiell risk finns att det kan uppstå spill vid transport från produktionslokal till förvaringsutrymmet någon gång i framtiden.</p> <p>4. Det nämns inget i er rapport om att det sen ca 10 år tillbaks, i Stadsplanen, finns en planerad utfartsväg (15§ Väg), som kommer att dras från IAC och ansluta på grusväg ovanför Vattentäkten innan utfarten vid Stelab och sedan ut på Väg 173. Då vår verksamhet är mycket expansiv framgent så kommer sannolikt denna väg att anläggas inom de närmaste åren, för att få ett bättre Logistikflöde i verksamheten. Detta är en parameter som avsevärt påverkar risken för spill från någon Lastbil. Det går ca 50-60 Trailer/dag från fabriken med gods.</p> <p>5. Det finns enl. 10§ förbud mot att ha upplag av träprodukter i större omfattning. IAC har ett mycket stort antal impregnerade träpallar som förvaras utomhus inom er föreslagna Sekundära skyddszon. Risken är att urlakning av impregnering ur dessa kan påverka vattentäkten negativt.</p> <p>6. Det finns inom skyddszonen ca 6 st stora 40 m³ Sopcontainers (11§ Avfall) med div. olika fraktioner av industriavfall. Risk finns att någon av dessa Containers är inte alltid helt täta varför risk för att urlakning skulle kunna ske i framtiden vilket skulle kunna påverka vattentäkten.</p> <p>7. Upplag av snö, (14§ Snö), förekommer inom Skyddszonen då det är stora ytor att röja så att truckar och lastbilar skall kunna lastas och lossas.</p>

4 (6)

SAMRÅDSREDOGÖRELSE: BILAGA 5E
2018-03-07

	<p>8. (15§ Väg). Snöbekämpning sker dagligen vintertid för att säkerställa en säker logistikhantering</p> <p>IAC Färgelanda är kommunens största privata arbetsgivare och är för närvarande i en expansiv fas. IAC ser ert förslag som ett stort hinder att utveckla verksamheten och kommer i förlängningen att påverka vår möjlighet att bedriva verksamheten i den omfattning som vi har idag. Både kostnads mässigt och praktiskt. Som ett ISO 14001 certifierad företag så har vi ett miljölednings system och därmed de kontroller som krävs för att minimera vår miljöpåverkan samt att vi med god marginal uppfyller utsläppsnivåer som vi enligt lag är skyldiga att hålla oss under. Därmed anser vi att vi uppfyller den miljöhänsyn som åligger oss.</p> <p>IAC utgår med hänvisning till ovanstående att ytterligare faktainsamling kommer ske och en ny rapport som ger en nyanserad bild med korrekt beskrivning av konsekvenser av förslaget vattenskyddsområde.</p>
<p>Västvattens bemötande</p>	<p>Västvatten hade ett separat möte med IAC den 9 maj 2017 där IAC:s synpunkter diskuterades.</p> <p>1. Västvatten beklagar att uppgifterna angående IAC är felaktig och kommer att ändra informationen angående antal anställda och typ av produktion i den tekniska beskrivningen (Rev 20). Västvatten är medvetna om att IAC är en stor och viktig industri för Färgelanda. Vattentäkten vid Gatersbyn 2 har funnits under flera decennier. Genom att införa ett vattenskyddsområde kring vattentäkten förtydligar man skyddsvärdet kring vattentäkten. Redan idag måste verksamheter kring vattentäkten bedriva sin verksamhet så att det inte innebär någon skada på vattentäkten.</p> <p>2. Västvatten är medvetna om att vattentäkten står i konflikt med andra verksamheter och att kapaciteten är begränsad. Alternativa dricksvattenlösningar har utretts men Gatersbyn 2 är i dagsläget det bästa alternativet. Behovet av kommunalt dricksvatten måste vägas tungt och eftersom vattentäkten används emellanåt idag anser Västvatten och Färgelanda vatten att vattentäkten måste skyddas genom att upprätta ett vattenskyddsområde.</p> <p>3. För de produkter och ämnen som regleras i IAC:s tillstånd så behöver inte motsvarande delar ytterligare tillståndsprövas enligt vattenskyddsområdet skyddsföreskrifter. Det krävs skyddsåtgärder vid hantering och lagring av produkterna som redan idag måste följas som IAC skriver. Dalslands miljö- och energikontor kommer fortsätta att bedriva sin tillsyn av verksamheten.</p> <p>4. För att anlägga en väg på ett vattenskyddsområde krävs tillstånd enligt § 15 i skyddsföreskrifterna (Väg). Det är därmed möjligt att anlägga en väg på ett sekundärs skyddsområde efter en</p>

	<p><i>tillståndsansökan. Eventuellt kommer tillståndet att villkoras med t.ex. försiktighetsåtgärder vid schaktning.</i></p> <p><i>5. Impregnerade träpallar som IAC skriver om i sitt bemötande är snarare avfall (se svar på fråga 6) än timmer.</i></p> <p><i>6.IAC:s avfallshantering regleras i verksamhetens tillstånd. Därför behöver motsvarande delar inte ytterligare tillståndsprövas enligt vattenskyddsområdet skyddsföreskrifter. Angående containrars täthet bör detta redan idag säkerhetsställas genom verksamhetens egenkontroll.</i></p> <p><i>7 och 8. Skyddsföreskriften §14 avser snö från trafikerade ytor utanför den sekundära zonen. Det är således tillåtet att lägga upp snö från vägar inom den sekundära skydds zonen.</i></p> <p><i>Flera av de krav som skyddsföreskrifterna innebär måste IAC förhålla sig till inom det nuvarande tillståndet som Dalslands miljö- och energikontor sköter tillsynen på. Västvattnets uppfattning är att de ökade krav som vattenskyddsområdet innebär inte ska hindra IAC:s verksamhet.</i></p>
--	---

6 (6)

SAMRÅDSREDOGÖRELSE: BILAGA 5E
2018-03-07

PM

UPPDRAG Färgelanda VSO	UPPDRAGSLEDARE Kristina Haglund	DATUM 2016-09-12
UPPDRAGSNUMMER 1352155000	UPPRÄTTAD AV Hans Björkman	

Kommentarer till Länsstyrelsens yttrande

Bakgrund

Länsstyrelsen har i yttrande 2016-06-09 lämnat synpunkter på förslagen till vattenskyddsområde (VSO) i Gatersbyn, Rådanefors, Rösäter och Stigen. De tekniska beskrivningarna (TB) har reviderats och kompletterats med anledning av synpunkterna. En del av synpunkterna är ibland gemensamma för de 4 VSO. Flera av dessa har vi valt att i nuläget inte arbeta in i TB eller endast i några av dem. Vi vill dock kommentera vad som ligger till grund för våra bedömningar.

Synpunkter på de tekniska underlagen

Länsstyrelsens *kommentarer är kursiverad* och Swecos kommentarer i normal text.

Arbetet ska bland annat omfatta redovisning av grundvattendelare, grundvattennivåer. Flera av vattentäkterna saknar redovisning av detta.

Samtliga jordartskartor har nu uppdaterats och visar bedömda ytvattendelare. Endast Rösäter visar en grundvattendelare som identifierats vid en provpumpning. Ytvattendelare och grundvattendelare kan sammanfalla men det är inte alltid fallet. Vi har inte tillräckligt tekniskt underlag att markera grundvattendelare. För att undersöka om grundvattendelare förekommer i t ex en isälvsavlagring krävs ofta en omfattande provpumpning samt utvärdering. Resultatet av provpumpningen är bland annat beroende på antalet observationspunkter och var de ligger i förhållande till en grundvattendelare. Det krävs således ofta ganska kostsamma undersökningar för att fastställa om och var grundvattendelare finns. Ett motiv är att man då kan lägga en gräns för en skyddszon inom en isälvsavlagring. De 4 aktuella vattentäkterna i Färgelanda har relativt begränsade skydds zoner och vi väljer att skydda hela isälvsområdena där dessa förekommer. Det går att göra omfattande undersökningar men vår bedömning är att detta inte är ekonomiskt försvarbart för mindre vattentäkter såsom de fyra grundvattentäkterna i Färgelanda kommun.

Detta innebär att ingen hänsyn har tagits till grundvattenytans gradient och det bör kommenteras hur den kan påverka skyddszonernas utbredning. Ett bättre hydrogeologiskt underlag skulle ge bättre säkerhet vid beräkningen av transporttider, bedömningen av grundvattendelare och därmed avgränsningen av skydds zoner.

Det är riktigt att vi inte tagit hänsyn till grundvattenytans gradient. Gradienten varierar beroende på uttagets storlek och grundvattengradienten i vila är annorlunda än vid ett uttag.

1 (3)

Sweco
Södergatan 1

SE-462 34 Vänersborg, Sverige
Telefon +46 (0)521 575550
Fax +46 (0)521 65510
www.sweco.se

Sweco Environment AB
Org.nr 556346-0327
Styrelsens säte: Stockholm

Hans Björkman
Hydrogeolog
Vänersborg
Telefon direkt +46 (0)521 57 55 56
Mobil +46 (0)708 65 51 02
hans.bjorkman@sweco.se

Vattenhastigheten ökar med ökad gradient men det viktiga, enligt vår bedömning, är att gränsen dras på ett avstånd som innefattar en tillräckligt stor vattenvolym för att rinnriden skall vara tillräcklig, oavsett gradient. När det gäller bergbrunnar elongeras ofta ett påverkansområde i de riktningar där de mest vattenförande sprickorna bedöms finnas. När det gäller magasin i jord bestäms påverkansområdets utseende av resultaten av provpumpningar men till stor del även av topografi och avlagringens typ och morfologi. De 4 aktuella vattentäkterna i Färgelanda har relativt begränsade skyddszoner och vi väljer att skydda hela isälvsområdena där dessa förekommer. Vår bedömning är att studier av gradienten inte medför att gränserna kommer att dras annorlunda.

Referens för porositet saknas.

I områden med sand och grus i olika fraktioner ansätter vi ofta en effektiv porositet (n_e , där vatten kan strömma fritt) på 20 %. Den effektiva porositeten beror på kornstorleken och varierar för friktionsmaterial mellan i storleksordningen 15 % - 35%. Vid undersökningsborringar görs oftast endast en kornstorleksbedömning i fält av erfaren geolog. Siktning av jordprover har inte utförts vid fältarbetet för de fyra aktuella grundvattentäkterna i Färgelanda kommun. Oftast utförs detta endast vid dimensionering av större brunnar. Det är även viktigt att ha med sig att kornstorleken i en avlagring varierar stort och därmed även den effektiva porositeten. Det gäller således att försöka göra en bedömning av hur stor den effektiva porositeten är som medeltal i avlagringen. Även om man siktar prover från en borrhål så gäller den beräknade porositeten endast den punkten och förhållandena är sannolikt ganska annorlunda redan några meter därifrån. Vi väljer därför ofta att ange n_e till 20 % som ligger i nedre delen av skalan vilket innebär att skyddsområdets utsträckning blir åt det större hållet, ett något konservativt synsätt men ger kanske lite ökat skydd.

Grundvattenförande lagrets mäktighet.

För att beräkna vattnets uppehållstid i marken måste det vattenförande lagrets mäktighet användas. Även detta blir en bedömning. Exempelvis kan vi tänka oss ett 1 meter långt utsnitt i en lagerföljd som karteras som sand. Om det förekommer 1 dm grovsand i denna lagerföljd kommer kanske 90 % av vattnet att strömma i det skiktet. Ibland kan skillnaderna i kornstorlek vara så liten att det inte upptäcks vid en kartering men skillnaderna i vattenförande förmåga kan ändå vara väsentlig. Till detta kommer även skillnaden att kornstorleken varierar stort inom en avlagring vilket gör att enstaka siktprover inte ger så mycket hjälp i det stora hela.

För att bedöma det vattenförande lagrets mäktighet tittar vi på utförda borringar och gör en bedömning vad som kan vara en rimlig vattenförande medelmäktighet i avlagringen. Finns inga borresultat får vi ändå ansätta en siffra som får grunda sig på erfarenhet. En mindre vattenförande mäktighet innebär att skyddsområdet blir större.

Resultat från provpumpningar.

Vattentäkterna i Röster och Rådanefors har tillstånd enligt vattenlagen eller miljöbalken. Till grund för tillståndsansökningarna har provpumpningar utförts. Tekniska beskrivning för dessa båda täkter har kompletterats med uppgifter från provpumpningarna. För ytterligare uppgifter

2 (3)

PM
2016-09-12

hänvisas till teknisk beskrivning för respektive tillståndsansökan. Resultaten har dock legat till grund för förslagen till teknisk beskrivning för vattenskyddsområdena för dessa täkter.

Sveriges geologiska undersökning (SGU) har föreslagit ett antal områden som ska bilda nya grundvattenförekomster inom vattenförvaltningen, varav Rådanefors är ett av dessa områden. Vid avgränsning av grundvattenförekomster i kristallint berg har SGU utgått från vattentäkter och avgränsat det område varifrån grundvattenbildningen till den aktuella dricksvattentäkten sker. SGUs avgränsning är översiktlig, men fundera ändå på varför det är skillnad på de båda områdena.

Hur SGU gjort sin avgränsning framgår inte men sannolikt är det enbart en principiell avgränsning. Det är ett bergområde med normal grundvattenförekomst i berg såsom i princip alla andra bergområden. Sannolikt är det förekomsten av en kommunal uttagsbrunn som motiverar SGUs ställningstagande. Vår bedömning är att SGUs gräns av grundvattenförekomsten inte skall ses som gränserna för ett vattenskyddsområde.

För grundvattentäkter bör normalt hela tillrinningsområdet ingå i vattenskyddsområdet för att förhindra att vattentäkten påverkas negativt i ett långsiktigt perspektiv. När avsteg görs från detta bör det motiveras tydligt.

Gränserna för primär och sekundär skyddszon skall förläggas på avstånd från brunnen så att rinntiderna i grunden uppgår till 100 dagar respektive 1 år för att vatten skall hinna genomgå behandling/spädas ut samt att föroreningar skall hinna upptäckas. Gränserna skall vara miljömässigt motiverade för att inte göra omotiverat stora vattenskyddsområden som belastar fastigheter samtidigt som det sägs att i princip skall hela tillrinningsområdet skyddas, något som kan tyckas lite motsägelsefullt.

Som tidigare nämnts är vi medvetna om att det tekniska underlaget för det aktuella grundvattentäkterna är mer eller mindre omfattande. Avstånden till gränserna för rinntiderna beräknas med mer eller mindre osäkra geologiska uppgifter till grund. De hydrauliska egenskaperna i jord eller i sprickorna i berg varierar stort även inom korta avstånd. I slutändan görs många bedömningar och förenklingar med stöd av geologisk kunskap och erfarenhet.

Beräkning av rinntider är ett av flera verktyg för att avgränsa ett vattenskyddsområde. Ett kanske viktigare verktyg är att studera nybildningsområden. Många gånger är nybildningsområden i form av t ex isälvsmaterial ganska väl avgränsade och medelnettonederbörden över flera år är relativt väl angiven. Vår bedömning är att eftersom nybildningen i isälvsmaterial är betydligt större än i berg måste i första hand isälvsmaterial skyddas. I ett bebyggt område måste även bedömningar göras ifall hus- och vägdräningar avleder vatten som då inte bildar grundvatten.

Sammanfattningsvis är det många antagningar som måste göras och det leder till att vattenskyddsområdet har en utsträckning som är bedömd. Vår bedömning är att ett fastställt vattenskyddsområde som baseras på geologisk kunskap och erfarenhet är bättre än inget vattenskyddsområde alls.

FVAB:s yttrande, 2021-02-19, över inkomna synpunkter vid kommunens föreläggande enligt miljöbalken till berörda att yttra sig.

Löp nr	Vattenskyddsområde	Kategori	Synpunkt	FVAB's yttrande/bemötande
1.4	Gatersbyn		Kommunen behöver vara medvetna om att bildande av VSO kan innebära krav på extra skyddsåtgärder för befintliga och kommande verksamheter.	I beslutsunderlaget kommer olika typer av konsekvenser att beskrivas.
1.5	Rådanefors	Allmänt	Tillsyn kan medföra krav på förebyggande åtgärder vid både kommunala avloppsanläggningar och vattenverk.	I beslutsunderlaget kommer olika typer av konsekvenser att beskrivas.
1.7	Stigen	Allmänt	DMEF anser att en överföringsledning mellan Stigen och Färgelanda bör övervägas. På så sätt skulle reservvatten kunna åstadkommas samt reservvattentäkten vid Gatersbyn skulle bli inaktuell.	Färgelanda Vatten har tidigare tittat på möjligheten att koppla ihop Stigen och Färgelandas vattennät. I dagsläget finns det inga planer på att bygga en överföringsledning då det innebär stora kostnader.
6.11	Rösäter	Allmänt	Vad menas med dd mm åå i övergångsbestämmelserna? Vad menas med två år efter ikraftträdande? Vad ska göras för den idag befintliga verksamheten?	I samband med att kommunfullmäktige beslutar om föreskrifterna kommer "dd mm åå" ersättas med datum. En övergångsbestämmelse är giltig från det att beslutet är fattat till det att beslutet träder i kraft. För vattenskyddsområden brukar tiden vara två år. Det innebär att de som driver en befintlig verksamhet har två år på sig att göra anmälningar/söka tillstånd
6.12	Rösäter	Allmänt	Sammanfattningsvis anser vi att det är en undermålig utredning. Föreslagna skyddsåtgärder har ingen bäring eller verklighetsförankring.	Er synpunkt noteras. Utredningen är uppbyggd på samma sätt som vid framtagande av andra vattenskyddsområden. Skyddsåtgärder bygger på Naturvårdsverkets allmänna råd.
6.13	Rösäter	Allmänt	Fastigheten ska inte vara sekundär skyddszon	Skyddszonernas utformning är framtagna utifrån bedömda rinntider till vattentäkten. Fastigheten Rösäter 1:5 ingår i den sekundära skyddsområdet då vatten eller eventuella kemikalier kommer att nå vattentäkten inom 100 dagar till 1 år.
2.1	Samtliga	Allmänt	De fastighetsägare som hamnar inom området får ta på sig en börda för att skydda den gemensamma tillgången av dricksvatten. Utvecklingsmöjligheterna begränsas och värdet på fastigheten kan sjunka.	Oro kring sjunkande fastighetsvärde framförs ofta LRF i samband med beslut rörande vattentäkter. Det finns inga studier rörande fastighetspriser eller om verksamheter begränsas på sikt. Det finns idag många fastslagna vattenskyddsområden och verksamhet och fastighetsvärdet verkar bestå.

Tekniskt underlag

2.2	Samtliga	Allmänt	Den enskilde fastighetsägaren får stå för det ekonomiska ansvaret. Det är inte en rimligt ordning framförallt med tanke på att de åtgärder som en verksamhet måste söka tillstånd för , innebär ett skydd av dricksvattnet. Det är högst rimligt att VA-kollektivet står för dessa kostnader.	Syftet med vattenskyddsområdet är att skydda dricksvattnet och där i ingår att reglera vilka verksamheter som får ske. Därav kan vissa verksamheter behöva söka tillstånd/göra anmälningar. Enligt miljöbaken är det den som utför en åtgärd som kan påverka vattentäkten som ansvarar (förorenaren betalar). Det är kommunfullmäktige som slutligen beslutar om utformningen av taxan för tillsyn. Taxor och dess utformning ingår inte fastställandet av vattenskyddsområde.
2.3	Samtliga	Allmänt	Det är viktigt att det görs en konsekvensanalys för att politikerna ska kunna göra rimlighetsavvägningar mellan olika intressen	I underlagen till beslutet kommer olika typer av konsekvenser att beskrivas
2.4	Samtliga	Allmänt	Vattendom saknas för två av vattentäkterna. I en tillståndsprovning ingår en lokaliseringsprovning. Det vore bättre att först inhämta vattendom. Sakägare har då möjlighet att inkomma med synpunkter om vattenuttaget påverkar deras fastighet	Västvatten har prioriterat att få klart vattenskyddsområdena först. Västvatten har dialog med länsstyrelsen om vattendomar och avser ordna sådana. Såvitt känt har inga problem orsakade av uttagen visats.
3.3	Samtliga	Allmänt	Information och upplysningar bör inte lämnas som föreskrift (exempel § 19 allmänna bestämmelser)	Texten i föreskrifterna är ändrad, så att allmänna bestämmelser, information och skyltning inte är föreskrifter.
4.1	Gatersbyn	Allmänt	Vid en händelse behöver räddningstjänsten information om hur lång tid det tar för en förorening att sprida sig från platsen för utsläppet till vattentäktzonen	Vattenskyddsföreskrifter är en del i arbetet med att skydda vattentäkter, men det ersätter inte ett bra samarbete mellan Miljöenheten och Räddningstjänsten. Det är lämpligt att ha återkommande kontakt för att diskutera möjliga släcktekniker etc. på olika platser i kommunen beroende av vad som är skyddsvärt. I kommande miljötillsyn kan det vara bra att fokusera på risker för utsläpp av och olyckor med förekommande kemikalier. Återkoppla till miljö och räddningstjänst om behovet av samarbete. Återkoppling kan ske i samband med antagande av föreskrifterna.
4.3	Samtliga	Allmänt	Olyckor som kan medföra påverkan risk för grundvattenförorening ska alltid anmälas via 112, inte direkt till räddningstjänsten.	Texten i föreskrifterna är ändrad.
7.1	Gatersbyn	Allmänt	Området vid Gatersbyn har förutsättningar för lokala skred. Eventuell påverkan på omgivningen från vattenuttagen bör följas upp och skredrisken behöver beaktas i markanvändningen.	Västvatten är medvetna om att området karterats som ett område med spontana skred. Det finns dock inga planer på att leta efter en ny vattentäkt. Västvatten avser att installera mätare (divers) i uttagsbrunnarna för att kontrollera grundvattennivån.

7.2	Stigen	Allmänt	Området vid Stigen har förutsättningar för lokala skred. Eventuell påverkan på omgivningen från vattenuttagen bör följas upp och skredrisken behöver beaktas i markanvändningen.	Västvatten är medvetna om att området karterats som ett område med spontana skred. Det finns dock inga planer på att leta efter en ny vattentäkt. Västvatten avser att installera mätare (divers) i uttagsbrunnarna för att kontrollera grundvattennivån.
5.1	Rösäter	Allmänt	Till att börja med bör stycket 4 skrivas om, Jordbruksmarken används idag för fullskalig konventionell odling, marken är av sådan kvalitet att den kan anses som högavkastande för de flesta förekommande slags odling. Kan tillägga att mycket av det ni vill förbjuda inom det primära skyddsområdet är verksamhet som pågår idag och som följaktligen inte påverkar vattenkvaliteten	Texten i stycke 4 ses över. I den genomförda riskanalysen har användningen av bekämpningsmedel och växtnäringsämnen noterats som riskmoment för de aktuella vattentäkterna. Föreskrifterna är till för att skydda vattenkvaliteten under en lång tid framöver.
5.5	Rösäter	Allmänt	Varför inte göra en reservvattentäkt innanför Ragnerudssjön.	Vattenresursen Ragnerudssjön kommer att belysas i den vattenförsörjningsplan som ska tas fram under 2021. Under flera år framöver kommer dock vattentäkten Rösäter att behövas, innan det skulle kunna bli aktuellt andra alternativ.
5.9	Rösäter	Allmänt	Fastighetsägaren önskar att det inte bildas något vattenskyddsområde.	Er synpunkt noteras
2.6	Samtliga		Förbudet i primärzon kommer leda till försvårad pågående markanvändning. Det är rimligt att kommunen betalar intrångsersättning.	Förbudet tydliggör de risker som finns för påverkan på vattentäkten. Den som anser att deras verksamhet påverkas negativt kan ansöka om ersättning hos mark- och miljödomstolen.
		Bekämpningsmedel		
3.4	Samtliga	Definitioner	För grund- eller ytvattnet skadliga ämnen (§3) behövs en exaktare definition	Texten i föreskrifterna är ändrad.
3.5	Samtliga	Definitioner	Undantag bör gälla det som faktiskt förbjuds (§4)	Undantaget är borttaget
3.6	Samtliga	Definitioner	Begreppet tät gödselvårdsanläggning behöver definieras (§6a)	Texten i föreskrifterna är ändrad.
3.7	Samtliga	Definitioner	Begreppet "motsvarar årlig skötsel av privat tomtmark" behöver definieras (§6b)	Texten i föreskrifterna är ändrad.
3.8	Samtliga	Definitioner	begreppet lantbruksdjur behöver definieras (§7)	Texten i föreskrifterna är ändrad.
3.9	Samtliga	Definitioner	Begreppet "släppas ut till mark" behöver definieras (§8)	Texten i föreskrifterna är ändrad.
3.10	Samtliga	Definitioner	Begreppen uppläggning och deponering behöver definieras (§11)	Texten i föreskrifterna är ändrad.
3.11	Samtliga	Definitioner	Uttrycket "därmed liknande" fungerar inte (§15d)	Texten i föreskrifterna är ändrad.
3.12	Samtliga	Definitioner	Föreslår att förflyttning ändras till omfattande. Fungerar undantaget volymmässigt för normalt underhåll av bef ledningar? (§16c)	Texten i föreskrifterna är ändrad.
3.13	Samtliga	Definitioner	Definition av miljöfarliga kemiska produkter är inte relevant då det inte används i föreskrifterna. Den hänvisar dessutom till KIFS som inte gäller längre	Texten i föreskrifterna är ändrad.

3.14	Samtliga	Definitioner	Begreppet stallgödsel används ej	Texten i föreskrifterna är ändrad.
10.1	Samtliga		Inkom 20 juni 2019, ev. redan ändrat, Istället skulle man kunna för primär zon skriva snarlikt som blev för Uddevalla kommuns grundvattentäkter: "Nyetablering av avloppsanläggning där hushållspillvatten eller annat avloppsvatten kan infiltrera eller släppas ut till marken är förbjudet."	Texten i föreskrifterna är ändrad.
1.6	Rådanefors	Enskilda avlopp	I TB avsnitt 4.8 anges att Rådaneshjön rinner till Gullmarsfjorden. Rådaneshjön ingår i Dalbergsåns avrinningsområde. Sjön avvattnas till Bodaneälven och vidare till Vätern	Uppgiften korrigeras i underlaget.
6.9	Rösäter	Felaktigheter Markarbete, väg	Vad avses för spridning av salt? Tillstånd för spridning på uppfart till garage och maskinhall	Spridning av vägsalt kräver tillstånd, detta för att kunna reglera att spridning inte sker precis intill vattentäkten. Föreskriftens syfte är inte att reglera spridning på uppfarter m.m. Ett undantag är inlagt i föreskrifterna så att spridning på mindre vtor bli möjligt.
6.8	Rösäter		Är det ok med förbättringsarbete av grusvägar?	Ordinarie underhåll av grusvägar går att genomföra. Beläggningsarbeten eller andra förbättringar på en yta som är större än 50 m ² är anmälningspliktigt
11	Gatersbyn	Markarbete, väg	Trafikverket anser att föreskrifterna bör ändras så att normal drift och underhåll av vägen inte kräver restriktioner eller tillstånd. Enligt föreskriften krävs tillstånd för spridning av vägsalt samt beläggningsarbeten.	Kommunen förstår att Trafikverket helst ser att inga föreskrifter påverkar verksamheten, men då påverkan av salt och beläggningsarbeten noterats i riskanalysen för den aktuella vattentäkten bedömer kommunen att föreskriften behövs och att alla verksamheter omfattas.
1.2	Gatersbyn	Markarbete, väg Områdets avgränsning	DMEF anser att vattentäktens lokalisering är olämplig pga. risk för föroreningar från verksamheter inom skyddsområdet. Då området är planerat för industri- och verksamhetsmark kan ytterligare verksamhet tillkomma.	Kommunen förstår Miljö- och energiförbundets synpunkt. Kommunen har valt att behålla vattentäkten då det i nuläget inte finns några alternativ. Kommunen har ett särskilt fokus på vattentäkten i sina risk- och sårbarhetsanalyser. Riskmomenten noteras även i risk- och faroanalysen (HACCP) för vattenverket.
1.1	Samtliga	Områdets avgränsning	Tertiär zon saknas för tre av fyra vattentäkter. DMEF saknar denna zon då den visar att det finns ett behov att ta hänsyn till vid fysisk planering m.m. Behovet av en tertiär zon är särskilt påtaglig för Gatersbyn då det finns befintliga verksamheter inom området	De primära och sekundära skyddszonerna omfattar ett område som erfordras för att uppnå vattenbalans för ett års vattenuttag. Någon tertiär skyddszon har därför inte föreslagits utan gränsen för sekundär skyddszon utgör vattenskyddsområdets yttre begränsning.

Definitioner

6.1	Rösäter	Områdets avgränsning	Hur har förslaget till sekundärzon tillkommit? Har det gjorts geotekniska undersökningar? Fastighetsägaren vill få en motivering av områdets omfattning	Skyddszonernas utbredning är uträknade utifrån uppskattade rinntider som utgår från uppskattade markmaterial. Uppskattningarna bygger på provpumpningar och geologiska kartor. Det görs sällan geotekniska utredningar för att undersöka materialet inom hela området. Området skulle bli punkterat av alla grundvattenrör och det skulle medföra en risk för förorening eller utläckage av grundvatten.
6.2	Rösäter	Områdets avgränsning	Förslaget för Rösäter 1.5 som sekundärzon gränsar till Prästgården 1:72, Högsäters vattentäkt, också sekundär zon. Samma tillrinningsområde för båda fastigheterna.	Ytvattendelaren i norra delens bergslägen utgör sekundära skyddszonens gräns i norr. Yt- och grundvatten följer här topografin så att vattnet norr om vattendelaren rinner norrut till Högsäters vattentäkt och vatten söder om vattendelaren rinner till Rösäters vattentäkt.
5.2	Rösäter		Den sekundära zonen har flyttats så att den tangerar vattenskyddsområdet för Prästgården.	Den sekundära zonen har inte flyttats norrut jämfört med det tidigare förslaget 2016-11-25. Sekundära skyddszonerna har minskat till förmån för Rösäter 1:3.
5.3	Rösäter	Områdets avgränsning	Ni har misslyckats att skapa en reservvattentäkt till Högsätersborna. Om tillrinningsområdet förorenas står man utan vatten	Genom att använda brunnen vid Rösäter ökar säkerheten för de boende i Högsäter då det finns två vattenuttag istället för ett så som förutsättningarna varit tidigare.
5.4	Rösäter	Områdets avgränsning	Rösäter och Prästgårdens vattentäkter är samma vattenkälla, det är enbart två filialer av samma vattentäkt.	Undersökningsborrningar har visat att det med största sannolikhet inte finns någon kontakt mellan vattentäkterna. Finkorniga jordarter så som lera och silt begränsar kontakter i norr. Provpumpningarna visar att grundvattenmagasinet vid Rösäter är som en "bassäng" med täta geologiska begränsningar. Det finns även höga bergslägen i ungefärlig östvästlig riktning som begränsar kontakten.
1.8	Samtliga	Petroleum och kemisk	DMEF påpekar att fordon och maskiner innehåller fler petroleumprodukter än bränsle.	Kommunen är medveten om att det finns fler miljöfarliga produkter än drivmedel i ett fordon.
6.3	Rösäter		Gränsen 25 L verkar vara tagen ur luften. Förslaget är orimligt. Inom Högsäters vattentäkt Prästgården är hantering av mer än 250 L tillståndspliktigt	Länsstyrelsen inom Västra Götaland har tidigare haft som praxis att förorda att 25 l är en rimlig volym att hantera utan tillstånd eller anmälan. Vattentäkten vid Rösäter är känslig för påverkan av petroleum och därav är det extra viktigt att petroleum hanteras på ett säkert sätt. De verksamheter som hanterar större mängder kan söka om tillstånd.
		Petroleum och kemisk		

2.5	Samtliga		<p>LRF anser att 25L för tillstånd är för låg tröskel. På en fastighet kommer man snabbt upp i 25L. Det innebär att det krävs tillstånd för att tanka gräsklippare eller motorsåg. LRF anser att 250 L är en rimligare gräns.</p>	<p>Länsstyrelsen inom Västra Götaland har tidigare haft som praxis att förordna att 25 l är en rimlig volym att hantera utan tillstånd eller anmälan. De aktuella vattentäkterna har få skyddande barriärer och en påverkan av petroleum skulle ge en stor och bestående påverkan på de aktuella råvattenkällorna. De verksamheter som hanterar större mängder kan söka om tillstånd. I tillstånden kan tillsynsmyndigheten föreskriva om hur petroleum kan hanteras för att minska riskerna.</p>
4.2	Gatersbyn	<p>Petroleum och kemiska produkter</p> <p>Petroleum och kemiska produkter</p>	<p>Räddningstjänsten anser att spridningshastigheter för de petroleumprodukter och miljöfarliga kemiska produkter som hanteras inom vattentäktens tillrinningsområde ska redovisas. Vad innebär en avverkningssäsong. Verksamheten omfattar även ett mindre sågverk. Förslaget verkar gripet ur luften och kan inte kontrolleras.</p>	<p>Miljöenheten kan ställa krav på denna typ av redovisningar i samband med att nya verksamheter startas.</p>
6.6	Rösäter			<p>Syftet med föreskriften är att påverka hur länge timmerupplag får ligga i närheten av vattentäkten. Begreppet avverkningssäsong tydliggörs i bilaga A, Definitioner av begrepp. Enligt skogsencyklopedin, liksom i dessa skyddsföreskrifter, definieras en avverkningssäsong som tiden mellan knoppsprickning ett år till nästa års knoppsprickning. Hur timmer hanteras och lagras vid sågverket hanteras via miljöenhetens tillägg.</p>
9.1	Samtliga	Skogsbruk	<p>Föreskrifter kring skydds zoner vid avverkning, gallring, dikesrensning, skogsbilvägar saknas.</p>	<p>Färgelanda kommun har bedömt att risken för påverkan från avverkningar, gallring och dikesrensning är liten. Risken är större vid ytvattentäkter än grundvattentäkter.</p>
3.1	Gatersbyn	Skogsbruk	<p>Det bör framgå tydligt om föreslagna föreskrifter avseende Gatersbyn är tillräckliga eller om andra typer av åtgärder anses vara nödvändiga.</p>	<p>Vattenskyddsföreskrifter är en del i arbetet med att skydda vattentäkten men det behöver även ske andra arbeten. Gatersbyn ligger intill ett industriområde och problematiken är noterad i risk- och sårbarhetsanalyser.</p>
5.8	Rösäter	<p>Tekniskt underlag</p> <p>Tekniskt underlag</p>	<p>Fastighetsägaren önskar se skriftligt att provborrningar skett med medgivande av markägaren.</p>	<p>Överenskommelser har gjorts med aktuella fastighetsägare år 2002.</p>

6.4	Rösäter	Tvätt av fordon	Förslaget är orimligt. Arbetsfordon måste rengöras regelbundet. Tvätt sker på långt avstånd från vattentäkten. Ska vi tvingas anlita bärningsfirma för transport av arbetsfordon till tvätt	Tvätt av fordon i på mark i anslutning till en vattentäkt kan orsaka en tillfällig eller i värsta fall permanent försämring av råvattenkvalitet som kan påverka dricksvattenkvaliteten. Det är inte bara damm som fastnar på bilar och arbetsfordon utan även partiklar från vägbanor, däckslitage och annat. Vissa ämnen kan vara hälsovådliga. Därtill kan själva bilvårdsprodukterna eller andra medel som används vid fordonstvätt förorena vattnet. För att de boende och verksamma inom området ändå ska kunna underhålla sina arbetsredskap tillåts avsköljning.	
5.6	Rösäter		Var går gränsen för avsköljning med kallt vatten Dessutom, mycket av den tvätt som sker av jordbruksredskap är att skölja bort den jord som fastnat vid arbete och om samma jord anses som farlig så har ni ju definitivt placerat vattentäkten på fel ställe.	Tvätt av fordon på mark i anslutning till en vattentäkt kan orsaka en tillfällig eller i värsta fall permanent försämring av råvattenkvalitet som kan påverka dricksvattenkvaliteten. Det är inte bara damm som fastnar på bilar och arbetsfordon utan även partiklar från vägbanor, däckslitage och annat. Vissa ämnen kan vara hälsovådliga. Därtill kan själva bilvårdsprodukterna eller andra medel som används vid fordonstvätt förorena vattnet. För att de boende och verksamma inom området ändå ska kunna underhålla sina arbetsredskap tillåts avsköljning.	
6.10	Rösäter	Tvätt av fordon	Hur har man kommit fram till jord/berg volym på 150 m3?	Mängden 150 m3 är uppskattad för att schaktning ska kunna ske inför byggande av små byggnader eller underhåll av diken, vägar etc.	Tvätt av fordon
6.7	Rösäter	Täkt Upplag, avfall	Orimligt förslag. Hur ofta kommer snöupplag finnas? Var är trafikerad yta?	Även om det numera sällan snöar mycket i Färgelanda förekommer kraftiga snöfall emellan åt. Syftet med föreskriften är att få snöupplag från trafikerade ytor placerade utanför den primära skyddszonen.	
2.9	Samtliga	Upplag, avfall	Det måste vara möjligt att tillfälligt lagra miljöfarligt avfall så länge det sker på hårdgjorda ytor utan läckagerisk, tex lysrör	Enligt skyddsföreskrifterens definitioner avses upplag som plats på mark eller vatten. Det är fortfarande möjligt att lagra avfall som till exempel lysrör inomhus eller på annan plats där det inte förekommer en risk för spridning av föroreningar till vattentäkten. Det är viktigt att följa övrig generell lagstiftning rörande hur avfall får förvaras.	

2.10	Samtliga	Upplag, avfall	Hur ska sågspån vid ett sågverk hanteras. Är det ett avfall eller en biprodukt	Det är den som ger upphovet till sågspånet som kan bedöma hur klassningen bör ske. Ett avfall är något som ägaren vill/behöver göra sig av med. Om sågspånet levereras vidare som till exempel biobränsle, absorptionsmedel, djurströ kan det klassas om en produkt. Kommunen rekommenderar att sågverksägaren kontaktar sin branschorganisation eller tillsynsmyndigheten för vidare vägledning
2.11	Samtliga	Upplag, avfall	Det bör skrivas in att avfall som hanteras på täta underlag utan läckagerisk är undantagna tillståndsplikt	Upplag av avfall är reglerat i vattenskyddsföreskrifterna då det finns en risk för spridning av föroreningar till grundvattnet. Hur lagringen kan ske prövas vid tillståndsprövningen. Om lagring sker på tätt underlag ökar sannolikheten att erhålla ett tillstånd.
5.7	Rösäter	Upplag, avfall	Lagringen av avfall vid Havskuren överstiger sin tillåtna mängd varje vecka	Kommunen tackar för uppgiften och lämnar den vidare till Uddevalla kommun så att de kan följa upp huruvida verksamheten inte följer givna tillstånd.
1.3	Gatersbyn	Upplag, avfall	Provtagning har visat förekomst av alifater. Det finns MIFO-objekt inom skyddsområdet. Det är inte klarlagt hur ett större vattenuttag kan påverka vattenkvalitén. Det går inte heller att utesluta att eventuella markföroreningar kan påverka vattenkvalitén i större utsträckning än vad som hittills påvisats	Gatersbyn används som reservvattentäkt och då påverkan finns i närheten är det än viktigare att skydda vattenkvalitén. Vid uttag är det viktigt att provta för att se eventuell påverkan.
6.5	Rösäter	Vattenkvalité	Förslaget är orimligt. Naturgödsel är en naturlig del av ett jordbruk	Gödsel är en av de risker som noterats inom området. För att långsiktigt skydda vattnet ställs krav görande gödselhantering nära vattentäkten.
2.7	Samtliga	Växtnäringsämnen	Det förefaller märkligt att söka tillstånd för något som redan är ett lagkrav. Färgelanda ligger inom nitratkänsligt område så kraven gäller från 2 DE. (§6a)	I tillståndsprövningen har DMEF möjlighet att föreskriva om villkor för att tillse att gödsellagringen är tillräckligt säker. Syftet med reglerna för nitratkänsligt område är att minska övergödningen. Syftet med vattenskyddsföreskrifterna är att skydda råvattnet varför kraven kan se lite olika ut.
2.8	Samtliga	Växtnäringsämnen	Tillståndsplikt är onödigt i sekundär zon med tanke på omfattande lagstiftning gällande spridning av stallgödsel inom nitratkänsligt område (§6b)	Färgelanda kommun ligger inom nitratkänsligt område vilket medför strängare krav kring lagring och spridning av gödsel. Reglerna är satta för att minska läckage av kväve och fosfor till vattendrag och tar inte hänsyn till påverkan på dricksvatten. Det finns därför skäl att ställa ytterligare krav på hantering precis intill en vattentäkt.
10.2	Samtliga	Växtnäringsämnen	Ändra begreppen Stallgödsel till Naturgödsel i föreskrifterna och se även över i definitionerna.	Texten i föreskrifterna är ändrad.

3.2	Samtliga	Uttrycken "såsom" eller "därmed liknande" fungerar inte i föreskrifter	Texten i föreskrifterna är ändrad.
8.1		Inga synpunkter	Ingen återkoppling

**KSAU § 103 Dnr 2020/291
Medborgarlöfte 2021 Färgelanda kommun**

Kommunstyrelsens arbetsutskott förslag

Kommunstyrelsen beslutar att godkänna förslaget om att använda sig av samma medborgarförslag 2022 som för 2021 och att medborgarlöftena härnäst kommer att vara tvååriga

Ärendebeskrivning

Polismyndigheten, lokalpolisområde Västra Fyrbodalen har via kommunpolisen informerat att de önskar göra medborgarlöftena tvååriga från och med i år. Det vill säga att medborgarlöftet för 2021 förlängs till och med 2022. Detta för att polisen önskar en mer långsiktighet i arbetet samt att det i vissa kommuner inte godkänts förrän ett par månader in på året. En uppföljning av medborgarlöftet kommer lämnas till kommunstyrelsen årligen.

Sedan 2017 har medborgarlöftena i Färgelanda fokuserat på samma områden och aktiviteter, trafiksäkerhet samt trygghet i centrum.

BRÅ arbetsgrupp anser att det är en bra idé att göra medborgarlöftet till tvåårigt och föreslår att kommunstyrelsen går på polismyndighetens förslag (2021-08-16).

Medborgarlöfte är en modell som syftar till att öka tryggheten för medborgarna i kommunen och bygger på samverkan mellan polisen och kommunen.

Medborgarlöftet utformas från lokal lägesbild och medborgardialog. Folkhälsostategen, säkerhetssamordnaren och kommunpolisen genomförde en medborgardialog under oktober 2020. Dialogen genomfördes i Högsäter och Färgelanda. Under dialogerna gavs medborgarna möjlighet att fylla i en enkät för att framföra sina synpunkter. En länk till enkäten låg även ute på kommunens Facebook och hemsida i tre veckor.

Majoriteten av de som fyllde i enkäten upplevde sig vara trygga i kommunen men Färgelanda centrum lyftes fram som en plats där otrygghet upplevs. Förslag från medborgarna på åtgärder för att öka tryggheten var polisiär närvaro och arbete med att förebygga inbrott och stölder.

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Medborgarna lyfte bland annat att samarbete och samverkan med grannar skapar trygghet.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse folkhälsstrateg

Medborgarlöfte Färgelanda kommun 2021, 2021-03-10

Beslutet skickas till

Brottsförebyggande rådet

Folkhälsstrateg

Säkerhetssamordnare

Kommunpolis

Justering

Utdragsbestyrkande

Folkhälsstrateg
Lillan Fahlstedt
0528-567126
lillan.fahlstedt@fargelanda.se

Kommunstyrelsen

Medborgarlöfte 2021 och 2022

Beslutsförslag

Kommunstyrelsen beslutar att godkänna förslaget om att använda sig av samma medborgarförslag 2022 som för 2021 och att medborgarlöftena härnäst kommer att vara tvååriga.

Ärendebeskrivning:

Polismyndigheten, lokalpolisområde Västra Fyrbodalen har via kommunpolisen informerat att de önskar göra medborgarlöftena tvååriga från och med i år. Det vill säga att medborgarlöftet för 2021 förlängs till och med 2022. Detta för att polisen önskar en mer långsiktighet i arbetet samt att det i vissa kommuner inte godkänts förrän ett par månader in på året. En uppföljning av medborgarlöftet kommer lämnas till kommunstyrelsen årligen.

Sedan 2017 har medborgarlöftena i Färgelanda fokuserat på samma områden och aktiviteter, trafiksäkerhet samt trygghet i centrum.

BRÅ arbetsgrupp anser att det är en bra idé att göra medborgarlöftet till tvåårigt och föreslår att kommunstyrelsen går på polismyndighetens förslag (2021-08-16).

Medborgarlöfte är en modell som syftar till att öka tryggheten för medborgarna i kommunen och bygger på samverkan mellan polisen och kommunen.

Medborgarlöftet utformas från lokal lägesbild och medborgardialog. Folkhälsstrategen, säkerhetssamordnaren och kommunpolisen genomförde en medborgardialog under oktober 2020. Dialogen genomfördes i Högsäter och Färgelanda. Under dialogerna gavs medborgarna möjlighet att fylla i en enkät för att framföra sina synpunkter. En länk till enkäten låg även ute på kommunens Facebook och hemsida i tre veckor.

Majoriteten av de som fyllde i enkäten upplevde sig vara trygga i kommunen men Färgelanda centrum lyftes fram som en plats där otrygghet

upplevs. Förslag från medborgarna på åtgärder för att öka tryggheten var polisiär närvaro och arbete med att förebygga inbrott och stölder. Medborgarna lyfte bland annat att samarbete och samverkan med grannar skapar trygghet.

Per Wahlén
Administrativ chef

Lillan Fahlstedt
Folkhälsostateg

Beslutet skickas till:
Brottsförebyggande rådet
Folkhälsostateg
Säkerhetssamordnare
Kommunpolis

Färgelanda
kommun

Polisen

Medborgarlöfte Färgelanda kommun 2021

Medborgarlöften är en utveckling av de samverkansöverenskommelser som sedan tidigare finns mellan polisen och Färgelanda kommun. Det handlar om aktiviteter och åtgärder som polisen och kommunen tillsammans tar fram för att öka tryggheten och minska brottsligheten. Vad invånarna i kommunen anser har stor betydelse.

Under hösten 2020 har polisen och Färgelanda kommun tillsammans genomfört medborgardialoger i tätorterna Färgelanda och Högsäter. Invånarna har fått frågan om vad de anser kommunen och polisen tillsammans bör arbeta med för att öka tryggheten och säkerheten i Färgelanda kommun.

Majoriteten av medborgarna vi pratat med känner sig trygga i sin närmiljö, men många tycker att polisens synlighet är en viktig fråga för att öka tryggheten. En oro för inbrott och stölder tas upp i dialoger. Andra frågor som lyfts fram som viktiga att arbeta med är trafikfrågor, alkohol och narkotika förbyggande arbete, aktiviteter för ungdomar och trygghet i Färgelanda centrum. En trygghetsskapande åtgärd som individen själv kan göra som tas upp är samverkan med grannar.

Medborgarlöftet

Medborgarlöftet 2020 handlade om att öka polisens synlighet och närvaron i kommunen samt att fortsätta arbetet med trafikmiljön i kommunen. Polisen och Färgelanda kommun lovar att under 2021 fortsätta det arbetet. Under 2021 kommer arbete även riktas in mot att öka den upplevda tryggheten genom ökad fokus på grannsamverkan.

Uppföljning

Medborgarlöftet följs upp löpande under året av det lokala brottsförebyggande rådet (BRÅ). I början av varje år ska en sammanställning av aktiviteterna göras och informeras till polisområdesledning samt BRÅ och kommunstyrelsen.

Aktivitet	Omfattning	När	Ansvarig
Planerade insatser för att öka tryggheten i kommunens tätorter, t.ex. fotpatrullering, besök på skola m.m.	Löpande under året	Löpande under året	Polisen
Se över uppstart och samarbete med nattvandrare		I början av året	Kommunen
Hastighetskontroller väg 172 och 173	Minst 10 tillfällen per år	Löpande under året	Polisen
Kontroll av olaglig och störande trafik samt allmänt trafikbeteende	Minst 10 tillfällen per år	Löpande under året	Polisen
I dialogerna med Trafikverket lyfta fram behovet av fartkameror eller annan hastighets-sänkande åtgärd	I dialogerna med Trafikverket	I dialogerna med Trafikverket	Kommunen
Blåljusdagen med elever i åk 8	1 gång per år	Höstterminen	Polisen och kommunen
Utveckla det drogförebyggande arbetet i kommunen	Löpande	Löpande under året	BRÅ
Arbeta för att införa arbetsmetod för att följa och åtgärda klotter, skadegörelse och andra incidenter som stör den upplevda tryggheten	Implementering under året	Löpande under året	Säkerhetssamordnare, folkhälsostrateg, kommunpolis, näringslivsstrateg
Informationskampanj grannsamverkan. Spridning av information av konceptet på kommunens hemsida och sociala medier. En extra grannsamverkansträff under året	Två informationsträffar under året. Informations-spridning av konceptet löpande.	1 informationsträff på vårterminen och 1 på höstterminen. Informations-spridning av konceptet löpande	Folkhälsostrateg och polisen
Besök av kommunens mobila poliskontor utanför medborgarhuset	1 gång i veckan	Löpande under året	Polisen

Överenskommelsen har upprättats i två exemplar varav parterna har varsitt.
Färgelanda 2021-03-10

Rickard Fremark
Chef lokalpolisområde Fyrbodal

Tobias Bernhardsson
Kommunalråd

KSAU § 105 Dnr 2021/86
Remiss om regional fysisk planering PBL- VGR som regionplaneorgan

Kommunstyrelsens arbetsutskott förslag

Kommunstyrelsen beslutar att ställa sig negativt till att regionen ska vara planorgan enligt PBL.
Kommunstyrelsen beslutar att lämna remissvar enligt framtagna skrivelse.

Ärendebeskrivning

En reviderad plan- och bygglag började gälla 1 januari 2019. I revideringen öppnade man upp för regioner att bedriva regional fysisk planering enligt PBL, men då fick endast region Stockholm och Region Skåne obligatoriska uppdrag. Övriga regioner kan i dagsläget hemställa om att bli regionplanorgan, där Västra Götalandsregionen just nu har remitterat och inhämtar synpunkter på hur kommunerna ställer sig till det.

Regionerna har alla skyldighet att ta fram planer för regionen gällande infrastruktur, transport med mera, men med en regionplan enligt PBL är det fler delar som ingår och kommunerna förväntas delta och samverka i framtagandet. Kommunerna måste även i sin planering för översiktsplan och detaljplaner förhålla sig till den framtagna regionplanen och motivera eventuella avsteg. Regionen har dessutom möjlighet att överpröva en plan som avviker från regionplanen.
Regionplanen är likt översiktsplanen inte bindande.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse planingenjör, 2021-07-02
Färgelanda kommuns remissvar, 2021-09-03
Remissbrev om regional fysisk planering enligt plan- och bygglagen - VGR som regionplaneorgan
Faktaunderlag - remiss om regional planering enligt PBL

Beslutet skickas till

Västra Götalandsregionen

Avdelning samhällsutveckling
Planingenjör
Anna Lena Sörensson
0528-567166
annalena.sorensson@fargelanda.se

regionstyrelsen@vgregion.se

Remissvar om regional fysisk planering enligt plan- och bygglagen (2010:900), PBL

Beslutsförslag

Kommunstyrelsen beslutar att ställa sig negativt till att regionen ska vara planorgan enligt PBL.
Kommunstyrelsen beslutar att lämna remissvar enligt framtagna skrivelse.

Ärendebeskrivning

En reviderad plan- och bygglag började gälla 1 januari 2019. I revideringen öppnade man upp för regioner att bedriva regional fysisk planering enligt PBL, men då fick endast region Stockholm och Region Skåne obligatoriska uppdrag. Övriga regioner kan i dagsläget hemställa om att bli regionplanorgan, där Västra Götalandsregionen just nu har remitterat och inhämtar synpunkter på hur kommunerna ställer sig till det.

Regionerna har alla skyldighet att ta fram planer för regionen gällande infrastruktur, transport med mera, men med en regionplan enligt PBL är det fler delar som ingår och kommunerna förväntas delta och samverka i framtagandet. Kommunerna måste även i sin planering för översiktsplan och detaljplaner förhålla sig till den framtagna regionplanen och motivera eventuella avsteg. Regionen har dessutom möjlighet att överpröva en plan som avviker från regionplanen.

Regionplanen är likt översiktsplanen inte bindande.

Katrin Siverby
Kommunchef

Anna Lena Sörensson
Planingenjör

Beslutet skickas till:

Västra Götalandsregionen

Avdelning samhällsutveckling
Planingenjör
Anna Lena Sörensson
0528-567166
annalena.sorensson@fargelanda.se

regionstyrelsen@vgregion.se.

"Färgelanda kommun – Remissvar Regional fysisk planering PBL, RS 2021-01146".

Färgelanda kommuns remissvar

Sammanfattning

Färgelanda kommun ställer sig negativa till regionen som regionplaneorgan enligt plan- och bygglagen (2010:900), PBL, men positiva till viljan att stärka den regionala planeringen till fler områden än idag.

Storleken på regionen samt antalet kommuner gör att Färgelanda har svårt att i detta skede se hur vår kommuns och vårt landskaps intressen ska kunna fångas upp och stärka delregionen. För att säkerställa det kommunala planmonopolets fortlevnad bör inte en regionplan enligt PBL tas fram, där den kommunala viljan kan utgöra ett skäl för överprövning om den avviker från den regionala planen.

Kommunen ser positivt på viljan att utveckla regional planering för att stärka ambitioner, viljeinriktning och rösten i stort gällande frågor som berör hela eller delar av regionen. Men innan vi ser nyttan av att ta fram en regionplan enligt PBL så bör man börja med att visa på hur hela regionens intressen ska kunna tas tillvara i alla de frågor som innefattas i en regionplan. Att arbeta med befolkningsutveckling för hela länet, utan att ha för stort fokus på Stor-Göteborg, är en fråga som är viktig för de mindre kommunerna i länet.

Kommunens yttrande

Remissens frågeställningar:

- Vilken betydelse kan en samlad planering på regional nivå ha för att stärka Västra Götaland?
- Hur resonerar ni kring hur den regionala fysiska planeringen kan stödja den kommunala fysiska planeringen?
- Vilka frågor/områden inom fysisk planering ser ni att det finns ett behov av att samverka kring på regional nivå?
- Vilka samverkansformer tror ni skulle behövas?

- Sammanfattande syn på frågan om VGR ska hemställa till regeringen om att ansvara för regional planering enligt PBL.

Det finns idag redan en regional planering för flera områden där regionen måste behandla frågor gällande transportinfrastruktur, till exempel, med syfte att få ett helhetsgrepp kring dessa frågor som berör flera kommuner. I ett samhälle där målpunkter för arbete, boende, utbildning och rekreation sker i flera olika kommuner ökar både samspelet och konflikterna mellan stad och land. Landsbygden är inte bara ett område för produktion av råvaror och ekosystemtjänster utan är också en plats där människor bor och lever, vilket gör att många olika intressen ska samsas. Om landsbygdernas potential nyttjas kan detta leda till en bättre fördelning av befolkning och resurser som stärker hela regionen och minskar sårbarheten. Förutom den tvingande regionala planeringen finns egentligen inga hinder att utöka med fler planer inom områden som regionens kommuner anser viktiga ur ett gemensamt och större perspektiv.

Västra Götaland är en stor region med många frågor som berör kommunerna olika mycket. Ur Färgelandas perspektiv är landsbygdsfrågorna väldigt viktiga och Färgelanda hade gärna sett en regional planering eller delregionalplanering som lyfter Dalslands möjligheter, frågor och särdrag. Hade regionen skapat en samlad planering kring delregionala frågor, så att de kan lyftas på ett jämlikt sätt tillsammans med storstäderna så hade det även stärkt den egna kommunens röst och planering. Gemensamma ställningstaganden hade därmed agerat draghjälp för kommuner och även i arbetet kring det kommunala planarbetet.

Exempel på gemensamma frågor är, klimatförändringar och klimatanpassning. Dessa frågor är högst aktuella för alla kommuner, då klimatförändringar inte anpassar sig efter kommungränser. Här hade analyser, långtidsprognoser och underlag utifrån ett regionalt perspektiv underlättat den egna kommunala planeringen och gjort att viktiga frågor lyfts till rätt nivå. En kommun kan inte ensam påverka de klimatförändringar som sker, men kan vara delaktig och stärka ett klimatarbete som regionen pekar ut. Regionen hade också kunnat utgöra ett stöd för den kommunala planeringen med omvärldsanalyser och långtidsprognoser kring till exempel befolkningsutveckling, arbetsmarknad, bostadsmarknad och resmönster.

Kommunalförbunden är en bra samverkansform i regionen för att samordna frågor från alla de 49 kommuner som finns i Västra Götaland, men också en möjlighet att lyfta delregionala frågor. I Färgelanda och Dalsland finns en upplevelse av att flera av våra frågor inte är lika viktiga sett ur ett regionalt perspektiv, då vi inte har några storstäder. Genom att fortsätta utveckla den samverkan så finns alla möjligheter att skapa mer delaktighet från

kommunerna, men också lyfta alla de olika perspektiven på ett bättre sätt. Att arbeta regionalt mer med landsbygdsfrågor hade varit önskvärt.

Att skapa en regionplan enligt PBL ser inte Färgelanda som rätt väg framåt. Det finns fortfarande många delar kring den befintliga regionala planeringen som kan förädlas, istället för att riskera ta steget mot att underminera det kommunala planmonopolet. Arbetet med att ta fram en regionplan kräver också stor delaktighet och därmed stora resurser från kommunerna. Hur säkerställer man att både stad och land får höras lika mycket? Det skulle skapa merarbete för samtliga kommuner att arbeta med ställningstaganden i översiktsplanering och detaljplanering, om det fanns en regionplan att beakta. Att det dessutom utgör ett skäl för överprövning skapar oro om regionen kommer motsätta sig all kommunal planering som inte går i linje med regionplanen. För en liten kommun som Färgelanda med begränsade resurser blir en regionplan ett onödigt hinder i den kommunala planeringen. Remissens underlag visar inte på något som ger mervärde i den kommunala planeringen.

Fördelen att hålla den regionala planeringen utanför PBL är att regionen kan lägga fokus på den planeringen som regionen och/eller delregionen behöver. Att inte behöva lägga resurser på att skapa en regionplan som kanske inte fungerar för alla viljor, sakfrågor och säregenskaper skapar möjligheter för att istället lägga resurserna på de planer/stöd som behövs i regionen.

Kommunen ser att regionen ändå aktivt kan arbeta med en bredare regional planering, utan att det ska kunna skapa merarbete i kommunens eget planarbete.

Katrin Siverby
Ordförande Kommunstyrelsen

Anna Lena Sörensson
Planingenjör

Beslutet skickas till:
Västra Götalandsregionen

Remiss

Datum 2021-03-15

Diarienummer RS 2021-01146

Remiss om regional fysisk planering enligt PBL- VGR som regionplaneorgan

En reviderad plan- och bygglag, PBL, började gälla 1 januari 2019. I och med att lagen antogs fick Region Stockholm och Region Skåne ett obligatoriskt uppdrag att bedriva regional fysisk planering för sitt respektive territorium. Det är endast regionutvecklingsansvariga som kan omfattas och i Västra Götaland är det bara Västra Götalandsregionen som kan vara det. Som ett led i att åstadkomma mer enhetlighet i landet, kan ytterligare län omfattas när behov av och förutsättningar för sådan planering finns. Riksdagen gjorde också ett så kallat tillkännagivande till regeringen om att regeringen ska "ta nödvändiga initiativ till att utveckla reformen så att den omfattar fler län".

Finansdepartementet har, via samtal 2019 och 2020, frågat Västra Götalandsregionen om regionen bedömer att det finns förutsättningar för att kunna omfattas av lagen. I remissvaren på den nyligen antagna strategin VG2030 efterfrågas en utökad och tydligare regional fysisk planering. Frågan om regionens ansvar för regional planering enligt PBL har lyfts på beredningen för hållbar utveckling (BHU) och BHU:s ordförande önskade få synpunkter från kommunerna och kommunalförbunden om deras inställning till frågan om att Västra Götalandsregionen skulle bli ett regionplaneorgan. Frågan har diskuterats i kommunalförbunden som återkom med önskemål om att frågan skulle skickas som en formell remiss, samt att VGR tydliggör sin inställning. BHU ställde sig bakom önskemålet om remiss.

Västra Götalandsregionen är positiv till att bereda och utreda frågan om en hemställan till regeringen om att ansvara för regional fysisk planering, under förutsättning att det finns stöd från kommunerna då planeringen behöver göras genom samverkan. Ett sådant stöd är en viktig förutsättning för att nå framgång i denna typ av planering.

Remissen består av ett antal frågeställningar och ett underlag bestående av kort fakta, med lästips för fördjupning.

Under remisstiden kommer en digital remisskonferens att hållas den 29 april på eftermiddagen. Mer information om remisskonferensen kommer att skickas ut inom kort.

Remissens frågeställningar

Vilken inställning har ni till att Västra Götalandsregionen hemställer om att få ansvar för regional fysisk planering enligt PBL i Västra Götaland.

Vi önskar svar på följande frågeställningar:

- Vilken betydelse kan en samlad planering på regional nivå ha för att stärka Västra Götaland?
- Hur resonerar ni kring hur den regionala fysiska planeringen kan stödja den kommunala fysiska planeringen?
- Vilka frågor/områden inom fysisk planering ser ni att det finns ett behov av att samverka kring på regional nivå?
- Vilka samverkansformer tror ni skulle behövas?
- Sammanfattande syn på frågan om VGR ska hemställa till regeringen om att ansvara för regional planering enligt PBL.
- Övriga synpunkter

Här beskrivs bakgrund till respektive remissfråga:

Vilken betydelse kan en samlad fysisk planering på regional nivå ha för att stärka Västra Götaland?

Ett bakomliggande skäl till förslaget om regional fysisk planering är att planeringen bör kunna bidra till att stärka samordningen med andra planeringsslag. En regional plan utgör då gemensamma plattformar, viljeinriktningar och utgångspunkter, vilket ger ett stöd för mellankommunal samverkan och i dialoger med staten och andra nivåer.

Hur resonerar ni kring hur den regionala fysiska planeringen kan stödja den kommunala fysiska planeringen?

Ett syfte med regional fysisk planering är att den, genom att ha ett regionalt perspektiv, ska ge ett stöd för kommuner och andra aktörer i deras översiktliga planering. Enligt förarbetena och propositionen skrivs att avsikten med ansvaret för regional fysisk planering är att den ska underlätta den kommunala översiktsplaneringen, planeringen för bostadsförsörjning och planeringen av övriga regionala planeringsslag genom att bidra med underlag och regionala bedömningar samt avvägningar mellan olika nationella, regionala och lokala intressen.

Vilka frågor/områden inom fysisk planering ser ni att det finns ett behov av att samverka kring på regional nivå?

Många frågor är strukturövergripande och kan inte begränsas av en kommungräns, t ex transportinfrastruktur, kollektivtrafik och miljö- och klimatfrågor, samt energiförsörjning. I förarbetena till lagändringen (SOU 2015:59/Prop2017/18:266) skrevs att planeringen ska omfatta frågor av betydelse för den fysiska miljön som angår två eller flera kommuner i ett län. Planeringen ska således gälla frågor som behöver behandlas ur ett bredare perspektiv än den enskilda kommunens. Regional planering är inte avsedd att inskränka den kommunala planeringen, den ska vara stödjande. Förslaget innebär inte en omfördelning av uppgifter som någon annan ansvarar för idag. Här nämns några gränsöverskridande frågor. Finns det fler?

Svar på remissen

Vi vill ha ert remissvar **senast 30 september 2021**. Svaret skickas till regionstyrelsen@vgregion.se. Ange i ämnesraden "Er organisation – Remissvar Regional fysisk planering PBL, RS 2021-01146".

Frågor angående remissen besvaras av anita.rynvall.martensson@vgregion.se eller martin.elifsson@vgregion.se

Med vänliga hälsningar

Västra Götalandsregionen

Sändlista remiss

Kommunerna i Västra Götaland
Göteborgsregionens kommunalförbund
Fyrbodals kommunalförbund
Sjuhärads kommunalförbund
Skaraborgs kommunalförbund
Region Halland
Region Jönköping
Region Värmland
Region Örebro
Länsstyrelsen Västra Götaland
Trafikverket Region Väst

Remissunderlag – remiss om regional fysisk planering enligt plan- och bygglagen – VGR som regionplaneorgan

Innehåll

Fakta om lagstiftningen	1
Regionplanen är vägledande och ej rättsligt bindande.....	2
Frågor som har betydelse för länets fysiska miljö.....	2
Behovet av Regional fysisk planering	2
Regional fysisk planering och regionplan enligt PBL	3
Regional fysisk planering utanför PBL.....	3
Samverkan är en förutsättning	4
Regional utblick, exempel från andra regioner	4
Avslutande kommentar	5
Lästips, länkar	5

Fakta om lagstiftningen

Uppdraget som regionplaneorgan regleras i [Plan- och Bygglagens](#) (PBL) sjunde kapitel Regional fysisk planering. PBL är också den lag som reglerar kommunernas planläggning av mark och vatten, som t ex översikts- och detaljplaner.

Bakgrunden till att kapitel 7 gjordes om var Bostadsplaneringskommitténs utredning SOU 2015:59 En ny regional planering – ökad samordning och bättre bostadsförsörjning.

När en region omfattas av PBL kap 7 Regional fysisk planering ska regionen enligt § 1:

1. utreda regionala frågor av betydelse för länets fysiska miljö,
2. upprätta ett förslag till regionplan enligt 2-4 §§ eller förslag till ändring av en sådan plan,
3. anta, pröva aktualiteten hos och vid behov ändra planen,
4. lämna underlag om regionala frågor av betydelse för länets fysiska miljö till länsstyrelsen, andra berörda regioner och de kommuner, regionala kollektivtrafikmyndigheter och andra myndigheter som berörs,
5. yttra sig över förslag till översiktsplaner inom länet under granskningstiden i fråga om hur dessa planer förhåller sig till regionplanen,
6. verka för insatser som kan bidra till att det långsiktiga behovet av bostäder kan tillgodoses, och
7. verka för insatser som kan bidra till att minska länets klimatpåverkan och dess effekter

I § 2 står att en regionplan ska ange de grunddrag för användningen av mark- och vattenområden och de riktlinjer för lokaliseringen av bebyggelse och byggnadsverk som har betydelse för länet. Planen ska ge vägledning för beslut om översiktsplaner, detaljplaner och områdesbestämmelser. Regionplanen är inte bindande.

Regionplanen är vägledande och ej rättsligt bindande

I samband med den nya lagstiftningen har det uppkommit frågor kring hur regionplanen förhåller sig till kommunens planering och överklaganden. Lagmässigt är en regionplan att betrakta som en översiktsplan, dvs den är vägledande och inte juridiskt bindande. Både översikts- och regionplaner kan ge fördelar om de efterlevs men det finns inga lagmässiga krav att följa dessa. I domar om överklagande i detaljplaner eller liknande kan de ge vägledning för beslut. Kommunen ska däremot motivera varför avsteg görs i förhållande till regionplanen. Detta är i princip på samma sätt som en kommun idag ska motivera avsteg från den egna översiktsplanen.

Frågor som har betydelse för länets fysiska miljö

I PBL står att regionplanen ska omfatta regionala frågor som har betydelse för länets fysiska miljö. Det är inte specificerat vilka dessa frågor är. Det som nämns är: verka för insatser som kan bidra till att det långsiktiga behovet av bostäder kan tillgodoses, och verka för insatser som kan bidra till att minska länets klimatpåverkan och dess effekter samt ange grunddrag för användningen av mark- och vattenområden och riktlinjer för lokaliseringen av bebyggelse och byggnadsverk.

I förarbetena till lagändringen (SOU 2015:59) skrevs att planeringen ska gälla frågor som behöver behandlas ur ett vidare perspektiv än den enskilda kommunens. Det gavs också exempel på vad som skulle kunna vara frågor av regional betydelse. *"Med detta menas frågor som är regionala till sin karaktär eller som angår två eller flera kommuner. Det kan exempelvis röra sig om övergripande fysiska strukturer för bebyggelse och tillhörande anläggningar, huvudstråk, städer eller tätorter av särskild regional betydelse (s.k. regionala kärnor), natur- och grönområden, infrastruktur för transporter, energi- och vattenförsörjning, avfallshantering, avlopp, gränsregionala relationer, eller strukturer som minskar klimatpåverkan. Det kan vidare handla om strukturer för strandskyddsområden och landsbygdsutveckling i strandskyddsnära lägen."*

En tolkning av detta skulle kunna vara att det långsiktiga behovet av bostäder och att bidra till att minska länets klimatpåverkan och dess effekter, är frågor av regional karaktär och att det i samverkan finns möjligheter att forma och anpassa regionplanen utifrån de behov som finns i Västra Götaland.

Redan idag samverkar kommuner och region m fl kring ett antal områden. Västra Götalandsregionen är regionalt ansvarig för länsplanen för infrastruktur, trafikförsörjningsprogram för kollektivtrafik och regionala utvecklingsstrategin (RUS). Dessa områden finns det upparbetade samverkansformer kring och här kan finnas erfarenheter.

Bostadsfrågor är i första hand en kommunal angelägenhet, men har stark koppling till regionens ansvarsområden inom transportinfrastruktur, kollektivtrafik och regional utveckling och är en viktig del i en fortsatt långsiktig hållbar utveckling. Bättre samordning av dessa frågor är ett steg närmare en effektivare samhällsplanering.

Behovet av Regional fysisk planering

Den ökade komplexiteten i samhället innebär att hänsyn behöver tas till större geografiska områden än kommunen. Flera frågor i samhällsplaneringen behöver idag hanteras kommunöverskridande, exempelvis infrastruktur, klimat- och miljö, energiförsörjning, regional bostadsförsörjning och kollektivtrafik. Frågornas karaktär innebär ofta att resurser behöver samlas och utmaningarna tas om hand av flera än den enskilda kommunen. En gemensam viljeinriktning

över Västra Götalands fysiska struktur ger tydlighet och styrka i kommunernas och regionens arbete och kan bidra till att stödja planeringsprocesser på olika nivåer.

En regional fysisk planering kan även stödja samverkan i de länsöverskridande sambanden som finns. Till exempel ingår Kungsbacka, Varberg och Falkenberg i Göteborgs funktionella arbetsmarknadsregion, liksom att Åmål ingår i Karlstads. Vidare ingår Kungsbacka i Västtrafiks trafikeringsområde och i Göteborgsregionens kommunalförbund, Varberg är adjungerad i Sjuhärads kommunalförbund. Även andra länsgränsöverskridande samband finns gentemot Norge och våra grannlän.

Västra Götalandsregionen har ett pågående arbete med regional fysisk planering, där kommunalförbund, Trafikverket och länsstyrelsen deltar i den så kallade Strukturbildsgruppen. Behov att jobba med regional fysisk planering identifierades redan i regionala utvecklingsstrategin, VG2020. I remissvaren på den nyligen antagna strategin RUS 2030 efterfrågas en utökad och tydligare regional fysisk planering.

Regional fysisk planering och regionplan enligt PBL

Att bli ett regionplaneorgan enligt PBL skulle innebära ett nytt ansvarsområde för VGR, men också skapa förutsättningar för ett helhetsgrepp och samverkan kring viktiga frågor för Västra Götaland. Vi kommer då också att få samma ansvar som de två andra storstadsregionerna.

Regional fysisk planering enligt PBL och framtagande av en regionplan följer en lagstiftad och återkommande process. Grunderna i planen, se ovan under fakta om lagstiftningen, innebär en långsiktighet gällande både form och innehåll. Regionplanen ger möjligheter att knyta ihop den kommunala översiktliga planeringen på ett tydligare sätt med den regionala planeringen. Kommunerna kan se sig i ett regionalt sammanhang och ta del av gemensamma planeringsunderlag på regional nivå. I förhållande till den statliga nivån ger regionplanen ett tydligt mandat och visar på den regionala viljeinriktningen. Regionplanen skulle kunna underlätta och lösa ut frågor kring statliga intressen redan på regional nivå och därmed förenkla för den kommunala planeringen.

Som ett led i att åstadkomma mer enhetlighet i landet, kan ytterligare län omfattas när behov av och förutsättningar för sådan planering finns. Riksdagen gjorde också ett så kallat tillkännagivande till regeringen om att regeringen ska ”ta nödvändiga initiativ till att utveckla reformen så att den omfattar fler län”. Att arbeta enligt PBL och ta fram en regionplan innebär samtidigt större krav på planeringen och utökade resurser och kompetens. Enligt tidigare bedömningar kan det röra sig om ett tiotal tjänster. VGR ser inte att resursfrågan innebär något hinder för att bli regionplaneorgan.

Regional fysisk planering utanför PBL

Oavsett om Västra Götalandsregionen är regionplaneorgan eller ej finns det ett behov av samverkan och tätare knyta samman den planering som sker på olika nivåer, särskilt mellan kommunal och regional nivå, men också nationellt. Syftet är att tydliggöra hur geografin påverkar tillväxt och utveckling och använda planeringen som ett verktyg för att samordna olika beslutnivåer och politikområden. Det kan innebära att man stärker kopplingen mellan kommunal översiktsplanering, bostadsförsörjning, regionalt tillväxtarbete och kollektivtrafik- och infrastrukturplanering.

Följande kännetecknar regional fysisk planering utanför PBL: Det är ett frivilligt uppdrag som bedrivs inom tillväxtuppdraget. Frivilligheten ger inte samma formella tyngd gentemot andra aktörer och bygger på gemensamma överenskommelser. Region och kommuner är fria att tillsammans bestämma vilka frågor man ska jobba med och på vilket sätt.

Samverkan är en förutsättning

Med tanke på Västra Götalands storlek med 49 kommuner behöver det finnas tydliga samverkansformer för regional fysisk planering. Även samverkansformer med grannregioner behöver utvecklas, speciellt där gemensamma arbetsmarknadsregioner finns. Exempel på samverkansformer mellan VGR och kommuner och kommunalförbund finns inom det regionala transportinfrastrukturarbetet och för det strategiska arbetet inom kollektivtrafiken.

I Västra Götaland är vi unika med en organisation med fyra kommunalförbund. Att tillsammans med berörda aktörer utarbeta arbetsformer för samarbetet inom länet, liksom utanför, blir en grundläggande fråga.

Regional utblick, exempel från andra regioner

Region Halland arbetar sedan några år tillbaka med regional planering i form av olika fördjupande kunskapsmaterial och analyser. Region Halland skickade tillsammans med de halländska kommunerna hösten 2020 in en hemställan till regeringen om att bli regionplaneorgan. Region Halland ser möjligheter i att koppla ihop olika strategiska planeringsprocesser i arbetet med en kommande regionplan.

Region Skåne har inom arbetet med "Strukturbild för Skåne" arbetat med regional planering sedan början av 2000-talet. Region Skåne har under 2019-2020 arbetat fram förslag till sin första regionplan kopplat till rollen som regionplaneorgan enligt PBL. Planen är ett stöd för de skånska kommunerna i frågor som är av mellankommunal och regional karaktär. En övergripande utvecklingsinriktning för Skåne stöds av olika planeringsstrategier. Tematiska fördjupningar finns för bland annat transporter, teknisk försörjning och bebyggelseutveckling. Planen tydliggör det fysiska perspektivet av Skånes regionala utvecklingsstrategi.

Bild från samrådsförslag "Regionplan för Skåne 2022-2040".

Region Stockholm har lång erfarenhet av att arbeta med regional planering och har tagit fram flera regionplaner sedan 1950-talet. Den senaste regionplanen, regional utvecklingsplan för Stockholm (RUF 2050), togs fram 2018.

Region Östergötland har tagit ett beslut om att tillsvidare fortsätta arbetet med regional planering utanför PBL. Region Östergötland arbetar med regional planering i form av en strukturbild och olika

planeringsunderlag för både regionen och kommunerna. En rumslig inriktning är tänkt att förtydliga det fysiska perspektivet i regionala utvecklingsstrategin för Östergötland.

Avslutande kommentar

Om beslut skulle tas om att Västra Götalandsregionen ska hemställa om att få ansvar för regional fysisk planering enligt PBL, kommer handläggningen på Regeringskansliet att ta tid. Det finns inget tydligt svar om hur lång tid. En indikativ tidplan är att om en hemställan skickas in 2021 kan regionen omfattas av lagen tidigast 2022/23. Under mandatperioden 2022-2026 ska sedan en regionplan tas fram. För Region Skåne har det tagit ca två år att utarbeta en plan och de hade en bra grund, genom sitt strukturbildsarbete, att utgå ifrån.

De regionplaner som har tagits fram av Region Skåne resp Stockholm har olika utformning och fokus. En ev regionplan för Västra Götaland skapas utifrån de förutsättningar som finns här. I förarbetena står: Den regionala variationen innebär att den regionala fysiska planeringen innehållsmässigt kommer att skilja sig åt mellan olika län.

Lästips, länkar

- Förarbeten till PBL-förändringen:
SOU 2015:59 En ny regional planering – ökad samordning och bättre bostadsförsörjning, samt propositionen 2017/18:266
[En ny regional planering - Regeringen.se](#)
- [Plan- och bygglag \(2010:900\) Svensk författningssamling 2010:2010:900 t.o.m. SFS 2020:603 - Riksdagen](#)
- På [Boverkets](#) hemsida finns mer information att läsa
- Information om Region Skånes förslag till regionplan:
<https://utveckling.skane.se/utvecklingsomraden/samhallsplanering/regional-fysisk-planering/>

**KSAU § 106 Dnr 2021/189
Biblioteksavgifter i Färgelanda kommun från 2022**

Kommunstyrelsens arbetsutskott förslag

Kommunfullmäktige beslutar att anta ”Biblioteksavgifter i Färgelanda kommun”. Dokumentet ska träda i kraft och gälla från och med den 1 januari 2022.

Ärendebeskrivning

Styrdokument om avgifter för biblioteket saknas i Färgelanda kommun. Tidigare har funnits en tabell som är antagen av kommunfullmäktige. För att möjligheten att ta ut avgifter ska vara hållbart juridiskt upprättas härmed ett dokument som föreslås antas av kommunfullmäktige.

9 § bibliotekslagen (2013:801) är den bestämmelsen som ger bibliotek rätt att ta ut avgifter. I paragrafen stadgas att på folkbiblioteken ska allmänheten avgiftsfritt få låna eller på annat sätt få tillgång till litteratur under en viss tid oavsett publiceringsform. Första stycket hindrar inte att folkbiblioteken tar ut

1. ersättning för kostnader för porto, fotokopiering och andra liknande tjänster, och
2. avgift för de fall låntagare inte inom avtalad tid lämnar tillbaka det som de har lånat.

Nedan redovisas förslaget som ska gälla från den 1 januari 2022 och vad som gäller nu.

En viss höjning av beloppen kan iaktas i och med att media har genom åren blivit dyrare och avgifterna ska ha förebyggande funktion att media återlämnas.

	Belopp 2021	Förslag 2022	Avser
Övertidsavgift	6	10	Per media och påbörjad vecka
Påminnelseavgift	16	20	Per brevutskick
Förkommen media, vuxen	336	300	Per styck
Förkomna media, barn	169	170	Per styck
Förkommen film	432	500	Per styck
Förkommen tidskrift	-	55	Per styck

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse samhällsutvecklingschef, 2021-08-27
Biblioteksavgifter i Färgelanda kommun från 2022 utkast styrdokument,
2021-06-23

Beslutet skickas till

Samhällsutvecklingschefen

Justering

Utdragsbestyrkande

Avdelning samhällsutveckling
Avdelningschef Samhällsutveckling
Tunde Petersson
tunde.petersson@fargelanda.se

Kommunstyrelsen

Biblioteksavgifter i Färgelanda kommun

Beslutsförslag

Kommunfullmäktige beslutar att anta ”Biblioteksavgifter i Färgelanda kommun”. Dokumentet ska träda i kraft och gälla från och med den 1 januari 2022.

Ärendebeskrivning

Styrdokument om avgifter för biblioteket saknas i Färgelanda kommun. Tidigare har funnits en tabell som är antagen av kommunfullmäktige. För att möjligheten att ta ut avgifter ska vara hållbart juridiskt upprättas härmed ett dokument som föreslås antas av kommunfullmäktige.

9 § bibliotekslagen (2013:801) är den bestämmelsen som ger bibliotek rätt att ta ut avgifter. I paragrafen stadgas att på folkbiblioteken ska allmänheten avgiftsfritt få låna eller på annat sätt få tillgång till litteratur under en viss tid oavsett publiceringsform. Första stycket hindrar inte att folkbiblioteken tar ut

1. ersättning för kostnader för porto, fotokopiering och andra liknande tjänster, och
2. avgift för de fall låntagare inte inom avtalad tid lämnar tillbaka det som de har lånat.

Nedan redovisas förslaget som ska gälla från den 1 januari 2022 och vad som gäller nu.

En viss höjning av beloppen kan iakttas i och med att media har genom åren blivit dyrare och avgifterna ska ha förebyggande funktion att media återlämnas.

	Belopp 2021	Förslag 2022	Avser
Övertidsavgift	6	10	Per media och påbörjad vecka
Påminnelseavgift	16	20	Per brevutskick
Förkommen media, vuxen	336	300	Per styck
Förkomna media, barn	169	170	Per styck
Förkommen film	432	500	Per styck
Förkommen tidskrift	-	55	Per styck

Katrin Siverby
Kommunchef

Tunde Petersson
Avdelningschef Samhällsutveckling

Beslutsunderlag:
Biblioteksavgifter i Färgelanda kommun

Beslutet skickas till:
Samhällsutvecklingschefen

FÄRGELANDA KOMMUN

Biblioteksavgifter i Färgelanda kommun

Marie Böngren

2021-06-23

Dnr: 2021/189

Version: utkast

Beslutad

**Den senaste versionen finns tillgänglig på Färgelandas
webbplats www.fargelanda.se**

Skriv sammanfattningen av dokumentet här. Det är vanligtvis en kort sammanfattning av innehållet i dokumentet

Innehållsförteckning

1. Inledning.....	2
2. Förseningsavgift.....	2
3. Påminnelseavgift.....	2
4. Förkommen media, vuxen.....	2
5. Förkommen media, barn	2
6. Förkommen film.....	2
7. Förkommen tidskrift.....	2
8. Enstaka kopior.....	3
9. Övrigt och sammanställande tabell	3

1. Inledning

9 § bibliotekslagen (2013:801) är den bestämmelsen som ger bibliotek rätt att ta ut avgifter. I paragrafen stadgas att på folkbiblioteken ska allmänheten avgiftsfritt få låna eller på annat sätt få tillgång till litteratur under en viss tid oavsett publiceringsform.

Första stycket hindrar inte att folkbiblioteken tar ut

1. ersättning för kostnader för porto, fotokopiering och andra liknande tjänster, och
2. avgift för de fall låntagare inte inom avtalad tid lämnar tillbaka det som de har lånat.

Syftet med förevarande dokument är att ange i vilka situationer avgift tas ut och med vilket belopp.

2. Förseningsavgift

Förseningsavgiften tas ut från och med den dag låntagaren fyller 18 år. Första förseningsveckan utgår ingen förseningsavgift. Därefter utgår en avgift för varje påbörjad vecka. Kostnaden är 10 kronor per påbörjad vecka och per lånad media.

3. Påminnelseavgift

Två dagar innan lånetiden går ut skickas ett påminnesms om att lånetiden snart går ut. Återlämnas inte mediet eller lånas om skickas två påminnelser, antingen via e-post eller via brev beroende på om låntagaren har angett en e-post. Påminnelseavgift tas endast ut för utskickad påminnelse via brev. Påminnelse i form av e-post är gratis. Efter två förseningspåminnelser skickas en faktura på aktuellt belopp. Påminnelavgiften är 20 kronor.

4. Förkommen media, vuxen

Faktura skickas ut för förkommen eller förstörd media. Avgiften för förkommen eller förstörd vuxenmedia är 300 kronor.

5. Förkommen media, barn

Vid inte återlämnat media för barn och ungdomar utgår en faktura till vårdnadshavaren. Avgiften för förkommen eller förstörd barn- och ungdomsmedia är 170 kronor.

6. Förkommen film

Avgiften för DVD är detsamma oavsett om det är en barn- eller ungdoms DVD eller en DVD avsedd för vuxna. Avgiften för DVD är 600 kronor.

7. Förkommen tidskrift

Avgift för förkommen tidskrift är 55 kronor.

8. Enstaka kopior

Enstaka kopior ur dagstidningar är gratis i övrigt gäller kopieringstaxan som finns i kommunen.

9. Övrigt och sammanställande tabell

Utskickad faktura makuleras inte. Skickad faktura ska betalas oavsett om median hittas eller kommer tillbaka. Då anses median som köpt och får behållas.

Finns det synnerliga skäl att efterskänka avgiften för förkommen skadad/förstörd media beslutas detta av sektorchef. Sådana skäl kan till exempel vara att exemplaret är föråldrat, i dåligt skick eller att ersättningen i övrigt blir oskäligt. Om enstaka pek/bilderbok förstörs bör avgiften efterskänkas.

Överstiger låntagarens skuld 100 kronor spärras lånekortet och låntagaren kan inte låna eller reservera mer så länge skulden förblir obetald.

Översyn av nedan avgifter kan ske varje år enligt Konsumentprisindex med basår 2022 utifrån nedan angivna belopp. Avrundning ska ske till närmaste tiotal. Beslut om indexjustering sker av behörig nämnd.

	Belopp 2022	Avser
Övertidsavgift	10	Per media och påbörjad vecka
Påminnelseavgift	60	Per brevutskick
Förkommen media, vuxen	300	Per styck
Förkomna media, barn	170	Per styck
Förkommen film	500	Per styck
Förkommen tidskrift	55	Per styck

Förevarande dokument och avgifter ska träda i kraft från och med den 1 januari 2022.

KSAU § 108 Dnr 2021/206
Måltidsavgifter äldreomsorgen i Färgelanda kommun 2022

Kommunstyrelsens arbetsutskott förslag

Kommunfullmäktige beslutar att anta Måltidsavgifter i Färgelanda kommun. Dokumentet ska träda i kraft och gälla från och med den 1 januari 2022.

Ärendebeskrivning

Styrdokument om avgifter för måltid saknas i Färgelanda kommun. Tidigare har funnits en tabell som är antagen av kommunfullmäktige. För att möjligheten att ta ut avgifter ska vara juridiskt mer korrekt upprättas härmed ett taxestyrdokument som föreslås antas av kommunfullmäktige.

	Belopp 2021	Belopp 2022	Avser
Eget boende			
Mat, dagverksamhet	65	67	Per dag
Matportion	55	57	Per portion
Särskilt boende			
Kost (alla måltider)	4272	4400	Per månad
Korttidsboende/växelvård			
Kost (alla måltider)	142	146	Per dag
Övriga kostnader			
Matportion, ej biståndsbeslut inkl. 12 % moms	65	67	Per port

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse samhällsutvecklingschef, 2021-09-13
Måltidsavgifter äldreomsorgen Färgelanda kommun, 2021-09-13

Beslutet skickas till
Samhällsutvecklingschef

Avdelning samhällsutveckling
Avdelningschef Samhällsutveckling
Tunde Petersson
tunde.petersson@fargelanda.se

Kommunstyrelsen

Tjänsteskrivelse- Måltidsavgifter i Färgelanda kommun

Beslutsförslag

Kommunfullmäktige beslutar att anta Måltidsavgifter i Färgelanda kommun. Dokumentet ska träda i kraft och gälla från och med den 1 januari 2022.

Ärendebeskrivning

Styrdokument om avgifter för måltid saknas i Färgelanda kommun. Tidigare har funnits en tabell som är antagen av kommunfullmäktige. För att möjligheten att ta ut avgifter ska vara juridiskt mer korrekt upprättas härmed ett taxestyrdokument som föreslås antas av kommunfullmäktige.

	Belopp 2021	Belopp 2022	Avser
Eget boende			
Mat, dagverksamhet	65	67	Per dag
Matportion	55	57	Per portion
Särskilt boende			
Kost (alla måltider)	4272	4400	Per månad
Korttidsboende/växelvård			
Kost (alla måltider)	142	146	Per dag
Övriga kostnader			
Matportion, ej biståndsbeslut inkl. 12 % moms	65	67	Per port

Katrin Siverby
Kommunchef

Tunde Petersson
Avdelningschef Samhällsutveckling

Beslutsunderlag:
Måltidsavgifter i Färgelanda kommun

Beslutet skickas till: Samhällsutvecklingschefen

FÄRGELANDA KOMMUN

Måltidsavgifter inom äldreomsorgen i Färgelanda kommun

Malin Eriksson

2020-09-13

Dnr: 2021/206

Version: utkast

Beslutad

**Den senaste versionen finns tillgänglig på Färgelandas
webbplats www.fargelanda.se**

Innehållsförteckning

1. Inledning.....	2
2. Allmänna regler om kommunala avgifter	2
2.1. Kommunallagen.....	2
2.2. Självkostnadsprincipen	2
2.3. Likställighetsprincipen.....	3
2.4. Retroaktivitetsförbudet	3
3. Avgifter	3
4. Fakturering och avgifter	4
5. Giltighet.....	4

1. Inledning

Förevarande taxa avser kommunens måltidsproduktion inom äldreomsorgen. Avgifterna avser för biståndsbedömda insatser för brukare på särskilt boende/korttidsboende och matdistribution (momsbefriad), samt övriga gäster vid äldreomsorgen (inkl moms).

Avgifterna är avsedda att delvis täcka kommunens kostnad för måltidsproduktionen.

2. Allmänna regler om kommunala avgifter

Ramen för förevarande taxa regleras i olika bestämmelser som redogörs för nedan.

2.1. Kommunallagen

Kommunernas rätt att ta ut avgifter allmänt sett framgår av 2 kap. 5 § kommunallagen (2017:725, KL), som har följande lydelse: ”Kommuner och landsting får ta ut avgifter för tjänster och nyttigheter som de tillhandahåller för tjänster eller nyttigheter som de är skyldiga att tillhandahålla får dock avgifter endast tas ut om det följer av lag eller annan författning.” Första stycket ger kommunerna rätt att ta ut avgifter inom hela den sektorn som regleras i kommunallagen. Det enda kravet är att kommunen tillhandahåller en tjänst eller nyttighet som motprestation. Det gäller även ”frivilliga uppgifter” som tillhandahålls inom ramen för en obligatorisk verksamhet (se prop. 1993/94:188 s.79-80). Detta innebär att kommunerna har möjlighet att ta ut avgifter för frivillig uppdragsverksamhet.

2.2. Självkostnadsprincipen

För all kommunal verksamhet gäller allmänt självkostnadsprincipen som uttrycks i 2 kap. 6 § KL. ”Kommuner och landsting får inte ta ut högre avgifter än som svarar mot kostnaderna för de tjänster eller nyttigheter som kommunen eller landstinget tillhandahåller (självkostnaden).” Självkostnadsprincipen syftar på det totala avgiftsuttaget för en verksamhet. Kostnaderna i det enskilda fallet har inte någon betydelse för tillämpningen av självkostnadsprincipen. Självkostnadsprincipen är närmast en målsättningsprincip som innebär att syftet med verksamheten inte får vara att ge vinst. Under en längre tid får det totala avgiftsuttaget inte överstiga de totala kostnaderna för verksamheten (se bl.a. Petersén m.fl. Kommunallagen, kommentarer och praxis, 2006, s. 354). Vid beräkningen av självkostnaderna får, utöver externa kostnader, alla relevanta direkta och indirekta kostnader som verksamheten ger upphov till tas med. Exempel på

direkta kostnader är personalkostnader, personalomkostnader (inklusive pensionskostnader), material och utrustning, försäkringar m.m. Exempel på indirekta kostnader är lokalkostnader, kapitalkostnader och administrationskostnader. Verksamhetens eventuella andel av kommunens centrala service- och administrationskostnader bör också räknas med (se bl.a. prop. 1993/94:188 s. 85).

2.3. Likställighetsprincipen

Av betydelse för avgiftsuttaget i enskilda fall i kommunal verksamhet är den s.k. likställighetsprincipen, som uttrycks i 2 kap. 3 § KL. ”Kommuner och landsting ska behandla sina medlemmar lika, om det inte finns sakliga skäl för något annat.” Bestämmelsen innebär att särbehandling av vissa kommunmedlemmar eller grupper av kommunmedlemmar endast är tillåten på objektiva grunder. Likställighetsprincipen innebär vid fördelning av avgifter att lika avgift ska utgå för lika prestation eller att kommunmedlemmar som befinner sig i motsvarande läge ska betala samma avgifter. Likställighetsprincipen medger heller ingen inkomstfördelning av verksamhet. Däremot finns det inget hinder mot att differentiera avgifterna med hänsyn till kostnadsskillnader mellan olika prestationer. Inom vissa ramar tillåts även schabloniserade taxor (se prop. 1993/94:188 s. 87 och Petersén m.fl. s. 65-66).

2.4. Retroaktivitetsförbudet

Kommunfullmäktige ska ha fattat beslut om taxorna innan de börjar tillämpas. I rättspraxis har det sedan länge ansetts vara otillåtet med retroaktiva kommunala avgifter fränsett vissa speciella undantagsfall. Detta förbud framgår direkt av 2 kap. 4 § KL: ”Kommuner och landsting får inte fatta beslut med tillbakaverkantill nackdel för medlemmarna. Sådana beslut får dock fattas om det finns synnerliga skäl för det.”

3. Avgifter

Avgifterna gäller enligt tabell.

Översyn av nedan avgifter kan ske varje år enligt Konsumentprisindex med basår 2022 utifrån nedan angivna belopp. Avrundning ska ske till närmaste tiotal. Beslut om indexjustering sker av behörig nämnd.

	Belopp 2022	Avser
Eget boende		
Mat, dagverksamhet	67	Per dag
Matportion	57	Per portion
Särskilt boende		
Kost (alla måltider)	4400	Per månad
Korttidsboende/växelvård		
Kost (alla måltider)	146	Per dag
Övriga kostnader		
Matportion, ej biståndsbeslut inkl. 12 % moms	67	Per port

4. Fakturering och avgifter

Fakturering sker månadsvis.

5. Giltighet

Förevarande dokument och avgifter ska träda i kraft från och med den 1 januari 2022.

**KSAU § 109 Dnr 2021/209
Renhållningsavgifter i Färgelanda kommun från 2022**

Kommunstyrelsens arbetsutskott förslag

Kommunfullmäktige beslutar att anta ”Renhållningsavgifter i Färgelanda kommun”. Dokumentet ska träda i kraft och gälla från och med den 1 januari 2022.

Ärendebeskrivning

Styrdokument om avgifter för renhållningen saknas i Färgelanda kommun. Tidigare har det funnits en tabell som är antagen av kommunfullmäktige. För att möjligheten att ta ut avgifter ska vara bättre juridiskt grundad upprättas härmed ett dokument som föreslås antas av kommunfullmäktige. Renhållningsavgifterna för 2022 består av en fast del samt en rörlig del. Den fasta delen avser kundservice samt drift av ÅVC Stigen.

Förslag:

Fast del 2022; 805 Skr/abonnent/år

I detta belopp ingår också en utökad öppettid (dag) på ÅVC Stigen. Med start under Q1 2022 kommer ÅVC Stigen vara öppet tisdagar samt torsdagar.

Den rörliga delen innefattar hämtning samt behandling av hushållsavfall där man kan påverka kärlesstorlek samt hämtningsintervall.

Alla hushåll i Färgelanda kommun kan utnyttja 12 st fria besök per kalenderår att lämna sorterat avfall på ÅVC Stigen. Därutöver (från och med det 13:e besöket) kostar det 450 kr.

Alla belopp är indexuppräknade (ca 3%) per automatik utan att politiskt beslut krävs.

Alla belopp avser kr och inkluderar mervärdesskatt.

Hushållsavfall

Benämning	Belopp 2021	Förslag 2022	Avser
Extrasäckar	83	86	Per styck
140 l kärll vecka	4532	3890	Per år
190 l kärll vecka	5852	5238	Per år
370 l kärll vecka	10312	9785	Per år

Kommunstyrelsens arbetsutskott

660 l kärll vecka	17556	17154	Per år
140 l kärll 14 dag	2228	1600	Per år
190 l kärll 14 dag	2875	2340	Per år
370 l kärll 14 dag	5108	4655	Per år
660 l kärll 14 dag	8731	8310	Per år
140 l kärll månad	1276	755	Per år
190 l kärll månad	1544	912	Per år
140 l kärll kvartal	580	150	Per år
190 l kärll kvartal	672	245	Per år
140 l kärll sommar	968	270	Per år
190 l kärll sommar	1224	600	Per år
370 l kärll sommar	2068	1458	Per år
660 l kärll sommar	3732	3200	Per år
Extra kärlltömning 7 dygn	212	218	Per år
Utbyte av kärll	125	129	Per år

Slamhantering

Benämning	Belopp 2021	Förslag 2022	Avser
Slam brunn 0-4 kbm enligt schema	1544	1590	Per styck
Varje kbm utöver	149	154	Per kbm
Tillägg budning inom 14 dagar	164	169	Per tillfälle
Tillägg budning inom 24 timmar (Akut)	1527	1573	Per tillfälle
Bomkörning	695	716	Per tillfälle
Extra slang	2	2	Per meter
BDT			
Tömning av BDT brunn enligt schema*	208	214	Per styck
Tillägg budning inom 14 dagar	517	532	Per tillfälle
Tillägg budning inom 24 timmar (akut)	793	817	Per tillfälle
*=I samband med tömning av slamtank			

Justering

Utdragsbestyrkande

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Avgifter på återvinningscentralen i Stigen

Undantag från fria besök	Belopp 2021	Förslag 2022	Avser
Asbest	1164	1198	Per kbm
Däck på fälg (bildäck)	24	25	Per styck
Tryckimpregnerat virke	728	750	Per kbm

Avgifter på återvinningscentralen i Stigen för företag, verksamheter eller föreningar i Färgelanda kommun.

Benämning	Belopp 2021	Förslag 2022	Avser
Avgift (exkl asbest, Däck på fälg samt tryckimpregnerat virke	NA	450	3 kbm (bilsläp) och tillfälle

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse samhällsutvecklingschef, 2021-09-11

Renhållningsavgifter i Färgelanda kommun från 2022, 2021-09-11

Beslutet skickas till

Samhällsutvecklingschef

Justering

Utdragsbestyrkande

Avdelning samhällsutveckling
Avdelningschef Samhällsutveckling
Tunde Petersson
tunde.petersson@fargelanda.se

Kommunstyrelsen

Renhållningsavgifter i Färgelanda kommun

Beslutsförslag

Kommunfullmäktige beslutar att anta ”Renhållningsavgifter i Färgelanda kommun”. Dokumentet ska träda i kraft och gälla från och med den 1 januari 2022.

Ärendebeskrivning

Styrdokument om avgifter för renhållningen saknas i Färgelanda kommun. Tidigare har det funnits en tabell som är antagen av kommunfullmäktige. För att möjligheten att ta ut avgifter ska vara bättre juridiskt grundad upprättas härmed ett dokument som föreslås antas av kommunfullmäktige. Renhållningsavgifterna för 2022 består av en fast del samt en rörlig del. Den fasta delen avser kundservice samt drift av ÅVC Stigen.

Förslag:

Fast del 2022; 805 Skr/abonnent/år

I detta belopp ingår också en utökad öppettid (dag) på ÅVC Stigen. Med start under Q1 2022 kommer ÅVC Stigen vara öppet tisdagar samt torsdagar.

Den rörliga delen innefattar hämtning samt behandling av hushållsavfall där man kan påverka kärleksstorlek samt hämtningsintervall.

Alla hushåll i Färgelanda kommun kan utnyttja 12 st fria besök per kalenderår att lämna sorterat avfall på ÅVC Stigen. Därutöver (från och med det 13:e besöket) kostar det 450 kr.

Alla belopp är indexuppräknade (ca 3%) per automatik utan att politiskt beslut krävs.

Alla belopp avser kr och inkluderar mervärdesskatt.

Hushållsavfall

Benämning	Belopp 2021	Förslag 2022	Avser
Extrasäckar	83	86	Per styck
140 l kärll vecka	4532	3890	Per år

190 l kärl vecka	5852	5238	Per år
370 l kärl vecka	10312	9785	Per år
660 l kärl vecka	17556	17154	Per år
140 l kärl 14 dag	2228	1600	Per år
190 l kärl 14 dag	2875	2340	Per år
370 l kärl 14 dag	5108	4655	Per år
660 l kärl 14 dag	8731	8310	Per år
140 l kärl månad	1276	755	Per år
190 l kärl månad	1544	912	Per år
140 l kärl kvartal	580	150	Per år
190 l kärl kvartal	672	245	Per år
140 l kärl sommar	968	270	Per år
190 l kärl sommar	1224	600	Per år
370 l kärl sommar	2068	1458	Per år
660 l kärl sommar	3732	3200	Per år
Extra kärltömning 7 dygn	212	218	Per år
Utbyte av kärl	125	129	Per år

Slamhantering

Benämning	Belopp 2021	Förslag 2022	Avser
Slam brunn 0-4 kbm enligt schema	1544	1590	Per styck
Varje kbm utöver	149	154	Per kbm
Tillägg budning inom 14 dagar	164	169	Per tillfälle
Tillägg budning inom 24 timmar (Akut)	1527	1573	Per tillfälle
Bomkörning	695	716	Per tillfälle
Extra slang	2	2	Per meter
BDT			
Tömning av BDT brunn enligt schema*	208	214	Per styck
Tillägg budning inom 14 dagar	517	532	Per tillfälle
Tillägg budning inom 24 timmar (akut)	793	817	Per tillfälle
*=I samband med tömning av slamtank			

Avgifter på återvinningscentralen i Stigen

Undantag från fria besök	Belopp 2021	Förslag 2022	Avser
Asbest	1164	1198	Per kbm

Däck på fälg (bildäck)	24	25	Per styck
Tryckimpregnerat virke	728	750	Per kbm

Avgifter på återvinningscentralen i Stigen för företag, verksamheter eller föreningar i Färgelanda kommun.

Benämning	Belopp 2021	Förslag 2022	Avser
Avgift (exkl asbest, Däck på fälg samt tryckimpregnerat virke	NA	450	3 kbm (bilsläp) och tillfälle

Katrin Siverby
Kommunchef

Tunde Petersson
Avdelningschef Samhällsutveckling

Beslutsunderlag:
Renhållningsavgifter i Färgelanda kommun

Beslutet skickas till:
Samhällsutvecklingschefen

FÄRGELANDA KOMMUN

Renhållningsavgifter

Färgelanda kommun

Ulf Nilsson

2021-09-11

Dnr: 2021/209

Version: utkast

Beslutad

**Den senaste versionen finns tillgänglig på Färgelandas
webbplats www.fargelanda.se**

Dokumentet innehåller avgifter för renhållningen i Färgelanda kommun
samt korta förtydliganden angående avgifterna.

Innehållsförteckning

1. Inledning.....	2
2. Kommunens uppdrag och avgiftsskyldigheten	2
3. Hushållsavfall.....	3
4. Slamhantering.....	3
5. Avgifter på återvinningscentralen i Stigen.....	4
6. Avgifter på återvinningscentralen i Stigen för företag, verksamheter och föreningar.....	4

1. Inledning

Renhållningen i Färgelanda kommun är taxefinansierad. Detta dokument innehåller avgifter för 2022.

Taxan ska täcka kostnader enligt uppdraget för hämtning av kommunalt avfall men även täcka kostnader för drift och skötsel av kommunens återvinningscentral, inklusive farligt avfall, fjärrtransporter och behandling av insamlat materialet, avfallsplanering och uppföljning av verksamheten, administration och kundservice. Taxan är uppdelad i en fast grundavgift och en rörlig hämtningsavgift. Grundavgiften debiteras oavsett godkänt uppehåll i sophämtning eller liknande.

Syftet med förevarande dokument är att ange i vilka situationer avgift tas ut och med vilket belopp och ange lagstöd för detta.

2. Kommunens uppdrag och avgiftsskyldigheten

Kommunerna har ansvar för insamling, hantering och behandling av kommunalt avfall, utom det avfall som omfattas av producentansvar. Hanteringen av kommunalt avfall finansieras genom avgifter till berörda fastighetsägare.

Avgiftsskyldig är, enligt denna taxa, fastighetsinnehavare inom Färgelanda kommun. Med fastighetsinnehavare avses den som äger en fastighet eller den som enligt 1 kap. 5 § fastighetstaxeringslagen (1979:1152) ska anses som fastighetsägare. Tomträttshavare jämställs med fastighetsinnehavare.

Renhållningsavgifter regleras i 27 kap. 4-6 § § miljöbalken (1998:808).

I angivna belopp i taxan ingår lagstadgad mervärdesskatt. Samtliga avgifter anges inklusive moms.

I Färgelanda har alla hushåll 12 fria besök att lämna sorterat avfall på återvinningscentralen i Stigen. Det finns dock undantag när det gäller viss miljöfarligt avfall.

Efter det 12 fria besöken, som registreras via en kortterminal, är kostnaden därutöver 450 kronor per besök.

Översyn av nedan avgifter kan ske varje år enligt Konsumentprisindex med basår 2022 utifrån nedan angivna belopp. Avrundning ska ske till närmaste tiotal. Beslut om indexjustering sker av behörig nämnd.

3. Hushållsavfall

Avgiften för hushållsavfall är uppdelad i en fast samt en rörlig del. För år 2022 är den fasta avgiften för alla hushåll 805 kronor per år för alla i Färgelanda kommun. Den rörliga avgiften är en variabel som varierar men kärstorlek samt hämtningsintervall.

Benämning	Avgift 2022	Avser
Extrasäckar	86	Per styck
140 l kärl vecka	3890	Per år
190 l kärl vecka	5238	Per år
370 l kärl vecka	9785	Per år
660 l kärl vecka	17154	Per år
140 l kärl 14 dag	1600	Per år
190 l kärl 14 dag	2340	Per år
370 l kärl 14 dag	4655	Per år
660 l kärl 14 dag	8310	Per år
140 l kärl månad	755	Per år
190 l kärl månad	912	Per år
140 l kärl kvartal	150	Per år
190 l kärl kvartal	245	Per år
140 l kärl sommar	270	Per år
190 l kärl sommar	600	Per år
370 l kärl sommar	1458	Per år
660 l kärl sommar	3200	Per år
Extra kärttömning 7 dygn	218	Per år
Utbyte av kärl	129	Per år

4. Slamhantering

Slamhantering avser hämtning av slam i egna brunnar och slutna tankar. Hämtning utförs av en upphandlad entreprenör.

Kunden kan få slamtömt sin brunn/tank enligt ett årsschema eller eller så kan kunden kontakta kundtjänst och beställa tömning, så kallade budning.

Benämning	Avgift 2022	Avser
Slam brunn 0-4 kbm enligt schema	1590	Per styck
Varje kbm utöver	154	Per kbm

Tillägg budning inom 14 dagar	169	Per tillfälle
Tillägg budning inom 24 timmar (Akut)	1573	Per tillfälle
Bomkörning	716	Per tillfälle
Extra slang	2	Per meter
BDT		
Tömning av BDT brunn enligt schema*	214	Per styck
Tillägg budning inom 14 dagar	532	Per tillfälle
Tillägg budning inom 24 timmar (akut)	817	Per tillfälle
*=I samband med tömning av slamtank		

5. Avgifter på återvinningscentralen i Stigen

Alla hushåll har 12 stycken fria besök att lämna sorterat avfall på ÅVC Stigen. Undantag enligt tabell nedan.

Undantag från fria besök	Avgift / 2022	Avser
Asbest	1198	Per kbm
Däck på fälg (bildäck)	25	Per styck
Tryckimpregnerat virke	750	Per kbm

6. Avgifter på återvinningscentralen i Stigen för företag, verksamheter och föreningar

Benämning	Avgift 2022	Avser
Avgift (exkl asbest, Däck på fälg samt tryckimpregnerat virke	450	3 kbm (bilsläp) och tillfälle

KSAU § 107 Dnr 2021/205
Lokal- och anläggningsavgifter i Färgelanda kommun från 2022

Kommunstyrelsens arbetsutskott förslag

Kommunfullmäktige beslutar att anta ”Lokal- och anläggningsavgifter i Färgelanda kommun”. Dokumentet ska träda i kraft och gälla från och med den 1 januari 2022.

Ärendebeskrivning

Förevarande taxa avser kommunens lokaler och anläggningar. Kostnaderna gäller för föreningar, företag och privatpersoner. Kommunen har en gällande taxa som behöver förädlas för att juridiskt ska vara fullkomligt.

Avgifterna är avsedda att täcka delvis kommunens kostnad för lokalernas investeringar, underhåll och behov. Avgifterna ska vara marknadsmässiga i förhållande vad andra kommuner har för taxa för sina lokaler- och anläggningar.

Förvaltningen har gjort en noggrann omvärldsbevakning därom vid framtagande av förevarande förslag.

Nedan redovisas förslaget som ska gälla från den 1 januari 2022 och vad som gäller nu.

Förslag till taxa år 2022	Privata bokningar/tim	Föreningar/tim
Färgelanda Sporthall	800	120
Färgelanda Sporthall, matcher	0	130
Valboskolan Idrottshall	500	100
Valboskolan Grusplan	150	70
Valboskolan Grusplan, matcher	0	110
Valboskolan "Lilla" Grusplan	100	50
Övriga Gymnastiksal	300	70
Klassrum, alla skolor	*	60
Konferensal Centrumhuset	100	85
Övriga lokaler	*	

Kommunstyrelsens arbetsutskott

* Klassrum, Konferenslokal, övriga lokaler avgift ska utgå men särskild ökning krävs!

Årets taxa - 2021	Privata bokningar/tim	Föreningar/tim
Färgelanda Sporthall	599	106
Färgelanda Sporthall, matcher	0	131
Valboskolan Idrottshall	360	98
Valboskolan Grusplan	121	66
Valboskolan Grusplan, matcher	0	109
Valboskolan "Lilla" Grusplan	104	49
Övriga Gymnastiksal	121	66
Klassrum, alla skolor	0	55
Konferensal Centrumhuset	0	82

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse samhällsutvecklingschef, 2021-09-13
Lokal- och anläggningsavgifter i Färgelanda kommun från 2022, 2021-09-13

Beslutet skickas till
Samhällsutvecklingschefen

Justering

Utdragsbestyrkande

Sektor samhällsutveckling
Samhällsutvecklingschef
Tünde Petersson
tunde.petersson@fargelanda.se

Kommunstyrelsen

Lokal- och anläggningsavgifter i Färgelanda kommun

Beslutsförslag

Kommunfullmäktige beslutar att anta ”Lokal- och anläggningsavgifter i Färgelanda kommun”. Dokumentet ska träda i kraft och gälla från och med den 1 januari 2022.

Ärendebeskrivning

Förevarande taxa avser kommunens lokaler och anläggningar. Kostnaderna gäller för föreningar, företag och privatpersoner. Kommunen har en gällande taxa som behöver förädlas för att juridiskt ska vara fullkomligt.

Avgifterna är avsedda att täcka delvis kommunens kostnad för lokalernas investeringar, underhåll och behov. Avgifterna ska vara marknadsmässiga i förhållande vad andra kommuner har för taxa för sina lokaler- och anläggningar.

Förvaltningen har gjort en noggrann omvärldsbevakning därom vid framtagande av förevarande förslag.

Nedan redovisas förslaget som ska gälla från den 1 januari 2022 och vad som gäller nu.

Förslag till taxa år 2022	Privata bokningar/tim	Föreningar/tim
Färgelanda Sporthall	800	120
Färgelanda Sporthall, matcher	0	130
Valboskolan Idrottshall	500	100
Valboskolan Grusplan	150	70
Valboskolan Grusplan, matcher	0	110
Valboskolan "Lilla" Grusplan	100	50
Övriga Gymnastiksalar	300	70
Klassrum, alla skolor	*	60
Konferensal Centrumhuset	100	85
Övriga lokaler	*	

* Klassrum, Konferenslokal, övriga lokaler avgift ska utgå men särskild ökning krävs!

Årets taxa - 2021	Privata bokningar/tim	Föreningar/tim
Färgelanda Sporthall	599	106
Färgelanda Sporthall, matcher	0	131
Valboskolan Idrottshall	360	98
Valboskolan Grusplan	121	66
Valboskolan Grusplan, matcher	0	109
Valboskolan "Lilla" Grusplan	104	49
Övriga Gymnastiksal	121	66
Klassrum, alla skolor	0	55
Konferensal Centrumhuset	0	82

Katrin Siverby
Kommunchef

Tünde Petersson
Samhällsutvecklingschef

Beslutsunderlag:
Lokal- och anläggningsavgifter i Färgelanda kommun

Beslutet skickas till:
Samhällsutvecklingschefen

FÄRGELANDA KOMMUN

Lokal- och anläggningsavgifter i Färgelanda kommun

Iris Zell

2021-09-13

Dnr: 2021/205

Version: utkast

Beslutad

**Den senaste versionen finns tillgänglig på Färgelandas
webbplats www.fargelanda.se**

Innehållsförteckning

1. Inledning.....	2
2. Allmänna regler om kommunala avgifter	2
2.1. Kommunallagen.....	2
2.2. Självkostnadsprincipen	2
2.3. Likställighetsprincipen.....	3
2.4. Retroaktivitetsförbudet	3
3. Kostnader för kommunala lokaler och anläggningar	3
4. Villkor taxor och avgifter.....	4
5. Fakturering taxor och avgifter.....	4
6. Ikraftträdande	4

1. Inledning

Förevarande taxa avser kommunens lokaler och anläggningar. Kostnaderna gäller för föreningar, företag och privatpersoner.

Avgifterna är avsedda att täcka delvis kommunens kostnad för lokalernas investeringar, underhåll och behov.

Syftet med förevarande dokument är att ange i vilka situationer avgift tas ut och med vilket belopp.

2. Allmänna regler om kommunala avgifter

Ramen för förevarande taxa regleras i olika bestämmelser som redogörs för nedan.

2.1. Kommunallagen

Kommunernas rätt att ta ut avgifter allmänt sett framgår av 2 kap. 5 § KL, som har följande lydelse: ”Kommuner och landsting får ta ut avgifter för tjänster och nyttigheter som de tillhandahåller för tjänster eller nyttigheter som de är skyldiga att tillhandahålla får dock avgifter endast tas ut om det följer av lag eller annan författning.” Första stycket ger kommunerna rätt att ta ut avgifter inom hela den sektorn som regleras i kommunallagen. Det enda kravet är att kommunen tillhandahåller en tjänst eller nyttighet som motprestation. Det gäller även ”frivilliga uppgifter” som tillhandahålls inom ramen för en obligatorisk verksamhet (se prop. 1993/94:188 s.79-80). Detta innebär att kommunerna har möjlighet att ta ut avgifter för frivillig uppdragsverksamhet.

2.2. Självkostnadsprincipen

För all kommunal verksamhet gäller allmänt självkostnadsprincipen som uttrycks i 2 kap. 6 § KL. ”Kommuner och landsting får inte ta ut högre avgifter än som svarar mot kostnaderna för de tjänster eller nyttigheter som kommunen eller landstinget tillhandahåller (självkostnaden).” Självkostnadsprincipen syftar på det totala avgiftsuttaget för en verksamhet. Kostnaderna i det enskilda fallet har inte någon betydelse för tillämpningen av självkostnadsprincipen. Självkostnadsprincipen är närmast en målsättningsprincip som innebär att syftet med verksamheten inte får vara att ge vinst. Under en längre tid får det totala avgiftsuttaget inte överstiga de totala kostnaderna för verksamheten (se bl.a. Petersén m.fl. Kommunallagen, kommentarer och praxis, 2006, s. 354). Vid beräkningen av självkostnaderna får, utöver externa kostnader, alla relevanta direkta och

indirekta kostnader som verksamheten ger upphov till tas med. Exempel på direkta kostnader är personalkostnader, personalomkostnader (inklusive pensionskostnader), material och utrustning, försäkringar m.m. Exempel på indirekta kostnader är lokalkostnader, kapitalkostnader och administrationskostnader. Verksamhetens eventuella andel av kommunens centrala service- och administrationskostnader bör också räknas med (se bl.a. prop. 1993/94:188 s. 85).

2.3. Likställighetsprincipen

Av betydelse för avgiftsuttaget i enskilda fall i kommunal verksamhet är den s.k. likställighetsprincipen, som uttrycks i 2 kap. 3 § KL. ”Kommuner och landsting ska behandla sina medlemmar lika, om det inte finns sakliga skäl för något annat.” Bestämmelsen innebär att särbehandling av vissa kommunmedlemmar eller grupper av kommunmedlemmar endast är tillåten på objektiva grunder. Likställighetsprincipen innebär vid fördelning av avgifter att lika avgift ska utgå för lika prestation eller att kommunmedlemmar som befinner sig i motsvarande läge ska betala samma avgifter. Likställighetsprincipen medger heller ingen inkomstfördelning av verksamhet. Däremot finns det inget hinder mot att differentiera avgifterna med hänsyn till kostnadsskillnader mellan olika prestationer. Inom vissa ramar tillåts även schabloniserade taxor (se prop. 1993/94:188 s. 87 och Petersén m.fl. s. 65-66).

2.4. Retroaktivitetsförbudet

Kommunfullmäktige ska ha fattat beslut om taxorna innan de börjar tillämpas. I rättspraxis har det sedan länge ansetts vara otillåtet med retroaktiva kommunala avgifter fränsett vissa speciella undantagsfall. Detta förbud framgår direkt av 2 kap. 4 § KL: ”Kommuner och landsting får inte fatta beslut med tillbakaverkantill nackdel för medlemmarna. Sådana beslut får dock fattas om det finns synnerliga skäl för det.”

3. Kostnader för kommunala lokaler och anläggningar

Översyn av nedan avgifter kan ske varje år enligt Konsumentprisindex med basår 2022 utifrån nedan angivna belopp. Avrundning ska ske till närmaste tiotal. Beslut om indexjustering sker av behörig nämnd.

Taxa år 2022	Privata bokningar/tim	Föreningar/tim
Färgelanda Sporthall	800	120
Färgelanda Sporthall, matcher	0	130

Valboskolan Idrottshall	500	100
Valboskolan Grusplan	150	70
Valboskolan Grusplan, matcher	0	110
Valboskolan "Lilla" Grusplan	100	50
Övriga Gymnastiksal	300	70
Klassrum, alla skolor	*	60
Konferensal Centrumhuset	100	85
Övriga lokaler	*	
* Klassrum, Konferenslokal, övriga lokaler avgift ska utgå men särskild ökning krävs!		

4. Villkor taxor och avgifter

För kommersiella arrangemang tecknas särskilt avtal.

För ej avbokad tid debiteras en avgift motsvarande normaltassa. Företag, föreningar och privatpersoner från andra kommuner debiteras företagstaxa för ej avbokad tid.

Avbokning ska ske senast två arbetsdagar innan aktuell bokning.

5. Fakturering taxor och avgifter

Fakturering sker halvårsvis.

6. Ikraftträdande

Förevarande dokument och avgifter ska träda i kraft från och med den 1 januari 2022.

Kommunstyrelsens arbetsutskott

**KSAU § 98
Ekonomisk rapport**

Dnr 2021/5

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslut

Informationen läggs till handlingarna och skickas vidare till kommunstyrelsen.

Ärendebeskrivning

Ekonomichefen går igenom ekonomiskt utfall för 2021 fram till och med sista augusti för kommunfullmäktige, kommunstyrelsen, socialnämnden samt utbildningsnämnden.

Beslutsunderlag

Presentation ekonomichef, 2020-09-22

Justering

Utdragsbestyrkande

Kommunstyrelsens arbetsutskott

KSAU § 104 Dnr 2021/29
Beslut om Mål- och resursplan 2022-2024

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslut

Förslaget till mål och resursplan skickas vidare till kommunstyrelsen för beslut.

Linda Jansson (M) och *Ulla Börjesson (S)* avstår från att delta i dagens beslut och återkommer med eventuella yrkanden vid handläggningen av ärendet i kommunstyrelsen respektive kommunfullmäktige.

Ärendebeskrivning

Förslag till mål och resursplan 2022–2024 lyfts och ändringar från föregående resursplan presenteras.

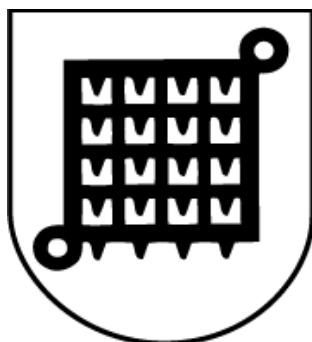
Beslutsunderlag

Mål och resursplan 2022–2024

Beslutet skickas till
Kommunfullmäktige

Justering

Utdragsbestyrkande

Mål- & Resursplan

2022-2024

Färgelanda kommun

Dnr KS 2021/29 *KF*

2021-xx-xx § xxx

Innehållsförteckning

<i>Kommunstyrelsens ordförande har ordet</i>	3
<i>Politisk viljeriktning</i>	4
<i>Kommunfullmäktiges mål</i>	6
<i>Ekonomiska förutsättningar</i>	7
<i>Finansiella mål</i>	8
<i>Demografi</i>	9
<i>Känslighetsanalys</i>	10
<i>God ekonomisk hushållning</i>	11
<i>Investeringsplan</i>	12
<i>Kommunbidrag</i>	12

Kommunstyrelsens ordförande har ordet

En Mål- och resursplan som tar Färgelanda kommun framåt!

Tillsammans. Tillsammans är ledordet för att på allvar få fart på utvecklingen i vår kommun. Att förändra tar tid, i synnerhet om de beslut som fattas saknar långsiktighet och förankring. Färgelanda kommun är på väg framåt och organisationen arbetar dagligen med att förbättra möjligheterna till utveckling genom att förbättra arbetssätt, strukturer samt beslutsunderlag som kommer att ligga till grund för viktiga strategiska och framtidsinriktade beslut.

Glädjande är att flera viktiga beslut fattats i politisk enighet det senaste året. Bland annat har Kommunstyrelsen beslutat att genomföra något vi kallar en "förändringsresa". Ett arbete som syftar till att skapa en fungerande styrning, ledning, kontroll och budgetföljdsamhet för hela den kommunala organisationen. Det handlar om processer och det handlar om ledarskap. Ytterst handlar det om att förbättra arbetsmiljön och förstärka varumärket, för att på så vis skapa kraft för att ta sig an utvecklingsfrågorna. Förändringsresan har påbörjats under 2021 och kommer att pågå under de närmaste åren. I takt med att arbetet pågår kommer det också att börja märkas både i och utanför organisationen, det är vår bestämda övertygelse.

Annat som kommer att börja märkas utanför organisationen är de processer som pågår inom ramen för sektor Samhällsutveckling. Kommunstyrelsen har beslutat om uppdrag med syftet att skapa förutsättningar för ett ökat byggande i hela kommunen. Detta sker genom framtagande av Översiktsplan 2040, uppdatering av detaljplaner och ett centrumutvecklingsprogram för Färgelanda tätort. De närmaste åren kommer de olika orterna i kommunen att involveras i planarbeten med det gemensamma syftet att möjliggöra ökat byggande runtom i vår fantastiska kommun.

Just nu pågår även ett arbete med den Lokalförslagsplan som blir grundplåten för kommunens kommande investeringsplanering. Behovet av underhåll och investeringar är stort de närmaste åren och målsättningen är att inom den närmaste tiden kunna peka ut riktningen inför kommande satsningar, samt dess finansiering. I första hand satsningar inom förskola, skola och äldreomsorg.

Under innevarande period har ramtillskott motsvarande drygt 4 miljoner kronor riktats till Socialnämnden, utöver riktade statsbidrag till äldreomsorgen. För 2022 och 2023 planerar vi att skjuta till ytterligare 6 miljoner till Socialnämnden. Det behövs för att möta ökade behov och för att förstärka äldreomsorgen framåt. Denna plan innebär att bemanningen förstärks inom äldreomsorgen under 2022 samt att äldreomsorgen fortsatt bedrivs på Solgården, Lillågården och Hävestensgården. Hävestens avd 5 öppnas tidigast 2023, då behovet väntas stiga.

Utbildningsnämnden har som bekant gjort stora underskott både 2019 och 2020. Under innevarande år har genomlysningar skett, både internt och externt, som bekräftar att kostnadsläget inom Färgelanda kommuns förskola och grundskola ligger högt jämfört med andra jämförbara kommuner. Därtill ska läggas ett omfattande underhållsbehov inom skolor och förskolor motsvarande 80 miljoner kronor, enl. Skollokalsutredningen 2019. Inför år 2022 förstärker vi nämndens ram med 6 miljoner kronor i syfte att framtidssäkra våra skolor. Kommande investeringsplan ska likaså garantera detta.

Sist men inte minst vill vi slå ett slag för vårt rika kultur- och föreningsliv som året runt bidrar med aktiviteter, evenemang och gemenskap. Verksamheter som sätter kommunen på kartan i positiva ordalag. Färgelanda kommun ska fortsatt värna föreningslivet genom långsiktiga villkor, öronmärkta föreningsmedel och samverkan för kommunens bästa. Vi fortsätter därtill att satsa på Harvens dag (2 dagar under 2022) och vi uppgraderar Centrumhuset med fler verksamheter tillsammans med bibliotek och konsthall; såsom Lärcentrum, Arbetsmarknad/Integration, Turistinformation, sittgrupper för baby-café och föreningslokaler för möten och aktiviteter för alla åldrar mm. På så vis tillgängliggör vi byggnaden för fler målgrupper.

Vi vill skapa delaktighet kring utvecklingen framåt. Tillsammans med invånare, medarbetare, föreningar och företag ska vi skapa en hållbar kommun sett till sociala, miljömässiga och ekologiska perspektiv. Värdegrunden ska känneteckna hela den kommunala organisationen; Med engagemang, företagsamhet och ett gott bemötande!

Tobias Bernhardsson, *Kommunstyrelsens ordförande*

Politisk viljeriktning

Centerpartiet och Liberalerna.

Vision: Färgelanda - En trygg kommun med tillväxt och livskraft

Värdegrund: Engagerad och företagsam med ett gott bemötande.

Prioriterad inriktning:

Färgelanda kommun är en fantastisk kommun med stor potential att utvecklas och växa. Här finns en rik natur, ett starkt förenings- och näringsliv samt ett enastående utgångsläge med nära koppling till en stor arbetsmarknad. Färgelanda är en kommun med företagsamhet och framtidstro där vi tillsammans arbetar för att föra kommunen framåt.

Utmaningarna för Färgelanda kommun är stora, liksom för många av Sveriges mindre kommuner, när resurser ska räcka till för att hantera växande verksamhetsbehov till följd av bland annat vår demografi, ökade förväntningar från våra invånare, omfattande underhållsbehov i kommunens fastigheter samt sviktande konjunkturer, inte minst till följd av rådande pandemi. Att vara en attraktiv arbetsgivare som med delaktighet hittar nya och smarta arbetssätt, samverkar både internt och externt samt är resurseffektiva är och kommer vara en central del av kommunens utvecklingsarbete de kommande åren. På så vis rustar vi kommunen inför framtiden.

I Färgelanda kommun behövs kommande år ett aktivt utvecklingsarbete inom liksom mellan verksamheter. Därtill behövs byggnation och planering av tomtmark för bostäder såväl som för företag. Vi ser med stort intresse att näringslivet i kommunen tar viktiga steg framåt, vågar satsa och står för tillväxt och utveckling som stärker vår kommun som helhet. Satsningarna bidrar till utvecklingskraften, stärker stoltheten i kommunen och ger förhoppningsvis ringar på vattnet.

Denna Mål- och resursplan för 2022-24 fäster fortsatt fokus på en tydligare och mer strategisk styrning och ledning samt bygger på framtidstro och växtkraft. För att tillväxt och utveckling ska kunna bli möjlig behöver vi fortsatt kunna erbjuda service och välfärdstjänster med hög kvalitet runtom i vår kommun, samt i kombination med detta att skapa goda förutsättningar för att fler ska vilja satsa, bygga och bo i vår kommun. Därför tar vi flera steg framåt för att underlätta för byggandet i våra orter. Vårt strategiska utgångsläge är en stor möjlighet som vi ska ta till vara.

Perspektiven ekonomisk, miljömässig och social hållbarhet ska allt tydligare genomsyra kommunens verksamheter. Våra sex övergripande inriktningsmål för kommande mandatperiod är följande:

- Genomföra förändringsresan och bli en bättre arbetsgivare
- Stärkta skolresultat i ändamålsenliga & trygga skolor
- Utvecklad omsorg med individen i fokus
- Byggnation & boende i hela kommunen
- Underlätta för företagen att växa
- Implementera Agenda 2030

Utmaningar

Vår politiska plattform tar avstamp i följande tre formulerade utmaningar:

- Ekonomiska utmaningar inkl. ökade krav liksom förväntningar på kommunens verksamheter.
- Låga skolresultat, problem med studiemotivation, skolavhopp och kompetensförsörjning både för privata och offentliga aktörer.
- Minskande befolkningsunderlag samt behov av bostadsbyggnation och landsbygdsutveckling, vad gäller boendemiljö och näringsliv.

16- punktsprogrammet

Beskrivning av politisk inriktning för mandatperioden

Genomföra förändringsresan och bli en bättre arbetsgivare

- Stärka medarbetarengagemanget (Förbättrat HME-totalindex)
- Förbättra arbetsgivarvarumärket
- Minskad total sjukfrånvaro

Stärkta skolresultat i ändamålsenliga & trygga skolor

- Öka måluppfyllelsen så att fler elever går ur grundskolan med godkända betyg.
- Införa mer tidiga insatser och motivera varje elevs lust att lära.
- Förbättra den fysiska skolmiljön i form av byggnader och skolgårdar

Utvecklad omsorg med individen i fokus

- Socialnämndens verksamheter stärker den enskildes möjligheter att leva ett självständigt liv.
- Kommunen arbetar strategiskt och förebyggande för att motverka ohälsa och utanförskap.
- Stärka tryggheten med bland annat träffpunkter, tillsammans med civilsamhället.

Byggnad och boende i hela kommunen

- Ta fram en ny översiktsplan och uppdatera program & detaljplaner.
- Öka byggandet runtom i kommunen, förbered byggbar tomtmark i orterna, öppna för strandnära byggande och underlätta för hemvändande till Färgelanda kommun.
- Utveckla centrumkärnorna och Färgelanda centrumhus.

Underlätta för företagen att växa

- Kommunen ska aktivt arbeta för att fler företag ska välja att växa, etablera sig eller flytta hit.
- Stärka ett strategiskt kompetensförsörjningsarbete genom ett utvecklat lärcentrum samt bättre samverkan mellan arbetsgivare och utbildningsaktörer på alla nivåer.
- Utforma kommunens upphandlingar så att fler företag ges möjlighet att medverka

Implementera Agenda 2030

- Implementera Agenda 2030 i kommunens verksamheter

Särskilda uppdrag 2022-2024	
Socialnämnden	Planera för ett nytt äldreboende i kommunen, med öppnande år 2024-2026, som möter kommande behov av utökade platser samt ändamålsenliga lokaler. Denna service ska även fortsättningsvis erbjudas i de två största orterna.
Utbildningsnämnden	Med utgångspunkt i Skollokalsutredningen 2019 samt Lokalförsörjningsplanen 2021, ta fram en strategi för att säkerställa ändamålsenliga lokaler för förskola och grundskola i flera orter.
Kommunstyrelsen	Förbättra kommunens information och kommunikation, både externt och internt, i syfte att locka nya invånare samt stärka varumärket.

Kommunfullmäktiges mål

Prioriterad inriktning	Verksamhetsmål	Mått	Uppföljning	Destinerad nämnd
Genomföra förändringsresan och bli en bättre arbetsgivare	<ol style="list-style-type: none"> 1. Stärka medarbetar-engagemanget (Förbättrat HME-totalindex) 2. Förbättra arbetsgivarvarumärket 3. Minskad total sjukfrånvaro 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Mäts i medarbetarenkät 2. Mäts i medarbetarenkät 3. Nyckeltal 	Följs upp i årsredovisningen	Kommunstyrelsen
Stärkta skolresultat i ändamålsenliga, trygga skolor	<ol style="list-style-type: none"> 1. Öka elevernas måluppfyllelse 2. Öka antalet behöriga elever till gymnasieskolans yrkesprogram 3. Ökad motivation och lust att lära 4. Alla barn/elever ska bemötas där dem är och utvecklas utifrån sina förutsättningar i en trygg skolmiljö 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Mäts genom nationella prov i årskurs 3, 6 och 9 2. Mäts genom att mäta antalet behöriga elever till yrkesprogram 3. Mäts genom en årlig enkät i åk 6-9 4. Mäts genom en årlig enkät i åk 6-9 	<ol style="list-style-type: none"> 1 & 2: Följs upp i delårsrapport samt i årsredovisningen. 3 & 4: Följs upp i årsredovisningen 	Utbildningsnämnden
Utvecklad omsorg med individen i fokus	<ol style="list-style-type: none"> 1. Graden av nöjdhet över brukarinflytandeska öka 2. Öka användandet av digitala verktyg och nya arbets sätt 3. Antalet försörjningsbidragstagare med aktivitet/aktiv genomförandeplan inom 7 dagar ska öka 4. Antalet hushåll med ekonomiskt bistånd över 3 år ska minska. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Mäts genom Socialstyrelsens enkät 2. Nyckeltal 3. Nyckeltal/ärendegranskning 4. Nyckeltal/ärendegranskning 	Följs upp i årsredovisningen	Socialnämnden
Byggnad & boende i hela kommunen	<ol style="list-style-type: none"> 1. Öka antalet antagna detaljplaner 2. Främja ökat bostadsbyggande 3. Brukarnöjdheten inom myndighetsutövningen ska vara minst 75 % 4. Öka antalet sålda bostadstomter 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Mäts genom nyckeltal. 2. Mäts genom antal beviljade bygglov. 3. Mäts genom egen brukarenkät. 4. Mäts genom nyckeltal. 	<ol style="list-style-type: none"> 1 & 2: Följs upp i delårsrapport samt i årsredovisningen. 3 & 4: Följs upp i årsredovisningen 	Kommunstyrelsen
Underlätta för företagen att växa	<ol style="list-style-type: none"> 1. Antalet företag i kommunen ska öka 2. Öka antalet byggklara småindustriomter 3. Rankingen i Svenskt Näringsliv ska öka 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Nyckeltal 2. Nyckeltal 3. Mäts genom SNI 	Följs upp i årsredovisningen.	Kommunstyrelsen
Agenda 2030	<ol style="list-style-type: none"> 1. Matsvinnet skaminska 2. Öka kunskapen i organisationen om Agenda2030 3. Andelen ekologiska och närproducerade livsmedel som köps in till kommunen ska öka inom givna ekonomiska ramar 4. Energiförbrukningen i kommunens fastigheter ska minska* 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Mäts genom nyckeltal. 2. Mäts genom egen enkät. 3. Mäts genom nyckeltal 4. Mäts genom nyckeltal 	Följs upp i årsredovisningen	Alla nämnder
	*) Gäller även Valbohem AB			

Ekonomiska förutsättningar

Indexuppräknning

Utgångspunkten för antaganden om kostnadsökningar i kommunens verksamhet baseras på prognoser från Sveriges Kommuner och Regioner, SKR. Uppgifterna i denna version av kommunens budgetförutsättningar är i huvudsak hämtade från SKR Cirkulär 21:12.

Kommunen fattade under 2014 beslut om att använda SKR:s PKV-index per februari för bedömning av prisutveckling i både den kommunala verksamheten och i de organisationer där kommunen samverkar med andra parter. I tabellen nedan redovisas SKR:s prognos från 2021-02-25 för perioden 2019–2024.

Prisindex för kommunal verksamhet (PKV)

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Arbetskraftskostnader*	2,7	2,1	2,0	2,0	2,4	2,4
Övrig förbrukning	2,9	1,3	1,7	1,7	1,9	2,1
Prisförändring	2,7 %	1,8 %	1,9 %	1,9 %	2,3 %	2,3 %

* Inklusive förändringar i arbetsgivaravgifter och kvalitetsjustering.

Personalomkostnadspålägg

Personalomkostnadspålägget (PO-pålägget) för 2022 uppgår till 39,75 procent, vilket är 0,4 procentenheter lägre jämfört med 2021.

PO-pålägget består av:

- Lagstadgade arbetsgivaravgifter: 31,42 procent.
- Avtalsförsäkringar: 0,13 procent.
- Avtalspensioner: 8,20 procent

Källa:

<https://skr.se/skr/ekonomijuridik/ekonomi/budgetochplanering/arbetsgivaravgifterochpopalagg.1290.html> (Publicerad 21 juni 2021)

Internränta

Den internränta som kommer att tillämpas under 2022 uppgår till 1 procent, enligt SKR:s rekommendationer. Det är en sänkning med 0,25 procentenheter jämfört med den föreslagna internräntan avseende 2021. Den föreslagna internräntan bygger på kommunsektorns egna upplåningskostnader. (Cirkulär 21:11)

Befolkningsprognos

2020-11-01 uppgick folkmängden till 6 672 personer. Med SCB:s prognos som bas och med beaktande av faktiskt invånarantal beslutades att använda nedanstående prognos vid beräkningen av skatteintäkter och bidrag för perioden.

Färgelanda	2022	2023	2024
Antal invånare	6 575	6 600	6 600

Skattesats

Skattesatsen för perioden 2022-2024 uppgår till 22,91 %, dvs +0,65%-enheter jämfört med 2021.

Skatteintäktsprognos

Skatteintäkterna och statsbidrag, i form av kommunalekonomisk utjämning, för planperioden beräknas utifrån augustiprognosen (SKR Cirkulär 21:31) uppgå till nedanstående belopp med hänsyn tagen till ovanstående befolkningsprognos och skattesats, enligt Sveriges Kommuner och Regioners (SKR:s) beräkningsmodell.

	2022	2023	2024
Skatteintäkter	303 427	313 624	317 080
Generella statsbidrag och utjämning (inkl. fastighetsavgift)	138 349	136 788	141 997
Summa	441 776	450 412	459 077

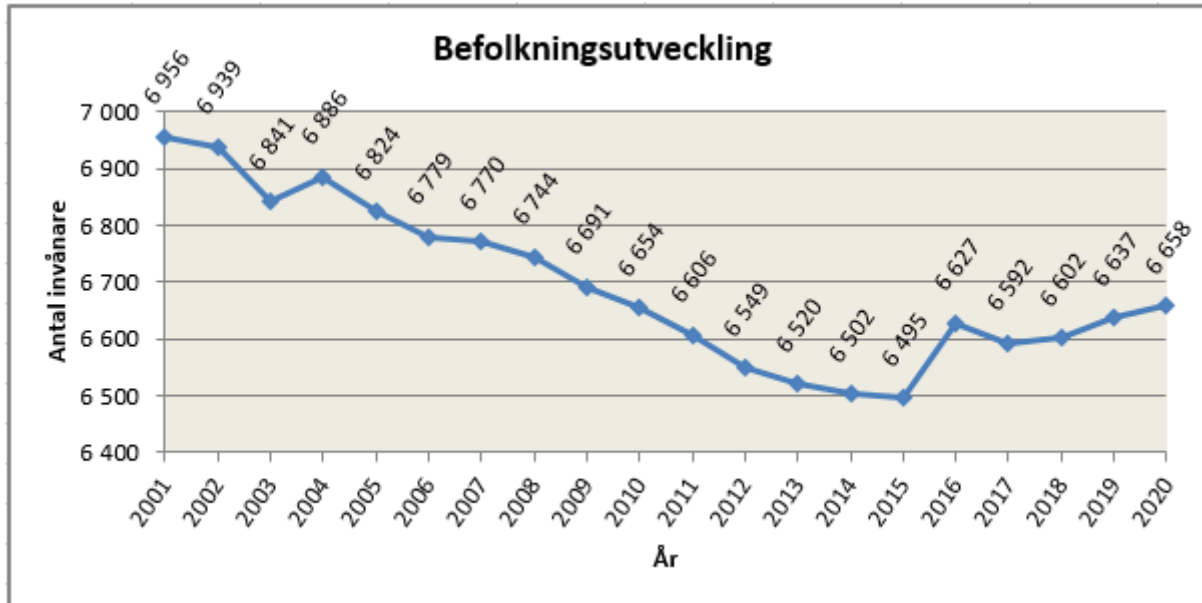
Finansiella mål

För planperioden 2022–2024 fastställs två finansiella mål:

- För att klara balanskravet samt uppnå en långsiktigt sund ekonomi ska resultatet uppgå till 2,5 – 4,0 procent av totala skatteintäkter och statsbidrag.
- För att ha en tillräcklig stabilitet och förmåga att motstå förluster är målsättningen att soliditeten årligen ska öka och på sikt uppgå till minst 35 procent.

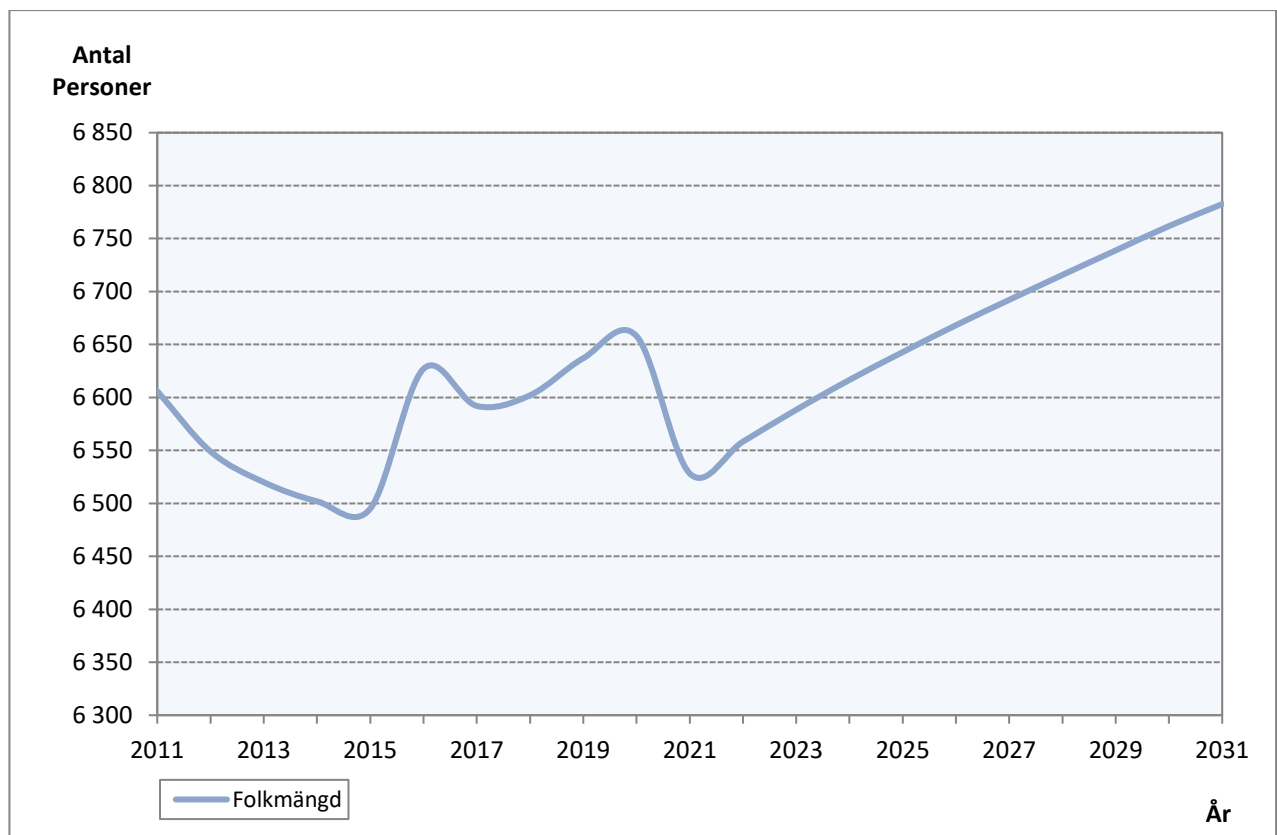
Demografi

Nedanstående diagram visar befolkningsutvecklingen i Färgelanda Kommun för åren 2001–2020.

Långtidsprognos

Den av SCB nyligen beställda befolkningsprognosen för Färgelanda Kommun prognostiserar en minskning av antalet invånare med 130 personer under 2021. Åren därefter prognostiseras en ökning.

Källa: Beställd befolkningsprognos för Färgelanda kommun åren 2021–2031 från SCB.

Nedanstående diagram visar procentuell förändring av antalet invånare i Färgelanda kommun inom respektive åldersgrupp för perioden 2018–2027. SCB prognostiserar en ökning med 20 procent inom kategorin 80 år och äldre under tioårsperioden. Personer i arbetsför ålder visar däremot en minskning.

Källa: SCB:s befolkningsprognos per kommun 2018–2027.

Känslighetsanalys

Utifrån SKR:s augustiprognos (SKR Cirkulär 21:31) och beräkningsmodell har beräknats vad en förändring av invånarantalet skulle få för inverkan på skatteintäkterna. På motsvarande sätt har även beräknats vad en förändring av skattesatsen skulle resultera i.

Med augustiprognosen som utgångspunkt har beräknats vad en förändring av budgeterat resultat skulle innebära beloppsmässigt.

Utifrån nuvarande låneskuld har beräknats vad en förändring av låneräntan skulle innebära i ökade/minskade kostnader.

Förändring	Årseffekt 2021, mkr
Ändrad befolkning med 50 personer*	+/- 2,8
Förändrad kommunalskatt med 10 öre	+/- 1,3
Förändrat resultatmål med 1 procentenhet	+/- 4,3
Förändrad ränta med 1 procentenhet	+/- 0,6

*) Avser endast intäktsökningen. Kostnad för nyttjande av kommunal service exkluderad.

God ekonomisk hushållning

Enligt kommunallagen ska kommunen ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet. Minimnivån i lagkravet är det så kallade balanskravet, vilket innebär att kostnaderna inte får överstiga intäkterna. För att leva upp till kravet på god ekonomisk hushållning krävs ett positivt resultat, för att också bidra till finansiering av investeringar och framtida pensionsåtaganden.

I god ekonomisk hushållning inryms också att varje generation ska bära kostnaderna för den service den konsumerar samt att bedriva verksamheten på ett kostnadseffektivt och ändamålsenligt sätt.

För Färgelanda kommun innebär god ekonomisk hushållning att kommunen uppfyller 100 % av de finansiella målen samt minst 75 % av verksamhetsmålen som är antagna av kommunfullmäktige.

Kommunfullmäktige beslutade (KF § 49, Dnr 2020/126) att 15 377 tkr av underskottet i 2019 års resultat inte behöver regleras gentemot balanskravet utan åberopas som synnerliga skäl. Det är av särskild vikt att kommunens ekonomiska ställning stärks genom att successivt öka det egna kapitalet. Av mål- och resursplan 2022–2024 framgår att resultaten stegvis planeras öka under perioden. Av densamma framgår att de sammanlagda resultaten för perioden planeras uppgå till 44,2 mnkr.

Under 2013 beslutades om riktlinjer för att ge möjlighet att reservera och disponera medel i en så kallad resultatutjämningsreserv (RUR). För åren 2010–2012 har 14 575 tkr avsatts till resultatutjämningsreserven. Inga ytterligare avsättningar till RUR är planerade. Av de avsatta medlen har 10 603 tkr använts för att reglera det negativa resultatet för 2020. Kvarvarande medel i resultatutjämningsreserven är således 3 972 tkr.

Enligt kommunallagen får medel från resultatutjämningsreserv (RUR) användas för att utjämna intäkter över en konjunkturcykel. När detta får göras måste framgå av de egna riktlinjerna för god ekonomisk hushållning. Ett sätt att avgöra om RUR får disponeras är att jämföra utvecklingen av det årliga underliggande skatteunderlaget för riket med den genomsnittliga utvecklingen de senaste tio åren. Med en sådan tillämpning får reserven användas om det årliga värdet väntas understiga det tioåriga genomsnittet. Med SKR:s nuvarande prognos skulle det vara möjligt åren 2022–2024. En annan förutsättning är att medlen från RUR ska täcka ett negativt balanskravsresultat. (SKR Cirkulär 21:31)

Investeringsplan

Riktlinjer Investeringar och Anläggningsredovisning antogs av Kommunstyrelsen 2019-05-22 § 90. Av dessa framgår bland annat följande:

Kommunfullmäktige fattar beslut om investeringsutrymme (ram) per år under planperioden samt självfinansieringsgraden av investeringsutrymmet. Beslutet tas i samband med den årliga budgetprocessen.

Investeringar som sträcker sig över flera år eller utöver det fastställda investeringsutrymmet ska beslutas av kommunfullmäktige i särskilt beslut.

Enskilda investeringar med ett anskaffningsvärde över 20 prisbasbelopp ska godkännas av kommunstyrelsen (År 2021: 952 tkr).

Kommunstyrelsen fattar beslut om investeringar inom det av kommunfullmäktige beslutade investeringsutrymmet. Kommunstyrelsen kan delegera beslut till ekonomichefen.

Verkställande av beslutade och godkända investeringar får ske först efter igångsättningsbeslut. Igångsättningsbeslut innebär kontroll av att

- investeringskalkyl finns
- driftskostnader ryms inom tilldelad driftbudget
- att investeringen ryms inom kommunens återstående investeringsutrymme för aktuellt år.

Igångsättningsbeslut fattas av ekonomichef.

Grundramar för reinvestering hanteras av respektive sektorchef/avdelningschef. Igångsättningsbeslut krävs inte.

Anskaffning av investeringar ska ske på befintliga avtal eller upphandlas i enlighet med Lagen om offentlig upphandling (LOU) och verkställs enligt kommunens policy för inköp och upphandling samt enligt delegationsordningen för detsamma.

Föreslagen investeringsram för planperioden framgår av nedanstående tabell:

<i>Investeringsram för planperioden 2022–2027</i>					
2022	2023	2024	2025	2026	2027
20 000	20 000	20 000	20 000	20 000	20 000

Budget för Mål- och resursplan 2022-2024

	Eventuella/kända förändringar/ ej ramjusterat	Helårsbudget 2022	Helårsbudget 2023	Helårsbudget 2024
Kommunfullmäktige				
<i>ingående kommunbidrag</i>		2 469	2 785	2 758
Summa intäkter				
Vär 2022		300	-50	
Index		16	22	22
Summa förändringar		316	-28	22
Totala kommunbidrag		2 785	2 758	2 780
Kommunstyrelse-stab				
<i>ingående kommunbidrag</i>		88 841	89 432	90 152
Summa intäkter				
Index		591	720	726
effektivisering/spor				-2 000
Summa förändringar	0	591	720	-1 274
Totala kommunbidrag		89 432	90 152	88 877
Utbildningsnämnd				
<i>ingående kommunbidrag</i>		165 151	172 249	173 136
Summa intäkter				
Index		1 098	1 387	1 394
ramtillskott		6 000		
effektivisering/spor			-500	-500
Summa förändringar		7 098	887	894
Totala kommunbidrag		172 249	173 136	174 030
Socialnämnd				
<i>ingående kommunbidrag</i>		142 300	146 246	150 424
Summa intäkter				
Index		946	1 177	1 211
Ramtillskott		3000	3 000	
Summa förändringar		3 946	4 177	1 211
Totala kommunbidrag		146 246	150 424	151 634
Lönerevision		6 000	12 000	18 000
Finans		8 000	9 000	9 500
Summa ramar		424 713	437 469	444 822
Återställande av resultat 2021				
RUR 3 972 tkr		424 713	437 469	444 822
Summa finansieringsbehov				
Skatteintäkter		303 427	313 624	317 080
Generella statsbidrag		138 349	136 788	141 997
Tillskott för 2021				
Totala skatteintäkter och generella statsbidrag		441 776	450 412	459 077
Budgeterat resultat		17 063	12 943	14 255
Resultat %		3,86%	2,87%	3,11%

**KSAU § 112 Dnr 2021/138
Sammanträdesplan 2022 Kommunstyrelsen**

Kommunstyrelsens arbetsutskott förslag

Kommunstyrelsen beslutar att fastställa sammanträdesdagar 2022 för kommunstyrelsen respektive kommunstyrelsens arbetsutskott enligt förslag.

Ärendebeskrivning

Förslag till sammanträdestider 2022 för kommunstyrelsen och kommunstyrelsens utskott är framtaget. Hänsyn har tagits till de ekonomiska processer som kommunen arbetar utifrån vilket bland annat innebär att nämnderna ska ha behandlat ekonomiska ärenden innan de kan lyftas i kommunstyrelsen/ kommunfullmäktige. Sammanträdena genomförs som halvdagssammanträden med start kl.13 om inte annat anges i kallelsen.

Förslag till sammanträdestider 2022 för kommunstyrelsen samt kommunstyrelsens arbetsutskott

Kommunstyrelsens arbetsutskott	Kommunstyrelsen	Ekonomiskprocess*
10 januari	19 januari	
7 februari	16 februari	
14 mars	23 mars	Årsredovisning (i nämnder i februari och till KF i april)
11 april	20 april	
09 maj	18 maj	Kvartalsrapport (i nämnder i april och till KF i juni)
13 juni (reserv)	22 juni (reserv)	
15 augusti	24 augusti	
12 september	21 september	
10 oktober	19 oktober	-Delårsbokslut (i nämnder i september och till KF i november)
14 november	23 november	

*För att förtydliga den ekonomiska processen är den för kännedom i sammanträdesförslaget.

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse nämndsekreterare, 2021-09-09

Beslutet skickas till

Kommunfullmäktige

Kommunstyrelsen

Kommunchefens ledningsgrupp

Bygg- och trafiknämnden

Socialnämnden

Utbildningsnämnden

Kommunens bolag

Justering

Utdragsbestyrkande

Kommunstyrelsens arbetsutskott

**KSAU § 111 Dnr 2021/137
Sammanträdesplan 2022 Kommunfullmäktige**

Kommunstyrelsens arbetsutskott förslag

Kommunfullmäktige beslutar att fastställa sammanträdestider 2022 enligt följande:

9 mars, 13 april, 8 juni, 19 oktober, 9 november och 7 december (reserv)

Uppgift om kommunfullmäktiges sammanträden ska tillkännas på kommunens webbplats, anslagstavlan.

Ärendebeskrivning

Förslag till sammanträdestider 2021 för kommunfullmäktige (kommunstyrelsens dagar för kännedom):

Kommunfullmäktige	Kommunstyrelsen
9 mars	16 februari
13 april	23 mars
8 juni	18 maj
19 oktober	21 september
9 november	19 oktober
7 december (reserv)	23 november

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse nämndsekreterare, 2021-09-09

Beslutet skickas till

Kommunfullmäktige
Kommunstyrelsen
Kommunchefens ledningsgrupp
Bygg- och trafiknämnden
Socialnämnden
Utbildningsnämnden
Kommunens bolag

Justering

Utdragsbestyrkande

Kommunstyrelsens arbetsutskott

KSAU § 114 Dnr 2021/152
Upplägg Propia, Ensolution & Strandska

Kommunstyrelsens arbetsutskott förslag/beslut

Arbetsutskottet lägger informationen till handlingarna och skickar det vidare till kommunstyrelsen.

Ärendebeskrivning

Kommunchef går kort igenom de upphandlingar som gjorts sedan tidigare med Strandska, Propia och Ensolution.

- Upphandling med strandska angående förändringsarbete avseende styrnings- lednings- och arbetsmiljöfrågor, kulturrestan.
- Upphandling med Propia angående övergripande mål och budgetprocessen
- Upphandling med Ensolution angående utredning av utbildningsnämndens ekonomi

Kommunchefen kommer till kommunstyrelsens nästkommande sammanträde att ta med ett förslag på fortsatt samarbete med de företag som kommunen sedan tidigare upphandlat som kan vara ett bra stöd i kommunens arbete framåt.

Justering

Utdragsbestyrkande

Kommunstyrelsen

KS § 123

Dnr KS 2020/184

Antagande av Handlingsplan med anledning av förändringsarbete avseende styrnings-, lednings- och arbetsmiljöfrågor

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen beslutar att anta handlingsplan med anledning av förändringsarbete avseende styrnings-, lednings- och arbetsmiljöfrågor enligt förslag daterat 12 augusti 2020.

Kommunstyrelsen beslutar att uppdra åt kommunchefen att ta fram en kommunikationsplan för presentation av handlingsplanen och det fortsatta arbetet.

Kommunstyrelsen ska löpande hållas informerad om arbetets fortgång.

Åtgärderna finansieras genom kommunstyrelsens ofördelade medel.

Yrkande

Tobias Bernhardsson (C) yrkar att kommunstyrelsen beslutar enligt förslag med följande tilläggsyrkande: ”att uppdra åt kommunchefen att ta fram en kommunikationsplan för presentation av handlingsplanen och det fortsatta arbetet”.

Propositionsordning

Kommunstyrelsen godkänner att proposition ställs på Tobias Bernhardssons (C) yrkande. Efter ställd proposition finner ordföranden att kommunstyrelsen beslutat enligt yrkandet.

Ärendebeskrivning

Kommunstyrelsens ordförande har konstaterat att ett förändringsarbete behöver genomföras avseende styrnings-, lednings- och arbetsmiljöfrågor. Med anledning härav har ett förslag till handlingsplan tagits fram med förslag på åtgärder att genomföras under 2020-2022.

Följande åtgärder finns med i planen:

- Effektiv styrning och ledning
- Teamutveckling – ”kulturrese”
- Varumärkesplattform
- Arbetsmiljö

Kommunstyrelsen

- Visselblåsarfunktion.

Kostnaderna för åtgärderna uppskattas till 800 000 kronor under 2020-2022. Åtgärderna finansieras genom kommunstyrelsens ofördelade medel.

Förslaget har beretts i ”Tillitsdelegationen”, som består av kommunchefen och dennes ledningsgrupp, representanter för samtliga fullmäktigepartier samt ordförande för Vision.

Facklig samverkan har skett den 18 augusti 2020. Sveriges Skolledarförbund lämnar protokollsanteckning i ärendet där de hänvisar till redan fattade beslut kring handlingsplaner och policys ur ett arbetsmiljöperspektiv samt beräknad kostnad för åtgärderna med hänvisning till kommunens ekonomiska situation vilket bland annat inneburit inköpsstopp. Lärarnas Riksförbund lämnar protokollsanteckning i ärendet mot bakgrund av beräknade kostnader för arbetet.

Beslutsunderlag

Arbetsutskottets beslut 91 augusti 2020 § 118.

Kommunledningskontorets tjänsteskrivelse daterad 7 augusti 2020.

Förslag till Handlingsplan med anledning av förändringsarbete avseende styrnings-, lednings- och arbetsmiljöfrågor daterad 12 augusti 2020.

Protokollsanteckning Sveriges Skolledarförbund inlämnad 18 augusti 2020.

Protokollsanteckning Lärarnas Riksförbund inlämnad 19 augusti 2020.

Kommunchefen informerar.

Beslutet skickas till

Kommunchefen

Ledningsgruppen

Cesam

Diariet

Kommunchef
Katrín Siverby
0528-56 71 20
katrin.siverby@fargelanda.se

Handlingsplan med anledning av förändringsarbete avseende styrnings-, lednings- och arbetsmiljöfrågor

Antagen av KS 2020-08-26 § 123

Åtgärd	Målgrupp	Syfte	När
1. Effektiv styrning och ledning a) Översyn målstyrningsprocessen b) Översyn budgetprocessen c) Införande av uppföljningsmodell d) Systematiserad omvärldsbevakning	<ul style="list-style-type: none">FörtroendevaldaKommunledningsgruppenChefer	Ernä en tydlig och effektiv process för att styra och leda kommunen i enlighet med lagar och uppsatta mål	Q4 2020-Q2 2021
2. Teamutveckling – ”kulturresea” a) Tydliggörande av roller b) Förhållningssätt c) Service & bemötande d) Organisationskultur	<ul style="list-style-type: none">Förtroendevalda & KommunledningsgruppenFörtroendevaldaKommunledningsgruppenCheferMedarbetare	Ernä en positiv samarbetskultur i en trygg organisation med stark vi-känsla präglad av tillit, förtroende och arbetsglädje	Q3 2020-Q4 2021
3. Varumärkesplattform a) Kommunikationsstrategi b) Levandegöra kommunens värdegrund	<ul style="list-style-type: none">KSAUKommunledningsgruppenHela organisationen	Bygga ett starkt varumärke och samtidigt konkretisera kommunens vision genom kommunikation	Q4 2020-Q4 2021
4. Arbetsmiljö a) Arbetsmiljöutbildning b) Systematiskt arbetsmiljöarbete - årshjul	<ul style="list-style-type: none">FörtroendevaldaCheferMedarbetare	Förbättra kunskapen om det systematiska arbetsmiljöarbetet och säkerställa efterlevnaden av regelverk	Q3 2020-
5. Funktion för att uppmärksamma missförhållande eller liknande a) Visselblåsfunktion b) Synpunktsfunktion	<ul style="list-style-type: none">FörtroendevaldaÖvrigaCheferMedarbetare	Inrätta funktioner för uppmärksammande av missförhållande eller liknande	Q1 2021

Katrín Siverby
Kommunchef

Postadress

458 80 Färgelanda

Besöksadress

Allhemsvägen 5, Färgelanda

Telefon

0528-56 70 00

Fax

0528-714 76

E-post

kommun@fargelanda.se

Hemsida

www.fargelanda.se

Bankgiro

890-9269

Organisationsnummer

212000-1421

Sammanträdesdatum

2021-08-26

DMEN § 50

Dnr 2021/1309.MTI

Yttrande om förslag på ny föreskrift om träskyddsbehandling med kemikalier

Dalslands miljö- och energinämnds beslut

Dalslands miljö- och energinämnd (DMEK) anser att det finns behov av en ny föreskrift som är uppdaterad enligt bästa tillgängliga teknik-BAT och nu gällande kemikalieanvändning för träskyddsbehandling. Att slå ihop två föreskrifter, som båda handlar om träskyddsbehandling, till en föreskrift bör bli lättare att hantera både för verksamhetsutövare och tillsynsmyndighet.

I samband med att den nya föreskriften tas i bruk bör även en vägledning ges ut för att reda ut oklarheter kring tolkningsfrågor. DMEK ställer sig även positiv till om det kan anordnas utbildningsinsatser avseende den nya föreskriften.

Ärendebeskrivning

Naturvårdsverket har översänt ett förslag till ny föreskrift om träskyddsbehandling samt tillhörande konsekvensanalys. Föreskriften ska ersätta Naturvårdsverkets föreskrifter (NFS 2001:6) om träskyddsbehandling genom tryck- eller vakuumimpregnering samt Naturvårdsverkets föreskrifter (NFS 2001:7) om träskyddsbehandling genom doppling mot mögel- och blånadsangrepp.

Den nya föreskriften föreslås omfatta anmälningspliktiga verksamheter (ej tillståndspliktiga verksamheter) som utför träskyddsbehandling genom tryck- eller vakuumimpregnering eller genom doppling mot mögel- och blånadsangrepp. De föreskrifter om träskyddsbehandling som gäller idag, (NFS 2001:6) och (NFS 2001:7), beslutades år 2001 och är därmed 20 år gamla. Bakgrunden till förslaget om ny föreskrift samt upphävande av de nu gällande föreskrifterna är framför allt att det skett en teknikutveckling i branschen sedan föreskrifterna publicerades. Det har även påtalats svårigheter med tolkning och tillämpning av de gamla föreskrifterna.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum

2021-08-26

Forts § 50

Bedömning

DMEK anser att det är positivt att två föreskrifter, som båda handlar om träskyddsbehandling, nu slås ihop till en föreskrift. DMEK bedömer att sammanslagningen bör innebära en förenkling då man slipper leta information i två olika föreskrifter. Den nya föreskriften har även utformats med punktstycken vilket gör den mer överskådlig med en tydligare uppställning.

Då tekniken har gått framåt och förnyats under de senaste 20 åren finns även ett stort behov av att äldre föreskrifter uppdateras till att omfatta bästa tillgängliga teknik- BAT.

Det nya förslaget innebär en striktare reglering, vilket kan innebära en ökad investeringskostnad för vissa företag. Dock bör striktare reglering innebära en säkrare hantering som därmed ger miljömässig vinst.

I det nya förslaget har bland annat kraven på materialet skärpts i och med att det måste vara motståndskraftigt mot de kemikalier som används.

Det har även tillkommit nya krav för företag som impregnerar med kreosot, krav på hur kreosotimpregnerat trä ska lagras, hanteras, bortförskaffas m.m. I den gamla föreskriften undantogs kreosotimpregnerat trä. DMEK håller med om att det inte bedöms rimligt att undanta kreosot då användningen bör regleras tydligt med hänsyn till miljö- och hälsoskäl.

I samband med att den nya föreskriften tas i bruk bör även en vägledning ges ut för att reda ut oklarheter kring tolkningsfrågor. DMEK ställer sig även positiv till ifall det kan anordnas utbildningsinsatser avseende den nya föreskriften

Beredning:

Presidium 2021-08-12

Miljö- och hälsoskyddsinspektörens förslag till beslut

Expedieras:

Naturvårdsverket, ärende nr: NV-05460-21

För kännedom:

Bengtsfors kommun
Dals-Eds kommun
Färgelanda kommun
Melleruds kommun

Justerandes sign

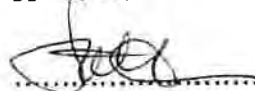

Utdragsbestyrkande

DALSLANDS MILJÖ- OCH ENERGINÄMND

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL 1

Sammanträdesdatum

2021-08-26

Plats och tid	Tingshuset Mellerud 2021-08-26, kl. 09.00–09.30, kl. 11.00–12.00, kl. 13.30–17.00 ajournering kl. 12.00 – 13.30	
Beslutande	Jan Öhman (M) ordförande Lars Nilsson (S) Bo Thorn (S) Carola Qvist (S) tjänstgörande för Kjell Johansson (M) Anders Forsdahl (C) Per Normark (V) Kerstin Fredriksson (S) Jörgen Eriksson (KiM)	
Övriga deltagande	Lars-Inge Fahlén (S) ersättare Karl-Erik Segersax (SD) ersättare Dan Gunnardo, förbunds-/miljö-och energichef, ej § 56 Susanne Westin, biträdande miljöchef, ej § 56 Marie Johansson, nämndsekreterare, ej § 56	
Utses att justera	Jörgen Eriksson	
Justeringens tid och plats	Bergs Mellerud 2021-09-09, kl. 08.30	Paragrafer §§ 41-45, §§ 49-56
Underskrifter	Sekreterare	
		
	Marie Johansson §§ 41-45, 49-55	Lars Nilsson, v ordf § 56
	Ordförande/Delegat	
		
	Jan Ohman	
	Justerande	
		
	Jörgen Eriksson	

ANSLAG/BEVIS

Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag			
Organ	Dalslands miljö-och energinämnd		
Sammanträdesdatum	2021-08-26		
Datum för uppsättande	2021-09-10	Datum för nedtagande	2021-11-04
Förvaringsplats protokoll	Dalslands Miljö- och energikontor, Mellerud		
Underskrift			
	Marie Johansson		

Utdragsbestyrkande

**DALSLANDS MILJÖ-
OCH ENERGINÄMND****SAMMANTRÄDESPROTOKOLL 1**

Sammanträdesdatum

2021-08-26

Plats och tid Tingshuset Mellerud, 2021-08-26, kl. 09.30 - 11.00

Beslutande
 Jan Öhman (M) ordförande
 Lars Nilsson (S)
 Bo Thorn (S)
 Carola Qvist (S) tjänstgörande för Kjell Johansson (M)
 Anders Forsdahl (C)
 Per Normark (V)
 Kerstin Fredriksson (S)
 Jörgen Eriksson (KiM)

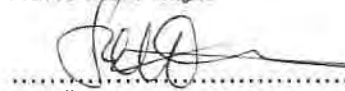
Övriga deltagande
 Lars-Inge Fahlén (S) ersättare
 Karl-Erik Segersax (SD) ersättare
 Dan Gunnardo, förbunds-/miljö-och energichef
 Susanne Westin, biträdande miljöchef
 Marie Johansson, nämndsekreterare

Utses att justera Jörgen Eriksson
 Justeringens tid och plats Direktjustering Paragraf §§ 46-48

Underskrifter Sekreterare

 Marie Johansson

Ordförande/Delegat

 Jan Öhman

Justerande

 Jörgen Eriksson
ANSLAG/BEVIS

Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag
 Organ Dalslands miljö-och energinämnd

Sammanträdesdatum 2021-08-26

Datum för uppsättande 2021-08-27 Datum för nedtagande 2021-09-20

Förvaringsplats för protokollet Dalslands Miljö- och energikontor, Mellerud

Underskrift

 Marie Johansson

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum

2021-08-26

DMEN § 41

Fastställa ärendelista

Ordföranden läste upp föredragningslistan för dagens sammanträde. Ordföranden frågade nämnden om följande ändring:

Tillägg övriga frågor:

Bo Thorn vill ta upp frågan om en skrivelse till Länsstyrelsen gällande remisser och svarstider på dessa.

Carola Qvist efterlyste information kring ämnet social dumping.

punkt 14 övriga frågor: Diskussion taxa flyttas till ny punkt 16 och diskuteras tillsammans med informationspunkten Förberedande diskussion kring verksamhetsplanering 2022.

Jäv:

Därefter frågade ordföranden om det förelåg jäv vid något ärende. Jäv förelåg inte.

Dalslands miljö- och energinämnds beslut

Nämnden beslutar att fastställa ärendelistan med nedanstående ändringar/tillägg:

Skrivelse till Länsstyrelsen gällande remisser och svarstider på dessa.

Social dumping - information

Punkt 14 övriga frågor: *diskussion taxa* flyttas till ny punkt 16 och diskuteras tillsammans med informationspunkten *förberedande information kring verksamhetsplanering 2022*.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum

2021-08-26

DMEN § 42

Val av justerare

Till justerare valdes Jörgen Eriksson.
Tid och plats: 2021-09-09, kl. 08.30, DMEK-Bergs

DMEN § 43

Föregående protokoll

Ingen erinran, protokollet läggs till handlingarna.

DMEN § 44

Redovisning av delegationsbeslut

Delegationsbeslut för 2021-06-01 – 2021-07-31 redovisas enligt ärendelista som bilaga 1, jämte separat redovisning för beslut 2020/1723.avl.

Dalslands miljö- och energinämnds beslut

Nämnden godkänner redovisningen.
Nämnden vill även se en redovisning av hur många ärenden från perioden före år 2019 som ännu ej är avslutade.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum

2021-08-26

DMEN § 45

Dnr 2021/1234.ADM

**Revidering av Dalslands miljö- och energinämnds
delegatlista****Dalslands miljö- och energinämnds beslut**

Nämnden beslutar bevilja delegation för Simon Ödman och antar i övrigt föreslagen revidering av delegatlistan.

Ärendebeskrivning

En person har anställts fr.o.m. 2021-05-03 samt tre personer har slutat varför delegatlistan behöver revideras.

Förslag till åtgärd:

Nedanstående person beviljas delegation:
Simon Ödman energi- och klimatstrateg

Nedanstående personer har slutat och fråntas delegation:
Daniel Hårdfelt
Sofia Lindgren
Ulrika Dahl

Nedanstående person flyttas till administrationen efter ändring av arbetsuppgifter till biträdande miljöchef:
Susanne Westin

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum

2021-08-26

DMEN § 46

Dnr 2018/1073.MTI

Yttrande över förslag till slutliga villkor för Vida Nössemark, Rörviken 2:106 i Dals-Eds kommun

Dalslands miljö- och energinämnds beslut

Dalslands miljö- och energinämnd beslutar att yttra sig om U.3 enligt nedan:

Dalslands miljö- och energinämnd tillstyrker Vida Nössemarks AB (nedan bolaget) redovisning av utredningen samt förslag till slutliga villkor, men avstyrker bolagets förslag om att villkoret ska tas i bruk först två år efter att beslut meddelats. Förslaget på villkor bör gälla då beslut meddelats. Dalslands miljö- och energinämnd anser att bolaget ska fokusera på att så snart som möjligt färdigställa sedimenteringsdamm och våtmark. Fram till dess ska befintlig damm rensas enligt åtagande och bolaget ska jobba vidare med att städa upp området och förbättra rutinerna för dagvattenhantering.

Dalslands miljö- och energinämnd anser även att tillägg av villkor ska ske om vattenprovtagning ska utföras minst en gång per kvartal, enligt bolagets förslag på provtagningspunkter och provtagningsparameterar.

Dalslands miljö- och energinämnd anser att mängden utsläppt vatten från verksamheten till Nolbyälven även bör regleras med hänsyn till flöden i älven. Vid situationer med låg vattenföring i älven bedöms det annars finnas risk för att utsläppt vatten från verksamheten kan komma att påverka exempelvis beståndet av flodkräfta trots att villkor om halter i utsläppt vatten uppfylls. Att sådan reglering ska ske bör lämpligtvis anges som villkor.

Det går inte att utifrån utredningen utläsa om föreslagna riktvärden är tillräckliga för att MKN för Nolbyälven inte ska överskridas. Nämnden vill därför betona att de villkor länsstyrelsen slutligen fastställer avseende riktvärden inte får riskera en försämring av MKN för Nolbyälven.

Dalslands miljö- och energinämnd avstår att yttra sig gällande beredskapsplan.

Paragrafen anses omedelbart justerad.

Forts § 46

Ordförandes sign

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum

2021-08-26

Forts § 46

Motivering

Då verksamheten ger en tydlig negativ påverkan på vattendragets vattenkvalitet nedströms är det inte rimligt att ge två år till för att sätta slutliga villkor. Många av föreslagna åtgärder ska vidtas omedelbart. Bolaget redovisar i komplettering att de redan gjort flera av föreslagna åtgärder vilket är bra och i rätt riktning, dock behöver ny sedimenteringsdamm och våtmark färdigställas så snart som möjligt.

Nolbyälven är en viktig och känslig recipient med bland annat flodkräftor. Flodkräftan är listad i EU:s art- och habitatdirektiv (direktiv 92/43/EEG) och klassas idag som akut hotad. Sverige har ett nationellt ansvar att förhindra att arten dör ut och Vida Nössemark AB behöver vidta åtgärder för att Nolbyälven även i fortsättningen ska ha kvar bestånd av flodkräfta.

Med anledning av ovanstående bedöms det som motiverat att även reglera mängden utsläppt vatten från verksamheten till Nolbyälven då det annars kan finnas risk för påverkan, även om villkor om halter i utsläppt vatten uppfylls, på t.ex. flodkräfta vid situationer med låg vattenföring i Nolbyälven. Med tanke på att uppehållstiden i sedimenteringsdammar och våtmark beräknas till ca 70 dygn av bolaget, bedöms det finnas förutsättningar att reglera flödet till Nolbyälven utifrån dessa aspekter. Utformningen av sådan reglering kan lämpligtvis utformas i bolagets kontrollprogram.

Ärendebeskrivning

Vida Nössemark AB driver sågverk i Nössemark. Här sågas kubb och av detta produceras hyvlat konstruktionsvirke. Omsättning är 400 mkr och har 40 anställda. Sågverksområdet ligger vid Nolbyälven, som är en viktig och känslig recipient med bland annat flodkräftor. Nolbyälven är recipient för det vatten som är påverkat av verksamheten och som antingen släpps ut via jorddammen eller via övrigt dagvatten. I Nolbyälven finns bestånd av flodkräfta. Flodkräftan är listad i EU:s art- och habitatdirektiv (direktiv 92/43/EEG) och klassas idag som akut hotad.

Den 2021-06-18 inkom remiss till Dalslands Miljö- och energikontor från Länsstyrelsen Västra Götaland gällande redovisning av utredningsuppdrag inom nytt tillstånd för Vida Nössemark på fastigheten RÖRVIKEN 2:106 i Dals-Eds kommun. Sökanden är Vida Nössemark AB med 556574-3837. Vida Nössemark AB fick tillstånd 2019-05-28, delar av tillståndet överklagades av grannar. Mark- och miljödomstolen meddelade dom 2020-01-31.

Ordförandes sign

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum

2021-08-26

Forts § 46

Tillstånd togs i anspråk 2020-02-26. Under en prövotid ska bolaget enligt tillståndet utreda de tekniska, miljömässiga och ekonomiska förutsättningarna att minska utsläpp av föroreningar som riskerar påverka vatten-kvaliteten och flodkraften i Nolbyälven negativt.

Vida Nössemark AB yrkar på följande slutliga villkor avseende utsläpp till vatten:

Senast 2024-01-01 får följande halter inte överskridas i utsläppspunkter från anläggningen till Nolbyälven:

Suspenderat material	50 mg/l
Olja i vatten (mätt som oljeindex)	5 mg/l

Bolaget föreslår följande villkor för mätning av vattenkvalité:

TOC	50 mg/l
Total-N (kväve)	1 mg/l
Total-P (fosfor)	0,5 mg/l
Fenol	0,1 mg/l

Mätning sker kvartalsvis i två punkter, utlopp jorddamm och utlopp våtmark. Värdena bedöms som årsmedelvärden med riktvärde enligt ovan.

Påverkan ifrån sågverket är enligt Naturvårdsingenjörernas rapport "det är tidvis stor påverkan nedströms av TOC och BOD, näringsämnen, fenoler och olja. Denna påverkan är stor på det närliggande vattendraget. Samtliga parametrar har stor inverkan på vattendragets vattenkvalitet och bidrar till en försämrad status.

Bedömningen är att verksamheten utifrån det underlag som finns påverkar MKN negativt eftersom halter av TOC och BOD, näringsämnen, fenoler och oljeindex har en tydlig påverkan nedströms."

Verksamhetsområdet som det avleds dagvatten ifrån är 7,62 ha stort. Ytorna består av asfaltsytor, takytor samt lagringsytor för virke. Utlopp finns på två ställen, båda utloppen hamnar direkt i Nolbyälven.

Bevattning av timmer sker maj till september och vatten tas ur bevattningsdammen och kompletteras vid behov med vatten ifrån Nolbyälven. Vattnet leds sedan tillbaka till bevattningsdammen. Dammen har i dagsläget en dubbel funktion som bevattnings- och sedimentationsdamm. Efter dammen leds vattnet till en mindre reningsdamm (jorddammen) innan vattnet når ett dike.

Ordförandes sign

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum

2021-08-26

Dammen är underdimensionerad och efterföljande damm saknar flera sektioner för att stegvis sälla ut partiklar. Det medför att vattnet som leds vidare innehåller partiklar och sediment.

Naturvårdsingenjörerna redovisar en mängd åtgärder som kan bidra till att minimera utsläppet ifrån verksamheten. Bolaget har valt att jobba vidare med förslag a. som innebär en ny större reningsanläggning med sedimentationsdamm och efterföljande våtmark.

Bolaget redovisar i komplettering att de redan gjort flera av föreslagna åtgärder. Kravet på mobil rening av vattnet fram till dess den nya anläggningen är klar anser de ej är rimligt. Det skulle kosta ca 70 000 kr/månad och kräva stor arbetsinsats. De arbetar för att så snabbt som möjligt färdigställa sedimenteringsdamm och våtmark och åtar sig fram till dess att rensa jorddammen med veckovisa intervall.

Yrkande:

Jörgen Eriksson och Bo Thorn yrkar på ett tillägg med betoning på att de villkor länsstyrelsen slutligen fastställer avseende riktvärden inte får riskera en försämring av MKN för Nolbyälven.

Propositionsordning

Ordföranden ställer proposition på förslaget och finner att nämnden bifaller detta.

Beredning:

Presidium 2021-08-12

Miljö- och hälsoskyddsinspektörens förslag till beslut

Expediering:

Länsstyrelsen Västra Götaland, Dnr 551-7622-2021

vastragotaland@lansstyrelsen.se

Dals-Eds kommun för kännedom

kommun@dalsed.se

Ordförandes sign

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum

2021-08-26

DMEN § 47

Dnr 2020/1035.MTI

Yttrande om ansökan bergtäkt på Härsängen 1:10, Färgelanda kommun

Dalslands miljö- och energinämnd beslutar att tillstyrka ansökan om ny bergtäkt på Härsängen 1:10 i Färgelanda kommun under förutsättning att:

1. skyddsåtgärder vidtas så att negativ påverkan på fuktängen (område 4 i rapporten om inventering av groddjur 2021) samt Härsängsbäcken (område 5 i rapporten om inventering av groddjur 2021) inte uppkommer. Verksamheten får inte försämra lokal bevarandestatus för groddjur i området.
2. skyddsåtgärder vidtas så att negativ påverkan på område 2 (mosse med liten göl, omnämns i både rapporten om naturvårdsinventeringen 2020 och rapporten om inventering av groddjur 2021) minimeras.
3. branten i sydöstra delen av området (område 4 i rapporten om naturvärdesinventering 2020) inte påverkas utan lämnas som en skyddszon gentemot verksamhetsområdet.
4. åtgärder vidtas för att minimera störning ifrån återkommande impuls ljud (skutknackning).

Nämnden anser att ovanstående punkter 1-4 bör regleras som villkor.

Paragrafen anses omedelbart justerad.

Ordförandes sign

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum

2021-08-26

Forts § 47

Motivering

Etablering av ny täktverksamhet ger stor påverkan på miljön. Denna påverkan måste vägas mot samhällets behov av bergkrossmaterial. I Färgelanda kommun finns endast en mindre bergtäkt och behovet bedöms vara betydligt större än tillgången. Bergmaterial ger tunga laster och bör inte transporteras alltför långa sträckor. Det är därför fördelaktigt med bergtäkter jämnt fördelade över våra kommuner. Det blir då en lokal försörjning av bergkrossmaterial som ger minskade utsläpp vid transporter.

Fördelar:

- Den planerade täkten är lokaliserad på bra sätt utifrån transportmöjligheter, med kort sträcka på serviceväg och sedan utfart på länsväg 172.
- Närmaste bostad ligger över 500 m ifrån verksamheten.
- Lokal försörjning av bergkrossprodukter som minskar transportavstånd med tunga transporter.

Nackdelar:

- Nytt område tas i anspråk för täktverksamhet. Detta medför påverkan på miljö och hälsa.
- Ökat buller i omgivningen.
- Risk för negativ påverkan på djur- och växtliv.
- Risk för påverkan på vatten.
- Påverkan på reproduktionslokal för vanlig groda.

Nämndens synpunkter om skyddsåtgärder bedöms som rimliga då de områden som avses inte ligger inom redovisat brytningsområde och endast i mindre omfattning inom redovisat verksamhetsområde. Härigenom bedöms det finnas förutsättningar för att vidta skyddsåtgärder. Nämndens synpunkter om skyddsåtgärder i de aktuella områdena överensstämmer också med rekommendationerna i rapporterna från Svensk Naturförvaltning AB.

Ärendebeskrivning

Den 2021-06-14 inkom remiss till Dalslands Miljö- och energikontor från Länsstyrelsen i Västra Götalands län gällande ansökan om bergtäkt på fastigheten HÄRSÄNGEN 1:10 i kommun. Sökanden är Västfrakt ekonomisk förening med organisationsnummer 762000-1532. Sökanden yrkar tillstånd till uttag av berg (samt morän/lera) under tjugo år, t.o.m. 2041-12-31, på så sätt att uttag uppgår till maximalt 50 000 ton per år under sju av dessa år, och maximalt 90 000 ton under tre valfria av dessa år. Totalt ansöks uttag av 1 120 000 ton bergmaterial.

Ordförandes sign

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum

2021-08-26

Forts § 47

Täktverksamheten består av följande arbetsmoment: (eventuell) avbaning, borring för losstagning, sprängning, grovkrossning, efterkrossning/sortering, skutknackning, interna transporter, lastning, harpning samt pumpning.

Avbaningsmomentet pågår inte så ofta utan genomförs enbart inför borring, vilket enligt uppgift beräknas ske upp till 2 gånger per år. Borring pågår under ca 5 dagar inför en sprängning. Det innebär 5 alternativt maximalt 10 dagars borring per år. I samband med borring pågår endast den övriga ordinarie verksamheten, dvs utlastning och lastbilstransporter. Efter borring och efterföljande sprängning sker krossning och vid behov skutknackning för att dela upp större block till krossbar storlek.

Totalt beräknas i snitt 13 lastbilstransporter per dag in och ut från anläggningen per arbetsdag (vardagar kl. 06-22). Transporter går direkt ut på väg 172 och i huvudsak vidare söderut. Verksamheten kommer att bedrivas vardagar kl. 06:00-18:00.

Naturvärde

Området utgörs till största del av produktiv skogsmark som nyligen är avverkad. En del utgörs av ung, gallrad granskog. Den här marken har lågt naturvärde enligt inventering.

I den östra delen tangeras den hänsynsytta som utgörs av en brant och som är naturvärdesobjekt 4 i NVI. Trädskiktet domineras av äldre gran och tall och det finns mycket död ved i området. Här finns blockrika miljöer och enstaka naturvårdsarter. Objektet har påtagligt naturvärde och branten rekommenderas att lämnas som en skyddszon.

Lopplummer (*Huperzia selago*) är klassad som livskraftig i rödlistan 2020. Arterna hotas inte av exploatering och bevarandestatusen i landet och i regionen är god och kommer inte att påverkas av en eventuell exploatering av området.

Djur

Vanlig groda finns inom området och reproduktion av arten sker inom inventeringsområdet och kunde konstateras i tre av vattenmiljöerna. Populationen bedöms vara tämligen stor. Vattenmiljön (objekt 4) bedöms ha ett högt värde som reproduktionslokal för vanlig groda i området. Vanlig groda är fridlyst i hela landet enligt 6 § i artskyddsförordningen. Fridlysningen innebär i kortlhet att dess fortplantningsmiljöer och viloplatsar inte får förstöras.

Ordförandes sign

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum

2021-08-26

Forts § 47

Om området exploateras så att vattenmiljön i objekt 4 och objekt 5 påverkas negativt eller till och med går förlorad bör en eller flera nya vattenmiljöer skapas. En våtmark med öppen vattenspegel och tillräckligt vattendjup är att föredra och kan planeras in och skapas i närområdet.

Fågelinventering

Inventeringen utfördes som häckfågeltaxering med ett besök. Inventeringsområdet är 201 hektar stort och transekterna digitaliserades över området med ett största avstånd på 200 meter från varandra. Fem av arterna som observerades är rödlistade i kategorin nära hotad (NT): entita, gulspurv, kråka, rödvingetrast och talltita. Den största effekten av en bergtäkt blir att arealen skogsmark i området kommer att minska. Exploateringen kommer därmed ha störst negativ effekt på fåglar knutna till skogsmark, företrädesvis barrskog. Exempel på arter som på längre sikt kan påverkas negativt är bland andra talltita, entita, gransångare, gärdsmyg, järnsparv, kungsfågel, svartmes, taltrast och rödvingetrast. Inga av de noterade fågelarterna kännetecknas av att vara speciellt störningskänsliga för buller.

Påverkan på vatten

Det uppkommer ingen påverkan på grundvattnets nivå eftersom brytning sker flera meter över den lokala grundvattennivån. Verksamheten ger inte heller upphov till någon kemisk påverkan på grundvattnet, eftersom kemiska ämnen hanteras med försiktighetsåtgärder.

I den nordvästra delen av den västra arbetsplanen anläggs en sedimentationsdamm för utgående vatten. Vid utloppet monteras en oljeavskiljare. Vattnet ifrån sedimentationsdamm (dagvatten från verksamhetsområdet) rinner ut i bäck och sedan vidare till Valboån. Även efter det att vatten runnit genom sedimentationsdammen, kvarstår en inblandning av suspenderade ämnen som kan uppskattas till lägre än 10 mg/L. Det kan uppkomma en marginell sedimentation i Härsängsbäcken, som dock inte förändrar bäckens morfologi eller förutsättningar som biotop.

Bäcken rinner över området och den kommer kulverteras på två områden (separat ansökan gjord). Skyddsåtgärderna för Härsängsbäcken består i att marken som omger bäckfåran (tio meter från denna, i vardera riktningen) hålls intakt och att fuktgynnad vegetation främjas.

Ordförandes sign

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum

2021-08-26

Forts § 47

Täktverksamheten medför att den lokala vattendelaren inom täktytan kommer att avlägsnas, så att den andel av nettonederbörden som tidigare runnit mot NO och öster, nu i stället kommer att ingå i det utgående vatten som leds till Härsängsbäcken. De redovisade förändringarna av vattenföringen i Härsängsbäcken är så marginella att de inte bedöms påverka bäckens morfologi eller den biotop som bäckfåran utgör.

Härsängsbäcken, som är relativt starkt grumlad, mynnar ut i Valboån. Det tillskott av suspenderade ämnen som beror på täktverksamheten kommer därför inte att höja halten av suspenderade ämnen i Valboån. Den kemiska påverkan ifrån täktverksamheten innebär en marginell tillförsel av oorganiska kväveföreningar. Den planerade verksamheten påverkar inte vattenföringen i Valboån.

Sammantaget bedöms verksamhetens påverkan så liten att den inte kan påverka miljökvalitetsnormen för vatten.

Buller

Beräknade ekvivalenta ljudnivåer dagtid (kl. 06-18) uppfyller bullervillkoret om högst 50 dBA vid samtliga beräkningspunkter och samtliga beräkningsfall. Högsta beräknade ljudnivån uppgår till 48 dBA i beräkningspunkt 2 under beräkningsfall 6 där krossning ger det största bidraget.

Vid 5 beräkningspunkter (1, 2, 3, 5 och 7) bedöms att risk för ofta återkommande impuls ljud kan komma att uppfattas under medvindsförhållande från täkt till berörda bostäder. Detta innebär att skutknackning behöver dämpas mot berörda beräkningspunkter. Detta kan åstadkommas genom att skutknackning alltid utförs bakom en skärm/vall i riktning mot dessa bostäder. Ett alternativ/komplement är att införa ett splitterskydd kopplat till hydraulhammare.

Enligt ansökan kommer placeringen av kross- och sorteringsutrustning vara i skydd av upplag som ger en effektiv bullerdämpning.

Vibrationer och luftstötsvågor

Markvibrationer från sprängningar bedöms innehålla begränsningsvärdet 4 mm/s, mätt i husgrund till bostadshus i omgivningarna. Luftstötvåg från sprängningar bedöms innehålla begränsningsvärdet 120 Pascal, mätt som frifältsvärde. Bedömningen grundar sig på att avståndet till kringliggande bostäder, vilka utgör referenspunkter för mätningarna, är mer än 500 meter.

Ordförandes sign

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum

2021-08-26

Forts § 47

Lokalisering

Lokaliseringen har styrts av förekomsten av bra bergmaterial på en plats där produktion medför jämförelsevis mindre miljöeffekter.

Hushållning och behov

Färgelanda kommun utgör för tillfället ett bristområde vad gäller bergkrossprodukter. Kommunen försörjs främst med transporter från täkter utanför kommunen. Behovet av försörjningen i regionen av bergkrossmaterial från täkter kan bedömas vara minst 60 000 ton per år.

Efterbehandling

Då verksamheten upphör och därmed också pumpningen, kommer täkten att vattenfyllas, vilket kan ta några få år. Schaktkanten ovanför brytfronten markeras genom att stora block placeras tätt längs schaktkanten, minst en meter innanför kanten, på stabil och avbanad hållmark. Jordmaterial läggs på arbetsplanerna så att det uppkommer en jordmån. Sedimentationsdammen fylls igen. Efterbehandlingen sker successivt under verksamhetens gång.

Beredning:

Presidium 2021-08-12

Miljö- och hälsoskyddsinspektörens förslag till beslut

Expediering:

Länsstyrelsen Västra Götaland, dnr 551-5875-2021

vastragotaland@lansstyrelsen.se

Ordförandes sign

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum

2021-08-26

DMEN § 48

Dnr 2016/1238.MTI

Yttrande avseende ansökan om tillstånd till utökad verksamhet vid Billingsfors bruk inom fastighet Skåpenäs 2:37 i Bengtsfors kommun

Dalslands miljö- och energinämnd har ingen erinran mot bolagets formuleringar av slutliga villkor gällande utsläpp av stoft och svavel till luft från mesaugnen (U2).

Vidare har nämnden inte heller någon erinran mot bolagets hemställan om förlängning av provotiden för inlämnande av förslag till slutliga villkor gällande utsläpp av reducerat svavel (TRS) till luft (U4) till den 22 december 2022.

Dalslands miljö- och energinämnd kan dock i nuläget inte ta ställning till om den av bolaget föreslagna formuleringen av slutligt villkor gällande buller (U6) är rimlig då underlaget är bristfälligt i de delar som avser rensriet.

Paragrafen anses omedelbart justerad.

Ärendebeskrivning

Mark- och miljödomstolen lämnade i deldom 2018-04-20 dåvarande Ahlstrom-Munksjö Paper AB tillstånd enligt miljöbalken att vid Billingsfors Bruk årligen producera 80 000 ton oblekt sulfatmassa och 60 000 ton papper samt att vidta för denna produktion i ansökningshandlingarna beskrivna erforderliga åtgärder. Ahlstrom-Munksjö Paper AB har därefter upplösts genom fusion under 2019 och uppgått i Ahlstrom-Munksjö AB.

I deldomen sköt domstolen upp frågan om fastställande av slutliga villkor avseende bl.a. utsläpp av svavel och stoft till luft från mesaugnen (U2), utsläpp av total mängd reducerat svavel till luft från vissa källor (U4), begränsning av buller (U6) samt tillverkning av svaveldioxid (U7). Bolaget ålades att utreda ovanstående punkter, redovisa resultaten för desamma samt komma med förslag till åtgärder och slutliga villkor till domstolen.

Ordförandes sign

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum

2021-08-26

Forts § 48

Domstolen beslutade också om att vissa provisoriska villkor skulle gälla under provotiden.

Ahlstrom-Munksjö AB har nu gett in provotidsredovisning avseende utredningsvillkor U2, U4, U6 och U7. Bolaget har yrkat att mark- och miljödomstolen ska avsluta provotiden och fastställa slutliga villkor avseende utsläpp av stoft och svavelväte från mesaugnen samt buller från verksamheten. Bolaget har begärt att mark- och miljödomstolen ska förlänga provotiden för inlämnande av förslag till slutliga villkor relaterade till U4 till den 22 december 2022. Beträffande villkor U7 har bolaget angett att det har upphört med användning av svaveldioxid varför provotiden kan avslutas utan att slutliga villkor föreskrivs.

Mark- och miljödomstolen ger nu Dalslands miljö och energinämnd möjlighet att inkomma med synpunkter i ärendet.

Bedömning

Utredningspunkt U2 gällande utsläpp till luft från mesaugnen

Av utredningspunkt U2 framgår att bolaget ska installera ny stoftreningsutrustning för begränsning av utsläpp till luft från mesaugnen och utvärdera de tekniska, miljömässiga och ekonomiska förutsättningarna att minimera utsläppet till luft av stoft och svavel från densamma.

Bolaget har installerat ny stoftreningsutrustning som medför att stoftutsläppen ligger inom intervallet för BAT-AEL som är 10-25 mg/m³ntg vid 6 % O₂ som årsmedelvärde vid normal drift. Baserat på de mätningar som finns efter installationen bedöms det långsiktiga utsläppet vid den högre tillståndsgivna produktionen uppgå till 25 mg/m³ntg vid 6 % O₂ som flerårsmedelvärde. I förhållande till bedömd utsläppsnivå behövs dock en viss marginal för att hantera variationer mellan enskilda år. Bolaget föreslår därför att villkorsnivån sätts till 35 mg/m³ntg vid 6 % O₂ som årsmedelvärde av minst sex mätningar jämnt fördelat över året. Den föreslagna villkorsnivån är inte direkt jämförbar med den utsläppsnivå som gäller enligt BAT, 10-25 mg/m³ntg vid 6 % O₂ som årsmedelvärde då BAT-AEL gäller för normal drift och utsläpp under perioder med onormal drift kan då räknas bort.

Utvecklingen avseende utsläpp av gasformigt svavel, inklusive svavelväte (H₂S), har inte påverkats av de åtgärder som genomförts för en begränsning av utsläpp av stoft. Utsläppet av svaveldioxid och reducerade svavelföreningar har uppgått till <10 mgS/m³ntg vid 6 % O₂ motsvarande nivån 0,01 kgS/ton massa som årsmedelvärde. Utsläppet ligger i nivå med det lägre värdet för BAT-AEL, 0,005-0,07 kgS/ton massa för en mesaugn utan förbränning av starka gaser.

Ordförandes sign

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum

2021-08-26

Forts § 48

Bolaget föreslår därför att den provisoriska föreskriften P5 fastställs som slutligt villkor.

Allt sammantaget anser bolaget att de åtgärder som genomförts är tillräckliga och föreslår följande slutliga villkor avseende stoft och svavel:

- *Utsläppet av stoft från mesaugnen får inte överstiga 35 mg/m³ norm torr gas vid 6 % O₂ som årsmedelvärde av minst sex mätningar jämnt fördelat över året. Utsläppet ska kontrolleras minst varannan månad genom mätning och registrering.*
- *Halten svavelväte (H₂S) i rökgaserna från mesaugnen får uppgå till högst 50 mg/m³ norm torr gas. Värdet får överskridas högst 10 % av drifttiden per månad. Utsläppet ska kontrolleras genom kontinuerlig mätning och registrering.*

Dalslands miljö- och energikontor har inget att erinra mot föreslagen formulering av villkor.

Utredningspunkt U4 gällande utsläpp av reducerat svavel (TRS) till luft

Bolaget har begärt att mark- och miljödomstolen ska förlänga prövotiden för inlämnande av förslag till slutliga villkor relaterade till U4 till den 22 december 2022. Dalslands miljö- och energikontor bedömer att bolagets skäl till förlängning av utredningstid är godtagbara baserat på de redogörelser som inlämnats.

Utredningspunkt U6 gällande buller

I utredningspunkten U6 gällande buller fastställs att bolaget ska utreda de tekniska, miljömässiga och ekonomiska förutsättningarna att begränsa bullret vid mätpunkt 3 belägen norr om bruket samt mätpunkterna 5a, 5b och 6 väster om bruksområdet till 45 respektive 48 dB(A) nattetid och 50 respektive 53 dB(A) övrig tid. Utredningen ska även omfatta möjliga bullerdämpande åtgärder vid enskilda fastigheter belägna inom industrifastigheten Skåpenäs 2:37.

Bolaget har i flera omgångar vidtagit åtgärder i syfte att minska bullerstörningarna från verksamheten. Under 2014 - 2015 genomfördes bullerreducerande åtgärder som enligt beräkningar innebar en sänkning av ljudet med 2-4 dB(A) i närliggande bostadsområden utanför industrifastigheten. Ytterligare bullerreducerande åtgärder vidtogs under perioden 2017-2020 till en kostnad av ca 2 MSEK.

Enligt genomförd utredning är ljudnivån 49-50 dB(A) kvälls- och nattetid i de fyra mätpunkterna idag. Tre bullerkällor har identifierats som behöver åtgärdas för att hålla en nödvändig marginal till ett villkor på 50 dB(A) nattetid.

Ordförandes sign

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum

2021-08-26

Forts § 48

De åtgärder som har identifierats är dämpande åtgärder i pappersbruket, dels på en utsugningsfläkt, dels på två utlopp. Dessa åtgärder, som bolaget planerar att genomföra under 2022, medför en kostnad på ca 2 MSEK.

För att begränsa bullret till 48 dB(A) i mätpunkterna 5a, 5b och 6 väster om industriområdet skulle ytterligare 11 bullerkällor behöva åtgärdas utöver de tre som nämns ovan, dvs totalt 14 stycken. Tillkommande kostnad för dessa 11 källor bedöms uppgå till nivån 5 MSEK.

För att nå ner till ljudnivån 45 dB(A) skulle ett ytterligare stort antal källor behöva åtgärdas. Utöver de 14 källor som identifierats för nivån 48 dB(A) skulle ytterligare ett 30-tal källor behöva åtgärdas. Tillkommande kostnad för dessa 30-talet källor bedöms uppgå till storleksordningen 20 MSEK.

Enligt utredningen utgör vedhanteringen vid rensriet (vedhanteringen) den dominerande bullerkällan norr om bruket (mätpunkt 3) och för att nå ner till nivåer under 49 dB(A) skulle det enligt uppgift krävas omfattande och tekniskt komplicerade åtgärder. Förutsättningarna för att identifiera och värdera möjliga åtgärder för en begränsning av bullret uppges vara bättre när förändringar ska göras i verksamheten, men att det i nuläget inte finns någon tidsplan för eller beslut om sådana investeringsutredningar. Utan åtgärder i rensriet är det därmed inte möjligt att nå 48 respektive 45 dB(A) i samtliga mätpunkter.

Avseende de bostäder som är belägna inom industrifastigheten föreslår bolaget att bullerdämpande åtgärder genomförs vid de enskilda byggnaderna. Den förhöjda ljudnivån vid dessa fastigheter orsakas främst av buller från rensriet, vilket innebär att även om de ovan nämnda 11 respektive 40 åtgärderna genomförs, kommer bullernivån endast reduceras marginellt vid dessa fastigheter. Åtgärder i form av fönsterbyten till treglasfönster har genomförts på ett bostadshus inom industriområdet, vilket resulterande i lägre ljudnivåer inomhus i samtliga rum. Uppmätta ljudnivåer efter åtgärder ligger vid normal drift under Folkhälsomyndighetens riktvärde för inomhusbuller, 30 dB(A). Bolaget ser därmed inget behov av något slutligt villkor i denna del.

Allt sammantaget föreslår bolaget följande utformning av slutligt villkor avseende buller:

Buller från verksamheten får inte ge upphov till högre ekvivalent ljudnivå vid mätplats tre, fem (två mätpunkter, a och b) och sex än

- 55 dB(A) dagtid kl. 06.00-18.00

- 50 dB(A) övrig tid

Ordförandes sign

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum

2021-08-26

Forts § 48

Arbeten som typiskt sett ger upphov till momentana ljudnivåer högre än 60 dB(A) får inte förekomma nattetid (kl. 22-06). De angivna värdena ska kontrolleras genom immissionsmätningar och/eller närfältsmätningar och beräkningar. Ekvivalentvärden ska beräknas för de tider då verksamheten pågår. Kontroll ska ske så snart det skett förändringar i verksamheten som kan medföra ökade bullernivåer eller efter anmodan från tillsynsmyndigheten, dock minst en gång per år. Mätning av buller och bestämning av ekvivalent ljudnivå ska ske i enlighet med Naturvårdsverkets råd och riktlinjer. Om värdena överskrids vid en mätning ska åtgärder vidtas så att värdena kan innehållas vid en uppföljande mätning vid tidpunkt som tillsynsmyndigheten bestämmer.

Dalslands miljö- och energikontor kan i nuläget inte ta ställning till om den av bolaget föreslagna formuleringen av slutligt villkor gällande buller är rimlig då underlaget är bristfälligt i de delar som avser renseriet. Det framgår varken vilka bullerreducerande åtgärder som är möjliga, hur stor effekt de kan förväntas ge eller vilka kostnader åtgärderna skulle medföra.

Utredningspunkt U7 gällande tillverkning av svaveldioxid

Bolaget har under utredningsperioden upphört med användningen av svaveldioxid varför provotiden kan avslutas utan att slutliga villkor föreskrivs.

Beredning:

Presidium 2021-08-12

Miljö- och hälsoskyddsinspektörens förslag till beslut

Expedieras:

Vänersborgs Tingsrätt, Mark- och miljödomstolen,

Mål nr: M 2842-16

Ordförandes sign

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum

2021-08-26

DMEN § 49

Dnr 2020/1550.MTI

**Beslut om åtgärder på _____ och
i Mellerud kommun**
Dalslands Miljö- och energinämnds beslut

Dalslands miljö- och energinämnd beslutar godkänna de åtgärder som vidtagits för att hantera mottagna jordmassor innehållande parkslide på fastigheten _____ och _____ i Melleruds kommun.

Dalslands miljö- och energinämnd beslutar även att förelägga _____ med personnummer _____ att vidta följande försiktighetsmått på fastighet _____ och _____ i Melleruds kommun;

1. Övervaka området under 3 växtsäsonger för att detektera eventuell spridning av parkslide.
2. Om parkslide observeras ska spridningen minimeras och restavfall hanteras på säkert sätt enligt Naturvårdsverkets råd och rekommendationer.
3. Området där jordmassorna är nedgrävda (markerat område på bilaga 1) ska lämnas orörd för att ej riskera spridning. Området kan dock nyttjas för upplag, parkering samt väg.

Kopia på beslutet kommer skickas till Inskrivningsmyndigheten.

Ärendebeskrivning

Fastighetsägaren har fått ett beslut om förbud att återanvända massor innehållande parkslide på _____ och _____ i Melleruds kommun. Innan beslutet fattades hade en del jordmassor innehållande parksliderester redan deponerats på fastigheterna och i beslut daterat 2021-01-14 gavs instruktioner om hur dessa jordmassor skulle omhändertas. Fastighetsägaren har under juli 2021 omhändertagit jordmassorna enligt instruktion och Dalslands miljö- och energikontor har varit på platsbesök för att kontrollera att instruktion följs.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum

2021-08-26

Forts § 49

Skäl till beslut

Miljö- och energikontoret bedömer att nedgrävningen av jordmassorna med parksliderester har skett i enlighet med instruktionerna i nämndens beslut och ärendet kan avslutas. Dock behöver fortsatta försiktighetsmått vidtas på fastigheterna för att säkerställa att något parkslidebestånd ej etableras på fastigheterna samt att området där jordmassorna är nedgrävda lämnas orörda. Området kan dock nyttjas för upplag, parkering samt väg.

Uppföljning av ärendet kommer att ske av miljökontoret.

Lagstöd**Miljöbalken (SFS 1998:808)**

2 kap 2 § Alla som bedriver eller avser att bedriva en verksamhet eller vidta en åtgärd skall skaffa sig den kunskap som behövs med hänsyn till verksamhetens eller åtgärdens art och omfattning för att skydda människors hälsa och miljön mot skada eller olägenhet.

2 kap 3 § Alla som bedriver eller avser att bedriva en verksamhet eller vidta en åtgärd skall utföra de skyddsåtgärder, iaktta de begränsningar och vidta de försiktighetsmått i övrigt som behövs för att förebygga, hindra eller motverka att verksamheten eller åtgärden medför skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön. I samma syfte skall vid yrkesmässig verksamhet användas bästa möjliga teknik.

Dessa försiktighetsmått skall vidtas så snart det finns skäl att anta att en verksamhet eller åtgärd kan medföra skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön.

2 kap 7 § Kraven i 2-5 §§ och 6 § första stycket gäller i den utsträckning det inte kan anses orimligt att uppfylla dem. Vid denna bedömning ska särskild hänsyn tas till nyttan av skyddsåtgärder och andra försiktighetsmått jämfört med kostnaderna för sådana åtgärder.

26 kap 9 § En tillsynsmyndighet får i det enskilda fallet besluta om de förelägganden och förbud som behövs för att denna balk samt föreskrifter, domar och andra beslut som har meddelats med stöd av balken ska följas.

Mer ingripande åtgärder än vad som behövs i det enskilda fallet får inte tillgripas.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum

2021-08-26

Forts § 49

26 kap 15 § Om en tillsynsmyndighet har meddelat ett föreläggande eller förbud mot någon i egenskap av ägare till en fastighet, tomträttshavare eller ägare till en byggnad, anläggning eller anordning på mark som tillhör någon annan, får tillsynsmyndigheten sända beslutet till inskrivningsmyndigheten för anteckning i fastighetsregistrets inskrivningsdel. Den som senast sökt lagfart eller inskrivning av förvärv av tomträtt skall, om den sökande inte är föreläggandets eller förbudets adressat, av inskrivningsmyndigheten genast i rekommenderat brev underrättas om anteckningen. Har anteckning gjorts, gäller föreläggandet eller förbudet mot ny ägare av egendomen.

Har ett antecknat föreläggande eller förbud upphävts genom ett beslut som vunnit laga kraft eller har den åtgärd som avses med föreläggandet vidtagits eller har ändamålet med föreläggandet eller förbudet förlorat sin betydelse, skall tillsynsmyndigheten så snart den fått vetskap om förhållandet anmäla detta till inskrivningsmyndigheten för borttagande av anteckningen.

Beredning:

Presidium 2021-08-12

Miljö- och hälsoskyddsinspektörens förslag till beslut

Att överklaga

Detta beslut kan överklagas. Om du vill överklaga skriver du ett brev ställt till Länsstyrelsen och uppger ärendets diarienummer, varför du anser att beslutet ska ändras och vilken ändring du vill ha. Underteckna brevet, ange namn, adress och telefonnummer. Anlitar du ombud kan ombudet skriva under, men sänd i så fall med en fullmakt. **Skicka brevet till:**

Dalslands miljö- och energinämnd
Kyrkogatan 5
464 30 MELLERUD

Din överklagan ska ha nått oss senast tre veckor från den dag ni har fått beslutet.

Expedieras:

Inskrivningsmyndigheten

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum

2021-08-26

DMEN § 50

Dnr 2021/1309.MTI

Yttrande om förslag på ny föreskrift om träsnyddsbehandling med kemikalier**Dalslands miljö- och energinämnds beslut**

Dalslands miljö- och energinämnd (DMEK) anser att det finns behov av en ny föreskrift som är uppdaterad enligt bästa tillgängliga teknik-BAT och nu gällande kemikalieanvändning för träsnyddsbehandling. Att slå ihop två föreskrifter, som båda handlar om träsnyddsbehandling, till en föreskrift bör bli lättare att hantera både för verksamhetsutövare och tillsynsmyndighet.

I samband med att den nya föreskriften tas i bruk bör även en vägledning ges ut för att reda ut oklarheter kring tolkningsfrågor. DMEK ställer sig även positiv till om det kan anordnas utbildningsinsatser avseende den nya föreskriften.

Ärendebeskrivning

Naturvårdsverket har översänt ett förslag till ny föreskrift om träsnyddsbehandling samt tillhörande konsekvensanalys. Föreskriften ska ersätta Naturvårdsverkets föreskrifter (NFS 2001:6) om träsnyddsbehandling genom tryck- eller vakuuimpregnering samt Naturvårdsverkets föreskrifter (NFS 2001:7) om träsnyddsbehandling genom doppning mot mögel- och blånadsangrepp.

Den nya föreskriften föreslås omfatta anmälningspliktiga verksamheter (ej tillståndspliktiga verksamheter) som utför träsnyddsbehandling genom tryck- eller vakuuimpregnering eller genom doppning mot mögel- och blånadsangrepp. De föreskrifter om träsnyddsbehandling som gäller idag, (NFS 2001:6) och (NFS 2001:7), beslutades år 2001 och är därmed 20 år gamla. Bakgrunden till förslaget om ny föreskrift samt upphävande av de nu gällande föreskrifterna är framför allt att det skett en teknikutveckling i branschen sedan föreskrifterna publicerades. Det har även påtalats svårigheter med tolkning och tillämpning av de gamla föreskrifterna.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum

2021-08-26

Forts § 50

Bedömning

DMEK anser att det är positivt att två föreskrifter, som båda handlar om träskyddsbehandling, nu slås ihop till en föreskrift. DMEK bedömer att sammanslagningen bör innebära en förenkling då man slipper leta information i två olika föreskrifter. Den nya föreskriften har även utformats med punktstycken vilket gör den mer överskådlig med en tydligare uppställning.

Då tekniken har gått framåt och förnyats under de senaste 20 åren finns även ett stort behov av att äldre föreskrifter uppdateras till att omfatta bästa tillgängliga teknik- BAT.

Det nya förslaget innebär en striktare reglering, vilket kan innebära en ökad investeringskostnad för vissa företag. Dock bör striktare reglering innebära en säkrare hantering som därmed ger miljömässig vinst.

I det nya förslaget har bland annat kraven på materialet skärpts i och med att det måste vara motståndskraftigt mot de kemikalier som används.

Det har även tillkommit nya krav för företag som impregnerar med kreosot, krav på hur kreosotimpregnerat trä ska lagras, hanteras, bortförskaffas m.m. I den gamla föreskriften undantogs kreosotimpregnerat trä. DMEK håller med om att det inte bedöms rimligt att undanta kreosot då användningen bör regleras tydligt med hänsyn till miljö- och hälsoskäl.

I samband med att den nya föreskriften tas i bruk bör även en vägledning ges ut för att reda ut oklarheter kring tolkningsfrågor. DMEK ställer sig även positiv till ifall det kan anordnas utbildningsinsatser avseende den nya föreskriften

Beredning:

Presidium 2021-08-12

Miljö- och hälsoskyddsinspektörens förslag till beslut

Expedieras:

Naturvårdsverket, ärende nr: NV-05460-21

För kännedom:

Bengtsfors kommun

Dals-Eds kommun

Färgelanda kommun

Melleruds kommun

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum

2021-08-26

DMEN § 51

Dnr 2019/1589.PLA

**Yttrande om förslag till detaljplan för
med flera, Bengtsfors kommun**

Dalslands Miljö- och energinämnds beslut

Dalslands miljö- och energinämnd (DMEN) beslutar att yttra sig enligt nedan:

Till granskningsskedet behöver kommunen hantera följande:

- 1 Den långsiktiga påverkan på grund- och dricksvattenförekomsten bör utredas vidare med avseende på om det finns risk för påverkan från dagvatten på grundvattnet då dagvattnet lämnar verksamhetsområdet.
- 2 Dagvattenutredningen visar att anläggningen har kapacitet att hantera s.k. 10- årsregn med 10 min. varaktighet. Vid s.k. 100- årsregn behöver dock bräddning ske. Med hänsyn till grundvattenförekomstens stora värde och vattendraget Kallebäcks höga naturvärden, anser nämnden att man i det fortsatta planarbetet bör utreda möjligheterna att hantera regnmängder som är större än 10-årsregn med 10 min. varaktighet. En sådan utredning bör även innefatta möjligheterna att hantera s.k. 100- årsregn utan att bräddning sker. Nämnden konstaterar att det utifrån planhandlingarna ser ut att finnas ytor söder om redovisade dammar som skulle kunna användas för ett sådant ändamål.
- 3 Informationen om det tätskikt (bentonitduk enligt planhandlingarna) som ska användas för att skydda grund- och dricksvattenförekomsten är bristfällig och behöver redovisas tydligare, främst med hänseende på dess hållfasthet och täthet över tid.
- 4 I dagvattenutredningen anges det att sekundära avrinningsvägar kommer att uppstå vid skyfall. Nämnden anser att det bör framgå var de sekundära avrinningsvägarna uppstår och om de kan orsaka skada på grundvatten, vattendraget Kallebäck eller sumpskogen i anslutning till Kallebäck.
- 5 I planbeskrivningen och i plankartan bör det redovisas vilken marknivå som kommer att gälla efter iordningställandet av markytan.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum

2021-08-26

Forts § 51

- 6 Anläggningarna för hantering av dagvatten inom verksamhetsområdet är omfattande och har stor betydelse för att förhindra en negativ påverkan på grundvatten och vattendraget Kallebäck samt omgivningarna i övrigt. Nämnden bedömer att dagvattenanläggningen kommer att vara en verksamhet som faller in under anmälningsplikt enligt miljöbalkens miljöprövningsförordning (2013:251).
- 7 Vid lagring av timmer förekommer det att timret bevattnas. Av planhandlingarna framgår det inte om bevattning av timmer kommer att ske. Omfattningen av eventuell bevattning bör klargöras och förtydligas i planhandlingarna.
- 8 Utifrån dagvattenutredningen framgår att alla redovisade typer av föroreningar i dagvatten kommer att öka. Dagvattenutredningen bedömer dock att flera av föroreningarna kommer att minska jämfört med befintliga förhållanden till följd av reningsanläggningarnas effekt. Vissa typer av föroreningar i dagvattnet kommer dock enligt dagvattenutredningen att öka efter exploateringen trots svackdikenas och dammarnas reningseffekt. Källorna till att dessa föroreningar ökar bör beskrivas samt eventuella möjligheter att begränsa eller vidta ytterligare reningsåtgärder.
- 9 Dagvattenutredningen om föroreningar i dagvattnet bör kompletteras med utredning om förväntat innehåll av humus och fenoler i dagvattnet, då sådana är vanligt förekommande i timmerupplag. Även eventuella rester av medel från skadedjursbekämpning i dagvattnet bör utredas då detta förekommer inom skogsbruket.
- 10 Uppehållstiden för dammarna framgår inte av handlingarna. Detta bör klargöras.
- 11 Volymen dagvatten som släpps vidare efter dammarna bör vara möjligt att reglera för att förhindra negativa konsekvenser i vattendraget Kallebäck vid låga flöden i vattendraget. Möjligheterna till sådan reglering bör klargöras.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum

2021-08-26

Forts § 51

- 12 Utifrån planhandlingar över verksamhetsområdet framgår att dagvattnet efter dammarna kommer att avledas till öppna diken, dels utmed den väg som anläggs i östra delen av området, men också till ett, som nämnden tolkar det, anlagt dike (öster om vägen) som leds till vattendraget Kallebäck. Andra alternativ för avledning av dagvatten efter dammarna bör utredas med målsättningen att både fördröja tillförseln av dagvatten samt minska tillförseln av föroreningar till vattendraget Kallebäck. Exempelvis genom anläggande av våtmarker/översilningsmark. Möjligheterna att avsluta det anlagda diket öster om vägen med exempelvis våtmark/översilningsmark på tillräckligt avstånd från vattendraget Kallebäck bör utifrån samma syfte utredas.
- 13 I planbeskrivningen redovisas var askhantering kommer att ske inom området. Det kan dock inte utläsas vilka volymer det handlar om eller hur askan kommer hanteras under de 6 månader den lagras i området. Vidare bör det klargöras vilka föroreningar till dagvattnet och riskerna för grundvattnet just askhanteringen kan innebära samt risken för partikelspridning (damning) och hur denna i så fall hanteras. En fördjupning av askhanteringen och dess påverkan på dagvattnet och eventuella övriga konsekvenser inom området behövs utredas ytterligare. I avvaktan på ytterligare utredning enligt nämndens synpunkter så ifrågasätter nämnden lämpligheten av att etablera en askhantering på området.
- 14 I naturvärdesinventeringen (NVI) klassades vattendraget Kallebäck som *högt naturvärde* (naturvärdesklass 2). Generellt gäller att naturvärdesobjekt av klass 2 har så höga naturvärden för den biologiska mångfalden att påverkan ska undvikas. Planbeskrivningen behöver kompletteras med ytterligare åtgärder hur man vid exploatering av området kan undvika eller minimera påverkan genom skyddsåtgärder.
- 15 Terminalen kommer att belysas med starka strålkastare för att möjliggöra dygnet runt arbete. I tillhörande MKB anges att problem från strålkastarna kan åtgärdas med relativt enkla medel. Nämnden anser att sådana åtgärder avseende strålkastarna bör redovisas i MKB:n samt de effekter avseende störande ljus som då kan bli aktuella för människors hälsa och nattaktiva djur.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum

2021-08-26

Forts § 51

- 16 Bullerutredningen visar att det behövs bullerskydd för att verksamheten inte ska överskrida riktvärden för industribuller. Bullerutredningen föreslår vedvältor för att innehålla riktvärdena. Vedvältor är inte permanenta utan kan flyttas. Nämnden anser att möjligheten att anlägga permanenta bullerskydd (t.ex. bullervallar) bör utredas. I planen bör även områden lämpliga för bullerskydd anges.
- 17 I enlighet med rekommendationerna i miljöutredningen över föroreningar bör vidare utredning ske i syfte att lokalisera och åtgärda föroreningskällan som orsakar förhöjda halter av ftalater i grundvatten.
- 18 I enlighet med dagvattenutredningen bör en åtgärdsplan tas fram för hur släckvatten/släckrester från eventuell brand samt hur utsläpp från eventuell olycka/läckage kommer att hanteras. Område för omhändertagande av släckvatten bör anges på plankarta.

Ärendebeskrivning

2021-05-28 inkom samrådshandlingar på remiss till Dalslands Miljö- och energinämnd från Bengtsfors kommun gällande förslag till detaljplan för fastigheten _____ med flera i Bengtsfors kommun.

Syftet med planförslaget är att möjliggöra en omlastningsterminal för virke inom planområdet samt upplag och möjlighet för lagring av aska. Detaljplanen ska även säkerställa dagvattenhanteringen för att skydda områdets grundvatten- och dricksvattentäkt från lakvatten från timmer och lagrad aska. Planområdet omfattar 23 ha, varvid virkesterminalen utgör 18 ha. Planen handläggs med utökad planförfarande enligt PBL 2010:900 (SFS 2014:900) 5 kap 7§.

Planförslaget ligger inom grundvattenförekomsten Ödskölts moar med fastställda miljö kvalitetsnormer.

I gällande ÖP ligger planområdet inom en utbyggnadszon utmed väg 172.

Bedömning

Ödskölts moar - grundvattenförekomst

I statusklassningen av vattenförekomsten Ödskölts moar i VISS anges att vattenförekomsten för närvarande har en god status, men att den riskerar att inte uppnå god kemisk status till 2027 avseende klorid/sulfat samt övriga miljöproblem.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum

2021-08-26

Forts § 51

Orsaken anges som diffusa källor – transport och infrastruktur (utifrån uppgifter i VISS avseende vattenförekomsten Ödskölts moar). DMEK bedömer att planförslaget skulle kunna innebära tillskott av föroreningar från just sådana diffusa källor, t.ex. via dagvatten. DMEK anser att planförslaget behöver utredas ytterligare avseende just eventuella effekter på grundvatten i syfte att klargöra att avsedd verksamhet inte riskerar att försämra vattenförekomstens status.

DMEN:s bedömning är att den planerade verksamheten kan komma att påverka grundvattenförekomsten Ödskölts moar samt att markberedning inför verksamhetsetableringen kan komma att ge negativ omgivningspåverkan under en lång tid.

Naturvård

I naturvärdesinventeringen (NVI) klassades Kallebäck som *högt naturvärde* (naturvärdesklass 2). Förlusten av livsmiljöer och arter räknas som ett av vår tids största problem. Därför har Sverige undertecknat och godkänt *Konventionen om biologisk mångfald*. I konventionen definieras biologisk mångfald som *variationsrikedomen bland levande organismer av alla ursprung, inklusive från bland annat landbaserade, marina och andra akvatiska ekosystem samt de ekologiska komplex i vilka dessa organismer ingår; detta innefattar mångfald inom arter, mellan arter och av ekosystem*. Konventionen har införlivats i det svenska miljöarbetet bland annat genom de nationella miljö kvalitetsmålen som anger att *Den nuvarande biologiska mångfalden ska bevaras och nyttjas på ett hållbart sätt, för nuvarande och framtida generationer. Arternas livsmiljöer och ekosystemen samt deras funktioner och processer ska värnas*. Ramarna anges i miljöbalken miljö kvalitetsmålen, samt i regeringens naturvårdsskrivelse från 2002. I miljöbalken (1998:808) 1 kap.1§ anges bland annat att miljöbalken ska tillämpas så att värdefulla naturmiljöer skyddas och vårdas samt att den biologiska mångfalden bevaras.

Ett av de största hoten mot biologisk mångfald är att artrika, naturliga eller äldre kulturskapande naturmiljöer tas i anspråk eller skadas på annat sätt. Samtidigt ställer vårt samhälle krav på utveckling. För att ta hänsyn till biologisk mångfald krävs aktuell kunskap i berörda områden. Därför är naturvärdesinventering (NVI) nödvändig som grund för att bygga och utveckla ett hållbart samhälle med bibehållen eller förstärkt biologisk mångfald.

Justerandes sign

Uttragsbestyrkande

Sammanträdesdatum

2021-08-26

Forts § 51

Dagvatten

I dagvattenutredningen kan man utläsa att det efter exploateringen sker en ökning av P, Dd, Cr, Ni, Hg, BaP och COD för hela området. Man gör slutsatsen att då området i dag består av skogsmark är det efter exploateringen svårt att hålla kvar dagens utsläppsnivåer. Dagvattenutredningen bör kompletteras med om det anses tillräckligt med de tänkta reningsstegen, med avseende på platsens känsliga läge. I plankartan bör det finnas utrymme till ytterligare efterföljande rening efter de föreslagna dammarna mer än den nu föreslagna oljeavskiljaren. Utredningen bör även fördjupas gällande askhanteringen och dess påverkan på dagvattnet.

Störningar

Ljus

Ljusföroreningar är ett växande miljöproblem. Ekologiska ljusföroreningar utgörs av artificiellt ljus som ändrar de naturliga mönstren av ljus och mörker i ekosystemen, eller som på annat sätt har negativa eller oönskade effekter på djur och växter. Ljusets ekologiska effekter är komplexa och beror på belysningens karaktär och egenskaper, såsom ljusstyrka, riktning, polarisering och flimmer. Det är därför viktigt vilken ljuskälla, effekt, ljusspridning med mera, som används. Även ljusets omfattning i tid och rum är av ekologisk betydelse. För arter som undviker ljus kan det krävas sammanhängande mörka områden eller korridorer för att de skall överleva. På liknande sätt kan vissa tider på dygnet och året vara kritiska för till exempel födosök, reproduktion eller migration.

Dammemission

Luftburna partiklar är ett hälsoproblem i såväl arbetsmiljö samt för närliggande bostäder. I MKB tas damning från lastbilar eller andra fordon som kör på torra grusvägar där risk för olägenhet bedöms som mycket låg. Dock har MKB inte med någon bedömning av effekterna av den askhantering som avses inom området.

Beredning:

Presidium 2021-08-12

Miljö- och hälsoskyddsinspektörens och förbundschefens förslag till beslut

Expediering:

Bengtsfors kommun, Samhällsbyggnadsenheten

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum

2021-08-26

DMEN § 52 Dnr 2020/263.PLA

Granskningsyttrande - Ny översiktsplan NU-2035, Dals-Eds kommun

Dalslands miljö- och energinämnds beslut

I avsnitt 1.4 Genomförandeplan har tillagts i granskningsversionen att "Dals-Eds kommun är positiva till att samverka kring aktiviteterna med andra kommuner där det är möjligt och bedöms ge samverkansfördelar". DMEK ser positivt på denna viljeyttring, som ligger i linje med att det även i arbetet med Hållbarhetskompass framkommit behov av ökad samverkan mellan kommunerna och mellan kommunerna och andra aktörer.

Angående genomförandeplanen (avsnitt 1.4 samt bilaga 2)

I genomförandeplanen i bilaga 2 har det i del 4 Miljö gjorts några ändringar.

-Aktiviteten cykelplan har utgått och sex nya aktiviteter har lagts till: Naturvårdskort för vandring (4.18), Återkommande Hålla-rentkampanjer (4.19), Bucketlist för centrum och kommunen i helhet (4.20), Återvinningsstation för återbruk (4.21), Inventera mark för utveckling av besöksnäring (4.22), Energi- och klimatplan (4.23). DMEK ser positivt på tilläggen och kommer aktivt att medverka i arbetet med Energi- och klimatplan som planeras att tas fram i samarbete mellan alla fem Dalslandskommunerna.

-Aktiviteten 4.3 har bytt namn från "Ekosystemtjänster kartläggning" till "Grön infrastrukturplan". DMEK tycker att namnbytet är bra och föreslår att det läggs till i texten om aktiviteten (samt i avsnitt 5.4.11) att LONA-projektet har beviljats och att samverkansprojektet om Grön infrastruktur och ekosystemtjänster därför startar 2021 och pågår i 4 år och att medverkar gör kommunerna Bengtsfors, Dals-Ed, Färgelanda, Mellerud och Åmål samt DMEK (projektledare).

Angående behovet av ökad mellankommunal samverkan så vill DMEK påminna om det framförda önskemålet från samrådsyttrandet om behovet av gemensam kontinuerlig dialog mellan kommunerna och med DMEF om vad samverkan konkret bör innefatta.

Av aktiviteterna i genomförandeplanen i Dals-Eds ÖP-förslag så vill DMEK, förutom det just påbörjade arbetet med gemensam plan för Grön infrastruktur och gemensam Energi- och klimatplan, lyfta fram Friluftspan (ny), Naturvårdsplan (revidering), Vindbruksplan (revidering) som särskilt viktigt att arbeta med gemensamt.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum

2021-08-26

Forts § 52

Del 4 - Mark- och vattenanvändning

I avsnittet om Nössemark (4.1.2.1) vill DMEK påminna om förslaget från DMEN i samrådsyttrandet om att lägga till att VA-frågorna behöver utredas för både befintlig och tillkommande bebyggelse. En vägledande strategi behövs för lämpliga VA-lösningar för olika delområden i Nössemarksområdet. Detta är angeläget inte minst med avseende på en långsiktigt god dricksvattenkvalité i Nössemark. DMEK anser att detta förslag från DMEN bör läggas till som en punkt under *ställningstaganden* i avsnitt 4.1.2.1.

I avsnittet om detaljplaner (4.1.4.1) bör följande punkter läggas till under *vägledning*:

- Möjligheter och behov för energi- och klimatåtgärder, exempelvis solceller och laddinfrastruktur.
- Möjligheter och behov av klimatanpassningsåtgärder.
- Möjligheterna till en resurssnål och miljöanpassad VA-hantering bör alltid utredas. LOD (lokalt omhändertagande av dagvatten) bör alltid eftersträvas.
- Den gröna infrastrukturplanen (aktivitet 4.3 i genomförandeplanen) som är under framtagande ska vara vägledande och beaktas.

I avsnittet om vägar (4.3.1) påminner DMEK om DMEN´s framförda synpunkt om konflikten mellan länsväg 164 och kommunens grundvattentäkt för Eds tätort.

Del 5 - Riksintressen och andra värden

I avsnitt föreslår DMEK att tabell 5 om ekologisk status i sjöar och vattendrag ersätts med tabell 1 i Miljökonsekvensbeskrivningsbilagan då den ger en fylligare information.

Del 6 - Planeringsunderlag

I avsnittet om Fyrbodal (6.2.8.2.) under rubriken; samverkan inom Fyrbodal beskrivs Dals-Eds samverkansområden inom Fyrbodal. DMEK föreslår att följande tillägg görs under denna rubrik; Dals-Eds kommun kommer via DMEF medverka i det miljöstrategiska nätverk för Fyrbodal som är under uppbyggnad.

Del 6 - Samverkan

Under rubriken 6.2.8 föreslår DMEK att det infogas en egen rubrik för Dalslands Miljö- och energiförbund där förbundets struktur och ansvarsområde beskrivs.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum

2021-08-26

Forts § 52

Övrigt

Texten i dokumentet måste korrekturläsas med avseende på hur och i vilket sammanhang Dalslands miljö- och energiförbund (DMEF), Dalslands miljö- och energinämnd (DMEN) och Dalslands miljö- och energikontor (DMEK) benämns. Benämningarna DMEF, DMEN resp. DMEK används i vissa fall på ett felaktigt sätt utifrån respektive funktions ansvarsområde.

Ärendeinformation

Dals-Eds kommun ställer ut förslag till ny översiktsplan nu-2035 för granskning under perioden 7 juni 2021 - 10 september 2021.

Planförslaget i sin helhet finns under granskningsperioden tillgängligt på kommunens hemsida: www.dalsed.se/oversiktsplan samt i kommunhusets reception, Storgatan 27, 668 30 Ed.

Synpunkter på planförslaget lämnas skriftligen senast 10 september 2021 till: oversiktsplan@dalsed.se alternativt till: Dals-Eds kommun, Översiktsplan, Box 31, 668 21 Ed.

DMEK har på olika sätt deltagit i kommunens process med att utforma en ny översiktsplan. Dalslands Miljö- och energinämnd har tidigare, 2020-09-24 (§ 50), avgivit samrådsyttrande över ny översiktsplan. På flera punkter, men inte alla, har DMEN's samrådssynpunkter beaktats.

DMEK har bl.a. i uppdrag att initiera och samordna det miljö-, klimat- och energistrategiska arbetet i kommunerna Dals-Ed, Bengtsfors, Färgelanda och Mellerud. Översiktsplaneringen är en viktig del av detta strategiska arbete och DMEK hoppas att den mellankommunala samverkan i Dalsland kommer att öka när det gäller fysisk planering och samhällsplanering.

Beredning:

Presidium 2021-08-12

Miljöstrategens förslag till beslut

Expedieras:Dals-Eds kommun - kommun@dalsed.se

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum

2021-08-26

DMEN § 53

Dnr 2019/1016.ADM

**Beslut med anledning av länsstyrelsens
slutbedömning av genomförda åtgärder****Dalslands Miljö- och energikontor**

Dalslands Miljö- och energinämnd överlåter till direktionen för Dalslands Miljö- och energiförbund att till länsstyrelsens motivera sitt beslut om att fastställa en lägre timtaxa för livsmedelskontrollen 2021 än den beräknade timtaxan.

Ärendebeskrivning

Till följd av de avvikelser som framkom vid länsstyrelsens revision av Dalslands miljö- och energinämnds livsmedelskontroll 22 oktober 2019, har nämnden tagit fram en åtgärdsplan samt vidtagit korrigerande och förebyggande åtgärder.

Länsstyrelsen har nu redovisat sin slutbedömning av nämndens genomförda åtgärder.

Länsstyrelsen anser att nämnden har utvecklat kontrollverksamheten efter revisionen. Ambitionen att utveckla och säkra en god kontrollmetodik har varit hög. Länsstyrelsen bedömer att nämnden tagit fram ett utförligt underlag till beräkning av kostnadstäckning av livsmedelskontrollen. Länsstyrelsen konstaterar dock att det av direktionens beslut DMEF § 26 med sammanträdesdatum 8 oktober 2020 framgår att timavgiften för offentlig kontroll enligt livsmedelslagstiftningen ska kvarstå på samma nivå som 2020, d.v.s. 1044 kr/timma från och med den 1 januari 2021. Länsstyrelsen konstaterar att timavgiften inte är i nivå med den beräknade timavgiften.

Länsstyrelsen bedömer därmed att avvikelse nr 2 gällande ofullständig kostnadstäckning för livsmedelskontrollen kvarstår.

Då länsstyrelsen saknar befogenhet att kräva åtgärder av en kommun överlämnas ärendet till livsmedelsverket för bedömning och eventuella åtgärder.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum

2021-08-26

Forts § 53

Innan länsstyrelsen överlämnar ärendet till Livsmedelsverket för bedömning och eventuella åtgärder.

Innan Länsstyrelsen överlämnar ärendet till Livsmedelsverket för bedömning och eventuella åtgärder önskar Länsstyrelsen att myndigheten motiverar sitt beslut om att fastställa en lägre timtaxa för livsmedelskontrollen 2021 än den beräknade timtaxan.

Beredning:

Presidium 2021-08-12

Förbundschefens förslag till beslut

Expedieras:

Direktionen

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum

2021-08-26

DMEN § 54

Information och meddelandenOrganisation/personal – Dan Gunnardo

Två nya inspektörer är rekryterade med början i september inom områdena miljöskydd och livsmedel.

Information från verksamheten

Skriftlig information förelåg.

Överklagade beslut

Nämndsekreteraren informerade om status på överklagade Beslut och polisanmälningar.

DMEN § 55

Övriga frågorStatusrapport - social dumping

Carola Qvist efterlyste information/statusrapport inom tidigare diskuterat område, social dumping.

Biträdande miljöchefen har tidigare informerat om kommunernas arbete där även DMEK är involverad.

Ytterligare information kommer att presenteras på nästa sammanträde i september.

Skrivelse till länsstyrelsen

Bo Thorn anser att miljö- och energinämnden bör sammanställa en skrivelse till länsstyrelsen kring den stora mängden remisser som har inkommit till miljö- och energikontoret under försommaren med begäran om svar i mitten/slutet av augusti.

Nämnden ger förbundschefen och biträdande miljöchefen i uppdrag att presentera ett förslag på presidiet inför nästa sammanträde.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Sammanträdesdatum

2021-08-26

DMEN § 56

Diskussion taxor och verksamhetsplanering

Nämnden förde diskussion kring förändringar i taxorna inför nästa verksamhetsår.

Nämnden förde även förberedande diskussion kring verksamhetsplanering 2022 som ska genomföras under nästa sammanträde den 23 september.

Sammanträdet avslutas.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Handläggare:
Madelene Ahl
Tfn: 0522-63 88 04

Protokoll nr 4 för extra styrelsemöte – Färgelanda Vatten AB

Tid: Tisdag 21 september 2021, kl 09.00-10.00
Plats: Via Teams

Närvarande ledamöter:

Ann-Marie Jacobsson (C), ordförande
Peter Höög (S), vice ordförande
Håkan Melin (C)
Bengt Svedberg (M)
Olle Hagström (L)
Urban Henriksson (S)
Karl-Erik Segersax (SD)

Närvarande suppleanter:

Suzanna Sandberg (C)
Hans Göran Palmqvist (M)
Rune Månsson (S)

Närvarande tjänstemän:

Peter Johansson, VD

- § 1 Mötet öppnas av Ann-Marie Jacobsson**
- § 2 Upprop förrättas**
- § 3 Dagordningen godkändes**
- § 4 Protokollet justeras av Håkan Melin**
- § 5 Föregående protokoll godkänns**

Handläggare:
Madelene Ahl
Tfn: 0522-63 88 04

§ 6 Beslut – Godkännande av investeringsbudget för Rådanefors ARV

Styrelsen beslutar

att föreslå kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta om investering om 4,5 miljoner i Rådanefors avloppsreningsverk.

att avloppsreningsverket dimensioneras för en kapacitet för 30 pe, som med enkla insatser kan utökas till 55 pe.

§ 7 Övriga frågor

- Inga övriga frågor

§ 8 Mötet avslutas

Digital signering

Ann-Marie Jacobsson (ordförande)

Digital signering

Håkan Melin (justerare)

Digital signering

Peter Johansson, VD (sekreterare)

Brottsförebyggande rådet

**Minnesanteckningar förda vid möte med Brottsförebyggande rådet,
styr- och arbetsgrupp**

Plats och tid: Kommunhuset rum Beredskap samt digitalt via teams,
måndag 6 september klockan 13.00 – 14.10

Närvarande:

Kenneth Carlsson (L), ordförande

Birgitta Mehamedi Örn (C)

Urban Henriksson (S)

Katrin Siverby, kommunchef

Anna Gunnervik, barn- och utbildningschef

Jon Granlund, IFO-chef

Tony Bengtsson, kommunpolis

Julia Kvartsberg, praktikant polisen, kriminologstudent

Lillan Fahlstedt, folkhälsostrateg

Skrev anteckningarna:

Lillan Fahlstedt
Folkhälsostrateg

**Godkända 2021-09-17 via epost
av:**

Kenneth Carlsson (L)

1. Genomgång av dagordningen

Ordförande går igenom dagordningen.

2. Minnesanteckningar från styr- och arbetsgrupps gemensamma möte 2021-05-17

Minnesanteckningarna från mötet med styr- och arbetsgrupp 2021-05-17 läses igenom.

3. Minnesanteckningar från arbetsgruppens möte 2021-08-16

Minnesanteckningarna från mötet med arbetsgruppen 2021-08-16 läses igenom.

4. Uppföljning handlingsplan lokala brottsförebyggande rådet 2020-2022

Arbetsgruppen sammanställde tillsammans halvårsuppföljningen av handlingsplanen på föregående möte. Folkhälsostrategen går igenom sammanställningen och de aktiviteter som har genomförts under året.

Folkhälsostrategen vill särskilt uppmärksamma styrgruppen på följande punkter;

- Flera av aktiviteterna har ej kunnat genomföras under året på grund av restriktioner eller att personella resurser behövts för att arbeta med frågor relaterade till pandemin.
- Åtgärden ”arbeta för fortsatt dialog mellan handlare, kommun och polis gällande trygghet i centrum” har pausats då det inte finns någon näringslivsstrateg i kommunen.
- Åtgärden ”arbeta för en trygg trafiksituation i centrum i dialog med ungdomar via ungdomsrådet” kan ej genomföras så länge ungdomsrådet är pausat. Kommunchefen informerar att arbete med att hitta nya strukturer för ungdomsrådet pågår.

5. Medborgarlöfte 2021 Färgelanda kommun

På föregående möte informerade kommunpolisen att ett önskemål från polisedningen är att medborgarlöften ska bli tvååriga från och

med i år, det vill säga att medborgarlöftet för 2021 ska gälla även för 2022. Polisen önskar mer långsiktighet i arbetet samt att det i vissa kommuner inte godkänts förrän ett par månader in på året. Kommunpolisen upprepar detta på dagens möte.

Vidare informerar kommunpolisen om att en uppföljning av medborgarlöftet kommer att göras till kommunstyrelsen varje år. Även dialogen med medborgarna lyfts som viktig av kommunpolisen och målet är att fortsätta ha medborgardialog en gång per år.

Kommunpolisen informerar om att medborgarlöftet i Färgelanda har sedan det infördes 2017 handlat om samma områden, trafiksäkerhet och trygghet i centrum.

Folkhälsostrategen informerar om att en tjänsteskrivelse med ett förslag om att göra medborgarlöftet tvåårigt från och med i år är inlämnat till kommunstyrelsen.

6. EST

EST står för Effektiv samordning för trygghet och är en brottsförebyggande metod med mål att förebygga och minska brott och otrygghet. Metoden innebär inrapportering via en länk vid händelse som skapar otrygghet. Implementering av metoden EST för att öka tryggheten i Färgelanda centrum finns med i handlingsplanen för BRÅ och i Medborgarlöftet för 2021.

Folkhälsostrategen meddelar att information om metoden EST har gått ut till personal på Centrumhuset, personal i köket på Lillågården och en av fastighetsskötarna i kommunen. Folkhälsostrategen har besökt dessa verksamheter och gett information muntligt.

Ett möte är inplanerat med personal på Lillågården för att informera om metoden.

Länken till rapporteringen är öppen och inrapportering möjlig. Vid tidpunkten för dagens möte har ingen rapporterat in om händelse.

7. På gång under hösten i verksamheterna

Polisen

Kommunpolisen meddelar att de hoppas på att kunna genomföra Blåljusdagen för elever i årskurs 8 i höst. Både polisen och NÄRF har just nu begränsningar gällande fysiska träffar och utbildningar. Men om restriktionerna lättar upp under hösten planerar de för att genomföra dagen.

Folkhälsostrategen

Folkhälsostrategen informerar att en grannsamverkansträff planeras till hösten men att datum för detta ännu ej är bestämt. Förhoppningen är att det kan genomföras fysiskt men är det ej möjligt kommer det att bli digitalt.

Barn och utbildning

Barn- och utbildningschefen tackar kommunpolisen för bra samarbete vid skolstarten och hoppas på att Blåljusdagen kan bli av i höst för eleverna i årskurs 8.

IFO

IFO-chefen informerar att man just nu arbetar mycket med samverkansfrågor, exempelvis med skola och AMI. Arbetar exempelvis med AMI för att lösa en del av oroligheterna som har varit i och runt Centrumhuset. Kommer framöver arbeta för att utveckla samarbetet med polisen.

8. Övriga frågor

Inga övriga frågor.

Delgivning

808

Utskriftsdatum: 2021-09-23

Utskriven av: Linda Andersson

Diarienummer:	Kommunstyrelsen
Riktning:	Alla
Datum:	2021-08-18 - 2021-09-23
Notering:	Meddelande

Id	I/U/K	Beskrivning	Ansvarig
Datum		Avsändare/Mottagare	Avdelning
Ärendenummer		Ärendemening	
2021.1141	I	Protokoll nr 4 Extra Styrelsemöte Färgelanda Vatten AB, 2021-09-21	Linda Andersson
2021-09-23			Kanslienheten
KS 2021/110		Rapporter 2021	

Delegeringsbeslut

809

Utskriftsdatum: 2021-09-23

Utskriven av: Linda Andersson

Diarienummer:	Kommunstyrelsen
Beslutsfattare:	Alla
Kategori:	Alla
Beslutsinstans:	Kommunstyrelsen
Sammanträdesdatum:	2021-09-29
Sekretess:	Visas ej

Id	Beskrivning	Paragraf
Datum	Avsändare/Mottagare	Beslutsfattare
Ärendenummer	Ärendemening	Kategori
		Ansvarig
17152	Nytt hyresavtal Solgården 2021-08-31	Tunde Petersson §
2021-09-02		Tunde Petersson
KS 2021/190	Hyreskontrakt solberg 1:113 (Solgården serviceboende)	Tunde Petersson
2021.1091	Tilläggsavtal IT fabriken sommaren 2021 signerat 2021-06-10	Per Wahlén §
2021-09-09	IT Fabriken Sverige AB, via Vänersborgs Kommun	Per Wahlén
KS 2020/58	Avtal avseende Förvaltning E-arkiv 2020-2021 IT Fabriken Sverige AB	Per Wahlén
2021.1099	Uppsägning arrende avtal	Tunde Petersson §
2021-09-10		Tunde Petersson
KS 2021/198	Arrendeavtal Dals MK Rosendalen – Dagsholm 1:1	Sebastian Svensson
2021.1100	Arrendevakt mellan Färgelanda kommun och Dals MK 220101-420101 AA 2021-0003	Tunde Petersson §
2021-09-10		Tunde Petersson
KS 2021/198	Arrendeavtal Dals MK Rosendalen – Dagsholm 1:1	Sebastian Svensson
2021.1125	Avtal Lönelänken	Per Wahlén §
2021-09-13	Adda kompetens SKR	Per Wahlén
KS 2021/203	Avtal Lönelänken SKR	Josefine Saksgaard
2021.1127	Avtal HR- och chefsguiden	Per Wahlén §
2021-09-13	Adda kompetens SKR	Per Wahlén
KS 2021/204	Avtal HR- och chefsguiden	

Id	Beskrivning	Paragraf
Datum	Avsändare/Mottagare	Beslutsfattare
Ärendenummer	Ärendemening	Kategori
		Ansvarig
		Josefine Saksgaard
2021.1134	Anslutning för kunskapsförbundet Väst till samverkansavtal för e-arkiv Väst	Per Wahlén §
2021-09-20	E-arkiv	Per Wahlén
KS 2021/212	E-arkiv Väst samverkansavtal anslutning Kunskapsförbundet Väst	Per Wahlén

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Datum och tid: onsdag 22 september 2021, kl. 13:00-15:50

Plats: Kommunkontoret, konferensrum Beredskap samt digitalt via teams

Beslutande:

Se sida två

Närvarande ej tjänstgörande ersättare:

Se sida två

Övriga närvarande:

Se nästa två

Eventuella jäv och ersättares tjänstgöring vid jäv anges i respektive paragraf

Utses att justera:

Ulla Börjesson (S)

Justeringsplats och tid:

Kommunhuset 2021-09-23 kl.16 Paragrafer 97-115

Underskrifter

Ordförande:

Tobias Bernhardsson (C)

Justerare:

Ulla Börjesson (S)

Sekreterare:

Linda Andersson

ANSLAG/BEVIS

Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag.

Beslutsorgan: Kommunstyrelsens arbetsutskott

Sammanträdesdatum: 2021-09-22

Anslaget sätts upp: 2021-09-23

Anslaget tas ned: 2021-10-15

Protokollet förvaras på kommunkontoret

Underskrift

Linda Andersson

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Beslutande:

Ordförande Tobias Bernhardsson (C)

1:e vice ordförande Linda Jansson (M) §§ 97–104

2:e vice ordförande Ulla Börjesson (S)

Kenneth Carlsson (L) tjänstgörande ersättare för Linda Jansson (M) §§ 105–115

Närvarande ej tjänstgörande ersättare:

Sandra Hallberg (C)

Kenneth Carlsson (L) §§ 97-104

Urban Henriksson (S)

Övriga närvarande

Tony Grantz, hydrogeolog på Västvatten, §§ 99–102

Peter Johansson, VD västvatten §113

Ann-Marie Jacobsson, ordförande Färgelanda vatten §113

Lillan Fahlstedt, folkhälsstrateg §103

Katrin Siverby, kommunchef

Kristina Olsson, ekonomichef

Linda Andersson, nämndsekreterare

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Innehållsförteckning

§ 97	Ändringar på föredragningslistan	
§ 98	Ekonomisk rapport	2021/5
§ 99	Vattenskyddsområde Stigen	2021/133
§ 100	Vattenskyddsområde Gatersbyn 2	2021/134
§ 101	Vattenskyddsområde Rådanefors	2021/135
§ 102	Vattenskyddsområde Rösäter	2021/136
§ 103	Medborgarlöfte 2021 Färgelanda kommun	2020/291
§ 104	Beslut om Mål- och resursplan 2022-2024	2021/29
§ 105	Remiss om regional fysisk planering PBL- VGR som regionplaneorgan	2021/86
§ 106	Biblioteksavgifter i Färgelanda kommun från 2022	2021/189
§ 107	Lokal- och anläggningsavgifter i Färgelanda kommun från 2022	2021/205
§ 108	Måltidsavgifter äldreomsorgen i Färgelanda kommun 2022	2021/206
§ 109	Renhållningsavgifter i Färgelanda kommun från 2022	2021/209
§ 110	Remiss om bildandet av naturreservatet Kroppefjälls norra våtmarker i Färgelanda kommun	2021/184
§ 111	Sammanträdesplan 2022 Kommunfullmäktige	2021/137
§ 112	Sammanträdesplan 2022 Kommunstyrelsen	2021/138
§ 113	Rådanefors avloppsreningsverk	2019/42
§ 114	Upplägg Propia, Ensolution & Strandska	2021/152
§ 115	Deltagande på distans vid sammanträden	2021/213

Kommunstyrelsens arbetsutskott

KSAU § 97

Ändringar på föredragningslistan

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslut

Följande förändringar görs på dagens föredragningslista:

- Ärende 16, *Upplägg "Propia, Ensolution & Strandska"* och ärende 17, *"Uppföljning- Handlingsplan med anledning av förändringsarbete avseende styrnings-, lednings- och arbetsmiljöfrågor"* behandlas gemensamt vid dagens sammanträde.
- Informationspunkten "Mötesplanering efter 29 september 2021" som skulle direkt till kommunstyrelsen läggs in som en beslutspunkt på arbetsutskottet vill framföra ett beslutsförslag till kommunstyrelsen.

Justering

Utdragsbestyrkande

Kommunstyrelsens arbetsutskott

**KSAU § 98
Ekonomisk rapport**

Dnr 2021/5

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslut

Informationen läggs till handlingarna och skickas vidare till kommunstyrelsen.

Ärendebeskrivning

Ekonomichefen går igenom ekonomiskt utfall för 2021 fram till och med sista augusti för kommunfullmäktige, kommunstyrelsen, socialnämnden samt utbildningsnämnden.

Beslutsunderlag

Presentation ekonomichef, 2020-09-22

Justering

Utdragsbestyrkande

**KSAU § 99 Dnr 2021/133
Vattenskyddsområde Stigen**

Kommunstyrelsens arbetsutskott förslag

Kommunfullmäktige beslutar att förklarar med stöd av 7 kap. 21 § miljöbalken (1998:808, MB) att förklara det område som avgränsas på bifogad karta, bilaga 1, som vattenskyddsområde.

Fullmäktige beslutar att - för att tillgodose syftet med vattenskyddsområdet¹, i enlighet med 7 kap. 22 § (och med stöd av 30 §) MB - anta bilaga 2 som föreskrifter som ska gälla inom vattenskyddsområdet.

Föreskrifterna träder i kraft 2022-01-01. I enlighet med 7 kap. 22 § MB (och 7 kap. 30 § MB) gäller föreskrifterna även om de överklagas.

Förbud eller tillståndspflicht för pågående verksamhet börjar gälla ett år efter att dessa föreskrifter trätt i kraft.

Arbetsutskottet efterfrågar att Västvatten tar med följande till kommunstyrelsens sammanträde:

- Ett förtydligande angående ersättningen till markägare till kommunstyrelsens sammanträde.
- Svar på om västvatten kommer att anta en policy angående ersättning eller om detta ska antas av kommunfullmäktige.

Linda Jansson (M) avstår från att delta i dagens beslut och avvaktar till kommunstyrelsen då förtydligande önskas angående ersättningen till markägare.

Ärendebeskrivning

Färgelanda Vatten AB har i uppdrag att ta fram underlag till ärendet om vattenskyddsområden inom Färgelanda kommun. Följande handlingar hör till ärendet och utgör grunden för avgränsning och föreskrifter; ansökan med

¹ Syftet med vattenskyddsområdet är att ge vattenförekomsten vid Stigen, som används som vattentäkt i Färgelanda kommun, ett tillräckligt bra skydd så att råvattnets kvantitet säkras i ett långsiktigt perspektiv samtidigt som dess kvalitet inte försämras. Vattenskyddsområdet är även ett underlag vid samhällsplanering, tillsyn och prövning.

Kommunstyrelsens arbetsutskott

tekniskt underlag med förslag till vattenskyddsområde, skyddsföreskrifter och sökandens bemötande av inkomna yttranden. Dessa handlingar har tagits fram av det kommunala bolaget.

I maj 2021 ansökte Färgelanda Vatten AB om att Kommunfullmäktige i Färgelanda kommun med stöd av 7 kap. 21 § miljöbalken ska fastställa vattenskyddsområden för fyra grundvattentäkter (FVAB beslut: protokoll nr 3 för styrelsemöte 2018-03-23, § 6; med komplettering protokoll nr 1 för styrelsemöte 2021-02-18, § 6) – se bilaga 4.

De vattentäkter som berörs är:

- Gatersbyn 2 grundvattentäkt
- Rådanevors grundvattentäkt
- Rösäter grundvattentäkt
- Stigen grundvattentäkt

Gatersbyn 2 grundvattentäkt är belägen på fastigheten Gatersbyn 1:106 i Färgelanda och ägs av Färgelanda Vatten AB. Till täkten finns ingen vattendom. Vattenskyddsområdet för Gatersbyn 2 grundvattentäkt benämns Gatersbyn Vattenskyddsområde.

Rådanevors grundvattentäkt är belägen på fastigheten Mellområdene 1:8 och ägs av Färgelanda Vatten AB. Till täkten finns en vattendom från Vänersborgs Tingsrätt, Miljödomstolen dom i mål nr M 175-99, daterad 2000-06-09. Vattenskyddsområdet för Rådanevors grundvattentäkt benämns Rådanevors Vattenskyddsområde.

Rösäter grundvattentäkt är belägen på fastigheten Rösäter 1:3 och ägs av Färgelanda Vatten. Till täkten finns ett tillstånd enligt miljöbalken för brunn och uttag av grundvatten från Vänersborgs Tingsrätt, Miljödomstolen dom i mål nr M 3851-04, daterad 2005-03-22. Vattenskyddsområdet för Rösäter grundvattentäkt benämns Rösäter Vattenskyddsområde.

Stigen grundvattentäkt är belägen på fastigheten Stigen 1:70 och ägs av Färgelanda Vatten. Till täkten finns ingen vattendom. Vattenskyddsområdet för Stigen grundvattentäkt benämns Stigen Vattenskyddsområde.

Omfattningen av respektive vattenskyddsområde framgår av kartor bilagda tekniskt underlag för respektive täkt.

Syften och motiv i detalj för respektive vattenskyddsområde och vattenskyddsföreskrifter framgår av de tekniska underlagen och i förslagen till var och en av områdenas skyddsföreskrifter.

Kommunstyrelsens arbetsutskott

I beslutsunderlaget finns de tekniska underlagen som ligger till grund för avgränsningen av vattenskyddsområdena och föreslagna vattenskyddsföreskrifter. Beslutsunderlaget utgörs av fyra fristående tekniska underlag (ett för respektive vattentäkt) samt samrådsredogörelse och Färgelanda Vatten AB:s bemötande över inkomna synpunkter.

Motivering

Syftet med vattenskyddsområdet är att ge vattenförekomsten, som används som en viktig vattentäkt i Färgelanda kommun, ett tillräckligt bra skydd så att råvattnets kvantitet säkras i ett långsiktigt perspektiv samtidigt som dess kvalitet inte försämras. Vattenskyddsområdet är även ett underlag vid samhällsplanering, tillsyn och prövning.

För att förklara Stigen som vattenskyddsområde har samråd skett enligt 25 a-c § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. mellan Färgelanda kommun och länsstyrelsen samt andra berörda myndigheter. Underlaget till beslut om vattenskyddsområde skickades i november 2016 på samråd.

Färgelanda Vatten AB har bemött synpunkterna inkomma under samrådet och vid en samlad bedömning landat i deras förslag av föreskrifter som de ansöker hos kommunens fullmäktiga att bli antagna.

Kommunen bedömer att underlaget och området uppfyller förutsättningarna att beslutas som vattenskyddsområde enligt 7 kap. 21 § MB.

Till ärendet hörande ansökan med tekniskt underlag med förslag till vattenskyddsområde och skyddsföreskrifter samt sökandens bemötande av inkomna yttranden utgör grund för avgränsning och föreskrifter. Kommunen bedömer dessa underlag som tillräckliga för att kunna besluta om vattenskyddsområde med tillhörande föreskrifter.

Beslutet anses förenligt med hushållningsbestämmelserna i 3 kap. MB och med den för området gällande översiktsplanen.

Vattenskyddsområdet är ett angeläget allmänt intresse. Föreskrifterna är anpassade för att uppnå vattenskyddsområdets syfte. Kommunen har enligt 7 kap. 25 § MB avvägt föreskrifterna för området mot sakägares intresse och bedömer att föreskrifterna inte är mer långgående än vad som är nödvändigt för att syftet med skyddet ska tillgodoses. Föreslagna föreskrifter bedöms både rimliga och miljömässigt motiverade.

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Sökande om inrättande av vattenskyddsområdet, huvudman för va-anläggningen och i vars intresse vattenskyddsområdet fastställts är Färgelanda Vatten AB.

Dispens från förbud enligt föreskrifter ska sökas hos kommunen. Kommunen får meddela dispens från föreskrifterna om det finns särskilda skäl. Innan kommunen fattar beslut kan kommunen höra kommun och/eller VA-huvudman.

Tillstånd enligt föreskrifter i detta beslut ska med stöd av 7 kap. 22 § MB prövas av Miljö- och energiförbundet inom Färgelanda kommun som har till uppgift att fullgöra kommunens uppgifter inom miljö- och hälsoskyddsområdet.

Föreskrifter enligt 7 kap. 22 § MB riktar sig mot åtgärder som kan antas förorena vattentillgången eller riskera att skada vattentillgången. Fastighetsägare och innehavare av särskild rätt till fastighet kan ha rätt till ersättning om föreskrifterna innebär att mark tas i anspråk eller att pågående markanvändning avsevärt försvåras (31 kap. 3-4 § MB). Om det krävs tillstånd för en viss verksamhet eller åtgärd betalas ersättning endast om tillstånd har vägrats eller förenats med särskilda villkor (31 kap. 5 § MB). Överenskommelse om ersättning ska träffas med sökanden, Färgelanda Vatten AB. Nås ingen överenskommelse ska talan om ersättning eller inlösen föras i mark- och miljödomstolen senast 1 år efter att beslutet vunnit laga kraft (31 kap. 13 § MB).

Enligt MB och miljötillsynsförordningen (2011:13) är kommunen tillsynsmyndighet för vattenskyddsområden beslutade av kommunen.

Beslutsunderlag

Presentation av Tony Grantz hydrogeolog på Västvatten, 2021-09-22

Tjänsteskrivelse samhällsutvecklingschef, 2021-08-17

Karta vattenskyddsområde Stigen grundvattentäkt 2021-02-19, bilaga 1

Vattenskyddsföreskrifter Stigen grundvattentäkt, bilaga 2

Tekniskt underlag med förslag till vattenskyddsområde och skyddsföreskrifter för Stigen grundvattentäkt i Färgelanda kommun 2018-03-07, uppdaterad 2021-02-12, bilaga 3

Ansökan från Färgelanda Vatten AB om att Kommunfullmäktige i Färgelanda kommun med stöd av 7 kap. 21 § MB ska fastställa vattenskyddsområden för fyra grundvattentäkter, bilaga 4

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Samrådsredogörelse för samråd med sakägare och remissinstanser om vattenskyddsområde och skyddsföreskrifter för Färgelanda vattenskyddsområden i Färgelanda kommun, 2018-03-07, bilaga 5
FVAB yttrande över inkomna synpunkter 2021-02-19, bilaga 6

Beslutet skickas till

- Kungör i kommunens författningssamling
- Kungör - kungörelsedelgivning i ortstidning med besvärshänvisning
(Kommunens beslut om vattenskyddsområde överklagas till länsstyrelsen.
Överklagandetid är tre veckor efter att beslutet är kungjort i ortstidning.)
- Länsstyrelsen
- Naturvårdsverket
- Jordbruksverket
- Hav- och vattenmyndigheten
- Färgelanda Vatten AB
- Samhällsutvecklingschefen
- Diariet

Justering

Utdragsbestyrkande

KSAU § 100 Dnr 2021/134
Vattenskyddsområde Gatersbyn 2

Kommunstyrelsens arbetsutskott förslag

Kommunfullmäktige beslutar att förklarar med stöd av 7 kap. 21 § miljöbalken (1998:808, MB) att förklara det område som avgränsas på bifogad karta, bilaga 1, som vattenskyddsområde.

Fullmäktige beslutar att - för att tillgodose syftet med vattenskyddsområdet¹, i enlighet med 7 kap. 22 § (och med stöd av 30 §) MB - anta bilaga 2 som föreskrifter som ska gälla inom vattenskyddsområdet.

Föreskrifterna träder i kraft 2022-01-01. I enlighet med 7 kap. 22 § MB (och 7 kap. 30 § MB) gäller föreskrifterna även om de överklagas.

Förbud eller tillståndsplikt för pågående verksamhet börjar gälla ett år efter att dessa föreskrifter trätt i kraft.

Arbetsutskottet efterfrågar att Västvatten tar med följande till kommunstyrelsens sammanträde:

- Ett förtydligande angående ersättningen till markägare till kommunstyrelsens sammanträde.
- Svar på om västvatten kommer att anta en policy angående ersättning eller om detta ska antas av kommunfullmäktige.

Linda Jansson (M) avstår från att delta i dagens beslut och avvaktar till kommunstyrelsen då förtydligande önskas angående ersättningen till markägare.

Ärendebeskrivning

Färgelanda Vatten AB har i uppdrag att ta fram underlag till ärendet om vattenskyddsområden inom Färgelanda kommun. Följande handlingar hör till ärendet och utgör grunden för avgränsning och föreskrifter; ansökan med tekniskt underlag med förslag till vattenskyddsområde, skyddsföreskrifter och sökandens bemötande av inkomna yttranden. Dessa handlingar har tagits fram av det kommunala bolaget.

Syftet med vattenskyddsområdet är att ge vattenförekomsten vid Gatersbyn 2, som används som vattentäkt i Färgelanda kommun, ett tillräckligt bra

Kommunstyrelsens arbetsutskott

skydd så att råvattnets kvantitet säkras i ett långsiktigt perspektiv samtidigt som dess kvalitet inte försämras. Vattenskyddsområdet är även ett underlag vid samhällsplanering, tillsyn och prövning.

I maj 2021 ansökte Färgelanda Vatten AB om att Kommunfullmäktige i Färgelanda kommun med stöd av 7 kap. 21 § miljöbalken ska fastställa vattenskyddsområden för fyra grundvattentäkter (FVAB beslut: protokoll nr 3 för styrelsemöte 2018-03-23, § 6; med komplettering protokoll nr 1 för styrelsemöte 2021-02-18, § 6) – se bilaga 4.

De vattentäkter som berörs är:

- Gatersbyn 2 grundvattentäkt
- Rådanevors grundvattentäkt
- Rösäter grundvattentäkt
- Stigen grundvattentäkt

Gatersbyn 2 grundvattentäkt är belägen på fastigheten Gatersbyn 1:106 i Färgelanda och ägs av Färgelanda Vatten AB. Till täkten finns ingen vattendom. Vattenskyddsområdet för Gatersbyn 2 grundvattentäkt benämns Gatersbyn Vattenskyddsområde.

Rådanevors grundvattentäkt är belägen på fastigheten Mellområdene 1:8 och ägs av Färgelanda Vatten AB. Till täkten finns en vattendom från Vänersborgs Tingsrätt, Miljödomstolen dom i mål nr M 175-99, daterad 2000-06-09. Vattenskyddsområdet för Rådanevors grundvattentäkt benämns Rådanevors Vattenskyddsområde.

Rösäter grundvattentäkt är belägen på fastigheten Rösäter 1:3 och ägs av Färgelanda Vatten. Till täkten finns ett tillstånd enligt miljöbalken för brunn och uttag av grundvatten från Vänersborgs Tingsrätt, Miljödomstolen dom i mål nr M 3851-04, daterad 2005-03-22. Vattenskyddsområdet för Rösäter grundvattentäkt benämns Rösäter Vattenskyddsområde.

Stigen grundvattentäkt är belägen på fastigheten Stigen 1:70 och ägs av Färgelanda Vatten. Till täkten finns ingen vattendom. Vattenskyddsområdet för Stigen grundvattentäkt benämns Stigen Vattenskyddsområde.

Omfattningen av respektive vattenskyddsområde framgår av kartor bilagda tekniskt underlag för respektive täkt.

Syften och motiv i detalj för respektive vattenskyddsområde och vattenskyddsföreskrifter framgår av de tekniska underlagen och i förslagen till var och en av områdenas skyddsföreskrifter.

I beslutsunderlaget finns de tekniska underlagen som ligger till grund för avgränsningen av vattenskyddsområdena och föreslagna vattenskyddsföreskrifter. Beslutsunderlaget utgörs av fyra fristående tekniska underlag (ett för respektive vattentäkt) samt samrådsredogörelse och Färgelanda Vatten AB:s bemötande över inkomna synpunkter.

Motivering

Syftet med vattenskyddsområdet är att ge vattenförekomsten, som används som en viktig vattentäkt i Färgelanda kommun, ett tillräckligt bra skydd så att råvattnets kvantitet säkras i ett långsiktigt perspektiv samtidigt som dess kvalitet inte försämras. Vattenskyddsområdet är även ett underlag vid samhällsplanering, tillsyn och prövning.

För att förklara Gatersbyn 2 som vattenskyddsområde har samråd skett enligt 25 a-c § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. mellan Färgelanda kommun och länsstyrelsen samt andra berörda myndigheter. Underlaget till beslut om vattenskyddsområde skickades i november 2016 på samråd.

Färgelanda Vatten AB har bemött synpunkterna inkomma under samrådet och vid en samlad bedömning landat i deras förslag av föreskrifter som de ansöker hos kommunens fullmäktiga att bli antagna.

Kommunen bedömer att underlaget och området uppfyller förutsättningarna att beslutas som vattenskyddsområde enligt 7 kap. 21 § MB.

Till ärendet hörande ansökan med tekniskt underlag med förslag till vattenskyddsområde och skyddsföreskrifter samt sökandens bemötande av inkomna yttranden utgör grund för avgränsning och föreskrifter. Kommunen bedömer dessa underlag som tillräckliga för att kunna besluta om vattenskyddsområde med tillhörande föreskrifter.

Beslutet anses förenligt med hushållningsbestämmelserna i 3 kap. MB och med den för området gällande översiktsplanen.

Vattenskyddsområdet är ett angeläget allmänt intresse. Föreskrifterna är anpassade för att uppnå vattenskyddsområdets syfte. Kommunen har enligt 7 kap. 25 § MB avvägt föreskrifterna för området mot sakägares intresse och bedömer att föreskrifterna inte är mer långgående än vad som är nödvändigt för att syftet med skyddet ska tillgodoses. Föreslagna föreskrifter bedöms både rimliga och miljömässigt motiverade.

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Sökande om inrättande av vattenskyddsområdet, huvudman för va-anläggningen och i vars intresse vattenskyddsområdet fastställts är Färgelanda Vatten AB.

Dispens från förbud enligt föreskrifter ska sökas hos kommunen. Kommunen får meddela dispens från föreskrifterna om det finns särskilda skäl. Innan kommunen fattar beslut kan kommunen höra kommun och/eller VA-huvudman.

Tillstånd enligt föreskrifter i detta beslut ska med stöd av 7 kap. 22 § MB prövas av Miljö- och energiförbundet inom Färgelanda kommun som har till uppgift att fullgöra kommunens uppgifter inom miljö- och hälsoskyddsområdet.

Föreskrifter enligt 7 kap. 22 § MB riktar sig mot åtgärder som kan antas förorena vattentillgången eller riskera att skada vattentillgången. Fastighetsägare och innehavare av särskild rätt till fastighet kan ha rätt till ersättning om föreskrifterna innebär att mark tas i anspråk eller att pågående markanvändning avsevärt försvåras (31 kap. 3-4 § MB). Om det krävs tillstånd för en viss verksamhet eller åtgärd betalas ersättning endast om tillstånd har vägrats eller förenats med särskilda villkor (31 kap. 5 § MB). Överenskommelse om ersättning ska träffas med sökanden, Färgelanda Vatten AB. Nås ingen överenskommelse ska talan om ersättning eller inlösen föras i mark- och miljödomstolen senast 1 år efter att beslutet vunnit laga kraft (31 kap. 13 § MB).

Enligt MB och miljötillsynsförordningen (2011:13) är kommunen tillsynsmyndighet för vattenskyddsområden beslutade av kommunen.

Beslutsunderlag

Presentation av Tony Grantz hydrogeolog på Västvatten, 2021-09-22
Tjänsteskrivelse samhällsutvecklingschef, 2021-08-17
Karta vattenskyddsområde Gatersbyn 2 grundvattentäkt 210219, bilaga 1
Vattenskyddsföreskrifter Gatersbyn 2 grundvattentäkt, bilaga 2
Tekniskt underlag med förslag till vattenskyddsområde och skyddsföreskrifter för Gatersbyn 2 grundvattentäkt i Färgelanda kommun 2018-03-07, uppdaterad 2021-02-12, bilaga 3
Ansökan från Färgelanda Vatten AB om att Kommunfullmäktige i Färgelanda kommun med stöd av 7 kap. 21 § MB ska fastställa vattenskyddsområden för fyra grundvattentäkter, bilaga 4

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Samrådsredogörelse för samråd med sakägare och remissinstanser om vattenskyddsområde och skyddsföreskrifter för Färgelanda vattenskyddsområden i Färgelanda kommun, 2018-03-07, bilaga 5
FVAB yttrande över inkomna synpunkter 20210219, bilaga 6

Beslutet skickas till

- Kungör i kommunens författningssamling
- Kungör - kungörelsedelgivning i ortstidning med besvärshänvisning
(Kommunens beslut om vattenskyddsområde överklagas till länsstyrelsen. Överklagandetid är tre veckor efter att beslutet är kungjort i ortstidning.)
- Länsstyrelsen
- Naturvårdsverket
- Jordbruksverket
- Hav- och vattenmyndigheten
- Färgelanda Vatten AB
- Samhällsutvecklingschefen

Justering

Utdragsbestyrkande

**KSAU § 101 Dnr 2021/135
Vattenskyddsområde Rådanefors**

Kommunstyrelsens arbetsutskott förslag/beslut

Kommunfullmäktige beslutar att förklarar med stöd av 7 kap. 21 § miljöbalken (1998:808, MB) att förklara det område som avgränsas på bifogad karta, bilaga 1, som vattenskyddsområde.

Fullmäktige beslutar att - för att tillgodose syftet med vattenskyddsområdet¹, i enlighet med 7 kap. 22 § (och med stöd av 30 §) MB - anta bilaga 2 som föreskrifter som ska gälla inom vattenskyddsområdet.

Föreskrifterna träder i kraft 2022-01-01. I enlighet med 7 kap. 22 § MB (och 7 kap. 30 § MB) gäller föreskrifterna även om de överklagas.

Förbud eller tillståndsplikt för pågående verksamhet börjar gälla ett år efter att dessa föreskrifter trätt i kraft.

Arbetsutskottet efterfrågar att Västvatten tar med följande till kommunstyrelsens sammanträde:

- Ett förtydligande angående ersättningen till markägare till kommunstyrelsens sammanträde.
- Svar på om västvatten kommer att anta en policy angående ersättning eller om detta ska antas av kommunfullmäktige.

Linda Jansson (M) avstår från att delta i dagens beslut och avvaktar till kommunstyrelsen då förtydligande önskas angående ersättningen till markägare.

Ärendebeskrivning

¹ Syftet med vattenskyddsområdet är att ge vattenförekomsten vid Rådanefors, som används som vattentäkt i Färgelanda kommun, ett tillräckligt bra skydd så att råvattnets kvantitet säkras i ett långsiktigt perspektiv samtidigt som dess kvalitet inte försämras. Vattenskyddsområdet är även ett underlag vid samhällsplanering, tillsyn och prövning.

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Ärendebeskrivning

Färgelanda Vatten AB har i uppdrag att ta fram underlag till ärendet om vattenskyddsområden inom Färgelanda kommun. Följande handlingar hör till ärendet och utgör grunden för avgränsning och föreskrifter; ansökan med tekniskt underlag med förslag till vattenskyddsområde, skyddsföreskrifter och sökandens bemötande av inkomna yttranden. Dessa handlingar har tagits fram av det kommunala bolaget.

I maj 2021 ansökte Färgelanda Vatten AB om att Kommunfullmäktige i Färgelanda kommun med stöd av 7 kap. 21 § miljöbalken ska fastställa vattenskyddsområden för fyra grundvattentäkter (FVAB beslut: protokoll nr 3 för styrelsemöte 2018-03-23, § 6; med komplettering protokoll nr 1 för styrelsemöte 2021-02-18, § 6) – se bilaga 4.

De vattentäkter som berörs är:

- Gatersbyn 2 grundvattentäkt
- Rådanevors grundvattentäkt
- Rösäter grundvattentäkt
- Stigen grundvattentäkt

Gatersbyn 2 grundvattentäkt är belägen på fastigheten Gatersbyn 1:106 i Färgelanda och ägs av Färgelanda Vatten AB. Till täkten finns ingen vattendom. Vattenskyddsområdet för Gatersbyn 2 grundvattentäkt benämns Gatersbyn Vattenskyddsområde.

Rådanevors grundvattentäkt är belägen på fastigheten Mellområdene 1:8 och ägs av Färgelanda Vatten AB. Till täkten finns en vattendom från Vänersborgs Tingsrätt, Miljödomstolen dom i mål nr M 175-99, daterad 2000-06-09. Vattenskyddsområdet för Rådanevors grundvattentäkt benämns Rådanevors Vattenskyddsområde.

Rösäter grundvattentäkt är belägen på fastigheten Rösäter 1:3 och ägs av Färgelanda Vatten. Till täkten finns ett tillstånd enligt miljöbalken för brunn och uttag av grundvatten från Vänersborgs Tingsrätt, Miljödomstolen dom i mål nr M 3851-04, daterad 2005-03-22. Vattenskyddsområdet för Rösäter grundvattentäkt benämns Rösäter Vattenskyddsområde.

Stigen grundvattentäkt är belägen på fastigheten Stigen 1:70 och ägs av Färgelanda Vatten. Till täkten finns ingen vattendom. Vattenskyddsområdet för Stigen grundvattentäkt benämns Stigen Vattenskyddsområde. Omfattningen av respektive vattenskyddsområde framgår av kartor bilagda tekniskt underlag för respektive täkt.

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Syften och motiv i detalj för respektive vattenskyddsområde och vattenskyddsföreskrifter framgår av de tekniska underlagen och i förslagen till var och en av områdenas skyddsföreskrifter.

I beslutsunderlaget finns de tekniska underlagen som ligger till grund för avgränsningen av vattenskyddsområdena och föreslagna vattenskyddsföreskrifter. Beslutsunderlaget utgörs av fyra fristående tekniska underlag (ett för respektive vattentäkt) samt samrådsredogörelse och Färgelanda Vatten AB:s bemötande över inkomna synpunkter.

Motivering

Syftet med vattenskyddsområdet är att ge vattenförekomsten, som används som en viktig vattentäkt i Färgelanda kommun, ett tillräckligt bra skydd så att råvattnets kvantitet säkras i ett långsiktigt perspektiv samtidigt som dess kvalitet inte försämras. Vattenskyddsområdet är även ett underlag vid samhällsplanering, tillsyn och prövning.

För att förklara Rådanefors som vattenskyddsområde har samråd skett enligt 25 a-c § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. mellan Färgelanda kommun och länsstyrelsen samt andra berörda myndigheter. Underlaget till beslut om vattenskyddsområde skickades i november 2016 på samråd.

Färgelanda Vatten AB har bemött synpunkterna inkomma under samrådet och vid en samlad bedömning landat i deras förslag av föreskrifter som de ansöker hos kommunens fullmäktiga att bli antagna.

Kommunen bedömer att underlaget och området uppfyller förutsättningarna att beslutas som vattenskyddsområde enligt 7 kap. 21 § MB.

Till ärendet hörande ansökan med tekniskt underlag med förslag till vattenskyddsområde och skyddsföreskrifter samt sökandens bemötande av inkomna yttranden utgör grund för avgränsning och föreskrifter. Kommunen bedömer dessa underlag som tillräckliga för att kunna besluta om vattenskyddsområde med tillhörande föreskrifter.

Beslutet anses förenligt med hushållningsbestämmelserna i 3 kap. MB och med den för området gällande översiktsplanen.

Vattenskyddsområdet är ett angeläget allmänt intresse. Föreskrifterna är anpassade för att uppnå vattenskyddsområdets syfte. Kommunen har enligt 7 kap. 25 § MB avvägt föreskrifterna för området mot sakägares intresse och bedömer att föreskrifterna inte är mer långgående än vad som är

Kommunstyrelsens arbetsutskott

nödvändigt för att syftet med skyddet ska tillgodoses. Föreslagna föreskrifter bedöms både rimliga och miljömässigt motiverade.

Sökande om inrättande av vattenskyddsområdet, huvudman för va-anläggningen och i vars intresse vattenskyddsområdet fastställts är Färgelanda Vatten AB.

Dispens från förbud enligt föreskrifter ska sökas hos kommunen. Kommunen får meddela dispens från föreskrifterna om det finns särskilda skäl. Innan kommunen fattar beslut kan kommunen höra kommun och/eller VA-huvudman.

Tillstånd enligt föreskrifter i detta beslut ska med stöd av 7 kap. 22 § MB prövas av Miljö- och energiförbundet inom Färgelanda kommun som har till uppgift att fullgöra kommunens uppgifter inom miljö- och hälsoskyddsområdet.

Föreskrifter enligt 7 kap. 22 § MB riktar sig mot åtgärder som kan antas förorena vattentillgången eller riskera att skada vattentillgången. Fastighetsägare och innehavare av särskild rätt till fastighet kan ha rätt till ersättning om föreskrifterna innebär att mark tas i anspråk eller att pågående markanvändning avsevärt försvåras (31 kap. 3-4 § MB). Om det krävs tillstånd för en viss verksamhet eller åtgärd betalas ersättning endast om tillstånd har vägrats eller förenats med särskilda villkor (31 kap. 5 § MB). Överenskommelse om ersättning ska träffas med sökanden, Färgelanda Vatten AB. När ingen överenskommelse ska talan om ersättning eller inlösen föras i mark- och miljödomstolen senast 1 år efter att beslutet vunnit laga kraft (31 kap. 13 § MB).

Enligt MB och miljötillsynsförordningen (2011:13) är kommunen tillsynsmyndighet för vattenskyddsområden beslutade av kommunen.

Beslutsunderlag

Presentation av Tony Grantz hydrogeolog på Västvatten, 2021-09-22

Tjänsteskrivelse samhällsutvecklingschef, 2021-08-17

Karta vattenskyddsområde Rådanevors grundvattentäkt 2021-02-19, bilaga 1

Vattenskyddsföreskrifter Rådanevors grundvattentäkt, bilaga 2

Tekniskt underlag med förslag till vattenskyddsområde och skyddsföreskrifter för Rådanevors grundvattentäkt i Färgelanda kommun 2018-03-07, uppdaterad 2021-02-12, bilaga 3

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Ansökan från Färgelanda Vatten AB om att Kommunfullmäktige i Färgelanda kommun med stöd av 7 kap. 21 § MB ska fastställa vattenskyddsområden för fyra grundvattentäkter, bilaga 4
Samrådsredogörelse för samråd med sakägare och remissinstanser om vattenskyddsområde och skyddsföreskrifter för Färgelanda vattenskyddsområden i Färgelanda kommun, 2018-03-07, bilaga 5
FVAB yttrande över inkomna synpunkter 2021-02-19, bilaga 6

Beslutet skickas till

- Kungör i kommunens författningssamling
- Kungör - kungörelsedelgivning i ortstidning med besvärshänvisning (Kommunens beslut om vattenskyddsområde överklagas till länsstyrelsen. Överklagandetid är tre veckor efter att beslutet är kungjort i ortstidning.)
- Länsstyrelsen
- Naturvårdsverket
- Jordbruksverket
- Hav- och vattenmyndigheten
- Färgelanda Vatten AB
- Samhällsutvecklingschefen

Justering

Utdragsbestyrkande

KSAU § 102 Dnr 2021/136
Vattenskyddsområde Rösäter

Kommunstyrelsens arbetsutskott förslag

Kommunfullmäktige beslutar att förklarar med stöd av 7 kap. 21 § miljöbalken (1998:808, MB) att förklara det område som avgränsas på bifogad karta, bilaga 1, som vattenskyddsområde.

Fullmäktige beslutar att - för att tillgodose syftet med vattenskyddsområdet¹, i enlighet med 7 kap. 22 § (och med stöd av 30 §) MB - anta bilaga 2 som föreskrifter som ska gälla inom vattenskyddsområdet.

Föreskrifterna träder i kraft 2022-01-01. I enlighet med 7 kap. 22 § MB (och 7 kap. 30 § MB) gäller föreskrifterna även om de överklagas.

Förbud eller tillståndsplikt för pågående verksamhet börjar gälla ett år efter att dessa föreskrifter trätt i kraft.

Arbetsutskottet efterfrågar att Västvatten tar med följande till kommunstyrelsens sammanträde:

- Ett förtydligande angående ersättningen till markägare till kommunstyrelsens sammanträde.
- Svar på om västvatten kommer att anta en policy angående ersättning eller om detta ska antas av kommunfullmäktige.

Linda Jansson (M) avstår från att delta i dagens beslut och avvaktar till kommunstyrelsen då förtydligande önskas angående ersättningen till markägare.

Ärendebeskrivning

Färgelanda Vatten AB har i uppdrag att ta fram underlag till ärendet om vattenskyddsområden inom Färgelanda kommun. Följande handlingar hör till ärendet och utgör grunden för avgränsning och föreskrifter; ansökan med

¹ Syftet med vattenskyddsområdet är att ge vattenförekomsten vid Rösäter, som används som vattentäkt i Färgelanda kommun, ett tillräckligt bra skydd så att råvattnets kvantitet säkras i ett långsiktigt perspektiv samtidigt som dess kvalitet inte försämras. Vattenskyddsområdet är även ett underlag vid samhällsplanering, tillsyn och prövning.

Kommunstyrelsens arbetsutskott

tekniskt underlag med förslag till vattenskyddsområde, skyddsföreskrifter och sökandens bemötande av inkomna yttranden. Dessa handlingar har tagits fram av det kommunala bolaget.

I maj 2021 ansökte Färgelanda Vatten AB om att Kommunfullmäktige i Färgelanda kommun med stöd av 7 kap. 21 § miljöbalken ska fastställa vattenskyddsområden för fyra grundvattentäkter (FVAB beslut: protokoll nr 3 för styrelsemöte 2018-03-23, § 6; med komplettering protokoll nr 1 för styrelsemöte 2021-02-18, § 6) – se bilaga 4.

De vattentäkter som berörs är:

- Gatersbyn 2 grundvattentäkt
- Rådanefors grundvattentäkt
- Rösäter grundvattentäkt
- Stigen grundvattentäkt

Gatersbyn 2 grundvattentäkt är belägen på fastigheten Gatersbyn 1:106 i Färgelanda och ägs av Färgelanda Vatten AB. Till täkten finns ingen vattendom. Vattenskyddsområdet för Gatersbyn 2 grundvattentäkt benämns Gatersbyn Vattenskyddsområde.

Rådanefors grundvattentäkt är belägen på fastigheten Mellområdene 1:8 och ägs av Färgelanda Vatten AB. Till täkten finns en vattendom från Vänersborgs Tingsrätt, Miljödomstolen dom i mål nr M 175-99, daterad 2000-06-09. Vattenskyddsområdet för Rådanefors grundvattentäkt benämns Rådanefors Vattenskyddsområde.

Rösäter grundvattentäkt är belägen på fastigheten Rösäter 1:3 och ägs av Färgelanda Vatten. Till täkten finns ett tillstånd enligt miljöbalken för brunn och uttag av grundvatten från Vänersborgs Tingsrätt, Miljödomstolen dom i mål nr M 3851-04, daterad 2005-03-22. Vattenskyddsområdet för Rösäter grundvattentäkt benämns Rösäter Vattenskyddsområde.

Stigen grundvattentäkt är belägen på fastigheten Stigen 1:70 och ägs av Färgelanda Vatten. Till täkten finns ingen vattendom. Vattenskyddsområdet för Stigen grundvattentäkt benämns Stigen Vattenskyddsområde.

Omfattningen av respektive vattenskyddsområde framgår av kartor bilagda tekniskt underlag för respektive täkt.

Syften och motiv i detalj för respektive vattenskyddsområde och vattenskyddsföreskrifter framgår av de tekniska underlagen och i förslagen till var och en av områdenas skyddsföreskrifter.

Kommunstyrelsens arbetsutskott

I beslutsunderlaget finns de tekniska underlagen som ligger till grund för avgränsningen av vattenskyddsområdena och föreslagna vattenskyddsföreskrifter. Beslutsunderlaget utgörs av fyra fristående tekniska underlag (ett för respektive vattentäkt) samt samrådsredogörelse och Färgelanda Vatten AB:s bemötande över inkomna synpunkter.

Motivering

Syftet med vattenskyddsområdet är att ge vattenförekomsten, som används som en viktig vattentäkt i Färgelanda kommun, ett tillräckligt bra skydd så att råvattnets kvantitet säkras i ett långsiktigt perspektiv samtidigt som dess kvalitet inte försämras. Vattenskyddsområdet är även ett underlag vid samhällsplanering, tillsyn och prövning.

För att förklara Rösäter som vattenskyddsområde har samråd skett enligt 25 a-c § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. mellan Färgelanda kommun och länsstyrelsen samt andra berörda myndigheter. Underlaget till beslut om vattenskyddsområde skickades i november 2016 på samråd.

Färgelanda Vatten AB har bemött synpunkterna inkomma under samrådet och vid en samlad bedömning landat i deras förslag av föreskrifter som de ansöker hos kommunens fullmäktiga att bli antagna.

Kommunen bedömer att underlaget och området uppfyller förutsättningarna att beslutas som vattenskyddsområde enligt 7 kap. 21 § MB.

Till ärendet hörande ansökan med tekniskt underlag med förslag till vattenskyddsområde och skyddsföreskrifter samt sökandens bemötande av inkomna yttranden utgör grund för avgränsning och föreskrifter. Kommunen bedömer dessa underlag som tillräckliga för att kunna besluta om vattenskyddsområde med tillhörande föreskrifter.

Beslutet anses förenligt med hushållningsbestämmelserna i 3 kap. MB och med den för området gällande översiktsplanen.

Vattenskyddsområdet är ett angeläget allmänt intresse. Föreskrifterna är anpassade för att uppnå vattenskyddsområdets syfte. Kommunen har enligt 7 kap. 25 § MB avvägt föreskrifterna för området mot sakägares intresse och bedömer att föreskrifterna inte är mer långgående än vad som är nödvändigt för att syftet med skyddet ska tillgodoses. Föreslagna föreskrifter bedöms både rimliga och miljömässigt motiverade.

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Sökande om inrättande av vattenskyddsområdet, huvudman för va-anläggningen och i vars intresse vattenskyddsområdet fastställts är Färgelanda Vatten AB.

Dispens från förbud enligt föreskrifter ska sökas hos kommunen. Kommunen får meddela dispens från föreskrifterna om det finns särskilda skäl. Innan kommunen fattar beslut kan kommunen höra kommun och/eller VA-huvudman.

Tillstånd enligt föreskrifter i detta beslut ska med stöd av 7 kap. 22 § MB prövas av Miljö- och energiförbundet inom Färgelanda kommun som har till uppgift att fullgöra kommunens uppgifter inom miljö- och hälsoskyddsområdet.

Föreskrifter enligt 7 kap. 22 § MB riktar sig mot åtgärder som kan antas förorena vattentillgången eller riskera att skada vattentillgången. Fastighetsägare och innehavare av särskild rätt till fastighet kan ha rätt till ersättning om föreskrifterna innebär att mark tas i anspråk eller att pågående markanvändning avsevärt försvåras (31 kap. 3-4 § MB). Om det krävs tillstånd för en viss verksamhet eller åtgärd betalas ersättning endast om tillstånd har vägrats eller förenats med särskilda villkor (31 kap. 5 § MB). Överenskommelse om ersättning ska träffas med sökanden, Färgelanda Vatten AB. Nås ingen överenskommelse ska talan om ersättning eller inlösen föras i mark- och miljödomstolen senast 1 år efter att beslutet vunnit laga kraft (31 kap. 13 § MB).

Enligt MB och miljötillsynsförordningen (2011:13) är kommunen tillsynsmyndighet för vattenskyddsområden beslutade av kommunen.

Beslutsunderlag

Presentation av Tony Grantz hydrogeolog på Västvatten, 2021-09-22

Tjänsteskrivelse samhällsutvecklingschef, 2021-08-17

Karta vattenskyddsområde Rösäter grundvattentäkt 2021-02-19, bilaga 1

Vattenskyddsföreskrifter Rösäter grundvattentäkt, bilaga 2

Tekniskt underlag med förslag till vattenskyddsområde och skyddsföreskrifter för Rösäter grundvattentäkt i Färgelanda kommun 2018-03-07, uppdaterad 2021-02-12, bilaga 3

Ansökan från Färgelanda Vatten AB om att Kommunfullmäktige i Färgelanda kommun med stöd av 7 kap. 21 § MB ska fastställa vattenskyddsområden för fyra grundvattentäkter, bilaga 4

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Samrådsredogörelse för samråd med sakägare och remissinstanser om vattenskyddsområde och skyddsföreskrifter för Färgelanda vattenskyddsområden i Färgelanda kommun, 2018-03-07, bilaga 5
FVAB yttrande över inkomna synpunkter 2021-02-19, bilaga 6

Beslutet skickas till

- Kungör i kommunens författningssamling
- Kungör - kungörelsedelgivning i ortstidning med besvärshänvisning
(Kommunens beslut om vattenskyddsområde överklagas till länsstyrelsen.
Överklagandetid är tre veckor efter att beslutet är kungjort i ortstidning.)
- Länsstyrelsen
- Naturvårdsverket
- Jordbruksverket
- Hav- och vattenmyndigheten
- Färgelanda Vatten AB
- Samhällsutvecklingschefen

Justering

Utdragsbestyrkande

KSAU § 103 Dnr 2020/291
Medborgarlöfte 2021 Färgelanda kommun

Kommunstyrelsens arbetsutskott förslag

Kommunstyrelsen beslutar att godkänna förslaget om att använda sig av samma medborgarförslag 2022 som för 2021 och att medborgarlöftena härnäst kommer att vara tvååriga

Ärendebeskrivning

Polismyndigheten, lokalpolisområde Västra Fyrbodalen har via kommunpolisen informerat att de önskar göra medborgarlöftena tvååriga från och med i år. Det vill säga att medborgarlöftet för 2021 förlängs till och med 2022. Detta för att polisen önskar en mer långsiktighet i arbetet samt att det i vissa kommuner inte godkänts förrän ett par månader in på året. En uppföljning av medborgarlöftet kommer lämnas till kommunstyrelsen årligen.

Sedan 2017 har medborgarlöftena i Färgelanda fokuserat på samma områden och aktiviteter, trafiksäkerhet samt trygghet i centrum.

BRÅ arbetsgrupp anser att det är en bra idé att göra medborgarlöftet till tvåårigt och föreslår att kommunstyrelsen går på polismyndighetens förslag (2021-08-16).

Medborgarlöfte är en modell som syftar till att öka tryggheten för medborgarna i kommunen och bygger på samverkan mellan polisen och kommunen.

Medborgarlöftet utformas från lokal lägesbild och medborgardialog. Folkhälsostrategen, säkerhetssamordnaren och kommunpolisen genomförde en medborgardialog under oktober 2020. Dialogen genomfördes i Högsäter och Färgelanda. Under dialogerna gavs medborgarna möjlighet att fylla i en enkät för att framföra sina synpunkter. En länk till enkäten låg även ute på kommunens Facebook och hemsida i tre veckor.

Majoriteten av de som fyllde i enkäten upplevde sig vara trygga i kommunen men Färgelanda centrum lyftes fram som en plats där otrygghet upplevs. Förslag från medborgarna på åtgärder för att öka tryggheten var polisiär närvaro och arbete med att förebygga inbrott och stölder.

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Medborgarna lyfte bland annat att samarbete och samverkan med grannar skapar trygghet.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse folkhälsstrateg

Medborgarlöfte Färgelanda kommun 2021, 2021-03-10

Beslutet skickas till

Brottsförebyggande rådet

Folkhälsstrateg

Säkerhetssamordnare

Kommunpolis

Justering

Utdragsbestyrkande

Kommunstyrelsens arbetsutskott

KSAU § 104 Dnr 2021/29
Beslut om Mål- och resursplan 2022-2024

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslut

Förslaget till mål och resursplan skickas vidare till kommunstyrelsen för beslut.

Linda Jansson (M) och Ulla Börjesson (S) avstår från att delta i dagens beslut och återkommer med eventuella yrkanden vid handläggningen av ärendet i kommunstyrelsen respektive kommunfullmäktige.

Ärendebeskrivning

Förslag till mål och resursplan 2022–2024 lyfts och ändringar från föregående resursplan presenteras.

Beslutsunderlag

Mål och resursplan 2022–2024

Beslutet skickas till
Kommunfullmäktige

Justering

Utdragsbestyrkande

**KSAU § 106 Dnr 2021/189
Biblioteksavgifter i Färgelanda kommun från 2022**

Kommunstyrelsens arbetsutskott förslag

Kommunfullmäktige beslutar att anta ”Biblioteksavgifter i Färgelanda kommun”. Dokumentet ska träda i kraft och gälla från och med den 1 januari 2022.

Ärendebeskrivning

Styrdokument om avgifter för biblioteket saknas i Färgelanda kommun. Tidigare har funnits en tabell som är antagen av kommunfullmäktige. För att möjligheten att ta ut avgifter ska vara hållbart juridiskt upprättas härmed ett dokument som föreslås antas av kommunfullmäktige.

9 § bibliotekslagen (2013:801) är den bestämmelsen som ger bibliotek rätt att ta ut avgifter. I paragrafen stadgas att på folkbiblioteken ska allmänheten avgiftsfritt få låna eller på annat sätt få tillgång till litteratur under en viss tid oavsett publiceringsform. Första stycket hindrar inte att folkbiblioteken tar ut

1. ersättning för kostnader för porto, fotokopiering och andra liknande tjänster, och
2. avgift för de fall låntagare inte inom avtalad tid lämnar tillbaka det som de har lånat.

Nedan redovisas förslaget som ska gälla från den 1 januari 2022 och vad som gäller nu.

En viss höjning av beloppen kan iakttas i och med att media har genom åren blivit dyrare och avgifterna ska ha förebyggande funktion att media återlämnas.

	Belopp 2021	Förslag 2022	Avser
Övertidsavgift	6	10	Per media och påbörjad vecka
Påminnelseavgift	16	20	Per brevutskick
Förkommen media, vuxen	336	300	Per styck
Förkomna media, barn	169	170	Per styck
Förkommen film	432	500	Per styck
Förkommen tidskrift	-	55	Per styck

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse samhällsutvecklingschef, 2021-08-27
Biblioteksavgifter i Färgelanda kommun från 2022 utkast styrdokument,
2021-06-23

Beslutet skickas till

Samhällsutvecklingschefen

Justering

Utdragsbestyrkande

KSAU § 107 Dnr 2021/205
Lokal- och anläggningsavgifter i Färgelanda kommun från 2022

Kommunstyrelsens arbetsutskott förslag

Kommunfullmäktige beslutar att anta ”Lokal- och anläggningsavgifter i Färgelanda kommun”. Dokumentet ska träda i kraft och gälla från och med den 1 januari 2022.

Ärendebeskrivning

Förevarande taxa avser kommunens lokaler och anläggningar. Kostnaderna gäller för föreningar, företag och privatpersoner. Kommunen har en gällande taxa som behöver förädlas för att juridiskt ska vara fullkomligt.

Avgifterna är avsedda att täcka delvis kommunens kostnad för lokalernas investeringar, underhåll och behov. Avgifterna ska vara marknadsmässiga i förhållande vad andra kommuner har för taxa för sina lokaler- och anläggningar.

Förvaltningen har gjort en noggrann omvärldsbevakning därom vid framtagande av förevarande förslag.

Nedan redovisas förslaget som ska gälla från den 1 januari 2022 och vad som gäller nu.

Förslag till taxa år 2022	Privata bokningar/tim	Föreningar/tim
Färgelanda Sporthall	800	120
Färgelanda Sporthall, matcher	0	130
Valboskolan Idrottshall	500	100
Valboskolan Grusplan	150	70
Valboskolan Grusplan, matcher	0	110
Valboskolan "Lilla" Grusplan	100	50
Övriga Gymnastiksal	300	70
Klassrum, alla skolor	*	60
Konferensal Centrumhuset	100	85
Övriga lokaler	*	

Kommunstyrelsens arbetsutskott

* Klassrum, Konferenslokal, övriga lokaler avgift ska utgå men särskild ökning krävs!

Årets taxa - 2021	Privata bokningar/tim	Föreningar/tim
Färgelanda Sporthall	599	106
Färgelanda Sporthall, matcher	0	131
Valboskolan Idrottshall	360	98
Valboskolan Grusplan	121	66
Valboskolan Grusplan, matcher	0	109
Valboskolan "Lilla" Grusplan	104	49
Övriga Gymnastiksal	121	66
Klassrum, alla skolor	0	55
Konferensal Centrumhuset	0	82

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse samhällsutvecklingschef, 2021-09-13

Lokal- och anläggningsavgifter i Färgelanda kommun från 2022, 2021-09-13

Beslutet skickas till

Samhällsutvecklingschefen

Justering

Utdragsbestyrkande

KSAU § 108 Dnr 2021/206
Måltidsavgifter äldreomsorgen i Färgelanda kommun 2022

Kommunstyrelsens arbetsutskott förslag

Kommunfullmäktige beslutar att anta Måltidsavgifter i Färgelanda kommun. Dokumentet ska träda i kraft och gälla från och med den 1 januari 2022.

Ärendebeskrivning

Styrdokument om avgifter för måltid saknas i Färgelanda kommun. Tidigare har funnits en tabell som är antagen av kommunfullmäktige. För att möjligheten att ta ut avgifter ska vara juridiskt mer korrekt upprättas härmed ett taxestyrdokument som föreslås antas av kommunfullmäktige.

	Belopp 2021	Belopp 2022	Avser
Eget boende			
Mat, dagverksamhet	65	67	Per dag
Matportion	55	57	Per portion
Särskilt boende			
Kost (alla måltider)	4272	4400	Per månad
Korttidsboende/växelvård			
Kost (alla måltider)	142	146	Per dag
Övriga kostnader			
Matportion, ej biståndsbeslut inkl. 12 % moms	65	67	Per port

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse samhällsutvecklingschef, 2021-09-13
Måltidsavgifter äldreomsorgen Färgelanda kommun, 2021-09-13

Beslutet skickas till
Samhällsutvecklingschef

**KSAU § 109 Dnr 2021/209
Renhållningsavgifter i Färgelanda kommun från 2022**

Kommunstyrelsens arbetsutskott förslag

Kommunfullmäktige beslutar att anta ”Renhållningsavgifter i Färgelanda kommun”. Dokumentet ska träda i kraft och gälla från och med den 1 januari 2022.

Ärendebeskrivning

Styrdokument om avgifter för renhållningen saknas i Färgelanda kommun. Tidigare har det funnits en tabell som är antagen av kommunfullmäktige. För att möjligheten att ta ut avgifter ska vara bättre juridiskt grundad upprättas härmed ett dokument som föreslås antas av kommunfullmäktige. Renhållningsavgifterna för 2022 består av en fast del samt en rörlig del. Den fasta delen avser kundservice samt drift av ÅVC Stigen.

Förslag:

Fast del 2022; 805 Skr/abonnent/år

I detta belopp ingår också en utökad öppettid (dag) på ÅVC Stigen. Med start under Q1 2022 kommer ÅVC Stigen vara öppet tisdagar samt torsdagar.

Den rörliga delen innefattar hämtning samt behandling av hushållsavfall där man kan påverka kärleksstorlek samt hämtningsintervall.

Alla hushåll i Färgelanda kommun kan utnyttja 12 st fria besök per kalenderår att lämna sorterat avfall på ÅVC Stigen. Därutöver (från och med det 13:e besöket) kostar det 450 kr.

Alla belopp är indexuppräknade (ca 3%) per automatik utan att politiskt beslut krävs.

Alla belopp avser kr och inkluderar mervärdesskatt.

Hushållsavfall

Benämning	Belopp 2021	Förslag 2022	Avser
Extrasäckar	83	86	Per styck
140 l kärll vecka	4532	3890	Per år
190 l kärll vecka	5852	5238	Per år
370 l kärll vecka	10312	9785	Per år

Kommunstyrelsens arbetsutskott

660 l kärll vecka	17556	17154	Per år
140 l kärll 14 dag	2228	1600	Per år
190 l kärll 14 dag	2875	2340	Per år
370 l kärll 14 dag	5108	4655	Per år
660 l kärll 14 dag	8731	8310	Per år
140 l kärll månad	1276	755	Per år
190 l kärll månad	1544	912	Per år
140 l kärll kvartal	580	150	Per år
190 l kärll kvartal	672	245	Per år
140 l kärll sommar	968	270	Per år
190 l kärll sommar	1224	600	Per år
370 l kärll sommar	2068	1458	Per år
660 l kärll sommar	3732	3200	Per år
Extra kärlltömning 7 dygn	212	218	Per år
Utbyte av kärll	125	129	Per år

Slamhantering

Benämning	Belopp 2021	Förslag 2022	Avser
Slam brunn 0-4 kbm enligt schema	1544	1590	Per styck
Varje kbm utöver	149	154	Per kbm
Tillägg budning inom 14 dagar	164	169	Per tillfälle
Tillägg budning inom 24 timmar (Akut)	1527	1573	Per tillfälle
Bomkörning	695	716	Per tillfälle
Extra slang	2	2	Per meter
BDT			
Tömning av BDT brunn enligt schema*	208	214	Per styck
Tillägg budning inom 14 dagar	517	532	Per tillfälle
Tillägg budning inom 24 timmar (akut)	793	817	Per tillfälle
*=I samband med tömning av slamtank			

Justering

Utdragsbestyrkande

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Avgifter på återvinningscentralen i Stigen

Undantag från fria besök	Belopp 2021	Förslag 2022	Avser
Asbest	1164	1198	Per kbm
Däck på fälg (bildäck)	24	25	Per styck
Tryckimpregnerat virke	728	750	Per kbm

Avgifter på återvinningscentralen i Stigen för företag, verksamheter eller föreningar i Färgelanda kommun.

Benämning	Belopp 2021	Förslag 2022	Avser
Avgift (exkl asbest, Däck på fälg samt tryckimpregnerat virke	NA	450	3 kbm (bilsläp) och tillfälle

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse samhällsutvecklingschef, 2021-09-11

Renhållningsavgifter i Färgelanda kommun från 2022, 2021-09-11

Beslutet skickas till

Samhällsutvecklingschef

Justering

Utdragsbestyrkande

Kommunstyrelsens arbetsutskott

**KSAU § 111 Dnr 2021/137
Sammanträdesplan 2022 Kommunfullmäktige**

Kommunstyrelsens arbetsutskott förslag

Kommunfullmäktige beslutar att fastställa sammanträdestider 2022 enligt följande:
9 mars, 13 april, 8 juni, 19 oktober, 9 november och 7 december (reserv)

Uppgift om kommunfullmäktiges sammanträden ska tillkännas på kommunens webbplats, anslagstavlan.

Ärendebeskrivning

Förslag till sammanträdestider 2021 för kommunfullmäktige (kommunstyrelsens dagar för kännedom):

Kommunfullmäktige	Kommunstyrelsen
9 mars	16 februari
13 april	23 mars
8 juni	18 maj
19 oktober	21 september
9 november	19 oktober
7 december (reserv)	23 november

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse nämndsekreterare, 2021-09-09

Beslutet skickas till

Kommunfullmäktige
Kommunstyrelsen
Kommunchefens ledningsgrupp
Bygg- och trafiknämnden
Socialnämnden
Utbildningsnämnden
Kommunens bolag

Justering

Utdragsbestyrkande

**KSAU § 112 Dnr 2021/138
Sammanträdesplan 2022 Kommunstyrelsen**

Kommunstyrelsens arbetsutskott förslag

Kommunstyrelsen beslutar att fastställa sammanträdesdagar 2022 för kommunstyrelsen respektive kommunstyrelsens arbetsutskott enligt förslag.

Ärendebeskrivning

Förslag till sammanträdestider 2022 för kommunstyrelsen och kommunstyrelsens utskott är framtaget. Hänsyn har tagits till de ekonomiska processer som kommunen arbetar utifrån vilket bland annat innebär att nämnderna ska ha behandlat ekonomiska ärenden innan de kan lyftas i kommunstyrelsen/ kommunfullmäktige. Sammanträdena genomförs som halvdagssammanträden med start kl.13 om inte annat anges i kallelsen.

Förslag till sammanträdestider 2022 för kommunstyrelsen samt kommunstyrelsens arbetsutskott

Kommunstyrelsens arbetsutskott	Kommunstyrelsen	Ekonomiskprocess*
10 januari	19 januari	
7 februari	16 februari	
14 mars	23 mars	Årsredovisning (i nämnder i februari och till KF i april)
11 april	20 april	
09 maj	18 maj	Kvartalsrapport (i nämnder i april och till KF i juni)
13 juni (reserv)	22 juni (reserv)	
15 augusti	24 augusti	
12 september	21 september	
10 oktober	19 oktober	-Delårsbokslut (i nämnder i september och till KF i november)
14 november	23 november	

*För att förtydliga den ekonomiska processen är den för kännedom i sammanträdesförslaget.

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse nämndsekreterare, 2021-09-09

Beslutet skickas till

Kommunfullmäktige

Kommunstyrelsen

Kommunchefens ledningsgrupp

Bygg- och trafiknämnden

Socialnämnden

Utbildningsnämnden

Kommunens bolag

Justering

Utdragsbestyrkande

KSAU § 113 Dnr 2019/42
Rådanefors avloppsreningsverk

Kommunstyrelsens arbetsutskott förslag

Kommunfullmäktige godkänner investering om 4,5 miljoner kronor i Rådanefors avloppsreningsverk i enlighet med beskrivning från Färgelanda Vatten AB.

Ärendebeskrivning

Kommunfullmäktige beslutade den 14 april 2021, § 45, bland annat följande. Kommunfullmäktige godkänner investering om 3,1 miljoner kronor i Rådanefors avloppsreningsverk i enlighet med beskrivning från Färgelanda Vatten AB. Kommunfullmäktige noterar även att taxepåverkan på cirka 1,3 % föreslås tas ut av taxekollektivet genom ökad brukningstaxa från och med 2022. Kommunfullmäktige noterar samtidigt att denna förändring görs i samband med översyn av taxan i samband med kommunens beslut om mål- och resursplan.

Färgelanda Vatten AB hemställde genom styrelsebeslut från den 21 september 2021 att ärendet tas upp på nytt av kommunfullmäktige och nytt investeringsbelopp om 4,5 miljoner kronor godkänns istället för det tidigare 3,1 miljoner kronorna. Finansiering sker inom befintlig budget inklusive tidigare års överuttag.

Som skäl till höjningen avges i huvudsak följande:

- Efter utredning valdes att inte gå vidare med vald processlösning bland annat på grund av bättre uppskalningsmöjlighet. Den nu offererade processen är mer robust och skalbar. Den är dimensionerad för 55 pe. Det finns framtida möjlighet till utbyggnad för högre belastning upp till 150 personekvivalenter inom befintlig byggnad.
- Överbyggnaden kommer att ersättas i sin helhet då den inte är renoveringsbar med rimliga medel.
- Kostnaden för ramavtalsentreprenören har räknats upp jämfört med ursprungskalkyl.
- El och automation har ökat något på grund av annan processlösning samt att elabonnemang tillkommer.

Kommunstyrelsens arbetsutskott

- Tidpunkt för första kalkyl var tidigt 2021. Sedan dess har det inträffat prisökningar beträffande arbetsmaterial, stål och trä.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse samhällsutvecklingschef, 2021-09-21
Rådanefors kostnadsökning redovisning styrelsen september 2021,
presentation 2021-09-22

Beslutet skickas till

Färgelanda Vatten AB
Samhällsutvecklingschef

Justering

Utdragsbestyrkande

Kommunstyrelsens arbetsutskott

KSAU § 114 Dnr 2021/152
Upplägg Propia, Ensolution & Strandska

Kommunstyrelsens arbetsutskott förslag/beslut

Arbetsutskottet lägger informationen till handlingarna och skickar det vidare till kommunstyrelsen.

Ärendebeskrivning

Kommunchef går kort igenom de upphandlingar som gjorts sedan tidigare med Strandska, Propia och Ensolution.

- Upphandling med strandska angående förändringsarbete avseende styrnings- lednings- och arbetsmiljöfrågor, kulturresan.
- Upphandling med Propia angående övergripande mål och budgetprocessen
- Upphandling med Ensolution angående utredning av utbildningsnämndens ekonomi

Kommunchefen kommer till kommunstyrelsens nästkommande sammanträde att ta med ett förslag på fortsatt samarbete med de företag som kommunen sedan tidigare upphandlat som kan vara ett bra stöd i kommunens arbete framåt.

Justering

Utdragsbestyrkande

**KSAU § 115 Dnr 2021/213
Beslut om deltagande på distans vid sammanträden**

Kommunstyrelsens arbetsutskott förslag

Kommunstyrelsen beslutar att huvudregeln efter den 29 september 2021 är att politiska beslutsmöten ska ske fysiskt. Vid en eventuell ökad samhällsspridning av covid-19 så kommer detta tas i beaktande.

Ordförande för respektive sammanträde beslutar om sammanträdet genomförande form.

Ärendebeskrivning

Folkhälsomyndighetens råd om att arbeta hemifrån tas bort från och med den 29 september 2021. Kommunen följer folkhälsomyndighetens riktlinjer och rekommendationer i hanteringen för att minimera spridningen av covid-19 och kommer med det som grund ha som huvudregel att politiska beslutsmöten ska hållas fysiskt från och med den 29 september. Ledamöter ska som huvudregel finnas på plats fysiskt på sammanträden men dragningar av tjänstepersoner kan komma att ske digitalt.

Detta beslut går att förena med ändringen i kommunfullmäktiges arbetsordning samt ändringen reglementet för respektive kommunstyrelsen, bygg- och trafiknämnden, socialnämnden och utbildningsnämnden avseende deltagande på distans vid sammanträde, KF 2020-04-25 §28.

Ändringen gör gällande att kommunfullmäktige, kommunstyrelsen, bygg- och trafiknämnden, socialnämnden och utbildningsnämnden: *får, om särskilda skäl föreligger, sammanträda med ledamöter närvarande på distans. Sådant sammanträde får endast äga rum om ljud- och bildöverföring sker i realtid och på ett sådant sätt att samtliga deltagare kan se och höra varandra på lika villkor. Varje lokal varifrån sammanträdet hålls ska vara så beskaffad att inte obehöriga kan ta del av sammanträdeshandlingar, bild eller ljud.*

Ledamot som önskar delta på distans ska senast tre dagar i förväg anmäla detta till ordföranden och sekreteraren. Ordföranden avgör om närvaro får ske på distans. Möjligheten att sammanträda på distans ska tillämpas restriktivt.

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Beslutet skickas till:

Kommunfullmäktige

Kommunstyrelsen

Bygg- och trafiknämnden

Socialnämnden

Utbildningsnämnden

Justering

Utdragsbestyrkande